Sfântul Nicolae Velimirovici – Proloagele de la Ohrida - Vol. II
iulie – decembrie

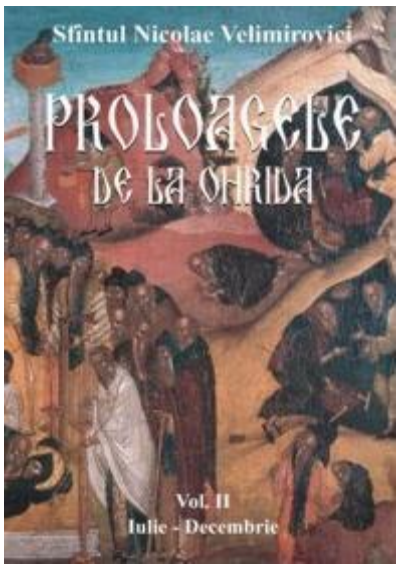

Vieţile Sfinţilor însoţite de cântări, cugetări, luări aminte şi predici pentru fiecare zi a anului

Traducere, tabel cronologic şi note: Mihaela Grosu

Carte tipărită cu binecuvântarea
Prea sfinţitului părinte Galaction,
episcopul Alexandriei şi Teleormanului
Editura Cartea Ortodoxă
2005

Index

1 iulie 50
Pomenirea Sfinţilor Cosma şi Damian 50
Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Petru patriciul 51
Pomenirea Sfântului mucenic Potitus 51
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Potitus 51
Cugetare 52
Luare aminte 53
Predică despre cum trebuie să ne bucurăm de Hristos 53

2 iulie 55
Pomenirea punerii cinstitului veşmânt al Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu în Biserica din Vlaherne, la Constantinopol 55
Pomenirea Sfântului Iuvenalie, patriarhul Ierusalimului 55
Pomenirea Sfântului Fotie, patriarhul Moscovei 56
Cântare de laudă la Sfânta Născătoare de Dumnezeu 56
Cugetare 57
Luare aminte 58
Predică despre încercarea credinţei noastre 58
3 iulie 60
Pomenirea Sfântului mucenic Iachint 60
Pomenirea Sfântului Anatolie, patriarhul Constantinopolului 60
Pomenirea Sfântului cuvios Alexandru 61
Pomenirea Sfântului cuvios Isaia, pustnicul 61
Cântare de laudă la Sfântul Alexandru 62
Cugetare 64
Luare aminte 65
Predică despre bucuria credinţei în Hristos 65
4 iulie 67
Pomenirea Sfântului Andrei, episcopul Cretei (Criteanul) 67
Pomenirea Sfintei cuvioase Marta 68
Cântare de laudă la dumnezeiasca purtare de grijă a lui Dumnezeu 69
Cugetare 70
Luare aminte 70
Predică despre mântuirea sufletului că răsplată a credinţei 71
5 iulie 73
Pomenirea Sfântului cuvios Athanasie de la Muntele Athos 73
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Ciprian cel nou 74
Pomenirea Sfântului cuvios Lampadie 74
Cântare de laudă la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu 75
Cugetare 75
Luare aminte 77
Predică despre trezvia minţii 77
6 iulie 79
Pomenirea Sfântului cuvios Sisoe cel mare 79

Pomenirea Sfinților mucenici Marinus și Marta, cu fii lor Audifax și Avacum, cu Valentin presbiterul, Cyrinus, Asterius și mulți alții 80
Pomenirea aflării sfintelor moaște ale Sfintei Iuliana, fecioara 80
Pomenirea Sfintei mucenițe Lucia 81
Cântare de laudă la Sfântul Asterius 81
Cugetare 82
Luare aminte 83
Predică despre înfricoșatul preț al răscumpărării 83
7 iulie 85
Pomenirea Sfintei mari mucenițe Dominica [Chiriachi] 85
Pomenirea Sfântului cuvios Toma din Maleon 86
Pomenirea Sfinților cuvioși mucenici Epictet și Astius 87
Cântare de laudă la Sfânta muceniță Dominica 87
Cugetare 88
Luare aminte 89
Predică despre laptele cel duhovnicesc și neprefăcut al Cuvântului 89
8 iulie 91
Pomenirea Sfântului mare mucenic Procopie 91
Pomenirea Sfântului Procopie, cel nebun pentru Hristos 92
Pomenirea Sfântului cuvios Teofil, izvorâtorul de mir 93
Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Procopie 93
Cugetare 94
Luare aminte 95
Predică despre Piatra cea vie 95
9 iulie 97
Pomenirea Sfântului sfințitului mucenic Pangratie, episcopul Tavromeniei [Taorminei] 97
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Chiril, episcopul Cortinei din Creta 97
Pomenirea Sfinților cuvioși mucenici Patermutie și Coprie 98
Pomenirea Sfinților cuvioși Patermutie și Coprie 98
Pomenirea Sfântului Theodor, episcopul Edessei și a celorlalți împreună cu dânsul 99
Cântare de laudă la Sfântul Pangratie 99
Cugetare 100
Luare aminte 101
Predică despre judecata lui Dumnezeu asupra drepților 101

10 iulie 104
Pomenirea celor patruzeci şi cinci de mucenici: Leontie, Mavrichie, Alexandru, Sisinie şi cei împreună cu dânşii 104
Pomenirea Sfântului cuvios Antonie de la Mânăstirea peşterilor din Kiev 104
Mutarea sfântului veşmânt al Domnului nostru Iisus Hristos 105
Cântare de laudă la maica lui Elioz 106
Cugetare 107
Luare aminte 108
Predică despre îndatoririle păstorilor de suflete 108
11 iulie 110
Pomenirea Sfintei mari mucenițe Eufimia 110
Pomenirea Sfintei Elena a Rusiei [cneaghina Olga] 111
Pomenirea Sfântului mucenic Nicodim 111
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Nectarie 111
Cântare de laudă la Sfânta Olga, la Sfântul Nicodim şi la Sfântul Nectarie 112
Cugetare 113
Luare aminte 113
Predică despre supunere şi smerenie 114
12 iulie 116
Pomenirea Sfinților mucenici Proclu şi Ilarie 116
Pomenirea Sfântului cuvios Mihail, maleinul 116
Pomenirea Sfintei mucenițe Golinduc 116
Pomenirea Sfintei cuvioase Veronica 117
Pomenirea Sfinților mucenici Theodor şi Ioan 118
Cântare de laudă la Sfânta mucenițǎ Golinduc 118
Cugetare 119
Luare aminte 119
Predică despre atitudinea lui Dumnezeu față de cei mândri şi față de cei smeriți 120
13 iulie 122
Pomenirea soborului Sfântului Arhanghel Gavriil 122
Pomenirea Sfântului Iulian, episcopul cetății Cenomanis [Le Mans] din Galia [Franța de azi] 123
Pomenirea Sfântului Ştefan de la Mânăstirea Sfântului Sava [Savaitul] 123
Pomenirea Sfintei cuvioase Sara 123
Cântare de laudă la Sfântul Iulian 123

Cugetare.....124
Luare aminte.....125
Predică despre trebuința neapărată a trezviei în lupta contra diavolului.....126
14 iulie.....128
Pomenirea Sfântului apostol Acvila.....128
Pomenirea Sfântului cuvios Helius.....129
Cântare de laudă la Sfinții Acvila şi Priscilla.....129
Cugetare.....130
Luare aminte.....130
Predică despre tăria credinței.....131
15 iulie.....133
Pomenirea Sfinților Mucenici Iulita şi fiul ei, Chiric.....133
Pomenirea Sfântului Vladimir cel mare, cneazul Rusiei.....133
Cântare de laudă la Sfinții mucenici Chiric şi Iulita.....134
Cugetare.....135
Luare aminte.....136
Predică despre har şi pace.....136
16 iulie.....138
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Atinoghen, episcopul Sevastiei din Armenia.....138
Pomenirea Sfintei mucenițe Iulia, fecioara.....138
Pomenirea celor cincisprezece mii de Sfinți mucenici.....139
Pomenirea Sfântului mucenic Atinoghen.....139
Pomenirea primelor şase Sinoade Ecumenice.....140
Cântare de laudă la Sfânta muceniță Iulia, fecioara.....140
Cugetare.....141
Luare aminte.....142
Predică despre împărtăşirea credincioşilor cu dumnezeiasca fire.....142
17 iulie.....145
Pomenirea Sfintei mari mucenițe Marina.....145
Pomenirea Sfântului cuvios Leonid Ustnedumsk.....146
Cântare de laudă la Sfânta mare muceniță Marina.....146
Cugetare.....147
Luare aminte.....148
Predică despre necesitatea de a aminti oamenilor pururea despre aceleaşi lucruri.....148

18 iulie *150*
Pomenirea Sfântului mucenic Emilian *150*
Pomenirea Sfântului cuvios Pamvo *150*
Pomenirea Sfinților cuvioşi Paisie şi Isaia *151*
Pomenirea Sfântului cuvios Ioan, multpătimitorul *152*
Cântare de laudă la Avva Pamvo *152*
Cugetare *153*
Luare aminte *154*
Predică despre aducerea aminte de ceasul morții de care nimeni nu scapă *154*
19 iulie *156*
Pomenirea Sfintei cuvioase Macrina *156*
Pomenirea Sfântului cuvios Dia *156*
Pomenirea cuviosului părintelui nostru Ştefan cel înalt *158*
Cântare de laudă la Sfântul cuvios Dia *158*
Cugetare *159*
Luare aminte *160*
Predică despre apostoliceasca iubire şi discernământ [dreaptă socoteală] *160*
20 iulie *162*
Pomenirea Sfântului măritului proroc Ilie Tesviteanul, înaintemergătorul celei de a doua veniri a lui Hristos *162*
Pomenirea Sfântului Ilie, patriarhul Ierusalimului şi a Sfântului Flavius, patriarhul Antiohiei *163*
Cântare de laudă la Sfântul proroc Ilie Tesviteanul *164*
Cugetare *165*
Luare aminte *166*
Predică despre mărturia personală a apostolilor *166*
21 iulie *168*
Pomenirea Sfântului proroc Iezechiel *168*
Pomenirea Sfinților cuvioşi Simeon şi Ioan *169*
Cântare de laudă la Sfântul proroc Iezechiel *170*
Cugetare *171*
Luare aminte *171*
Predică despre prorocii mincinoşi *171*
22 iulie *174*
Pomenirea Sfintei mironosițe şi întocmai cu apostolii Maria Magdalena *174*
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Foca *175*

Pomenirea Sfântului vuvios Cornelie de la Pereyaslavl.....175
Pomenirea Sfintei mucenițe Marchella.....175
Cântare de laudă la Sfânta Maria Magdalena.....176
Cugetare.....177
Predică despre dreptatea inexorabilă a lui Dumnezeu.....178
23 iulie.....180
Pomenirea Sfinților mucenici Trofim și Teofil și a celor treisprezece împreună cu dânșii.....180
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Apolinarie 180
Cântare de laudă la Sfântul Apolinarie.....181
Cugetare.....182
Luare aminte 183
Predică despre izvoarele fără de apă 183
24 iulie.....185
Pomenirea Sfintei mari mucenițe Hristina 185
Pomenirea Sfântului cuvios Policarp, egumenul Mânăstirii peșterilor din Kiev 186
Cântare de laudă la Sfânta muceniță Hristina.....186
Cugetare.....187
Luare aminte 188
Predică despre sfântul avertisment apostolic.....188
25 iulie.....190
Pomenirea Adormirii Sfintei Ana, maica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu 190
Pomenirea Sfintei Olimpiada, diaconița.....190
Pomenirea Sfintei cuvioasei maicii noastre Eupraxia, fecioara.....191
Pomenirea Sfinților o sută șaizeci și cinci de părinți, de la al cincilea Sinod Ecumenic 191
Cântare de laudă la Sfânta Eupraxia.....192
Cugetare.....193
Luare aminte 193
Predică despre robii stricăciunii care propovăduiesc libertatea 194
26 iulie.....196
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Ermolae.....196
Pomenirea Sfintei cuvioase mucenițe Paraschevi.....196
Pomenirea Sfântului cuvios Moise, ungurul.....197

Cântare de laudă la Sfântul Moise, ungurul 198
Cugetare 199
Luare aminte 200
Predică despre nenorocirea celor care se leapădă de Hristos după ce L-au cunoscut pe El 200
27 iulie 202
Pomenirea Sfântului marelui mucenic şi tămăduitor Pantelimon 202
Pomenirea Sfântului sfinţit cuvios Clement, arhiepiscopul Ohridei 203
Pomenirea Sfântului fericit Nicolae, cel nebun pentru Hristos 203
Pomenirea Sfintei cuvioase Antuza 204
Pomenirea Sfinţilor o sută cincizeci şi trei de mucenici 204
Cântare de laudă la cei cinci (Sfinţii Clement, Nahum, Anghelarius, Sava şi Gorzad) 204
Cugetare 205
Luare aminte 206
Predică despre proroci batjocoritori de cele sfinte 206
28 iulie 208
Pomenirea Sfinţilor apostoli Prohor, Nicanor, Timon şi Parmena 208
Pomenirea Sfântului mucenic Iulian 208
Pomenirea Sfântului cuvios Pavel de la Mânăstirea Hiropotamu 209
Pomenirea Sfântului mucenic Eustatie 210
Cântare de laudă la Sfântul Pavel de la Hiropotamu 210
Cugetare 211
Luare aminte 212
Predică despre întrebările iraţionale ale celor iraţionali 212
29 iulie 214
Pomenirea Sfântului mucenic Calinic 214
Pomenirea Sfintei muceniţe Serafima 214
Pomenirea Sfintei muceniţe Theodotia 215
Pomenirea Sfântului mucenic Eustatie din Mtskheta 215
Cântare de laudă la Sfânta Serafima 216
Cugetare 217
Luare aminte 217
Predică despre întârzierea înfricoşatei Judecăţi, din îndelunga răbdare a lui Dumnezeu 217
30 iulie 219

Pomenirea Sfinților apostoli Sila, Silvan, Crescent, Epenetos şi Andronic 219
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Valentin 219
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Polihronie, episcopul Babilonului 220
Pomenirea Sfântul Ioan, ostaşul 220
Pomenirea Sfintei cuvioasei maici Anghelina 221
Cântare de laudă la Sfântul Polihronie 221
Cugetare 222
Luare aminte 222
Predică despre venirea înfricoşatei zile a Domnului 223
31 iulie 225
Pomenirea Sfântului şi dreptului Evdochim 225
Pomenirea Sfintei Iulita din Cezareea 225
Pomenirea Sfântului Iosif din Arimatea 226
Pomenirea Sfântului Ioan, exarhul 226
Cântare de laudă la Sfântului Iosif din Arimatea 226
Cugetare 228
Luare aminte 229
Predică despre ultima aşteptare 229
1 august 231
Pomenirea celor şapte fraţi Macabei, a maicei lor Solomonia şi a bătrânului Eleazar, preotul 231
Pomenirea scoaterii cinstitului lemn al cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci 232
Pomenirea Sfinților nouă mucenici 232
Cântare de laudă la cinstita Cruce a lui Hristos 233
Cugetare 233
Luare aminte 234
Predică despre vedeniile proroceşti 234
2 august 236
Pomenirea aflării şi aducerii cinstitelor moaşte ale Sfântului întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan 236
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Ştefan, papă al Romei şi a celorlalți împreună cu dânsul 237
Pomenirea Sfântului fericitului Vasile, nebunul întru Hristos de la Moscova .237
Cântare de laudă la Sfântul şi dreptul Gamaliil 237
Cugetare 239
Luare aminte 240

Predică despre mânia şi durerea lui Dumnezeu dinspre partea celor necredincioşi.....240
3 august.....242
Pomenirea cuvioşilor părinţilor noştri Isachie, Dalmat şi Faust 242
Pomenirea Sfântului cuvios Cosma, famenul.....242
Pomenirea Sfântului cuvios Antonie, romanul.....243
Pomenirea Sfintei cvuioase Salomeea, mironosița.....243
Cântare de laudă la Sfântul cuvios Antonie, romanul de la Novgorod.....244
Cugetare.....245
Luare aminte 246
Predică despre nerecunoştința omenească, care nici la animale nu se întâlneşte 246
4 august.....248
Pomenirea Sfinților şapte tineri din Efes.....248
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Cosma, cel întocmai cu apostolii 249
Cântare de laudă la cei şapte tineri din Efes.....249
Cugetare.....251
Luare aminte 252
Predică despre boala lepădării de Domnul.....252
5 august.....254
Pomenirea Sfântului mucenic Evsignie.....254
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Fabian, papă al Romei 254
Pomenirea Sfântului mucenic Pontius, senatorul.....255
Pomenirea Sfintei cuvioase Nonna.....256
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Pontius 256
Cugetare.....258
Luare aminte 258
Predică la cum Dumnezeu îi curăţeşte pe păcătoşii care se pocăiesc de păcatele lor.....258
6 august.....260
Prăznuirea Schimbării la față a Domnului, Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos 260
Cântare de laudă la Schimbarea la față a Domnului.....261
Cugetare.....262
Luare aminte 263
Predică despre înălțarea şi întărirea Bisericii lui Dumnezeu 263

7 august *265*
Pomenirea Sfântului prea cuvios mucenic Dometie, persul *265*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Or, sihastrul de la Thebaida *265*
Pomenirea Sfinților mucenici Marinus și Asterie, singliticul *266*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Pimen, mult pătimitorul *266*
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Narcis, patriarhul Ierusalimului *267*
Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios avva Or, sihastrul de la Thebaida *267*
Cugetare *268*
Luare aminte *269*
Predică despre Legea cea nouă din Sion *269*
8 august *271*
Pomenirea Sfântului Emilian, mărturisitorul, episcopul Ciziculuі *271*
Pomenirea Sfântului Miron, făcătorul de minuni, episcopul Cretei *271*
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Grigorie, sinaitul [Palamas] *271*
Sfinții noi mucenici Triandafil [Zagoreul] și Spaso *273*
Pomenirea Sfântului mucenic Gormizdas *273*
Cântare de laudă la Sfântul Grigorie, sinaitul [Palamas] *273*
Cugetare *274*
Luare aminte *275*
Predică despre pacea instaurată de Hristos *275*
9 august *277*
Pomenirea Sfântului apostol Matia *277*
Pomenirea Sfântului mucenic Antonie *277*
Pomenirea Sfinților mucenici Iulian și Marchian și a celorlalți împreună cu dânșii *278*
Cântare de laudă la Sfântul apostol Matia *278*
Cugetare *279*
Luare aminte *280*
Predică despre nimicnicia păcătoșilor înaintea măreției lui Dumnezeu *280*
10 august *282*
Pomenirea Sfinților mucenici Lavrentie arhidiaconul și Sixt, papă al Romei și a celorlalți împreună cu dânșii *282*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Iron [Hiron], filosoful *283*
Cântare de laudă la Sfântul mucenic și arhidiacon Lavrentie *283*
Cugetare *285*

Luare aminte *285*
Predică despre neputința păcătoşilor *285*
11 august *288*
Pomenirea Sfântului mucenic Evplu *288*
Pomenirea Sfintei muceniţe Susanna, fecioara şi a celor împreună cu dânsa *288*
Pomenirea celui între Sfinți părintelui nostru Nifon, patriarhul Constantinopolului *289*
Pomenirea Sfinților prea cuvioşi Vasile şi Theodor de la Mânăstirea peşterilor din Kiev *290*
Cântare de laudă la Sfânta muceniță Susanna, fecioara *290*
Cugetare *291*
Luare aminte *292*
Predică despre urâțenie, însoțitoarea păcatului *292*
12 august *295*
Pomenirea Sfinților Anichit şi Fotie *295*
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Alexandru, episcopul Comanelor *296*
Cântare de laudă la Sfântul Alexandru, episcopul Comanelor *297*
Cugetare *298*
Luare aminte *299*
Predică despre vedenia cea înfricoşată a proorocului Isaia *299*
13 august *301*
Pomenirea Sfântului mucenic Ipolit *301*
Pomenirea Sfântului Tihon de Zadonsk şi Voronej *302*
Pomenirea fericitei împărătese Irina, care primind sfântul şi îngerescul chip, s-a numit Xeni, monahia *302*
Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Serida [Avva Serid] *303*
Cântare de laudă la Sfântul Tihon din Zadonsk *303*
Cugetare *304*
Luare aminte *305*
Predică despre cea mai mare prorocie a proorocului Isaia *305*
14 august *308*
Pomenirea Sfântului proroc Miheia al doilea *308*
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Marcellus, episcopul Apamiei din Siria *308*
Cântare de laudă la Sfântul proroc Miheia *309*
Cugetare *310*
Luare aminte *310*

Predică despre prorocia poporului celui dintru întuneric care vede lumină mare 311
15 august 313
Prăznuirea Adormirii Preasfintei măritei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria 313
Cântare de laudă la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu 315
Cugetare 315
Luare aminte 316
Predică despre Slăvitul şi Dumnezeiescul Prunc 316
16 august 319
Pomenirea aducerii Sfintei Mahrame, Icoana cea nefăcută de mână a Domnului nostru Iisus Hristos 319
Pomenirea Sfântului mucenic Diomid 320
Pomenirea Sfântului prea cuvios Ioachim din Osogovsk 320
Pomenirea Sfântului mucenic Stamatie 321
Cântare de laudă la regele Avgar 321
Cugetare 322
Luare aminte 323
Predică despre Lăstarul dumnezeiesc al rădăcinii lui Iesei 323
17 august 325
Pomenirea Sfântului mucenic Miron, presbiterul 325
Pomenirea Sfântului mucenic Patroclus 325
Pomenirea Sfântului prea cuvios Elisei cel din Calabria 326
Pomenirea Sfântului prea cuvios Alipie, iconarul de la Mânăstirea lavrei Peşterilor din Kiev 327
Cântare de laudă la Sfântul Patroclus 327
Cugetare 328
Luare aminte 329
Predică despre Dumnezeiescul Prunc cel plin de Duhul 329
18 august 331
Pomenirea Sfântului prea cuvios Ioan de la Rila 331
Pomenirea Sfinților mucenici Flor şi Lavru 332
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Emilian, episcopul cetății Trevi 333
Cântare de laudă la Sfinții mucenici Flor şi Lavru 333
Cugetare 334
Luare aminte 335

Predică despre pacea dintre lup şi miel 335
19 august 337
Pomenirea Sfântului mucenic Andrei stratilat 337
Pomenirea Sfântului cuvios Teofan [cel nou şi făcătorul de minuni care a sihăstrit în Muntele Nausei din Macedonia] 338
Pomenirea Sfinţilor mucenici Timotei, Agapie şi Thecla 339
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Andrei stratilat 339
Cugetare 340
Luare aminte 341
Predică despre puterea lui Dumnezeu şi nimicnicia idolilor 341
20 august 344
Pomenirea Sfântului şi măritului proroc Samuel 344
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Filip, episcopul Heraclionului şi a lui Severus, presbiterul şi Hermes, diaconul, cei împreună cu dânsul 345
Cântare de laudă la Sfântul şi slăvitul proroc Samuel 345
Cugetare 347
Luare aminte 348
Predică despre întoarcerea Egiptului la Dumnezeu 348
21 august 350
Pomenirea Sfântului apostol Tadeu 350
Pomenirea Sfintei muceniţe Vasa şi a Sfinţilor mucenici Teognie, Agapie şi Pistos, cei trei copii ai ei 351
Pomenirea Sfântului pre acuvios Avraam cel din Smolensk 351
Pomenirea Sfinţilor şi drepţilor părinţi Avraam, Isaac şi Iacov 352
Cântare de laudă la Sfântul prea cuviosul părintele nostru Avraam din Smolensk 352
Cugetare 353
Luare aminte 354
Predică despre Piatra Sionului, cea în capul unghiului 354
22 august 356
Sfinţii mucenici Agatonic şi Zotic şi a celorlalţi împreună cu dânşii 356
Pomenirea Sfintei muceniţe Eulalia 356
Pomenirea Sfintei muceniţe Antusa şi a celorlalţi împreună cu dânsa 357
Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Eulalia, fecioara 358
Cugetare 359
Luare aminte 360

Predică despre prorocia minunilor lui Hristos.....360
23 august.....362
Pomenirea Sfântului mucenic Lup.....362
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Potinus, episcop de Lugdunum [Lyon, în Franța de astăzi].....362
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Irineu, episcopul Lugdunumului [Lyon, în Franța de astăzi].....363
Pomenirea Sfântului mucenic Victor.....363
Pomenirea Sfântului Alban, nobilul englez.....363
Cântare de laudă la Sfinții Policarp, Irineu şi Potinus.....364
Cugetare.....365
Luare aminte.....366
Predică despre Sfântul Ioan Botezătorul şi despre prorocia lui.....366
Isaia cu privire la el.....366
24 august.....369
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Eutihie.....369
Pomenirea Sfântului mucenic Tation.....369
Pomenirea Sfintei mucenițe Syra.....369
Pomenirea Sfântului prea cuvios Arsenie din Komel.....370
Pomenirea Sfântului Grigorie Limniotes.....370
Sfântul Dionisie, arhiepiscopul Eghinei.....370
Cântare de laudă la Sfânta muceniță Syra.....371
Cugetare.....372
Luare aminte.....373
Predică despre caracterul Domnului Hristos, aşa cum l-a prezis mai înainte prorocul Isaia.....373
25 august.....375
Pomenirea Sfântului apostol Vartolomeu.....375
Pomenirea Sfântului apostol Tit.....375
Pomenirea Sfinților mucenici din Edessa.....376
Pomenirea Sfântului Mina, patriarhul Constantinopolului.....376
Cântare de laudă la Sfântul apostol Tit.....377
Cugetare.....378
Luare aminte.....379
Predică despre dezrobirea celor robiți şi eliberarea celor ținuți în întuneric...379
26 august.....381

Pomenirea Sfinților mucenici Adrian și Natalia.....381
Pomenirea Sfântului prea cuvios Tithoe.....382
Pomenirea Sfântului Zer-Iacov.....382
Pomenirea minunii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la Moscova, din anul 1395.....382
Cântare de laudă la Sfinții mucenici Adrian și Natalia și a celor douăzeci și trei împreună cu dânșii.....383
Cugetare.....383
Luare aminte 384
Predică despre Patimile lui Hristos, pe care le-a văzut mai înainte Isaia, prorocul lui Dumnezeu 385
27 august.....387
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Pimen cel mare.....387
Pomenirea Sfântului prea cuvios Pimen cel din Palestina 387
Pomenirea Sfântului Osie, episcopul Cordobei.....388
Pomenirea Sfinților sfințiți Kuska și Pimen, postitorul 388
Pomenirea Sfântului mucenic Fanurie 389
Cântare de laudă la prea cuviosul părintele nostru Pimen cel mare 389
Cugetare.....390
Luare aminte 391
Predică despre ziua Domnului Hristos pe care a prorocit-o Isaia 391
28 august.....393
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Moise, arapul.....393
Pomenirea Sântului cuvios Sava din Pskov și Krypetk.....394
Cântare de laudă la Sfântul Moise, arapul 394
Cugetare.....395
Luare aminte 396
Predică despre înfățișarea lui Mesia 397
29 august.....399
Pomenirea tăierii cinstitului cap al cinstitului, măritului proroc, înaintemergător și Botezător Ioan.....399
Pomenirea Sfintei cuvioase Teodora din Tesalonic 400
Pomenirea Sfintei mucenițe Vasilissa.....400
Pomenirea Sfântului mucenic Anastasie 400
Cântare de laudă la Sfântul Ioan Botezătorul.....400
Cugetare.....402

Luare aminte 402
Predică despre vindecarea omenirii cu rănile lui Hristos 402
30 august 404
Pomenirea Synaxei Sfinților sârbi, dascăli ai Bisericii și ierarhi 404
Pomenirea Sfinților Alexandru, Ioan și Pavel, patriarhi ai Constantinopolului 405
Pomenirea Sfântului prea cuvios Cristofor 405
Pomenirea Sfântului Eulalie, episcopul Cezareei Capadociei 405
Cântare de laudă la Synaxa Sfinților sârbi, dascăli ai Bisericii și Ierarhi 406
Cugetare 407
Luare aminte 408
Predică despre descendența tainică a lui Hristos 408
31 august 410
Pomenirea punerii în raclă a cinstitului brâu al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu 410
Pomenirea Sfântului Ghenadie, patriarhul Constantinopolului 410
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Ciprian 411
Pomenirea Sfântului Ioan, mitropolitul Kievului 411
Cântare de laudă la Sfântul sfințit mucenic Ciprian 412
Cugetare 413
Luare aminte 414
Predică despre puterea și misiunea lui Hristos, prorocită 414
1 septembrie 417
Începutul Indictionului, adică al Anului nou bisericesc 417
Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Simeon, stâlpnicul și arhimandritul și a maicii lui, cuvioasa Marta 417
Pomenirea Sfântului și dreptului Iosua, fiul lui Nun [Navi] 418
Cântare de laudă la Sfântul Simeon, stâlpnicul 419
Cugetare 419
Luare aminte 420
Predică despre Cuvântul, Fiul lui Dumnezeu 420
2 septembrie 422
Pomenirea Sfântului mucenic Mamant 422
Pomenirea Sfântului Ioan, postitorul, patriarhul Constantinopolului 423
Pomenirea Sfântului și dreptului Eleazar 423

Pomenirea Sfintei icoane făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Kaluga 424
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Mamant 424
Cugetare 425
Luare aminte 426
Predică despre Cuvântul lui Dumnezeu, Făcătorul zidirii 426
3 septembrie 428
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Antim 428
Pomenirea Sfintei muceniţe Vasilisa 429
Pomenirea Sfântului Ioanichie, arhiepiscopul şi întâiul patriarh al sârbilor 430
Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Teoctist [împreună-ajunător cu marele Eftimie] 430
Cântare de laudă la Sfântul sfințit mucenic Antim 430
Cugetare 431
Luare aminte 432
Predică despre Cuvântul lui Dumnezeu care S-a arătat în trup 432
4 septembrie 434
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Vavila 434
Pomenirea Sfântului şi de Dumnezeu văzătorului Moise 435
Pomenirea Sfinților mucenici Marchellus şi Cassian 436
Cântare de laudă la Sfântul sfințit mucenic Vavila 437
Cugetare 437
Luare aminte 438
Predică despre prefacerea apei în vin 439
5 septembrie 441
Pomenirea Sfântului proroc Zaharia 441
Pomenirea Sfinților mucenici Iuventius şi Maximinus 442
Pomenirea celor şaptezeci de mucenici 442
Pomenirea Sfântului cuvios Atanasie 443
Cântare de laudă la cei şaptezeci de mucenici 443
Cugetare 444
Luare aminte 445
Predică despre necesitatea celei de a doua naşteri, a celei duhovniceşti 445
6 septembrie 447
Pomenirea minunii Sfântului arhanghel Mihail din Colose [Hones] 447

Pomenirea Sfântului mucenic Romulus şi a celor unsprezece mii de ostaşi 448
Pomenirea Sfântului Eudoxie 448
Pomenirea Sfântului cuvios David 448
Cântare de laudă la Sfântul Arhanghel Mihail.....449
Luare aminte 449
Predică despre cele două naşteri 450
7 septembrie 452
Pomenirea Sfântului mucenic Sozont.....452
Pomenirea Sfinţilor apostoli Evod şi Onisifor.....452
Pomenirea Sfântului mucenic Evpsihie 453
Pomenirea Sfântului Ioan, arhiepiscopul Novgorodului.....453
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Sozont.....454
Cugetare.....455
Luare aminte 455
Predică despre hrana cea duhovnicească.....456
8 septembrie 458
Pomenirea naşterii Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria.....458
Pomenirea prăznuirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la Kalisto 459
Prăznuirea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la Poceaev 459
Cântare de laudă la naşterea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.....459
Cugetare.....460
Luare aminte 461
Predică despre de o fiinţimea Tatălui şi Fiului.....461
9 septembrie 463
Pomenirea Sfinţilor şi drepţilor dumnezeieşti părinţi Ioachim şi Ana 463
Pomenirea Sfinţilor părinţilor noştri de la Sinodul al treilea Ecumenic.....464
Pomenirea Sfântului mucenic Severian 464
Pomenirea Sfântului Theofan, mărturisitorul şi postitorul.....464
Pomenirea Sfântului Nichita, plăcutul lui Dumnezeu 465
Cântare de laudă la Sfinţii şi drepţii dumnezeieşti părinţi Ioachim şi Ana ...465
Cugetare.....467
Luare aminte 467
Predică despre mărturia lui Dumnezeu despre Sine însuşi.....468
10 septembrie 470
Pomenirea Sfintelor muceniţe Minodora, Mitrodora şi Nimfodora 470

Pomenirea Sfintei Pulheria, împărăteasa *471*
Pomenirea Sfinților apostoli Apollon [Apelie, în sinaxarul Mineiului *471*
în limba română], Luduș [Luca, în acelaşi] şi Clement [Climent] *471*
Pomenirea Sfintelor trei femei *471*
Cântare de laudă la Sfintele mucenițe Minodora, Mitrodora şi Nimfodora ... *472*
Cugetare *472*
Luare aminte *473*
Predică despre cum păcătoşii îi primesc cu plăcere pe nelegiuiți şi îi urăsc pe lucrătorii dreptății *474*
11 septembrie *476*
Pomenirea Sfintei cuvioase Teodora *476*
Pomenirea Sfântului Pafnutie, mărturisitorul *477*
Sfântul prea cuvios Eufrosin, bucătarul *477*
Pomenirea Sfintei mucenițe Ia *477*
Pomenirea Sfinților mucenici Diodor, Didim şi Diomid *478*
Cântare de laudă la Sfânta cuvioasă Teodora *478*
Cugetare *479*
Luare aminte *479*
Predică despre Hristos, Pâinea vieții *479*
12 septembrie *481*
Pomenirea Sfântului Sfințit mucenic Autonom *481*
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Coronatus, episcopul cetății Iconium *481*
Pomenirea Sfântului mucenic Iulian şi a celor patruzeci împreună cu dânsul .. *482*
Pomenirea Sfântului cuvios Daniel din Thasos *482*
Pomenirea Sfinților mucenici Machedonie, Tatian şi Theodul *482*
Cântare de laudă la Sfântul sfințit mucenic Autonom *482*
Cugetare *483*
Luare aminte *484*
Predică despre aceea că sufletul trebuie să se hrănească cu Hristos dacă vrea să trăiască *484*
13 septembrie *486*
Pomenirea înnoirilor [sfințirii] Sfântului locaş al Sfintei învieri a lui Hristos, Dumnezeul nostru *486*
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Cornelie, sutaşul *486*
Pomenirea Sfinților mucenici Macrobius [Macrovie] şi Gordian *487*
Pomenirea Sfintei mucenițe Ketevan *487*

Pomenirea Sfântului Ierotei.....488
Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Cornelie, sutaşul.....488
Cugetare.....489
Luare aminte 490
Predică despre cum lumea îi urăşte pe martorii păcatului ei 490
14 septembrie 492
Pomenirea înălţării Sfintei Cruci.....492
Pomenirea Sfintei Plachila, împărăteasa.....493
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Macarie din Tesalonic.....493
Pomenirea Sfintei cuvioase Maria din Tars.....494
Cântare de laudă la cinstita şi de viaţă făcătoarea Cruce a lui Hristos 494
Cugetare.....495
Luare aminte 496
Predică despre adevărul mărturiei lui Hristos 496
15 septembrie 498
Pomenirea Sfântului mare mucenic Nichita 498
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Pilotei, preotul.....498
Pomenirea Sfântului mucenic Porfirie [îngânătorul sau măscăriciul] 499
Pomenirea Sfinţilor mucenici Theodot, Asclepidot şi Maximus 499
Pomenirea Sfântului Vissarion făcătorul de minuni, episcopul 499
Larissei.....499
Pomenirea Sfântului nou mucenic Ioan, criteanul.....500
Pomenirea Sfântului Iosif, episcopul cetăţii Alaverdi [din Georgia].....500
Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Nichita 500
Cugetare.....501
Luare aminte 502
Predică despre îndoita mărturie despre Fiul lui Dumnezeu.....502
16 septembrie 504
Pomenirea Sfintei mari muceniţe Eufimia.....504
Pomenirea Sfântului prea cuvios Dorotei.....505
Pomenirea Sfântului Ciprian, mitropolitul Kievului.....505
Pomenirea Sfintei muceniţe Ludmilla 505
Cântare de laudă la Sfânta mare muceniţă Eufimia.....506
Cugetare.....506
Luare aminte 507
Predică despre Domnul, cel care are puterea.....508

17 septembrie *510*
Pomenirea Sfintei mucenițe Sofia [înțelepciune] şi a celor trei fiice ale ei: Pistis, Elpis şi Agapis [Vera, Nada şi Liubov - Credința, Nădejdea şi Dragostea] *510*
Pomenirea Sfintei mucenițe Agathoclia *510*
Pomenirea celor una sută şi cincizeci şi şase de mucenici din Egipt *511*
Pomenirea Sfintei mucenițe Theodota *511*
Cântare de laudă la Sfintele mucenițe Pistis, Elpis şi Agapis şi la Maica lor, Sofia *511*
Cugetare *513*
Luare aminte *513*
Predică despre De o ființimea Tatălui şi Fiului *514*
18 septembrie *516*
Pomenirea Sfântului Eumenius, episcopul Gortynei, din Insula Creta [făcătorul de minuni] *516*
Pomenirea Sfintei mucenițe Ariadna *516*
Pomenirea Sfântului mucenic Bidzini, principele Georgiei *517*
Cântare de laudă la Sfânta mucenițâ Ariadna *517*
Cugetare *518*
Luare aminte *519*
Predică despre Domnul Dumnezeu cel Viu şi înviat din morți, cela ce este învierea şi Viața *519*
19 septembrie *521*
Pomenirea Sfinților mucenici Trofim, Savatie şi Dorimedont *521*
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Zosim, sihastrul *521*
Pomenirea Sfântului Teodor, cneazul cetății Yaroslavl *522*
Cântare de laudă la Sfântul cuvios mucenic Zosim, sihastrul *522*
Cugetare *523*
Luare aminte *524*
Predică despre întristarea lui Hristos *524*
20 septembrie *526*
Pomenirea Sfântului marelui mucenic Eustatie (Plachida) *526*
Pomenirea Sfântului cneaz mucenic Mihail şi a Sfântului boier mucenic Teodor *527*
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Ilarion *527*
Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Eustatie *527*
Cugetare *528*

Luare aminte 529
Predică despre singura Cale, Adevăr şi Viaţă 530
21 septembrie 532
Pomenirea Sfântului apostol Codrat [Quadratus] 532
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ipatie, episcopul Efesului şi a Sfântului mucenic Andrei, presbiterul [preotul] 532
Pomenirea Sfântului episcop Dimitrie, episcopul Rostovului 533
Pomenirea Sfintei Sinaxe a Sfinţilor de la Mânăstirea Peşterilor din Kiev 533
Cântare de laudă la Sfântul apostol Codrat 533
Cugetare 534
Luare aminte 535
Predică despre Dumnezeirea Fiului şi de o fiinţimea Lui cu Tatăl 535
22 septembrie 537
Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Foca, episcopul Sinopei 537
Pomenirea Sfântului proroc Iona 537
Pomenirea Sfântului mucenic Foca, grădinarul 538
Pomenirea Sfântului cuvios Cosma de la Mânăstirea Zografu 538
Pomenirea Sfântului Petru cel milostiv 539
Pomenirea Sfântului Iona, presbiterul 539
Cântare de laudă la Sfântul proroc Iona 539
Cugetare 540
Luare aminte 541
Predică despre Duhul Sfânt Domnul, Mângâietorul 541
23 septembrie 544
Pomenirea zămislirii cinstitului slăvitului proroc, Înaintemergător şi Botezător al Domnului, Ioan 544
Pomenirea Sfintei mucenițe Iraida 545
Pomenirea Sfântului nou mucenic Nicolae, pantopolitul 545
Pomenirea Sfântului nou mucenic Ioan din Konița, Albania 545
Cântare de laudă la Sfânta mucenită Iraida [Raida] 546
Cugetare 547
Luare aminte 547
Predică despre Duhul Sfânt Domnul, carele de la Tatăl purcede 548
24 septembrie 550
Pomenirea Sfintei mari mucenițe şi întocmai cu apostolii, Tecla 550
Pomenirea Sfântului Ştefan, întâiul rege încoronat al Serbiei 551

Cântare de laudă la Sfânta mare muceniță Tecla, întocmai cu apostolii.....551
Cugetare.....552
Luare aminte 553
Predică despre Duhul Sfânt, slăvitorul.....553
25 septembrie 555
Pomenirea Sfintei Preacuvioasei Eufrosina.....555
Pomenirea Sfântului Preacuvios Serghei de Radonej.....556
Pomenirea Sfintei Preacuviose Eufrosina din Suzdal.....556
Cântare de laudă la Sfântul Preacuvios Serghei din Radonej 557
Cugetare.....558
Luare aminte 558
Predică despre bogăția cea una și nedespărțită a Tatălui și a Fiului 559
26 septembrie 561
Pomenirea mutării Sfântului și prea lăudatului apostol și evanghelist.....561
Ioan, cuvântătorul de Dumnezeu 561
Pomenirea Sfântului cuvios Nil din Calabria.....562
Cântare de laudă la Sfântul Ioan, cuvântătorul de Dumnezeu și evanghelistul 562
Cugetare.....563
Luare aminte 564
Rugăciune despre rugăciunea insuflată de iubire.....564
27 septembrie 566
Pomenirea Sfântului mucenic Calistrat.....566
Pomenirea Sfinților apostoli Marcu, Aristarh și Zinon.....567
Pomenirea Sfintei mucenițe Acvilina 567
Pomenirea Sfântului prea cuvios Savatie de la Solovki.....568
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Calistrat.....568
Cugetare.....569
Luare aminte 570
Predică despre ultima rugăciune a lui Hristos pentru credincioși.....570
28 septembrie 572
Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Hariton, mărturisitorul.....572
Pomenirea Sfântului proroc Baruh.....573
Pomenirea Sfântului mucenic Marcu, păstorul 573
Pomenirea Sfântului mucenic Vatslav [Wenceslaus], regele cehilor.....574
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Vatslav, regele cehilor 574

Cugetare.....575
Luare aminte 576
Predică despre ultima rugăciune a lui Hristos pentru credincioşi.....576
29 septembrie 578
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Chiriac, sihastrul 578
Pomenirea Sfinților mucenici Dada şi Govdela 579
Pomenirea Sfântului Teofan cel milostiv.....579
Pomenirea Sfintei Maria din Palestina.....580
Cântare de laudă la Sfânta Maria din Palestina.....580
Cugetare.....581
Luare aminte 582
Predică despre cunoaşterea Tatălui prin Fiul.....582
30 septembrie 584
Pomenirea Sfântului Mucenic Grigorie, luminătorul Armeniei celei mari.....584
Pomenirea Sfintelor Mucenițe Gaiana şi Rhipsimia şi a celorlalte treizeci şi cinci împreună cu ele 585
Pomenirea Sfântului Mihail, întâiul Mitropolit al Kievului.....585
Cântare de laudă la Sfântul Grigorie, luminătorul Armeniei.....586
Cugetare.....587
Luare aminte 587
Predică despre împărăția lui Dumnezeu care nu este din lumea aceasta.....588
1 octombrie.....590
Prăznuirea cinstitului Acoperământ al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria 590
Pomenirea Sfântului apostol Anania 591
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Roman, melodul.....591
Pomenirea Sfântului prea cuvios Ioan Kukuzel.....592
Pomenirea Sfântului prea cuvios Grigorie 592
Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Roman, melodul 592
Cugetare.....593
Luare aminte 594
Predică despre bărbatul fericit 594
2 octombrie.....596
Pomenirea Sfântului Andrei cel nebun pentru Hristos 596
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Ciprian şi al Sfintei mucenițe Iustina, fecioara 597

Pomenirea Sfinților mucenici David și Constantin.....598
Cântare de laudă la Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos.....598
Cugetare.....599
Luare aminte.....600
Predică despre voirea dreptului întru voia Domnului.....600
3 octombrie.....602
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Dionisie Areopagitul.....602
Pomenirea Sfântului prea cuvios Ioan Hozevitul.....603
Pomenirea Sfântului prea cuvios Dionisie de la Mânăstirea Pecerska din Kiev.....603
Pomenirea Sfântului Isihie Horebitul.....604
Cântare de laudă la Sfântul sfințit mucenic Dionisie Areopagitul.....604
Cugetare.....605
Luare aminte.....606
Predică despre frica și cutremurul bucuriei de Domnul.....606
4 octombrie.....608
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Ierotei.....608
Pomenirea Sfântului Ștefan Stilianovici.....608
Pomenirea Sfântului prea cuvios Ammun [egipteanul].....609
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Pavel cel simplu.....609
Cântare de laudă la Sfântul Ammun, egipteanul.....610
Cugetare.....611
Luare aminte.....612
Predică despre mânia cea bună.....612
5 octombrie.....614
Pomenirea Sfintei mucenițe Haritina.....614
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Dionisie, episcopul Alexandriei.....614
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Evdochim de la Mânăstirea Vatopedi din Sfântul Munte Athos.....615
Pomenirea Sfinților prea cuvioși Damian, Ieremia și Matei.....615
Cântare de laudă la Sfânta mucenită Haritina.....616
Cugetare.....616
Luare aminte.....617
Predică despre arătarea bunătăților.....617
6 octombrie.....620
Pomenirea Sfântului, măritului și întru tot lăudatului apostol Toma.....620

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Macarie, noul mucenic 621
Cântare de laudă la Sfântul apostol Toma 621
Cugetare 622
Luare aminte 624
Predică despre pocăința regelui David 624
7 octombrie 626
Pomenirea Sfinților mucenici Serghie și Vah 626
Pomenirea Sfântului mucenic Polihronie 627
Cântare de laudă la Sfinții mucenici Serghie și Vah 628
Cugetare 628
Luare aminte 629
Predică despre copii și lauda Domnului din gura copiilor 630
8 octombrie 632
Pomenirea Sfintei cuvioase Pelaghia 632
Pomenirea Sfintei cuvioase Taisia 633
Pomenirea Sfintei mucenițe Pelaghia 634
Cântare de laudă la Sfânta cuvioasă Pelaghia 634
Cugetare 635
Luare aminte 636
Predică despre pieirea săbiilor vrăjmașului, de la sfârșit 636
9 octombrie 638
Pomenirea Sfântului apostol Iacov 638
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Andronic și a Atanasiei, soția lui 638
Pomenirea dreptului Avraam și a dreptului Lot 641
Pomenirea Sfântului cuvios Dimitrie, patriarhul Alexandriei 641
Pomenirea Sfântului Ștefan, despotul [voievodul] Serbiei 641
Cântare de laudă la Sfântul apostol Iacov 641
Cugetare 642
Luare aminte 643
Predică despre cum numai nebunii nu Îl recunosc pe Dumnezeu 643
10 octombrie 646
Pomenirea Sfinților mucenici Evlampie și Evlampia 646
Pomenirea Sfinților mucenici monahi din Mânăstirea Zografu 646
Pomenirea Sfântului cuvios Teofil, mărturisitorul 647
Pomenirea Sfântului mucenic Teotecnus 648

Pomenirea Sfântului prea cuvios Vassian 648
Cântare de laudă la Sfinții prea cuvioşi părinți de la Mânăstirea Zografu ... 648
Cugetare 649
Luare aminte 650
Predică despre suferințele regelui David ca tipuri ale Patimii lui Hristos 650
11 octombrie 653
Pomenirea Sfântului apostol Filip 653
Prăznuirea celui de al şaptelea Sinod Ecumenic 653
Pomenirea Sfântului părintelui nostru Teofan, mărturisitorul [şi făcătorul de canoane] 654
Pomenirea Sfântului Nectarie, patriarhul Constantinopolului 655
Pomenirea Sfintelor mucenițe Zinaida şi Filonilla 655
Cântare de laudă la Sfântul Teofan, mărturisitorul 656
Cugetare 656
Luare aminte 657
Predică despre glasul Domnului peste ape 657
12 octombrie 660
Pomenirea Sfinților mucenici Tarah, Prov şi Andronic 660
Pomenirea Sfântului Martin de Tours 661
Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Cosma, episcopul Maiumei [făcătorul de cântări şi aghiopolitul] 662
Cântare de laudă la Sfântul Martin, episcopul de Tours 662
Cugetare 663
Luare aminte 664
Predică despre plângerea de seară şi bucuria de dimineață 664
13 octombrie 666
Pomenirea Sfinților mucenici Carp şi Papil 666
Pomenirea Sfântului mucenic Veniamin, diaconul 667
Pomenirea Sfintei mari mucenițe Zlata din Meglin 667
Cântare de laudă la Sfânta mare mucenită Zlata din Meglin 668
Cugetare 669
Luare aminte 670
Predică despre povara păcatului şi iertarea fărădelegilor 670
14 octombrie 672
Pomenirea Sfintei prea cuvioasei noastre maice Parascheva [Petka] 672
Pomenirea Sfinților mucenici Nazarie, Ghervasie şi Protasie [şi Chelsie] 673

Cântare de laudă la Sfânta prea cuvioasă Parascheva [Sfânta Petka] *674*
Cugetare *675*
Luare aminte *676*
Predică despre îngerii care străjuiesc şi izbăvesc pe cei drepţi *676*
15 octombrie *678*
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Luchian, presbiterul [preotul] din Antiohia *678*
Pomenirea Sfântului cuvios Eftimie cel nou *679*
Cântare de laudă la Sfântul cuvios mucenic Luchian *679*
Cugetare *680*
Luare aminte *681*
Predică despre Domnul care păzeşte oasele drepţilor *681*
16 octombrie *683*
Pomenirea Sfântului mucenic Longhin [sutaşul, cel de lângă Crucea Domnului] *683*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Longhin, iubitorul de nevoinţe *684*
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Longhin, sutaşul *684*
Cugetare *685*
Luare aminte *686*
Predică despre munţii şi adâncurile lui Dumnezeu *686*
17 octombrie *688*
Pomenirea Sfântului proroc Osea *688*
Pomenirea Sfinţilor mucenici Cosma şi Damian, doctorii fără de *688*
arginţi *688*
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Andrei [cel din Crit] *689*
Pomenirea Sfântului Lazăr, cel mort de patru zile *690*
Cântare de laudă la Sfântul proroc Osea *690*
Cugetare *691*
Luare aminte *691*
Predică despre împuţiciunea rănilor păcatelor *692*
18 octombrie *694*
Pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Luca *694*
Pomenirea Sfântului Petru din Ţetinie, mitropolitul Muntenegrului *695*
Pomenirea Sfinţilor Iulian şi Didim cel orb *695*
Cântare de laudă la Sfântul apostol şi evanghelist Luca *696*
Cugetare *697*

Luare aminte 698
Predică despre păcatele limbii 698
19 octombrie 700
Pomenirea Sfântului proroc Ioil 700
Pomenirea Sfântului mucenic Varus [Var] 700
Pomenirea Sfântului prea cuvios Prohor din Pcinia 701
Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Prohor de la Pcinia 701
Cugetare 702
Luare aminte 704
Predică despre însetarea sufletului după Dumnezeu 704
20 octombrie 706
Pomenirea Sfântului marelui mucenic Artemie [ducele Egiptului] 706
Pomenirea Sfântului şi dreptului Artemie 707
Pomenirea Sfântului prea cuvios Gherasim cel nou 707
Pomenirea Sfântului prea cuvios nou mucenic Ignatie 708
Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Artemie, ducele Egiptului 708
Cugetare 709
Luare aminte 709
Predică despre istoriile vechi şi noi ale minunilor lui Dumnezeu 710
21 octombrie 712
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Ilarion cel mare 712
Pomenirea Sfântului Ilarion, episcopul Meglinului 712
Pomenirea Sfântului prea cuvios Pilotei 713
Cântare de laudă la Sfântul Ilarion cel mare 714
Cugetare 715
Luare aminte 716
Predică despre inima şi limba de Dumnezeu insuflate 716
22 octombrie 718
Pomenirea Sfântului şi întocmai cu apostolii Averchie [episcopul Ierapolei, făcătorul de minuni] 718
Pomenirea Sfântului prea cuviosului nostru părinte Lot 719
Pomenirea minunatei apărări a cetății Moscovei de lituanieni, cu ajutorul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu 719
Cântare de laudă la Sfântul Averchie, cel întocmai cu apostolii 719
Cugetare 720
Luare aminte 721

Predică despre frumusețea lui Hristos, mai presus de orice frumusețe.....721
23 octombrie.....724
Pomenirea Sfântului apostol Iacob, ruda Domnului.....724
Pomenirea Sfântului Ignatie, patriarhul Constantinopolului.....725
Pomenirea Sfântului Iacov din Borovichi.....725
Cântare de laudă la Sfântul apostol Iacob, ruda Domnului.....726
Cugetare.....727
Luare aminte.....728
Predică despre frumusețea fiicei împăratului.....728
24 octombrie.....730
Pomenirea Sfântului mare Mucenic Aretas [Areta].....730
Pomenirea Sfântului Elesbaan [Elezvoi], regele Etiopiei.....731
Prăznuirea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, "Bucuria celor necăjiți".....731
Pomenirea Sfântului prea cuvios Areta de la Mânăstirea Peșterilor din Kiev..732
Cântare de laudă la icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, "Bucuria celor necăjiți".....732
Pomenirea Sfintei mucenițe Sebastiana [Sevastiani].....732
Cugetare.....733
Luare aminte.....734
Predică despre venirea strălucită a lui Dumnezeu.....734
25 octombrie.....736
Pomenirea Sfinților mucenici Marcian și Martirie [notarii].....736
Pomenirea Sfântului mucenic Anastasie.....737
Pomenirea Sfintei Tavita, cea înviată de Sfântul apostol Petru.....737
Cântare de laudă la Sfânta Tavita.....737
Cugetare.....738
Luare aminte.....739
Predică despre fugirea din lume și sălășluirea în pustie.....739
26 octombrie.....741
Pomenirea Sfântului mare mucenic Dimitrie, izvorâtorul de mir.....741
Pomenirea Sfântului prea cuvios mucenic Ioasaf.....742
Pomenirea marelui cutremur ce a fost întru această zi la Constantinopol.....743
Cântare de laudă la Simțul mare mucenic Dimitrie, izvorâtorul de mir.....743
Cugetare.....744
Luare aminte.....745

Predică despre inima cea gata pentru Domnul 745
27 octombrie 747
Pomenirea Sfântului mucenic Nestor 747
Pomenirea Sfântului prea cuvios Nestor, cronicarul 748
Pomenirea Sfântului Andrei, cneazul Smolenskului 748
Pomenirea Sfintei Procla Claudia, soția lui Pilat din Pont 749
Cântare de laudă Ia Sfântul mucenic Nestor 749
Cugetare 750
Luare aminte 751
Predică despre râvna casei Domnului 751
28 octombrie 753
Pomenirea Sfintei muceniţe Paraschevi 753
Pomenirea Sfântului Arsenie, arhiepiscopul de Peci 753
Pomenirea Sfântului mucenic Terentie 754
Pomenirea Sfântului Ştefan, savaitul 754
Pomenirea Sfântului Atanasie, patriarhul Constantinopolului 755
Pomenirea Sfântului Dimitrie, episcopul Rostovului 755
Cântare de laudă la Sfântul Arsenie, arhiepiscopul de Peci 756
Cugetare 757
Luare aminte 758
Predică despre rugăciunea către Domnul cea care mântuieşte sufletul din noroi 758
29 octombrie 760
Pomenirea Sfintei prea cuvioasei marii muceniţe Anastasia Romana 760
Pomenirea Sfântului prea cuvios Avramie, zăvorâtul şi a nepoatei lui de frate, Maria 761
Pomenirea Sfântului prea cuvios Mucenic Timotei de la Mânăstirea Esfigmenu 761
Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Avramie, zăvorâtul 762
Cugetare 763
Luare aminte 764
Predică despre slava Numelui lui Dumnezeu 764
30 octombrie 766
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Zenobie şi a surorii lui, Zenobia 766
Pomenirea Sfinţilor apostoli dintre cei şaptezeci: Cleopa, Terţiu, Marcu, Iust şi Artema 766

Pomenirea Sfântului Milutin, ţarul sârbilor *767*
Cântare de laudă la Sfântul Milutin, ţarul sârbilor *768*
Cugetare *769*
Luare aminte *770*
Predică despre dorirea după Dumnezeu, singura dorire a drepţilor pe pământ *770*
31 octombrie *772*
Pomenirea Sfinţilor apostoli Stahie, Amplie, Urban, Narcis, Apelles şi Aristobul *772*
Pomenirea Sfântului mucenic Epimah *772*
Pomenirea Sfântului nou mucenic Nicolae din Hios *773*
Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşilor părinţilor noştri Spiridon şi *773*
Nicodim *773*
Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios mucenic Epimah *773*
Cugetare *774*
Luare aminte *775*
Predică despre siguranţa dreptului că nu va muri *775*
1 noiembrie *777*
Pomenirea Sfinţilor doctori fără de arginţi Cosma şi Damian *777*
Pomenirea Sfântului mucenic Hermenegild, prinţul moştenitor *778*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Iacov şi a ucenicilor lui, Iacov şi *778*
Dionisie *778*
Cântare de laudă la Sfinţii Cosma şi Damian, doctorii fără de arginţi *779*
Cugetare *780*
Luare aminte *781*
Predică despre chemarea ca toţi creştinii să fie sfinţi *781*
2 noiembrie *783*
Pomenirea Sfinţilor mucenici Achindin, Pegasius, Anempodistus, Aphthonius, Elpidephorus şi a celorlalţi împreună cu dânşii *783*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Marcian din Cyr *784*
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Victorin, episcopul Patav-ului *784*
Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Achindin, Pegasius, Anempodist, Aftonie şi Elpidifor *785*
Cugetare *785*
Luare aminte *786*
Predică despre voia lui Dumnezeu ca toţi creştinii să fie sfinţi *786*

3 noiembrie.....788
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Achepsima, episcopul Naesonului şi a celor împreună cu dânsul, Iosif şi Aitala.....788
Pomenirea mutării Sfintelor moaşte ale marelui mucenic Gheorghe, purtătorul de biruință.....788
Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Gheorghie.....789
Cugetare.....790
Luare aminte.....791
Predică despre Hristos, Capul tuturor sfinților.....791
4 noiembrie.....793
Pomenirea Sfântului prea cuvios Ioanichie cel mare.....793
Pomenirea Sfinților sfințiți mucenici Nicandru, episcopul Myrei şi Hermas, presbiterul.....794
Cântare de laudă la Sfântul Ioanichie cel mare.....794
Cugetare.....795
Luare aminte.....795
Predică despre moştenitorii împărăției prin Hristos Domnul.....796
5 noiembrie.....798
Pomenirea Sfinților prea cuvioşi mucenici Galaction şi Epistimi.....798
Pomenirea Sfinților apostoli Patrova, Hermes, Lânos, Gaius şi Philologus.....798
Pomenirea Sfântului Iona, episcopul Novgorodului.....799
Cântare de laudă la Sfinții mucenici Galaction şi Epistimi.....799
Cugetare.....800
Luare aminte.....801
Predică despre ridicarea omului prin învierea şi înălțarea lui Hristos.....801
6 noiembrie.....803
Pomenirea Sfântului Constantinopolului Pavel mărturisitorul, patriarhul.....803
Pomenirea prea cuviosului Varlaam din Khutyn, făcătorul de minuni.....804
Pomenirea Pulberei ca a căzut din cer [cu dumnezeiască iubire de oameni, pe vremea lui Leon cel mare].....804
Cântare de laudă la marea milostivire şi bunătate a lui Dumnezeu.....804
Cugetare.....805
Luare aminte.....806
Predică despre Capul Bisericii şi Trupul lui Hristos.....806
7 noiembrie.....809

Pomenirea Sfântului mucenic Hieron [Ieron] şi a celor împreună cu dânsul [cei treizeci şi trei din Melitina] *809*
Pomenirea Sfinților mucenici Thessalonika, Auct şi Tavrion *810*
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Lazăr, cel din Muntele Galisiului *810*
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Ieron şi cei împreună cu dânsul *811*
Cugetare *812*
Luare aminte *813*
Predică despre căile întunecate ale omenirii înainte de venirea lui Hristos şi ale celor care trăiesc departe de El *813*
8 noiembrie *815*
Pomenirea Sfinților Arhangheli Mihail şi Gavriil, şi al tuturor celor fără de trup şi cereşti Puteri *815*
Cântare de laudă la Sfântul Arhanghel Mihail şi la toate Netrupeştile şi Cereşti Puteri *816*
Cugetare *817*
Luare aminte *818*
Predică despre Hristos care aduce la viață oamenii omorâți de păcat *819*
9 noiembrie *821*
Pomenirea Sfinților mucenici Onisifor şi Porfirie *821*
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Ioan Kolov [cel pitic] *821*
Pomenirea Sfintei prea cuvioase Matrona de la Constantinopol *822*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Simeon Metafrastul [traducătorul] *822*
Pomenirea Sfintei prea cuvioase Teoctista din Paros *823*
Cântare de laudă la Sfântul Simeon Metafrast *823*
Cugetare *824*
Luare aminte *824*
Predică despre harul mântuitor *825*
10 noiembrie *827*
Pomenirea Sfinților apostoli Olimpas, Erast, Cvart, Rodion, Sosipatru şi Terțius *827*
Pomenirea Sfântului mucenic Orest *827*
Pomenirea Sfântului Nonnus, episcopul Heliopolisului *828*
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Orest *828*
Cugetare *829*
Luare aminte *831*

Predică despre adevărata Pace şi despre Făcătorul Păcii.....831
11 noiembrie.....833
Pomenirea Sfântului mare mucenic Mina.....833
Pomenirea Sfântului mucenic Ştefan de la Deceani, regele Serbiei 834
Pomenirea Sfinţilor mucenici Victor şi Ştefanida.....835
Pomenirea Sfântului mucenic Vichentie, diaconul 835
Pomenirea Sfântului prea cuvios Teodor, studitul.....835
Pomenirea Sfântului cneaz Uroşiţa.....835
Cântare de laudă la Sfântul Ştefan de la Deceani, regele Serbiei.....836
Cugetare.....836
Luare aminte 838
Predică despre Făcătorul omului celui înnoit cu duhul.....838
12 noiembrie.....840
Pomenirea Sfântului Ioan cel milostiv, patriarhul Alexandriei 840
Pomenirea Sfântului proroc Ahia din Silo.....841
Pomenirea Sfântului prea cuvios Nil, sinaitul [pustnicul] 842
Pomenirea Sfântului prea cuvios Nil, izvorâtorul de mir 842
Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Nil, sinaitul 843
Cugetare.....844
Luare aminte 845
Predică despre cum străinii se fac casnici ai lui Dumnezeu 845
13 noiembrie.....847
Pomenirea Sfântului Ioan Hrisostom [Gură de Aur], patriarhul Constantinopolului.....847
Pomenirea Sfinţilor mucenici Antonin, Nichifor, Gherman şi Manetha.....848
Pomenirea Sfântului prea cuvios mucenic Damaschin.....848
Cântare de laudă la Sfântul Ioan Gură de Aur.....849
Cugetare.....850
Luare aminte 851
Predică despre temelie şi despre piatra din capul unghiului.....851
14 noiembrie.....853
Pomenirea Sfântului apostol Filip 853
Pomenirea Sfântului Grigorie Palamas, arhiepiscopul Tesalonicului 854
Pomenirea Sfântului Iustinian, împăratul Bizanţului.....855
Cântare de laudă la Sfântul Iustinian, împăratul Bizanţului.....856
Cugetare.....857

Luare aminte *858*
Predică despre Pavel, întemnițatul *858*
15 noiembrie *860*
Pomenirea Sfinților mucenici Gurie, Samona și Aviv *860*
Pomenirea Sfinților mucenici Elpidie, Marcel și Eustohie *861*
Prăznuirea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la Kupyatich *861*
Cântare de laudă la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu *862*
Cugetare *863*
Luare aminte *864*
Predică despre înțelepciunea lui Dumnezeu cea care se face cunoscută puterilor cerești *864*
16 noiembrie *866*
Pomenirea Sfântului apostol și evanghelist Matei *866*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Serghie de la Malopinega *867*
Cântare de laudă la Sfântul apostol și evanghelist Matei *867*
Cugetare *868*
Luare aminte *869*
Predică despre Hristos care locuiește în inimile credincioșilor *869*
17 noiembrie *871*
Pomenirea Sfântului Grigorie, făcătorul de minuni, episcopul Neocezareei *871*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Nikon de Radonej *872*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Ghenadie de la Vatopedi *872*
Cântare de laudă la Sfântul Grigorie, făcătorul de minuni, episcopul Neocezareei *872*
Cugetare *873*
Luare aminte *874*
Predică despre lărgime, lungime, înălțime și adâncime *875*
18 noiembrie *877*
Pomenirea Sfântului prea cuvios mucenic Platon *877*
Pomenirea Sfinților mucenici Roman și [copilul] Varula *878*
Cântare de laudă la Sfinții mucenici Roman și Varula *878*
Cugetare *879*
Luare aminte *880*
Predică despre iubirea mai presus de cunoștință *880*
19 noiembrie *882*
Pomenirea Sfântului proroc Avdie *882*

Pomenirea Sfântului mucenic Varlaam [bătrânul] *882*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Varlaam şi a lui Ioasaf, prinţul moştenitor .. *883*
Pomenirea Sfântului mucenic Heliodor *884*
Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Varlaam şi Sfântul Ioasaf, moştenitorul tronului *884*
Cugetare *885*
Luare aminte *886*
Predică despre slăvirea lui Dumnezeu întru Hristos Domnul *886*
20 noiembrie *888*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Grigorie Decapolitul *888*
Pomenirea Sfântului Proclu, patriarhul Constantinopolului *888*
Pomenirea Sfinţilor mucenici Evstatie, Tespesie şi Anatolie *889*
Pomenirea Sfântului Isaac, arhiepiscopul Armeniei *890*
Pomenirea celor trei Sfinte fecioare *890*
Cântare de laudă la Sfântul Proclu, patriarhul Constantinopolului *890*
Cugetare *891*
Luare aminte *892*
Predică despre purtarea conformă cu chemarea *892*
21 noiembrie *894*
Prăznuirea Intrării în Biserică a Preasfintei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria *894*
Cântare de laudă la Sfinţii Ioachim şi Ana *895*
Cugetare *896*
Luare aminte *897*
Predică despre mulţimea credincioşilor ca trup şi suflet unic *897*
22 noiembrie *899*
Pomenirea Sfintei muceniţe Cecilia *899*
Pomenirea Sfântului Calist [Xanthopol], patriarhul Constantinopolului *900*
Pomenirea Sfântului mucenic Menignu [piuarul] *900*
Pomenirea Sfântului drept Mihail, soldatul *900*
Pomenirea Sfinţilor apostoli Filimon şi Arhip şi a Sfintei muceniţe Apfia [soţia lui Filimon] *901*
Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Cecilia *901*
Cugetare *901*
Luare aminte *902*
Predică despre ceea ce constituie unitatea credincioşilor *902*

23 noiembrie.....904
Pomenirea Sfântului Amfilohie, episcopul Iconiei.....904
Pomenirea Sfântului Grigorie, episcopul Acragantenilor [al cetății Agrigentum] 905
Pomenirea Sfântului Alexandru Nevsky.....905
Pomenirea Sfântului Mitrofan, episcopul Voronejului.....906
Cântare de laudă la Sfântul Alexandru Nevsky.....906
Cugetare.....907
Luare aminte 908
Predică despre har şi daruri.....908
24 noiembrie.....910
Pomenirea Sfintei mari mucenițe [şi prea înțelepte] Ecaterina 910
Pomenirea Sfântului mare mucenic Mercurie 911
Pomenirea Sfintei mucenițe Mastridia.....912
Cântare de laudă la Sfânta mare mucenită Ecaterina 912
Cugetare.....913
Luare aminte 914
Predică despre Acela care S-a pogorât şi S-a înălțat.....914
25 noiembrie.....916
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Clement, episcopul Romei 916
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Petru, arhiepiscopul Alexandriei.....917
Cântare de laudă la Sfântul sfințit mucenic Clement, episcopul Romei.....917
Cugetare.....918
Luare aminte 920
Predică despre felurimea şi menirea chemărilor.....920
26 noiembrie.....922
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Alipie, stâlpnicul.....922
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Iacov, pustnicul.....923
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Stelian [paflagonul]....923
Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Nicon, propovăduitorul pocăinței [numit şi „Pocăiți-vă!"].....924
Pomenirea Sfântului Inochentie din Irkutk, făcătorul de minuni 924
Cântare de laudă la Sfântul Alipie, stâlpnicul.....924
Cugetare.....925
Luare aminte 926
Predică despre scopul împărțirii darurilor, slujirilor şi chemărilor.....926

27 noiembrie *928*
Pomenirea Sfântului mare mucenic Iacov, persul *928*
Pomenirea celor şaptesprezece prea cuvioşi mucenici din India *928*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Roman, făcătorul de minuni *929*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Panufrie *929*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Nathanael *929*
Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Iacov, persul *930*
Cugetare *931*
Luare aminte *932*
Predică despre bărbatul desăvârşit *932*
28 noiembrie *934*
Pomenirea Sfântului prea cuvios mucenic Ştefan cel nou *934*
Pomenirea Sfântului Hristu, noul mucenic *935*
Pomenirea Sfintei cinstite Ana *935*
Pomenirea Sfântului şi evlaviosului împărat Mauriciu *936*
Cântare de laudă la Sfântul nou mucenic Ştefan *936*
Cugetare *937*
Luare aminte *938*
Predică despre cum trebuie să crească duhovniceşte credincioşii *938*
29 noiembrie *940*
Pomenirea Sfântului mucenic Paramon şi a celor trei sute şaptezeci împreună cu dânsul *940*
Pomenirea Sfântului Acachie de la Sinai *940*
Pomenirea Sfântului mucenic Dionisie, episcopul Corintului *941*
Pomenirea Sfântului Tiridates, regele Armeniei *941*
Pomenirea Sfântului mucenic Apolonie *942*
Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Acachie, sinaitul *942*
Cugetare *942*
Luare aminte *944*
Predică despre structura compactă a Bisericii, cea asemenea trupului uman *944*
30 noiembrie *946*
Pomenirea Sfântului apostol Andrei, cel întâi chemat *946*
Pomenirea Sfântului Frumentie, luminătorul Abisiniei *946*
Cântare de laudă la Sfântul apostol Andrei, cel întâi chemat *947*
Cugetare *948*
Luare aminte *949*

Predică despre ignoranța și împietrirea păgânilor.....949
1 decembrie.....951
Pomenirea Sfântului proroc Naum.....951
Pomenirea Sfântului Filaret cel milostiv.....951
Cântare de laudă la Sfântul Filaret cel milostiv.....953
Cugetare.....953
Luare aminte 954
Predică despre zidirea lumii 954
2 decembrie.....957
Pomenirea Sfântului proroc Avacum.....957
Pomenirea Sfintei mucenițe Miropa.....957
Pomenirea Sfântului Uroș, regele Serbiei 958
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Atanasie, zăvorâtul de la Mânăstirea Peșterilor din Kiev.....959
Pomenirea Sfântului Iesei, episcopul cetății Tilkani [din Georgia].....959
Cântare de laudă la Sfântul Uroș, regele Serbiei.....960
Cugetare.....961
Luare aminte 962
Predică despre descoperirile de bucurie de la începutul Sfintei Scripturi.....962
3 decembrie.....964
Pomenirea Sfântului proroc Sofonie.....964
Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Ioan, sihastrul [episcopul Coloniei] 964
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Teodor, patriarhul Alexandriei 965
Pomenirea Sfântului prea cuvios Teodul.....965
Pomenirea Sfântului prea cuvios Sava de la Zvenigorod.....966
Cântare de laudă Ia Sfântul Ioan, sihastrul 966
Cugetare.....967
Luare aminte 968
Predică despre cele două lumi.....968
4 decembrie.....970
Pomenirea pătimirii Sfintei mari mucenițe Varvara.....970
Pomenirea cuviosului părintelui nostru Ioan Damaschin, monahul și preotul..971
Pomenirea Sfântului Ghenadie, arhiepiscopul Novgorodului 972
Cântare de laudă la Sfântul Ioan Damaschinul.....972
Cugetare.....973

Luare aminte *974*
Predică la cum bun este tot ceea ce vine de la Domnul *974*
5 decembrie *976*
Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Sava cel sfințit *976*
Pomenirea Sfinților prea cuvioşi mucenici de la Karyes *977*
Pomenirea Sfântului Nectarie de la Bitola *977*
Pomenirea Sfinților prea cuvioşi Karion şi Zaharia *978*
Cântare de laudă la Sfântul Sava cel sfințit *978*
Cugetare *979*
Luare aminte *980*
Predică despre cuvintele lui Dumnezeu cele lipsite de răutate *980*
6 decembrie *982*
Pomenirea celui între sfinți părintele nostru Nicolae, arhiepiscopul Mirelor Lichiei, făcătorul de minuni *982*
Pomenirea Sfântului Nicolae, episcopul Patarelor *983*
Pomenirea Sfântului mucenic Nicolae Karamos *983*
Pomenirea Sfântului Theofil, episcopul Antiohiei *983*
Cântare de laudă la Sfântul Nicolae, făcătorul de minuni, arhiepiscopul Mirelor Lichiei *984*
Cugetare *985*
Luare aminte *986*
Predică despre cuvântul lui Dumnezeu întru care nu se află păcat *986*
7 decembrie *988*
Pomenirea Sfântului Ambrozie, episcopul Mediolanului (Milanului) *988*
Pomenirea Sfântului Grigorie, isihastul *989*
Pomenirea Sfântului prea cuvios Nil de la Stolbensk *989*
Cântare de laudă la Sfântul Ambrozie, episcopul Mediolanului *990*
Cugetare *990*
Luare aminte *992*
Predică despre aceea că toate lucrările lui Dumnezeu sunt bune foarte *992*
8 decembrie *994*
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Patapie *994*
Pomenirea Sfinților apostoli Sosten, Apolo, Chifa, Tihic, Epafrodit, Cezar şi Onisifor *995*
Pomenirea Sfinților mucenici din Africa *995*
Cântare de laudă la Sfântul prea cuviosul părintele nostru Patapie *996*

Cugetare.....997
Luare aminte 998
Predică despre blestemul păcatelor.....998
9 decembrie.....1000
Pomenirea zămislirii Sfintei Ana, mama Preasfintei Născătoare de Dumnezeu 1000
Pomenirea Sfintei Ana, mama Sfântului proroc Samuel.....1000
Pomenirea Sfântului Ştefan cel strălucit [care a trăit în biserica Sfântului Antipa].....1000
Pomenirea Sfântului Sofronie, arhiepiscopul Ciprului.....1001
Cântare de laudă la zămislirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de către Sfânta Ana.....1002
Luare aminte 1003
Predică despre Noe.....1003
10 decembrie.....1005
Pomenirea Sfinţilor mucenici Mina, Ermoghen şi Evgraf 1005
Pomenirea Sfintei Anghelina şi a Sfântului Iovan, despotul.....1006
Pomenirea Sfântului mucenic Ghemel.....1006
Pomenirea Sfântului prea cuvios Toma Defurchinu [din Bitinia] 1007
Cântare de laudă la Sfânta cuvioasă Anghelina.....1007
Cugetare.....1008
Luare aminte 1009
Predică despre Avraam.....1009
11 decembrie.....1011
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Daniel, stâlpnicul.....1011
Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Luca [cel nou], stâlpnicul.1012
Pomenirea Sfântului prea cuvios Nicon, uscatul.....1012
Pomenirea Sfântului mucenic Mirax.....1013
Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Daniel, stâlpnicul 1013
Cugetare.....1014
Luare aminte 1015
Predică despre Lot 1015
12 decembrie.....1017
Pomenirea celui între sfinţi părintele nostru Spiridon, episcopul Trimitundei, făcătorul de minuni.....1017
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Alexandru, patriarhul Ierusalimului.....1018

Pomenirea Sfântului mucenic Sinesie [Sinet].....1018
Cântare de laudă la Sfântul Spiridon, rpiscopul Trimitundei, făcătorul de minuni.....1018
Cugetare.....1019
Luare aminte.....1020
Predică despre Melchisedec.....1020
13 decembrie.....1022
Pomenirea Sfinților mari mucenici Eustratie, Auxentie, Evghenie, Mardarie şi Orest.....1022
Pomenirea Sfintei muceniţe Lucia, fecioara.....1023
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Gavriil, patriarhul Serbiei.....1024
Cântare de laudă la Sfinții mari mucenici Eustratie, Avxentie, Evghenie, Mardarie şi Orest.....1024
Cugetare.....1025
Luare aminte.....1026
Predică despre Isaac.....1026
14 decembrie.....1028
Pomenirea Sfinților mucenici Tirs, Levchie şi Calinic.....1028
Pomenirea Sfinților mucenici Filimon, Apolonie, Arian şi a celorlalți împreună cu dânşii.....1029
Cântare de laudă la Sfinții mucenici Filimon, Apolonie, Arian şi ceilalți împreună cu dânşii.....1030
Cugetare.....1031
Luare aminte.....1032
Predică despre Iacov.....1032
15 decembrie.....1034
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Elefterie.....1034
Pomenirea Sfântului Ştefan, mărturisitorul de la Suroj.....1035
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Pavel din.....1035
Latro.....1035
Pomenirea Sfântului prea cuvios Pardus, sihastrul.....1035
Cântare de laudă la Sfântul sfințit mucenic Elefterie.....1035
Cugetare.....1036
Luare aminte.....1037
Predică despre Iosif.....1037
16 decembrie.....1039

Pomenirea Sfântului proroc Agheu 1039
Pomenirea Sfântului Nicolae Hrisoverghes, patriarhul Constantinopolului ... 1039
Pomenirea Sfintei şi făcătoarei de minuni Teofana, împărăteasa 1040
Cântare de laudă la Sfânta Teofana, împărăteasa 1041
Cugetare 1042
Luare aminte 1043
Predică despre Moise 1043
17 decembrie 1046
Pomenirea Sfântului proroc Daniil şi a celor trei tineri: Anania, Azaria şi Misail 1046
Pomenirea Sfântului cuvios Daniel (Dunale) 1047
Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşi noi mucenici Paisie şi Avacum 1048
Cântare de laudă la Sfântul proroc Daniel şi la Sfinţii trei tineri 1048
Cugetare 1049
Luare aminte 1050
Predică despre Iosua, fiul lui Nun 1050
18 decembrie 1052
Pomenirea Sfântului mucenic Sebastian şi a celor împreună cu dânsul 1052
Pomenirea Sfântului cuvios părinte Fior, episcopul Aminsului [cetăţii Amisus] 1053
Pomenirea Sfântului Modest, patriarhul Ierusalimului 1053
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Sebastian 1054
Cugetare 1055
Luare aminte 1055
Predică despre Rut 1056
19 decembrie 1058
Pomenirea Sfântului mucenic Bonifatie 1058
Pomenirea Sfântului Grigorie (Grighentie), episcopul Omirului 1059
Pomenirea Sfântului Bonifatie cel milostiv, episcopul cetăţii Ferentino 1059
Pomenirea Sfântului prea cuvios Ilie de la Murom 1059
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Bonifatie 1060
Cugetare 1060
Luare aminte 1061
Predică despre Samuel 1062
20 decembrie 1064

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ignatie, purtătorul de Dumnezeu [Teoforul] 1064
Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Ignatie Teoforul 1065
Cugetare.....1066
Luare aminte 1066
Predică despre David 1067
21 decembrie.....1069
Pomenirea Sfintei muceniţe Iuliana [de la Nicomidia] şi a celor şase sute treizeci de mucenici împreună cu dânsa 1069
Pomenirea Sfântului Petru, făcătorul de minuni, mitropolitul întregii Rusii .1070
Pomenirea Sfântului mucenic Temistocle 1070
Cântare de laudă la Sfântul Petru, mitropolitul Rusiei.....1070
Cugetare.....1071
Luare aminte 1072
Predică despre Sfântul proroc Ilie 1072
22 decembrie.....1074
Pomenierea Sfintei mari muceniţe Anastasia, izbăvitoarea din legături şi a celorlalţi împreună cu dânsa.....1074
Pomenirea Sfintei muceniţe Teodota şi a celor trei copii ai ei.....1075
Cântare de laudă la Sfânta mare mucenită Anastasia, izbăvitoarea din legături 1076
Cugetare.....1076
Luare aminte 1077
Predică despre dreptul Iov, multpătimitorul 1077
23 decembrie.....1079
Pomenirea celor zece Sfinţi mucenici din Creta 1079
Pomenirea Sfântului Nifon, făcătorul de minuni [episcopul Constanţianei Ciprului] 1079
Pomenirea Sfântului prea cuvios Naum de Ohrida, făcătorul de minuni.....1080
Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Naum, făcătorul de minuni de la Ohrida.....1081
Cugetare.....1082
Luare aminte 1082
Predică despre prorocul Daniel.....1083
24 decembrie.....1084
Pomenirea Sfintei cuvioase muceniţe Eugenia şi a celor împreună cu dânsa...1084

Pomenirea Sfântului cuvios Nicolae, comandantul 1085
Pomenirea Sfântului cuvios Athioh, monah din Palestina 1085
Pomenirea Sfântului nou mucenic Ahmed 1086
Cântare de laudă la Sfânta muceniță Eugenia 1086
Cugetare 1086
Luare aminte 1088
Predică despre dreptul Iosif 1088
25 decembrie 1090
Prăznuirea Naşterii celei după trup a Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos 1090
Cântare de laudă la Naşterea Domnului, Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos 1091
Cugetare 1092
Luare aminte 1093
Predică despre Naşterea Domnului, Fiul lui Dumnezeu 1093
26 decembrie 1095
Prăznuirea soborului Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria 1095
Pomenirea fugii în Egipt 1095
Pomenirea Sfântului prea cuvios Evarest 1096
Pomenirea Sfântului Eftimie mărturisitorul, episcopul Sardelor 1096
Pomenirea Sfântului cuvios Constantin din Sinada [„ cel dintre iudei"] 1096
Cântare de laudă la soborul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu 1097
Cugetare 1098
Luare aminte 1099
Predică despre Preasfânta Fecioară Maria, de Dumnezeu Născătoarea 1099
27 decembrie 1101
Pomenirea Sfântului întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan 1101
Pomenirea Sfinților mucenici Teodor şi Teofan, scrişii 1102
Cântare de laudă Ia Sfântul întâi mucenic şi arhidiacon Ştefan 1102
Cugetare 1103
Luare aminte 1104
Predică despre Preasfânta Fecioară, de Dumnezeu Născătoarea 1104
28 decembrie 1106
Pomenirea celor douăzeci de mii de mucenici [arşi în biserica] din Nicomidia . 1106
Pomenirea cuviosului părintelui nostru Simeon, izvorâtorul de mir 1107

Pomenirea Sfintei mucenițe Domna *1107*
Cântare de laudă la Sfinții douăzeci de mii de mucenici din Nicomidia *1108*
Cugetare *1109*
Luare aminte *1110*
Predică despre Preasfânta Fecioară Maria, de Dumnezeu Născătoarea *1110*
29 decembrie *1112*
Pomenirea celor paisprezece mii de prunci uciși de Irod *1112*
Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Marcel *1113*
Pomenirea prea cuvioșilor părinților noștri Marcu, groparul și Teofil, omul lacrimilor *1113*
Cântare de laudă la cei paisprezece mii de prunci uciși de Irod *1114*
Cugetare *1115*
Luare aminte *1116*
Predică despre Preasfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioară Maria *1116*
30 decembrie *1118*
Pomenirea Sfintei mucenițe Anisia *1118*
Pomenirea cuvioasei Teodora din Constantinopol *1119*
Pomenirea Sfântului apostol Timon *1119*
Pomenirea Sfintei Teodora cea din Cezareea *1119*
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Ghedeon *1119*
Cântare de laudă la Sfânta muceniță Anisia *1120*
Cugetare *1121*
Luare aminte *1122*
Predică despre Regatul [împărăția] sfinților *1122*
31 decembrie *1124*
Pomenirea Sfintei cuvioase Melania Romana *1124*
Pomenirea Sfântului și dreptului Iosif, a Sfântului rege David și a Sfântului Iacob, ruda Domnului *1125*
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Zotic, hrănitorul orfanilor (binefăcătorul săracilor) *1125*
Pomenirea Sfântului Teofilact, arhiepiscopul Ohridei *1125*
Cântare de laudă la Sfânta cuvioasă Melania Romana *1126*
Cugetare *1127*
Luare aminte *1128*
Predică despre biruința Mielului *1128*

1 iulie

Pomenirea Sfinţilor Cosma şi Damian

Sfinţii Cosma şi Damian au fost doctori fără de arginţi şi făcători de minuni. Ei s-au născut la Roma şi au fost fraţi de sânge, botezaţi de mici şi crescuţi în credinţa creştină.

Ei au fost dăruiţi de Duhul Sfânt cu puterea de a vindeca oamenii şi chiar şi animalele din gospodăriile lor de toate bolile şi neputinţele, de obicei doar prin punerea mâinilor. Ei nu cereau răsplată pentru munca lor, ci doar credinţa în Iisus Hristos Dumnezeu de la cei pe care îi vindecau.

Ei au împărţit cu milostivire săracilor şi nevoiaşilor marea lor avere moştenită de la părinţi, în timpul acela pe tronul Romei se afla împăratul Galeriu. Dar încă înainte de a urca acesta pe tron cei doi fraţi au fost legaţi şi întemniţaţi de persecutorii creştinilor.

Judecându-i multă vreme, Galeriu le-a poruncit să se lepede de Hristos şi să aducă jertfe idolilor.

Sfinţii Cosma şi Damian nu numai că nu s-au supus nelegiuitei porunci, ci încă 1-au sfătuit să se lepede el de mincinoşii idoli şi să îl recunoască pe Unul şi Adevăratul Domnul Dumnezeu. ***«Dumnezeul nostru nu este făcut de mâini omeneşti, ci mai curînd toate cele câte sunt, sunt făcute de Mâinile Lui. Dumnezeii tăi, împărate, sunt lucrul închipuirii şi mâinilor oamenilor îndemânatici să le întruchipeze din piatră şi din lemn. Dacă ţi-ar lipsi aceşti meşteşugari, împărate, tu cu adevărat nu ai mai avea la ce să te închini.»***

După ce Sfinţii Cosma şi Damian au făcut o minune chiar asupra împăratului, căci 1-au vindecat de o infirmitate gravă, împăratul şi-a proclamat credinţa în Hristos şi i-a eliberat pe Sfinţii fraţi cu pace.

Ei au continuat să-L slăvească pe Dumnezeu şi să vindece bolnavii, fiind slăviţi la rândul lor din toate părţile de popor.

Invidios pe slava lor, un anume doctor, care mai demult le fusese lor dascăl de medicină, i-a ademenit într-un munte, sub pretextul culegerii de ierburi de leac şi i-a omorât cu pietre. Ei au luat cu cinste mucenicia pentru credinţa lor la anul 284.

Pomenirea lor a rămas veşnică în Biserica lui Hristos de pe pământ, iar sufletele lor s-au strămutat în locaşurile cele cereşti ale Veşnicei împărăţii, în care se veselesc întru bucuria vieţii celei neîmbătrînitoare.

Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Petru patriciul

Acest sfânt a fost un nobil din Constantinopol şi mare commandant de oşti în vremea împăratului Nichifor (802-811). Într-un război cu bulgarii împăratul a fost ucis, iar acest Petru, împreună cu cincizeci de generali şi nobili greci au fost luaţi prizonieri.

Într-un chip minunat, Sfântul Ioan Teologul 1-a eliberat pe Petru din acea temniţă. Văzând această mare minune, Petru a dispreţuit toată slava cea lumească şi s-a retras la Muntele Olimp unde sub povăţuirea Sfântului Ioanichie cel mare, s-a nevoit întru viaţa pustnicească timp de treizeci şi patru de ani.

După moartea soţiei şi fiului lui, el s-a strămutat la Constantinopol unde a mai vieţuit încă opt ani întru post şi rugăciunie. El după aceea, la 865, a adormit întru Domnul, aflându-se întru al şaptezeci şi şaptelea an al vieţii lui pe pământ.

Pomenirea Sfântului mucenic Potitus

Acesta a fost un copil în vârstă de treisprezece ani din insula Sardinia, care a luat schingiuiri pentru credinţa lui şi de la tatăl lui cel trupesc şi de la persecutorii creştinilor care se aflau la putere.

Lui Potitus i s-a tăiat capul sub domnia împăratului Antoninus, după ce mucenicul i-a vindecat-o şi i-a botezat-o pe fiica acestuia, Agnes.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Potitus

Tatăl pe tânărul Potitus îl întreabă:
«De-ţi este atât de adevărată credinţa,
eşti gata să mori pentru ea?»

Fiul răspunde: «Mântuitorul a făgăduit
Că cei ce suferă pentru El
încinşi sunt cu putere de sus,
Spre a putea îndura suferinţele.
Întru a Lui făgăduinţă eu cu adevărat nădăjduiesc.

Tată, Dumnezeul meu mare este şi puternic,
Slăvit şi Minunat, Viaţă şi Izvorul Vieţii.
El i-a ajutat lui David în război,
Când pe cumplitul Goliat l-a culcat la pământ.
El va fi şi cu mine întru a mea suferinţă,
Întru care spre amara moarte mă îndrept.»

Când Gilas tatăl pe fiul lui aude,
El pare că bea dintru al adevărului vin,
Şi strigă: "O bătrân zadarnic ce sunt!
A anilor mei înţelepciune unde-i?
Iată că fiul meu cel copil îmi arată mie adevărul!»

Bătrânul Gilas Botezul primeşte,
Iar Potitus fiul, martiriul, în sânge.

Cugetare

Prin pomenile şi rugăciunile pe care creştinii le fac pentru cei adormiţi ai lor, ei arată legătura dintre lumea aceasta şi cea care va să vină. Biserica de pe pământ [luptătoare] şi Biserica cea din ceruri [biruitoare] sunt Una şi Aceeaşi Biserică, un trup şi un suflet, aşa cum rădăcina de sub pământ unul şi acelaşi trup îl formează cu trunchiul şi ramurile care se înalţă de la suprafaţa pământului.

Este de aceea uşor de înţeles cum se face că noi, cei de pe pământ, primim ajutor de la Sfinţii şi drepţii din Biserica cea Cerească, tot aşa cum cei păcătoşi ai noştri care au murit pot primi ajutor de la noi cei vii care ne rugăm şi facem pomeni pentru ei.

***Sfântul Athanasie* zice: „Aşa cum se întâmplă cu vinul din butoi, care simte primăvara înflorirea viei şi fierbe, sporindu-şi tăria şi aroma, aşa se bucură, se curăţesc şi se îmbunătăţesc şi sufletele celor adormiţi ai noştri, când noi cei vii ne rugăm pentru ei, pomenindu-i la Jertfa Cea Fără de Sânge a Domnului.»**

***Sfântul Efrem Sirul* aduce acelaşi exemplu cu vinul şi via când zice: «Astfel, când până şi în firea vegetală se vede atâta iubire şi unire, oare nu cu atât mai mult vor simţi cei adormiţi ai noştri iubirea, jertfa şi rugăciunile care le aducem pentru ei?»**

Luare aminte

Să luăm aminte la tainica prefacere a apei în vin (Ioan 2: 1-11):

- *La cum Domnul, la Nunta din Cana Galileii, a preschimbat apa în vin;*
- *La cum şi sufletul meu, când se cunună cu Dumnezeul cel Viu, îşi preface apa cea trupească a lui întru băutură dumnezeiască.*

Predică despre cum trebuie să ne bucurăm de Hristos

Întru aceasta vă bucuraţi, măcar că acum ar trebui să fiţi trişti, încercaţi fiind de multe feluri de ispite pentru puţină vreme (I Petru 1:6).

Astfel grăieşte Sfântul Petru apostol, a cărui viaţă a fost plină de multe feluri de ispite şi dureri. Astfel grăieşte bărbatul care şi-a lăsat casă şi familie şi a urmat lui Hristos; care pentru dragostea lui Hristos a îndurat multe chinuri şi lipsuri: foamea, setea, temniţa, prigonirile din partea iudeilor de un sânge cu el, cele din partea păgânilor romani, a prorocilor mincinoşi, a sălbăticiei păgânilor cea de obşte şi care la urmă a fost răstignit pentru Hristos, după ce a îndurat cu bucurie toate pentru dragostea Lui.

Bărbatul care a suferit în viaţa lui cele mai teribile încercări şi chinuri pentru dragostea lui Hristos ne sfătuieşte şi ne îndeamnă să ne bucurăm întru El, astfel încât bucuria noastră să înghită toate suferinţele şi chinurile noastre, care în comparaţie cu ea, trebuie socotite mici.

Dar de ce, fraţilor, trebuie să ne bucurăm noi pururea în Hristos? Noi trebuie să ne bucurăm întru El pentru că:

- ✓ *El ne-a arătat realitatea celei mai mari şi mai frumoase nădejdi a omenirii.*
- ✓ *E1 ni L-a arătat nouă pe Cel Unul, Atotputernic, Atotînţelept şi Atotmilostiv Dumnezeu, care ne-a dăruit nouă cinstea şi privilegiul de a ne numi fii ai Lui.*
- ✓ *El ne-a arătat nouă viaţa cea nepieritoare şi veşnică: viaţă de mii de ori mai bună şi neînchipuit mai bună decât această viaţă a noastră de pe pământ.*
- ✓ *El ne-a arătat nouă împărăţia cea duhovnicească, împărăţia îngerilor şi a drepţilor, împărăţia a tot binele, a luminii adevărului şi dreptăţii.*
- ✓ *El ne-a arătat nouă şi ne-a descoperit care trbuie să fie scopul vieţii noastre pe pământ, sensul tuturor eforturilor şi luptelor noastre întru această viaţă trecătoare.*

- ✓ *El ne-a descoperit nouă oceanul iubirii şi fericirii celei cereşti, faţă de care toate suferinţele, chinurile şi ispitele pe care le suferim în această viaţă sunt ca nişte stropi de apă murdară, care nu pot nicicum să întineze oceanul.*

O, fraţilor, mare este bucuria care ne aşteaptă! O, fraţilor, mic este preţul pe care Domnul ni-1 cere în schimbul acestei bucurii, în care se scaldă îngerii şi în care înoată drepţii! Nu ni se cere decât să împlinim cu gândul, cuvântul şi fapta puţinele şi scurtele Lui porunci!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Izvorule tainic al Bucuriei Vieţii, Cela ce eşti bucuria şi slava noastră, lauda şi mulţumirea noastră! Pune degetul Tău pe gurile noastre şi nu lăsa nici un strop de ispită a tristeţii să ne murdărească şi să ne otrăvească pe noi, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

2 iulie

Pomenirea punerii cinstitului veşmânt al Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu în Biserica din Vlaherne, la Constantinopol

În zilele împăratului Leon cel Mare (457-474) şi ale împărătesei Virinia, soţia lui, pe când patriarh al Cetăţii Cetăţilor (Constantinopole) era Ghenadie, doi mari patricieni şi fraţi buni, Galvie şi Candid, au mers la Locurile Sfinte ca să se închine.

Ei o vreme au locuit la Nazaret, în casa unei bătrâne femei evreice, fecioară, care avea într-o cămară ascunsă veşmântul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Mulţi bolnavi îşi aflau tămăduirea rugându-se înaintea lui cu credinţă şi atingându-se de el.

Cu binecuvântare, Galvie şi Candid au adus acest Sfânt veşmânt la Constantinopol şi 1-au vestit de aceasta pe împărat şi pe Patriarh. Capitala imperială s-a umplut de bucurie. Straiul a fost adus cu solemnitate şi pus în Biserica din Vlaherne, cea mai înainte zidită de împăratul Marchian şi împărăteasa Pulheria, la ţărmul unui mic golf numit Vlaherne de la numele lui Vlaheran, un comandant de la Skit care fusese ucis acolo.

Praznicul acesta s-a hotărât în cinstea aducerii cinstitului veşmânt al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu la Biserica din Vlaherne.

Pomenirea Sfântului Iuvenalie, patriarhul Ierusalimului

Sfântul Iuvenalie a fost contemporanul unor mari luminători ai Ortodoxiei între care se aflau marii Eftimie, Teodosie, Gherasim şi Simeon Stâlpnicul.

El s-a aflat între Părinţii a două Sinoade Ecumenice: al treilea de la Efes, din anul 431 şi al patrulea de la Calcedon, din anul 451. Cu mare putere şi cu mare râvnă, la Efes, el a luptat împotriva ereziilor celor hulitoare ale lui Nestorie, care zicea că Maica lui Dumnezeu este doar Născătoare de Hristos, adică Maică doar a unui om obişnuit; iar la Calcedon a luptat împotriva ereziilor lui Eutihie şi Dioscor, care mincinos învăţau că se află doar o singură natură în Hristos, cea dumnezeiască, iar nu şi cea omenească, pe deplin.

După biruinţa Ortodoxiei la amândouă Soboarele, Sfântul Iuvenalie s-a întors la scaunul său de la Ierusalim.

Dar măcar că fuseseră biruiţi, neruşinaţii eretici îşi continuau în popor drăceştile lor lucrări. Prin intrigile ţesute de un oarecare Teodosie, prieten al lui Dioscor şi prin violenţă, fericitul Iuvenalie a fost scos din scaunul lui şi aruncat în surghiun, acelaşi Teodosie fiind ridicat în locul lui.

La început Teodosie acesta a fost susţinut de împărăteasa Eudochia, văduva lui Teodosie cel mic, care se stabilise la Ierusalim. Nehotărâtă şi şovăielnică, Eudochia a mers la Simeon Stâlpnicul, spre a afla de la el unde stă adevărul. Sfântul lui Dumnezeu i-a dat pe faţă toate învăţăturile cele eretice şi a povăţuit-o pe împărătească să se ţină de Ortodoxia cea confirmată la Sinoadele al treilea şi patrulea Ecumenice, împărăteasa s-a supus sfântului, s-a pocăit de faptele ei trecute şi 1-a denunţat pe ereticul Theodosie, falsul patriarh.

De aceea împăratul Marchian şi împărăteasa Pulheria, cei de la Constantinopol, au trimis scrisoare imperială comandantului Athanasie, eparhul Ierusalimului, poruncindu-i să-1 arunce pe Theodosie mincinosul patriarh în surghiun şi să-1 aducă înapoi pe legiuitul arhipăstor, Iuvenalie. Eparhul a executat de îndată porunca.

Sfântul Iuvenalie a păstorit Biserica Ierusalimului timp de treizeci şi opt de ani. La bătrâneţi adânci ajungând, el s-a odihnit în Domnul, la anul 458 şi a primit de la El răsplata chinurilor îndurate cu bucurie pentru adevăr.

În timpul arhipăstoririi Sfântului Iuvenalie s-a instituit şi prăznuirea Naşterii Domnului în ziua a douăzeci şi cincea a lunii decembrie.

Pomenirea Sfântului Fotie, patriarhul Moscovei

Acest Sfânt patriarh Fotie a fost de neam grec. El a păstorit cu mare înţelepciune Biserica Moscovei timp de douăzeci de ani şi s-a odihnit întru Domnul la anul 1430.

Cu o săptămână mai înainte de adormirea lui, un înger al Domnului i-a vestit mai dinainte ceasul ieşirii sufletului său.

Cântare de laudă la Sfânta Născătoare de Dumnezeu

Noi oamenii înaintea Preasfintei Fecioare cădem,
Şi mila lui Dumnezeu căutăm prin a ei mijlocire.
Ea străluceşte de veşnică slavă,
Şi se roagă lui Hristos Dumnezeu pentru noi.

Rugăciunile ei sunt pline de putere
Scumpe sunt rugăciunile Maicii pentru Fiu!
Ea iubeşte pre toţi cei de Fiul zidiţi,
Ca flacăra luminării curate strălucesc ale ei rugăciuni!

Ea caută pe cei suferinzi pretutindeni:
Oriunde muşcă durerea, al ei ajutor este aproape.
Leac vindecător şi balsam este-al ei nume
Pentru cel suferind,
Şi bici aspru demonilor.

Chemând a Crucii lui Hristos putere şi
numele Născătoarei de Dumnezeu,
Noi putere nouă primim şi curaj.
Noi oamenii înaintea Preasfintei Fecioare cădem,
Şi mila lui Dumnezeu căutăm prin a ei mijlocire.

Cugetare

Orice descoperire materială cu care se făleşte omul, ca fiind produs exclusiv de forţa şi mintea lui, se arată în realitate a fi o manifestare a Providenţei dumnezeieşti.

Orice invenţie are o importanţă şi o semnificaţie îndoită: fizică şi spirituală. Chiar obiectul numit ceasornic, această minunată invenţie cu care oamenii măsoară timpul, nu este făcută doar pentru a număra ceasurile zilei sau nopţii, ci şi pentru a ne aduce aminte de ceasul morţii noastre: aceasta este semnificaţia lui duhovnicească. Când braţul cel subţire îşi încheie rondul secundelor şi minutelor, atunci braţul cel mare bate ceasul rânduit, sunând gongul lui. Aşa va bate şi suna şi ceasul vieţii noastre, care ne numără zilele, lunile şi anii ce îi avem de trăit.

De aceea îndeamnă Sfântul Tihon din Zadonsk pe fiecare creştin să cugete la următoarele lucruri:
1. la scurgerea permanentă a timpului vieţii noastre;
2. la cum este imposibil ca să întoarcem timpul înapoi;
3. la cum trecutul şi viitorul nu sunt în puterea noasră, dar prezentul pe care îl trăim acum, da;
4. la cât de necunoscut este sfârşitul vieţii noastre;
5. la cum trebuie mereu să fim pregătiţi pentru moarte - în fiecare zi, în fiecare ceas, în fiecare clipă;

6. la cum, din această cauză, trebuie să ne aflăm pururea într-o stare sufletească de pocăinţă pentru păcatele noastre;
7. la cum în fiecare ceas trebuie să ne plângem păcatele noastre cu amar şi să ne aflăm mereu în starea duhovnicească pe care ne dorim să o avem în clipa ieşirii sufletului nostru.

Luare aminte

Să luăm aminte la rugul de foc de la Muntele Horeb (Ieşirea 3):

- *La cum rugul era aprins cu pară de foc, dar nu se mistuia;*
- *La cum prea curata Fecioară, carea L-a purtat pe Pruncul dumnezeiesc în pântecele ei, foc dumnezeiesc purta şi focul nu o mistuia;*
- *La cum harul focului celui dumnezeiesc întinereşte, vindecă şi luminează şi sufletul meu cel păcătos.*

Predică despre încercarea credinţei noastre

Pentru ca credinţa voastră încercată, mult mai de preţ decât aurul cel pieritor, dar lămurit prin foc, să fie găsită spre laudă şi spre slavă şi spre cinste, la arătarea lui Iisus Hristos (I Petru l: 7).

Fraţilor, credinţa noastră este încercată mai des decât este bătută trestia de vânturi. Încercările credinţei noastre sunt precum vântoasele puternice: credinţa cea slabă ele o smulg din rădăcini, pe când pe cea puternică o fac să se înfigă şi mai adânc în pământ. Încercările sunt asemenea şi flăcărilor care ard paiele dar lămuresc aurul.

⇒ *Teoretizările şi supoziţiile omeneşti încearcă şi ele credinţa noastră.*

Acestea sunt adesea vânturi foarte sălbatice, care totuşi pot fi învinse dacă suntem dornici să ne ţinem strâns de cuvintele Domnului şi dacă în contra acestor teoretizări suntem în stare să aducem cu înţelepciune exact învăţăturile Credinţei creştine care li se opun.

⇒ *Credinţa noastră mai este încercată şi de teamă şi de ruşine: teama de oamenii care prigonesc Credinţa şi ruşinea faţă de oamenii care dispreţuiesc cu aroganţă credinţa.*

Şi acestea sunt vânturi puternice cărora trebuie să le rezistăm dacă vrem să fim vii.

Şi cum să le rezistăm? Să le rezistăm prin frică de Dumnezeu, care trebuie să fie întotdeauna în sufletele noastre mai mare decât frica de oameni şi prin ruşinea faţă de Sfinţii apostoli şi de toţi Sfinţii, care nu s-au ruşinat de credinţa lor înaintea celor mai mari împăraţi, domni şi înţelepţi ai acestei lumi.

⇒ *Credinţa noastră mai este încercată şi de suferinţă fizică şi mizerie (sărăcie).*

Acesta este focul în care credinţa noastră fie arde ca şi nişte paie, fie se curăţeşte şi se lămureşte ca aurul cel curat în topitoare. Credinţa noastră va rezista acestui foc numai dacă ne vom aminti de Domnul nostru Hristos Răstignit pe Cruce pentru noi, nuami dacă ne vom aminti de miile de mucenici ai Credinţei care cu răbdarea chinurilor lor au biruit lumea, răsărind din ele ca şi aurul cel curat şi strălucind peste veacuri între îngeri şi oameni.

⇒ *Credinţa noastră mai este încercată şi de moarte - de moartea celor dragi şi apropiaţi nouă, de moartea oamenilor în general.*

Acesta este focul cel amarnic în care credinţa multora a pierit. Dar oare este moartea sfârşitul a toate? Nu, ea nu este şi să o credem aceasta, fraţilor! Din contră, ea este începutul a toate, începutul vieţii celei adevărate şi noi.

Să credem, fraţilor, să credem în învierea lui Hristos, să credem în viaţa cea de dincolo de moarte, să credem în învierea cea de Obşte de la sfârşit şi în înfricoşata Judecată a lumii!

O, Stăpâne Doamne Atotîndurate, întăreşte întru noi credinţa cea întru Tine şi ne miluieşte pe noi, Căci Ţie se cuvine toată slava şi închinăciunea în veci. Amin.

3 iulie

Pomenirea Sfântului mucenic Iachint

Sfântul Iachint a fost cubicular al împăratului Traian (slujitor al meselor imperial). El era tânăr cu vârsta, iar în taină, creştin.

Cu un prilej în care împăratul aducea necuratele lui jertfe idolilor, Iachint s-a ţinut departe, nevoind să vadă întinăciunea şi să fie silit să participe la ea. Din pricina aceasta el a fost acuzat şi adus în faţa împăratului la judecată, împăratul 1-a sfătuit să se lepede de Hristos şi să jertfească idolilor.

Dar Iachint nu s-a lăsat, ci a stat tare ca un diamant. El a zis: „Creştin sunt şi pe Hristos cinstesc. Lui mă închin, Lui singur îi aduc jertfă curată, însăşi viaţa mea."

Bătut, scuipat, biciuit, sfântul a fost apoi aruncat în temniţă. La porunca împăratului, lui nu i s-a dat nimic să mănânce, în afară de necuratele cărnuri jertfite idolilor.

Sfântul Iachint a refuzat spurcata hrană şi a murit în temniţă, după opt zile. Atunci paznicii temniţei au văzut în celula Sfântului Iachint doi îngeri luminoşi. Unul a acoperit trupul mort al mucenicului cu veşmântul lui cel strălucitor, iar celălalt i-a aşezat pe cap o cunună minunată, închisoarea toată s-a umplut de lumină şi de bună mireasmă.

Tânărul Sfânt Iachint a luat cu cinste cununa muceniciei şi s-a încununat cu veşnica slavă la anul 108.

Pomenirea Sfântului Anatolie, patriarhul Constantinopolului

Sfântul Anatolie a fost mai întâi presbiter [preot] în Biserica Alexandriei, iar după moartea Sfântului patriarh Flavian, el a fost ridicat în scaunul patriarhal al Constantinopolului, la anul 449.

În timpul arhipăstoririi lui, scaunul constantinopolitan a fost ridicat la aceeaşi cinste cu scaunul Romei, la Sinodul Ecumenic al patrulea de la Calcedon, din anul 451.

Sfântul patriarh Anatolie a luptat mult penru curăţia Credinţei ortodoxe şi a luat suferinţe cumplite din mâna ereticilor, până la uciderea de către ei, la anul 458, în timpul împăratului Leon cel mare.

Sfântul Anatolie bine a păstorit Biserica constantinopolitană timp de aproape nouă ani, strămutându-se la locaşurile cele cereşti, printre Sfinţiţii ierarhi din Împărăţia Cerurilor.

Pomenirea Sfântului cuvios Alexandru

Sfântul Alexandru acesta s-a născut în Asia şi a fost crescut şi educat la Constantinopol. După încheierea studiilor, el s-a dedicate serviciului militar, devenind ofiţer.

Citind în Sfânta Scriptură, el a ajuns la locul în care Mântuitorul zice: *Dacă voieşti să fii desăvârşit, du-te, vinde averea ta, dă-o săracilor şi vei avea comoară în cer; după aceea, vino şi urmează-Mi* (Matei 19: 21).

Aceste cuvinte au atins adânc inima lui Alexandru. Fără să mai aştepte, el s-a dus, a vândut toată averea lui, a dat-o săracilor şi s-a retras la pustie.

După nevoinţe lungi şi dureroase întru curăţirea sufletului şi trupului, el a întemeiat Mânăstirea achimiţilor [neadormiţilor], care au rânduiala de a lupta pururea contra somnului, în biserica lor slujbele continuau neîncetat, zi şi noapte, fără întrerupere.

Frăţia era organizată în două schimburi. Fiecare schimb cunoştea exact care sunt ceasurile lui de zi şi de noapte şi mergea în biserică spre a continua citirile şi cântările celor pe care îi înlocuiau.

Neluând nimic cu sine, Sfântul Alexandru a călătorit mult prin părţile răsăritului, luminând lumea cu credinţa în Hristos, biruind pe eretici cu cuvântul, lucrând cu harul lui Dumnezeu multe şi mari minuni şi îmbătrânind frumos întru slujba Lui.

El la urmă şi-a sfârşit alergarea pământească la Constantinopol, la anul 430, de unde sfintele lui moaşte s-au arătat slăvite şi făcătoare de minuni, vestind tuturor slava cu care Dumnezeu îi încununează pe Sfinţii Lui.

Pomenirea Sfântului cuvios Isaia, pustnicul

Acest sfânt cuvios Isaia a dus viaţa tuturor nevoinţelor în pustia egipteană numită Sketis, în veacurile al cincilea şi al şaselea.

El este pomenit în cartea Sfinţilor Varsanufie şi Ioan (Răspunsul 249 şi altele) ca fiind bărbat de mare sfinţenie. El a scris multe învăţături pentru monahi şi sihaştri. Din ele însă ne-au rămas foarte puţine, căci cele mai multe au fost distruse de musulmani.

Sfântul Isaia zice:„Mintea, mai înainte de a se ridica din somnul trândăviei, împreună-vieţuieşte cu demonii."

„Cununa tuturor faptelor bune întru aceasta stă: ca omul să-şi pună toată nădejdea în Dumnezeu, ca el să scape la ajutorul Lui o dată şi pentru totdeauna din toată inima şi din toată virtutea lui, ca el să se umple de milostivire către toţi, ca el să plângă pururea înaintea lui Dumnezeu, cerând de la El ajutor şi milostivire."

Care este semnul, pentru un om, că păcatul lui a fost iertat? „Semnul că un anume păcat s-a iertat acesta este: că el nu mai generează nici o lucrare în inima omului aceluia, care 1-a uitat într-o asemenea măsură, încât în convorbiri cu alţii despre păcate similare, el nu mai simte nici o aplecare către el, ci mai curînd îl socoteşte ca pe ceva total străin lui. Acesta este semnul că păcatul i-a fost iertat desăvârşit.

" Rugăciunea şi asceza deşarte sunt pentru omul care ascunde în sine răutate faţă de aproapele şi dorinţă de răzbunare.
„Veghează din toată puterea ta ca nu cumva să rosteşti un anumit cuvânt cu buzele, şi alt cuvânt cu inima."

„Cununa tuturor faptelor bune este dragostea; iar cununa tuturor patimilor este îndreptăţirea de sine a păcatelor."

Cântare de laudă la Sfântul Alexandru

Cuviosul Alexandru, Sfântul lui Dumnezeu,
Templu a înălţat Celui ce nicicând
Nu Doarme,
Locaş sfânt, Mânăstire slăvită.

În ea Domnul este pururea slăvit,

În ea Lui pururea I se aduc laude neadormite,
Al ei nume peste veacuri până la noi a ajuns.

Da, temple neadormite ale noastre inimi
Să fie,
întru care Toţi Sfinţii locuiesc.

întru ale noastre inimi noi pururi
Cuvine-se să aducem
Slavă neadormită lui Dumnezeu Celui Viu.

Rugăciunea întru ale noastre inimi
Neîncetat să bată,
Iar iubirea să lumineze cu flacără nestinsă.

Noi Duhului Sfânt Dumnezeu ne rugăm
Ca ale noastre inimi să le încălzească
Cu al Său har.

Noi Domnului Hristos Dumnezeu
ne rugăm să sădească
întru ale noastre inimi
Al Său cuvânt ziditor.

Noi Sfinţilor îngeri ai lui Dumnezeu
ne rugăm să privegheze
în templul inimilor noastre
Noapte şi zi.

Piară păcătoşii şi să nu mai fie,
ascundă-se veşnic
De la a Sfinţilor faţă,
Dintru templul inimilor noastre, noapte şi zi.

Noi Preasfmtei Născătoare de Dumnezeu ne rugăm
să binecuvânteze
Tempul inimilor noastre
Cu miros de bunămireasmă.

Noi Sfinţilor apostoli şi tuturor Sfinţilor

Ai lui Dumnezeu ne rugăm,
Aleşilor Lui, mucenicilor Lui, Sfintelor fecioare
Care Lui viaţa şi-au închinat,
Sihaştrilor ce s-au sfinţit în pustiile lumii.

Noi Domnului Hristos ne rugăm
Ca Veşnică Liturghie întru inimile noastre să slujească.
Noi Domnului Hristos înţelepciunea lui Dumnezeu ne rugăm
Ca Lui laudă veşnică neadormit să aducem.

Cugetare

Iubirea este atotputernică. Printre altele, ea mai are şi puterea de a uşura soarta păcătoşilor celor adormiţi. Biserica ortodoxă adevereşte mereu aceasta, aducând pururea jertfă de rugăciune şi milostenie pentru cei adormiţi.

Bogată şi prea bogată întru duhovnicie, Biserica ştie că rugăciunile şi milosteniile aduse ca din partea celor adormiţi de către cei vii îi ajută pe adormiţi în cealaltă lume.

Înaintea sfintei ei adormiri, Sfânta Anastasia, egumena (pomenită la 12 aprilie) a poruncit obştii surorilor ca timp de patruzeci de zile după adormirea ei să aştearnă în fiecare zi masă săracilor şi nevoiaşilor. Dar obştea a împlinit porunca numai de-a lungul a zece zile şi s-a oprit.

Atunci sfânta s-a înfăţişat din cealaltă lume înaintea surorilor, însoţită fiind de doi îngeri, şi le-a zis: "Pentru ce aţi călcat porunca mea? Să cunoaşteţi voi că timp de patruzeci de zile după adormirea sufletului, trebuie să se cheme în ajutor mila lui Dumnezeu pentru el şi că aceasta se face prin milostenii şi prin rugăciunile aduse de preot la nesângeroasa Jertfă. Dacă omul care a murit a fost păcătos, el primeşte prin aceste jertfe de milostenie şi rugăciune iertarea păcatelor de la Dumnezeu, iar dacă el nu a fost păcătos, atunci prin ele Dumnezeu trimite ajutorul Său însuşi celui viu care aduce jertfă."

Desigur că milosteniile şi rugăciunea care se au în vedere aici stau în legătură cu dragostea viilor pentru cei adormiţi ai lor. Cu adevărat, de mare ajutor sunt pentru cei adormiţi faptele de milostenie şi rugăciune aduse pentru ei de cei vii ai lor care nu i-au uitat pe pământ.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata prefacere a toiagului în şarpe, iar apoi a şarpelui în toiag (Ieşirea 4):

- *La cum Domnul, carele a zidit şarpele şi toiagul din ţărână, puternic este ca pentru scopuri tainice să prefacă ceea ce este mort în ceva viu, iar ceea ce este viu, în ceva mort;*
- *La cum Domnul puternic este, după a mea credinţă şi rugăciune, să întoarcă şi pe al meu suflet la viaţă, care ce a fost uscat şi omorât cu păcatele.*

Predică despre bucuria credinţei în Hristos

Pe El, fără să-L fi văzut, Îl iubiţi; întru El, deşi acum nu-L vedeţi, voi credeţi şi vă bucuraţi cu bucurie negrăită şi preamărită (I Petru l :8).

Acestea sunt cuvintele Sfântului apostol Petru. El L-a văzut pe Domnul şi L-a iubit. El a privit la Domnul şi a crezut în El. Tocmai de aceea laudă el iubirea celora care nu L-au văzut pe Domnul şi credinţa celor care nu L-au privit cu ochii lor.

Domnul nostru însuşi zice: ***Fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut (Ioan 20:29).***

- *Fericiţi cei ce nu L-au văzut pe Domnul aşa cum L-a văzut apostolul, dar totuşi îl iubesc cu apostolică iubire.*
- *Fericiţi cei ce nu au privit la Domnul aşa cum a privit apostolul, dar totuşi cred în El cu a apostolului credinţă!*

O, fraţilor,

- ✓ *chiar dacă nu îl vedem pe Domnul, dar noi vedem totuşi lucrările Lui care au luminat toată istoria omenirii, de la un capăt la celălalt şi au luminat fiecare lucru din zidire cu un înţeles al lui, duhovnicesc.*
- ✓ *Chiar dacă nu îl vedem pe Domnul aievea, dar noi vedem totuşi slăvită Biserica Lui, cea zidită pe scump Sângele şi prea curat Trupul Lui şi pe sângele a nenumăraţi Sfinţi şi Drepţi, a nenumărate suflete botezate întru Sfânt Numele Lui dintru toţi vecii.*
- ✓ *Chiar dacă nu îl vedem pre Domnul faţă către faţă, aşa cum L-au văzut apostolii, noi credem că El este în mijlocul nostru prin Sfântul Trup şi Sfântul Sânge de care ne împărtăşim după a Lui poruncă; pe care primindu-L, ne umplem de bucurie negrăită şi prea mărită.*

Fraţilor, viu este Domnul şi aproape ne stă El! Aceasta este credinţa noastră cea de neclintit, aceasta este scânteia care ne aprinde inimile de iubire pentru Domnul Cel pururea viu şi aproape!

Să ştim că din iubire Domnul şi Făcătorul nostru S-a pogorât până la noi pe pământ şi ni S-a arătat nouă din dragoste pentru noi, să mai ştim şi că El a murit pentru noi, iar mai apoi tot pentru noi a înviat - ce alte dovezi mai mari ne putem dori pentru credinţa noastră şi ce îndreptăţire mai mare pentru a-L iubi veşnic şi arzător?

Fraţilor, viu este Domnul nostru Iisus Hristos şi aproape ne stă El şi astăzi. El Se descoperă multor suflete drepte care îi slujesc Lui întru răbdarea inimii şi vieţii.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase cela ce eşti pururea viu, cela ce Te-ai răstignit şi ai înviat, învie întru noi credinţa şi dragostea pentru Tine până la ultima noastră suflare pe acest pământ, ca prin credinţă şi dragoste să ne învrednicim a Te vedea şi faţă către faţă, cum le-ai dăruit apostolilor Tăi. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

4 iulie

Pomenirea Sfântului Andrei, episcopul Cretei (Criteanul)

Sfântul Andrei acesta s-a născut la Damasc din părinţi creştini şi a fost mut până la vârsta de şapte ani. Când părinţii lui 1-au dus la sfânta biserică şi 1-au cuminecat cu Sfintele lui Dumnezeu Taine, copilul a început să vorbească. Iată puterea Sfintei Împărtăşiri!

La vârsta de paisprezece ani, Andrei a mers la Ierusalim şi s-a îmbrăcat în îngerescul chip în lavra Sfântului Sava cel sfinţit. Cu priceperea şi cu nevoinţele, el i-a întrecut pe mulţi dintre părinţii cei bătrâni, făcându-se lor pildă.

După o vreme a devenit secretarul particular al patriarhului, la a patriarhului dorinţă şi alegere.

Apoi, în vremea domniei împăratului Constantin al IV-lea, s-a convocat Sinodul al şaselea Ecumenic la Constantinopol, spre a curăţi biserica de erezia monotelită, care zicea cum că Domnul nostru Iisus Hristos ar avea doar o singură voinţă, cea dumnezeiască, iar nu două, şi dumnezeiască şi omenească.

Patriarhul Ierusalimului Teodor, neputând călători el însuşi la Constantinopol, 1-a trimis în locul lui pe Andrei acesta, secretarul lui particular, care la acea vreme era arhidiacon. Acolo slăvitul Andrei a strălucit cu lumina darurilor cea dăruită lui de Domnul: cu râvna lui pentru Sfânta Credinţă, cu marea lui înţelepciune şi dreapta socoteală, cu darul frumoasei vorbiri şi al elocinţei. Bine luptând pentru Sfânta Ortodoxie, s-a întors apoi la Ierusalim, la chemarea sa arhidiaconească.

După o altă vreme, Sfântul Andrei a fost ridicat şi intronizat episcop al Cretei. El a fost un întâistătător foarte iubit de popor.

Sfântul Andrei a fost un zilot al Ortodoxiei, un luptător neînduplecat contra tuturor ereziilor. El a făcut minuni cu rugăciunea, între care s-a numărat şi alungarea saracinilor din insula Creta.

Sfântul sfinţit Andrei a alcătuit multe cărţi de învăţătură, cântări şi canoane, între care renumit în toată creştinătatea este Canonul cel mare carele se cântă în Sfântul şi marele Post, în joia din Săptămână a cincea.

Astfel era înfăţişarea lui, încât "văzând a lui faţă şi auzind ale lui cuvinte cele ca mierea curgătoare, oamenii se bucurau şi îşi îmbunătăţeau viaţa."

La sfârşit, pe când se întorcea dintr-o călătorie la Constantinopol, Sfântul Andrei şi-a prorocit propriul lui sfârşit, care avea să fie mai înainte de a ajunge în insula Creta. Sfântul lui suflet s-a înălţat la Domnul pe când corabia în care se afla plutea pe lângă insula Mitilene. Astfel şi-a încheiat alergarea cea pământească acest mare luminător a Bisericii, carele s-a strămutat la locaşurile cele cereşti ale împărăţiei lui Hristos Dumnezeu la anul 712 de la întrupare.

Pomenirea Sfintei cuvioase Marta

Această Sfântă Marta a fost mama Sfântului Simeon de la Muntele minunat (prăznuit la 24 mai).

Arzând cu tot sufletul de dragostea lui Dumnezeu şi credinţa cea întru El, ea nu a voit să se gândească la căsătorie. Când părinţii ei au logodit-o cu un tânăr, Marta s-a gândit să părăsească în taină casa părinţilor ei şi să fugă în pustie. Dar ei i s-a înfăţişat Sfântul Ioan Botezătorul şi înaintemergătorul Domnului, care a sfătuit-o să împlinească dorinţa părinţilor ei şi să se căsătorească, ceea ce Marta a împlinit.

Din această nuntă s-a născut minunatul Sfânt Simeon, marele nevoitor din Muntele minunat.

Sfânta Marta a avut pururea obiceiul de a se scula la miezul nopţii pentru a-şi aduce rugăciunea înaintea lui Dumnezeu. Ea pururea miluia săracii, cerceta orfanii, slujea bolnavilor.

Cu un an mai înainte de sfânta ei adormire, ea a văzut mulţime de îngeri cu lumânări în mâini şi a aflat de la ei despre când va fi ceasul ieşirii ei. Auzind această, Marta s-a închinat mai cu dinadinsul postului şi rugăciunii şi cu mai mare râvna faptelor ei celor bune.

Ea a adormit cu pace la anul 551 după Hristos şi a fost îngropată la piciorul stâlpului pe care s-a nevoit fiul ei, stâlpnicul Simeon.

După fericita ei adormire, ea a venit de multe ori la cei bolnavi şi suferinzi, povăţuindu-i ce să facă.

Cea mai mare minune a ei care s-a însemnat a fost aceea când s-a înfăţişat înaintea stareţului mânăstirii în care se afla Simeon.

După adormirea cuvioasei Marta, stareţul a aşezat o candelă la racla ei, cu făgăduinţa ca această candelă să nu fie lăsată niciodată să se stingă. Dar după o vreme, din trândăvia oamenilor, candela s-a stins.

Atunci stareţul s-a îmbolnăvit, iar sfânta a venit la el şi i-a zis: ***"Pentru ce nu păstrezi candelă aprinsă la mormântul meu? Să cunoşti, sfinţite părinte, că nu eu am nevoie de candelă pururi nestinsă din partea oamenilor, căci fost-am aflată vrednică înaintea lui Dumnezeu, Lumina cea Cerească şi Veşnică; ci oamenii au pururea nevoie să păstreze aprinsă candela la mormântul meu. Căci aşa făcând, ei mă silesc ca pururea să mă rog înaintea lui Dumnezeu pentru ei.»***

Vădit este aşadar, că scopul pentru care noi ne rugăm Sfinţilor este acela de a-i sili mereu, ca pe unii care sunt mai vrednici decât noi, să se roage pururea lui Dumnezeu pentru mântuirea sufletelor noastre.

Cântare de laudă la dumnezeiasca purtare de grijă a lui Dumnezeu

Minunat este Domnul întru
a Sa purtare de grijă,
El glas limpede i-a dat lui Andrei,
cel mai înainte mut.

El pe cel mut l-a făcut
trâmbiţă a Lui cu totul de aur,
Precum demult pe Saul
făcutu-l-a Bisericii Lui stâlp.

Zadarnic voit-a Marta de cununie să fugă;
Ea voii lui Dumnezeu cu adevărat s-a plecat.
A lui Dumnezeu purtare de grijă
Pe Marta, şi nevrând, spre cununie o a îndreptat;
Dumnezeiască lucrare a fost aceasta:
Prin astă cununie, Sfânt lui Dumnezeu
şi oamenilor s-a născut.

Oricine dăruieşte lui Dumnezeu,
dăruieşte Celui Mai Bun,

Şi a sa neştiutoare voie o supune
Voii lui Dumnezeu.

Fiul meu, nimic să nu plănuieşti fără Domnul,
Altminteri ale tale planuri rămân fârâ rod.
Cunoaşte că toate ale vieţii tale căi şi doriri
În mâna Lui sunt, ale Domnului Făcătorul.
Ale Lui sunt culmile înalte şi adâncurile,
Ale lui stihiile, temeliile şi munţii pământului.
Al Lui este trupul şi al Lui sufletul,
Şi duhul celor câte sunt, cu podoaba lor.
Întru a Sa arie şi cu a Sa seceră,
A cui voie vom împlini, dacă nu a Lui?

Cugetare

Dacă viaţa ta întreagă ţi-a trecut lin şi fără griji, atunci cu adevărat trebuie să ţi-o plângi cu amar. Căci şi Sfânta Scriptură şi trăirea omenească afirmă ca şi cu o gură că nimeni nu lasă nimic de valoare în urma lui pe acest pământ sau slăvit în ceruri, care să nu fi fost împlinit întru trude şi suferinţe de toată vremea.

Dacă însă viaţa ta toată s-a scăldat în sudori şi în lacrimi de dragul adevărului şi dreptăţii, atunci bucură-te şi te veseleşte, căci plata ta va fi cu adevărat mare în ceruri.

Niciodată să nu cedezi gândului nebun cum că Dumnezeu te-a părăsit. Dumnezeu cunoaşte cu de-amănuntul cât poate îndura fiecare şi care sunt măsurile suferinţelor şi durerilor fiecăruia.

***Sfântul Nil Sorski* zice: «Dacă până şi cel mai neînvăţat om cunoaşte bine cât poate duce calul, cât măgarul şi cât cămila şi le încarcă pe fiecare după puterea ce o are, dacă orice olar ştie cât să lase oalele la ars în cuptor, încât să fie vase bune pentru trebuinţele oamenilor, oare nu cu atât mai mult ştie Domnul care este măsura ispitelor pe care le poate îndura orice om astfel încât să fie aflat vrednic de a intra întru Împărăţia Cerurilor?**

Luare aminte

Să luăm aminte la toate minunile pe care le-a lucrat Dumnezeu prin mâinile lui Moise şi Aaron în pământul Egiptului (Ieşirea 7-10):

- *La cât de mari şi de înfricoşate au fost acele minuni;*
- *La cum inima lui Faraon a rămas împietrită înaintea tuturor acestor înfricoşate minuni;*
- *La cum şi inima mea stă împietrită înaintea minunilor lui Dumnezeu, pe care El le lucrează în viaţa mea şi a celor din jurul meu şi cum eu cel dintâi am nevoie să-mi plâng păcatele mele cu amar, mai înainte ca să piară ticălosul meu suflet şi să meargă la chinul cel veşnic.*

Predică despre mântuirea sufletului că răsplată a credinţei

Dobândind răsplata credinţei voastre, mântuirea sufletelor (I Petru 1:9).

Fraţilor, care este răsplata credinţei? Ea este mântuirea sufletului.

Dar care este scopul credinţei? El este mântuirea sufletului.

Şi care este rodul credinţei? El este mântuirea sufletului.

Prin urmare, noi nu căutăm să dobândim credinţa pentru ea însăşi, ci pentru răsplata mântuirii sufletului pe care ea ne-o aduce.

⇒ *Nimeni nu se osteneşte călătorind de dragul nevoinţelor călătoriei, ci de dragul fericirii care ştie că îl aşteaptă la capătul drumului.*
⇒ *Nimeni nu aruncă funia de salvare la apă de dragul aruncării funiei, ci de dragul celui care se îneacă şi pe care vrea să-1 salveze.*

Dumenezeu ne-a dăruit credinţa ca pe un drum, la capătul căruia El însuşi ne întâmpină, cu cununa mântuirii sufletelor noastre. Şi ca şi pe o funie, Dumnezeu ne aruncă nouă, celor care ne înecăm, puterea credinţei, spre a ne putea salva cu ea din marea păcatelor, ignoranţei şi viciilor. Acesta este scopul credinţei.

Oricine cunoaşte preţul sufletului omenesc va recunoaşte că nu există nimic pe lume mai necesar şi mai binefăcător decât credinţa. Neguţătorul de pietre preţioase, care îşi depozitează comoara în vase anume de pământ, îşi duce vasul cu grijă, ascunzându-1 de ochii oamenilor şi pururea veghind asupra lui. Oare pentru vasul cel de lut se teme negustorul? Nu, ci el se teme pentru comoara pe care o păstrează în el.

Toată viaţa noastră pământească nu este decât un vas de lut care ascunde comoara de mare preţ. Comoara aceasta de mare preţ este sufletul. Vasul e din pământ ieftin, dar conţinutul lui este foarte scump.

- *Mai întâi, omul trebuie să aibă credinţă în marele preţ pe care îl are sufletul lui;*
- *al doilea, omul trebuie să creadă marea strălucire şi adevărata viaţă pe care o va avea acest suflet în împărăţia lui Dumnezeu;*
- *al treilea, el trebuie să creadă în Domnul Dumnezeu cel Viu, care pururea aşteaptă întoarcerea sufletului nostru la El, Cel care ni 1-a dăruit; şi*
- *al patrulea, omul trebuie să creadă pericolului care îl paşte pe suflet de a se pierde în această lume.*

Oricine are credinţă în aceste patru lucruri va şti cum să-şi păzească sufletul şi va şti de asemenea că mântuirea sufletului este scopul călătoriei lui pe acest pământ, scopul credinţei lui, rodul vieţii lui, scopul existenţei lui terestre şi îndreptăţirea tuturor suferinţelor îndurate de el în această viaţă.

Noi credem de dragul mântuirii sufletelor noastre. Oricine are credinţă adevărată trebuie să ştie că scopul ei este mântuirea sufletului.

Cel care crede că scopul credinţei lui este altul decât mântuirea sufletului lui nu are o credinţă adevărată, nici nu cunoaşte marea valoare a sufletului lui.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Preadulce, cela ce ne-ai dăruit nouă biruinţa şi strălucirea credinţei, întăreşte-o pe dânsa şi o ţine pururea întru noi, ca să putem sta neînfruntaţi înaintea Judecăţii Tale, cu suflete curate şi luminate, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

5 iulie

Pomenirea Sfântului cuvios Athanasie de la Muntele Athos

Sfântul Athanasie s-a născut la Trebizond din părinţi temători de Dumnezeu. El a rămas orfan din tânără vârstă, dar prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu un ofiţer de armată 1-a luat în grija lui, aducându-1 la Constantinopol şi îngrijindu-se de creşterea şi educaţia lui.

Fiind smerit şi blând cu inima el s-a făcut foarte iubit de cei de o vârstă cu el. În jocurile lor de copii, ei 1-au ales pe unul să fie împărat, pe altul să fie general, iar pe Athanasie acesta să fie stareţ, lucru care a fost ca o prorocie.

După ce şi-a desăvârşit educaţia, Athanasie (care mai înainte de a lua îngerescul chip s-a numit Avraam) s-a retras în pustia Malinos de lângă Sfântul Munte, unde a dus viaţa tuturor nevoinţelor, sub povăţuirea celui pe atunci vestit bătrân Mihail Malinos.

Dorind nevoinţe încă şi mai aspre, Sfântul Athanasie a intrat în liniştea Muntelui Athos. Curând mulţi bărbaţi, văzând viaţa lui înaltă, au voit să se povăţuiască de către el şi de aceea, adunându-se o frăţie foarte numeroasă în Munte, Sfântul Athanasie a fost silit să zidească vestita Lavră.

Întru aceasta 1-au ajutat mult împăraţii Bizanţului, mai întâi Nichifor Focas, care el însuşi după aceea s-a făcut monah, iar apoi Ioan Ţimiskes.

Sfântul Athanasie a înfruntat nenumărate ispite de la diavoli şi de la oameni, pe care le-a răbdat şi le-a biruit desăvârşit, ca un brav oştean al lui Hristos, cu arma blândeţii şi rugăciunii neîncetate înaintea Dumnezeului celui Viu.

Plin de dumnezeiescul har, Athanasie s-a învrednicit de venirea la el a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, care a scos minunat apă dintr-o stâncă şi care i-a făgăduit că ea va fi întotdeauna Stareţa Lavrei.

Cu nevoinţele, cu faptele cele bune şi cu rugăciunea, Athanasie a luminat obştea fraţilor, făcându-se pildă tuturor, pe toţi iubindu-i ca un tată şi păstor.

Moartea Sfântului cuvios Athanasie a venit însă pe negândite. El se afla împreună cu alţi şase fraţi într-un foişor nou construit al bisericii, spre a cerceta zidul care

atunci se ridica. Dar zidul s-a surpat asupra lor şi i-a îngropat pe toţi. Aşa a murit acest mare luminător al monahismului, la anul 1003.

De multe ori, după a sa adormire, Sfântul Athanasie s-a înfăţişat înaintea fraţilor lui, uneori ca să-I mângâie şi să-i întărească, iar alteori ca să-i certe.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Ciprian cel nou

Sfântul Ciprian acesta s-a născut în satul Klitos din Epir. După moartea drept-credincioşilor şi evlavioşilor lui părinţi, Ciprian a mers la Sfântul Munte, unde s-a îmbrăcat cu îngerescul chip, închinându-se pe sine desăvârşit monahiceştilor nevoinţe, într-o chilie de lângă Mânăstirea Cutlumuş.

El a luat asupra sa nevoinţă peste nevoinţă, până când vestea despre dânsul s-a răspândit în întreg Sfântul Munte, iar el a fost respectat şi iubit de toţi părinţii.

Dar cuviosul Ciprian se socotea pe sine ca un nimic. El era chinuit de gândul că nu se va putea mântui decât cu preţul muceniciei pentru Hristos. De aceea el a părăsit Muntele şi a mers la Tesalonic, unde s-a dus şi a sta înaintea paşei de acolo, cerându-I cu îndrăzneală să se lepede de mincinoasa credinţă în Mohamed şi să îmbărţişeze credinţa în Hristos. Paşa a poruncit să fie biciuit, iar apoi 1-a alungat.

Nemulţumit de mărturisirea lui, cuviosul Ciprian a mers atunci la Constantinopol şi a scris o scrisoare marelui vizir, în care arăta amănunţit minciuna lui Mohamed şi adevărul lui Stăpânului Hristos.

Înfuriat, vizirul 1-a trimis la Şeikul Islamu, care, după ce 1-a audiat până la capăt, a poruncit să i se taie capul.

Ciprian a primit sentinţa cu bucurie, mergând la eşafod ca la un ospăţ de nuntă. Aşa a luat mucenicia pentru Hristos acest bărbat dumnezeiesc, după zelul pentru credinţă al inimii lui, în cinci zile ale lunii iulie, la anul 1679.

Pomenirea Sfântului cuvios Lampadie

Iubind fierbinte pe Hristos încă din frageda lui copilărie, Sfântul Lampadie s-a retras în pustia Irenopolisului, unde s-a dăruit desăvârşit monahiceştilor nevoinţe.

Biruind toate patimile şi poftele trupului, sufletul lui a strălucit cu lumina cerească şi negrăită şi cu pacea care covârşeşte toată mintea.

Sfântul cuvios Lampadie a fost făcător de minuni atât în timpul vieţii cât şi după moartea lui. El s-a nevoit cam prin veacul al zecelea.

Cântare de laudă la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

Lavra cea mare în Athos străluceşte,
A lui Athanasie ctitorie măreaţă.

O mie de ani de atunci au trecut,
Dar duhul şi pâinea în ea
Nicicând au lipsit.

Nici duhul, nici pâinea,
Nici vederea
Cereştilor bunătăţi ale lui Dumnezeu.

Scris este-n vechile cărţi:
însăşi Egumena chivernisitoare este,
Chivernisitoare tainică a Ortodoxei Cetăţi
Ce-n Athos se-nalţă -
Ea este însăşi Maica lui Dumnezeu,
Preacurată.

Ea ţine viaţa Lavrei, ea hrăneşte Ivirul,
Ea Hilandarul păzeşte, ea apără Rusikon.
Karakalu şi Zografu, Simonopetra, Pantocrator,
Ale ei toate împărăţie păzită sunt chiar de ea.

Ea însăşi fortăreaţă este tuturor celor ce locuiesc
În împărăţia aceasta,
Tuturor ea le este pacea sufletului şi apărarea.

Cugetare

Cum a făcut Moise de a scos apă din stâncă doar cu o lovitură a toiagului său? Cum a trimis Dumnezeu mană din cer în pustie şi a hrănit astfel poporul lui Israel?

Aşa întreabă cei care au o foarte slabă concepţie despre puterea Atotputernicului Dumnezeu: ei pururea sunt nedumeriţi cum de nu face Dumnezeu şi astăzi aseme-

nea şi aceleaşi minuni, astfel încât să le vadă toate poporarele pământului şi să creadă în Dumnezeu.

Cu toate acestea, iudeii au văzut cu ochii lor nenumărate şi mari minuni ale lui Dumnezeu şi tot nu au crezut în El. Iar adevărul este că şi astăzi Dumnezeu lucrează aceleaşi minuni mari ca şi în trecut, ori de câte ori şi oriunde în lume este nevoie.

Odată, pe când a venit o foamete în Lavra Sfântului Athanasie, toţi fraţii s-au împrăştiat care încotro, întristat, cuviosul Athansasie a pornit să caute un alt loc de sălaş.

Dar o femeie pe care a întâlnit-o în cale 1-a întrebat: Unde mergi?

Şi femeie fiind aceea şi în Sfântul Munte aflându-se bătrânul, unde picior de femeie nu calcă niciodată, el a întrebat-o pe aceea la rândul lui: „Dar tu cine eşti?"

Iar ea a zis: „Eu sunt cea căreia obştea ta este închinată. Eu sunt Maica Domnului tău."

Dar bătrânul a zis: „Eu mă tem să mă încred în tine, căci chiar şi dracii se pot face îngeri de lumină. Cum voi cunoaşte că ceea ce zici este adevărat?"

Atunci Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a zis: Loveşte stânca aceasta cu toiagul tău şi vei cunoaşte cine îţi grăieşte. Cunoaşte că pururi voi rămâne Egumena Lavrei tale.

Bătrânul Athanasie a lovit atunci puternic stânca cu toiagul său. Ea a crăpat ca un tunet şi din stânca zguduită a izbucnit şuvoi de apă. Înspăimântat, Athanasie s-a întors ca să se închine la pământ înaintea tainicei Egumene, Preacurata, dar ea se făcuse deja nevăzută.

Când s-a reîntors în Lavră, Bătrânul a văzut cu şi mai mare spaimă şi bucurie că hambarele mânăstirii se revărsau de mulţimea grâului.

Iată aici minunata repetare a marilor minuni din vechime trăite de Israel, care salvează vieţile celor credincioşi şi le întăreşte credinţa.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata trecere a poporului lui Israel prin Marea Roşie (Ieşirea 14):

- *La cum Moise a întins mâna sa şi a însemnat marea cu toiagul după cum i-a poruncit Domnul, iar marea s-a despărţit, iar poporul a trecut prin mijlocul ei, care s-a făcut uscat;*
- *La cum egiptenii i-au urmărit pe iudei pe acea cale, dar Moise a întins iar mâna sa şi a însemnat marea, care s-a închis peste egipteni;*
- *La cum aceasta mă învaţă pe mine că Domnul câte voieşte le face, că El îi mântuieşte pe robii Lui dintru cele mai cumplite ispite şi îi pedepseşte pe necredincioşi.*

Predică despre trezvia minţii

Pentru aceea, încingând mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, nădăjduiţi desăvârşit în harul care vi se va da vouă, la arătarea lui Iisus Hristos (I Petru 1:13).

Fraţilor, mintea este călăuza şi povăţuitoarea sufletului. Dumnezeu animalelor le-a dat numai suflet şi de aceea pe ele le-a lipsit de libertate, călăuzindu-le cu mintea Lui. Dar omului Dumnezeu i-a dăruit suflet şi minte, iar împreună cu mintea, libertatea. Mintea şi libertatea sunt nedespărţite între ele.

Astfel, toate poveştile înşirate de unii filozofi, cum că omul are minte, dar nu are libertate, nu sunt decât deşertăciuni.

Viaţa de fiecare zi ne arată limpede că libertatea este însoţitoarea de nedespărţit a minţii. Cu toate acestea, având în vedere că mintea omului este departe de a fi desăvârşită, tot nedesăvârşită este şi libertatea lui, şi de aceea el se călăuzeşte pururea după Dumnezeu.

Singur Dumnezeu este Mintea şi Libertatea desăvârşită. Noi prin urmare suntem doar *chip şi asemănare* a minţii şi libertăţii lui Dumnezeu.

Mintea noastră este destul de înaltă încât să cunoască voia lui Dumnezeu, iar libertatea noastră suficient de puternică încât să împlinească voia lui Dumnezeu cu fapta.

Când mintea însă îşi pierde puterea ei suverană asupra sufletului, atunci în suflet se stârneşte toată dezordinea patimilor şi a principiilor contrarii, care aduc în suflet confuzie, haos, şi distrugere.

Ce vrea să spună apostolul prin cuvintele: încingeţi mijloacele cugetului vostru, treziţi-vă? El vrea să spună:

- ⇒ *Nu îngăduiţi minţii voastre să fantazeze, ci aţintiţi-o pururea la cugetarea Legii lui Dumnezeu.*
- ⇒ *El mai vrea să spună: Nu îngăduiţi minţii voastre să abuzeze de libertatea cea de Dumnezeu dăruită şi să-şi lase sufletul pradă robiei trupului, lumii şi diavolului, ci ţintuiţi-vă mintea la Hristos ca şi pe o cruce, aşa încât sufletul vostru să şi învie cu Hristos.*
- ⇒ *El încă mai vrea să spună: Închideţi-vă mintea oricăror închipuiri şi imaginaţii care nu fac decât să o otrăvească şi să o facă pradă uşoară diavolului şi ţineţi-o pururea închisă în strâmtimea inimii voastre, unde se va trezi cu rugăciunea şi se va curăţi cu lacrimile.*

În esenţă, apostolul vrea să spună următoarele: Educaţi-vă mintea astfel încât să nu folosească rău libertatea care vi s-a dat, insultându-L pe Domnul Dumnezeu cel Viu şi Multmilostiv şi omorând sufletul cu păcatele.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele eşti Mintea lui Dumnezeu şi înţelepciunea, ajută-ne nouă întru încingerea cugetului nostru, ca să cugetăm pururea numai la cele care sunt de la Tine şi ale Tale şi ca să îl facem pe el călăuză vrednică spre mântuirea sufletelor noastre, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

6 iulie

Pomenirea Sfântului cuvios Sisoe cel mare

Sfântul Sisoe a fost de neam egiptean şi ucenic al Sfântului Antonie cel mare. După moartea sfântului său povăţuitor, Sfântul Sisoe s-a dus şi s-a sălăşluit într-un munte pustiu, numit al lui Antonie, unde vieţuise mai înainte vreme întru aspre nevoinţe acel mare dascăl al pustiei.

Luând asupra lui nevoinţe peste nevoinţe, Sfântul Sisoe a ajuns la măsuri mari, căci cu înfrânările cele aspre el s-a făcut blând şi nevinovat ca un mieluşel. Pentru aceasta Dumnezeu a turnat peste nevoitorul lui har peste har, aşa încât Sfântul Sisoe vindeca bolnavii, scotea afară duhurile rele şi învia morţii.

Sfântul Sisoe a vieţuit în acel munte pustiu timp de şaizeci de ani. El a fost izvor al înţelepciunii vieţii celei vii pentru toţi monahii şi mirenii care alergau la el în necazuri.

Înaintea sfintei lui adormiri faţa lui a strălucit ca soarele. Monahii cei strânşi în jurul lui stăteau uimiţi de aceasta. Iar când sfântul şi-a dat sufletul, toată încăperea s-a umplut de miros de bunămireasmă.

Sfântul Sisoe a trecut la Ceruri fiind foarte bătrân de zile, la anul 429.

***

Sfântul Sisoe astfel îi învăţa pe monahi: «Din orice direcţie ar veni ispita asupra omului, el trebuie să-şi pună singură nădejde în Dumnezeu şi să se supună deplin voii Lui şi să recunoască ispita care a venit asupra lui ca plată a păcatelor sale. Iar dacă ceva bun i se întâmplă omului, atunci el trebuie să recunoască că aceea a fost din pricina marii milostiviri şi Purtării de Grijă a lui Dumnezeu.»

***

Un monah 1-a întrebat pe Sfântul Sisoe: «Cum să fac să-I plac lui Dumnezeu şi să-mi mântuiesc sufletul meu?»

Iar Sfântul i-a zis: «Dacă voieşti să placi lui Dumnezeu, părăseşte lumea, rupe-te de pământ, lasă la o parte zidirea, apropie-te de Ziditorul cu lacrimi şi cu rugăciune şi aşa vei afla odihnă şi în veacul acesta şi în cel ce va să vie.»

***

Iar 1-a întrebat un monah pe Avva Sisoe: «Cum să dobândesc smerenia?»

Iar Sfântul i-a zis: «Atunci când omul îi vede pe toţi ceilalţi ca fiind mai buni decât sine, atunci a dobândit smerenia.»

***

Avva Ammona i-a mărturisit cu durere şi cu întristare Avvei Sisoe că el nu poate ţine minte pe de rost toate cuvintele înţelepte pe care le citeşte, ca să le poată spune mai departe oamenilor.

Iar Avva Sisoe i-a zis: "Lucrul acesta nici nu trebuieşte. Trebuieşte însă să dobândeşti curăţia minţii şi să grăieşti dintru acea curăţie, punându-ţi nădejdea în Dumnezeu."

Pomenirea Sfinţilor mucenici Marinus şi Marta, cu fii lor Audifax şi Avacum, cu Valentin presbiterul, Cyrinus, Asterius şi mulţi alţii

Aceştia cu toţii au luat mucenicia la Roma sub împăratul Claudius Flavius, la anul 269. Marinus şi Marta au fost de neam persan, foarte bogaţi, care şi-au vândut toate ale lor din Persia şi au mers la Roma împreună cu fiii lor spre a se închina la sfintele moaşte ale Sfinţilor apostoli şi ale celorlalţi mucenici.

Când împăratul i-a întrebat de ce au luat asupra lor greutatea unei asemenea depărtate călătorii, lepădându-şi dumnezeii lor spre a căuta oameni morţi la Roma, ei au zis: «Noi robi ai lui Hristos suntem şi la Sfinţii apostoli am venit să ne închinăm, ale căror suflete sunt veşnic vii şi văd faţa lui Dumnezeu, puternici fiind şi nouă să ne ajute.»

Cyrinus a fost aruncat în râul Tibru, de unde a fost scos de Marinus şi de Marta, care 1-au îngropat cu cinste.

Preotul Valentin a fost dat pe mâna comandantului Asterius care avea misiunea să-1 înduplece pe Valentin să se lepede de Hristos. Dar Valentin cu rugăciunea a vindecat-o pe fiica cea oarbă a lui Asterius, care suferise de orbire timp de doi ani, iar apoi 1-a botezat pe însuşi Asterius, cu toată casa lui.

Toţi aceşti Sfinţi mucenici, în felurite chipuri, au luat mucenicia pentru Hristos, carele i-a primit pe dânşii întru împărăţia Sa cea nemuritoare şi întru veşnică bucurie.

Pomenirea aflării sfintelor moaşte ale Sfintei luliana, fecioara

Fiica cneazului de Olsansk, Iuliana, a murit cam pe la anul 1540, fecioară fiind în vârstă de şaisprezece ani.

Două sute de ani mai târziu, nişte oameni care săpau un mormânt nou lângă biserica cea mare a Mânăstirii Peşterilor din Kiev, au aflat moaştele acestei Sfinte fecioare cu totul întregi şi nestricate, ca şi când ea de abia ar fi murit.

Multe minuni s-au lucrat la aceste sfinte moaşte, Iuliana însăşi înfăţişându-se înaintea anumitor oameni aleşi. Unul dintre ei a fost vestitul mitropolit Petru Movilă.

Pomenirea Sfintei muceniţe Lucia

Lucia a fost luată prizonieră de sălbaticul rege Austius al Campaniei. Acesta voia ca Lucia să fie concubina lui, cărui lucru Lucia s-a împotrivit.

El atunci a lăsat-o în pace să se dedice vieţii de asceză. Ea chiar l-a adus pe rege la Sfânta Credinţă, după ce acesta biruise într-o bătălie cu rugăciunile ei.

La sfârşit, ei amândoi au luat mucenicia pentru Hristos la Roma, la anul 300 după întrupare.

Cântare de laudă la Sfântul Asterius

Asterius idolatru era,
închinător şi rob al lui Zeus,
Iar presbiterul Valentin rob lui Asterius era.

«Cine este Hristos?»
pe Valentin întreabă Asterie.

«Tu despre Fiul lui Dumnezeu mă întrebi.
Află că El
Lumina lumii este şi Lumina oamenilor,
Lumina a tot ce este şi celor ce bune sunt.
Lumina curată este,
pe ea întunericul nu o cuprinde,
Când întru întuneric El S-a pogorât,
Pe întuneric l-a luminat.
El pe cei vii a luminat cu ale Lui minuni şi învăţătură,

El pe cei morţi i-a luminat,
căci El este învierea.
El cu strălucirea Lui a biruit iadul,
Şi cu iubirea Lui foc a adus omenirii.
El omenirii adus-a Focul iubirii,
lumina înţelepciunii,
împăcarea cu Dumnezeu, chip fericit.
Acesta este Hristos Domnul, cel pentru care mor,
Şi întru al cărui Nume eu calc în picioare pe idoli.»

Astfel grăit-a Valentin, iar Asterie zis-a:
„Primeşte sufletul meu cuvinele tale
ca pe aurul cel mai curat;
Ci vindecă orbirea copilei mele
Iar eu, o, Valentine slăvite, voi crede-n Hristos!"

Auzind acestea preotul în genunchi a căzut,
Şi cu lacrimi s-a rugat lui Dumnezeu,
Domnului Celui Preaînalt.

Apoi peste fiica cea oarbă mâinile sale şi-a pus
Iar fecioara văzu!

Asterie de bucurie precum cerbul saltă,
El cu lumina minunii s-a luminat.
Pe Hristos Domn Îl primeşte,
Pentru Hristos el viaţa
Întru mucenicie îşi dă.

Cugetare

De unde cunoaştem noi că este viaţă după moarte? De acolo, că Domnul Hristos însuşi ne-a arătat aceasta, cu al Său cuvânt, cu a Sa înviere, cu ale Sale multe arătări după moartea Sa.

Filozofii care admit viaţa după moarte fac aceasta doar pe baza cugetărilor lor, pe când noi recunoaştem că există viaţă după moarte pe baza trăirii, mai ales a trăirii acelor Sfinţi cărora străin le era să rostească vreo minciună şi străin chiar şi cugetul ei.

Când Sfântul Sisoe zăcea pe patul său de moarte, faţa lui strălucea. Monahii, fraţii şi ucenicii lui, stăteau în jurul lui.Sfântul Sisoe a privit lângă el şi a zis: „Iată, Avva Antonie a sosit!" Iar după ce a tăcut puţin, a grăit iar şi a zis: „Iată, Sfinţii Apostoli au sosit!". Apoi a zis iar: „Iată îngerii venit-au să ducă sufletul meu!". La urmă faţa lui a strălucit tare ca soarele şi toţi cei care erau strânşi acolo s-au înspăimântat. Atunci Avva Sisoe a zis: „Iată, Domnul este, priviţi-L! Iată, El zice: ‚Aduceţi-Mi vasul cel de mult preţ al pustiei!'" Zicând acestea Avva Sisoe şi-a dat sufletul.

Dar cât de multe sunt vederile acestea de dinaintea morţii ale Sfinţilor, aleşilor şi drepţilor lui Dumnezeu! Iar mărturiile lor sunt toate drepte, dincolo de orice îndoială.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata ploaie cu mană din cer, care s-a făcut spre hrana poporului în pustie (Ieşirea 16):

- *La cum, timp de patruzeci de ani, Domnul a hrănit pe poporul lui Israel cu mană din cer în pustie, iar aceea era hrană cerească, dulce ca mierea;*
- *La cum această mană care ploua din cer închipuia pe Hristos Iisus Domnul, Pâinea Vieţii, carele S-a pogorât din cer ca însuşi să hrănească foamea cea sufletească a omenirii ce zăcea în pustia idolatriei;*
- *La cum nimic nu poate să potolească foamea sufletului meu afară de Hristos Domnul Cel Viu şi Pâinea vieţii, Care este mai dulce ca mierea.*

Predică despre înfricoşatul preţ al răscumpărării

Ştiind că nu cu lucruri stricăcioase, cu argint sau cu aur aţi fost răscumpăraţi din viaţa voastră deşartă, lăsată de la părinţi, Ci cu scumpul sânge al lui Hristos, ca al unui miel nevinovat şi neprihănit (I Petru l: 18-19).

- *Fraţilor, oare a putut cineva vreodată să-şi cumpere medicament contra păcatelor cu preţ de aur sau de argint? Nu, aşa ceva nu a putut nimeni, niciodată.*
- *Fraţilor, dar oare a putut cineva vreodată să-şi făurească arme împotriva diavolului din metal de aur sau de argint? Nu, nimeni, niciodată.*
- *Fraţilor, dar putut-a cineva vreodată să se răscumpere din moarte cu preţ de aur şi de argint? Cu adevărat nimeni, niciodată.*

Trebuia un preţ infinit mai scump decât tot aurul şi argintul din lume spre leac, armă şi răscumpărare, însuşi Preacuratul Trup şi Preascumpul Sânge al Fiului lui Dumnezeu a fost de trebuinţă ca leac ranelor păcatelor, leac desăvârşit, întru a lor vindecare.

Prescumpul Sânge al Fiului lui Dumnezeu a fost de trebuinţă contra duhurilor necurate, pe care cu puterea Lui le-a ars şi le-a alungat afară din om. Preascumpul Sânge al Fiului lui Dumnezeu a fost de trebuinţă pentru stropirea mormintelor celor pământeşti, spre omorârea morţii celei dintru ele şi ridicarea morţilor la viaţă.

Ca un miel nevinovat şi neprihănit a fost ucis Mieluşelul lui Dumnezeu pentru noi, ca să ne scoată pe noi din cele trei fălci ale fiarei, înfricoşat ospăţ şi de viaţă-făcător, înfricoşat banchet şi scump ne-a făcut nouă Domnul nostru spre a ne scoate şi a ne liberă din fălcile morţii!

Păcatul, diavolul şi moartea au muşcat sălbatic pe blândul şi Preacuratul Mieluşel al lui Dumnezeu. Şi ucisu-L-au, dar amarnic otrăvitu-s-au cu Scump Sângele Lui! Sângele Lui otravă s-a făcut în întreitul gâtlej al fiarei, dar El viaţă şi mântuire S-a făcut pentru noi, oamenii.

O, fraţilor, dacă nu cunoaşteţi nici până acum cât de otrăvitor este păcatul, cât de mârşav este diavolul şi cât de amarnică este moartea, judecaţi atunci adevărul acestor trei lucruri măcar după măreţia înfricoşată a jertfei prin care ne-am eliberat din sclavia lor.

Preacuratul Sânge al lui Hristos - iată înfricoşata Jertfă a Răscumpărării noastre din această amarnică şi întreită sclavie!

Să ţinem minte, fraţilor, că dacă în răutatea şi nepăsarea noastră mai cugetăm să ne lăsăm încă o dată pradă acestei întreite sclavii, atunci nimeni şi nimic în cer sau pe pământ nu ne va mai putea răscumpăra din această amarnică şi veşnică pieire. Căci nu există decât o singură Răscumpărare, iar Ea ni S-a dat o dată şi pentru totdeauna.

O, Stăpâne Doamne Atotmilostive, întăreşte-ne pe noi întru păstrarea libertăţii pe care ne-ai dăruit-o nouă cu Sfânta Jertfa Ta, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

7 iulie

Pomenirea Sfintei mari muceniţe Dominica [Chiriachi]

În vremea împăratului Diocleţian şi a ginerelui lui, Maximian, ambii, adversari ai lui Hristos, a locuit în Anatolia o familie de creştini vârstnici şi plini de toată cucernicia, dar care nu aveau copii. ***Pe bărbat îl chema Dorotei, iar pe femeie Evsevia. Ei erau foarte bogaţi. Prin multă şi neîncetată rugăciune, lor li s-a dăruit în cele din urmă un copil de la Dumnezeu - pe sfânta pruncă Dominica.***

Încă din copilărie, aceasta s-a închinat pe sine cu totul lui Dumnezeu, înfrânându-se de la toate cele pe care le fac îndeobşte copiii. ***Când a ajuns la vârsta cuvenită, fiind foarte frumoasă cu trupul şi cu sufletul, mulţi tineri au voit să o ia în căsătorie, dar ea i-a refuzat pe toţi, zicând că s-a logodit Mirelui Celui Ceresc şi Domnul şi că nimic nu dorea mai mult decât să moară fecioară.***

Unul dintre pretendenţii respinşi a denunţat-o pe Dominica şi pe părinţii ei tiranului Diocleţian, sub acuzaţia de creştinism, împăratul a poruncit ca părinţii Dominicăi să fie torturaţi, iar după aceea să fie surghiuniţi la cetatea Melitene, unde ei au şi murit, suferind cumplit pentru Hristos.

Pe Dominica, Diocleţian a trimis-o la judecată lui Maximian. Cum Dominica a stat tare şi a mărturisit pe Hristos înaintea lui Maximian, acesta a poruncit ca fecioara să fie întinsă la pământ şi biciuită cu vine de bou. După acestea el a dat-o pe mâna a doi comandanţi, mai întâi a lui Hilarion, iar după moartea acestuia, pe mâna lui Apollonie. Amândoi au torturat-o bestial pe Dominica, în felurile cele mai de neînchipuit, fără a o putea clinti din credinţa ei.

Când Sfânta Dominica zăcea în temniţa ei, acoperită din cap până în picioare de răni, Hristos Domnul a apărut înaintea ei, a vindecat-o şi i-a zis: **„Dominico, nu te teme de schingiuiri, căci Harul Meu este cu tine."**

Cu adevărat harul Domnului Iisus Hristos a apărat-o pe această mare muceniţă de focul în care a fost aruncată, de fiarele înaintea cărora a fost aruncată spre mâncare, spre batjocură judecătorilor celor nelegiuiţi care credeau că o dau la moarte sigură.

Văzând-o pe Dominica scăpând prin minuni mari nevătămată de la asemenea ucideri, mulţi păgâni au crezut în Hristos, fiind pentru aceasta cu toţii ucişi prin tăierea capului.

Dominica i-a zis lui Apollonie: „Vezi bine că nicicum nu mă poţi întoarce de la Credinţa mea. Căci de mă arunci în foc, mai înainte de mine cei trei Tineri în foc au fost aruncaţi şi prin Credinţă s-au mântuit; iar de mă arunci la fiare, mai înainte de mine marele Daniil, prorocul la fiare a fost aruncat, dar prin Credinţă s-a mântuit; iar de mă arunci în mare, mai înainte de mine Iona, prorocul a fost în pântecele chitului trei zile şi trei nopţi şi prin Credinţă s-a mântuit; dacă tăişului săbiei mă dai, mai înainte de mine cinstitul Botezător Ioan sabiei a fost dat şi credincioşia lui 1-a mântuit. Căci ca şi tuturor acestora, mie viaţă îmi este a muri pentru Hristos."

Atunci Apollonie a poruncit uciderea muceniţei prin tăierea capului. ***Dominica a îngenuncheat, şi-a ridicat sfintele ei mâini la cer şi s-a rugat lui Dumnezeu ca să Se milostivească de toţi cei care vor cinsti pomenirea ei şi ca să dăruiască odihnă veşnică sufletului ei şi alor ei părinţi.***

Săvârşindu-şi rugăciunea ea şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu, mai înainte ca să-i fie lovit gâtul de sabia călăului.

Dominica a luat mucenicia cu cinste în cetatea Nicomidiei şi a fost primită în locaşurile bucuriei celei veşnice a împărăţiei lui Hristos, la anul 289.

Pomenirea Sfântului cuvios Toma din Maleon

La început acest Toma a fost un vestit comandant de oştiri, viteaz şi biruitor în lupte şi de asemenea foarte bogat. El era şi foarte mare la trup, fapt pentru care băga spaima în duşmani numai cu înfăţişarea.

Dar când s-a rănit cu dragostea lui Hristos, el a lepădat toate ale lumii, a lui faimă şi mare bogăţie şi s-a retras în pustie, unde s-a făcut monah. Luând asupra lui viaţa tuturor monahiceştilor nevoinţe, el a ajuns la măsuri mari, că şi Sfântul Ilie prorocul a venit la el şi 1-a călăuzit la un munte numit Maleon, care este în apropierea Athosului. Acolo el a trăit cu desăvârşire singur cu Dumnezeu, cufundat în rugăciune ziua şi noaptea.

Dar deşi s-a ascuns atât de adânc de lume, lumea totuşi 1-a aflat, căci sfinţenia vieţii lui nu s-a putut ascunde. Poporul a început să-şi aducă la el pe bolnavii lor, iar Sfântul Toma îi vindeca de neputinţele trupului şi de toată boala cea trupească şi sufletească.

Chiar şi după sfânta lui adormire, care a fost în veacul al zecelea, sfintele lui moaşte au continuat să le fie de minunat ajutor tuturor celor care veneau să se închine şi să se atingă de ele cu credinţă.

Pomenirea Sfinţilor cuvioşi mucenici Epictet şi Astius

Astius a fost singurul fiu al părinţilor lui, Alexandru şi Marchellina. Pe el 1-a adus la Sfânta credinţă preotul Epictet, care 1-a botezat şi 1-a şi tuns pe Astius în monahism.

Ei mai după aceea s-au strămutat în părţile răsăritului, în Sciţia şi s-au sălăşluit în cetatea scită Almirida (astăzi Ramzina), la gurile Dunării de la Marea Neagră.

Ei au fost torturaţi şi omorâţi pentru Sfânta credinţă prin tăierea capetelor, cam pe la anul 290.

Ei s-au înfăţişat după moartea lor, amândoi, înaintea părinţilor lui Astius, Alexandru şi Marchellina, ceea ce i-a făcut pe aceştia să se convertească la Hristos.

Alexandru şi Marchellina s-au dus şi au primit Sfântul Botez de la episcopul Evanghelus, cel ce avea să fie la rândul lui decapitat pentru Hristos. El este „Evanghelus, noul înger," după cum glăsuieşte o cântare închinată lui.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Dominica

Sfânta Dominica e unica fiică
A părinţilor mucenici pentru Hristos,
A sfinţilor lui Dumnezeu.

Lipsită de ei, Dominica,
Marile averi săracilor împarte,
Ea doar cu trupul şi-al ei strai rămâne,
Şi cu acestea grăbeşte pe urmele
Scumpilor părinţilor ei.

Ea jertfă se face pentru Hristos.
Dominica e roua dimineţii,
Curată şi strălucitoare ca ea.

Ea ale lumii ademeniri în picioare le calcă,

Ale bărbaţilor graiuri.

Ea groaza chinurilor o dispreţuieşte desăvârşit,
Grăbind spre ele ca şi spre o nuntă,
Căci în ajutor îi stă Numele preadulce-al lui Iisus.

Ea prin torturi bestiale în Viaţă intră,
În bucuria împărăţiei lui Dumnezeu.
Trupul ei este roşu de sânge
De bucuria negrăită a cerului vrednic!

O Dominico, Sfântă aleasă a lui Dumnezeu,
Tu sub al săbiei tăiş ai ieşit din lume,
Şi pe tine Cerul cu-a slavei cunună te-a primit!

Învaţă-ne pre noi Credinţa să cinstim,
Învaţă-ne pre noi viaţa toată Credinţei să ne-o închinăm!

Cu ale tale sfinte rugăciuni ajută-ne nouă,
O, a sfinţeniei candelă sfântă,
Ce străluceşti între toate
Ale Raiului lumini!

Cugetare

Exemplul Sfintei Domnica, celei ce a fost fecioară de o mare frumuseţe şi al Sfântului Astius, tânărul posesor al unei imense averi şi faptul că ambii şi-au dispreţuit cu totul bogăţiile acestea şi s-au dat morţii pentru credinţa în Hristos, acestea toate ne conduc la gândul că nimic în istorie nu se poate compara cu puterea lui Hristos, prin al cărui ajutor, tineri şi tinere cărora viaţa le stă la picioare se biruie pe ei înşişi şi astfel biruie toate celelalte şi întreaga lume.

Victoria pe care o repurtezi asupra ta însuţi este cea mai formidabilă victorie. Biserica numără în rândurile ei asemenea biruitori cu miile şi cu miile de mii.

***Sfântul Ciprian**, scriind despre feciorie, zice: „A învinge plăcerea trupească este cea mai mare plăcere; nici o victorie nu este mai mare decât victoria asupra poftelor propriului suflet şi trup. Cel care îşi învinge un adversar, devine mai puternic decât acel unul, dar cel care îşi învinge patimile se dovedeşte mai puternic*

şi decât sine însuşi. Orice rău din lume este mult mai uşor de învins decât propria plăcere, căci relele pe care le vedem în lume sunt hidoase şi respingătoare, pe când răul plăcerilor pe care le avem sau ni le dorim este atrăgător şi plăcut. Cel care şi-a biruit poftele s-a eliberat cu adevărat de spaimă şi de teamă, căci acestea nu-şi află sursa decât în iubirea de plăceri."

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata scoatere de apă din stânca Horebului (Ieşirea 17):

- *La cum poporul lui Israel, însetat fiind, se îndoia că Dumnezeu este cu ei şi cârtea împotriva lui Moise;*
- *La cum, din porunca lui Dumnezeu, Moise a izbit stânca cu toiagul lui, iar din stâncă a ţâşnit şuvoi de apă;*
- *La cum şi inima mea s-a făcut piatră din pricina îndoielii şi la cum din ea izvorăsc şuvoaie de lacrimi atunci când se atinge de ea harul sfânt al Credinţei în Dumnezeu.*

Predică despre laptele cel duhovnicesc şi neprefăcut al Cuvântului

Ca nişte prunci de curând născuţi, să doriţi laptele cel duhovnicesc şi neprefăcut al cuvântului, ca prin el să creşteţi spre mântuire, De vreme ce aţi gustat şi aţi văzut că bun este Domnul (I Petru 2: 2-3).

Sfântul apostol Petru îi socoteşte pe creştini *ca pe nişte prunci de curând născuţi.* Sfântul Botez este o nouă naştere, iar omul începe să-şi numere viaţa începând cu sfântul botez.

Iar cel nou născut duhovniceşte trebuie să se hrănească cu mâncare blândă, întocmai ca şi nou-născutul cel trupesc.

Dar care este hrana pe care o recomandă apostolul noilor creştini? Ea este *laptele cel duhovnicesc şi neprefăcut al cuvântului.* Pruncul cel trupesc se hrăneşte cu laptele matern, care nu este decât chipul laptelui celui duhovnicesc şi neprefăcut al cuvântului, luat spre hrană de pruncul cel duhovnicesc. Deci care este laptele cel duhovnicesc şi neprefăcut al cuvântului cu care trebuie să se hrănească creştinii? Însuşi apostolul ne zice: *aţi gustat şi aţi văzut că bun este Domnul.* Laptele acesta deci este însuşi Domnul Iisus Hristos, cel Viu şi de Viaţă Dătător. Cuvintele lui Hristos sunt *laptele cel duhovnicesc şi neprefăcut.*

- *Fericiţi sunteţi voi, fraţilor, când vă veţi hrăni sufletul cu acest fel de lapte, cu cuvântul lui Hristos.*
- *Fericiţi sunteţi voi când vă veţi hrăni cu El ca şi cu un lapte dulce, căci atunci sufletele voastre vor creşte roditor şi se vor binecuvânta, iar voi pregătiţi veţi fi şi vrednici să intraţi în Împărăţia Cerurilor.Minunile toate ale Stăpânului Hristos sunt lapte duhovnicesc şi neprefăcut.*
- *Fericiţi sunteţi voi, fraţilor, când vă veţi hrăni sufletele cu acest dulce lapte, căci vă veţi asemăna îngerilor care pururea cântă slavă minunilor Domnului, ziua şi noaptea. Trupul şi Sângele lui Hristos sunt laptele cel duhovnicesc şi neprefăcut.*
- *Fericiţi sunteţi voi, fraţilor, când vă veţi hrăni sufletle cu acest dulce lapte, căci vă veţi face mădulare ale Trupului nemuritor al lui Hristos în ceruri. Biruinţa învierii lui Hristos din morţi întru care cu moartea pe moarte a călcat este lapte duhovnicesc şi neprefăcut.*
- *Fericiţi sunteţi voi, fraţilor, când vă veţi hrăni sufletele cu acest dulce lapte, căci voi atunci veţi păşi ca nişte biruitori încă din această viaţă, iar în cea care va veni veţi sta de-a dreapta lui Hristos Biruitorul.*

Fraţilor, întregul Hristos este *laptele cel duhovnicesc şi neprefăcut.* Să dorim acest lapte mai presus de orice bunătăţi, ca să putem creşte spre mântuirea noastră. Aceasta este singura hrană de trebuinţă mântuirii. Oricare alta este numai spre descompunere şi moartea care sfârşeşte în groapă.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Mieluşelule al lui Dumnezeu, cela ce eşti laptele cel duhovnicesc şi neprefăcut, hrăneşte-ne pe noi cu Tine, aşa cum i-ai hrănit şi pe sfinţii Tăi apostoli, ca şi noi să putem creşte desăvârşit spre a noastră mântuire, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

8 iulie

Pomenirea Sfântului mare mucenic Procopie

Sfântul Procopie s-a născut la Ierusalim dintr-un tată creştin şi o mamă păgână. La început el s-a numit Neania. După moartea tatălui, mama lui 1-a crescut în tot duhul idolatriei romane.

Când Neania a crescut cu vârsta, el a plăcut foarte mult împăratului Diocleţian, care 1-a luat la palatul imperial, în corpul de armată. Când acest rău împărat a început să îi persecute pe creştini, el 1-a trimis pe Neania la Alexandria cu o garnizoană de soldaţi în scopul de a îi ucide.

Dar pe drum lui Neania i s-au întâmplat cele ce i se întâmplaseră mai înainte lui Saul pe drumul Damascului, în ceasul al treilea din noapte s-a făcut cutremur mare, iar în momentul acela Domnul însuşi S-a înfăţişat înaintea lui Neania, şi s-a auzit şi glas: Unde mergi, Neania, şi împotriva cui te ridici? Plin de spaimă şi de cutremur, Neania a strigat: „Cine eşti, Doamne? Iată, eu nu te cunosc!" Apoi în întunericul acela a apărut o cruce ca de cristal, iar din mijlocul ei s-a auzit glasul: Eu sunt Iisus, Fiul răstignit al lui Dumnezeu. Domnul i-a mai zis: Biruie pre ai tăi duşmani întru acest semn, şi pacea Mea cu tine va fi. Atunci viaţa marelui comandant Neania s-a schimbat cu desăvârşire.

El a poruncit executarea unei cruci întocmai cu aceea pe care o văzuse, şi în loc să pornească împotriva creştinilor, aşa cum îi ceruse Diocleţian, el a pornit împotriva agarenilor, care atunci atacau Ierusalimul. El a intrat victorios în Ierusalim, şi a dat pe faţă credinţa lui creştină înaintea mamei lui.

Adus înaintea curţii, Neania şi-a lepădat centura militară, însemn al înaltului lui rang, de asemenea spada, şi le-a aruncat la pământ înaintea judecătorului, arătând prin aceasta că nu mai este soldat al puterii celei pământeşti, ci oştean împăratului Cerurilor.

El a fost torturat cu bestialitate vreme îndelungată, apoi aruncat în temniţă. ***Acolo Stăpânul Iisus Hristos a venit iar la dânsul, l-a botezat, şi i-a dat numele de Procopie.***

Într-o zi la ferestruica celulei lui s-au arătat douăsprezece femei care i-au zis: „Şi noi suntem roabe lui Hristos." Căzând sub osândă pentru aceasta, ele au fost prinse şi aruncate în aceeaşi temniţă.

Sfântul Procopie le-a învăţat Credinţa în Hristos şi le-a pregătit pentru luarea cununilor muceniciei. (Acesta este motivul pentru care Sfântul Procopie, împreună cu Sfântul împărat de Dumnezeu încununat Constantin cel mare şi cu maica lui împărăteasa Elena, este pomenit la Slujba Sfintei Cununii.)

După aceasta cele douăsprezece fecioare au fost scoase la chinuri, şi torturate la rândul lor, bestial. Văzând mucenicia şi curajul lor, mama lui Procopie a venit şi ea la credinţa în Hristos, şi astfel toate cele treisprezece femei au fost omorâte.

Fiind dus la eşafod, ***Sfântul Procopie şi-a ridicat mâinile către răsărit şi s-a rugat lui Dumnezeu pentru toţi săracii, pentru toţi oamenii sărmani, scăpătaţi şi nenorociţi, pentru toţi orfanii şi toate văduvele, şi mai cu seamă pentru Sfânta Biserică Ortodoxă.***

El s-a rugat ca Sfânta Biserică să crească şi să se răspândească în întreaga lume, ca Ortodoxia să strălucească până la sfârşitul veacurilor. Atunci el a primit semn din cer că rugăciunea lui a fost ascultată, iar el şi-a pus cu bucurie capul sub sabie.

Sfântul mare mucenic Procopie s-a strămutat la locaşurile cele cereşti ale Bucuriei celei veşnice la anul 303, în opt zile ale lunii iulie. El a luat mucenicia cu cinste în Cezareea Palestinei, şi s-a încunuat cu cununa slavei celei nepieritoare.

Pomenirea Sfântului Procopie, cel nebun pentru Hristos

Acest Sfânt Procopie, mare făcător de minuni, a fost din cetatea Ustiug şi a trecut la cele veşnice la anul 1303. El a fost de neam vareg iar cu meseria, negustor.

Ajungând cu afaceri la Novgorod, el a rămas uimit de măreţia şi frumuseţea Ortodoxiei şi pentru aceasta a îmbăţişat-o cu dragoste, luând şi Sfântul Botez.

Voind să se facă desăvârşit, el şi-a împărţit toate averile săracilor şi a început să-şi cultive şi toate celelalte virtuţi. El s-a prefăcut nebun spre a nu primi slavă de la oameni. Pentru aceasta lui i s-a dăruit de la Dumnezeu să vadă în inimile oamenilor şi să le cunoască viaţa şi viitorul.

El uneori vestea oamenilor catastrofele naturale care aveau să fie şi care se întâmplau după cum spunea el.

Făcând rugăciune cu lacrimi înaintea icoanei Preasfintei Născătare de Dumnezeu, Sfântul Procopie a îndepărtat prin aceasta o cumplită grindină ce trebuia să se abată asupra cetăţii Ustiugului, aducând astfel pe mulţi păcătoşi la pocăinţă.

Trupul lui a fost găsit mort pe stradă, acoperit cu totul de zăpadă. Deasupra sfintelor lui moaşte făcătoare de minuni s-a ridicat o Sfântă biserică.

Pomenirea Sfântului cuvios Teofil, izvorâtorul de mir

Sfântul Teofil acesta s-a născut în satul Ziki din Macedonia. El a fost un bărbat foarte învăţat şi un mare nevoitor.

La porunca patriarhului Nifon al Constantinopolului el a călătorit la Alexandria ca să vadă cu ochii lui şi să cerceteze dacă erau adevărate cele ce se auzeau că Patriarhul Ioachim a mutat muntele cu rugăciunea şi că a băut într-adevăr otravă, silit fiind de ispitirea evreilor şi musulmanilor de acolo, care otravă nu a putut să îi facă nici un rău. Mergând la Alexandria şi cercetând şi văzând că toate acestea sunt adevărate, Sfântul Teofil s-a întors la Sfântul Munte, unde şi-a continuat viaţa de nevoinţe, mai întâi la Mânăstirea Vatopedi, apoi la Iviron, iar la urmă la Chilia Sfântului Vasile de lângă Karyes.

Mai marii au voit ca acest părinte Teofil să ia scaunul arhieresc al Tesalonicului, dar el a refuzat. Prin tăcere desăvârşită, prin sfintele şi dumnezeieştile cugetări şi prin rugăciunea cea săvârşită în inimă, el şi-a curăţit cu desăvârşire mintea şi trupul şi s-a făcut locaş şi vas al Duhului Sfânt, în care locuia Hristos.

Grăind despre apropiata lui moarte, el a poruncit ucenicului lui Isaachie ca să nu-i dea trupul obişnuitei îngropări, ci legându-1 de picioare, să-1 târască până la un loc iar de acolo să îl arunce în mare. Cu frică mare şi cu cutremur, ucenicul a împlinit porunca bătrânului lui. Dar prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu moaştele Sfântului Teofil s-au descoperit şi când au fost aşezate în vechea lui chilie, ele au început să izvorască un mir minunat şi înmiresmat.

Sfântul cuvios Teofil a trecut la cele veşnice în opt zile ale lunii iulie, la anul 1548.

Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Procopie

Când binevoieşte Cel Preaînalt,
Prigonitorii creştinilor
Mucenici pentru Hristos se fac.

Urâtorii de Dumnezeu se fac apostoli minunaţi,
Iar păgânii, ziloţi ai Credinţei.

Prin a lui Dumnezeu voie Saul
Sfântul marele Pavel s-a făcut,
Iar Neania - Sfântul Procopie.

Procopie mai întâi cu ucidere
Asupra creştinilor a pornit,
Dar mai apoi creştin s-a întors
înaintea maicii lui.

El care mai demult schingiuiri creştinilor pregătea,
Mai apoi însuşi cu bucurie le-a suferit pe ele.

Lui adevărul precum un fulger i-a strălucit,
Şi atunci înaintea Domnului Hristos s-a închinat
Şi a crezut în El.
El pe pământescul rege a lepădat,
Şi s-a întors către împăratul Ceresc,
Spre a-I fi Lui rob.

Împăratul Cerurilor un dar mare i-a dăruit,
Anume acela de a întări şi ajuta nenorociţii.

Cum a fost atunci, aşa este şi acum:
Procopie, Sfântul prieten celor ce greu pătimesc este.
Acum ca şi atunci,
Ajutorul lui grabnic celor ce pătimesc este.

Cugetare

Sfântul Antonie ne învaţă: „Temeţi-vă de slava care vă poate veni de la faptele voastre măreţe sau bune. Când vor începe să vă laude pentru lucrările voastre, voi să nu vă bucuraţi, nici să vă îndulciţi de acele laude, ci să luptaţi pururea că faptele şi lucrările voastre bune să fie în ascuns şi numănui să nu îngăduiţi să grăiască despre ele."

Câtă pace şi câtă bucurie nu ar domni şi în zilele noastre pe acest pământ, dacă măcar o parte din oameni ar urma sfatul acesta al Sfântului Antonie!

Căci iată, chiar dacă Sfântul Teofil a vieţuit neştiut ca monah la Sfântul Munte Athos, el s-a făcut vestit în toate patriarhiile răsăritului şi pentru marea lui învăţătură şi pentru asceza şi sfinţenia vieţii lui.

S-a întâmplat odată că Theolept, patriarhul Constantinopolului, a sosit la Tesalonic. La vremea aceea arhiepiscopia Tesalonicului era vacantă. Creştinii din Tesalonic 1-au rugat cu lacrimi pe Theolept să li-1 sfinţească Episcop pe monahul Theofil. Patriarhul, care era compatriot şi prieten al acestuia, i-a scris o scrisoare personală, în care îl ruga să accepte scaunul episcopal al Tesalonicului. Dar temându-se de slava de la oameni şi voind să se poarte smerit şi faţă de patriarh, Theofil s-a îmbrăcat în marea schimă şi i-a scris la rândul lui patriarhului, zicându-i: „Vrând Dumnezeu, ne vom vedea unul pe celălalt în Împărăţia Cerurilor!"

Iată cum erau uriaşii duhului cei de demult, pe care Sfânta Biserică îi numeşte Sfinţi! Ei fugeau de slava care le putea veni de la oameni, nedorind-o decât pe cea de la Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la tainica prefacere a apei amare în apă dulce (Ieşirea 15):

- *La cum poporul lui Israel cel însetat a ajuns la apele amare ale Merei, pe care nu au putut să le bea şi au început să cârtească împotriva lui Moise;*
- *La cum Dumnezeu i-a poruncit lui Moise să arunce un lemn în apa cea amară, iar Moise făcând aşa, apele s-au făcut dulci;*
- *La cum acel lemn a preînchipuit Crucea lui Hristos, prin care amărăciunea vieţii noastre se preface în dulceaţă;*
- *La cum toată fiinţa mea este ca o apă amară, până când vine întru mine Domnul Hristos cel Răstignit.*

Predică despre Piatra cea vie

Apropiaţi-vă de El, piatra cea vie, de oameni într-adevăr neluată în seamă, dar de Dumnezeu aleasă şi de preţ; Şi voi înşivă, zidiţi-vă drept casă duhovnicească, preoţie sfântă, ca să aduceţi jertfe duhovniceşti, bineplăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos (I Petru, 2: 4-5).

Oare ce simbolizează piatra, fraţilor, dacă nu stabilitatea? Oare ce ne învaţă pe noi piatra, fraţilor, dacă nu stabilitatea? Iar piatra cea vie însemnează nemurirea. Apostolul îl numeşte pe Stăpânul Hristos Piatra cea vie pentru că El este Nemuritor

şi Dătător al Nemuririi. Apostolul îi numeşte pe creştini pietre vii, ca unii ce se împărtăşesc de nemurirea lui Hristos.

Dar fraţilor, ce cred necredincioşii despre soarta omului şi sfârşitul timpului? Ei cred că oamenilor li se întâmplă aceleaşi lucruri ca şi pietrelor: că ei mor, devin nesimţitori şi se prefac în ţărână. Dar piatra totdeauna e piatră şi în anumite condiţii se dezintegrează şi se face praf.

Prin urmare se vede că şi credincioşii şi necredincioşii îl compară pe om cu piatra. Necredincioşii, pe socoteala faptului că piatra este moartă şi nesimţitoare, iar credincioşii, din pricina durabilităţii şi stabilităţii ei. Pentru cei dintâi piatra este simbolul morţii, iar pentru cei de al doilea ea este simbolul nemuririi.

Cu adevărat, fără Hristos oamenii au fost şi vor fi totdeauna morţi ca nişte pietre. Hristos însă este ca o piatră vie. Doar lipindu-ne de El, noi toţi ne facem ca nişte pietre vii.

Când zideşte casa, ziditorul alege doar acele pietre care sunt tăiate şi şlefuite într-un anumit fel, ca ele să se poată uşor potrivi cu celelalte pietre care formează zidul. Ziditorul aruncă la o parte pietrele cele nefasonate, neşlefuite şi slabe.

Zidind casa sau templul, Împărăţiei Lui celei Cereşti şi Nemuritoare, Hristos îi alege pe oameni tot aşa cum ziditorul îşi alege pietrele pentru zidul ce-1 are de făcut. Pietrele pe care le alege Stăpânul Hristos trebuie să aibă o singură însuşire: ele trebuie să fie pietre vii, pline de viaţă duhovnicească. Domnul îi respinge pe oamenii morţi duhovniceşte, deoarece îi socoteşte pietre netrebnice Zidirii Lui. El îi primeşte doar pe cei vii duhovniceşte, pe cei care îi seamănă Lui, pe cei care uşor se potrivesc cu celelalte pietre vii din zid.Aceste alte pietre vii sunt arhanghelii, prorocii, apostolii şi sfinţii.

Fraţilor, să ne străduim, să ne ostenim şi să luptăm ca să ne facem şi noi material sfânt pentru sfânta casă a Împărăţiei Cerurilor lui Hristos, pe carele El o zideşte zi şi noapte şi pe care o va sfârşi desăvârşit la plinirea vremurilor.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Ziditorul Împărăţiei Cerurilor, învie-ne pe noi cu Duhul Tău cel Sfânt şi zideşte-ne şi pe noi, ca pe pietre vii, în casa cea sfântă a veşnicei Tale slave, Căci Ţie se cuvine toată mărirea şi mulţumita în veci. Amin.

9 iulie

Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Pangratie, episcopul Tavromeniei [Taorminei]

Acest sfânt s-a născut la Antiohia, în timpul în care Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos umbla ca un om pe pământ, printre oameni.

Auzind de minunile lui Hristos, părinţii lui Pangratie au dorit să-L vadă pre Domnul cel făcător de minuni, împreună cu Pangratie ei au călătorit la Ierusalim, unde L-au văzut pe Iisus, au ascultat cuvintele Lui şi au văzut minunile Lui.

Acolo Pangratie s-a făcut cunoscut Apostolului Petru. După înălţarea Domnului şi părinţii şi fiul au primit Sfântul Botez la Antiohia.

Pangratie s-a retras într-o peşteră din Pont, unde apostolul Petru 1-a aflat. În acord cu Sfântul apostol Pavel, Sfântul apostol Petru 1-a hirotonit pe Sfântul Pangratie episcop pentru cetatea Tavromeniei (Taormina de azi) din Sicilia.

Sfântul Pangratie a lucrat multe şi mari minuni, a dărâmat idolii, a botezat pe cei nebotezaţi, i-a întărit apoi cu Sfintele Taine şi cu cuvântul şi bine a păstorit Biserica lui Dumnezeu de acolo.

Un comandant păgân pe nume Acvilin a auzit că întreaga cetate a Tavromeniei s-a făcut creştină şi a pornit cu armată ca să o distrugă. Sfântul Pangratie a potolit frica poporului şi el însuşi a ieşit din cetate împreună cu clerul, ducând în mâinile lor invincibila armă, Sfânta Cruce. Când duşmanii s-au apropiat de cetate, asupra lor a căzut întuneric mare iar soldaţii s-au umplut de spaimă. Ne mai ştiind unde este duşmanul, ei au început să se ucidă între dânşii. Aşa a mântuit plăcutul lui Dumnezeu Pangratie cetatea şi poporul de duşmanul cel fără de lege, numai cu rugăciunea cea adusă înaintea Domnului.

La urmă sfântul lui Dumnezeu a fost omorât cu pietre de păgâni invidioşi şi plini de drăcească răutate.

El şi-a aflat odihnă la locaşurile cereşti, iar sfintele lui moaşte odihnesc la Roma.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Chiril, episcopul Cortinei din Creta

Sfântul Chiril a luat mucenicia din mâinile lui Decius, pe când s-a aflat în al optzeci şi patrulea an al vieţii sale. El a fost aruncat în foc, dar s-a mântuit de acolo prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu.

Atunci păgânul jude a scos următoarea poruncă: „Dreapta judecată nu poate îngădui ca cel numit Chiril, care a scăpat din foc, să rămână printre cei vii. De aceea poruncim să fie ucis cu sabia."

Sfântul sfinţit bătrân şi-a plecat cu bucurie capul sub sabie şi s-a strămutat astfel în împărăţia lui Hristos.

Pomenirea Sfinţilor cuvioşi mucenici Patermutie şi Coprie

Aceştia au fost creştini din Egipt şi au luat chinuri mari de la împăratul Iulian, apostatul. Patermutie era în vârstă de şaptezeci şi cinci de ani, iar Coprie, de patruzeci şi cinci.

Împăratul a izbutit să-1 facă pe Coprie să se lepede de credinţa în Hristos şi să se închine idolilor.

Apostatul Coprie atunci a strigat: „Al lui Iulian sunt eu, iar nu al lui Hristos!"

Dar când bătrânul Patermutie 1-a certat cu asprime, amintindu-i lui de veşnicele chinuri, Coprie şi-a venit în simţiri şi a strigat tare înaintea împăratului: „Al lui Hristos sunt eu, iar nu al lui Iulian!"

Amândoi au fost ucişi prin tăierea capului cu sabia.

Alexandru, unul din soldaţii împăratului, a luat mucenicia împreună cu ei. El s-a întors şi a îmbrăţişat credinţa în Hristos văzând cum suferă aceşti doi mucenici.

Ei cu toţii au luat cu cinste mucenicia pentru Hristos la anul 361.

Pomenirea Sfinţilor cuvioşi Patermutie şi Coprie

Aceşti doi Patermutie şi Coprie sunt alţii decât cei pomeniţi mai sus.

Mai întâi, Patermutie acesta a fost căpetenia unei cete de tâlhari, dar după o vedere minunată ce a avut-o, el s-a convertit la credinţă şi s-a făcut monah.

Iată cum s-a întâmplat: El s-a urcat oarecând pe acoperişul casei unei femei cucernice, ca să intre pe acolo înăuntru şi să tâlhărească. Dar deodată 1-a cuprins somnul şi a văzut în vis cum cineva îl ameninţă să nu mai facă răul şi să se pocăiască. Patermutie acesta nu numai că s-a botezat după această vedenie, dar s-a făcut şi monah.

Patermutie şi Coprie aceştia au fost amândoi mari făcători de minuni. Prin harul lui Dumnezeu, ei vindecau oamenii de toată durerea şi suferinţa, călăuzeau şi povăţuiau păcătoşii pe calea pocăinţei şi vedeau mai înainte cele ce aveau să fie.

Un păcătos care zăcea pe patul morţii 1-a rugat cu lacrimi pe Avva Patermutie ca să se roage să I se prelungească viaţa, ca să câştige timp de pocăinţă. Rugându-se, Patermutie i-a zis că Dumnezeu s-a îndurat şi i-a mai prelungit păcătosului viaţa cu trei ani. Păcătosul s-a pocăit şi a murit exact trei ani mai târziu.

Aceşti Sfinţi Patermutie şi Coprie s-au odihnit în Domnul la sfârşitul veacului al patrulea, aflându-se amândoi la adânci bătrâneţi.

Pomenirea Sfântului Theodor, episcopul Edessei şi a celorlalţi împreună cu dânsul

Theodor s-a tuns monah la vârsta de douăzeci de ani şi a petrecut ca monah timp de treizeci şi şase de ani. Apoi, în vremea împărăţiei lui Mihail şi a Teodorei, monahul Theodor a fost ridicat Episcop al Edesei.

El s-a odihnit în Domnul la anul 848.

Pomeniţi împreună cu dânsul mai sunt şi povăţuitorul lui, Sfântul Theodosie stâlpnicul cel din Siria; fratele lui, Sfântul Ioan şi Sfântul Ader, un nobil foarte bogat, care lăsându-şi soţie şi averi, s-a făcut monah.

Cântare de laudă la Sfântul Pangratie

Sfântul Pangratie din a copilăriei vârstă
S-a încălzit la lumina Soarelui Hristos.
Anii s-au scurs, vară după vară,
Dar Faţa Domnului Hristos în inima lui
Neştearsă a rămas.
Ea este lumina ce-i luminează înainte,
Noapte şi zi.

El chipul Feţei cu grijă L-a păstrat
înlăuntrul inimii lui,
Ferindu-L cu străşnicie de toată întinăciunea.

El averi mari a lepădat şi casa părinţilor lui,
El toată pofta cea lumească o a lepădat,
Şi toată înşelăciunea ce-i ademeneşte pe oameni.

El în singurătatea pustiei a intrat,
Şi până întru ultima zi a alergării lui pământeşti
Dulceaţa Feţei sufletul lui l-a luminat şi hrănit.

Dar făclia nu stă ascunsă sub obroc,
Precum Domnul în lume a luminat,
Şi Pangratie, pe ale Lui urme, la fel.

Sicilia păgână era,
Ea înseta de a Sfântului Pangratie lumină,
Ea înseta de mărturia celui ce Faţa Domnului o cunoştea,
Ea înseta de roua mucenicescului sânge.
Această lipsă toată
Pangratie o a împlinit.

El ca un mucenic a căzut şi nemuritor a rămas.
El ca o lumină a Siciliei a rămas,
Călăuzitoare către Faţa ce pe Sicilia
Pururi o luminează.

Cugetare

Mulţi se întreabă de ce îngăduie Dumnezeu moartea tinerilor şi a copiilor, de ce nu-i lasă să ajungă în vârstă şi numai după aceea să-i cheme în lumea cealaltă?
Acestea se întâmplă pentru că aşa este Iconomia lui Dumnezeu, aşa este Purtarea Lui de Grijă, aşa voieşte şi binevoieşte Domnul.

Există însă şi exemple în scrierile Bisericii şi ale Sfinţilor părinţi, care atestă faptul că acest lucru se întâmplă şi din pricina rugăciunilor care se aduc pentru aceasta de către Sfinţii cei adormiţi sau de către rudele cele trecute la Domnul.

Sfântul Ader, care în monahism s-a numit Athanasie, s-a înfăţişat după moarte soţiei lui, pe care o lăsase în lume împreună cu cei trei copii ai lui, spre a merge

la viaţa sihăstrească, în care a şi murit. Când soţia a ajuns la disperare văzându-se singură şi lipsită de ajutor, împreună cu cei trei copii ai ei, căci nu ştia unde se află soţul ei, el i s-a înfăţişat în vis din cealaltă lume. Faţa lui era strălucitoare iar trupul lui era îmbrăcat într-un strai alb ca lumina.

El i-a zis: „încetează să mai plângi şi să mă mai învinuieşti. Iată, pe doi dintre copiii noştri îi voi lua la mine, iar tu, dacă voieşti, te vei putea dărui mântuirii sufletului tău."

În acelaşi timp şi în acelaşi fel el s-a înfăţişat înaintea Sfântului Theodosie stâlpnicul şi i-a zis: „Peste trei zile, o pustnică bătrână care vieţuieşte lângă mânăstire va pleca la Domnul, în chilia ei să o aşezi pe soţia mea, spre a duce acolo viaţa nevoinţelor celor pustniceşti ca monahie. Pe copilul cel mic ce îl are cu dânsa să îl laşi să crească sub grija ei. El va urma calea vieţii mele şi va fi chemat să moştenească scaunul apostolic al Ierusalimului."

Şi cu adevărat, acestea toate aşa s-au şi întâmplat. Pustnica cea bătrână a murit în a treia zi, precum şi cei doi copii mai mari ai lui Ader. Soţia lui Ader a venit la chilia bătrânei pustnice cu fiul ei cel mic, care a crescut şi a ajuns Patriarh al Ierusalimului.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata biruinţă a lui Moise asupra amaleciţilor (Ieşirea 17):

- *La cum, când îşi ridica Moise mâinile la rugăciune, biruia Israel, iar când îşi lăsa el mâinile, biruiau amaleciţii;*
- *La cum Moise cel cu mâinile ridicate la rugăciune a preînchipuit Răstignirea lui Hristos;*
- *La cum, prin puterea Crucii şi a rugăciunii şi eu pot birui patimile întunecate pe care le închipuie poporul lui Amalec.*

Predică despre judecata lui Dumnezeu asupra dreptţilor

Căci vremea este ca să înceapă judecata de la casa lui Dumnezeu şi dacă începe întâi de la noi, care va fi sfârşitul celor care nu ascultă de Evanghelia lui Dumnezeu? (I Petru 4: 17).

Când vine judecata lui Dumnezeu asupra casei celui drept, neascultătorii şi păcătoşii nu trebuie să se bucure cu răutate de aceasta, ci mai vârtos trebuie să tremure

de spaimă. Dacă dreptul şi cu păcătosul sunt vecini şi dacă mâna lui Dumnezeu se abate cu mânie asupra dreptului, atunci ea se abate asupra amândurora: asupra dreptului spre îndreptare, iar asupra păcătosului spre luare aminte şi avertizare.

Când asupra dreptului vine şuvoiul suferinţelor celor amare, aceasta nu i se întâmplă lui fără ştirea lui Dumnezeu. Aşadar să nu îndrăznească păcătosul să se bucure văzând suferinţa dreptului, căci ea vine mai curând ca avertizare la adresa lui decât ca pedeapsă asupra dreptului. Aceasta însemnează că el, păcătosul, trebuie să grăbească spre pocăinţă şi spre schimbarea vieţii până ce nu e prea târziu.

Să cadă pe gânduri păcătosul şi să se întrebe: dacă astfel de mânie îngăduie Dumnezeu asupra dreptului, oare împotriva mea ce nu va îngădui?

Să cunoaşteţi aşadar, fraţilor, că dreptatea este putere iar nedreptatea slăbiciune şi neputinţă. Care din acestea două va rezista mai bine în faţa urgiei? Puterea sau slăbiciunea? Fără îndoială, puterea. Aceasta este pricina pentru care jugul cel greu apasă întotdeauna asupra dreptului.

Deci să nu rânjească păcătosul când îl vede pe drept sub jugul cel greu şi să nu zică: „Iată că nedreptatea mea este mai bună decât dreptatea acestuia!" Ci mai vârtos să privească la jugul cel greu al dreptului cu frică şi cu cutremur mare şi să-şi zică luişi adevărul: Iată jugul acesta jugul meu este, dar eu sunt prea slab ca să-1 port! De aceea i s-a aruncat în spate celui drept, ca să-1 văd cu ochii asupra altuia şi să mă pocăiesc de nelegiuirile mele, iar pocăindu-mă, să mă întăresc pentru jugul şi mai greu care urmează să cadă asupra mea.

Trebuie că judecata să înceapă de la Casa lui Dumnezeu - iată marea milostivire a lui Dumnezeu către cei păcătoşi, către cei slabi care s-au făcut pe ei slabi din pricina păcatului. Să-şi deschidă aceştia ochii şi să citească mânia lui Dumnezeu care se scrie sub ochii lor.

Judecata trebuie să înceapă de la casa lui Dumnezeu, căci casa lui Dumnezeu este puternică, iar casa lui Dumnezeu este chiar dreptul în care sălăşluieşte Duhul lui Dumnezeu. Când vin vânturile şi suflă asupra turnului celui de piatră, atunci cei care locuiesc în colibe proaste să facă bine să şi le întărească.

O, fraţilor, cât de cumplite şi de adevărate sunt cuvintele acestea ale apostolului pentru cei păcătoşi!

O, Stăpâne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Atotdrept şi Atotmilostiv, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

10 iulie

Pomenirea celor patruzeci şi cinci de mucenici: Leontie, Mavrichie, Alexandru, Sisinie şi cei împreună cu dânşii

În timpul domniei răului împărat Licinius, care stăpânea jumătatea de răsărit a Imperiului Roman, au izbucnit cumplite prigoane împotriva creştinilor.

În Nicopolea Armeniei Sfântul Leontie a fost adus înaintea judecătorului Lysius, împreună cu mai mulţi prieteni ai lui. Ei au mărturisit înaintea lui Lysius, care era reprezentant şi prieten al lui Licinius, că sunt creştini.

„Şi unde este Hristos al vostru?" a întrebat Lysius: „Au nu s-a răstignit el şi nu a murit în chinuri?"

La acestea a dat răspuns Sfântul Leontie: „Din moment ce ştii că Hristos al nostru a murit pe cruce, atunci cunoaşte, judecătorule, că El a şi înviat din morţi şi S-a înălţat la cer."

După o vorbire lungă despre credinţă, Lysius a poruncit să fie biciuiţi iar apoi aruncaţi în temniţă, unde să nu li se dea nici mâncare, nici băutură.

O femeie creştină din înalta aristocraţie, pe nume Vlassiana, le-a adus apă pe care le-a strecurat-o prin fereastruica temniţei. Iar apoi un înger al Domnului a venit la ei, care i-a mângâiat şi i-a întărit.

Când a sunat ceasul rostirii osândei, înaintea lui Lysius s-au înfăţişat doi dintre soldaţii lui şi i-au declarat în faţă că sunt creştini, împreună şi cu mai mulţi alţii, întru totul patruzeci şi cinci de suflete.

Judecătorul i-a osândit imediat pe toţi la moarte, poruncind ca să li se taie mâinile şi picioarele, iar trupurile astfel mutilate să le fie aruncate în foc. Această tortură bestială a fost împlinită întocmai, iar sufleţele cele mucenicești s-au înălţat la împăratul Hristos, strămutându-se la viaţa veşnică.

Aceşti Sfinţi patruzeci şi cinci de mucenici au luat cu cinste cununa mărturisirii celei sângeroase la anul 319.

Pomenirea Sfântului cuvios Antonie de la Mânăstirea peşterilor din Kiev

Întemeietorul şi părintele monahismului rus, Sfântul Antonie, s-a născut în orăşelul Liubech de lângă Cernigov. El a părăsit de timpuriu casa părintească şi s-a dus la Sfântul Munte, unde a fost tuns monah şi a vieţuit întru aspre nevoinţe la Mânăstirea Esfigmenu.

Ca urmare a unei vederi cereşti, stareţul mânăstirii 1-a trimis pe Antonie în Rusia spre a întemeia acolo viaţa monahală.

Antonie a ales să se sălăşluiască într-o peşteră de lângă Kiev. Când cei doritori de viaţa pustnicească au început să se strângă în jurul lui, el 1-a numit stareţ al obştii pe Teodosie, el însuşi rămânând în continuare în acea peşteră, întru nevoinţele desăvârşitei singurătăţi.

Prin binecuvântările lui Dumnezeu, obştea Sfintei mânăstiri a crescut şi s-a făcut maica întregului monahism rusesc.

Sfântul Antonie a îndurat multe răutăţi de la oameni şi de la draci, dar toate răutăţile le-a biruit cu smerenia. El avea darul mai înainte vederii şi al vindecării bolnavilor.

El s-a odihnit în Domnul la anul 1073, în vârstă fiind de noăzeci de ani şi lăsând în urmă o obşte numeroasă de ucenici buni care au fost sămânţa cea bună pentru monahismul rusesc din veacurile următoare.

Mutarea sfântului veşmânt al Domnului nostru Iisus Hristos

La vremea suferinţelor Mântuitorului pe Cruce pentru păcatele omenirii, se afla în rândurile oştirii romane de la Ierusalim un georgian pe nume Elioz, din cetatea Mtskheta.

Mama acestui soldat auzise de Hristos şi în taina inimii ei credea în El. Conducându-şi fiul în Palestina, ea 1-a sfătuit să nu-I facă nici un rău lui Hristos. Când Domnul a fost ţintuit în piroane la mâini şi la picioare, sunetul ciocanelor acelora a ajuns până la urechile maicii din cetatea Mtskheta. Auzind cumplitul sunet, ea a strigat: „Vai mie, că nu mi-a fost dat să mor mai înainte ca să aud aceasta! Moartea m-ar fi izbăvit pe mine de această auzire cumplită!" Zicând acestea, ea a căzut jos şi a murit.

La acea vreme Elioz era la piciorul Crucii, şi împreună cu ceilalţi soldaţi el arunca sorţi pentru cămaşa lui Iisus. El a câştigat cămaşa şi a adus-o la Mtskheta, dăruind-

o în dar surorii lui, Sidonia. Auzind de moartea Domnului Hristos şi că fratele ei a fost părtaş la vărsarea Sângelui Lui nevinovat, Sidonia a căzut jos şi a murit, strângând în mâini cămaşa Mântuitorului. Nimeni nu a putut desprinde Sfânta Cămaşă din mâinile ei şi de aceea au fost nevoiţi să o îngroape împreună cu ea.

Din mormântul Sidoniei a răsărit un cedru care izvora un mir sfânt. După vreme, cedrul a fost tăiat şi din el s-a făcut un stâlp.

La rugăciunile Sfintei Nina un înger a ridicat acel stâlp, care strălucea ca o columnă de foc şi 1-a adus deasupra mormântului, fixîndu-1 pe piedestalul ce se săpase în cioata cedrului.

Regele Mirian, imediat după botezul lui, a înălţat acolo o biserică, pe care a închinat-o Sfinţilor apostoli.

În anul 1625 Şahul Abbas a luat cămaşa şi a trimis-o la Moscova, ca dar cneazului Mihail Fiodorovici şi Patriarhului Filaret.

Sfânta cămaşă a fost aşezată în Catedrala Adormirii din Moscova.

Cântare de laudă la maica lui Elioz

Maica lui Elioz pe al ei fiu îl sfătuieşte:
„Elioz, lumina ochilor mei,
iată oştean te faci în imperiala armată,
chiar în pământul Palestinei,
Pământul părinţilor mei.
În acel pământ împăratul a pogorât,
Hristos Domnul Mântuitorul,
Cel prevestit de Proroci.
Cuvântul venirii Lui a ajuns până în Georgia;
El nevăzute minuni lucrează până acum!
El grăieşte cuvinte ce nicicând s-au grăit,
El în mijlocul oamenilor aduce împărăţia lui Dumnezeu!
Graiurile cele despre El pretutindeni se aud!
Oamenii şi îngerii se bucură,
Dar a lor bucurie întunecată este
De răutatea bătrânilor evrei,
Care vor să-L ucidă.
Sub acest blestem poporul geme greu.

Ci tu, fiul meu, lumina ochilor mei,
Păcatului lor părtaş să nu te faci.
Tu să nu te întinezi cu Sângele Celui Drept. "

Timpul a trecut,
Şi într-o zi,
Stând la rugăciune,
Maica cu duhul aude piroanele cum se bat
în Trupul Domnului pe Cruce.
Ea strigă atunci de durere,
Ca arsă de foc:
„ O, moarte, de ce n-ai venit
să mă iei mai devreme,
ca să nu aud acest sunet cumplit!
Acesta moartea Mântuitorului Celui Nevinovat
înseamnă,
Şi blestemul neamului evreiesc!
O, fiul meu, iubite Elioz,
Pentru ce-ai nesocotit ruga mamei tale?
Pentru ce părtaş te-ai făcut
Vărsării Sângelui Celui Nevinovat? "

Zicând acestea maica zbuciumată
A căzut la pământ sufletul dându-şi
În mâna lui Dumnezeu.

Cugetare

Gândul la moarte este ca o ploaie rece care stinge focul patimilor. Psalmistul zice: ***Că la moarte el nu va lua nimic, nici nu se va coborî cu el slava lui (Psalmul 48, 18).***

Oare cine nu se ruşinează atunci când vede printre necredincioşi o mai bună înţelegere a acestui adevăr al nimicniciei pământeşti, decât printre creştini?

Când a murit Califul Saladin, potrivit poruncii din testamentul lui, înaintea sicriului lui mergea un vestitor care, purtând în mâini o suliţă iar în vârful ei una din cămăşile pe care le purtase califul în viaţă striga astfel: „Auziţi, voi, oamenilor! Marele Saladin, cuceritorul Asiei şi spaima popoarelor, biruitorul marilor împăraţi

ai pământului a murit! Din toată slava lui şi din toţi supuşii lui el nu duce nimic cu el în mormânt, decât numai această cămaşă mizerabilă!"

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata venire a lui Dumnezeu la Moise în Muntele Sinai (Ieşirea 19):

- *La cum Moise a urcat în vârful Muntelui Sinai şi a intrat în întunericul stâlpului de nor des în care se afla Dumnezeu;*
- *La cum lumina lui Dumnezeu este atât de mare încât, pe lângă ea, toată zidirea şi lumina ei sunt ca un întuneric;*
- *La cum inima omului este asemenea Muntelui Sinai: în întunericul inimii Dumnezeu şi omul se întâlnesc.*

Predică despre îndatoririle păstorilor de suflete

Păstoriţi turma lui Dumnezeu, dată în paza voastră, cercetând-o, nu cu silnicie, ci cu voie bună, după Dumnezeu, nu pentru câştig urât, ci din dragoste; Nu ca şi cum aţi fi stăpâni peste Biserici, ci pilde făcându-vă turmei (I Petru 5: 2-3).

Iată poruncile pe care trebuie să le păzească păstorii turmei lui Hristos. În cuvinte puţine, Sfântul apostol Petru expune cele trei patimi cumplite care pot să-i prefacă pe păstorii de suflete în lupi răpitori:

⇒ *patima mândriei (nu cu silnicie),*
⇒ *patima lăcomiei (nu pentru câştig urât), şi*
⇒ *patima stăpânirii asupra altora (nu ca şi cum aţi fi stăpâni peste Biserici),*

împotriva acestor pierzătoare patimi apostolul aduce cele trei mari virtuţi care trebuie să îl împodobească pe păstorul turmei lui Hristos:

✓ *virtutea fricii de Dumnezeu (ci cu voie bună),*
✓ *virtutea râvnei pentru cele sfinte (ci din dragoste), şi*
✓ *virtutea slujirii (pilde făcându-vă turmei).*

Apostolul nu a grăit doar ca un învăţător atunci când a dat aceste precepte, ci şi ca un proroc. Căci veacurile care au urmat de atunci au dat la iveală două feluri de păstori: unii, în fruntea Bisericii aflându-se s-au arătat stăpâniţi şi călăuziţi de patimi: mândrie, lăcomie şi poftă de putere; iar alţii s-au arătat stăpâniţi şi călăuziţi

de frică de Dumnezeu, de râvna pentru cele sfinte şi de slujirea turmei cu pilda vieţii şi cu cuvântul.

Biserica a avut cumplit de suferit de pe urma celor dintâi, dar cu toate acestea nu a pierit - ci mai curând ei au pierit, păstorii cei netrebnici.

Din partea celor din urmă, Biserica a avut parte numai de rodire şi de sporire, strălucind în lume cu credinţă.

- *Cei dintâi sunt lupii răpitori, iar cei din urmă sunt păstorii cei buni.*
- *Cei dintâi sunt duşmanii oamenilor şi ai lui Dumnezeu, câtă vreme cei din urmă sunt prieteni şi ai oamenilor şi ai lui Dumnezeu.*

Hristos Marele Păstor va face socoteala fiecărei oi şi cu cei dintâi şi cu cei din urmă - El va face socoteală cu ei, adică, pentru fiecare suflet omenesc şi va răsplăti fiecăruia dintre ei după faptele pe care le-a făcut.

Răsplata mândriei, a lăcomiei şi a poftei de putere a aşa-zişilor păstori se va răsplăti cu focul cel veşnic, iar răsplata fricii de Dumnezeu, a milostivirii şi a slujirii adevăraţilor păstori se va răsplăti cu bucuria cea veşnică.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, ajută păstorilor turmei Tale celei cuvântătoare, ca să fie ei plinitori a toată porunca ce ai dat-o lor prin sfânt apostolul Tău, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

11 iulie

Pomenirea Sfintei mari muceniţe Eufimia

Sfânta muceniţă Eufimia se prăznuieşte în şaisprezece zile ale lunii septembrie, ziua muceniciei ei. Astăzi însă facem pomenire de minunea ce s-a lucrat la sfintele şi cinstitele ei moaşte, care s-a arătat cu prilejul lucrărilor Sfântului Sinod al patrulea a toată lumea [ecumenic], de la Calcedon, din anul 451.

Acest sfânt Sinod s-a convocat în vremea împăratului Marchian şi al împărătesei Pulheria, după moartea împăratului Teodosie cel mic. Pricina convocării acestui Sinod a fost împrăştierea ereziei lui Dioscor, patriarhul Alxandriei şi a lui Eutihie, arhimandritul de la Constantinopol, care mincinos învăţau că în Hristos Domnul nu se află două naturi, dumnezeiască şi omenească, ci doar o singură natură dumnezeiască.

La acest Sinod cel mai tare au strălucit Sfinţii Anatolie, patriarhul Constantinopolului şi Iuvenalie, patriarhul Ierusalimului. Cum la lucrări nu s-a putut ajunge la nici o concluzie sănătoasă, în pofida dovezilor aduse în sprijinul adevărului, patriarhul Anatolie a propus ca fiecare din părţi, cea a ortodocşilor şi cea a ereticilor, să-şi scrie pe câte o hârtie crezul său şi apoi amândouă hârtiile să fie puse în racla în care se află aşezate moaştele Sfintei Eufimia.

Cu toţii au fost de acord cu această propunere. Prin urmare, cărţile cu cele două mărturisiri de credinţă au fost aşezate la pieptul marii muceniţe. Racla s-a închis şi s-a pecetluit cu sigiliul imperial, iar în jurul ei împăratul a aşezat gărzi speciale. Toţi membrii Sfântului Sinod au trecut atunci trei zile în post şi rugăciune.

Când în a patra zi au deschis sfânta raclă, ei au aflat mărturisirea ortodoxă în mâna dreaptă a Sfintei Muceniţe, iar pe cea eretică sub picioarele ei. Astfel s-a lămurit, prin puterea lui Dumnezeu, lupta din sânul Bisericii, astfel s-a arătat atunci că a ortodocşilor este biruinţa.

În timpul domniei împăratului Heraclie, moaştele Sfintei marii muceniţe Eufimia s-au mutat de la Calcedon la Constantinopol, în biserica închinată ei, de lângă Hipodrom.

Mai târziu, nelegiuitul iconoclast împărat Leon Isaurul a poruncit aruncarea acestor slăvite moaşte în mare. În chip minunat însă sfânta raclă a plutit până în insula Lemnos, unde a fost aşezată în Biserica Sfintei muceniţe Glicheria.

După altă vreme, în timpul împărătesei Irina, racla su sfintele moaşte ale marii muceniţe Eufimia a fost readusă la Constantinopol şi aşezată la vechiul ei loc.

Din timp în timp, din moaştele sfintei muceniţe a curs sânge, spre ungerea şi vindecarea celor greu bolnavi şi nenorociţi.

Pomenirea Sfintei Elena a Rusiei [cneaghina Olga]

Această Sfântă Elena a fost marea cneaghină rusă, soţia cneazului Igor, care înainte de botezul ei s-a numit Olga.

Ea a luat Sfântul Botez din mâinile patriarhului Polieuct al Constantinopolului şi a ars de râvnă pentru Sfânta credinţă ortodoxă şi răspândirea ei în Rusia.

Ea s-a odihnit cu pace la anul 969.

Pomenirea Sfântului mucenic Nicodim

Sfântul Nicodim s-a născut la Elbasan [astăzi în Albania] şi a fost bărbat însurat şi tată de copii, înşelat de turci, el a trecut la islam, forţându-i şi pe copiii lui să facă la fel, cu excepţia unuia singur, care scăpând, s-a refugiat la Muntele Athos, unde s-a tuns monah.

Nicodim şi-a urmărit fiul la Muntele Athos, dar intrând în Sfântul Munte, sufletul lui s-a schimbat, el s-a pocăit cu amar de păcatul lui şi s-a întors la Sfânta credinţă a lui Hristos primind, ca şi fiul, cumplita cădere prin mucenicie sângeroasă, tunderea în monahism.

Timp de trei ani şi-a plâns cumplita cădere, până când la urmă a hotărât să se întoarcă în Albania şi să-şi spele păcatul la locul la care 1-a săvârşit. Astfel, el şi-a împlinit dorirea şi a mărturisit pe faţă că este creştin înaintea adunării turcilor, care pentru aceasta i-au tăiat capul, la 11 iulie 1722.

Până astăzi sfintele lui moaşte au rămas întregi, nestricate şi făcătoare de minuni.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Nectarie

Sfântul Nectarie s-a născut la Vriulla, în Asia mică. La vârsta de şaptesprezece ani el a fost silit să treacă la islam. Soarta lui a fost similară celei a Sfântului Nicodim care se prăznuieşte tot în această zi.

Când el s-a înfăţişat înaintea maicii lui îmbrăcat ca un musulman, ea a strigat: „Depărtează-te de la mine, căci nu te mai cunosc! Eu creştin te-am născut şi te-am crescut pe tine, iar nu musulman!"

Tânărul a plâns cu amar şi a plecat la Sfântul Munte Athos. Acolo, la Schitul Sfânta Ana, el a depus voturile monahale. Hotărând să-şi spele păcatul cu propriul lui sânge, el s-a întors la Vriulla, unde a mărturisit şi a luat mucenicia.

El a fost tăiat pentru Hristos de către turci în chiar locul naşterii lui, la 11 iulie 1820, pe când împlinise douăzeci şi unu de ani.

Cântare de laudă la Sfânta Olga, la Sfântul Nicodim şi la Sfântul Nectarie

Pe cei ce se pocăiesc îi iubeşte Domnul,
Căci El pentru ei a suferit.
El chiar şi azi îi cheamă pe păcătoşi la pocăinţă.

Olga întru pocăinţă a petrecut,
Ea prin Botez la viaţa cea adevărată s-a născut.
Ea pe al său neam de ruşi l-a izbăvit din întuneric
Prin Sfânta Cruce.

Aşa şi Nicodim, cel din Elbasan,
De la Hristos a căzut,
Dar s-a întors la El,
Pocăindu-se cu amar,
Al său păcat cu sângele plătind.

Aşa şi Nectarie cel în Asia născut,
Cel prea tânăr cu vârsta,
Înşelându-se s-a dus la Islam,
Pe îngeri întristând.
Dar el mai apoi a plâns cu amar,
Şi a iubit mai mult să moară în chinuri,
Decât să rămână musulman.
Pentru aceasta el musulmanul turban
înaintea judelui sălbatic.
în picioare l-a călcat.

Al Sfântului Nectarie cap

Tăiat a fost, pentru cinstita Cruce.

Pe cei care se pocăiesc îi iubeşte Domnul,
Şi pururi îi va iubi.
Căci El îl iubeşte cel mai mult
Pe cel care îşi plânge păcatele cu amar.

Cugetare

Ispita izbeşte cel mai cumplit atunci când vine pe neaşteptate. Dar ce va putea ea împotriva celui care pururi este pregătit pentru ea?

Împăratul Carol cel mare le-a poruncit fiilor lui să înveţe meserii, iar fiicelor lui să înveţe să toarcă lână, spre a-i pregăti să-şi câştige existenţa prin munca mâinilor lor dacă se va întâmpla vreo nenorocire casei regale, iar ei îşi vor pierde rangurile.

Marele general Belizarie, demnitar de rang foarte înalt şi mare biruitor în războaie. a fost clevetit înaintea împăratului, iar în baza acestor calomnii, împăratul a poruncit de i s-au scos ochii şi toate averile lui au fost confiscate. Astfel mutilat, Belizarie şedea înaintea porţilor Romei şi cerşea, strigând trecătorilor: „Miluiţi-1 pe Belizarie, cel pe care Fortuna 1-a ridicat pe culmi, iar invidia 1-a doborât la pământ, lipsindu-1 şi până şi de lumina zilei!"

Sfântul şi dreptul Iov zice: ***Oare omul pe pământ nu este ca într-o slujbă ostăşească şi zilele lui nu sunt ca zilele unui simbriaş? (Iov 7: 1).***

Prin urmare, omul trebuie să vegheze mereu şi să fie mereu pregătit pentru orice nenorocire i s-ar putea întâmpla. Căci câte nu i se pot întâmpla omului? Dar indiferent de nenorocirea în care ar cădea, el trebuie întotdeauna să nădăjduiască în Domnul.

Acoperit de răni pline de puroi din cap până în picioare şi zăcând afară, pe o grămadă de gunoi, Dreptul Iov strigă: ***Dacă o fi să mă ucidă [Domnul], nu voi tremura, dar voi descurca în faţa Sa firele pricinei mele, Şi chiar aceasta îmi va fi mie izbândă, fiindcă un nelegiuit nu se înfăţişează înaintea Lui. (Iov 13: 15-15).***

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata strălucire a feţei lui Moise (Ieşirea 34):

- *La cum, după ce a grăit cu Domnul pe Muntele Sinai, Moise a avut faţa strălucitoare, de s-au temut căpeteniile lui Israel;*
- *La cum poporul şi toate căpeteniile s-au temut să se apropie de Moise, din pricina strălucirii feţei lui, iar Moise pentru aceasta şi-a acoperit faţa cu un văl;*
- *La cum străluceşte şi faţa oricărui credincios bineplăcut lui Dumenezeu, care se apropie de El cu rugăciune dintru inimă înfrântă şi smerită.*

Predică despre supunere şi smerenie

Tot aşa şi voi, fiilor duhovniceşti, supuneţi-vă preoţilor şi toţi, unii faţă de alţii, îmbrăcaţi-vă întru smerenie (I Petru 5: 5).

Iată temeiul şi esenţa adevăratei sobornicităţi [conciliarităţi, catolicităţi, universalităţi] a Ortodoxiei! El constă din deplină supunere, necondiţionată, a celui mai tânăr faţă de cel mai vârstnic, din supunerea celor egali unii faţă de alţii şi în smerenia atât a celor vârstnici cât şi a celor tineri.

„Coborârea" unora în faţa altora este un cuvânt bun, dar „Smerenia" unora faţă de alţii este un cuvânt încă şi mai bun. Dar cel mai bun dintre toate este „Smerenia întru înţelepciune."

Smerenia întru înţelepciune corespunde exact cuvântului grecesc pe care îl foloseşte apostolul Petru în această epistolă a lui. Smerenia întru înţelepciune înseamnă vederea sinelui ca fiind foarte jos, iar a lui Dumnezeu ca fiind foarte sus, ea însemnează recunoaşterea neputinţelor şi slăbiciunilor proprii, a propriei ignoranţe, răutăţi, neputinţe şi nevrednicii şi a dumnezeirii lui Dumnezeu, adică a marii Lui puteri, înţelepciuni şi milostiviri.

Dumnezeu este singurul, adevăratul şi marele împărat al omenirii. De aceea S-a opus El dorinţelor îndărătnicului popor al lui Israel de a-şi alege şi a-şi pune singur rege pe unul din mijlocul lui. Dumnezeu domneşte, iar poporul se supune Lui. Cei care sunt căpetenii şi cei care se supun căpeteniilor sunt toţi la fel în ochii lui Dumnezeu, supuşi ai Lui. Atunci când se recunoaşte că singurul împărat este Dumnezeu, iar oamenii sunt supuşi şi robi ai Lui, atunci se întemeiază principiul sobornicităţii, care este principiul unei societăţi cu adevărat îngereşti.

Prin urmare, aceasta este temelia pe care se clădeşte Casa lui Dumnezeu sau societatea îngerească, cu ajutorul supunerii tinerilor faţă de cei vârstnici, al ascultării unora faţă de ceilalţi între cei egali şi al smereniei întru înţelepciune a tuturor.

Astfel, se evită două teribile nenorociri ale omenirii: tirania, care însemnează stăpânirea sălbatică a celor mulţi de către unul singur şi anarhia, care însemnează puterea dezordonată a gloatelor.

Principiul sobornicităţii este un principiu organic şi viu. El este principiul slujirii reciproce, al ajutorului reciproc, al iubirii reciproce.

Fraţilor, să ne rugăm lui Dumnezeu ca să ne dea nouă înţelepciunea de a ne sluji de acest principiu mântuitor şi de a-1 pune în aplicare în viaţa şi în societatea noastră.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, smerite şi supuse Iubitorule de oameni, sădeşte şi sporeşte în noi ascultarea cea faţă de Tine, întru supunerea cu dragoste şi smerenia cu înţelepciune înaintea negrăitei Tale puteri şi înţelepciuni, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci.Amin.

12 iulie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Proclu şi Ilarie

Aceşti Sfinţi mucenici s-au născut în cetatea Kallippi [Caliptul] din Asia, Proclu fiindu-i lui Ilarie unchi. Ei au luat mucenicia în timpul domniei împăratului Traian.

„Care este neamul tău?" 1-a întrebat judecătorul pe Proclu.

Iar Procul i-a zis: „Neamul meu este Hristos, iar nădejdea mea Dumnezeu."

Când judele 1-a ameninţat cu schingiuirile, Proclu a zis: „Dacă tu, judecătorule, te temi să nu calci porunca împăratului tău, de frica morţii acesteia trupeşti cu care eşti ameninţat, oare cu cât mai mult nu suntem datori noi creştinii să ne temem a călca porunca lui Dumnezeu, de frică să nu cădem în moartea cea veşnică!"

În vreme ce Proclu era torturat, Ilarie a venit înaintea judecătorului şi i-a zis: „Şi eu sunt creştin."

După torturi prelungite, ei au fost amândoi osândiţi la moarte: Proclu a fost răstignit pe o cruce, iar Ilarie a fost decapitat. Astfel unchi şi nepot au intrat în bucuria cea veşnică a Domnului lor.

Pomenirea Sfântului cuvios Mihail, maleinul

Acest Mihail a fost un bărbat de neam înalt şi foarte bogat. Dar lepădând din tinereţile lui toate deşartele averi pământeşti, el s-a retras la Muntele Maleon care se află aproape de Sfântul Munte Athos şi acolo bine s-a nevoit în asprele nevoinţe pustniceşti, curăţindu-şi inima cu postul şi cu rugăciunea.

El mai după aceea a avut mulţi ucenici, dintre care cel mai vestit este Sfântul Atanasie, amonitul.

Sfântul Mihail a adormit cu pace la anul 940.

Pomenirea Sfintei muceniţe Golinduc

Sfânta Golinduc a fost de neam persan. Ea s-a căsătorit cu un nobil persan, vieţuind trei ani în viaţa de femeie măritată.

Dar ea atunci a văzut în vedenie un înger care îi arăta ei lumea cealaltă: chinurile păcătoşilor şi necredincioşilor şi bucuria drepţilor. După această vedenie, ea şi-a lăsat bărbatul şi a luat Sfântul Botez, primind numele de Maria.

Prigonită de bărbatul ei, ea a fost osândită la închisoare pe viaţă, întru care a şi petrecut timp de optsprezece ani, fără ca să se abată de la credinţa ei. Ea apoi a fost aruncată într-o groapă, dar a mântuit-o Dumnezeu, apărând-o acolo şi de un şarpe uriaş, care nu i-a făcut nici un rău.

Când la ea au fost trimişi tineri desfrânaţi care să o necinstească, Dumnezeu a ascuns-o pe Maria de necuraţii lor ochi.

Uimiţi de suferinţele şi de credinţa ei, mulţi persani au venit şi au îmbrăţişat credinţa creştină.

Ea a mers la Ierusalim, unde a dat pe faţă erezia severiană, care învăţa că Mântuitorul Hristos a pătimit cu dumnezeirea, pentru care (greşit) citeau Trisaghionul astfel: „Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte Fără de Moarte, cela ce te-ai răstignit pentru noi, miluieşte-ne pe noi."

Ea a predicat Sfânta credinţă ortodoxă până la moarte şi s-a odihnit în Domnul lângă cetatea Nisibe, la anul 587.

Pomenirea Sfintei cuvioase Veronica

Această Veronică este femeia cu scurgerea de sânge pe care a vindecat-o Domnul (Matei 9:20).

Din mare recunoştinţă faţă de Stăpânul şi Vindecătorul, Veronica a poruncit să i se ridice o statuie a Mântuitorului, înaintea căreia ea se închina lui Dumnezeu.

Potrivit tradiţiei, această statuie s-a păstrat până în vremea lui Iulian, apostatul care a îndrăznit să o modifice, astfel încât să semene cu idolul lui Zeus. Această statuie exemplifică rarele cazuri de folosire a reprezentărilor statuare în Sfânta Biserică ortodoxă din Răsărit.

După cum se ştie, redarea chipurilor persoanelor dumnezeieşti şi a persoanelor sfinte prin statuar a devenit ulterior practică prin excelenţă a bisericii romano-catolice în apus.

Sfânta Veronica s-a închinat Domnului şi Dumnezeului ei şi al nostru Iisus Hristos până la sfârşitul vieţii ei, care a fost cu pace.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Theodor şi Ioan

Theodor şi Ioan erau tată şi fiu din neamul varegilor. După ce au primit Sfântul Botez, ei s-au sălăşluit în cetatea păgânească a Kievului. Păgânii cei sălbatici le-au dărâmat casa peste ei şi aşa au pierit amândoi pentru credinţa lor în Hristos.

Sfintele lor moaşte odihnesc la Mânăstirea Peşterilor din Kiev. Oamenii le aduc rugăciuni mai ales atunci când sunt familii fără copii sau când femeile sunt în primejdie să piardă sarcina.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Golinduc

Golinduc cea de neam persan,
Cerurile văzând, creştină s-a făcut.
Ea pe calea cea strâmtă a început a urca,
Lovită fiind din toate părţile.

Aşa cum fierul loveşte cremenea,
Aşa loveşte şi durerea
Inimile anumitor oameni.
Aşa se aprinde focul ascuns
Al inimilor lor,
Foc ce luminează cărările întunecate ale oamenilor,
Curăţind ale lor ruşinoase patimi.

Golinduc cea plină de Duhul lui Dumnezeu
Nu avea nici pâine, nici casă.
Ea pe lume nu avea nici un suflet prieten.
Ei lumea i-a fost ca o silnică închisoare,
Cu schingiuiri de fiecare zi.

Ea tot ce-a avut lui Hristos a jertfit,
Şi prin al suferinţelor foc sufletul ei s-a făcut
Ca aurul cel mai curat.
Chinuitorii au pierit, unul câte unul,
Nimic neluând cu ei după moarte,
Dintr-ale lor averi.

Au luat cu ei doar ale lor crime,
Şi numele lor cel urât.

Golinduc s-a înfăţişat înaintea lui Dumnezeu,
Ca un măslin minunat plin de bogată roadă,
Cu sufletul curat, îngeresc.

Cugetare

Ţesătura dreptăţii este mai fină decât mătasea, dar este mai durabilă şi mai greu de sfâşiat; ea acoperă amândouă lumile, pe când ţesătura nedreptăţii şi violenţei este grosieră şi se rupe uşor.

În timpul domniei kneazului Vladimir la Kiev, acolo locuia doar o singură familie creştină: era Theodor, varegul şi fiul lui, Ioan.

În timpul unei necurate festivităţi idoleşti, kievenii cei păgâni, împinşi de dracii care sălăşluiau întru ei, au hotărât să îi aducă pe Theodor şi pe fiul lui jertfă idolilor. Când au venit la casa lui Theodor şi i 1-au cerut pe fiul lui ca să îl aducă jertfă idolilor, Theodor le-a zis: „Dacă dumnezeii voştri sunt vii, să vină ei singuri şi să-1 ia de aici pe fiul meu."

Păgânii sălbăticiţi şi mai tare de ură au năvălit în casă, au distrus-o şi au lăsat cadavrele lui Theodor şi fiului lui între ruine: atât s-a întins ţesătura urii şi sălbăticiei lor.

Dar ţesătura dreptăţii a mers mai departe: kneazul Vladimir s-a botezat la scurt timp după aceea, iar împreună cu el şi-a botezat şi poporul. Atunci, chiar pe locul unde a fost casa - şi mormântul - primilor mucenici de pe pământ rus, Theodor şi Ioan, a fost înălţată o sfântă şi frumoasă biserică închinată Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata pedepsire şi vindecare a Miriamei, sora lui Moise (Numerii 12):

- *La cum a cârtit Mariam împotriva lui Moise, care era omul cel mai blând dintre toţi oamenii de pe pământ;*
- *La cum Dumnezeu a pedepsit-o pe ea fără veste cu lepră, din cap şi până în picioare şi cum după aceea a vindecat-o la rugăciunile lui Moise;*

- *La cum pedeapsa lui Dumnezeu îi loveşte şi astăzi pe cei care cârtesc împotriva oamenilor lui Dumnezeu.*

Predică despre atitudinea lui Dumnezeu faţă de cei mândri şi faţă de cei smeriţi

Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har (I Petru 5:15).

Înaintea cui sau înaintea a ce, fraţilor, ar putea vreodată oamenii să se mândrească?

⇒ *Oare înaintea îngerilor? Ci iată îngerii sunt nemuritori pe când oamenii, muritori.*
⇒ *Oare înaintea altor oameni? Dar nu atârnă pururea şi ei de alţi oameni muritori, precum toată omenirea întreolaltă?*
⇒ *Dar oare se va putea mândri omul înaintea animalelor? Nu, căci el nu poate trăi fără slujirea pe care o primeşte de la animale.*
⇒ *Sau poate se va mândri omul înaintea stelelor şi soarelui? Nu, căci fără lumina lor el ar merge clătinându-se şi bâjbâind prin întuneric.*
⇒ *Sau poate se va mândri omul în faţa ierburilor şi vegetaţiei pământului? Nicicum, căci ea îi asigură cea mai importantă parte a hranei.*
⇒ *Dar poate se va mândri înaintea negrului pământ? Nu, căci trupul lui este luat din ţărână.*
⇒ *Sau poate mîndri-se-va înaintea celor morţi ai lui? Nicicum, căci prin ei a intrat el în viaţă.*
⇒ *Sau poate se va mândri înaintea celor vii? Dar viii sunt atât de numeroşi că printre ei el nu este decât un ochi mic dintr-o ţesătură foarte mare.*
⇒ *Sau poate se va mândri bietul om înaintea lui Dumnezeu? Dar dacă nu ar fi fost voinţa lui Dumnezeu, s-ar mai fi aflat el, omul, printre cei vii sau chiar printre cei morţi?*
⇒ *Atunci înaintea căror lucruri sau căror oameni, fraţilor, se mai poate mândri omul?*

Dumnezeu celor smeriţi şi umili le dă har. Adică, El le dăruieşte toate cele necesare vieţii, toate cele pentru care ei se roagă zilnic înaintea Lui în smerenia şi în umilinţa lor.

Dar cine sunt aceşti smeriţi şi umili?

- ✓ *Ei sunt toţi cei care îşi simt din plin slăbiciunea şi atârnarea permanentă de Făcătorul a toate.*
- ✓ *Ei sunt la fel de plini precum marea şi la fel de lipsiţi de putere ca şi ea. Căci care ape sunt vreodată mai umflate decât apele mării şi care depind mai mult decât ele de ploi şi de afluenţi? Omul mândru este însă ca o fântână zidită de jur împrejur, pe dedesubt şi pe deasupra, închisă apelor cerului şi pământului şi suficientă sieşi atâta vreme cât este plină. Dar, zidită fiind şi fără comunicare cu apele din afară, ea repede se goleşte şi se usucă.*

Solomon cel prea înţelept grăieşte despre Dumnezeu: ***De batjocoritori El râde, iar celor smeriţi le dă har (Pildele lui Solomon, 3: 34).***

Râsul lui Dumnezeu însă nu se îndreaptă asupra celor necăjiţi şi întristaţi aşa cum face râsul omenesc, ci el mai curând înseamnă milă şi certare. Nici nu se mărgineşte mila lui Dumnezeu aşa cum se mărgineşte mila oamenilor, căci ea este milostivire împărătească, care face poporul să tresară de strălucirea ei, de frumuseţea şi nemărginirea ei.

O, Stăpâne Doamne, Făcătorule al nostru, smereşte inimile noastre atunci când necugetat ele se umflă de mândrie şi smereşte minţile noastre atunci când se umflă de slava cea deşartă. Ajută-ne nouă în ceasul nimicniciei noastre celei pline de înfumurare ca să ne aducem aminte de Sfânta Cruce cea de pe Golgota şi de Unul Născut Fiul Tău carele pe ea sângerează pentru a noastră mântuire! Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

13 iulie

Pomenirea soborului Sfântului Arhanghel Gavriil

Acest Sfânt Arhanghel al lui Dumnezeu se pomeneşte în ziua a douăzeci şi şasea a lunii martie. Astăzi însă facem prăznuire de toate minunile de el lucrate de-a lungul istoriei mântuirii.

Se crede că acest sfânt şi luminat praznic s-a întemeiat mai întâi în Sfântul Munte Athos în veacul al nouălea, în timpul domniei împăraţilor Vasile şi Constantin porfirogenetul şi al patriarhului Nicolae Hrisoverghes, şi a fost determinat de arătarea Sfântului Arhanghel Gavriil la o chilie de lângă Karyes, unde arhanghelul a scris cu degetul lui pe o tăbliţă de piatră cântarea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu *Cuvine-se cu adevărat.*

Odată cu această întâmplare se mai pomenesc şi toate celelalte minuni ale Sfântului Arhanghel Gavriil:

- *venirea lui la Moise pe când păştea turmele socrului lui, Ietro, când i-a descoperit acestui mare ales al lui Dumnezeu cele despre facerea lumii şi toate celelalte pe care Moise le-a însemnat în Cartea Facerii;*
- *venirea lui la prorocul Daniil, întru care i-a descoperit acestuia taina împărăţiei celei viitoare şi venirea Mântuitorului;*
- *venirea lui la Sfânta Ana şi făgăduinţa că va da naştere unei fiice, celei preabinecuvîntate şi prea curate Fecioare Maria;*
- *multele lui veniri la prea curata Stăpâna noastră Fecioara Maria pe când vieţuia în Templul de la Ierusalim;*
- *venirea lui la marele preot Zaharia, cu vestirea naşterii înaintemergătorului Ioan, pomenindu-se aici şi pedeapsa pe care i-a dat-o lui Zaharia, de a rămâne mut pentru că nu a crezut cele spuse de el;*
- *venirea lui din nou la Fecioara care acum se afla în Nazaret, aducându-i vestirea cea minunată de la Bunavestire, cum că îl va naşte cu trup pe Stăpânul Domnul şi Dumnezeul Iisus Hristos;*
- *venirea lui la dreptul Iosif;*
- *venirea lui înaintea păstorilor din jurul Betleemului;*
- *venirea lui la Domnul însuşi în Grădina Ghetsimani, când L-a întărit pe El, ca pe un om, mai înainte de Patima Lui;*
- *venirea lui la femeile mironosiţe*

şi multe alte tainice înfăţişări şi minuni ale lui.

Pomenirea Sfântului Iulian, episcopul cetăţii Cenomanis [Le Mans] din Galia [Franţa de azi]

Unii cred că acest Sfânt nu este altul decât Simon cel lepros, care a fost vindecat de Domnul.

Sfântul apostol Petru 1-a sfinţit pe acest Simon episcop şi 1-a trimis la păgânii din Galia, unde Sfântul Iulian a îndurat toate cumplitele urgii de la acei păgâni, dar a izbutit să aducă şi pe mulţi la Hristos, făcându-i din păgâni, robi ai lui Dumnezeu.

Când a botezat pe căpetenia Defenson, mulţi dintre supuşii acestuia au îmbrăţişat şi ei Sfânta credinţă. Prin harul lui Dumnezeu, el a făcut şi multe minuni: el a vindecat bolnavii, a scos afară demonii din oameni şi a înviat morţii.

El şi-a sfârşit viaţa cu pace şi la ceasul ieşirii lui, s-a arătat înaintea Prinţului Defenson în plină zi, pe când acesta şedea la masă.

Pomenirea Sfântului Ştefan de la Mânăstirea Sfântului Sava [Savaitul]

Acest Sfânt Ştefan era văr primar cu Sfântul Ioan Damaschinul. El bine s-a nevoit întru monahiceştile lupte în Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit, pentru care s-a şi numit «Savaitul».

El a fost un mare următor şi propovăduitor al vieţii Sfântului Sava şi o făclie luminoasă tuturor monahilor din Palestina.

El s-a odihnit în Domnul la anul 794, întru al şaizeci şi nouălea an al vieţii sale.

Pomenirea Sfintei cuvioase Sara

Tânără fecioară fiind, Sara s-a retras întru pustniceştile nevoinţe, luptându-se monahiceşte timp de şaizeci de ani pe malurile râului Nil, nu departe de Alexandria.

Prin exemplul vieţii ei ea a atras multe femei la viaţa monahală.

Ea s-a odihnit în Domnul la anul 370.

Cântare de laudă la Sfântul Iulian

Pe când sufletul Sfântului Iulian

Această lume părăsea,
Iubitul lui fiu duhovnicesc,
Prinţul Defenson,
Cu nobilii lui la masă şedea,
La mijlocul zilei.

Prinţul uimit priveşte
La vederea cea neaşteptată a ochilor lui:
Iată Iulian duhovnicescul părinte
În mijlocul sălii se-arată,
îmbrăcat într-un strai ca de foc,
Cu totul de aur,
Ca şi un episcop într-a Domnului Biserică.

Înconjurat este de lumină cerească.
Zâmbind faţa lui către prinţul cată.

Cu el se află şi trei diaconi,
De strălucire plini,
Ce în mâinile lor albe ţin lumânări.

Apoi cereasca vedenie nevăzută se face.
Prinţul uimit se ridică pe dată
Şi celor cu dânsul le zice grăbit:
«Iată eu pe Iulian, părintele nostru,
văzut-am acum!
Pe Sfântul, pe al nostru botezător!
Oare este cu putinţă ca el
ăst pământ să-l fi lăsat,
Şi la Ceruri să se fi sălăşluit?»

Prinţul la drum porneşte degrabă,
întins tropotind spre casa lui Iulian.
Ajungând acolo el află
Că Sfântul în Cereasca împărăţie
Deja s-a sălăşluit.

Cugetare

Omul împodobeşte straiele cele simple, cele scumpe şi somptuoase însă, îl împodobesc ele pe el. Hainele simple atrag atenţia asupra omului, în timp ce hainele cele scumpe atrag atenţia asupra lor.

Patima pentru hainele de lux secătuieşte de vlagă şi usucă cu totul sufletul omului. Acesta este adevăratul motiv pentru care Biserica a oprit întotdeauna hainele cele extravagant de scumpe, recomandând întotdeauna cu tărie simplitatea.

Printre nenumăraţii Sfinţi creştini, nu se află nici măcar unul care să fi aflat în hainele cele scumpe ajutor pentru mântuire şi sfinţenie. Mulţi regi şi împăraţi înţelepţi şi mari, nu doar creştini, ci şi păgâni, au iubit simplitatea îmbrăcăminţii.

Astfel, se zice că împăratul Augustus Octavius, în timpul împărăţiei căruia S-a născut Mântuitorul, purta doar haine simple, ţesute de propria lui soţie sau de fiica sau de sora lui.

Se spune despre Regele Carol al cincilea că purta haine atât de simple, încât de multe ori până şi cei mai de pe urmă supuşi ai lui erau îmbrăcaţi mai bine decât el.

Un bărbat odată 1-a invitat pe ilustrul general grec Filopomenes la masă. Filopomenes nu mai acceptase niciodată până atunci o invitaţie la masă în casa unui particular şi de aceea a sosit un pic mai devreme. Gazda încă nu sosise, dar soţia gazdei, necunocându-1 personal pe marele Filopomen şi văzându-1 îmbrăcat în haine atât de simple, s-a gândit că acesta este sluga pe care generalul a trimis-o mai înaintea lui ca să-i anunţe soţului ei sosirea stăpânului. Gândind aşa, ea i-a poruncit părutei slugi să meargă afară şi să crape nişte lemne.

Filopomenes s-a dus cu bucurie şi a început să crape buştenii cu toporul. Când a sosit gazda şi 1-a văzut pe marele general pregătind lemne pentru foc ca o slugă, s-a înspăimântat şi 1-a întrebat: "Cine a cutezat să-1 coboare pe stăpânul meu până la o asemenea muncă?"

La această întrebare generalul a răspuns liniştit: "Hainele mele."

Luare aminte

Să luăm aminte la marea şi prea marea răbdare a lui Dumnezeu către poporul evreu cel necredincios şi la meritata lor pedeapsă (Numerii 14):

- *La cum Domnul a lucrat mari şi nenumărate minuni înaintea ochilor lui Israel, dar ei au rămas îndărătnici în necredinţa lor şi au cârtit împotriva lui Moise;*
- *La cum Dumnezeu i-a pedepsit, făcându-i să rătăcească timp de patruzeci de ani prin pustie şi lăsându-i să piară acolo cu toţii, în afară de Iosua fiul lui Nun şi de Caleb;*
- *La cum şi unii dintre noi pier în pustia desfrâului, ne mai ajungând niciodată la pământul în care curge lapte şi miere şi care este Împărăţia Cerurilor.*

Predică despre trebuinţa neapărată a trezviei în lupta contra diavolului

Fiţi treji, privegheaţi. potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită (I Petru 5: 8).

Monahismul ortodox a socotit întotdeauna că trezvia şi dreapta socoteală constituie esenţa luptei ascetice. Duhul trebuie să fie pururi treaz, spre a putea simţi de departe pericolul şi pururea plin de discernământ şi de dreaptă socoteală, spre a-şi da seama cu precizie din ce direcţie anume vine pericolul şi de la cine.

"Fii treaz, fiul meu, ca să nu calci pe şarpe, ca să nu cazi în groapă, ca să nu te întâmpine lupul, ca să nu te îneci în adâncuri, ca să nu rătăceşti de la calea cea dreaptă şi să te pierzi în hăţişuri!" Aşa îşi sfătuieşte pururi maica pe fiul ei, temându-se pentru viaţa trupului lui.

Cu şi mai mare grijă îşi sfătuieşte şi Maica Biserică fiii, temându-se pentru viaţa cea veşnică a sufletelor lor. De aceea, copii, *fiţi treji, privegheaţi.* Potrivnicul vostru cel vechi, diavolul, niciodată nu doarme, nici se odihneşte, ci pururea, ca un leu sălbatic şi flămând, umblă şi răcneşte căutând pe cine să înghită. *Fiţi treji, privegheaţi,* căci voi sunteţi ca nişte mieluşei, iar el este ca un leu.

Când oile simt putoarea grea a lupului, ele aleargă şi se îngrămădesc în jurul păstorului lor. *Privegheaţi* şi veţi simţi şi voi duhoarea încă şi mai grea a demonilor care vă dau târcoale, dar fug de îndată ce scăpaţi la acoperământul Sfântului Păstor, Hristos Domnul şi Dumnezeul nostru.

Veţi simţi reaua duhoare a diavolului care vă vine de la gândurile voastre, de la simţirile voastre, de la intenţiile voastre şi de la poftele cele trupeşti ale voastre.

Toate câte le gândiţi, închipuiţi, simţiţi, intenţionaţi sau poftiţi împotriva lui Hristos şi a Legii lui Hristos, să cunoaşteţi că sunt capcane ale diavolului şi reaua lui duhoare. Să cunoaşteţi aceasta şi să fugiţi la Păstorul vostru, aţintindu-vă mintea întreagă, inima, sufletul şi trupul la El.

O, Stăpâne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Păstorul nostru pururea Priveghetor, trezeşte-ne pe noi şi ne luminează în tot ceasul, ca nu cumva să năvălească duşmanul pe negândite asupra noastră şi să ne înghită, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

14 iulie

Pomenirea Sfântului apostol Acvila

Sfântul Acvila a fost unul dintre cei şaptezeci de apostoli mai mici. El era evreu şi a locuit mai întâi la Roma, împreună cu soţia lui, Priscilla. Când împăratul Claudius a decretat izgonirea evreilor din Roma şi din Italia, Acvila s-a dus şi s-a sălăşluit în Corint.

Acolo 1- a cunoscut întâi Sfântul apostol Pavel şi a rămas în casa lui timp de un an şi jumătate, botezându-1 atât pe el cât şi pe soţia lui.

Arzând de râvna pentru Sfânta credinţă, Acvila şi Priscilla 1-au însoţit pe Sfântul Apostol Pavel la Efes şi i-au slujit lui în nevoinţele apostoleşti.

La Efes, Sfântul Pavel a scris întâia Epistolă către Corinteni, în care zice: ***Vă îmbrăţişează mult, în Domnul, Acvila şi Priscila, împreună cu Biserica din casa lor (I Corinteni 16: 19).***

După moartea împăratului Claudius, evreilor li s-a permis să se întoarcă la Roma şi astfel Acvila şi Priscila s-au întors şi ei în vechea cetate.

Când mai târziu Sfântul apostol Pavel a scris Epistola către Romani din Corint, el i-a salutat şi pe prietenii şi împreună-nevoitorii lui: ***îmbrăţişaţi pe Priscila şi Acvila, împreună-lucrători cu mine în Hristos Iisus, care şi-au pus grumazul lor pentru viaţa mea şi cărora nu numai eu le mulţumesc, ci şi toate Bisericile dintre păgâni şi Biserica din casa lor (Romani 16: 3-4).***

Îl aflăm peste un oarecare timp pe Acvila la Efes, unde se nevoieşte împreună cu Sfântul Timotei.

Înlănţuit fiind la Roma, Pavel îi scrie lui Timotei la Efes: ***îmbrăţişează pe Priscila şi pe Acvila (II Timotei 4: 19).***

Ca episcop, Sfântul Acvila a botezat pe mulţi şi pe mulţi a luminat cu credinţa; el a dărâmat idoli, a zidit biserici, a sfinţit preoţi şi a vestit oamenilor slava Fiului lui Dumnezeu întrupat. El a fost la sfârşit asasinat de păgânii cei plini de toată răutatea şi s-a strămutat la locaşurile cereşti ale împărăţiei lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului cuvios Helius

Helius a fost un monah ce a trăit în veacul al patrulea şi era de neam egiptean, încă din frageda lui tinereţe el s-a închinat vieţii nevoinţelor monahiceşti în pustie. El uimea şi monahi şi mireni cu modul lui de viaţă şi cu puternicele minuni pe care le lucra cu harul lui Dumnezeu.

Deşi fugea de slava oamenilor, aceştia îl căutau mereu. El s-a luptat mult cu înşelăciunile şi vicleniile diavolilor, mai cu seamă în vremea asprelor postiri. Uneori dracii îi puneau înainte miere, alteori mere alese, dar Helius nu îşi îngăduia niciodată să se lase înşelat.

El vedea tainele din inimile oamenilor, le citea patimile şi gândurile, aceasta nu ca să dea pe faţă cunoaşterea lui cea înaltă, ci ca să vindece greşelile oamenilor.

Cântare de laudă la Sfinţii Acvila şi Priscilla

Făclia luminii cereşti s-a pogorât mai întâi
în inimile apostolilor,
Iar apostolii cu aceasta
pe oameni i-au luminat.

Ei cu aceasta pe ai lor
urmaşi i-au întărit,
Trnasmiţîndu-le harul.

Cu această torţă Sfântul Acvila
De către Sfântul Pavel s-a luminat,
Asemenea Priscilla, credincioasa lui soţie:
Casa lor de către Pavel s-a botezat
Şi s-a umplut cu putere de sus.

Ei au lepădat apoi toate lumeştile petreceri,
Şi în lume au ieşit, la lucrarea lui Dumnezeu.

Ei lui Pavel i-au slujit, întemniţatului singuratic.
Ei cu grăbire şi cu râvnă Sfântului Apollos i-au slujit,
Şi fratelui Timotei, al lui Pavel duhovnicesc fiu.
Ei toţi împreună Biserica lui Hristos o au sporit.

Binecuvântate sunt ale Priscillei jertfe!
Binecuvântate ale lui Acvila răni!
Ei s-au proslăvit pretutindeni şi roadă multă au adus,
Ei adevăraţi lucrători au fost
Şi moştenitori ai împărăţiei Cereşti.

Cugetare

Creştinii trebuie să fie pururea înarmaţi contra seducţiilor acestei lumi. Ei trebuie să stea înarmaţi împotriva oricărui atac şi oricărei ispite, astfel încât să nu lase respins nici cel mai mic rău.

Vedem atunci bine că o astfel de armură nu se poate dobândi într-o zi sau două, ci ea se dobândeşte în focul luptelor celor de mulţi ani.

La ce ne este bună toată virtutea noastră, dacă ne lăsăm biruiţi de prima ispitire? Grăind despre acestea, Sfântul Grigorie de Nisa dă exemplul unei maimuţe din Alexandria: „Un îmblânzitor de animale din Alexandria a învăţat o maimuţă să imite cu măiestrie o dansatoare pe scenă. Spectatorii de la teatru lăudau maimuţa, care era îmbrăcată ca o femeie dansatoare şi dansa în ritmul muzicii. Dar în timp ce spectatorii erau cu toţii absorbiţi de spectacolul ne mai văzut al maimuţei, unul din comedieni a hotărât să le arate acestora că maimuţa e tot maimuţă, oricât de bine ar fi dresată să danseze ca o femeie. În timp ce privitorii strigau şi aplaudau cu frenezie, comedianul a aruncat în scenă un pumn de dulciuri care plac cu deosebire maimuţelor. De îndată ce a văzut dulciurile, maimuţa a uitat de muzică, de dans, de costumul ei preţios şi de aplazue şi s-a repezit să le apuce. Dar hainele cele femeieşti o încurcau, aşa că ea, sălbăticită, a început să le sfâşie cu unghiile, încercând să şi le scoată. Deci, în loc să o aplaude plini de uimire, spectatorii au început să râdă de ea." Căci din spatele măştii de „dansatoare" s-a dat în vileag maimuţa.

Luare aminte

Să luăm aminte la dreapta pedeapsă a lui Dumnezeu care a căzut asupra lui Core, Datan şi Abiron (Numerii 16):

- *La cum aceştia trei asmuţeau poporul împotriva lui Moise şi Aaron, căutând să se facă ei mai mari asupra lui;*
- *La cum s-a deschis pământul şi i-a înghiţit pe Core, Datan, Abiron şi toţi cei care erau ai lor;*

- *La cum pământul trupului înghite sufletele celor care gândesc în chip pământesc şi făcând astfel, păcătuiesc împotriva Legii lui Dumnezeu.*

Predică despre tăria credinţei

Căruia staţi împotrivă, tari în credinţă, ştiind că aceleaşi suferinţe îndură şi fraţii voştri în lume (I Petru 5: 9).

Fraţilor, cea mai mare tărie a sufletelor oamenilor este tăria credinţei. Diavolul atacă cu înverşunare această tărie cu toate săgeţile şi cu toate vicleniile pe care le are, căci duhul cel necurat şi drăcesc ştie că atunci când această tărie slăbeşte sau chiar piere, el poate pune stăpânire veşnică pe sufletul omului.

De aceea îl rugau ucenicii pe Domnul şi îi ziceau: ***Sporeşte-ne credinţa (Luca 17: 5).*** Fraţilor, să ne rugăm şi noi în fiecare zi ca Domnul să ne sporească credinţa, să ne-o facă puternică şi neclintită.

Atunci când şarpele simte pericol de moarte, el îşi apără mai presus de orice capul şi de aceea îl şi numeşte însuşi Domnul înţelept.

Să ne apărăm şi noi în acelaşi fel capul vieţii noastre duhovniceşti, care este credinţa. Nimic în lume nu poate înlocui credinţa în Dumnezeu: nici filosofia, nici ştiinţa, nici bogăţia, nici succesul sau marele renume, nici toată stăpânirea pământului de la un capăt la celălalt al lui, cu toate deşertăciunile lui trecătoare.

Diavolul cunoaşte acestea şi de aceea atacă el mai cu seamă credinţa, încercând în tot chipul să ne semene în inimi îndoiala, să ne facă să şovăim, să ne amestece gândurile, să ne tulbure inimile.

Dacă diavolul ştie că principalul lucru al vieţii omului este credinţa, atunci cu atât mai mult trebuie să cunoască acest lucru omul însuşi. Din cauza noastră a venit Hristos în lume; din cauza noastră a suferit El pe Cruce şi ne-a dat făgăduinţa credinţei celei mântuitoare.

Noi nu ne putem în nici un alt chip întări sau spori credinţa, decât prin suferinţă. De aceea zice mult-pătimitorul apostol Petru *aceleaşi suferinţe* [ca ale voastre] *îndură şi fraţii voştri în lume* (I Petru 5: 9).

Din smerenie, apostolul Petru nu aduce ca exemplu propriile lui suferinţe, ci pe cele ale fraţilor noştri în Hristos. Căci cei care sunt una în Hristos sunt una şi în suferinţă.

Fraţilor, voi nu suferiţi singuri pentru adevărata credinţă, ci voi suferiţi împreună cu fraţii voştri pentru ea. Fie ca acest adevăr să vă mângâie în suferinţa voastră. Dar cel mai mult, fie ca să fiţi mângâiaţi de suferinţele Celui mai întâi Născut în suferinţă, Domnul nostru Iisus Hristos însuşi, Cel Răstignit pentru noi.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce ai suferit mai presus decât toţi cei ce au suferit vreodată în lume şi Mai întâiule Biruitor între biruitori, sporeşte-ne nouă credinţa şi întăreşte-ne pe noi cu puterea Harului Tău celui sfânt, precum i-ai întărit şi pe Sfinţii Tăi Apostoli, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

15 iulie

Pomenirea Sfinţilor Mucenici Iulita şi fiul ei, Chiric

Iulita s-a născut nobilă. Ea a rămas văduvă de foarte tânără, pe când fiul ei Chiric de abia se născuse. Ea a locuit la Iconium, din cetatea Lycaoniei, dăruită fiind trup şi suflet credinţei creştine.

Ea şi-a botezat fiul imediat după naşterea lui, iar de la vârsta de trei ani a început să îl înveţe mai cu de-amănuntul tainele credinţei. Ea 1-a învăţat pe fiul ei să se roage înaintea lui Dumnezeu, la măsura la care îi este cu putinţă pruncului.

Când Diocleţian a declanşat persecuţiile împotriva creştinilor, a început să curgă mult sânge şi în oraşul Iconium. Atunci, de spaima păgânilor, Iulita şi-a luat fiul şi s-a ascuns în cetatea Seleuciei. Dar nici acolo nu era mai bine de creştini.

Iulita a fost arestată şi adusă înaintea judecătorului sub acuza că este creştină. Cum Iulita şi-a mărturisit curajos credinţa în Mântuitorul Iisus Hristos Dumnezeu, judecătorul, ca să o facă să se teamă şi să slăbească, 1-a luat pe fiul ei Chiric pe genunchi, mîngâindu-1 cu cuvinte dulci.

Dar copilul a strigat: «Eu sunt creştin şi vreau cu mama mea!" Zicând acestea, copilul a început să-1 lovească şi să-1 zgârie pe judecător. Masca judecătorului a căzut pe dată şi fiară fiind, a izbit copilul la pământ şi 1-a lovit cu piciorul. Chiric s-a rostogolit în jos pe treptele de piatră şi şi-a dat sufletul lui nevinovat în mâinile Domnului.

Iulita a văzut uciderea fiului ei şi a mulţumit lui Dumnezeu că i-a găsit fiul vrednic de cununa muceniciei.

După schingiuiri cumplite, Iulitei i s-a tăiat capul, la anul 304.

Chiar şi astăzi moaştele Sfinţilor mucenici Chiric şi Iulita sunt făcătoare de minuni. Parte din sfintele lor moaşte se află la Ohrida, în Biserica Sfintei Născătoare de Dumnezeu, Vindecătoarea.

Pomenirea Sfântului Vladimir cel mare, cneazul Rusiei

Din botez Vladimir s-a numit Vasile. El a fost fiul cneazului Svyatoslav şi nepotul lui Igor şi al Olgăi. Vladimir a fost la început pe de-a întregul păgân şi cu credinţa, şi cu viaţa.

Aflând că există şi multe alte credinţe, el a început să se intereseze mult care ar fi cea mai bună şi mai adevărată, în acest scop el a trimis emisari la Constantinopol. Când aceştia au revenit în Rusia, ei i-au spus cneazului că, stând la o slujbă în marea biserică Aghia Sofia, s-au simiţit cu totul în afară de trup, neputând spune dacă sunt pe pământ sau în cer. Această relatare i-a insuflat lui Vladimir dorinţa de a se boteza, cu întregul lui popor.

Idolul principal al ruşilor atunci era Perun şi acesta a fost smuls din dealul Kievului unde stătea înălţat şi aruncat în râul Nipru.

Îmbrăţişând credinţa creştină, Vladimir a început să-şi schimbe complet viaţa. El lupta cu seriozitate pe toate planurile, spre a pune în aplicare toate poruncile lui Dumnezeu şi toate cerinţele credinţei. În locul idolilor dărâmaţi la pământ, Vladimir a poruncit înălţarea de biserici în întreaga împărăţie. El însuşi, din averile lui personale, a ridicat frumoasa biserică din Kiev închinată Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Biserica s-a înălţat chiar pe locul unde mai înainte vreme Sfântul Teodor şi fiul lui Ioan au luat mucenicia pentru Hristos (cu zi de prăznuire la 12 iulie).

Forţa şi puterea pe care Vladimir le pusese mai înainte în viaţa lui idolatră, erau acum curăţite şi folosite în slujba răspândirii creştinismului.

Vladimir şi-a aflat odihna în Domnul la anul 1015.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Chiric şi Iulita

Nelegiuirea idolatră în lume-mpărăţind,
Mulţimi de creştini a ucis, părinţi şi copii,
Pe Chiric şi pe Iulita.
Aceştia doi mucenici au fost dintre mii,
Doi nevinovaţi, doi mărturisitori vii
Ai Cuvântului întrupat.

Adevărul între bogăţii
E cea mai preţioasă comoară.

Maica pentru sine nu a plâns,
Nici pentru al ei fiu.
Ea nu şi-a plâns tinereţea, nici bogăţia,
Nici puterea,
Ea lui Hristos I-a urmat,
Fără să privească înapoi.

Cei care cunosc adevărul şi
sunt întru el înnoiţi
De adevăr sunt conduşi
Pe calea libertăţii şi păcii.

Fericita Iulita a cunoscut adevărul
Când cu Crucea s-a botezat şi
s-a luminat cu credinţa.

De pacea lui Dumnezeu plină
şi de adevărata libertate,
Ea pe fiul ei ucis văzând,
nu a tremurat
Şi nu i-a fost frică.

Fără plânset, nici teamă,
ea capul sub sabie şi-a pus
Şi pe Adevăr L-a proslăvit
Prin mucenicească moarte.

Cugetare

Ospitalitatea este o virtute respectată şi de alte credinţe, dar creştinismul face din ea o datorie şi o responsabilitate, precum datorie şi responsabilitate face şi din recunoştinţa pentru ospitalitatea primită.

Cel care învaţă să le fie recunoscător oamenilor pentru ospitalitatea lor, va şti să îi fie recunoscător şi lui Dumnezeu pentru ospitalitatea Lui.

Căci ce suntem noi oamenii pe pământ, dacă nu oaspeţi ai lui Dumnezeu? Şi ce sunt îngerii din ceruri, dacă nu oaspeţi ai lui Dumnezeu?

Există o istorie despre regele Filip al Macedoniei, în care el 1-a pedepsit aspru pe un curtean al său care a arătat nerecunoştinţă într-o împrejurare. Regele 1-a trimis pe acest curtean al său într-o ţară dincolo de mare, ca să împlinească o sarcină anume. Curteanul şi-a împlinit misiunea şi a pornit înapoi spre casă, plutind în corabie. Dar s-a iscat o furtună care a distrus corabia, iar curteanul s-a aflat aruncat în mare. Din fericire, el nu era departe de ţărm, de unde 1-a văzut un pescar, care a grăbit întru scăparea lui. Trăgându-1 în barca lui cea mică, pescarul 1-a dus pe curtean la uscat. După ce s-a refăcut şi s-a odihnit, curteanul s-a întors la curtea regală unde a povestit nenorocirile naufragiului înaintea împăratului. Regele a voit să-1 mângâie pe curtean şi 1-a întrebat ce să-I dăruiască. Pomenindu-1 pe pescar, curteanul a cerut de la rege să i se dăruiască mica proprietate a pescarului de la malul mării, ceea ce regele i-a împlinit imediat. Când curteanul s-a instalat în proprietatea celui mai mare binefăcător al său, pescarul disperat a alergat la rege şi i-a povestit cu lacrimi întregul adevăr, arătându-i cum şi cine a salvat viaţa curteanului. Auzind acestea, regele s-a mâniat cumplit pe curteanul cel mârşav şi pe lângă altele a poruncit să i se scrie acestuia cu fierul roşu în frunte „oaspete nerecunoscător."

Luare aminte

Să luăm aminte la odrăslirea minunată a toiagului lui Aaron:

- *La cum Dumnezeu, în scopul de a potoli cârtirea fiilor lui Israel împotriva lui Moise şi Aron, a poruncit punerea celor douăsprezece toiege ale căpeteniilor poporului în cortul adunării, înaintea chivotului legii;*
- *La cum peste noapte, doar toiagul cel uscat al lui Aaron din casa lui Levi odrăslise, înmugurise, înflorise şi făcuse migdale.*
- *La cum Dumnezeu poate să învie şi să facă să odrăslească şi sufletul omului, cel omorât în păcate.*

Predică despre har şi pace

Har vouă şi pacea să se înmulţească, întru cunoştinţa lui Dumnezeu şi a lui Iisus, Domnul nostru (II Petru l: 2).

Fraţilor, harul şi pacea se înmulţesc *întru cunoştinţa lui Dumnezeu.* Iar întru cunoştinţa zidirii celei care se face în afara lui Dumnezeu, ruptă de Dumnezeu şi împotriva lui Dumnezeu nu se înmulţesc decât jalea şi zbuciumul. Această jale şi acest zbucium se înmulţesc printre cei care investighează lucrurile din natură fără cunoştinţa lui Dumnezeu, după cum se arată vădit din multitudinea sinuciderilor

care se întâmplă tocmai în rândurile celor care îşi aleg profesia de a studia, fără Dumnezeu, natura şi viaţa omenirii.

O, cât de mulţi dintre aceştia sunt pururea oameni nervoşi, irascibili, nemulţumiţi, întunecaţi şi isterici şi cât de scurt este timpul care îi desparte pe aceştia de sinucidere - adesea nu mai lung de o zi sau o lună!

Pe când *întru cunoştinţa lui Dumnezeu,* harul şi pacea se înmulţesc. Apostolul grăieşte ceea ce a trăit în trupul propriei lui vieţi şi acest adevăr ni-1 arată şi nouă.

Căci harul şi pacea nu sunt daruri ale ale pământului, ci ele sunt daruri ale cerului. Dumnezeu le dăruieşte pe acestea celor care se nevoiesc să-şi înmulţească cunoştinţa despre El.

Fraţilor, dar care este cea mai scurtă cale spre înmulţirea cunoştinţei de Domnul? Fără îndoială, calea cea mai scurtă este calea prin Fiul Lui Unul Născut, Hristos Domnul nostru.

- ✓ *El este Acela care ne descoperă calea, fiind însuşi Descoperirea;*
- ✓ *El este Cel înţelept, fiind însuşi înţelepciunea;*
- ✓ *El este învăţătorul şi însăşi Cunoştinţa.*

Harul vine de la El. Pacea este de la El. Cel care ajunge să cunoască pe Dumnezeu din natură şi din legile firii, precum şi păgânii, nu face nimic rău, dar el îşi dobândeşte această cunoaştere pe căi ocolite şi nesigure, pe care mulţi se rătăcesc şi se pierd. Mai departe, cel care dobândeşte cunoştinţa de Dumnezeu prin intermediul propriei conştiinţe şi al sentimentului că există un destin al oamenilor, aşa cum fac unii filozofi moralişti, nu fac nimic rău, dar şi aceştia călătoresc pe căi lăturalnice şi dificile şi ei se pot rătăci şi pierde.
Dar cel care ajunge la cunoştinţa de Dumnezeu prin Fiul Său Unul Născut merge pe calea cea mai sigură şi cea mai scurtă dintre toate.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, ajută-ne nouă în drumul nostrum către Tine şi către Tatăl Tău şi către Duhul Tău cel Sfânt, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci.Amin.

16 iulie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Atinoghen, episcopul Sevastiei din Armenia

Sfântul Atinoghen a vieţuit într-o mânăstire de lângă cetatea Sevastei împreună cu zece ucenici ai săi.

În timpul domniei lui Diocleţian, la Sevastia a sosit Filomarh, un prigonitor sângeros al creştinilor. El a arestat şi a ucis mulţi creştini din cetate. Când l-a văzut pe Atinoghen şi pe ucenicii lui, el i-a poruncit bătrânului să aducă jertfe idolilor ca să nu piară, aşa cum pieriseră şi ceilalţi creştini.

Atinoghen i-a zis: „O, prigonitorule, cei de care zici că au pierit nu au pierit deloc, ci se află acum în ceruri, bucurându-se cu îngerii."

Chiar atunci, o căprioară pe care Atinoghen o hrănea uneori cu mâna lui a fugit repede înspre el şi văzându-l în acele chinuri, a început să plângă. Aceasta fiindcă până şi fiarele munţilor erau mai simţitoare faţă de chinurile mucenicilor lui Hristos decât păgânii locuitori ai oraşelor.

După torturi cumplite, în timpul cărora un înger al lui Dumnezeu îi întărea pe mucenici, ei au fost cu toţii decapitaţi, mai întâi preoţii şi ucenicii lui Atinoghen, apoi Atinoghen însuşi. Ei cu toţii s-au strămutat la Patria cea Cerească la anul 311.

Pomenirea Sfintei muceniţe Iulia, fecioara

Sfânta Iulia s-a născut la Cartagina dintr-o familie aristocrată. Când persanii au capturat Cartagina, ei au luat de acolo mulţi prizonieri, ca sclavi.

Sfânta Iulia a fost capturată şi făcută sclavă, căzând în mâinile unui păgân, negustor în Siria. Văzând că este creştină, el a sfătuit-o de multe ori să se lepede de Hristos şi să se facă de o credinţă cu el, dar Iulia l-a privit cu dispreţ. Văzând că Iulia este foarte credincioasă şi pricepută la treburile pe care i le încredinţa, negustorul a lăsat-o în pace şi nu i-a mai vorbit niciodată de credinţă.

Odată negustorul şi-a încărcat marfa în corabie şi luând-o şi pe Iulia cu el, a pornit-o spre ţărmuri îndepărtate pentru afaceri. Când au sosit la Corsica, au nimerit acolo într-un festival idolesc, cărei blasfemii negustorul i s-a alăturat, însă Iulia a refuzat

să coboare la mal. Ea a rămas în corabie şi a plâns văzând nebunia şi greşelile oamenilor ce zac în întuneric.

Dar cumva păgânii au descoperit că stă în corabie şi au scos-o afară cu sila, în ciuda împotrivirii mari a negustorului, stăpânul ei. Păgânii au schingiuit-o pe Iulia bestial. Ei i-au tăiat sânii, au urcat-o pe o stâncă şi au răstignit-o acolo pe o cruce, pe care Iulia şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Moartea ei a descoperit-o îngerul lui Dumnezeu unor monahi ce se nevoiau pe o insulă din apropiere, Margarita (sau Gorgona) şi aceşti monahi au venit, au luat trupul mucenicesc al Iuliei şi 1-au îngropat cu cinste.

De-a lungul secolelor la mormântul Sfintei Iulia s-au lucrat nenumărate minuni, iar unora dintre cei vii chiar muceniţa li s-a înfăţişat aievea. Ea a luat mucenicia cu cinste în veacul al şaselea.

După mulţi ani, locuitorii au voit să ridice o Sfântă biserică în cinstea muceniţei în alt loc, fiindcă vechea biserică era foarte mică şi dărăpănată. De aceea, la locul pe care şi 1-au ales, ei au început să adune materialul: piatră, cărămizi, nisip şi toate cele necesare. Dar s-a întâmplat că în timpul nopţii, înainte de ziua când urma să fie pusă temelia, toate materialele au fost mutate de o mână nevăzută la locul celei vechi bisericuţe dărăpănate. Neînţelegând ce s-a întâmplat, lucrătorii au început să încarce materialele ca să le transporte înapoi, la locul nou ales, dar după ce au terminat de făcut aceasta, minunea s-a întâmplat iar: materialele au fost duse de o mână nevăzută la vechea bisericuţă.

Atunci paznicul de noapte a văzut o fecioară strălucitoare care cu ajutorul unor care trase de boi albi, duce materialele toate la vechiul lor al ctitoriei celei dintâi. Din aceasta toţi au înţeles că Sfânta Iulia nu doreşte să se schimbe locul bisericii ei. De aceea lucrătorii au demolat vechea bisericuţă şi pe acelaşi loc au înălţat nou locaş muceniţei.

Pomenirea celor cincisprezece mii de Sfinţi mucenici

Aceştia cu toţii au fost decapitaţi în Persia, pentru credinţa în Hristos.

Pomenirea Sfântului mucenic Atinoghen

Acest Atinoghen este autorul minunatei cântări de la Vecernie *Lumină lină.*

El a luat moartea pentru Hristos aruncat fiind în foc şi s-a învrednicit de slava cea veşnică a împărăţiei lui Dumnezeu.

Pomenirea primelor şase Sinoade Ecumenice

Această prăznuire laolaltă a primelor şase Sinoade Ecumenice are loc în Duminica dintre zilele de 13 şi 19 ale lunii iulie. *("Duminica Sfinţilor părinţi, cade-se a şti că după 16 ale acestei luni, în Duminica cea dintâi ce vine, se cântă slujba celor 630 Sfinţi părinţi, care s-au adunat la al patrulea Sinod ecumenic de la Calcedon, în anul 451.)*

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Iulia, fecioara

Iulia muceniţă pentru Hristos
Chin şi răstignire a luat.

Ea ajutorul puterii lui Hristos a chemat,
Puterea cinstitului Lemn.

Din şase răni sângele muceniţei a curs,
El a înroşit pământul,
Căci muceniţa în Hristos a crezut.

Ea scumpa ei credinţă
Să o ascundă nu a voit.

De aceea Hristos Domnul pe muceniţă
Ascunsă nu a lăsat-o,
Ci El pe ea lumii o a vestit,
Şi o a proslăvit
întru a Sa Veşnică împărăţie.

Când Iulia duhul ei sfânt şi curat şi-a dat,
El a zburat prin gura ei la ceruri,
Ca o porumbiţă albă
Ce zboară la înălţimi.

Oamenii au văzut aceasta,
Şi au strigat de spaimă
Tremurând:

„ Vai răilor judecători,
Ce sângele dreptei au vărsat!"

Cugetare

Sfintele Sinoade Ecumenice sunt cele mai mari şi mai spectaculoase dueluri ale Ortodoxiei cu erezia. Astăzi Biserica prăznuieşte împreună primele şase Sinoade Ecumenice:

1. Întâiul Sinod Ecumenic s-a ţinut la Niceea în anul 325, iar la el au participat 318 Sfinţi părinţi. Sinodul întâi Ecumenic se prăznuieşte aparte în douăzeci şi nouă de zile ale lunii mai şi iar în Duminica a şaptea după Sfintele Paşti.

Acesta a fost Sinodul la care s-a dat anatemei erezia necuratului Arie.

(De se va întâmpla această zi Duminică se cântă slujba Sfinţilor părinţi atunci; iar slujba Sfântului se cântă la Pavecerniţă. Slujba aceasta se cântă, în Duminica ce se va întâmpla de la 13 până la 19 ale acestei luni, şi ea este alcătuită de Pilotei, patriarhul Constantinopolului." - Mineiul pe Iulie, tipărit în zilele păstoriei prea fericitului părinte Iustin, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, Ediţia a Cincea, Bucureşti: Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1984, p. 175.)

2. Al doilea Sinod Ecumenic s-a ţinut la Constantinopol în anul 381, iar la el au fost de faţă 150 de Sfinţi părinţi. El se prăznuieşte aparte în douăzeci şi două de zile ale lunii mai.

La acest Sfânt Sinod s-a dat anatemei erezia lui Macedonie care hulea pre Sfântul Duh Domnul.

3. Al treilea Sinod Ecumenic s-a ţinut la Efes la anul 431, iar la el au stat de faţă 200 de Sfinţi părinţi. Sinodul al treilea se prăznuieşte aparte în nouă zile ale lunii septembrie.

La el s-a dat anatemei erezia lui Nestorie care hulea pe Maica lui Dumnezeu.

4. Al patrulea Sinod Ecumenic s-a ţinut la Calcedon în anul 451, iar la el au venit 630 de Sfinţi părinţi. El se prăznuieşte aparte în şaisprezece zile ale lunii iulie şi la lucrările lui s-a dat anatemei erezia monofizită.

5. Al cincilea Sinod a toată Lumea s-a ţinut la Constantinopol în anul 553. La el au participat 160 de Sfinţi părinţi, care au dat anatemei erezia lui Origen. Acest Sfânt Sinod se prăznuieşte aparte în douăzeci şi cinci de zile ale lunii iulie.

6. Al şaselea Sinod Ecumenic s-a ţinut la Constantinopol în anii 680-681, iar la el au participat 170 de Sfinţi părinţi, care au dat anatemei erezia monotelită. Acest Sfânt Sinod se prăznuieşte aparte în douăzeci şi trei de zile ale lunii ianuarie.

7. Al şaptelea Sinod Ecumenic s-a convocat la Niceea în anul 787, iar la el au stat de faţă 367 de Sfinţi părinţi. Acest Sfânt Sinod nu se prăznuieşte astăzi împreună cu primele şase, ci el se prăznuieşte aparte, în unsprezece zile ale lunii octombrie.

La lucrările lui s-a dat anatemei sălbatica erezie iconoclastă.

Prin puternica şi tainica lucrare a Duhului Sfânt Domnul, aceste Sfinte Sinoade au condamnat toate ereziile, confirmând, definind şi întărind Sfânta Ortodoxie pentru totdeauna şi întru toţi vecii.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata ieşire a apei din stâncă în pustia Cadeş (Numerii 20):

- *La cum Moise, la porunca lui Dumnezeu, a lovit stânca cu toiagul său, dar fără credinţă şi cum prin voia lui Dumnezeu, a ieşit de acolo apă multă;*
- *La cum Dumnezeu i-a pedepsit pe Moise şi pe Aaron pentru credinţa lor puţină, prin aceea că nu a îngăduit ca ei să intre în Pământul Făgăduinţei, ci a lăsat ca ei să moară în pustiu;*
- *La cum aceasta arată că până şi un om mare şi drept ca Moise este supus păcatului şi că nici un muritor nu trebuie să se lase pradă păcatului mândriei din pricina virtuţilor lui.*

Predică despre împărtăşirea credincioşilor cu dumnezeiasca fire

... ca prin ele să vă faceţi părtaşi dumnezeieştii firi (II Petru l :4).

Fraţilor, dar cum poate omul muritor să se facă părtaş dumnezeieştii firi? Cum poate ceea ce este veşnic să se unească cu ceea ce este pieritor, ceea ce este slăvit, cu ceea ce este netrebnic, ceea ce este nestricăcios, cu ceea ce este supus putreziciunii şi ceea ce este curat, cu ceea ce este necurat?

Acest lucru, după cum ne spune şi apostolul, este cu neputinţă, afară numai dacă se împlinesc anumite condiţii. Aceste condiţii sunt două:

- *una ţine de Dumnezeu,*
- *iar cealaltă ţine de om.*

Privitor la condiţia care ţine de Dumnezeu, Sfântul apostol Petru ne zice: ***Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit toate cele ce sunt spre viaţă şi spre bună cucernicie, facându-ne să cunoaştem pe Cel Ce ne-a chemat prin slava Sa şi prin puterea Sa (II Petru 1: 3).***

Iar condiţia care ţine de om este următoarea: ***să scape de stricăciunea poftei celei din lume (II Petru l: 4).***

Dumnezeu îşi îndeplineşte condiţia Sa, căci El *ne-a făcut să-L cunoaştem pe El care ne-a chemat prin Slava Sa şi prin puterea Sa.* Este deci rândul nostru, al oamenilor, să împlinim şi noi condiţia noastră, adică, *să scăpăm de stricăciunea poftei celei din lume* dacă voim să cunoaştem pe Hristos Domnul.

Hristos Domnul ne-a deschis cerurile şi toate bogăţiile lui; apoi a chemat poporul să se apropie şi să se împărtăşească de aceste comori şi bunătăţi.

Dar cum 1-a chemat? L-a chemat oare numai din cuvintele rostite cu gura? Cu adevărat, El a chemat poporul cu cuvintele Lui, dar nu numai cu ele, ci 1-a chemat şi cu slava Lui şi cu virtutea Lui. Cu slava Lui, adică cu Slăvita Lui înviere şi cu virtutea Lui, adică cu minunata Lui slujire şi jertfă. Aşa ne-a chemat El ca să primim ***marile şi preţioasele făgăduinţe pe care ni le-a hărăzit (II Petru 1: 4),*** ca prin ele să ne putem face părtaşi dumnezeieştii firi.

Dar ca să îl putem cunoaşte pe Hristos şi ca să putem auzi chemarea Lui, noi trebuie mai întâi *să scăpăm de stricăciunea poftei celei din lume.* Căci dacă nu vom scăpa de ea, orbi vom rămâne înaintea Lui, înaintea slavei Lui şi înaintea virtuţii Lui şi surzi vom fi la chemarea Lui!

O, fraţilor, cât de necuprinsă este milostivirea lui Dumnezeu către noi! După mare milostivirea Lui, Dumnezeu ne dăruieşte nouă muritorilor înfierea prin Cel Fără de Moarte al Lui; ne dăruieşte nouă păcătoşilor ca să ne zidim întru Trupul cel Slăvit al Stăpânului Hristos, dar cu singură condiţia aceasta, care nu este deloc un jug apăsător şi nici o cruce grea.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele eşti Plinirea tuturor făgăduinţelor şi Izvorul bunătăţilor, vindecă-ne pe noi de a noastră orbire şi surzenie şi dă-ruieşte-ne nouă putere ca să scăpăm de stricăciunea poftei celei din lume, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci, Amin.

17 iulie

Pomenirea Sfintei mari muceniţe Marina

Sfânta Marina s-a născut în Antiohia Pisidiei din părinţi păgâni. La vârsta de doisprezece ani, Marina a aflat cele despre Stăpânul Iisus Hristos, Domnul: despre întruparea Lui din Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, despre minunile Lui nenumărate, despre patima Lui pe cruce şi despre slăvită învierea Lui.

Inima ei tânără s-a înflăcărat de dragostea pentru Hristos şi a luat în inima ei hotărârea de a nu se mărita niciodată, ci de a-şi închina toată viaţa lui Hristos Domnul, cu dorinţa de a muri ca muceniţă a Lui, botezându-se cu botezul sângelui.

Tatăl ei a urât-o pentru credinţa ei creştină şi nu a mai socotit-o ca pe fiica lui.

Cezarul locului, Olymbrius, aflând de la Marina că este creştină, mai întâi a voit să o ia de soţie. Când Marina a refuzat, el i-a poruncit ca să se plece şi să se închine idolilor.

Atunci Sfânta Marina i-a zis: «Nu mă voi pleca înaintea idolilor, nici voi jertfi înaintea unora care nu suflă şi sunt morţi, care nu se cunosc pe ei înşişi, nici pot să îşi dea seama dacă oamenii îi cinstesc sau îi necinstesc. Eu nu le voi da lor cinstea care se cuvine doar Unuia Dumnezeu, Făcătorul meu.»

Atunci Olymbrius a dat-o pe Marina la chinuri, iar după ce a umplut-o de sânge din cap până în picioare a aruncat-o în temniţă.

În temniţă Marina s-a rugat lui Dumnezeu. După rugăciune, în celulă a intrat diavolul, care luând chipul unui şarpe sinistru i s-a încolăcit în jurul capului. Când Marina s-a însemnat cu semnul Sfintei Cruci, şarpele a crăpat şi s-a făcut nevăzut. Atunci pe Marina a înconjurat-o o lumină cerească, care a făcut parcă să se topească pereţii închisorii şi tavanul, în locul acela arătându-se o cruce nespus de înaltă, în vârful Crucii se afla o porumbiţă albă, care zicea cu glas: "Bucură-te, Marino, porumbiţă cuvântătoare a lui Hristos, fiică a Sionului celui de sus, căci iată ziua bucuriei tale s-a apropiat!"

Atunci Sfânta Marina s-a vindecat desăvârşit de toate rănile şi durerile ei, cu puterea lui Dumnezeu.

Dementul jude a schinguit-o atunci bestial în toată ziua următoare, aruncând-o şi în foc şi în apă, dar Sfânta Marina a îndurat toate ca şi când ar fi fost în trup străin. La urmă judecătorul a osândit-o la moarte prin decapitare.

Mai înaintea morţii ei Stăpânul Hristos a venit la ea, înconjurat de îngeri. Ea a fost decapitată în timpul împărăţiei lui Diocleţian, dar cu sufletul şi cu puterea ea a rămas vie şi pe pământ şi în ceruri.

Mâna Sfintei Marina odihneşte la Mânăstirea Vatopedi din Sfântul Munte Athos. Sfânta Marina are şi o mânăstire închinată ei, în care se află şi parte din sfintele ei moaşte făcătoare de minuni, situată în vârful Muntelui Langa din Albania, cu vedere spre Lacul Ohrid. Nenumărate minuni s-au lucrat şi se lucrează încă în această Sfântă Mânăstire, cărora le stau martori nu doar creştinii, ci şi musulmanii. Aşa de mult au respectat turcii acest sfânt locaş, încât nu au îndrăznit niciodată să tulbure nici obştea mânăstirii, nici să confişte proprietăţile ei. Într-o vreme paznicul mânăstirii a fost chiar un turc musulman.

Pomenirea Sfântului cuvios Leonid Ustnedumsk

Încă din tinereţile lui, acest Sfânt rus s-a nevoit întru monahiceştile lupte în mai multe mânăstiri, între care Solovki şi Miroj. El după aceea a întemeiat propria lui mânăstire de-a lungul văii râului Luza, în ţinutul Vologda.

El a vieţuit foarte aspru, astfel încât, cu puterea Duhului Sfânt, curăţindu-şi trupul şi sufletul, s-a făcut locaş sfântului har.

El a fost un luminător duhovnicesc al oamenilor, atrăgând pe mulţi la viaţa monahală.

El s-a numit «Ustnedumsk» pentru că odată, când 1-a muşcat un şarpe otrăvitor, el nu a spus nimănui depsre aceasta, nici nu s-a gândit la acest lucru şi cu toate acestea a rămas viu.

Plăcându-i lui Dumnezeu, cuviosul Leonid a adormit cu pace în şaptesprezece zile ale lunii iulie, din anul 1653. Sfintele lui moaşte odihnesc în mânăstirea de el întemeiată.

Cântare de laudă la Sfânta mare muceniţă Marina

Sfânta Marina Domnului se roagă,

Ruga întărindu-şi cu lacrimi fierbinţi.
«Stăpâne Doamne Iisuse, Mântuitorule al meu,
Tu în ajutor stai celor
Ce nădăjduiesc către Tine.
Aproape mie fii, Stăpâne,
aproape sufletului meu,
Când vor voi necredincioşii
Trupul să-mi ucidă.
Fii lângă mine Doamne, cela ce eşti
A mucenicilor Putere,
Ca să îndur chinul fară frică, nici plânset.
Iată eu oaie sunt
În mijlocul lupilor,
Pasăre singuratică
Spre vânarea lor,
Vânatul hăituit
Al dinţilor lor-
Ci eu nădăjduiesc întru Tine, Doamne,
Doamne al mântuirii mele.
Dar şi-mi de vor sfâşia trupul ca pe un sac vechi,
O Doamne, de Tine nu voiesc să mă lepăd, - ajută-mă!
Mai bine îmi este mie chinuri să iau pentru Tine
Decât să mă veselesc în ticăloasele lor bunătăţi.
Eu Ţie mă închin Doamne, Mântuitorul meu,
Cela Ce ai biruit moartea, diavolul şi iadul,
O Doamne, biruie şi întru mine acum!
Ţie se cuvine laudă, Stăpâne Doamne Iisuse
Cela ce stai în ajutorul celora
Care în Tine nădăjduiesc!"

Cugetare

Câtă vreme Hristos nu se face sufletului totul - tot ceea ce, adică, este durabil şi neschimbător - omul nu se poate angaja pe drumul suferinţelor pentru El.

Cum a putut Marina, o tânără în vârstă de cincisprezece ani, să se angajeze pe această cale a suferinţelor pentru Hristos? Ea a putut aceasta pentru că Hristos i Se făcuse ei totul, mai presus de toate şi de orice.

Cum a putut Sfânta Muceniţă Iulita să se bucure văzându-1 pe fiul ei Chiric în vârstă de trei ani ucis pentru mărturisirea credinţei creştine? Ea a putut lucrul acesta de neînchipuit pentru oameni, pentru că Hristos i Se făcuse ei totul.

Iată cum prezintă Sfântul Tihon din Zadonsk faptul acesta al dobândirii supremaţiei lui Hristos în viaţa omului, în cadrul unui dialog dintre Hristos şi om:

- ✓ *„Voieşti tu oare să ai tot binele pe care ţi-1 poţi şi dori şi imagina? Eu sunt Izvorul a tot binele.*
- ✓ *Voieşti viaţă binecuvântată? Eu sunt Izvorul tuturor binecuvântărilor.*
- ✓ *Doreşti frumuseţe? Toatăfrumuseţea şi însăşi al ei izvor întru Mine se află.*
- ✓ *Doreşti nobleţe? Nimeni nu este mai nobil decât Fiul lui Dumnezeu şi decât Preasfânta Fecioară.*
- ✓ *Voieşti o vieţuire înaltă? Dar ce este mai înalt decât Împărăţia Cerurilor?*
- ✓ *Voieşti bogăţii? Eu sunt Izvorul a toată bogăţia.*
- ✓ *Voieşti înţelepciunea? Eu sunt înţelepciunea lui Dumnezeu.*
- ✓ *Voieşti prieteni? Nimeni nu-ţi poate fi prieten mai bun şi mai puternic decât Mine, care Mi-am pus viaţa pentru toţi oamenii şi pentru fiecare din ei.*
- ✓ *Voieşti bucurie? Nimeni nu se va putea bucura vreodată cu adevărat decât întru Mine.*
- ✓ *Voieşti pacea? Eu sunt Pacea sufletului.*
- ✓ *Voieşti viaţă? Eu sunt Izvorul vieţii.*
- ✓ *Voieşti lumină? Eu sunt lumina lumii."*

Luare aminte

Să luăm aminte la minunile şarpelui de aramă din pustie (Numerii 21):

- *La cum mult popor al lui Israil au murit muşcaţi de şerpi în pustie, până când a ridicat Moise şarpele de aramă pe stâlp;*
- *La cum toţi cei care erau muşcaţi de şerpi priveau către şarpele de aramă şi trăiau;*
- *La cum şarpele de aramă îl pre închipuie pe Hristos Domnul pe Cruce.*

Predică despre necesitatea de a aminti oamenilor pururea despre aceleaşi lucruri

Drept aceea, vă voi aminti pururea de acestea, cu toate că le ştiţi şi sunteţi întăriţi întru adevărul în care staţi (II Petru l: 12).

- *Menirea plugarului este să-şi plugărească bine ogorul lui. Oare nu reia el mereu şi mereu aceleaşi munci şi lucrări pentru el? Cum altfel să-şi are el ogorul lui, dacă nu tăind din zori şi până în noapte brazde adânci în el?*
- *Călătorul merge pe cale. El trebuie să-şi învingă oboseala mersului şi să-şi forţeze inima şi picioarele să continue, dacă vrea să ajungă la timp la destinaţie.*
- *Tâmplarul îşi pregăteşte lemnul pentru lucrul lui. Cu fiecare scândură, el ia de la capăt tot şirul de operaţii necesare pregătirii lemnului pentru lucrul ce-1 are de făcut.*

Fraţilor, oare toate aceste munci folositoare nouă nu comport ele împlinirea repetitvă a aceloraşi sarcini? De aceea nici vestitorul adevărului nu trebuie să se trândăvească şi să zică: „Le-am spus lucrul acesta şi nu mai am de gând să îl repet."

Nici auzitorul adevărului să nu se trufească şi să nu zică: „Am mai auzit lucrul ăsta o dată, nu mai am nevoie să îl aud din nou."

O, vestitorule al adevărului, nu-ţi fie frică, nici ruşine, să repeţi adevărul mereu şi mereu, să înveţi poporul mereu şi mereu şi să-I aduci mereu aminte adevărul! Fără repetiţie, ogorul nu se ară, drumul nu se călătoreşte şi casa nu se zideşte. Iar sarcina ta tocmai aceasta este: să plugăreşti sufletele oamenilor, să le duci la calea adevărului şi să le zideşti ca şi pe nişte case.

O, auzitorule al adevărului, nu te trufi şi nu zice că ai mai auzit adevărul o dată. Adevărul este hrana sufletului. Aşa cum ai mâncat pâinea azi, ieri, alaltăieri şi în toată viaţa ta de până acum, aşa va trebui să o mănânci şi de aici înainte, dacă vrei să ai trupul sănătos.

Ţine minte că şi sufletul tău trebuie să fie sănătos, deci şi el are nevoie să audă pururea adevărul, mereu şi mereu. Hrăneşte-ţi sufletul cu adevărul, cu acelaşi Adevăr adevărat, astăzi şi mâine ca şi ieri şi tot aşa până la moarte, ca să fii mereu cu duhul sănătos, puternic şi strălucitor.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, hrăneşte-ne pe noi în fiecare zi şi ceas al vieţii noastre cu adevărul Tău care eşti însuţi Tu. O, Iisuse Hristoase, Hrana cea dulce! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumită în veci.Amin.

18 iulie

Pomenirea Sfântului mucenic Emilian

În timpul domniei lui Iulian, apostatul, în cetatea Durostor din Tracia, locuia un tânăr pe nume Emilian, care era slugă a eparhului cetăţii.

Când împăratul apostat s-a pornit să distrugă creştinismul în întreg Imperiul Roman, trecîndu-1 prin foc şi sabie, au fost trimişi împuterniciţi imperiali şi la Durostor, unde însă nu au găsit nici un creştin. Bucurându-se de aceasta, împuternicitul imperial a finanţat un banchet măreţ în cinstea locuitorilor cetăţii, poruncind şi aducerea de jertfe idolilor. A urmat o orgie păgânească în întreaga cetate, care a ţinut toată ziua şi noaptea ce i-a urmat.

În timpul acelei nopţi, Emilian a cutreierat prin toate templele păgâne, pieţele şi străzile cetăţii, dărâmând la pământ toţi idolii cu un baros. Când s-a înălţat ziua, văzând acestea, tot oraşul a fost cuprins de spaimă. Se căutau peste tot făptaşii distrugerii idolilor. A fost înşfăcat un ţăran care trecea liniştit pe drum, pe lângă templu.

Văzând arestarea acestui nevinovat, Emilian şi-a spus întru sine: „Dacă voi ascunde că eu am dărâmat idolii la pământ, ce plată voi avea înaintea lui Dumnezeu dintru aceasta? Mai curând voi fi osândit de El pentru ucidere de om."

De aceea, alergând înaintea judecătorului el şi-a recunoscut şi şi-a proclamat toate faptele. Legatul imperial 1-a chestionat pe Emilian, cerându-I să dezvăluie cine 1-a împins să facă aceste distrugeri.

Atunci mucenicul lui Hristos i-a zis: ***„Dumnezeu şi conştiinţa mea mi-au poruncit să distrug aceşti stâlpi lipsiţi de viaţă pe care voi îi numiţi zei."***

Legatul a poruncit atunci biciuirea mucenicului, după biciuiri torturile, iar la urmă uciderea prin aruncare în foc.

Aşa a sfârşit viaţa pământească a lui Emilian. El s-a încununat cu cununa vieţii în optsprezece zile ale lunii iulie, din anul 362.

Pomenirea Sfântului cuvios Pamvo

Sfântul Pamvo a fost un mare nevoitor egiptean din pustia Nitriei. El a fost contemporanul Sfântului Antonie cel mare, fiind el însuşi unul dintre Părinţii cei mari.

El a fost vestit pentru două fapte: pentru aceea că, după îndelungi nevoinţe, buzele lui erau pecetluite, ele nerostind niciodată nimic nefolositor şi pentru aceea că în toate zilele lui el nu a gustat niciodată pâine, decât aceea pe care şi-a câştigat-o singur din munca mâinilor lui, împletind coşniţe de trestie.

El a fost ca un înger al Domnului şi în anii bătrâneţilor lui, faţa lui a strălucit ca aceea a lui Moise, atât de tare, încât fraţii nu puteau privi la el.

El niciodată nu dădea răspunsuri grabnice, chiar la întrebări ce păreau uşoare, ci mai întâi se ruga şi cugeta în inima lui la înrebarea cu pricina.

Patriarhul Teofil al Alexandriei a venit odată să cerceteze pe monahii care se nevoiau în pustia Nitrică. Monahii 1-au rugat pe Avva Pamvo, zicând: „Dă-i cuvânt, Avva, Patriarhului, spre folosul sufletului lui."

Atunci Avva Pamvo le-a spus liniştit: „Dacă nu se va folosi de tăcerea mea, nici de cuvintele mele nu se va folosi."

Odată Avva Pamvo a călătorit cu monahii prin tot Egiptul. Ei au ajuns pe lângă un grup de oameni care, văzându-i pe monahi că trec, nu s-au ridicat în picioare. Avva Pamvo a privit la ei şi le-a zis: „Ridicaţi-vă şi salutaţi pe monahii, ca să primiţi de la ei binecuvântările lor! Căci ei pururea grăiesc cu Domnul, iar buzele lor sfinte sunt."

Acest mare Sfânt citea în inimile şi în viitorul vieţilor oamenilor, atât ale celor vii, cât şi ale celor adormiţi.

El s-a odihnit în Domnul cu pace la anul 386.

Pomenirea Sfinţilor cuvioşi Paisie şi Isaia

Sfinţii Paisie şi Isaia au fost fraţi, fii ai unor părinţi foarte bogaţi şi amândoi s-au făcut monahi. Unul s-a sfinţit din pricina nevoinţelor lui în pustie, iar celălalt din pricina milosteniilor pe care pururea le-a făcut oamenilor.

Sfântul Pamvo i-a văzut pe amândoi sălăşluiţi în Rai.

Acest fapt a stârnit o dispută între monahi, privitoare la întrebarea: Ce este mai bine? Să-ţi robeşti trupul într-o viaţă de asceză aspră în pustie sau să practici faptele milosteniei celei trupeşti?

Avva Pamvo a zis: Amândouă îl duc pe om la Rai, dacă sunt lucrate întru numele lui Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Ioan, multpătimitorul

Acest Sfânt Ioan a fost un zăvorât din Mânăstirea Sfântului Antonie de la Peşterile kievene.

Pe el 1-au chinuit timp de treizeci de ani patimile cele trupeşti, până când le-a biruit pe ele, cu nevoinţele aspre, cu mila lui Dumnezeu şi cu aceea că s-a atins de sfintele moaşte ale Sfântului Moise, ungurul (pomenit la 26 iulie).

Făcându-se biruitor asupra necuratelor patimi, Sfântul Ioan s-a umplut înlăuntru de lumină cerească negrăită, prin care el se călăuzea în timpul nopţii ca şi când ar fi umblat pe zi.

Cântare de laudă la Avva Pamvo

Fraţii pe Avva Pamvo întreabă:
„Bine e oare pe aproapele să slăveşti? "
Avva tace, apoi fraţilor zice:
„Bine e să-l cinsteşti,
dar mai bine-i să taci. "

Iară re Avva fraţii-l întreabă:
"Oare cine este desăvârşit? "
„Acela care a sa voie-o taie,
pentru dragostea voii lui Dumnezeu. "

Monahii tac, până când unul grăieşte:
„Să nu ne laşi, Avvo, ci să ne mai dai un răspuns:
A monahului haină, ce fel trebuie să fie?"

„Aşa fel că lepădând-o, nimeni să nu vrea să o ia."
Aşa grăi Sfântul, iar apoi tăcu.

El a sa limbă păzeşte,
zadarnic nicicând grăind.

Pe patul cel de moarte
al său chip străluceşte,
Şi întrebat fiind de a lui viaţă,
El dă răspuns:
„ Eu pâine cu-ale mele mâini necâştigată
Nicicând nu am gustat,
Nici m-am căit vreodat'
De vreun cuvânt rostit. "

Cugetare

Care viaţă îi este mai plăcută lui Dumnezeu? Cea trăită în pustie, întru toate nevoinţele sau cea a milosteniilor celor trupeşti?

Bărbaţii de rugăciune vieţuitori în pustie cred că omul care trăieşte în lume printre oameni greu va putea să se păzească întru curăţenia inimii sau să-şi îndrepte mintea pururea către Dumnezeu, indiferent cât de multe fapte bune face.

Iar cei care se nevoiesc în lume întru milostenii faţă de fraţii lor cei din nevoie, zic că pustnicii se îngrijesc doar de mântuirea lor, neajutând cu nimic la mântuirea celorlalţi.

Doi fraţi din Egipt, Paisie şi Isaia, au moştenit o avere imensă de la părinţii lor. Ei au vândut-o şi fiecare şi-a luat partea lui de moştenire.

Unul dintre ei a împărţit îndată totul săracilor, s-a făcut monah şi s-a retras în pustia cea mai dinlăuntru, dându-se vieţii tuturor nevoinţelor trupeşti şi sufleteşti, prin posturi, rugăciune şi curăţirea minţii şi inimii de orice gânduri rele, spre mântuirea vieţii.

Celălalt frate s-a făcut şi el monah, dar nu a intrat în pustie. Ci cu partea lui de moştenire părintească el a întemeiat o mânăstire nu foarte departe de cetate, cu o bolniţă pentru cei suferinzi, cu o casă de oaspeţi în care orice nevoiaş găsea masă gratuită şi orice întristat un pat pe care să se odihnească. El însuşi s-a închinat pe sine în întregime slujirii aproapelui celui aflat în chinuri şi nevoi.

Când amândoi fraţii au murit, s-a iscat o dispută printre monahii egipteni: care dintre cei doi fraţi a împlinit mai bine Legea lui Hristos?

Neputând găsi ei singuri răspuns, au mers la Avva Pamvo, care le-a zis: „Amândoi desăvârşiţi sunt înaintea lui Dumnezeu: cel milostiv şi primitor de străini asemenea este Părintelui Avraam cel din vechime, iubitorul de străini, iar nevoitorul cel din pustie asemenea s-a făcut marelui proroc Ilie - care amândoi mari s-au chemat înaintea lui Dumnezeu."

Dar, nu toţi monahii au fost mulţumiţi cu răspunsul Avvei Pamvo. Avva Pamvo atunci s-a rugat lui Dumnezeu ca să-i descopere mai cu dinadinsul adevărul. După împlinirea numărului de zile, el le-a zis fraţilor: „înaintea lui Dumnezeu vă zic, că pe amândoi fraţii i-am văzut, Paisie şi Isaia, veselindu-se şi bucurându-se în Rai."

Cu aceasta disputa s-a încheiat, iar fraţii s-au întors folosiţi şi bucuroşi la chiliile lor.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata păţanie a lui Valaam (Numerii 22):

- *La cum Valaam a venit să prorocească lui Balak, căpetenia moabitenilor;*
- *La cum un înger al Domnului s-a arătat pe cale şi l-a oprit pe Valaam să meargă mai departe;*
- *La cum asina pe care mergea Valaam a văzut îngerul, dar Valaam nu şi atunci asina a început să-i grăiască stăpânului ei cu glas de om.*

Predică despre aducerea aminte de ceasul morţii de care nimeni nu scapă

Socotesc, dar, că este drept, câtă vreme sunt în acest cort, să vă ţin treji, prin aducerea aminte, fiindcă ştiu că degrabă voi lepăda cortul acesta, precum mi-a arătat Domnu nostru Iisus Hristos (II Petru 1: 13-14).

Iată bun avertisment pentru iubitorii de trup, care din pricina trupurilor lor, uită de suflet. Trupul nostru este ceva care curând trebuie să piară. Indiferent cât de drag ne este, indiferent câte podoabe atârnăm pe el, indiferent cât îl mângâiem şi îl corcolim, noi într-o bună zi va trebuie să ne despărţim definitiv de el.

O, cât de adânci şi de adevărate sunt cuvintele „să ne despărţim!" Căci atunci când sufletul se desparte de trup, sufletul o face ca şi atunci când leapădă o haină de care nu mai are nevoie.

- *Când naufragiaţii ajung la mal agăţaţi de o scândură, ei se bucură de pământ şi aruncă scândura fără să se uite.*
- *Când primăvara înfloreşte câmpiile, şarpele îşi leapădă pielea lui cea învechită.*
- *Când fluturele iese din pupa lui luându-şi zborul în sus, giulgiul din care iese se leapădă la o parte.*

Tot aşa şi trupul omului este lepădat la o parte atunci când sufletul iese din el şi îl părăseşte.Ne mai folosindu-i la nimic şi chiar dăunător celor vii care rămân în urmă, acest trup mort este scos afară din casă, din oraş, ascuns de lumina zilei şi îngropat adânc în pământ.

Cugetaţi la aceasta, voi cei ce trăiţi în lux şi împodobiri, voi cei care petreceţi în trufie şi îmbuibări!

Câtă vreme sufletul este în trup, el trebuie să folosească trupul pentru mântuirea lui, supunându-1 Legii lui Dumnezeu şi făcând lucrările lui Dumnezeu.

Vedem noi oare cât de iubitor de nevoinţe este sufletul cel apostolesc? *Socotesc că este drept, câtă vreme sunt în acest cort, să vă ţin treji prin aducere aminte.*

Această nevoinţă a primit-o poruncă de la Domnul. El voieşte să o împlinească întocmai, până la capăt, mai înainte ca să-şi lepede cortul trupului lui.

Fraţilor, să ne nevoim şi noi, mai întâi ca să îmbrăţişăm îndemnul apostolului, iar al doilea, să aducem aminte de aceasta şi altora, tuturor celor cărora le voim binele şi care vor să audă. Căci iată, cu toţii mergem cu repeziciune către ţărmul celeilalte lumi şi iată repede se apropie ceasul când trebuie să lepădăm corturile trupurilor noastre şi să ne înfăţişăm înaintea Judecăţii lui Dumnezeu cu sufletul gol.

Ce răspuns vom da atunci la înfricoşatul Scaun al Judecăţii lui Dumnezeu? Cum şi în ce scop vom zice că am folosit acest lucru pământesc, cortul trupului nostru?

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, îndreptează minţile noastre ca să gândim pururea la ceasul morţii şi la judecată, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mul-ţumită în veci. Amin.

19 iulie

Pomenirea Sfintei cuvioase Macrina

Sfânta Macrina a fost sora mai mare a Sfinţilor Vasile cel mare şi Grigorie de Nisa. Fecioară tânără fiind, ea a fost logodită cu un bărbat nobil. Când logodnicul ei a murit, Macrina nu a mai voit să se logodească cu alt bărbat, zicând: ***„Nu este drept ca fecioară logodită o dată cu un bărbat să caute după aceea iar logodnă; chiar şi după legea firii, trebuie să fie o singură logodnă, aşa cum este o singură naştere şi o singură moarte."***

Ea a mai arătat că dreaptă este cugetarea ei şi din credinţa în înviere, socotind că logodnicul ei nu a murit, ci trăieşte în Dumnezeu. A zis Macrina: ***„Păcat şi ruşine trebuie să-i fie femeii care nu-i este credincioasă bărbatului ei atunci când acesta este forţat să plece într-o călătorie depărtată."***

După moartea logodnicului ei, Macrina, împreună cu maica ei, Emilia, au luat tunderea în monahism, nevoindu-se în asceză aspră. Ele au trăit din lucrul mâinilor lor, cea mai mare a timpului însă închinând-o rugăciunii şi cugetărilor dumnezeieşti.

După un timp, maica Emilia a murit şi la fel fratele, Sfântul Vasile cel mare. La nouă luni după moartea marelui Vasile, celălalt frate al Sfintei, Sfântul Grigorie de Nissa, a venit să o cerceteze pe Macrina, sora lui şi a aflat-o şi pe ea pe patul cel de moarte.

Cu puţin înainte de ceasul ieşirii sufletului ei, Macrina s-a rugat Domnului astfel: ***„Stăpâne Atotputernice Doamne, carele dai odihnă trupurilor noastre prin somnul morţii pentru o vreme, Tu iară le vei scula pe ele la buciumul cel de apoi. Iartă-mi mie păcatele mele, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase şi dă-mi mie cu suflet curat să ies înaintea Ta din acest trup stricăcios, dăruieşte-mi mie ca sufletul meu fără de păcat să se înalţe, ca tămâia înaintea Ta."***

Ea după aceea s-a însemnat cu semnul Sfintei Cruci pe frunte, ochi, faţă şi inimă şi şi-a dat sufletul. Ea s-a odihnit în Domnul la anul 379 după întrupare.

Pomenirea Sfântului cuvios Dia

Sfântul Dia s-a născut din părinţi creştini, în Antiohia Siriei, încă din frageda lui tinereţe el a fost dat la învăţătura cea sfântă, sub călăuzirea unor bărbaţi călăuziţi de Duhul Sfânt, afierosiţi vieţii celei monahiceşti şi asprelor petreceri.

Cuviosul Dia s-a luptat mult cu diavolii patimilor trupului, dintru care lupte cu mila lui Dumnezeu ieşind biruitor, a primit de la El marele dar al facerii de minuni.

În rugăciunile lui, Sfântul cuvios Dia se îndrepta mai ales către Sfânta Treime. El a făcut minuni mari şi înfricoşate numai cu puterea rugăciunii.

El a făcut să înflorească toiagul său cel uscat, a umplut cu izvoare de apă un puţ sec şi a făcut să moară un om necredincios, apoi să învie iar.

După o anume vedenie ce i s-a arătat de două ori, cuviosul Dia a părăsit Antiohia şi s-a sălăşluit lângă Constantinopol, aproape de cetate, unde şi-a continuat viaţa lui de nevoinţe aspre.

Vestea lui s-a răspândit repede, astfel încât însuşi împăratul Teodosie cel mic a venit să-1 cerceteze şi să primească de la el cuvânt de zidire a sufletului.

Patriarhul Atticus 1-a hirotonit atunci pe Dia întru preot. Trăind mulţi şi îndelungaţi ani, cuviosul Dia s-a pregătit de moarte: el a primit Sfânta Împărtăşanie, i-a povăţuit pe fraţi, s-a întins pe patul său şi înaintea ochilor tuturor celor strânşi acolo, s-a aflat mort.

Vestea adormirii cuviosului Dia a atras la cinstita lui înmormântare mulţime de popor şi de feţe înalte, între care patriarhul Atticus al Constantinopolului şi patriarhul Alexandru al Antiohiei.

Dar pe când se pregăteau să îl ducă pe cuviosul Dia la groapă, acesta s-a ridicat de pe catafalcul său, ca şi dintr-un somn şi a zis: „Dumnezeu mi-a mai dăruit cincisprezece ani de viaţă."

Astfel, cuviosul Dia a mai trăit încă cincisprezece ani, întocmai, aducând pe mulţi la calea mântuirii, vindecând mulţime de popor de grele boli sufleteşti şi trupeşti şi ajutând pe mulţi, întru ale lor felurite suferinţe cumplite şi nevoi.

El la urmă şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu căruia cu dragoste şi credinţă I-a slujit în toată îndelungata lui viaţă. El s-a odihnit la anul 430, aflându-se la cele mai adânci bătrâneţi.

Pomenirea cuviosului părintelui nostru Ştefan cel înalt

Acest Ştefan a fost fiul cneazului sârb Lazăr şi al cneaghinei Milita. El a fost un apărător al creştinătăţii din Balcani în vremuri nespus de grele.

El a fost ctitorul minunatelor mânăstiri Manasita şi Kalenici.

După o viaţă de mari nevoinţe şi tulburări, el s-a odihnit şi a trecut la Domnul, în nouăsprezece zile ale lunii iulie, din anul 1427.

Cântare de laudă la Sfântul cuvios Dia

Din pruncie şi până la sfârşit
Dia cutremuratu-s-a
de milostivirea lui Dumnezeu

Ca şi de o taină,
De milostivirea Lui şi de a Lui dreptate.

Ziua şi noaptea el gândurile
la Dumnezeu şi-a suit,
La cereasca lumină şi
la cărările cele drepte.

El duhurile viclenirii le-a gonit,
şi pe cele din patimi.

A omului viaţă pe pământ, ce este?
O mlaştină murdară
Din care cerul nu se vede nicicum.

Putea-se-va oare aceasta limpezi,
Şi prin ea să se vadă tăria?

„ Cu adevărat se va putea," zice cuviosul,
de merge-vom pe a Sfinţilor cale,
de vom lua într-ajutor
Crucea lui Hristos, Mântuitorul.
Putea-vom cu siguranţă,
De Crucea în inimi o vom ţine,

în mijocul fiinţei noastre,
De ne vom ţintui pe ea
Ale noastre cugete toate.
Atunci vom vedea pe Dumnezeu
Şi mlaştina apă limpede se va face,
Şi taine multe, până atunci ascunse,
Cu ochii noştri vom vedea. "

Cugetare

Cea mai mare frumuseţe a unei femei este cuviinţa, căci lipsa de cuviinţă la o femeie este cea mai nenaturală şi mai respingătoare imagine care se poate vedea în lume.

Viaţa Sfintei Macrina este un exemplu ilustru de bună cuviinţă, care se cuvine să fie a oricărei femei.

În tinereţile ei, cuvioasei Macrina i s-a ivit o rană adâncă la sân. În pofida sfaturilor mamei ei, Emilia, de a lăsa să o vadă un medic care să-i poată prescrie şi tratament, Macrina a refuzat aceasta.

Afierosindu-se pe sine în întregime, trup şi suflet, ca monahie lui Dumnezeu, Macrina nu mai înţelegea să se descopere în faţa unui bărbat, spre a afla de la el vindecare bolii ei trupeşti, ea care nu concepea să apară goală nici măcar înaintea mamei ei.

În timpul acestei boli şi acestor discuţii, Macrina s-a rugat într-o noapte cu lacrimi înaintea lui Dumnezeu, strigând din rărunchii inimii ei. Lacrimile ei s-au amestecat cu praful pământului din locul în care se afla şi 1-au prefăcut în tină la picioarele ei.

Cu credinţă de nezdruncinat, Macrina a luat din acea tină făcută din ţărână şi din lacrimi şi s-a uns cu ea la rana ei. A doua zi, fericita s-a trezit complet vindecată.

Când maica a intrat la ea, cernită de durere, să vadă cum îi este, Macrina, din smerita cugetare, nu a voit să-I descopere că Domnul a vindecat-o prin minunea rugăciunii şi a lacrimilor amestecate cu ţărână, ci, nevoind să-i arate rana, i-a zis: ***„Mă voi vindeca, mamă, numai dacă îţi vei pune tu mâna ta dreaptă peste pieptul meu şi mă vei însemna cu semnul Sfintei Cruci peste rană."***

Emilia şi-a întins mâna şi a însemnat-o pe fiica ei cu semnul Sfintei Cruci peste rană, pe care atingând-o, nu a mai simţit-o, căci rana nu mai era: se mai vedea doar cicatricea rănii care fusese.

Aşa şi-a ascuns Macrina goliciunea trupului din bună cuviinţă şi puterea ei de a face minuni, din smerită cugetare.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata prorocie a lui Valaam (Numerii 23 şi 24):

- *La cum Valaam venise ca să blesteme poporul lui Israel, aşa cum îi ceruse Balâc, regele Moabiţilor;*
- *La cum, în loc să blesteme poporul, Valaam 1-a binecuvântat, poruncindu-i-se aşa de către Duhul lui Dumnezeu;*
- *La cum Valaam a prorocit despre Hristos când a zis:* ***O Stea răsare din Iacov; un Toiag se ridică din Israel (Numerii 24: 17).***

Predică despre apostoliceasca iubire şi discernământ [dreaptă socoteală]

Dar mă voi sili ca şi după plecarea mea, să vă amintiţi necontenit de acestea (II Petru 1: 15).

Fraţilor, să ne rugăm ca să se deschidă inimile noastre, spre a putea primi în ele această taină adâncă.

Mai înainte de cuvintele acestea, apostolul a zis că nu va înceta niciodată să aducă aminte credincioşilor mereu despre adevărurile mântuitoare ale credinţei, despre puterea dumnezeiască dată oamenilor prin Hristos Domnul şi despre aceea că oamenii trebuie să se pregătească spre a primi această putere *scăpând* [mai întâi] *de stricăciunea poftei celei din lume* (II Petru l: 4).

El acum merge mai departe şi făgăduieşte că se va sili ca şi după plecarea lui să le amintească credincioşilor necontenit de aceasta şi după plecarea lui, adică după „ieşirea lui" (după cum se spune în textul vechi grecesc al Noului Testament) din această viaţă, când îşi va *lepăda cortul acesta* (II Petru 1: 14), adică după ce se va desprinde de trupul acesta, după ce va muri.

O, dumnezeiască credinţă! O, mângâiere a sufletelor noastre! O, dulceaţă! Apostolul ne făgăduieşte că va continua să se gândească la noi şi să ne chivernisească pe noi, Biserica lui Dumnezeu de pe pământ, chiar şi de dincolo, din cealaltă lume!

El ne făgăduieşte că nu va înceta să ducă mai departe lucrul pe care 1-a început pe pământ, aducându-ne mereu şi mereu aminte nouă, credincioşilor, despre care este ţelul vieţii noastre şi iubindu-ne mereu pe noi, cei credincioşi de pe pământ care credem în Hristos.

O, apostolicească iubire, atât de asemenea iubirii lui Hristos! O, apostolicesc discernământ, pe a cărui iubire Duhul Sfânt nu o împuţinează, câtă vreme mai petrec oameni pe pământ, înfăşuraţi în perdeaua întunecată a trupului morţii acesteia!

Sfântul apostol Petru a dat această făgăduinţă credincioşilor acum aproape două mii de ani. Oare a împlinit-o el în tot acest timp? Cu adevărat a împlinit-o, până la ultima cirtă şi nu numai aşa cum interpretează unii, prin aceea că ne-a lăsat epistola sa şi prin succesiunea apostolică, ci în primul rând prin lucrarea lui de toată vremea în Biserică, pe care o lucrează din cealaltă lume.

Sfântul apostol Petru de multe ori s-a înfăţişat aievea unor oameni, aşa cum au făcut şi ceilalţi Apostoli, ori de câte ori Biserica a avut nevoie şi după negrăita purtare de grijă a lui Dumnezeu.

El le-a adus mereu aminte păstorilor şi credincioşilor Bisericii că trebuie să se ţină strâns de Sfânta credinţă şi să-şi îndrepteze pururea cărările vieţii lor. Dar chiar şi atunci când apostolul Petru nu apare aievea sau în vedenie oamenilor, el a lucrat şi pururea lucrează spre a noastră mântuire, într-un fel tainic, cunoscut doar cerului.

Pentru Sfinţii apostoli existenţa vieţii de după moarte, a Raiului şi celor cereşti, a fost tot atât de limpede pe cât este lumina soarelui celor care au vederea nevătămată.

Să ne dea şi nouă Dumnezeu, pentru rugăciunile lor, ca să se deschidă ochii noştri duhovniceşti, ca să putem vedea şi noi încotro ne îndreptăm şi ce ne aşteaptă după moarte.

O, Stăpâne Doamne Atotmilostive Iisuse Hristoase, izbăveşte-ne pe noi de întuneric şi scoate-ne la lumina vieţii celei adevărate după mare milă Ta şi pentru rugăciunile Sfinţilor şi întru tot lăudaţilor apostoli ai Tăi, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

20 iulie

Pomenirea Sfântului măritului proroc Ilie Tesviteanul, înaintemergătorul celei de a doua veniri a lui Hristos

Sfântul proroc Ilie - văzătorul de Dumnezeu, făcătorul de minuni şi zilotul dumnezeieştii credinţe - s-a născut din seminţia preoţească a lui Aaron în pământul Arabiei, în cetatea Tesvi pentru care pricină s-a şi numit Tesviteanul.

Când s-a născut pruncul Ilie, tatăl lui, Sovac, a văzut îngerii lui Dumnezeu cum şed în jurul copilului şi îl înfăşoară cu foc şi îl hrănesc cu pară de foc. Aceasta a preînchipuit caracterul de foc al Sfântului Ilie şi puterea lui de Dumnezeu dăruită. El şi-a petrecut anii tinereţii în cugetări dumnezeieşti şi în rugăciune, retrăgându-se adesea în pustie şi rugându-se singur în linişte şi tăcere, înaintea Domnului.

În acea vreme regatul lui Israel era împărţit în două părţi disproporţionate: Regatul lui Iuda consta numai din două seminţii, ale lui Iuda şi Veniamin, cu capitala la Ierusalim; iar regatul lui Israel consta din celelalte zece seminţii, având capitala la Samaria.

Regatul lui Iuda era guvernat de descendenţii marelui rege Solomon, fiul lui David, pe când Regatul lui Israel a ajuns mai târziu să fie guvernat de o slugă a lui Solomon, pe nume Ieroboam.

Cea mai mare luptă a vieţii Sfântului proroc Ilie a fost cu regele israelit Ahav şi cu a lui nelegiuită nevastă Isabela, căci din cauza ei Ahav se închina idolilor, întorcând astfel şi poporul de la slujirea Adevăratului Dumnezeu Celui Unul şi făcându-1 să se închine la lucruri. În afară de aceasta Izabela, care era siriană, 1-a mai determinat pe bărbatul ei să ridice şi un templu idolului lui Baal, căruia i-a dat o mulţime de preoţi slujitori.

Atunci a început să lucreze Sfântul proroc Ilie mari minuni, întru vădirea adevărului, adică a marii puteri şi stăpânii a lui Dumnezeu. El a închis cerurile, astfel încât nu a mai plouat timp de trei ani şi jumătate; el a chemat foc din cer, care a ars jertfa adusă de Ilie lui Dumnezeu, jertfa pe care el turnase apă de trei ori, ca să facă vădită minunea, care foc peste jertfele aduse lui Baal de către popii idoleşti nu s-a coborât, chiar uscate fiind acelea; el a adus ploaie pe pământ, curmând seceta doar cu rugăciunea; el a înmulţit minunat făina şi uleiul din urciorul văduvei din Sarepta Sidonului şi i 1-a înviat pe fiul ei; el i-a prorocit lui Ahav că sângele lui îl vor linge

câinii, iar Izabelei că tot câinii o vor mânca, precum au şi fost toate, întocmai; el a lucrat multe alte minuni şi a făcut şi multe
alte prorocii.

El a grăit cu Dumnezeu şi a auzit glasul Lui în adierea de vânt lin din Muntele Horeb, care a fost după vijelia năprasnică şi după cutremur şi după foc.

Mai înainte de plecarea lui la Domnul, Sfântul proroc Ilie a uns proroc în locul lui pe Elisei, cerându-i-se aşa de către Domnul; atunci el a despărţit Iordanul cu cojocul lui.

La urmă, el a fost răpit la ceruri într-un car de foc tras de cai de foc. El s-a arătat pe Muntele Tabor, împreună cu Moise, stând de o parte şi de alta a Domnului Iisus Hristos şi grăind cu El, la Schimbarea la Faţă a Lui.

Iar la sfârşitul lumii, Ilie va veni din nou, spre a pune capăt puterii lui antihrist (Apocalipsa 11).

(în Sinaxarul grecesc este scrisă următoarea minune a Sfântului proroc Ilie: "Un anume Paisie, stareţ al Mânăstirii Sfântului proroc Ilie din Ierusalim, a venit la Constantinopol, iar de la Constantinopol la Belgrad, la vremea când aici patriarh era tot un Paisie. În vremea aceea locuia la Belgrad un creştin orthodox a cărui nevastă era romano-catolică. În ziua praznicului Sfântului proroc Ilie această femeie s-a pornit să frământe pâine, dar bărbatul ei i-a zis: 'Astăzi este marea sărbătoare a Sfântului Ilie şi tu nu trebuie să lucrezi aceasta.' Atunci femeia i-a răspuns că Sărbătoarea Sfântului proroc Ilie a fost cu zece zile mai înainte (după calendarul papistăşesc). Aşa s-au certat femeia cu bărbatul ei. Femeia cea încăpăţânată deci şi-a frământat pâinea ei, dar o, minune! Aluatul s-a prefăcut în piatră în mâinile ei! Toţi vecinii au venit să vadă şi toţi au luat câte o bucăţică din acea piatră şi au dus cu ei. Paisie, Stareţul Mânăstirii Sfântului Ilie din Ierusalim a luat şi el o bucăţică din această piatră şi a dus-o cu el la Ierusalim, ca mărturie a minunii lucrate de Dumnezeu prin Sfântul Lui. Egumenul Paisie a pus piatra înaintea icoanei Sfântului proroc Ilie care se afla în Mânăstire." - Nota Autorului.)

Pomenirea Sfântului Ilie, patriarhul Ierusalimului şi a Sfântului Flavius, patriarhul Antiohiei

Sfinţii Ilie şi Flavius aceştia au fost mari ziloţi ai credinţei şi apărători ai Ortodoxiei. Ei au fost aruncaţi în exil de ereticul împărat Anastasie şi în exil au şi murit.

Ei au prorocit cu exactitate moartea împăratului Anastasie, precum şi pe a lor înşile. Ei şi-au trimis scrisori unul celuilalt în exact aceeaşi zi, aflându-se în locuri la mare depărtare unul de celălalt: „Anastasie împăratul astăzi a murit, să mergem şi noi la judecata Domnului împreună cu dânsul."

Două zile mai târziu, amândoi Sfinţii s-au săvârşit către Domnul la anul 518.

Cântare de laudă la Sfântul proroc Ilie Tesviteanul

O, bărbatule de foc, prorocule sfinte Ilie,
Tu pe pământ cu dumnezeiască lumină ai strălucit!

Bineplăcut înaintea Domnului tu ai fost,
Cu ale tale de foc rugăciuni!

Tu cerurile ai încuiat, şi din ceruri foc ai pogorât!
Tu acestea toate le-ai lucrat
Prin Dreapta cea tare a lui Dumnezeu!

Tu pe oameni ai certat pentru necredinţa lor.
Tu zilot al credinţei ai fost
întru Unul, Viul Dumnezeu.

Tu eşti Slăvitul proroc pe care
Cu dragoste Biserica-l cinsteşte.

Pe tine Ahav regele nu te-a-nspăimântat,
Şi nici necurata Izabelă.

Căci ţie Domnul Dumnezeu împărat vieţii tale a fost,
Şi toată a ta bogăţie.

Tu de hrană şi băutura trupului,
Nu te-ai grijit.
Tu cu totul grijii lui Dumnezeu te-ai încredinţat.
De nimeni temându-te, pe toţi ai înspăimântat,
Ca un leu ai fost tu, iar ei ca nişte şoareci.

Tu râvna de foc ai avut
pentru Domnul Dumnezeul cel Viu,

Şi pe tine Biserica
Cu dragoste te cinsteşte.

Dumnezeu pe tine te-a slăvit cum doar pe puţini,
Căci tu pe El slăvitu-L-ai cum nu mulţi au făcut-o.
El foc ţi-a trimis jertfa ta s-o primească,
El putere ţi-a dat pe mort ca să-l învii.

Minunile tale au cutremurat lumea,
Prorociile tale, toate s-au împlinit.
Tu viu ai fost cu trupul şi cu sufletul,
Moartea de tine până azi nu s-a atins.

O, Sfinte părinte Ilie, prorocule al lui Dumnezeu,
Cela ce până astăzi eşti viu cu trupul şi cu sufletul!
Noi pe tine pururi te cinstim,
Ţie strigăm: Slavă!
Cu inimi de bucurie.

Cugetare

Scriind viaţa surorii lui Sfânta Macrina, Sfântul Grigorie de Nisa a şovăit să înşiruiască toate minunile ei, explicând lucrul acesta astfel: „...ca nu cumva să mă aflu răspunzător pentru păcatul stârnirii necredinţei în cei slabi." Căci sfântul prin cuvântul „slabi" îi numea pe cei necredincioşi.

Cu adevărat, nimeni nu este mai slab decât omul care nu are credinţă. Omul lipsit de credinţă va crede în schimb în puterea lucrurilor moarte şi a forţelor naturii, dar în puterea lui Dumnezeu şi a plăcuţilor Lui, nicidecum. Aceasta este o nesimţire a sufletului, care este unul şi acelaşi lucru cu moartea lui. Astfel, sufletele cele vii cred în Dumnezeu, pe când cele moarte, nu.

Sufletele cele vii cred în minunile Sfântului, marelui proroc Ilie. Aceste minuni le dau curaj şi le dăruiesc mare bucurie, căci ei ştiu că ele sunt manifestarea puterii lui Dumnezeu. Căci din moment ce Dumnezeu îşi manifestă puterea Lui prin lucruri neînsufleţite din natură, cum să nu Şi-o manifeste şi prin oamenii cei vii, Sfinţii cei plăcuţi Lui?

Mai ales apariţia Sfântului proroc Ilie pe Muntele Taborului, la vremea Schimbării la faţă a Domnului Hristos, ne dăruieşte nouă credincioşilor cea mai mare bucurie.

În timpul vieţii lui pe pământ, acest mare proroc al Domnului a făcut înaintea oamenilor dovada existenţei Domnului celui Viu şi Unul, iar prin înfăţişarea lui pe Muntele Tabor la sute de ani de la plecarea lui de pe pământ, el a dat oamenilor dovada vie a vieţii de după moarte.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatul ajutor care le-a venit israeliţilor în războaie (Deuteronomul 2-3):

- *La cum i-a învins Moise pe împăraţii cei păgâni, pe Sihon, regele amoreilor, şi pe Og, regele Vasanului, căci aşa a binevoit Domnul, ca ei să piară;*
- *La cum Moise nu a putut să ia pământul Moabului, căci nu a voit Domnul, care dăduse Moabul urmaşilor dreptului Lot;*
- *Cum biruinţa sau înfrângerea în războaie nu vine dacă nu o îngăduie mai întâi Domnul.*

Predică despre mărturia personală a apostolilor

„Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru care am binevoit. " Şi acest glas noi l-am auzit, pogorându-se din cer, pe când eram cu Domnul în muntele cel sfânt (II Petru: 17-18).

Să ascultăm mărturia celui drept şi credincios carele a fost răstignit pe cruce pentru mărturia lui! Să-1 ascultăm pe marele Petru, care pe cele ce nu le-a putut dovedi cu cuvântul, le-a dovedit cu însăşi moartea lui cea sângeroasă de pe cruce, pe care a fost răstignit cu capul în jos de către păgâni!

Iar mărturia lui aceasta a fost: că s-a aflat pe Muntele Taborului când S-a schimbat la faţă Domnul nostru şi când Moise şi Ilie s-au aflat de o parte şi de alta a Lui, grăind cu El. Mărturia lui aceasta a fost: ***că un glas s-a auzit din cer, care a zis: Acesta este Fiul Meu mult iubit, întru care bine am voit (II Petru l: 17).***

Prin cuvintele acestea apostolul nu vorbeşte de ceea ce au văzut fraţii lui apostoli pe muntele sfânt, lucruri care sunt trecute în Sfintele Evanghelii, ci repetă doar ceea ce au auzit. Căci ceea ce au auzit este la fel de important ca ceea ce au văzut.

De aceea,

- ✓ *să audă omenirea că Apostolii L-au văzut pre Domnul Iisus Hristos Schimbat la faţă şi să cunoască că El este Fiul lui Dumnezeu!*

- ✓ *Să audă omenirea că apostolii i-au văzut vii pe Moise şi pe Ilie şi să cunoască adevărul că există viaţa de după moarte şi adevărul că există înfricoşata Judecată de Apoi a lui Dumnezeu!*
- ✓ *Să audă omenirea că Iisus Hristos se numeşte Fiu al lui Dumnezeu de către Dumnezeu Tatăl însuşi şi nu doar de către nişte oameni muritori! Căci cei care grăiesc aceste cuvinte omenirii, spunându-le ceea ce au văzut cu ochii şi au auzit cu urechile, sunt martori credincioşi şi adevăraţi.*

Iar cei care nu cred apostolilor, cred atunci lui Iuda Iscariot şi lui Caiafa, lui Irod şi lui Nero, care cu toţii i-au prigonit pe Sfinţii apostoli şi au trădat adevărul! Căci acela care nu crede mărturiei celor drepţi nu poate decât să creadă mărturiei mincinoşilor. Şi cel care nu crede mărturiei celor curaţi, va crede neapărat mărturiei necuraţilor. Iar cel care nu crede mărturiei celor care suferă şi se chinuiesc pentru adevăr, va crede torţionarilor care îi chinuie pe cei drepţi şi desfrânaţilor.

Căci să se ştie: nu răsare ziua peste omenire, decât într-un singur scop: ca omenirea să treacă ori de partea unora, ori a celorlalţi!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Mântuitorule şi Luminătorule al sufletelor noastre, luminează-ne pe noi cu cuvântul Tău cel Sfânt, pe carele apostolii până la moarte îl au mărturisit, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumită în veci.Amin.

21 iulie

Pomenirea Sfântului proroc Iezechiel

Iezechiel a fost feciorul unui preot din cetatea Sarir. El a fost luat în robia babiloniană împreună cu regele Iehoiachim şi mulţi alţii din poporul lui Israel. Iezechiel a prorocit timp de douăzeci şi şapte de ani în robia babiloniană.

El a fost contemporanul proroculuiIeremia. Pe când Ieremia învăţa poporul şi prorocea la Ierusalim, Iezechiel prorocea şi învăţa poporul evreu luat rob în Babilon.

Prorociile lui Ieremia erau cunoscute în Babilon, iar ale lui Iezechiel, la Ierusalim. Amândoi aceşti bărbaţi sfinţi proroceau într-un mod minunat: prorociile lor consunau între ele mergând în acelaşi sens, ambii prooroci fiind prigoniţi şi torturaţi de poporul cel necredincios al lui Israel.

Sfântul Iezechiel a avut vedenii înfricoşate şi ne mai auzite. La râul Chebar, Iezechiel ***a văzut cerurile deschizându-se şi un nor mare şi un val de foc, care răspândea în toate părţile raze strălucitoare; iar în mijlocul focului strălucea ca un metal în văpaie. Şi în mijloc am văzut ceva ca patru fiare, a căror înfăţişare semăna cu chipul omenesc. [...] Toate patru aveau câte o faţă de om înainte, toate patru aveau câte o faţă de leu la dreapta, toate patru aveau câte o faţă de bou la stânga şi toate patru mai aveau şi câte o faţă de vultur la spate (Iezechiel 1: 4-5, 10).***

Faţa de om arăta pe Domnul Iisus Hristos întrupat în chip de om; faţa de leu arăta dumnezeirea Lui; faţa de bou arăta jertfa Lui, iar faţa de vultur arăta învierea şi înălţarea Lui.

Într-o altă vedenie Sfântul proroc Iezechiel a văzut învierea morţilor. Prorocul a văzut o vale plină de oase uscate şi moarte, asupra cărora pogorând Duhul lui Dumnezeu, ele s-au trezit la viaţă şi s-au ridicat pe picioarele lor.

El a mai văzut în duh şi cumplita distrugere a Ierusalimului, când mânia lui Dumnezeu i-a ucis pe toţi, în afară de aceia însemnaţi cu litera grecească Tau, care corespunde literei noasre T şi care simbolizează Crucea.

Răutatea evreilor nu 1-a ocolit pe acest bărbat dumnezeiesc. Ei 1-au urât pentru că le-a arătat hidoşenia caracterului lor şi păcatele lor şi de aceea 1-au legat de cozile a doi cai care fugind, 1-au sfâşiat în două.

El a fost îngropat în mormântul lui Sem, fiul lui Noe.

Pomenirea Sfinţilor cuvioşi Simeon şi Ioan

Aceşti doi tineri au lepădat lumea, casele lor şi rudeniile lor: Simeon pe maica lui cea vârstnică, iar Ioan pe tânăra lui soţie.

Amândoi au primit tunderea în monahism de la stareţul Nicon al Mânăstirii Sfântului Gherasim şi s-au retras în pustie, unde au vieţuit întru aspre nevoinţe şi înfrânări timp de mulţi ani. Ei şi-au pedepsit trupurile cu postiri aspre, până acolo încât semănau cu două ramuri uscate de copac.

Într-o zi Simeon i-a zis lui Ioan că, având poruncă de la Dumnezeu, trebuie să părăsească pustia şi să meargă să vieţuiască în viermuiala cetăţii, spre a-I sluji lui Dumnezeu din mijlocul ei.

Atunci Ioan i-a zis: „Atunci păzeşte-ţi inima împotriva a tot ceea ce vei vedea în cetate. Nu te atinge cu inima ta de ceea ce va atinge mâna ta. Nu te desfăta cu inima de bucatele pe care le va gusta gura. Iar când vei umbla cu picioarele tale, să umble şi pacea lui Dumnezeu întru tine. Şi să nu se tulbure mintea ta de lucrurile ce le vei avea de lucrat la arătare. Şi roagă-te pentru mine, ca Domnul să aibă milă de noi şi să nu ne despartă unul de celălalt când va veni întru împărăţia Lui."

Sfântul Simeon a ascultat cuvântul fratelui lui întru Domnul, 1-a sărutat şi a părăsit scumpa pustie, sălăşluindu-se în lume, printre oameni, ca un nebun pentru Hristos.

El a fost trimis de către Dumnezeu ca să-i înveţe pe oameni să se întoarcă spre credinţa ortodoxă şi să o lucreze cu fapta. El s-a prefăcut nebun înaintea oamenilor, dar inima lui era altar şi templu al Duhului Sfânt, întru care se lucra neîncetat rugăciunea. El a avut din belşug harul Duhului Sfânt.

El vedea toate tainele oamenilor, cele de aproape şi cele de departe şi avea putere să vindece bolile lor şi să-I curăţească de diavoli. Dănţuind în mijlocul uliţelor ca un nebun, el se apropia pe neaşteptate de câte unul şi îi şoptea la ureche păcatele lui ascunse, poruncindu-i să se pocăiască de ele.

El se înfăţişa în vis păcătoşilor, îi certa şi îi îndemna să se pocăiască. Aşa s-a întâmplat cu Baii, un actor-măscărici [păgân] care îşi bătea joc pe faţă de altarele creştine: Sfântul Simeon i s-a înfăţişat în vis şi l-a certat, poruncindu-i să se pocăiască de faptele lui, iar măscăriciul s-a lăsat de necuratul lui meşteşug şi s-a făcut creştin râvnitor.

Un oarecare tânăr depravat a înnebunit din pricina desfrânărilor lui. Venind în faţa acestui nebun, Sfântul i-a tras o palmă puternică şi i-a zis: „Să nu mai prea curveşti." În acea clipă dracul a ieşit din tânăr şi acesta s-a însănătoşit.

Cântare de laudă la Sfântul proroc Iezechiel

Prin a lui Dumnezeu voie, Iezechiel vedenie a avut:
Un câmp larg, nesfârşit plin de oase moarte de om.

Iezechiel de sus a auzit un glas:
Fiul omului, vezi tu aceste oase?
Ele odinioară au fost vii, oameni vii
Ce pe pământ ca oaspeţi ai Mei s-au bucurat;
Eu bogat la masa mea lor le-am slujit,
Dar puţini Mi-au mulţumit aşa cum se cuvine.
Voieşti oare să învii aceste oase?

Prorocul s-a spăimântat şi a rămas în uimire:
„ O, Doamne, Doamne, Tu singur ştii!
De porunceşti, vii poţi ca să le faci iară!"

Apoi s-a pornit cutremur, huruit şi tunet,
Şi prorocul văzut-a minunea: cum oasele vii s-au făcut.
Oasele s-au ridicat şi s-au unit,
Fiecare la a lui încheietură;
Crescut-au apoi pe ele vene, piele şi trup.

Prorocul tremurând de spaimă martor minunii a fost,
Şi L-a slăvit pe Domnul, cu tot trupul şi sufletul.

Ale proroculuí graiuri rostite în Duhul
Domnul Cel înviat le-a arătat aievea.
Când Duhul va voi, morţii vor învia,
În trupuri duhovniceşti, transfigurate.

Atunci credincioşii se vor veseli în Domnul,
Şi-mpărăţi-vor veşnic în Cerurile Lui.

Cugetare

Pentru dragostea aproapelui său celui din lume, Sfântul Simeon şi-a lăsat pe singurul lui prieten pe pământ şi iubita lui chilie de pustnic şi s-a făcut nebun.

Se spune că regele spartan Licurgurs a făcut şi el un sacrificiu măreţ pentru concetăţenii lui. El a promulgat nişte legi aspre, creând un sistem cu totul nou de educare a tinerilor şi aducând o ordine mai bună în stat. După ce a dat aceste legi, el le-a zis supuşilor lui că doreşte să meargă la sanctuarul de la Delfi şi că până la întoarcerea lui vrea ca ei să facă legământ că îi vor respecta legile cu stricteţe. După ce toţi cetăţenii au depus acest jurământ, Licurgus a părăsit ţara fără să se mai întoarcă niciodată, legându-i astfel pe cetăţeni de jurământul lor pentru totdeauna.

Mare este sacrificiul de a-ţi părăsi de bună voie confortul şi patria şi a locui în pământ străin, spre a le fi de folos cetăţenilor ţării tale. Dar cu cât mai mare nu este sacrificiul de a-ţi părăsi propria minte şi de te preface cu bună ştiinţă nebun pentru totdeauna înaintea oamenilor! Oare nu este nebunia cea mai străină ţară cunoscută omului? A locui în asemenea tărâm sălbatic an după an, o viaţă întreagă şi aceasta numai de dragul mântuirii aproapelui!

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata trecere a lui Israil prin râul Iordanului (Iosua 3):

- *La cum, prin puterea lui Dumnezeu ce a lucrat prin Iosua, apele Iordanului s-au despărţit, iar poporul lui Israil şi preoţii lui au trecut ca pe uscat;*
- *La cum preoţii, cu Cortul Legământului, au stat pe pământ uscat în mijlocul Iordanului, până când tot poporul a trecut de partea cealaltă a lui;*
- *La cum nici mie nu trebuie să-mi fie frică de potopul acestei lumi, câtă vreme ţin strâns legământul Domnului în mijlocul fiinţei mele, adică în inima mea.*

Predică despre prorocii mincinoşi

Dar au fost în popor şi proroci mincinoşi, după cum şi între voi vor fi învăţători mincinoşi, care vor strecura eresuri pierzătoare şi făgăduind chiar şi pe Stăpânul care i-a răscumpărat, îşi vor aduce lor o grabnică pieire (II Petru 2: 1).

Omul în lume se află într-un permanent război. Războiul este neîncetat, iar duşmanii sunt mulţi, învăţătorii mincinoşi se numără printre cei mai periculoşi duşmani. Numai dacă mintea omului se îndreaptă statornic către Dumnezeul cel Viu se va putea el ţine la adăpost din partea acestor periculoşi duşmani.

Învăţătorii mincinoşi sunt fie oameni orbi, fie tâlhari: primii, din pricina orbirii lor, se duc şi pe ei şi îi duc şi pe alţii la pieire; iar ceilalţi, din pricina răutăţii lor, intenţionat îi duc pe alţii la rătăcire, dar îşi condamnă şi propriile lor suflete şi trupuri la focul gheenei.

Domnul însuşi a prorocit despre unii ca aceştia: ***Şi mulţi proroci mincinoşi se vor scula şi vor amăgi pe mulţi (Matei 24: 11).***

Apostolul nu face decât să confirme cuvintele Domnului. Şi prorocii mincinoşi şi învăţătorii mincinoşi vor semăna seminţele distrugerii printre oameni. Aceste seminţe sunt *eresurile pierzătoare* prin care unii s-au lepădat de Domnul lor care a răscumpărat omenirea cu Scumpul Lui Sânge.

Mulţi învăţători mincinoşi deja au fost în lume şi sunt şi acum, care şi-au împrăştiat şi încă îşi împrăştie neghinele otrăvitoare ale ereziilor lor, în întreaga lume.

Fraţilor, dacă cunoaşteţi aceste *eresuri pierzătoare* pe care Sfinţii părinţi le-au dat anatemei la Sfintele Sinoadele Ecumenice, atunci destoinici veţi fi să recunoaşteţi şi principala sămânţă a otrăvii lor pe care diavolul şi slugile lui o seamănă în ogorul pe care Domnul a pus sămânţa sfântă a grâului celui mai curat.

Dar, indiferent dacă sunteţi sau nu destoinici să cunoaşteţi acestea, aţintiţi-vă pururea minţile la Dumnezeu; păziţi-vă pururea cu Semnul Crucii, chemaţi Numele Sfânt şi prea curat al Stăpânului şi Domnului Iisus Hristos şi pe cel al plăcuţilor Lui şi mai ales al îngerului vostru păzitor întru ajutor şi nu vă temeţi, în afară de acestea, pururea cercetaţi Sfânta Biserică iar ea, fiind mult înţeleaptă şi biruitoare asupra tuturor înşelăciunilor şi minciunii, vă va povăţui şi vă va arăta ce este adevărat şi ce nu.

Căci voi sunteţi de ieri, pe când Biserica este din vremurile străvechi. Memoria voastră e scurtă, pe când a Bisericii nu.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Tu eşti singura Cale, singurul Adevăr şi singura Viaţă. O, Doamne, nu ne lăsa pre noi să urmăm mincinoşilor învăţători

şi să cădem de la Tine, Căci noi pe Tine Te slăvim şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

22 iulie

Pomenirea Sfintei mironosiţe şi întocmai cu apostolii Maria Magdalena

Maria Magdalena a fost una dintre mironosiţele femei şi întocmai cu apostolii.

- *Ea s-a născut în cetatea Magdala ce se află pe malul lacului Ghenizaret şi era din tribul lui Isahar.*
- *Ea a fost chinuită de şapte duhuri necurate, de care a curăţat-o Domnul, făcând-o deplin sănătoasă.*
- *Ea a fost următoarea credincioasă a Lui şi I-a slujit Lui de-a lungul propovăduirii Lui pământeşti.*
- *Ea a stat la piciorul Crucii pe Golgota şi a plâns cu amar, fiind alături de Maica lui Dumnezeu.*
- *După moartea Domnului, ea a mers la Sfântul Mormânt de trei ori. Când Domnul a înviat, ea L-a văzut de două ori: o dată singură şi o dată împreună cu alte femei mironosiţe.*
- *Ea a călătorit la Roma şi a stat înaintea Cezarului Tiberiu, căruia i-a dăruit un ou roşu şi 1-a salutat astfel: „Hristos a înviat!"*
- *Ea 1-a denunţat pe Pilat din Pont înaintea lui Tiberiu, arătându-i că nu a fost dreaptă îngăduinţa lui ca Hristos Domnul să fie răstignit. Cezarul a primit acuzaţia şi 1-a transferat pe Pilat de la Ierusalim în Galia unde, aflându-se deja în dizgraţia împăratului, acest judecător nedrept a murit de o boală cumplită.*
- *După acestea, Maria Magdalena a mers de la Roma la Efes, spre a-i sta în ajutor Sfântului Ioan evanghelistul în vestirea Evangheliei Domnului.*

Cu dragoste neţărmurită faţă de Domnul Iisus Hristos cel înviat, cu râvnă arzătoare pentru Sfânta credinţă şi ca un adevărat apostol al lui Hristos, ea a vestit Sfânta Evanghelie lumii.

Ea a adormit cu pace la Efes. Potrivit Sfintei Tradiţii, peştera în care a fost îngropată Maria Magdalena a fost aceeaşi în care mai târziu cei şapte Tineri (pomeniţi la 4 august) au dormit somnul lor minunat care a durat câteva sute de ani, din care s-au trezit şi lumea i-a văzut, apoi au adormit iar somnul cel veşnic.

Sfintele moaşte ale Mariei Magdalena au fost mutate mai apoi la Constantinopol. Lângă Grădina Ghetsimani se află o frumoasă mânăstire rusească închinată Sfintei Maria Magdalena.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Foca

În această zi se prăznuieşte mutarea cinstitelor moaşte ale Sfântului Foca din Pont la Constantinopol, mutare ce a avut loc pe la anul 404.

Sărbătoarea muceniciei sfântului se prăznuieşte în douăzeci şi două de zile ale lunii septembrie, zi în care se face pomenire de viaţa şi de martiriul lui.

Dar şi astăzi prăznuieşte Biserica o minune a sfântului. Arabii au luat prizonier un bărbat pe nume Pontinus. Ei 1-au legat în obezi, i-au legat mâinile la spate şi 1-au lăsat într-un loc, să moară. Zăcând cu faţa la pământ şi neputând face nici cea mai mică mişcare, Pontinus a strigat: „O, Sfinte sfinţite mucenice Foca, ai milă de mine şi mă mântuieşte!"

Strigând acestea el a adormit, iar în vis Sfântul Sfinţit Foca, mucenicul s-a apropiat de el, 1-a atins la mână şi i-a zis: *Te iartă pe tine Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos!*

Când Pontinus s-a trezit, el s-a aflat slăbit din legături. El s-a ridicat şi a plecat spre casa lui.

Sfântul sfinţit mucenic Foca a fost de atunci înainte Sfântul Patron al casei lui.

Pomenirea Sfântului vuvios Cornelie de la Pereyaslavl

Acest Sfânt Cornelie a fost tuns monah la vârsta de cincisprezece ani de către un bătrân cuvios pe nume Pavel. El s-a retras în cele din urmă în pustie, în vieţuirea deplinei tăceri.

Cornelie a vieţuit la linişte timp de treizeci de ani, negrăind nici măcar un singur cuvânt către nimeni, astfel încât mulţi au crezut că este mut.

Trupul lui s-a uscat atât de mult cu postirile, încât apărea ca un schelet. Înaintea ieşirii lui, el a primit sfânta şi marea schimă şi a aflat odihnă în Domnul în douăzeci şi două de zile ale lunii iulie, din anul 1693.

Pomenirea Sfintei muceniţe Marchella

Sfânta muceniţă Marchella este foarte cinstită de poporul locuitor al insulei Chios. În biserica din această insulă care poartă hramul ei au loc minuni în fiecare an. Cu toate acestea, viaţa ei nu este cunoscută.

Potrivit tradiţiei, Marchella a fost o copilă foarte cucernică care a rămas orfană de mamă la o vârstă foarte mică. Bestialul şi păgânul ei tată a vrut să-şi necinstească propria fiică şi să trăiască cu ea ca şi cu o soţie. Marchella a scăpat din mâinile bestialului păgân dar el, fugind, a prins-o şi a tăiat-o în bucăţi.

În apropiere de biserica închinată ei se află nişte pietre care, din timp în timp, se fac ca şi când ar fi stropite cu sânge. Oamenii i-au aceste pietre, le aduc în biserică şi se roagă fierbinte Sfintei muceniţe Marchella. Apoi îşi ating de ele bolnavii lor, care astfel se fac deplin sănătoşi.

Cântare de laudă la Sfânta Maria Magdalena

Înfăşurată în negura tristeţii,
Magdalena plânge
Moartea sângeroasă a Fiului lui Dumnezeu.

Tristeţea iubirii e cea mai amară,
Căci ea pe nimeni mai are în lume prieten,
Şi nici o bucurie, de nicăieri.

Lacrimile-i sunt ei mângâiere,
Şi doar durerea, singurul prieten.

Sfintei Magdalena lumea i s-a făcut întuneric.
Fragilă fiinţă, ea caută lumina,
Ea bâjbâie în noapte,
fără nici o nădejde.

Mormântul Lui măcar, acela-i lumina ei,
Dar iată! - şi el e gol!

«L-au furat», gândi ea,
«gol şi neuns cu miruri!»

Ea vede şi plânge cu amar, de-amar cuprinsă.
Atunci aude glasul unui om, e lângă ea:

Femeie, de ce plângi?
Pe cine cauţi?

«Mă-ntrebi pe Cine caut?
Voieşti ca să mă mângâi?
Atunci, de-ai luat tu trupul,
spune-mi unde L-ai pus.»

Iisus în jos priveşte femeia care plânge
Şi-i spune blând: «Maria!»

Din inima Mariei lumina iese ca un fulger:
Ea recunoaşte glasul,
blândeţea lui nespusă,
Glasul ce-i dă putere
şi-n trup viaţa-I întoarce!
Glasul ce-a vindecat bolnavi,
Caisul ce-anviat morţii.

O, voce de viaţă-dătătoare,
O, iubită-auzire!

Maria-i în picioare şi-ntorcând capul, vede:
"Rabbuni!", strigă ea şi soarele răsare.
Peste Maria-Magdalena
şi peste-ntreaga lume,
Răsare-o nouă Zi.

Cugetare

Să luăm aminte la minunata apariţie a Arhanghelului înaintea lui Iosua, fiul lui Nun când acesta pornise să cucerească Ierihonul (Iosua, 5):

- *La cum comandantul oştirilor cereşti a stat înaintea lui Iosua cu sabia scoasă din teacă;*
- *La cum el i-a zis lui Iosua să-şi scoată încălţămintea din picioare, căci locul pe care stă este loc sfânt;*
- *La cum nici noi, în bătălia vieţii, nu trebuie să ne bizuim pe puterea picioarelor noastre sau pe a echipamentului nostru, ci numai în Acela care Se luptă pentru noi.*

Predică despre dreptatea inexorabilă a lui Dumnezeu

Căci dacă Dumnezeu nu a cruţat pe îngerii care au păcătuit, ci, legându-i cu legăturile întunericului în iad, i-a dat să fie păziţi spre judecată... (II Petru 2:4).

O, amar! Cum atunci dar va scăpa de aceeaşi cumplită pedeapsă omul cel păcătos?! ***Şi n-a cruţat lumea veche, ci a păstrat numai pe Noe, ca al optulea propovăduitor al dreptăţii, când a adus potopul peste cei fără credinţă şi cetăţile Sodomei şi Gomorei, osândindu-le la nimicire, le-a prefăcut în cenuşă, dându-le ca o pildă nelegiuiţilor în viitor (II Petru 2: 5-6).***

Prin urmare, o, omule păcătos, cum vei putea fi scutit de urgie tu? Oare eşti tu mai scump şi mai drag lui Dumnezeu decât milioane de îngeri sau decât omenirea care a pierit la Potop sau în acele infame metropole, intens populate? Când chiar îngerii neascultători au fost aruncaţi în întunericul iadului, când o omenire întreagă a fost înghiţită de Potop, când din cetăţi mari s-a ales praful şi cenuşa - în ce mai poţi nădăjdui tu, care păcătuieşti pururi fără grijă şi nu te întorci şi nu te lepezi de păcat?!

Zici că te bazezi pe mila lui Dumnezeu. Dar oare crezi că va fi Dumnezeu mai milostiv acum, cu tine, decât a fost atunci, cu aceia? Oare crezi că Dumnezeu se schimbă aşa cum se schimbă omul şi timpul? Nu nădăjdui prosteşte, omule şi fără socoteală, ci nădăjduieşte după măsura luptei pe care o dai tu ca să te lepezi de păcat şi să-ţi îmbunătăţeşti sufletul şi viaţa.

Cu adevărat, mare este mila lui Dumnezeu, îndelungată răbdarea Lui şi nesfârştită iubirea Lui. Căci iată, Dumnezeu este mai bun cu tine şi te iubeşte mai mult decât te iubeşti tu însuţi şi doreşte mântuirea ta mult mai mult decât ţi-o doreşti tu însuţi.

Dar oare crezi tu că cel care îşi bate joc de milostivirea lui Dumnezeu până la sfârşit, care îşi râde de îndelunga răbdare a lui Dumnezeu până la sfârşit şi care întoarce spatele iubirii lui Dumnezeu până la sfârşit - oare crezi tu că pe un astfel de om îl va forţa Dumnezeu să intre întru împărăţia Sa ca să-l facă cetăţean împreună cu îngerii şi cu Sfinţii?

Ce cumplit este întunericul iadului, zăngănitul lanţurilor şi scrâşnirea dinţilor! Acolo locuiesc cei care şi-au bătut joc de milostivirea lui Dumnezeu şi care au întors spatele iubirii Lui.

Oare vrei şi tu să mergi şi să-ţi faci veşnic sălaş acolo, risipitorule suflete? Dumnezeu nu doreşte aceasta, îngerii plâng văzându-te cum grăbeşti înspre aceasta. Sfinţii se roagă ca tu să te întorci din drum. Sfânta Biserică aduce jertfe pentru tine, ca să-ţi vii în simţiri! Dar dacă tu dispreţuieşti toate acestea - şi nu ai nici un motiv ca să le dispreţuieşti! - atunci ce fel de milă îţi închipui că vei găsi la Dumnezeu?

O, Stăpâne Atotdrepte Doamne, ajută-ne nouă să ne întoarcem din cărările păcatului care duc la întunericul morţii celei din iad! Ajută-ne nouă ca să ne venim în simţiri şi întăreşte-ne întru bunătate mai înainte ca să trimiţi la noi pe îngerul morţii la ieşirea sufletelor noastre, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

23 iulie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Trofim şi Teofil şi a celor treisprezece împreună cu dânşii

Aceştia cu toţii au luat mucenicia în Lichia, în timpul domniei împăratului Diocleţian. Pentru că ei nicicum nu au voit să se lepede de Hristos sau să aducă jertfe idolilor, au fost schinguiţi bestial.

Ei au fost bătuţi cu pietre, zgâriaţi cu unghii de fier, lor li s-au zdrobit genunchii. Fiind mai mult morţi decât vii, au fost aruncaţi la urmă în foc. Dar puterea lui Dumnezeu i-a păzit şi au rămas nevătămaţi de flăcările focului. Ei atunci au fost scoşi afară din foc şi omorâţi prin decapitare.

Stăpânul i-a proslăvit şi pe pământ şi în Cereasca Lui împărăţie. Ei au luat cu cinste mucenicia la anul 308 după Hristos.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Apolinarie

Sfântul Apolinarie a fost ucenic al Sfântului apostol Petru. El s-a născut în cetatea Antiohiei. Sfântul Petru 1-a luat pe Apolinarie cu sine din Antiohia, la Roma, unde 1-a sfinţit Episcop al Ravennei.

La Ravenna Sfântul Apolinarie a intrat în casa soldatului roman Irineu, căruia i-a vindecat fiul de orbire. Prin minunea aceasta, toată casa soldatului Irineu a crezut şi s-a botezat întru Sfânta credinţă creştină.

Sfântul Aplinarie a mai vindecat-o şi pe soţia comandantului militar al cetăţii, botezând de asemenea şi toată casa lui. Apolinarie atunci, la rugămintea comandantului, s-a sălăşluit în casa lui.

În casa acestui comandant el a organizat o mică biserică, locuind şi învăţând în ea timp de doisprezece ani. El acolo a predicat Cuvântul lui Dumnezeu şi a botezat mulţime de oameni.

De multe ori a luat bătăi, schingiuiri şi prigoniri de la mai marii şi bătrânii păgânilor, dar mâna lui Dumnezeu 1-a apărat şi 1-a mântuit întotdeauna.

La urmă a fost osândit la surghiun în Balcani, în Iliria. Corabia în care plutea spre Iliria a fost însă cuprinsă de furtună şi a naufragiat, de pe ea pierind toţi în afară de

Sfântul Apolinarie, trei clerici ai săi şi doi soldaţi. Soldaţii, văzând minunea scăpării lor cu viaţă, au crezut în puterea Dumnezeului lui Apolinarie, au crezut şi s-au botezat.

Sfântul Apolinarie atunci a mers şi a vestit Evanghelia în Balcani, coborând până la râul Dunărea. După aceea a mers în Tracia unde, în pofida cumplitelor prigoane şi obstacole, a predicat şi acolo Evanghelia Domnului.

După trei ani de nevoinţe ale propovăduirii în Balcani, Sfântul Apolinarie a fost surghiunit înapoi în Italia. El s-a întors la Ravenna, unde credincioşii s-au bucurat cu bucurie mare văzându-1 că se întoarce viu.

Auzind acestea, o necurată căpetenie şi sfătuitor al păgânilor i-a scris împăratului Vespasian despre Apolinarie, acuzându-1 pe sfânt că este vrăjitor. Acest necurat bătrân 1-a mai întrebat cu obrăznicie pe împărat dacă nu ar trebui ca mai marii Ravennei să-1 omoare pe Apolinarie, ca oponent al zeilor lor.

Împăratul a răspuns şi a zis că mai marii nu trebuie să facă una ca aceasta, ci să-1 invite pe bătrân să jertfească idolilor, iar dacă nu vrea, să fie izgonit din cetate, împăratul a zis: „Nu este demn să vă răzbunaţi pe cineva din pricina zeilor, căci ei se pot răzbuna singuri pe duşmanii lor, dacă doresc." Dar în răspărul decretului imperial păgânii 1-au atacat pe Sfântul Apolinarie şi 1-au înjunghiat cu cuţite.

Robul lui Dumnezeu a murit de pe urma acestor înjunghieri, iar sufletul lui a fost primit în împărăţia lui Dumnezeu.

Moaştele Sfântulului sfinţit mucenic Apolinarie se odihnesc într-o biserică închinată lui din oraşul Ravenna, din Italia.

Cântare de laudă la Sfântul Apolinarie

Pentru dragostea lui Hristos Dumnezeu
Sfântul Apolinarie îndură chinuri mari
Fără mânie şi fără mirare.
El ştie că fără suferinţă mântuire nu este.
El ştie că a Domnului cale suferinţă este,
Căci el a văzut mâinile străpunse ale marelui Petru.

El pe mulţi mucenici a cunoscut,
Măcelăriţi ca nişte miei fără de glas,

Prin tăişul sabiei trecuţi,
Pentru-a Domnului împărăţie.

El sufletul pururea şi-a pregătit
Pentru aceeaşi moarte:
Moartea de ruşine în ochii întregii lumi
Pentru dragostea lui Hristos celui Viu,
Şi toate cele pe care drăceştile puteri
Le-au pregătit spre chinul credincioşilor.

Sfântul pe toate le- a îndurat,
pe toate le-a purtat
Cu credinţă.

În sinistre chinuri petrecutu-s-a viaţa lui,
Sub ele sfântul a îmbătrânit.
Şi chiar în vârstă-naintată fiind,
Chinuitorii de chinuri nu l-au scutit.
Ei l-au junghiat bestial
Pentru credinţa lui în Hristos.

Sfântul Apolinarie
pe mulţi a uimit
Cu puterea răbdării lui.

Sfântul Apolinarie nu a murit
Ci strămutatu-s-a doar
La Veşnica Viaţă.

Cugetare

Marii învăţători ai Bisericii s-au străduit să îi înveţe pe oameni adevărurile cele mari ale vieţii nu doar cu cuvântul, ci şi cu exemplul vieţii lor.

Astfel, în scopul de a-i povăţui pe monahi, Avva Isaia a zis că nimeni nu va primi cunună de la Dumnezeu dacă nu se va jertfi pentru El întreaga lui viaţă de pe pământ. El atunci i-a dus pe ucenicii lui la un loc de treierat, unde lucrătorul adună în hambar boabele cele treierate.

El i-a zis lucrătorului: „Dă-mi nişte grâu!"

Iar lucrătorul a răspuns: „Dar oare ostenitu-te-ai cu culesul, Părinte?"

„Ba," a răspuns Avva.

„Şi atunci cum voieşti să primeşti grâu, dacă nu te-ai ostenit să-1 culegi?"

La acestea, Avva a întrebat: „Vasăzică, cel care nu se osteneşte cu culesul, nu primeşte grâu?"

„Cu adevărat, nu, Părinte," a zis lucrătorul.

Auzind răspunsul acesta Avva Isaia s-a întors tăcut în calea lui.

Când ucenicii l-au rugat să le tâlcuiască lor fapta aceasta, Bătrânul a zis: „Am făcut aceasta ca să vă arăt că cel care nu se nevoieşte în această viaţă cu curăţirea trupului şi sufletului nu primeşte răsplată fericită de la Dumnezeu."

Luare aminte

Să luăm aminte la suferinţele întregului popor din pricina păcatului unuia singur (Iosua):

- *La cum poporul lui Israel a fost oprit de Dumnezeu de la a lua în stăpânire cele ce aparţineau poporului luat în stăpânire prin cucerirea cetăţii Ierihonului;*
- *La cum unul dintre ei a călcat porunca lui Dumnezeu şi a luat o oarecare pradă de acolo, din care pricină tot poporul lui Israel a fost înfrânt de către oamenii lui Ai;*
- *La cum chiar şi astăzi mulţi sunt cei care suferă din pricina unuia singur care păcătuieşte faţă de Legea lui Dumnezeu.*

Predică despre izvoarele fără de apă

Aceştia sunt izvoare fără de apă şi nori purtaţi de furtună, cărora li se păstrează în veac întunericul cel de nepătruns (II Petru 2: 17).

Apostolul îi numeşte pe toţi cei necuraţi *izvoare fără de apă.* ***Aceştia sunt cei care umblă după îmboldirile cărnii în pofte spurcate şi dispreţuiesc domnia cerească, îndrăzneţi, îngâmfaţi, ei nu se cutremură să hulească măririle (din cer) [...] Ei,***

nişte dobitoace fără de minte, din fire făcute să fie prinse şi nimicite, hulind cele ce nu cunosc, vor pieri în stricăciunea lor (II Petru 2: 10, 12).

O, izvoarelor fără de apă, împodobite din toate părţile dar goale ce sunteţi, cum de sunteţi numiţi voi „izvoare" când nimic nu daţi de la voi decât setea? O, norilor ceţoşi şi fără de apă, de ce vă umflaţi cu trufie ca şi când aţi potopi lumea toată, când nici măcar un singur strop de ploaie nu picură din voi, o, voi, pe care suflarea Duhului lui Dumnezeu vă va spulbera şi vă va împrăştia întru o singură clipeală năpraznică!

Vouă nici nu vă pasă de curăţie şi de aceea vă bălăciţi şi vă tolăniţi pururea întru toată necurăţia trupului. Nici vă pasă vouă de rânduială şi de aceea urâţi orice ierarhie. Nici vă doare de cinste şi onoare şi de aceea sunteţi cu totul fără de ruşine. Nici gândiţi vreodată la voia lui Dumnezeu şi de aceea v-o împliniţi pururea pe a voastră; nici cugetaţi vreodată la cunoaşterea adevărului şi de aceea criticaţi ceea ce niciodată nu v-aţi ostenit să înţelegeţi.

Vouă vi se păstrează în veac întunericul cel de nepătruns. Aceasta nu din voia lui Dumnezeu, ci din voia voastră. Nu Dumnezeu v-a hotărât vouă această cale, voi înşivă aţi ales-o.

Dumnezeu este drept şi nu îngăduie batjocura, nu îngăduie batjocorirea Legii Lui! El răsplăteşte fiecăruia cu dreptate după păcatele lui şi fiecăruia după inima lui cea în veci nepocăită!

Dar care sunt, fraţilor, poftele cele trupeşti ale celor care sunt *izvoare fără de apă?* Şi ce rod iese din ele, în afară de spini şi pălămidă ce de apă nu au nevoie nicicând? Oamenii poftelor trupeşti sunt cu nimic mai buni decât poftele lor şi din cauza lor sunt orbi: după ele vor fi şi judecaţi.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Făcătorule al sufletelor şi trupurilor noastre, dăruieşte-ne nouă harul Duhului Tău Celui Sfânt, ca să putem să ne păzim sufletele şi trupurile întru toată curăţia, ca să ne înfăţişăm curaţi la înfricoşatul Tău Scaun de Judecată, al Făcătorului nostru. Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

24 iulie

Pomenirea Sfintei mari muceniţe Hristina

Hristina s-a născut în cetatea Tirului. Ea fost fiica lui Urban, reprezentantul imperial al acelei cetăţi, şi închinătorul la idoli. Nu se cunoaşte cauza sau împrejurarea prin care părinţii cei păgâni au dat acest nume fiicei lor, însă el a conţinut în sine taina vieţii copilului, care avea să devină o mare următoare şi muceniţă a lui Hristos.

Până la vârsta de unsprezece ani Hristina nu a cunoscut nimic despre credinţa creştinilor. Când a ajuns la această vârstă însă, tatăl ei a închis-o să locuiască într-un turn foarte înalt, în scopul de a o proteja de ochii lumii, deaoarece Hristina era neobişnuit de frumoasă.

Planul tatălui era să o ţină pe fiica lui în acel turn până avea să împlinească vârsta deplină a majoratului. El a înzestrat-o în acel turn cu toate cele de trebuinţă şi cu tot confortul: slugi, obiecte de aur şi argint, idoli cărora să li se închine şi să le aducă jertfe în fiecare zi.

Cu toate acestea, sufletul Hristinei se simţea trist în atmosfera izolată şi idolatră a turnului. ***Ea privea în fiecare zi pe fereastră, observând soarele şi frumuseţea nespusă a naturii ce strălucea la lumina zilei, şi de asemenea în fiecare noapte, când se minuna de frumuseţea constelaţiilor. Prin aceste contemplări de noapte şi zi, Hristina a ajuns să creadă tare întru Unul şi Singurul Dumnezeu, şi aceasta numai prin însetarea şi raţiunea sufletului ei.***

Iar Domnul cel Multmilostiv, văzând însetarea şi flămânzirea ei după adevăr, a trimis pe îngerul Său la mireasa lui Hristos, care a învăţat-o toate cele de trebuinţă şi pe deplin despre tainele dumnezeieşti.

Atunci Hristina a dărâmat la pământ idolii cu care o înconjurase tatăl ei, stârnind astfel furia lui animalică. Acest tată a dus-o pe fiica lui la judecată, şi a poruncit torturarea ei. El apoi a aruncat-o în închisoare, intenţionând să o decapiteze a doua zi.

Dar în acea noapte Urban, care până atunci fusese complet sănătos, şi-a dat necuratul lui suflet şi s-a pogorât în moarte mai înainte ca să-şi poată omorî fiica.

După aceasta, doi trimişi imperiali, Dion şi Iulian, au continuat torturarea fecioarei, însă ***curajul nemaipomenit şi uimitoarea răbdare a Hristinei, împreună cu minunile pe care le lucra Dumnezeu prin ea, au întors mult popor din Tir la sfânta credinţă***, în timp ce Hristina era torturată bestial, Dion deodată a căzut mort în mijlocul poporului.

Succesorul lui Dion, Iulian, i-a tăiat Hristinei sânii şi limba. Muceniţa a scuipat limba ei tăiată în figura lui Iulian, care a orbit pe loc.

Muceniţa a luat atunci moartea prin sabie, dar ea vie este şi acum în împărăţia nemuritoare a îngerilor.

Sfânta mare muceniţă Hristina a luat mucenicia cu cinste în veacul al treilea.

Pomenirea Sfântului cuvios Policarp, egumenul Mânăstirii peşterilor din Kiev

Policarp dobândise «dragostea cea către Dumnezeu şi către aproapele, bucuria unei conştiinţe fără pată, pacea biruinţei contra tuturor patimilor, răbdarea desăvârşită în vremea ispitelor şi nenorocirilor, bunătatea şi supunerea faţă de toţi, bunăvoinţa către săraci şi sărmani, neîndoita credinţă în împlinirea poruncilor, credincioşia împlinirii făgăduinţelor, blândeţea nemânierii, desăvârşita înfrânare şi toate celelalte.»

Atât de bine a păstorit cuviosul Policarp, Sfânta Mânăstire a peşterilor de la Kiev încât, după cinstita lui adormire, nu s-a aflat un următor vrednic printre monahi care să păstorească în locul lui. (Căci cei vrednici nu voiau să primească această demnitate din smerenie.) De aceea monahii s-au văzut obligaţi să şi-l aleagă egumen pe Presbiterul Vasile, care era laic.

Sfântul cuvios Policarp s-a odihnit în Domnul la anul 1182.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Hristina

Slăvita muceniţă, fecioara Hristina,
Mireasă aleasă a lui Hristos,
Duşman cel mai mare vieţii ei
Pe tatăl ei l-a avut,
Cel care a străpuns-o cu ascuţişuri de fier.
«fiică a mea nu te voi mai numi!»

Astfel grăi tatăl, iar fiica răspunse:
“Eu pe tine nu te urăsc,
deşi eu lui Hristos mă-nchin,
Iar tu lui Satan.
În tine eu nu văd nici tată, nici prieten.
Tu nu mă mai chemi fiică, iar eu bucuroasă sunt.
Domnul mi-e mie tată, El e dulceaţa mea!"

Răcnind ca o fiară, tatăl porunceşte
Slugilor lui torturarea fiicei.
Aceştia o zgârie cu unghii de fier.
Carnea trupului cade fâşii la picioarele muceniţei,
Rană după rană, fără loc sănătos.

Cu mâna ei muceniţa bucată din trup îşi ia
Şi cu ea loveşte pe tată în necurata lui faţă:
«Mănâncă, Urbane, mănâncătorule de carne,
Mănâncă, păgâne, al fiicei tale trup!»

În acea noapte Urban sufleul şi a dat,
Şi-n iad şi l-a unit cu al Satanei.

Hristina a chinuit şi sângele şi a vărsat,
Biruitoare ieşind asupra duşmanilor şi lumii.

Fecioara Hristina, muceniţă slăvită,
Prea slăvitu-s-a veşnic de către Hristos.

Cugetare

Credinţa creştină luminează sufletele oamenilor mai cu seamă atunci când cei care o predică fac aceasta şi cu modelul propriilor lor vieţi.

Fericitul Policarp, egumenul Lavrei peşterilor din Kiev era cu totul luminat de puterea Duhului Sfânt, în cuvânt, faptă şi în toată persoana şi lucrarea lui. Din această pricină, el a avut o influenţă neobişnuit de puternică asupra tuturor acelora care veneau în preajma lui, nu doar asupra fraţilor din obştea mânăstirii sau a pelerinilor simpli, ci şi asupra unora din marea aristocraţie şi cercurile princiare.

Privind şi ascultând cuvintele acestui bărbat dumnezeiesc, cneazul Kievului, Rostislav Mstislavici, s-a luminat atât de puternic de harul Sfintei credinţe, încât, prin duhul smerit şi nobleţea de caracter astfel câştigată s-a făcut pildă de urmat tuturor supuşilor lui.

În timpul Sfântului şi marelui post, cneazul Rostislav primea în fiecare Duminică Sfânta Împărtăşanie şi mergea însuşi pretutindeni să îi afle pe săracii şi scăpătaţii cărora să le dea ajutor. La sfârşit, cneazul Rostislav a hotărât să se îmbrace în chipul îngeresc al monahilor şi i-a grăit Cuviosului Policarp astfel: „Sfinţite părinte, domnia şi stăpânia regelui nu poate fi fără de păcat în această lume şi aceasta pe mine până acum m-a amărât şi m-a mâncat cu totul."

Iar cuviosul i-a zis: „Dacă doreşti aceasta [tunderea în monahism] din toată inima ta şi din tot cugetul tău şi din toată virtutea ta, atunci facă-se voia lui Dumnezeu."

Cu toate acestea cneazul s-a îmbolnăvit de moarte pe când se afla în călătorie la Smolensk şi deşi a grăbit spre Kiev ca să poată primi îngerescul chip înainte de a muri, el şi-a dat dreptul lui suflet înainte ca să se poată împlini aceasta.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata biruinţă a poporului lui Israel asupra Aiţilor (Iosua 8):

- *La cum oamenii din cetatea Ai i-au urmărit pe iudei şi aproape că i-au biruit;*
- *La cum, după porunca lui Dumnezeu, Iosua a ridicat în sus stindardul său şi 1-a ţinut ridicat până ce toţi luptătorii cetăţii Ai au fost biruiţi;*
- *La cum, în vreme de urgie şi eu trebuie să am inima sus către Dumnezeu, ca şi un stindard şi să păşesc spre biruinţă având ţintuită în inimă Crucea şi cu rugăciunea.*

Predică despre sfântul avertisment apostolic

Căci rostind vorbe trufaşe şi deşarte, ei momesc întru poftele trupului, cu desfrânări, pe cei care de abia au scăpat de cei ce vieţuiesc în rătăcire (II Petru 2: 18).

Sfântul apostol cunoaşte firea oamenilor mult mai bine decât cei mai educaţi oameni ai zilelor noastre, deoarece el este sfânt şi este apostol. Iar omul care este sfânt şi apostol pătrunde adânc în inimile oamenilor.

Dar despre cine vorbeşte aici apostolul? El vorbeşte despre cei necuraţi, despre cei fără ruşine şi despre cei îndărătnici care fac pururea numai voia lor, pe care mai devreme i-a numit *izvoare fără de apă* şi nori fără de ploaie. Necuraţii, neruşinaţii şi îndărătnicii sunt mai totdeauna oamenii cuvintelor mari şi aparent importante. Ei grăiesc oamenilor cu minciuni şi cu mândrie. Prin aceste cuvinte mincinoase şi mândre, ei îşi iau masca falsă a virtuţii, dar se şi dau pe faţă: ei reuşesc să îşi ascundă adevărata inimă faţă de cei lipsiţi de învăţătură şi de pricepere, dar şi-o dau în vileag în toată hidoşenia ei faţă de cei care sunt tari în credinţă şi luminaţi de harul Duhului Sfânt al lui Dumnezeu.

Căci atunci când cel necurat vorbeşte despre curăţenia lui, atunci el mai abitir îşi dă pe faţă necurăţenia; iar când cel neruşinat îşi apără onoarea, el şi mai vârtos îşi dă în vileag neruşinarea şi când cel îndărătnic îndrăzneşte să interpreteze voia lui Dumnezeu, atunci îşi scoate şi mai respingător în faţă propriul lui eu.

Oricine urmăreşte cu atenţie cuvintele unuia ca acesta va simţi de la distanţă reaua duhoare a poftelor lui celor trupeşti. Cei needucaţi şi neatenţi [nepricepuţi] nu pot detecta firea omului care încearcă să se ascundă sub cuvinte şi de aceea cred cuvintele,şi sunt înşelaţi. Cei care tocmai s-au eliberat de înşelăciunile care vin de la stomac [trup], de la lume şi de la diavol, adesea cad pradă acestor cuvinte mincinoase şi mândre, precum intră peştele în năvodul pe care nu-l vede. Căci peştele nu îşi dă seama că este prins în plasă decât atunci când este deşertat pe nisipul fierbinte şi fără de apă. El atunci de abia îşi dă seama că a fost prins, dar este prea târziu.

O, să nu dea Dumnezeu să fie prea târziu nici pentru acele suflete nesăbuite care, de abia scăpate din gheara diavolului, să cadă pradă cuvintelor mincinoase şi mândre ale celor necuraţi!

Fraţilor, să cunoaşteţi că orice învăţător care, prin învăţătura sa, tolerează păcatele trupeşti ale păcătoşilor şi le aprobă poftele trupurilor lor, este mincinos.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Singur Sfânt şi fără de păcat, trimite-ne nouă pe sfinţii Tăi îngeri, ca să ne apere pe noi, cei începători şi mici în credinţă, de buzele celor mândri şi mincinoşi, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

25 iulie

Pomenirea Adormirii Sfintei Ana, maica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Astăzi facem pomenirea adormirii Sfintei Ana. Prăznuirea ei cea mai importantă se face în nouă zile ale lunii septembrie, unde este scrisă şi viaţa ei.

Sfânta Ana a fost din tribul lui Levi, fiica lui Matthan preotul. După o viaţă lungă şi plăcută lui Dumnezeu, Sfânta Ana s-a strămutat la locaşurile cereşti, la bătrâneţe foarte adâncă.

Pomenirea Sfintei Olimpiada, diaconiţa

Sfânta Olimpiada, diaconiţa s-a născut la Constantinopol dintr-o familie imperială. Tatăl ei, Anysius Secundus, a fost senator, iar mama ei a fost fiica vestitului aristocrat Evlavie, care este menţionat în viaţa Sfântului Nicolae, făcătorul de minuni.

Ajungând la vârsta cuvenită, Olimpiada a fost logodită după un bărbat nobil din lumea ei, care a murit însă mai înainte ca să aibă loc cununia, împăratul şi unele persoane din cercurile imperiale au încercat zadarnic să o silească pe Olimpiada să contracteze o altă căsătorie. Ea nu a mai voit deloc aceasta, ci s-a dedicat pe sine cu totul vieţii celei plăcute lui Dumnezeu, jertfind pururea imensele ei averi şi proprietăţi în scopul propăşirii bisericilor, mânăstirilor şi miluirii săracilor.

Ea a slujit ca diaconiţă a Bisericii în timpul patriarhului Nectarie şi mai apoi, al Sfântului Ioan Gură de Aur. Când Sfântul Ioan Gură de Aur a fost osândit la ucidere în exil, el a sfătuit-o pe Olimpiada să rămână în Biserică, slujind-o ca şi mai înainte, indiferent cine avea să fie ridicat Patriarh în locul lui.

Dar de îndată ce Sfântul Gură de Aur a fost izgonit din Biserica lui, a izbucnit un incendiu cumplit care a ars biserica şi multe clădiri oficiale din capitala imperială. Duşmanii Sfântului Ioan Gură de Aur au acuzat-o pe nobila şi sfânta Olimpiada cum că ea ar fi fost iniţiatoarea incendiului.

Olimpiada a fost surghiunită de la Constantinopol la Nicomidia, unde a murit în anul 410. Ea a cerut prin testament ca după moarte trupul ei să fie pecetluit într-un sicriu şi aruncat în mare, astfel încât să îl poarte valurile la malul pe care îl va voi

Dumnezeu. Sicriul a fost aruncat la mal în cetatea Vrochthoi, unde se afla o biserică închinată Sfântului apostol Toma.De-a lungul veacurilor sfintele ei moaşte au avut puterea lucrării de mari minuni.

Din exilul său Sfântul Ioan Gură de Aur a trimis diaconiţei sale, exilate şi ea, minunate şi memorabile scrisori care mângâie şi astăzi pe toţi cei care suferă prigoniri pentru dragostea dreptăţii lui Dumnezeu. Printre altele, ***Sfântul Ioan Gură de Aur a scris: «Acum sunt fericit, nu doar pentru că tu ai scăpat de boală, cât mai ales pentru că înduri cu nobleţe şi curaj toate suferinţele, pe care le numeşti lucruri de nimic; aceasta este într-adevăr caracteristica sufletului puternic, acestea sunt cu adevărat roadele adevăratei vitejii. Căci nu numai că înduri cu curaj nenorocirea, dar nici măcar nu o bagi de seamă atunci când vine şi fără nici un efort deosebit, fără tulburare şi fără chin, tu nici măcar nu o comunici celor care sunt cu tine, ci o calci în picioare şi te bucuri în tăcere. Aceasta este dovada celei mai mari înţelepciuni.» (Scrisoarea a VI-a).***

Pomenirea Sfintei cuvioasei maicii noastre Eupraxia, fecioara

Eupraxia a fost fiica lui Antigonus, un mare aristocrat din Constantinopol, rudă a împăratului Teodosie cel mare. Ea şi maica ei, rămasă văduvă de tânără, s-au sălăşluit după moartea lui Antigonus în Egipt. Acolo ele au cercetat mânăstirile, au miluit din belşug săracii şi s-au rugat pururea lui Dumnezeu.

La dorinţa statornică a copilei Eupraxia, aceasta, în vârstă de numai şapte ani fiind, a fost tunsă în monahism într-o mânăstire de fecioare, condusă de o stareţă îmbunătăţită.

Cu cât înainta în vârstă, cu atât lua asupra ei mai aspre nevoinţe monahiceşti.

Ea a postit odată timp de patruzeci de zile, neîntrerupt, asemenea Domnului nostru şi asemenea stareţei ei.

Ea s-a săvârşit către Domnul în anul 413, în al treizecilea an al vieţii ei. Ea a fost şi din timpul vieţii covârşită de harul Duhului Sfânt, căci primise de la Domnul puterea facerii de minuni, prin care a vindecat mulţi oameni de boli cumplite.

Pomenirea Sfinţilor o sută şaizeci şi cinci de părinţi, de la al cincilea Sinod Ecumenic

Acest Sfânt Sinod Ecumenic a fost convocat la Constantinopol în anul 553, sub domnia împăratului Iustinian cel mare. La acest Sinod au fost condamnate toate feluritele erezii ale monofizismului, precum şi scrierile eretice ale lui Teodor de Mopsuestia şi Teodoret din Cir şi învăţătura greşită a lui Origen (împotriva învierii morţilor).

Cântare de laudă la Sfânta Eupraxia

Eupraxia fecioara prea tânără
Pustnică s-a făcut pentru dragostea lui Hristos,
Şi deşi din mândra stirpe imperială născută,
În inimă L-a purtat pe Dumnezeu.

Ea de onoruri a fugit ca de o corvoadă,
Precum şi de bogăţii şi de familia-i regească.

Ea zi şi noapte lui Dumnezeu s-a rugat,
Pe sine bine cheltuindu-se în rugăciuni şi postiri.
Dumnezeu ascultat-a pe roaba Sa,
Care cu lacrimi şi jertfire de sine
Rugăciunile de foc şi-a făcut.

Dumnezeu covârşitu-o-a cu Harul de Sus:
Putere i-a dat minunat să ajute
Pe cei tineri, copii, ca şi pe bătrâni.

Dumnezeu putere i-a dat să vindece
Nebunia cumplită,
Să scoată afară demoni,
Şi toate grelele boli.

Ea s-a strămutat la Domnul
Întru a sufletului desăvârşită curăţie,
Şi în ceruri aflat-a palatul cel zidit ei:

Măreţ sălaş, din pietrele credinţei ei şi faptelor,
Întru răbdarea cea de aur clădit.
Sălaş dumnezeiesc,
de lumina Domnului strălucind:
În el s-a sălăşluit Eupraxia,

întru bucurie, în mijlocul bunătăţilor
Celor veşnice, cereşti.
Acolo ea împărţeşte veşnic
Cu Veşnicul împăratul Hristos.

Cugetare

„Aşa cum fecioria mai bună este decât căsătoria, tot astfel prima cununie mult mai bună este decât cea de a doua". Aşa a scris Sfântul Ioan Gură de Aur văduvei lui Tarasie, un mare nobil de la curtea imperială din Constantinopol, pe care a sfătuit-o să încerce să nu se mai lege cu a doua cununie.

Biserica binecuvântează prima cununie cu bucurie mare, pe când pe cea de a doua, cu tristeţe, întâia Eupraxie, care a fost maica Eupraxiei fecioară şi cuvioasă, a rămas văduvă de foarte tânără, în urma morţii soţului ei Antigonus, alături de care nu trăise ca soţie decât doi ani şi trei luni şi apoi încă un an ca frate şi soră de comunul acord al amândurora.

Împăratul şi împărăteasa au sfătuit-o pe Eupraxia, mamă să se căsătorească a doua oară, cu un alt bărbat din marea aristocraţie. Nevoind însă aceasta, Eupraxia şi-a luat-o pe foarte tânăra ei fiică Eupraxia şi au părăsit curtea imperială şi ţara, sălăşluindu-se în Egipt.

Ce vom povesti atunci despre Sfânta Olimpiada şi Cuvioasa Eupraxia, fiica? Ca şi Sfânta Macrina, nu numai că au fost şi ele logodite de către părinţii lor mai înainte de a ajunge la vârsta cuvenită, dar când logodnicii lor au murit, ele s-au socotit cu adevărat văduve şi nici nu s-au mai gândit la căsătorie!

Câtă curăţie a inimii! Câtă credincioşie purtată logodnicilor lor! Câtă minunată frică de Dumnezeu! Câtă luminată credinţă în venirea vieţii celei veşnice, în care logodnica nădăjduieşte fără să se îndoiască că îşi va întâlni logodnicul!

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata oprire a soarelui pe cer şi a lunii (Iosua 10: 12-13):

- *La cum, Iosua, spre a desăvârşi biruinţa asupra ghibeoniţilor, a poruncit soarelui să stea şi lunii să se oprească din mersul lor pe cer;*
- *La cum Dumnezeu a auzit strigarea dreptului Lui şi cu puterea Lui a oprit soarele pe cer şi de asemenea, luna;*

- *La cum Dumnezeu a făcut ca până şi zidirea să slujească omului şi la cum Dumnezeu ascultă şi face voia drepţilor.*

Predică despre robii stricăciunii care propovăduiesc libertatea

Ei le făgăduiesc libertate fiind ei înşişi robi stricăciunii, fiindcă ceea ce te biruieşte, aceea te şi stăpâneşte (II Petru 2: 19).

Apostolul continuă şi aici să ni-i arate pe acei *necuraţi, neruşinaţi* şi *îngâmfaţi,* atrăgându-ne luarea aminte să ne ferim de laţurile înşelătoare ale *vorbelor lor trufaşe şi deşarte* (II Petru 2: 18).

Grăind despre ei, apostolul Petru a arătat mai întâi că ei hulesc slava lui Dumnezeu şi că ei *momesc întru poftele trupului, cu desfrânări* (II Petru 2: 18).

Acum el merge mai departe şi arată cum făgăduiesc unii ca aceştia o libertate pe care ei înşişi nu o au, căci, fiind ei singuri biruiţi de poftele trupului, sunt ei înşişi robi tuturor patimilor, sclavi neputincioşi ai celui mai cumplit tiran din această lume: trupul.

O, fraţilor, cât de nimerite sunt cuvintele acestea apostolice, scrise acum peste nouăsprezece veacuri, pentru noi cei de astăzi! Priviţi în jur şi observaţi cum pretutindeni, cei care nu au nici cea mai mică adevărată libertate, o proclamă obsesiv tuturor! Auziţi strigătele acestor sclavi disperaţi ai patimilor şi viciilor, cum, înşelaţi fiind ei înşişi, îi înşeală şi pe alţii şi cum, orbi fiind ei înşişi, propovăduiesc altora «luminile»! Căci patimile sunt năvodul pe care îl ţese diavolul, ca să prindă în el omenirea. Prinşi în această plasă, aceşti sclavi îi numesc pe alţii sclavi, iar pe ei se numesc liberi şi aceasta spre râsul dracilor, care strâng pe tăcute gura năvodului şi trag imbecila pradă la malul iadului lor.

O, fraţilor, păziţi-vă de aceşti disperaţi care se intitulează pe ei înşişi heralzi şi vestitori ai libertăţii, în timp ce zi şi noapte nu fac altceva decât să-1 slugărească pe diavolul, stăpânul lor! Ei îşi numesc sărăcia bogăţie, iar adevărata bogăţie pe care o văd la alţii o numesc sărăcie! Tot aşa cum nebunul se proclamă pe sine înţelept şi pe tot restul lumii ignoranţi!

Astfel, cei care sunt cei mai sclavi dintre toţi îi numesc pe alţii lipsiţi de libertate. Ei numesc sclavie slujirea în duh de dragoste adusă lui Dumnezeu şi aproapelui, pe când slugărirea patimilor şi diavolilor o numesc libertate. Ei sunt plini de răutate cu

oamenii şi cu Dumnezeu, aşa cum satana însuşi este plin de răutate şi de ură la adresa lui Dumnezeu şi a oamenilor.

Ori de câte ori veţi auzi aşadar pe vreunii vorbindu-vă de libertate, luaţi-i mai întâi bine la întrebări, ca să vedeţi dacă nu cumva sunt chiar ei robi ai patimilor şi viciilor. Căci pe învăţătorul cel mincinos al libertăţii îl veţi recunoaşte imediat după necurăţenia vieţii lui, după neruşinarea şi îngâmfarea lui. Acesta este avertismentul Sfântului apostol Petru.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Dătătorul adevăratei libertăţi, păzeşte-ne pe noi de aluatul celor care Te urăsc şi pe Tine şi pe noi, Căci noi numai Ţie ne închinăm şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

26 iulie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ermolae

Sfântul Ermolae a fost preot în Nicomidia în timpul domniei împăratului Maximian. El a fost între cei două mii de mucenici pe care împăratul i-a osândit să fie arşi de vii, împreună cu biserica în care se aflau (vezi pomenirea la 28 decembrie).

Dar prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu s-a întâmplat că sfinţitul Ermolae, împreună cu alţi doi preoţi, Ermip (Hermippas) şi Ermocrat (Hermocrates) au scăpat de moartea aceasta.

La vreme după aceea Sfântul Sfinţit Ermolae 1-a botezat pe cel care avea să fie Sfântul mare mucenic Pantelimon, doctorul fără de arginţi, împreună cu care a şi fost judecat, torturat şi omorât prin decapitare.

Ermip şi Ermocrat au luat şi ei mucenicia împreună cu dânşii şi cu toţii au fost încununaţi cu cununile biruinţei şi slavei în împărăţia lui Hristos.

Ei au luat cu cinste mucenicia cam pe la anul 304.

Pomenirea Sfintei cuvioase muceniţe Paraschevi

Această Sfântă muceniţă s-a născut la Roma din părinţi creştini, fiind crescută de mică întru toată rânduiala credinţei în Hristos.

Sfânta Paraschevi s-a ostenit pururea cu bucurie mare şi cu râvnă să împlinească toate poruncile lui Dumnezeu. Crezând cu tărie şi ducându-şi viaţa conform credinţei, Sfânta Paraschevi i-a îndrumat şi pe alţii la calea mântuirii sufletului şi a vieţii duhovniceşti.

După ce părinţii ei au murit, fiica Paraschevi a împărţit toată moştenirea ei săracilor şi s-a tuns întru îngerescul chip. Ca monahie ea a predicat credinţa creştină cu o râvnă încă şi mai arzătoare, neascunzând-o şi neascunzându-se de nimeni, cu toate că în acele timpuri stăpânirea romană dezlănţuise deja persecuţiile cele sângeroase împotriva creştinilor.

Astfel, comunitatea evreiască, a celor plini de toată răutatea, au denunţat-o pe Sfânta Paraschevi pentru vina de a predica credinţa interzisă, drept pentru care

sfânta a fost adusă la judecată înaintea împăratului Antonin. Toate linguşirile împăratului nu au putut să zdruncine credinţa roabei lui Dumnezeu. Ei au torturat-o apoi cu foc, aşezându-i pe cap un coif încins la roşu. Dar Domnul a izbăvit-o tainic de la aceste chinuri şi eliberată fiind, muceniţă a părăsit Roma.

Ea a călătorit din cetate în cetate, întorcându-i pe păgâni la credinţa cea adevărată. Ea a mai stat la judecată înaintea stăpânitorilor şi judecătorilor în încă două cetăţi şi a fost torturată sălbatic pentru credinţa în Stăpânul Hristos, chinuri în timpul cărora ea a lucrat multe minuni şi din care, cu puterea lui Dumnezeu, s-a vindecat repede şi minunat.

Ca întotdeauna păgânii atribuiau minunile ei vrăjitoriei, iar faptul că se însănătoşea minunat din torturi, necuraţilor lor zei.

Sfânta muceniţă Paraschevi i-a zis odată cezarului care o tortura: „O, cezare, nu zeii tăi m-au vindecat pe mine, ci Domnul meu, Dumnezeul şi Stăpânul, Iisus Hristos."

La sfârşit, un oarecare cezar pe nume Tarasie i-a tăiat capul cu sabia. Astfel această slăvită muceniţă şi-a încheiat alergarea acestei vieţi pline de roadele bogate ale luptelor duhovniceşti.

Sfintele ei moaşte au fost mutate la Constantinopol.

Ea a luat cu cinste mucenicia pentru Hristos în veacul al doilea.

Pomenirea Sfântului cuvios Moise, ungurul

Acesta a fost de la curtea tânărului cneaz rus Boris. Când ticălosul Sviatopolsk cel fără de Dumnezeu 1-a ucis pe Boris, Moise a scăpat cu fuga şi s-a adăpostit la Kiev. Puţin mai după aceea el a fost luat rob în Polonia, de către regele polonez Boleslav şi a fost vândut pe o mie de bani de aur unei tinere văduve depravate, al cărei bărbat fusese ucis în război. Această depravată a voit să se destrăbălеze cu Moise, care însă a respins-o cu tărie, căci el îşi făgăduise viaţa lui Dumnezeu întru toată curăţia sufletului şi trupului.

Ea atunci i-a oferit ca să îl ia de bărbat după lege, dar el a respins-o cu aceeaşi tărie. Acela a fost timpul în care în taină, Moise a izbutit să se îmbrace întru îngerescul chip, tuns fiind de către un monah athonit şi aşa s-a înfăţişat înaintea stăpânei lui îmbrăcat în haine călugăreşti.

Pentru aceasta, stăpâna cea desfrânată l-a legat şi a poruncit să fie biciuit cu sălbăticie şi castrat. Ea l-a chinuit pe mucenicul Moise cu tot felul de chinuri timp de cinci ani.

Dar regele polonez Boleslav a fost ucis pe neaşteptate într-o răscoală, în timpul căreia această depravată a fost ucisă şi ea.

Sfântul şi mucenicul Moise a fost astfel liber să scape şi să se întoarcă la Kiev, unde s-a închinat vieţii celei de rugăciune, de tăcere şi de linişte.

Omorându-şi însuşi întru sine patimile cele amarnice ale trupului, a putut după aceea şi altora mulţi să le ajute să biruiască în acest cumplit război.

Sfintele lui moaşte s-au aflat făcătoare de minuni, mulţi primind vindecarea la ele (vezi viaţa Sfântului Ioan mult pătimitorul, la 8 iulie).

După ce a mai vieţuit întru monahiceştile şi sihăstreştile nevoinţe timp de zece ani în Lavra Peşterilor, Sfântul mult pătimitor Moise, ungurul s-a odihnit întru Domnul în douăzeci şi şase de zile ale lunii iulie, din anul 1043, strămutându-se la feciorelnica împărăţie a lui Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Moise, ungurul

Moise lui Dumnezeu viaţa şi-o a făgăduit,
Întru întreaga curăţie.
El liber e cu duhul,
chiar în cătuşa sclaviei,
Şi liber dă răspuns desfrânatei stăpâne,
Ce sclavă e, legată cu necurate patimi:
„Ce bărbat vreodată mântuitu-şi-a sufletul
de necuratele patimi,
uitându-se în gura unei femei?
Din cauza femeii Adam a pierdut Raiul.
Din pricina Dalilei Samson cu ruşine-a pierit.
Sedus de femei, marele Solomon, atot înţeleptul,
Intru cea de râs idolatrie s-a prăbuşit.
Al lui Irod cap sucitu-l-a o femeie,
Şi pentru o desfrânată Irod
Capul Botezătorului Ioan l-a tăiat.
Lui Dumnezeu îi sunt eu rob, femeie,

Deci nu mă tulbura!
Cată-ţi însoţitor dintru a ta lume,
Căci eu ţie nicicum mă voi pleca.
Cu tine împreună nu-i nici o fericire,
Eu curat vreau să fiu, pentru Dumnezeu:
Aceasta-i sfânta datoria mea.
Nici linguşiri, nici aur, nici toată-a ta putere
Nu mă vor rătăci, nici în trup, nici în suflet.
Dumnezeul meu, Cel Atotputernic,
El mă va ajuta, curăţia să-mi ţin.
Curăţia e sfântă, căci curate sunt
Apele ce în Rai şipotesc.
Curat e Dumnezeu, cel care pe noi
Curaţi ne-a zidit.
El voieşte ca noi
Curaţi să fim şi curaţi fiind,
Să ne mântuiască.
Curăţia, femeie, slava creştinului este!"

Cugetare

Nici de cea mai mică patimă nu poate scăpa omul fără o mare luptă. Sfinţii părinţi au numit întotdeauna patima desfrânării şi preadesfrânării, moarte. Când desfrânatul se izbăveşte de patima desfrânării, este ca şi cum el ar învia din morţi.

Pentru cei care vieţuiesc în lume, patima desfrâului se stârneşte cel mai adesea prin simţul văzului, câtă vreme pentru cei care vieţuiesc în singurătatea schiturilor această necurată patimă, ca şi altele, se stârneşte prin închipuire şi imaginaţie.

Sfânta cuvioasă Sara, care a fost o mare nevoitoare, s-a luptat cu greaua patimă a desfrâului timp de treizeci de ani. Ea se lupta cu această patimă şi o biruia întotdeauna cu rugăciunea.

Odată dracul curviei a venit aievea înaintea Sarei şi i-a zis: „M-ai biruit!"

Dar Sara a răspuns cu smerita înţelepciune: „Nu eu, ci Domnul meu Hristos."

De atunci, gândul desfrânării a părăsit-o pentru totdeauna.

Când Sfântul cuvios Pimen a fost întrebat cum poate omul să se lupte cu dracul curviei, sfântul a zis: „Biruindu-şi mai întâi stomacul şi limba, omul va putea după aceea să se stăpânească desăvârşit pe sine întru toate."

Sfântul Antonie cel mare a zis că în trup sunt trei feluri de porniri: „întâia este a firii, a doua este din lipsa de măsură în hrană, iar a treia este de la diavoli."

Alţi părinţi socot că mânia şi mândria întăresc patima curviei. Cu toţii însă afirmă că, în afară de paza omului asupra lui însuşi şi a străduinţelor lui, este neapărată trebuinţă de ajutorul lui Dumnezeu în dezrădăcinarea cu totul a acestei grele şi urâte patimi.

Viaţa Sfântului cuvios Moise, ungurul, printre mulţi alţii, este o dovadă că omul poate, dacă voieşte, să se păzească curat. Sfântul cuvios Moise a vieţuit cincizeci de ani în lume şi zece în mânăstire. El deci s-a nevoit timp de şaizeci de ani pe acest pământ, întru toată feciorelnica curăţie.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata biruinţă asupra amoreilor (Iosua 24):

- *La cum a trimis Dumnezeu viespi înaintea poporului lui Israel, care i-a gonit de la ei pe regii amoreilor, care astfel au fost bătuţi de Israel;*
- *La cât de puternic este Domnul Dumnezeu, la cum îi surpă El pe mândri şi pe nedrepţi, prin intermediul unor lucruri foarte mici.*

Predică despre nenorocirea celor care se leapădă de Hristos după ce L-au cunoscut pe El

Căci dacă, după ce au scăpat de întinăciunile lumii, prin cunoaşterea Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, iarăşi se încurcă în acestea, ei sunt învinşi; li s-au făcut cele de pe urmă mai rele decât cele dintâi.

Fraţilor, strălucitoare sunt razele soarelui, dar mai strălucitoare sunt cuvintele acestea ale sfântului apostol. Căci razele soarelui luminează trupurile, fraţilor, iar sufletele nu le pot nicicum lumina: pe când ale Apostolului cuvinte luminează cu adevărat sufletul. Apostolul vede cu limpezime înălţimile şi adâncimile sufletului omenesc, pe care le luminează cu cuvintele lui, din dragoste arzătoare faţă de noi, ca noi cunoscându-le, să putem păşi sigur şi fără să ne temem pe calea mântuirii noastre.

El în cuvinte puţine ne dă două învăţături de căpetenie.

- ✓ *Prima este că nimeni nu poate scăpa de ticăloşia şi necurăţia lumii acesteia decât prin cunoaşterea Stăpânului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Fără cunoaşterea Stăpânului Hristos, nimeni nu poate să vadă sau să cunoască necurăţia acestei lumi şi fără cunoaşterea Lui nimeni nu poate să scape şi să se curăţească de întinăciunea lumii.*
- ✓ *A doua învăţătură este aceea că omul care, după ce L-a cunoscut pe Stăpânul şi Mântuitorul Iisus Hristos fugind de necurăţia lumii, se întoarce iar la întinăciunile ei, atunci unuia ca acesta i se fac cele de pe urmă mai rele decât cele dintâi. Căci cunoscând lumina, el se întoarce înapoi la întuneric, care i se face acum lui mult mai întunecat decât înainte. Şi cunoscând dreptatea, el se scufundă din nou în nedreptăţi, primind pentru aceasta o pedeapsă mult mai cumplită. Şi cunoscând sfinţenia, el cade înapoi întru sălbăticie, făcându-se astfel mai sălbatic decât oricând înainte.*

Sfântul apostol nu pregetă să îl compare pe cel care cade astfel cu câinele care se întoarce înapoi la vărsătura lui şi cu scroafa care, după ce a fost spălată şi ţeselată, se întoarce să se bălăcească în noroi.

Oricine Îl cunoaşte pe Domnul Dumnezeu Iisus Hristos cunoaşte şi cele ce îi sunt de trebuinţă spre mântuire: căci el primeşte o vedere nouă cu care vede toate întinăciunile, minciunile şi nedreptăţile lumii şi primeşte şi puterea ca să fugă de ele.

De aceea el trebuie să lupte, el nu are voie să privească înapoi, căci îl paşte primejdia ca să cadă iar şi de data aceasta, veşnic. El nu are voie să îl ispitească pe Dumnezeu de mai multe ori: căci dacă Dumnezeu i-a ajutat grabnic întâia oară, El nu se va mai grăbi aşa de mult să îl scape şi a doua oară şi şi mai mult va dura până ce îl va scăpa a treia oară.

O, cât de luminătoare ne sunt nouă cuvintele sfântului apostol, fraţilor!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Atotputernic şi Multmilostiv, nu Te depărta de la noi în ceasul neputinţelor noastre, ci ne izbăveşte pe noi când întinăciunea acestei lumi voieşte să ne înghită iar, Căci noi numai Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

27 iulie

Pomenirea Sfântului marelui mucenic şi tămăduitor Pantelimon

Sfântul mare mucenic Pantelimon s-a născut dintr-o mamă creştină şi un tată păgân. Mama lui s-a numit Evvula, iar tatăl lui Evstorghius. El de tânăr a studiat temeinic ştiinţa medicinei.

Sfântul sfinţit Ermolae 1-a cunoscut şi şi 1-a făcut prieten, 1-a învăţat creştina credinţă, iar mai apoi 1-a botezat.

Sfântul Pantelimon apoi a vindecat minunat un orb, pe care şi alţi medici îl trataseră, dar zadarnic: Sfântul Pantelimon 1-a vindecat pe acel om în numele lui Hristos, apoi 1-a botezat.

Confraţii medici, plini de invidie şi de ură, 1-au denunţat pe Pantelimon ca fiind creştin şi acesta a fost adus înaintea împăratului Maximian la judecată. Dar Sfântul Doctor a stat înaintea judecătorului celui pământesc cu trupul, însă înaintea Celui Ceresc cu sufletul. El a declarat cu libertate înaintea împăratului că este creştin, vindecându-1 înaintea ochilor lui pe un paralitic care suferea de acea boală de ani mulţi. Această minune i-a adus pe mulţi păgâni la credinţa în Hristos. Împăratul însă 1-a supus pe mucenic unor cumplite torturi.

La Sfântul Pantelimon a venit de mai multe ori însuşi Domnul şi 1-a vindecat pe mucenicul Său desăvârşit.

Apoi au fost daţi la chinuri Sfântul sfinţit Ermolae, împreună cu Ermip şi Ermocrat. Osândit la moarte fiind, Sfântul Pantelimon a îngenuncheat la rugăciune, în acel moment călăul a izbit gâtul mucenicului cu sabia, dar sabia s-a îndoit, ca şi când ar fi fost făcută din ceară. Călăul nu a putut să îl omoare pe mucenicul lui Dumnezeu până ce acesta nu şi-a săvârşit rugăciunea şi până ce însuşi nu i-a dat voie călăului să îl ucidă.

Sfintele moaşte ale Sfântului Pantelimon sunt mari făcătoare de minuni. Sfântul mare mucenic Pantelimon a fost ucis sub un măslin, care îndată după uciderea lui a rodit minunat.

Numele ‚Pantelimon' însemnează “multmilostiv”, “multîndurat.”

Atotmilostivul Dumnezeu a primit sufletul dreptului Său şi l-a proslăvit printre Sfinţii Lui cei mari.

Acest minunat mare mucenic a luat cu cinste mucenicia pentru Hristos fiind în tânăra lui vârstă, în douăzeci şi şapte de zile ale lunii iulie, din anul 304.

Sfântul mare mucenic Pantelimon este chemat în rugăciuni de către preoţii Bisericii la Sfinţirea Apei şi la Taina Sfântului Maslu, împreună cu Sfântul sfinţit mucenic Ermolae şi cu ceilalţi sfinţi doctori fără de arginţi şi făcători de minuni.

Hramul Sfântului mare mucenic Pantelimon este purtat şi de o frumoasă mânăstire din Sfântul Munte Athos.

Pomenirea Sfântului sfinţit cuvios Clement, arhiepiscopul Ohridei

Acest Sfânt Clement a fost ucenicul marilor Sfinţi Chiril şi Metodie, luminătorii slavilor. După moartea Sfântului Metodie, Sfântul Clement acesta, la presiunile germanicilor, a călătorit spre sud de Moravia. Sfântul Clement, împreună cu însoţitorii lui: Gorzad, Nahum, Sava şi Anghelarius (împreună fiind cunoscuţi toţi sub numele de „cei Cinci"), au trecut la sud de râul Dunărea, unde au fost oaspeţii cneazului Boris Mihail. După aceasta ei au sosit în ţinutul Ohridei. Ei mai întâi au întemeiat o mânăstire la Belita, care este întâiul scaun episcopal al Sfântului Clement. După aceea, el s-a strămutat în cetatea Ohrida şi de aici a coordonat şi a dezvoltat o minunată activitate misionară în toate ţinuturile slavilor din sud.

La Ohrida Sfântul Clement a întemeiat o mânăstire cu hramul Sfântului Pantelimon. El a avut mulţi ucenici, care au copiat cărţile sfinte bisericeşti în limba slavonă, pentru popoarele slave. Mai ales Sfântul Nahum a contribuit la această sfântă lucrare.

Sfântul Clement al Ohridei a fost făcător de minuni încă din timpul vieţii, iar sfintele lui moaşte au rămas făcătoare de minuni până în ziua de azi. După o viaţă de nevoinţe plină de roadă în credincioasa slujbă lui Dumnezeu, Sfântul Clement a adormit cu pace la Ohrida, în anul 916. Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni odihnesc într-o biserică ce fusese mai înainte închinată Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi care a primit ca al doilea hram praznicul Sfântului Clement de Ohrida.

Pomenirea Sfântului fericit Nicolae, cel nebun pentru Hristos

Acest Sfânt Nicolae a fost din cetatea Novgorodului, născut din părinţi foarte bogaţi. Dar el şi-a părăsit toată bogăţia părintească şi a preferat să trăiască pe străzi ca nebun pentru Hristos, povăţuindu-i pe oameni cu prefăcuta lui nebunie.

Prietenul lui întru aceeaşi nevoinţă a fost fericitul Teodor. Odată, pe când de faţă s-au aflat şi martori, ei amândoi au alergat pe apă, de-a curmezişul unui râu.

Fericitul Nicolae s-a odihnit în Domnul la anul 1392.

Pomenirea Sfintei cuvioase Antuza

După ce a vieţuit vreme îndelungată întru nevoinţele vieţii pustniceşti, cuvioasa Antuza a întemeiat o mânăstire în care trăia o obşte de nouăzeci de surori.

În timpul prigoanelor iconoclaste ale împăratului Constantin, copronimul, toate cele nouăzeci de monahii au fost ucise, după care şi cuvioasa Antuza şi-a dat sfântul ei suflet, la anul 759.

Pomenirea Sfinţilor o sută cincizeci şi trei de mucenici

Aceştia cu toţii au fost înecaţi în mare, în Tracia.

Cântare de laudă la cei cinci (Sfinţii Clement, Nahum, Anghelarius, Sava şi Gorzad)

Cei cinci plăcuţi ai lui Dumnezeu,
Osârdnici purtători de Evanghelică miere,
Credinţa creştină în lumea larg-au vestit,
Până când la lacul Ohridei cel albastru
S-au sălăşluit.

De acolo încă cu râvnă şi mai mare
Cu Domnul, a oamenilor viaţă amară,
Cu dragoste o au îndulcit.

Clement sfinţitul Ierarh,
rob credincios al lui Dumnezeu,
Cela ce dureri şi batjocuri multe
Pentru Domnul a luat,
Al Domnului viteaz stindard

La Ohrida s-a făcut.

Cu el împreună nevoitori au fost
Sfinţii Nahum, Anghelarius şi Sava,
Şi Gorzad fericitul, cu totul Cinci:
Bărbaţi mult plăcuţi ei fost-au lui Dumnezeu.

De o mie de ani ei în Ceruri locuiesc,
De o mie de ani ei pe oameni uimesc:
Căci fără preget ei popor mult au botezat,
Şi încununatu-s-au cu slavă,
Căci pe Dumnezeu mai presus de toate au iubit.

Ohrida prăznuieşte sfântă pomenirea lor,
A slăviţilor Cinci,
Care cununa sunt
Şi lauda slavilor.

Cugetare

De miluieşti pe cei săraci, cunoaşte că dacă le faci bine lor, ca unor apropiaţi ai tăi, cu atât mai vârtos îţi faci bine ţie însuţi.

***Sfântul Antonie cel mare** zice: „Şi moartea şi viaţa ne vin nouă de la aproapele nostru."*

***Sfântul Petru Damaschinul** zice: „Aşa cum săracul trebuie să Îi mulţumească pururea lui Dumnezeu şi să îl iubească pe bogatul care îi face lui bine, cu atât mai mult trebuie bogatul să Îi mulţumească pururea lui Dumnezeu şi să îl iubească pe sărac; căci ei amândoi se mântuiesc prin Purtarea de Grijă a lui Dumnezeu şi acum şi în veacul ce va să vie, din pricina milosteniilor lor. Căci fără săraci, ei nu numai că nu îşi pot dobândi mântuirea sufletelor, dar ei nu se vor putea izbăvi nici de ispitirile bogăţiei."*

Milosteniile care se dau din mândrie, vanitate şi dispreţ nu folosesc la nimic, în timpurile mai vechi, bogaţii aduceau bogăţii la sihaştri şi îi rugau cu lacrimi să le primească. Prea rar se întâmpla ca vreun sihastru să primească acele bogăţii cu bucurie, iar dacă totuşi o făcea, era din milă pentru bogaţi. Să ne gândim numai, fraţilor, cei mai săraci dintre oameni primeau milosteniile de mila celor care le aduceau!

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata izbăvire a fiilor lui Israel din mâinile căpeteniei Sisera, şi a oştirilor lui (Judecători 4):

- *La cum Domnul a arătat milă faţă de fiii lui Israel cei robiţi, a auzit plângerea lor şi le-a dăruit biruinţa asupra lui Sisera;*
- *La cum prorociţa Deborah, care era Judecător în Israel, a trimis o oştire mică în Muntele Tabor împotriva lui Sisera, cel care avea o putere de nouă sute de care de fier şi oştire multă;*
- *La cum forţele lui Sisera s-au risipit şi însuşi Sisera a pierit de mâna unei femei.*

Predică despre prorociţii batjocoritori de cele sfinte

Trebuie să ştiţi că în zilele cele de apoi, vor veni, cu batjocură, batjocoritori care vor umbla după poftele lor şi vor zice: Unde este făgăduinţa venirii Lui? (II Petru 3: 3).

Oare se preschimbă sau se întunecă oglinda de batjocoritorii care stau înaintea ei, rânjind, hlizindu-se şi batjocorind-o? Nu, aplele oglinzii nu se tulbură de aceasta, ci rămâne aceeaşi ca şi mai înainte.

Fraţilor, să cunoaştem că nici Dumnezeu nu Se schimbă, nici se tulbură când râd batjocoritorii de El. Domnul cel Preacurat şi Neschimbabil ştie că batjocoritorul nu face decât să se batjocorească pe el, atunci când batjocoreşte oglinda. Căci batjocorind lucrurile sfinte ale lui Dumnezeu, batjocoritorii nu fac decât să se batjocorească pe ei înşişi, câtă vreme cele sfinte ale lui Dumnezeu rămân intacte.

O, cât s-au înmulţit batjocoritorii aceştia în zilele noastre! Mulţi sunt ei - prea mulţi! - dar mulţimile lor slabe şi neputincioase sunt înaintea Celui care este Unul şi Singurul. Căci ce este grămada de praf înaintea vântului puternic? Nu trebuie decât să aşteptăm şi să ne înarmăm cu răbdare, până când va sufla vântul cel năpraznic. Căci prea s-au înmulţit batjocoritorii, care pururea batjocoresc cuvântul şi lucrările Domnului şi zic că lucrurile mâinilor lor batjocoritoare sunt mai bune şi mai înţelepte decât lucrările lui Dumnezeu.

Dar acele lucruri ale lor nu sunt decât hoţie, căci dacă vor fi zidit ceva bun, nu 1-au zidit decât cu materialele lui Dumnezeu şi după asemănarea zidirii Lui. Pe când cele rele ale lor, care sunt mult mai multe, le-au zidit din materialele dracilor şi după asemănarea lucrărilor diavolului, căruia sunt slugă. Prin urmare, cu ce se va

putea vreodată lăuda ţărâna? Cu ce se vor lăuda deci batjocoritorii, astăzi ca şi mâine, când asinii sălbatici le vor călca mormintele în copitele lor?

O, Atotcurate Stăpâne Doamne, sfinte sunt cuvintele Tale, tari precum vântul cel năpraznic şi sfinte sunt lucrările Tale, cărora nu este număr şi hotar. O, prea curate Stăpâne, izbăveşte limbile noastre de batjocură şi viclenie şi izbăveşte de batjocoritori viaţa noastră, Căci noi numai Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci.Amin.

28 iulie

Pomenirea Sfinţilor apostoli Prohor, Nicanor, Timon şi Parmena

Toţi aceşti patru Sfinţi sunt din numărul celor şaptezeci de apostoli mai mici şi din al celor şapte diaconi. Ceilalţi trei diaconi sunt Ştefan, Filip şi Nicolae. Sfântul Ştefan, întâiul mucenic, se pomeneşte aparte în douăzeci şi şapte de zile ale lunii decembrie, iar Filip în unsprezece zile ale lunii octombrie. Nicolae, din pricină de erezie, nu s-a numărat în rândurile sfinţilor.

Aceşti patru sfinţi pe care îi pomenim astăzi nu au prăznuiri aparte în calendar, ci li se face astăzi împreună-sărbătoare.

Sfântul Prohor a fost sfinţit de către Sfântul apostol Petru, episcop în Nicomidia. Un timp el a fost ajutător al Sfântului Ioan Teologul, în Insula Patmos. El a scris Cartea Apocalipsei, pe care a ascultat-o din gura Sfântului Ioan. După aceea, el s-a întors la Nicomidia, unde s-a nevoit mult ca să întoarcă poporul la Hristos. El a luat moarte mucenicească la Antiohia, unde a fost omorât de necredincioşi.

Sfântul Nicanor a luat mucenicia la Ierusalim în aceeaşi zi ca şi Sfântul arhidiacon Ştefan; curând după el iudeii cei plini de răutate au mai ucis două mii de creştini. Sfântul Timon a fost episcop în Arabia şi a fost omorât prin răstignire pe cruce, pentru Hristos.

Sfântul Parmena a murit înaintea ochilor Sfinţilor apostoli şi a fost îngropat cu cinste de către ei.

Pomenirea Sfântului mucenic Iulian

În vremea împărăţiei lui Antonin, Sfântul Iulian a trecut marea din Dalmaţia în Campania de astăzi [din Italia]. El a fost un tânăr foarte frumos la trup şi cu sufletul închinat cu totul lui Dumnezeu. Pe drum el a întâlnit trupe imperiale pornite să aresteze creştini.

Iulian le-a zis : «Pace vouă, fraţilor!»

Văzându-i frumuseţea şi blândeţea chipului, cât şi forma salutului, soldaţii 1-au suspectat că este creştin.

Iulian a răspuns întrebărilor lor şi le-a zis: «Creştin sunt şi m-am născut în Dalmaţia.» Iulian le-a mai mărturisit acelora că a pornit în călătorie chiar în scopul de a îi întoarce pe păgâni la Unul Adevăratul Dumnezeu.

Soldaţii l-au bătut sălbatic şi după aceea l-au aruncat într-o groapă adâncă, unde mucenicul lui Hristos a rămas timp de şapte zile, fără nici un ajutor omenesc, îngerul Domnului a venit la el şi i-a adus hrană din cer.

Adus înaintea scaunului idolatru de judecată, Sfântul Iulian a stat tare ca diamantul. Văzând curajul, liniştea şi tăria lui în credinţă, treizeci de bărbaţi s-au întors atunci la Hristos.

Osândit la moarte fiind, Sfântul Iulian a îngenuncheat şi a înălţat rugă înaintea lui Dumnezeu, mulţumind Lui pentru cinstea muceniciei şi rugându-L pe El să aibă milă de toţi cei care vor alerga la ajutorul lui, cinstindu-i pomenirea.

Sfântul mucenic Iulian a fost decapitat cu un topor şi aşa şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului cuvios Pavel de la Mânăstirea Hiropotamu

Cuviosul acesta Pavel a fost fiul împăratului Mihail Kiropalates. Din stirpe imperială fiind, înzestrat cu o rară înţelepciune, cu uimitoare blândeţe şi beneficiarul unei educaţii foarte înalte, Procopie (căci acesta a fost numele lui în lume) i-a uimit în tinereţea lui pe toţi înalţii demnitari şi învăţaţi din Constantinopol.

În una din chartele sale împăratul Roman cel bătrân l-a numit pe Procopie «cel mai mare dintre toţi filosofii». Temându-se să nu-şi piardă sufletul din pricina mândriei ce îi putea veni din marele lui prestigiu şi nedorind să se vatăme de slava omenească, acest tânăr strălucit şi-a schimbat ţinuta imperială pe nişte zdrenţe şi a intrat în Sfântul Munte Athos.

Aici el a fost tuns în monahism de marele Avva Cosma, cela ce se numără în rând cu sfinţii. După ce s-a nevoit mulţi ani întru sihăstreasca viaţă, Sfântul cuvios Pavel a refăcut Mânăstirea Hiropotamul şi a întemeiat Mânăstirea Sfântului Pavel, unde a adormit întru Domnul la bătrâneţe adâncă.

Când s-a săvârşit această ctitorie, împăratul Roman a trimis în dar obştii de monahi o mare parte din Lemnul Sfintei şi de viaţă făcătoarei Cruci, care se păstrează în această mânăstire până în ziua de astăzi.

Se spune că Sfântul cuvios Pavel a predicat Evanghelia în Macedonia şi în Serbia. El a luat multe chinuri de la răul împărat Leon, armeanul luptătorul împotriva sfintelor icoane [iconoclastul].

Sfântul cuvios Pavel a trecut la veşnica şi fericita odihnă la anul 820. La vremea morţii lui, el le-a zis fraţilor: «Iată ceasul pe care 1-a dorit totdeauna sufletul meu, şi de care atâta s-a temut trupul meu.»

Pomenirea Sfântului mucenic Eustatie

Acest Sfânt mucenic a fost soldat în cetatea Ankirei [Ankara de astăzi]. Adus la judecată, lui nu i-a fost frică de chinuri, ci a lăudat cu libertate Numele Stăpânului Hristos.

Comandantul Cornelius a poruncit să se găurească gleznele mucenicului cu un sfredel, prin ele a trecut o sfoară tare şi aşa 1-au târât pe omul lui Dumnezeu la un râu, în care 1-au aruncat. Dar Dumnezeu 1-a mântuit pe el dintru această moarte şi a vindecat rănile lui.

Astfel Eustatie a stat din nou înaintea judelui, deplin sănătos. Când judecătorul 1-a văzut viu şi nevătămat înaintea ochilor pe cel pe care credea că îl omorâse, s-a înspăimântat atât de tare, încât şi-a scos sabia şi s-a înjunghiat cu ea.

Sfântul Eustatie a mai trăit puţin timp după aceea şi a trecut la Domnul la anul 316.

Cântare de laudă la Sfântul Pavel de la Hiropotamu

Pe tânărul Pavel lumea mult l-a slăvit,
Şi de aceea el, stirpe aleasă, imperialul palat
l-a lăsat, împreună cu prestigiul şi puterea.

El a lepădat toate:
şi intrigi şi opulenţă respingătoare,
Fugind de lume şi de toată deşertăciunea ei.

El întru pustie s-a sălăşluit, acolo
unde se ascund Sfinţii,
Acolo unde ei prin postiri aspre
Sufletele lor îşi mântuiesc,
Acolo unde noapte şi zi cântare de laudă

Lui Dumnezeu îi aduc.

Pavel pustia în Muntele Athos aflat-a,
Acolo aflat-a el loc
Al său suflet cu totul nou să îl facă,
Ca al pruncului celui de Evanghelie lăudat.

Acolo voit-a el inima lui adâncă să o afle,
Inima lui şi miezul noimelor acestei lumi.
Dorirea sa Pavel a împlinit-o,
Pe cărarea cea strâmtă ajutându-i Dumnezeu.

El trupul şi-a curăţit de stricăcioasele patimi,
Şi sufletul de puterea celui rău.
Cu a lui Hristos Cruce a Răstignirii
El a botezat toate,
Şi sufletul şi al lui trup.

Şi ca o făclie curată el s-a aprins frumos
De dragostea lui Dumnezeu.

Pe el ai lui Dumnezeu îngeri la cer l-au purtat.
Pavel de tânăr împărăţia lumii de el moştenită
O a lepădat,
Şi pentru aceasta pe a Cerurilor împărăţie
Dumnezeu i-o a dăruit.

Cugetare

Privitor la bunătate, astfel grăieşte Sfântul Nil de la Muntele Sinai: "Fiule, nevoieşte-te pururea să te faci simplu şi blând. Să nu ai un gând în inimă şi altul pe buze, căci viclenie şi minciună este aceasta. Să fii credincios, iar nu mincinos, căci minciuna este de la cel rău. Să nu întorci răului cu rău, ci cui îţi greşeşte iartă-i, ca şi Domnul iertător să-ţi fie ţie. Dacă te chinuie amintirea lucrurilor rele, roagă-te lui Dumnezeu pentru acel frate (care ţi-a făcut rău) din toată inima şi amintirea răului făcut va pleca de la tine.»

***

Spun părinţii cum odată un tânăr s-a hotărât să-i slujească unui bătrân foarte rău, ca să-i ierte Dumnezeu lui [tânărului] păcatele lui. El a îndurat această

viaţă crudă în slujba bătrânului timp de doisprezece ani, apoi a trecut la Domnul.

Un părinte mare şi foarte îmbunătăţit a văzut sufletul tânărului cum se roagă înaintea Domnului în Rai pentru bătrânul cel rău şi zice: «Doamne, aşa cum ai avut milă de mine datorită acestui bătrân şi mi-ai iertat mie păcatele mele, aşa milostiveşte-te şi către el, bătrânul şi mântuieşte-1 pe el pentru mare milă Ta şi pentru jertfa mea, a smeritului robului Tău.»

După patruzeci de zile bătrânul cel capricios a murit şi din nou părintele cel îmbunătăţit a avut vedenie, în care s-a arătat şi sufletul bătrânului celui capricios odihnindu-se în frumuseţea Raiului Cereştii împărăţii.

Cât de minunată şi tainică a fost bunătatea acestui tânăr - cu adevărat, ne mai văzută!

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata mistuire a jertfei aduse de Ghedeon (Judecători 6):

- *La cum îngerul Domnului a venit la Ghedeon, iar Ghedeon a alergat să aducă pâine de azime şi ied gătit ca să facă ospăţ îngerului lui Dumnezeu;*
- *La cum îngerul a poruncit lui Ghedeon să aşeze carnea şi azimile pe o piatră şi să toarne zeama cărnii peste ele şi cum îngerul Domnului, întinzându-şi vârful toiagului ce îl avea în mâna sa, s-a atins de carne şi de azime şi a făcut să iasă foc din piatră, care a mistuit jertfa.*

Predică despre întrebările iraţionale ale celor iraţionali

Unde este făgăduinţa venirii Lui? (II Petru 3:4).

Aşa îndrăznesc să grăiască batjocoritorii despre lucrurile cele sfinte ale lui Dumnezeu. Căci cei care batjocoresc cuvintele şi lucrările lui Dumnezeu, batjocoresc de asemenea şi făgăduinţele Lui.

Noi credincioşii credem cu tărie că El va veni a doua oară, aşa cum a făgăduit, dar batjocoritorii zic cu batjocură: «Când va veni, din moment ce încă nu a venit?»

Noi credem că Domnul va veni, aşa cum a făgăduit, dar ei batjocoresc şi zic: «Unde este făgăduinţa venirii lui?» «Iată, părinţii noştri au trăit şi au murit aşteptând ca El să vină,» zic ei «şi El nu a mai venit. Voi ce faceţi, tot mai aşteptaţi?»

Da, fraţilor, noi tot îl mai aşteptăm şi tot vom mai continua ca să-L aşteptăm pe El. El ne-a făgăduit că va veni şi cu adevărat va veni. Sfântul apostol ne confirmă adevărul făgăduinţei Stăpânului. Căci iată, el a auzit această făgăduinţă chiar de pe buzele Domnului însuşi: de pe acele buze care rostesc pururea numai adevărul. ***Căci o singură zi este înaintea Domnului este ca o mie de ani şi o mie de ani ca o zi (II Petru 3 :8).***

Cu aceste cuvinte, sfântul apostol închide gurile batjocoritorilor şi ne învaţă pe noi răbdarea. Se vor împlini în curând [s-au împlinit deja] două mii de ani de când Domnul ne-a făcut această făgăduinţă şi El va veni, împlinindu-o întru putere şi în slavă mare, răsplătind fiecăruia după faptele lui: cu mântuire veşnică celor credincioşi şi cu pedeapsa cea veşnică celor necredincioşi.

«Dar iată, El tot nu a venit până acum!» zic batjocoritorii. O batjocoritorilor ignoranţi, oare sunt două mii de ani la fel de lungi pentru Dumnezeu cum sunt pentru voi? Oare nu vi se pare că înaintea lui Dumnezeu, două mii de ani sunt ca două zile? Şi oare îl sileşte pe El ceva să îşi împlinească făgăduinţele în două zile? Aflaţi că El, Cel Nemuritor, nu se grăbeşte deloc aşa cum vă grăbiţi voi, muritorii! Voi sunteţi pururea foarte grăbiţi pentru că veţi muri foarte curând, dar El nemuritor este şi nu îi este teamă de moarte. Când va veni, vă va afla în mormintele voastre. Trâmbiţa Arhanghelului vă va trezi iar voi vă veţi scula doar ca să vedeţi că El credincios este. Apoi vă veţi pogorî în iadul cel întunecat al bârfitorilor - căci voi L-aţi bârfit şi L-aţi calomniat pe Domnul Adevărului şi L-aţi acuzat de minciună.

Fraţilor, Dumnezeu nu vrea ca noi să facem speculaţii despre ziua sau ceasul când va veni El a Doua oară pe pământ; El voieşte doar ca noi să credem şi să ne pregătim pentru a doua Lui înfricoşată venire. Când va veni El, fie că ne va afla vii sau adormiţi, noi vom vedea cu adevărat venirea Lui. Oare nu ne este aceasta de ajuns?

O, Stăpâne Doamne Mântuitorule al nostru, învaţă-ne pe noi răbdarea şi întăreşte-ne nouă credinţa cea întru Tine, căci cu adevărat credem înfricoşatei Tale a doua veniri şi cu adevărat pe Tine Te slăvim şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

29 iulie

Pomenirea Sfântului mucenic Calinic

Sfântul Calinic acesta s-a născut în Cilicia. El a fost crescut din cea mai fragedă vârstă întru credinţa creştină. Lepădând toate, el a ieşit la predicarea Sfintei Evanghelii.

La Ankira 1-a arestat păgânul principe Sacerdos. Când Sacerdos 1-a ameninţat pe Calinic cu torturi şi groază dacă nu va cădea să se închine la idoli, Sfântul Calinic i-a zis: „Mie dorit îmi este a suferi pentru Domnul meu, precum îi este pâinea celui flămând."

Osîndându-1 la chinuri şi torturi bestiale, principele a încălţat picioarele sfântului cu încălţări de fier ce aveau cuie scoase pe dinăuntru şi aşa 1-a fugărit pe uliţele cetăţii Gangra, căci nu a voit să-i facă acestea la Ankira de frica poporului, care văzând răbdarea minunată şi puterea mucenicului, se convertea la Hristos în număr foarte mare.

Pe drumul de surghiun către Gangra soldaţilor din escortă li s-a făcut sete, dar apă nu era nicăieri. Sfântul Calinic s-a rugat lui Dumnezeu şi a scos apă dulce din stâncă.

Când au sosit la Gangra torţionarii s-au pregătit să îl arunce pe Sfântul Calinic într-un cuptor de foc.

Sfântul s-a rugat lui Dumnezeu şi a zis: „îţi mulţumesc Ţie, Stăpâne, că pe mine acestui ceas m-ai învrednicit, întru care smeritul meu suflet îmi dau pentru Numele Tău Cel Sfânt." Apoi a intrat în foc. Când focul s-a stins, au aflat trupul mort al mucenicului neatins de flăcări şi întreg.

Sfântul Calinic a luat cu cinste mucenicia şi s-a încununat cu cununa slavei celei veşnice cam pe la anul 250.

Pomenirea Sfintei muceniţe Serafima

Sfânta Serafima a fost o fecioară din Antiohia. Ea a locuit în casa unei anume Sabina, soţia unui senator, pe care a convertit-o la credinţa creştină.

Auzind despre ea, Virilus, un sălbatic prigonitor al creştinilor, a poruncit ca Serafima să fie adusă înaintea lui. Cum fecioara a rămas neclintită în credinţa ei, Virilus a poruncit ca să fie aruncată în închisoare, unde a trimis mai mulţi tineri desfrânaţi ca să o necinstească.

Serafima stătea la rugăciune înaintea lui Dumnezeu când desfrânaţii trimişi au ajuns la porţile închisorii. Deodată înaintea lor s-a arătat îngerul lui Dumnezeu în pară de foc, cu sabie de foc în mână, iar ei au căzut la pământ ca şi morţi.

A doua zi torţionarul a implorat-o pe Serafima să-i învie pe acei desfrânaţi, iar ea, cu rugăciunea, i-a făcut să îşi vină în simţiri. Dar Virilus a pus minunea pe seama aşa-ziselor puteri vrăjitoreşti ale Serafimei şi a poruncit ca sfânta fecioară să fie arsă cu făclii şi bătută cu toiege. Pe când o băteau unul dintre toiege s-a frânt şi din el a sărit o bucată chiar în ochii lui Virilus, care a orbit pe loc.

Ei la urmă au tăiat capul roabei lui Hristos cu sabia şi aşa s-a înălţat mucenicescul ei suflet la cer.

Credincioasa Sabina a luat trupul muceniţei şi 1-a îngropat cu cinste, din el curgând mir binemiresmat şi vindecător.

Sfânta Serafima a luat cu cinste mucenicia în timpul împăratului Hadrian (117-138).

Pomenirea Sfintei muceniţe Theodotia

Theodotia a fost o văduvă tânără cu trei copii, împreună cu Sfânta Anastasia (care se pomeneşte la 22 decembrie), Theodotia s-a nevoit întru lucrarea lui Dumnezeu la Thessalonic, ducând o viaţă a tuturor nevoinţelor, cu plăcere de Dumnezeu.

În timpul prigoanelor lui Diocleţian ea a fost osândită la moarte şi aruncată într-un cuptor de foc împreună cu cei trei copii ai ei şi aşa s-au înălţat fericite sufletele lor către Împărăţia Cerurilor.

Pomenirea Sfântului mucenic Eustatie din Mtskheta

Sfântul Eustatie acesta a fost persan, născut în satul Arbuket. La vârsta de treizeci de ani el a sosit în cetatea [georgiană] Mtskheta. Văzând cum cred şi vieţuiesc creştinii în ea, el a primit cu râvnă Sfântul Botez.

El a fost schingiuit pentru Hristos şi decapitat la Tbilisi în anul 589. Sfintele lui moaşte odihnesc în biserica catedralei din Mtskheta, dând vindecări tuturor celor care se ating de ele cu credinţă.

Cântare de laudă la Sfânta Serafima

Serafima de îngeri e iubită,
Căci ea nevinovată este
Cu trupul, cu sufletul şi cu gândul
Ea schingiuiri pentru Hristos
Cel fără de moarte a luat
Zile multe în şir.

Cezarul cel idolatru la păgânescul templu a dus-o
Şi să jertfească idolilor i-a poruncit.

Dar Serafima a zis:
„Eu roaba lui Hristos sunt, a Unuia Dumnezeu,
iar templu al Lui, al Duhului Sfânt,
însuşi trupul meu este,
şi cu sufletul.
Eu trupul îmi păzesc în feciorie,
Ca jertfă să pot aduce Domnului
Chiar trupul meu.

Pe el deci îl poţi chinui cât voieşti,
Cu foc sau cu sabie,
Căci al meu suflet să îl omori tu nu poţi.

Căci trupul pentru suflet fost-a zidit,
Şi el doar prin suflet se binecuvântă.

Sufletul de la Dumnezeu omului îi este dăruit,
Ca pe Domnul în ăst trup să-L slăvească.

Slavă Ţie Doamne Dumnezeule,
Cela Ce în Treime eşti închinat şi slăvit,
Slavă Ţie, Făcătorul meu!"

Cugetare

Prin pocăinţă adevărată, cu lacrimi, rugăciune şi cu fapte bune până şi cel mai întinat suflet se poate curăţi şi schimba. De aceea, trebuie să fim cu băgare de seamă şi să nu aducem niciodată aminte cu răutate cuiva de păcatele lui cele din trecut, odată ce el şi le-a plâns şi şi le plânge pururea cu amar; ci mai curând să mulţumim lui Dumnezeu şi să ne uimim de cum se preface întunericul în lumină, iar mlaştina în apă cristalină şi curgătoare.

Faraonul Egiptului, Amases, era de origine plebeie. De aceea, atunci când a ajuns faraon peste tot Egiptul, poporul îl respect prea puţin, amintindu-şi de originea lui cea lipsită de cinste. Pentru aceasta, ca să-şi umilească supuşii şi să îi facă să-1 respecte, el a luat un lighean mare de fier în care, potrivit obiceiului, îşi spălau oaspeţii picioarele. El a poruncit să se topească acest lighean şi din metal să se toarne asemănarea unui oarecare idol, pe care 1-a aşezat la un loc în care să se poată închina mulţi trecători. Văzând idolul, poporul a început să I se închine şi să îl cinstească după tipicul idolatriei egiptene.

Atunci Faraonul a descoperit poporului din ce a fost făcut acel idol. Poporul a înţeles şi s-a ruşinat: ei au văzut cum a reuşit faraonul ca să îi determine să nu-1 mai privească după ceea ce a fost el odată, ci după ceea ce este el acum. Aşa a început poporul să cinstească demnitatea imperială a lui Amases, faraonul Egiptului.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatul semn arătat de Dumnezeu lui Ghedeon (Judecători 6: 37-40):

- *La cum într-o anumită noapte a fost rouă numai peste lână, iar încolo peste tot locul uscăciune; iar în noaptea următoare, a fost uscată numai lâna, iar peste tot locul a fost rouă;*
- *La cum prima minune a închipuit poporul lui Israel cel care trăia în mijlocul lumii păgâne (până la întruparea lui Hristos), iar cea de a doua, lumea păgână aflată de acum sub har, cu excepţia poporului lui Israel cel lipsit de har (după întruparea lui Hristos).*

Predică despre întârzierea înfricoşatei Judecăţi, din îndelunga răbdare a lui Dumnezeu

Domnul nu întârzie cu făgăduinţa Sa, după cum socotesc unii că e întârziere, ci îndelung rabdă pentru voi, nevrând să piară cineva, ci toţi să vină la pocăinţă (II Petru 3: 9).

Fraţilor, milostivirea lui Dumnezeu face ca să întârzie acea zi a venirii Lui, care este ca focul topitorului şi ca leşia nălbitorului (Maleahi, 3: 1-2), după cuvântul prorocesc al proorocului Maleahi.

De aceea, să se ruşineze batjocoritorii care îşi bat joc de făgăduinţa Domnului şi zic: Unde este făgăduinţa venirii Lui? (II Petru 3: 4). Dumnezeu nu Şi-a uitat făgăduinţa, ci chiar păcătoşii sunt cei care au uitat-o. Căci după mare şi nemăsurata milostivirea Sa, Dumnezeu îi aşteaptă pe păcătoşi să îşi vină în simţiri şi să se pocăiască şi să se pregătească pentru ziua aceea după care o alta nu va mai fi.

Căci iată!, acea zi nu este ca cele multe zile care le sunt date oamenilor ca să se pocăiască întru ele şi ca să se pregătească pentru întâlnirea lor cu Dumnezeu. Acea zi este unică şi cu totul altfel decât toate celelalte zile, căci ea nu mai răsare pentru pocăinţă, ci mai curând pentru judecată.

Căci aşa cum înfricoşata Judecată este unică şi irepetabilă, aşa şi acea zi va fi unică şi irepetabilă.

Dumnezeu nu doreşte să se piardă nici un om. El nu 1-a creat pe om pentru moarte, ci pentru viaţă şi pentru mântuire.

Oare există grădinar care să semene seminţe de legume şi să dorească ca ele să nu rodească, să se usuce şi să moară? Dar Dumnezeu, oare nu este el mai înţelept şi mai milostiv decât orice grădinar? Dumnezeu are o singură dorinţă: ca toţi oamenii să se pocăiască şi la cunoştinţa adevărului să vină, întorcându-se de la rău. Cum se mai bucură gospodarul căruia viţa cea uscată i se întoarce la viaţă şi începe să aducă roadă! Dar mult mai mult Se bucură Dumnezeu şi sfinţii Lui îngeri când sufletele oamenilor, cele uscate de păcat, se întorc la El şi întineresc din nou cu lacrimile pocăinţei şi aduc roadă bogată a ei!

O, Stăpâne Atotmilostive Doamne, Iubitorule de oameni, ajută-ne nouă păcătoşilor să simţim mila Ta şi îndurările Tale cele către noi, să le simţim şi să ne pocăim, întorcându-ne de la cărările noastre cele rele, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumită în veci. Amin.

30 iulie

Pomenirea Sfinţilor apostoli Sila, Silvan, Crescent, Epenetos şi Andronic

Aceştia au fost din numărul celor şaptezeci de apostoli mici.

Sfântul Sila a fost trimis de la Ierusalim la Antiohia împreună cu Pavel şi cu Barnabas ca să lămurească disputa ce se ivise între credincioşi cu privire la tăierea împrejur: anume, dacă trebuie sau nu ca să se taie împrejur cei care vin la Hristos dintre păgâni (Fapte 15: 22).

După aceasta, Sfântul Sila a călătorit împreună cu Sfântul apostol Pavel prin toată Asia şi prin Macedonia şi a fost uns Episcop al Corintului, unde s-a săvârşit cu pace.

Sfântul Silvan a fost întru ajutor amânduror corifeilor apostolilor (I Petru 5: 12, II Corinteni 1: 19). Ca Episcop al Thessalonicului, Sfântul Silvan s-a nevoit mult şi a luat multe chinuri, până când la sfârşit a schimbat viaţa aceasta pământească pentru cea cerească.

Sfântul Crescens a fost mai întâi împreună-lucrător cu Sfântul apostol Pavel (II Timotei 4: 10), iar apoi episcop în Galatia şi misionar în Galia, unde a şi luat mucenicească moarte sub domnia împăratului Traian.

Sfântul Epenetos se pomeneşte în Epistola către Romani a Sfântului apostol Pavel (16: 5), el a fost episcop în Cartagina.

Sfântul Andronic, care a fost episcop al Pannoniei (Romani 16: 7), este prăznuit aparte şi în ziua de 17 mai.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Valentin

Sfântul Valentin a fost episcopul cetăţii Interamna din Italia. El l-a vindecat pe fratele tribunului roman, Frontanus, de o boală foarte grea.

Când s-a îmbolnăvit Cherimon, fiul vestitului filosof Craton, acesta, urmând sfatului lui Frontanus, l-a chemat pe episcopul Valentin la Roma. Cherimon suferea de o boală care îi schimonosea şi îi contorsiona cumplit trupul, atât de cumplit, încât capul lui se afla între genunchi. Sfântul Valentin s-a izolat împreună cu Cherimon într-o cameră şi a petrecut întreaga noapte în rugăciune. Dimineaţa Cherimon,

complet sănătos, se înfăţişă înaintea filosofului Craton, tatăl lui. Atunci s-a botezat Craton şi toată casa lui, împreună şi cu trei discipoli ai lui. Cherimon a părăsit casa tatălui lui şi i-a urmat Sfântului Valentin.

Abundius, fiul unui eparh roman, a primit Sfântul Botez tot în acele zile.

Înfuriat ca o fiară sălbatică din această pricină, eparhul 1-a arestat pe Valentin şi 1-a ucis prin decapitare după ce 1-a torturat bestial.

Trei dintre discipolii lui Craton, Proclus, Abibus şi Apollonius, au fost şi ei ucişi împreună cu Sfântul sfinţit Valentin.

Abundius a luat trupurile lor şi le-a îngropat cu cinste. Aceştia au luat cu toţii mucenicia la anul 273 şi s-au făcut cetăţeni ai Raiului.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Polihronie, episcopul Babilonului

Când împăratul Decius a cucerit Babilonul, el 1-a capturat şi pe Episcopul Polihronie împreună cu trei presbiteri, doi diaconi şi doi principi proaspăt botezaţi, Abdon şi Senin.

Sfântul Polihronie a rămas tăcut înaintea împăratului, nedându-i nici un răspuns; dar pentru toţi a dat răspuns Sfântul Parmenius, presbiterul.

Împăratul i-a luat şi i-a dus pe episcop şi pe presbiteri cu sine în Persia, în cetatea Kordoba, unde cu toţii au fost decapitaţi.

Decius i-a luat pe principii Abdon şi Senin la Roma, unde i-a aruncat la fiarele sălbatice, iar apoi i-a ucis cu sabia.

Ei cu toţii au luat cu cinste mucenicia la anul 251.

Pomenirea Sfântul Ioan, ostaşul

Ioan a fost în taină creştin. El a fost trimis de împăratul Iulian, apostatul ca să îl ucidă pe un creştin, dar în loc de aceasta Iulian i-a ajutat aceluia să se ascundă. Iulian adică, 1-a pus pe acel creştin într-o închisoare la Constantinopol. După ce răul apostat rău a pierit, Ioan s-a închinat pe sine vieţii nevoinţelor monahiceşti, trăind întru curăţie şi sfinţenie.

El s-a săvârşit cu pace întru bătrâneţe adâncă. După moarte, se arăta acelora care aveau nevoie de ajutorul lui.

Credincioşii se roagă Sfântului Ioan, ostaşul când au nevoie ca să îi descopere pe răufăcători.

Pomenirea Sfintei cuvioasei maici Anghelina

Sfânta cuvioasă Anghelina a fost o cneaghină a sârbilor.

Sfintele ei moaşte odihnesc la Mânăstirea Krusedol (vezi viaţa sfintei la 12 decembrie).

Cântare de laudă la Sfântul Polihronie

Păgânul cezar, Dedus cumplitul,
Urlă ca o fiară strigând: „O, tu, Polihronie,
Pentru ce zeilor noştri nu te-nchini, Bătrâne?
împărăteştii porunci, de ce nu te supui? "

Dar sfântul tace, nerăspunzând nimica.
Din nou întreabă-mpăratul,
iar mucenicul iar tace.

„Mut este acesta!" strigă Decie furios.

Dar Parmenius zice:
„Părintele nostru nu este mut,
Ci negrăind, se păzeşte curat, neîntinând ale lui buze.
El buzele lui cu pază şi le împrejmuieşte,
Ca să nu păcătuiască poruncii lui Hristos:
Nu daţi cele sfinte ale voastre câinilor,
Nu aruncaţi mărgăritarele voastre înaintea porcilor!
Părintele nostru sfânt ale sale mărgăritare păzeşte,
Şi gura nu voieşte să-şi întineze cu tine grăind. "

Dedus înnebuneşte de furie mai mult ca niciodată,
Şi pune să i se taie limba
Sfântului Parmena.

Lui limba i-o tăie, dar ce-i este aceasta?
Căci graiul Sfântului, iată şi mai limpede este
Mai răsunător, mai curat!

Însuşi Domnul luptă pentru ziloţii Săi robi,
Şi îi păzeşte pe ei de ruşine
Şi de batjocoritori.

Cugetare

Trebuie să facem distincţie între un păcătos şi un penitent. Dacă ţi-ai luat asupră-ţi să mustri un păcătos, ai grijă ca nu cumva să îl mustri şi pe penitent.

Parabola Fiului risipitor ne arată cât îi este de scump lui Dumnezeu păcătosul care se pocăieşte cu adevărat. De aceea şi nouă să ne fie scump acela care îi este scump lui Dumnezeu.

Odată un monah a căzut în păcat şi pentru păcatul lui a fost izgonit din mânăstire. Acest monah s-a dus la Sfântul Antonie cel mare, i-a mărturisit păcatul lui, s-a pocăit şi a rămas pe lângă marele Antonie o bucată de vreme. După aceea Sfântul Antonie 1-a trimis pe monahul cel pocăit înapoi la mânăstirea lui, dar fraţii nu 1-au primit, ci 1-au izgonit iar. Iarăşi a venit penitentul la marele Antonie şi iar 1-a întors Sfântul Antonie la mânăstirea lui, trimiţând şi un cuvânt, prin el, fraţilor lui: „A naufragiat o corabie şi şi-a pierdut încărcătura şi doar cu greutate mare a mai ajuns la port şi acum voi voiţi să scufundaţi ceea ce nu s-a pierdut în furtună!" Văzând această prea înţeleaptă certare, părinţii 1-au primit pe fratele cel pocăit înapoi, cu bucurie.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata biruinţă a lui Ghedeon asupra madianiţilor (Judecători 7):

- *La cum Ghedeon a adunat treizeci şi două de mii de bărbaţi purtători de sabie şi s-a pornit cu ei împotriva madianiţilor;*
- *La cum Dumnezeu i-a poruncit să micşoreze numărul lor, ca nu cumva să se fălească că prin tăria şi puterea lor au învins duşmanul, iar nu a lui Dumnezeu;*
- *La cum Ghedeon a ales, la porunca lui Dumnezeu, doar trei sute de bărbaţi şi cu aceia i-a bătut pe madianiţi, care erau mulţi ca lăcustele (Judecători 7: 12).*

Predică despre venirea înfricoşatei zile a Domnului

Iar ziua Domnului va veni ca un fur, când cerurile vor pieri cu vuiet mare, stihiile, arzând se vor desface şi pământul şi lucrurile de pe el se vor. O, cât de înfricoşată este Ziua Domnului, cu neputinţă de grăit! Ea este înfricoşată din pricina inexorabilei ei dreptăţi şi din aceea că va veni pe neaşteptate, ca un fur. ***De aceea, să priveghem, fraţilor, că nu ştim ziua, nici ceasul când va veni Fiul Omului (Matei 24: 13).***

Iar apostolul, care a auzit aceste cuvinte cu urechile lui şi L-a văzut pe Cel care le-a grăit, ni le spune şi nouă. Cel care se păzeşte de hoţi priveghează zi şi noapte, astfel încât tâlharii să nu îl ia prin surprindere. Cel care se teme de Ziua Domnului priveghează în fiecare zi şi în fiecare ceas, astfel încât acea zi şi acel ceas să nu îl găsească nepregătit, nici bălăcindu-se în păcate.

Ne-am obişnuit atât de mult cu curgerea obişnuită a timpului, cu previzibila înşiruire a zilelor şi nopţilor, încât nu putem pricepe ce şi cum va fi tunetul acelei zile, care le va pune în umbră pe toate celelalte care au fost înaintea ei şi care va opri moara timpului şi îi va preface osia în ţăndări mii.

Va fi tot aşa precum strălucirea soarelui întunecă cu totul lumina aprinsă a mii de lumânări, risipindu-le şi topindu-le. Înfricoşată, cumplită şi cutremurătoare va fi Ziua Domnului! Când acea zi îşi va ivi faţa de foc asupra candelelor vieţilor noastre prezente, acestea se vor stinge dintr-o suflare şi se vor întuneca; iar cerurile, prin care ne măsurăm noi acum media vieţilor noastre, se vor topi cu zgomot mare, iar stihiile pământului, ca şi pământul însuşi, cu apa, aerul şi focul, se vor topi. Ele nu vor mai fi şi toate se vor face noi.

Toate lucrările noastre vor arde, căci dacă Domnului nu Îi pare rău de lucrările Lui, cum atunci s-ar putea înduioşa de ale noastre? Căci Dumnezeu atunci nu se va mai uita la lucrări, ci la lucrători. Toţi lucrătorii se vor înfăţişa înaintea Lui la Judecată: lucrările lor însă, El le va arde. Şi toate se vor face noi.

Cel care va fi de osândit, se va osândi; iar cel care va fi de răsplătit, se va răsplăti - pentru toată veşnicia, înfricoşată, fraţilor, cu adevărat, este Ziua Domnului! Este înfricoşată pentru că este neaşteptată şi pentru că vine cu dreptatea cea inexorabilă a lui Dumnezeu.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, trezeşte-ne pe noi şi ne fă treze minţile şi inimile noastre! Porunceşte sfinţilor Tăi îngeri să ne împingă la priveghere şi

trezvie, ca să nu ameţim din pricina păcatelor şi să adormim întru ele! Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin!

31 iulie

Pomenirea Sfântului şi dreptului Evdochim

Sfântul Evdochim s-a născut în Capadocia din părinţi foarte credincioşi care s-au numit Vasile şi Evdochia.

În vremea împăratului Teofil (829-842), Evdochim s-a aflat tânăr ofiţer în armata imperială. Chiar în rang militar fiind, el s-a străduit pururea să trăiască conform poruncilor Evangheliei. Păstrându-se întru toată curăţenia sufletească şi trupească, el nu a vorbit niciodată cu femei, în afară de mama lui.

El a fost milostiv cu nenorociţii şi cu nevoiaşii, citind pururea cu sârguinţă din Sfintele cărţi şi stând cu şi mai multă sârguinţă la Sfânta rugăciune înaintea lui Dumnezeu. El s-a ferit întotdeauna de distracţii şi de grăirile deşarte cu cei deşerţi: „în mijlocul deşertăciunilor celor lumeşti trăind, el a stat ca floarea de crin între spini şi ca aurul în mijlocul focului."

Datorită marilor lui virtuţi şi însuşiri, împăratul 1-a numit guvernator al Capadociei. Din această poziţie înaltă Evdochim s-a arătat drept înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor.

Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu Evdochim a murit la o vârstă tânără, în anul al treizeci şi treilea al vieţii lui.

Sfintele lui moaşte sunt făcătoare de minuni, vindecând bolile oamenilor.

Un nebun s-a atins odată de racla lui şi s-a făcut imediat sănătos; un copil paralitic, atingându-se şi el de Sfânta raclă, s-a ridicat pe picioarele lui şi a mers bine.

După optsprezece luni, mama lui a deschis racla şi a aflat trupul lui Evdochim de parcă ar fi fost viu, fără nici un semn de putreziciune sau stricare. Din el ieşea miros de bunămireasmă.

Sfintele moaşte ale dreptului Evdochim au fost mai după aceea mutate la Constantinopol şi îngropate într-o biserică nouă închinată Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi ctitorită de părinţii dreptului Evdochim.

Pomenirea Sfintei Iulita din Cezareea

Această Sfântă Iulita a fost din Cezareea Capadociei. Având o neînţelegere cu vecinul privitoare la pământ, acela a denunţat-o pe Iulita că este creştină, ceea ce o aşeza în afara protecţiei legii.

Sfânta Iulita atunci şi-a lepădat cu bucurie toate proprietăţile, mai curând decât să-şi lepede credinţa. Dar necuraţii păgâni nu s-au mulţumit numai cu aceasta, ci au şi torturat-o, iar la urmă au omorât-o arzând-o de vie, la anul 303.

Aşa şi-a sacrificat fără să clipească această fericită şi averile şi trupul, pentru mântuirea sufletului ei în veşnicie.

Pomenirea Sfântului Iosif din Arimatea

Nobilul Iosif acesta a fost un bărbat foarte bogat şi membru al Sinedriului evreiesc din vremea Mântuitorului. În taină, el a fost următor al lui Hristos (Matei 27: 57, Ioan 19: 38).

Iosif şi Nicodim au luat Trupul lui Hristos de pe Cruce şi 1-au aşezat în mormântul cel nou al lui Iosif. Pentru aceasta el a fost arestat de către evrei şi aruncat în închisoare. Acolo a venit la el Domnul cel înviat, care 1-a întărit, dovedindu-i învierea Lui.

După o oarecare vreme evreii 1-au scos pe Iosif din închisoare şi 1-au izgonit din pământul lui strămoşesc.

Sfântul Iosif din Arimatea a călătorit în toată lumea predicând Evanghelia lui Hristos şi a adus Vestea cea bună până şi în Anglia, unde s-a săvârşit către Domnul.

Pomenirea Sfântului Ioan, exarhul

Acest Sfânt Ioan a fost un vestit presbiter bulgar, împodobit cu adâncă învăţătură a cărţilor, care a trăit în vremea ţarului [bulgar] Simeon (892-896).

El a tradus Hexameronul Sfântului Vasile cel mare şi Mărturisirea de credinţă ortodoxă a Sfântului Ioan Damaschinul în limba slavonă.

El s-a săvârşit către Domnul cu pace.

Cântare de laudă la Sfântului Iosif din Arimatea

Iosif, bărbat bogat şi nobil întru Hristos Răstignit
nicicum nu s-a smintit,
Ci când soarele şi-a pierdut lumina,
Şi s-a cutremurat pământul,
El mers-a la Pilat şi i-a zis
Că Domnul a murit,
Dătătorul vieţii:
Astfel făcutu-s-a ucenicul cel tainic
Cunoscut tuturor.

Astfel, ascunzându-Se în pământ
Cel Arătat tuturor,
Cel ascuns ucenic
s-a mărturisit al Domnului în auzul tuturor.

Astfel făcutu-s-a Iosif
vestit Într-o singură zi.
Cu Nicodim împreună el
Trupul Domnului
De pe Cruce-a luat,
Şi în a lui grădină L-a pus,
Într-o peşteră nouă.

Spionii evrei au auzit acestea şi grabnic au raportat,
Iar bătrânii evreilor pe Iosif
Aruncatu-l-au în temniţă, legat în lanţuri,
Iosif zace în temniţa întunecată,
în ziua în care Domnul iadul îl străluceşte
Cu a Lui lumină.

Iosif în minte vede acum pe Domnul
Aude cuvintele Lui minunate,
gândeşte la minunile Lui,
La spusele şi prorociile Lui minunate.

Pe când era lângă El, în lumina Domnului stătea,
Dar acum zăcea în întuneric, înlăuntru
Şi în afară.
întunecate nopţi, dimineţi şi zile,
întunecat e totul când se ia Soarele de pe cer!

O deznădăjduit întuneric,
mai întunecat decât iadul!
Dar iată!
Deodată în temniţă răsare-o lumină,
Domnul Cel înviat vine
La robul lui cel din lanţuri.

O Iosife, brave şi nobile bărbat,
Tu nu te-ai smintit nici întru Domnul înviat,
Tu la Pilat ai mers,
Moartea Domnului i-ai spus,
Dar vestitu-i-ai şi slăvita Lui înviere.

Să se bucure ţara Britaniei
Şi să te prăznuiască cu cinste,
Căci tu cel dintâi
Cuvântul mântuirii întru ea l-ai semănat.

Cugetare

Nevoitorii din pustie luptă să-şi taie voile proprii şi să trăiască strict în conformitate cu voia lui Dumnezeu.

Unii cred în mod greşit că sihastrul trăieşte într-o izolare completă. Dar nici un sihastru nu zice aşa. El trăieşte în apropierea şi în intimitatea lui Dumnezeu, a îngerilor şi a Sfinţilor. Căci acolo unde este mintea omului, acolo este şi viaţa lui.

Mintea sihastrului se află în cea mai înaltă, mai curată şi mai numeroasă companie în care se poate afla vreodată omul.

Avva Marcu 1-a mustrat odată pe Avva Arsenie astfel: „Pentru care pricină fugi tu pururea de feţele noastre şi de convorbirile cu noi?"

Atunci Avva Arsenie a zis: „Dumnezeu ştie că vă iubesc, dar nu pot fi şi cu Dumnezeu şi cu voi. În ceruri mii şi mii şi mii de mii, au o singură voie; pe când aici, între noi oamenii, sunt multe şi felurite voi. De aceea nu pot fi şi cu Dumnezeu şi cu oamenii."

Luare aminte

Să luăm aminte la pedeapsa lui Dumnezeu care a căzut asupra lui Abimelec şi asupra locuitorilor Sichemului (Judecătorii 9):

- *La cum Abimelec, cu ajutorul bărbaţilor din Sichem, a ucis pe şaptezeci dintre fraţii lui;*
- *La cum după aceea Abimelec i-a ucis pe locuitorii Sichemului, a arăt locul pe care fusese cetatea lor şi a presărat pământul cu sare;*
- *La cum, după multe biruinţe, Abimelec a fost ucis de o femeie care a aruncat în el din turn cu o bucată de piatră de râşnită şi i-a spart capul, de moarte;*
- *La cum blestemul lui Iotam, fiul lui Ghedeon, i-a ajuns pe locuitorii Sichemului şi pe Abimelec.*

Predică despre ultima aşteptare

Pentru aceea, iubiţilor, aşteptând acestea, sârguiţi-vă să fiţi aflaţi de El în pace, fără prihană şi fără vină (II Petru 3: 14).

Fraţilor, care este ultima noastră aşteptare? Când e noapte, noi aşteptăm ziua, iar când e zi, ştim că vine noaptea şi tot aşa, iar noapte şi iar zi: este o aşteptare aceasta care nu este ultima noastră aşteptare.

Fraţilor, care este ultima noastră aşteptare? Iată, atunci când suntem fericiţi tremurăm de spaimă la gândul că va veni tristeţea; iar când plângem, aşteptăm să vină ziua când plânsul va lua sfârşit şi tot aşa, plânsul se schimbă cu bucuria, iar bucuria cu plânsul. Dar nici măcar aşteptarea aceasta nu este ultima noastră aşteptare.

Fraţilor, ultima noastră aşteptare este aşteptarea judecăţii lui Dumnezeu. Când va veni judecata lui Dumnezeu, adică acea Zi înfricoşată a Domnului care va arde ca focul (Maleahi 4: 1), atunci fiecare dintre noi va primi ceea ce merită: unii vom primi ziua cea care se preface în noapte, pe când alţii noaptea cea care se preface în zi; unii vor primi bucuria căreia nu îi va mai urma niciodată tristeţea, iar alţii tristeţea, care nu se va mai preface niciodată în bucurie.

Fraţilor, aceasta este ultima aşteptare a neamului omenesc, că o ştim aceasta sau nu, că gândim vreodată la ea sau nu.

Totuşi, noi cei credincioşi, ar trebui să cunoaştem aşteptarea aceasta şi să ne gândim la ea mereu, să o avem mereu. Această cunoaştere trebuie să ne fie nouă

zenitul tuturor cunoştinţelor noastre şi să imprime direcţia tuturor gândurilor noastre.

Cunoaşterii şi contemplării acestei aşteptări trebuie să le adăugăm ceea ce este cel mai important: râvna şi nevoinţa noastră ca să fim aflaţi de El în pace, fără prihană şi fără vină.

Trebuie să râvnim şi să ne nevoim ca să fim aflaţi de El fără prihană în minte şi în inimă, neînvinovăţiţi de conştiinţa noastră şi în pace cu Dumnezeu. Doar atunci ne va fi nouă ultima aşteptare fără teamă de neprevăzutul ei, doar atunci nu ne va fi spaimă că la împlinirea ei vom fi aruncaţi în noaptea cea fără de zi sau în tristeţea cea veşnic fără bucurie.

Aşa cum totul şi toate cele din viaţa Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos au fost neaşteptate de către oameni, tot astfel şi a doua Lui venire în putere şi în slavă va fi neaşteptată pentru ei.

Căci neaşteptată a fost Naşterea Lui din prea curata Fecioară, neapteptată sărăcia Lui; neaşteptate minunile Lui, neaşteptate şi ne mai auzite foarte cuvintele Lui; neaşteptate umilirile Lui şi moartea Lui cea de bunăvoie fără de cinste şi învierea Lui şi înălţarea Lui şi Biserica Lui şi vestirea credinţei Lui în toată lumea şi veacurile.

La fel de neaşteptată va fi şi A doua venire a Lui cea întru putere şi întru slavă: ea va fi marele şoc al omenirii, mai şocant decât toate cele care au mai fost vreodată.

O, Stăpâne Doamne Judecătorule Atotdrepte, cum Te vom întâmpina pe Tine noi păcătoşii, carele nu suntem îmbrăcaţi în haina păcii, a neprihănirii şi a curăţiei? Ajută-ne nouă, Stăpâne! Ajută-ne nouă ca să ne sârguim, pe cât ne este cu putinţă oamenilor, spre acea înfricoşată întâlnire cu Tine, Căci noi Ţie Unuia ne închinăm şi pe Tine Te slăvim şi Ţie îţi mulţumim în veci, Amin.

1 august

Pomenirea celor şapte fraţi Macabei, a maicei lor Solomonia şi a bătrânului Eleazar, preotul

Aceştia cu toţii au luat mucenicia pentru curăţia credinţei lui Israel sub Regele Antioh, numit de unii "Epifanes," adică "cel luminat," iar de către alţii "Epimanes," adică "cel care şi-a pierdut minţile."

Din pricina marilor păcate care se făceau la Ierusalim şi mai ales din pricină că erau acolo forţe care luptau ca să se nimicească autoritatea preoţească şi de asemenea din pricina cumplitelor ucideri care aveau loc mereu în acest scop, Dumnezeu a îngăduit ca asupra Sfintei Cetăţi să vină necazuri mari.

Antioh voia cu orice preţ să impună evreilor idolatria grecească şi lupta cu toate mijloacele pentru distrugerea credinţei lor sfinte primite de la Moise, întru Unul Dumnezeu Cel Viu.

Marii arhierei ai Templului şi alţi bătrâni cinstiţi de popor îl ajutau pe Antioh în lupta lui nelegiuită. Regele Antioh însuşi a venit la Ierusalim şi a poruncit ca toţi evreii să mănânce carne de porc şi să calce astfel Legea lui Moise, având în vedere că acest gest era socotit ca cea mai grăitoare lepădare de credinţă în Israel.

Bătrânul Eleazar, mare preot şi unul dintre cei şaptezeci de traducători ai Vechiului Testament în limba greacă [ai Septuagintei], nu s-a împărtăşit atunci de ceea ce era necurăţie după Legea lui Israel. Din această pricină Eleazar a fost torturat bestial şi ars de viu.

La întoarcerea lui la Antiohia, regele i-a luat cu el pe cei şapte fraţi cunoscuţi în Ierusalim sub numele de Macabei şi pe maica lor Solomonia. ***Numele celor şapte fraţi Macabei au fost Avim, Antoninus, Eleazar, Gurie, Evsevona, Achim şi Marchellus.***

Şi ei au fost cu toţii torturaţi bestial înaintea ochilor mamei lor, unul câte unul, fiind apoi jupuiţi de vii şi aruncaţi în foc. Ei au murit ca nişte viteji, fără să se lepede câtuşi de puţin de credinţa lor întru Unul Dumnezeu Cel Viu.

La urmă, când şi ultimul ei fiu, în vârstă de trei ani, a fost aruncat în foc, Solomonia a intrat şi ea în acele flăcări, iar sufletul ei s-a înălţat la Dumnezeu.

Macabeii au luat cu toţii mucenicia cu cinste, murind pentru credinţa întru Unul Dumnezeu Cel Viu, la anul 167 înainte de Hristos.

Pomenirea scoaterii cinstitului lemn al cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci

Această sfântă sărbătoare s-a instituit la dorinţa comună a ortodocşilor greci şi ruşi, reprezentaţi de împăratul Manuel al Bizanţului, respectiv de cneazul Andrei al Rusiei, întru prăznuirea biruinţei simultane pe care au repurtat-o ruşii asupra bulgarilor, iar grecii asupra sarazinilor.

În amândouă aceste bătălii oastea creştină a grecilor şi ruşilor au purtat Sfinte cruci în chip de stindarde, dintru care la vremea luptelor au stălucit raze cereşti.

De aceea s-a hotărât ca la fiecare zi întâi a lunii august, să fie adusă cu procesiune Sfânta Cruce în mijlocul Bisericii celei mari din Constantinopol [Aghia Sofia], iar apoi să fie purtată pe străzile Constantinopolului spre a fi cinstită de popor şi spre Slava lui Dumnezeu care a dat atunci prin ea biruinţă răsunătoare în mâinile creştinilor.

Sfânta Cruce care se aducea astfel în Biserica cea mare în fiecare an, apoi se purta în procesiune prin întreaga cetate, era chiar Sfânta Cruce pe care fusese răstignit Mântuitorul şi care se păstra în Biserica curţii imperiale.

Ea era scoasă din Biserica imperială la 31 iulie, dusă cu solemnitate şi sfinţenie în Aghia Sofia, iar de acolo în procesiuni prin întreaga cetate, spre sfinţirea poporului, pământului şi văzduhului.

La 14 august Sfânta Cruce era purtată solemn înapoi la biserica imperială.

Pomenirea Sfinţilor nouă mucenici

Numele acestora au fost: Leontie, Attus, Alexandru, Kindeus, Mnesitheus, Chiriac, Menaeus, Catunus şi Eucleus. Leontie a fost tâmplar, iar ceilalţi plugari.

Datorită mărturisirii lor neînfricate a Sfintei credinţe creştine şi faptului că au distrus templul păgân al Artemidei, ei au fost torturaţi sălbatic şi omorâţi prin tăierea capului la Perga Pamfiliei, în timpul domniei lui Diocleţian, făcându-se astfel moştenitori ai împărăţiei cereşti a lui Hristos.

Cântare de laudă la cinstita Cruce a lui Hristos

Înaintea cinstitei Cruci a lui Hristos,
Credincioşii toţi cu cinste se închină:
Prin puterea ei, a Crucii lui Hristos,
Noi ne mântuim de dureri şi de necazuri.

Sfânta Crucii rană diavolilor este,
Ea mai puternică este
Decât orice împărat pământesc.

Sfânta Cruce ridică bolile noastre,
Şi de războiul celor ce ne urăsc ne izbăveşte.

Prin puterea Sfintei Cruci, cneazul Andrei
Poporul asuprit de barbari şi-a scăpat;

Iar Manuel al Bizanţului prin puterea ei
Strălucit i-a biruit pe sarazini.

Puterea Crucii mai puternică s-a arătat
Decât oştiri păgâneşti nenumărate,
Decât toţi duşmanii vărsători de sânge omenesc,
Decât tot răul.

Cugetare

Omul slab se apără cu prefăcătoria, iar cel puternic cu tirania. Că nimeni, cu toate acestea, nu-şi poate apăra viaţa înaintea lui Dumnezeu, nici cu ipocrizia, nici cu tirania, ni se arată clar din vieţile bătrânului Eleazar şi regelui Antioh. Când acest rege tiran 1-a adus pe Eleazar la judecată şi i-a poruncit să mănânce carne de porc dacă vrea să-şi scape zilele, bătrânul Eleazar a refuzat fără să se tulbure.

Atunci cei care ţineau cu Eleazar i-au adus carne care nu era de porc, implorându-1 să o mănânce înaintea regelui [care nu ştia aceasta] spre a-1 îmbuna şi spre a-şi păstra astfel viaţa şi a nu greşi nici împotriva conştiinţei.

Aici bătrânul i-a certat pe cei care i-au voit astfel binele şi le-a zis: „Ipocrizia şi prefăcătoria nu şad bine, nici se cuvin, bătrâneţelor mele. Amarnic mi-ar fi să mă prefac în piatră de poticnire pentru cei tineri care privesc la mine."

Astfel, bătrânul Eleazar a fost ucis cu trupul, dar el cu înţelepciunea şi tăria lui şi-a mântuit sufletul.

Pedeapsa lui Dumnezeu a căzut îndată asupra tiranicului Antioh, căci trupul lui ticălos s-a îmbolnăvit de o boală cumplită, fiind năpădit de viermi. Duhoarea grea a viermilor care îl mâncau de viu se răspândea până departe, în disperarea lui, regele şi-a amintit cum a măcelărit mii de oameni nevinovaţi care îndrăzniseră să nu se supună idolatriei lui. Cuprins de spaimă înaintea lui Dumnezeu, el a început să îl mărturisească pe Unul Adevăratul Dumnezeu, pe ai cărui credincioşi îi omorâse cu miile. Cu toate acestea, milostivirea cerului Antioh nu a mai simţit-o.

Luare aminte

Să luăm aminte la pedeapsa lui Dumnezeu care a căzut asupra lui Israel (Judecători 10):

- *La cum israeliţii au făcut rele înaintea ochilor Domnului, închinându-se la idolii sirienilor, sidoniţilor, moabiţilor şi altora mulţi;*
- *La cum pentru aceasta s-a aprins mânia Domnului, care i-a dat în mâinile filistenilor şi amoniţilor, care i-au împilat timp de optsprezece ani;*
- *La cât de înfricoşat este Domnul cu apostaţii de la dreapta credinţă.*

Predică despre vedeniile proroceşti

Vedenia lui Isaia, fiul lui Amos (Isaia 1:1).

Cel care are pricepere îl poate cunoaşte pe unul şi adevăratul Dumnezeu. Cel care nu are pricepere se cuvine să asculte de cel care o are şi aşa şi cel care are priceperea şi cel care ascultă de el, se mântuiesc.

Este cu putinţă să cunoaştem limpede pe Dumnezeu din zidirea Lui, dar şi mai limpede de la bărbaţii insuflaţi ai lui Dumnezeu şi cel mai limpede de la însuşi Domnul Iisus Hristos.

Înainte de venirea Mântuitorului, bărbaţii cei insuflaţi de Dumnezeu au fost prorocii. Printre primii proroci a fost Isaia, fiul lui Amos. Duhul lui Dumnezeu i-a deschis lui ochii şi el a văzut lucruri pe care alţi oameni nu le-au putut vedea. De aceea şi-a numit el mesajul către popor vedenie.

Nu putem descrie cum au văzut prorocii tainele cereşti şi pe cele ale veacurilor viitoare. Acestea nu se descoperă decât acelora cărora Dumnezeu le dăruieşte harul prorocesc.

Vedeniile prorocilor Sfinţi sunt adevărate, căci acele prorocii sunt descoperiri dumnezeieşti care mai târziu s-au confirmat întocmai prin cursul evenimentelor. Ele sunt adevărate pentru că slujesc binelui oamenilor, întorcându-i pe ei de la rău la bine. Mai mult, ele sunt adevărate deoarece prorocii le-au strigat fără să se teamă, fără să le pese de suferinţele care ştiau că îi aşteaptă pentru aceasta, inclusiv torturi bestiale şi moarte în chinuri, cum celor mai mulţi li s-au şi întâmplat.

Cum a fost răsplătit prorocul Isaia de către oamenii pe care îi luminase cu vedeniile lui mântuitoare? Oare cu bogăţii, onoruri şi posturi înalte? Evreii 1-au tăiat în două cu fierăstrăul!

Căci bogăţia, onoarea şi demnitatea proroculuiui este să moară pentru adevărul lui Dumnezeu!

Prin urmare, să ne plecăm urechile la cuvintele prorocilor lui Dumnezeu, căci ele sunt cărările care duc la cetatea Regelui celui mare; ele sunt razele Soarelui Dreptăţii, ale Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos; ele luminează pe oameni cu cereasca lumină, arătându-le lor pe Adevăratul Soare.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele Te-ai arătat prin proroci şi ai pregătit calea venirii Tale în valea noastră a plângerii, ajută-ne nouă! Ajută-ne nouă să recunoaştem lumina Ta şi purtarea Ta de grijă cea care ne-ai arătat-o prin prorocii Tăi cei sfinţi, Căci numai Ţie se cuvinte toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

2 august

Pomenirea aflării şi aducerii cinstitelor moaşte ale Sfântului întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan

Când evreii cei plini de răutate 1-au omorât cu pietre pe Sfântul arhidiacon Ştefan, ei i-au aruncat trupul spre mâncare câinilor. Dar Dumnezeu, în sfânta Lui purtare de grijă a voit altfel.

Trupul mucenicului a zăcut în câmp deschis, la poalele dealului pe care se afla cetatea, o zi, o noapte şi încă o zi. În noaptea a doua care urmă, marele Gamaliil, învăţătorul marelui Pavel, care în taină era şi el creştin, a luat trupul mucenicului şi 1-a dus la Cafargamala şi 1-a îngropat acolo într-o peşteră de pe pământul lui.

Gamaliil mai după aceea 1-a înmormântat şi pe prietenul lui, Nicodim, în aceeaşi peşteră; căci Nicodim a plâns la mormântul mucenicului Ştefan, până ce a murit. În aceeaşi peşteră Gamaliil 1-a mai îngropat şi pe fiul lui, Avivus şi potrivit dorinţei lui, a fost şi el însuşi îngropat în aceeaşi peşteră.

Au trecut astfel multe sute de ani, până când nici unul dintre cei vii nu a mai ştiut unde se află trupul Sfântului întâi mucenic şi arhidiacon Ştefan.

Atunci, în anul 415, în timpul patriarhului Ioan de Constantinopol, Gamaliil s-a înfăţişat de trei ori în vis lui Lucian, preotul din Cafargamala. Gamaliil i-a dezvăluit totul privitor la înmormântarea lui, a lui Ştefan şi a celorlalţi, arătându-i cu precizie locul uitatului lor mormânt. Mişcat de visul lui, Lucian s-a dus la patriarh şi luând binecuvântare, a venit cu oameni şi a dezgropat oasele Sfinţilor.

Gamaliil îi spusese deja presbiterului Lucian în vis unde anume se află fiecare dintre cei patru sfinţi. Dezgropând locul fiecăruia, peştera şi locul din jur s-a umplut de mireasmă minunată şi foarte puternică.

Moaştele Sfântului întâi mucenic şi arhidiacon Ştefan au fost mutate cu procesiune în Sion şi înmormântate acolo. Moaştele celorlalţi trei au fost aşezate într-o biserică ce se afla pe dealul de deasupra peşterii.

Multe vindecări minunate s-au lucrat la sfintele moaşte ale Sfântului Ştefan. După altă vreme, ele au fost mutate la Constantinopol. Aşa îi încununează Dumnezeu cu slavă multă pe cei care îşi varsă sângele pentru Numele Lui.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ştefan, papă al Romei şi a celorlalţi împreună cu dânsul

Acest Sfânt Ştefan a fost papă al Romei între anii 253 şi 257 după Hristos, pe când împărat al Apusului era Valerian.

Sfântul papă Ştefan a luptat aprig împotriva ereticului Novaţian. Sfântul papă Ştefan a vindecat-o pe Lucilla, fiica tribunului Nemesius şi i-a botezat pe amândoi, tată şi fiică.

Sfântul papă Ştefan a fost decapitat, împreună cu doisprezece preoţi ai săi, în timpul slujirii Sfintei Litrughii.

Pomenirea Sfântului fericitului Vasile, nebunul întru Hristos de la Moscova

Pe tatăl acestui Vasile 1-a chemat Iacov, iar pe maica lui, Anna. La vârsta de şaisprezece ani el s-a închinat vieţii nevoinţelor celor aspre pentru Hristos, ca nebun întru El.

El a vieţuit întru această aspră petrecere timp de şaptezeci şi doi de ani. El a trecut la Domnul întru al optzeci şi şaselea an al vieţii sale pe acest pământ.

El a călătorit pururea desculţ, descoperit şi în zdrenţe. El nu a avut niciodată unde să-şi plece capul. El i-a certat aspru pe păcătoşi, fie ei săraci sau nobili. El a fost înzestrat cu duhul prorociei, arătând cele ce aveau să fie.

După ce a suferit o viaţă întreagă de foame, de frig şi de batjocură oamenilor, fericitul Vasile s-a înfăţişat cu sufletul lui sfânt înaintea lui Dumnezeu.

La înmormântarea lui au fost de faţă mitropolitul Moscovei şi ţarul Ivan.

Fericitul Vasile a fost înmormântat la Moscova, în Biserica Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria, care a primit mai târziu şi hramul lui.

Cântare de laudă la Sfântul şi dreptul Gamaliil

Întru al miezului nopţii ceas Gamaliil
În vedenie lui Lucian i se arată,
Şi taină mare îi descoperă lui.

Gamaliil ca un bătrân încuviinţat se arată,
Chipul său luminos poartă un zâmbet sfânt;
Pletele lui albe sunt ca lumina,
Barba lui este lungă, colilie,
cruce de purpură împodobeşte
Veşmântul său alb.

Gamaliil patru sipete-aşează
Într-o peşteră, lângă patru morminte.
Trei de aur sunt, iar al patrulea de argint.
Fiecare din ele plin este de flori minunate.
Culoarea celor din primul roşie este,
Iar a celorlalte albă, din albul primăverii
Celei din Rai.

„Sipetul cel de aur plin cu roşii flori
din care izvorăşte astă mireasmă nespusă,
Mormântul lui Ştefan îl înseamnă,
cela care pentru Domnul Hristos
Sângele său nu l-a cruţat.

Celelalte două sipete de-aur,
Ce pline sunt cu albele flori,
Ale noastre sunt, al fratelui Nicodim,
Şi al meu.

Iar sipetelul de-argint
cu albe flori împodobit,
Este mormântul iubitului meu fiu Abibus,
Cela ce viu e cu mine.

Alb de argint e-al lui mormânt,
Şi de flori albe,
Pentru sufletul lui curat
şi neîntinatul lui trup.

El tânăr a murit,
botezul deja primise,
Tânăr a murit,
ca un boboc nedeschis.

Pe fiul meu iubit,
unicul meu copil,
Eu lângă Ştefan, mucenicul
l-am înmormântat,
Ca har să primească de la el
Har şi ajutor,
Şi el, ca şi orice creştin,
Pe care marele arhidiacon
pururea-i ajută. "

Cugetare

Faţă de păcătos trebuie să arătăm întotdeauna răbdare şi milostivire, dacă vrem ca Domnul cel mult îndurat şi mult milostiv să ne ierte şi nouă păcatele noastre.

Proverbială a fost marea milostivire a patriarhului Alexandru al Antiohiei. Unul dintre secretarii săi a furat mai multe piese de aur şi a fugit cu ele în Thebaida. Dar făcând aşa a căzut în mâinile unor tâlhari care 1-au apucat şi 1-au dus cu ei. Aflând despre acestea, înaltpreasfinţitul Alexandru le-a trimis tâlharilor optzeci şi cinci de galbeni mari de aur ca preţ de răscumpărare pentru cel vinovat.

De aceea s-a şi zis: „Nici un păcat nu poate covârşi milostivirea lui Alexandru."

Sfântul Ioan cel milostiv a zis: „Multînduratul Dumnezeu neschimbabil este, aşa cum este şi milostivirea Lui... Oare pe câţi tâlhari care ies la ucis şi la tâlhărit nu îi ascunde El, aşa încât ei să nu fie prinşi şi torturaţi degrabă? Marea este plină de piraţi şi cu toate acestea El nu porunceşte mării să îi înece degrabă.

Oare câţi nu se jură mincinos pe Sfânta Împărtăşanie şi totuşi El îi rabdă şi nu le răsplăteşte îndată răul cu rău?

Oare câţi tâlhari la drumul mare nu jefuiesc cetăţenii care trebuie să treacă pe acolo şi totuşi el nu lasă fiarele sălbatice să îi sfâşie de vii pe unii ca aceştia!...

Oare câţi desfrânaţi nu prea curvesc pururea pe la casele de desfrâu şi cu toate acestea, El stă răbdător.

Şi de ce? Pentru că El aşteaptă mereu întoarcerea păcătoşilor, pocăinţa lor şi lepădarea de păcat. Cu adevărat, Dumnezeu nu doreşte moartea păcătosului!...

De aceea, fraţilor, ruşine trebuie să ne fie înaintea îndurării îndelung răbdătoare a lui Dumnezeu!"

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatul ajutor al lui Dumnezeu, pe care 1-a dat poporului lui Israel, când aceştia şi-au plâns cu amar păcatele lor (Judecători 11):

- *La cum au strigat poporul lui Israil cel pocăit către Dumnezeu şi I-au zis: Greşit-am înaintea Ta, pentru că am părăsit pe Dumnezeul nostru şi am slujit Baalilor. Greşit-am! Fă cu noi cum vei crede că e mai bine, numai izbăveşte-ne şi acum! (Judecători 10: 10, 15);*
- *La cum Duhul lui Dumnezeu S-a pogorât asupra lui Iefte şi acesta i-a biruit pe amoniţi şi 1-a eliberat pe Israil;*
  La cum, chiar şi astăzi, pocăinţa oamenilor le aduce lor pacea cu Dumnezeu şi pogoară mila lui Dumnezeu peste cei căzuţi.

Predică despre mânia şi durerea lui Dumnezeu dinspre partea celor necredincioşi

Ascultă, cerule şi ia aminte, pământule, că Domnul grăieşte: Hrănit-am feciori şi i-am crescut, dar ei s-au răzvrătit împotriva Mea! (Isaia 1:2).

Mânia lui Dumnezeu! Dumnezeu se întoarce cu mânie de către poporul ales şi îşi strigă durerea înaintea întregii zidiri, a cerului şi a pământului. „Ascultaţi voi Sfinţilor îngeri, cei înzestraţi cu toată înţelepciunea şi ascultaţi şi voi, cerule şi pământule, care sunteţi lipsiţi de înţelegerea lor! Eu am voit să-1 fac pe acest popor sfânt şi raţional, dar iată, ei au voit mai degrabă să se pogoare mai jos decât dobitoacele cele fără de minte prin necurăţia şi nerecunoştinţa lor! Eu i-am numit pe ei fii şi i-am înălţat, dar ei Mi-au întors spatele şi s-au dus să se desfrâneze cu necuraţii idoli."

Mânia lui Dumnezeu este mânia iubirii, a aceleia care şi de o mie de ori face bine leprosului şi de o mie de ori este scuipată în faţă de către acesta! Dacă ar putea grăi stihiile naturii, ele, dimpreună cu toate vieţuitoarele pământului, ar da mărturie de minunile cele mari pe care le-a lucrat Dumnezeul Cel Viu cu poporul lui Israel în Egipt şi în pustie şi până şi ele s-ar întoarce de la idolatrie şi s-ar închina înaintea Unuia, Preaputernicului Dumnezeu.

Mărturia aceasta ar da-o apa şi sângele, lemnul şi piatra, întunericul şi focul, broaştele şi muştele, păsările şi şerpii, boala şi moartea, norii şi fumul, vijeliile şi mana, arama şi fierul, împreună cu Faraon şi cu nenumăratele neamuri biruite prin minu-

ne de mâna lui Dumnezeu şi înlăturate din calea poporului lui Israel. Dar însuşi Israel mărturia aceasta nu a dat-o, ci el i-a întors spatele Dumnezeului lui şi s-a dus după idoli.

Aceasta este înfricoşata vedenie a lui Isaia, fiul lui Amos, prorocul lui Dumnezeu.

O, fraţilor, să ne închipuim numai, oare ce fel de vedenie nu ar avea un Isaia despre noi cei de astăzi, dacă ar fi să se arate acum un astfel de proroc printre noi?

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Unul Viu şi Atotputernic, ţin-tuieşte de Tine inimile şi minţile noastre, de Tine, Dumnezeul cel Adevărat şi păzeşte-ne pe noi de ispita lepădării de Tine, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

3 august

Pomenirea cuvioşilor părinţilor noştri Isachie, Dalmat şi Faust

Sfântul cuvios Isaachie se prăznuieşte aparte şi în treizeci de zile ale lunii mai.

Sfântul Dalmat a fost mai întâi ofiţer în armata imperială a împăratului Teodosie cel mare şi a fost foarte iubit de împărat. Dar cuprinzându-se el de Duhul lui Dumnezeu, a lepădat toate cele pământeşti şi luând numai pe fiul lui, Faust, s-a dus să vieţuiască în obştea cuviosului Isaachie cel mai sus pomenit, care se afla la marginea Constantinopolului: acolo tatăl şi fiul au fost tunşi monahi de către însuşi Isaachie.

Avva Isaachie se bucura cu duhul văzând dumnezeiasca râvnă a vieţuirii lui Dalmat. Când s-a apropiat de ceasul ieşirii lui, Avva Isaachie 1-a numit pe Dalmat egumen în locul lui. Mai târziu obştea avea să fie cunoscută după numele acestuia, zicîndu-i-se «a lui Dalmat».

Dalmat cuviosul s-a dat pe sine ca monah celei mai aspre petreceri, cu postiri ce ajungeau uneori şi până la patruzeci de zile, biruind astfel pe nevăzuţii duşmani ai neamului omenesc.

El a fost unul din părinţii celui de al treilea Sinod Ecumenic [care a avut loc la Efes, în anul 431] şi bine a luptat împotriva ereziei lui Nestorie [care spunea că Maica Domnului este născătoare numai de om].

Plăcându-I lui Dumnezeu, el s-a odihnit cu pace în veacul al cincilea.

Fiul lui, Faust, i-a stat sprijin tatălui lui în toate şi plăcându-I şi el lui Dumnezeu, s-a mutat şi el cu pace la a Lui împărăţie, întru acea obşte aflându-se.

Pomenirea Sfântului cuvios Cosma, famenul

Acest cuvios Cosma a fost monah în Lavra Faranului. El cunoştea adânc Sfintele Scripturi. El a iubit atât de mult cuvintele Sfântului Atanasie cel mare, încât a zis ucenicilor lui: «De nu veţi avea la voi hârtie ca să scrieţi cuvintele acestui mare părinte atunci când le veţi auzi, atunci să le scrieţi pe batistele voastre.»

La vârsta adâncilor lui bătrâneţi, Sfântul Cosma a mers la Antiohia, ca să îl cerceteze pe patriarhul Grigorie [care a murit la anul 584] şi acolo s-a săvârşit cu pace dintru această viaţă.

Patriarhul a poruncit ca trupul Sfântului Cosma să se înmormânteze în biserica patriarhiei.

Acolo, un anume om cu deosebire venea mereu la racla Sfântului Cosma, cinstindu-1 pe sfânt şi rugându-se acolo lui Dumnezeu. Când 1-au întrebat de ce face acestea, el le-a dezvăluit că fusese paralizat timp de doisprezece ani şi că vindecarea a primit-o de la Sfântul cuvios Cosma.

Pomenirea Sfântului cuvios Antonie, romanul

Acest cuvios Antonie s-a născut în anul 1086 la Roma, din părinţi foarte credincioşi şi bogaţi. Pe atunci biserica apusului [romano-catolică] deja se rupsese de Biserica Răsăritului şi toţi cei care rămâneau credincioşi acesteia din urmă erau prigoniţi de clerul latin [romano-catolic, eretic].

Acest Sfânt cuvios Antonie a împărţit aşadar toate averile lui săracilor şi s-a tuns în îngerescul chip. El a luat asupra sa toate monahiceştile nevoinţe, între care a fost şi aceea că, timp de paisprezece luni, a stat pe o stâncă în mijlocul apelor mării.

Cum el stăruia întru nevoinţă pe acea stâncă, ea s-a rupt de la locul ei şi a plutit minunat tocmai până la marele Novgorod. Acolo arhiepiscopul Nichita 1-a primit pe cuviosul Antonie cu multă bunătate şi i-a ajutat să zidească o biserică în cinstea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, care avea să devină mânăstire.

Sfântul Antonie a vieţuit multă vreme ca egumen al acelei mânăstiri şi a vădit marea putere a harului lui Dumnezeu ce locuia într-însul prin lucrarea de multe şi mari minuni.

Sfântul cuvios Antonie, romanul a adormit cu pace la anul 1146, strămutându-se la locaşurile cele cereşti ale lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfintei cvuioase Salomeea, mironosiţa

Sfânta Salomeea a fost maica Sfinţilor apostoli Iacov şi Ioan. Ea a fost femeia lui Zevedei şi fiica lui Iosif, logodnicul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Ea I-a slujit cu credinţă Domnului în timpul vieţii Lui pe acest pământ şi a fost socotită vrednică a se afla între cei dintâi care au vestit Sfântă învierea Lui.

Cântare de laudă la Sfântul cuvios Antonie, romanul de la Novgorod

Un bărbat şade singur pe stânca cea seacă,
înconjurat de valurile mării,
de zbucium de ape!
El este Antonie,
cufundat în Dumnezeu,
Cu mintea pururea la Domnul ţintuită,
Rugăciuni din inimă spre El înălţând.

Stânca se rupe şi-ncepe să plutească,
Dar Antonie nu se tulbură, ci stă liniştit.

El de rău nu se teme, căci la Domnul se află
Cu mintea, inima şi cugetul lui.

Răul însuşi de Antonie se teme,
De Antonie monahul, adevăratul erou.

Providenţa îl poartă pe bărbatul cel drept,
Căci în sfinţii Săi Domnul pe Sine Se înalţă.

Antonie ca o stea luminoasă a strălucit
În marele Novgorod.
Acolo el a vestit poporului minunea
Ce la malurile lor l-a adus.

Antonie pururea s-a grijit să dobândească
Smerenia cea de mult preţ,
El pururea mintea la Dumnezeu a avut.

Smeritul lui suflet jertfă de bună mireasmă a fost
înaintea lui Dumnezeu.

Rugăciunea lui cea sfântă bine primită a fost,
Ca tămâia înaintea Lui.

Antonie sfântul amândouă a fost,
Bună mireasma tămâiei şi jertfă.

La Dumnezeu Sfinţii vii sunt, iar nu morţi,
Precum viu a fost Domnul întru a lor viaţă.

Cugetare

Sufletele celor cuvioşi pururea au citit cu mare sârguinţă şi atenţie cuvintele cele dumnezeieşti cuprinse în Sfintele Scripturi, privindu-se în oglinda lor ca şi când ar fi stat înaintea înfricoşatei Judecăţi.

Râvna lor pentru această lucrare a fost atât de mare, încât unii nevoitori au călătorit la mari distanţe şi cu mari osteneli pentru a afla vreun om înţelepţit de Duhul care să le tâlcuiască lor vreun cuvânt al Sfintei Scripturi.

Desigur, ori de câte ori era posibil, această sfântă lucrare se făcea prin intermediul scrisorilor. Aşa se face că au ajuns până la noi multe colecţii de scrisori ale Sfinţilor, scrise de nume sfinte precum acelea ale iluştrilor Vasile cel mare, Grigorie Teologul, Ioan Gură de Aur, Isidor Pelusiotul, Nil Sinaitul şi mulţi alţii.

Într-una din zile, Sfântul Cosma a cugetat la cuvintele Mântuitorului Hristos, rostite de El în Grădina Ghetsimani, când i-a întrebat pe ucenicii Lui dacă are vreunul dintre ei o sabie, iar ucenicii I-au zis: Doamne, iată aici două săbii. Zis-a lor: Sunt de-ajuns. (Luca 22: 38).

Neputând să se dumirească cu privire la înţelesul sfintelor cuvinte acestea, Sfântul Cosma a străbătut cu anevoie pustia, până ce a ajuns la îndepărtata Lavră cea din Parga, unde vieţuia marele avva Theofil, spre a afla de la acesta răspunsul.

Sfântul Cosma a ajuns cu multe nevoinţe şi cu mare greutate la scopul călătoriei lui.

Avva Theofil i-a zis: "Cele două săbii sunt cea îndoita rânduială a vieţii plăcute lui Dumnezeu: adică a faptelor şi a vederilor minţii curăţite de păcat sau a nevoinţelor şi a trezirii minţii la cugetările dumnezeieşti şi la rugăciune. Acela care are amândouă aceste lucrări este desăvârşit.»

Luare aminte

Să luăm aminte la nerecunoştinţa iudeilor faţă de Dumnezeu Mântuitorul şi la cum au fost pedepsiţi de Dumnezeu pentru aceasta (Judecătorii 13):

- *La cum fiii lui Israel au făcut din nou cele rele înaintea Domnului;*
- *La cum Domnul i-a dat pentru aceasta în mâinile filistenilor timp de patruzeci de ani;*
- *La cum nerecunoştinţa popoarelor faţă de Dumnezeu Cel Care le-a izbăvit pe ele, este pedepsită de către El cu robia din partea cotropitorilor străini, până în ziua de azi.*

Predică despre nerecunoştinţa omenească, care nici la animale nu se întâlneşte

Boul îşi cunoaşte stăpânul şi asinul ieslea domnului său, dar Israel nu Mă cunoaşte; poporul Meu nu Mă pricepe. (Isaia l: 3).

Nerecunoştinţa omului este cel mai ruşinos vădită tocmai prin recunoştinţa de care dă dovadă animalul. Căci atunci când boul îşi cunoaşte stăpânul său, iar asinul ieslea domnului său, cum dar de nu Îl cunoaşte omul cel înzestrat cu raţiune pe Domnul Dumnezeul lui, Făcătorul lui şi Cel care îl hrăneşte?

Cuvântul Israel înseamnă cel care vede pe Dumnezeu. Prin urmare, fiecare om raţional este ţinut să cunoască, tocmai în baza raţionalităţii lui, că trebuie să fie văzător de Dumnezeu şi cunoscător de Dumnezeu şi simţitor al prezenţei Lui şi rob al lui Dumnezeu, aşa cum a fost odinioară minunatul Iacov cel smerit.

Dar când omul raţional, a cărui unică şi mare demnitate este aceea de a-L cunoaşte pe Dumnezeu, tocmai că nu îl cunoaşte pe El, atunci când văzătorul de Dumnezeu se face orb înaintea lui Dumnezeu, atunci demnitatea boului şi a asinului este cu adevărat mai înaltă decât cea a omului. Căci bivolii, fără excepţie, îi recunosc întotdeauna pe stăpânii lor; iar asinii, fără excepţie, îl recunosc întotdeauna pe cel care îi hrăneşte; câtă vreme, iată, lucrurile nu stau la fel şi cu toţi oamenii.

Căci există oameni şi prea adesea, conducători de oameni, care nu Îl recunosc pe Domnul lor şi pe Hrănitorul lor.

În toată zidirea, necunoştinţa de Dumnezeu şi nerecunoştinţa faţă de El nu este decât o boală a oamenilor; căci normalitatea o constituie credinţa în Dumnezeu, iar aceasta este o caracteristică doar a oamenilor, constituie marca sănătăţii sufleteşti şi trupeşti doar în cazul lor, nu şi al animalelor.

Astfel, necredinţa în Dumnezeu nu este o boală a animalelor, ci a oamenilor (şi, vai! numai a lor!) căci numai oamenii sunt chemaţi a fi văzători de Dumnezeu. De aceea, când ei îşi pierd credinţa în Dumnezeu, se fac mai săraci şi mai de plâns decât boul şi decât asinul. Aceasta este vedenia lui Isaia, fiul lui Amos, prorocul lui Dumnezeu.

O, Stăpâne Atotputernice Doamne, cela ce eşti Dumnezeul lui Iacov, al micului Israil cel luminat şi văzător de Dumnezeu, ajută-ne nouă să ne ţinem marea demnitate omenească ce ne-ai dăruit, demnitatea de a fi văzători de Dumnezeu, astfel încât, în fiecare zi şi în fiecare ceas să fim în stare să Te recunoaştem pe Tine cu recunoştinţă, ca Domn şi Hrănitor al nostru, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

4 august

Pomenirea Sfinţilor şapte tineri din Efes

În timpul împărăţiei lui Decius au fost cumplite prigoane împotriva creştinilor. Însuşi Decius a mers la Efes, unde a poruncit cu mult zgomot să se organizeze festival păgânesc în toată cetatea, la care să fie prezent tot poporul, până la unul.

Închinătorii la idoli aveau să „sărbătorească" mai ales prin aceea că în aceeaşi zi aveau să fie daţi la torturi bestiale şi la moarte mulţime de creştini. Dar şapte tineri, care erau cu toţii ostaşi, nu s-au alăturat necuratei idolatrii, ci s-au rugat lui Dumnezeu cu dinadinsul să îi păzească şi să îi mântuiască pe creştinii cei care erau măcelăriţi ca animalele de junghiere. Aceşti şapte tineri erau fiii celor mai de vază bărbaţi ai cetăţii Efes. ***Numele lor sunt Maximilian, Iamblicus, Marinian, Ioan, Dionisie, Exacustodianus şi Antoninus.***

Când au aflat că numele lor au fost citate acuzator înaintea împăratului, ei s-au retras pe o înălţime din apropierea Efesului, numită Dealul Celion şi acolo s-au ascuns într-o peşteră. Aflând împăratul despre aceasta, a poruncit zidirea intrării în peşteră, spre a-i da pe tineri morţii prin înfometare şi sufocare.

Dar Dumnezeu, întru a Sa minunată şi negrăită purtare de grijă a adus un somn nemaîntâlnit asupra celor şapte tineri, care a durat peste două sute de ani.

La vremea zidirii gurii peşterii, doi curteni imperiali care în taină erau creştini, Theodor şi Rufin, au zidit în grosimea peretelui şi o cutiuţă de cupru, în care au aşezat scrise, pe plăcuţe de plumb, numele fiecărui tânăr şi moartea lor mucenicească, în timpul împărăţiei păgânului şi idolatrului Decius. S-au scurs mai mult de două sute de ani de la faptele acestea.

În timpul împărăţiei lui Teodosie cel mic (408-450) s-a iscat o dispută aprinsă cu privire la posibilitatea învierii morţilor, în care unii şi nu puţini, dintre cei ai Bisericii, nu credeau sau pe care o puneau la îndoială. Împăratul Teodosie se afla în mare întristare şi tulburare din pricina acestei dezbinări în biserică şi se ruga lui Dumnezeu să dezvăluie grabnic, precum va voi, oamenilor adevărul.

S-a întâmplat atunci că nişte păstori din Adolius, care stăpâneau dealul Celion, să aibă nevoie de noi staule pentru oile lor; de aceea ei au şi început să le ridice, folosind pietre tocmai de la acea peşteră. Ei mişcau şi scoteau piatră cu piatră, pe care o potriveau apoi în noul zid de împrejmuire al staulului oilor. Deodată tinerii

s-au trezit din somnul lor, la fel de tineri şi de sănătoşi ca în ziua în care au adormit. Vestea acestei minuni s-a răspândit ca fulgerul în toată împărăţia, astfel încât însuşi împăratul a venit însoţit de sobor de ierarhi şi preoţi şi a stat de vorbă cu tinerii, cuprins de bucurie şi de uimire.

La distanţă de o săptămână de la minunata lor trezire, tinerii au adormit iar somnul morţii celei fireşti, întru aşteptarea învierii de obşte.

Împăratul Teodosie a voit să ia trupurile lor şi să le aşeze în racle cu totul de aur, dar tinerii s-au înfăţişat în vis înaintea împăratului şi i-au cerut să fie lăsaţi în pământul peşterii în care au adormit întâi.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Cosma, cel întocmai cu apostolii

Sfântul Cosma s-a născut în Etolia, în satul numit Megadendron (Copacul cel mare). El a mers de tânăr la Sfântul Munte, unde s-a tuns monah în Mânăstirea Filotheu. Dar mânat de dorinţa fierbinte de a vesti Sfânta Evanghelie poporului celui asuprit de stăpânirea turcă, care zăcea întru întunericul şi umbra uitării credinţei sfinte strămoşeşti, Sfântul Cosma a mers la Constantinopol, unde a cerut binecuvântarea patriarhului Serafim al doilea ca să pornească la această sfântă lucrare.

El a mers şi a predicat Sfânta Evanghelie în ţinuturile dunărene, dar a rămas cel mai mult în Albania, unde a suferit prigoane şi schingiuiri cumplite din partea lui Kurt Paşa, care era instigat la aceasta de evreii din partea locului.

Astfel turcii 1-au sugrumat pe Sfântul Cosma, etolul şi 1-au aruncat într-un râu, la anul 1779.

Moaştele lui de minuni făcătoare se odihnesc în Biserica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu din satul Kalikontasi, nu departe de oraşul Berat.

Sfântul Cosma, etolul a luat mucenicia pentru Hristos întru al şaizeci şi cincilea an al vieţii lui.

Cântare de laudă la cei şapte tineri din Efes

Când ultimele raze de soare au înroşit apusul,
Cei şapte tineri lui Dumnezeu s-au rugat
Ca ziua cealaltă să îi afle în pace,
Ca întru ea sănătoşi să se scoale,

Lui Dumnezeu laudă aducând.

Dar în zori ei la chin în faţa lui Decius
Aflat-au că sunt chemaţi,
Şi în peşteră culcându-se,
somn îndelungat au dormit.

Timpul a trecut, secole lungi.
Zorii unei noi dimineţi orizontul au înroşit,
Şi cei şapte tineri din al lor somn s-au trezit.

Iamblicus, cel mai tânăr, la Efes a ieşit,
Ca să afle ce se întâmpla în cetate:
De Decius vieţile lor tot vânate sunt?

Şi un ban a voit ca să-l schimbe pe pâine,
Căci erau înfometaţi.

Dar iată ciudată minune:
Poarta cetăţii nu mai este aceeaşi.
Iar cetatea-i cu totul schimbată,
Nimic nu mai este la fel.

Acesta Efesul nu mai este – oare unde se află?
Peste tot sunt biserici slăvite,
Iar Sfânta Cruce se înalţă peste tot!

Iamblicus se-ntreabă: au visez eu oare?
Ale oamenilor chipuri nu le recunoaşte nicicum,
Rudele nu le mai află.
Prigoane nu mai vede nicăieri, mucenicii lipsesc!

„Frate, rogu-te, astă cetate, cum se numeşte?
Şi ce împărat domneşte în ea?”
La astă întrebare Iamblicus răspuns nu primeşte,
Căci cetăţenii se uită la el miraţi:
Grăind unul cu altul, ei îl privesc uimiţi:
„Efesul este a noastră cetate,
şi peste ea Teodosie împărăţeşte-n Hristos!”

Proconsulul prinde de veste,
la fel şi bătrânul episcop;
Cetatea întreagă se miră,
la peşter-aleargă într-un suflet:
Acolo poporul taina o vede,
toţi cad la pământ,
Slăvind pe Dumnezeu,
Şi pe robii Lui, ai lui Hristos cel înviat.

Cugetare

Cereţi şi vi se va da (Matei 7: 7), zice Domnul.

Aşa cum părinţii dau copiilor lor cele cerute de aceştia, spre folosul şi zidirea lor, tot astfel şi Dumnezeu dă oamenilor celor pe care El i-a zidit şi ca un Iubitor al lor, cele pe care aceştia le cer de la El cu credinţă, spre zidirea sufletelor şi vieţii lor şi spre a lor mântuire.

Monah la Muntele Athos fiind, Sfântul Cosma, etolul două lucruri a cerut de la Dumnezeu: să vestească Sfânta Evanghelie poporului celui asuprit şi să se învrednicească mucenicştii morţi pentru Sfânta credinţă.

Monah athonit fiind şi legat cu voturile monahale, aceste dorinţe pot suna ciudat în urechile credincioşilor. Dar nu aşa şi în urechile lui Dumnezeu, căruia totul îi este cu putinţă. Domnul a împlinit desăvârşit amândouă dorinţele robului Lui celui iubit.

Bucuria Sfântului Cosma mare a fost, văzând că dorinţele tainice ale inimii lui, patriarhul Constantinopolului i le binecuvântează şi nicicum nu i le respinge. Astfel, el a putut părăsi Sfântul Munte şi ieşi în mijlocul poporului nenorocit spre a predica Evanghelia.

Sfântul Cosma a avut aceeaşi bucurie şi când I s-a adus la cunoştinţă că paşa cel turcesc i-a hotărât moartea. Cuprins de bucurie sfântă, cuviosul Cosma a îngenuncheat şi a mulţumit lui Dumnezeu pentru împlinirea şi a acestei dorinţe.

El trupul 1-a lăsat morţii, iar cu sufletul a zburat fără împiedicare înaintea feţei lui Hristos celui mult iubit.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vestire a naşterii lui Samson (Judecători 13):

- *La cum un înger al Domnului s-a arătat femeii lui Manoe care era stearpă şi i-a vestit că va naşte fiu care va izbăvi pe Israil din robia filistenilor;*
- *La cum Manoe a adus pentru aceasta jertfă lui Dumnezeu, iar îngerul Domnului s-a înălţat la cer din mijlocul flăcării jertfei;*
- *La cum fie şi o femeie vârstnică şi stearpă poate să dea naştere la fiu, dacă aşa voieşte Domnul.*

Predică despre boala lepădării de Domnul

Tot capul vă este numai răni şi toată inima slăbănogită (Isaia I: 5).

Fraţilor! Domnul, numai Domnul Savaot este Izvorul sănătăţii omului! Mergeţi şi urcaţi la înălţimile lui Dumnezeu, o, voi cei cu capetele rănite din pricina lucrului celui mult şi nefolositor şi încă şi mai mult din pricina grijilor pierzătoare de suflet! Şi îndestulaţi-vă acolo, la înălţimile lui Dumnezeu, de sănătatea care vine de la Domnul şi numai de la Domnul!

Capul cel plin numai de răni - el îi reprezintă pe mai marii poporului şi conducătorii cei aleşi ai lui; iar inima slăbănogită reprezintă poporul însuşi, trup unui asemenea cap.

Prorocul aseamănă poporul cu un trup omenesc şi arată că la fel suferă şi un popor întreg, precum suferă un trup. Căci atunci când suferă un singur mădular din trup, tot trupul suferă şi este bolnav. Tot aşa se întâmplă şi cu un popor, tot aşa s-a întâmplat atunci şi cu poporul lui Israel: capul era numai răni şi din pricina capului, tot trupul era slăbănogit; adică bătrânii şi mai marii din Israil se răniseră cu închinarea la idoli şi cu lepădarea Legii Domnului moştenite de la înaintaşi, făcându-şi stăpâni din simţurile lor. Ei se călăuzeau acum după minţile lor trupeşti, omorâte de gândurile ce le veneau de la lume şi după acestea îşi călăuzeau viaţa şi pe a lor şi pe a poporului, ne mai voind să cunoască Legea lui Dumnezeu. Ei erau căzuţi şi rătăceau cu totul întru întunericul idolatriei.

De nebunia aceasta a căpeteniilor poporului, s-a îmbolnăvit şi tot poporul şi a slăbit precum inima unui trup pe moarte. Căci inimii întotdeauna îi este mai greu decât capului să se rupă de Dumnezeu; mai greu se va despărţi de Dumnezeu poporul, decât conducătorii lui; totuşi, când capul stă şi boleşte vreme îndelungată, atunci şi

inima începe să cedeze încetul cu încetul. Adică, din pricina depravării celei îndelungate a conducătorilor, poporul va începe şi el să se depraveze.

Aceasta este vedenia lui Isaia, fiul lui Amos, prorocul cel nemincinos al lui Dumnezeu. Adevărată cu adevărat este vedenia aceasta, adevărată şi atunci, în acel veac, pentru poporul vechiului Israel, adevărată şi acum, în zilele noastre, pentru poporul nostrum creştinesc.

Fraţilor, priviţi la poporul propriu, pe care îl cunoaşteţi cel mai bine, oare nu cu adevărat boleşte şi slăbeşte, cu capul plin de răni?

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, luminează minţile tuturor popoarelor pe care Tu le-ai zidit, cu lumina Ta cea sfântă şi întăreşte cu puterea Ta inimile lor, aşa încât să nu se bucure de noi duşmanii Tăi, zicându-şi că ne-ai părăsit. Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

5 august

Pomenirea Sfântului mucenic Evsignie

Evsignie a fost soldat în armata imperială, în timpul împăraţilor Maximian, Constantin cel mare şi al fiilor marelui Constantin.

El a fost de faţă la chinurile Sfântului mucenic Vasilisc (arătate la 22 mai). El a văzut miriade de îngeri, iar în mijlocul lor pe Stăpânul Hristos Iisus însuşi, primind în mâinile Sale, de la îngeri, sufletul acestui mare şi sfânt mucenic.

Evsignie a luptat sub împăratul Constantin cel mare şi a văzut şi el, precum şi mulţi alţii din armata imperială, Sfânta Cruce care i s-a arătat împăratului pe cer. El a slujit în armata imperială timp de şaizeci de ani încheiaţi, iar în timpul domniei fiilor marelui Constantin el s-a retras din armată, ducându-se şi sălăşluindu-se în Antiohia, locul naşterii lui.

El acolo a vieţuit cu plăcere de Dumnezeu, întru postiri, rugăciuni şi milostenii, în timpul domniei lui Iulian, apostatul, nepotul marelui Constantin.

Doi oameni care se certau în drum i-au cerut lui Evsignie să fie judecător între ei. Bătrânul veteran Evsignie cel cu viaţă sfântă a făcut judecată dreaptă între cei doi, văzând dreptatea unuia şi nedreptatea celuilalt. Cel nedrept s-a umplut de ură la adresa Sfântului Evsignie şi pentru aceasta s-a dus şi 1-a pârât pe sfânt la împărat, sub acuza că este creştin.

Iulian, apostatul 1-a convocat pe Sfântul Evsignie la curtea imperială. Acesta s-a dus fără să se teamă de nimic, ba chiar a dat pe faţă înaintea tuturor nelegiuirea lepădării de la Sfânta Credinţă a apostatului, ruşinându-1 cu exemplul sfinţeniei moşului lui, Sfântul împărat Constantin cel mare.

De aceea Iulian, îndrăcindu-se şi mai mult de la dreapta mustrare, a poruncit decapitarea Sfântului Evsignie. Aşa a luat acesta mucenicia la foarte adânci şi cinsite bătrâneţi, strămutându-se la locaşurile cereşti ale Împărăţiei Cerurilor.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Fabian, papă al Romei

Sfântul Fabian a fost de neam roman. El şi-a început sfânta misiune pastorală ca preot de ţară. Apoi, când a fost să se aleagă un nou papă, deasupra capului lui s-a

pogorât o porumbiţă albă şi toată obştea 1-a ales pe el şi 1-a sfinţit întru arhiereu, întâistătător pe scaunul Romei.

Sfinţitul Fabian a fost păstor milostiv şi blând. Cu mare râvnă, el a adunat trupurile mucenicilor şi le-a îngropat cu cinste, zidind deasupra lor slăvite şi sfinţite biserici, spre locaşuri de închinare poporului. Tot astfel zidit-a el altare şi paraclise pe la toate peşterile la care s-au ascuns şi s-au rugat mucenicii în timpul lungilor şi sângeroaselor prigoane.

El 1-a botezat pe împăratul Filip şi pe fiul acestuia, tot Filip şi moştenitor la tron şi cu ajutorul senatorului Pontius, care şi el primise Sfântul Botez, Sfântul episcop Fabian a dat pieirii mulţi idoli şi capişti idoleşti.

Dar când sceptrul împărăţiei 1-a luat necuratul Decius, a izbucnit o nouă şi încă mai sălbatică prigoană a creştinilor, în timpul acesteia a luat mucenicia însuşi slăvitul Fabian, căruia i s-a tăiat capul pentru Hristos la anul 250.

Sfântul sfinţit mucenic Fabian, episcopul Romei este acela în timpul căruia Sfântul şi marele Mir a început să se sfinţească în Biserică în ziua Sfintei şi marii Joi [Joia din Săptămâna Patimilor].

Pomenirea Sfântului mucenic Pontius, senatorul

Pontius a fost fiul senatorului Marcus şi al soţiei lui, Iulia. Iulia, care fusese stearpă timp de douăzeci şi doi de ani de la căsătoria ei, a dat naştere la urmă fiului Pontius. Pontius a primit botezul din mâinile papei Ponţian, aşa cum îl primise şi prietenul lui, Valerius, care mai apoi avea să îi scrie viaţa.

Pontius a reuşit să îl aducă la Sfânta credinţă şi pe tatăl lui, Marcus, pe împăratul Filip şi pe fiul acestuia, tot Filip şi pe mulţi alţi înalţi demnitari şi senatori vestiţi de la curtea imperială. Ca senator roman el a fost un protector puternic al Bisericii, pe care a ajutat-o mult.

El a fost prieten scump al Sfântului papă Fabian. Când au izbucnit noi persecuţii sub împăratul Decius, Pontius a părăsit Roma şi s-a refugiat la poalele munţilor Alpi. Dar în timpul împăratului Valerian el a fost capturat şi supus chinurilor celor mai bestiale, în timpul lor s-au lucrat mulţime de minuni şi s-au convertit la Hristos mulţime de suflete de păgâni care stăteau de faţă.

Tot de faţă se aflau şi mulţime de evrei care ţipau cu sălbăticie către judecător: „Omoară-1, omoară-1 acum, imediat, pe acest vrăjitor!"

Auzind strigătele lor şi văzându-le chipurile demente, Sfântul Pontius, senatorul şi-a ridicat braţele la cer şi a zis: „îţi mulţumesc Ţie, Doamne Dumnezeul meu, pentru că mi-ai dăruit ca aceştia să strige şi împotriva mea, a smeritului, aşa cum au strigat şi părinţii lor împotriva Fiului Tău şi Domnului nostru Hristos: ‚Răstigneşte-L, Răstigneşte-L!'"

Sfântul mucenic Pontie a luat cununa slavei prin tăierea capului, în anul 257. El a fost îngropat cu cinste de prietenul lui, Valerius, care i-a însemnat şi viaţa.

Pomenirea Sfintei cuvioase Nonna

Sfânta Nonna a fost maica Sfântului Grigorie Teologul. Creştină aleasă fiind şi foarte râvnitoare, ea s-a arătat puternică făcătoare de minuni cu rugăciunea.

Prin rugăciune fierbinte către Dumnezeu, ea 1-a întors la credinţa creştină a lui Hristos pe soţul ei, care până atunci fusese idolatru. Soţul Grigorie astfel s-a trezit cu duhul şi îmbunătăţindu-se minunat, a fost uns episcop al Nazianzului.

Cu rugăciunea Sfânta cuvioasă Nonna 1-a salvat pe fiul ei, Grigorie de la moartea prin naufragiu.

Ea a adormit cu pace, ca diaconiţă a Bisericii Domnului, la anul 374.

De asemenea întru această zi Sfânta Biserică Ortodoxă înainteprăznuieşte Schimbarea la faţă a Domnului nostru Iisus Hristos, precum se arată în stihira: Veniţi mai înainte să dănţuim, să ne curăţim pe noi înşine şi cu credinţă să ne gătim spre dumnezeiasca suire a dumnezeieştii petreceri celei prea înalte. Ca să ne arătăm văzători ai slavei Lui şi să dobândim slava, pe care s-au învrednicit a o vedea cu taină cei aleşi dintre apostoli, în Muntele Taborului.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Pontius

Pontius păşeşte alături de Valerius,
Prietenul lui drag,
Dar inima îi e grea de tristeţe.

El din neam înalt de senatori romani este,

Nobil este al lui tată,
de viţă nobilă maica;
Şi totuşi sufletul apăsat îi este
De această enigmă amară:
Toată înţelepciunea lumii
un basm neputincios îi pare.

„ Oh, adevărul, unde e el oare? " -
întreabă Pontius cel nobil,
de adevăr însetat.
Astefel păşesc în tăcere,
unul alături de celălalt,
în lumina lină a serii,
pe lâng-o Biserică creştină
Trecând.
Ei intră înăuntru şi îi văd splendoarea.
Ei frumuseţea-i o văd şi aud cântările-i sfinte.
„Dumnezeii neamurilor sunt argint şi cu aur:
Ochi au şi nu văd, ci orbi sunt precum lutul;
Urechi au şi nu aud, surzi sunt ca piatra;
Guri au, dar nu pot grăi.

Cei slabi făcutu-şi-au zei mai slabii decât dânşii,
Cu ei asemănându-se mai tare în neputinţă:
înaintea lutului se pleacă, neam după neam,
Şi nădăjduiesc nebuneşte în ceea ce este mort."

Cei doi tineri trişti din închinătorii la idoli sunt,
Ei aceste cuvinte le ascultă şi tremură.
De Icoana Mântuitorului ei se apropie,
Şi preotului Lui prea cinstit a lor inimă o încredinţează.

Preotul pe aleşii tineri Sfânta Credinţă îi învaţă,
Arătându-le că idolatria mincinoasă este
şi plină de sânge.

Deşi cunoscuţi şi respectaţi
în întreaga Romă pagână,
Nobilii tineri în Sfânta Biserică a lui Hristos
au intrat,

lepădând a Romei slavă.
Trişti au fost ei când al Ei prag l-au păşit,
Dar fericiţi au luminat când au ieşit în afară.

Cugetare

Astfel îşi începe Valerius biografia prietenului lui, Sfântul Pontius: „Oare cine va putea crede, dacă nu-i va dărui lui credinţă Dumnezeu? Oare cine se va putea nevoi pustniceşte, dacă nu îi va ajuta lui Domnul? Şi cine va putea primi cununa muceniciei, dacă nu i-o va dărui însuşi Hristos?"

Dumnezeu le poate pe toate acestea şi Dumnezeu le voieşte pe toate cele care sunt spre mântuirea oamenilor, numai dacă oamenii îl vor ruga!

- ✓ *Cu rugăciunea Sfânta Nonna 1-a întors pe soţul ei Grigorie şi pe fiul ei Grigorie la Hristos (fiu care mai târziu avea să fie marele Sfânt Teolog).*
- ✓ *Cu rugăciunea altă maică de fiu, Monica, 1-a întors pe fiul ei, Fericitul Augustin, de la o viaţă desfrânată, la calea bunătăţii şi a sfinţeniei.*
- ✓ *Cu rugăciunea Sfântul Vasile cel mare 1-a întors la Sfânta credinţă pe marele lui profesor, Evulios.*
- ✓ *Cu rugăciunea regele Ezechia şi-a mai prelungit viaţa cu încă cincisprezece ani.*
- ✓ *Cu rugăciunea Sfântul Simeon Stâlpnicul i-a întors pe sciţii şi perşii care porniseră să atace cu armate mari pământul grecesc.*

Mai uşor am putea să numărăm stelele de pe bolta cerească decât mulţimea minunilor pe care le-au lucrat Sfinţii lui Dumnezeu cu rugăciunea.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata putere a lui Samson (Judecători 14):

- *La cum Duhul Domnului a venit asupra lui şi el a omorât leul cu mâinile goale ca şi când ar fi fost un ied şi a rupt funiile cu care 1-au legat ca şi când ar fi fost câlţi şi a ucis mulţime de filisteni;*
- *La cum Duhul Domnului a plecat de la el atunci când a dezvăluit taina puterii lui unei femei păgâne [Dalila], ajungând astfel la orbire şi la moarte.*

Predică la cum Dumnezeu îi curăţeşte pe păcătoşii care se pocăiesc de păcatele lor

De vor fi păcatele voastre cum e carmazul, ca zăpada le voi albi şi de vor fi ca purpura, ca lâna albă le voi face (Isaia 1: 18).

O, neţărmurită milostivire a lui Dumnezeu! Căci din mijlocul mâniei Lui cumplite împotriva unui popor necredincios şi nerecunoscător, a unui popor păcătos, împovărat de nedreptate, pe care îl numeşte soi rău, fii ai pieirii (Isaia 1: 4), conducători ai Sodomei şi popor al Gomorei (Isaia 1: 10), din mijlocul unei asemenea cumplite mânii deci, Domnul Dumnezeu nu părăseşte milostivirea Sa faţă de el, ci mai mult îi cheamă la dreptate şi se poartă cu el precum ploaia cea blândă care cade peste un pământ însetat, pământ ce fusese ameninţat mai întâi de fulgere şi trăznete cumplite.

Aşa este Domnul Dumnezeul nostru: Multîndurat şi Îndelung milostiv, căci El nu până în sfârşit Se va iuţi, nici în veac Se va mânia (Psalmul 102: 9).

De-ar înceta numai păcătoşii să mai facă cele rele şi ar începe să înveţe să lucreze cele bune şi de s-ar întoarce ei către Dumnezeu cu umilinţă şi smerită pocăinţă, atunci se vor albi ca zăpada şi albi ca lâna se vor face.

Puternic este Dumnezeu şi moartea păcătosului nu o voieşte. Puternic doar El este să curăţească de păcat sufletul păcătos al omului, să îl albească şi să îl înnoiască. Căci oricât de mult şi ori de câte ori şi-ar spăla omul straiul lui de in cu săpun şi cu leşie, de nu îl va întinde afară, în plin soare, nu îl va putea albi niciodată. Tot aşa şi sufletul omului: niciodată nu îşi va putea omul curăţi sufletul lui, deşi se va nevoi, va plânge şi va lupta cu postiri, rugăciuni şi fapte bune, dacă nu îşi va aduce sufletul şi îl va pune, spălat astfel, întreg la picioarele lui Dumnezeu, spre a primi de la El harul cel bogat şi curăţitor.

Domnul ne cere şi voieşte nevoinţa noastră, întreaga noastră nevoinţă. El voieşte să ne spălăm murdăria sufletului cu lacrimile pocăinţei şi părerii de rău pentru păcate şi apoi să îl îmbrăcăm cu frumuseţea faptelor bune. Însă după ce am făcut astfel El ne cheamă şi ne zice: ***Veniţi acum, să ne judecăm (Isaia 1: 18).*** Adică, Veniţi acum şi înfăţişaţi-vă privirii Mele, ca să văd de găsesc Chipul Meu întru voi; veniţi de priviţi-Mă, ca şi pe o oglindă şi vedeţi-vă în Mine propriul vostru chip.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce nu până întru sfârşit Te mânii, miluieşte-ne pe noi mai înainte de cumplita zi a Judecăţii Tale celei înfricoşate, Căci noi Ţie ne închinăm, pe Tine Te slăvim şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

6 august

Prăznuirea Schimbării la faţă a Domnului, Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos

În anul al treilea al predicării Sale, Stăpânul Hristos a vorbit adesea ucenicilor Lui despre Patima Lui cea apropiată şi de asemenea despre slava Lui care avea să urmeze chinului şi morţii Lui de pe Cruce. El le-a grăit acesea astfel încât Patima Lui cea de neocolit să nu îi înspăimânte pe ucenici, să nu le slăbească credinţa şi să nu îi lase să cadă în înşelarea că totul nu a fost decât un vis.

El, Cel Atotînţelept, a voit să le dăruiască ucenicilor vederea a unei părţi măcar a slavei Lui şi aceasta înainte de Patimă şi de înviere. Astfel voind, ***El i-a luat pe Petru, pe Iacov şi pe Ioan şi au urcat noaptea pe vârful Muntelui Tabor, unde S-a schimbat la faţă înaintea lor: Şi S-a schimbat la faţă, înaintea lor, şi a strălucit faţa Lui ca soarele, iar veşmintele Lui s-au făcut albe ca lumina. Moise şi Ilie, prooroci mari ai Vechiului Testament, au stat atunci de o parte şi de cealaltă a Lui şi au grăit cu El. Văzând aceasta, ucenicii au căzut în uimire, iar Petru a zis: Doamne, bine este ca să fim noi aici; dacă voieşti, voi face aici trei colibe: Ţie una şi lui Moise una şi lui Ilie una (Matei 17: 4). Pe când Petru încă vorbea, Moise şi Ilie s-au depărtat, iar locul s-a acoperit cu un nor luminos care i-a acoperit pe ei, iar din nor s-a auzit un glas zicând: „Acesta este Fiul Meu cel iubit, în care am binevoit; pe Acesta ascultaţi-L. "Auzind glasul, ucenicii s-au spăimântat foarte şi au căzut cu feţele la pământ ca şi când ar fi fost morţi. Ei au rămas aşa, tremurând de spaimă, până când Domnul a venit la ei şi S-a atins de ei şi le-a zis: Sculaţi-vă şi nu vă temeţi (Matei 17: 7).***

Dar oare de ce a luat Mântuitorul doar pe trei dintre ucenicii Săi cu El? De ce nu i-a luat pe toţi? Aceasta a fost pentru că Iuda nu putea fi vrednic să vadă slava cea dumnezeiască a învăţătorului, el, cel care se pregătea să îl vândă. De aceea, luându-i pe toţi ucenicii cu El, ar fi însemnat ca numai Iuda să fie lăsat afară, la poalele muntelui, ceea ce nu ar fi fost drept: din pricina acestei excluderi, trădătorul şi-ar fi îndreptăţit cu atât mai mult trădarea lui.

Dar de ce S-a schimbat Domnul nostru la faţă pe înălţimea unui munte şi nu într-o vale? El a făcut astfel ca să ne înveţe pe noi două virtuţi de căpetenie: dragostea de nevoinţe şi obişnuirea cu gândurile dumnezeieşti; căci urcarea la înălţimi cere nevoinţă, iar înălţimile însele reprezintă gândurile noastre cele înălţate la cugetarea lucrurilor dumnezeieşti.

Dar de ce S-a schimbat Domnul nostru la faţă noaptea? El S-a schimbat la faţă noaptea deoarece timpul nopţii este mult mai potrivit pentru rugăciune şi cugetări dumnezeieşti decât timpul zilei şi pentru că întunericul nopţii ascunde ochiului toate frumuseţile cele de jos, de pe pământ şi dă la iveală frumuseţile cele de sus, ale bolţii celei înstelate a Raiului.

Dar de ce au venit de faţă şi Moise şi Ilie? Ei au stat atunci acolo de faţă şi au grăit cu Domnul în scopul de a face de nimic minciuna jidovească cum că Hristos a fost unul dintre proroci, adică, Ilie, Ieremia sau vreun altul. De aceea S-a înfăţişat El înaintea ucenicilor ca un împărat, care este deasupra profetilor şi de aceea Moise şi Ilie au apărut ca nişte slujitori ai Lui.

Domnul îşi arătase puterea Lui dumnezeiască înaintea ucenicilor şi poporului de multe ori şi până atunci, dar pe Muntele Taborului El le-a arătat chiar şi Fiinţa Lui dumnezeiască. Vederea Dumnezeirii Lui şi auzirea mărturisirii dumnezeieştii Lui firi de Fiu al lui Dumenezu de către însuşi Tatăl - această faptă trebuie să îi fi ajutat şi mântuit pe ucenici de lepădare în zilele cumplite ale prinderii, schingiuirii şi Răstignirii Lui pe Cruce. Această faptă le-a întărit lor credinţa în El şi în Biruinţa Lui finală.

Cântare de laudă la Schimbarea la faţă a Domnului

Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos
Acolo unde Israil l-au biruit pe Sisera,
Acolo voit-a să urce al Cerurilor împărat,
Acolo voit-a întru privegheri de noapte să Se roage,
Şi slava Schimbării Lui la faţă
Să o arate înaintea ucenicilor celor aleşi.

Acolo a voit Domnul
Credinţa ucenicilor Lui să o pecetluiască,
Acolo şi veşnica Lui Biruinţă, de Biruitor.

Acolo a Lui faţă a strălucit ca soarele
Cu dumnezeiasca lumină,
Lumină ce întunericul nopţii l-a risipit
Şi a luminat Taborul.

Lumina cea îndelung ascunsă întru Sine,
Cea care din timp în timp lumii s-a arătat

în străfulgere de-o clipă,
Ea acum a stălucit puternic şi îmbelşugat
Ca un soare,
În valuri de bucurie şi dulceaţă.
Ea cerului a arătat stălucirea Omenităţii Lui,
Iar pământului şi oamenilor adevărul Dumnezeirii Lui.

Vadă cerurile pe Vestitorul luminii lor!
Şi recunoască pământul pe Domnul Dumnezeu, Mântuitorul.

Cugetare

De ce nu Şi-a arătat Domnul slava Sa de pe Muntele Tabor înaintea tuturor ucenicilor, ci doar înaintea a trei pe care i-a ales dintre ei?

Mai întâi, pentru că El însuşi dăduse Legea prin gura lui Moise: orice pricină să se dovedească prin spusa a doi sau trei martori (Deuteronomul 19: 15). Prin urmare, un răspuns este: trei martori erau suficienţi. Aceşti trei martori închipuie cele trei virtuţi teologice, de căpetenie:

- ✓ *Petru este credinţa, căci el a mărturisit primul credinţa ucenicilor în Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu;*
- ✓ *Iacov este nădejdea, căci el, având credinţă că făgăduinţa Lui este adevărată, a fost primul dintre ucenici care şi-a dat viaţa pentru Domnul, fiind ucis de către iudei;*
- ✓ *Ioan este iubirea, căci el este ucenicul ce îşi plecă capul la pieptul Domnului şi care a stat la piciorul Crucii Domnului, până la sfârşit.*

Dumnezeu este numit nu Dumnezeu al celor mulţi, ci Dumnezeu al celor aleşi. ***Eu sunt Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov (Ieşirea 3:6).*** Căci Dumnezeu totdeauna a preţuit mai mult un om credincios decât un popor întreg. Astfel, de multe ori a voit El să dea pieirii tot poporul evreu, dar din pricina dreptului Său Moise El a iertat poporul şi l-a lăsat să trăiască.

Dumnezeu l-a ascultat mai mult pe marele proroc Ilie decât pe tot poporul din împărăţia cea necredincioasă a lui Ahav.

Şi pe seama rugăciunilor unui singur om credincios şi plăcut Lui, Dumnezeu a mântuit în ziua urgiei cetăţi întregi cu poporul lor.

Astfel, depravata cetate a Ustiugului ar fi fost arsă cu foc şi pucioasă dacă nu ar fi fost rugăciunile unui singur bărbat drept ce se afla în ea, anume Sfântul Procopie cel nebun pentru Hristos (cu pomenire în ziua de 8 iulie).

Luare aminte

Să luăm aminte la purtarea de grijă a lui Dumnezeu, care a răsplătit virtutea femeii Rut, moabiteanca şi a lui Booz (Cartea Rut):

- *La cum Rut, rămânând văduvă, a rămas pe mai departe în casa soacrei ei celei vârstnice, Noemina, fiindu-i credincioasă ei şi hrănind-o şi pe ea şi pe sine din lucrul mâinilor ei;*
- *La cum Booz, bogat fiind, a fost şi milostiv şi le-a stat întru ajutor acestor două femei sărace;*
- *La cum Booz a luat-o cu înţelepciune de soţie pe Rut, iar din ei s-a născut Obed, tatăl lui Iesei, tatăl regelui şi proorocului David.*

Predică despre înălţarea şi întărirea Bisericii lui Dumnezeu

Fi-va în vremurile cele de pe urmă, că muntele templului Domnului va fi întărit peste vârfurile munţilor şi se va ridica pe deasupra dealurilor. Şi toate popoarele vor curge într-acolo (Isaia 2:2).

Această prorocie grăieşte despre Biserica lui Hristos. Deşi această prorocie trebuie să le fi părut foarte ciudată evreilor în perioada de dinaintea întrupării Domnului, ea ne este astăzi nouă cu totul limpede. Căci muntele sau înălţimile sau Casa Domnului, cu adevărat s-a întărit peste vârfurile munţilor - adică în înălţimile cerurilor - deoarece Biserica lui Hristos nu se sprijină în primul rând pe pământ, ci mai curând pe ceruri; iar o parte dintre membrii Bisericii (şi până în clipa de faţă, cea mai mare parte a lor) se află în ceruri, câtă vreme cealaltă parte a ei, adică noi, credincioşii, ne aflăm încă pe pământ.

Mai departe, Biserica lui Hristos s-a ridicat pe deasupra dealurilor, adică pe deasupra oricărei măreţii pământeşti şi umane. Filosofia omenească şi arta şi tot ceea ce îndeobşte numim marea cultură a omenirii, precum şi toate valorile pământeşti, nu reprezintă decât nişte dealuri joase pe lângă munţii cei înalţi ai Bisericii lui Hristos. Căci Bisericii nu i-a fost greu să creeze toate acele dealuri; pe când dintre acele dealuri, nici măcar unul şi nici măcar toate adunate la un loc de-a lungul a mai multe mii de ani, nu au putut crea vreodată Biserica lui Hristos.

În sfârşit, prorocul zice: Şi toate popoarele vor curge într-acolo. Cu adevărat, oare până acum, încotro au curs toate popoarele pământului, dacă nu în Biserica lui Hristos?

În Templul de la Ierusalim nu putea intra nimeni din alte popoare [care nu era evreu], căci lucrul se pedepsea cu moartea. Or, nu aşa stau lucrurile cu Biserica lui Hristos: dimpotrivă, Ea a chemat toate neamurile pământului să vină la Ea încă de la început şi să asculte cuvântul Domnului care a zis: ***Mergând, învăţaţi toate neamurile (Matei 28: 19).***

Aceasta este prorocia lui Isaia, fiul lui Amos, prorocie veche, minunată şi plină de adevăr.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce minunat vestit ai fost prin prorocii Tăi, Ţie pururea îţi mulţumim că ne-ai învrednicit pe noi a ne numi fii ai Sfintei Tale Biserici celei adevărate, carele s-a înălţat şi s-a întărit pe deasupra tuturor înălţimilor celor lumeşti. Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

7 august

Pomenirea Sfântului prea cuvios mucenic Dometie, persul

Sfântul Dometie s-a născut în Persia în timpul domniei împăratului Constantin [cel mare] şi la început a fost păgân. Dar cunoscând de tânăr credinţa creştină, el a întors spatele idolilor părinteşti şi a luat Sfântul Botez. Atât de mult a iubit Dometie adevărata credinţă, încât el a părăsit chiar şi viaţa lui lumească cu toate ale ei şi s-a tuns monah într-o mânăstire aproape de cetatea Nisibe.

El a locuit o vreme împreună cu obştea fraţilor, iar mai apoi s-a retras în viaţa pustnicească cea iubitoare de tăcere, sub povăţuirea arhimandritului Urbei (despre care se spune că timp de şaizeci de ani nu a gustat nici un fel de mâncare gătită).

Avva Urbei 1-a hirotonit pe Dometie întru diacon, iar când a voit să îl silească ca să primească şi treapta de preot, Dometie a fugit la un munte înalt şi singuratic şi s-a sălăşluit într-o peşteră.

El a ajuns la măsuri duhovniceşti atât de mari prin postiri, rugăciune, privegheri de toată noaptea şi cugetări dumnezeieşti, încât a primit de la Dumnezeu darul vindecărilor minunate, a toată boala.

Când la acei munţi a ajuns şi Iulian, apostatul şi a auzit despre marele Dometie, a trimis la acea peşteră pe unii care să îl zidească de viu înăuntru, împreună cu doi dintre ucenicii lui. Aşa s-a strămutat la locaşurile cereşti ale împărăţiei lui Dumnezeu acest sfânt al Lui, la anul 363 după Hristos.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Or, sihastrul de la Thebaida

Prea cuviosul Or a ajuns la desăvârşire prin lucrarea tuturor neovinţelor monahiceşti. Când s-a întărit întru toată sfânta vieţuire şi a dobândit măsurile sfinţeniei celei din singurătate, el a început să întemeieze, încetul cu încetul, mai multe mânăstiri, făcându-se mare şi minunat povăţuitor şi învăţător mulţimii de monahi ce au venit să se mântuiască întru ele.

Marele Rufin, care a venit să îl cerceteze pe vestitul Avva Or îl descrie pe acesta astfel: "La arătare semăna cu un înger al Domnului - el era în vârstă de nouăzeci de ani, iar barba lui lungă era albă ca zăpada, înfăţişarea lui exterioară era minunată. Privirea lui strălucea cu o lumină mai presus de fire."

Avva Or vedea adesea îngeri ai lui Dumnezeu. El mai cu seamă se nevoia să nu cuvinte niciodată vreun lucru neadevărat.

El a fost ispitit cumplit de legiunile drăceşti, dar le-a biruit pe toate, cu trezvie şi cu mare vitejie. El a primit în fiecare zi Sfânta Împărtăşanie.

Odată au venit la el ucenicii lui şi i-au zis că este marea sărbătoare a Sfintei învieri, care trebuie prăznuită. Auzind acestea, prea cuviosul Or a ieşit afară, şi-a înălţat mâinile la cer şi a petrecut trei zile neîntrerupte în rugăciune. Apoi le-a zis ucenicilor lui: "Aşa trebuie să prăznuiască monahul Sfânta înviere a Domnului: să-şi ridice mintea la El şi întru duhul minţii să se unească cu Dumnezeu."

Sfântul prea cuvios Or s-a odihnit întru cele veşnice la bătrâneţi foarte adânci, cam pe la anul 390 după Hristos.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Marinus şi Asterie, singliticul

Marinus a fost soldat, iar Asterie a fost senator roman. În vremea împăratului Gallien, Sfântul Marinus a fost soldat imperial în Cezareea Palestinei.

El a primit moartea pentru că şi-a mărturisit sus şi tare credinţa lui în Hristos. Asterie, senatorul care era şi el creştin, a fost de faţă la mucenicia lui Marinus. El şi-a scos atunci toga lui albă şi a acoperit trupul cel mort al mucenicului. El apoi 1-a luat pe umerii lui şi 1-a dus şi 1-a îngropat cu cinste. Văzând aceasta păgânii 1-au apucat şi 1-au omorât şi pe el.

Sfinţii slăviţi mucenici Marinus şi Asterie au luat cu cinste moartea pentru Hristos cam pe la anul 260.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Pimen, mult pătimitorul

Încă din tinereţile lui prea cuviosul Pimen fusese foarte bolnăvicios cu trupul, dar tot timpul a dorit cu sete după viaţa călugărească.

Adus fiind la Marea Lavră a peşterilor din Kiev pentru a primi vindecare, el a rămas acolo până la moarte.

Dar Sfântul Pimen s-a rugat lui Dumnezeu mai mult pentru boală decât pentru sănătate. Noaptea au venit la el îngerii lui Dumnezeu care 1-au tuns monah, îngerii

lui Dumnezeu i-au spus atunci că el bolnav va rămâne până la moartea lui, iar cu puţin înaintea morţii, se va însănătoşi. Precum a şi fost.

Sfântul prea cuvios Pimen timp de douăzeci de ani nu a putut să se ridice de pe patul său, din pricina bolilor lui grele. Dar de pe patul lui de boală el a lucrat multe şi mari minuni, hărăzindu-i-se de la Dumnezeu marele dar al străvederii.

Cu puţin înaintea morţii lui, el s-a ridicat de pe patul pe care zăcuse atâta amar de ani complet sănătos şi îndată a prins a-şi pregăti singur groapa.

Sfântul prea cuvios Pimen, mult pătimitorul a trecut la locaşurile cele cereşti ale Domnului în anul 1110.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Narcis, patriarhul Ierusalimului

Sfântul înalt preasfinţit Narcis a primit moartea pentru Hristos prin decapitare, la anul 213, în vârstă fiind de una sută şi şaisprezece ani.

Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios avva Or, sihastrul de la Thebaida

Sfântul Or cel prea înţelept, marele Avva,
Slava monahilor este şi cinstea.
El la măsura desăvârşitei călugării a ajuns
Prin suspinul inimii, întru mari nevoinţe.

Dă-ne nouă cuvânt, Avva! - îi cer ucenicii.
«Grăiţi doar adevărul şi niciodată minciuni.
Cunosc un bărbat care nicicând n-a jurat,
Nici a minţit, nici a dorit rău cuiva.»
Zicând acestea, sfântul a tăcut.

Cerutu-i-a atunci marele Sisoe:
"Povăţuieşte-mă, Avvo, pe mine smeritul!"
"Să vieţuieşti, " i-a zis atunci Or,
"Precum mă vezi şi pe mine că fac. "

"Mai limpede arată-mi mie cuvântul!
Cum să te văd eu pe tine?
Au nu este o taină tot omul?»

Avva Or zis-a atunci: "Atunci iată,
eu ţie îţi grăiesc: Din toată zidirea lui Dumnezeu,
eu sunt cel mai rău. "

Pe Pavel, al lui ucenic, povăţuitu-l-a Or cuviosul:
"Cu uşurinţă de orice păcat te vei putea păzi,
de vei fugi cu frică de orice vorbiri deşarte,
căci din ele iese tot răul.
Deşarta vorbire moarte a sufletului este;
ea din inimă stinge orice sămânţă a bunătăţii.
Şi încă un lucru îţi zic şi de ajuns îţi va fi ţie:
Chiar cugetele deşarte departe să le alungi,
şi orice ascunsă poftire rea;
De toată grija cea lumească cu desăvârşire să te lepezi,
şi nematerialnic atunci fi-vei tu, fiul meu. "

Cugetare

Să nu te preocupi şi să nu te frământi de vieţile altora, nici de ale drepţilor, nici de ale păcătoşilor - şi pe nici unii să nu îi invidiezi. Ţine minte pururea că Stăpânul şi Domnul nostru Iisus Hristos, prin slăvită învierea Lui a călcat în picioare ruşinoasa moarte şi că Irod, Iuda, Nero, Iulian apostatul, Valerian, Leon armeanul şi toţi ceilalţi urâtori înverşunaţi ai lui Hristos şi-au distrus propriile lor mari succese şi victorii din viaţă prin ale lor foarte ruşinoase morţi.

Unii plini de toată necurata otravă a invidiei 1-au clevetit pe Sfântul Narcis patriarhul, împrăştiind cu neruşinare despre el zvonuri cum că şi-ar fi pierdut castitatea. Nevinovatul Narcis s-a retras atunci în pustie, unde a petrecut mulţi ani, rugându-se întru tăcere, linişte şi răbdare lui Dumnezeu, ca să împlinească cu el voia Lui. S-au succedat mai înaine de el la cârma Bisericii trei patriarhi, mai înainte de a se înfăţişa martorii care au dovedit limpede nevinovăţia lui. Atunci cu toţii 1-au silit să-şi părăsească pustia şi să se întoarcă în scaunul lui patriarhal. Astfel îi prea slăveşte Dumnezeu pe plăcuţii Lui.

Sângerosul împărat Valerian, plin de ură satanică, i-a măcelărit pe creştini de-a lungul şi de-a latul lumii civilizate. Şi care a fost sfârşitul lui? El a fost învins în război şi luat prizonier de Sapor, regele persan. Sapor nu a dorit să îl ucidă imediat, ci 1-a folosit drept scaun picioarelor lui ori de câte ori încăleca pe cal. În fiecare zi grăjdarii lui Sapor i-1 aduceau, împreună cu calul şi pe Valerian, iar Sapor simţea o

plăcere deosebită când îşi apăsa cizma pe gâtul împăratului roman, spre a încăleca mai comod pe calul lui. Căci cine seamănă rele, rele culege.

Luare aminte

Să luăm aminte la milostivirea lui Dumnezeu faţă de stearpa Ana, maica lui Samuel (I Regi 1):

- *La cum Ana era stearpă şi la cum s-a rugat ea cu durere înaintea lui Dumnezeu ca să îi dăruiască ei fiu, făgăduind că îl va aduce şi îl va închina Casei Domnului;*
- *La cum Domnul a auzit rugăciunea cea plină de durere a Anei şi ea a zămislit fiu şi a pus numele lui Samuel (care se tâlcuieşte: cel cerut de la Dumnezeu);*
- *La cum Ana 1-a adus pe Samuel la Templu şi 1-a închinat Domnului, aşa cum a făgăduit.*

Predică despre Legea cea nouă din Sion

Căci din Sion va ieşi legea şi cuvântul lui Dumnezeu din Ierusalim (Isaia 2: 3)

Prorocul grăieşte aici despre o Lege nouă şi despre un Cuvânt nou.

- *Legea veche fusese dată pe Muntele Sinai; Legea nouă avea să iasă din Muntele Sionului.*
- *Legea veche fusese dată prin Moise; Legea nouă avea să fie adusă şi vestită de către Domnul Hristos însuşi.*
- *Cea veche fusese destinată de la început doar evreilor, pe când cea nouă avea să fie încă de la început pentru toate popoarele, pentru întreaga omenire.*

Dar chiar dacă noi astăzi vedem cât de limpezi sunt aceste cuvinte, pentru evrei ele nu au fost aşa; ei nu le-au înţeles atunci şi nu le înţeleg nici acum. Înţelesul acestor cuvinte le este închis, deoarece inimile lor sunt de piatră.

Dar atunci, la ce cred ei că se aplică aceste cuvinte? La nimic. Şi cum atunci interpretează ei aceste cuvinte? Ei nu le interpretează deloc. Ei trec pe lângă aceste cuvinte tot aşa cum orbul trece pe lângă uşa deschisă şi nu o vede. Căci dacă ar fi fost ei în stare să pătrundă înţelesul acestor cuvinte, cum s-ar mai fi purtat atunci cu prorocul şi cu Cel Prorocit aşa cum s-au purtat?

Oare 1-ar mai fi tăiat ei pe Isaia în două cu fierăstrăul şi oare L-ar mai fi răstignit pe Cruce pe Dumnezeu?

Evreii consideră Legea lui Moise ca fiind singura Lege a lui Dumnezeu şi cea finală. De aceea nu au putut ei să priceapă prorocirea Legii celei noi din Muntele Sion, ce avea să iasă de la Casa lui David, căci David a prea slăvit Sionul.

Dar dacă evreii nu au cunoscut că Legea cea nouă se va arăta prin cea veche, nouă creştinilor ne este dat să cunoaştem şi să pricepem Legea veche prin cea nouă. Evreii au avut un pom fără roade, pe când noi, creştinii, avem şi roadele şi pomul. Ei au avut un chip lipsit de substanţă, pe când noi avem şi chipul şi realitatea lui. Ei s-au lipit numai de făgăduinţe (şi acelea înţelese în mod greşit), pe când noi avem şi făgăduinţele şi împlinirea lor.

O, Stăpâne atot bogate Doamne, carele ne-ai îmbogăţit pe noi cu Legea Ta cea duhovnicească şi cu Cuvântul Tău de viaţă făcător, noi numai Ţie Unuia ne închinăm şi numai pe Tine Unul Te slăvim! Dăruieşte-ne nouă înţelepciune şi putere ca să vieţuim pururea numai după Legea Ta cea sfântă şi să păzim pururea Sfânt Cuvântul Tău, ca nicicând să mai sărăcim înaintea Feţei Tale, carele ne-ai îmbogăţit pe noi cu o bogăţie ca aceasta! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

8 august

Pomenirea Sfântului Emilian, mărturisitorul, episcopul Cizicului

Sfântul Emilian a slujit ca episcop al Cizicului în timpul nenorocitei domnii a împăratului Leon, armeanul, luptătorul împotriva Sfintelor icoane [iconoclastul]. Nevoind să se supună nelegiuitelor decrete ale acestuia, care obligau la scoaterea icoanelor din biserici, Înaltpreasfinţitul Emilian, împreună şi cu alţi episcopi ortodocşi, au fost alungaţi în surghiun.

Sfântul Emilian a petrecut în surghiun timp de cinci ani, îndurând dureri şi umiliri de nedescris pentru mărturisirea lui ortodoxă cea de neclintit.

Sfântul Emilian a trecut la cele veşnice la anul 820 şi s-a strămutat la locaşurile Stăpânului Hristos, făcându-se cetăţean al Raiului.

Pomenirea Sfântului Miron, făcătorul de minuni, episcopul Cretei

Sfântul Miron a fost mai întâi plugar şi bărbat căsătorit, care dăruia din belşug şi cu dragoste din roadele ogoarelor sale celor lipsiţi şi nevoiaşi.

Odată el a prins nişte tâlhari care furau grâu din hambarul lui de treierat. Nespunându-le acestora cine este, el s-a alăturat lor şi i-a ajutat cu mâinile lui să încarce sacii şi să fugă, mai înainte de a fi prinşi.

Din pricina marilor şi aleselor lui virtuţi, Sfântul Miron a fost ales şi uns presbiter, iar mai apoi arhiereu al Cretei. El a fost mare făcător de minuni şi lucrător de mari şi minunate fapte bune întru Numele Stăpânului Hristos.

Sfântul Miron a trecut la locaşurile cereşti pe la sfârşitul anului 350, aflându-se în al o sutălea an al vieţii lui pământeşti.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Grigorie, sinaitul [Palamas]

Sfântul Grigorie acesta s-a numit „Sinaitul" deoarece a primit tunderea în monahism la Muntele Sinai.

În timpul domniei împăratului Andronic, paleologul (cam pe la anul 1330), el a sosit la Muntele Athos ca să cerceteze sfintele mânăstiri de acolo şi să afle cât mai

mult cu putinţă despre lucrarea sfintei rugăciuni a inimii şi a vederii lui Dumnezeu. Dar la acea vreme această lucrare a rugăciunii minţii era ca şi necunoscută celor mai mulţi părinţi athoniţi. Singurul dintre ei care lucra desăvârşit rugăciunea minţii era Sfântul Maxim Capsokalivitul.

Sfântul Grigorie [Palamas] a făcut cunoscute cugetările şi experienţa sa despre sfânta lucrare a rugăciunii minţii pe la toate chiliile şi lavrele Sfântului Munte Athos. Unul dintre cei mai valoroşi ucenici ai săi a fost Sfântul Kallist, patriarhul Constantinopolului, cel care mai târziu avea să scrie şi viaţa Sfântului Grigorie Palamas.

După o vreme, Sfântul Grigorie Palamas a trecut în Macedonia şi în alte ţări din Balcani, pe unde a întemeiat obşti monahale în care călugării se învăţau întru lucrarea tainică a rugăciunii minţii. Astfel el pe mulţi i-a ajutat să se mântuiască, învăţându-i să-şi adâncească lucrarea şi viaţa duhovnicească, prin asceză şi practicarea cu scumpătate a tuturor dumnezeieştilor porunci.

Scrierile lui cu privire la rugăciunea minţii şi la nevoinţele pustniceşti se găsesc în colecţia scrierilor Filocaliei. *(Vezi şi ampla monografie dedicată Sfântului Grigorie Palamas de către părintele Dumitru Stăniloae, apărută pentru prima oară în anul 1938. Această monografie, redactată cu toate instrumentele exegezei moderne, este prima cercetare teologică serioasă a vieţii şi operei sfântului, pe plan mondial.)*

Între altele, Sfântul Grigorie Palamas a alcătuit cântarea închinată Sfintei Treimi Cu vrednicie şi cu dreptate este a ne închina Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh..., care se cântă la Slujba Miezonopticii din Duminici.

Sfântul Grigorie Palamas a fost unul dintre cei mai mari asceţi şi dascăli duhovniceşti din Balcani. *(El este oarecum, prin învăţătura sa, ultimul mare sfânt părinte, care încheie perioada patristică, după cum arată părintele Dumitru Stăniloae. Sfântul Grigorie Palamas este cel care a fundamentat şi a consolidat pe deplin şi pentru totdeauna învăţătura despre energiile necreate ale lui Dumnezeu, împotriva doctrinei scolastice a latinilor [a romano-catolicilor], care vorbeau despre un "har creat.")*

El a adormit cu pace după o viaţă de mari şi cumplite nevoinţe şi chinuri pentru adevăr şi s-a strămutat la locaşurile veşnice ale Împărăţiei Cereşti.

Sfinţii noi mucenici Triandafil [Zagoreul] şi Spaso

Sfântul mucenic Triandafil s-a născut la Zagora, iar Sfântul mucenic Spaso s-a născut la Radovite, în Eparhia Strumitei. Ei amândoi au fost de neam slav şi amândoi oameni simpli, din popor. Dar dragostea lor pentru Hristos a fost mare, fiindu-le mai scumpă decât toată această lume şi decât însăşi viaţa lor. Ei şi-au jertfit sângele şi nu L-au vândut pe Hristos.

Pentru credinţa lor în Hristos ei au luat chinurile şi uciderea din mâinile turcilor, astfel: Triandafil la Constantinopol, în anul 1680, iar Spaso la Tesalonic, în anul 1794.

Pomenirea Sfântului mucenic Gormizdas

Acesta a fost un mare nobil de la curtea împăratului person Yezdegeherd. Împăratul i-a confiscat rangul şi toate proprietăţile şi averea şi 1-a trimis să păzească vitele, deoarece mucenicul nu a voit să se lepede de Hristos.

Împăratul a crezut că mucenicul va tânji atât de mult după rangul şi averile lui, încât se va întoarce degrabă şi se va închina idolilor. Dar Gormizdas a păzit vite întru îndelunga răbdare a inimii şi s-a bucurat păzindu-şi credinţa.

Pentru aceasta împăratul 1-a luat şi 1-a schinguit bestial, fără să-I poată însă clinti inima, în cele din urmă, la anul 418, Sfântul mucenic Gormizdas a fost omorât, imediat după martiriul Sfântului Avdie, episcopul (pomenit la 31 martie).

Cântare de laudă la Sfântul Grigorie, sinaitul [Palamas]

Înţeleptul sinait părinte pe monahi îi învaţă,
Pecetluindu-şi învăţătura cu a vieţii lui pildă:
„Nepătimitor este făgăduitul Rai,
Iar despătimitul suflet de la Duhul primeşte lumină.
Fără cugete va fi omul
Ce mintea în inimă-şi ţine, cu rugăciunea, liniştit.
Căci păcătoasele cugete rădăcini sunt
Ale patimilor,
Ce sufletul îl ţin rob într-a dracilor gheară.
Noi toţi bolnavi suntem, dar aproape e leacul
Pentru suflet, de al sufletelor şi trupurilor Doctor
Dăruit.
Ci grăieşte doar al Domnului Sfânt Nume

Întru al inimii adânc,
Şi acesta patimile, ale bolii rădăcină,
Arde-le-va ca pe nişte paie!
Puternicul Nume, a cerurilor lumină,
Cu fiecare suflare tu înlăuntru să-L rosteşti.
De nu vei câştiga astă sfântă lucrare,
Oricare alta şi orice aspră nevoinţă,
Cu totul neputincioasă, apă chioară, va fi.
Doar Hristos Domnul puternic este întru mine
Ca slaba apă să o facă în vin.
Ci mintea întreagă odihneşte-ţi-o în inimă,
Ca într-un cuib,
Şi pe Domnul Hristos Îl slăveşte
Întru rugăciune neîncetată, zicând:
„ Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase,
Fiul lui Dumnezeu,
Milostiv fii mie, păcătosului!"
Încet te roagă, fără grabă nicicum,
Până când rugăciunea de foc
Din inimă îţi va izvorî.
Atunci a ta minte la ceruri se va ridica,
Iar cele pământeşti
Le va uita desăvârşit. "

Cugetare

Astfel le-a grăit Domnul fiilor lui Israel, prin gura lui Moise: ***Ca martori înaintea voastră iau astăzi cerul şi pământul: viaţă şi moarte ţi-am pus eu astăzi înainte şi binecuvântare şi blestem. Alege viaţa ca să trăieşti tu şi urmaşii tăi (Deuteronomul 30: 19).***

Există anume momente cruciale în viaţa omului, când într-adevăr el este lăsat să aleagă între viaţă şi moarte.

Iuda, într-un astfel de moment crucial, stricat fiind de pofta lui de bani, a ales moartea, adică a căzut victimă patimei zgârceniei.

Când generalul a voit ca să îl ridice pe soldatul Marinus (pomenit la 7 august) la rangul de ofiţer, invidioşii 1-au clevetit că este creştin. Generalul nu i-a lăsat solda-

tului Marinus decât trei ore de gândire, în care să aleagă între viaţă şi moarte: ori să moară, ori să se lepede de Hristos.

Marinus, auzind cuvintele superiorului lui, şi-a folosit acele trei ceasuri spre a merge la episcopul locului, Theotechnus şi a-i cere sfat. Arhiereul 1-a dus pe soldat în biserică, i-a deschis înaintea ochilor Sfânta Evanghelie şi i-a arătat cu degetul mai întâi cuvântul scris în Sfânta Evanghelie, apoi sabia pe care Marinus o purta la cingătoare, şi i-a zis: „Alege, bravule ostaş, una dintre acestea două. Sau să porţi spada aceasta şi să slujeşti domnului pământesc cât trăieşti în această viaţă trecătoare, iar după moarte să te pierzi veşnic şi cu trupul şi cu sufletul sau să te faci oştean al Împăratului nemuritor al Cerurilor şi să-ţi jertfeşti acest trup trecător pentru Numele Lui cel Sfânt, precum stă scris întru această Carte, dar mai apoi să împărăteşti veşnic cu El, şi cu sufletul şi cu trupul."

Marinus atunci îndată a hotărât, a sărutat Sfânta Evanghelie şi a ieşit la moartea care a însemnat de fapt viaţa veşnică.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata arătare a lui Dumnezeu către copilul Samuel (I Regi 3):

- *La cum într-o noapte, pe când copilul Samuel dormea, Domnul 1-a strigat de trei ori pe nume;*
- *La cum Domnul a zis către Samuel toată osânda care se va abate asupra casei preotului Eli [căci acesta nevolnic fusese să-şi strunească fiii cei foarte păcătoşi] şi a întregului Israel;*
- *La cum Domnul nu a voit să Se arate preotului Eli, nici fiilor lui, ci mai degrabă lui Samuel, copilul cel nevinovat.*

Predică despre pacea instaurată de Hristos

El va judeca neamurile şi la popoare fără de număr va da legile Sale. Prefacevor săbiile în fiare de pluguri şi lănciile lor în cosoare. Nici un neam nu va mai ridica sabia împotriva altuia şi nu vor mai învăţa război (Isaia 2: 4).

Cât de limpede L-a văzut prorocul pe Domnul Hristos, Împăratul Păcii! Prorocul a luat şi a elucidat meritele Domnului, unul câte unul, în chip minunat.

- ✓ *Mai întâi, prorocul a arătat că Domnul Hristos este Legiuitorul unei Legi noi, destinată tuturor popoarelor pământului.*

- ✓ *Apoi a arătat că El este mai presus decât toate culmile pe care le-au atins vreodată oamenii, pământeşti sau istorice, în pasajul pe care îl avem în vedere aici, prorocul îl arată pe Mântuitorul Hristos ca Făcător de Pace, ale cărui putere şi iubire sunt mai tari decât săbiile pe care El le preface în pluguri şi decât lănciile pe care El le preface în seceri de plivit buruieni.*

Dar oare s-a împlinit această mare prorocie privitoare la pacea pe pământ? Cu adevărat s-a împlinit, în ciuda faptului că războaiele încă nu au pierit. Căci iată, războaiele între popoarele creştine nu mai sunt aceleaşi ca între popoarele păgâne. Căci păgânii luptau între ei cu mândrie, pe când creştinii luptă între ei cu ruşine! Credinţele păgâneşti dau voie numai războinicilor în raiurile lor, pe când credinţa creştină deschide Raiul sfinţilor. Căci aşa cum creştinii comit şi alte păcate păgâneşti din pricina slăbiciunilor şi slăbănogirii lor, ei îl comit şi pe acela că poartă războaie.

Cu toate acestea, Dumnezeu priveşte la inima omului şi cunoaşte care este dispoziţia inimii păgânilor atunci când aceştia păcătuiesc şi care este cea a creştinilor în aceleaşi triste situaţii. Căci şi fariseii s-au lepădat de Hristos şi s-a lepădat de El şi Petru. Dar fariseii s-au lepădat de El din răutate drăcească şi nepocăită, pe când Petru a făcut-o din slăbiciune omenească pentru care i-a fost ruşine şi pentru care s-a pocăit cu amar, mărturisindu-L pe Mântuitorul cu şi mai multă ardoare după aceea.

Fraţilor, ce putem spune despre săbiile şi lănciile patimilor, prin care ne ucidem propriile noastre suflete şi pe acelea ale semenilor noştri? O, oare când vom învăţa să prefacem aceste săbii în fier bun de plug, cu care să plugărim pământul sufletului nostru, întru care să semănăm apoi sămânţa nobilă a învăţăturii lui Hristos? Şi când vom preface aceste lăncii în cosoare, spre a plivi neghinele din ogorul sufletelor noastre, cărora, strângându-le, să le dăm foc? Căci atunci şi numai atunci se va instaura în inima noastră pacea adusă de Hristos, tot aşa cum s-a sălăşluit ea şi în inimile Sfinţilor Lui. Şi când se va întâmpla aşa, cine se va mai putea măcar gândi ca să pornească război împotriva aproapelui lui sau împotriva altor popoare?

O, cât de minunată este vedenia lui Isaia, fiul lui Amos, prorocul cel mare al lui Dumnezeu!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, întoarce tăişurile ucigaşe ale patimilor noastre întru unelte de dobândire a păcii sufletului, prin focul cel sfânt al Cuvântului Tău, Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

9 august

Pomenirea Sfântului apostol Matia

Sfântul Matia s-a născut din tribul lui Iuda, în Betleem. El a studiat Cărţile Legii cu Sfântul şi dreptul Simeon la Ierusalim. Când Domnul a ieşit să predice apropierea împărăţiei lui Dumnezeu, Matia s-a alăturat şi el celor care Îl iubeau pe Domnul. Căci Matia L-a iubit pe El din toată inima lui, din tot cugetul lui şi din toată virtutea lui, iar duhul lui se bucura întru el când asculta cuvintele Domnului şi vedea minunile Lui.

Mai întâi Matia s-a numărat printre cei şaptezeci de apostoli mai mici. Dar după slăvita înviere, golindu-se locul ocupat până atunci de Iuda, iscarioteanul, apostolii au aruncat sorţi şi astfel 1-au ales pe Matia să plinească numărul celor doisprezece (Fapte 1:23-26).

Primind Duhul Sfânt la Duminica Cincizecimii, apostolul Matia a pornit la predicarea Evangheliei, mai întâi în Iudeea, apoi în Etiopia, unde a fost schingiuit pentru dragostea lui Hristos.

Se spune despre el că a predicat şi prin întreaga Macedonie, unde nelegiuiţii au vrut ca să-i scoată ochii; dar el s-a făcut nevăzut din mijlocul lor şi astfel a scăpat cu viaţă. Stăpânul Hristos a venit la el în temniţă, 1-a mângâiat şi 1-a eliberat de acolo.

La sfârşit, el s-a reîntors la lucrul din Iudeea. Acolo a fost prins şi adus înaintea curţii şi a marelui preot Anania, înaintea cărora L-a mărturisit neînfricat pe Hristos. Anania (acelaşi care îl ucisese şi pe apostolul Iacov) 1-a osândit pe Matia la moarte.

Ei 1-au scos pe Matia afară din cetate, 1-au bătut cu pietre, iar la urmă i-au tăiat capul cu toporul. (Aceasta era metoda romană de a ucide un om osândit la moarte, iar făţarnicii iudei au folosit-o în cazul lui Matia, ca să arate romanilor că acesta ar fi fost duşman al Romei.)

Aşa a luat cununa muceniciei acest apostol al lui Hristos, strămutându-se la locaşurile veşnice ale nemuritoarei împărăţii a lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului mucenic Antonie

Acest mucenic a fost cetăţean al Alexandriei. Adus înaintea stăpânitorului păgân, el şi-a mărturisit cu libertate credinţa lui. El a fost torturat, biciuit şi sfâşiat cu tăişuri ascuţite, dar nu s-a lepădat de Hristos.

El a fost atunci aruncat în foc şi cu toate acestea a grăit poporului care stătea de faţă din mijlocul flăcărilor: ***"Fraţilor, nu fiţi sclavii trupului, ci mai degrabă grijiţi-vă de suflet, care vă este dat de Dumnezeu şi îi este înrudit Lui şi puterilor cereşti!"***

Aşa şi-a dat sufletul în mâinile Tatălui acest sfânt mucenic: povăţuind poporul din mijlocul morţii lui.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Iulian şi Marchian şi a celorlalţi împreună cu dânşii

Aceştia cu toţii viaţa şi-au dat-o pentru apărarea Sfintelor icoane, în timpul răului împărat Leon, isaurul iconoclastul. Ei s-au încununat cu cununa veşnicei slave a muceniciei, la anul 716.

În Mineiul pe august: "Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor zece mucenici, care au mărturisit penttru Sfânta icoană a Mântuitorului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos, cea din poarta de aramă şi anume: Iulian, Marchian, Ioan, Iacov, Alexie, Dimitrie, Fotie, Petru, Leontie şi Maria Patrichia" (Bucureşti: Ed. Inst. Biblic şi de Misiune al BOR, p. 113).

Cântare de laudă la Sfântul apostol Matia

Matia apostolul pe Hristos L-a vestit
Şi pe faţă 'naintea iudeilor a dat mărturie:
"El e Mesia vestit de proroci,
El este Fiul lui Dumnezeu,
Care S-a pogorât din Cer.
El este Cuvântul lui Dumnezeu,
Dumnezeu adevărat,
Despre El a grăit toată Scriptura!

Moise a zis: Dumnezeu proroc mare va ridica,
precum şi pe mine m-a ridicat din al vostru popor;
Şi lumina Lui va străluci între voi.
Iar David împăratul a zis: Toate neamurile pământului

Se vor slăvi şi se vor binecuvânta întru Dânsul.

Viteazul Isaia la cer s-a răpit cu duhul,
şi a văzut şi a grăit: Iată Fecioara va naşte Fiu
Şi vor pune numele Lui Emmanuel, ce-nseamnă:
Domnul este cu noi.

Iona chip al îngropării Lui a fost -
Cum Moartea I-o a închipuit,
Aşa I-a-nchipuit şi învierea:
Căci Iona trei zile într-al chitului pântec a fost,
Şi-apoi a ieşit iar la viaţă, căci Dumnezeu voit-a.
Prorociile s-au împlinit, risipitu-s-au umbrele.
Cele prorocite s-au împlinit!"

Dar în van grăieşte bărbatul cel treaz
Celor mulţi şi adormiţi:
Căci cel ce doarme ziua, lumina zilei n-o crede.

Cugetare

O formă de mucenicie şi în acelaşi timp semn al unei mari şi adevărate iubiri pentru cel de lângă tine, este acela de a lua asupra ta păcatele lui. Aşa cum moartea este consecinţa păcatului, luarea păcatului altcuiva asupra ta înseamnă să adaugi la moartea ta proprie încă o moarte. Păcatul, odată săvârşit, aduce moarte (Iacov 1: 15).

Cu toate acestea, Dumnezeu îi miluieşte cu învierea pe cei care, din dragoste, iau asupra lor şi moartea altcuiva.

Nenumărate sunt exemplele de Sfinţi care iau asupra lor păcatele şi morţile semenilor lor.

Astfel, despre Sfântul Ammona s-a zis: A venit un frate la Avva Ammona şi i-a mărturisit o grea cădere în păcat, din care pricină conştiinţa lui îl goneşte afară din mânăstire, poruncindu-i să se întoarcă în lume. Dar Avva Ammona i-a zis că va lua asupra lui acel păcat şi 1-a îndemnat pe frate să se ţină tare şi să nu părăsească mânăstirea. Fratele a ascultat cu lacrimi de nădejde şi de bucurie, iar Avva Ammona s-a aşternut cu lacrimi de pocăinţă la rugăciune. După o

vreme scurtă, Avva Ammona a primit vestire de la Dumnezeu că s-a iertat păcatul fratelui, din pricină că el, Ammona, a arătat milă şi a luat păcatul asupra lui.

Când Sfântul Macarie, Sfântul Simeon cel nebun pentru Hristos, Sfânta Theodora şi mulţi alţi Sfinţi au fost acuzaţi de desfrânare, ei nu s-au apărat şi nu s-au dezvinovăţit ci, luând asupra lor păcatele altora, au primit în locul lor [deci pe nedrept] cumplite pedepse, pe care le-au îndurat cu răbdare până la capăt, când însuşi Dumnezeu a dat pe faţă oamenilor nevinovăţia lor.

Luare aminte

Să luăm aminte la pedeapsa lui Dumnezeu asupra poporului lui Dumnezeu din pricina păcatelor fiilor lui Eli, judecătorul şi marele preot (I Regi 4):

- *La cum fiii marelui preot păcătuiau pe faţă în Silo, iar pe ascuns păcătuiau chiar şi înaintea Cortului Mărturiei;*
- *La cum Domnul a dat pentru aceasta biruinţa în mâna filistenilor, care 1-au asuprit pe Israil, din care au ucis multe mii de bărbaţi, între care şi fiii lui Eli şi la cum filistenii idolatri au pus mâna şi pe Cortul Mărturiei;*
- *La cum, din pricina păcatelor mai marilor şi învăţaţilor poporului, Dumnezeu trimite pedeapsă asupra întregului popor.*

Predică despre nimicnicia păcătoşilor înaintea măreţiei lui Dumnezeu

Intraţi în crăpăturile stâncilor şi ascundeţi-vă în pulbere, din pricina fricii de Dumnezeu, de strălucirea slavei Lui (Isaia 2: 10).

Aceste cuvinte amarnice ale proorocului arată halul decăderii idolatre a poporului lui Israel. Acest popor lepădase credinţa întru Unul Dumnezeu şi se închină acum la obiecte din lut şi din piatră.

"Ce veţi face atunci, oamenilor ticăloşi, când va veni la voi frica de Dumnezeu? Unde veţi mai fugi când va veni strălucirea slavei Lui? Ci ascundeţi-vă în crăpăturile pietrelor din care v-aţi cioplit idoli! Şi ascundeţi-vă în pulberea din care vi i-aţi întruchipat pe ei!"

O, cumplită şi bine meritată este batjocura din cuvintele acestui mare şi străvăzător proroc! Căci cine se va putea cumva face nevăzut de la faţa Domnului intrând în crăpături de stânci? Şi cine se va putea ascunde de Cel Preaînalt acoperindu-se cu pulbere?

Totuşi, fraţilor, să lăsăm deocamdată la o parte idolatria iudeilor - pentru care au şi fost pedepsiţi destul - şi să ne ocupăm un moment şi de idolatria pe care o vedem între noi, creştinii. Căci ce este o grămăjoară de aur dacă nu un idol? Iar grămezile de grâne adunate cu zgârcenie în hambare ce sunt ele dacă nu idoli de praf? Ce sunt hainele luxoase dacă nu tot atâţia idoli făcuţi din blănuri şi peri de animale?

Oare unde se vor ascunde idolatrii creştini ai timpurilor noastre când va veni frica de Dumnezeu şi când va veni strălucirea slavei Lui? Mergi şi te ascunde în grămăjoara ta de aur, idolatrule! Du-te şi te ascunde în praful ce ţi 1-ai strâns grămezi! Mergeţi şi vă ascundeţi în pieile animalelor şi îngropaţi-vă în perii cei de vulpe şi în fiberele din mătasea cea moartă a viermilor, o, închinătorilor la praf şi cenuşă!

O, amarnică ironie, căci toate acestea se vor arde în amarnica Zi a Domnului, în Ziua Cea înfricoşată a Lui. Şi atunci omul va sta faţă în faţă doar cu Cel Măreţ şi Veşnic. Căci toţi idolii oamenilor, cărora ei le-au închinat tot timpul cel fără de întoarcere al vieţii lor, vor fi arşi înaintea ochilor lor şi atunci Nemritorul Judecător îi va întreba pe aceşti idolatri: "Unde vă sunt idolii?"

Isaia, fiul lui Amos, prorocul lui Dumnezeu, a trăit pe pământ acum mii de ani, dar vedenia lui chiar şi astăzi înfricoşată este şi plină de miez şi învăţătură şi iar înfricoşată.

Ci Tu eşti Domnul nostru Dumnezeu cel Viu şi singurul Domn şi noi Ţie ne închinăm în veci! Tot restul este praf şi cenuşă. Ajută-ne nouă, Doamne, ajută-ne nouă, dă-ne nouă să nu ne lipim inimile şi minţile de praful cel pieritor, ci să le înălţăm pururea la Tine şi numai la Tine, Dumnezeul nostru cel Veşnic. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

10 august

Pomenirea Sfinţilor mucenici Lavrentie arhidiaconul şi Sixt, papă al Romei şi a celorlalţi împreună cu dânşii

După ce a fost ucis papa Ştefan (vezi pomenirea la 2 august), în locul său a fost ridicat în scaun Sixt, care din naştere era atenian.

Mai înainte Sixt fusese filosof, dar mai după aceea el s-a convertit la creştinism. Timpul istoric de care ne este vorba acum a fost unul în care papii Romei erau omorâţi unul după altul, ca nişte oi de junghiere: a fi numit Papă al Romei însemna să mergi din capul locului la moarte.

Împăratul Decius luase hotărârea să extermine creştinismul. Papa Sixt a fost repede adus la judecată, împreună cu doi dintre diaconii săi: Felicissimus şi Agapitus.

Pe când cei trei erau înşfăcaţi şi îmbrânciţi către temniţă, arhidiaconul Lavrentie a zis către Sfântul Papă Sixt: „Unde mergi, părinte, fără fiul tău? Unde grăbeşti, Preasfinţite, fără al tău arhidiacon?"

Sfântul Sixt 1-a mângâiat pe fiul său duhovnicesc şi al său arhidiacon Lavrentie, prorocindu-i că va suferi chinuri mai mari decât el pentru dragostea lui Hristos, care vor fi în scurtă vreme.

Cu adevărat, imediat după uciderea Sfântului Sixt, papă al Romei şi a celor doi diaconi ce au fost cu el, torţionarii 1-au prins şi pe arhidiaconul Lavrentie.

Acesta, cu mai înainte ştiinţă şi cu multă înţelepciune, deja îşi pusese în rânduială cele ale lui şi în mare şi bună rânduială lucrurile şi mersul Bisericii. El adăpostise toate odoarele şi tezaurul bisericii la casa văduvului Cyriacus. Pe acesta, chiar în acea vreme, Sfântul Lavrentie 1-a tămăduit de o cumplită şi chinuitoare durere de cap numai cu atingerea mâinii şi a redat vederea unui orb pe nume Crescention.

După ce a fost aruncat în temniţă, Lavrentie 1-a vindecat tot de orbire pe Lucillus, care zăcea în acea temniţă de mulţi ani şi apoi 1-a botezat.

Fiind martor la minune şi la botez, temnicerul Hippolytus a dorit şi el botezul şi 1-a primit. Acesta s-a numărat şi el în rând cu mucenicii, fiind omorât pentru credinţa în Hristos (vezi ziua de 13 august).

Cum Lavrentie nu numai că nu se lepăda de credinţa lui, dar îl mai îndemna şi pe împăratul Decius să se lepede el de idolii lui, faţa lui a fost bătută cu pietre, iar trupul lui biciuit cu scorpioane (lanţuri având zale cu ghimpi, iar mânerul curbat precum coada unui scorpion).

Văzând aceste torturi bestiale, Romanus, soldat roman, s-a declarat cu glas mare atunci creştin şi el şi a fost omorât pe loc. La urmă torţionarii 1-au întins pe sfântul gol pe un gridiron [grătar mare] şi au pus dedesubt foc.

Fript în foc fiind, Sfântul Lavrentie i-a mulţumit lui Dumnezeu şi a batjocorit păgânismul torţionarilor şi al bestialului lor împărat, Decius.

După ce Sfântul Lavrentie şi-a dat în mâinile lui Dumnezeu sufletul lui curat şi nobil, trupul lui a fost luat de către Hippolytus [Ipolit] temnicerul şi dus în ascuns, la adăpostul nopţii, la casa văduvului Cyriacus, iar mai apoi la o peşteră tainică, unde Hippolytus [Ipolit] 1-a îngropat cu cinste.

Sfântul Lavrentie, împreună cu ceilalţi Sfinţi pomeniţi, au luat mucenicia la anul 258.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Iron [Hiron], filosoful

Sfântul Iron a fost filosof creştin. El este pomenit de către Sfântul Grigorie Teologul în cărţile sale.

El a murit cu pace şi s-a strămutat întru Cereasca împărăţie a lui Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic şi arhidiacon Lavrentie

Nelegiuitul rege pe mucenic îl întreabă:
„Patria ta care-i? Dar rangul? "

La acestea Lavrentie fără frică răspunde:
“Nobila Spanie pământul meu natal este,
Iar învăţătura am primit-o la Roma.
A fi rob credincios al Unui Dumnezeu,
Acesta este înaltul meu rang."

„Eşti tu şi trezorier al Bisericii tale? "

„ Cu adevărat sunt, împărate. "

„Atunci bogăţia Bisericii în mâinile noastre să o dai,
Iar tu liber vei fi. "

„Împărate! A lui Hristos bogăţie în ceruri este,
De vei crede în El, o vei moşteni şi tu!"

„Lavrentie, leapădă-te de Hristos!"

„Ba nu, împărate, ci tu de idolii tăi!"

Împăratul mugind ca un taur slugile-şi strigă
Şi-asupra mucenicului le asmute să-l sfâşie
Ca nişte câini.

Slugile pe mucenicul apucă şi
pe grătar de fier îl întind.

„Răcoare mi-este mie focul acesta,
Pe voi însă, sărmanilor, focul gheenei vă va mânca."

„Lavrentie, leapădă-te, leapădă-te de Hristos!
Au nu îţi e jale aşa tânăr să mori? "

„Hristos Domnul meu tânăr a murit pentru mine,
Răstignit pe Cruce de nelegiuiţi.
Cuvine-mi-se mie să mor pentru El,
Şi pentru El eu mor fericit. "

Mucenicul ars de foc este pe o parte a trupului lui,
Dar el torţionarilor cu toate acestea grăieşte:
„ Trupul meu copt e doar pe jumătate,
faceţi bine aşadar şi mai bine mă coaceţi,
Căci cum altfel mă veţi putea mânca?
Deci mă întoarceţi şi pe partea cealaltă. "

Astfel grăit-a măreţul mucenic
Şi spre-ale cerurilor bine miresmate locaşuri
Sufletul lui s-a răpit.

Cugetare

Cum vom putea oare învinge împotrivirile duşmanilor noştri? Nicicum altfel decât prin renunţare, blândeţe şi rugăciune. Adică renunţarea la toate, cu excepţia credinţei şi curăţiei vieţii, blândeţea în toate şi rugăciunea de toată vremea.

Sfântul Ambrozie zice: „Aceasta este arma drepţilor: ca prin aceea că se retrag, ei biruiesc, tot aşa cum biruiesc arcaşii experimentaţi care ucid vânat mai mare şi mai puternic decât ei, chiar dacă, făcând aceasta, ei de fapt se ascund."

Un frate a fost insultat de un prieten al său, dar cu toate acestea el a fost cel care s-a dus să-şi ceară iertare şi să se împace cu el. Dar prietenul nu a voit nici măcar să îi deschidă uşa ci, strigând la el dinăuntru, 1-a alungat de lângă chilia lui.

Fratele atunci s-a dus şi a dezvăluit duhovnicului său acestea, iar duhovnicul i-a zis: „Cu adevărat tu te-ai dus să-ţi ceri iertare de la el, pe când de fapt el era vinovatul; dar mergând tu pe drum, în inima ta îl osândeai cu gândul şi îţi dădeai dreptate ţie. Chiar dacă el este cel care a păcătuit împotriva ta, eu te sfătuiesc să îţi dai seama că de fapt tu i-ai greşit lui. Te sfătuiesc să îţi zici că de fapt tu i-ai greşit lui, iar el este nevinovat. Gândind aşa, mai mergi la el o dată."

Aşa a şi făcut fratele. Şi ce credeţi că s-a întâmplat? Nu bine s-a apropiat fratele de uşa chiliei prietenului său, că prietenul i-a deschis-o larg, a alergat la el, 1-a îmbrăţişat şi a făcut pace cu el.

Luare aminte

Să luăm aminte la urgiile care s-au abătut asupra filistenilor pentru că şi-au întins mâinile lor necurate şi au apucat Chivotul Legii (I Regi 5: 6):

- *La cum poporul a fost lovit şi pedepsit cu bube usturătoare şi cum înlăuntrul ţării se înmulţeau şoarecii, în orice loc în care ei aşezau Chivotul Legii;*
- *La cum filistenii, loviţi de spaimă, s-au dus şi au întors Chivotul în pământul lui Israel;*
- *La cum lucrurile sfinte ale lui Dumnezeu îi pedepsesc pe aceia care se ating de ele cu mâinile lor întinate şi idolatre sau cu inimile stricate de duhoarea cea grea şi necurată a patimilor.*

Predică despre neputinţa păcătoşilor

Poporul meu este asuprit de nişte copii şi femeile domnesc peste el (Isaia 5:12).

Prea înţelepte şi prea frumoase sunt toate cele care sunt ale Domnului. Căci toate cele create de Dumnezeu călătoresc puternice şi cuminţi pe calea hotărâtă lor de Dumnezeu. Aşa se mişcă stelele, aşa vieţuiesc şi se mişcă animalele, aşa acţionează şi elementele naturii, toate după ordinea rânduită lor de Dumnezeu. Doar omul, cununa şi împăratul întregii creaţii şi cea mai inteligentă fiinţă din ea, doar el părăseşte rânduiala hotărâtă lui de Dumnezeu, căzând adesea, din această pricină, în cumplită ignoranţă şi prostie şi inventându-şi lui cărări greşite după cugetarea sa.

De aceea vin la putere copii care conduc societatea după înţelegeri infantile, iar nu bătrâni înţelepţi; aşa se face că ajung la putere femei cu înţelegeri înguste, iar nu bărbaţi educaţi în artele guvernării. Căci atunci când la putere domnesc tinerii, cu domnia lor se instaurează şi opresiunea. Şi atunci când la putere se află femei, cu siguranţă se instaurează dezordinea.

Când aceste anomalii sunt îngăduite de Dumnezeu - căci ele apar întotdeauna ca urmare a păcatului sau a faptului că le îngăduie Dumnezeu - poporul se află sub bine meritată pedeapsă pentru păcat, tot aşa cum s-ar afla sub stăpânirea unui duşman care l-a cucerit în urma unui război sângeros. Căci orice opresiune survine în urma unui război şi orice dezordine este pedeapsă pentru păcat.

Aşa cum din păcate opresiunea şi dezordinea domnesc deseori peste naţiuni, aşa domnesc ele şi peste sufletul omului. Gândurile copiilor sunt infantile şi lipsite de credinţă; iar teoretizările femeilor sunt trupeşti şi senzuale. Acolo unde domneşte infantilismul şi necredinţa, sufletul omului este oprimat şi târât din păcat în păcat încă şi mai mare, aşa precum copilul răzbunător; iar acolo unde teoretizarea trupească stăpâneşte gândul cel duhovnicesc, adică bărbătesc - care este de la Dumnezeu - acolo sufletul stă sub teroare ca şi bărbatul cel stăpânit de o femeie rea.

Când prorocul rosteşte cuvântul „femei [care domnesc peste popor]," el are în vedere o realitate duhovnicească, iar nu neapărat persoanele de sex feminin: căci şi bărbaţii pot manifesta şi demonstra slăbiciuni femeieşti.

Ca obrăznicia copiilor şi capriciile femeilor să nu ajungă stăpânii bărbatului [sufletului] sau ai unei naţiuni, este necesar ca acel suflet-bărbat sau naţiune-popor să adere din toată puterea la legea trasată lor de Dumnezeu.

O, Stăpâne multîndurate Doamne, Făcătorule al nostru şi Dătătorule de Lege, luminează-ne şi ne întăreşte pe noi. Luminează-ne pe noi cu harul Duhului Tău celui Sfânt, ca să cunoaştem pururea Legea Ta. Întăreşte-ne pe noi cu puterea Duhului Tău celui Sfânt, ca să ne ţinem pururea, din toată virtutea noastră, de Legea Ta. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

11 august

Pomenirea Sfântului mucenic Evplu

Sfântul Evplu a fost diacon în Catania, în insula Sicilia. Împăratul Diocleţian 1-a trimis pe comandantul roman Pentagurus în Sicilia ca să-i extermine pe creştinii pe care îi va afla acolo. Dar Pentagurus nu a găsit în Sicilia nici un creştin, căci puţinii care se aflau s-au ascuns de la faţa prigonitorului şi nu s-au dat pe faţă.

Dar chiar şi aşa s-a găsit cineva care 1-a pârât pe Evplu că ia o carte şi merge la nişte creştini tăinuiţi cărora le citeşte din ea. Cartea era Sfânta Evanghelie. Sfântul Evplu a fost adus în scurt timp înaintea curţii. Lui i-au atârnat Sfânta Evanghelie de gât şi 1-au aruncat în închisoare. După ce 1-au ţinut închis şi înfometat timp de şapte zile, torţionarii 1-au scos pe sfânt să-1 tortureze în piaţa publică.

Dar în timp ce îl biciuiau cu sălbăticie folosind ştreanguri de fier, Sfântul Evplu îşi bătea joc de ei şi îi zicea ticălosului judecător: „O, sărmane ignorant, au nu vezi că prin puterea Domnului şi Dumnezeului meu această biciuire este pentru mine ca o pânză de păianjen? Dacă poţi, găseşte nişte torturi mai sălbatice, căci acestea îmi sunt mie nişte jucării."

După ce 1-au biciuit mult, torţionarii 1-au dus pe sfânt la eşafod. Acolo Sfântul Evplu a deschis Sfânta Evanghelie pe care o avea atârnată la gât şi a citit poporului din ea din destul. Mulţi s-au convertit atunci la credinţa mântuitoare a lui Hristos.

Sfântul Evplu a fost omorât prin decapitare la anul 304 şi s-a strămutat atunci la locaşurile Împărăţiei Cerurilor.

Sfintele lui moaşte odihnesc într-un sat din apropiere de Napoli, care se numeşte Vico della Batonia.

Pomenirea Sfintei muceniţe Susanna, fecioara şi a celor împreună cu dânsa

Susanna a fost fiica presbiterului Gabinus de la Roma şi nepoata Papei Gaius. Unchiul ei, Gaius şi Gabinus au fost fraţi, născuţi dintr-o stirpe imperială, fiind înrudiţi cu împăratul Diocleţian ce se afla la putere atunci. Împăratul Diocleţian îl avea ca fiu adoptiv pe Maximian Galeriu, căruia voia să i-o dea de soţie pe Susanna. Dar Susanna se făgăduise lui Hristos, ea nici nu voia să audă de căsătorie şi mai ales de căsătoria cu un bărbat nebotezat.

Claudius şi Maximus, doi mari aristocraţi, au avut misiunea să facă presiuni asupra Susannei prin care să obţină consimţământul ei de a se mărita cu Galeriu, însă nu doar că misiunea lor a eşuat, ci ei chiar s-au convertit amândoi la Hristos împreună cu toată casa lor, sub influenţa caracterului sfânt, puternic şi irezistibil al Susannei.

În culmea furiei, împăratul a poruncit călăilor să-i ridice pe Claudius şi Maximus împreună cu toţi membrii familiilor lor şi să-i ducă la Ostia, unde i-a ars pe toţi de vii, apoi le-a aruncat cenuşa în mare.

Susanna a fost decapitată în casa tatălui ei,preotul Gabinus. Soţia ticălosului împărat, Serena, care în taină era creştină, a luat noaptea trupul muceniţei Susanna şi 1-a îngropat cu cinste.

Papa Gaius a făcut biserică din casa fratelui lui, preotul Gabinus şi a slujit acolo Jertfa cea fără de sânge, căci casă sfinţită era aceea, prin moartea muceniţei Susanna, ucisă acolo pentru Hristos.

La scurt timp după uciderea Susannei, tatăl ei, presbiterul Gabinus şi unchiul ei, papa Gaius, au fost şi ei omorâţi pentru Hristos, încununându-se cu slava mucenicilor.

Astfel fiica muceniţă fecioara Susanna, tatăl mucenic Gabinus, presbiterul şi unchiul mucenic Gaius, papă al Romei, s-au încununat cu toţii cu cununile mucenicești ale veşnicei slave, în anii 295 şi 296 după Hristos.

Pomenirea celui între Sfinţi părintelui nostru Nifon, patriarhul Constantinopolului

Sfântul Nifon s-a născut în Grecia. El s-a tuns monah încă din tinereţile lui, vieţuind întru toate sfintele nevoinţe, până când în cele din urmă a ajuns la Sfântul Munte Athos pe care mult 1-a dorit.

El s-a nevoit în mai multe mânăstiri din Sfântul Munte, dar cel mai mult în Mânăstirile Vatopedi şi Dionisiu.

El a fost foarte iubit de toţi părinţii atoniţi, atât pentru virtuţile lui rare, cât şi pentru neobişnuita şi marea lui blândeţe. El a fost sfinţit episcop al Tesalonicului în pofida voinţei lui, iar apoi, doi ani mai târziu, pe când s-a aflat la Constantinopol pentru nevoi ale eparhiei, a fost înscăunat acolo patriarh al slăvitei Cetăţi, care nu avea întâistătător.

Mai către sfârşit sultanul turcesc 1-a surghiunit pe Sfântul Nifon la Jedrene, unde el a vieţuit ceva timp. Apoi Radu, domnitorul Ţării Româneşti, 1-a cerut pe Sfântul Nifon de la sultan, spre a-1 avea păstor poporului din ţara lui.

Dar din pricina nelegiuirilor lui Radu, Sfântul Nifon a părăsit Valahia şi s-a întors în Sfântul Munte Athos, la Mânăstirea Dionisiu. Acolo el s-a nevoit aspru până când a ajuns întru al nouăzecilea an al vieţii sale şi s-a înfăţişat înaintea Domnului Iisus Hristos, în Împărăţia Cerurilor.

Sfântul Nifon este alcătuitorul rugăciunii de dezlegare care se citeşte la Slujba înmormântării.

Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşi Vasile şi Theodor de la Mânăstirea peşterilor din Kiev

Atât Sfântul Vasile cât şi Sfântul Theodor au murit de morţi năprasnice, cauzate de hulpavul cneaz Istislav, la anul 1098.

Hagiografia Sfântului Theodor este cu deosebire instructivă, din ea văzându-se cât de cumplit îl tiranizează pe om patima iubirii de arginţi.

Sfântul Theodor fusese în lume un bărbat extraordinar de bogat, dar acele bogăţii imense el le împărţise săracilor şi se tunsese monah voind să-şi închine viaţa desăvârşit lui Dumnezeu.

După aceea însă lui a început să îi pară rău după bogăţiile lui, începând să fie chinuit cumplit de demoni, din această pricină. De chinul acesta el s-a ibăvit prin rugăciunile şi cu ajutorul Sfântului prea cuvios Vasile.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Susanna, fecioara

Răsăditu-sa într-al Romei pământ vlăstar sfânt,
Şi cultivat cu iubire,
El a crescut minunat şi minunat a-nflorit:
Inima sfintei fecioare Susanna plină a fost
De cereasca mireasmă.
Al pământului întuneric de ea nu s-a putut atinge,
Şi răul lumii nu o a putut pleca.
Susanna, vlăstarul cel sfânt,
Luminată a fost de Dumnezeiescul Duh.

Ea Mireasa lui Hristos a fost,
Ea căsătoria cu lutul, chiar împărătesc, o a dispreţuit.

Mâniatu-s-a împăratul, ameninţări aruncând,
Strigându-şi răzbunarea ce o va-mplini grabnic.

Dar Susanna nu s-a clintit, urechile şi-a închis,
Mintea ei liniştită la Dumnezeu ridica.
Inima ei luminată a fost,
Locaş închinat lui Hristos.

Pe ale ei rude desăvârşit le-a uimit,
Şi ele cu toată casa lor minunat la Hristos au venit.
Ei cu toţii Botezul Sfânt au luat,
Şi cu el, mucenicia lui Hristos.

Împăratul şi-a ridicat mâna plină de sânge
Şi cu ea ucis-a şi pe Susanna.
Dar uciderile sunt un nimic
Sufletelor celor întărite în credinţă.

Capul Susannei s-a rostogolit la pământ,
Iar al ei suflet răpitu-s-a la Cer.
În Ceruri Susanna stă curată şi dreaptă
înaintea Mirelui ei Hristos.

Cugetare

Când omul începe să pornească în viaţă pe căile dreptăţii, atunci el nu mai are voie să păşească decât pe ele, cu amândouă picioarele, iar nu cu unul pe calea dreptăţii, iar cu celălalt pe a nedreptăţii. Căci astfel a grăit Dumnezeu prin gura proorocului despre drepţii care lucrează şi fărădelege: ***Dar şi dreptul, dacă se va abate de la dreptatea sa şi se va purta cu nedreptate şi va face toate acele ticăloşii pe care le face nelegiuitul, va fi el oare viu? Toate faptele lui bune, pe care le va fi făcut, nu se vor pomeni, ci pentru nelegiuirea sa, pe care va fi făcut-o şi pentru păcatele sale, pe care le-a săvârşit, va muri (Iezechiel 18: 24).***

Domnitorul român Radu a fost un bărbat drept şi multe fapte bune a făcut. El 1-a scos pe Sfântul Nifon din surghiunul de la Jedrene şi 1-a adus în Ţara Românească,

punându-1 arhiepiscop al Bucureştilor. Dar pe neaşteptate Radu a comis o nelegiuire: el a dat-o pe sora lui de soţie ticălosului domnitor Bogdan al Moldovei, câtă vreme soţia legitimă a acestuia din urmă era încă în viaţă. Radu nu a voit să audă de mustrarea cea dreaptă a Sfântului arhiepiscop Nifon.

Nifon atunci i-a prorocit lui Radu că rău va pieri, 1-a dat anatemei despărţindu-1 de Biserică şi a lăsat şi Bucureştii, retrăgându-se în Sfântul Munte.

La scurt timp după aceea toată Ţara Românească a fost lovită cu secetă şi cu foamete, iar Radu a căzut într-o cumplită şi incurabilă boală, de la care i s-a umplut de răni tot trupul; iar din cauza acestor răni purulente şi rău mirositoare nimeni nu se putea apropia de el. După ce a murit în felul acesta oribil şi după ce 1-au îngropat, mormântul lui s-a cutremurat timp de trei zile, aşa cum s-a întâmplat şi cu mormântul nelegiuitei Eudoxia, prigonitoarea şi ucigaşa Sfântului Ioan Gură de Aur.

Luare aminte

Să luăm aminte la îndărătnicul popor al lui Israel (I Regi 8):

- *La cum evreii i-au cerut lui Samuel să le pună lor rege;*
- *La cum Samuel i-a certat pentru aceasta în Numele Domnului, care a zis că El este singurul Domn şi Rege al lui Israel;*
- *La cum îndărătnicul popor nu a voit să audă de aceasta, respingând voinţa lui Dumnezeu şi sfatul lui Samuel.*

Predică despre urâţenie, însoţitoarea păcatului

Atunci va fi în loc de miresme, putreziciune şi în loc de cingători, frânghie, în loc de cârlionţi făcuţi cu fierul, pleşuvie, în loc de veşmânt preţios, zdrenţe şi în loc de frumuseţe, pecete de robie (Isaia 3: 24).

Aceste cuvinte Sfântul proroc Isaia le-a rostit la adresa femeilor celor extravagante şi îndărătnice, la adresa fiicelor Sionului care se înfumuraseră: ***Pentru că fiicele Sionului sunt atât de mândre şi umblă cu capul pe sus şi cu priviri obraznice, cu paşi domoli, cu zăngănit de inele la picioarele lor, Domnul va pleşuvi creştetul capului fiicelor Sionului, Domnul va descoperi goliciunea lor (Isaia 3: 16).***

Dar oare ce a determinat asemenea mândrie la fiicele Sionului, adică la femeile evreice? Oare virtutea lor? Dar o virtute mare nu a făcut niciodată pe nimeni mândru, căci ea tocmai că este şi un remediu împotriva mândriei. Oare să fi fost aceste

femei pline de mândrie din pricina marii prosperităţi şi stabilităţi economice a ţării lor? Nu, dimpotrivă, căci aici prorocul tocmai că prezice pieirea iminentă a ţării, robia poporului şi distrugerea statului evreu.

El arată şi cauzele acestei pieiri: extravaganţa vestimentară deşuchiată, vanitatea cea găunoasă şi încăpăţinarea dobitoacă a femeilor sunt cauzele principale ale iminentei distrugeri şi robii.

Dar oare ce le făcea pe acestea să fie atât de mândre şi pline de obrăznicie? Tocmai că toate podoabele, adică inelele, sorii şi luniţele, cerceii, brăţările şi vălurile, cununile, lănţişoarele şi cingătorile, miresmele, talismanele, verigile de nas, veşmintele de sărbătoare, mantiile, şalurile, pungile, oglinzile, pânzeturile subţiri, turbanele şi tunicile (Isaia 3: 18-23). Iată, toate acestea le umpleau atunci de mândrie pe femeile din Israel.

Toate acestea sunt în acelaşi timp şi expresia prostiei tâmpe a acestei mândrii, a cărei cauză mai adâncă este perversitatea sufletului. Căci din perversitatea sufletului se naşte mândria, tot melanjul de culori şi forme cu care se împodobesc femeile nefiind decât expresia vizibilă şi evidentă a mândriei lor prosteşti. Şi ce se alege din toate acestea până la urmă? Duhoare, frânghie, pleşuvie, zdrenţe şi putreziciune. Toate acestea se şi întâmpla când poporul este luat în robie. Căci aşa se şi întâmpla, după o regulă care nu dă greş: atunci când sufletul este robit de trup, tot omul devine sclav al unui duşman străin, exterior lui. Aşa se şi întâmplă atunci când duşmanul cel de neocolit al trupurilor noastre, moartea, se înstăpâneşte peste noi.

Parfumurile nu vor ajuta în mormânt, căci acolo este împărăţia grelei duhori. Nici va mai avea nevoie scheletul descărnat al trupului nostru de vreo cingătoare frumoasă sau podoabă de aur, iar craniul va fi cu totul pleşuv. Frumuseţea pe care a avut-o omul în viaţă nu îi va mai sluji în groapă la nimic, căci ea nu-i va putea scăpa trupul de putreziciune. Aceasta este şi soarta chiar şi a celor mai frumoase, mai sănătoase, mai bogate şi mai extravagante femei.

Şi încă această soartă a lor nu este nenorocirea cea mai mare. Cea mai mare nenorocire a sufletelor acestui fel de femei, pleşuve, rău mirositoare şi descărnate de moarte [îmbrăcate în zdrenţe] cum sunt, este atunci când vine ceasul înfăţişării lor înaintea lui Dumnezeu, înaintea oştirilor cereşti şi a tuturor Sfinţilor şi drepţilor care radiază de frumuseţe. Aici, sufletele acestor femei vor duhni de duhoarea depravării şi viciului lucrate de ele în timpul vieţilor lor, care lasă urme de neşters în suflet; zdrenţele simbolizează nesaţul cu care sufletul lor a poftit plăcerile tru-

peşti în timpul vieţii; pleşuvia arată sufletul cel gol de orice fapte bune şi gânduri cucernice şi înţelepte; iar putreziciunea arată chinul conştiinţei şi mintea înfierbântată ca şi de un foc.

O, cumplită este prorocia lui Isaia, fiul lui Amos. Cumplită este ea, căci este adevărată şi se împlineşte chiar şi astăzi sub ochii noştri!

O, Atotsfinte şi Preacurate Doamne, ajută femeilor celor care îşi însemnează cu credinţă şi cu evlavie trupul cu semnul Sfintei Tale Cruci şi adu-le astfel aminte şi de ale lor suflete, pe care curăţeşte-le mai înainte de venirea înfricoşatei Tale Judecăţi! Aşa încât sufletele lor, împreună cu trupurile, să nu se prefacă în duhoarea cea fără de sfârşit, Căci Tu eşti Dumnezeul nostru şi Ţie slavă Îţi închinăm în veci. Amin.

12 august

Pomenirea Sfinţilor Anichit şi Fotie

Împăratul Diocleţian s-a dus odată să cerceteze cetatea Nicomidiei, cu intenţia ascunsă şi rea de a îi lichida pe toţi creştinii de acolo. Dar atunci când a declanşat torturile lor publice, Anichit, unul dintre demnitarii de rang înalt ai cetăţii L-a mărturisit cu tărie pe Hristos înaintea împăratului şi a mulţimii de popor prezent în piaţă.
El a mai denunţat şi prostia închinării la obiecte de lut şi piatră, închinare nedemnă de fiinţa raţională care este omul.

Împăratul a poruncit ca lui Anichit să îi fie tăiată limba, însă cu puterea lui Dumnezeu, el a continuat să vorbească.

Ei apoi au dat drumul unui leu, cu gândul că acesta se va repezi la Mucenic ca să îl sfâşie, dar leul dimpotrivă, s-a gudurat blând pe lângă Anichit. În acea clipă s-a prăbuşit şi templul lui Hercule.

Fotie, o rudă a lui Anichit, văzând minunea aceasta şi tăria lui Anichit, a strigat către împărat: „O, idolatrule, iată eşti acoperit de ruşine! Iată, de nimic sunt zeii tăi!"

Împăratul atunci a poruncit decapitarea neîntârziată a lui Anchit şi uciderea pe loc a lui Fotie.

Dar călăul, în loc să îl omoare pe mucenic, s-a lovit fără să vrea pe sine şi a murit pe loc.

După torturi prelungite, amândoi Mucenicii, Anichit şi Fotie, au fost aruncaţi în temniţă, unde au zăcut timp de trei ani. După scurgerea acelui timp s-a poruncit cu privire la ei aprinderea unui foc puternic, în care au fost aruncaţi.

Mulţi creştini atunci, bărbaţi, femei şi copii, le-au urmat mucenicilor, intrând în acel foc. Din mijlocul flăcărilor cuptorului cântarea de laudă a mucenicilor către Dumnezeu se auzea până departe.

Ei au luat cu toţii mucenicia cam pe la anul 305.

Sfinţii Anichit şi Fotie sunt invocaţi la rugăciunile de la Taina Sfântului Maslu şi de la slujba Sfinţirii Apei.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Alexandru, episcopul Comanelor

Sfântul Alexandru a fost un bărbat simplu, cărbunar din cetatea Comanelor, de lângă Neocesareea. După ce a murit episcopul Comanelor, Sfântul Grigorie Taumaturgul, episcopul Neocesareei (pomenit la 17 noiembrie) a fost chemat să conducă sinodul de alegere a noului episcop. La acest sinod au fost de faţă clerici şi mireni. Dar nu s-a putut ajunge la nici o înţelegere comună cu privire la cine să fie ales şi uns episcop. Discuţiile se purtau mai curând asupra aspectelor exterioare ale candidatului, evaluându-se vrednicia şi comportamentul lui numai după aparenţă.

Sfântul Grigorie a arătat membrilor sinodului că judecata trebuie să se facă nu după ceea ce se vede în afară, ci după vrednicia cea dinlăuntru, după duhul şi puterea inimii candidatului. Atunci mai mulţi nesăbuiţi au strigat: „în cazul acesta ar trebui să ni-1 facem episcop pe Alexandru, cărbunarul!" La aceste cuvinte toţi sinodalii au izbucnit în hohote de râs.

Dar Sfântul Grigorie a întrebat: „Cine este Alexandru, cărbunarul?" Gândindu-se că cei prezenţi nu au pomenit acest nume care de altfel nici nu era înscris în liste fără purtarea de grijă a lui Dumnezeu, Sfântul Grigorie Taumaturgul 1-a convocat pe Alexandru, cărbunarul să vină de faţă înaintea sinodului aceluia.

Fiind cărbunar, Alexandru a fost adus murdar aşa cum era, în zdrenţe, acoperit de funingine. La vederea lui sinodul a izbucnit în hohote de râs încă şi mai mari. Dar chiar şi aşa, Sfântul Grigorie I s-a adresat lui Alexandru aparte, punându-1 să făgăduiască solemn că va grăi adevărul şi nu va ascunde nimic despre sine.

Alexandru atunci i-a dezvăluit Sfântului Grigorie că el mai demult a fost filosof elin, că a fost foarte bogat şi că s-a bucurat de onoruri şi cinste. Dar că din momentul în care a citit Sfintele Scripturi şi le-a înţeles duhul, el a lepădat toate, s-a îmbrăcat în haina desăvârşitei smerenii şi a vrut să se facă nebun pentru Hristos.

Auzind acestea, Sfântul Grigorie Taumaturgul, conducătorul acelui Sfânt sinod, a poruncit ca lui Alexandru să i se aducă baie şi să fie îmbrăcat în haine demne şi noi. Apoi 1-a introdus în sala de dezbateri a Sfântului Sinod, examinându-1 cu de-a amănuntul în cunoaşterea Sfintelor Scripturi.

Toţi cei prezenţi au căzut în uimire văzând răspunsurile pline de har şi adâncă pricepere şi înţelepciune întru cele sfinte ale lui Dumnezeu de care dădea dovadă Alexandru, în acest bărbat înţelept ei cu greu îl mai recunoşteau pe cărbunarul cel liniştit şi dispreţuit de toţi.

Alexandru a fost atunci ales episcop al Comanelor cu o inimă şi cu o gură, de către toţi cei prezenţi.

El a câştigat dragostea şi mântuirea turmei sale prin sfinţenia, înţelepciunea şi bunătatea lui.

Sfântul Alexandru, cărbunarul, episcopul Comanelor a luat moarte de mucenic în timpul domniei lui Diocleţian.

Cântare de laudă la Sfântul Alexandru, episcopul Comanelor

Oamenii privesc la faţă şi la haine,
Dar Dumnezeu priveşte la suflet,
la inimă caută El.

Slăvitul Alexandru s-a făcut cărbunar,
Şi trupul lui era plin de funingine,
Pe care apa o spală uşor.

Pe când inima păcătosului cea neagră de păcate,
Doar cu foc se poate curăţi,
Cu focul credinţei şi al lacrimilor de pocăinţă.

Mai uşor se curăţeşte de funingine cărbunarul,
Decât păcătosul de păcatele lui.

Alexandru s-a îmbrăcat cu smerenia ca şi cu o haină,
Precum focul în peşteră stă ascuns.
El de batjocură era în ochii creduli ai lumii.

Lumea al lui suflet nu l-a putut vedea,
Însă Sfinţitul Grigorie cu străvedere a pătruns
Ascunsă sfinţenie a părutului cărbunar.

Sfântul Grigorie în cărbunar pe sfânt l-a văzut.

El a văzut flacăra luminoasă în peşteră ascunsă,
Iar sub masca nebuniei înţelepciune mare a văzut.
Sub negreala funinginei el a văzut inimă curată,
Cum zdrenţele acoperă un suflet regal.

Domnul nu îngăduie întunericului să acopere lumina,
Şi la vremea cuvenită el o face să strălucească larg:
Minunate sunt ale Lui judecăţi,
Când tainic lucrează spre mântuirea oamenilor.

Cugetare

Trebuie să învăţăm să îi respectăm şi să îi iubim pe oamenii umili. Căci aceştia sunt binecuvântaţii pământului şi aceştia cei mai mari în Împărăţia Cerurilor vor fi.

În ei mândrie nu se află, cu adevărat, mândria este mai cu seamă boală care îi afectează pe cei bogaţi şi puternici ai acestei lumi. Umilii îşi împlinesc desăvârşit îndatoririle lor în această lume şi cu toate acestea, când se întâmplă să fie lăudaţi pentru valoarea muncii lor, lor li se pare că este o exagerare; câtă vreme cei care sunt mai marii lumii caută mereu să fie lăudaţi pentru munca lor, care de cele mai multe ori este foarte departe de desăvârşire.

Sfântul Alexandru fusese însă nu doar un cărbunar umil, ci mai înainte de aceasta un bărbat foarte bogat şi un mare filosof. Dar el a ales să lepede toate onorurile care cu dreptate îl înconjurau din toate părţile şi s-a amestecat cu cei umili pentru dragostea mai mare a lui Hristos.

El s-a făcut cărbunar, un dispreţuit între cei mai dispreţuiţi, în loc să suspine după onoruri, lui i-a plăcut ca pentru Hristos să fie batjocorit de copiii care alergau după el şi râdeau de el din pricina hainelor lui zdrenţăroase şi pline de funingine.

Dar chiar şi aşa, Alexandru nu a fost singurul pe care exemplul vieţii lui Hristos l-a determinat să caute compania umililor şi dispreţuiţilor. Mulţi regi şi imperatori, aflând despre Cuvântul Domnului şi iubind dulceaţa Lui şi-au dat jos de pe cap coroanele lor împărăteşti, au lepădat cu dispreţ toată fala şi mărirea lumii lor şi s-au îmbrăcat în simplitate, printre cei simpli şi umili.

Dar oare nu a venit însuşi Domnul Universului şi Făcătorul lumii printre cei umili, între pescari şi păstori şi a locuit cu ei? Sfântul Zeno ne învaţă: „Să nu vă alegeţi vouă spre locuire locuri slăvite şi să nu vă adunaţi cu cei mari ai lumii."

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata purtare de grijă a lui Dumnezeu, care 1-a ales rege pe Saul (I Regi 9):

- *La cum Saul a ieşit să caute asinele pierdute;*
- *La cum aşa 1-a întâlnit Samuel, căruia Dumnezeu îi descoperise cu o zi mai înainte că omul pe care îl va întâlni va trebui uns rege în Israel;*
- *La cum purtarea de grijă a lui Dumnezeu este cea care călăuzeşte oamenii, dăruindu-le uneori cele la care ei nu se aşteaptă nicidecum.*

Predică despre vedenia cea înfricoşată a proorocului Isaia

Am văzut pe Domnul stând pe un scaun înalt şi măreţ şi poalele hainelor Lui umpleau templul (Isaia 6: 1).

Iată vedenia vedeniilor! Iată slava slavelor şi măreţia măreţiilor! Dumnezeu a arătat mare mila Sa oamenilor, în aceea că le-a dat lor să vadă măreţia boltei înstelate, lucrul mâinilor Lui.

- ✓ *El le-a arătat o milostivire încă şi mai mare în aceea că a îngăduit celor mai aleşi dintre ei să vadă şi splendoarea lumii celei nevăzute, îngereşti.*
- ✓ *El a arătat mila Lui cea mai mare unui număr foarte restrâns de oameni sfinţi, aleşi ai Lui, cărora S-a descoperit chiar pe Sine însuşi, ca Domn Savaot, Cel Nenăscut şi Făcător al ambelor lumi.*

Dar cum să poată oameni muritori, fie ei şi Sfinţi, să îl vadă pe Nemuritorul Dumnezeu? Oare nu a grăit Dumnezeu către Moise: Faţa mea însă nu vei putea s-o vezi, că nu poate vedea omul faţa Mea şi să trăiască. (Ieşirea 33: 20)? Şi nu grăieşte şi Sfânta Evanghelie la fel: Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată. (Ioan 1: 18)? Cu adevărat, nimeni nu L-a văzut vreodată pe Dumnezeu, nici îl poate vedea vreodată şi să rămână viu, în firea, natura Lui Dumnezeiască. Dar prin aplecarea Lui cea plină de infinită putere, milă şi iubire către noi, Dumnezeu Se face cunoscut şi apropiat oamenilor în anumite feluri, după judecăţile Lui.

Într-un oarecare fel şi mod El S-a înfăţişat lui Moise, lui Ilie, lui Daniil şi lui Ioan Teologul. El nu S-a descoperit pe Sine după Fiinţa Sa, ci într-o anumită formă, într-un anumit ipostas.

Isaia L-a văzut stând pe un scaun înalt şi măreţ, ca pe un Judecător, adică, înălţat mai presus de jeturile judecătorilor acestei lumi. Isaia, prorocul a văzut şi Serafimii care stăteau înaintea Lui şi strigau unul către altul, zicând: ***Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul Savaot, plin este cerul şi pământul de mărirea Lui (Isaia 6:3).***

Căci Domnul nu a îngăduit ca să fie văzut singur, ci mai curând ca împărat al Nevăzutei Sale împărăţii, înconjurat de fiinţele cele mai înalte, create de puterea Lui. Căci în jurul Lui se află cele mai dintâi cete ale ierarhiei îngereşti şi Voievozii cei mai dintâi ai nenumăratelor Sale netrupeşti puteri, sfeşnicele cele mai înalte ale slavei Sale şi strălucirea Sa cea mai presus de fire. Aceasta este minunata vedenie a lui Isaia, fiul lui Amos, prorocul lui Dumnezeu.

O, Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot cel întreit Sfânt! O, Atotsfinte Doamne cela ce întru Sfânta Treime eşti închinat şi slăvit, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, necuraţii şi păcătoşii! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

13 august

Pomenirea Sfântului mucenic Ipolit

Sfântul Ipolit a fost conducător militar şi comandat responsabil de supravegherea tuturor închisorilor din Roma. El s-a născut şi a crescut păgân.

Când Sfântul mucenic şi arhidiacon Lavrentie a fost aruncat în închisoare, lui Ipolit i s-a poruncit personal de către împărat să îl păzească cu deosebire pe acest prizonier, Lavrentie. Aşa s-a făcut că Ipolit a văzut cu ochii lui cum Sfântul Lavrentie i-a redat vederea orbului din naştere Lucillus şi cum i-a vindecat pe mulţi alţii închişi acolo care erau bolnavi şi care cu toţii au crezut astfel în Hristos.

Atunci când şi Ipolit a primit Sfântul Botez din mâinile Sfântului Lavrentie, el a avut o vedenie pe care a povestit-o: „Eu am văzut suflete nevinovate petrecând într-o mare fericire, în ceruri."

Ipolit 1-a luat apoi pe Sfântul Lavrentie acasă la el, unde sfântul arhidiacon i-a botezat toată familia şi toată casa (cu totul nouăsprezece persoane, inclusiv bătrâna guvernantă Concordia).

Când Sfântul Lavrentie a fost tăiat pentru Hristos, Ipolit a luat noaptea trupul mucenicului, 1-a înfăşurat într-un giulgiu şi 1-a îngropat cu cinste. Dar lucrul acesta a ajuns până la urmă la urechile lui Decius.

De aceea, în a treia zi după martiriul lui Lavrentie, Ipolit a fost şi el arestat şi adus înaintea împăratului Decius.

El a refuzat cu tărie să se lepede de Hristos şi pentru aceasta a fost bătut peste gură cu pietre. După aceasta, împăratul a poruncit ca Ipolit să fie dezbrăcat complet de haine şi biciuit cu scorpioane [bici din şţreanguri cu ghimpi, cu mâner curb precum coada unui scorpion].

Gol aflându-se înaintea împăratului, Ipolit i-a strigat: „Gândeşti că m-ai dezbrăcat de haine, împărate, dar tu de abia acum ai început să mă îmbraci!" Ei 1-au întins apoi la pământ şi 1-au bătut fără milă. Singurul răspuns pe care îl dădea Ipolit era mereu format din două cuvinte: sunt creştin.

Când a auzit că toată casa lui Ipolit primise Sfântul Botez, bestialul Decius a poruncit arestarea tuturor membrilor familiei şi a tuturor servitorilor.

Atunci bătrâna Concordia a zis către împărat: „Noi preferăm moartea împreună cu stăpânul nostru, cea onorabilă şi demnă, întru credinţa creştină, mai curând decât să trăim acoperiţi de dezonoare cu tine, care eşti necurat." Pentru aceasta Concordia a fost ucisă prima, iar după ea şi ceilalţi optsprezece membri ai familiei şi casei lui, toţi sub ochii lui Ipolit.

La urmă pe Ipolit 1-au legat de un cal sălbatic care 1-a târât în galop peste pietrele drumului până când mucenicul şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului Tihon de Zadonsk şi Voronej

Sfântul Tihon s-a născut în anul 1724, într-o familie de ţărani simpli din satul Korotk, în provincia Novgorodului.

El s-a tuns în monahism la vârsta de treizeci şi patru de ani. Dar marea lui evlavie, viaţa lui curată şi ascetă au atras atenţia ierarhiei asupra lui şi astfel monahul Tihon a fost hirotonit în toate treptele preoţeşti, până la fi uns episcop al Voronejului.

El a păstorit ca episcop Biserica lui Hristos timp de cinci ani. Slăbind însă cu sănătatea, el s-a retras din scaun, stabilindu-se la Mânăstirea Zadonsk.

În anul 1783 el a adormit cu pace în această mânăstire, unde sfintele lui moaşte făcătoare de minuni odihnesc şi în ziua de azi.

Sfântul Tihon a fost un mare ascet al Bisericii ruse, un păstor de suflete cum rar s-a aflat, un puternic mijlocitor înaintea lui Dumnezeu şi autor de opere duhovniceşti de o mare frumuseţe şi putere.

Sfântul Tihon stă alături de marii Sfinţi părinţi din vechime, prin înţelepciunea, nevoinţele şi sfinţenia vieţii lui.

Având în vedere multele minuni care s-au lucrat la sfintele lui moaşte el a fost proclamat sfânt mai întâi de popor, apoi şi official de Biserica rusă, la anul 1861.

Pomenirea fericitei împărătese Irina, care primind sfântul şi îngerescul chip, s-a numit Xeni, monahia

Fericita împărătească Irina a fost soţia împăratului Ioan, comnenul al doilea (1118-1143), cunoscut şi sub numele de Kalo-Ioan - adică Ioan cel bun. Printre multele şi minunatele ei fapte bune se numără şi aceea că a ctitorit slăvita Mânăstire a Pantocratorului din Constantinopol, întru care mai pe urmă s-a nevoit Sfântul Ştefan Deceani.

Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Serida [Avva Serid]

Avva Serida a fost vestitul întemeitor al Marii Lavre de lângă Gaza, în Palestina, cea de veşnică pomenire, întru care s-au nevoit mari părinţi sfinţi între care numim pe Sfinţii Varsanufie şi Ioan, Dorotei, Dositei şi mulţi alţii.

Avva Serida s-a strămutat la locaşurile cele veşnice în veacul al şaselea, spre a vieţui întru bucuria cea veşnică şi negrăită a lui Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Tihon din Zadonsk

În coliba ţărănească un sfânt s-a născut,
Un suflet plin de al Ortodoxiei Duh
Sfântul Tihon, ierarhul a strălucit ca o stea
Şi pe lume o a învăţat dumnezeieştile taine:

„ Sfânta Scriptură cu evlavie să o citiţi,
Căci întru ea Se ascunde Dumnezeu;
El întru ea Se ascunde şi prin ea Se descoperă.
Nici o carte din lume nu vă poate spune mai mult
Despre Dumnezeu sau despre voi
Decât Sfânta Scriptură.
Căci iată fără Dumnezeu
voi pe Dumnezeu nicicând
îl veţi putea cunoaşte.

Zadarnic este pe Dumnezeu să-L căutăm
în afara lui Dumnezeu.
Dumnezeu ni Se dăruieşte nouă,
pe cât este cu putinţă
Sufletelor noastre
Marea toată nicicând
va putea încăpea
Într-o coajă de ou.

Sfânta Scriptură ne învaţă
cum să ne mântuim sufletele
De păcat, de moarte şi de iadul cel veşnic.
Cel care se îneacă,
de felul apei ce îl trage la fund
Nimic nu mai întreabă:
cum e şi din ce este făcută.
El un singur lucru voieşte:
din acea apă să scape cu viaţă,
Şi de o stâncă tare
să se prindă cât mai curând.
Marea vieţii acesteia
un zbucium de valuri este, pierzător;
Din mijlocul ei tu trebuie să caţi mântuire.

Nu vă amăgiţi cu zadarnice-ntrebări:
„ Ce este viaţa? " şi „Din ce-i ea făcută? "
Ci gândiţi-vă că mai tare decât pământeasca vieţuire
E moartea,
Şi că ea ne aşteaptă pe toţi.
Deşartă-i vorbăraia ce trece drept cunoştinţă
Şi-ale noastre averi în urmă rămân;
Iar trupurile noastre în haine scumpe-mbrăcate
Curmase vor pogorî în mormânt.
Doar sufletul nostru e cel ce contează,
Pe el să ne luptăm a-l mântui.
Dorind aceasta, să ne nevoim şi să zicem:
„Pe mine păcătosul mă miluieşte,
Hristoase Doamne, Fiul lui Dumnezeu!"

Cugetare

„Aduceţi slavă lui Dumnezeu, dar nu-i uitaţi nici pe oamenii Lui cei mari, adică pe săraci şi pe nevoiaşi, căci aceştia pot să facă foarte mult pentru voi, împreună cu Stăpânul Hristos."

Acestea sunt cuvintele ilustrului ascet rus din veacul al nouăsprezecelea, părintele Nazarie, stareţul Mânăstirii Valaam. El a rostit aceste cuvinte către soţia unui oficial de rang înalt din oraşul Sankt-Petersburg care căzuse în dizgraţia ţarului din

pricina unor acuzaţii foarte grave aduse împotriva lui. Cel acuzat s-a îmbolnăvit de grijă în urma acestei situaţii şi slăbănogit de boală, nu se mai putea ridica din pat.

Auzind că părintele Nazarie se află la Sankt-Petersburg, soţia oficialului s-a grăbit să-1 caute şi să-I împărtăşească nenorocirea care s-a abătut asupra lor rugându-1 pe părintele Nazarie să se roage pentru soţul ei.

„Ai vreun bănuţ la tine?" a întrebat-o părintele.

Femeia a scos tot mărunţişul ce îl avea la ea şi i 1-a dat.

Apoi părintele Nazarie a plecat. Mai pe seară a revenit şi i-a adus femeii veste îmbucurătoare: „Slavă lui Dumnezeu! Toţi cei apropiaţi ţarului au făgăduit să mijlocească pentru voi."

Femeia a gândit firește că „cei apropiaţi ţarului" sunt curtenii din anturajul ţarului Alexandru Pavlovici; pe când părintele cel duhovnicesc se referea la cerşetorii de pe străzile Sankt-Petersburgului, cărora el le împărţise mărunţişul şi pe care îi rugase să se roage lui Dumnezeu pentru bărbatul femeii care le trimitea banii.

La scurt timp după aceasta a ieşit vestea că ţarul vrea să cerceteze din nou situaţia bărbatului femeii. Era tot ceea ce înaltul oficial îşi dorea.

Când lucrul s-a clarificat şi nevinovăţia omului s-a dovedit, soţia lui a alergat la părintele Nazarie ca să îi mulţumească.

Atunci i-a zis părintele aceste cuvinte: „Pentru aceasta pe Dumnezeu să Îl slăveşti, dar nici pe oamenii Lui cei mari să nu-i uiţi, adică pe săraci şi pe nevoiaşi, căci aceştia multă putere au, împreună cu Domnul şi Stăpânul Hristos."

Luare aminte

Să luăm aminte la marea putere a prorociei (I Regi 10):

- *La cum Samuel i-a prorocit lui Saul toate lucrurile care aveau să i se întâmple de-a lungul unei singure zile;*
- *La cum Duhul lui Dumnezeu S-a pogorât şi asupra lui Saul, care a început să prorocească şi el.*

Predică despre cea mai mare prorocie a prorocului Isaia

Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele Lui Emanuel (Isaia 7: 14).

Această slăvită prorocie despre naşterea lui Dumnezeu din Fecioară a fost grăită de către Isaia - prorocul văzător de Dumnezeu - într-o vreme în care Ierusalimul zăcea cuprins de deznădejde. Căci Cetatea Sfântă era încercuită de armatele Siriei şi ale lui Efraim până chiar sub zidurile ei.

Regele Ahaz şi locuitorii Ierusalimului, care nu aveau nici arme, nici armată, zăceau într-o spaimă de moarte. Inima regelui şi a poporului tremura de spaimă în ziua aceea, precum tremură copacii pădurii din pricina vântului (Isaia 7: 2). Dar la ceasul celei mai cumplite deznădejdi Isaia a venit şi a stat înaintea regelui şi i-a grăit lui cuvintele pe care Dumnezeu le pusese în gura lui: Fii liniştit şi nu te teme şi inima ta să nu se slăbească (Isaia 7: 4).

Atunci i-a prorocit Isaia, regelui Ahaz că duşmanii care se aflau sub zidurile cetăţii nu vor putea să îi facă nici un rău şi că Ierusalimul nu va fi cucerit.

Văzând că regele Ahaz nu îl crede, Isaia 1-a întrebat pe rege ce semn doreşte? Din cer sau de pe pământ? Dar regele, tremurând în continuare de spaimă, nu a voit să întrebe, ci a rămas cu încăpăţânare în disperarea lui.

Atunci prorocul i-a zis că Dumnezeu îi dă totuşi un semn, chiar dacă el nu îl cere: Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emanuel, care înseamnă Cu noi este Dumnezeu. Prorocia aceasta avea să se împlinească mult mai târziu, într-un viitor foarte îndepărtat şi ea arăta izbăvirea întregii omeniri din primejdii şi disperare.

Dar de ce nu i-a dat prorocul, Isaia regelui Ahaz un semn atunci pe loc, care să-1 convingă pe rege că va scăpa? Prorocia lui Isaia despre salvarea Ierusalimului, dată chiar în ceasul în care regele credea că totul este pierdut, a fost suficientă spre a arăta puterea lui Dumnezeu şi necredinţa regelui.

Dar de ce tocmai în acel moment şi tocmai în acele împrejurări cumplite a prorocit Isaia despre Naşterea Mântuitorului? El a făcut aceasta pentru că, la ceasul la care avea să se împlinească prorocia lui, omenirea va zăcea în acelaşi fel de deznădejde, asediat de aproape şi înconjurat de taberele demonice, întocmai cum s-a aflat Ierusalimul la timpul istoric în care a avut loc prorocia.

Dar oare a prorocit Isaia explicit că naşterea va fi din fecioară, iar nu simplu dinr-o femeie? Da, cu adevărat, Isaia a prorocit explicit naşterea din fecioară. Căci dacă ar fi fost vorba de o simplă femeie, atunci nu ar mai fi fost nici o minune şi nici un semn minunat - au nu se nasc toţi oamenii din femei? Deci toată greutatea şi mărimea prorociei stă în cuvântul Fecioară.

Astfel leagă Dumnezeu cel care toate le vede pe cele apropiate de cele depărtate şi împlinind o prorocie acum, în prezent, întăreşte şi împlinirea unei a doua, într-un viitor îndepărtat.

- ✓ *Emmanuel - Cu noi este Dumnezeu. El a mântuit atunci Ierusalimul, ca un Dumnezeu nevăzut.*
- ✓ *Emanuel - Cu noi este Dumnezeu. El a mântuit omenirea din aceleaşi primejdii mai târziu, ca Dumnezeu înrupat, ca Dumnezeu-Om născut din prea curata Fecioară Maria şi din umbrirea Duhului Sfânt.*

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce ai dat putere proorocilor să vadă de departe sfânt adevărul Tău, dă-ne şi nouă putere să îmbrăţişăm adevărul Tău care acum deja a venit, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci, Amin.

14 august

Pomenirea Sfântului proroc Miheia al doilea

Miheia a fost din tribul lui Iuda şi din satul Moreset, din care pricină s-a numit „Moresitul". El a fost contemporanul prorocilor Isaia, Amos şi Osea şi al regilor iudei Iotham, Ahaz şi Ezechia.

Miheia a certat aspru poporul pentru viciile lor şi pe prorocii cei mincinoşi care proroceau despre vin şi despre băutură (Miheia 2: 11).

El a prezis distrugerea Samariei. El de asemenea a prezis distrugerea Ierusalimului, care avea să vină din pricina mai marilor poporului care luau mită, a preoţilor care învăţau poporul pe bani şi a prorocilor lui care proroceau pentru plată. Deci din pricina voastră, Sionul va fi arat cu plugul ca o ţarină şi Ierusalimul va fi prefăcut într-un morman de ruine şi muntele templului va ajunge o înălţime acoperită cu pădure! (Miheia 3: 12).

Dar dintre toate profeţiile acestui profet cea mai important este aceea despre Betleem ca loc al naşterii lui Mesia, a cărui obârşie este dintru început, din zilele veşniciei (Miheia 5: 1).

Nu se cunoaşte cu precizie dacă acest proroc a fost ucis de către iudei sau dacă a avut parte de o moarte cu pace (cf. Ieremia 26: 18- 19). Se cunoaşte însă că a fost înmormântat în satul lui, Moreset.

În timpul domniei împăratului Teodosie cel mare, Episcopul Zevin al Eleftheroposului a avut o vedenie mistică în urma căreia s-au descoperit moaştele Proroculuі Miheia, împreună cu cele ale Proroculuі Avacum.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Marcellus, episcopul Apamiei din Siria

Sfântul Marcellus a fost din insula Cipru, născut din părinţi foarte bogaţi şi slăviţi. El însuşi a primit în Cipru, patria lui, cea mai înaltă educaţie, având o minte foarte ascuţită şi fiind eminent dotat pentru studiu.

Sfântul Marcellus a fost bărbat căsătorit şi a avut copii. După ce a murit soţia lui, Sfântul Marcellus s-a retras în Siria, îmbrăţişând viaţa monahală şi lăsându-i pe copiii săi în Purtarea de Grijă a lui Dumnezeu.

El s-a făcut vestit pentru milostivirea, blândeţea şi marea lui învăţătură duhovnicească.

Locuitorii cetăţii Apamia 1-au ales pentru aceasta să le fie lor episcop. Episcopul Marcellus s-a nevoit cu râvnă întru întoarcerea la Hristos a păgânilor ce se aflau în acea cetate.

S-a întâmplat atunci arderea unei capişti păgâneşti, iar păgânii 1-au acuzat pe Episcopul Marcellus, zicând că el a pus acel foc. Ei 1-au ars de viu cam pe la anul 389.

În Viaţa Sfântului Marcellus întâlnim o discuţie foarte instructivă despre sfinţirea apei şi despre folosirea apei sfinţite.

Cântare de laudă la Sfântul proroc Miheia

Miheia, Prorocul lui Dumnezeu,
de râvna Duhului ars-a,
A ticăloşilor pieire vestind
şi propovăduind poporului mântuirea:
„Ascultaţi, voi căpetenii ale casei lui Iacov:
pleava scăpare nu are când focul o cuprinde!
Voi binele îl urâţi şi iubiţi ticăloşia,
Voi casa lui Dumnezeu o furaţi şi o mâncaţi pe ea.
Voi Legea prorocilor celor vechi lepădat-aţi,
Pe Domnul nu-L mai ascultaţi, ci ascultaţi vrăjitorii!
Dar cu adevărat veţi pieri şi vă va înghiţi urgia;
Veţi striga către ceruri, dar zadarnic şi prea târziu.
Samaria Asiriei arie de treierat se va face,
Iar Ierusalimul staul de vite idolatrilor caldei!
Dar tu, Betleeme, micuţă Efrata,
Deşi eşti cel mai mic,
Eu te iubesc cel mai mult.
Din tine se va naşte Mântuitorul
După care suspină neamurile,
Şi neamul Lui se pogoară din Rai;
El va veni plin de râvnă,
plin de iubire pentru poporul Lui
Turma Lui o va paşte cu toiag puternic.
El mare va fi până la marginile pământului.

Pământul şi cerurile
milostivirea Lui o vor vesti;
Atunci pacea va domni,
căci El însuşi va fi pacea.
El însuşi întru El pe neamul omenesc
îl va proslăvi."

Cugetare

Să ne temem de blestemul părintesc, căci cumplit lucru este blestemul părinţilor. Să preţuim şi să căutăm binecuvântarea părinţilor, căci ea ne va ajuta de-a lungul întregii vieţi.

Înţeleptul Sirah grăieşte astfel: ***Binecuvântarea tatălui întăreşte casele fiilor, iar blestemul mamei le dărâmă până în temelie (înţelepciunea lui Isus Sirah 3: 9).***

Blestemul lui Noe cu care a blestemat seminţia lui Ham i-a urmărit de-a lungul veacurilor pe nenorociţii hamiţi, pe când fiii lui Iacov au fost binecuvântaţi în toată viaţa lor, prin harul binecuvântării tatălui lor.

Tânăr fiind, Sfântul Serghie a cerut binecuvântarea părinţilor lui ca să se facă monah. Părinţii lui însă erau foarte vârstnici şi l-au rugat pe fiul lor să aştepte până când vor muri ei şi apoi să se tundă monah. Serghie s-a supus părinţilor lui şi a avut parte de binecuvântare în toată viaţa lui, până la moarte.

Episcopul Ermoghen povesteşte cum un bărbat se purta rău cu femeia lui. Când mama bărbatului şi-a mustrat fiul pentru urâta lui purtare cu soţia lui, acesta a lovit-o pe propria lui mamă cu multă sălbăticie. Atunci nenorocita mamă a strigat: „Doamne, blestemat să fie fiul meu şi în veac să nu aibă parte nici de binecuvântarea mea, nici de a Ta!" întru aceeaşi zi fiul a căpătat un tremur cumplit în tot trupul, nefiind în stare nici măcar să-şi ducă la gură lingura de mâncare.

În cele din urmă el şi-a mărturisit păcatul la preot, i-a părut rău de el şi a luat Sfânta împărtăşanie, ceea ce i-a mai uşurat întrucâtva starea. La scurt timp după aceea a murit.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatul ajutor dat de Dumnezeu lui Saul, în războiul lui cu amoniţii (I Regi 11):

- *La cum puternicul Nahas, căpetenia amoniţilor, a ameninţat că va scoate ochiul drept tuturor celor din Israel;*
- *La cum poporul lui Israel a plâns înaintea Domnului;*
- *La cum Dumnezeu i-a ajutat pe Saul şi pe Samuel să-i biruiască cu desăvârşire pe amoniţi, căci Duhul lui Dumenezeu S-a pogorât peste ei.*

Predică despre prorocia poporului celui dintru întuneric care vede lumină mare

Poporul care locuia întru întuneric va vedea lumină mare şi voi cei ce locuiaţi în latura umbrei morţii lumină va străluci peste voi (Isaia 9: 1).

Cuvintele acestea prevestesc că Mesia cel purtător de lumină va veni acolo unde întunericul este cel mai mare.

Pământul Zabulon şi pământul Neftali erau considerate a fi ţinuturile cele mai întunecoase. Acolo păgânii şi iudeii trăiau amestecaţi; acolo jugul robiei celei trupeşti şi sufleteşti era cel mai greu; acolo întunericul păgânătăţii şi orbirea sufletească a fariseilor apăsa poporul ca o umbră a morţii.

Lumina cerească a strălucit mai întâi în Betleem, când s-a născut acolo Hristos, Domnul. Acea lumină a fost văzută de departe de cei Trei Crai de la Răsărit, iar de aproape a fost văzută de păstorii cei simpli din jurul Betleemului.

Lumina însă a fost izgonită din Betleem de sabia plină de sânge a lui Irod şi de aceea Ea S-a dus şi s-a ascuns în Egipt. Apoi, Lumina a strălucit din plin în pământul întunericului şi al umbrei morţii, adică în Zabulon şi în Neftali. Căci pe malurile lacului care se afla în acele ţinuturi locuiau pescari pe care Domnul i-a ales ca să îi fie Ucenici Lui.

Tot în acel ţinut se află şi Muntele Fericirilor, de pe ale cărui coaste Domnul a rostit către popor prima Lui mare predică [Predica de pe Munte].

Tot acolo se află Cana Galileii, unde Domnul a înfăptuit prima Lui minune, aceea a prefacerii apei în vin.

Acolo a început El lucrarea Lui de mântuire a lumii prin cuvintele şi faptele Lui puternice cum nu se mai văzuseră nicicând. Oamenii au văzut această Lumină şi au căzut în uimire.

Mulţi s-au smintit întru El, şi mulţi L-au batjocorit. Dar nu aceşti oameni dintru întuneric şi din umbra morţii au fost cei care L-au ucis. Căci în ţinutul iudeilor se afla un ţinut încă şi mai întunecat decât pământul Zabulonului şi Neftalimului, al cărui popor s-a ridicat împotriva Făcătorului lor şi L-au ucis. Acel loc a fost acelaşi din care cu treizeci şi trei de ani mai înainte se înălţase sabia ucigaşă a lui Irod, care a alungat Lumina şi a silit-O să Se ascundă în Egipt. Acel loc a fost Ierusalimul.

Dintre toate întunericurile, întunericul Ierusalimului a fost cel mai negru şi aceasta în chip ironic, căci Ierusalim mai înseamnă şi „lumină".

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti lumina noastră, a celor care venim în lume, îmbrăţişează-ne pe noi întru Lumina Ta în această viaţă trecătoare şi primeşte-ne pe noi, la ieşirea din ea, întru lumina slavei Tale celei nemuritoare, Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

15 august

Prăznuirea Adormirii Preasfintei măritei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria

Domnul, cel care pe Muntele Sinai a dat a cincea poruncă - cinsteşte pe tatăl şi pe mama ta, a arătat cu exemplul vieţii Lui cum trebuie să îşi respecte omul părinţii lui cei trupeşti.

Spânzurat pe Cruce cu trupul fiind şi întru cele mai cumplite chinuri aflându-Se, El Şi-a adus aminte de Maica Lui şi arătând către Apostolul Ioan ce se afla acolo, i-a zis: ***Femeie, iată fiul tău***. ***După aceea, a privit către Ioan şi i-a zis: Iată maica ta. Şi aşa, după ce a dat-o pe Maica Lui în grija Ucenicului celui iubit, Mântuitorul Şi-a dat sufletul Lui pe Cruce.***

Ioan avea o casă pe Muntele Sion, în Ierusalim, în care a luat-o pe Maica Domnului şi a purtat grijă de ea până la sfârşitul vieţii ei, căci întru acea casă a rămas Maica lui Dumnezeu până la suflarea ei cea mai de pe urmă.

Cu rugăciunile ei, cu povăţuirile ei, cu blândeţea şi cu răbdarea ei, ea le-a fost de cel mai mare ajutor Ucenicilor Fiului ei iubit şi Dumnezeu.

Ea şi-a petrecut cea mai mare parte a restului vieţii ei la Ierusalim, cercetând adesea locurile care îi aminteau de marile evenimente şi de minunile făcute de Fiul ei pentru mântuirea omenirii.

Ea mai cu seamă cerceta Golgota, Bethleemul şi Muntele Măslinilor. Dintre puţinele ei călătorii mai depărtate, se păstrează însemnările călătoriei ei la Antiohia, unde l-a cercetat pe Sfântul Ignatie Teoforul; de asemenea ale călătoriei ei în Insula Cipru, unde l-a cercetat pe Lazăr, episcopul Insulei, cel înviat de Domnul a patra zi din morţi.

Ea a mai cercetat şi Sfântul Munte Athos, pe care însăşi l-a binecuvântat; şi a rămas o vreme la Efes în grija Sfântului Ioan evanghelistul, în timpul cumplitei prigoane dezlănţuite împotriva creştinilor la Ierusalim.

La o vârstă mai înaintată ajungând, ea mergea adesea să se roage Domnului, Dumnezeului şi Fiului ei în Muntele Măslinilor, locul înălţării Sale, dorind ca El să o ia din această lume cât mai curând cu putinţă.

Cu ocazia unei astfel de rugăciuni, ***la Maica Domnului a venit Arhanghelul Gavriil, care i-a descoperit că peste trei zile Domnul o va chema la El. Arhanghelul i-a dăruit şi o stâlpare de finic din Rai, care avea să fie dusă în procesiune la slujba înmormântării ei.***

După acea rugăciune ea s-a întors acasă plină de bucurie, nădăjduind că îi va vedea încă măcar o dată pe toţi apostolii şi ucenicii Fiului ei în această viaţă, mai înainte de a pleca. Domnul a împlinit dorirea inimii Maicii Lui, iar apostolii, purtaţi pe nouri de Sfinţii îngeri, s-au strâns cu toţii în Muntele Sion.

Maica Domnului i-a întâmpinat cu bucurie mare, i-a întărit, i-a mângâiat, i-a povăţuit şi le-a împuternicit sufletele. Apoi şi-a dat liniştită al ei suflet în mâinile lui Dumnezeu, fără durere şi fără suferinţă a trupului.

Sfinţii apostoli au luat pe umerii lor sicriul ce purta trupul adormit al Maicii Domnului, din care s-a răspândit bunămireasmă cerească şi înconjuraţi de creştinii din Cetatea Ierusalimului, au pornit să îl îngroape cu cinste în Grădina Ghetsimani, în mormântul Sfinţilor ei părinţi, Ioachim şi Ana.

Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, în tot parcursul ei, procesiunea de înmormântare a fost ascunsă de ochii criminali ai iudeilor. ***Dar chiar şi aşa, Afthonie, un preot iudeu, a apucat sicriul cu intenţia de a-l răsturna, însă tot atunci un înger al Domnului i-a retezat cu sabia de foc ambele mâini nelegiuite care au rămas lipite de sicriu. El atunci a strigat către apostoli să-l vindece şi s-a vindecat cu adevărat numai după ce a mărturisit credinţa în Iisus Hristos Mântuitorul şi Domnul.***

De la această înmormântare, tot prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, Sfântul apostol Toma însă a lipsit. Aceasta s-a făcut spre a se descoperi oamenilor o nouă şi întrutot slăvită taină a Maicii lui Dumnezeu. ***Toma a sosit la Ierusalim în a treia zi după înmormântarea Maicii Domnului şi a dorit şi el să cinstească trupul adormit al Celei Preacurate. Dar când Apostolii au deschis mormântul, ei au aflat acolo doar giulgiurile goale - trupul nu se mai afla în mormânt!***

În acea seară, Maica lui Dumnezeu, înconjurată de un alai de îngeri, a venit în mijlocul Apostolilor şi le-a zis: **Bucuraţi-vă, căci eu sunt cu voi pururea.**

Nu se cunoaşte vârsta la care a trecut la Ceruri Maica lui Dumnezeu, dar părerea celor mai mulţi Sfinţi părinţi este că Maica Domnului a adormit în vârstă fiind de peste şaizeci de ani.

Cântare de laudă la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

Astfel grăit-a Domnul Cel Preaînalt:
„Apă vie din inima ta va curge,
Preacurată Fecioară,
Ca cei însetaţi pe Hristos să Îl bea.

O izvor de apă vie, Fecioară,
Noi toţi întru tine ne lăudăm!
Cei însetaţi pe Domnul Hristos vor bea.

Pe El, Cel care amarul în dulce îl preface,
Pe El, Cel care ai noştri ochi de orbire curăţeşte,
Pe El, Izbăvitorul durerii inimilor noastre.

O, izvor de apă vie, Fecioară,
Noi toţi întru tine ne lăudăm!
Băutură dulce ne-a izvorât nouă din veşnicie,
Ale ei ape adapă arşiţa vremilor noastre,
Şi lumea istovită, către ceruri privind,
Se răcoreşte iar.

O, izvor de apă vie, Fecioară,
noi toţi întru tine ne lăudăm!
Slavă ţie, O, prea curată Fecioară!
Slavă ţie, Maica lui Dumnezeu!

Tu pentru noi
pe Hristos Dumnezeu ai născut, prea curată,
Ceea ce eşti izvor de apă vie
a harului lui Hristos!

O, izvor de apă vie, Fecioară,
Noi întru tine în toţi vecii ne lăudăm!

Cugetare

Fiecare dintre noi, creştinii, putem învăţa mult, foarte mult, din viaţa Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Doresc să mă opresc aici doar asupra a două lucruri.

Mai întâi, că mergea des la Golgota, la Muntele Măslinilor, în Grădina Ghetsimani, la Bethleem şi în alte locuri pe care călcaseră paşii Fiului ei.

În fiecare din aceste locuri, ea se ruga cu genunchii plecaţi şi mai cu seamă se ruga astfel la Golgota. ***Astfel oferă ea creştinilor primul model şi îndemn de a cerceta locurile sfinte din dragoste pentru Acela care prin Prezenţa Lui, prin Patima Lui şi prin Slava Lui a făcut din aceste locuri altare sfinte de închinare omenirii dreptcredincioase.***

Mai învăţăm din exemplul vieţii Maicii Domnului cum să ne săvârşim rugăciunea: cu evlavie, în genunchi şi cum să ne rugăm pentru ca sfârşitul nostru să fie repede, fără durere şi neînfruntat de cumpliţii diavoli care păzesc sufletul omului la ieşirea şi după ieşirea lui din trup, spre a-l arunca în gheena focului.

Maica Domnului s-a rugat să nu vadă feţele acestea necurate care pedepsesc pe cei înnegriţi de păcat. ***Ne închipuim noi oare cât de cumplită este trecerea sufletului prin vămile văzduhului? Dacă însăşi cea Preacurată s-a rugat să fie scutită de această cumplită vedere, oare noi, păcătoşii, ce vom face? Căci ea s-a rugat astfel din adânca ei smerenie, nepunându-şi nicicum nădejdea în nevinovăţia ei de Maică a lui Dumnezeu.***

Cu atât mai puţin trebuie noi să ne încredem în faptele noastre bune şi cu atât mai mult trebuie să cădem la Dumnezeu şi să ne rugăm pentru sfârşit bun, fără durere, neînfruntat vieţii noastre şi de toată îngrozirea satanei netulburat. ***Mai cu seamă trebuie să ne rugăm lui Dumnezeu ca să ne dăruiască a ne ruga astfel chiar şi în ceasul sfârşitului nostru.***

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatul semn prin care Samuel şi-a întărit cuvintele înaintea poporului (I Regi 12):

- *La cum Samuel a spus poporului că rău este în ochii Domnului că şi-au pus rege lor, câtă vreme îl aveau Rege pe El, Domnul Dumnezeu;*
- *La cum, spre a-şi întări adevărul spuselor, el s-a rugat lui Dumnezeu să plouă şi să tune acolo pe loc, peste recoltele poporului iudeu;*
- *La cum s-a făcut de îndată tunet şi ploaie mare şi tot poporul s-a înspăimântat de Dumnezeu şi de Samuel, prorocul Lui.*

Predică despre Slăvitul şi Dumnezeiescul Prunc

Căci Prunc S-a născut nouă, un Fiu s-a dat nouă, a cărui stăpânire e pe umărul Lui şi se cheamă numele Lui: înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie (Isaia 9:5).

Oare cărui om, în toată istoria omenirii, i s-au potrivit sau ar fi putut să i se potrivească toate aceste titluri, toată această măreaţă stăpânire, toată această slavă de negrăit? Nici unui om, niciodată.

De aceea Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Nu este cu putinţă să se aplice aceste cuvinte nici unui om, fără numai Unuia Hristos Dumnezeu."

Prorocul desemnează aici limpede cele două naturi ale Domnului Iisus Hristos: cea omenească şi cea dumnezeiască. Prunc ni S-a născut nouă - aceasta este natura omenească a lui Iisus Hristos. Un Fiu s-a dat nouă - prin aceste cuvinte se face legătura între cele două naturi dumnezeieşti în Unica Persoană a Fiului, Fiul lui Dumnezeu şi Fiul Fecioarei, în Persoana lui Dumnezeu întrupat.

Celelalte denumiri arată Natura Dumnezeiască a Stăpânului Hristos.

- ✓ *Stăpânirea Lui este umărul Lui, adică stăpânirea este a Lui, proprie, nu împrumutată, înger de mare sfat, oare nu desemnează aceste cuvinte însăşi Sfânta Treime? Căci îngerul - trimisul sau vestitorul - acestui Sfat Treimic este Fiul lui Dumnezeu, Cuvântul Co-Etern al Tatălui.*
- ✓ *Sfetnic minunat, căci tot ceea ce este minunat, tot ceea ce a venit nou în istorie spre mântuirea omenirii este de la El şi prin El.*
- ✓ *Dumnezeu tare - ce mai pot răspunde Arie şi următorii lui cei din zilele noastre la această denumire, ei care neagă dumnezeirea lui Iisus Hristos?!*
- ✓ *Domn al păcii, căci pacea durabilă numai de la El este, iar fără El nu e decât războiul şi cel dinlăuntru şi cel din afară.*
- ✓ *Părinte al veacului ce va să fie, căci aşa cum este El Domn al timpului care a fost, aşa va fi şi Domn al timpului ce va să fie. Mai mult, el este şi Tată al Bisericii, Făcătorul lumii celei noi, întemeietorul împărăţiei lui Dumnezeu.*

Însuşi Isaia, fiul lui Amos, a văzut această vedenie prea slăvită, minunată şi adevărată, cu aproximativ şapte sute de ani mai înainte ca ea să se împlinească înaintea ochilor întregii zidiri.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Tu eşti prorocilor Tăi cea mai de preţ Prorocire, iar credincioşilor Tăi Descoperirea cea mai de preţ. Descuie minţile noastre, rugămu-Te, ca să poată intra în ele slava cea negrăită şi măreţia Ta. Şi

descuie inimile noastre, rugămu-Te şi ne cucerim Ţie, ca să se umple de iubirea Ta cea de viaţă făcătoare, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

16 august

Pomenirea aducerii Sfintei Mahrame, Icoana cea nefăcută de mână a Domnului nostru Iisus Hristos

În vremea când Domnul nostru Hristos ieşise la predicarea Veştii celei bune a împărăţiei lui Dumnezeu şi vindeca toată boala şi toată neputinţa din popor, locuia în cetatea Edessei, la malul râului Eufrat, un rege pe nume Abgar [Avgar], al cărui trup era acoperit cu totul de lepră.

De cum ajunsese până la Avgar vestea despre Hristos, că este Vindecător al tuturor bolilor şi durerilor oamenilor, el a trimis în Palestina un artist pictor, pe nume Anania, împreună cu o scrisoare adresată lui Hristos, în care îl ruga cu plecăciune să vină la Edessa şi să îl vindece de cumplita boală a leprei.

Dar gândindu-se că poate Domnul Hristos nu va putea veni totuşi la el, regele îl trimitea şi pe Anania pictorul care avea menirea să facă portretul Mântuitorului şi să îl aducă la Edessa, căci el credea că şi numai privind la portretul Mântuitorului se va vindeca de boală.

Mântuitorul i-a zis lui Anania că nu poate veni, deoarece s-a apropiat timpul Patimii Lui. Zicând aceasta, El Şi-a spălat Faţa cu apă, apoi a cerut un ştergar în patru colţuri cu care S-a şters şi Chipul Lui Cel Dumnezeiesc a rămas întipărit pe el.

Domnul i-a dat pânza lui Anania, zicându-i că Avgar se va însănătoşi, dar nu desăvârşit, ci îi va mai rămâne un rest de boală, de care va scăpa numai atunci când la Edessa va ajunge un trimis al Lui şi îl va învăţa pe el toate.

Primind ştergarul cu Chipul Mântuitorului, Avgar 1-a sărutat şi s-a curăţat cu tot trupul de lepră, în afară de un mic loc care i-a mai rămas pe faţă.

Mai târziu la regele Avgar în Edessa a ajuns Sfântul apostol Thadeu care a predicat acolo Evanghelia şi în taină 1-a vindecat pe Avgar desăvârşit şi 1-a botezat.

Regele Avgar atunci a distrus toţi idolii şi toate capiştile idoleşti din porţile Edessei. El a pus Sfânta Mahramă pe o scândură preţioasă de lemn, a înrămat-o într-o margine de aur pe care a împodobit-o cu mărgăritare şi a aşezat-o sus, în Poarta mare a Cetăţii Edessa.

Direct pe materia porţii, sub icoană, regele Avgar a pus să se sape următoarele cuvinte: **„O, Hristoase Dumnezeule, nimeni nu este ruşinat care crede în Tine!"**

Dar peste generaţii, unul din stră-strănepoţii lui Avgar s-a întors la necurata idolatrie şi atunci ***episcopul Edessei a venit noaptea şi a zidit cu totul Sfânta Mahramă în frontonul porţii cetăţii.***

Au trecut mai multe veacuri şi în timpul împăratului Iustinian, regele persan Hosroe a asediat Edessa, iar cetatea s-a aflat în strâmtorare mare. ***S-a întâmplat atunci că episcopul cetăţii, Evlavie, a avut o vedenie cu Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care i-a descoperit taina Sfintei Mahrame zidite în poarta cetăţii. Episcopul a mers şi a descoperit-o şi cu puterea ei Cetatea Edessei a biruit puterea persană.***

Pomenirea Sfântului mucenic Diomid

Sfântul Diomid a fost medic, provenind dintr-o familie aristocratică din Tarsus. Vindecând poporul, Sfântul Diomid îi învăţa astfel credinţa creştină.

Împăratul Diocleţian a poruncit decapitarea lui, care a avut loc la Niceea, în anul 298. Cei care i-au tăiat capul şi luîndu-1,1-au dus împăratului, au orbit, dar apoi ducându-1 înapoi, punându-1 lângă trup şi rugându-se şi-au recăpătat vederea.

(Cf. Sinaxarul din Mineiul pe august (Bucureşti: Ed. Inst. Biblic şi de Misiune al B.O.R., p. 204): «în zilele împăratului Diocleţian, [Sfântul Diomid] a plecat din Tars[ul Ciliciei] şi a mers la Niceea, în Bitinia. Şi, fiind folositor şi acolo în tot chipul celor ce mergeau la dânsul şi cu credinţă dumnezeiască şi cu meşteşugul, a fost pârât la împărat, însă când au venit să-1 prindă, aflându-1 mutat către Domnul, i-au tăiat capul şi 1-au dus la împăratul. Dar pentru nemilostivirea ce au arătat cei ce au tăiat capul sfântului, îndată au orbit. Iar împăratul a poruncit iarăşi să-1 ducă să-1 aşeze la trup. Şi dacă 1-au aşezat la trup, se spune că a revenit vederea celor ce orbiseră, când au tăiat capul sfântului.»)

Pomenirea Sfântului prea cuvios Ioachim din Osogovsk

Sfântul Ioachim a dus viaţa tuturor nevoinţelor în a doua jumătate a veacului al unsprezecelea, la Muntele Osogovsk, într-o peşteră ce se afla în apropierea unui loc numit Sarandopor.

Mai târziu pe acest loc un alt ascet, Theodor de la păşunea Oilor, căruia îi apăruse în vis Sfântul Ioachim, a zidit o sfântă biserică.

De-a lungul veacurilor multe minuni s-au lucrat la moaştele Sfântului Ioachim aflate în acest loc şi se mai lucrează şi astăzi.

Pomenirea Sfântului mucenic Stamatie

Sfântul Stamatie a fost ţăran născut în satul Voios, din Thessalia. Când în partea locului a venit un agă ticălos care a început să strângă birurile ţăranilor cu multă sălbăticie şi multe fărădelegi, ţăranul Stamatie, împreună cu alţi bărbaţi, au pornit-o către Constantinopol să se plângă marelui vizir.

Prin criticile tăioase pe care Sfântul Stamatie le-a adus cu dreptate împotriva ticălosului agă, el i-a ofensat pe cei din anturajul vizirului, ceea ce a dus la arestarea lui. Mai întâi ei au încercat să- 1 facă să treacă la islam cu ademeniri şi cu linguşiri, promiţându-I bogăţie, cinste şi onoruri. El însă le-a strigat în faţă: „Hristos este cinstea, bogăţia şi onoarea mea!" Turcii 1-au torturat bestial, iar la urmă i-au tăiat capul înaintea porţilor Bisericii Sfintei Sofia.

Aşa s-a încununat cu cununa veşnicei slave acest viteaz oştean al lui Hristos, la anul 1680.

Cântare de laudă la regele Avgar

O Doamne al blândeţelor, Descoperitorule de taine,
De taine minunate ce pământenii nicicând n-au văzut!
Tu cu adevărat vestit-ai poporului strâns la mare
Că neamurile toate dintr-ale pământului margini
Cu strămoşul Avraam la masă vor sta!

Tu cu adevărat vestit-ai că necredincioşii fii
Ai strămoşului Avraam, deşi iudei,
Departe de acea masă vor sta,
Surghiuniţi în întunericul cel mai dinafară
Din pricina inimilor lor împietrite!

Tu astă proorocească taină vestit-ai,
Şi ea s-a împlinit:

Iudeii a Ta faţă privit-au,
Şi pe ascuns moarte Ţi-au gătit.

Dar regele-Avgar de departe
Cu trupul lepros, lepros şi cu sufletul,
Din leproasa credinţă păgână urechi a avut
Să audă vestea cea despre Tine purtată
De al oamenilor cuvânt.

El urechi a avut să audă Cuvântul Tău
Şi ale Tale minuni,
Urechi a avut să audă de Tine
Şi în Tine să creadă
Desăvârşit.

Chipul feţei Tale preacurate văzând
El L-a sărutat cu lacrimi de bucurie,
Şi desăvârşit sănătos s-a făcut
Cu sufletul şi cu trupul.

Al regelui Avgar suflet la Ceruri a suit
Cu strămoşul Avraam să se veselească în veci.

Cugetare

Biserica ortodoxă nu se compară cu nici o denominaţiune creştină, deoarece ea are toată bogăţia neştirbită a unei Sfinte Tradiţii neîntrerupte. Protestanţii nu vor să audă decât de Biblie. Biblia însă nu poate fi interpretată în afara Sfintei Tradiţii.

Sfântul apostol Pavel însuşi porunceşte: ***Deci dar, fraţilor, staţi neclintiţi şi ţineţi predaniile pe care le-aţi învăţat, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră (II Tesaloniceni 2: 15).***

Nu încape nici o îndoială că realitatea icoanei comandate de Regele Avgar se înscrie în Tradiţia Apostolică, chiar dacă în epistolele lor păstrate în Canonul Biblic Sfinţii Apostoli nu o menţionează.

Sfântul apostol Thadeu, de exemplu, nu a lăsat nici o scriere. (Potrivit concepţiei protestante aceasta ar însemna că prin urmare el nici nu a predicat Sfânta Evanghelie credincioşilor.) Şi atunci, cum de mai este el socotit apostol al lui Hristos?

Sfântul Ioan Damaschin însă citează limpede Icoana regelui Avgar în apărarea sa pentru cinstirea sfintelor icoane.

Cât de simplă, de adâncă şi de mişcătoare este scrisoarea adresată de regele Avgar Mântuitorului Hristos! El mai întâi Îi spune că a auzit de minunile Lui, prin care vindecă toate neputinţele şi învie morţii. Apoi îl roagă cu plecăciune să vină până la Edessa şi să îl vindece şi pe el. Apoi, încheie astfel: ***„Mai aud că iudeii Te urăsc şi umblă să îţi facă rău şi să Te omoare. Ci află că eu aici am o cetate care, deşi mică, e frumoasă şi clădită într-un loc răsfăţat şi plină este ea de toate bunătăţile, neducând lipsă de nimic; deci vino aici şi trăieşte alături de mine, căci îndestulată este ea pentru noi amândoi."***

Iată ce inimă are faţă de Domnul un rege păgân, pe când regii Ierusalimului găteau moarte Stăpânului, Iubitorului de oameni.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatul ajutor pe care 1-a dat Dumnezeu lui Ionatan, fiul lui Saul (I Regi 13-14):

- *La cum filistenii s-au ridicat împotriva iudeilor şi era oştirea lor multă, ca nisipul de pe malul mării (I Regi 13: 5);*
- *La cum Ionatan, împreună cu tânărul lui purtător de arme, i-a atacat pe filisteni, punându-şi nădejdea în Domnul şi aşa a semănat moarte, panică şi derută în tabăra filistenilor, care la urmă au fost biruiţi;*
- *La cum şi noi, creştinii cei de astăzi, trebuie să cunoaştem adevărul cuvintelor rostite de Ionathan: Pentru Domnul nu e greu să izbăvească şi prin puţini şi prin mulţi (I Regi 14: 6).*

Predică despre Lăstarul dumnezeiesc al rădăcinii lui Iesei

"O Mlădiţă va ieşi din tulpina lui Iesei şi un Lăstar din rădăcinile lui va da" (Isaia 1:11)

Având asemenea prorocii limpezi despre Hristos Domnul, cum oare de nu au crezut iudeii că El este Mesia? Ei nu au putut să creadă, pentru că erau cuprinşi de o mândrie satanică şi dementă, iar acea mândrie dementă îi făcuse şi ucigaşi ai sfinţilor şi drepţilor din Israel.

Căci cine este Mlădiţă ieşită din tulpina lui Iesei dacă nu chiar Hristos Domnul? Iesei a fost tatăl Regelui David, iar Mesia era aşteptat să iasă din casa lui David. Domnul Hristos a ieşit deci din casa lui David şi din Betleem, cetatea lui David.

Mlădiţa ce va ieşi din tulpina lui Iesei se referă deci la descendenţa după trup a Domnului nostru Iisus Hristos, prin Fecioara Maria, care era descendentă a spiţei lui Iesei şi regelui David, iar Lăstarul ce dă din rădăcinile lui Iesei semnifică descoperirea acelei dreptăţi a Lui care fusese călcată în picioare de mulţi dintre regii casei lui David.

Căci dreptatea călcată în picioare este ca o cioată uscată de copac şi uneori, din cioatele uscate, călcate în picioare şi dispreţuite, răsare câte o mlădiţă de mirare.

Domnul Iisus Hristos este o astfel de Mlădiţă, un astfel de Lăstar, care a lăstărit cu de la sine putere. Prin Maica Lui, El este din Casa lui David; prin dreptatea Lui, El este iarăşi din Casa lui David, iar prin Naşterea Lui cea minunată şi fără de sămânţă, El este de la Duhul Sfânt. În veşnicie, El este de la Tatăl, născut fără mamă; iar în timp, El este fiul Maicii care a născut fără bărbat.

În veşnicie, omenitatea Lui a rămas ascunsă sub Dumnezeirea Lui; iar în timp, Dumnezeirea Lui a rămas ascunsă sub Omenitatea Lui.

În zadar a privit Pilat la această Mlădiţă a tulpinii lui Iesei şi a strigat Iată Omul! (Ioan 19: 5): a fost ca şi când cineva ar depista un fir care face legătura electrică între mai multe fire şi ar striga: „Iată firul!" Acel om nu recunoaşte şi curentul electric care străbate firul, precum Pilat nu L-a recunoscut pe Dumnezeu în Omul pe care L-a arătat.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Dumnezeu şi Om şi Iubitor de oameni, ajută-ne nouă să Te iubim în veci, pe Tine Dumnezeul nostru şi mântuieşte sufletele noastre. Căci numai Ţie se cuvine pururi toată slava, cinstea şi închinăciunea. Amin.

17 august

Pomenirea Sfântului mucenic Miron, presbiterul

Sfântul Miron a fost preot în cetatea Ahaiei. El a fost de origine nobilă şi foarte bogat, blând şi smerit cu purtarea şi iubitor de Dumnezeu şi de oameni.

În timpul domniei împăratului Decius, la praznicul Naşterii Domnului, păgânii au năvălit în biserică, 1-au înşfăcat cu barbarie pe Sfântul Miron care atunci slujea şi 1-au torturat cu foc. în timp ce era astfel torturat a venit la el un înger al Domnului care 1-a întărit. Păgânii au început să-i jupoaie pielea trupului, de la creştet până la călcâie.

Mucenicul a apucat o astfel de curea din pielea propriului trup şi 1-a lovit cu ea peste figură pe judecătorul-torţionar ce şedea înaintea lui. Îndrăcindu-se, judecătorul Antipater a înşfăcat o sabie ce se afla la îndemână şi s-a străpuns cu ea, sinucigându-se.

La urmă păgânii 1-au dus pe Sfântul Miron, presbiterul în cetatea Ciziculuı şi 1-au omorât acolo cu sabia, la anul 250.

Pomenirea Sfântului mucenic Patroclus

Sfântul Patroclus a fost cetăţean al oraşului Trychasia, în prezent oraşul Troyes din Franţa. El a moştenit o mare avere de la părinţii lui şi adevărat creştin fiind, a folosit-o spre chivernisirea zilnică a celor nenorociţi, în timp ce el însuşi s-a dat pe sine unei asceze foarte stricte, gustând hrană doar o dată pe zi, după apusul soarelui.

Pentru marea sfinţenie a vieţii lui, Domnul i-a dăruit plăcutului Lui, Patroclus, puterea vindecărilor, pentru care s-a făcut vestit ca făcător de minuni de-a lungul şi de-a latul acelui ţinut.

Sosind în Galia, împăratul Aurelian a poruncit ca Sfântul Patroclus să fie adus înaintea lui. Sfântul şi-a mărturisit atunci credinţa lui în Hristos înaintea împăratului şi a întregii curţi, fără să se teamă şi fără să ascundă nimic.

„O, împărate, dacă doreşti şi tu ceva din bogăţiile mele, eu îţi voi da ţie, căci văd că eşti sărac," i-a zis Sfântul Patroclus împăratului.

La acestea împăratul a răspuns: „Cum mă numeşti sărac pe mine, împăratul, care posed nenumărate bogăţii?"

Atunci Sfântul Patroclus i-a zis: „Bogăţiile tale cele nenumărate sunt pieritoare, împărate. Eşti sărac pentru că nu ai stăpânire asupra ta însuţi şi pentru că îţi lipseşte credinţa creştină din inimă."

Sfântul Patroclus a fost osândit la moarte şi dat pe mâna soldaţilor, care aveau ordin să-1 ducă la o anumită mlaştină, acolo să-1 ucidă, iar apoi să-i lase trupul să fie înghiţit de noroi. Dar Sfântul s-a rugat lui Dumnezeu ca să nu îngăduie ca trupul lui să se afunde în noroi. Dumnezeu i-a ascultat ruga plăcutului Lui şi 1-a făcut nevăzut de la faţa soldaţilor, ducându-1 minunat pe Sfânt, într-o clipeală de ochi, de cealaltă parte a râului. După ce 1-au căutat mult, soldaţii 1-au găsit şi 1-au omorât la un loc tare şi uscat.

Doi cerşetori, cărora Sfântul Patroclus le făcuse mult bine, au aflat şi au recunoscut trupul ucis al binefăcătorului lor şi 1-au îngropat cu cinste.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Elisei cel din Calabria

Sfântul prea cuvios Elisei a fost de neam grec şi egumen al mânăstirii Mellicia din Calabria, în sudul Italiei.

În timpul luptelor iconoclaste [de prigonire a cinstirii sfintelor icoane] ce se duceau sângeros în Răsărit, mulţi monahi se refugiau în Calabria, aducând cu ei şi sfintele icoane, în timp, viaţa monahală s-a întărit foarte mult în întreaga Calabrie, existând acolo mulţime de obşti călugăreşti şi de mânăstiri ortodoxe.

Monahii calabrezi erau vestiţi pentru marea lor învăţătură şi erudiţie şi pentru marea austeritate a modului lor de vieţuire.

La un moment dat, în Calabria se aflau atât de multe obşti monahale şi atât de multe mânăstiri ortodoxe, încât Calabria a ajuns să fie comparată cu pustia egipteană a Sfinţilor părinţi din vechime. Peste câteva veacuri, Calabria ortodoxă a intrat sub autoritatea arhiepiscopului de Ohrida.

Sfântul prea cuvios Elisei a trecut la cele veşnice la Tesalonic, în anul 903.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Alipie, iconarul de la Mânăstirea lavrei Peşterilor din Kiev

Zugrăvind pe lemn chipurile sfinţilor, prea cuviosul iconar Alipie le imita bunătăţile cu viaţa lui, îmbunătăţindu-şi sufletul după pilda vieţii şi chipului lor.

El a vindecat un om de lepră, a văzut un înger al Domnului şi s-a săvârşit către Domnul cu pace la bătrâneţi adânci fiind, la anul 1114.

Cântare de laudă la Sfântul Patroclus

Sfântul Patroclus drept
înaintea împăratului stă,
Fără teamă pe Hristos Domnul slăvindu-L;

Împăratul întreabă cu-asprime,
iar sfântul răspunde liniştit:
„Datori sunt bogaţii să miluiască săracii:
Mi se cuvine deci mie, care sunt bogat,
A te milui pe tine, împărate,
care de multe duci lipsă;
Ci trebuie doar să ceri. "

„Nebune! Pe mine, împăratul, stăpânul Universului,
Cutezi a mă numi sărac!?
Şi ce bogăţii ai tu,
afar' de-a ta blestemată credinţă?!"

„ Cu-adevărat bogat sunt eu, împărate,
Căci a mea credinţă ce blestem ţi-este ţie,
Mie şi multor, e de binecvuîntare nesecat izvor;
Ea bogăţie de mult aur mie şi multora este,
Ce nicicând se termină, nici furul o fură oarecând;
Bogăţia mea veşnică este, împărate,
Ea întreagă mă aşteaptă în Ceruri, sporită. "

Împăratul strigă, dement:
„ Ce tot aiurezi?! Eşti în a mea putere!
Te dau la chinuri!!"

,, Bucuros, împărate." Sfântul stă liniştit:
„Domnului meu scumpe
Îi sunt ale trupului meu chinuri -
Căci în astă viaţă trupul pentru chinuri e făcut.
Cu atât mai uşor duhul meu la Cer va zbura,
Căci duhul creştinesc duh de libertate este,
El este - al oricărui creştin.
Pe mine sus slava m-aşteaptă, împărate,
Pe când din păcate pe tine,
ruşinea cea mare şi urgia.
Grăbeşte aşadar cu-ale tale chinuri,
Căci nu voi să mi se veştejească cununa. "

Cugetare

Domnul nu îngăduie să fie ruşinaţi robii Săi cei credincioşi. S-a întâmplat adesea că mucenicii, chinuiţi fiind înaintea neleguitelor tribunale celor iubitoare de sânge, să lucreze pe neaşteptate, înaintea ochilor lor, mari minuni, care băgau spaima în oasele necredincioşilor. Atunci, fie idolii se zguduiau din senin şi cădeau la pământ, fie câte un tunet sau fulger puternic izbea capişti prefăcându-le în praf şi cenuşă, fie vreo furtună năprasnică şi neaşteptată stingea cuptoarele de flăcări în vâlvătăi menite să ardă Sfinţii, fie torţinarii se omorau între ei în loc să îi omoare pe creştini.

Astfel, în timpul torturilor Sfântului Miron, Antipater a înnebunit brusc şi s-a sinucis cu o spadă ce era la îndemână.

Sfântul Alipie, iconarul se afla aproape deja pe patul de moarte când a primit de la un om comanda să execute o icoană a Adormirii Maicii Domnului. Cum această sfântă sărbătoare se apropia, omul venea des la sfântul să vadă dacă este gata icoana lui. Dar nici măcar în ajunul sărbătorii icoana nu era începută şi în care icoana ar fi trebuit deja să fie aşezată în Biserică.

Văzând aceasta omul a plecat la casa lui lovit de mare deznădejde, dar atunci în chilia Sfântului Alipie a intrat un tânăr, care a început imediat să picteze icoana cu mare repeziciune, ca un artist îndemânatic şi desăvârşit. Când icoana a fost gata, ea a strălucit ca soarele. Aducând-o înaintea ochilor uimiţi ai Sfântului Alipie, tânărul a dus-o apoi repede în biserică pentru care fusese comandată, unde a aşezat-o la locul ei.

În dimineaţa Sărbătorii, omul care comandase icoana s-a aflat în biserică şi a constatat cu uimire că icoana lui este acolo unde trebuia să fie.

El după aceea a alergat la mânăstirea Sfântului şi împreună cu egumenul, au intrat în chilia lui. „Cine a pictat atât de repede icoana?" a întrebat egumenul.

Atunci, Sfântul Alipie cel bolnav, care zăcea în pat, i-a zis: „Un înger a pictat-o, care iată, stă aici de faţă şi aşteaptă să mă ia."

Luare aminte

Să luăm aminte la pedeapsa lui Dumnezeu asupra lui Saul din pricina neascultării lui (I Regi 15):

- *La cum Domnul i-a poruncit lui Saul să nu cruţe nici un Amalekit, nici să ia ceva din vitele sau bogăţiile lor;*
- *La cum Saul 1-a cruţat pe regele Amalekiţilor Agag şi a îngăduit răz-boinicilor lui să ia cu ei vitele cele mai grase din turmele Amalekiţilor;*
- *La cum Samuel i-a arătat lui Saul că Dumnezeu îl respinge din pricina ne-ascultării lui (Lui Saul, care se justifica că a îngăduit luarea vitelor grase ale lui Amalek spre a le aduce jertfă Domnului Dumnezeu, Samuel i-a răspuns astfel: Au doară arderile de tot şi jertfele sunt tot aşa de plăcute Domnului, ca şi ascultarea glasului Domnului? Ascultarea este mai bună decât jertfa şi supunerea mai bună decât grăsimea berbecilor. Căci nesupunerea este un păcat la fel cu vrăjitoria şi împotrivirea este la fel cu închinarea la idoli (I Regi 15: 22-23) şi din pricina îndărătniciei de a aduce jertfă lui Dumnezeu câtă vreme nu este preot de faţă.*

Predică despre Dumnezeiescul Prunc cel plin de Duhul

Şi se va odihni peste El Duhul lui Dumnezeu, duhul înţelepciunii şi al înţe-legerii, duhul sfatului şi al tăriei, duhul cunoştinţei şi al bunei credinţe. Şi-L va umple pe El duhul temerii de Dumnezeu (Isaia 11: 2- 3).

Duhul Sfânt al lui Dumnezeu nu Se desparte de Tatăl şi El nu Se desparte nici de Fiul; nici Tatăl nu Se desparte de Fiul şi de Duhul şi nici Fiul nu Se desparte de Tatăl şi de Duhul vreodată.

Sfântul Duh a prorocit prin gura prorocilor despre Fiul; Sfântul Duh o a umbrit pe Sfânta Fecioară Maria, gătind-o pentru Naşterea Fiului lui Dumnezeu; Duhul Sfânt a stat nedespărţit deasupra Fiului de-a lungul întregii Lui vieţi întrupate pe pământ.

- ✓ *Duhul înţelepciunii - acesta este vederea tainelor dumnezeieşti;*
- ✓ *duhul înţelegerii - aceasta este înţelegerea legăturilor dintre lumea văzută şi cea nevăzută;*
- ✓ *duhul sfatului - acesta înseamnă capacitatea de a deosebi binele de rău;*
- ✓ *duhul tăriei [al puterii] - aceasta este puterea autoritară asupra zidirii;*
- ✓ *duhul cunoştinţei - acesta este cunoaşterea esenţei celor create;*
- ✓ *duhul temerii de Dumnezeu – acesta este recunoaşterea puterii dumnezeieşti a Creatorului asupra ambelor lumi, văzută şi nevăzută şi supunearea în faţa voii lui Dumnezeu.*

Care om, de la Facerea lumii, a mai avut întru sine plinătatea tuturor acestor daruri ale Duhului Sfânt? Nimeni în afară de Domnul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu şi Om. Cu toate acestea, Duhul Sfânt împarte darurile Sale liber, precum voieşte şi le dăruieşte oamenilor, pe unele acestuia, iar pe altele cestuilalt. Dar toate laolaltă, în plinătatea şi puterea lor neîmpărţită, nu au strălucit decât în Unul Fiul lui Dumnezeu.

Dar de ce a fost nevoie ca Domnul Hristos să fie plin de duhul temerii de Dumnezeu când El însuşi este Dumnezeu? Răspuns: El nu avea duhul temerii de Dumnezeu ca Dumnezeu, ci ca Om, astfel încât să ne fie nouă pildă de adevărată şi desăvârşită omenitate.

Aşa cum a postit, a privegheat şi S-a nevoit ca un om spre a le fi spre pildă şi învăţătură oamenilor, tot aşa S-a temut de Dumnezeu ca om, spre a le fi spre pildă şi învăţătură oamenilor.

Căci ce le este mai de folos oamenilor infestaţi de păcat decât frica de Domnul? El, Cel pe deplin Sănătos, a trebuit să ia asupra Lui medicamentul ce se aplică păcătoşilor spre a fi solidar cu păcătoşii şi a îşi asuma Cel dintâi soarta lor: spre a-i întări să ia şi ei acest medicament mântuitor.

Oare nu face şi orice părinte la fel? Nu este el cel dintâi care gustă medicamentul pe care copilul îl refuză cu teamă şi plâns?

O, Stăpâne Doamne, Dumnezeul nostru, cela ce în Treime veşnic eşti închinat şi slăvit şi înaintea căruia se închină puterile cereşti, cântând cântarea îngerească: Sfânt, Sfânt, Sfânt Domnul Savaot, primeşte şi închinarea noastră, a celor prea mici şi păcătoşi şi ne mântuieşte pe noi. Căci numai Ţie se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea în veci. Amin.

18 august

Pomenirea Sfântului prea cuvios Ioan de la Rila

Acest mare ascet şi sfânt al Bisericii ortodoxe s-a născut lângă Sofia, în Bulgaria, în oraşul Skrino, în timpul domniei ţarului Boris.

El s-a născut din părinţi săraci dar foarte credincioşi şi plini de toată cuviinţa. După moartea părinţilor lui, Ioan s-a tuns monah şi s-a retras în sihăstria unui munte, unde sălăşluindu-se într-o peşteră a dus o viaţă de mari nevoinţe.

Acolo el a îndurat atacurile cumplite ale dracilor, atât ale celor nevăzuţi, cât şi ale slugilor lor văzute: oameni străini şi ticăloşi, tâlhari şi propriile lui rudenii.

La urmă el s-a strămutat în Muntele Rila şi s-a sălăşluit în scorbura unui copac. El s-a hrănit numai cu ierburi şi cu păstăi de fasole care prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, au început să crească în apropiere de scorbura lui.

Iarăşi prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, timp de mulţi ani Sfântul Ioan de la Rila nu a văzut nici o faţă de om; aceasta până când a fost descoperit de nişte păstori care îşi căutau oile pierdute. Aşa s-a făcut sfântul cunoscut poporului, care a început să vină la el, căutând ajutor în boală şi sfat în greutăţile şi nenorocirile vieţii.

Chiar ţarul Petru al bulgarilor a venit la scorbura lui Ioan, căutând sfat de la el. Mulţi râvnitori pentru Sfânta credinţă şi vieţuirea monahală au venit şi s-au sălăşluit în apropierea sfântului. În curând acolo s-a înălţat o Sfântă Mânăstire, având o numeroasă obşte monahală.

Sfântul Ioan de la Rila s-a săvârşit către Domnul cu pace la anul 946, în optsprezece zile ale lunii august, în vârstă fiind de şaptezeci de ani. După moartea lui, el s-a arătat ucenicilor săi.

La început sfintele lui moaşte au fost mutate la Sofia, apoi în Ungaria, apoi la Târnovo, iar la sfârşit înapoi la Mânăstirea Rila, unde odihnesc şi astăzi.

De-a lungul veacurilor Sfânta Mânăstire din Muntele Rila a fost o făclie aprinsă norodului, un loc al puterilor de minuni făcătoare şi o mângâiere duhovnicească pentru creştinii bulgari, mai ales în cumplitele vremuri ale robiei turceşti.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Flor şi Lavru

Aceştia au fost fraţi după trup, după duh şi după vocaţie: Amândoi au fost creştini râvnitori şi cu îndeletnicirea amândoi maieştri tăietori în piatră. Ei au locuit în Iliria.

Un principe păgân i-a angajat să îi zidească un templu ce urma a fi închinat idolilor. Dar s-a întâmplat că la vremea lucrului, a sărit o aşchie de piatră şi a orbit ochiul fiului popei idolesc, Merentius, care se uita curios la lucrarea celor doi pietrari. Văzându-şi fiul plin de sânge şi cu ochiul scos, preotul cel idolesc a început să strige cu mânie la cei doi pietrari, voind să-i bată. Dar cei doi fraţi i-au zis că de va crede în Domnul Hristos Iisus Dumnezeu în care credeau şi ei, fiul lui se va vindeca. Păgânul a făgăduit. Atunci Sfinţii Flor şi Lavru s-au rugat cu lacrimi de umilinţă către Dumnezeu, Domnul cel Viu şi au însemnat ochiul curs al copilului cu semnul Sfintei Cruci. Copilul s-a vindecat numaidecât şi s-a făcut cu totul sănătos, aşa cum fusese şi mai înainte. Atunci Merentius şi fiul lui au primit din tot sufletul Sfântul Botez.

La scurt timp amândoi aveau să ia cununa muceniciei prin foc, ca mărturisitori ai lui Hristos.

După ce Sfinţii fraţi Flor şi Lavru şi-au săvârşit lucrarea templului, ei au ridicat deasupra lui o Cruce, au chemat toţi creştinii de faţă şi au făcut înaintea lui Dumnezeu rugăciuni de închinare a acestui templu numelui Domnului Iisus Hristos, cu priveghere de toată noaptea şi cu cântări.

Auzind acestea, cezarul Iliricului i-a aruncat pe toţi acei creştini în cuptoare de foc unde au ars de vii, iar pe Flor şi pe Lavru i-a aruncat într-un puţ adânc, pe care 1-a umplut apoi cu necurăţie. Astfel au murit sufocaţi sfinţii.

Sfintele lor moaşte s-au aflat de abia după mulţi ani şi au fost mutate la Constantinopol.

("Sfinţii Flor şi Lavru, fiind legaţi la roata unui car, au fost bătuţi, apoi trimişi la ighemonul Licon, care i-a băgat într-un puţ adânc, unde se rugau lui Dumnezeu şi pentru cei ce aveau să le facă pomenirea şi pentru bunăstarea lumii, pentru încetarea prigoanei [împotriva creştinilor] şi aşa şi-au dat sufletele. Peste câţiva ani au fost scoase cinstitele lor moaşte din puţ şi aşezate cu cinste în racle, care izvorau miruri şi izvoare de tămăduiri celor ce se apropiau de ele." - din Sinaxarul

Sfinţilor din Mineiului pe August, Bucureşti: Ed. Inst. Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2003, p. 224.)

Sfinţii mucenici Flor şi Lavru au băut paharul muceniciei în veacul al doilea după Hristos.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Emilian, episcopul cetăţii Trevi

Sfântul Emilian s-a născut în Armenia. Dorindu-şi mucenicia pentru Hristos, el a mers în Italia ca să predice Sfânta Evanghelie la Trevi, sub domnia răului împărat Diocleţian. Acolo el a fost uns episcop al cetăţii Trevi.

Ca urmare a celor multe minune lucrate de el prin puterea Duhului Sfânt, în timp ce era schingiuit pentru Domnul, cam la o mie de păgâni dintre cei care stăteau de faţă au crezut în Hristos Iisus şi L-au mărturisit atunci cu glas mare.

Ei cu toţii au fost omorâţi pe loc prin sabie ca şi Sfântul Emilian, împreună cu Sfântul Ilarion, părintele lui duhovnicesc şi împreună cu fraţii duhovniceşti Dionisie şi Hermippus.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Flor şi Lavru

Maica doi fii a născut, doi sfinţi;
Binecuvântată este maica cea lui Dumnezeu plăcută!

Minunatul Flor şi cu Lavru-al său frate,
Piatra cu dalta au tăiat,
Iar sufletele credincioşilor le-au şlefuit cu crucea.

Ce este dalta în piatră, aceea este crucea pentru suflet;
Ei înşişi de cruce şlefuiţi, pentru cruce au murit.

Preotul idolesc văzut-a ne mai văzută minune:
Ochiul cel scos înapoi sănătos s-a făcut!
Uluitoare minune! - aceasta de-ajuns i-a fost lui:
Pe fiul luându-şi alergat-a la Sfântul Botez -
La botezul crucii, întru care mucenicește
Şi tatăl şi fiul sângele şi-au dat.

Minunaţii fraţi mucenici, Flor şi cu Lavru,

Pietrari artişti, comandă au primit să ridice un templu.
Dar întru ale lor inimi ei lui Dumnezeu Adevărat
Se închinau, pe El slăvind.

Templul păgânesc fraţii l-au săvârşit,
Dar deasupra cu Sfânta Cruce îl au însemnat -
Şi iată minune! - Biserică Creştină a ieşit.

Ei templul l-au împodobit cu cântări de slavă
Dintru creştineşti inimi, lui Hristos.
Ei cu lumină de făclii curate l-au împodobit,
Şi cu bună mireasmă de tămâie.

Cu adevărat, oamenii la înfăţişare sunt cu toţii la fel,
Dar acesta e mândru, pe când acesta smerit.
Ei la trup sunt cu toţii la fel,
Dar nicidecum la fel la duh şi la cuget.
Întru unul se află Hristos şi vieţuire sfântă,
Iar într-altul pustietate şi patimi drăceşti.
Ci fie-ne nouă ale noastre trupuri dăruite de Domnul,
Adevărate temple închinate Duhului lui celui Sfânt.
Fie-ne nouă biserici sfinţite
Ale noastre suflete şi trupuri,
Pentru-ale lui Flor şi Lavru mucenicești rugăciuni.

Cugetare

Nu arareori vedem, chiar şi în vremurile noastre, cum părinţii se fac răspunzători pentru pieirea sufletească a copiilor lor. Nu de puţine ori, atunci când un copil prezintă înclinaţii pentru o viaţă mai contemplativă şi doreşte să se afierosească cu totul lui Dumnezeu, intervin părinţii care îl împiedică de la aceasta şi se fac astfel asasinii sufletului copilului lor.

Uneori astfel de copii, spre pedeapsa părinţilor lor, se întorc în partea cealaltă şi se dedau unei vieţi pline de perversiuni.

Un tânăr pe nume Luca, nepot de frate al Sfântului Ioan de la Rila, a auzit despre unchiul lui şi a fost atras de dorinţa de a se închina şi el vieţii monahiceşti pe lângă el, aşa încât s-a dus în munte ca să îl cerceteze.

Sfântul Ioan 1-a primit pe nepotul lui Luca cu dragoste şi a început să îl povăţuiască şi să îl înveţe pe calea sfinţeniei. Dar într-o zi la peştera sfântului a venit plin de mânie tatăl tânărului, care a început să se stropşească păgâneşte la sfântul, strigând că vrea să îi distrugă copilul în acea pustie. El nu a auzit nicidecum sfaturile şi cuvintele blânde ale Sfântului Ioan, fratele lui cel trupesc.

Tatăl şi-a scos atunci fiul de acolo cu forţa. Pe drum, s-a ivit un şarpe care 1-a muşcat pe Luca mortal. Tatăl cel sălbatic a văzut în această moarte pedeapsa lui Dumnezeu, dar a fost prea târziu. El s-a întors în Munte la fratele lui cel sfânt, bocind şi osândindu-se pe sine. Dar sfântul i-a poruncit doar să-şi îngroape copilul, apoi să se întoarcă de unde a venit.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata alegere a Domnului, ca David să fie rege în Israel:

- *La cum Domnul 1-a trimis pe Samuel în Betleem, la casa lui Iesei, spre a-1 unge rege în Israel pe unul din fiii lui, după cum îi va arăta El;*
- *La cum Domnul i-a arătat lui Samuel să îl ungă rege pe David, păstorul de la oi, al optulea şi cel mai mic dintre fiii lui Iesei;*
- *La cum Samuel 1-a uns pe David, iar peste David S-a pogorât atunci Duhul lui Dumnezeu.*

Predică despre pacea dintre lup şi miel

Atunci lupul va locui laolaltă cu mielul şi leopardul se va culca lângă căprioară (Isaia 11:6). Aşa rostit-a adevărul prorocul cel adevărat al Domnului. Şi a adăugat mai departe: ***...şi viţelul şi puiul de leu vor mânca împreună şi un copil îi va paşte. Juninca se va duce la păscut împreună cu ursoaica şi puii lor vor sălăşlui la un loc, iar leul ca şi boul va mânca paie; Pruncul de ţâţă se va juca lângă culcuşul viperei şi în vizuina şarpelui otrăvitor copilul abia înţărcat îşi va întinde mâna (Isaia 11: 6-8).***

Fraţilor, dar oare când vor fi toate acestea? Trebuie să ştim că toate aceste deja au fost şi sunt de când Domnul nostru Iisus Hristos de minuni făcătorul S-a întrupat pe pământ. Acestea toate sunt o faptă din Paradis, care s-a restaurat pe pământ între oameni odată cu venirea Mântuitorului în el.

Prorocul grăieşte aici enigmatic şi cu toate acestea limpede: enigmatic, pentru că el nu are în vedere animalele pe care le numeşte, ci oamenii şi limpede, deoarece prorocia lui s-a împlinit întocmai întru Biserica lui Hristos. Oamenii, care prin obi-

ceiurile lor asemănatu-s-au lupilor, pisicilor sălbatice, leilor, urşilor, bivolilor, viperelor sau dimpotrivă, mieilor şi căprioarelor, cu toţii stau înaintea Pruncului din Betleem, uniţi prin credinţă, îmblânziţi de har, luminaţi de nădejde şi înălţaţi de iubire.

Prorocul mai profeţeşte şi de ce vor avea loc toate acestea: ***Că tot pământul va fi plin de temerea de Dumnezeu, precum marea este umplută de ape! (Isaia 11: 9).***

Luaţi trupeşte, oamenii nu sunt decât ţărână. Dar omul care crede în Hristos şi care cu adevărat îi urmează Lui, se face plin de cunoştinţă, precum marea este plină de apă. Mulţi oameni s-au făcut astfel. Astfel au fost mulţimile de sfinţi asceţi creştini din pustia Egiptului, de la Sfântul Munte Athos, din Insula Cipru, din Armenia, din Rusia şi din alte locuri ale pământului. Şi aceasta nu este totul. Cunoştinţa de Dumnezeu s-a împrăştiat astăzi pe toată suprafaţa pământului.

Sfânta Scriptură a ajuns la toate limbile pământului. Puţine sunt cotloanele de lume în care nu se citeşte Cuvântul lui Dumnezeu, în care nu se cunoaşte Numele Domnului şi în care nu se aduce Sfânta Lui Jertfă.

Unii îl neagă pe Hristos, alţii îl îmbrăţişează; unii se leapădă de Sfânta şi dreaptă credinţă, alţii vin cu sete la ea. Astfel se continuă lupta întru numele lui Hristos la scară planetară.

Apele umflate şi repezi ale râurilor se varsă în văi goale şi uscate; iar văile odinioară uscate se umplu de apă, făcându-se asemenea apelor celor adânci.

Lumea nu este pe deplin luminată cu lumina cunoştinţei, aşa cum am dori-o noi creştinii, dar prorocia prorocului Isaia s-a adeverit strălucit şi s-a împlinit cu desăvârşire. O, minunată este vedenia lui Isaia, fiul lui Amos, prorocul cel nemincinos al lui Dumnezeu!

O, Stăpâne Doamne de minuni făcătorule, îmblânzeşte întru noi firea noastră cea dobitocească, ca toţi împreună să rodim întru a Ta bogăţie şi dreptate şi toţi să ne împărtăşim din slava Slavei Tale celei neapropiate şi viaţă veşnică dintru a Ta Viaţă să avem, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

19 august

Pomenirea Sfântului mucenic Andrei stratilat

Sfântul Andrei a fost tribun şi ofiţer de rang înalt în armata imperială a Romei, în timpul împărăţiei lui Maximian. El a fost de neam sirian şi a făcut parte din armatele locale în Siria.

Când persanii s-au constituit într-o ameninţare militară la adresa Imperiului roman, lui Andrei i s-a încredinţat comanda unei armate de apărare a Imperiului. De aceea el a fost ridicat la rangul de „stratilat”, ceea ce înseamnă general.

Andrei era în taină creştin, deşi încă nu primise Sfântul Botez. El avea credinţă totală în Hristos Iisus cel înviat şi şi-a ales în subordinea sa numai unităţi formate din militari de elită.

Înaintea bătăliei, el şi-a instruit soldaţii, arătându-le că, dacă din mijlocul vâltorii bătăliei vor chema numele unuia Dumnezeu celui Viu, Iisus Hristos, duşmanii se vor împrăştia ca praful şi ca pulberea înaintea lor.

Cu adevărat el le-a insuflat râvna sfântă oştenilor lui, pentru Dumnezeu şi pentru comandantul lor, Andrei. ***Ei L-au chemat pe Domnul Dumnezeu Iisus Hristos în ajutor şi aşa au pornit la atac.*** Armata persană a suferit atunci o înfrângere zdrobitoare, fiind distrusă complet.

Când Andrei a intrat biruitor în Antiohia, unii mâncaţi de invidie 1-au denunţat pe Andrei că este în taină creştin. Deputatul imperial 1-a convocat pe Andrei la curte, iar ***Andrei a mărturisit acolo pe faţă şi cu vitejie credinţa lui în Hristos.***

El a fost pentru aceasta torturat cu sălbăticie şi aruncat în temniţă, iar după aceea trimisul imperial i-a scris imperatorului de la Roma cele despre Andrei. Cunoscând marele respect de care se bucura Andrei în rândurile întregii armate, pe care Andrei o putea mişca la acţiune cu un simplu gest, împăratul a scris reprezentantului său de la Antiohia să îl elibereze imediat pe Andrei din închisoare şi să aştepte altă împrejurare şi să găsească alte motive spre a-1 ucide.

Andrei a aflat despre sfatul împăratului şi despre comanda lui prin descoperire dumnezeiască. Eliberat din temniţă fiind, Andrei şi-a luat armata, formată din două mii cinci sute nouăzeci şi trei de militari de elită şi au pornit spre Tarsul

Ciliciei, unde cu toţii au primit Sfântul Botez din mâinile episcopului Petru al Tarsisului.

Prigoniţi şi acolo de autorităţile imperiale, generalul Andrei şi armata lui au urcat mai adânc în Armenia, în Munţii Taurus. Armatele romane i-au ajuns pe când ei se rugau într-un defileu din acei munţi şi i-a decapitat pe toţi. Nici unul dintre ei nu a schiţat măcar vreun gest de apărare, ci cu toţii au băut liniştiţi şi cu bucurie paharul muceniciei pentru Hristos.

În acel defileu, unde a curs ca apa sângele acelor mii de mucenici, a izbucnit un izvor de ape vindecătoare prin care s-au curăţit de boli mulţime de popor.

Episcopul Petru a venit acolo în taină, însoţit de clerici ai săi şi au îngropat cu cinstita rânduială de înmormântare pe toţi mucenicii, chiar pe locul unde au fost omorâţi.

Murind cu cinste, ei cu toţii s-au încununat cu cununile biruinţei şi s-au strămutat întru locaşurile cele slăvite gătite lor în ceruri de către împăratul Slavei, Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Teofan [cel nou şi făcătorul de minuni care a sihăstrit în Muntele Nausei din Macedonia]

Sfântul Teofan acesta s-a născut la Ioannina. Tânăr fiind, el şi-a lăsat sălaşul părintesc şi s-a dus la Muntele Athos, unde s-a tuns monah în Mânăstirea Dochiaru.

El s-a făcut tuturor pildă prin sfinţenia vieţii lui: prin privegheri, postiri, rugăciuni, şi toată nevoinţa. Din această pricină, el a fost ales cu o inimă şi cu o gură de întreaga obşte să fie egumen mânăstirii.

Mai târziu, iscându-se, din ispitirea diavolului, tulburare în mânăstire, Sfântul Teofan împreună cu nepotul lui după trup au ieşit din Munte şi au mers la Beria din Macedonia, unde s-au sălăşluit într-o mânăstire închinată Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Când obştea aceastei sfinte mânăstiri s-a întărit întru cuvioasa vieţuire şi întru toată virtutea, Teofan a lăsat-o în grija egumeniei nepotului lui, iar el însuşi s-a retras în pustia Muntelui Nausa, unde a întemeiat o obşte monahală în numele Sfinţilor Arhangheli.

Sfântul Teofan a adormit cu pace în veacul al cincisprezecelea. Sfintele lui moaşte

de minuni făcătoare se odihnesc în Muntele Nausa, lucrând şi acum minuni mari cu puterea lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Timotei, Agapie şi Thecla

Toţi trei au luat cununa muceniciei pentru Hristos în timpul domniei răului împărat Diocleţian.

Timotei a fost ars de viu, iar Agapie şi Thecla au fost aruncaţi la fiare.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Andrei stratilat

Măreaţă zidire Munţii Taurus sunt,
Al omului glas în ecou de stâncile lor n-a sunat,
El de glas omenesc nu a reverberat acolo nicicând
Aproape de la facerea lumii;

Aceasta până într-o zi.
Atunci, în liniştea milenară
A acestei catedrale de piscuri,
Glas de om a intrat, spre a păşi spre ceruri:
Al lui Andrei stratilat viteazul creştin,
Împreună şi-al vitezelor lui mii de oşteni,
Tot unul şi unul.

Întru al Munţilor Taurus templu,
La ceas de rugăciune,
Lupii în obştea de mieluşei au intrat, sfâşiind-o.

Generalul Andrei, imperiul a salvat de la persana pieire,
Iar imperiul i-a mulţumit masacrându-l,
Precum şi pe salvatoarele oşti.

Andrei înaintea lui Dumnezeu genunchii şi-a plecat,
La fel şi-ale lui două mii de suflete viteze;

El bine oştirea şi-a-mbărbătat, prietenilor lui zicând:
„Iată ceasul bine primit, iată ziua mântuirii,
Iată plecarea noastră din astă viaţă trecătoare.
Cu smerenie sufletele noastre înaintea Domnului

Să le îngenunchiem.
Să-I mulţumim Domnului cu duh fierbinte
Pentru bunătăţile Sale, Să-I mulţumit Lui
pentru că ne-a învrednicit
De paharul sfânt al muceniciei.
Domnului să-I mulţumim dintr-a inimii căldură,
Şi pe călău să nu-l urâm".

Aşa grăit-a comandantul Andrei,
Iar miile de viteji înaintea Domnului
Genunchii şi-au plecat, cu bucurie.

Din inimile lor rugăciunea sfântă,
Dreaptă ca tămâia, văzduhul a înmiresmat.

Călăii săbiile au lucit înaintea oştirilor de îngeri:
Cerurile atunci larg s-au deschis,
Şi pe ale Raiului porţi triumfal au păşit
Andrei stratilat împreună cu miile lui de suflete viteze:
Aceştia pe duşmani i-au biruit,
Cu-al lor sânge aducând lui Hristos biruinţă.

Cugetare

Când peste oameni nevinovaţi se abat nenorociri neaşteptate, bine le este lor să nu înceapă a se jelui cârtind, ci mai vârtos să vadă în ele degetul Providenţei lui Dumnezeu. Căci prin acele nenorociri Dumnezeu voieşte să ne chivernisească nouă, celor ce ne socotim nevinovaţi, un bine mai mare.

A fost adusă întru o bună zi egumenului Mânăstirii Dochiaru, Sfântul Teofan [cel nou], vestea că turcii 1-au prins viu pe fiul surorii lui, 1-au forţat să treacă la islam şi 1-au dus cu ei la Constantinopol. Sfântul Teofan atunci a ieşit imediat din Munte cu destinaţia Constantinopol, unde cu ajutorul lui Dumnezeu 1-a aflat pe nepotul lui. El şi-a scos nepotul din Constantinopol în mare taină şi 1-a adus apoi cu sine în Sfântul Munte, la mânăstirea lui. Acolo 1-a întors pe nepot la credinţa creştină şi 1-a tuns monah.

Din această pricină călugării au început să cârtească împotriva egumenului şi a nepotului lui, zicând că din pricina lor se va abate asupra mânăstirii mânia turcilor, care vor veni şi îi vor ucide, distrugând şi mânăstirea.

Neştiind cum să facă mai bine, Sfântul Teofan atunci a părăsit nu doar Mânăstirea Dochiaru, ci şi Sfântul Munte cu totul, retrăgându-se împreună cu nepotul lui la Beria, în Macedonia.

Lucrarea sfântă a lui Teofan la Beria şi mai apoi în Muntele Nausa, a dovedit cât de providenţială a fost acea nenorocire pentru binele mai larg al Bisericii. Căci ceea ce Sfântul Teofan nu putuse niciodată împlini în Sfântul Munte, el a desăvârşit în aceste alte locuri ale stăpânirii lui Dumnezeu în care a fost nevoit să se retragă din pricina nenorocirii: el a întemeiat în Macedonia două mânăstiri în care s-au mântuit, în timp, mulţime de monahi şi unde au aflat izbăvire şi întărire mulţime de popor.

De asemenea, sfintele lui moaşte s-au făcut izvor de binefaceri sfinte şi de aflare a credinţei creştine printre mulţi oameni necredincioşi sau slabi în credinţă.

Astfel proniază Dumnezeu vieţile oamenilor întru dumnezeiască înţelepciunea Sa, întorcând spre cel mai mare bine nenorociri ce par a aduce cu ele sfârşitul oricărui bine.

Luare aminte

Să luăm aminte la lucrarea dumnezeieştii Pronii în viaţa lui David împăratul şi prorocul (I Regi 16):

- *La cum Duhul lui Dumnezeu a plecat de la Saul din pricina păcatului lui;*
- *La cum a venit în loc asupra lui Saul un duh rău care a început să îl chinuiască din timp în timp, astfel încât Saul a dorit pe lângă el un cântăreţ din harpă care să îi alunge apăsarea cu care îl apăsa duhul cel rău;*
- *La cum slugile regelui 1-au aflat pe David şi 1-au adus la rege ca să îl mângâie cu cântul psaltirii şi alăutei lui.*

Predică despre puterea lui Dumnezeu şi nimicnicia idolilor

Iată Domnul vine pe nor uşor şi ajunge în Egipt. Idolii Egiptului tremură înaintea feţei Lui şi inima egiptenilor se topeşte în ei (Isaia 19: l).

Fugind de la faţa nelegiuitului rege Irod, „faraonul" Ierusalimului, Domnul a sosit în Egipt. Adevăratul Israil nu se socoteşte după locul geografic al sălăşluirii lui, ci după duhul lui şi după faptele vieţii.

La vremea Naşterii Domnului, în Ierusalim predominea mai multă nelegiuire şi nedreptate decât stăpânise vreodată în Egiptul Faranonilor, aşa cum se întâmpla întotdeauna atunci când credincioşii adevăraţi se leapădă de Sfânta credinţă: ei se fac mai răi decât păgânii şi decât cei care niciodată nu au cunoscut pe Adevăratul Dumnezeu.

Vedem aceasta astăzi sub ochii noştri, cu cele ce se întâmplă în Rusia *(S-a spus în anul 1928, când Rusia era deja sub stăpânirea bolşevică. Dar privind cu atenţie evenimentele din jurul nostru care se întâmplă astăzi în România şi în lume, socotind, pe de o parte, doar catastrofele naturale din acest an, fără precedent în istorie, iar de cealaltă permanentizarea atacurilor teroriste, în toate zonele de conflict, vedem cum cugetarea Sfântului Nicolae Velimirovici rămâne mereu valabilă.)*, unde conducătorii ţării au apostaziat de la Hristos.

La vremea naşterii Mântuitorului, Egiptul era însă un loc mai bun şi mai ospitalier pentru El decât capitala ţării Lui, Ierusalimul.

Să comparăm cuvintele proorocului Isaia redate mai sus cu cuvintele rostite de Arhanghelul ce s-a arătat în vis dreptului Iosif: ***Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi fugi în Egipt şi stai acolo până ce-ţi voi spune (Matei 2: 13);*** şi ne vom convinge imediat că prorocul nu se referă la nimeni altcineva decât la Hristos Domnul. Ne vom convinge şi mai mult de aceasta când vom asculta şi cuvintele altui proroc care zice: ***Din Egipt am chemat pe Fiul Meu (Osea 11: 1).***

Dar ce este norul uşor pe care va veni El în Egipt? Norul uşor semnifică trupul omenesc al Domnului, întru care S-a îmbrăcat dumnezeirea Lui, căci trupul este ca un nor des întru care locuieşte însuşi omul. Prin urmare, aceasta este o prorocie despre întruparea Domnului.

Unii Sfinţi părinţi interpretează că norul uşor se referă la Maica lui Dumnezeu şi pururea Fecioara care prin postiri, privegheri, rugăciuni şi aspre nevoinţe şi-a făcut trupul său uşor ca un nor. Trupul Născătoarei de Dumnezeu a fost uşor ca un nor mai ales din aceea că a biruit întru el şi întru sine toate patimile care îndeobşte îngreunează trupul omenesc şi toată fiinţa omului.

O, Multîndurate şi Atotmilostive Doamne, cela ce voieşti ca tot omul să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină, fără să cauţi la faţa lui dacă este iudeu sau elin sau egiptean; mântuieşte-ne pe noi şi ne miluieşte, căci noi numai întru Tine Unul nădăjduim şi numai Ţie Unuia ne închinăm şi numai Ţie îţi mulţumim în veci, Amin.

[Căci Lui îi mulţumim şi când mulţumim Sfinţilor Lui şi binefăcătorilor noştri-n. tr.].

20 august

Pomenirea Sfântului şi măritului proroc Samuel

Samuel a fost cel de al cincisprezecelea şi ultimul dintre Judecătorii poporului lui Israel. El a trăit cu unsprezece veacuri mai înainte de Hristos.

Samuel s-a născut din tribul lui Levi, din părinţii Elkanah [Elcana] şi Hannah [Ana], la locul numit Ramatha [Rama, Arimathea], unde peste multe veacuri avea să se nască Iosif cel din Arimathea, care L-a înmormântat pe Domnul Hristos.

Cu rugăciunea şi cu lacrimile cele de mulţi ani, vârstnica şi stearpa Ana a cerut de la Dumnezeu prunc de parte bărbătească, spre a îl afierosi Domnului. Domnul i-a ascultat rugăciunea şi i 1-a dăruit pe Samuel. Ea şi-a ţinut cuvântul şi după ce a înţărcat pruncul la vârsta lui de trei ani, 1-a adus şi 1-a dăruit la templul Domnului.

Locuind lângă Chivotul Legii care atunci se afla la Silo, copilul Samuel, în anul al doisprezecelea al vieţii lui, a avut descoperire de la Dumnezeu despre pedepsele ce aveau să cadă asupra casei marelui preot Eli din pricina depravării şi desfrâului fiilor acestuia, Hophni şi Phineas [Ofhi şi Finees].

Descoperirea s-a împlinit în curând, căci filistinii i-au robit pe israeliţi, i-au ucis pe amândoi fiii lui Eli şi au pus mâna pe Arca Legământului [Chivotul Legii]. Când trimisul i-a adus lui Eli această cumplită veste, el a căzut la pământ mort, întru al nouăzeci şi optulea an al vieţii lui. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu nora lui, soţia lui Finees.

Timp de douăzeci de ani au rămas poporul lui Israel robi la filisteni. După aceea, Dumnezeu 1-a trimis pe Samuel înaintea poporului ca să îi predice pocăinţa, ca aceştia să se pocăiască şi să le pară rău de păcatele lor, dacă vor să scape de sub robia idolatrilor şi păgânilor filisteni. Poporul s-a pocăit, a lepădat idolii filistenilor şi au început a umbla în căile Domnului Dumnezeu, recunoscând în Samuel pe prorocul, preotul şi judecătorul Domnului.

Samuel atunci a alcătuit o armată cu care a pornit împotriva filistenilor. Cu ajutorul lui Dumnezeu, el a semănat panică, derută şi groază în armata duşmană, a învins-o şi 1-a eliberat pe Israel.

După acestea, Samuel a judecat cu pace poporul lui Dumnezeu până la bătrâneţi adânci. Văzându-1 de acum bătrân, poporul i-a cerut să le pună un rege care să ră-

mână în urma lui. Zadarnic a încercat Samuel să întoarcă poporul de la o asemenea nelegiuire, zadarnic le-a arătat că Domnul Dumnezeu este regele lor care este cu ei în toate zilele şi în veşnicie, Viu în veci şi puternic să-i călăuzească fără îndoială. Poporul a insistat cu încăpăţînare să fie asigurat cu un rege după moartea lui Samuel.

Deşi cu adevărat lucrul acesta L-a scârbit pe Dumnezeu, El i-a zis lui Samuel să ungă acestui popor îndărătnic rege pe Saul, care era fiul lui Kis din tribul lui Veniamin.

Saul nu a fost decât puţin timp rege în Israel, căci Dumnezeu 1-a lepădat de la faţa Lui, din pricina obrăzniciei şi neascultării lui.

Domnul apoi i-a poruncit lui Samuel să îl ungă rege în Israel pe David, fiul lui Iesei, înaintea morţii lui, Samuel a adunat la sine tot poporul şi s-a despărţit de ei.

Când a murit, tot poporul 1-a plâns, apoi 1-a luat şi 1-a îngropat cu cinste în pământul casei lui din Rama.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Filip, episcopul Heraclionului şi a lui Severus, presbiterul şi Hermes, diaconul, cei împreună cu dânsul

Se pare că aceşti Sfinţi mucenici au fost cu siguranţă de neam slav. Ei i-au slujit lui Dumnezeu în Tracia, unde au fost daţi prima oară la chinuri pentru Hristos.

Când păgânii s-au repezit să pună foc la o biserică creştină, viteazul Filip a zis căpeteniilor lor: „Oare credeţi că Dumnezeu stă apărat de aceşti pereţi? El locuieşte în inimile noastre!"

Păgânii au dat foc acelei biserici şi au ars şi sfintele cărţi. Clerul a fost înşfăcat şi dus la Jedrene unde, după întemniţare şi torturi bestiale, au fost aruncaţi pe jumătate arşi în râul Marita.

Treizeci şi opt de alţi creştini au luat şi ei moarte mucenicească împreună cu dânşii. Se crede că aceşti sfinţi mucenici au luat cununa în timpul domniei lui Diocleţian.

Cântare de laudă la Sfântul şi slăvitul proroc Samuel

Dreptul Samuel

robul cel iubit al Domnului este,
Şi poporului Lui judecător iubit.

El pe Dumnezeu iubit-a mai presus de toate.
Porunca şi lege vieţii lui fost-a
Cuvântul lui Dumnezeu.

Voia lui Dumnezeu el poporului vestit-a,
Cu ea a norodului viaţă a-îndreptat.

El, dreptul, înaintea lui Dumnezeu
Jertfă de lacrimi neîncetat adus-a,
Pentru păcatele poporului Său.

Samuel preot şi proroc fost-a,
şi drept judecător.

El în feluri trei a slăvit pe Domnul:
în fiece cuvânt, în fiecare faptă
Şi-n toată nevoinţa de priveghere, rugăciune şi post;

El Domnului slujit-a cu fiinţa lui toată.
El pildă căpeteniilor lumii a fost:
„Nimeni vreodat' poate vreun bine să facă,
Câtă vreme depărtatu-s-a de Dumnezeu!
Cela ce a Domnului Lege o taie,
făcând-o pe a lui,
Cela ce a sinelui lege o face,
de Dumnezeu neştiind,
Acela blestemat rege este,
şi blestem mare poporului său.
Un astfel de rege la moarte poporul îşi duce,
Şi primul moşteneşte gheena în veac.
Un astfel partea lui Saul primeşte,
Şi-a tuturor celor asemenea lui.
Un astfel poporul în păcate scufundă,
Şi-ale poporului nelegiuiri pe umerii lui cad.
Adevăratul Rege rob al Domnului este,
Al Unuia Singur, Domnului Dumnezeu.
Doar un astfel de rege pe popor mântuieşte

Întru veşnicia Domnului Dumnezeu. "

Astfel Samuel învăţat-a poporul,
În faptă şi în cuvânt.
Astfel sună adevărul lui veşnic,
Din veac şi până în veac.

Cugetare

Să ne pocăim de păcatele noastre cu amar, mai înainte ca moartea să ne închidă uşa vieţii şi mai înainte ca ea porţile înfricoşatei Judecăţi să ni le deschidă larg.

Să ne pocăim cu amar mai înainte de ceasul morţii, căci nu ştim ceasul, nici ziua, când hida moarte ne va lua pe noi; de aceea astăzi şi acum să ne pocăim cu amar.

Astăzi şi acum să ne plângem cu amar păcatele noastre şi împreună cu Sfântul Efrem Sirul să zicem:
Mai înainte ca roata vieţii mele să se-oprească, Doamne, miluieşte-mă pe mine, păcătosul;
Mai înainte ca vântul morţii într-ale mele oase să sufle, mai înainte ca boala, al morţii trimis, trupul meu să înceapă să-1 muşte, miluieşte-mă pe mine, păcătosul;
Mai înainte ca soarele ochilor mei să se-ntunece, miluieşte-mă pe mine, păcătosul şi întru ceasul acela Lumina Ta lumineze întunericul minţii mele, a prea mult păcătosului;
Mai înainte ca trupul meu de ţărână fără frumuseţe şi chip înapoi în ţărână să cadă, miluieşte-mă pe mine, păcătosul;
Mai înainte c-ale mele păcate înaintea înfricoşatului Tău Judeţ să se îndreptăţească, miluieşte-mă pe mine, păcătosul! Ruşinii aceleia cumplite Hristoase Iisuse Doamne, nu mă da pe mine, mult păcătosul!
Mai înaintea venirii Oştirilor cereşti şi-a Ta, a împăratului Slavei, când netrebnica omenire înaintea Tronului de judecată va sta, miluieşte-mă, miluieşte-mă, pe mine păcătosul!
Mai înainte de Trâmbiţa ce sfârşitul va suna, vestind a Ta slăvită Venire, ai milă de mine, ticălosul, o, Stăpâne Iisuse Hristoase Doamne!
Mai înainte ce Sfânta Ta mână mie ticălosului Poarta Raiului îmi va încuia, miluieşte-mă, miluieşte-mă, pe mine păcătosul!
Miluieşte-mă, miluieşte-mă, pe mine păcătosul, mai înainte ce viermii neadormiţi ai gheenei ticălosul meu trup îl vor mânca.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata biruinţă a lui David asupra lui Goliat (I Regi 17):

- *La cum Goliat a înfricoşat cu totul armata lui Israel prin forţa staturii lui uriaşe şi prin armele şi armura sa;*
- *La cum David a nădăjduit întru Domnul şi 1-a ucis cu praştia pe uriaşul Goliat;*
- *La cum David a biruit pentru că a crezut tare că acest război este al Domnului (I Regi 17: 47), adică războiul credincioşilor împotriva necredincioşilor.*

Predică despre întoarcerea Egiptului la Dumnezeu

Domnul Se va face ştiut în Egipt şi egiptenii vor cunoaşte pe Domnul în ziua aceea. Şi vor aduce arderi de tot şi prinoase şi vor face făgăduinţe Domnului şi le vor împlini (Isaia 19: 21).

O, cât de schimbătoare este inima omului! Dar dintre toate schimbările, cea mai ruşinoasă este aceea când din credincios, omul se face necredincios! Şi iarăşi, dintre toate schimbările, nu este nici una mai slăvită decât aceasta: ca omul necredincios să se întoarcă şi să se facă credincios!

Prima schimbare, cea ticăloasă şi ruşinoasă, a fost atunci când iudeii L-au ucis pe Domnul şi Dumnezeul Iisus Hristos; iar cealaltă, cea slăvită, a fost atunci când egiptenii au crezut în Hristos.

Egiptul a fost în vechime cel mai mare prigonitor al oamenilor care credeau întru Unul Domnul Dumnezeu nemuritor şi viu; căci egiptenii înşişi erau un popor idolatru, care se închina idolilor şi simbolurilor ciudate şi moarte şi se încredeau în miturile vrăjitorilor şi descântătorilor.

Dar iată ce uimitoare prorocie proroceşte Isaia, fiul lui Amos, adevăratul proroc al Domnului!

- ✓ *El în vedenie vede că Egiptul Îl va recunoaşte pe Unul Domnul Dumnezeu cel Viu atunci când El Se va întrupa între oameni!*
- ✓ *El în vedenie vede cum idolii vor cădea la pământ, cum se vor dărâma capiştile idoleşti şi se vor sfărâma toate totemurile şi talismanele cu chipuri de animale şi cum se va înălţa atunci altarul de jertfă al Unuia Dumnezeu.*

- ✓ *El în vedenie vede cum se va aduce Sfânta şi nesângeroasa Jertfă în locul jertfelor celor necurate şi sângeroase şi cum se va jertfi Domnului jertfă bine primită şi raţională în locul celei neraţionale.*
- ✓ *El în vedenie vede cum se va umple Egiptul şi pustiurile lui de sute şi mii de monahi afierosiţi Domnului, care vor lua asupra lor pentru El cu dragoste sărăcia, ascultarea, fecioria şi toate nevoinţele trupului şi sufletului.*
- ✓ *El în vedenie vede cum acest Egipt odinioară întunecat de fumul puturos al idolatriei va străluci într-un viitor de mulţimea celor mai mari asceţi ai lumii, a miilor de mucenici pentru Hristos, a celor mai luminate minţi şi a celor mai mari făcători de minuni.*

O, minunată vedenie! Şi prea minunată este împlinirea ei!

Despre aceasta, Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Soarele şi mulţimea luminătorilor nopţii din tăria cerului sunt mai puţin luminoşi decât obştea asceţilor din slăvita pustie a Egiptului."

Cu adevărat s-au împlinit toate cele văzute şi prorocite de Isaia, fiul lui Amos, prorocul cel adevărat şi văzător al lui Dumnezeu!

O, Multîndurate şi Atotmilostive Doamne, carele peste Egiptul odată idolatru şi prigonitor al credincioşilor Tăi ai vărsat din belşug mare şi bogată mila Ta şi 1-ai luminat cu lumina cunoştinţei Tale celei bogate! Luminează-ne şi pe noi în vremurile acestea cu puterea Duhului Tău celui Sfânt şi cu pildă luminoasă a vieţilor celor mari Sfinţi egipteni din vechime, Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

21 august

Pomenirea Sfântului apostol Tadeu

Acest Sfânt Tadeu a fost unul dintre cei şaptezeci de apostoli mai mici, iar nu Sfântul apostol Tadeu dintre cei doisprezece apostoli mari.

Sfântul Tadeu acesta 1-a cunoscut mai întâi pe Sfântul Botezător Ioan şi s-a botezat din mâna lui; apoi, L-a aflat pe Domnul şi I-a urmat Lui. Domnul Hristos 1-a numărat printre cei şaptezeci de apostoli mai mici aleşi de El, pe care i-a trimis însuşi la propovăduire, doi câte doi, înaintea eţei Lui (Luca 10: 1).

După slăvita Lui înviere şi înălţare, Domnul L-a trimis pe Tadeu la Edessa, care era chiar locul de naştere al lui Tadeu, după făgăduinţa pe care i-o dăduse regelui Avgar când i-a trimis şi Sfânta Mahramă, adică al Lui Chip nefăcut de mâini omeneşti (vezi pomenirea la 16 august).

Sărutând atunci Sfânta Mahramă, Avgar s-a vindecat cu totul de lepra ce-i cuprinsese tot trupul, afară de un mic loc pe faţă. Când Sfântul Tadeu, apostolul a ajuns la curtea lui Avgar după făgăduinţa Domnului, el a avut din partea regelui o primire răsunătoare şi princiară.

Apostolul lui Hristos 1-a învăţat pe Avgar deplin credinţa creştină şi i-a făcut Sfântul Botez. Ieşind din apele Sfântului Botez, regele Avgar a ieşit cu desăvârşire curăţat, inclusiv fără mica pată de lepră care îi mai rămăsese pe faţă. Slăvindu-L pe Dumnezeu, Avgar a hotărât că tot poporul lui trebuie să primească învăţătura Sfintei şi dumnezeieştii credinţe celei mântuitoare şi cu râvnă şi evlavie să îl slăvească pe Unul Adevăratul Dumnezeu. Pentru aceasta el i-a chemat de faţă pe cei dintâi şi cei mai nobili cetăţeni ai săi, spre a asculta cu toţii, împreună, învăţătura cea mântuitoare despre Hristos din gura apostolului Lui, Tadeu.

Ascultând cuvintele apostolului şi văzându-l pe regele lor vindecat de cumplita lepră cu desăvârşire, poporul cel ales al lui Avgar a lepădat idolatria şi toată necurata lor veche viețuire, au îmbrăţişat Credinţa creştină şi s-au botezat întru ea. Aşa s-a luminat atunci cu Hristos întreaga cetate a Edessei.

Regele Avgar a adus atunci mult aur pe care 1-a pus la picioarele Sfântului apostol Tadeu, dar Tadeu i-a zis: „Din moment ce al nostru aur moştenit de la părinţi 1-am lepădat pentru Hristos, cum dar ne vom împovăra cu aur străin?"

Sfântul apostol Tadeu a predicat Sfânta Evanghelie a Domnului Iisus Hristos în toată Siria şi Fenicia.

El s-a mutat către Domnul în cetatea Feniciei, Beirut.

Pomenirea Sfintei muceniţe Vasa şi a Sfinţilor mucenici Teognie, Agapie şi Pistos, cei trei copii ai ei

Vasa a fost soţia unui bărbat idolatru pe nume Valerie, care era preot păgânesc. Pe cei trei copii pe care i-a avut cu acesta, Vasa i-a crescut în credinţa creştină moştenită de la părinţi. Dar soţul ei a urât-o din pricina credinţei ei şi a dat-o şi pe ea şi pe fiii lui pe mâna autorităţilor păgâne sub acuza de creştinism.

După torture bestiale, fiii au fost decapitaţi (se crede că acestea au avut loc la Edessa din Macedonia). Vasa însăşi şi-a întărit fiii la mucenicie şi s-a bucurat cu duhul văzându-i încununaţi cu paharul muceniciei şi mântuiţi; iar ea însăşi, cu o râvnă încă şi mai mare, a mers din chin în chin.

Când torţionarii au aruncat-o pe Vasa în mare, îngerii Domnului au venit la ea şi au dus-o într-o insulă din Marea Marmara, unde a fost mai după aceea omorâtă prin decapitare sub domnia lui Maximian.

Aşa a luat Sfânta muceniţă Vasa îndoită cunună a muceniciei: ca muceniţă ea însăşi şi ca mamă de mucenici.

Pomenirea Sfântului pre acuvios Avraam cel din Smolensk

Sfântul Avraam s-a născut după trup în cetatea Rusiei Smolensk, ca răspuns la rugăciunile aduse de părinţii lui către Dumnezeu.

El a intrat de foarte tânăr în cinul monahal şi s-a dat apoi pe sine celor mai aspre vieţuiri, iubind şi râvnind după viaţa Părinţilor pustnici celor din vechime.

După o vreme el a întemeiat Mânăstirea cu hramul Sfintei Cruci de lângă Smolensk. El a îndurat multe ispite de la draci şi de la oameni, cu blândeţe, răbdare şi mulţumind lui Dumnezeu.

În timpul unei secete cumplite, Sfântul prea cuvios Avraam a făcut să plouă, cu sfintele lui rugăciuni către Domnul.

Vieţuind vreme de cincizeci de ani întru îngerescul chip, Sfântul prea cuvios Avraam s-a săvârşit cu pace către Domnul, cam pe la anul 1220.

Pomenirea Sfinţilor şi drepţilor părinţi Avraam, Isaac şi Iacov

Sfinţii şi drepţii părinţi ai Vechiului Testament: Avraam, Isaac şi Iacov se mai pomenesc şi la Duminica Sfinţilor părinţi celor după Trup ai Mântuitorului Hristos de dinaintea praznicului Naşterii Domnului, ca drepţi şi bine plăcuţi ai Lui.

Cântare de laudă la Sfântul prea cuviosul părintele nostru Avraam din Smolensk

Părintele Avraam neîncetat priveghează,
Noapte şi zi: candela lui este mereu aprinsă,
Rugăciunea lui către Domnul se îndreptează,
Ca tămâia înaintea Lui.

Pe aproapele lui părintele Avraam
Precum pe sine însuşi îl iubeşte.

Al Avvei Avraam trup şi sângele lui
Subţiate de metanii sunt şi rugăciune.

Avva Avraam este blând şi smerit
De cuvântul Domnului el se cutremură:
Al lui trup de ţărână, veacului supus,
Se preface în cuvânt al veşniciei.
Nelegiuiţii de nelegiuit nu se tem, ci-l iubesc,
Dar înaintea dreptului tremură plini de ură;

Păcătoşii batjocoresc pe Avva Avraam,
Iar invidioşii îi găsesc pricină.
Dar Avva Avraam cu răbdare poartă
Batjocura lor toată şi ticăloşia.
El înaintea Domnului se roagă pentru ei.

Avva Avraam inima îşi păzeşte,
îngenunchează cu inima,
plânge în ea cu amar.
Nu precum oamenii judecă Dumnezeu,

Căci oamenii judecă doar ca să facă rău.
Ci-a oamenilor mântuire Dumnezeu voieşte,
Mântuirea lor, a tuturor:
A celui de nobilă viţă,
ca şi a celui ce-i rob.

Avva Avraam întru Domnul trăieşte,
În El are nădejdea,
Pururi pe El slăvind.

Cugetare

Iertarea cu dragă inimă a insultelor şi rugăciunea adusă pentru mântuirea sufletelor celor ce fac rău, a fost dintotdeauna o caracteristică a Sfinţilor creştini. Căci ei văd că insultele adresate lor de către oameni nu de la oameni vin, ci de la diavolii şi patimile care îi stăpânesc pe ei.

Sfântul Avraam din Smolensk a fost clevetit de cei invidioşii cei stăpâniţi de diavol la cneaz şi la episcop; acestora li s-a zis despre sfântul că este vrăjitor, înşelător şi prefăcut. Aceşti invidioşi, slugi ale satanei, nu doreau nimic mai puţin decât să obţină uciderea sfântului, prin ardere de viu.

Cneazul şi episcopul i-au crezut pe slugoii satanei şi 1-au surghiunit pe Avva Avraam din Smolensk, oprindu-1 desăvârşit şi de la slujirea preoţească.

În tot timpul cât a fost anchetat, Avva Avraam a avut pe buze, în cuget şi în inimă, rugăciunea Sfântului întâi mucenic şi arhidiacon Ştefan: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta! (Fapte 7: 60).

De abia mai târziu s-a dovedit că toţi cei care îl acuzaseră pe Avva Avraam min-ţiseră diabolic.

Constatând acestea, cneazul, plin de mânie, a voit să-i pedepsească exemplar, iar episcopul a vrut să îi dea anatemei, dar Sfântul Avraam 1-a rugat în genunchi şi cu lacrimi pe episcop să nu le facă aceasta.

Sfântul Avraam nu a voit să se întoarcă la mânăstirea lui, nici să se apropie de slu-jirea Sfântului Altar, până când episcopul nu i-a iertat pe acei ticăloşi de la pe-deapsa anatemei.

Luare aminte

Să luăm aminte la David şi la Saul, la cel dintâi, care dobândise Duhul lui Dumnezeu şi la cel de al doilea, care îl pierduse:

- *Să luăm aminte la cum Saul se temea de David din pricina virtuţii lui, cu toate că David îi era plecat şi supus lui Saul în toate;*
- *La cum Saul 1-a răsplătit pe David cu viclenie, trimiţându-1 în războiul cu filistenii ca făcându-i o cinste, dar în fapt nădăjduind să fie omorât;*
- *La cum celui căzut de la Dumnezeu îi este totdeauna frică de cel credincios.*

Predică despre Piatra Sionului, cea în capul unghiului

Pus-am în Sion o piatră, o piatră de încercare, piatra din capul unghiului, de mare preţ, bine pusă în temelie; cel care se va bizui pe ea, nu se va clătina! (Isaia 28: 16).

Fraţilor, Piatra această minunată este însuşi Domnul, Dumnezeul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Dacă prorocul ar fi vorbit aici de o simplă piatră, el nu ar fi îndemnat poporul să creadă în ea sau să se bizuie pe ea, căci aceasta ar fi însemnat îndemn la idolatrie.

Şi prorocul Daniil grăieşte de o piatră care s-a tăiat dintr-un munte şi a sfărâmat în bucăţi idolul cel mare şi s-a prefăcut într-un munte măreţ care a umplut întreg pământul (Daniel 2: 34-35).

La prorocul Daniel, prorocia cu piatra se adresează păgânilor, pe când la Isaia, evreilor.

Stăpânul Hristos este piatra pe care o pune Domnul în Sion:

⇒ *mai întâi, ca temelie la întreaga zidire a lui Dumnezeu, căci Hristos este Cuvântul lui Dumnezeu şi înţelepciunea Lui;*

⇒ *iar al doilea, ca temelie la începutul pregătirii poporului în vederea întâlnirii cu Dumnezeu - care este Legea Vechiului Testament;*

⇒ *iar al treilea ca temelie a împlinirii vederii aievea a lui Dumnezeu - care este Legea Noului Testament.*

Piatra cea din capul unghiului este piatra cea mai solidă şi mai tare a zidirii, căci ea întăreşte şi pecetluieşte legătura celorlalte pietre din zid, legând între ei pereţii la unghiuri, legând într-un tot indestructibil întregul corp al casei.

Supunându-ne poruncilor lui Hristos în noi înşine, observăm că El este Piatra unghiulară a fiinţei noastre, care leagă între ele diferitele noastre însuşiri şi daruri duhovniceşti într-un tot coerent, care conlucrează armonic înspre un acelaşi scop: înspre împlinirea Legii lui Dumnezeu şi dobândirea Împărăţiei Cerurilor.

Dacă facem efortul să observăm lucrarea Mântuitorului Hristos de-a lungul istoriei omenirii, vedem că El este Piatra unghiulară care leagă la un loc iudaismul şi păgânismul întru una şi singură Casă a lui Dumnezeu, care este Biserica lui Dumnezeu. Căci nimeni nu poate pune altă temelie, decât cea pusă, care este Iisus Hristos (I Corinteni 3: 11), zice apostolul Noului Testament, în acord cu prorocul Vechiului Testament.

Oricine a crezut în Aaceastă Piatră a Mântuirii nu a rămas ruşinat. Nici va fi vreodată ruşinat oricine va crede întru Ea. Căci această piatră este însuşi Piatra Hristos, piatră încercată, bine pusă în temelie, piatră nobilă şi de mare preţ.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Piatra Mântuirii noastre, întăreşte întru noi acea piatră sfântă a credinţei celei întru Tine, Unul Domnul şi Mântuitorul nostru! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

22 august

Sfinţii mucenici Agatonic şi Zotic şi a celorlalţi împreună cu dânşii

Sfântul Agatonic a fost cetăţean al Nicomidiei iar cu credinţa, creştin. Plin de râvna Duhului, el a întors mulţime de elini de la idolatrie la credinţa în Hristos, întru care bine i-a povăţuit şi i-a întărit.

La porunca împăratului Maximian, guvernatorul cetăţii a pornit o prigoană sângeroasă împotriva creştinilor din Nicomidia.

El 1-a prins pe Sfântul Zotic la un loc numit Carpe. El i-a răstignit pe ucenicii Sfântului Zotic, iar pe însuşi Zotic 1-a adus la Nicomidia, unde îi adusese prinşi şi pe Agatonic, Princeps, Teoprepie, Achindin, Severianus, Zeno şi mulţi alţii. Legaţi şi cu pază mare, ei au fost duşi cu toţii la Bizanţ [Constantinopol].

Sfinţii Zotic, Teoprepie şi Achindin au murit în timpul acestui marş forţat, din pricina rănilor şi epuizării. Severianus a fost omorât lângă Calcedon. Agatonic şi ceilalţi au fost duşi la Silybria, în Tracia. Acolo, după ce au fost din nou torturaţi bestial înaintea împăratului, au fost omorâţi prin decapitare.

Sufletele lor s-au înălţat la ceruri, întru bucuria vieţii veşnice a lui Hristos Domnul.

Pomenirea Sfintei muceniţe Eulalia

Aceastei fecioare Eulalia i-a fost dat să trăiască în timpul celor mai teribile persecuţii împotriva creştinilor pe care le-a văzut pământul spaniol.

Ea s-a născut la Barcelona, din părinţi creştini. Ea s-a închinat cu totul pe sine lui Hristos Dumnezeu, Mirele Ceresc, disciplinându-şi zi şi noapte trupul şi sufletul cu vieţuirea cea aspră şi cu citirea cu luare aminte a Sfintelor Scripturi.

Când torţionarul Dacian - sângerosul ucigaş de creştini care îşi împrăştiase faima criminală de-a lungul şi de-a latul Spaniei - a sosit la Barcelona, Eulalia a ieşit noaptea în taină din casa părintească, a stat înaintea cumplitului ucigaş şi 1-a certat cu asprime înaintea multora pentru aceea că măcelăreşte mulţime de oameni nevinovaţi. Certându-1, ea a batjocorit şi idolii cei morţi la care se închină el şi cei ca el şi a prea mărit Sfânta credinţă creştină şi pe Hristos Dumnezeu, pe care L-a mărturist pe faţă.

Bestialul Dacian a poruncit ca Eulalia să fie dezbrăcată de haine şi biciuită cu vergi de oţel. Se vedea că fecioara sfântă nu simte durerea de a fi chinuită pentru Domnul şi Dumnezeul ei, Hristos.

Torţionarul a legat-o atunci de o cruce de lemn şi a poruncit ca trupul să îi fie ars cu făclii, în acest timp, el a întrebat-o: „Ei, unde îţi este acum Hristos al tău, de ce nu vine ca să te scape din aceste chinuri?"

Eulalia i-a zis: ***„El este aici, cu mine, dar tu fiind necurat, nu-L poţi vedea."***

Eulalia a fost omorâtă în torturi bestiale.

Cei adunaţi acolo au văzut trupul ei mort şi cum din gura ei iese şi se înalţă la ceruri o porumbiţă albă.

A început atunci brusc să cadă zăpadă din cer, care a acoperit trupul gol al muceniţei cu o mantie albă.

În a treia zi de la uciderea ei, a venit acolo Sfântul Felix, care a plâns cu amar la piciorul crucii pe care încă zăcea legat trupul ei. Pe buzele chipului mort al muceniţei atunci a înflorit un zâmbet delicat.

Părinţii ei şi obştea creştină au luat şi au îngropat cu cinste trupul acestei Sfinte muceniţe fecioare.

Ea a luat cununa veşnicei slave a lui Hristos la începutul veacului al patrulea.

Pomenirea Sfintei muceniţe Antusa şi a celorlalţi împreună cu dânsa

Sfânta Antusa a fost fiica unei familii de mari demnitari din Seleucia, foarte bogaţi şi păgâni. Aflând despre Hristos, Antusa a crezut în El din toată inima ei şi s-a dus în taină la episcopul Atanasie, care i-a făcut Sfântul Botez.

Curând după aceea, Antusa a pornit să se sălăşluiască şi să se nevoiască în pustie, căci i-a fost frică să se mai întoarcă la casa părinţilor ei. Ea s-a nevoit în pustie, întru mari lupte şi încercări, timp de douăzeci şi trei de ani. Ea şi-a dat sufletul în mâinile lui Hristos pe când se afla la rugăciune, îngenunchiată pe o piatră sub care, potrivit testamentului ei, a dorit să fie îngropată.

Episcopul Atanasie şi două dintre slugile Antusei, Harisim şi Neofit, au fost omorâţi mai după aceea pentru credinţa lor în Hristos.

Acestea s-au petrecut în timpul împăratului Valerian, cam pe la anul 257. Ei au luat cu toţii cinstită moarte pentru Hristos şi s-au încununat cu cununile biruinţei celei veşnice, de către împăratul Slavei.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Eulalia, fecioara

Eulalia, porumbiţa lui Hristos,
Şi muceniţa Lui,
La moarte grăbeşte,
Pentru Domnul ei.

Ea cu moartea trupului duhul îşi curăţeşte.
Ce este trupul?
Lut al olarului este şi ţărână.
El în pământ se-ntoarce,
Când duhul zboară din el,
Între îngerii înrudiţi cu el
Să se sălăşluiască.

Eulalia purtătoare de Hristos a fost,
Chinurile îndurat-a fără oftare.
Din mijlocul lor,
ea lui Dumnezeu s-a rugat
Ca să le poată îndura,
fără oftare.

Cu adevărat să îndure a putut,
prumbiţa lui Dumnezeu.
Cu adevărat a Lui muceniţă,
cu al Lui ajutor,
Peste schingiuri bestiale
A călcat.

Trupul ei gol şi rănit Domnul l-a acoperit
Cu straiul cel alb şi somptuos de nea;
Sufletul ei, porumbiţă albă,
La Hristos Dumnezeu Făcătorul

în zbor s-a-nălţat.

Pe chipul ei mort
Zâmbet dumnezeiesc a înflorit,
Zâmbet de biruinţă,
Duşmanilor, de spaimă răzbunare.

Chipul adormit de al muceniciei somn
Într-un zâmbet ceresc a înflorit,
Şi viaţa nouă vestit-a.

Pentru rugăcinile Sfintei biruitoare, Eulalia,
Stăpâne Doamne Hristoase,
Miluieşte-ne pe noi!

Cugetare

Atunci când omul se pocăieşte cu adevărat, el trebuie neapărat să ţină minte că nu are voie să se mai gândească la păcatele din trecut, căci prin acest simplu fapt se expune la pericolul de a cădea în ele din nou.

***Sfântul Antonie cel mare** ne învaţă: „Ai grijă nu cumva să ţi se întineze mintea cu amintirea păcatelor trecute, ca nu cumva rădăcina lor să înceapă iar a odrăsli întru tine."*

El ne mai învaţă: „Nu întări întru tine amintirea păcatelor comise în trecut prin cugetarea la ele, ca nu cumva să cazi în ele iar. Fii încredinţat că păcatele trecutului, de care te-ai lepădat încredinţându-te pe tine şi toată viaţa ta în întregime lui Dumnezeu, ţi-au fost iertate desăvârşit."

Se spune despre Avva Ammona că a ajuns la asemenea desăvârşire şi sfinţenie a vieţuirii, încât nu mai putea vedea răutatea nimănui. Când 1-au întrebat ce înseamnă „calea strâmtă şi plină de amărăciune," el a zis: „Această cale este nevoinţa de gând, tăierea tuturor poftelor, începând din gând, spre a împlini desăvârşit poruncile lui Dumnezeu."

Oricine îşi stârpeşte gândurile necurate nu mai are timp să se mai gândească la păcate, nici ale trecutului vieţii lui, nici ale altora şi în general la nimic stricăcios de pe pământ. Mintea unui astfel de nevoitor petrece pururea la cele cereşti, unde

nu începe răul. Astfel se curăţă nevoitorul cel desăvârşit de păcat, ne mai săvârşindu-l nici măcar cu mintea.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatul ajutor pe care l-a primit David de la Dumnezeu (I Regi 1):

- *La cum David a cântat din harpă înaintea lui Saul;*
- *La cum pe Saul îl stăpânea un duh necurat, care l-a făcut să arunce cu lance în David, ca să-l omoare;*
- *La cum Saul, deşi şedea aproape nu l-a nimerit pe David cu lancea şi nu l-a putut omorî.*

Predică despre prorocia minunilor lui Hristos

Atunci se vor deschide ochii celor orbi şi urechile celor surzi vor auzi. Atunci va sări şchiopul ca cerbul şi limpede va fi limba gângavilor; că izvoare de apă vor curge în pustiu şi pâraie în pământ însetat (Isaia 34: 5-6).

Veniţi, fraţilor, să ne uimim de puterea Domnului Dumnezeului nostru Celui Viu, carele a deschis ochii muritorilor să vadă cele ce aveau să fie, cele ce aveau să fie încă şi peste veacuri lungi de ani!

Ba mai mult, să vadă cele ce vor fi încă şi în cele mai mici detalii, ca şi când Isaia însuşi ar fi fost apostol al lui Hristos şi ar fi mers lângă Domnul, fiind martorul minunilor lucrate de El, una după alta! Ca şi cum el ar fi văzut cu ochii lui cei trupeşti cum Domnul a dat vederea orbilor, auzul surzilor, vindecare ologilor şi glas limpede de grăit muţilor şi surzilor.

Atunci când din temniţă a trimis Sfântul Ioan Botezătorul pe ucenicii lui la Domnul ca să îl întrebe: ***Tu eşti Cel ce vine, sau să aşteptăm pe altul? (Matei 11: 3),*** Domnul Hristos le-a răspuns cu cuvintele de demult ale proorocului Lui, Isaia: Mergeţi şi spuneţi lui Ioan cele ce auziţi şi vedeţi: ***Orbii îşi capătă vederea şi şchiopii umblă, leproşii se curăţesc şi surzii aud, morţii înviază şi săracilor li se binevesteşte (Matei 11: 4-5).***

Cât de minunat a plănuit Dumnezeu mântuirea noastră! El a împlinit întocmai cele ce mai de demult Duhul Lui prorocise prin prorocul Lui, Isaia. De demult prorocul a grăit acele cuvinte insuflate de Duhul Sfânt, iar peste veacuri Mântuitorul a luat întocmai acele cuvinte şi le-a dat ca răspuns ucenicilor, arătându-le că prorocia de

demult s-a împlinit şi se împlineşte sub ochii lor. Mai demult prorocul a rostit cuvintele ce avea să le rostească El, iar acum El, Domnul, rosteşte întocmai cuvintele pe care le-a rostit demult prorocul Lui. Aceasta ca să se arate şi să se vadă limpede că, fie de grăieşte Hristos cuvintele Lui proprii, fie pe ale proroculuı, El totdeauna grăieşte doar cuvintele Lui, dumnezeieşti. Aceasta a mai arătat că şi atunci, El a fost Cel care a grăit prin gura lui Isaia, iar nu Isaia de la sine însuşi, tot aşa cum El este cel care le răspunde acum ucenicilor lui Ioan şi nimeni altcineva.

Aceasta a mai arătat că adevărate şi drepte au fost cuvintele de demult ale proroculuı şi robului Lui celui credincios, aşa încât nimeni să nu cuteze să zică că profetul a grăit minciuni.

Astfel se vede că Sfinţii proroci au slujit slavei Domnului Hristos şi că Domnul Hristos i-a proslăvit pe prorocii şi robii Lui cei adevăraţi.

O,Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce de către Sfinţii Tăi eşti lăudat şi slăvit şi Cela ce pe ei îi proslăveşti şi măreşti, ajută-ne şi nouă păcătoşilor a sluji slavei celei negrăite a Sfântului Tău Nume, cu cuvântul, cu gândul şi cu fapta, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

23 august

Pomenirea Sfântului mucenic Lup

Acest Sfânt bărbat Lup a fost servitorul marelui mucenic Dimitrie, comandantul militar al Tesalonicului.

Când împăratul Maximian 1-a decapitat pe marele Dimitrie, Lup a înmuiat marginea veşmântului lui şi inelul [ale Sfântului Dimitrie] în sângele mucenicului. Cu acest strai şi cu acest inel Lup a lucrat în Tesalonic mari şi multe minuni, însănătoşind din bolile şi neputinţele lor mulţime de popor.

Împăratul Maximian (pe atunci încă stăpân în Tesalonic) a aflat acestea şi a poruncit prinderea, torturarea şi uciderea lui Lup. Soldaţii trimişi pe urmele lui prinzându-l, au început să se rănească şi să se ucidă între ei.

Lup, care deşi era creştin cu credinţa, nu era încă botezat, s-a rugat lui Dumnezeu să rânduiască după a Lui înţelepciune botezul lui grabnic, mai înainte ca să moară. Chiar atunci a început să cadă ploaie minunată din cer peste acest Sfânt mucenic, care a primit astfel botez cu apă de sus.

După cumplite chinuri, Lup a fost decapitat, iar sufletul lui s-a strămutat la ceruri, alături de marele Dimitrie, stăpânul lui şi întru bucuria Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Potinus, episcop de Lugdunum [Lyon, în Franţa de astăzi]

Sfântul Potinus a fost trimis din Asia mică la Lugdunum de către Sfântul Policarp, ca să predice Sfânta Evanghelie în Galia.

Sfântul Potinus a fost primul episcop al Lyonului, care a întors mulţime de păgâni la creştinism.

În timpul prigoanelor împotriva creştinilor din anul 177, Potinus a fost adus înaintea tribunalului, mai bine zis, a fost purtat pe mâini, din pricină că era în vârstă de nouăzeci de ani şi cu trupul slab.

Proconsulul 1-a întrebat: „Cine este Dumnezeul creştinilor?"

Bătrânul Potinus i-a răspuns: „De vei fi vrednic, vei afla."

Păgânii din anturajul proconsulului au început atunci să arunce cu pietre în el şi să-l lovească cu ciomege, apoi l-au apucat pe sfântul bătrân şi l-au bătut fără milă. Apoi l-au aruncat în temniţă, unde sfântul a murit după două zile, din pricina bătăilor.

El a luat cununa muceniciei cea de negrăită slavă şi s-a strămutat la locaşurile cereşti ale Domnului Dumnezeu Iisus Hristos, Cel Iubit.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Irineu, episcopul Lugdunumului [Lyon, în Franţa de astăzi]

În tinereţile lui, Sfântul Irineu a fost şi el tânăr ucenic al Sfântului Policarp, ucenicul Sfinţilor apostoli.

Sfântul Irineu a fost trimis şi el, ca şi Sfântul Potinus mai sus pomenit, de către Sfântul Policarp în Galia ca să predice acolo Sfânta Evanghelie.

Sfântul Irineu a fost instalat în scaunul Lyonului după mucenicia Sfântului Potinus.

În sfânta lui mulţime de scrieri, Sfântul Irineu a formulat Credinţa creştină ortodoxă, apărând-o de răstălmăcirile ereticilor.

Sfântul Irineu a fost martirizat pentru Hristos de către împăratul Sever, la anul 202. împreună cu el au fost ucişi nouăsprezece mii de creştini.

Pomenirea Sfântului mucenic Victor

Sfântul Victor a luat mucenicia şi moartea pentru Hristos la Marsilia, în veacul al treilea.

După torturi bestiale şi îndelungate, el a fost aruncat în temniţă, unde i-a adus la Hristos pe temniceri.

Sfântul mucenic Victor a fost omorât prin răstignire.

Pomenirea Sfântului Alban, nobilul englez

Sfântul Alban a fost dintr-o familie regală vechi-engleză.

În timpul unor prigoane împotriva creştinilor, el a ascuns în casa lui un preot creştin, de la care a învăţat credinţa creştină.

Apoi Sfântul Alban a cerut preotului să îi dea să îmbrace hainele lui de preot, dându-i-le în loc pe ale lui. Îmbrăcat astfel, el s-a predat autorităţilor spre a fi schingiuit şi omorât.

Osândit la moarte fiind, el 1-a adus la Hristos şi la credinţa creştină pe călăul lui.

Cântare de laudă la Sfinţii Policarp, Irineu şi Potinus

Frumoasă viţa de vie este,
plină de struguri nobili,
Dulci şi parfumaţi;
Şi minunat este tatăl întru fiii lui.
Ai trupeştii nunţi slavă sunt copiii.
Dar mai minunaţi decât nobila vie,
Şi decât nunta roditoare de fii buni,
Sunt fiii cei duhovniceşti, rodiţi de Duhul.

Slăvitul Policarp doi fii aleşi avut-a:
Ei au fost Potin şi Irineu.
Duhovniceşti fii fost-au aceştia,
nicicum trupeşti,
Purtând pe creştet cununi nepieritoare.
În Duhul născutu-i-a bătrânul Policarp,
Duhovniceşte născutu-i-a pe ei;
Mai scumpi de mii de ori au fost ei inimii lui
Decât îi sunt părintelui fiii cei trupeşti.

El pe cei doi i-a educat ales,
Hrănitu-i-a cu Duhul:
al înţelepciunii şi al înţelegerii, al sfatului şi al tăriei,
al cunoştinţei şi al sfintei credinţe,
şi cu duhul temerii de Dumnezeu.

Apoi, trimisu-i-a la propovăduire-n Galia.
Ei jertfă plăcută Domnului au fost,
Doi mieluşei curaţi -
Pe ei cu credinţă al lor tată

înaintea lui Hristos Dumnezeu
Răstignit îi a adus.

Ei doi luminaţi vestitori Galiei au fost,
Ai noului Sion, celui de Sus.

Ei doi puternici episcopi au fost
Ai Lyonului botezat, adus la Hristos.

Potinus şi Irineu, prea sfinţiţii,
Pe Hristos au slăvit,
Şi pe părintele lor, Policarp.

Ei eu stat viteji şi moarte de eroi au luat,
Ce la Cununa Vieţii i-a dus.
Ei la sfârşit biruitori au stat
înaintea Domnului,
împăratul Hristos.

Cugetare

Tainică este puterea Crucii: nimeni nu o poate explica şi cu toate acestea adevărul ei este viu şi palpabil, de necontestat.

***Sfântul Ioan Gură de Aur* ne vorbeşte de un obicei al vremii lui, conform căuia Sfânta Cruce se punea: „în diadema împăratului, pe veşmintele militare, pe părţi ale trupului - cap, piept, inimă - şi de asemenea pe masa Sfântului Altar şi pe paturile noastre... Dacă suntem atacaţi de demoni, îi scoatem de la noi folosind Sfânta Cruce; dacă avem bolnavi între noi sau suntem noi înşine bolnavi, ne vindecăm cu Sfânta Cruce."**

- *Sfântul Benedict a făcut semnul Sfintei Cruci asupra unui pahar cu otravă, iar paharul s-a spart în bucăţi ca şi cum ar fi fost lovit cu o piatră.*
- *Sfântul Iulian a făcut şi el semnul Sfintei Cruci deasupra unui pahar cu otravă, apoi a băut acel pahar fără ca să păţească nimic.*
- *Sfânta muceniţă Vasilissa din Nicomidia s-a apărat cu semnul Sfintei Cruci, a intrat în mijlocul focului şi a rămas nevătămată.*

- *Sfinţii mucenici Avdie şi Senis s-au însemnat cu semnul Sfintei Cruci când s-au dat drumul fiarelor asupra lor şi acestea s-au făcut domestice ca nişte miei.*

Semnul Sfintei Cruci a fost arma cea mai puternică a creştinilor împotria ispitirilor diavoleşti, din vremea Părinţilor Pustiei şi până în zilele noastre.

Cele mai oribile uneltiri drăceşti se risipesc ca fumul atunci când creştinul înţelept se însemnează, cu evlavie şi corect, cu semnul Sfintei Cruci.

Semnul Sfintei Cruci este semnul iubirii pe care ni 1-a lăsat nouă Domnul Iisus Hristos: căci Crucea, din însemn al morţii cumplite şi de ruşine rezervate celor mai mari criminali, s-a transformat, prin asumarea lui de către Domnul, prin Răstignirea Lui pe Cruce şi prin Slăvită învierea Lui, în semn de cinste, de putere şi de slăvită biruinţă asupra tuturor relelor.

Luare aminte

Să luăm aminte la rapida dezvoltare a răului în inima lui Saul, începând cu momentul în care el s-a lepădat de Dumnezeu (I Regi 22):

- *La cum din această pricină a aruncat cu lancea în David cel nevinovat;*
- *La cum a aruncat cu lancea şi în fiul lui, Ionathan;*
- *La cum a ucis optzeci şi cinci de preoţi într-o singură zi, din pricină că îi bănuia că s-au aliat cu David;*
- *La cum, oamenilor din orice epocă istorică li se adaugă păcat peste păcat, odată ce, fără pocăinţă şi fără părere de rău, fac primul pas împotriva Domnului Dumnezeu.*

Predică despre Sfântul Ioan Botezătorul şi despre prorocia lui Isaia cu privire la el

Un glas strigă: „ În pustiu gătiţi calea Domnului, drepte faceţi în loc neumblat cărările Dumnezeului nostru” (Isaia 40: 3).

Când regele voieşte să cerceteze o cetate a sa, el trimite înainte vestitori care să îi anunţe venirea. Potrivit lucru este ca vestitorul unui rege cum nu este nici un altul sub soare să fie la rândul lui ca nici un altul între vestitori.

Moise a fost vestitorul lui Hristos Domnul, Regele iudeilor. În Ierusalim vestitori au fost prorocii; în Nazaret, Arhanghelul; în Betleem, Magii de la Răsărit; la Iordan, Ioan Botezătorul.

Nici un rege din istoria întregului neam omenesc nu a mai avut asemenea vestitori ca Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos.

Sfântul Ioan Botezătorul, care a fost un vestitor la fel de neobişnuit precât au fost şi ceilalţi vestitori ai lui Hristos, a fost glasul care a strigat într-o îndoită pustie: în pustia Iordanului şi în pustia omenirii. Tot aşa cum pustia Iordanului era cu totul stearpă şi uscată, aşa şi toată omenirea de atunci era o pustie a duhului, lipsită cu totul de bucurie şi de roadă.

Ioan nu a reuşit să prefacă această pustie a omenirii întru pământ roditor şi plin de verdeaţă, dar el a curăţit şi a arat această pustie, pregătind-o pentru Cel care avea să vină şi să semene în ea. El a pregătit ogorul omenesc pentru venirea marelui Semănător care, prin venirea Lui, a adus cu El sămânţa cea de bun soi şi ploaia, adică sămânţa cunoştinţei şi ploaia harului Celui de Sus. Acestea au înverzit şi au făcut roditoare pustia sufletului omenesc.

Ioan a pregătit calea cu pocăinţa, iar cu botezul apei a făcut drepte cărările Domnului. Calea şi cărările, acestea sunt sufletele omeneşti. Cu pocăinţa, sufletele omeneşti se pregătesc să primească sămânţa lui Hrisos, a cunoştinţei de Dumnezeu; iar prin botezul apei, sămânţa intră adânc în pământul sufletelor omeneşti. Cufundându-se în apele botezului, cei mari ca şi cei umili sunt toţi ca unul, egali în nimicnicia lor înaintea maiestăţii Mântuitorului Hristos, Domnul Slavei.

Toată valea să se umple şi tot muntele şi dealul să se plece (Isaia 40: 4). Aceste cuvinte nu sunt despre munţii şi dealurile din natură, ci ele se referă simbolic la oamenii cei mândri şi de rang înalt şi la cei umili, de obârşie joasă. Aşa cum în morminte toate trupurile celor morţi sunt la fel în ochii celor vii, tot aşa şi toţi păcătoşii - şi cei de rang înalt şi cei umili şi stăpânii şi sclavii şi mândrii şi smeriţii - sunt egali înaintea lui Dumnezeu.

Aceasta este vedenia minunată pe care a văzut-o Isaia, fiul lui Amos, prorocul cel mare şi nemincinos al Domnului Dumnezeu celuia Unul şi Adevărat, pururea viu.

O, Stăpâne Doamne Împărate Ceresc, pe carele Te slăvesc neîncetat Oştirile cereşti, priveşte în jos către noi păcătoşii şi Te milostiveşte spre noi, nimicnicii şi ne

mântuieşte pe noi cu Sfânta şi dumnezeiască a Ta smerire şi patimă, Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

24 august

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Eutihie

Sfântul Eutihie a fost unul dintre apostolii mai mici, iar locul naşterii lui a fost Sevastopolul. El a fost ucenicul Sfântului Ioan teologul şi al Sfântului apostol Pavel.

Chiar dacă numele lui nu figurează printre numele celor şaptezeci, el cu toate acestea este socotit pe drept apostol, din pricină că a fost ucenic al apostolilor celor mari şi din pricină că în munca lui apostolică el a dat dovadă de o râvnă de foc.

Sfântul Eutihie a fost sfinţit din capul locului să fie apostol misionar, întru care sfânta lucrare el a călătorit enorm şi a predicat neobosit.

Pe el 1-a însoţit mereu un înger. El a primit pâine de la îngerul Domnului pe când se afla aruncat în temniţă.

Când i-au strujit trupul cu unghii de fier, din el a curs sânge care a înmiresmat văzduhul tot de bună mireasmă.

El a fost aruncat în foc şi înaintea fiarelor sălbatice şi şi-a săvârşit călătoria pământească în Sevastopolul natal, fiind omorât cu sabia.

Pomenirea Sfântului mucenic Tation

Acest Sfânt mucenic a fost dintr-un loc numit Maninaeas, ce se afla lângă cetatea Claudiopolis din Bitinia. El a luat mucenicia în vremea lui Diocleţian. După torturi bestiale el a fost ars de viu, luând astfel cununa muceniciei şi strămutându-se la locaşurile împăratului Hristos.

Pomenirea Sfintei muceniţe Syra

Sfânta muceniţă Syra era înrudită cu Sfânta muceniţă Golinduc (vezi pomenirea la 12 iulie). Ea a fost de neam persan, trăgându-se din cetatea Khirkhaselevkos. Ea a fost fiica unui vestit preot păgân, închinător al focului.

Crescută întru toată învăţătura păgânească, fecioara Syra a aflat despre Hristos de la nişte femei creştine sărace şi atunci inima ei s-a aprins de dragoste şi râvnă pentru El.

În timpul unei boli, încă nebotezată fiind ea, Syra a rugat un preot creştin să îi aducă ţărână de la locul unde se afla biserica, dar acel preot a refuzat, căci ea încă nu era botezată. Ea atunci s-a atins cu credinţă de veşmântul preotului şi s-a vindecat.

Această vindecare minunată a bolii ei a întărit-o şi mai mult în Sfânta credinţă.

Păgânescul ei părinte trupesc a dat-o pe fiica lui fără milă la cele mai bestiale torturi, în timpul cărora ea a primit ajutor minunat şi întărire de la nişte vedenii cereşti pe care le-a avut.

Ea a fost sugrumată cu o funie, iar apoi aruncată în mare, în anul 558, pe când era în vârstă de optsprezece ani. Acestea s-au întâmplat în timpul domniei împăratului persan Hosroe, întâiul.

Aşa şi-a săvârşit această muceniţă călătoria pământească şi s-a strămutat cu sufletul la locaşurile cele cereşti ale lui Hritos, de care se bucură împreună cu Oştile celor fără de trup.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Arsenie din Komel

Acest Sfânt Arsenie s-a născut la Moscova, într-o familie de nobili. El s-a călugărit de tânăr în Lavra Sfântului Serghei din Radonej.

Ducându-şi exemplar viaţa monahală, el a fost ales egumen de către toată obştea, însă dorinţa inimii lui era pustia, nevoinţa şi tăcerea. De aceea s-a retras în pustia pădurii Komel. Acolo Sfântul Arsenie a dus viaţa tuturor nevoinţelor pustniceşti până la moartea lui, având de luptat cumplit cu demonii şi cu toate ispitele diavoleşti.

Sfântul Arsenie s-a săvârşit cu pace către Domnul la anul 1550.

Pomenirea Sfântului Grigorie Limniotes

Sfântul Grigorie acesta a fost un mare nevoitor de la Muntele Olimp. El s-a săvârşit către Domnul la anul 716, în timpul luptelor împotriva Sfintelor icoane, pe când se afla întru al nouăzeci şi cincilea an al vieţii sale.

Sfântul Dionisie, arhiepiscopul Eghinei

Întru această zi Sinaxarul grecesc mai face pomenire şi de Sfântul Dionisie, arhiepiscopul Eghinei, care a trecut la Domnul în anul 1624 şi ale cărui sfinte moaşte de-a lungul vremii s-au aflat lucrătoare de multe şi mari minuni. (- nota ediţiei americane.)

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Syra

Tânără ca roua
dar cu înţelepciunea bătrână,
bogată întru credinţă, nădejde şi iubire,
Syra persana este creştină
Şi-a ei viaţă creştinilor luminează frumos.
Ea noaptea Domnului se roagă,
până la revărsat de zori.
Syra cu rugăciunea pe al ei suflet mai bogat şi-l face;
De-a rugăciunii bucurie se veseleşte-al ei duh.

Întru al casei părinte şi păgânesc întuneric,
Şi-al durerii ce vine
Din al câmpurilor de bătaie sângeros tumult,
Syra fecioara lui Hristos se roagă
Şi cu linişte înconjoară sufletul ei.

Al ei suflet şi-l umple de-a păcii bucurie,
A păcii ce vine de la Domnul Hristos.

împotriva ei se pornesc păgânii
Şi-a lor împărăţie, toată împrejur.
Dar Hristos e cu Syra
şi-al Lui sfinţit cler, la fel.

Fecioara cu râvnă se roagă
întru-al temniţei întuneric,
În el Syra străluce ca un diamant;

Cerească-i lumina Syrei,
lumea nu o vede,
căci lumea adânc zace în negrul păcat.
Dar cereasca lumină întru creştini creşte,
Creşte puternic pe Crucea lui Hristos.

Oricine crucea-şi ia de lumină se umple,
A inimii lumină,
A Domnului Hristos.

Lumina din inimă tainic străluce,
Ea luminează şi al feţei chip, frumos.

Syra strălucit-a cu frumuseţe de taină,
Ca o stea luminoasă,
A Domnului Hristos.
Ea cu a ei mucenicească moarte
La Ceruri grăbit-a,
la Domnul Hristos.

Cugetare

Dacă întrebăm oamenii de ce nu merg să se roage la Sfintele biserici, ei în general ne răspund că «nu au timp», că «au mult de lucru».

Dar să privim la vieţile acestor oameni care niciodată nu au timp, care muncesc din zori şi până în seară, punându-şi toată nădejdea numai în munca lor şi să le comparăm cu vieţile celorlalţi oameni, care fac loc mai întâi rugăciunii în viaţa lor, fără să neglijeze în plan secund nici munca. Vom vedea că aceştia din urmă nu sunt câtuşi de puţin oameni lipsiţi, iar ceea ce este şi mai important: aceştia sunt mult mai împliniţi şi mai mulţumiţi sufleteşte!

Iată aici istoria a doi vecini, ambii croitori, dar care erau oameni foarte diferiţi în atitudinea pe care o aveau faţă de muncă şi de credinţă şi de asemenea şi în privinţa îndestulării lor materiale şi a mulţumirii sufleteşti.

Unul dintre ei avea o familie numeroasă, iar celălalt nu era căsătorit. Primul avea obiceiul să meargă la biserică în fiecare dimineaţă ca să se roage, pe când burlacul nu mergea niciodată la biserică. Nu numai că cel cu familie numeroasă lucra şi mai puţin, având comenzi mai puţine, dar nici măcar nu era tot aşa de priceput la meserie ca celibatarul. Şi cu toate acestea, celui cu mulţi copii nu îi lipsea nimic, pe când acestuilalt îi lipseau toate. Burlacul 1-a întrebat pe familist cum face că are de toate, deşi lucrează mai puţin?

Familistul cel credincios i-a răspuns atunci că se întâmplă aşa deoarece el, când se întoarce în fiecare dimineaţă de la biserică, găseşte pe drum aur pierdut de

alţii. El 1-a chemat pe burlac să vină şi el la biserică, spunându-i că astfel vor împărţi aurul pe care îl vor găsi la întoarcere, pe drum.

Amândoi vecinii au început să meargă împreună regulat la Sfânta biserică şi nu a trecut mult până şi burlacul a început să o ducă bine şi să fie bucuros şi mulţumit.

Desigur, ei nu găseau nici un aur la întoarcere pe drum, dar veneau de la biserică cu o comoară mult mai de preţ: cu binecuvântările Bisericii odihnind ca un tezaur mereu sporit în sufletele lor, mereu mai curăţite şi mai credincioase.

Căci celor care caută mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui (Matei 6: 31), Dumnezeu le adaugă şi le sporeşte şi din belşug le sporeşte, cu toate cele de folos şi pentru trup şi pentru suflet.

Luare aminte

Să luăm amine la purtarea de grijă a lui Dumnezeu care 1-a apărat pe David, nelăsându-l să cadă în mâinile lui Saul (I Samuel 23):

- *La cum Saul a venit să asedieze cetatea Cheila, în care se afla David; dar Domnul i-a descoperit mai înainte acestea lui David şi el a putut fugi de la faţa lui Saul;*
- *La cum Saul aproape că 1-ar fi prins pe David la Maon, dacă nu ar fi sosit un vestitor care să-i spună că năvălesc filistenii şi aşa a plecat fără veste Saul de la stânca Maon, iar David a scăpat cu viaţă;*
- *La cum Domnul păzeşte întotdeauna căile drepţilor şi preface întru nimic uneltirile păcătoşilor.*

Predică despre caracterul Domnului Hristos, aşa cum l-a prezis mai înainte prorocul Isaia

Nu va striga, nici nu va grăi tare şi în pieţe nu se va auzi glasul Lui. Trestia frântă nu o va zdrobi şi feştila ce fumegă nu o va stinge. El va propovădui legea Mea cu credincioşie (Isaia 42: 2-3).

Oare cine mai mult decât Domnul, Fiul lui Dumnezeu, ar fi avut dreptul să-Şi ridice vocea la nelegiuiţii care lucrau pururea fărădelegea întru via Lui de pe pământ? Cine oare ar fi avut mai mare drept să îi pedepsească amarnic pe păcătoşii care îşi băteau pururea joc de Dumnezeu şi de Legea Lui?

O, dumnezeiască şi dulce blândeţe, de oameni nevăzută! O, izvor limpede de munte, ce curgi din înălţimi şi speli în tăcere necurăţiile din locuinţele oamenilor! Mulţi păgâni zic că ar crede în Hristos dacă L-ar auzi tunând şi fulgerând, iar nu grăind blând. Dar să ne spună chiar păgânii ce cred că se aude mai bine? Cuvintele tunătoare, cu strigări şi zgomot mult, al căror efect ar fi ca fumul care îneacă puţin apoi se împrăştie de vânt sau cuvintele blânde şi rostite liniştit, al căror efect este mai puternic decât tunetul şi mai durabil? Oare va putea strigătul tunetului să scoată legiuni de draci din sufletele posedaţilor? Deasupra Gadarei a tunat şi a fulgerat, dar cu toate acestea legiunile de diavoli ce se sălăşluiseră în acei doi nenorociţi de oameni nu s-au speriat deloc şi nu au ieşit din ei. Dar Stăpânul Hristos nu a tunat şi nu a fulgerat la ei, ci le-a zis liniştit să iasă din acei oameni, iar ei, tremurând de spaimă, au ieşit.

Căci fraţilor, să înţelegem bine: acestea nu sunt fapte ale tunării şi fulgerării, ci fapte ale puterii.

Trestia frântă nu o va zdrobi şi feştila ce fumegă nu o va stinge. Aceste cuvinte se referă la Legea Vechiului Testament, pe care fariseii o stricaseră cu totul, făcând-o ca pe o feştilă fumegândă, căci formalizaseră Sabatul, golindu-l de conţinut şi astfel Legea nu mai lumina vieţile oamenilor, ci dădea o lumină ce semăna mai mult cu un întuneric înecăcios: ei lăsaseră sufletele oamenilor să zacă întru obscuritatea unor inimi împietrite. Dar Domnul nu a voit să zdrobească trestia frântă, nici să stingă feştila fumegândă a acelei Legi Vechi pe care El o dăduse lui Israil.

Căci aceste cuvinte se referă la cei păcătoşi. El nu îi va zdrobi pe păcătoşi, nici va stinge sufletele celor întru care Lumina de El pusă s-a prefăcut în feştilă fumegândă. Ci El va îndrepta trestia frântă, iar feştila fumegândă din sufletele oamenilor o va curăţa şi va reaprinde în ele focul dumnezeirii.

Căci El a venit în lume pentru cei păcătoşi. El a propovăduit dreptatea cu blândeţe şi cu dragoste, dar cu o putere de nebiruit, pe care doar adevărul o are. El S-a purtat cu blândeţe şi cu smerenie, cu îndurare ca un doctor bun, dar a fost mai sublim şi mai îndurat decât orice doctor pământesc atunci când a intrat în casa bolnavului suflet omenesc.

O, Stăpâne Atotîndurate Doamne, cela ce vii smerit şi blând, umple-ne pe noi păcătoşii de a Ta dumnezeiască smerire şi blândeţe, Ca drept să Te slăvim pe Tine şi drept să ne închinăm Ţie în veci. Amin.

25 august

Pomenirea Sfântului apostol Vartolomeu

Întru această zi prăznuim aducerea sfintelor moaşte ale Sfântului apostol Vartolomeu, săvârşirea lui mucenicească şi viaţa lui pomenindu-se în unsprezece zile ale lunii iunie.

După ce acest sfânt apostol martir a fost răstignit la Albanopolis în Armenia, creştinii au luat trupul lui şi l-au aşezat într-un sicriu de plumb.

La mormântul sfântului apostol au început să se lucreze mulţime de minuni mari, mai ales asupra celor grav bolnavi, înmulţindu-se acestea şi sporind mereu numărul creştinilor care alergau la sfântul pentru vindecare, păgânii au apucat racla de plumb cu moaştele sfântului apostol şi au aruncat-o în mare. Ei au făcut aşa şi cu celelalte patru racle care se mai aflau acolo, în acestea se aflau sfintele moaşte ale Sfinţilor Papian, Lucian, Grigorie şi Acachie. Prin dumnezeiasca purtare de grijă însă aceste cinci racle de plumb nu s-au dus la fundul mării, ci au plutit ca şi nişte corăbii, precum a mers curentul apei: Acachie a ajuns în cetatea Askalon, Grigorie în Calabria, Lucian la Messina, Papian de cealaltă parte a Siciliei, iar Sfântul apostol Vartolomeu în insula Lipara.

Prin vedenie dumnezeiască, Agaton, episcopul Liparelor, a văzut mai înainte venirea moaştelor Sfântului apostol Vartolomeu. Însoţit de cler şi popor, episcopul Agaton a venit la ţărmul mării şi a primit sfânta raclă cu bucurie mare. Acolo şi atunci s-au lucrat minuni multe la sfintele moaşte ale apostolului lui Hristos. Ele au fost luate şi aşezate întru o sfântă biserică închinată anume hramului Sfântului apostol Vartolomeu, unde au rămas până în vremea împăratului iconoclast Teofil.

Cam pe la anul 839, insula Lipara a fost ameninţată de atacurile musulmanilor şi atunci credincioşii au dus moaştele Sfântului Vartolomeu la Benevento.

Aşa l-a proslăvit Dumnezeu pe sfântul Lui apostol şi în timpul vieţii şi după a lui moarte.

Pomenirea Sfântului apostol Tit

Sfântul Tit a fost unul dintre cei şaptezeci de apostoli mai mici. El s-a născut în insula Creta, unde a primit cea mai înaltă educaţie clasică a vremii. El cunoştea toată filosofia şi toate operele poetice greceşti.

În urma unei vedenii din vis, el a început să citească cu luare aminte Cartea proorocului Isaia, în urma căruia a lepădat toate concepţiile lui elineşti.

Auzind de Hristos Domnul, Tit a călătorit la Ierusalim împreună cu alţi cretani, iar acolo L-a văzut pe Domnul cu ochii lui, L-a auzit predicând cu urechile sale şi a fost martorul ocular al minunilor Lui prea puternice.

Inima tânără a cretanului Tit s-a închinat atunci cu desăvârşire lui Hristos. Mai după aceea el a primit Sfântul Botez din mâinile marelui Pavel, căruia i-a slujit aşa cum slujeşte un fiu credincios tatălui lui iubit, la lucrarea predicării Evangheliei.

Sfântul apostol Pavel 1-a iubit pe Tit atât de mult, încât în unele locuri din epistolele lui îl numeşte fiul lui iubit (cf. Tit 1: 4), iar în altele frate (cf. II Corinteni 12: 18).

Sfântul Tit a făcut călătorii multe şi lungi cu marele Pavel, iar Sfântul Pavel 1-a uns pe Tit episcop al insulei lui natale, Creta.

Sfântul Tit a fost de faţă la moartea mucenicească a Sfântului Pavel, la Roma. El a luat trupul învăţătorului şi tatălui lui duhovnicesc şi 1-a îngropat cu cinste.

După aceea Sfântul Tit s-a întors în Creta, unde a adus mulţime de păgâni la Sfântul Botez, păstorind cu înţelepciune mare Biserica lui Dumnezeu de acolo până la bătrâneţe adânci.

Sfântul Apostol Tit a trecut la cele veşnice întru al nouăzeci şi patrulea an al vieţii lui.

Pomenirea Sfinţilor mucenici din Edessa

Aceştia au luat suferinţe mari pentru Ortodoxie, în întemniţări lungi şi surghiun, în timpul domniei arianului împărat Valens. Ajungând pe tronul imperial împăratul Theodosie, prigoanele acestea au încetat.

Pomenirea Sfântului Mina, patriarhul Constantinopolului

Sfântul Mina a păstorit cu înţelepciune Biserica lui Hristos între anii 536 şi 552. Mai înainte de a fi ridicat episcop, Sfântul Mina a avut în grijă Locaşul Sfântului Sampson (vezi pomenirea la 27 iunie) închinat săracilor şi nevoiaşilor.

Papa Agapit, care venise la Constantinopol ca să respingă erezia patriarhului Antim şi să îl depună pe acesta din scaun, a fost de faţă la sfinţirea Sfântului Mina întru episcop.

(S-a povestit următoarea minune care a avut loc în Constantinopol în timpul păstoririi Sfântului Mina. Un băiat evreu a fost la biserică cu prieteni de vârsta lui care erau creştini şi urmând exemplul lor, s-a apropiat şi s-a împărtăşit cu Sfintele şi Preacuratele Taine. Tatăl lui, care era sticlar, auzind aceasta, l-a aruncat pe fiul lui în cuptorul pregătit pentru arderea sticlei. Băiatul a rămas în acel cuptor timp de trei zile şi trei nopţi. El a ieşit de acolo viu şi nevătămat, ţinut în viaţă de Pronia lui Dumnezeu - nota autorului.)

Cântare de laudă la Sfântul apostol Tit

Doar sufletul copil poveştile iubeşte:
Acestea slabe sunt celui setos de-adevăr.
Feciorelnicul Tit a crescut în idolatra Creta,
Dar a lui sete de adevăr la Hristos l-a purtat.

Când Tit, faţa lui Dumnezeu a privit,
Elina cultură toată s-a făcut apă chioară.
Hristos este Adevărul, Crucea e-a Adevărului cale,
Ea ridică pe om la culmi dumnezeieşti.
Ea luminează pe om cu taina dumnezeiescului sfat.

Tit pe-a nevoinţelor cale viteaz a păşit,
Pe calea multor chinuri, cu dragoste neclintită,
Alături de-al lui povăţuitor iubit,
Marele Pavel, duhovnicescul părinte.

Când profanul Nero pe Pavel ucis-a,
Tit cu credinţa şi duhul rămas-a neclintit.
El cu pace şi cinste şi-a-ngropat învăţătorul,
Şi-ntorcându-se-n Creta, s-a nevoit însutit.

Căzut-a la pământ templul Dianei,
Iar capiştea lui Zeus ţarână s-a făcut,
Printr-ale Sfântului Tit de foc rugăciuni.
El izgonit-a întunericul minciunii,
Şi pe Creta o a luminat cu Hristos.

Astfel săvârşitu-şi-a Sfântul Tit alergarea,
Al marelui Pavel luminos următor.

Cugetare

Curajul cel mai presus de fire şi neînfricarea în faţa oricăror chinuri sau fel de moarte de care au dat dovadă strămoşii noştri creştini întru apărarea credinţei lor în Hristos, i-au umplut de spaimă pe torţionari.

Împăratul Maximian, care a fost un prigonitor sinsitru al creştinilor, i-a poruncit proconsulului lui din Antiohia să îl elibereze din închisoare pe Sfântul Andrei Stratilat, de teamă să nu i se răscoale poporul şi mai ales armata, care îl iubea şi îl respecta mult mai mult pe Andrei decât pe împărat.

Împăratul Valens a poruncit eparhului din Edessa să îi ucidă pe toţi creştinii care se împotrivesc lui Arie. Dar eparhul a fost mai milostiv şi mai înţelept decât împăratul.

Creştinii din Edessa se adunau pentru aducerea Sfintei Jertfe pe nişte câmpuri din afara cetăţii, căci siniştrii arieni apucaseră samavolnic toate sfintele locaşuri din cetate.

Eparhul i-a avertizat pe creştini de ceea ce s-a poruncit împotriva lor, sfătuindu-i să nu se mai strângă la acel loc din afara cetăţii a doua zi, ca să scape cu viaţă. Dar contrar sfatului eparhului, creştinii s-au adunat cu bucurie la locul obişnuit pentru aducerea Sfintei Jertfe, mulţumind lui Dumnezeu că îi învredniceşte să moară pentru El.

Eparhul, ieşind a doua zi în marş cu trupele sale spre locul de întâlnire al creştinilor spre a îi executa după cum poruncea împăratul, a aflat pe cale o femeie care purtându-şi copilul mic în braţe, grăbea întru acelaşi loc, depăşind soldaţii care mărşăluiau în formaţie.

Eparhul a oprit-o şi i-a zis: „Nu ai auzit că eparhul, împreună cu soldaţii lui, vor merge şi îi vor ucide pe toţi cei pe care îi va găsi acolo?"

Femeia a răspuns: „Am auzit şi de aceea mă grăbesc într-acolo, ca să pot şi eu muri pentru Hristos împreună cu fraţii mei."

Eparhul a mai întrebat-o: „De ce ai luat copilul cu tine?"

Iar femeia i-a zis: „Ca să fim şi eu şi copilul meu aflaţi vrednici de moarte mucenicească pentru Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos."

La cuvintele femeii eparhul s-a umplut de spaimă, a anulat comanda şi s-a întors cu toată coloana în cetate spre a îl informa pe împărat.

Împăratul s-a umplut şi el de spaimă şi a revocat acel ordin de masacrare a creştinilor.

Luare aminte

Să luăm aminte la marea tărie de caracter, omenie şi credinţă în Dumnezeu a lui David (I Regi 24):

- *La cum Saul, urmărindu-1 pe David că să îi ia viaţa, a intrat fără să ştie tocmai în peştera în fundul căreia se ascundea David şi oamenii lui;*
- *La cum oamenii lui David 1-au îndemnat pe el să îl ucidă pe Saul, căci iată este în mâinile lui şi cum David nu a voit să îl ucidă pe regele, unsul Domnului;*
- *La cum David i-a strigat apoi lui Saul: Să judece Domnul între mine şi tine!*

Predică despre dezrobirea celor robiţi şi eliberarea celor ţinuţi în întuneric

Ca să zici celor robiţi: „Ieşiţi!" şi celor care sunt în întuneric: „Ieşiţi la lumină"(Isaia 49:9).

Oare cine este mai rob decât cel robit de păcate? Oare se află vreun întuneric mai negru decât întunericul păcatului, morţii şi iadului? Şi cine îl poate elibera pe om de păcat? Numai Unul Dumnezeu. Până şi ticăloşii de cărturari şi farisei recunoşteau aceasta.

Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu? (Marcu 2: 7). Hristos a eliberat pe mulţi de păcat, făcându-i sănătoşi şi liberi. Prin urmare, dacă numai Unul Dumnezeu poate să scoată oamenii din temniţa păcatului, de ce nu au recunoscut evreii că El este Mesia cel aşteptat? Ei nu L-au recunoscut, pentru că erau ei înşişi robi legaţi în temniţa păcatului, neputincioşi să gândească limpede cu mintea şi cu inima, plini de toată invidia şi răutatea şi nelăsându-L pe Domnul să îi scoată din ticăloşia temniţei lor.

Dar să privim la oribila prostie comisă de aceşi „învăţaţi" ai poporului evreu. Pe de o parte, ei recunoşteau că doar unul Dumnezeu poate mântui omul de păcat; iar pe de alta, îl acuzau pe Hristos că are demon şi cu domnul demonilor scoate demoni! Dar tocmai că demonul este cel care leagă - cum atunci va putea el elibera?! Demonul este cel care distruge şi omoară, deci cum va putea vreodată însănătoşi sau învia pe cineva? Acolo unde sunt diavoli, acolo sunt şi temniţele: ale păcatului, morţii şi iadului. Numai Hristos Domnul are puterea - putere dumnezeiască şi neegalabilă - de a scoate sufletele oamenilor din temniţă şi întuneric şi a le face libere.

Fiule, iertate îţi sunt păcatele tale! (Marcu 2: 5). Tinere, ţie îţi zic, scoală-te (Luca 7: 14). Lazăre, vino afară! (loan 11: 43). Cu cuvintele Lui pline de putere, El a rupt lanţurile păcatelor de pe trupurile celor ferecaţi şi i-a scos pe morţi înapoi la lumina vieţii.

Prin Pogorârea Lui la iad el a distrus tronul lui satan şi a scos de acolo afară sufletele drepţilor.

Prin slăvita Lui înviere, El a descoperit desăvârşit omenirii Autoritatea Lui dumnezeiască asupra tuturor legăturilor diabolice ale diavolilor, asupra tuturor intrigilor drăceşti ale iadului şi asupra ultimului duşman al omului: moartea.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce pe diavol ai călcat, pe om din temniţa păcatului 1-ai scos şi cu Sfântă învierea Ta pe moarte o ai călcat, noi Ţie ne închinăm şi pe Tine cu umilinţă Te rugăm: rupe de pe noi lanţurile păcatelor noastre, înviază-ne pe noi şi ne miluieşte, Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

26 august

Pomenirea Sfinţilor mucenici Adrian şi Natalia

Sfinţii Adrian şi Natalia au fost soţ şi soţie, ambii provenind din familii foarte mari şi bogate din Nicomidia. Adrian era păgân şi marele pretor al Nicomidiei. Natalia în ascuns era creştină. Ei erau amândoi tineri şi nu au fost căsătoriţi decât treisprezece luni mai înainte de martiriul lor.

Când răul împărat Maximian a sosit la Nicomidia, el a poruncit prinderea creştinilor, torturarea şi executarea lor.

Într-o peşteră din afara cetăţii se aflau ascunşi douăzeci şi trei de creştini. Ei au fost denunţaţi autorităţilor, prinşi, biciuiţi cu sălbăticie şi aruncaţi în temniţă, în cel mai scurt timp ei au fost aduşi înaintea pretorului spre a li se înregistra numele.

Pretorul Adrian le observa chipurile şi feţele, ei erau calmi şi blânzi, deşi fuseseră torturaţi. ***El i-a legat cu jurământ să îi spună adevărul, ce aşteaptă ei de la Dumnezeul lor pentru aceste suferinţe cumplite şi moarte odioasă?***

Ei i-au răspuns că aşteaptă negreşit răsplata făgăduită de Dumnezeu drepţilor întru împărăţia Lui.

Auzind acestea, pretorul Adrian s-a întors către secretar şi i-a poruncit: „Vei scrie şi numele meu alături de al creştinilor acestora - Şi eu sunt creştin!”.

Auzind aceasta, împăratul 1-a întrebat pe Adrian: „Ţi-ai ieşit din minţi?”

Pretorul Adrian i-a răspuns împăratului: „Nicidecum. De abia acum mi-am venit în simţiri”.

Auzind acestea, duhul Nataliei a săltat întru dânsa. Cum Adrian a fost imediat aruncat în închisoare împreună cu ceilalţi, Natalia a alergat într-acolo cu toate cele de trebuinţă şi a slujit soţului ei şi sfinţilor. ***Când 1-au torturat pe Adrian, Natalia a stat lângă el, întărindu-1 până la sfârşit.***

După torturi prelungite şi întemniţare, împăratul a poruncit ca braţele şi picioarele mucenicilor să fie zdrobite cu ciocanul pe nicovală, precum s-a şi făcut. ***Adrian şi-***

a dat mucenicescul lui suflet împreună cu ceilalţi douăzeci şi trei, în schinguiri bestiale.

Natalia a luat moaştele soţului ei şi ale celorlalţi sfinţi şi le-a dus la Argyropolis (în apropiere de Constantinopol), unde le-a îngropat cu cinste. După câteva zile l-a văzut în vedenie şi lumină cerească pe Adrian, care i-a descoperit că în curând va veni la el.

Împlinindu-se timpul, Natalia şi-a dat duhul cu pace în mâinile Domnului, alăturându-se soţului ei iubit în cereştile locaşuri ale Împărăţiei lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Tithoe

Avva Tithoe a fost ucenicul Sfântului Pahomie şi vestit între asceţii Egiptului. El a fost egumenul Mânăstirii Tabenisioţilor. El a trăit toată viaţa lui întru curăţia trupului şi sufletului.

Un frate odată l-a întrebat: „Care este calea ce duce la adevărata smerenie?"

Avva Tithoe i-a zis: „Calea către desăvârşita smerenie este înfrânarea, rugăciunea şi cunoaşterea că te afli mai prejos decât toată zidirea."

Sfântul Tithoe a ajuns la măsurile cele mari ale desăvârşirii sufletului şi sfinţeniei încă din timpul vieţii.

Ori de câte ori îşi ridica mâinile la rugăciune, el se răpea cu duhul la cer.

El a trecut la Domnul prin veacul al patrulea sau al cincilea, împreună cu Avva Tithoe se face şi pomenirea Sfântului prea cuvios Ibistion.

Pomenirea Sfântului Zer-Iacov

Acest Sfânt Iacov a fost un mare misionar creştin care a predicat în Abyssinia.

Pomenirea minunii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la Moscova, din anul 1395

(Vezi Cugetarea dintru această zi.)

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Adrian şi Natalia şi a celor douăzeci şi trei împreună cu dânşii

Spinoasă este calea,
dar plin de trandafiri este Raiul.

Amar este chinul,
dar dulce Hristos.

Ce sunet se-aude din temniţ-adâncă?
Cu fier pe nicovală se zdrobesc mucenici.
Ei sparg ale lor oase
La mâini şi la picioare,
Ei îi ucid în chinuri
Pe-ai lui Hristos mucenici.

Oşteni ai Raiului sunt mucenicii.
O mână nobilă cade, plină de sânge,
E mâna pretorului Adrian.

Sfânta Natalia din ţărână ridică
Mâna soţului ei iubit.
Ea aleargă şi-o spală, o-nfăşoară-n mătase,
Şi la piept o pune, scump odor al ei.

„Să nu mă laşi pe mine, ci să mă iei curând!
La tine să mă chemi, la Domnul şi-ai Lui Sfinţi!”

Şi cu adevărat, Adrian la ea vine,
Înconjurat de lumină, în strai împărătesc:
Cu glas ceresc îi spune:
„Găteşte-te să vii, scumpă soţia mea.
Iată, sosit-a ceasul, Domnul Hristos te cheamă,
Cu El în veşnicie noi alături vom fi”.

Cugetare

Nu rareori se întâmplă să auzim şi din gura celor ce se numesc creştini următoarele cuvinte de hulă: „Nici măcar Dumnezeu nu poate ajuta aici!" Trebuie să ştim şi să credem, dacă ne numim creştini, că nu există pericol din care să nu poată izbăvi

Dumnezeu şi nici duşmani care să ne poată zdrobi prin puterea lor, fără îngăduinţa lui Dumnezeu.

Nu întreba cum poate Dumnezeu să pună pe fugă sau chiar nimicească legiunile drăceşti pornite împotriva noastră, a Bisericii Lui - căci mai uşor Îi este Lui să facă aceasta decât îţi este ţie să respiri!

Citeşte la Sfânta Scriptură cum Dumnezeu i-a făcut pe sirieni să audă glasuri şi zgomote care de fapt nu erau şi astfel i-a înspăimântat şi i-a pus pe fugă, iar pe Israil 1-a izbăvit (IV Regi 7:6)!

Citeşte cum a scăpat Ierusalimul de masacrul cu care îl ameninţau puternicele armate ale Babilonului, fără ca regele Ierusalimului, Ezekia, să facă nimic altceva decât să se roage Domnului (IV Regi 19: 35)!

Dumnezeu a făcut minunile acestea cutremurătoare nu doar în timpurile vechi, ci El le lucrează pururea, după cum este şi credinţa celor care cred în El şi se roagă Lui.

Aşa s-a întâmplat şi în anul 1395, când regele tătar Tamerlan a împrejmuit Moscova cu hoardele lui nenumărate. Ruşii au adus atunci de la Vladimir la Moscova icoana făcătoare de minuni a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, înaintea căreia s-a rugat cu lacrimi tot poporul.

Deodată, fără nici o cauză evidentă, armata tătarilor s-a retras în grabă de sub ziduri şi apoi a fugit în dezordine. Din care pricină? Tamerlan avusese un vis, în care oştiri cumplite şi nenumărate de Sfinţi se pogorau asupra lui din cer. În mijlocul lor se afla Preasfânta Născătoare de Dumnezeu ca o Regină, înconjurată de Oştiri cereşti.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a privit cu asprime la Tamerlan şi i-a poruncit să părăsească pe dată pământul rusesc.

În acest timp toţi Sfinţii şi-au ridicat toiegele şi le-au aţintit ameninţător către el. Înspăimântat,Tamerlan a poruncit hoardelor lui să ridice tabăra de plecare imediat la revărsarea zorilor.

Luare aminte

Să luăm aminte la măreţia sufletească a lui David (I Regi 26):

- *La cum David a intrat noaptea în tabăra lui Saul pe când acesta dormea şi i-a luat lancea şi vasul cu apă, dar nu 1-a ucis;*
- *La cum purtătorul de arme al lui David a voit să-1 ucidă acolo pe loc pe regele Saul, dar David 1-a oprit;*
- *La cum David a lăsat răzbunarea în mâinile lui Dumnezeu.*

Predică despre Patimile lui Hristos, pe care le-a văzut mai înainte Isaia, prorocul lui Dumnezeu

Spatele l-am dat spre bătăi şi obrajii mei spre pălmuiri şi faţa Mea nu am ferit-o de ruşinea scuipărilor (Isaia 50: 6). Fraţilor, aceasta este prorocia.

Acum să citim şi împlinirea prorociei, care s-a făcut întocmai, până la amănunt: ***Pe Iisus [Pilat] L-a biciuit şi L-a dat să fie răstignit (Matei 27: 26).***

Oare nu aceasta a prorocit Isaia când a zis că şi cu gura Domnului: ***Spatele mi l-am dat spre bătăii.*** Să mergem iar la împlinirea prorociei: ***Unul din slujitorii care era de faţă, I-a dat lui Iisus o palmă (Ioan 18: 22).*** Şi iar: ***Bărbaţii care Îl păzeau pe Iisus îl batjocoreau, bătându-L. Şi acoperindu-I faţa, Îl întrebau, zicând: Proroceşte cine este cel ce Te-a lovit? (Luca 22: 63-64).***

Oare nu fost-a întocmai cum a prorocit Isaia? ***Şi obrajii Mei spre pălmuiri [i-am dat]***

Şi iar: ***îşi băteau joc de El (Matei 27: 29); Şi-L băteau peste cap cu o trestie şi-L scuipau (Marcu 15: 19).*** Oare nu întocmai aşa a prorocit Isaia?

Şi faţa Mea nu am ferit-o de ruşinea scuipărilor. Limpede şi adevărat întocmai este fiecare cuvânt al prorociei.

Cât de uimitor de limpede vede omul lui Dumnezeu adevărul, mai înainte cu sute de ani ca el să se împlinească, mai limpede decât vede omul fundul unei ape curate şi deloc adânci!

Cu Duhul Lui nebiruit Domnul deschide duhul omului muritor ca să vadă limpede, în Duhul, evenimente ce au să se întâmple mult mai târziu, la fel de limpede ca şi când le-ar vedea cu ochii cei trupeşti în clipa de faţă. Căci Domnul care care dă prorocului lui acestea, puternic este să vadă!

El însuşi, Atotvăzătorul, vede prin măduva oaselor noastre şi prin ceaţa gândurilor noastre şi prin tainele inimii noastre! El cunoaşte gândurile noastre mai înainte ca noi să ne fi născut şi cunoaşte dorinţele noastre mai înainte ca să le cunoaştem noi înşine! El este Unicul Martor nemincinos şi cu neputinţă de mituit al tuturor evenimentelor din zidire, din afară şi dinlăuntrul ei, din lungime şi din lăţime, din înălţime şi din adâncime! El este Martorul nemincinos al duhului nostru, al tuturor gândurilor lui, şi al tuturor dorinţelor lui! El le cunoaşte pe ele şi cele care sunt spre mântuirea şi folosul nostru şi al celor din jur.

O, Stăpâne şi Făcătorul nostru Doamne, purtătorule de grijă, cela ce pătrunzi inimile şi rărunchii şi toate tainele cereşti, pământeşti şi omeneşti, Tu vezi ticăloşia şi neputinţa noastră! Învaţă-ne pururea pe noi orbii şi nepricepuţii ce ni se cade a face şi a grăi spre mântuirea sufletelor noastre, Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

27 august

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Pimen cel mare

Sfântul Pimen a fost de neam egiptean şi unul dintre marii asceţi ai Pustiei egiptene. Tânăr fiind, el i-a cercetat pe Părinţii cei mari ai pustiei, culegând de la ei mierea cea duhovnicească precum albina.

Pimen 1-a rugat odată pe Avva Pavel să îl ducă la marele Avvă Paisie. Văzându-1 pe Pimen, a zis Avva Paisie către Avva Pavel: „Copilul acesta pe mulţi va mântui, căci mâna lui Dumnezeu este cu el."

Peste puţină vreme tânărul Pimen s-a tuns monah şi i-a atras la viaţa călugărească şi pe doi fraţi ai lui.

Odată maica a venit la pustie ca să îi vadă pe fiii ei. Dar prea cuviosul Pimen nu a lăsat-o pe maică să intre la ei, ci i-a grăit prin uşă: „Ce voieşti? Să ne vezi aici, pentru puţină vreme sau în Împărăţia lui Dumnezeu, veşnic?" Auzind acestea maica s-a dus de acolo cu bucurie, zicând: „încredinţată sunt că vă voi vedea acolo, deci nu mai voiesc să vă văd aici, nicidecum!"

În mânăstirea în care se nevoiau aceşti fraţi, al cărei egumen era Avva Anouv, fratele cel mai mare al Sfântului Pimen, rânduiala lor călugărească era aşa: noaptea petreceau patru ceasuri lucrând cu mâinile, patru ceasuri le foloseau pentru somn şi patru pentru citirea Psaltirii. Ziua şi-o petreceau alternând lucrul mâinilor cu rugăciunea de dimineaţa şi până la amiază, citeau sfintele cărţi de la amiază şi până Vecernie, iar după Vecernie îşi pregăteau puţină cină. Aceasta era singura lor masă din zi, care îndeobşte se făcea dintr-un fel de varză.

Avva Pimen a povestit despre masa obştii odată: „Noi am mâncat ceea ce ni s-a pus înainte. Niciodată nu a zis vreunul din noi “Vreau altceva” sau, “Nu-mi place mâncarea aceasta.” Aşa a fost petrecerea noastră călugărească în toate zilele vieţii noastre, întru tăcere şi pace."

Avva Pimen s-a nevoit în veacul al cincilea, săvârşindu-se către Domnul cu pace, la adânci bătrâneţi.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Pimen cel din Palestina

Sfântul Pimen acesta s-a nevoit în pustia Rouba, care se afla în pustietatea Palestinei, în timpul domniei împăratului Mauriciu (582-602).

El în tinereţile lui fusese păstor de oi. Odată câinii lui au sărit pe un om pe care l-au sfâşiat în bucăţi, iar el, din răutate, nu a sărit ca să scape viaţa nevinovatului aceluia. Pentru aceasta i-a arătat Dumnezeu că şi el va păţi la fel şi va muri sfâşiat de fiarele sălbatice, când va sosi timpul. Precum s-a şi întâmplat.

El a fost sfâşiat de fiarele pustiei şi sufletul lui s-a înălţat la Domnul.

Pomenirea Sfântului Osie, episcopul Cordobei

Ca episcop al Cordobei, Sfântul Osie bine a păstorit Biserica Spaniei timp de peste şaizeci de ani.

El a fost unul dintre părinţii mari de la Sinodul întâi Ecumenic de la Niceea (anul 325 după Hristos) şi a prezidat Sinodul local de la Sardica (Sofia de astăzi, în Bulgaria) din anul 347.

El a fost un mare zilot al Ortodoxiei, în vremurile în care Biserica era atacată din toate părţile de erezia lui Arie.

Atât de râvnitor a fost Sfântul episcop Osie pentru dreapta credinţă, încât simţind că i se apropie sfârşitul, a mai dat o dată anatemei necurata erezie ariană.

Pomenirea Sfinţilor sfinţiţi Kuska şi Pimen, postitorul

Aceştia au fost monahi din Lavra Peşterilor din Kiev.

Sfântul Kuska a predicat Sfânta Evanghelie printre valahi [în veacul al XH-lea, v. infra] şi a botezat mulţi dintre ei. Dar păgânii l-au ucis şi pe el şi pe ucenicul ce era cu dânsul.

Chiar în acele ceasuri Sfântul Pimen, postitorul stătea în Biserica Lavrei Peşterilor din Kiev şi văzând în vedenie moartea mucenicească a Sfântului Kuska, ucenicul şi împreună-nevoitorul, a strigat: „Astăzi fratele nostru Kuska a fost ucis pentru Hristos!" Zicând acestea, şi-a dat duhul şi el.

Faptele descrise s-au petrecut în anul 1113.

Pomenirea Sfântului mucenic Fanurie

Tot în această zi Sinaxarul Grecesc face pomenire de Sfântul mucenic Fanurie. Nu se cunoaşte cine a fost acest sfânt şi când a trăit. El este cu deosebire cinstit în insulele Rodos şi Creta.

În anul 1500, Sfântul Fanurie a apărut oamenilor din insula Rhodos, făcând minuni mari de vindecare a bolilor, în acea insulă s-a aflat şi o icoană veche a sfântului, în care este înfăţişat ca un soldat tânăr, purtând cruce în mâna dreaptă şi lumânare aprinsă în mâna stângă.

Sfântul Fanurie este foarte cinstit şi în Egipt. În Egipt există despre el tradiţia că a luptat foarte mult pentru mântuirea mamei lui, care ducea o viaţă necurată. El nu a izbutit să îşi întoarcă mama la o viaţă curată. Dar chiar şi aşa, el nu a încetat niciodată să sufere cumplit pentru mama lui.

Când păgânii au început să îl omoare cu pietre pentru credinţa lui în Hristos, Sfântul Fanurie s-a rugat lui Dumnezeu astfel: "Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce pe Cruce moarte ai primit pentru păcatele noastre, primeşte şi moartea mea aceasta pentru Tine şi ajută tuturor celor care se vor ruga Ţie pentru a lui Fanurie păcătoasă maică."

În Egipt, mulţi creştini aşa se şi roagă: "Mântuieşte, Doamne, pe maica Sfântului Fanurie şi ajută-mi şi mie, păcătosului." Mulţi primesc grabnic şi minunat ajutor prin această rugăciune.

Cântare de laudă la prea cuviosul părintele nostru Pimen cel mare

Avva Pimen
fântână este a înţelepciunii,
Şi făclie aprinsă cu
lumina Domnului Hristos.

De când el în spate deşarta lume o a lepădat,
Nimănui aspru n-a mai grăit,
Nici un reproş cuiva făcând.

Odată fraţii de faţă cu el s-au certat,
Pe când Avva a rămas tăcut.
Atunci ei către el s-au întors şi l-au certat:

„ Cum stai şi taci ca şi când nici un rău s-a fâcut?!"
Avva Pimen le-a zis: „Eu demult am murit. "

Un altul l-a întrebat: „ Cum să mă mântui,
Cum amintirea răului din mine s-o scot? "
Avva Pimen i-a zis: „La căldarea ce fierbe
Muştele nu vin,
Nici se apropie dracii
De-un suflet ce arde-n rugăciune. "

„Dar ce e mai bine, " a întrebat un altul,
„A grăi cu fraţii sau a păstra tăcere? "
„Prin una şi alta Dumnezeu se slăveşte,
Spre a Lui slavă, judecă şi fă. "

„ Cum să mă apăr de rău? "
„Nici într-un caz cu răul.
Ci bine să-i faci celui ce ţie-ţi face rău,
Ai grijă inima lui bolnavă
să nu i-o aprinzi mai mult.
Nu-ţi vei clădi casa pe cenuşa ceilalte,
Căci de vei face aşa se bucură satan."

„Două patimi rele pe om îl otrăvesc,
Al lui suflet e sclav, stând în a lor putere:
Plăcerea trupească şi-a lumii deşartă slavă.
Doar acela e liber, ce aste le-a zdrobit."

Cugetare

În călătoria lor către Cer, marii asceţi drept măritori din vechime se aseamănă celor care se caţără cu anevoie pe stânci abrupte, cu mâinile şi cu picioarele, înaintând anevoie, bucăţică cu bucăţică, cărora nici prin gând nu le mai trece să mai privească înapoi. Lupta şi detaşarea lor de oricare alte preocupări este uluitoare.

Sfântul Pimen nu a vrut măcar să îi deschidă uşa colibei mamei lui. Altă dată pe Avva Pimen a dorit să îl vadă prefectul cetăţii lui, dar Avva 1-a refuzat. Atunci prefectul 1-a arestat pe nepotul lui (fiul surorii Avvei Pimen) şi i-a transmis că nu va da drumul băiatului decât atunci când Avva Pimen va accepta să vină şi să stea de vorbă cu el.

Sora s-a dus la pustie, rugându-1 cu lacrimi pe fratele ei să facă pe placul prefectului şi să vină să-i scape băiatul. Dar Avva nu şi-a părăsit chilia, nici când sora a început să-1 blesteme cu lacrimi.

Când prefectul a aflat acestea, a trimis o scrisoare în pustie, zicând că dacă Avva Pimen îi va cere în scris să îl elibereze pe nepotul lui (având în vedere că nu a voit să facă lucrul acesta faţă către faţă), atunci el va da drumul băiatului.

Avva Pimen i-a răspuns atunci prefectului şi i-a scris: „O, prea puternice principe, fă cercetare amănunţită asupra băiatului, după lege şi de îl vei afla vinovat de moarte, dă-1 morţii, căci prin pedeapsa trupească cea de puţină vreme, îşi va mântui şi sufletul şi trupul lui în veşnicie. Iar dacă nu îl vei afla vinovat de moarte, atunci fă cu el cum îţi porunceşte legea şi cugetul."

Citind această epistolă dreaptă, prefectul a căzut în uimire. El 1-a eliberat imediat pe tânăr, iar faţă de Avva Pimen respectul lui s-a făcut însutit.

Luare aminte

Să luăm aminte la cât de total s-a lepădat Saul de Domnul (I Regi 28: 31):

- *La cum, înfricoşat de iminenţa atacurilor filistene, Saul s-a dus la o vrăjitoare care să prorocească pentru el;*
- *La cum vrăjitoarea, cu vrăjitoriile ei, a chemat un duh care s-a numit pe sine Samuel şi care a adeverit temerile lui Saul, anume că va pieri;*
- *La cum Saul şi fiii lui au pierit ucişi de mâinile necuraţilor filisteni.*

Predică despre ziua Domnului Hristos pe care a prorocit-o Isaia

Drept aceea poporul va cunoaşte numele Meu, el va înţelege în ziua aceea că Eu sunt Cel care grăieşte: Iată-Mă! (Isaia 52: 6).

Fraţilor, Dumnezeul nostru este un Dumnezeu al dreptăţii. Deşi chiar şi soarele conţine pete negre. În Soarele Dreptăţii Hristos nu există nici o pată de nedreptate. Toate proorociile despre El, rostite de însuşi Domnul prin prorocii Lui, s-au împlinit întocmai.

Când Cuvântul lui Dumnezeu trup S-a făcut în Persoana Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos, atunci toate proorociile cele despre El - dar socotite de către evrei enigme obscure - s-au văzut împlinite la arătare, limpezi ca lumina zilei.

Sfânta Scriptură zice: ***Şi Cuvântul S-a făcut trup (Ioan 1: 14).*** Acestea s-au zis despre Cuvântul împreună veşnic cu Tatăl, despre Fiul lui Dumnezeu, înţelepciunea şi puterea, în Cuvântul întrupat al lui Dumnezeu, fiecare cuvânt al proorociei s-a descoperit în formă trupească.

Până la venirea în Trup a Domnului nostru Iisus Hristos, cărturarii şi învăţaţii Vechiului Testament au crezut că cele multe prorocii şi vedenii ale proorocilor - atâta amar de vreme încă neîmplinite - nu sunt decât nişte slabe cuvinte omeneşti, iar nu chiar cuvintele lui Dumnezeu.

Dar Dumnezeu nu îngăduie nimănui să cugete cele care nu se cuvin despre sfinţii prorocii Lui şi de aceea a şi spus: ***Poporul va cunoaşte numele Meu, el va înţelege în ziua aceea că Eu sunt Cel care grăieşte.***

Prin urmare, Dumnezeu a voit să dea greutate fiecărui cuvânt rostit de prorocii Lui şi să îi înveţe pe oameni răbdarea, întru care să aştepte să vină acea zi - minunata zi în care se va arăta descoperit tuturora venirea pe pământ în trup omenesc a Domnului Dumnezeu care zice: Iată-Mă!

Cel care L-a recunoscut pe Domnul care S-a întrupat, L-a recunoscut şi ca Cel care a grăit prin cuvintele rostite de proroci.

Iată-Mă! Aşa grăieşte Hristos şi astăzi:

- ✓ *Eu sunt Cel care grăieşte prin toată zidirea! Eu sunt Cel care grăieşte prin gura tuturor proorocilor!*
- ✓ *Eu sunt Cel care, cu buzele de tină ale drepţilor, aleşilor şi sfinţilor Mei, grăiesc oamenilor cuvintele mântuirii.*
- ✓ *Eu sunt Cel care grăieşte prin apostoli, sfinţi şi învăţători.*
- ✓ *Eu sunt Cel care grăieşte şi voi continua să grăiesc, prin Sfânta Biserică Mea până la sfârşitul vecilor.*
- ✓ *Eu sunt Cel care grăieşte şi Eu sunt Cel despre care s-a grăit.*

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin!

28 august

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Moise, arapul

Sfântul prea cuvios Moise a fost de neam etiopian. El în lume a fost tâlhar şi căpetenie de tâlhari. Dar duhul a mişcat inima lui şi din adâncurile răutăţii 1-a scos la adevărata pocăinţă şi la schimbarea radicală a vieţii.

Preacuviosul Moise la începuturile vieţii lui a fost sclav, dar răzvrătindu-se împotriva sclaviei, a fugit şi s-a alăturat unei cete de tâlhari. Cum era foarte mare, puternic şi plin de îndrăzneală, aceştia 1-au ales căpetenie peste ei.

Dar într-o zi pe tâlharul Moise 1-a cuprins chinul conştiinţei şi cumplita părere de rău pentru toate relele făcute în viaţa lui. De aceea el a părăsit ceata de tâlhari şi s-a dus la o mânăstire unde s-a dat pe sine cu totul în ascultarea unui avvă, supunându-se întregii rânduieli mânăstireşti.

El s-a folosit mult de învăţătura Sfinţilor Macarie, Arsenie şi Isidor şi de convorbirile cu ei. După un timp el s-a retras la o colibă în singurătate, unde s-a îndeletnicit cu lucrul mâinilor, rugăciunea, privegherile şi dumnezeieştile cugetări.

Chinuit de dracul curviei, Moise a dezvăluit boala lui părintelui duhovnicesc Isidor, care 1-a sfătuit să postească mai aspru, iar la vremea mesei să mănânce nu pe săturate. Văzând că acest canon nu dă roade, Avva Isisdor 1-a sfătuit să postească şi mai aspru, iar la rugăciune să stea în picioare. Atunci a început Avva Moise, fiind foarte puternic la trup, să se nevoiască cu adusul apei pe umerii săi, pentru toţi părinţii vârstnici din Lavră. Apa o aducea de la o fântână care se afla foarte departe şi la această nevoinţă petrecea toată noaptea.

După şase ani de cumplit război drăcesc, Sfntul Isidor 1-a vindecat minunat de toate închipuirile, cugetele şi gândurile de curvie pe care i le semăna în suflet diavolul.

Preacuviosul Moise a fost sfinţit preot când a ajuns bătrân cu anii. El a întemeiat şi o mânăstire proprie, a dobândit în ea şaptezeci şi cinci de ucenici şi a trecut la cele veşnice la vârsta de şaptezeci şi cinci de ani.

El şi-a prevăzut şi ceasul şi felul morţii: într-o zi el le-a zis ucenicilor lui să fugă ca să-şi scape vieţile, deoarece mânăstirea avea să fie atacată de necredincioşi. Când ucenicii i-au cerut să vină cu ei, ca să scape împreună, Avva Moise le-a zis că tâl-

har fiind el mai demult şi ucideri şi multe rele săvârşind, se cuvine ca acum să-şi ia plata pentru relele lui, după cuvântul: Toţi cei ce scot sabia de sabie vor pieri (Matei 25: 52).

Aşadar, Avva Moise a rămas în mânăstire împreună cu şase fraţi care nu au voit să îl lase şi au venit tâlharii şi i-au ucis pe toţi şapte. Unul dintre fraţi s-a ascuns în apropiere şi a văzut cum se pogoară şapte cununi din cer peste capetele mucenicilor celor ucişi.

Pomenirea Sântului cuvios Sava din Pskov şi Krypetk

Sfântul Sava acesta a fost de neam sârb. El s-a nevoit călugăreşte în Mânăstirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu din Pskov, căreia mai apoi i-a fost şi egumen. Dar văzând cum oamenii încep să îl slăvească, el s-a temut de slava lor şi a plecat la malurile Lacului Krypetk, unde a întemeiat o nouă obşte, în cinstea Sfântului Ioan Teologul. Dar şi aici s-a făcut vestit şi poporul a început să vină la el.

Aici au venit să îl cerceteze cneazul Yaroslav din Pskov şi soţia lui. Cuviosul Sava nu i-a îngăduit soţiei cneazului să intre în mânăstire, ci a binecuvântat-o şi s-a rugat pentru ea şi a vindecat-o de o boală grea în afara zidurilor mânăstirii.

Acest sfânt al lui Dumnezeu a trecut la cele veşnice la anul 1495, iar sfintele lui moaşte au rămas făcătoare de minuni până acum.

Avva Dositei a fost unul dintre cei care 1-au cercetat pe Sfântul Sava la malul Lacului Krypetk.

Tot întru această zi se prăznuieşte Synaxa Sfinţilor de la Lavra Peşterilor din Kiev

Cântare de laudă la Sfântul Moise, arapul

Binecuvântat este omul căruia
I-a iertat Dumnezeu păcatele!
Bucuros este el,
bucuros în amândouă lumi!

Moise, arapul, ca un alt fiu risipitor,
La Domnul s-a întors,
plângându-şi păcatele cu amar!

El trupul şi-a supus cu postiri lungi şi aspre,
Al Avveei Moise chip este negru,
Dar sufletul lui este alb!
El trupul şi-a supus
cu privegheri lungi şi aspre,
Şi astfel a scăpat din al diavolilor laţ.
Sufletul lui s-a făcut precum un lac de munte,
Care priveşte la cer, cu ape limpezi, clare:
în unda lui chiar Cerul îşi vede al său chip.

Fraţii pe Avva Moise întreabă:
„Au păcatele altora nu te întristează?
Nu vrei şi alţii să scape de al lor păcat? "

Lor Avva Moise, arapul le răspunde cu lacrimi:
„ Câtă vreme al meu păcat încă-ntru mine este,
Precum întru o casă hoitul de om mort,
De al altui' păcat nu pot să mă-ngrijesc,
Ci îmi ajunge-al meu,
Pe care să mi-l plâng. "

Leul feroce adesea
întru blând miel se preface,
Astă minune numai
Hristos o poate lucra.

Avva Moise demult fost-a
cumplit leu de munte,
Şi cu toate acestea s-a făcut
într-un blând miel.

Pentru ale Avvei Moise
jertfe şi rugăciuni sfinte,
Stăpâne Doamne Iisuse,
Miluieşte-ne pe noi.

Cugetare

Adevăratul creştin evită laudele oamenilor şi nu doar că le evită, dar chiar fuge de ele cu frică.

Sfântul Sava de la Pskov a părăsit slujba de egumen, mânăstirea şi obştea fraţilor care îl iubeau şi s-a sălăşluit într-o pustietate numai şi numai ca să scape de slava oamenilor, care jefuieşte tot binele din inimile celor pe care îi laudă.

Un principe credincios, auzind de uluitoarea transformare şi de marile lupte duhovniceşti pe care le dă Avva Moise, arapul [negrul], şi-a luat suita şi a călătorit în pustie ca să îi vadă faţa.

Preacuviosul Moise a aflat de această venire şi a voit să se ascundă repede, dar aşa făcând, a dat faţă în faţă chiar cu alaiul princiar.

„Unde este chilia Avvei Moise?" - 1-au întrebat slugile principelui, nebănuind că vorbesc chiar cu el.

„Ce voiţi cu el? Nu este decât un bătrân ignorant, mincinos şi cu viaţă cu totul necurată."

Auzind acestea, vizitatorii au căzut în uimire, dar nu s-au lăsat: ei voiau să îl vadă pe Avva Moise cu ochii lor.

Când au sosit la chilia lui, au cerut să îl vadă pe avvă, dar monahii le-au răspuns că Avva Moise nu se află la chilie.

Cei din alaiul princiar au povestit monahilor despre întâlnirea pe care au avut-o pe cale şi ce le-a spus acela despre Avva Moise.

Monahii s-au înspăimântat şi i-au întrebat pe curteni cum arăta omul care le-a povestit aşa ceva.

Când au aflat că era un bătrân negru, cu pielea precum catranul, foarte înalt şi îmbrăcat mizerabil, monahii au strigat: „Este chiar Avva Moise al nostru!"

Această întâmplare a fost acelui principe de mare ajutor duhovnicesc. El s-a întors întru ale lui plin de bucurie.

Luare aminte

Să luăm aminte la nobleţea caracterului împăratului David (II Regi 1):

- *La cum au venit mesageri la David care i-au anunţat moartea lui Saul şi a lui Ionatan, gândind că vor primi pentru aceasta de la el răsplată;*

- *La cum David a plâns cu amar după Saul, care a dorit statornic moartea lui David.*

Predică despre înfăţişarea lui Mesia

... nu avea nici chip, nici frumuseţe, ca să ne uităm la El (Isaia 53: 2).

Prorocul grăieşte aici despre Domnul Hristos ca Om: Nu avea nici chip, nici frumuseţe!

Cum se face că El, Care a dat formă şi chip tuturor celor din zidire, care a creat frumuseţea îngerilor şi a cerurilor şi toată frumuseţea universului, cum tocmai El nu avea nici chip, nici frumuseţe? Fraţilor, aceste cuvinte nu trebuie să ne tulbure, îngăduit îi este Domnului să se înfăţişeze ochilor noştri în orice chip doreşte. El nu a dorit să vină la noi strălucind de frumuseţe îngerească sau de putere împărătească sau de bogăţii nenumărate.

Cel care intră într-o casă umilă şi plină de durere nu se îmbracă în hainele lui cele mai strălucitoare, precum nici doctorul nu îşi pune hainele lui cele mai bune atunci când se duce la patul celor grav bolnavi.

Venind pe pământ, Domnul a intrat într-o casă a tristeţii şi tânguirii, El a intrat într-un spital. Trupul este haina sufletului. Domnul s-a îmbrăcat într-un trup simplu, spre a atrage atenţia asupra puterii duhului Lui, iar nu asupra forţei şi strălucirii trupului Lui. Noi nu cunoaştem cu exactitate care a fost înfăţişarea Lui.

Potrivit tradiţiei, faţa Lui a fost măslinie, iar părul capului de o culoare brun-arămie. Faţa Lui a fost astfel încât trimisul Regelui Avgar nu a putut să o picteze, căci Ea se schimba mereu, strălucind de lumină nepământeană.

Şi apoi, chiar de ar fi şi ales Domnul să vină pe pământ îmbrăcat în trup omenesc de frumuseţe izbitoare - un trup aşa cum numai El poate crea - ce ar fi fost acea frumuseţe trupească pe lângă frumuseţea nemuritoare a dumnezeirii Lui? Căci orice frumuseţe pământească palidă umbră este pe lângă frumuseţea cerească, de sus.

Prorocul Daniel, de pildă, a fost un tânăr de o mare frumuseţe, dar când înaintea lui a stat îngerul Domnului, Daniel a zis: ***...şi n-a rămas în mine putere, faţa mea şi-a schimbat înfăţişarea, stricându-se şi nu mai aveam vlagă (Daniel 10: 8).***

Ce este faţa unui muritor pe lângă chipul unui înger al Domnului, care este nemuritor? El este ca întunericul faţă de lumină.

Prin urmare prorocul, văzându-L pe Hristos, Împăratul cel nemuritor în trup omenesc şi comparând înfăţişarea Lui omenească cu slava Lui cea nemuritoare, a trebuit să strige: nu avea nici chip, nici frumuseţe!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase cela ce eşti chipul blândeţii, carele pentru noi şi pentru a noastră mântuire al nostru netrebnic trup omenesc ai luat, Noi pe Tine în veci Te slăvim! Noi Ţie ne închinăm şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

29 august

Pomenirea tăierii cinstitului cap al cinstitului, măritului proroc, înaintemergător şi Botezător Ioan

Irod Antipa - fiul acelui Irod, care a poruncit uciderea celor douăzeci de mii de prunci din Betleem la vremea Naşterii Mântuitorului - a fost stăpân în Galileea în timpul predicării lui Ioan Botezătorul. El era căsătorit cu fiica lui Aretas, care era un prinţ arab. Dar Irod, fiind roadă rea a rădăcinii celei rele, a dat-o la o parte pe legiuita lui soţie şi în mod nelegiuit şi-a luat-o concubină pe Irodiada, care era soţia fratelui lui, frate ce se afla încă în viaţă.

Sfântul Ioan Botezătorul a strigat tare şi neînfricat împotriva nelegiuirii regelui Irod, arătându-i că nu i se cuvine lui să ţină femeie pe soţia fratelui lui. Din această pricină Irod 1-a aruncat pe Sfântul Ioan în închisoare.

În timpul unui banchet de la curtea sa din Sevastia, în Galileea, înaintea oaspeţilor a jucat Salomeea, fiica Irodiadei şi a lui Filip. Irod, beat de vin, a fost atât de împătimit de acest dans al Salomeei, încât i-a făgăduit că îi va da orice îi va cere, până la jumătate din împărăţie. Irodiada a sfătuit-o pe fiica ei Salomeea să-i ceară lui Irod capul lui Ioan Botezătorul. Irod a dat poruncă, Ioan a fost decapitat în temniţă şi după cum fusese porunca, s-a adus sus, în sala banchetului, capul lui Ioan pe o tipsie.

Ucenicii lui Ioan au luat trupul învăţătorului lor şi 1-au îngropat cu cinste, iar necurata Irodiada a luat capul lui Ioan şi după ce i-a înţepat de mai multe ori limba cu un ac, 1-a aruncat într-un loc necurat.

Istoria capului Sfântului Botezător Ioan, al pierderilor şi aflărilor lui succesive (în număr de trei) se vede la ziua de 24 februarie.

Pedeapsa lui Dumnezeu nu a întârziat însă să cadă asupra nelegiuiţilor. Prinţul Areta, care a vrut să răzbune onoarea fiicei lui, a pornit război împotriva lui Irod şi 1-a învins. Învins fiind Irod, Caligula 1-a osândit la surghiun - mai întâi în Galia, iar mai apoi în Spania.

Irod şi Irodiada au trăit în surghiun, în sărăcie cumplită şi în înjosire, până când s-a deschis pământul şi i-a înghiţit de vii. Salomeea rău a pierit la Râul Sikaris.(vezi Cugetarea dintru această zi).

Uciderea Sfântului Ioan Botezătorul s-a întâmplat chiar înainte de paştele iudeilor, dar ea se prăznuieşte la 29 august deoarece aceasta este ziua în care s-a sfinţit slăvita biserică închinată lui din Sevastia, ridicată chiar deasupra mormântului lui, de către slăviţii împăraţi Constantin şi maica lui Elena. Această biserică mai adăposteşte şi moaştele a doi dintre ucenicii lui Ioan Botezătorul, Sfinţii Elisei şi Avdie.

Pomenirea Sfintei cuvioase Teodora din Tesalonic

Împreună cu soţul ei, care era foarte bogat şi credincios, cuvioasa Teodora a locuit în insula Eghina. Când Eghina a fost ameninţată de arabi, ei s-au strămutat la Tesalonic. Acolo ei au aşezat-o pe unica lor fiică într-o mânăstire, unde tânăra s-a tuns în îngerescul chip sub numele de Teopista. La puţină vreme după aceasta soţul Teodorei a murit, iar Teodora a intrat şi ea în cinul monahal.

Teodora a fost o mare ascetă. Ea auzea cântările cereşti şi zicea uneori către surorile ei: „Oare nu auziţi cât de minunat cântă corurile de îngeri în Altarul cel ceresc?"

Preacuvioasa Teodora s-a săvârşit cu pace către Domnul la anul 879, în vârstă fiind de şaptezeci şi cinci de ani. Din sfintele ei moaşte a curs mir vindecător, care le-a fost de ajutor multora.

Pomenirea Sfintei muceniţe Vasilissa

Aceasta a luat cununa muceniciei la Srem, în Serbia.

Pomenirea Sfântului mucenic Anastasie

El a fost un tânăr din Radoviste, din eparhia Strumita. El a învăţat un meşteşug la Tesalonic.

Turcii au încercat să-1 forţeze să treacă la islam, fără nici un succes. Pentru aceasta a fost torturat iar apoi spânzurat, în douăzeci şi nouă de zile ale lunii august, din anul 1794.

Cântare de laudă la Sfântul Ioan Botezătorul

O, Sfinte părinte Ioane,
al Domnului minunat Botezător,
Tu eşti înaintemergătorul mântuirii.

Curăţia sufletului tău
sufletul omenesc atinge,
Ea este trâmbiţa cea înfricoşată de la Iordan.
Ea pe trândavi trezeşte,
din păcat îi mişcă,
Ei aud că securea la rădăcina copacului stă.

Ţie mă plec, ţie mă rog:
Ajută-mi mie să birui
pe toţi duşmanii mei!

Ţie mă închin, puternice
Prorocule al Domnului,
înaintea ta genunchii fiinţei toate îmi plec;
înaintea ta plâng şi te rog,
Sfinte părinte Ioane,
Dăruieşte-mi şi mie a inimii tale tărie de leu!
Dăruieşte-mi şi mie a duhului tău curăţie.
Dăruieşte-mi şi mie putere din puterea ta,
Ca şi eu să mă nevoiesc şi ţie să urmez
întru supunere Domnului şi stăpânire
Asupra trupului şi duhului meu.
Ca şi eu să mă botez ca tine,
Întru postiri adevărate
Şi întru privegheri să mă curăţesc.
Ca şi eu să gust rugăciunea
Ce descoperă luminări cereşti.
Ca şi eu fără frică la mucenicie să merg,
Ca tine, fără frică, în credinţă îmbrăcat întreg.

O, Sfinte părinte Ioane prea lăudate,
Mare mucenice al Dreptăţii dumnezeieşti,
De tine se înfricoşează taberele diavoleşti!
Ascultă şi rugăciunea mea a smeritului,
Şi cu ale tale rugăciuni mă întăreşte,
Ca urmând ţie, să stau şi eu
Ca o lumină bine primită înaintea lui Dumnezeu!

Cugetare

Dacă vom băga de seamă în jurul nostru şi vom observa cum mor oamenii, vom vedea că în general aceasta se aseamănă cu păcatul lor. Precum este scris: ***cine scoate sabia, de sabie va pieri (Matei 26: 52).***

Orice păcat este o lamă de cuţit, iar oamenii se ucid prin răul pe care cu plăcere îl comit.

Salomeea, fiica cea necurată a necuratei Irodiade, este un exemplu bun. Ea a cerut să primească pe tipsie capul lui Ioan Botezătorul. Aflându-se în Spania, în cetatea Lerida, unde era exilată cu Irod şi cu Irodiada, Salomeea s-a pornit să treacă într-o zi râul Sikaris, care era îngheţat. Dar gheaţa s-a spart şi ea a căzut în apă până la gât. Gâtul ei s-a strâns între sloiuri şi aşchii de gheaţă, cu cât se lupta mai mult ca să scape, zbătându-se cu picioarele, cu care odinioară jucase necurat înaintea lui Irod. Ea nu a putut nici să se înalţe deasupra apei, nici nu s-a scufundat, ci o bucată ascuţită de gheaţă i-a tăiat capul. Apa a cărat trupul cel necurat, iar Irodiadei i s-a adus capul fiicei ei pe o tipsie, precum odinioară al lui Ioan.

Să ne înspăimântăm de asemănarea dintre felul morţii şi al vieţii celor păcătoşi.

Luare aminte

Să luăm aminte la dreptatea lui David (II Regi 3):

- *La cum Abner, căpetenie mare în Israel şi unul dintre duşmanii lui David, s-a întors şi s-a dat pe mâna lui, punându-şi încrederea în dânsul;*
- *La cum Ioab, căpetenie a lui David, 1-a ucis mişeleşte pe Abner;*
- *La cum David a blestemat casa lui Ioab şi a plâns tare, împreună cu tot poporul, după Abner.*

Predică despre vindecarea omenirii cu rănile lui Hristos

Şi prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat (Isaia 53: 5).

Noi ne-am vindecat prin rănile Stăpânului Hristos. Aşa a prorocit prorocul lui Dumnezeu şi aşa întocmai s-a împlinit prorocia lui.

Prin suferinţele lui Hristos, noi ne-am mântuit de suferinţele veşnice. Prin Sângele Lui Preacurat, noi ne-am curăţit de lepra păcatului şi am înviat.

Sângele şi trupul nostru s-au făcut necurate din pricina păcatelor. Dar aceasta s-a întâmplat pentru că mai înainte de sânge şi de trup, însuşi duhul nostru, cuibul şi izvorul necurăţiei trupeşti, necurat s-a făcut.

Oare se va putea vreodată curăţi ceea ce este necurat cu ceva tot necurat? Putea-va apa murdară să spele murdăria? Niciodată. Doar ceea ce este curat poate să spele necurăţia.

Până şi păgânii au simţit şi simt că omenirea zace întru necurăţie. Dar ei vor să curăţească cu necurăţii: cu invocări de duhuri şi închinări la ele, cu aduceri de jertfe necurate, de animale şi de oameni, însă o singură picătură din Preacuratul Sânge al Domnului Hristos poate curăţi omenirea mai mult decât toate jertfele idolatre aduse de la începutul zidirii.

Diluând o singură picătură dintr-un medicament foarte puternic, medicii vaccinează oameni mulţi, care astfel se fac imuni la boală.

Noi potrivim Preacuratul Sânge cu apă şi apoi ne împărtăşim din Potirul cu Preacurata Taină, căci s-a zis: ***atunci când au împuns coasta Domnului care Se afla pe Cruce, îndată a ieşit din ea sânge şi apă (Ioan 19: 34).*** Atâta putere se află într-o singură picătură din Preacuratul Sânge, că întreaga lume s-ar putea arde cu ea. El este Sânge Preacurat, fără păcat, singurul fără păcat; este Sânge Preacurat cu adevărat, singurul Sânge de acest fel din Zidire.

O, dacă ar cunoaşte oamenii puterea absolutei curăţii! Atunci toţi necuraţii şi păcătoşii ar alerga să se curăţească cu Preacurat Sângele lui Hristos şi toţi neajutoraţii ar alerga să se împărtăşească cu Preacurat Sângele şi Preacurat Trupul lui Hristos şi toţi necredincioşii ar crede în El.

Căci există aici o treime de lucruri, care sunt toate trei curate şi toate trei curăţesc: curăţia duhului, curăţia sângelui şi curăţia trupului.

Numai ce este curat poate curăţi necurăţia, numai ce este sănătos poate vindeca boala şi numai ce este puternic poate ridica de jos pe neputincioşi.

O, Stăpâne Atotputernice Doamne Iisuse Hristoase, vindecă-ne pe noi cu Preacuratul Sânge al Ranelor Tale celor prea nevinovate şi prea curate. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

30 august

Pomenirea Synaxei Sfinţilor sârbi, dascăli ai Bisericii şi ierarhi

Pomenirea de astăzi nu îi cuprinde pe toţi Sfinţii sârbi în general, ci doar un număr de arhiepiscopi şi patriarhi, după cum urmează:

- ✓ *Sfântul Sava, primul arhiepiscop al sârbilor şi întocmai cu apostolii.*
- ✓ *Sfântul Arsenie, succesorul Sfântului Sava, mare ierarh şi făcător de minuni;*
- ✓ *Sfântul Sava al doilea, fiul regelui Ştefan, primul încoronat, care a locuit vreme îndelungată la Ierusalim şi s-a numit „asemenea lui Moise cu blândeţile."*
- ✓ *Sfântul Nikodim, care s-a nevoit la Sfântul Munte Athos, a fost egumen al Hilandarului, iar după aceea a fost arhiepiscop al tuturor sârbilor şi a Tărâmurilor de la mare.*
- ✓ *Sfântul Ioanichie, mai întâi arhiepiscop, iar din anul 1346 şi până în anul morţii sale - 1349 - patriarh ar Bisericii Ortodoxe Sârbe.*
- ✓ *Sfântul Efrem, un mare ascet care în 1376 a fost ales patriarh împotriva voinţei lui, în vremea domniei cneazului Lazăr. Sfântul Efrem 1-a încoronat pe cneazul Lazăr. După aceea, el a lăsat scaunul patriarhal şi s-a retras în pustie.*
- ✓ *Sfântul Spiridon, succesor al Sfântului Efrem, care a trecut la cele veşnice la anul 1388.*
- ✓ *Sfântul Makarie, care a înnoit multe sfinte biserici şi mânăstiri străvechi şi a tipărit multe cărţi de cult la Skadar, la Veneţia, la Belgrad şi în alte locuri. El este ctitorul vestitei trapeze a mânăstirii din Peci şi s-a nevoit mult pentru propăşirea Bisericii lui Hristos, având la aceasta ajutorul fratelui lui, Mehmed Sokolovici, marele vizir. Sfântul Makarie a trecut la cele veşnice în anul 1574.*
- ✓ *Sfântul Gavriil, prin naştere nobil din familia Raiici, care a fost unul din părinţii Bisericii Moscovei în timpul patriarhului Nikon, fapt pentru care a fost socotit trădător de turci, torturat bestial şi spânzurat în anul 1656.*

Împreună cu aceştia îi mai pomenim pe Sfinţii Eustatie [Jevstaije], Iacob, Danilo, Sava al treilea, Grigorie, Iovan, Maxim şi Nikon.

Mulţi dintre ei au petrecut în aspre vieţuiri la Muntele Athos şi toţi au fost lucrători râvnitori, credincioşi şi blânzi în via Stăpânului Hristos.

Pomenirea Sfinţilor Alexandru, Ioan şi Pavel, patriarhi ai Constantinopolului

Sfântul Alexandru a fost unul dintre părinţii de la întâiul Sinod Ecumenic de la Niceea, în care 1-a reprezentat pe patriarhul Mitrofan, prea vârstnic pentru a putea călători. El după aceea a fost succesorul lui Mitrofan în scaunul mitropolitan.

Când nişte filozofi au vrut să aibă o dispută cu el privind probleme de credinţă, Sfântul Alexandru i-a zis unuia dintre ei: „în numele Domnului şi Dumnezeului meu Iisus Hristos, îţi poruncesc să taci!" - iar filozoful pe dată s-a făcut complet mut.

Ale lui rugăciuni le-a ascultat Dumnezeu când a scurtat viaţa necuratului Arie (vezi Cugetarea dintru această zi).

Sfântul Alexandru s-a săvârşit către Domnul la anul 340, întru al nouăzeci şi optulea an al vieţii lui pământeşti.

Sfântul Ioan, postitorul a păstorit Biserica lui Dumnezeu în timpul domniei răului împărat Anastasie, ereticul akefalit. El s-a săvârşit din viaţă la anul 595.

Sfântul Pavel al patrulea a păstorit Biserica Constantinopolului timp de cinci ani şi opt luni, apoi a lăsat scaunul patriarhal şi a luat în taină sfântă şi marea schimă spre a se pocăi cu amar, deoarece fusese de acord cu erezia iconoclastă.

El a fost predecesorul marelui Tarasie şi a trecut la cele veşnice la anul 784, în timpul domniei împăraţilor Irina şi Constantin.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Cristofor

Sfântul Cristofor a vieţuit în veacul al şaselea şi s-a nevoit în lavra Sfântului Teodosie.

El a avut o vedenie în care a văzut cum candelele monahilor râvnitori şi trăitori sunt aprinse, pe când ale celor trândavi sunt stinse.

Pomenirea Sfântului Eulalie, episcopul Cezareei Capadociei

Sfântul Eulalie a fost unul dintre predecesorii Sfântului Vasile cel mare. El 1-a caterisit pe propriul său fiu, pentru aceea că umbla îmbrăcat într-o ţinută care nu se cuvenea chemării preoţeşti.

Cântare de laudă la Synaxa Sfinţilor sârbi, dascăli ai Bisericii şi Ierarhi

Dumnezeieşti bărbaţi sunt Sfinţii sârbi,
Dascăli înţelepţi şi luminători ai Bisericii.

Domni ai duhului sunt ei, viteji plini de slavă,
Păstori buni ai turmei Domnului Hristos.

O! Voi pe Dumnezeu aţi slujit şi sinea aţi lepădat-o,
Făclii luminoase poporului vostru aţi fost!
întru-ale voastre inimi S-a sălăşluit Duhul,
Purtători de Dumnezeu fost-aţi,
De Sfânta Treime luminaţi.

Voi Treimica Lumină primind şi altora aţi dat-o,
Pretutindenea unde Dumnezeu v-a purtat.

Ale voastre jertfe roadă multă adus-au,
Roadă tainică-n via Domnului Hristos.
Voi drept aţi păşit pe-ale Sfântului Sava urme,
Semănând sfinţenia în pământul sârb.

Voi în pământul sârb Credinţa aţi întărit-o,
Credinţa în Cuvântul Unuia Dumnezeu.
Voi suflete omeneşti în haină nouă îmbrăcat-aţi,
Cu-a multor biserici podoabă pământul sârb îmbrăcând!

O Sfinţilor sârbi, cu-apostolii întocmai,
Voi poporului sârb îngeri în trup aţi fost!
Voi învăţat-aţi poporul pe Dumnul să-L slăvească,
Pe Mântuitorul Hristos, Dumnezeul cel Viu.

Voi cu credinţă vestit-aţi Sfânta Lui Evanghelie,
De aceea Domnul în ceruri pe voi vă a mărit.

Domnul Hristos pe voi v-a pus sfeşnice-aprinse,
Care din cer luminaţi până jos pe pământ!
Voi astfel călăuziţi poporul la dreptate,
La adevărul şi sfinţenia creştinei vieţuiri.

De sârbii vor urma pildei voastre cei sfinte,
Ei cu-ale voastre rugi,
Popor unit şi unul
De-a pururea vor fi.

Cugetare

Pierit-au ereticii cu sunet, acoperiţi de ruşine şi de scârba celor vii. Însuşi felul morţii lor arată că el a fost pedeapsa lui Dumnezeu, pentru viaţa lor plină de minciună înaintea poporului şi pentru toată tulburarea adusă Casei lui Dumnezeu.

După ce a fost dat anatemei în Sinodul de la Niceea, Arie s-a prezentat într-o zi la împăratul Constantin [cel mare] şi 1-a implorat să mijlocească spre a fi primit în Biserică din nou.

Împăratul 1-a întrebat pe Arie dacă mărturiseşte Crezul niceean. Arie, viclean fiind, ţinea în sân o hârtie cu spurcata lui mărturisire de [ne] credinţă. Lovindu-şi pieptul în acel loc, spurcatul şi vicleanul zicea: „Cu adevărat, aşa cred."

Împăratul s-a gândit că poate Arie s-a pocăit şi de aceea 1-a trimis la patriarhul Alexandru spre a fi primit în Biserică din nou. Dar cunoscându-i prea bine năravul de fiară vicleană, patriarhul Alexandru s-a întristat şi s-a scârbit.

Chiar aşa fiind, împăratul a desemnat o Duminică în care Arie avea să vină în Biserica cea mare, Sfânta Sofia şi să primească Sfânta împărtăşanie.

În ajunul acelei zile, Sfântul Alexandru s-a rugat cu lacrimi lui Dumnezeu să îl cheme la el mai înainte ca să îl vadă pe această slugă a diavolului şi hulitor de Hristos, necinstind Sfintele şi Preacuratele Lui Taine.

Când s-au revărsat zorii acelei Sfinte Duminici, sfântul patriarh se afla slujind în Biserică, iar împăratul în al cărui alai se afla şi Arie cu ereticii lui, se îndreptau şi ei într-acolo. Când au ajuns la Piaţa lui Constantin pe Arie 1-a lovit un rău cumplit şi în măruntaie şi în necuratul lui suflet şi privea în jur un loc unde să se uşureze. În acea Piaţă se afla un asemenea loc şi Arie a intrat acolo, însoţitorii lui au aşteptat vreme prea lungă şi de aceea şi-au pierdut răbdarea. Când unii dintre ei au intrat să

vadă ce s-a întâmplat cu Arie, ei 1-au aflat mort, înecat în necurăţenii, căci abdomenul şi partea de jos îi crăpase cu totul şi toate intestinele îi ieşiseră în afară, într-un amestec de sânge şi de necurăţie.

Luare aminte

Să luăm aminte la biruinţele lui David asupra filistenilor (II Regi 5):

- *La cum filistenii au năpădit ţinuturile lui David, iar David s-a rugat lui Dumnezeu şi i-a biruit pe filisteni;*
- *La cum filistenii au năvălit din nou şi David s-a rugat din nou lui Dumnezeu şi din nou i-a biruit pe filisteni.*

Predică despre descendenţa tainică a lui Hristos

...Şi neamul Lui cine îl va spune? (Isaia 53: 8).

Iudeilor descendenţa Domnului Hristos le-a fost ascunsă, aşa cum ascuns este izvorul unui fluviu adânc.

⇒ *Ei citeau şi ştiau că Mesia avea să se nască în Betleem şi cu toate acestea, deşi ştiau că Iisus se născuse în Betleem, ei nu au vrut să recunoască că El este Mesia.*

⇒ *Ei ştiau că Mesia va ieşi din casa lui David şi au ştiut că Iisus S-a născut din casa lui David, prin prea curata Fecioară şi a Lui Maică, dar cu toate acestea, nu au vrut să cunoască că El este Mesia.*

⇒ *Ei citeau că Mesia se va naşte din Fecioară, că va fugi în Egipt, că va fi chemat înapoi din Egipt, că înaintea Lui va ieşi un înaintemergător al cărui glas va striga în pustie;*

⇒ *ei ştiau că Mesia va străluci ca o lumină mare în întunericul şi în umbra morţii pământurilor Zabulon şi Neftali şi ştiau toate celelalte scrise cu deamănuntul despre venirea Lui, în cărţile prorocilor Lui.*

Dar cu toate acestea iudeii nu au vrut să-L recunoască, nici să-L cunoască, ci au vrut ca să Îl răstignească pe Domnul Slavei alăturea cu criminalii.

Dacă ar fi fost un om obişnuit, oare s-ar mai fi frământat profetul atât de mult cu studiul descendenţei şi neamului Lui? Cine altcineva din Israil mai avea descendenţă necunoscută, greu de stabilit? Nimeni altul decât Melkisedek! Aceste descendenţe au rămas ascunse iudeilor şi sunt întotdeauna ascunse de ochii profani ai ce-

lor necredincioşi. Dar credincioşilor, ele nu le mai sunt ascunse. Noi cunoaştem că Hristos este Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut. Acesta este El, în veşnicie. Noi cunoaştem că El S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Fecioara Maria şi că S-a înfăţişat lumii ca Dumnezeu adevărat şi om adevărat. Acesta este El, în timp. Neamul Lui minunat este şi tainic, slăvit şi maiestuos.

Dar când ne-am repetat toate cele pe care le cunoaştem despre El, încă ne mai putem întreba Şi neamul Lui, cine îl va spune? Nu pentru că descendenţa Lui nu s-ar cunoaşte, ci mai curând pentru că descendenţa Lui este de neajuns, de neînţeles cu puterile omeneşti, mai presus de fire.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, luminează-ne pe noi cu înţelegerea Ta cea dumnezeiască şi ridică-ne până la Tine pe noi neputincioşii, ca un Iubitor de oameni. Căci noi numai Ţie ne închinăm şi numai pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

31 august

Pomenirea punerii în raclă a cinstitului brâu al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

După cinstita ei adormire, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a dat brâul ei Sfântului apostol Toma.

Brâul mai târziu a ajuns la Constantinopol şi s-a păstrat într-o răcliţă pecetluită la Biserica Preasfintei Născătoare din Vlaherne, ce o întemeiase împărăteasa Pulheria.

Această sfântă răcliţă nu s-a deschis până în zilele împăratului Leon cel înţelept (886-912). Soţia împăratului Leon, Zoe s-a îmbolnăvit psihic şi în urma unei vedenii cereşti, ea a dorit să se aşeze peste ea brâul Maicii Domnului care se afla la Vlaherne.

Împăratul 1-a rugat pe patriarh şi aşa sfânta răcliţă s-a deschis. Apoi, cu rugăciune ea a fost scoasă şi pusă peste împărăteasa care cumplit se chinuia. Ea s-a vindecat imediat, în prezent, o parte a cinstitului Brâu se află la Zugdidi, în Georgia, căci vindecându-se prin atingerea lui fiica împăratului roman şi apoi căsătorindu-se ea cu împăratul georgian Abuchaz, ea a luat cu ea, în noua ei patrie, o parte din cinstitul Brâu.

La porunca ţarului rus Alexandru I, la Zugdidi, în Mingrelia, s-a ridicat din această pricină o prea frumoasă biserică, în care se păstrează cu evlavie partea din cinstitul Brâu al Maicii Domnului, spre vindecare de grele suferinţe.

Pomenirea Sfântului Ghenadie, patriarhul Constantinopolului

Sfântul Ghenadie a urmat în scaunul patriarhal Sfântului Anatolie. El a fost contemporanul Sfântului Marchian (vezi pomenirea la 10 ianuarie) şi cu Sfântul Daniil stâlpnicul (vezi pomenirea la 11 decembrie), în vremea lui s-a întemeiat vestita Mânăstire a Studiţilor din Constantinopol. Aceasta şi-a luat numele de la ctitorul ei, senatorul roman Studius, care a venit la Constantinopol şi cu binecuvântarea Sfântului Ghenadie a ridicat Biserica cu Hramul Sfântului Ioan Botezătorul, de asemenea clădiri în jurul ei pentru obştea monahală, aceasta având să rămână în istorie ca Mânăstirea Studion.

Sfântul Ghenadie a fost bărbat blând şi plin de înţelepciune. El refuza să hirotonească preot candidatul care nu cunoştea Sfânta Psaltire pe de rost.

El a condus un Sinod local la Constantinopol, în cadrul căruia s-a dat anatemei păcatul simoniei.

El a lucrat minuni şi şi-a cunoscut mai dinainte timpul morţii prin vedenie de la Dumnezeu.

Sfântul Ghenadie bine a păstorit Biserica lui Hristos timp de treisprezece ani şi s-a săvârşit cu pace către Domnul la anul 471.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ciprian

Sfântul Ciprian s-a născut din părinţi necredincioşi, fiind el însuşi educat în idei politeiste. El s-a făcut vestit în Cartagina ca profesor de filosofie şi de retorică. El a fost bărbat căsătorit, dar după ce s-a convertit la creştinism nu a mai locuit împreună cu soţia lui, ci s-a dedicat pe sine exclusiv studiului Sfintelor Scripturi şi îmbunătăţirii vieţii lui interioare.

Din pricina virtuţilor lui neobişnuite, obştea creştinilor l-a ales să fie sfinţit presbiter [preot] şi curând după aceea episcop. El a fost pe cât de blând cu turma lui Hristos, pe atât de nemilos cu ereticii.

Călăuzit de Duhul Sfânt, el a scris multe cărţi de învăţătură creştină. El a scris împotriva idolatriei şi cu deosebită vehemenţă împotriva ereziilor iudaizantă şi novaţiană.

Scrierile lui despre feciorie sunt de o mare frumuseţe, cum sunt şi cele despre martiriu, dragoste, răbdare, Rugăciunea Domnească şi alte teme ziditoare de suflet.

El a luat moarte mucenicească şi s-a înălţat la locaşurile cereşti în anul 258, în timpul domniei lui Valerian. Mai înainte de uciderea lui el s-a rugat lui Dumnezeu, a binecuvântat poporul şi a lăsat călăului ce avea să îl decapiteze douăzeci şi cinci de monezi de aur. Minunată şi tainică este milostenia mucenicilor creştini.

Pomenirea Sfântului Ioan, mitropolitul Kievului

Sfântul Ioan a fost de neam bulgar. El a sosit la Kiev în anul 1080 şi curând s-a făcut atât de vestit pentru sfinţenia vieţuirii, încât a fost ridicat la scaunul mitropolitan. Sfântul Ioan a păstorit Biserica lui Hristos timp de opt ani.

El a scris o epistolă papei Clement, în care 1-a certat pentru schimbările stricătoare de credinţă şi de rânduială pe care le-a introdus în Biserica Romei.

La anul 1089 el s-a săvârşit cu pace către Domnul.

Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Ciprian

Slava Cartaginei şi podoaba Bisericii,
Sfântul sfinţit Ciprian a fost,
şi înainte şi după moartea lui.

Ciprian Sfântul poporul învăţat-a
Cu fapta şi cuvântul, curăţenia vieţii.

"Fecioria sfinţire a trupului este,
ea liberare este dintr-al patimilor laţ.
Ea izvorul curăţiei este şi podoabă
A cinstitei vieţuiri.
Ea demnitate a trupului este,
şi brâu cinstit cuviinţei;
Fecioria pace căminului este, cunună şi-armonie.
Ea este linişte şi pace, de certuri păzeşte.
A duhului linişte nu suferă trupească tulburare,
El bine vede aceasta, când se desprinde de el:
Intrând întru-ale sale el cunoaşte ce este
Adevărata pace, fericirea din cer;
întru acestea trupul cu-a lui nebune patimi,
Deşarte griji şi luxuri de nimic,
Amestec nu are nicicum.

Nouă femeile luxoase nici un lux n-au a ne spune,
Ci doar un singur lucru proclamă ele sus:
că necurate suflete au ele, ce s-arată
întru neruşinarea trupului,
pe care-o numesc lux. "

O, libertate de aur ce vii din lepădarea
Deşertăciunii toate celei lumeşti de jos!
Tu, de-aur libertate, cu-adevărat eşti podoabă
Ce bine stă pe fruntea omului celui sfânt!
Om liber, cast şi paşnic este-acela
Ce fecioria are, ori şi-o a dobândit.
Ea dar din ceruri este, de la Domnul Hristos.

O, Stăpâne Doamne, al lui Dumnezeu Fiu,
priveşte către noi şi bun ne dăruieşte
şi nouă un strop din slava
virtuţii fecioreşti.

Cugetare

Creştinii adevăraţi nu cred în ceea ce îndeobşte se numeşte soartă sau destin [kismef]. Liniile vieţii noastre sunt hotărâte de nimeni altul decât Dumnezeu, iar El ni le poate schimba, în funcţie de rugăciunile şi virtuţile pe care ni le cultivăm.

- ✓ *Astfel, El a prelungit viaţa regelui Iezechia cu încă cincisprezece ani (Isaia 38: 5), precum a prelungit cu încă cincisprezece ani şi viaţa Sfântului prea cuvios Dius (vezi pomenirea la 19 iulie).*
- ✓ *Sfântul Vasile cel mare s-a rugat lui Dumnezeu şi deşi bolnav de moarte, încât se afla în cele mai de pe urmă ale sale, Dumnezeu i-a dăruit ca să trăiască până dimineaţă, numai în scopul ca medicul lui personal să vadă minunea şi să creadă în Hristos. Acest medic era Iosif, evreul.*

Dar, aşa cum Dumnezeu puternic şi milostiv este ca să lungească zilele celor ce se tem de Dânsul, tot aşa puternic este El şi să pedepsească cu scurtarea zilelor pe cei care se bălăcesc pururi în păcat.

Împăratul Anastasie s-a înşelat cu erezia lui Severian (numită şi akefalită sau a celor "fără de cap"), care împrăştia ideile că Biserica nu are nevoie de preoţi şi episcopi, ci că fiecare îşi poate fi luişi preot şi episcop şi că fiecare are dreptul să interpreteze Sfintele Scripturi după cum crede el de cuviinţă şi să îi înveţe şi pe alţii să facă la fel!

Zadarnic a luptat Sfântul patriarh Ioan să îl determine pe împărat să se lepede de a această înşelare şi să rămână întru adevărul ortodox, împăratul nu numai că nu a

ascultat sfatul arhieresc, dar 1-a şi prigonit pe patriarh în multe feluri şi se gândea chiar să-l trimită în surghiun.

Într-o noapte împăratul a avut un vis în care i s-a arătat un bărbat înfricoşat care şedea pe un tron foarte înalt, iar în mâini ţinea o carte. Acest bărbat a deschis cartea, a aflat numele împăratului în ea, şi a zis: "Am socotit să te mai las să trăieşti o vreme, dar, din pricina ereziei tale, iată! Şterg numele tău din Cartea Vieţii."

Precum acel înfricoşat bărbat a şi făcut. Înspăimântat, împăratul a sărit din pat şi a povestit visul celor care erau lângă el. Câteva zile mai târziu, palatul imperial a fost izbit de un fulger, care 1-a ucis pe loc pe împăratul Anastasie.

Luare aminte

Să luăm aminte la marea bucurie cu care s-a bucurat David de Domnul (II Regi 6):

- *La cum David a adus Chivotului Legii de la Baalatul Iudei, la Ierusalim şi cum a dănţuit cât a putut de bucurie, mergând înaintea lui, fiind îmbrăcat în efod de in;*
- *La cum Michal [Micol], soţia lui, 1-a dispreţuit pe David pentru aceea că a sărit şi a jucat înaintea Domnului, descoperindu-se înaintea roabelor şi robilor săi, cum se descoperă un om de nimic (versetul 20);*
- *La cum Dumnezeu a pedepsit-o pe Michal cu sterpiciune pentru judecata ei pripită şi nedreaptă, astfel încât Michal [fiica lui Saul] nu a avut copii până la ceasul morţii ei.*

(Înaintea Domnului voi juca, a zis David către Micol; binecuvântat este Domnul, cel ce m-a ales pe mine în locul tatălui tău [Saul] şi a casei lui întregi, întărindumă cârmuitor al poporului Domnului, Israel; cînta-voi şi voi juca înaintea Domnului. Şi încă şi mai mult mă voi înjosi şi voi fi încă şi mai mic în ochii tăi, iar înaintea slujnicelor de care grăieşti tu, voi fi în cinste (II Regi 6: 21-22).)

Predică despre puterea şi misiunea lui Hristos, prorocită

Duhul Domnului este peste Mine, că Domnul M-a uns să binevestesc săracilor, M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc celor robiţi slobozire şi celor prinşi în război libertate; să dau de ştire un an de milostivire al Domnului şi o zi de răzbunare a Dumnezeului nostru (Isaia 6:12)

Stăpânul Hristos a citit însuşi cuvintele acestei prorocii înaintea iudeilor la Nazaret, atunci când Şi-a început lucrarea Lui mântuitoare. Citind cuvintele acestea, el a

şezut şi a zis: ***Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre (Luca 4: 21).***

Să ne gândim numai: El a citit una dintre prorociile care le era cea mai neclară cărturarilor şi fariseilor iudei, apoi a închis cartea şi a zis: Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta.

Nici unii dintre iudei nu îndrăzneau să se apropie de acest pasaj şi să îl interpreteze, căci nimeni nu ştia cui i se aplică aceste cuvinte. Trecuseră şapte secole de la rostirea acestei prorocii şi totuşi nici unul dintre cărturarii iudei nu erau în stare să spună la cine se referă. Şi când Acela despre care s-au rostit acele cuvinte a sosit, El însuşi le-a citit şi le-a aplicat la Sine! Aşa 1-a îndreptăţit Dumnezeu pe prorocul Lui şi S-a prezentat pe Sine lumii.

Duhul Domnului este peste Mine. De ce spune El aceste cuvinte, când noi ştim că egal este El cu Tatăl şi cu Duhul? După cum interpretează Sfântul Ioan Gură de Aur, El rosteşte aceste cuvinte pentru a mărturisi înaintea poporului. El nu zice "harul Duhului [este peste Mine]," deoarece harul Duhului este peste orice om credincios, ci El zice Duhul Domnului este peste Mine, aşa cum s-a arătat adeverit şi la râul Iordan. Duhul este martorul Fiului, iar Fiul nu este niciodată fără Duhul.

Domnul Iisus grăieşte adesea despre Tatăl şi despre Duhul Sfânt şi o face din marea dragoste a Lui pentru Tatăl şi pentru Duhul Sfânt. Dragostea întotdeauna atribuie cele care sunt ale sale celor iubiţi. Domnul Iisus mai grăieşte astfel şi ca să îi înveţe pe mândri să nu se laude cu virtuţile lor, ci mai degrabă să îi cinstească şi să le dea întâietate celor care sunt egali în cinste cu ei.

Domnul a împlinit cuvânt cu cuvânt, toate cele scrise în această prorocie minunată. El în lume a venit în primul rând ca să propovăduiască mila lui Dumnezeu faţă de oameni şi de asemenea ca să propovăduiască înfricoşata Judecată celor care au vrut ca să dispreţuiască şi să respingă această milă.

Aceasta este vedenia lui Isaia, fiul lui Amos, prorocul cel adevărat şi nemincinos al lui Dumnezeu.

Fraţilor, să îl cinstim mult pe Sfântul proroc Isaia, a cărui gură de Dumnezeu insuflată L-a vestit cu veacuri înainte poporului pe Hristos şi a noastră mântuire şi să ne închinăm Scumpului nostru Domn Iisus Hristos Dumnezeul şi Mântuitorul nostru,

în veci şi în vecii vecilor, a căruia pururea este slava, mulţumita şi închinăciunea. Amin.

1 septembrie

Începutul Indictionului, adică al Anului nou bisericesc

Primul Sinod Ecumenic [de la Niceea, din anul 325] a rânduit ca Anul bisericesc trebuie să înceapă în ziua de întâi septembrie.

Pentru vechii evrei luna septembrie marca începutul anului civil (vezi Ieşirea 23: 16), ea fiind luna în care poporul lui Israel strângea recoltele şi aducea mulţumită lui Dumnezeu.

Aceasta a fost ziua în care Mântuitorul a intrat în Sinagoga de la Nazaret (Luca 4: 16-21), a deschis Sfânta Carte a proorocului Isaia şi a citit profeticele cuvinte: ***Duhul Domnului este peste Mine, că Domnul M-a uns să binevestesc săracilor, M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc celor robiţi dezrobire şi celor prinşi în război libertate; Să dau de ştire de un an de milostivire al Domnului şi de o zi de răzbunare a Dumnezeului nostru (Isaia 61: 1-2).***

Trebuie să ştim că luna septembrie a fost aceea în care împăratul Constantin cel mare a repurtat victoria împotriva lui Maxenţiu, duşmanul de moarte al creştinismului. În urma acestei victorii câştigate cu ajutor dumnezeiesc, Constantin a proclamat libertatea creştinilor de a se închina Unuia Dumnezeu Iisus Hristos, în tot Imperiul Roman care atunci coincidea cu întreaga lume civilizată.

Timp de multe veacuri, anul civil al lumii creştine a urmat structura anului bisericesc, începând şi el la 1 septembrie. Mai târziu însă lucrul acesta s-a schimbat, începutul anului civil transferându-se la 1 ianuarie. Schimbarea a intervenit mai întâi în Occident, iar mai târziu şi în Rusia, sub ţarul Petru cel mare.

Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Simeon, stâlpnicul şi arhimandritul şi a maicii lui, cuvioasa Marta

Sfântul Simeon, stâlpnicul s-a născut în Siria, din părinţi ţărani. La vârsta de optsprezece ani, el a părăsit casa părintească şi s-a tuns monah. El a luat asupra sa cele mai aspre nevoinţe călugăreşti, ajungând cu postul şi până la patruzeci de zile.

Apoi s-a făcut începătorul unei nevoinţe până la el necunoscute, aceea de a se ruga zi şi noapte de la înălţimea unui stâlp, de unde şi-a luat şi numele de „stâlpnic." La început, stâlpul a fost înalt de şase coţi; mai apoi sfântul i-a mai adăugat încă şase,

apoi încă zece, apoi încă paisprezece, până când, în cele din urmă, înălţimea stâlpului a ajuns de patruzeci de coţi.

De două ori a venit maica lui la el, voind să-I vadă faţa. Dar de fiecare dată, necoborând de pe stâlp, fiul ei i-a zis: „Nu mă tulbura, maică. De va voi Dumnezeu, ne vom vedea faţă către faţă întru a Sa împărăţie."

Sfântul Simeon, stâlpnicul a luptat cumplit cu taberele drăceşti, pe care le-a biruit de fiecare dată cu rugăciunea către Dumnezeu. El a lucrat multe şi mari minuni, vindecând cu cuvântul şi cu rugăciunea pe mulţi dintre cei ce zăceau în boli grele.

La stâlpul lui venea popor de pretutindeni, bogaţi şi săraci, împăraţi şi robi. Nimeni nu pleca de la stâlpul Sfântului Simeon neajutorat.

Sfântul Simeon le vindeca bolile, le alina durerile sufletului, îi povăţuia pe calea vieţii, îi certa pe cei care nu credeau drept.

El a convins-o pe împărăteasa Eudoxia să se lepede de erezia lui Eutihie şi să creadă ortodox.

El s-a nevoit în timpul domniilor lui Teodosie cel mic, Marchian şi Leon cel mare.

Sfântul prea cuvios Simeon, stâlpnicul, primul stâlpnic al creştinătăţii, a trăit pe pământ până la vârsta de una sută şi trei ani.

El s-a săvârşit cu pace către Domnul în prima zi a lunii septembrie, din anul 459. Sfintele lui moaşte au fost mutate la Antiohia şi aşezate într-o Sfântă biserică purtând hramul său.

Pomenirea Sfântului şi dreptului Iosua, fiul lui Nun [Navi]

Iosua a fost conducătorul poporului evreu după moartea lui Moise. Din cele mai multe sute de mii de iudei care au ieşit din Egipt, doar acest Iosua şi Caleb au trecut cum se cuvine cei patruzeci de ani de pustie şi au intrat în Pământul Făgăduinţei (Numerii 26:64-65; 32: 12).

Iosua a trăit una sută şi zece ani pe pământ, cu aproximativ 1440 de ani mai înainte de întruparea Domnului Hristos. (Citeşte despre credinţa lui Iosua în Dumnezeu, despre faptele şi minunile lui, la Cartea lui Iosua Navi.)

Cântare de laudă la Sfântul Simeon, stâlpnicul

Întâiul dintre stâlpnici
Sfântul Simeon este,
Bătrân luminat de sus,
de Lumina nefăcută,
El de bună voie pe-al unor noi nevoinţe
Stâlp a urcat.

El viu a fost cerului, iar pământului, mort.
El şi-a câştigat mântuirea cu postiri,
Privegheri şi post.

În zorii dimineţii a lui maică la stâlp vine:
„Fiul meu, coboară să te pot vedea!"
Dar sfântul nu-i răspunde.
Maica pe fiu îl roagă, iară şi iar.

Sfântul atunci către maică zice:
„Eu, maică, sunt al Împăratului Cerurilor
Rob. Cunoaşte că astă viaţă
O luptă faţă de trup nemiloasă şi o pregătire este.
Timp de grăiri deşarte nu avem.
Ci du-te, maică şi calea cea bună alege,
Grijeşte~ţi de suflet şi vieţuieşte
După poruncile lui Dumnezeu.
Căci după astă viaţă o alta începe:
De bine luptăm aici, acolo ne vom încununa.
Binevoind Hristos şi-aflându-ne vrednici,
Pe al tău fiu îl vei vedea atunci.
Atunci doar, maica mea,
Adevărată va fi
Bucuria vederii."

Cugetare

În timpul vieţii acesteia trebuie să folosim tot ceea ce este necesar pentru cultivarea sufletelor noastre, căci după ce moartea ne va despărţi de această lume nimic nu vom lua dincolo, decât sufletele noastre, aşa cum ni le-am format de-a lungul vieţii trupeşti.

Pe când avea optsprezece ani, pe Sfântul Simeon atât de mult şi de arzător l-a preocupat mântuirea sufletului lui, încât într-o bună zi a căzut cu faţa la pământ şi s-a rugat lui Dumnezeu ca să îi arate calea mântuirii.

În această stare aflându-se şi rugându-se cu lacrimi, îndelung, el a avut o vedenie în care se făcea că sapă la o temelie spre a înălţa o zidire şi că, epuizat de efort, s-a oprit ca să-şi tragă răsuflarea. Dar un glas de sus i-a zis: „Sapă mai adânc!" El atunci îndată s-a ridicat iar la lucru, săpând mai adânc, mai din greu. Atunci glasul a grăit iar: „Destul îţi este acum. Zideşte dar ceea ce ai pornit a zidi: căci fără nevoinţă, nimeni nu va putea zidi nimic, nicicând." Cei care se nevoiesc puţin, zidindu-şi casa sufletului lor pe băltoaca puţin adâncă a senzualităţii, îşi zidesc casa vieţii pe nisip, care nu îi poate adăposti nici măcar în această viaţă; cu atât mai puţin în veşnicie.

Luare aminte

Să luăm aminte la fărădelegile lui David (II Samuel 11):

- *La cum David împăratul a comis adulter cu Batşeba, soţia lui Urie, pe când Urie se afla la război;*
- *La cum David îl trimisese pe Urie în acel război tocmai ca Urie să îşi afle în el moartea;*
- *Cum s-a mâniat Dumnezeu pe David pentru aceasta.*

Predică despre Cuvântul, Fiul lui Dumnezeu

La început a fost Cuvântul (Ioan 1:1).

Logosul, Cuvântul inteligent şi raţional, a fost dintru început. El se referă la natura dumnezeiască a Domnului nostru Iisus Hristos.

Fraţilor, zicând la început, oare vom crede noi că prin aceasta se pune vreun hotar temporal Cuvântului lui Dumnezeu? Sau că Dumnezeu L-a născut pe Fiul Său Unul Născut într-un moment din timp? Nicidecum! Căci naşterea Fiului lui Dumnezeu din Tatăl nu este un eveniment al timpului, ci al eternităţii; timpul este o categorie care aparţine acestei lumi căzute şi trecătoare, pe când cele ale Dumnezeirii sunt în şi din veşnicie.

Oare mai rămâne soarele soare, dacă îl despărţim de lumina pe care o dă? Oare mai rămâne omul om, dacă se va lua mintea de la el? Oare mai rămâne dulcea miere miere, dacă îşi va pierde desăvârşit dulceaţa ei? Nicidecum, nici una dintre acestea.

Cu atât mai puţin poate cugeta cineva pe Tatăl fără de Logosul Lui, fără de Cuvântul Lui raţional, fără de înţelegerea Lui, fără de înţelepciunea şi puterea Lui, pe Tatăl fără de Fiul Lui cel co-etern cu Sine.

Deci, fraţilor, spusa întreagă a evanghelistului nu se referă la începutul Fiului lui Dumnezeu din Dumnezeu Tatăl, ci mai degrabă la începutul istoriei lumii create şi al mântuirii neamului omenesc.

Acest început este din Cuvântul lui Dumnezeu, din Fiul lui Dumnezeu. Căci El este începutul şi al facerii lumii şi al mântuirii ei. Oricine vrea să vorbească despre facerea lumii văzute sau a celei nevăzute sau despre mântuirea lumii, trebuie să înceapă cu începutul. Acest început este Cuvântul lui Dumnezeu, înţelepciunea lui Dumnezeu, Fiul lui Dumnezeu.

De exemplu, dacă ar dori cineva să relateze istoria unei bărci ce naviga pe un lac, ar începe cam aşa: „La început a fost un lac şi pe acel lac naviga o barcă..." Nici un om înţelept nu ar presupune de aici că lacul a luat fiinţă exact în momentul în care s-a aflat şi barca în apele lui.

Nici un om înţelept nu va scoate din cuvintele acestea ale evanghelistului: La început a fost Cuvântul, înţelesul că Logosul, Cuvântul lui Dumnezeu, S-a născut din Dumnezeu în momentul facerii lumii! Aşa cum lacul a fost cu mult mai înainte ca să navigheze barca pe el, tot aşa Cuvântul lui Dumnezeu a fost mai înainte cu o eternitate de începerea Zidirii!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Unul Născut al Tatălui şi de o fiinţă cu El şi cu Duhul Sfânt, luminează-ne şi ne mântuieşte pe noi, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

2 septembrie

Pomenirea Sfântului mucenic Mamant

Acesta s-a născut în Paflagonia, din vestiţi părinţi creştini, Theodot şi Rufina. Părinţii lui au fost întemniţaţi pentru credinţa în Hristos. Mai întâi a murit tatăl, care era întemniţat; apoi a murit maica lui, Rufina, de îndată ce 1-a născut pe el, pruncul Mamant. Aşa s-a aflat pruncul viu, între trupurile moarte ale părinţilor lui.

Dar Dumnezeu de grijă purtătorul a trimis un înger la o femeie văduvă nobilă, pe nume Ammia. Ammia 1-a văzut pe înger în vis: el îi poruncea să meargă la temniţă şi să ia copilul.

Eparhul cetăţii i-a îngăduit Ammiei să meargă şi să îngroape morţii, şi să ia pruncul la casa ei.

Mamant nu a grăit până întru al cincilea an al vieţii lui, şi atunci, primul cuvânt pe care 1-a rostit a fost Mama. De aceea s-a şi numit Mamant. Copilul Mamant a dat dovadă de neobişnuită agerime la studiul cărţii.

Cum era crescut întru toată rânduiala credinţei creştine, el nu şi-o ascundea pe aceasta, ci o mărturisea şi faţă de ceilalţi copii şi râdea de idoli, în timpul domniei lui Aurelian a fost o crudă prigoană contra creştinilor, în care păgânii nu i-au iertat nici măcar pe copii.

Mamant era în vârstă de cincisprezece ani când a fost adus înaintea tribunalului împăratului, împăratul i-a zis că este suficient dacă se va lepăda de Hristos verbal.

Dar Mamant i-a răspuns: "Nici cu inima şi nici cu buzele nu mă voi lepăda de Domnul şi Dumnezeul meu, Iisus Hristos."

Împăratul a poruncit biciuirea lui, arderea lui cu făclii, iar la urmă aruncarea lui în mare. ***Dar îngerul Domnului 1-a scăpat, şi 1-a dus la un munte înalt de lângă Cezareea. El a vieţuit în acel munte, în singurătate, tăcere şi rugăciune. Fiarele sălbatice s-au îmblânzit de rugăciunile şi de sfinţenia vieţii lui.***

El a fost după o vreme aflat de chinuitori şi adus din nou la judecată, fiind din nou torturat bestial. Dar scăpând cu ajutor dumnezeiesc şi de foc şi de aruncarea la fiare sălbatice, el a fost ucis de un popă idolesc care 1-a străpuns cu un trident. Aşa şi-a

săvârşit mucenicească alergare acest fiu de mucenici, rămânând pururea credincios Domnului Hristos Iisus în toate chinurile lui.

Din sfintele moaşte ale Sfântului mucenic Mamant izvorăsc multora minunate tămăduiri.

Pomenirea Sfântului Ioan, postitorul, patriarhul Constantinopolului

Acest sfânt se prăznuieşte şi la 30 august. *(împreună cu alţi doi mari patriarhi ai Constantinopolului: Sfinţii Alexandru şi Pavel.)*

Sfântul Ioan, postitorul a fost mai întâi lucrător în aur, dar din pricina marii lui evlavii şi sfinţeniei vieţii şi prin rânduiala tainică a lui Dumnezeu, el a fost hirotonit întru preot.

Odată, tânăr fiind, Ioan mergea alături de Eusebie, monah din Palestina. Deodată un glas a grăit către Eusebie monahul: «Nu ţi se cuvine ţie, Avva, să mergi la dreapta celui mai mare!» Acela a fost glas de la Dumnezeu, prin care se prorocea înalta slujire la care avea să fie chemat în scurt timp Ioan, aurarul. Ioan a fost ridicat în scaunul patriarhal al Constantinopolului în urma fericitului Eutihie.

El nu a voit mai întâi să primească această mare slujire, dar în urma unei vedenii înfricoşate, a primit.

Sfântul Ioan a fost un mare postitor, mijlocitor pentru oameni înaintea lui Dumnezeu şi făcător de minuni, până la moartea lui şi dincolo de ea.

El a trecut la ceruri la anul 595.

După moartea lui s-a aflat că o lingură de lemn, o cămaşă de in şi un strai vechi au fost singura lui avere.

Sunt vestite scrierile lui despre pocăinţă şi despre mărturisire.

Pomenirea Sfântului şi dreptului Eleazar

Acesta a fost fiul lui Aaron şi al doilea în rang între marii preoţi ai poporului lui Israel. El 1-a ajutat pe Moise să numere poporul lui Israel şi pe Isus al lui Navi să împartă Pământul Făgăduinţei celor douăsprezece Seminţii.

El a păzit cu credinţă Cortul Mărturiei la Silo şi s-a săvârşit către Domnul cu pace.

Pomenirea Sfintei icoane făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Kaluga

[Vezi Cugetarea dintru această zi].

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Mamant

Sfântul Mamant în temniţă s-a născut,
Înrudindu-se cu Hristos din întâia lui zi.

Ai lui tată şi maică, lui Hristos mucenici,
Întru al temniţei întuneric se aflau
Când s-a născut copilul.

Tânărul Mamant singur cincisprezece ani orfan a trăit
Întru această temniţă care este lumea.

Mângâierea lui şi lumina lui
Strălucit-au pe a lui faţă doar din Faţa lui Dumnezeu:
Faţa lui Hristos fostui-a lui lumină,
Mângâiere, împlinire şi îndestulare.

Mamant sfântul tânăr pe Domnul Hristos L-a slăvit,
El L-a slăvit cu fapta şi cu cuvântul,
Cu rugăciunile duhului şi cu-a trupului curăţie.

A Domnului iubire mai scumpă i-a fost
Decât rătăcita lume, ce omului îi e chin şi minciună.

El pe Dumnezeu L-a slăvit şi pe al Lui Fiu prea curat
Şi prieten s-a făcut a toată Zidirea,
Al sălbaticei pustietăţi, al pădurii şi fiarelor,
Al caprelor sălbatice şi-al leilor fioroşi.

Domnul Dumnezeu pe Sfântul Mamant, al Lui prieten,
Atunci l-a dăruit cu harul cel minunat
Al Duhului Sfânt.

Cu acesta sfântul pe torţionari de râs i-a făcut,

Şi pe mulţi dintre ei la Hristos i-a adus.

Întregul imperiu în frunte cu împăratul
S-au pus împotriva unui copil,
Dar dreapta lui Dumnezeu cu copilul a fost,
El trecând prin chinuri, pe Dumnezeu L-a slăvit.
Imperiul şi-mpăratul s-au prefăcut în ţărână,
întru nimicul ţarinii împrăştiate de vânt.

Pe când tânărul Mamant domneşte,
chiar acum, cu Hristos,
Şi se bucură veşnic cu-ai Lui îngeri în ceruri.

Cugetare

Viaţa Bisericii Ortodoxe ne pune înainte nenumărate exemple despre cum Atotputernicul Dumnezeu îşi descoperă puterea Lui adesea prin lucrurile neînsufleţite şi aparent mici, mai ales prin acele lucruri care sunt semne ale întrupării, vieţii şi Patimilor Stăpânului Iisus Hristos.

Aceste lucruri socotite de mulţi "mici", sunt crucile, icoanele Maicii Domnului şi ale Sfinţilor, apa sfinţită, uleiul sfinţit, sfântul mir, anafura şi toate celelalte.

Iată unul dintre aceste exemple: în anul 1748 a avut loc o minune care s-a făcut prin icoana Maicii Domnului, în casa unui boier pe nume Khitrov, în apropiere de oraşul rusesc Kaluga.

Două dintre slugile boierului care într-o zi au avut ascultarea de a face rânduiala amănunţită în podul conacului, au dat la un moment dat, în lucrul lor, de o ţesătură înfăşurată pe care desfăcând-o, au aflat pictat pe ea cu o mare măiestrie şi frumuseţe, chipul unei femei. Chipul strălucea în jur sfinţenie şi evlavie.

Una dintre slugi era smerită şi tăcută, pe când cealaltă vorbăreaţă şi plină de slavă deşartă. Femeia smerită, privind chipul din pânză, 1-a numit: "Egumena". Evdokia, femeia cea vorbăreaţă şi de nimic, al cărei nume s-a păstrat, nu a vrut să cinstească acest nume şi a râs de cea smerită cu bădărănie. Spre a da mai multă forţă bădărăniei ei drăceşti, ea a scuipat asupra icoanei, în clipa aceea ticăloasa Evdokia a căzut la pământ, cu membrele trupului contorsionate, rămânând fără văz şi fără auz şi scoţând spume la gură.

În noaptea aceea Maica Domnului s-a arătat părinţilor nefericitei Evdokia, arătându-le ce s-a întâmplat cu fiica lor. Ea le-a poruncit să cheme un preot care să meargă şi să se roage înaintea acelei icoane aflate în pod, să o stropească pe fată cu apă sfinţită şi aşa se va vindeca.

Când s-au făcut toate acestea, Evdokia s-a vindecat şi de atunci şi-a mai îmbunătăţit viaţa, făcându-se mai smerită.

Aceasta a fost minunea icoanei Maicii Domnului, aflate în podul unui conac de lângă Kaluga.

Icoana aceasta a fost dusă apoi într-o biserică din Kaluga, unde se află şi astăzi, izvorând multora tămăduiri.

Luare aminte

Să luăm aminte la pedeapsa lui Dumnezeu asupra lui David care comisese adulter şi crimă (II Regi 12), vestită lui prin prorocul Nathan, care a venit la regele David şi i-a zis:

- *că aşa cum a luat el soţia altui bărbat, aşa şi celelalte femei ale lui vor fi luate de alţi bărbaţi;*
- *că şi fiul lui cel născut din acest adulter va muri;*
- *că nu se va mai depărta sabia de la casa lui niciodată, lucruri care toate s-au împlinit.*

Predică despre Cuvântul lui Dumnezeu, Făcătorul zidirii

Acesta [Cuvântul] era întru început la Dumnezeu. Toate prin El s-au făcut şi fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut (Ioan 1: 2-3).

Fraţilor, evanghelistul grăieşte aici de minunatul Logos al lui Dumnezeu, de Cuvântul cel inteligent şi raţional, de înţelepciunea cea veşnică a lui Dumnezeu, despre Fiul Tatălui, cel împreună veşnic.

Cuvântul minunat al Tatălui este de o Fiinţă cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, dar ipostatic [după chip, persoană] El este distinct de Tatăl şi de Duhul Sfânt, căci El este născut din Tatăl carele L-a născut. El întotdeauna a fost, este şi va fi.

Când a fost Cuvântul lui Dumnezeu? Sfântul evanghelist ne spune: La început. Ce înseamnă acest La început? El înseamnă «mai întâi», sau «la începutul începutului». Aşadar, la începutul începutului, Cuvântul lui Dumnezeu a fost la Dum-

nezeu şi a fost dintotdeauna de o Fiinţă cu Tatăl şi a fost dintotdeauna Fiul Tatălui, ca ipostas, dar nu încă întrupat. Mai târziu, la plinirea vremii, Cuvântul lui Dumnezeu S-a întrupat, luând trup omenesc pentru ca să mântuiască omenirea.

Pe când El încă era neîntrupatul Fiu al lui Dumnezeu, El a creat lumea, totul a venit la existenţă prin El. Cerul şi pământul, cu toate lumile cele locuite cereşti şi pământeşti - totul a venit la fiinţă prin El, prin Cuvântul lui Dumnezeu, care era la Dumnezeu, care încă nu Se întrupase.

Fără Cuvântul lui Dumnezeu nu s-a creat nimic din toate lucrurile care sunt. El a fost Lumina şi Viaţa şi Lumina a strălucit întru întuneric, iar întunericul nu a cuprins-o (Ioan 1: 5). Mai întâi, să ştim că întunericul acesta este reprezentat de moarte şi de păcat, întunericul nu L-a biruit pe Fiul lui Dumnezeu, însăşi lumea creată, în toată întregimea ei, întuneric este şi se cheamă înaintea lui Dumnezeu şi cu toate acestea întru acest întuneric al lumii străluceşte Cuvântul lui Dumnezeu, înţelepciunea lui Dumnezeu care este însăşi înţelepciunea, raţiunea şi inteligenţa, toată maiestatea şi măreţia.

Toată zidirea ar zăcea în cel mai cumplit întuneric dacă nu ar lumina-o lumina mistică a Fiului lui Dumnezeu, prin care s-au făcut toate.

Acesta [Cuvântul] era întru început la Dumnezeu - şi apoi, ce s-a întâmplat? Şi Cuvântul trup S-a făcut (Ioan 1: 14). Toată istoria facerii lumii conduce la acest punct, iar de la acest eveniment înainte începe istoria mântuirii omenirii.

Îmbrăcându-Se în trup omenesc, Cuvântul lui Dumnezeu nu S-a înstrăinat câtuşi de puţin de Dumnezeu Tatăl şi de Dumnezeu Duhul Sfânt - căci nedespărţită şi una este Sfânta Treime - ci, mai curând Unul din Treime S-a îmbrăcat în trup omenesc şi în suflet omenesc, astfel încât, din umbra trupului, El, Soarele sorilor, să Se poată coborî jos la oameni fără ca să îi ardă şi să-i mântuiască.

O, fraţilor, cât de dulce şi de negrăit minunată este taina întrupării lui Dumnezeu. Dacă vom îmbrăţişa această taină cu inima noastră, atunci ne va fi mai uşor să ne apropiem de ea şi cu mintea.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Mântuitorule Blânde, cela ce eşti slava Tatălui şi bucuria Duhului Sfânt, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Cela ce ai venit ca să ridici păcatul lumii. Căci noi numai pe Tine Te slăvim, Ţie ne închinăm şi Ţie Îţi mulţumim în veci. Amin.

3 septembrie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Antim

El s-a născut la Nicomidia şi a fost crescut de mic în Sfânta credinţă creştină. "Trupul lui şi 1-a omorât de patimi, duhul şi 1-a smerit, invidia a smuls-o de la el, mânia a supus-o sub puterea lui, trândăvia a alungat-o cu totul de la sine... A avut dragoste către toţi şi pace cu toţi; a fost cu dreaptă socoteală în toate, cu râvnă pentru slava lui Dumnezeu şi plin de dreptate către toţi." Nu este de mirare că un bărbat având asemenea virtuţi a fost ridicat episcop.

Sfântul Antim a păstorit Biserica Nicomidiei în timpul cumplitelor prigoane ale ticăloşilor împăraţi Diocleţian şi Maximian împotriva creştinilor, în acel timp mai ales Nicomidia era înecată în sânge de mucenici creştini.

Într-un an, de Praznicul Naşterii Domnului, au fost arşi de vii douăzeci de mii de mucenici, îngrămădiţi întru o singură biserică (vezi ziua de 28 decembrie).

Aceasta s-a întâmplat chiar în timpul arhipăstoririi Sfântului Antim. Dar chiar şi aşa, sângeroasele şi bestialele persecuţii nu s-au încheiat doar cu atât, ci ele au continuat, mulţi creştini fiind aruncaţi în temniţă, de unde erau scoşi doar ca să fie torturaţi din nou şi ucişi.

Sfântul Antim atunci s-a retras în satul Semana, nu pentru că i-ar fi fost frică de moartea mucenicească, de care s-a şi învrednicit, ci spre a întări de acolo turma lui, în mergerea ei spre mucenicie, ca nu cumva vreunul dintre ei să cadă de la Hristos, din puţinătatea inimii şi de frică.

Una dintre epistolele lui trimise creştinilor în închisoare a fost interceptată şi predată lui Maximian. Împăratul a trimis douăzeci de soldaţi care să îl afle pe Antim şi să i-1 aducă lui.

Bătrânul cel încuviinţat şi văzător cu duhul a ieşit întru întâmpinarea soldaţilor, i-a adus la casa lui şi le-a slujit la masă ca unor oaspeţi şi numai după aceea le-a arătat că el este Antim cel pe care îl căutau. Soldaţii, uluiţi de măreţia şi bunătatea bătrânului, 1-au sfătuit să se ascundă, zicând că la împărat vor merge şi vor spune că nu 1-au găsit. Dar sfântul le-a arătat că nu li se cuvine creştinilor să zvonească minciuni ca să îşi scape pielea acestei vieţi, cu atât mai puţin când ea este vremenică şi trecătoare.

Pe drum toţi soldaţii au crezut în Hristos şi au luat Sfântul Botez din mâna Sfântului Antim, pe când se aflau pe calea de întoarcere la Nicomidia.

Necuratul împărat l-a torturat bestial pe Sfântul Antim vreme îndelungată, apoi i-a tăiat capul cu securea.

Sfântul sfinţit mucenic Antim şi-a săvârşit alergarea şi L-a proslăvit pe Hristos la începutul veacului al patrulea. El s-a înălţat la ceruri, unde se veseleşte împreună cu Domnul Hristos şi cu ai Cerului cetăţeni.

Pomenirea Sfintei muceniţe Vasilisa

Vasilisa a fost o tânără în vârstă de nouă ani. Ea a fost omorâtă pentru credinţă la Nicomidia la scurtă vreme după uciderea Sfântului Antim, arhiepiscopul cetăţii.

Torţionarii au schingiuit-o bestial, transformându-i tot trupul într-o rană, dar ea i-a rămas credincioasă lui Hristos Dumnezeu. Dumnezeu însă a păzit-o întreagă pe muceniţa Lui şi de foc şi de fiarele sălbatice, ceea ce l-a făcut pe Alexandru, domnitorul Nicomidiei şi torţionarul ei, să cadă la picioarele ei, să se pocăiască şi să ceară de la ea îndurare.

El a cerut să fie instruit în Sfânta credinţă creştină, a primit Sfântul Botez din mâinile lui Antonie, episcopul şi a murit înaintea Vasilisei, fiind îngropat de aceasta.

Vasilisa după aceea a ieşit afară din cetate într-un câmp, a căzut în genunchi, I-a mulţumit lui Dumnezeu şi s-a rugat Lui îndelung şi şi-a dat sufletul întru ale Sale mâini, la anul 309.

["Sfânta, îngropându-i trupul [al lui Alexandru], a ieşit împreună cu episcopul din cetate afară ca la trei mile şi aflând o piatră, a stat pe ea şi rugându-se, a izvorât din ea apă şi a băut şi a mulţumit lui Dumnezeu şi, mergând încă puţin, zise: Doamne, primeşte duhul meu cu pace. Acestea zicând şi îngenunchind la pământ, s-a dus către Domnul cu bucurie, veselindu-se şi mulţumind lui Dumnezeu. Aceasta aflând, episcopul Antonie a mers de a îngropat-o, făcându-i mormântul lângă piatra care izvorâse apă la rugăciunea sfintei." - Sinaxarul Sfintei din Mineiul pe Septembrie, Bucureşti: Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2003, p. 52.]

Pomenirea Sfântului Ioanichie, arhiepiscopul şi întâiul patriarh al sârbilor

Sfântul Ioanichie s-a născut la Prizren, slujind mai întâi ca secretar al regelui Duşan. El a fost ridicat arhiepiscop în 1339 şi apoi înălţat la rangul de patriarh în anul 1346.

Sfântul Ioanichie a fost un arhipăstor zilot şi un mare organizator al Bisericii sârbe, "un mare apărător al legilor Sfintei Biserici."

El s-a odihnit întru Domnul în a treia zi a lunii septembrie din anul 1349. Sfintele lui moaşte odihnesc la Patriarhia din Peci.

Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Teoctist [împreună-ajunător cu marele Eftimie]

Sfântul prea cuvios Teoctist a fost un mare postitor şi împreună nevoitor cu Sfântul Eftimie cel mare.

Sfântul Teoctist a fost egumen al Lavrei marelui Eftimie, care se afla cam la şase mile distanţă de Ierusalim, pe drumul Ierihonului. El a fost întru toate un următor fidel al Sfântului Eftimie cel mare, sub a cărui lumină a călăuzit duhovniceşte sufletele şi a condus lavra, până la nouăzeci de ani ai vieţii sale.

El a plăcut lui Dumnezeu cu viaţa pe care a dus-o şi s-a strămutat la locaşurile Sale cereşti în mijlocul veacului al cincilea, în timpul arhipăstoririi lui Anastasie, patriarhul Ierusalimului.

Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Antim

Sfinţitul Antim turma-şi îndeamnă:
„Copiii mei iubiţi, ai jugului lui Hristos purtători,
Acesta timpul lepădării de toate este.

O, ostaşilor iubiţi ai lui Hristos Răstignit,
Cela ce cu slavă din morţi a înviat!
Acesta timpul cruntelor prigoane este,
Al crudului război întru răbdarea inimii purtat.
Iată secerişul Domnului, bogat întru sfinţi eroi:
Pe care, să cunoaşteţi neîndoit, i-aşteaptă slava,

Cununi strălucitoare pogorâtoare din cer!
De călăi infernali nu vă temeţi,
A lor putere nu este pe veci.
Ci doar a lui Dumnezeu puterea pe veci este,
Fericit acela care se teme de El!
Căci El va şterge lacrima de pe a voastră faţă,
Cu mâini de înger,trimişi din cer.
Şi ale voastre răni, Lui închinate,
Vindeca-le-vor îngeri, cu balsam din cer.
Atunci moarte se va face-ntru viaţă,
Iar cei dispreţuiţi împăraţi vor fi!
Scurt este chinul, veşnică binecuvântarea,
Copiii mei iubiţi, nu vă temeţi nicicând. "

Cugetare

Cine vrea să se mântuiască trebuie obligatoriu să se supună autorităţii duhovniceşti. Fără această ascultare, va pieri chiar şi cel care îşi doreşte cel mai arzător mântuirea. Cei mai mari Sfinţi, care au afirmat pururi sus şi tare că nimeni dintre neascultători nu se va mântui, au fost ei înşişi cei mai desăvârşiţi supuşi ai autorităţii duhovniceşti.

Când Sfântul Simeon a ales să se nevoiască pe stâlp, el i-a uimit pe ceilalţi nevoitori cu această nouă formă de asceză. Cum ei erau nedumeriţi de aceasta, neştiind dacă această nouă formă de nevoinţă este după Duhul lui Dumnezeu sau după duhul mândriei, părinţii din pustie au trimis la Simeon bărbaţi duhovniceşti care să poată afla adevărul.

Monahii aveau să-i poruncească lui Simeon ca întru numele lor să se dea jos de pe stâlp. Dacă Simeon nu ar fi voit să se supună părinţilor, atunci însemna că nevoinţa lui se face din duh de mândrie. Dar dacă el s-ar fi supus poruncii părinţilor şi ar fi început să coboare de pe stâlp, atunci părinţii cunoşteau că de la Dumnezeu este nevoinţa, iar nu din mândrie şi 1-ar fi îndemnat să urce la loc.

Când trimişii au ajuns la Sfântul Simeon, căruia i-au spus că sunt trimişi de părinţii pustiei care îi poruncesc ca să coboare de pe stâlp, Sfântul Simeon s-a închinat şi îndată a început să coboare scara.

Văzând ascultarea, părinţii au zis toţi cu glas de bucurie: „Nu coborî, sfinte părinte, ci rămâi acolo unde eşti! Noi vedem acum că a ta nevoinţă de la Dumnezeu este!"

Luare aminte

Să luăm aminte la pedeapsa lui Dumnezeu asupra lui David, pentru păcatele lui (II Regi 13):

- *La cum Amnon, fiul lui David, a necinstit-o pe fiica lui David, Tamar;*
- *La cum Abesalom, fiul lui David, 1-a ucis pe fratele lui, Amnon, pentru aceasta;*
- *La cum David a plâns cu amar.*

Predică despre Cuvântul lui Dumnezeu care S-a arătat în trup

Şi Cuvântul trup s-a făcut (Ioan l: 14).

Iată, fraţilor, noul nostru început, nou, binecuvântat şi mântuitor - începutul mântuirii noastre, a oamenilor. Adam om în trup a fost atunci când a căzut sub stăpânirea păcatului şi a morţii. Acum Făcătorul lui Adam a venit în trup, spre a-1 scoate pe Adam şi seminţia lui Adam până în veac de sub puterea păcatului şi a morţii.

Fiul lui Dumnezeu - Cuvântul, înţelepciunea, Lumina şi Viaţa - S-a pogorât între oameni trup de om luând şi suflet omenesc. El S-a întrupat, dar de a Lui Dumnezeire nu S-a despărţit. El S-a pogorât, dar de Tatăl Lui din ceruri nu S-a despărţit. El a rămas aşa cum a fost, este şi va fi întru toată veşnicia, dar a luat şi ceva nou: firea omenească, însuşirile Lui dumnezeieşti şi veşnice nu s-au micşorat din pricina întrupării, nici s-a schimbat legătura Lui dumnezeiască cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt.

Căci iată, Tatăl însuşi mărturiseşte despre El şi la Iordan şi pe Tabor: Acesta este Fiul Meu cel iubit! Dumnezeu Tatăl nu a zis: „Acesta a fost Fiul Meu", ci El a zis: Acesta este Fiul meu. Duhul Sfânt a fost asupra Lui la zămislirea Lui trupească şi de-a lungul întregii Lui lucrări pe pământ.

Firile lui dumnezeiască şi omenească unite au fost întru El, fără amestecare. Cum? Să nu întrebi cum, omule, tu care nu te poţi explica nici măcar pe tine faţă de tine însuţi! Şi care nu poţi să spui nicicum cum stau trupul şi cu sufletul tău unite întru tine! Ci doar atâta să ştii, să cunoşti şi să crezi: Că Dumnezeu a venit pe pământ ca să îl cerceteze, aducând pământenilor daruri bogate şi negrăite, cu adevărat împărăteşti şi dumnezeieşti, nestricăcioase, veşnice, fără de preţ şi de neînlocuit. Să cunoşti aceasta iar inima să-ţi salte de bucurie! Mâinile să ţi le curăţeşti, simţurile să ţi le purifici, sufletul să ţi-1 speli, inima să ţi-o albeşti, mintea să ţi-o îndreptezi, ca să poţi primi întru tine, cu toată fiinţa ta, aceste daruri împărăteşti. Căci ele celor necuraţi nu li se dau.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, ajută-ne nouă să ne spălăm şi să ne curăţim pe noi cu sufletul şi cu trupul, primind împărtăşirea Sfintelor şi Prea-curatelor Tale Taine, ca să ne învrednicim pururea darurilor Tale celor dumnezeieşti, Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

4 septembrie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Vavila

Acest "om mare şi slăvit, dacă poate fi numit om," - după cum a zis despre el Sfântul Ioan Gură de Aur - a fost episcop al Antiohiei în timpul domniei răului împărat Numerian.

Acest Numerian a semnat un tratat de pace cu o căpetenie barbară, care a dat dovadă însă de o mai mare nobleţe şi dragoste de pace decât imperatorul roman. Ca semn al credinţei lui faţă de acest legământ de pace, acel rege barbar 1-a dat chiar pe fiul lui lui Numerian, spre a fi crescut şi educat de acesta la curtea lui. Într-o zi Numerian 1-a înjunghiat pe acest copil cu mâinile lui şi 1-a adus jertfă idolilor. Având încă mâinile pătate de sângele nevinovat al acestui copil, acest criminal în deghizament de împărat, Numerian, s-a dus la o biserică creştinească să vadă ce se petrece acolo.

Acolo se afla Sfântul Vavila la rugăciune cu tot poporul creştinesc şi a auzit că împăratul înconjurat de a lui suită vrea să intre în biserică. Sfântul Vavila a întrerupt Sfânta slujbă, a ieşit afară din biserică şi i-a zis împăratului că fiind idolatru, nu are voie să intre în sfântul templu unde se slăveşte numele Unuia Adevăratului Dumnezeu.

Într-o omilie închinată Sfântului Vavila, Sfântul Ioan Gură de Aur a zis: "Oare de cine sub soare s-ar fi putut teme acest bărbat sfânt, el care fără frică şi cu atâta autoritate 1-a certat chiar pe criminalul împărat?... El i-a învăţat cu aceasta pe toţi împăraţii să nu îndrăznească a se întinde dincolo de autoritatea încredinţată lor de Dumnezeu şi de asemenea a arătat clerului cum să îşi folosească propria lor autoritate."

Făcut slab şi de ruşine, împăratul s-a întors, dar a plănuit răzbunare, în ziua următoare, el 1-a convocat pe episcop la palat şi 1-a acoperit de insulte, poruncindu-i sfântului, ca un dement, să jertfească idolilor. Văzând cum sfântul stă fără frică şi tare înaintea lui, el a poruncit mai întâi legarea şi apoi aruncarea lui în temniţă.

Acest împărat dement a mai torturat atunci trei copii: pe Urban, în vârstă de zece ani, pe Prilidian, în vârstă de nouă ani şi pe Hippolinus, în vârstă de şapte ani.

Sfântul Vavila era părintele duhovnicesc al acestor copii, povăţuitorul şi învăţătorul lor şi de aceea băieţii nu s-au depărtat nici o clipă de el, în toate chinurile lui.

Ei au fost fiii Hristodulei, o femeie creştină nobilă care şi ea suferise pentru credinţa ei în Hristos.

Dementul împărat a poruncit ca fiecare copil să fie biciuit de câte un număr de ori egal cu anii vârstei fiecăruia, iar apoi să fie aruncaţi în temniţă. El apoi i-a decapitat pe tineri cu sabia.

Sfântul Vavila a fost de faţă la uciderea copiilor şi i-a întărit în mucenicia lor până la sfârşit. Apoi şi-a plecat şi el capul sub sabie.

El a fost după aceea îngropat de creştini în lanţurile în care a fost legat, întru aceeaşi groapă cu cei trei tineri minunaţi, după cum fusese voia lui încă înainte de mucenicească moarte.

Sufletele acestor nobili mucenici s-au înălţat la ceruri, iar moaştele lor de minuni făcătoare le-au rămas de mângâiere credincioşilor, ca mărturie veşnică a vitejiei lor mucenicești. Ei au fost martirizaţi cam pe la anul 250 după Hristos.

[împreună cu Sfântul sfinţit mucenic Vavila au fost uciși toți cei optzeci şi patru de copii ucenici ai lui, parte bărbătească şi parte femeiască, pe care episcopul îi învăţa credinţa creştină. Urban, Prilidian şi Hippolinus se pare că erau dintre cei mai mari şi floarea lor. Vezi Sinaxarul mucenicilor, din Mineiul pe Septembrie, Bucureşti: Ed. Inst. Biblic şi de Misiune al B.O.R., 2003, p. 66. Vezi şi Vieţile Sfinţilor pe Septembrie, îngrijite de Arhim. loanichie Bălan ed. a Il-a, Editura Episcopiei Romanului, 1999, p. 83.]

Pomenirea Sfântului şi de Dumnezeu văzătorului Moise

Moise a fost marele conducător al vechiului popor al lui Israel, care 1-a eliberat pe el din robia egipteană. El a fost dătător de lege în Israel.

El s-a născut în Egipt cam pe la anul 1550 înainte de Hristos. Până la vârsta de patruzeci de ani el a trăit la curtea lui Faraon ca fiu al fiicei acestuia; timp de alţi patruzeci de ani, el a dus viaţă de păstor de turme contemplând cu inima pe Dumnezeu şi a Lui zidire; iar timp de încă alţi patruzeci de ani el a fost conducătorul şi legiuitorul lui Israel, ducându-1 prin pustie până la Pământul Făgăduinţei.

El a văzut de sus de pe o culme Pământul Făgăduinţei, dar în el Dumnezeu nu i-a îngăduit să intre, pentru că a păcătuit o dată împotriva Lui (Numerii 20: 12).

["Atunci a zis Domnul către Moise şi Aaron: «Pentru că nu M-aţi crezut, ca să arătaţi sfinţenia Mea înaintea ochilor fiilor lui Israel, de aceea nu veţi duce voi adunarea aceasta în pământul pe care am să i-l dau.» " Moise şi Aaron se îndoiseră înaintea poporului, dacă le vor putea scoate apă din stâncă, zicându-le: Ascultaţi, îndărătnicilor, au doară din stânca aceasta vă vom scoate apă? (Numerii 20: 10). Pe când Domnul le poruncise lui Moise şi lui Aaron să grăiască chiar stâncii înaintea poporului şi ea va da apă: Şi a grăit Domnul cu Moise şi a zis: "Ia toiagul şi adună obştea, tu şi Aaron, fratele tău şi grăiţi stâncii înaintea lor şi ea vă va da apă şi le veţi scoate apă din stâncă şi veţi adăpa obştea şi dobitoacele ei (Numerii 20: 8." După cum a şi fost.]

Moise s-a săvârşit din viaţă în vârstă fiind de una sută şi douăzeci de ani.

Ca făcător de minuni, el este o mai înainte închipuire a lui Hristos, după interpretarea Sfântului Vasile cel mare.

El a venit din cealaltă lume la Muntele Tabor şi a şezut de o parte a Domnului, la Schimbarea la faţă, grăind cu el, de cealaltă parte aflându-se Sfântul proroc Ilie.

După mărturisirea Sfântului Ioan Scărarul [sau Sinaitul], el s-a înfăţişat şi monahilor de la mânăstirea din Muntele Sinai. *(Vezi ziua de 30 martie a Proloagelor de la Ohrida, voi I.)*

Pomenirea Sfinţilor mucenici Marchellus şi Cassian

Împăratul Maximian Hercule a decretat o dată o anumită zi în care toţi soldaţii lui urmau să aducă jertfe idolilor. Pe atunci Marchellus era soldat în armata imperială, iar Cassian era notar (secretar).

Marchellus, care era creştin, a zis: "Dacă slujba de ostaş înseamnă obligativitatea închinării la idoli, atunci eu mă lepăd de ea." El şi-a scos centura militară şi armele şi le-a aruncat la picioarele împăratului. El a fost imediat osândit la moarte.

Sarcina lui Cassian era aceea de a trece în registrele imperiale sentinţa la moarte, dar Cassian a refuzat să facă aceasta.

Ei au fost decapitaţi împreună, iar sufletele lor împreună au zburat la ceruri, în împărăţia lui Iisus Hristos, Domnul Slavei.

Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Vavila

Înaintea porţii acelei sfinte biserici
Dumnezeiescul păstor fără frică a stat.
Nelegiuitul rigă cuteza ca să intre
Dar păstorul turmei pe el nu l-a lăsat.

„Tu despre Domnul nostru nu cunoşti nimica,
Ci mârşavilor idoli ticălos te închini.
Ce să cauţi tu, necurate păgâne,
Printre dreptmăritorii creştini?"

Ticălosul rigă sălbăticia-şi vădi,
Şi pe-arhipăstor în lanţuri îl legă.
Dar sfântul cu pace spre rigă privi,
Şi îl prea mări pe-al cerurilor Domn.

Riga pe sfânt batjocori, zicându-i:
„Lanţurile acestea, ce bine îţi şed!
Tocmai pe măsură-ţi, bătrâne smintite,
Ca şi ieşite de la croitor!"
Astfel grăi riga, iar apoi tăcu.

Iar Vavila Sfântul îi răspunse-aşa:
„ Îţi jur, împărate, că aceste lanţuri,
mai scumpe îmi sunt decât ţie bogăţia ta.
Aceste lanţuri îmi sunt mai preţioase
Decât ţi-este ţie coroana de pe cap!
Cu-adevărat, împărate,
mai scumpe-mi sunt mie,
Decât ţie-este ţie întregul tău regat!
Căci eu aste lanţuri pentru Hristos le port,
Ele libertate scumpă mie îmi aduc.
Căci aceste lanţuri îmi deschid mie
Ale Raiului Veşnic cele de aur porţi. "

Cugetare

Puterea unui sfânt de după adormirea lui este de multe ori mai mare decât cea pe care o avea în viaţă.

„De aceea a lăsat Dumnezeu omenirii sfintele moaşte ale Sfinţilor," zice Sfântul Ioan Gură de Aur, în neîntrecuta lui omilie la Sfântul sfinţit mucenic Vavila. Sfântul Vavila a fost înmormântat în cetatea Antiohiei.

În acea vreme, împăratul Gallus [Gal], fratele lui Ioan, apostatul, se afla la cârma Imperiului împreună cu Constantius, fiul marelui Constantin. Călăuzit de evlavie, Gallus a adus moaştele Sfântului Vavila la locul numit Dafne [lângă Antiohia], unde le-a ridicat o mică biserică într-un loc foarte frumos.

Se afla acolo şi celebrul templu al lui Apollon de la Dame, ridicat pe locul unde, potrivit legendei păgâne, fecioara Dame s-a prefăcut într-un arbore de laur, scăpând astfel de „zeul" Apollon, în fapt un desfrânat care voia să o necinstească. Se afla la acel loc frumos, semănat cu chiparoşi şi un idol al acestui necurat Apollon, din interiorul căruia un diavol le „ghicea" idolatrilor viitorul.

Dar, în urma aducerii sfintelor moaşte ale Sfântului mucenic Vavila în apropierea capiştei, diavolul nu a mai putut ghici nimic, ci el a amuţit, iar „prorociile" idoleşti au încetat.

Peste o vreme însă, acest idol al lui Apolon a fost cercetat de împăratul Iulian, apostatul, care se afla în drum spre războiul cu perşii, care avea să îi fie fatal. El a intrat în capişte, dorind să i se ghicească ce sorţi va avea războiul la care mergea. Dar idolul, intrând în trepidaţie, i-a zis că nu-i poate răspunde clar, din pricina „mortului" care se află îngropat în apropiere. Desigur, era vorba de Sfântul Vavila, al cărui trup neînsufleţit avea puterea de a-1 ţine mut pe diavol.

Iulian a poruncit ca sfintele moaşte să fie luate imediat de acolo şi duse înapoi la Antiohia. Dar de îndată ce racla sfântă a fost scoasă din acea minunată grădină, a căzut peste capiştea lui Apollon foc din cer, care a ars-o cu desăvârşire şi pentru totdeauna.

Iulian a plecat în războiul catastrofal cu perşii, iar viaţa lui hulitoare şi-a găsit acolo năprasnic şi oribil sfârşit.

Iată puterea Sfinţilor creştini, chiar şi după moartea lor: simpla prezenţă a trupurilor lor neînsufleţite îi amuţesc pe demoni, pogoară foc din cer, distrug capişti idoleşti şi pedepsesc cu morţi cumplite pe diriguitorii cei care nu vor să ştie de Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la pedeapsa lui Dumnezeu asupra împăratului David, din pricina păcatelor lui:

- *La cum Abesalom, fiul lui David, a pornit o revoltă împotriva tatălui lui;*
- *La cum David a fugit din Ierusalim din pricina fiului lui, a mers desculţ şi a plâns.*

Predică despre prefacerea apei în vin

Acest început al minunilor l-a făcut Iisus în Cana Galileii (Ioan 2: 11).

Domnul Dumnezeul nostru este Atotputernic, iar puterea Lui cea negrăită nu are hotar. El a făcut toate cele câte le-a făcut prin Cuvântul Lui: ***Cu Cuvântul Domnului cerurile s-au întărit şi cu duhul Lui toată puterea lor (Psalmul 32: 6).***

- ✓ *Cu Cuvântul lui Dumnezeu a zidit trupul omenesc.*
- ✓ *Cu Cuvântul lui Dumnezeu ţarina neînsufleţită se preface în trup omenesc, ea se preface în animale şi în plante.*
- ✓ *Cu Cuvântul lui Dumnezeu, apa curgătoare se preface în vapori, iar vaporii în gheaţă şi în zăpadă.*
- ✓ *Tot cu Cuvântul lui Dumnezeu, apa care urcă în mlădiţele viţei se preface în vin, iar vinul veseleşte inima omului (Psalmul 103: 16).*

Prin urmare, să-I fost greu Fiului lui Dumnezeu să prefacă apa în vin la Nunta din Cana Galileii? Nouă, oamenilor celor trupeşti şi îmbolnăviţi de păcat, această minune ni se pare mare; căci firii noastre omeneşti, slăbite de păcat, aceasta îi pare o minune care îi depăşeşte puterea. Cu toate acestea, ceea ce noi numim minuni este modul obişnuit de lucrare al Făcătorului.

Când slujitorul a umplut cele şase vase cu apă, Domnul Hristos i-a zis: Scoateţi acum şi aduceţi nunului (Ioan 2: 8). El nici măcar nu a zis: „Să se prefacă acum apa în vin," ci doar a gândit. Căci la Dumnezeu, gândul Lui are aceeaşi putere ca şi cuvântul.

Dar de ce este această minune începutul minunilor, când se pare că, cu mult înainte de minunea aceasta, Domnul a mai lucrat alte minuni? Pentru că, fraţilor, schimbarea apei în vin este taina fundamentală a lui Hristos, ea este esenţa tuturor minunilor Lui. Firea umană a fost diluată de lacrimile plângerii ei şi a fost necesar ca ea să se prefacă în vin. Scânteia dumnezeiască din om se stinsese şi a fost necesar ca ea să se aprindă din nou.

Infirmitatea este ca şi apa, iar sănătatea se aseamănă cu vinul; necurăţia duhurilor rele este ca o apă chioară, pe când curăţia este ca vinul; moartea este ca o apă moartă, pe când viaţa este precum vinul; ignoranţa este ca o apă platǎ, pe când adevărul este ca vinul. Prin urmare, ori de câte ori Domnul a însănătoşit bolnavii, a curăţit leproşii, a înviat morţii, i-a luminat pe fiii risipitori, El în esenţă a prefăcut apa în vin.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce în chip minunat apa în vin mereu o prefaci, aprinde întru căminul stins al inimilor noastre focul Tău cel dumnezeiesc, ca să putem începe să ne asemănăm Ţie şi ca lupta cea bună luptând, să câştigăm mântuirea întru a Ta nemuritoare Împărăţie, împreună cu Sfinţii îngeri, în veci. Căci numai Ţie se cuvine toată cinstea şi slava acum şi pururea. Amin.

5 septembrie

Pomenirea Sfântului proroc Zaharia

El a fost tatăl Sfântului Ioan Botezătorul şi înaintemergătorul Domnului. Tatăl lui a fost Varahia, din spiţa lui Abia, unul dintre fiii lui Aaron.

Sfântul Zaharia a fost mare preot, care ocupa al optulea rang de slujire la Templul de la Ierusalim.

Soţia lui, Elisabeta, a fost fiica Sofiei, sora Sfintei Ana, maica Maicii lui Dumnezeu.

În timpul domniei regelui Irod ucigaşul de prunci, Zaharia se afla odată slujind la Templul din Ierusalim, fiind preotul de rând în acea săptămână. În altar s-a înfăţişat deodată înaintea lui un înger al Domnului, iar Zaharia s-a temut tare. Dar îngerul i-a zis: ***Nu te teme, Zaharia (Luca l: 13)*** şi i-a vestit că Elisabeta, soţia lui, îi va naşte fiu, ca răspuns la rugăciunile lor. Dar şi Zaharia şi Elisabeta erau foarte înaintaţi în vârstă. De aceea Zaharia s-a îndoit de cuvintele vestitorului ceresc. Atunci îngerul i-a zis: ***Eu sunt Gavriil, cel ce stă înaintea lui Dumnezeu (Luca l: 19).*** Din acel ceas Zaharia a amuţit şi nu a mai putut grăi până când nu s-a născut fiul lui, iar el a scris pe o tăbliţă: ***Ioan este numele lui (Luca l: 63).*** Apoi glasul i s-a întors şi Zaharia L-a slăvit pe Domnul.

După ceva vreme, când Stăpânul Hristos deja Se născuse şi Irod începuse să ucidă copiii din Bethleem, el a trimis soldaţi şi la Zaharia, ca să i-1 ia pe fiul lui şi să-1 ucidă, căci Irod auzise toate cele despre Zaharia şi despre felul minunat în care se născuse Ioan.

Auzind de venirea soldaţilor, Elisabeta 1-a luat repede pe fiul ei Ioan în vârstă de un an şi jumătate, a ieşit din casă şi a intrat într-o pustietate stâncoasă. Văzând în urmă cum soldaţii o urmăresc, ea a strigat muntelui: O, munte al lui Dumnezeu, primeşte pe maica cu pruncul ei! Iar muntele s-a deschis şi a ascuns întru sine pe maică şi prunc.

Atunci fiara Irod, turbând din aceea că i-a scăpat copilul, a poruncit uciderea tatălui lui înaintea altarului. Sângele lui Zaharia a curs pe marmura pardoselii şi s-a făcut tare ca o piatră, spre dovadă şi mărturie veşnică a crimei lui Irod.

La locul unde Elisabeta a intrat în stâncă cu fiul ei, a izbucnit izvor de apă şi a crescut finic roditor de palmier, prin grija lui Dumnezeu.

La patruzeci de zile după uciderea lui Zaharia, a murit şi binecuvântata Elisabeta. Copilul Ioan a rămas în pustie, hrănit de înger şi păzit de purtarea de grijă a lui Dumnezeu, până în ziua în care s-a arătat la Iordan.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Iuventius şi Maximinus

Se cunoaşte foarte puţin despre viaţa acestor doi Sfinţi bărbaţi, dar mucenicia lor pentru Hristos este cunoscută dinr-o minunată predică a Sfântului Ioan Gură de Aur închinată lor.

Ei au fost ostaşi în timpul împărăţiei lui Iulian, apostatul, într-o discuţie ce o purtau cu alţii cu prilejul unei serbări militare ei au condamnat faptele împăratului Iulian, apostatul de prigonire şi ucidere a creştinilor.

Părerea lor a ajuns la urechile Paravatului [apostatului], care a porunict aruncarea lor în temniţă. Unii din anturajul împăratului au venit la ei în închisoare, încercând să îi lămurească să se lepede de credinţă. Ei le-au zis lui Iuventius şi lui Maximinus că mulţi dintre camarazii lor deja se lepădaseră de Hristos.

La acestea, cei doi au răspuns potrivit nobleţei lor: „Atunci cel puţin noi trebuie să stăm tari şi să plătim cu jertfa noastră şi pentru lepădarea camarazilor noştri."

Ei au fost ucişi la întunericul nopţii prin decapitare, dar sfintele lor moaşte au fost aflate, văzându-se că sunt şi făcătoare de minuni.

Pomenirea celor şaptezeci de mucenici

Avându-i în fruntea lor pe Urban, Theodor şi Medimn, aceşti bărbaţi, în vremea persecuţiilor împotriva Ortodoxiei declanşate de împăratul Valens, au fost aleşi dintre cei mai distinşi şi mai respectaţi creştini ai Capitalei constantinopolitane şi însărcinaţi să meargă la Nicomidia spre a îl implora pe împăratul cel eretic (care era arian) ca cel puţin să nu îi ucidă pe ortodocşii întemniţaţi, împăratul a turbat de furie văzându-i şi le-a spus să se întoarcă la casele lor, dar în taină le-a poruncit corăbierilor să dea foc corăbiei când va ajunge în larg, iar ei să scape cu bărcile de salvare. Slugile criminale ale mai criminalului stăpân au făcut întocmai. Astfel, trupurile acestor cetăţeni şi mucenici slăviţi au ars şi s-au scufundat în mare, dar sufletele lor au scăpat şi au înotat la limanul Raiului ceresc.

Pomenirea Sfântului cuvios Atanasie

El s-a nevoit la Vilnius, iar după vreme a fost egumen al unei mânăstiri din Brest. Din pricina nezdruncinatei lui mărturisiri ortodoxe, el a fost omorât prin decapitare de romano-catolici în cinci zile ale lunii septembrie, din anul 1648.

Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni se odihnesc la Brest.

Cântare de laudă la cei şaptezeci de mucenici

În crucea nopţii pe mare
de ce e atâta lumină?
Ce flacără rea vrea
din ape să sară?

E limba satanicei uri,
ce grăieşte cu pârâ,
Şi-incendiază corabia-n larg.

Împăratul cu mintea strâmbă de Ortodoxie-şi râde
Şi de aceea incendiul corăbiei a poruncit:
Ca-n el să-şi afle moartea mucenicii,
Cei şaptezeci de preoţi ce către casă plutesc.

Acesta este al lui Valens praznic,
Demn de Valens, bestial împărat -
Căci ereticul ades mult mai crud este
Decât acela ce este doar necredincios.

Şaptezeci de ucişi!
Dar pentru care vină?
Pentru aceea că ei să mijlocească-au vrut
A nevinovaţilor izbăvire de moarte.
Pentru aceasta Valens
Pe ei i-a ars cu foc.

Corabia cu lemnul uscat ars-a ca paiul,
A focului limbă ţâşneşte, acuzator:
Bărbaţii toţi îngenunchează-n flăcări
Şi către Domnul înalţă ruga lor:

„Primeşte jertfa noastră, Multmilostive Doamne,
Doamne al Puterilor, care toate le vezi!
Ajută-ne nouă ca să plutim la Ceruri,
La Locaşul cel veşnic, mai adevărat!"

Din vâlvătaie-ale lor trupuri
se simt înmiresmate,
Mireasma umple marea,
se înalţă la Cer:
Ea este jertfa sfântă a Ortodoxiei,
că tămâia drept merge, la Altarul din Cer.

Marea răceşte şaptezeci de trupuri,
Pe cei şaptezeci de mărturisitori.
întăriţi de chinuri, curăţiţi, puternici,
Ei cu sufletul zboară fericiţi la Rai.

Biserica toată a lor slavă proclamă,
Pe când Valens vicleanul se pogoară-n iad.

Cugetare

Oamenii încearcă zadarnic să afle lucruri pe care Dumnezeu le-a ascuns de la ochii lor. Dacă nu ar fi îngăduit Dumnezeu, oamenii nu ar fi aflat niciodată aur şi argint în măruntaiele pământului sau puterea aburului şi a electricităţii.

Zadarnic a măcelărit Irod zecile de mii de prunci din Bethleem, doar-doar s-ar fi aflat între ei şi Acela de care se temea. Acel Prunc ascuns a rămas privirilor lui de fiară, a rămas ascuns de nelegiuită sabia lui.

Zadarnic a vrut Irod să îl apuce pe Ioan, fiul lui Zaharia. Căci iată minunea: soldaţii o vânau pe vârstnica Elisabeta, care fugea cu copilul în braţe şi nu au putut să o ajungă!

Irod, înnebunit de ură, 1-a convocat pe bătrânul Zaharia la el şi i-a zis: „Să mi-1 dai pe fiul tău Ioan!"

Dar bătrânul preot a răspuns cu blândeţe: ***„Eu acum mă aflu la Ierusalim în slujba Domnului Dumnezeului lui Israel, iar fiul meu, nu ştiu unde este."***

Dement de furie, Irod a poruncit uciderea lui Zaharia în locul fiului lui Ioan. Slugile criminalului rege au intrat în Templu şi 1-au întrebat pe Zaharia: „Unde 1-ai ascuns pe fiul tău? Dă-ni-1 nouă, căci aşa a poruncit regele. Iar dacă nu ni-1 dai, vei muri în locul lui."

Zaharia le-a zis: ***„Voi îmi veţi ucide trupul, dar Domnul va primi sufletul meu."*** Aşa a fost asasinat Zaharia, dar Irod tot nemulţumit a rămas. Căci el, slugă de bună voie a diavolului fiind, nu îşi află pacea nici noaptea, nici ziua, căci era chinuit de gândul că tocmai acest Ioan care a scăpat este acel rege nou-născut vestit de Magii de la Răsărit. Irod a făcut toate nelegiurile şi crimele pe care le-a putut ca să-1 afle pe Ioan, dar nu 1-a aflat, căci Dumnezeu a voit ca să-1 ascundă.

Luare aminte

Să luăm aminte la pedeapsa lui Dumnezeu asupra lui David, pentru păcatele lui (II Regi 17):

- *La cum Abesalom s-a războit cu tatăl lui, iar în războiul acesta au pierit mulţime de popor;*
- *La cum şi Abesalom a pierit;*
- *La cum David a plâns pentru aceasta cu amar.*

Predică despre necesitatea celei de a doua naşteri, a celei duhovniceşti

De nu se va naşte cineva de sus, nu va putea să vadă împărăţia lui Dumnezeu (Ioan 3:3).

Aşa a grăit Stăpânul Hristos către Nicodim, unul dintre mai-marii iudeilor şi învăţător în poporul lui Israel. Dar Nicodim a întrebat uimit: Cum pot să fie acestea? (Ioan 3: 9). Adică, a întrebat el, cum se poate naşte omul încă o dată?

Chiar şi astăzi sunt mulţi care întreabă: Cum se poate preface omul trupesc în om duhovnicesc? Cum se poate preface păcătosul în om drept? Cum poate harul lui Dumnezeu să intre în om şi să îi scoată afară gândurile şi pofta păcătoase? Cum poate Duhul Sfânt să lumineze sufletul omului? Cum poate apa să se prefacă în vin? - Dar noi ştim că atunci când Duhul Sfânt S-a pogorât în chip de limbi de foc asupra apostolilor, atunci ei ca oameni s-au prefăcut, s-au transformat, nu au mai rămas aceeaşi, s-au înnoit cu totul, au renăscut.

Mai ştim, din mii de exemple, cum oameni cu totul trupeşti s-au făcut în oameni duhovniceşti, regeneraţi şi trup şi suflet. Prin urmare, ştim că aceste lucruri s-au

întâmplat atunci şi se întâmplă acum prin lucrarea harului Duhului Sfânt. Nu avem nevoie să întrebăm cum se întâmplă această prefacere. Ne este destul nouă să ştim că prefacerea are loc şi să ne luptăm ca ea să ni se întâmple şi nouă. Căci harul Duhului Sfânt se dă oricui îl cere cum se cuvine şi se pregăteşte cum se cuvine spre a-1 putea primi.

Nici o sarcină nu este mai dificilă decât aceea de a vorbi de lucruri duhovniceşti oamenilor complet senzuali, care nu sunt obişnuiţi să gândească şi să judece decât trupeşte.

***Sfântul Ioan Gură de Aur** a zis: „Sufletul dedat complet patimilor nu poate înfăptui niciodată nimic măreţ şi nobil, căci el suferă de o cumplită orbire, ca şi a ochilor din care curge puroi."*

Dar vedem adesea că oamenii cei mai trupeşti şi mai grosieri sufleteşte sunt cei care se interesează de cele mai sfinte şi mai înalte taine dumnezeieşti. Ei însă nu fac aceasta în scopul mântuirii vieţii lor, ci tocmai în scopul de a-i deruta pe credincioşi, de a batjocori credinţa şi de a-şi îndreptăţi propriile lor patimi.

Nevolnici să pună piciorul măcar pe prima treaptă a scării nevoinţelor care duc la cer, ei fantazează cu plăcere pe tema treptei ultime, celei mai de sus.

Fraţilor, când unii ca aceştia încep să vă întrebe despre cele mai adânci taine ale prefacerii sufletului şi ale Împărăţiei Cerurilor, cereţi-le mai întâi să împlinească cele zece porunci de bază ale lui Dumnezeu. Dacă vor face aceasta, atunci sufletele lor se vor deschide firesc către înţelegerea dumnezeieştilor Taine, în măsura în care acea înţelegere le este necesară curăţirii propriului lor trup şi suflet de patimi murdare şi păcate şi pentru mântuirea veşnică.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Învăţătorule al inimilor noastre, o, Doamne atotînţelepte şi Sfinte, ajută-ne nouă să înţelegem cu minţile noastre şi să primim cu inimile noastre pe cât ne este de folos mântuirii sufletelor noastre. Ajută-ne nouă să ne scârbim deplin de curiozitatea deşartă, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

6 septembrie

Pomenirea minunii Sfântului arhanghel Mihail din Colose [Hones]

În Frigia, lângă Hierapolis, se afla un loc numit Hone („scufundare"), iar la acel loc un izvor făcător de minuni.

Când Sfântul apostol Ioan Teologul, însoţit de Filip, a predicat Evanghelia la Hierapolis, el a privit înspre acest loc şi a prorocit că din el va ţâşni cândva un izvor cu ape vindecătoare pentru mulţi şi că va fi cercetat de marele Arhanghel şi arhistrateg al Oştirilor cereşti, Mihail.

Prorocia s-a împlinit nu mult după aceea: în acel loc a ţâşnit fără veste un izvor minunat, ale cărui ape aveau proprietăţi vindecătoare şi la care a început să vină popor mult, din cele mai depărate zări.

Un păgân din Laodiceea avea o fiică mută, fapt care îi măcina inima de durere. Arhanghelul Mihail i s-a arătat în vis şi i-a zis să-şi ia fiica şi să o aducă la izvor, unde va afla vindecare.

Tatăl s-a supus îndată, şi-a dus copila la izvor şi a aflat acolo mulţime de popor care aştepta să capete vindecare din multe, felurite şi cumplite boli. Aceştia însă erau cu toţii creştini.

Bărbatul a întrebat cum să facă să obţină vindecarea copilului, iar un creştin i-a zis: „Trebuie să te rogi Sfântului Arhanghel Mihail întru Numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh."

Omul s-a rugat aşa, i-a dat fetei să bea din apa izvorului, iar fata a început să grăiască. Păgânul cu fiica şi cu toată casa lui s-au botezat întru Sfânta credinţă creştină.

Mai după altă vreme, un tânăr pe nume Archippus [Arhip] s-a sălăşluit acolo lângă izvor în vieţuire sobră şi în rugăciune. Păgânii îl urau pe Arhip şi îi făceau pururea răutăţi, căci nu le plăcea faptul că acest izvor sfânt al creştinilor dăruieşte tuturor atâta har şi că la el venea popor de pretutindeni ca să capete vindecare. Păgânii, în ticăloşia lor, au schimbat cursul unei ape din apropiere, astfel încât ea să curgă peste biserica de lângă izvor şi să o inunde şi pe ea şi izvorul. Dar drept-credinciosul Arhip s-a rugat cu lacrimi şi Arhanghelul Mihail nu a îngăduit aceasta: ci el a deschis o spărtură în stânca de lângă biserică şi apele acelea au năvălit în

ea. Aşa s-a mântuit locul acela sfânt şi de aceea s-a numit el mai apoi Hone, adică „al scufundării," pentru că şuvoiul de ape a curs în jos, năvalnic, în acea spărtură din stâncă, mistuindu-se înăuntru.

Sfântul Arhip bine s-a nevoit în acel loc până la vârsta de şaptezeci de ani, iar după aceea s-a săvârşit cu pace către Domnul.

Pomenirea Sfântului mucenic Romulus şi a celor unsprezece mii de ostaşi

Când împăratul Traian bătea război în părţile răsăritului, el a poruncit odată un recensământ al oştenilor lui, exclusiv al celor creştini. S-a descoperit atunci că se află unsprezece mii de soldaţi creştini în armata imperială a Romei, împăratul atunci a poruncit ca ei să fie scoşi din armată şi exilaţi în Armenia.

Sfântul Romulus era intendentul palatului imperial. El a mers înaintea împăratului şi l-a certat pentru aceasta, declarând că şi el este creştin, împăratul a poruncit decapitarea lui.

La porunca împăratului, dintre cele unsprezece mii de soldaţi exilaţi, zece mii au fost răstigniţi. Ceilalţi o mie au fost ucişi în torturi bestiale.

Pomenirea Sfântului Eudoxie

Sfântul Eudoxie a fost comandant în armata imperială romană. El a luat mucenicia pentru Hristos sub domnia lui Diocleţian. El a fost judecat şi torturat de guvernatorul cetăţii Melitene din Armenia, împreună cu el au fost chinuiţi şi prietenii lui, Zeno şi Macarie, împreună cu una mie şi o sută patru oşteni care fuseseră aduşi la Hristos de către Eudoxie.

După moarte, Sfântul Eudoxie s-a arătat soţiei lui, Vasilissa, care a rămas credincioasă lui Hristos până la suflarea ei cea mai de pe urmă, întru care s-a săvârşit cu pace.

Pomenirea Sfântului cuvios David

Acesta a fost mai întâi căpetenia unei bande de tâlhari care tâlhărea în apropiere de Hermopolis, în Egipt. El şi-a venit în simţiri numai înspre anii bătrâneţii, când s-a pocăit cu amar şi a luat tunderea în monahism.

Sfântul Arhanghel Gavriil s-a arătat lui David şi i-a dăruit harul dumnezeiesc al facerii de minuni.
După multe nevoinţe cumplit de aspre, cuviosul David s-a făcut vrednic Împărăţiei Cereşti şi s-a odihnit cu pace, în veacul al şaselea.

Cântare de laudă la Sfântul Arhanghel Mihail

O, Arhanghele al lui Dumnezeu,
Arhistrategule Mihaile,
tu purtător de sabie eşti
Al Celui Preaînalt!

Tu înaintea Domnului stai înconjurat de îngeri
De îngeri prea puternici,
Şi suflete de sfinţi.

Întâiul între îngeri al Domnului cel mare,
Oriunde merge-nvinge
Şi lucrează minuni!

De el îi este spaimă lui satan cel groaznic
Căci al Domnului Arhanghel
Stă pentru adevăr.

El stă pentru-adevăr
Şi slujeşte dreptatea,
El ca fulgerul iute
Este unde vrea.

Comandant al luminii,
El păgânii goneşte,
Şi cu-ale lui aripi
Apără pe creştini.

Luare aminte

Să luăm aminte la înfrânarea lui David (II Regi 23):

- *La cum, în timpul războiului cu filistenii, lui David i-a fost sete şi a întrebat cine i-ar putea aduce apă de la fântâna din Bethleem, care era în mâinile filistenilor;*

- *La cum trei viteji s-au strecurat prin liniile inamice şi au adus apă de băut regelui lor, David;*
- *La cum David nu a voit să bea apă, ci a vărsat-o înaintea Domnului zicând: „Să mă ferească Dumnezeu să fac una ca aceasta! Acesta nu este, oare, sângele oamenilor, care şi-au pus viaţa în primejdie? (II Regi 23: 17).*

Predică despre cele două naşteri

Ce este născut din trup, trup este şi ce este născut din Duh duh este (Ioan3:6).

Fraţilor, aceste cuvinte nu sunt cuvintele unui apostol sau ale unui proroc, ci sunt cuvintele Domnului însuşi, rostite de El cu prea curata Lui gură. Aşa cum în fiecare cuvânt al lui Dumnezeu se află putere şi mântuire, tot aşa se află putere şi mântuire şi în acestea. De aceea ne este de neapărată trebuinţă să studiem cuvintele acestea cu frică şi cu grijă mare şi să le aplicăm la propriile noastre vieţi.

Prin cuvintele acestea Domnul arată iară şi iară întâietatea duhului faţă de trup. El arată că, aşa cum trupul se naşte din trup şi duhul trebuie să se nască din Duh. Naşterea duhului nostru este de la Duhul lui Dumnezeu, după harul lui Dumnezeu, iar nu după natura Lui.

Această naştere nouă este aceea pe care Domnul i-a descris-o lui Nicodim, una din căpeteniile iudeilor. Nicodim însă nu a înţeles cuvintele acestea ale lui Dumnezeu, tot aşa cum nu le înţelege nici astăzi omul al cărui trup este mai tare decât duhul lui. Căci oamenii al căror trup este mai tare decât duhul lor înţeleg şi judecă toate trupeşte. Pe când oamenii al căror duh s-a făcut mai tare şi decât trupurile lor privesc şi judecă toate duhovniceşte.

Toţi cei care judecă şi privesc lucrurile trupeşte, îşi fac trupesc până şi duhul lor, pe când cei care privesc şi judecă lucrurile duhovniceşte, până şi trupul lor îl fac duhovnicesc.

Aşa cum şi-ar schimba cineva aurul pe bani de hârtie, tot aşa îşi schimbă şi cei dintâi ceea ce este nemuritor pe ceea ce este muritor. Pe când aceştia din urmă sunt ca acei schimbători care cu bani de hârtie cumpără aur bun, căci ei nu distrug ceea ce este nemuritor, ci mai curând transformă muritorul şi stricăciosul întru ceea ce este sănătos şi veşnic.

Iudeii au interpretat Legea şi prorocii potrivit trupului, adică cugetării lor simţuale şi pătimaşe şi de aceea ei nu L-au înţeles şi nu L-au primit pe Stăpânul Hristos, ci

L-au răstignit pe Domnul Slavei. Dar cei care au fost luminaţi cu harul Duhului Sfânt al lui Dumnezeu au citit duhovniceşte, după Duh şi Legea şi prorocii şi L-au primit şi L-au înţeles pe Domnul Hristos. Iar prin El, ei au înţeles adânc nu doar Legea şi prorocii, ci şi întreaga lume zidită şi toată viaţa lor de pe pământ.

Fraţilor, deşi trupul cu necesitate se naşte din trup, cu totul nefiresc este ca tot din trup să se nască şi duhul. Să ni se nască aşadar duhul nostru din Duhul lui Dumnezeu şi atunci vom fi şi noi într-adevăr fireşti şi cu trupul şi cu duhul. Aceasta este firea aceea înaltă şi fără pată pe care a avut-o strămoşul Adam în Rai mai înainte de a păcătui.

Nu mai este posibil acum ca trupul nostru să se mai nască o dată din trup şi lucrul nici nu este necesar. Dar este posibil şi absolut necesar ca, oricât de vârstnici am fi, duhul nostru să se nască din nou din Duhul lui Dumnezeu.

O, Stăpâne Iisuse Hristoase Doamne, cela ce eşti Fiul Unul Născut al Tatălui, ajută-ne nouă ca mai înainte de ceasul morţii noastre să ne naştem cu duhul de sus, de la Duhul Tău cel Sfânt, ca să Te putem cunoaşte pe Tine cu adevărat. Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

7 septembrie

Pomenirea Sfântului mucenic Sozont

El s-a născut în Lycaonia. A fost păstor de oi şi a păzit toată legea lui Dumnezeu, învăţându-i şi pe ceilalţi, împreună-lucrători cu el şi prieteni, să facă la fel.

El a văzut în vedenie că va sfârşi ca mucenic al lui Hristos. Acela a fost timpul când Maximian era magistrat în Cilicia şi îi prigonea sângeros şi bestial pe creştinii din cetatea Pompeiopolis, care se afla aproape.

Se afla la Pompeiopolis un idol din aur şi argint la care se închinau păgânii. Sozont şi-a lăsat turma lui, a mers în cetate, a intrat în capişte, a frânt un braţ al idolului, 1-a făcut bucăţele şi le-a împărţit săracilor. S-a iscat un tumult nemaipomenit din pricina aceasta, iar păgânii au început să caute vinovatul.

Ca să împiedice arestarea pe nedrept a nevinovaţilor, Sozont a mers şi s-a predat magistratului, mărturisindu-se creştin şi arătând că el a frânt mâna idolului.

Torţionarii mai întâi 1-au bătut, iar apoi 1-au atârnat de un copac şi i-au scrijelit trupul cu fiare. Pe când se afla aproape mort, 1-au aruncat în foc, unde Sfântul mucenic Sozont şi-a dat sfântul lui suflet în mâinile lui Dumnezeu.

El a luat mucenicia cam pe la anul 304. Sfintele lui moaşte s-au arătat făcătoare de minuni, iar deasupra lor s-a ridicat o Sfântă biserică întru numele lui.

De asemenea, Înainte prăznuirea Naşterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Pomenirea Sfinţilor apostoli Evod şi Onisifor

Aceştia au fost din numărul celor şaptezeci de apostoli mai mici.

Sfântul Ignatie Teoforul îl pomeneşte elogios pe Evod în Epistola lui către antiohieni. Evod a fost ucenic al Sfântului apostol Petru şi urmaş al său [al Sfântului Ignatie] la cârma Bisericii Antiohiei. Însuşi Sfântul apostol Petru 1-a sfinţit episcop.

Sfântul Evod a scris o lucrare despre Preasfânta Fecioară Maria, în care arăta cum a fost adusă Fecioara la templu pe când avea vârsta de trei ani, cum a rămas la Templu timp de unsprezece ani, cum, păşind în al cincisprezecelea an al vieţii ei, a

fost încredinţată grijii Sfântului Iosif şi cum, la vrâsta de cincisprezece ani, L-a născut pe Mântuitorul.

Evod a mai scris o lucrare, intitulată „Făclia". Din nefericire însă, ambele lucrări au fost distruse în timpul persecuţiilor.

El a fost omorât pentru Hristos în timpul persecuţiilor pe care le-a dezlănţuit Vespasian la Antiohia.

Sfântul Pavel îl pomeneşte pe Sfântul Onisifor ca pe un prieten sincer care i-a stat în ajutor (II Timotei 1: 16-18). *(Sfântul Pavel îi scrie ucenicului său iubit Sfântul Timotei astfel: "Domnul să aibă milă de casa lui Onisifor, căci de multe ori m-a însufleţit şi de lanţurile mele nu s-a ruşinat. Ci, venind la Roma, cu multă osârdie m-a căutat şi m-a găsit. Să-i dea Domnul ca, în ziua aceea, el să afle milă de la Domnul. Şi cât de mult mi-a slujit el în Efes, tu ştii prea bine")*

Sfântul Onisifor a luat mucenicia pentru Hristos la Colophon, unde era episcop.

Se spune că a murit fiind legat de cai sălbatici, care 1-au sfâşiat.

Astfel, aceşti nobili ostaşi ai lui Hristos L-au slujit pe El cu cinste în vremea vieţii lor pământeşti, iar apoi au intrat în bucuria Domnului lor.

Pomenirea Sfântului mucenic Evpsihie

El a fost fiul lui Dionisie, senatorul. El a fost torturat bestial pentru Hristos, apoi aruncat în temniţă mai mult mort. Acolo a intrat la el îngerul Domnului care 1-a vindecat.

Ieşind din temniţă, el şi-a împărţit toate averile lui: parte săracilor, parte celor care îl urau.

El a fost apoi arestat din nou şi a fost torturat bestial, zgâriindu-i-se trupul cu fiare, până când şi-a dat sufletul în mâinile Iui Dumnezeu.

Din rănile lui în loc de sânge a curs lapte şi apă. El a luat mucenicia în timpul domniei lui Hadrian.

Pomenirea Sfântului Ioan, arhiepiscopul Novgorodului

El a fost preot şi a fost ridicat la treapta arhierească, ca episcop al Novgorodului, la 1163.

În timpul vieţii lui el a înălţat şapte biserici. El a văzut-o în vedenie pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi a căpătat mari puteri asupra diavolilor, pe care i-a şi silit să-l slujească.

El a salvat minunat Novgorodul de atacul a şaptezeci şi două de căpetenii inamice. El a suferit cumplite ispite din partea diavolilor, dar le-a biruit pe toate cu puterea Sfintei Cruci şi cu rugăciune multă.

La vârsta înaintată ajungând, el s-a retras la o mânăstire, îmbrăcând sfânta şi marea schimă.

El s-a săvârşit cu pace către Domnul, în şapte zile ale lunii septembrie, din anul 1185.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Sozont

Tânărul Sozont, drept credincios viteaz,
înaintea necredincioşilor drept
ca lumânarea a stat:
El a stat drept şi fără spaimă,
Cu mintea ţintă la Dumnezeu.

Călăul bestial l-a torturat
Pentru-a fi rupt mâna neputinciosului idol.

„Am rupt-o, " a zis Sozont,
„ Ca să văd dacă simte,
şi văzut-am că el
nu m-a certat deloc.
Idolii voştri sunt morţi,
Voi lor vă închinaţi zadarnic.
Idolul acesta nici un cuvânt nu mi-a spus.
El propriul lui braţ nu a putut să şi-l scape,
E mut şi e orb, fără viaţă în el.
El nimic nu pricepe, nici aude, nici vede,
Iar braţul lui furat nu-i,
E împărţit la săraci.

O, păgânilor, eu pentru a voastră salvare,
Împărţitu-l-am pe-al vostru idol la săraci!
Ca să aduc măcar o rază în bezna sufletelor voastre,
Doar-doar veţi recunoaşte pre Dumnezeul cel Viu!"

Sozont a-ngenunchiat şi lui Dumnezeu s-a rugat.
El sângele şi-a dat
Pentru Adevăr.
Al slăvitului Sozont curaj prea minunat
Întru Hristos avut-a puternicul izvor.

Cugetare

Biruinţa asupra mâniei este una dintre cele mai strălucite biruinţe a ostaşului lui Hristos. În general, ne mâniem fie pe aceia care nu vor să ne asculte şi să se lepede de păcat, fie pe aceia care ne jignesc sau ne insultă. Făcând aşa, noi uităm că mânia este un păcat de moarte şi că dorind mântuirea altora, ne-o pierdem pe a noastră, după cum a arătat Sfântul Macarie.

Mânia împotriva duşmanilor noştri se mai combină şi cu un alt păcat, anume dorinţa de răzbunare.

Sfântul Evpsihie şi-a tăiat patima mâniei tocmai prin aceea că, înainte de mucenicia lui, şi-a împărţit marea avere nu doar către săraci, ci şi celor care îl urau, adică tocmai acelora din a căror pricină a fost torturat şi asasinat. El i-a socotit astfel pe asasinii lui nişte binefăcători.

***Sfântul Ioan Gură de Aur** zice: „Să tăiem aripile mâniei, iar răul nu va reuşi să se înalţe în văzduh. Mânia este o boală rea care ne poate ucide sufletul...Mânia este un foc cumplit care arde totul în calea lui... Dacă mâniosul şi-ar putea vedea chipul în clipa mâniei lui, el nu ar mai avea nevoie de nici un îndemn ca să se lepede de mânie, căci nimic nu este mai sinistru, mai murdar şi mai înfricoşător decât un astfel de chip."*

***Avva Ammona** a mărturisit despre sine: „Am petrecut paisprezece ani la Skit [în Pustia egipteană], rugându-mă lui Dumnezeu zi şi noapte, ca să îmi dea biruinţă asupra mâniei."*

Luare aminte

Să luăm aminte la cinstea pe care i-a dat-o Solomon mamei lui, Batşeba (III Regi 2):

- *La cum mama a venit la fiul ei, regele, ca să mijlocească pentru cineva;*
- *La cum regele a întâmpinat-o pe mama lui ridicându-se în picioare şi înclinându-se înaintea ei, deşi era rege;*
- *La cum, şezând pe tronul lui, el a aşezat-o pe maica de-a dreapta lui.*

Predică despre hrana cea duhovnicească

Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis pe Mine (Ioan 4: 34).

Iată, aceasta este iubirea! Iată, aici este învăţătura! Iată, aceasta este smerenia! Iată pilda cea mare! Aşa precum în pâinea curată se află toate substanţele necesare hranei trupului nostru, tot aşa fiecare cuvânt al Mântuitorului conţine tot ce este necesar pentru hrana sufletului nostru.

Dumnezeiasca unitate de natură între Tatăl şi Fiul se exprimă în dragostea Tatălui către Fiu şi a Fiului către Tată. Căci cel care iubeşte se supune.

Dacă vrei să cunoşti cât este de mare dragostea ta faţă de Dumnezeu, măsoară câtă ascultare faci faţă de cuvântul Lui şi vei afla exact. Lipsa ascultării este semnul sigur al lipsei de iubire. Căci cel care iubeşte, face voia celui iubit.

Fiul lui Dumnezeu îl iubeşte atât de mult pe Tatăl Lui, încât El socoteşte împlinirea voii Lui cea mai dulce hrană. Şi care este voia Tatălui? Ea este mântuirea omenirii. Domnul nostru, Fiul lui Dumnezeu, flămânzea după împlinirea de către El a voii Tatălui Lui. Când mântuia un om, El Se simţea hrănit cu cea mai dulce hrană.

Oare vedem noi cât de înaltă este spiritualitatea Domnului nostru Hristos? Ucenicii I-au adus hrană cumpărată din cetate şi i-au zis: Învăţătorule, mănâncă! Dar în clipa aceea El era concentrat la lucrarea Lui, mântuirea sufletelor omeneşti. El tocmai grăise cu femeia samariteană ce venise să scoată apă şi care era gata să îmbrăţişeze credinţa mântuirii, mergând şi vestind-o şi concetăţenilor ei; toată cetatea Siharului deja se apropiase de împărăţia lui Dumnezeu; iar holdele erau gata pentru secerişul cel duhovnicesc.

Pentru Domnul Hristos această hrană era mai dulce decât orice hrană trupească şi decât toate bogăţiile şi dulceaţa lumii. Căci trupul este doar un car, o slugă, la ale cărui hăţuri trebuie să stea regele, adică sufletul. Atunci când regele îşi împlineşte datoria lui regală, adică răscumpărarea moştenitorilor lui din robia în care au căzut,

sluga trebuie să stea deoparte şi să nu se amestece în trebile regelui. Regele este atât de concentrat asupra salvării moştenitorilor lui, încât această sarcină îi este lui şi hrană şi băutură şi răsplată şi singura satisfacţie şi demnitate.

O, fraţilor, dacă am şti noi cât de mult flămânzeşte chiar şi astăzi Stăpânul Hristos pentru mântuirea sufletelor noastre! Dacă am şti cu adevărat, atunci I-am dărui Lui, ca nişte credincioşi, hrana pe care Şi-o doreşte cel mai mult. Căci oare cine ne este nouă un oaspete mai scump, o rudă mai apropiată şi un prieten mai credincios decât El?

Când primim oaspeţi pământeşti, chiar de rang foarte mic şi rude, chiar neapropiate şi prieteni, chiar făţarnici, noi ne străduim să îi primim cum ştim mai bine şi cu ce ştim că le place mai mult. De ce atunci nu-L primim astfel şi pe însuşi Domnul nostru, pregătindu-I singura mâncare care îi place Lui? Adică cu îmbrăţişarea mântuirii Lui, care Lui îi este cea mai plăcută hrană. De la oricare alta El îşi întoarce faţa.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce pururea flămânzeşti şi însetezi pentru mântuirea noastră, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi ca un Bun şi Iubitor de oameni! Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te lăudăm în veci. Amin.

8 septembrie

Pomenirea naşterii Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria

Preasfânta Fecioară Maria s-a născut din părinţi foarte înaintaţi în vârstă, Ioachim şi Ana.

Tatăl ei se trăgea din seminţia lui David, iar maica ei, din seminţia lui Aaron. Astfel, pe linie paternă, ea a fost din stirpe regală, iar pe linie maternă, din neam preoţesc. Prin aceste elemente ea a preînchipuit că Acela care avea să Se nască din ea avea să fie împărat şi mare Arhiereu.

Ioachim şi Ana, foarte vârstnici fiind şi neavând copii, se chinuiau foarte mult cu sufletul, stând pururea smeriţi înaintea lui Dumnezeu şi fiindu-le mereu ruşine de oameni. (Părinţii fără copii erau foarte dispreţuiţi la vechii evrei.) Dar ei pururea se rugau cu lacrimi înaintea lui Dumnezeu, rugându-L să le dăruiască şi lor prunc, aşa cum odinioară lui Avraam şi Sarei, care l-au născut pe Isaac la adânci bătrâneţe.

Atotputernicul şi Atotvăzătorul Dumnezeu le-a ascultat cererea şi i-a răsplătit cu o bucurie dincolo de toată bucuria pe care şi-au închipuit-o vreodată. Căci El nu doar că le-a dăruit o fiică, ci El le-a dăruit-o chiar pe Maica lui Dumnezeu.

El i-a luminat deci nu doar cu bucuria pământească şi trecătoare, ci i-a luminat cu bucuria veşniciei. Căci Dumnezeu le-a dăruit doar o singură fiică, dar ce Fiică şi doar un singur nepot, dar ce Nepot!

Maria cea plină de har, cea binecuvântată între femei, biserică a Duhului Sfânt, altar al Dumnezeului celui Viu, masa Pâinii celei dumnezeieşti, corabia sfinţeniei lui Dumnezeu, pomul cel cu bun rod, slava neamului omenesc, lauda tuturor femeilor, izvorul fecioriei şi al curăţiei - iată fiica pe care Dumnezeu le-a dăruit-o lui Ioachim şi Annei!

Ea s-a născut la Nazareth, iar la vârsta de trei ani a fost dusă de maica ei la Templul din Ierusalim. Petrecând acolo vremea cuvenită şi împlinind paisprezece ani, ea s-a întors la casa părintească de la Nazareth. Acolo a primit Bunavestire a Arhanghelului Gavriil privitoare la naşterea Fiului lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii, din trupul ei feciorelnic şi prea curat.

Pomenirea prăznuirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la Kalisto

La Mânăstirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de lângă satul Kalisto, care se află în Macedonia, la apus de Struga, Maica Domnului şi-a arătat cu putere milostivirea ei către oameni, lucrând în mijlocul lor multe vindecări minunate. Mulţi oameni greu bolnavi şi-au găsit vindecare minunată acolo, mulţi tâlhari veniţi cu gândul de a jefui şi distruge mănăstirea au fost pedepsiţi năprasnic de o putere nevăzută.

În această mânăstire se află o sfântă icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului, iar în apropierea mânăstirii se află două izvoare cu ape tămăduitoare: unul închinat Sfântului apostol Petru, iar celălalt Sfântului Anania.

Nu departe de biserica principală se află o peşteră-paraclis închinată Sfântului Atanasie.

Prăznuirea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la Poceaev

În provincia Volhynia, la Poceaev, se află o vestită Mânăstire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Aici Maica Domnului s-a arătat mai întâi pe la anul 1340, unia dintre cei doi monahi care se nevoiau într-o peşteră din apropiere. De atunci înainte, în locul acela s-au lucrat statornic nenumărate minuni.

Cântare de laudă la naşterea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

O, mult dorită şi îndelung aşteptată
Fecioară, carele de la Domnul
ai fost cerută cu lacrimi!

Tu eşti biserică în trup a Sfântului Duh,
Şi Maică te numeşti a Cuvântului celui Veşnic!

Tu eşti Rugul Aprins ce Moise l-a văzut de demult,
Căci întru tine primeşti
Cărbunele Dumnezeirii!

De dumnezeiasca flacără arzând,
trupul tău minunat
Nu se mistuie nicicum.

Tu rodul de aur îl naşti lumii!
Tu porţi pe Cel ce poartă tăria,
Pe carele pururea
Îl laudă Oştirile cereşti!

Tu pe cereasca Taină a Tainelor o ascunzi întru tine,
Arătându-te astfel decât cerurile mai încăpătoare!
Tu ne eşti nouă mai scumpă decât multe comori,
Fecioară Sfântă, izvorul mântuirii noastre!

Pentru aceasta îngerii şi cu noi oamenii te slăvim,
Preasfântă Fecioară, turturea de lumină!

Împăratul Cerurilor în lume va să vină,
El voieşte să treacă prin poarta ce eşti tu!

O Fecioară Sfântă, de Dumnezeu Născătoare,
Tu ne răsări nouă pe al Dreptăţii Soare!

Cugetare

Sfântul Dionisie Areopagitul scrie cu bucurie negrăită despre strălucirea exterioară şi interioară a Maicii Domnului, despre minunata bună miresmă pe care a simţit-o în prezenţa Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, atunci când a mers ca să o vadă, la Ierusalim.

În râvna lui, el a zis că dacă nu ar fi crezut mai înainte întru Unul Dumnezeu, atunci ar fi socotit că ea, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, este Dumnezeu.

Sfânta Fecioară lăsa asupra celor care veneau în prezenţa ei o impresie puternică şi unică, puterea harului ei devenind şi mai accentuată după sfânta şi cinstita ei adormire.

Această putere izvora din lucrarea ei de rugăciune neîncetată pentru toţi credincioşii, pentru toţi cei care veneau la ea pentru ajutor.

Când Sfântul Ioan de la Novgorod s-a rugat împreună cu poporul înaintea Maicii Domnului pentru ajutor împotriva păgânilor care îi împresurau, atunci Sfântul Ioan a înţeles că şi Maica Domnului se ruga cu lacrimi lui Dumnezeu pentru ajutorul lor şi aşa a scăpat Novgorodul ca prin miracol.

Aşa cum Maica Domnului a plâns la Patima Fiului ei, tot aşa şi acum se roagă cu lacrimi Maica lui Dumnezeu pentru tot necăjitul care aleargă la ajutorul ei cel sfânt.

Putem spune că toate colţurile pământului au cunoscut puterea minunilor milostivirii ei.

Trăieşte chiar şi astăzi la Belgrad un proprietar de cafenea (C. J.), care s-a născut în Macedonia, în satul Labuniste de lângă Struga. Mama lui 1-a dus orb la Mânăstirea de la Kalisto, unde după ce preotul s-a rugat pentru el înaintea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, copilul şi-a recăpătat vederea.

Primul monah de la Poceaev a văzut un stâlp de foc ce se înălţa de la pământ la cer, iar în acel stâlp de foc a văzut-o pe Maica lui Dumnezeu. Ea stătea în picioare pe o stâncă. La locul la care a văzut monahul stâlpul de foc, a izbucnit un izvor de ape vindecătoare, care vindecă şi astăzi mulţi bolnavi. S-a scris în 1928.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatul dar al lui Dumnezeu către Solomon (III Regi 3):

- *La cum Domnul i s-a arătat lui Solomon la Ghibeon noaptea în vis şi i-a zis: Cere ce vrei să-ţi dau!'*
- *La cum singurul lucru pe care Solomon i1-a cerut lui Dumnezeu a fost o minte pricepută, ca să poată conduce bine poporul Lui şi să poată deosebi cum se cuvine binele de rău;*
- *La cum Dumnezeu i-a dăruit lui Solomon din belşug ceea ce a cerut şi îmbelşugat şi ceea ce nu i-a cerut.*

("Ba îţi voi da şi ceea ce tu n-ai cerut: bogăţie şi slavă, aşa încât nici unul dintre regi nu va fi asemenea ţie, în toate zilele vieţii tale " (III Regi 3: 13).)

Predică despre de o fiinţimea Tatălui şi Fiului

Fiul nu va putea să facă nimic de la Sine, dacă nu va vedea pe Tatăl făcând (Ioan 5: 19).

Fraţilor, cum trebuie să înţelegem noi aceste cuvinte ale evanghelistului? Oare aşa cum le-au răstălmăcit arienii, zicând că se vede de aici că Fiul este mai mic decât Tatăl? Nicidecum. Căci hulă au grăit aceia care au interpretat astfel. Noi trebuie să

înţelegem aceste cuvinte aşa cum le-au înţeles Sfinţii noştri părinţi de Dumnezeu purtători, anume că Fiul este întocmai Tatălui întru toate şi că, din pricina unimii lor de voinţă, dragoste şi înţelepciune, Fiul nu va face niciodată nimic potrivnic voii lui Dumnezeu sau contrar iubirii Tatălui sau contrar înţelepciunii Tatălui. Tot aşa, Tatăl nu va face niciodată nimic contrar Fiului, iar Duhul Sfânt nu va face niciodată nimic contrar Tatălui sau Fiului.

Toate cele voite, iubite şi gândite de către Tatăl, sunt voite, iubite şi gândite şi de către Fiul şi Duhul Sfânt.

O, minunată unime! O, nedespărţită Treime! O, Fiinţă negrăită! Trebuie să ne fie limpede aşadar că Fiul nu va voi să facă niciodată nimic de la Sine, nimic doar din voia Lui, nimic care să nu fie în unime armonioasă cu puterea Tatălui şi cu voia Lui.

Stăpânul Hristos mărturiseşte mai departe El însuşi că aceasta este adevărata interpretare a cuvintelor Lui: ***Căci, după cum Tatăl scoală pe cei morţi şi le dă viaţă, tot aşa şi Fiul dă viaţă celor ce voieşte (Ioan 5: 21).***

Vezi egalitatea de voinţă şi putere? Căci ceea ce voieşte Tatăl, aceea voieşte şi Fiul şi ceea ce poate Tatăl, acelea le poate şi Fiul. Prin urmare, să nu cuteze cineva să despartă Dumnezeirea Lor şi astfel să-şi aducă blestem asupra capului! Căci Dumnezeu nu suferă să fie despărţit şi cine încearcă să facă despărţire în sânul Dumnezeirii, micşorând O Persoană şi mărind-o pe alta, nu se va putea mântui în veac.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce în Treime eşti închinat şi slăvit, Cela ce eşti Trei în Persoane şi Unul în Fiire *(36 Subscriem gândirii părintelui Rafail Noica, privitoare la modul în care trebuie desemnate corect şi în limba română realităţile dogmelor creştin-ortodoxe. Vezi traducerile în limba română ale cărţilor arhimandritului Sofronie, cărora părintele Noica le este autor. Fire în limba română este un infinitiv lung de la verbul a fi, verb folosit de Dumnezeu către Moise când zice: Eu sunt Cel care este şi care este altceva decât obişnuitul infinitiv lung fire, care în limba română s-a restrâns la a desemna lucruri, iar nu dinamismul unei modalităţi de existenţă şi altceva şi decât substantivul fiinţă care şi el trimite la lucruri din această lume. Este motivul pentru care părintele Noica propune şi grafierea cuvântului cu doi de 'i', rostindu-se accentuat primul.)* Viaţă, Lumină şi Iubire, cată către noi şi ne miluieşte, Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

9 septembrie

Pomenirea Sfinţilor şi drepţilor dumnezeieşti părinţi Ioachim şi Ana

Sfântul Ioachim a fost din casa lui Iuda şi descendent al regelui David. Sfânta Ana a fost fiica lui Mathan preotul, din casa lui Levi, aşa cum a fost şi Aaron, marele preot.

Mathan a avut trei fiice: pe Maria, pe Sofia [Sovia] şi pe această Ana. Maria s-a căsătorit, a locuit la Bethleem şi a născut-o pe Salomeea. Sofia s-a căsătorit, a locuit tot la Bethleem şi a născut-o pe Elisabeta, mama Sfântului Ioan Botezătorul. Iar Ana s-a căsătorit cu Ioachim la Nazareth, iar la vârstă adâncă a dat naştere Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Ioachim şi Ana au fost căsătoriţi timp de cincizeci de ani, fără ca să aibă copii. Ei au vieţuit cu toată evlavia şi departe de tumultul lumii, iar din agoniseala lor cheltuiau pentru nevoile casei lor doar o treime, căci o treime din avutul lor îl aduceau jertfă Templului, iar cealaltă o împărţeau săracilor. Cu toate acestea, ei au fost întotdeauna îndestulaţi.

Aducând odată jertfa lor la Templul Domnului de la Ierusalim, marele preot Isahar 1-a certat pe Ioachim şi i-a zis: „Nu este primită înaintea lui Dumnezeu jertfa din mâinile tale, căci tu nu ai copii." Astfel, Sfântul Ioachim era dispreţuit ca un nevrednic şi împins la o parte din rând, de către alţii care aveau copii.

Faptele acestea chinuiau sufletele drepţilor Ioachim şi Ana, care se întorceau la casa lor plângând. Atunci ei au căzut amândoi înaintea lui Dumnezeu la rugăciune, rugându-L fierbinte să facă şi cu ei o minune, aşa cum făcuse cu Avraam şi cu Sara şi să le dăruiască lor prunc şi mângâiere la bătrâneţe.

Iar Dumnezeu 1-a trimis la ei pe îngerul Lui, care le-a vestit naşterea unei „prunce binecuvântate, între care se vor binecuvânta toate neamurile pământului şi prin care va veni mântuirea întregii lumi."

Ana a zămislit curând, iar la nouă luni a născut-o pe Sfânta Fecioară Maria.

Sfântul loachim a trăit până la vârsta de optzeci de ani ai vieţii lui, iar Ana până la vârsta de şaptezeci şi nouă de ani, după care s-au săvârşit cu pace către Domnul.

Pomenirea Sfinţilor părinţilor noştri de la Sinodul al treilea Ecumenic

Acest Sinod a avut loc la Efes, în anul 431, în timpul împăratului Teodosie cel mic. La el au fost de faţă două sute de Sfinţi părinţi, reuniţi spre a da anatemei erezia lui Nestorie, patriarhul Constantinopolului, care strica învăţătura despre Maica lui Dumnezeu şi despre Naşterea Domnului. Nestorie nu voia să o numească pe Preasfânta Fecioară Născătoare de Dumnezeu [Theotokos], ci numai Născătoare de Hristos [Hristotokos] *(Vrând să zică prin acesta că Cel născut din ea este doar om, nu şi Dumnezeu şi asemănându-se astfel necuratului Arie.)*

Sfinţii părinţi au dat anatemei învăţătura lui Nestorie şi au întărit că Preasfânta Fecioară trebuie să se numească după cum este: Născătoare de Dumnezeu. Pe lângă acestea, Sinodul a întărit şi hotărârile primului şi celui de al doilea Sinod Ecumenic, mai cu seamă privitor la Simbolul Credinţei [Crezul] niceo-constantinopolitan, poruncind ca nimeni să nu cuteze a adăuga sau a scoate vreo cirtă din el.

Pomenirea Sfântului mucenic Severian

Acesta a fost un nobil din cetatea Sevastiei [era unul dintre Senatorii cetăţii, cf. Sinaxarul sfântului din Minei}. În timpul martiriului celor patruzeci de mucenici (pomeniţi la 9 martie), el i-a cercetat în temniţă, i-a întărit şi le-a slujit.

După slăvita lor săvârşire din viaţă, a fost arestat şi el, bătut şi torturat pentru Hristos. La urmă a fost spânzurat de un copac, atărnându-i-se de gât o piatră foarte grea şi o alta la fel de grea atărnându-i-se de picioare.

Mulţumind lui Dumnezeu, Sfântul mucenic Severian şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu. Acestea s-au întâmplat în anul 320, în timpul domniei lui Liciniu.

Pomenirea Sfântului Theofan, mărturisitorul şi postitorul

Ducând viaţă plăcută lui Dumnezeu şi luând chinuri pentru El, Sfântul Theofan a adormit cu pace la anul 299.

("Acest sfânt era din părinţi elini şi, apropiindu-se către Hristos, fiind încă prunc, a văzut un copil pătimind foarte rău de frig şi 1-a îmbrăcat cu hainele sale.

Întrebându-1 tatăl său: Unde-ţi sunt hainele, fiul meu?

El a răspuns: Pe Hristos L-am îmbrăcat.

Iar tatăl său a zis: Cine este Hristos? De vreme ce noi cinstim pe Hermes şi pe Apolon.

Atunci copilul, lepădându-se de tatăl său, 1-a luat îngerul Domnului şi 1-a suit în muntele ce se cheamă Diavinon şi 1-a dat în seama unui părinte sihastru, care petrecea viaţă călugărească de şaptezeci şi cinci de ani. Şi, luându-1 acel părinte, 1-a învăţat Sfânta Carte şi viaţă călugărească şi erau hrăniţi amândoi de un înger.

După cinci ani, răposând stareţul, copilul a sihăstrit în acea peşteră cincizeci şi opt de ani. După aceea, fiind povăţuit de dumnezeiescul înger, a ieşit din peşteră şi încălecând pe un leu, a umblat şaizeci de stadii şi a predicat pretutindeni credinţa în Hristos.

Dar, fiind prins, împăraţii Caros, Carin şi Numerian au pus şi i-au dat o sută de palme. După aceea, supunându-1 la felurite chinuri şi văzând că, prin minunile ce le făcea el, venea către Hristos multă mulţime şi se boteza de dânsul, s-au ruşinat şi 1-au lăsat să petreacă în sihăstria sa. Şi, suindu-se iarăşi la peştera în care locuise mai înainte şi petrecând acolo încă şaptesprezece ani de sihăstrie, până s-au făcut toţi anii sihăstriei lui şaptezeci şi cinci, s-a mutat către Domnul.» - Sinaxarul Sfântului din Minei (Bucureşti, 2003).)

Pomenirea Sfântului Nichita, plăcutul lui Dumnezeu

Sfântul acesta a vieţuit la Constantinopol în veacul al doisprezecelea. Atât de mult a plăcut el lui Dumnezeu, încât porţile Sfintelor biserici se deschideau singure înaintea lui, iar candelele de la icoane se aprindeau singure: aşa de mare era puterea rugăciunii lui.

La dorinţa diaconului Sozont şi cu rugăciunile Sfântului Nichita, a venit un preot din cealaltă lume de care diaconul Sozont se înstrăinase şi care murise mai înainte ca ei să se fi împăcat. Mai întâi s-au arătat un şir de preoţi îmbrăcaţi în straie albe, apoi un altul îmbrăcaţi în veşminte roşii. Diaconul Sozont 1-a recunoscut pe preotul lui printre aceştia din urmă şi a făcut pace cu el. Acestea toate s-au întâmplat în timpul nopţii, la Biserica din Vlaherne.

(în Vieţile Sfinţilor pe larg (Episcopia Romanului şi Huşilor, 1999): 'Fericitul Nichita ascunsul, pe care 1-a văzut Sozont Diaconul'.)

Cântare de laudă la Sfinţii şi dreptii dumnezeieşti părinţi Ioachim şi Ana

Bucură-te, cea fără de fii!
Bucură-te, o, vârstnică Ana!
Iată naşti pruncă la bătrâneţile tale,
Tu o naşti, pe Aleasa, între maici!

Precum odinioară şi Sara cea bătrână,
Şi iară bătrâna maic-a lui Samson,
Şi precum a lui Samuel maică, iară bătrână,
Şi precum bătrâna maică a lui Ioan!

Dar tu între ele eşti cea mai slăvită
Căci dintru al tău pântec o naşti
Pe una Fecioară Maria prea slăvită,
Maica Domnului Celui Preaînalt!

Bucură-te şi tu,
O, Ioachime!
Tată al unei maici cum firea n-a văzut,
Dintru care însuşi Domnul Slavei
Ca să ia trup a voit.

Legea cea Veche îşi pierde puterea,
Când voieşte Domnul
şi unde voieşte El.
Cine va sta întru-a Lui cale?
Cine-ndrăzni-va să se certe cu El?
Nu cu certare, ci cu iubire,
Schimbă Dumnezeu ale Sale legi.
Căci în faţa iubirii, legile toate,
Se fac ca şi când n-ar fi fost nicicând.

Când omul flămânzeşte,
Domnul umple de roade secul pământ;
Iar când duhovniceşte flămânzeşte lumea,
Pe cea stearpă o face roditoare de prunc.

Pentru a lumii mântuire Domnul
Potriveşte toate, ca un înţelept.
De aceea toată a Lui de sfinţi oştire
Cântă-ntreit Slavă!

În cer şi pe pământ.

Cugetare

Milostenia nu trebuie să o facem cu aroganţă şi din mândrie, ci mai curând cu smerenie, socotind că cel căruia îi dăm este cineva mult mai sus decât noi.

Oare nu Domnul însuşi a zis: ***Întrucât aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut (Matei 25: 40)***?

Sfântul Theofan, mărturisitorul a avut încă de copil o minte luminată de Hristos. Odată el a văzut pe drum un copil ca şi el care murea îngheţat de frig. El şi-a scos repede hainele lui, 1-a înfăşurat în ele pe copil şi 1-a readus la viaţă şi a ajuns gol la casa lui. Părinţii lui uimiţi 1-au întrebat unde îi sunt hainele, iar fiul le-a răspuns: „L-am îmbrăcat pe Hristos."

De aceea a şi primit el har de la Hristos şi a ajuns să fie pustnic mare, făcător de minuni şi purtător de chinuri pentru Hristos.

Deseori noi oamenii, când facem milostenie, fie în numele nostru, fie în numele altuia, cădem pradă unui sentiment de superioritate care, de îndată ce se iveşte în inimă, distruge tot binele pe care 1-am făcut.

Când unui cerşetor îi vom da ca unui cerşetor iar nu ca lui Hristos însuşi, atunci vom cădea neapărat în dispreţ faţă de acel cerşetor [cumplită hulă!] şi în mândrie. Şi atunci, ce folos vom avea din milostenia faţă de cerşetor, dacă ne vom prea înălţa pe noi înşine şi vom dispreţui omul? Căci virtutea nu mai este virtute atunci când se amestecă cu viciul, tot aşa cum laptele nu mai poate fi lapte dacă s-a amestecat gaz cu oţet.

Luare aminte

Să luăm aminte la înţelepciunea lui Solomon (III Regi 3):

- *La cum două femei [desfrânate] se certau pentru un prunc, fiecare zicând că pruncul este al ei;*
- *La cum Solomon a poruncit [cu înţelepciune] ca pruncul să fie tăiat în două şi fiecăreia dintre ele să i se dea jumătate;*
- *La cum mama adevărată a pruncului s-a aruncat la picioarele regelui plângând şi strigând să i se lase pruncul viu celeilalte; pe când aceea zicea ca să*

se taie, ca să nu fie al niciuneia şi aşa a arătat Solomon cine este mama adevărată a pruncului şi i 1-a dat ei.

Predică despre mărturia lui Dumnezeu despre Sine însuşi

Dacă mărturisesc Eu despre Mine însumi, mărturia Mea nu este adevărată (Ioan 5: 31).

Aşa a grăit Domnul către un popor făţarnic şi mincinos. El a grăit aceste cuvinte către bătrânii lui Israel, nu spre învăţătură, ci spre mustrare. Căci ei nu credeau mărturiei celui care grăia despre sine, ci căutau şi doi martori care să grăiască la fel.

Fraţilor, nici măcar să nu ne treacă prin cap că ceea ce spune Domnul despre Sine nu este adevărat, ci să vedem că aşa socoteau iudeii. De aici, potrivit interpretării Sfinţilor părinţi, cuvintele Mărturia Mea nu este adevărată, trebuie să înţelegem că ea nu era adevărată în ochii iudeilor.

Domnul a arătat în altă parte că fiecare cuvânt rostit de el este adevărat când a zis: ***Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine însumi, mărturia Mea este adevărată (Ioan 8: 14).*** Aici Domnul grăieşte spre învăţătură, pe când dincolo, spre mustrare. Aici el întăreşte adevărul unui fapt, pe când dincolo arată cum îl văd iudeii.

Iudeii nu L-au crezut când El a dat mărturie despre Sine însuşi, ci căutau şi alţi martori care să zică la fel. De aceea, el a adus de faţă trei mari mărturii:

- ✓ *mărturia propriilor Lui lucrări:* ***Lucrurile acestea pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine (Ioan 5: 36)****;*
- ✓ *mărturia Tatălui Ceresc, care L-a mărturist Fiu al Lui iubit la apele Iordanului şi la Muntele Tabor:* ***Şi Tatăl care M-a trimis, Acela a mărturisit despre Mine (loan 5: 39)*** *şi în sfârşit*
- ✓ *mărturia Sfintelor Scripturi:* ***Cercetaţi Scripturile, că socotiţi că în ele aveţi Viaţă veşnică. Şi acelea sunt care mărturisesc despre Mine (Ioan 5: 39).***

Ce fel de altă mărturie ar mai putea cere acela care ar avea cât de puţină înţelegere? Dar înţelegerea bătrânilor înţelepţi ai lui Israel era atât de întunecată, încât ei nu erau în stare să vadă sau să înţeleagă nimic. După ce Dumnezeu Iubitorul de oameni a făcut toate cele necesare, nelăsând la o parte nimic din cele trebuincioase pentru mântuirea cărturarilor şi fariseilor şi după ce ei au respins toate mărturiile de-

spre El, respingând astfel propria lor mântuire, atunci El le-a zis: ***Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine însumi, mărturia Mea este adevărată (Ioan 8: 14).***

O, fraţilor, să ne lepădăm de inimile noastre împietrite şi oarbe ca ale fariseilor şi cărturarilor şi să nu aruncăm de la noi propria noastră mântuire. Noi nu căutăm şi nouă nu ne trebuie nici o altă mărturie, ci noi credem tare ceea ce Domnul însuşi ne arată despre El. El a zis: Eu sunt Adevărul (Ioan 14: 6) şi acest Adevăr este Cel care ne hrăneşte şi ne mântuieşte pre noi.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Adevărul cel Viu şi Veşnic, nu pleca de la noi păcătoşii, ci vino şi ne luminează pe noi şi ne mântuieşte, căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine te slăvim în veci. Amin.

10 septembrie

Pomenirea Sfintelor muceniţe Minodora, Mitrodora şi Nimfodora

Acestea s-au născut undeva în partea asiatică a Bitiniei şi au fost surori din naştere. Crescute în duh profund creştinesc, ele au părăsit lumeasca cetate a făţărniciei şi minciunii şi s-au retras într-o pustie, însetând după liniştea sufletească şi trupească întru care să se poată închina pe deplin Mirelui Hristos, întru rugăciune, sărăcie şi curăţie.

Ele au păşit cu dragoste şi vitejie pe calea asprei vieţuiri, propăşind în post, rugăciune şi nevoinţe mari, până ce Domnul le-a împodobit pe ele cu marele dar al facerii de minuni.

Poporul a început să vină la ele căutând şi aflând din belşug vindecarea neputinţelor lor şi astfel fecioarele s-au făcut vestite fără ca ele să vrea.

Un anume Fronton, guvernator de cetate, a auzit despre ele şi le-a adus la judecată. Văzându-le cât de frumoase sunt, guvernatorul a rămas fără grai înaintea lor. Căci, deşi trupurile lor erau uscate de postul neîncetat, chipul feţelor lor radia de frumuseţe şi de har dumnezeiesc. El a început mai întâi prin linguşiri, lăudându-le frumuseţea şi zicându-le că le va trimite la curtea imperială, unde împăratul le va mărita cu bărbaţi nobili. Dar când a văzut că aceste flaterii ieftine nu au nici un efect asupra acestor tinere închinate lui Hristos, el a torturat-o pe Minodora, iar pe surorile ei le-a aruncat în temniţă.

După torturi bestiale, guvernatorul a urlat către Minodora, care era rănită şi plină de sânge: "Jertfeşte idolilor!"

Muceniţa a zis: "Au nu vezi că mă jertfesc eu însămi toată Domnului şi Dumnezeului meu?"

După ce torţionarii au omorât-o în torturi bestiale pe Sfânta Minodora, guvernatorul le-a scos la schingiuit pe celelalte două surori, pe care le-a pus să vadă trupul mort în torturi al surorii lor.

Arătând către cadavrul Minodorei, el le-a sfătuit să se lepede de Hristos. Dar muceniţele surori ale muceniţei celei ucise au rămas şi mai tari în credinţa lor şi au urmat de aceea surorii lor, fiind ucise în torturi bestiale de acelaşi Fronton. Atunci

s-a pogorât fulger din cer care i-a omorât pe fiara Fronton şi pe torţionarii lui şi pe toate slugile lui.

Creştinii au luat după aceasta trupurile muceniţelor şi le-au îngropat cu cinste. Ele au luat mucenicia cam între anii 305 şi 311, în timpul domniei lui Maximian Galeriu şi au aflat odihna întru Cereasca împărăţie.

Pomenirea Sfintei Pulheria, împărăteasa

Slăvita Pulheria a fost fiica împăratului Arcadie şi a luat de la început votul fecioriei pe viaţă. Ca semn al acestui jurământ, ea a pus de i s-a zidit în biserica catedrală un altar din aur şi pietre preţioase.

Ea a fost împărătească a Imperiului, alături de fratele ei, Teodosie cel mic. Ea a apărat cu râvnă de foc Biserica lui Hristos şi puritatea Ortodoxiei. Luptând fără odihnă, ea a izbutit să convoace cel de al treilea Sinod Ecumenic la Efes, care a dat anatemei erezia lui Nestorie.

Ea a ctitorit la Constantinopol Sfânta Biserică a Născătoare de Dumnezeu din Vlaherne, vestită în lumea întreagă.

După moartea fratelui ei Teodosie, ea s-a cununat cu bine credinciosul Marchian, moştenitorul tronului imperial, împreună cu care a vieţuit ca frate şi soră.

Ea a aflat moaştele celor patruzeci de mucenici din Sevastia Armeniei.

Ea s-a săvârşit cu pace către Domnul în zece zile ale lunii septembrie din anul 453, în vârstă fiind de cincizeci şi cinci de ani.

Pomenirea Sfinţilor apostoli Apollon [Apelie, în sinaxarul Mineiului în limba română], Luduş [Luca, în acelaşi] şi Clement [Climent]

Aceşti Sfinţi apostoli au fost din numărul celor şaptezeci de apostoli mici. Apollon (Fapte 18: 24-25) a fost episcop al Smirnei mai înainte de Sfântul Policarp. Sfântul Luciu[s] (Romani 16: 21) a fost episcop al Laodiceei. Sfântul Clement a fost episcop în Sardes.

Pomenirea Sfintelor trei femei

O aristocrată din Constantinopol, dispreţuind toată deşertăciunea vieţii acesteia, s-a retras într-o singurătate împreună cu două slujnice ale ei. După unsprezece ani de nevoinţe pustniceşti, cele trei femei s-au săvârşit cu pace către Domnul.

Cântare de laudă la Sfintele muceniţe Minodora, Mitrodora şi Nimfodora

Cele trei fecioare, din naştere surori,
Ale lui Hristos muceniţe,
Pe El înaintea lui Fronton
îl proslăvesc.

Cu-a lor vitejie ele pe Fronton spăimânta,
Iar Fronton cel la înţelepciune puţin
Gândeşte, precum mulţi, că le va-ntoarce cu focul
Şi cu spânzurarea de la al lor Dumnezeu.

El crede precum mulţi că femeile sunt toate la fel,
Repede schimbătoare cu credinţa
El crede că muceniţele sunt şi ele
Ca celelalte femei.
Guvernatorul amarnic se înşeală,
Şi de cele trei fecioare este batjocorit, cu ruşine.

La Hristos parte bărbătească nu e, nici femeiască.
El putere le dă tuturor celor ce slujesc Lui.
El dăruieşte puterea minunată a credinţei şi nădejdii,
A suferinţei cumplite, purtate fără plâns.
Puterea aceasta a îngropat imperii,
A biruit de-a lungul miilor de ani.
Puterea aceasta pururi a rămas nestinsă,
Nimic n-a rezistat în faţa ei.

Minodora, Mitrodora şi cu Nimfodora,
Puterea cea lumească a ticălosului Fronton
O au zdrobit.
Ele viaţa şi-au dat şi L-au proslăvit pe Hristos,
Ele viaţa şi-au dat şi au rămas vii.

Cugetare

Fiecare pagină a istoriei milenare a Bisericii lui Hristos străluceşte de slava mucenicilor Lui, care veşnicia au cucerit cu forţa sufletului şi cu răbdarea lor. Oricât de uluitoare ar fi însă aceste pilde de mucenicie sângeroasă şi de bună voie, ele nu sunt mai sus decât mucenicia nesângeroasă a călugăriei şi a pustniciei, căci asumarea deplină a voturilor monahale este o mucenicie neîncetată, pe viaţă.

Ne-a rămas de la Pavel, episcopul Monemvasiei, strălucitul exemplu a trei femei pustnice. Pe când Pavel nu intrase încă în monahism şi avea la curtea imperială slujba strângerii de impozite, el a rămas odată vreme mai îndelungată la o mânăstire. Fiind acolo, a văzut corbi cum veneau în livadă, rupeau cu ciocurile ramuri de pomi cu fructe şi zburau cu ele în cioc într-o anumită direcţie. Pavel s-a mirat de aceasta şi a mers, împreună cu monahii, pe urma zborului corbilor: ei au văzut că aceştia coborau în desişul unei păduri de nepătruns, lăsau ramurile la pământ şi zburau repede înapoi spre livezile mânăstirii.

Căutând, Pavel împreună cu monahii au aflat într-o peşteră trei femei, care vieţuiau în pustnicie. Cea mai vârstnică dintre ele a povestit monahilor viaţa ei: Ea era o mare aristocrată constantinopolitană care rămânând văduvă, a fost ameninţată cu contractarea unei căsătorii, în pofida voinţei ei. Ea însă luase hotărârea de a nu se mai căsători niciodată după moartea soţului ei şi de a-şi petrece tot restul zilelor în curăţie. De aceea ea şi-a împărţit toată averea săracilor şi s-a retras în mare taină în această pustie, luând cu ea doar două slujnice. Ele vieţuiau în acea peşteră deja de unsprezece ani, în post şi în rugăciune, nevăzând pe nimeni, fiind numai cu Dumnezeu. Dumnezeu Hrănitorul trupurilor şi sufletelor le trimitea hrană de fructe, prin acei corbi.

După aceea pustnica vârstnică 1-a rugat pe stareţul mânăstirii să le trimită Sfânta împărtăşanie. La trei zile după ce s-au împărtăşit cu Sfintele şi Preacuratele lui Hristos taine, cele trei sfinte pustnice s-au săvârşit cu pace către Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la bogăţiile şi la slava lui Solomon (III Regi 5: 5- 10):

- *La cum Solomon a zidit un Templu măreţ Domnului, iar apoi a zidit cetăţi şi flote de multe corăbii;*
- *La cum regii din jur rămâneau uluiţi de bogăţiile fabuloase ale lui Solomon;*
- *La cum regele Hiram i se închina lui, iar regina din Saba a venit să-i vadă slava şi să se sfătuiască cu el;*
- *La cum Solomon, cel mai bogat om al vremii lui fiind, era totuşi mai sărac îmbrăcat decât crinii câmpului.*

Predică despre cum păcătoşii îi primesc cu plăcere pe nelegiuiţi şi îi urăsc pe lucrătorii dreptăţii

Eu am venit în numele Tatălui Meu şi voi nu Mă primiţi; dacă va veni un altul în numele său, pe acela îl veţi primi (Ioan 5: 43).

Dar cine este acest „altul" care va veni în numele său propriu şi pe care păcătoşii îl vor prefera lui Hristos Domnul? El este acela care crucea nu şi-o duce şi pe calea cea strâmtă nu umblă; e cel care iubitor de oameni nu este, ci este al oamenilor urâtor; este cel care nu urăşte păcatul şi nu luptă împotriva lui, ci iubeşte păcatul şi îl înalţă între oameni; el este cel care iubeşte necurăţia şi urăşte dreptatea; el este mercenar al morţii veşnice, iar nu oştean al nemuritoarei vieţi; el este linguşitor al celor fără dumnezeu, iubitor de toată patima şi desfrâul: el este antichrist.

El va veni în numele lui propriu, iar nu în numele lui Dumnezeu şi toţi cei care nu L-au primit pe Hristos îl vor primi pe el. El le va fi acestora mult mai iubit, căci le va îmbrăţişa cu dragoste căile lor strâmbe şi desfrânate. El le va fi acestora mai iubit decât Hristos, căci alături de calea strâmtă a lui Hristos, el le va face o pârtie largă şi lucioasă de gheaţă, pe care păcătoşii vor luneca la vale cu plăcere, negândindu-se că sunt direcţionaţi spre iad.

Stăpânul Hristos a venit în numele mântuirii omului în veşnicie, în numele Vieţii veşnice, al adevărului veşnic şi al veşnicei dreptăţi. Antichrist va veni în numele lui propriu, adică în numele distrugerii veşnice, al morţii, minciunii şi nedreptăţii.
Când antihrist vine printre ai săi, ai săi îl primesc cu bucurie. Adevărul este că toţi cei pentru care Hristos este greu îl vor primi cu plăcere pe antihrist, căci el şi calea lui le va părea uşoară. Uşuraticii aceştia îşi vor da seama că au fost înşelaţi doar atunci când va fi prea târziu. Ei atunci vor voi să se mântuiască, dar nu vor mai putea. Când vor începe să lunece vertiginos spre întunericul nopţii, în fălcile şarpelui din iad, atunci pentru ei va fi prea târziu; pocăinţa lor nu va mai fi primită şi mântuire pentru ei nu va mai fi.

Banchetul dement al lui antihrist şi al uşuraticilor înghiţiţi de plasa lui nu durează mult, ci se stinge într-o clipeală de ochi. Casa necuratului dezmăţ se preface atunci în temniţa remuşcării şi împuţiciunii. Atunci este prea târziu.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Iubitorule de oameni, cela ce eşti singurul nostru Prieten adevărat, noi numai pe Tine te ştim şi cu Tine vrem să fim în veci.

Noi numai pe Tine te primim, O, Mântuitorule al nostru şi mântuirea vieţilor noastre! Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

11 septembrie

Pomenirea Sfintei cuvioase Teodora

Theodora a fost din Alexandria, soţia a unui bărbat tânăr. La sfatul unei vrăjitoare, ea a comis adulter cu un alt bărbat şi a simţit imediat rana insuportabilă a remuşcării. Atunci ea şi-a tăiat părul, s-a îmbrăcat în haine bărbăteşti şi s-a închinoviat în mânăstirea de bărbaţi Octodecatos, luându-şi numele de Theodor.

Ea a uimit întreaga obşte cu nevoinţele ei mari, cu postirile, privegherile, smerenia şi nesecatele lacrimi de pocăinţă, însă o tânără ce ducea o viaţă promiscuă 1-a acuzat pe părutul Theodor că a sedus-o şi că a lăsat-o însărcinată.

Monahul Theodor nu s-a justificat deloc, ci a socotit această calomnie murdară plată dreaptă de la Dumnezeu pentru păcatul comis. Alungat din mânăstire, părutul monah Theodor, Sfânta Theodora, a petrecut şapte ani într-o pădure pustie, crescând copilul acelei desfrânate.

Ea a învins toate uneltirile şi meşteşugirile diavoleşti: nu s-a plecat închinării la diavol, a refuzat să accepte hrană din mâinile unui părut soldat, a refuzat să asculte rugăminţile chiar şi ale soţului ei de a se întoarce la el, soţ care prin nu se ştie ce minune nimerise în acea pustie.

Dar toate acestea nu fuseseră decât înşelăciuni drăceşti, pe care Theodora le-a spulberat cu rugăciunea şi însemnându-se pe sine şi totul în jurul ei cu semnul Sfintei Cruci.

După şapte ani, stareţul mânăstirii 1-a primit înapoi în mănăstrie pe părutul monah Theodor. După doi ani el a răposat şi de abia atunci toţi fraţii au văzut că el era de fapt femeie.

Un înger al Domnului i-a descoperit atunci egumenului taina despre Sfânta Theodora. Soţul Theodorei a venit la înmormântare şi a rămas vieţuind sihăstreşte în chilia soţiei lui până la moarte.

Sfânta Theodora se făcuse vas ales al Duhului Sfânt: ea a îmblânzit animale sălbatice, a vindecat boli şi a scos apă dintr-un puţ uscat. Aşa a proslăvit-o Dumnezeu pe cea care s-a pocăit cu adevărat, pe cea care a luptat dintru răbdarea unei inimi viteze timp de nouă ani, ca să spele un singur păcat. Ea s-a săvârşit către Domnul la anul 490.

Pomenirea Sfântului Pafnutie, mărturisitorul

El a fost Episcop al cetăţii Taiski din Thabaida Egiptului. El a avut de suferit mucenicește întru apărarea Ortodoxiei credinţei. Ereticii 1-au mutilat, scoţându-i un ochi şi tăindu-i piciorul stâng.

El a fost unul dintre Sfinţii părinţi ai Sinodului I Ecumenic [de la Niceea, din anul 325] şi dintre cei mai combativi împotriva ereziei lui Arie.

Sfântul împărat Constantin cel mare a avut pentru el un respect adânc şi îl săruta adesea pe ochiul care îi lipsea, cel care fusese scos întru apărarea Ortodoxiei.

Acest Sfânt Pafnutie a stat cu putere împotriva reprezentanţilor apuseni la Sinod, care voiau ca preoţii de mir să fie şi ei bărbaţi necăsătoriţi.

Sfântul Pafnutie, mărturisitorul a fost feciorelnic toată viaţa lui.

Sfântul prea cuvios Eufrosin, bucătarul

Sfântul Eufrosin a fost bărbat simplu, dar dumnezeiesc. El a slujit ca bucătar într-o mânăstire din Amoreea, în veacul al nouălea.

Într-o noapte, stareţul mânăstirii s-a văzut pe sine în Rai, iar acolo se afla şi Eufrosin bucătarul. Acesta a cules trei mere dintr-unul din pomii Raiului şi le-a dăruit stareţului. Când s-a trezit din vis, stareţul a văzut pe perna lui trei mere nemaipomenit de frumoase şi de parfumate.

El 1-a aflat degrabă pe Eufrosin şi 1-a întrebat: „Frate, unde ai fost azi-noapte?"

„Am fost unde ai fost şi Sfinţia ta, părinte," a răspuns plăcutul lui Dumnezeu.

Atunci stareţul a descoperit taina întregii obşti şi cu toţii au recunoscut sfinţenia lui Eufrosin.

De aceea, temându-se de laudele oamenilor, Eufrosin, bucătarul a ieşit îndată, în taină, din mânăstire, şi s-a sălăşluit într-un loc necunoscut, până la sfârşitul vieţii lui.

Pomenirea Sfintei muceniţe Ia

Ea a fost denunţată de nişte popi idoleşti ca fiind creştină şi a luat mucenicia pentru Hristos în anul 363 în Persia, în timpul regelui persan Sapor al doilea.

Sfânta Tradiţie spune că soarele s-a întunecat la ceasul morţii ei şi că tot văzduhul s-a umplut de bună mireasmă negrăită. Ea s-a proslăvit veşnic de către Dumnezeu.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Diodor, Didim şi Diomid

Aceşti Mucenici ai lui Hristos au murit în Laodiceea ucişi fiind în bătăi bestiale.

Cântare de laudă la Sfânta cuvioasă Teodora

Sărmana Theodora în păcat a rătăcit:
Dar Theodora slăvită de el a fost iertată.
Un singur păcat ea cu virtuţi mii l-a plătit,
Şi cu milostivirea lui Hristos Dumnezeu.

Ea de la sine lepădat-a drăceşti închipuiri,
Şi cu inimă smerită a dus batjocura lumii.

Mintea ei cu totul la Dumnezeu a fost,
Căci cugetul ei trupesc sfânta l-a omorât.
Ea până la sfârşit lui Dumnezeu s-a supus,
Raiului dumnezeiesc învrednicindu-se.

Ea cetăţeană cerească slăvită este-acum,
O, Sfântă Theodora, pentru noi
Lui Hristos Domnul roagă-te!
Roagă-te ca şi noi de păcat să scăpăm,
Ca să putem şi noi urma luptelor tale!
Tu de la Domnul putere ai primit, în viaţă fiind
Şi după ce Domnul la El te-a chemat.
Tu nouă ne ajuţi să călcăm satanice ispite.
Tu de la Dumnezeu puteri mari ai primit.

Diavolii aceasta o ştiu şi de spaimă pier
Când noi chemăm al tău nume.

Tu acum înaintea Domnului cu toţi Sfinţii te rogi
Şi pe noi tu ne smulgi din ale lor gheare.

Cugetare

Să nu-i împiedicăm pe cei care voiesc să meargă pe calea desăvârşirii şi a slujirii lui Dumnezeu. Multe femei sfinte care au voit să fugă de căsătorie şi să se închine pe de-a întregul lui Dumnezeu au fost urmărite şi împiedicate de la aceasta de către soţii lor. În general aceste femei la sfârşit au ieşit biruitoare, rămânând credincioase intenţiilor lor şi adesea trezind la o conştiinţă mai bună şi pe soţii lor, care adesea începeau şi ei să păşească pe calea mântuirii.

Sfânta Theodora, îmbrăcată în haine bărbăteşti, a trebuit să scape cu grijă de căutările soţului ei şi de aceea s-a ascuns într-o mânăstire de bărbaţi.

Dar au existat şi soţi cu dreaptă socoteală, care au fost de acord cu dorinţele soţiilor lor şi le-au îngăduit să se lepede de deşertăciunea lumii, spre a se putea închina mai deplin slujirii lui Dumnezeu.

Regele Frederick a fost la un moment dat logodit cu o tânără cehă, pe nume Agnes. Dar aceasta nu a dorit niciodată să se căsătorească cu cineva şi de aceea a rupt logodna şi s-a refugiat la o mânăstire. Regele a zis atunci, într-un fel înţelept: „Dacă m-ar fi părăsit pentru un alt bărbat, atunci aş fi căutat răzbunare. Dar aşa nu mă simt deloc insultat pentru aceea că Agnes m-a respins pe mine în favoarea Împăratului Ceresc."

Luare aminte

Să luăm aminte la cumplita lepădare de Dumnezeu a lui Solomon şi la pedeapsa lui Dumnezeu pentru aceasta: (III Regi 11):

- *La cum, la bătrâneţe ajungând, Solomon şi-a scrintit inima din pricina multelor femei şi s-a îndepărtat de Dumnezeu şi a început să se închine la idoli;*
- *La cum Dumnezeu s-a mâniat pe Solomon pentru aceasta şi a luat împărăţia de la el şi i-a dat-o robului lui;*
- *La cum Solomon s-a îndepărtat de la Dumnezeu chiar şi după ce Dumnezeu de două ori S-a înfăţişat înaintea lui şi în pofida faptului că primise două daruri colosale de la El: înţelepciune nemăsurată şi bogăţiile pământului;*
- *La cum, până şi cel mai înţelept dintre oameni poate să cadă în cea mai de pe urmă ruşine şi josnicie, dacă nu se păzeşte pe sine cu frică de Dumnezeu.*

Predică despre Hristos, Pâinea vieţii

Eu sunt pâinea vieţii (Ioan 6: 35).

Oare cine poate să dea viaţă, fraţilor, dacă nu Cel care a creat-o? Cine, cu adevărat, poate fi Pâinea Vieţii, dacă nu Făcătorul nostru? Căci El zideşte viaţa, El menţine în viaţă, El hrăneşte şi El e Dătătorul vieţii. Aşa cum grâul hrăneşte trupul, aşa Hristos hrăneşte sufletul.

Dacă sufletele noastre se hrănesc cu vreo altă hrană în afară de Hristos, atunci ele nu pot trăi, ci putrezesc şi mor. Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea ce rămâne spre viaţa veşnică şi pe care o va da vouă Fiul Omului (Ioan 6: 27). Aşa zice Domnul într-un verset anterior celui pe care îl cercetăm acum. Mai întâi, El examinează foamea omului, iar după aceea îi dăruieşte hrana de care are nevoie. Cu adevărat, El dăruieşte mai întâi foamea şi numai după aceea hrana, căci adesea oamenilor nu le sunt limpezi cele cu privire la foame. Lor le este foame de ceva, dar nu ştiu de ce. Chiar şi atunci când se satură de mâncările pământeşti şi chiar se prea satură, ei încă rămân cu o anumită senzaţie neostoită de foame. Şi deşi văd că toată hrana pământului nu le poate nicicum astâmpăra această misterioasă foame, ei tot la hrana pământească se reped. Ei se luptă pentru această hrană pământească toată viaţa lor şi numai pentru ea.

Dar adevărata foame a oamenilor nu este după hrana pământească, ci după cea cerească, după viaţa veşnică, după Dumnezeu. Stăpânul Hristos a scos Primul în evidenţă această foame şi El este Acela care dă şi hrana pe măsura ei. El însuşi este această hrană: ***Eu sunt pâinea vieţii; cel ce vine la Mine nu va flămânzi şi cel ce crede în Mine nu va înseta niciodată (Ioan 6: 35).***

Acela se va sătura, acela se va bucura, acela se va revigora, acela îl va cunoaşte pe Dumnezeu şi acela se va cunoaşte în sfârşit şi pe sine însuşi. O, fraţilor, pe acela El îl va ridica din morţi!

Căci hrănirea perpetuă numai cu hrana care piere, fără şi cea nemuritoare şi duhovnicească, treptat ucide sufletul, iar în cele din urmă îl omoară cu desăvârşire. Dar cum îl omoară? îl omoară de foame. Căci trupul este pământ şi se hrăneşte cu hrană pământească, pe când sufletul este din suflarea Izvorului Vieţii însuşi şi lui îi trebuie hrană şi băutură numai şi numai de la însuşi Izvorul Vieţii.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Pâinea Vieţii celei adevărate şi nepieritoare, Pâinea cea dulce şi singura pâine adevărată, cu Tine însuţi hrăneşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Căci noi numai Ţie ne închinăm şi pe Tine Te lăudăm în veci. Amin.

12 septembrie

Pomenirea Sfântului Sfinţit mucenic Autonom

În timpul prigoanelor lui Diocleţian, Sfântul Autonom a părăsit Italia şi a venit în partea asiatică a Bitiniei, la un loc care se numea Soreoi. Aici, el a adus pe mulţi la Hristos şi le-a zidit lor o biserică închinată Sfântului Arhanghel Mihail.

La Soreoi, Sfântul Autonom s-a sălăşluit în casa unui creştin evlavios, pe nume Cornelius, pe care mai întâi 1-a sfinţit presbiter, iar mai apoi, episcop. Nu departe de Soreoi se afla cetatea Limnae, locuită în întregime de păgâni. Sfântul Autonom a mers în această cetate şi îndată a luminat pe mulţi cu lumina Sfintei Evanghelii. Faptul acesta i-a umplut de ură pe acei idolatri, care au venit la Soreoi, au năvălit în Biserica Sfântului Arhanghel Mihail în timpul slujirii Sfintei Liturghii şi 1-au ucis pe Sfântul Autonom în altar şi pe lângă el mulţime de creştini care se aflau în biserică.

În timpul domniei marelui Constantin, Severian, un înalt aristocrat de la curtea imperială, a înălţat o Sfântă biserică deasupra moaştelor Sfântului sfinţit mucenic Autonom.

La două sute de ani după mucenicia lui, Sfântul Autonom s-a arătat unui anume soldat pe nume Ioan. Acest Ioan a săpat şi a aflat moaştele Sfântului Sfinţit Autonom cu totul întregi şi neputrezite şi mulţi care erau bolnavi şi-au aflat vindecarea prin atingerea lor. Aşa proslăveşte Domnul pe aceia care L-au proslăvit în timpul vieţii lor.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Coronatus, episcopul cetăţii Iconium

El s-a născut în satul Salate din Nicomidia. El era deja vârstnic când au izbucnit persecuţiile lui Decius şi Valerian.

Un torţionar sinistru al creştinilor, pe nume Perinius, a venit la Nicomidia pentru a săvârşi ucideri noi de creştini. Mulţi dintre ei de aceea au părăsit cetatea şi s-au ascuns, dar episcopul lor cel vârstnic nu a voit să facă aceasta. Ci el a mers înaintea lui Perinius şi i-a strigat tare că este creştin.

Torţionarul 1-a legat în lanţuri şi a poruncit să fie târât prin cetate, până când trupul lui s-a făcut o masă sângerândă. Atunci, tăiat de sabie fiind, Coronatus şi-a dat sfântul lui suflet în mâna lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului mucenic Iulian şi a celor patruzeci împreună cu dânsul

Aceştia cu toţii au luat mucenicia cam pe la anul 300. Ei mai întâi au fost torturaţi, iar după aceea decapitaţi.

Înaintea uciderii lui, Sfântul Iulian s-a rugat lui Dumnezeu aşa: "Celor care iau ţărână din trupul meu, dăruieşte-le, Doamne, iertarea păcatelor şi omorârea patimilor de care sunt legaţi; dăruieşte-le lor ca nici o gânganie stricătoare, nici o pasăre de pradă şi nici o buruiană să nu le strice roada ogorului lor şi odihneşte sufletul meu cu pace."

Pomenirea Sfântului cuvios Daniel din Thasos

Acest Daniel a fost un mare nevoitor, întemeietorul unei vestite mânăstiri şi contemporanul Sfântului Ioanichie cel mare. El a fost de faţă când Sfântul Ioanichie a cercetat Insula Thasos. Poporul 1-a rugat atunci cu lacrimi pe Sfântul Ioanichie ca să le izbăvească insula de şerpi. Sfântul s-a rugat lui Dumnezeu şi atunci din insulă au ieşit mulţime nenumărată de şerpi care s-au aruncat şi s-au înecat în mare.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Machedonie, Tatian şi Theodul

Ei au luat mucenicia pentru Hristos Domnul la Myropolis în Frigia, în timpul domniei apostatului Iulian. Ei au fost torturaţi bestial pentru aceea că au distrus statuia unui idol şi au fost arşi pe un grătar de fier până când şi-au dat sufletele în mâna lui Dumnezeu.

Pe când erau arşi astfel, aceşi viteji 1-au batjocorit cu glas mare pe torţionar, zicându-i: "Oare nu vrei să guşti din carnea noastră, să vezi dacă suntem bine fripţi?"

Apoi, întocmai ca şi slăvitul Arhidiacon Lavrentie altă dată, ei au strigat: "Întoarce-ne acum şi pe partea cealaltă, ca să ne rumenim mai bine!", între mucenicii care au fost astfel torturaţi şi torţionar, cel plin de groază a fost torţionarul.

Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Autonom

Slăvitul Autonom de torturi nu se teme,
Dar misionar fiind, silit a fost din calea lor să plece.
Din Italia, pe torţionari ocolind,
El în Bitinia a sădit sămânţa Evangheliei.
El pe mulţi în Hristos a botezat,

Şi minuni mari în numele Lui făcut-a.
Lucrarea săvârşindu-şi, lui Dumnezeu plăcând,
ceasul lui a sunat să intre-n veşnicie.

Astfel păgâni sălbatici au năvălit în altar
Şi pe Sfânt l-au ucis cu lemne şi cu pietre.
Sfântul atunci Sfânta Jertfă aducea,
Iar Jertfa fără de Sânge S-a amestecat cu sânge.

O, Sfinte părinte Autonome, robule al lui Hristos,
Cela ce cu cinste mucenicie pentru El ai purtat!
Izbăveşte-ne pe noi de a chinuitorilor teamă,
şi mântuirea noastră mijloceşte!
Ajută-ne nouă pentru cruce toate să îndurăm,
şi bucuroşi să murim pentru Domnul.

O, minunate tămăduitor al bolilor noastre,
Sfinte sfinţite mucenice Autonome,
de diavoleştile ispitiri pe noi ne păzeşte!
Ca şi noi să putem mintea la Dumnezeu s-aţintim,
Veşnicei împărăţii învrednicindu-ne!
Întru care tu acum ca un împărat împărăteşti,
şi te bucuri împreună cu îngerii.

Cugetare

Oare ce fel de legătură ar trebui să existe între om şi Dumnezeu? Între om şi Dumnezeu ar trebui să fie o legătură de nezdruncinat şi neîntreruptă.

«Să vă lipiţi de Dumnezeu aşa cum fiul se lipeşte de tatăl lui,» a zis Sfântul Antonie cel mare.

Iar Sfântul Alonius a zis: «Dacă omul nu şi-a întemeiat în inima lui gândul că pe pământ nu există decât el şi Dumnezeu, nu va putea afla pace în suflet.»

Căci Dumnezeu este destul şi prea destul pentru tot ceea ce poate pofti inima omenească.

Fără nici un murmur de împotrivire, fericita Teodora a primit să crească rodul unei desfrânate, aruncat asupra ei de urâtorii vieţii ei, ca şi când ar fi fost al ei. ***Teodora***

a crescut acest sărman copil cu dragoste şi 1-a educat în toată frica de Dumnezeu. Mai înainte de a muri, ea 1-a sfătuit pe copil aşa: "Nimic ne e mai scump omului decât Dumnezeu şi iubirea Lui. El este limanul nostru, El comoara noastră, El hrana şi băutura noastră. El haina şi acoperişul nostru, El sănătatea şi puterea noastră, El fericirea şi bucuria noastră, El nădejdea noastră şi tăria. Aşadar, luptă-te, fiul meu, să dobândeşti pe Domnul. Reuşind aceasta, îţi va fi ţie de ajuns. Căci întru El te vei bucura mai mult decât dacă ai câştiga lumea întreagă."

Zicând acestea, Sfânta Teodora nu grăia din vreo carte sau cu cuvintele altcuiva, ci din propria ei cercare şi trăire. Ea timp de şapte ani trăise alungată şi dispreţuită de toţi şi în tot acest timp învăţase prin cercare că Dumnezeu îi este ei toate şi că Unul Dumnezeu ajunge pentru toate cele câte le poate dori o inimă de om.

Luare aminte

Să luăm aminte la împărţirea regatului lui Solomon (III Regi 11):

- *La cum, din pricina păcatelor lui Solomon, regatul lui Israel s-a scindat;*
- *La cum Ieroboam, o slugă a regelui, s-a făcut rege peste zece triburi şi la cum Roboam, fiul regelui, a rămas rege doar peste două;*
- *La cum chiar şi astăzi, se întâmplă ca păcatele tatălui să aducă nenorocire asupra capului fiului lui; iar păcatele mai marilor poporului, să aducă urgie asupra oamenilor din popor.*

Predică despre aceea că sufletul trebuie să se hrănească cu Hristos dacă vrea să trăiască

Şi cel ce Mă mănâncă pe Mine, va trăi prin Mine (Ioan 6: 57).

Aşa grăieşte Hristos, care este Viaţa şi Izvorul vieţii. Copacul se hrăneşte din pământ, din aer şi din lumină. Dacă nu se va hrăni din pământ, aer şi lumină, oare va putea vreun copac să trăiască?

Căci cu ce se hrăneşte pruncul la sânul mamei lui, dacă nu chiar cu trupul mamei? Iar dacă nu se va hrăni cu trupul mamei lui, pruncul nici nu va creşte, nici va trăi. Aşa nici sufletul nostru nu va creşte, nici va trăi, dacă nu se va hrăni cu Hristos, care este Cel Viu şi Cel Veşnic.

Cuvintele noastre aici nu sunt despre viaţa în general, care se vede în natură şi nici despre viaţa ciuntită pe care o duc păgânii, ci ele sunt despre adevărata viaţă, cea

dumnezeiască şi veşnică, despre o viaţă plină de fericire adevărată. Numai Hristos poate dărui acest fel de viaţă oamenilor şi ea este doar a acelora care se hrănesc cu Hristos.

Măreţia fiecărui om este în funcţie de măreţia a ceea ce mănâncă şi orice om este tot atât de viu ca şi hrana cu care se hrăneşte.

Noi aici desigur nu grăim de hrana cea trupească, căci cu hrană trupească se hrăneşte doar trupul omului, nu şi sufletul. Felul de creştere trupească şi viaţa trupurilor oamenilor diferă în funcţie de oameni, dar lucrul acesta nu este semnificativ. Cu toate acestea, creşterea duhovnicească şi viaţa sufletească diferă extraordinar de la om la om. Pe când viaţa duhovnicească a unora de abia dacă îi diferenţiază pe aceştia de nivelul scoarţei pământeşti, neridicându-i semnificativ de la sol, viaţa duhovnicească a altora îi înalţă pe cei care o au până la ceruri.

Diferenţa dintre Irod şi Sfântul Ioan Botezătorul este nici mai mult nici mai puţin decât diferenţa dintre un rege pământesc şi un înger. Câtă vreme primul îşi târâie şi trupul şi sufletul pe suprafaţa pământului şi îşi apără cu disperare tronul pământesc, cel de al doilea îşi înalţă trupul pe o stâncă în pustie şi îşi înalţă sufletul printre îngerii din ceruri.

O, fraţilor, să ne ridicăm şi noi sufletele noastre la cer, acolo unde Hristos Domnul nostru şade pe tronul veşnicei slave şi să ne hrănim şi noi sufletele şi inimile noastre cu El, Care este Viaţa cea curată şi adevărată. Doar atunci ne vom învrednici şi noi de partea moştenitorilor lui la bogăţiile împărăţiei celei Cereşti.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Adevăratul Dumnezeul nostru, Hrana noastră şi Hrănitorul nostru Cel de oameni iubitor, nu ne scoate pe noi nevrednicii de la sânul bunătăţii Tale, căci prea slabi şi neajutoraţi suntem noi! Ci ne hrăneşte pe noi cu al Tău Trup şi Sânge, Stăpâne Doamne Multmilostive, Căci noi numai Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

13 septembrie

Pomenirea înnoirilor [sfinţirii] Sfântului locaş al Sfintei învieri a lui Hristos, Dumnezeul nostru

După ce Sfânta Elena, împărăteasa a aflat Sfânta Cruce a Domnului la Ierusalim, a mai zăbovit o vreme în Sfânta Cetate, ridicând Sfinte biserici la Ghetsimani, la Bethleem, la Muntele Măslinilor, precum şi în alte locuri sfinţite mai ales de prezenţa Mântuitorului în ele.

Ea a început zidirea unei biserici foarte mari şi slăvite pe Golgota. Planul bisericii era făcut să cuprindă şi locul Căpăţânii, la care a fost răstignit Mântuitorul, precum şi locul unde a fost îngropat.

Sfânta împărătească voia să cuprindă sub acelaşi acoperiş locul Jertfei Mântuitorului şi locul înmormântării Lui. Sfânta împărătească a voit, adică să cuprindă sub acelaşi acoperiş locul Patimilor Lui şi locul din care a răsărit Slava Lui sub acelaşi acoperiş. Dar Sfânta Elena s-a săvârşit către Domnul mai înainte ca să săvârşească lucrarea.

Când ea s-a săvârşit cu slavă, Sfântul împărat Constantin a sărbătorit deja anul al treizecilea al domniei lui. Astfel, Sfinţirea slăvitei Biserici a învierii Domnului de la Ierusalim şi jubileul domniei împăratului s-au prăznuit întru aceeaşi zi, în treisprezece zile ale lui septembrie, ale anului 335.

Atunci a avut loc şi un Sinod local al episcopilor, în cetatea Tirului. Toţi aceşti sfinţiţi episcopi şi încă alţii în afară de ei, au venit la Ierusalim pentru sfinţirea solemnă a Bisericii învierii Domnului. S-a hotărât atunci ca această sfântă zi să se prăznuiască în fiecare an cu cinste şi cu slavă, întru luminată izbândă a Bisericii lui Hristos.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Cornelie, sutaşul

Sutaşul Cornelie a fost roman de neam şi ofiţer în Cezareea Palestinei, în urma unei vederi cereşti, el a fost botezat, cu toată casa lui, de către Sfântul apostol Petru (Fapte 10: 1).

El a fost primul dintre păgâni primit în Biserica lui Hristos. Până atunci, oamenii credeau că Biserica lui Hristos este rezervată doar iudeilor şi celor ne-iudei, dar

care erau tăiaţi împrejur. Primind Sfântul Botez, Cornelie a lăsat toate şi a urmat sfântului apostol.

După ceva vreme, Sfântul Petru 1-a sfinţit pe Cornelie episcop şi 1-a trimis să propovăduiască în cetatea păgânească Skep, unde Sfântul Cornelie a suferit umilinţe nenumărate şi torturi bestiale pentru dragostea lui Hristos. Chiar şi aşa, el a dărâmat cu rugăciunea capiştea lui Apollo din acea cetate şi 1-a botezat pe principele Demetrius, împreună cu alţi două sute şaptezeci şi şapte de păgâni.

Descoperindu-i-se de la Dumnezeu ziua morţii lui, Sfântul Cornelie i-a chemat la sine pe toţi creştinii, i-a sfătuit din destul, s-a rugat lui Dumnezeu pentru ei şi s-a săvârşit cu pace către Domnul, la vârstă foarte adâncă fiind.

Dar peste vremuri sfântul lui mormânt a ajuns uitat şi părăsit. De aceea sfântul s-a arătat lui Silvanus, episcopul Troadei, i-a indicat locul mormântului lui şi i-a poruncit să înalţe peste el o Sfântă biserică.

Episcopul Silvanus a împlinit grabnic această poruncă, cu ajutorul lui Eugenius, un cetăţean bogat al cetăţii.

Minuni multe s-au lucrat de atunci înainte în slăvita Biserică cu hramul Sfântului Cornelie, sutaşul.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Macrobius [Macrovie] şi Gordian

Ei au fost de loc din Paflagonia. La început au făcut parte din suita personală a împăratului, dar când s-au declarat creştini împăratul i-a surghiunit în Sciţia. Acolo ei au fost omorâţi prin aruncarea într-un foc, la locul ce se numea noua Dunăre, iar anul a fost 320.

Pomenirea Sfintei muceniţe Ketevan

Ea a fost principesa ţinutului Kakheti [din Georgia]. Ea a luat mucenicia sub Şahul Abbas întâiul, la anul 1624.

La porunca acestui necurat şah, muceniţei i s-a pus pe cap un ibric înroşit în foc. Fiul ei Teimuraz, regele Georgiei, a luat sfintele moaşte ale mamei lui şi le-a aşezat în sfântul altar al bisericii de la Alaverdi din Georgia.

Pomenirea Sfântului Ierotei

El s-a născut în satul Kalamata din Peloponez şi s-a nevoit întru călugăreştile nevoinţe la Mânăstirea Ivirul din Sfântul Munte Athos.

El a strălucit foarte mult cu ştiinţa, fiind un bărbat foarte învăţat, în toate ştiinţele seculare ale vremii, dar a strălucit şi cu sfinţenia vieţii.

El a luptat în toată viaţa lui să împlinească cuvântul Sfântului Arsenie: „Din douăzeci şi patru de ceasuri ale zilei, unul singur îi este destul monahului pentru odihna cea trupească."

Sfântul Ierotei s-a săvârşit cu pace către Domnul aflându-se în Insula Varos, la anul 1745. Sfintele lui moaşte sunt făcătoare de minuni. Sfântul lui cap se păstrează cu cinste la Mânăstirea Ivirul.

Atingându-se de sfintele lui moaşte care se află la Constantinopol, o femeie oarbă şi-a recăpătat vederea.

Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Cornelie, sutaşul

Minunatul Cornelie evlavios e cu duhul,
Dar cu învăţătura este cu totul păgân.
Cornelie lui Dumnezeu a plăcut
Căci era milostiv foarte.
Dumnezeu de aceea i-a trimis un înger,
Un înger prea puternic ce l-a binecuvântat,
Şi un apostol trimisu-i-a ce i-a adus Botezul,
Şi astfel număratu-l-a cu cei credincioşi.
Întâiul dintre neamuri ce în Biserică a intrat,
Pe Hristos mărturisitu-L-a cu toată casa lui.

Pentru el însă, doar Sfântul Botez nu a fost de ajuns:
El şi apostol a fost, al Celui Preaînalt.
Cornelie asupra lui mari nevoinţe a luat,
Spre ajutorul oamenilor şi a lor mântuire.

Poporul s-a uimit de minunile lui,
El a botezat principi şi sute de oameni.
Cunoscând pe Hristos el casa şi-a lăsat,

Şi pentru Hristos el torturi cumplite primit-a.
Pentru chinurile pe care-n astă viaţă
Bine le-a pătimit,
El se-ncunună acum cu cununa Slavei.

O, Sfinte sfinţite părinte Cornelie,
Roagă-te pentru noi lui Hristos
Ca milostiv să ne fie la Ziua Judecăţii!

Cugetare

Care este soarta persecutorilor Bisericii lui Hristos?

- ⇒ *Să-l întrebăm pe Saul, persecutorul Bisericii, ce s-a întâmplat cu el.* ***Greu îţi este să izbeşti cu piciorul în ţepuşă (Fapte 9: 5)****, aşa a grăit Domnul către Saul - şi atunci Saul şi-a venit în simţiri, s-a botezat şi s-a făcut marele Pavel, apostolul neamurilor.*
- ⇒ *Dar ce s-a întâmplat cu Irod, întâiul prigonitor al creştinilor? Dar cu Iulian, apostatul? Ei au pierit cu sunet, prin morţi cumplite şi tot războiul lor de-ment împotriva Bisericii a fost ca un fum neputincios împrăştiat de vânt.*

Aşa s-a întâmplat de-a lungul întregii istorii: unii prigonitori şi-au venit la un moment dat în simţiri şi L-au aflat pe Hristos, pe când alţii nu, şi au pierit de morţi cumplite. Dar întotdeauna, toate luptele nesăbuite împotriva creştinismului s-au făcut ca un fum neputincios împrăştiat de vânt.

Când a atacat Ierusalimul, împăratul Hadrian voia să se răzbune pe evrei şi pe creştini, căci el nu făcea deosebirea între evreu şi creştin. El i-a împrăştiat pe evrei pretutindeni în lume, iar pe locul Templului lui Solomon a construit o capişte idolească. El a dat Ierusalimului numele de Aelia, după numele lui, Aelius şi a interzis cu străşnicie să se mai folosească vreodată denumirea de Ierusalim. El a zidit pe Golgota o capişte necurată închinată Afroditei- Venus, alta închinată lui Zeus la Mormântul Domnului şi una lui Adonis la Bethleem.

Ne gândim cât de sfâşiate trebuie să fi fost inimile creştinilor de atunci, văzându-şi locurile lor sfinte îngropate sub capişti necurate, idoleşti. *(La fel de sfâşiate cum ar trebuie să fie cele ale bucureştenilor şi românilor creştin-ortodocşi din ziua de azi, care văd pe temeliile Bisericii Ienei de exemplu, prima dărâmată de Ceauşescu, în 1977, tronând cu obrăznicie local de jocuri de noroc, în plin centru bucureştean, la Universitate, ca o sfidare la adresa Sfintelor Cruci de acolo, adică a copiilor*

omorâţi de comunişti în zilele Naşterii Domnului din 1989, pentru ca astăzi noi să îl putem cinsti liberi pe Dumnezeu.)

Dar până la urmă, care a fost sfârşitul acestora? Împăratul Hadrian rău a pierit, iar pe locurile profanate de el, cam peste o sută şi ceva de ani, slăvita împărătească Elena şi cu al ei fiu marele Constantin au dărâmat la pământ necuratele capişti şi au înălţat în locul lor slăvite biserici care sunt şi în ziua de azi! Căci greu le este păgânilor să izbească cu piciorul în ţepuşă. O, cât de disperată şi de îngropată în deznădejde este orice luptă împotriva lui Hristos!

Luare aminte

Să luăm aminte la deşertăciunea eforturilor omeneşti care merg împotriva voii lui Dumnezeu (III Regi 12):

- *La cum zece triburi s-au desprins şi şi-au pus rege pe o slugă a lui Solomon;*
- *La cum Roboam a pregătit o armată care să facă pentru aceasta război cu Ieroboam, sluga tatălui lui;*
- *La cum Dumnezeu 1-a împiedicat să meargă la acest război, zicând lui Roboam prin prorocul:* ***Aşa zice Domnul: Să nu mergeţi, nici să nu începeţi război cu fraţii voştri, fiii lui Israel. Să vă întoarceţi fiecare la casele voastre, căci de la Mine a fost aceasta! (III Regi 12: 24).***

Predică despre cum lumea îi urăşte pe martorii păcatului ei

Pe voi lumea nu poate să vă urască, dar pe Mine Mă urăşte, pentru că Eu mărturisesc despre ea că lucrările ei sunt rele. (Ioan 7: 7).

De ce îl urăşte lumea pe Domnul Hristos? Însuşi Domnul o spune: pentru că Eu mărturisesc despre ea că lucrările ei sunt rele.

Pe nimeni nu urăsc oamenii mai mult decât pe martorii păcatelor lor. De aceea, fărădelegile cele mai mari ale oamenilor se comit întru întunericul nopţii, când [chipurile] nu vede nimeni.

Dar oare vederea lui Dumnezeu este împiedicată de întunericul nopţii? Cu adevărat, Dumnezeu vede toate, răufăcătorii sunt cei care nu îl văd pe El. Şi chiar şi cei care poate cred oarecum în Dumnezeu îşi zic îndeobşte, din pricina insuficienţei credinţei lor, că noaptea poate fi un văl care să le acopere fărădelegile de ochii lui Dumnezeu.

Dar Stăpânul Hristos a arătat El însuşi limpede că Dumnezeu este Atoatevăzător şi că nici un întuneric nu poate ascunde nimic de ochii Lui.

- ✓ *Domnul însuşi a văzut fapte care se petreceau la depărtare, precum pe Natanail care şedea sub smochin.*
- ✓ *El a văzut asina şi cu rnânzul ei dintr-un sat depărtat. Vederea Lui nu era împiedicată de distanţă.*
- ✓ *El a văzut mai înainte lepădarea lui Petru şi vânzarea lui Iuda.*
- ✓ *Propria lui Patimă şi înviere, distrugerea Ierusalimului, veşnicia Bisericii Lui, suferinţele cu care se vor chinui pe pământ cei care îi vor urma Lui şi toate cele care vor fi la sfârşitul lumii.*

Vederea Lui nu a fost împiedicată de îndepărtarea timpului.

Ce a mai rămas de adăugat la acestea? Ce este mai ascuns decât inima omului? Oare nu este inima ascunsă de perdeaua groasă a trupului? Oare nu sunt gândurile inimii mai ascunse decât inima însăşi? Şi cu toate acestea El a pătruns întunericul inimilor oamenilor şi le-a citit gândurile lor: ***Pentru ce cugetaţi rele în inimile voastre? (Matei 9: 4).***

Fraţilor, nu este nici o mirare că toţi cei care au cugetat sau au comis rele s-au temut de astfel de martori. Oare să ne mai mirăm că răii L-au urât pe Domnul? Pe voi lumea nu poate să vă urască. Adică pe cine? Adică pe voi pe toţi, cei care sunteţi părtaşi la răul lumii şi care din pricina acestei cârdăşii, nu îndrăzniţi să vădiţi răul lumii şi să daţi mărturie împotriva lui! Cum vor putea vreodată cei care se tem de oameni să depună mărturie împotriva lor? Cum pot cei care vor lauda oamenilor să atragă asupra loruşi a oamenilor ură?

O, fraţilor, mai bine ne este nouă de mii ori să ne urască oamenii şi lumea şi să ne iubească Dumnezeu, decât să avem iubirea întregii lumi, iar Hristos să îşi întoarcă faţa de la noi şi să ne zică: Nu vă cunosc pe voi. Dacă lumea ne urăşte, atunci să aflăm mângâiere în cuvintele Mântuitorului: ***Dacă vă urăşte pe voi lumea, să ştiţi că pe Mine mai înainte decât pe voi M-a urât (Ioan 15: 18).***

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Izvorul binecuvântărilor, întăreşte inimile noastre ca să nu ne temem când ne urăşte pe noi lumea. Ci Tu Doamne binecuvântează-ne şi ne iubeşte pe noi şi ne va fi nouă de ajuns, O Mult-milosârde Mântuitorule Doamne! Căci noi numai Ţie ne închinăm şi pe Tine te slăvim în veci. Amin.

14 septembrie

Pomenirea înălţării Sfintei Cruci

Două evenimente se prăznuiesc astăzi, care sunt strâns legate de Crucea lui Hristos:

- ⇨ *mai întâi, aflarea cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci pe dealul Golgota,*
- ⇨ *iar al doilea, întoarcerea lemnului cinstitei Cruci din Persia la Ierusalim.*

Mergând să cerceteze Locurile Sfinte, Sfânta împărătească Elena a hotărât să afle acolo cinstita Cruce a lui Hristos. Doar un iudeu foarte vârstnic, Iuda, mai ştia unde se află îngropat lemnul Sfintei Cruci a Domnului. Constrâns de împărătească, el a dezvăluit că locul este sub capiştea lui Venus, ridicată de împăratul Hadrian pe Golgota.

Împărăteasa a poruncit ca acea capişte să fie rasă la pământ şi să se facă acolo săpături. Aşa s-au aflat adânc îngropate în pământ cele trei cruci. Pe când împărăteasa gândea cum să afle care dintre cele trei este a Mântuitorului, s-a apropiat un convoi de îngropăciune. Patriarhul Macarie le-a zis să atingă crucile, una câte una, de cel mort. Nimic nu s-a întâmplat la atingerea primei şi celei de a două cruci. Dar când au atins-o de mort şi pe a treia, mortul a înviat. Aşa au cunoscut că aceea este Crucea Mântuitorului cea de viaţă dătătoare. Ei apoi au atins Sfânta Cruce a Domnului de o femeie foarte bolnavă, care s-a însănătoşit pe loc.

Patriarhul atunci a poruncit înălţarea Sfintei Cruci la un loc înalt, de unde să o poată vedea tot poporul - şi atunci tot poporul a strigat cu lacrimi: Doamne, miluieşte!

Împărăteasa Elena a poruncit turnarea unei îmbrăcăminţi de argint întru care a ferecat Sfânta Cruce.

După o vreme, împăratul persan Hosroe a cucerit Ierusalimul, a robit popor mult şi a luat şi Crucea Domnului în Persia. Sfânta Cruce a rămas în Persia timp de paisprezece ani.

În anul 628 împăratul Imperiului grecesc Heraclie 1-a învins pe Hosroe şi cu multă solemnitate, a întors Sfânta Cruce la Ierusalim. Intrând în Sfânta Cetate împăratul purta Sfânta Cruce pe umerii lui, dar a văzut că deodată nu mai poate să facă nici un pas, o putere oprindu-1.

Sfântul patriarh Zaharia a văzut cum îngerul Domnului nu îl lasă pe împărat să păşească mai departe cu Sfânta Cruce în spate, pe aceeaşi cale pe care demult păşise şi Mântuitorul, dar desculţ, scuipat şi defăimat.

Patriarhul i-a descoperit împăratului vedenia. Atunci împăratul şi-a scos straiul şi însemnele imperiale şi desculţ şi în haine proaste, a purtat în spate Sfânta Cruce până la Golgota, iar acolo a aşezat-o în Biserica învierii Domnului, pentru bucuria şi mângâierea întregii lumi creştineşti.

Pomenirea Sfintei Plachila, împărăteasa

Ea a fost soţia împăratului Teodosie cel mare. Cu gândul şi cu fapta, ea a fost o adevărată creştină. Ea a fost ajutătoarea vestită a nevoiaşilor şi bolnavilor.

Când i s-a spus că faptele ei acestea nu sunt de nivelul ei imperial, ea a zis: „Se cuvine chemării imperiale să dăruieşti aur şi bani; iar dacă eu mă îngrijesc personal de săraci, nu fac decât să dăruiesc Aceluia care m-a rânduit în chemarea imperială."

Sfânta împărătească Plachila s-a săvârşit către Domnul cam pe la anul 400.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Macarie din Tesalonic

Sfântul Macarie acesta a fost ucenic al patriarhului Nifon, pe când acesta se nevoia în liniştire la Mânăstirea Vatopedi, din Sfântul Munte Athos.

Sfântul Macarie a dorit cu sete să ia cununa muceniciei pentru Hristos şi a cerut binecuvântarea Sfântului Nifon pentru aceasta. Străvăzătorul patriarh, văzând că aceasta este voia lui Dumnezeu, 1-a binecuvântat pe Macarie în calea muceniciei lui.

Sfântul Macarie s-a dus la Tesalonic şi într-o adunare de turci, a început să propovăduiască pe Hristos Unul Dumnezeu. Turcii 1-au bătut şi 1-au aruncat în temniţă. Când 1-au scos la judecată, el le-a strigat: „O, dacă aţi şti voi adevărul şi dacă v-aţi boteza întru numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh!"

Turcii 1-au decapitat la anul 1527.

Sfântul patriarh Nifon, în Sfântul Munte aflându-se, a văzut în duh uciderea Sfântului mucenic Macarie la Tesalonic chiar în momentul în care ea s-a săvârşit. El i-a

descoperit unui frate aceasta şi i-a zis: „Să cunoşti, fiule, că acum fratele tău Macarie a luat moarte de mucenic şi este acum purtat spre ceruri, prăznuind şi bucurându-se în Domnul.

Fie ca şi noi să ne învrednicim fericirii acesteia cu rugăciunile lui."*(Din Patericul athonit - n. ed. americane.)*

Pomenirea Sfintei cuvioase Maria din Tars

Ea mai înainte a dus o viaţă plină de desfrânări. Doi monahi care călătoreau spre Tars au rămas odată la hanul ei. Când Maria a vrut ca să îi întâmpine şi s-a apropiat de ei, monahii au certat-o şi au împins-o la o parte ca pe o necurată. Atunci Maria s-a tulburat şi a văzut iadul vieţii ei şi s-a pocăit cu amar.

Monahii au luat-o şi au dus-o la o mânăstire de femei, unde Maria s-a nevoit în cele mai aspre postiri şi nevoinţe până la adânci bătrâneţi.

Pe ea a învrednicit-o Dumnezeu de darul facerii de minuni încă din timpul vieţii.

Cântare de laudă la cinstita şi de viaţă făcătoarea Cruce a lui Hristos

Mântuieşte, Doamne, poporul Tău!
Binecuvântează moştenirea Ta!

Tu nouă cu Sfânta Ta Cruce
Chipul Tău nouă ni-L străluceşti!

Tu pe noi, cu Sfântă Crucea Ta,
pe calea vieţii noastre
Ne povăţuieşti!

Semn al puterii Tale Sfânta Cruce este,
Mântuire vieţii noastre este ea!

Mântuieşte, Doamne, pe ortodocşii patriarhi,
Şi sinaxa ortodocşilor episcopi ai lumii mântuieşte!
Putere lor le dăruieşte
Cinstitei Tale Cruci ca să urmeze!
Căci semn al puterii Tale Sfânta Cruce este,
Mântuire vieţii noastre este ea!

Mântuieşte, Doamne, pe ai poporului
Ortodocşi conducători!
De-a iadului moarte păzeşte-i
pe ei cu Sfântă Crucea Ta!
Căci semn al puterii Tale Sfânta Cruce este,
Mântuirea vieţii noastre este ea!

Mântuieşte, Doamne, pe poporul Tău,
Carele la Tine cădem cu sârguinţă, pururea!
Cu Crucea Ta păzeşte-ne pe noi
De toată nevoia şi necazul!
Căci semn al puterii Tale
Sfânta Cruce este,
Mântuirea vieţii noastre este ea!

Cugetare

Aşa cum lumânarea se aprinde de la o altă lumânare tot aşa fapta bună se naşte dintr-o altă faptă bună.

Un patrician a voit odată să dăruiască o cruce de aur unei Sfinte biserici. El a chemat un aurar tânăr şi foarte priceput, i-a dăruit aur din destul pe care i 1-a cântărit şi i-a poruncit să alcătuiască Sfânta cruce cum i se va părea lui mai frumos.

Aurarul, care era sărac, văzând mulţimea aurului pe care o cheltuieşte acest om pentru mântuirea sufletului lui, s-a ars şi el în inimă cu flacăra dumnezeiescului dor şi a hotărât să pună în acea Sfântă cruce şi cei zece galbeni ai lui, singura lui avere.

Când Sfânta cruce a fost gata, patricianul a cântărit-o iar şi a văzut că este mai mult aur în ea decât cel pe care i-1 cântărise la început aurarului. El a început atunci să îl certe pe aurar, gândind că acesta a furat aur şi 1-a înlocuit cu un alt aliaj, mai greu.

Văzându-1 pe nobil atât de supărat, tânărul aurar i-a mărturisit fapta lui, zicându-i: „Am pus în aurul domniei tale şi cei zece galbeni ai mei, singura mea avere, precum şi văduva aceea de demult, ca să am şi eu parte de mântuire, împreună cu domnia ta."

Cuvintele acestea 1-au atins pe aristocrat la inimă. El a zis atunci către aurar: „De azi înainte tu eşti fiul meu, iar toate ale mele sunt moştenirea ta."

Luare aminte

Să luăm aminte la fărădelegea lui Ieroboam şi la grabnica pedeapsă a lui Dumnezeu (III Regi 12: 13):

- *La cum Ieroboam a turnat doi viţei de aur şi a poruncit poporului să se închine la ei ca la Dumnezeu;*
- *La cum prorocul a grăit mânia lui Dumnezeu către Ieroboam şi a sfărâmat minunat altarul ce se afla înaintea idolilor;*
- *La cum Ieroboam a ridicat nelegiuita lui mână asupra prorocului, care îndată i s-a uscat şi numai cu rugăciunile prorocului s-a făcut sănătoasă iar.*

Predică despre adevărul mărturiei lui Hristos

Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine însumi, mărturia Mea este adevărată (Ioan 8: 14).

Adevărată este mărturia luminii, atunci când mărturiseşte despre existenţa soarelui şi nici o minciună nu se află în ea. La fel mărturiseşte şi Domnul Hristos şi adevărată este mărturia Lui, despre tot ceea ce mărturiseşte.

El S-a pogorât între oameni ca un martor ceresc, spre a adeveri că există Dumnezeul Treimic, că există lumea îngerească şi a sufletelor omeneşti, că există dragostea lui Dumnezeu pentru oameni, minunata Lui purtare de grijă pentru oameni, puterea dreptăţii asupra nedreptăţii, puterea adevărului asupra minciunii, binecuvântata nemurire a drepţilor şi veşnicul chin al nelegiuiţilor, învierea morţilor, înfricoşata Judecată şi multe alte taine pe care oamenii învăluiţi de grosimea păcatului le-au presimţit vag de-a lungul istoriei, dar niciodată nu le-au cunoscut şi nici nu au crezut cu putere în ele.

Dar mărturia cea mai mare a dat-o despre Sine, când a zis că El este Fiul lui Dumnezeu cel Viu, asemenea Tatălui după fiinţă, putere şi iubire şi de acelaşi rang cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt. Căci Martorul trebuia să dea mărturie mai întâi despre Sine, spre a putea fi crezut când dădea mărturie şi despre celelalte taine.

Din punctul de vedere al adevărului pur şi neschimbat, orice mărturie a lui Hristos este adevărată; nu aşa este ea însă şi din punctul de vedere al necuraţilor iudei. Pentru Dumnezeu, pentru îngerii lui Dumnezeu, pentru oamenii drepţi, pentru veşnicie şi pentru toate veacurile, mărturia Lui este adevărată şi de aceea a şi zis: Mărturia Mea este adevărată. Dar pentru minţile întunecate ale celor învechiţi în rele,

această mărturie nu este adevărată. De aceea le-a şi zis Domnul iudeilor: ***Dacă mărturisesc Eu despre Mine însumi, mărturia Mea nu este adevărată (Ioan 5: 31).*** Cu alte cuvinte: „Pentru iudei nu este adevărată, dar ea în sine şi de la sine adevărată este."

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Fiule Iubit al lui Dumnezeu cel Viu şi Unul Mântuitor al sufletelor noastre, izbăveşte-ne pe noi de slăbiciunea minţii noasre celei înnegurate de păcat şi de răutatea patimilor ce ne colcăie în inimă! Luminează-ne pe noi cu lumina Cuvintelor Tale făcătoare de viaţă şi adevărate veşnic, Căci noi numai Ţie ne închinăm şi pe Tine te slăvim în veci. Amin.

15 septembrie

Pomenirea Sfântului mare mucenic Nichita

Acesta a fost de neam got. El a fost ucenicul lui Teofil, episcopul goţilor, care a fost unul dintre părinţii Sinodului întâi Ecumenic de la Niceea [anul 325].

Când Athenarik, căpetenia goţilor, a început să îi tortureze pe creştini, Sfântul Nichita a stat înaintea lui şi 1-a înfierat ca pe un păgân şi un criminal. Torturat fiind în chip bestial, sfântul nu s-a lepădat nicicum de credinţa creştină, ci a mărturisit-o cu şi mai multă putere, slăvindu-L pe Dumnezeu şi mulţumindu-I Lui.

În timpul torturilor mintea îi era aţintită la Dumnezeu, iar la piept, sub cămaşă, purta o icoană a Preasfintei Născătoare de Dmnezeu cu Pruncul Iisus, în care Dumnezeiescul Prunc era închipuit stând drept şi ţinând Sfânta Cruce în Mâinile Lui. Sfântul Nichita purta la sine această icoană, deoarece însăşi Maica lui Dumnezeu i se arătase şi îl întărise în chinurile lui.

La urmă călăul 1-a aruncat pe mucenic în foc, unde el şi-a dat sfântul lui suflet. Cu toate acestea, trupul lui a rămas nears.

Prietenul lui, Marianus, i-a luat trupul, 1-a scos din pământul goţilor [care se întindea în Valahia şi Basarabia de astăzi *(Acesta este şi motivul pentru care Sfântul Nichita se bucură de o mare cinstire în Biserica Română, care i-a rânduit slujbă cu polieleu - v. Sinaxarul Sfântului în Mineiul pe septembrie (Bucureşti, 2003).)]* şi 1-a dus în Cilicia, în cetatea Mopsuestia. Acolo el a ridicat o Sfântă biserică închinată Sfântului mare mucenic Nichita, în care a aşezat şi moaştele făcătoare de minuni ale sfântului.

Sfântul mare mucenic Nichita a luat cununa muceniciei la anul 372.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Pilotei, preotul

Sfântul Pilotei a fost din satul Myrmix sau Mravin din Asia mică. Maica lui purta numele fiului ei, în anagramă: Teofila.

Sfântul Pilotei, preot fiind, a fost un mare făcător de minuni întreaga lui viaţă. Odată el a preschimbat apa în vin, iar altă dată a înmulţit în chip minunat pâinea.

El s-a odihnit întru Domnul în veacul al zecelea, iar din sfintele lui moaşte a izvorât mir.

(Iată şi Sinaxarul acestui Sfânt din Mineiul pe septembrie, Bucureşti: Ed. Inst. Bibi. şi de Misiune al B.O.R., 2003]: "[Sfântul Pilotei] era dintr-un sat ce se chema Mirmicos, din locul ce se cheamă Opsichiu şi purta nume asemenea cu al maicii sale, pe care o chema Theofila. Însurându-se şi făcându-se tată de copii, s-a învrednicit şi a fost făcut preot. Şi, nevoindu-se cu postul şi cu rugăciunea, a ajuns făcător de minuni: La vreme de lipsă a dat pâine celor flămânzi, a prefăcut apa din râu în vin şi a mutat o piatră foarte mare cu cuvântul său. Iar la un an după adormirea sa, fiind mutat în alt loc, şi-a întins mâinile ca şi cum ar fi fost viu şi apucându-se de umerii a doi preoţi ce aveau să-1 mute, s-a sculat pe picioare şi păşind de trei ori, s-a mutat şi s-a aşezat în locul în care şi acum zace. Şi izvorăşte mir nepărăsit, dând minunată dovedire de viaţa sa îmbunătăţită." (p. 231).)

Pomenirea Sfântului mucenic Porfirie [îngânătorul sau măscăriciul]

Sfântul Porfirie acesta s-a născut la Mimosa. Mai întâi el a fost saltimbancul personal al împărăratului Iulian, apostatul, pe care îl veselea cu jocul lui de mim, prin care îşi bătea joc de credinţa creştinilor şi de Sfintele Taine ale Bisericii.

Astfel, odată, parodiind Sfânta Taină a Botezului, el s-a cufundat în apă şi a pronunţat cuvintele întru numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh! Ieşind din acea apă, el a strigat: "Acum sunt creştin!" Toată lumea a crezut că şi acum glumeşte, însă Porfirie nu a mai glumit. El a încetat să îşi mai bată joc de creştinism şi a luat moarte martirică pentru Hristos.

El a fost decapitat la anul 361 şi s-a strămutat la locaşurile veşnice ale Împărăţiei lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Theodot, Asclepidot şi Maximus

Toţi trei au fost de neam nobil, din cetatea Trachis. Ei au luat mucenicia pentru Hristos în satul Saltis de lângă Filipopolis, între anii 305 şi 311 şi aşa s-au strămutat la locaşurile cereşti ale Împărăţiei lui Hristos.

Pomenirea Sfântului Vissarion făcătorul de minuni, episcopul Larissei

Sfântul Vissarion a întemeiat Sfânta Mânăstire a Mântuitorului, din Eparhia Larissei. El a fost mare făcător de minuni, atât în timpul vieţii cât şi după fericita lui adormire.

Pomenirea Sfântului nou mucenic Ioan, criteanul

El a luat mucenicia pentru credinţa creştină la Efesul cel nou, cf. Sinaxarul din Minei], fiind omorât de către turci, la anul 1811.

Pomenirea Sfântului Iosif, episcopul cetăţii Alaverdi [din Georgia]

Acest sfânt a fost unul dintre cei treisprezece părinţi sirieni (pomeniţi la 7 mai), care au fost trimişi în Caucaz ca să predice acolo Sfânta Evanghelie.

Sfântul Iosif s-a odihnit cu pace în Domnul la anul 570.

Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni odihnesc în Biserica-catedrală din Alaverdi.

Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Nichita

Acela iubitor de poporul său este,
Care pentru poporul lui înalţă
Altar adevărat Domnului celui Viu.

Athenaric gotul silnic a domnit,
Şi jertfe a adus morţilor idoli.
Dar Nichita, sfântul, ostaşul lui Hristos,
Vestit-a curajos mântuirea veşnică.

El întru al nopţii întuneric
a strălucit Lumina Veşniciei
El al idolatriei întuneric l-a rispit
Din al oamenilor inimi.

Sfântul Nichita împotriva regelui a stat,
Şi cu curajul lui a uimit poporul.
El puterea întunericului o a rispit
Cu puterea Crucii prea cinstite.

El întru ale oamenilor inimi a sădit
De Dumnezeu sfânta frică.

Roşul sângelui lui fost-a ca trandafirul
Zorilor zilei celei noi,
Iar duhul lui fericit sălăşluitu-s-a
La Curţile împărăţiei Cerului.

Nichita, sfântul întru foc s-a săvârşit,
Dar flăcările lui nu l-au ars până azi.

Goţii întru numele Domnului
Sfântul Botez au primit,
Şi pe Nichita, sfântul îl proslăvesc în veci.

O, Sfinte mare mucenice Nichita,
Cela ce eşti glas al trâmbiţei lui Dumnezeu,
O, mucenice viteze, ce pe poporul tău l-ai iubit!
Tu păgânteştile corturi lepădat-ai,
Iar acum ca un împărat şezi în ceruri
De îngeri înconjurat!
Ci roagă-te Domnului,
ca unul ce la El ai îndrăznire,
Ca să mântuiască ca un Milostiv
Sufletele noastre!

Cugetare

Dumnezeu nu Se lasă batjocorit (Galateni 6: 7). Dumnezeu fie îi pedepseşte pe batjocoritori spre a-i întoarce de la rătăcirea lor, fie îi preface întru cele de ei batjocorite.

La început Sfântul Porfirie, care era de meserie îngânător, adică saltimbanc sau măscărici [ceea ce azi s-ar numi actor} a fost vestit între păgâni ca batjocoritor al lui Hristos.

El odată a trebuit să batjocorească, înaintea lui Iulian, apostatul şi a curţii lui, Sfânta Taină a Botezului. S-a întâmplat însă atunci ceva cu totul neaşteptat. Când Porfirie s-a cufundat în apă rostind formula baptismală întru numele Sfintei Treimi, duhul lui s-a schimbat deodată şi el s-a făcut adevărat creştin. În loc să continue să-

şi bată joc de Sfintele Taine şi de creştini, Porfirie a început să-şi bată joc de apostat, râzând de idolatria şi de credinţa lui necurată, drept pentru care a fost torturat şi decapitat.

La fel s-a întâmplat şi cu comedianul Gennesus, care a trăit probabil în timpul lui Diocleţian. El parodia Sfânta Taină a Liturghiei înaintea unei adunături de păgâni, care se amuzau grozav la batjocură şi la glumele lui. Dar deodată Gennesus s-a oprit şi a strigat înaintea tuturor: "Cred în Hristos şi vreau să mă botez!"

La început spectatorii au crezut că şi aceasta face parte din farsă, dar Gennesus a strigăt din nou credinţa lui în Hristos. El a rămas neclintit în credinţa mărturisită şi când a fost dus înaintea tribunalului şi interogat sub tortură. De aceea el a fost la urmă omorât. Astfel, batjocoritorul lui Hristos s-a prefăcut în mucenic al lui Hristos.

Luare aminte

Să luăm aminte la pedeapsa lui Dumnezeu asupra proorocului celui neascultător (III Regi 13):

- *La cum unui proroc i s-a poruncit să nu rămână nicicum să bea sau să mănânce în cetatea idolatră Bethel;*
- *La cum prorocul nu L-a ascultat pe Dumnezeu, ci a cedat unor rugăminţi şi a rămas să bea şi să mănânce la o casă din Bethel;*
- *La cum, ieşind să plece, a fost sfâşiat de un leu pe cale.*

Predică despre îndoita mărturie despre Fiul lui Dumnezeu

Eu sunt Cel ce mărturisesc despre Mine însumi şi mărturiseşte despre Mine Tatăl, cel care M-a trimis (Ioan 8: 18).

Scris este în Lege că este nevoie de mărturia a doi oameni, pentru orice dovedire, în primul rând, Domnul le-a oferit iudeilor nu doi, ci trei mari martori cu privire la Sine. Aceşti trei mari martori sunt Tatăl, propriile Lui lucrări şi proorociile Sfintei Scripturi (Ioan 5: 36-39).

Cu toate acestea, după ce a lucrat multele minuni, după ce a predicat din belşug învăţătura cea nouă şi mântuitoare, El le-a zis iudeilor că singură mărturia Lui despre Sine puternică este să probeze adevărul şi suficientă (Ioan 8:14).

La urmă, El a întărit din nou înaintea lor mărturia a Doi: a Sa proprie şi a Tatălui despre Sine, spre a împlini şi litera Legii vechi, care cerea mărturia a doi martori.

Astfel, Domnul închide peste tot gurile tuturor necredincioşilor, cărora nu le mai rămâne nici o împotrivire decât crima şi asasinatul, ultima armă a acelor care refuză să accepte adevărul, care calcă în picioare, precum nişte animale, raţionalitatea şi evidenţa lui. Mai ales în acest ultim caz al dublei mărturii, în care Domnul a adus mărturia Sa proprie şi pe cea a Tatălui, El a voit să le mai arate iudeilor şi că El este Persoana [Ipostas] aparte de Tatăl, dar de o Fiinţă cu El. De aceea şi sunt două mărturii: a Lui însuşi şi a Tatălui.

Următoarele cuvinte ale Domnului confirmă acest lucru: ***Dacă M-aţi şti pe Mine, aţi şti şi pe Tatăl Meu (Ioan 8: 19).*** Avem aici expresia completă a unimii esenţiale dintre Tată şi Fiu şi nu rămâne nici o umbră de îndoială că în aceste cuvinte Domnul Hristos exprimă egalitatea fiinţială dintre Sine şi Dumnezeu Tatăl. Aceste cuvinte adică au în vedere Dumnezeirea Fiului, iar nu omenitatea Sa.

Oricine cugetă Sfânta Treime ca fiind o treime de fiinţe trupeşti se înşeală, în trup omenesc a venit numai Unul Fiul lui Dumnezeu, pentru ca să mântuiască lumea. Tatăl şi Duhul Sfânt nu au luat trup omenesc. După Dumnezeirea Lui, Fiul, deşi a luat trup omenesc, a rămas cu toate acestea egal cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt. Rămânând Dumnezeu Adevărat, întocmai cu Tatăl şi cu Duhul, El a îmbrăcat şi trupul omenesc şi firea omenească adevărată, astfel încât, din iubire de oameni, să li Se poată descoperi lor şi să îi mântuiască.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce întru una Sfânta Treime de o Fiinţă şi Nedespărţită eşti închinat şi slăvit, carele ne-ai luminat pe noi şi ai strălucit peste noi Cuvântul cel întrupat al lui Dumnezeu, viază-ne pe noi până la sfârşit cu sfinţenia, puterea şi nemurirea Ta şi ne mântuieşte. Căci Ţie se cuvine toată slava şi închinăciunea în veci. Amin.

16 septembrie

Pomenirea Sfintei mari muceniţe Eufimia

Sfânta Eufimia s-a născut în Calcedon. Tatăl ei, senatorul Filofron şi maica ei, Theodorisia, erau creştini adevăraţi, plini de toată cucernicia şi evlavia. Fiica lor, Eufimia, era de o mare frumuseţe şi trupească şi sufletească.

Pe când odată proconsul Priscus a organizat o mare serbare în Calcedon, în care a poruncit şi aducerea de jertfe la idolul lui Ares, patruzeci şi nouă de creştini s-au ascuns, spre a nu fi nevoiţi să aducă jertfe idolului. Ei au fost însă aflaţi şi târâţi înaintea judecăţii, iar printre ei se afla şi Eufimia.

Întrebaţi fiind cu aroganţă de către Priscus cum au îndrăznit să sfideze decretul imperial, ei au răspuns: „Comanda împăratului şi a ta se cuvine să fie împlinită atunci când nu este contrară poruncii lui Dumnezeu celui din Ceruri. Dar dacă ea este potrivnică poruncii lui Dumnezeu, atunci ea nu numai că nu trebuie împlinită, dar încă combătută."

Cei patruzeci şi nouă au fost torturaţi bestial timp de nouăsprezece zile încheiate, în ziua a douăzecea Priscus a scos-o pe Eufimia de o parte şi a început să o laude şi să o linguşească pentru frumuseţea ei, sperând să o câştige pentru idolatrie.

Linguşirile senatorului însă au rămas zadarnice, iar acesta a poruncit din nou torturarea ei.

Mai întâi a fost trasă pe roată, dar un înger al Domnului a venit la ea şi a sfărâmat roata. Apoi au aruncat-o într-un cuptor încins, dar şi acolo a fost păzită cu puterea lui Dumnezeu.

Văzând acestea, doi soldaţi, Victor şi Sostenes, au crezut în Hristos şi pentru aceasta au fost aruncaţi imediat la fiare, dându-şi astfel cu cinste vieţile lor.

Sfânta Eufimia a fost după aceea aruncată într-o apă plină de târâtoare otrăvitoare, dar ea a însemnat apa cu semnul Sfintei cruci şi a rămas nevătămată.

La urmă a fost aruncată şi ea la fiare sălbatice şi aşa şi-a dat sfântul ei suflet, mulţumind lui Dumnezeu.

Părinţii ei au luat sfânt trupul ei şi 1-au îngropat cu cinste.

Sfânta mare muceniţă Eufimia a luat cununa muceniciei la anul 304 şi a intrat în slava cea veşnică. Mai este prăznuită sfânta pomenirea ei şi la ziua de 11 iulie.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Dorotei

El a fost un mare nevoitor egiptean, care a vieţuit în veacul al patrulea. El timp de şaizeci de ani a petrecut întru toate nevoinţele pustniceşti, într-o peşteră din Tebaida. El s-a făcut vestit prin neobişnuita lui dragoste de oameni, întru care a strălucit şi cu minunile.

Ziua el zidea chilii pentru fraţii ce veneau să se sălăşluiască în apropiere, iar noaptea o petrecea în lucrul mâinilor, întru neîncetată rugăciune şi psalmodie.

Pomenirea Sfântului Ciprian, mitropolitul Kievului

Sfântul Ciprian acesta s-a născut la Târnovo şi a vieţuit multă vreme la Muntele Athos. *(Arhiepiscopul Filaret al Cernigovului arată în scrierile lui (Vieţile Sfinţilor) că Ciprian a fost sârb - Nota autorului.)* Nevoinţa lui era mai ales aceea de a recopia şi traduce cărţi sfinte.

El s-a făcut astfel ucenic al lui Filotheos, patriarhul Constantinopolului. Când patriarhul a ajuns să îl cunoască pe Ciprian la Sfântul Munte Athos, el 1-a cerut în slujba lui, iar mai apoi 1-a uns şi 1-a trimis să fie mitropolit al Kievului.

Ca mitropolit al Kievului Sfântul Ciprian a avut parte de multe dureri şi suferinţe, pe care le-a îndurat cu bunătate şi cu răbdare. Aceste nevoinţe ale lui au adus multă roadă şi au folosit mult Biserica rusă.

El a păstorit Biserica kieveană timp de aproape treizeci de ani. Mai înainte de moartea lui, el a scris un cuvânt de despărţire, care a fost citit la mormântul lui.

El s-a săvârşit către Domnul în şaisprezece zile ale lunii septembrie, din anul 1406. Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni se odihnesc în Biserica Adormirii de la Moscova.

Pomenirea Sfintei muceniţe Ludmilla

Ludmilla a fost bunica cneazului ceh Vatslav [Wenceslaus]. Ea a fost soţia marelui cneaz ceh Borivoy. Credinţa ei plină de râvnă a adus pe mulţi păgâni la Biserica lui

Hristos. Dar nora ei a urât-o de moarte şi a plătit ucigaşi care au sugrumat-o pe Ludmilla la bătrâneţele ei.

Vatslav a îngropat cu cinste trupul mamei lui în Biserica Sfântului Gheorghie de la Praga. La sfintele ei moaşte s-au lucrat nenumărate minuni.

Sfânta cneaghină Ludmilla a fost asasinată la Techino, la anul 927. Cneazul Vatslav însuşi a mărturisit cu sânge marea lui râvnă pentru Ortodoxie, fiind asasinat, din această pricină, de fratele lui, Boleslav.

Cântare de laudă la Sfânta mare muceniţă Eufimia

Mult-binecuvîntata Eufimia, sfânta fecioară,
Pe sine ca o mieluşea de jertfi lui Hristos s-a adus.

Ea nici a oftat, nici s-a plâns, nici a jelit,
Ci pentru-ale ei chinuri a mulţumit lui Hristos.

În flăcări fiind, îngeri au pogorât la ea,
Şi focul l-au stins cu răcoare din Rai.

Cu adevărat neclintită este credinţa creştinilor!
Cu adevărat de nestins dragostea lor de Hristos!

O, Sfântă Eufimia muceniţă-fecioară a lui Hristos,
Ceea ce plină eşti de a Lui înţelepciune!
Pentru-ale tale chinuri Domnul
cu-a Raiului bucurie Te-a răsplătit!
Tu îndrăznire multă ai înaintea
Maicii lui Dumnezeu,
Şi a dulcelui ei Fiu!
Cu ale tale rugăciuni tu duci ajutorul lor lumii!

O, Sfântă mare muceniţă Eufimia,
Roagă-te pentru toţi păcătoşii,
Şi aduce-i pe ei la pocăinţă!

Cugetare

Adesea vin peste noi nenorociri neaşteptate şi zadarnic este să ne întrebăm: „De ce tocmai nouă?" Singură Biserica lui Hristos poate oferi explicaţii adevărate, numai ea poate să arate adevărata cauză a fiecărui dezastru, a oricărei nenorociri.

Sfânta Biserică împarte aceste nenorociri în două mari clase: unele se abat asupra păcătoşilor din pricina unor păcate vechi, nespălate prin pocăinţă conştientă şi asumată. Altele se abat asupra drepţilor şi slujesc, după cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur, „ca mijloc de primire a cununilor, precum odinioară Iov îndelung răbdătorul şi săracul Lazăr."

Împărăteasa Eudochia a aderat în secret la erezia lui Eutihie, luându-se după sfatul perfid al eunucului ei, Hrisafie. Dar asupra capului ei nenorocirea s-a abătut fără întârziere şi pe neaşteptate, într-o zi, soţul ei, împăratul Theodosie, i-a oferit în dar un măr de o mărime neobişnuită, împărăteasa a trimis mărul senatorului Paulin care zăcea de o boală. Acesta, la rândul lui, din dragoste faţă de împărat, i-a trimis lui acel frumos măr. Amănuntul acesta i-a dat motiv împăratului să creadă că între împărăteasă şi senatorul Paulin se află o legătură ilicită. De aceea el i-a cerut împărătesei să îi arate mărul pe care i-1 oferise. „L-am mâncat!" a minţit împărăteasa.

Faptul acesta a confirmat, în ochii împăratului, bănuiala lui şi de aceea el imediat a surghiunit-o pe împărăteasă în Palestina, în timp Eudochia s-a curăţit de gândurile şi credinţa ei eretică şi cu ajutorul Sfinţilor părinţi palestinieni, a revenit cu adevărat şi pe de-a întregul la Ortodoxie, iată că nenorocirea abătută asupra capului împărătesei nu a fost cauzată de vreo legătură ilicită a ei cu senatorul Paulin - ea fiind, în această privinţă, cu totul nevinovată - ci de aplecarea eretică a sufletului ei.

Iată şi un alt caz: Pe când era numai comandant militar, viitorul împărat Marchian a călătorit pe lângă cetatea Filipopolis şi a văzut pe cale cadavrul unui om care fusese asasinat. Din pură compasiune, el a coborât de pe cal şi a pornit să îngroape cadavrul acelui om. Tocmai atunci, cineva care a trecut pe acolo şi 1-a văzut pe Marchian îngropând mortul, a raportat autorităţilor că Marchian este un criminal. Pentru aceasta comandantul Marchian ar fi fost pasibil de condamnare la moarte, dacă Dumnezeu nu ar fi descoperit în mod minunat pe adevăratul criminal. Această nenorocire face parte din cea de a două categorie, cea a primitorilor de cunună. La scurt timp după acest incident, generalul Marchian a fost ales împăratul Imperiului.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata judecată a lui Dumnezeu cu privire la vieţile oamenilor (III Regi 14):

- *La cum fiul lui Ieroboam s-a îmbolnăvit şi a murit, ca pedeapsă pentru cumplita apostazie a tatălui lui şi spre a fiului proprie mântuire;*
- *La cum şi ceilalţi bărbaţi din casa lui Ieroboam au pierit desăvârşit, iar trupurile lor au fost mâncate de câini în cetate şi devorate de corbi în afara zidurilor cetăţii.*

Predică despre Domnul, cel care are puterea

Putere am Eu ca să-l pun [Sufletul Meu] şi putere am ca iarăşi să- l iau (Ioan 10: 18).

Puterea dumnezeiască a Domnului nostru Iisus Hristos s-a arătat în manifestarea deplinei Lui puteri asupra Lui însuşi. Dacă puterea dumnezeiască s-ar putea despărţi de dumnezeiasca iubire, atunci s-ar putea zice despre Domnul Hristos că ar fi stat în puterea Lui să Se întrupeze sau să nu Se întrupeze; sau că ar fi stat în puterea Lui să moară sau să nu moară. Dar El în baza dumnezeieştii Lui iubiri de oameni S-a întrupat şi din pricina dumnezeieştii Lui iubiri de oameni S-a dat pe Sine morţii, punându-şi viaţa pentru turmă ca Păstorul cel Bun (Ioan 10: 11).

Omul care îşi ridică singur viaţa, nu are cu adevărat putere asupra vieţii lui, căci nu prin puterea lui proprie comite sinuciderea, ci prin puterea păcatului sau a lui satan sau al vreunei alte împrejurări grave. Tot aşa, omul pe care îl omoară alţii nu are nici o putere asupra vieţii lui în faţa asasinilor lui: el nu poate spune: „Putere am să-mi pun viaţa," căci atunci el îşi pune viaţa fără buna lui voie.

Doar Domnul nostru Iisus Hristos a putut rosti aceste cuvinte în prezenţa asasinilor Lui, iudeii: Putere am Eu ca să pun sufletul Meu. Având acea putere, El ar fi putut, printr-o minune care Lui I-ar fi stat cu totul la îndemână, să-i facă să piară pe toţi iudeii, mai înainte ca aceştia să îl dea la răstignirea pe Cruce. Dar El a văzut roadele mântuitoare ale morţii Lui şi de aceea S-a dat de bunăvoie morţii. ŞI putere am iarăşi să-l iau [Sufletul Meu]. Cu aceste cuvinte El a arătat învierea Lui. Prin urmare şi Moartea şi Învierea Domnului s-au făcut prin puterea Lui cea dumnezeiască.

O, Stăpâne Atotputernice Doamne Iubitorule de oameni, cât de minunat ai plănuit Tu mântuirea noastră, cu a Ta dumnezeiască iubire şi putere! Ajută-ne no-

uă să îmbrăţişăm din tot sufletul nostru Mântuirea Ta! Căci noi Ţie îţi mulţumim şi pe Tine te slăvim în veci. Amin.

17 septembrie

Pomenirea Sfintei muceniţe Sofia [înţelepciune] şi a celor trei fiice ale ei: Pistis, Elpis şi Agapis [Vera, Nada şi Liubov - Credinţa, Nădejdea şi Dragostea]

Ele au trăit şi au luat mucenicia la Roma, sub domnia împăratului Hadrian. Sofia era o femeie foarte înţeleaptă, precum şi numele a arătat-o. Ea a rămas văduvă, dar s-a îngrădit pe sine şi pe fiicele ca şi cu un zid de Sfânta Credinţă Ortodoxă.

Când braţul criminal al lui Hadrian s-a întins şi asupra casei Sofiei, fiica ei cea mai mare, Pistis, era în vârstă de doisprezece ani, Elpis, de zece ani, iar Agapis, mezina, avea nouă ani.

Aduse înaintea judecătorului, maica şi fiicele ei se ţineau cu toatele de mână, „ca o cunună strâns împletită”.

Ele au mărturisit cu smerită putere credinţa lor în Hristos Domnul şi au refuzat să aducă jertfe înaintea idolului Artemidei. Torţionarul a chinuit fiicele sub ochii mamei lor.

Maica şi-a întărit fiicele, ca o înţeleaptă, ca să rabde până la sfârşit: „Sănătate veşnică este Mirele vostru Ceresc, Hristos Domnul şi Stăpânul. El este frumuseţea negrăită şi viaţa. Când călăii vor sfârteca trupurile voastre El vă va îmbrăca cu straiul nestricăciunii şi al nemuririi. Rănile voastre vor străluci în ceruri ca stelele”.

Fiicele au fost torturate bestial, pe rând, sub ochii maicei lor, care le întărea cu duhul. Ele au fost bătute, biciuite, aruncate în foc şi în păcură încinsă, iar la urmă decapitate cu sabia una după cealaltă.

Sofia a luat trupurile fiicelor ei, le-a scos în afara cetăţii şi le-a îngropat cu cinste. Făcând aceasta, ea nu s-a întors la casa ei, ci a rămas la mormântul fiicelor, unde timp de trei zile şi trei nopţi, a plâns şi s-a rugat lui Dumnezeu, dându-şi astfel în mâinile Lui mucenicescul ei suflet.

Ea acum se veseleşte şi dănţuieşte în ceruri împreună cu fiicele ei.

Pomenirea Sfintei muceniţe Agathoclia

Ea a fost slujnica unui anume Nicolae şi a soţiei acestuia, Paulina, care se lepădaseră de Hristos şi se întorseseră la închinarea idolilor.

Agathoclia însă nu a voit să urmeze lepădării stăpânilor ei. Pentru aceasta ei au torturat-o bestial şi au dat-o pe mâna judecătorilor păgâni. Stăpâna a omorât-o pe Agathoclia turnându-i pe gât cărbuni încinşi.

Domnul Hristos însă a proslăvit-o în Ceruri pe roaba Domnului, sălăşluind-o în Locaşurile cereşti.

Pomenirea celor una sută şi cincizeci şi şase de mucenici din Egipt

Ei cu toţii au luat mucenicia pentru Hristos Domnul la anul 310, unii fiind omorâţi cu sabia, iar alţii fiind aruncaţi în foc. Printre ei s-au aflat şi doi episcopi vârstnici, Peleus şi Nilus; de asemenea un preot, Zeno; doi bărbaţi din marea aristocraţie, Patermuthie şi Ilie; de asemenea episcopul Silvanus, împreună cu un bătrân orb, foarte îmbunătăţit, care cunoştea Sfintele Scripturi pe de rost şi le recita la adunările creştinilor.

Ei cu toţii s-au învrednicit de cununa veşnicei slave a muceniciei şi s-au sălăşluit întru împărăţia Domnului Hristos.

Pomenirea Sfintei muceniţe Theodota

Aceasta a îndurat opt ani de întemniţări şi torturi bestiale pentru credinţa în Stăpânul Hristos. Călăul ei a fost Simplicius, cel care mai târziu a înnebunit. Theodota a fost decapitată cam pe la anul 230, în timpul împăratului Alexandru Severus.

Cântare de laudă la Sfintele muceniţe Pistis, Elpis şi Agapis şi la Maica lor, Sofia

Sofia atotînţeleapta pre Domnul a slăvit:
Ea Lui jertfă a adus frumoasele ei fiice.

Ea fiicelor a zis:
„Nu vă temeţi de chinuri,
Ci răbdaţi în credinţă, întru Hristos Domnul
Vă întăriţi.

Nu vă temeţi de chinuri,

Dispreţuiţi durerea,
de trupurile voastre nu vă fie milă:
E-atât de bine în cer!

O, strălucite va face Domnul
Ale voastre trupuri în cer!

De frumuseţea voastră aceasta nu vă fie milă,
Căci cu frumuseţe cerească Domnul
Vă va îmbrăca: voi în ale Lui ceruri veţi străluci
Mai mult decât stelele,
căci fiicele împăratului împăraţilor veţi fi!

După această viaţă să nu vă pară rău,
Căci plină de silnicie şi putrejune este.
Cel mult un veac omul
Are parte de ea.

Ci viaţa cea ferice, cea adevărată,
Fără capăt este, şi-n Cer o veţi avea.

De pământeştii prieteni rău să nu vă pară,
Mai mari şi buni prieteni în ceruri veţi găsi:
Pe voi toţi sfinţii acolo vă aşteaptă.

După trupeştile rudenii să nu vă pară rău,
Căci rude mai dragi voi veţi afla
În mucenicii cei slăviţi din ceruri".

Astfel povăţuit-a maica
Pe cele trei fiice-ale ei,
Pe când ele spre cer se înălţau,
Una câte una.

Ca trei porumbe albe,
Curate, fără vină,
Ele-au zburat în nalturi, la Sânul lui Hristos.

Mucenicescul suflet al maicii,
Curmă lor le-a urmat,

Şi le-a aflat în Ceruri, măreţe, proslăvite:

Acolo Atotmilostivul primeşte
Sfintele lor rugăciuni.

Cugetare

Diriguitorii credincioşi şi temători de Dumnezeu sunt cu adevărat o binecuvântare pentru popoarele pe care le conduc. Cneazul ceh Vatslav a fost un astfel de conducător. Râvna lui pentru sfinţenia Ortodoxiei şi tăria lui întru Sfânta credinţă a fost la fel cu cea a asceţilor celor de demult.

El îşi dedica ziua trebilor ţării, iar noaptea o petrecea în rugăciune. Iarna el mergea adesea desculţ la biserică, la slujba Sfintei Utrenii, însoţit numai de bătrânul lui servitor, Podivoi. El adesea pregătea însuşi şi cocea sfânta prescură, mai ales în zilele când dorea să se împărtăşească cu Sfintele Taine.

Râvnă de foc având pentru Sfânta credinţă ortodoxă, el a zidit multe biserici, în care se aducea zilnic laudă lui Dumnezeu.

El cunoştea toţi săracii şi nevoiaşii. El a iubit pacea, dar în războaie a fost de temut. Când vecinul său, cneazul Radislav a atacat ţinuturile cehe, Vatslav i-a trimis o scrisoare în care 1-a întrebat pentru ce a pornit cu război. Radislav a răspuns cu satanicească mândrie că voieşte toate pământurile cehe şi de asemenea tronul pentru sine. Vatslav atunci şi-a strâns pe dată armatele şi s-a confruntat cu duşmanul. Dar, privind la cele două puternice armate, ai căror ostaşi urmau să piară, el i-a trimis lui Radislav următorul cuvânt: „Cearta este între tine şi mine. Tu voieşti să fii stăpânul pământului ceh, ceea ce eu nu îţi îngădui. Îţi cer să accepţi să ne duelăm. Pentru ce să piară tot acest popor?"

Radislav a fost de acord cu duelul, dar a fost înfrânt zdrobitor de către Vatslav. El 1-a implorat pe acesta să-1 ierte, în genunchi.

Luare aminte

Să luăm aminte la nelegiuirile lui Iuda şi la pedeapsa lui Dumnezeu pentru acele nelegiuiri (III Regi 14: 22-31):

- *La cum poporul şi regele Roboam au făcut ceea ce este rău înaintea Domnului;*
- *La cum ei au pus idoli în temple, iar pământul lor era plin de sodomiţi;*

- *La cum regele Egiptului [Sisac] a atacat Ierusalimul şi a jefuit tot aurul Templului.*

Predică despre De o fiinţimea Tatălui şi Fiului

Iar Eu şi Tatăl Meu una suntem (Ioan 10: 30).

Cu cât lucra Domnul mai multe minuni şi cu cât se apropia mai vertiginos de Patima Lui, cu atât grăia mai descoperit şi mai pe faţă despre Sine.

Nenumăratele minuni, lucrate neîncetat sub ochii poporului, produceau în inimile oamenilor şi ale celor răi şi ale celor buni, mari schimbări. Cei buni se deschideau cu inima faţă de tainele de nepătruns ale lui Dumnezeu. Cei răi, agăţându-se şi mai mult de rău, se întunecau şi mai mult, făcându-se netrebnici pentru primirea tainelor. De aceea aceşti răi [iudei] Iarăşi au luat pietre ca să arunce asupra Lui [şi să-L omoare] (Ioan 10: 31).

Eu şi Tatăl Meu una suntem. Tatăl şi Fiul sunt de o fiinţă, dar nu confundabili în Persoane [Ipostasuri]. Căci dacă ar fi aşa, noi nu I-am mai putea numi cu nume diferite: Tată şi Fiu. Şi Fiul şi Duhul Sfânt au toate însuşirile naturii dumnezeieşti a Tatălui. Dar însuşirile Tatălui ca Persoană distinctă sunt doar ale Tatălui, iar însuşirile Persoanei Fiului sunt doar ale Fiului, iar însuşirile Persoanei Duhului Sfânt sunt doar ale Duhului Sfânt. Când însă vorbirea nu se face despre Persoane, ci despre natura Lor dumnezeiască care este Una, atunci Fiul lui Dumnezeu zice: Eu şi Tatăl Meu una suntem şi aşa poate zice şi Tatăl: Eu şi Fiul Meu una suntem şi aşa poate zice şi Duhul Sfânt: Eu şi Tatăl şi Fiul una suntem.

Stăpânul Iisus Hristos a exprimat De o fiinţimea dintre Sine şi Tatăl Ceresc astfel: ***Tatăl este în Mine şi Eu în Tatăl (Ioan 10: 38).*** Oare se poate afla o exprimare mai limpede a dumnezeirii Fiului? Oare poate limba omenească să exprime mai puternic şi mai clar decât atât Unimea Dumnezeului Treimic? Dogma dumnezeirii Fiului lui Dumnezeu, precum şi dogma de o fiinţimii Persoanelor Dumnezeieşti a fost exprimată clar de către însuşi Domnul Hristos în Sfintele Evanghelii [mai ales Evanghelia după Ioan].

Prin urmare, să ne păzim a pleca urechea la minciunile şi înşelătoriile necredincioşilor şi ereticilor, care hulesc zicând că Domnul Hristos nu Şi-a arătat Dumnezeirea Lui şi care pretind că dogma aceasta a apărut în Biserică mai târziu. Dacă Domnul Hristos nu Şi-ar fi proclamat limpede Dumnezeirea, cum L-ar mai fi putut

acuza iudeii: Tu... Te faci pe Tine Dumnezeu (Ioan 10: 33)? Şi de ce ar mai fi vrut să arunce cu pietre asupra Lui?

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, cela ce eşti de o fiinţă cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, miluieşte-ne pe noi şi ne mântuieşte cu puterea şi bunătatea Dumnezeirii Tale, O, Atotputernice şi Atotdrepte Doamne! Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine te slăvim în veci. Amin.

18 septembrie

Pomenirea Sfântului Eumenius, episcopul Gortynei, din Insula Creta [făcătorul de minuni]

Încă din tinereţile lui, Sfântul Eumenius a urmat din toată inima lui Hristos, eliberându-se astfel de două mari greutăţi: de greutatea averilor şi de greutatea trupului. De prima greutate s-a eliberat dăruindu-şi toate averile săracilor şi nevoiaşilor, iar de a doua prin postiri aspre.

Astfel, el s-a vindecat mai întâi pe sine însuşi, iar apoi a putut să îi vindece şi pe alţii. Despătimindu-se şi umplându-se de harul Duhului Sfânt, Eumenius a strălucit cu o lumină care nu s-a putut ascunde. După cum s-a scris: *Nu poate o cetate aflată pe vârf de munte să se ascundă* (Matei 5: 14). Tot aşa nici Sfântul Eumenius nu a putut să rămână ascuns lumii.

Dând mărturie de sfinţenia vieţii lui, poporul cetăţii Cortina 1-a ales pe Eumenius episcop, iar Sfântul Eumenius bine a păstorit turma lui Hristos din acea cetate.

El a fost tatăl sărmanilor, bogăţia nevoiaşilor, mângâierea întristaţilor, vindecătorul bolnavilor şi minunat făcător de minuni. El a lucrat minuni multe cu rugăciunea: el a îmblânzit un şarpe veninos, a scos afară demoni şi a vindecat mulţime de bolnavi, nu doar în cetatea lui, ci şi la Roma şi în Thebaida.

În Thebaida, la o vreme de mare secetă, el a adus ploaie îmbelşugată cu rugăciunea către Domnul. Acolo, în Thebaida, şi-a încheiat Sfântul Eumenie şi viaţa cea pământească, de la care s-a strămutat la locaşurile cele cereşti ale lui Hristos.

Sfântul sfinţit Eumenie a vieţuit şi s-a nevoit în veacul al şaptelea.

Pomenirea Sfintei mucenițe Ariadna

În cetatea frigiană numită Promisea, în vremea împăratului Hadrian, locuia un aristocrat păgân pe nume Tertullus. Fecioara Ariadna era o roabă a lui, creştină.

La ziua de naştere a fiului lui, Tertullus a pregătit o serbare cu jertfe multe aduse idolilor, la care însă Ariadna nu a venit, ci a stat în cămara ei rugându-se Dumnezeului celui Adevărat.

Stăpânul ei s-a mâniat ca o fiară sălbatică şi a încercat să o forţeze pe Ariadna să se lepede de Hristos şi să se închine idolilor. Cum fecioara nu a putut fi clintită nicicum, ea a fost bătută, torturată bestial şi aruncată în temniţă de către stăpânul ei. Dându-i drumul din închisoare, el a izgonit-o după aceea din casa lui. Dar făcând aşa, i-a părut rău că i-a dat drumul şi a trimis slugi după ea să o prindă şi să o aducă înapoi.

Dar atunci Ariadna era deja departe de cetate. Ea se afla în apropiere de o stâncă când a văzut pe cei trimişi să o vâneze şi rugându-se lui Dumnezeu, stânca s-a deschis, iar Ariadna a intrat înăuntru. Slugile nu au înţeles unde a dispărut cea urmărită şi au început să se certe şi să se bată între ei, până când s-au ucis unii pe alţii.

Pomenirea Sfântului mucenic Bidzini, principele Georgiei

Prinţul Bidzini, împreună cu rudeniile lui, Elizabar şi Salva, au luat moarte mucenicească pentru Hristos sub şahul Abbas întâiul, la anul 1661.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Ariadna

Cinstita Ariadna fecioara,
Cu cinste pe stăpânul ei a slujit.

Dar ea mai mult pe Domnul,
decât pe om a slujit.

Ea cu trupul a fost roabă,
iar cu sufletul, nicicum.

Ea liberă a fost cu duhul,
La idoli nu s-a închinat,
Nicicum.

Ea Domnului Dumnezeu Făcătorul s-a închinat,
Ea s-a închinat Mântuitorului Hristos.

Ea înaintea idolilor jertfă nu a voit să aducă,
Nicicum.

Ea pentru Domnul Dumnezeu chinuită a fost,

Şi-acest chin i-a fost ei bucurie.

Ea Domnului pentru cinstea muceniciei
I-a mulţumit.
Domnul cel Milostiv, cu Ochiul Lui Atotvăzător,
Chinul sfânt al sfintei muceniţe
L-a văzut.

El poruncit-a stâncii neînsufleţite
Pe muceniţa Lui să o ascundă,
Precum odinioară stânca a ascuns
Şi pe Tecla şi pe Ioan.

O, Sfântă muceniţă Ariadna,
Roagă-te pentru noi păcătoşii
înaintea tronului Milostivului Dumnezeu!
Nu ne trece pe noi cu vederea,
Cea care iubită eşti de Maica lui Dumnezeu!

Cugetare

Domnul a zis: Adevărat, adevărat zic vouă. întrucât aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut (Matei 25: 40).

La fel stau lucrurile şi cu milosteniile pe care le facem şi cu Sfânta Împărtăşanie pe care o primim, în Sfintele Taine noi îl primim pe însuşi Stăpânul şi Domnul Iisus Hristos, sub chipul pâinii şi al vinului; iar când dăruim milostenii, le dăruim însuşi Domnului Iisus Hristos, care Se află sub chipul săracilor şi nevoiaşilor.

În Constantinopol a trăit un bărbat neobişnuit de milostiv. Mergând pe străzile marii cetăţi, el îşi punea milostenia în mâna săracilor şi pleca în grabă, ca să nu apuce aceia a striga mulţumiri sau a recunoaşte cine este.

Un prieten 1-a întrebat ce îl îndeamnă la asemenea milostenii, iar el i-a zis: «Am auzit un preot odată zicând în biserică că oricine dă săracilor, îi dă chiar lui Hristos.

Eu nu am crezut cuvintele acestea, căci m-am gândit: 'Cum poţi să-I dai ceva lui Hristos, care Se află în ceruri?' Dar cum mă aflam odată în drum spre casă, am văzut un sărac cerşind, iar deasupra lui chiar Chipul lui Hristos!

Am văzut un om cum dă acelui sărac o bucată de pâine şi L-am văzut pe Domnul cum ia pâinea şi îl binecuvântează pe cel care a dat-o!

De atunci înainte, eu pururea am văzut cum străluceşte Chipul lui Hristos deasupra capului oricărui cerşetor pe care îl miluiesc. De aceea eu fac cu frică şi cu cutremur cât de multe milostenii pot.»

Luare aminte

Să luăm aminte la dreptatea regelui Asa şi la răsplata lui Dumnezeu pentru aceasta (III Regi 15):

- *La cum Asa a făcut cele drepte înaintea Domnului Dumnezeu şi a curăţit pământul de idoli şi i-a alungat din el pe desfrânaţi şi sodomiţi;*
- *La cum Dumnezeu i-a dăruit pentru aceasta biruinţă asupra etiopienilor şi 1-a binecuvântat cu tot binele.*

Predică despre Domnul Dumnezeu cel Viu şi înviat din morţi, cela ce este învierea şi Viaţa

Eu sunt învierea şi Viaţa (Ioan 11: 25).

Domnul Dumnezeu Iisus Hristos a grăit cuvintele acestea. Nu numai că le-a grăit, dar le-a şi dovedit cu faptele Sale.

Înviind-o pe fiica lui Iair, înviindu-1 pe fiul văduvei din Nain, înviindu-1 pe prietenul Lui, Lazăr, El a dovedit că El este *învierea şi Viaţa,* învietorul şi Dătătorul de Viaţă. Dar chiar şi aşa, proba cea mai înaltă a acestora a dat-o cu propria Lui înviere din morţi.

Căci, a fi viu şi a îi învia pe cei morţi - acesta este un fapt de care până atunci se mai auzise [Sfântul Ilie 1-a înviat pe fiul văduvei din Sarepta Sidonului]. Dar a fi mort, a zăcea în mormânt timp de trei zile şi apoi a învia cu de la sine putere - aceasta nu se mai auzise nicicând sub soare până la învierea lui Hristos.

Aceasta este minunea minunilor şi dovada puterii celei mai presus de orice putere. Această minune a făcut-o Domnul nostru. Această putere a arătat-o Domnul nostru. De aceea, adevărat este cuvântul Lui care zice: *Eu sunt învierea şi Viaţa.* Adevărat şi sfânt este el şi mângâiere nouă tuturor, celor care călătorim către cea de neocolit moarte a trupurilor noastre, nădăjduind că vom vedea dincolo de mormânt viaţa şi pe Domnul nostru cel Viu întru slava Lui.

Domnul nostru nu este doar învietorul trupurilor noastre, ci El este şi învietorul sufletelor noastre. În timpul vieţii Lui pe pământ, El a înviat doar puţine trupuri omeneşti, pe când sufletele de El înviate au fost nenumărate. Aceasta s-a făcut spre arătarea faptului că mai de preţ cu mult este învierea sufletului faţă de cea a trupului. Căci aproape toate sufletele de pe pământ moarte erau la ceasul venirii pe pământ a Domnului nostru.

Pe mulţime din acestea El le-a înviat cu puterea Lui şi le-a insuflat cu viaţa Lui. Morţi sufleteşte erau şi iudeii şi păgânii şi El i-a înviat şi pe unii şi pe ceilalţi.

Fraţilor, să lăsăm pentru moment la o parte preocuparea pentru învierea trupurilor noastre şi să ne luptăm, cât mai avem încă vreme, pentru învierea sufletelor noastre. Căci dacă nu ne vor învia sufletele acum, cât ni se mai lasă încă vreme de trăit pe pământ şi dacă nu primim acum, cât suntem încă vii, insuflarea vieţii lui Hristos, să nu ne amăgim crezând că vom trăi bucurie la învierea trupurilor noastre la Ziua Judecăţii, la ziua marii mânii. Căci atunci, trupurile înviate ale sufletelor noastre moarte vor învia nu spre viaţă, ci spre chinul cel veşnic.

Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti învierea şi Viaţa, ajută-ne nouă cu mare Puterea şi Milostivirea Ta, ca să înviem cu sufletul mai înainte de ceasul morţii noastre, prin insuflarea Sfintei învierii şi Vieţii Tale, spre mântuirea noastră şi viaţa cea de veci. Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine pururea Te slăvim. Amin.

19 septembrie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Trofim, Savatie şi Dorimedont

În veacul al treilea, în timpul domniei împăratului Probus, pe când Atticus era guvernatorul Antiohiei, au sosit în această slăvită cetate doi cetăţeni de vază, creştini cu credinţa, Trofim şi Savatie. Ei au picat tocmai în toiul unui festival păgânesc, în care se aduceau jertfe idolului lui Apollon, ce se afla lângă Dame.

Observându-se că aceşti cetăţeni nu participă la necuratele jertfe, cineva 1-a informat de aceasta pe Atticus. Atticus i-a adus pe cei doi la judecată şi văzând că ei refuză să se lepede de Hristos, i-a torturat în chip bestial, pe rând. După ce 1-a torturat şi 1-a bătut astfel pe Trofim, Atticus 1-a trimis în Frigia la Dionisie, care era un călău şi mai bestial al creştinilor decât el. Apoi Atticus 1-a scos pe Savatie din închisoare şi a început să îl judece după felul păgânesc.

Întrebat fiind care îi este patria şi rangul, Savatie a zis: "Rangul meu şi patria mea şi slava mea şi bogăţia mea sunt Hristos Domnul, Fiul lui Dumnezeu, carele Viu este în veci şi prin a cărui Providenţă s-au făcut şi se ţin în viaţă toate câte sunt."

Pentru acest răspuns el a fost bătut şi sfâşiat cu unghii de fier până când i s-au văzut oasele de sub carne, în aceste torturi bestiale sfântul şi-a dat duhul său.

În Frigia, călăul Dionisie 1-a dat pe Trofim unor torturi încă şi mai mari, căci îl chinuia bestial, apoi îl arunca în închisoare spre a-1 scoate la torturi şi mai mari.

Dar la el în temniţă venea un cetăţean de vază al acelei cetăţi, Dorimedont, care în taină era creştin şi îi slujea lui.

Când a aflat despre acestea torţionarul, el i-a torturat şi pe Trofim şi pe Dorimedont la fel, apoi i-a aruncat la fiarele sălbatice, dar fiarele sălbatice nu s-au atins de ei.

Sfântul Dorimedont chiar a strigat la ursoaică şi a tras-o de urechi, spre a o provoca să îl sfâşie, dar ursoaica s-a făcut chiar mai blândă.

La urmă călăul a poruncit ca Sfinţii Trofim şi Dorimedont să fie decapitaţi cu sabia. Sufletele acestor doi Sfinţi mucenici sălăşluiesc acum în ceruri.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Zosim, sihastrul

Domeţian, un principe sicilian, se afla odată la vânătoare în munţi cu suita lui. El acolo a văzut un bătrân înconjurat de fiare sălbatice, dar care stăteau blânde ca nişte miei.

Întrebat cine este şi ce face acolo, bătrânul a răspuns că se numeşte Zosim, că este creştin, că de multă vreme vieţuieşte printre fiarele sălbatice, care mult mai blânde sunt şi mai înţelepte decât cei care îi chinuie şi îi ucid pe creştini prin cetăţi.

Răspunsul acesta 1-a umplut de ură pe Domeţian, care era el însuşi persecutor al creştinilor. El 1-a legat în lanţuri pe bătrânul Zosim şi 1-a trimis înaintea lui la Nazareth, căci acolo voia să îl tortureze, spre a-i înspăimânta pe toţi cei care credeau în Hristos.

Bătându-1 şi umplându-1 de sânge pe bătrânul Domeţian, bestialul torţionar 1-a atârnat apoi pe mucenic de un copac, după ce mai întâi i-a spânzurat de gât o piatră grea. Apoi a început să îşi bată joc de el astfel: "Hai, porunceşte vreunei fiare sălbatice să vină la tine, ca să credem şi noi!"

Sfântul mucenic s-a rugat lui Dumnezeu şi într-adevăr a sosit acolo un leu uriaş care şi-a pus capul sub piatra ce spânzura de gâtul mucenicului, spre a îi uşura acestuia durerea. Îngrozit de spaimă, torţionarul 1-a eliberat îndată pe sfântul bătrân, care şi-a dat sfântul lui suflet în mâinile lui Dumnezeu la scurt timp după aceea.

Pomenirea Sfântului Teodor, cneazul cetăţii Yaroslavl

Acesta a fost un bărbat drept şi milostiv. Mai înainte de sfârşitul lui el s-a îmbrăcat în sfânta şi marea schimă monahală, săvârşindu-se către Domnul la anul 1298.

Cântare de laudă la Sfântul cuvios mucenic Zosim, sihastrul

În sălbatica pustie, departe de oameni,
Din tinereţile lui, Sfântul Zosim s-a sălăşluit.

În singurătate el a grăit cu Dumnezeu,
În pustie el aspru s-a nevoit,
Cu rugăciunile, postirile şi privegherea.

El acolo gândul la Domnul şi-a ţintit.
El înger în trup a fost cu privegherea.
Uriaş cu credinţa.

A lui nevinovăţie fiarele sălbatice o au simţit.
Fiarele sălbatice pe oamenii cei cruzi i-au dispreţuit,
Ele sfântului s-au supus precum fiii unui părinte.

Sfântul milostiv pe ele cu milostivirea le-a îmblânzit,
Iar fiarele au răspuns bunătăţii cu bunătate.

Fiarele bunătatea nu uită, ele cu bunătate răspund,
Recunoştinţă arătând faţă de cel bun cu ele.
Prigonit de oameni, dar de fiare iubit,
Printre fiare, Sfântul Zosim şi-a aflat sălaşul.

Dar oamenii-fiare pe sfântul au aflat,
Şi trupul i-au ucis cu torturi bestiale.

Acum Sfântul Zosim se veseleşte în Cer,
Şi în Rai se bucură cu Sfinţii.
El pentru noi se roagă, ca şi noi
Chinurile să ni le răbdăm cu vitejie.

El pentru noi se roagă, ca împreună cu el
În Rai să ne aflăm, cu veselie.

Cugetare

Cei morţi simt şi cunosc faptele noastre bune pe care le facem pentru ei. Creştinii nu trebuie să se îndoiască nici o clipă de acest adevăr. În lumea cerească faptele bune circulă precum curentul electric.

Un funcţionar imperial pe nume Magistrian a fost trimis de împărat cu o însărcinare foarte importantă. Pe drum Magistrian a văzut cadavrul unui om, complet gol. Cuprins de durere, Magistrian şi-a scos cămaşa, 1-a înfăşurat pe omul mort în ea şi 1-a îngropat cu cinste.

După un timp, Magistrian a suferit o nenorocire: el a căzut de pe cal, şi-a fracturat piciorul şi a stat bolnav la pat vreme îndelungată.

La un moment dat s-au strâns la patul lui mai mulţi medici, ca să se sfătuiască împreună şi să vadă ce e de făcut cu bolnavul. Ei au căzut de acord că nu mai este nici o soluţie de salvare a piciorului, în afară de amputarea lui.

În noaptea aceea Magistrian nu a putut dormi, ci a plâns şi a jelit. La miezul nopţii însă, pe neaşteptate, în odaia lui a apărut un bărbat care 1-a întrebat: "De ce plângi?"

Magistrian i-a arătat halul în care se află piciorul lui, pe care medicii se sfătuiseră să îl amputeze.

Necunoscutul atunci a masat cu mâna lui piciorul infectat, care s-a vindecat atunci cu desăvârşire.

Magistrian a întrebat: "Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi - cine eşti?"

Necunoscutul i-a răspuns: "Priveşte-mă bine şi spune-mi: au nu este cămaşa pe care o port cămaşa ta? Eu sunt cel pe care 1-ai aflat mort şi gol pe cale, pe care 1-ai acoperit cu cămaşa ta şi 1-ai îngropat cu cinste.

Iată, pentru milostivirea ta m-a trimis Domnul ca să vindec piciorul tău. Dă slavă lui Dumnezeu!"

Luare aminte

Să luăm aminte la păcatul regelui Asa şi la pedeapsa lui Dumnezeu asupra lui (Cartea a Il-a Paralipomena [sau a doua a Cronicilor] 16):

- *La cum Asa, de frica unui rege vecin, a luat tot aurul Templului şi i 1-a dăruit regelui Siriei, spre a cumpăra ajutorul acestuia, negândindu-se că ajutorul vine de la Dumnezeu;*
- *La cum regele Siriei a luat aurul lui Asa, iar mai pe urmă 1-a trădat;*
- *La cum Dumnezeu a îngăduit să vină asupra lui Asa o boală cumplită.*

Predică despre întristarea lui Hristos

***Acum sufletul Meu e tulburat şi ce voi zice? Părinte, izbăveşte-Mă de ceasul acesta? Dar pentru aceasta am venit în ceasul acesta* (Ioan 12: 27).**

Nimic mai adevărat nu s-a întâmplat vreodată în această lume pământească afară de venirea în ea a Domnului Hristos, nimic mai adevărat decât venirea în ea a Adevăratului Dumnezeu, nimic mai adevărat decât venirea în ea a Adevăratului Om.

Cu adevărat, miraj şi iluzie este lumea aceasta fără Domnul Hristos. Nici pământul, nici apa, nici aerul, nici lumina, nu se pot compara în adevăr şi realitate cu El. Căci iată, toate acestea vor trece, dar El rămâne în veac. Cu adevărat, Piatra cea din capul unghiului este El, a lumii celei veşnice şi nepieritoare. Şi numai El şi cei care se ţin de El, sunt părtaşi ai lumii aceleia veşnice şi nepieritoare.

Vijeliile zgomotoase dar neputincioase ale vremurilor au izbit şi continuă să izbească, realitatea dumnezeirii lui Hristos şi chiar şi omenitatea Lui. A fost nevoie de tot atâta luptă din partea creştinilor de demult ca să deschidă ochii păgânilor asupra dumnezeirii lui Hristos, pe cât a fost şi ca să deschidă ochii ereticilor asupra omenităţii Lui.

Duhul Sfânt Atotvăzătorul a cunoscut mai dinainte aceasta şi prin Sfinţii apostoli şi evanghelişti a gătit armele războinicilor creştini.

Acum sufletul Meu e tulburat. Oare ar putea Domnul simţi tulburare dacă nu ar fi El cu adevărat om, suferind toate cele omeneşti afară de păcat? Cu adevărat, El a simţit nu doar tulburarea şi întristarea, ci şi frica: ***Părinte, izbăveşte-Mă de ceasul acesta!*** Acestea sunt cuvintele unui om îngreunat de frica morţii (căci despre moartea Lui grăieşte Domnul aici). Dar omenitatea Domnului nu a fost pătimaşă, ca a noastră, ci ea a fost fără de păcat, căci Domnul adaugă îndată: ***Dar pentru aceasta am venit în ceasul acesta. Vedem noi oare cât de important este moartea lui Hristos?*** Căci prin moartea Lui suntem răscumpăraţi noi, prin moartea Lui ne mântuim noi.

Prin urmare, nimeni să nu se oprească doar la învăţătura Domnului. Ci fiecare să Îl urmeze pe El şi la Golgota şi să vadă cu îngrozire sângele Jertfei Lui de pe Cruce, adus curăţire pentru păcatele noastre, pentru mântuirea noastră din fălcile pestilenţiale ale şarpelui din iad.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce pentru a noastră mântuire moartea pe Cruce ai luat, iară şi iară miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine te slăvim în veci. Amin.

20 septembrie

Pomenirea Sfântului marelui mucenic Eustatie (Plachida)

Sfântul Eustatie a fost un mare general roman, din timpul împăraţilor Titus şi Traian. El mai înainte de Botezul său s-a numit Plachida.

Păgân fiind, Plachida a fost bărbat foarte drept şi milostiv, precum altă dată Cornelie Sutaşul, cel botezat de Sfântul apostol Petru (Fapte 10).

Aflându-se odată la vânătoare, el a gonit un cerb. Prin Purtarea de grijă a lui Dumnezeu, Plachida a văzut deodată între coarnele cerbului Semnul Sfintei Cruci, iar în urechi a auzit glasul Domnului, care i-a zis să meargă la un anume preot creştin şi să ia Sfântul Botez. Generalul s-a botezat, împreună cu soţia şi cu cei doi fii ai lui. ***Din botez el a primit numele Eustatie. Soţia lui a primit numele Teopista („Credincioasă Domnului"), iar fiii lui s-au numit Theopist şi Agapit.***

După Botezul lui, Eustatie s-a dus iar la locul cerbului, a îngenunchiat şi a mulţumit lui Dumnezeu pentru a-1 fi întors la calea adevărului. Făcând astfel, Eustatie a auzit din nou glasul Domnului, Care i-a zis că va lua mucenicească moarte pentru Numele Lui, şi 1-a întărit. Atunci Eustatie a părăsit în taină Roma, împreună cu Teopista şi cu fiii, plănuind să se sălăşluiască printre cei umili şi să îi slujească lui Dumnezeu întru smerenie şi străinătate.

Sosind în Egipt însă, nenorocirile au început să se abată asupra capului lui. Un barbar a răpit-o de sub ochii lui pe Teopista, iar fiii lui au fost înşfăcaţi de fiare sălbatice şi duşi departe. Barbarul acela însă în curînd şi-a dat necuratul lui suflet, iar vieţile copiilor Dumnezeu le-a păzit prin mâinile unor păstori.

Eustatie s-a sălăşluit în Egipt, într-un sat numit Vadisis, şi a vieţuit acolo timp de cincisprezece ani ca lucrător cu mâinile. Barbarii au atacat atunci Imperiul Roman, iar Traian suferea din pricină că nu îl avea pe bravul lui General Plachida, care biruia în orice război. Doi trimişi imperiali au fost însărcinaţi să-1 caute pe Plachida de-a lungul şi de-a latul Imperiului.

Prin Purtarea de grijă a lui Dumnezeu, aceşti ofiţeri, foşti camarazi de arme şi buni cunoscuţi ai lui Plachida, au sosit şi la satul Vadisis, 1-au recunoscut pe Plachida şi 1-au adus împărtului. La comanda unei armate, Eustatie i-a înfrânt pe barbari. ***Pe drumul de întoarcere către Roma, Eustatie şi-a aflat şi soţia, şi fiii.***

Între timp împăratul Traian murise, iar la cârma imperiului se afla Hadrian. A sosit şi momentul în care Hadrian i-a cerut Generalului Eustatie să aducă jertfe idolilor, dar Eustatie a refuzat, arătând că este creştin. ***Hadrian i-a supus pe Eustatie, pe Teopista şi pe ambii fii la torturi bestiale. Ei au fost aruncaţi şi la fiare, dar ele nu le-au făcut nici un rău. Ei au fost la urmă aruncaţi într-un bou de fier încins în foc. În a treia zi, trupurile lor au fost scoase din acel cuptor, întregi şi nearse.*** Aşa a împlinit acest mare sfânt şi comandant militar cuvântul lui Dumnezeu: ***Daţi cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului, iar cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu*** (Luca 20: 25), şi s-a sălăşluit cu sfânta lui familie în împărăţia Veşnică a lui Hristos.

Pomenirea Sfântului cneaz mucenic Mihail şi a Sfântului boier mucenic Teodor

Cneazul Mihail al Cernigovului a fost nevoit să intre, într-o misiune diplomatică de pace, în hoarda tătară condusă de hanul Batu. El a fost însoţit pe acest drum de boierul Teodor. Dar cum cei doi au refuzat să se supună ritualului păgânesc de a trece prin foc şi a se închina la idoli mai înainte ca să fie primiţi la Han, ei au fost omorâţi prin decapitare. Acestea s-au întâmplat la anul 1244.

Sfintele lor moaşte, care dau mărturie de moartea lor pentru Hristos, se odihnesc în Biserica Sfântului Arhanghel Mihail din Moscova.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Ilarion

Cuviosul Ilarion a fost monah athonit. El a luat de bunăvoie mucenicia din mâinile necurate ale turcilor din Constantinopol, în douăzeci de zile ale lunii septembrie, din anul 1804. Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni odihnesc în Sfânta Biserică a Schimbării la Faţă din insula Proti.

Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Eustatie

Slăvitul Eustatie, marele comandant,
Viaţa şi-a o dat pentru Domnul Cel Viu.
Stăpânire şi slavă, mărire imperială,
El toate ca pe gunoaie le-a lepădat,
Pentru Hristos Domnul, al Nemuririi împărat,
Şi pentru Veşnica Viaţă.

Când glasul lui Hristos la el a venit,

Inima lui pentru El a ars de iubire.
Inima lui de iubire a ars
Pentru Hristos Domnul Slavei,
Iubitorul de oameni.

Glasul Domnului în inima lui a intrat,
Neşters a rămas pentru totdeauna.
Crucea luminoasă ce în coarnele cerbului i s-a arătat,
În sufletul lui neştearsă a rămas, pentru totdeauna.

Sfânta Cruce neînfricat l-a făcut.
Sfânta Cruce l-a mântuit în războaie.
Sfânta Cruce pe Teopista o a păzit
Soţie credincioasă lui, ca o stâncă.
Sfânta Cruce pe fiii lui i-a păzit,
Viteji şi plini de virtute.
Al Sfântului Eustatie trup în foc a murit,
Iar al lui suflet s-a înălţat la Domnul.

O, Sfinte mare mucenice Eustatie,
Nebiruitule oştean al lui Hristos,
Roagă-te lui Hristos Dumnezeu
Ca Sfânta Sa Biserică de gheară diavolului
Să o păzească!

Roagă-te lui Hristos Dumnezeu
Ca pe a Lui Biserică cu slavă să o strălucească,
Şi ca pururea ea pre Soarele Hristos să Îl slăvească.

Cugetare

Sinuciderea este păcat de moarte şi un act de provocare satanicească la adresa Duhului Sfânt, Dătătorul vieţii. Sinuciderea este un păcat mai cumplit decât crima, căci pentru crima comisă omul care a ucis se mai poate încă pocăi, pe când pentru sinucidere nu mai este pocăinţă.

Iată două exemple de nenorociri cumplite, în faţa cărora un om slab şi-ar fi luat singur viaţa, dar în faţa cărora oamenii sfinţi ai lui Dumnezeu, s-au arătat adevăraţi viteji.

***

Sfântul Eustatie se află în situaţia de a îl lăsa pe unul din fiii lui la mal, spre a-1 putea duce pe celălalt dincolo, apoi de a se întoarce şi de a îl lua şi pe al doilea. Dar astfel făcând, întorcându-se după al doilea şi în mijlocul râului aflându-se, el a văzut cum fiul spre care mergea este înşfăcat de un leu. Privind în urmă la celălalt, a văzut cum îl înşfacă un lup şi fuge cu dânsul. Un bărbat slab ar fi fost ucis de aceste evenimente năprasnice, şi ar fi renunţat la viaţă, înecându-se în râu. ***Dar deşi cu sufletul înecat de nenorocire, Eustatie nu şi-a ridicat singur viaţa. El a nădăjduit în Domnul şi a dus viaţă de lucrător plătit vreme de cincisprezece ani. Acest bărbat plin de tăria răbdării a trăit să-şi vadă fiii vii. Aşa i-a răsplătit Dumnezeu credinţa şi răbdarea.***

***

Tânăr fiind, Sfântul Ilarion a fost silit să treacă la Islam, însă conştiinţa lui 1-a chinuit cumplit pentru aceasta, încât linişte nu mai avea nicicum. El a revenit la Credinţa Creştină, s-a tuns monah, şi a luat asupra lui cele mai aspre nevoinţe. Dar chiar şi aşa, pacea sufletului nu a aflat-o. Un bărbat slab ar fi cedat în faţa acestei deznădejdi şi şi-ar fi luat singur viaţa. Dar Cuviosul Ilarion a ales o cale mult mai bună.

El a mers la Constantinopol împreună cu părintele lui duhovnicesc, Visarion, şi nu numai că a mărturisit pe faţă înaintea sultanului că este creştin şi calcă în picioare Islamul, dar chiar 1-a sfătuit pe sultan să meargă în Rusia şi să primească Sfântul Botez.

Fiind batjocorit şi torturat, acest tânăr viteaz a fost dat morţii prin decapitare, pe el proslăvindu-1 Domnul şi în această viaţă şi în viaţa cea veşnică. ***Chiar şi astăzi sfintele moaşte ale Cuviosului Mucenic Ilarion sunt făcătoare de minuni.***

Pe când slava celor care comit suicid unde este? Şi unde sunt moaştele lor?

Luare aminte

Să luăm aminte la dreptul Iosafat, regele Iudei şi la răsplata lui Dumnezeu faţă de el (II Paralipomena, 17):

- *La cum Iosafat a râvnit pentru adevărul lui Dumnezeu, şi a nimicit idolii şi Aşerele din regatul lui;*
- *La cum Dumnezeu i-a dăruit pentru aceasta bogăţii, slavă, pace şi biruinţă asupra duşmanilor.*

Predică despre singura Cale, Adevăr şi Viaţă

Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine (Ioan 14: 6).

Fraţilor, cuvintele acestea au fost nu doar rostite, ci şi muiate în sânge, dovedite de Slăvita înviere, insuflate de Duhul Sfânt în inimile credincioşilor, şi dovedite iară şi iară de Sfânta Biserică de-a lungul veacurilor.

Dintre toate comorile pământeşti, oamenii iubesc cel mai mult viaţa, ei o iubesc mai mult decât iubesc adevărul, deşi fără adevăr nu există viaţă. ***Astfel, bunul cel mai înalt se arată a fi viaţa, însă adevărul este temelia oricărei vieţi.*** Cel care iubeşte viaţa, trebuie să iubească întâi şi întâi adevărul.

Dar care este calea spre adevăr? Domnul nostru a zis: ***Eu sunt Calea.*** El nu a zis: Eu sunt o cale, astfel încât nimeni să nu creadă că s-ar mai afla vreo cale către adevăr în afară de El, Domnul Hristos.
Iar El nu este doar Calea, ci şi Adevărul şi Viaţa, astfel încât nimeni să nu creadă cum că ar mai exista vreun alt adevăr, sau vreo altă viaţă, în afară de El, Domnul Hristos.

- *Pentru aceasta a luat El chip de om, spre a le arăta oamenilor calea;*
- *pentru aceasta a luat El răstignire pe Cruce, spre a le arăta oamenilor calea, însemnată cu Scump Sângele Lui.*

Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine. Aceste cuvinte se adresează celor care se mint pe ei înşişi zicând că ei II cunosc pe Dumnezeu şi dobândesc împărăţia Lui fără Domnul Iisus Hristos.

Prin aceste cuvinte ale Lui Domnul a tăiat nădejdea falsă a unora ca aceştia şi deznădăjduita lor înşelare de sine.

Sfântul Apostol care a auzit cu urechile lui aceste cuvinte ale Domnului şi le-a însemnat în Sfânta Evanghelie, a scris şi în sfânta lui epistolă cuvintele: ***Oricine tăgăduieşte pe Fiul nu are nici pe Tatăl*** (I Ioan 2: 23).

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Cela ce eşti izvorul vieţii şi al binecuvântărilor, cu adevărat Tu eşti singura Cale, singura Lumină, singurul Adevăr, singura Viaţă şi Singurul dătător al vieţii.

Noi pe Tine te mărturisim înaintea oamenilor şi îngerilor ca Singurul nostru Dumnezeu şi Mântuitor.

Însuţi, Stăpâne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pre noi, căci noi numai Ţie ne închinăm, şi numai pre Tine Te slăvim în veci.

Amin.

21 septembrie

Pomenirea Sfântului apostol Codrat [Quadratus]

Sfântul apostol Codrat a fost din numărul celor şaptezeci de apostoli mai mici. El a predicat Sfânta Evanghelie la Atena, fiind mai întâi episcopul cetăţii, după Sfântul Publie, iar mai apoi a fost episcop al Magnesiei.

Sfântul Codrat a fost un bărbat foarte învăţat, stăpânind toată ştiinţa filosofică a vremii. Mai mult şi în afară de aceasta, el a fost bogat în ştiinţa cea dinlăuntru, dăruită din belşug de harul Duhului Sfânt.

Biograful său zice despre el, cu cuvântul Scripturii: El a fost *ca luceafărul de dimineaţă în mijlocul norului, ca luna plină în zilele ei* (înţelepciunea lui Isus Sirah 50: 6). Norul atunci a fost întunericul păgânismului elin, lipsit de lumina evlaviei.

Sfântul apostol Codrat, prin cuvântul lui Dumnezeu, a strălucit asupra elinilor ca o lumină mare ce a străpuns întunericul lor, stingând focul necuratelor jertfe, zdrobind idolii la pământ şi dărâmând capiştile cu rugăciunea.

Dar întunericul întotdeauna va urî lumina, de aceea păgânii 1-au urât pe Sfântul Codrat. Mai întâi 1-au bătut cu pietre, precum odinioară iudeii mârşavi pe Sfântul arhidiacon Ştefan. Apoi 1-au aruncat în temniţă şi 1-au înfometat, până ce Sfântul sfinţit bătrân şi-a dat sfântul lui suflet.

El s-a strămutat la locaşurile cereşti ale lui Dumnezeu, în împărăţia Fiului.

Sfântul Codrat a scris o Apologie a creştinismului şi i-a dat-o împăratului Hadrian. Această carte 1-a atins atât de mult pe Hadrian, încât el a dat ordinul încetării ori-căror persecuţii împotriva creştinilor, afară de faptul dacă se fac vinovaţi de vreo crimă civilă.

Sfântul Codrat a luat mucenicia cam pe la anul 190. El a fost îngropat în cetatea Magnesiei. unde s-a şi încununat.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ipatie, episcopul Efesului şi a Sfântului mucenic Andrei, presbiterul [preotul]

Ambii s-au născut la Lychia şi au fost prieteni buni din copilărie. Crescând cu vârsta, amândoi au iubit învăţătura sfântă şi sfânta vieţuire şi s-au închinat din toată

inima lor slujirii lui Dumnezeu: Ipatie s-a făcut monah şi a îmbrăţişat asprele nevoinţe, iar Andrei s-a făcut slujitor al Cuvântului la turma cea cuvântătoare a lui Hristos.

Din pricina marii lui virtuţi, Sfântul Ipatie a fost ridicat în scaunul episcopal al cetăţii Efes. Andrei, la rândul lui, din diacon a fost sfinţit preot.

Amândoi au luat mucenicească moarte sub domnia împăratului iconoclast [luptător împotriva Sfintelor icoane] Leon, isaurul.

După ce au fost torturaţi bestial, ei au fost decapitaţi la anul 730, strămutându-se de la această viaţă deşartă la cerească Împărăţie.

Pomenirea Sfântului episcop Dimitrie, episcopul Rostovului

Viaţa Sfântului Dimitrie al Rostovului se comemorează în douăzeci şi opt de zile ale lunii octombrie, dar astăzi se face pomenire de aflarea sfintelor lui moaşte făcătoare de minuni, ce a avut loc la anul 1752.

Pomenirea Sfintei Sinaxe a Sfinţilor de la Mânăstirea Peşterilor din Kiev

Binecuvântată lucrare de nevoinţe pustniceşti, întemeiată de marele nevoitor şi plăcut al lui Dumnezeu, Antonie a crescut de-a lungul veacurilor ca un măslin roditor.

Mulţii Sfinţi care au strălucit ca nişte stele la Peşterile lui Antonie sunt cinstiţi fiecare cu zi aparte de pomenire în calendar. Astăzi însă toată sfânta lor adunare este prăznuită de către Sfânta Biserică, spre ajutorul credincioşilor care aleargă cu credinţă la ajutorul lor, al tuturor.

Cântare de laudă la Sfântul apostol Codrat

Sfântul Codrat, ca steaua dimineţii
Strălucit-a lumina Evangheliei Sfinte,
Ale ei raze risipit-au întunericul
Şi umplut-au ale uzitărilor inimi pustii.

Codrat risipit-a încâlcirea gândului
Inimii omeneşti.
El limpezit-a spaima inimii lor,

Luminându-i cu lumina lui Hristos,
Luminând lumea cu-a lui Hristos înţelepciune.

Necredincioşii au crezut şi la Hristos au venit,
Ei primit-au cumplitele Lui rane.

Acelui prigonitor al Crucii, Hadrian,
Sfântul Codrat i-a trimis o Apărare.
În ea cu elocinţa toată a celor mai mari greci,
Sfântul Codrat apăra adevărul creştinilor,
Adevărul lor simplu şi viu, Hristos.

Codrat izbândit-a cu a lui Apărare:
împăratul văzu nedreptatea lui,
El hotărî Biserica să n-o mai prigonească.

O, Sfinte părinte Codrate,
Tu în cuvânt şi faptă ai fost următor lui Hristos!
Tu cu nepieritoare slavă te ai încununat!
La tine noi creştinii alergăm cu credinţă,
Şi cu credinţă te rugăm:
Ajută-ne nouă, Sfinte părinte Codrate!
Ajută-ne nouă pe necazuri să călcăm,
Şi toate să le îndurăm
Pentru Hristos Domnul nostru!

Cugetare

Dacă am pune noi cu hotărâre început neclintit vieţuirii după Legea lui Dumnezeu, atunci nu ne-ar mai fi teamă de nici un război al celor lipsiţi de raţiune. Căci cel care cu adevărat începe să trăiască după legea lui Dumnezeu descoperă că toate cele pe care i le fac lui oamenii vin spre avantajul lui şi spre Slava lui Dumnezeu.

Mai cu seamă unui asemenea om nu trebuie să se teamă că va trebui să plece dintr-un loc frumos, pe care îl iubeşte, în unul urât, care nu poate să îi placă nimănui. Mai curând decât să se teamă zadarnic şi să plângă fără rod, este mai bine să se străduiască să vadă în acest surghiun care este voia lui Dumnezeu.

Căci ce rău i-au făcut lui Iosif intenţiile şi faptele criminale ale fraţilor lui? Oare nu a fost acel surghiun fără voie în Egipt spre slava lui Iosif, spre mântuirea chiar a

fraţilor lui de foamete şi spre crearea condiţiilor propice pentru desfăşurarea tuturor evenimentelor minunate şi tainice pe care le-a lucrat Dumnezeu prin Moise, în Egipt şi în pustie?

Păgânii şi ereticii întotdeauna i-au surghiunit pe râvnitorii credinţei şi ai Ortodoxiei în regiunile cele mai sălbatice şi mai nepotrivite vieţii, desigur, cu intenţie de a îi ucide acolo, departe de văzul lumii, însă, ce au dobândit acei barbari şi acei eretici cu aceasta? Oare reuşit-au ei să ucidă Ortodoxia? Nu, nicidecum. Dimpotrivă, prin faptele lor criminale ei chiar mai mult au întărit sufletele prigoniţilor şi au dus flacăra lor şi la oamenii trăitori prin acele teritorii barbare şi sălbatice.

Răul eretic Lucius 1-a surghiunit pe slăvitul Macarie, împreună cu mai mulţi asceţi tabenisioţi, din Egiptul de baştină într-o insulă barbară, unde toată populaţia se închina la idoli. Dar prin exemplul şi învăţătura acestor Sfinţi, toţi locuitorii acelei insule s-au lepădat de barbaria lor şi s-au făcut creştini. Acea insulă s-a numit mai apoi „Insula Pocăinţei."

Luare aminte

Să luăm aminte la minunea lui Dumnezeu care a mântuit Ierusalimul, datorită dreptăţii regelui Iosafat (II Paralipomena 20):

- *La cum mulţime de moabiteni şi de amoniţi s-au pornit cu război asupra Ierusalimului;*
- *La cum regele Iosafat s-a rugat lui Dumnezeu şi i s-a descoperit prin proorocul că războiul nu este al vostru, ci al lui Dumnezeu (II Paralipomena 20: 15);*
- *La cum moabiţii şi amoniţii s-au luptat între ei şi au pierit până la ultimul om.*

Predică despre Dumnezeirea Fiului şi de o fiinţimea Lui cu Tatăl

Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl (Ioan 14:9).

Filip i-a zis: Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl şi este de ajuns (Ioan 14: 8). La aceste cuvinte Domnul a răspuns: De atâta vreme sunt cu voi şi nu M-ai cunoscut, Filipe? Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl (Ioan 14: 9).

Aşa a răpuns Domnul ucenicului Lui. Filip voia să vadă pe Tatăl cu ochii lui cei trupeşti. Şi iată, de trei ani privea cu ochii lui cei trupeşti la Hristos şi nu L-a recunoscut în El pe Dumnezeu. De ce? Deoarece, câtă vreme Duhul Sfânt încă nu Se

pogorâse [Cincizecimea încă nu fusese], Filip privea doar cu trupul şi nu vedea decât trup. Cu alte cuvinte, el privea doar cu ochi trupeşti şi îl vedea pe Domnul Hristos, dar nu vedea în El decât un om. El nici măcar nu putea recunoaşte Dumnezeirea Celui pe care Îl vedea, a Fiului lui Dumnezeu întrupat şi aspira să vadă pe Dumnezeu Tatăl!

Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl. Prin aceasta Domnul nu a voit să spună că Fiul este Dumnezeu Tatăl, ci că El şi Tatăl una sunt, că Ei sunt de o fiinţă.

În măsura în care Dumnezeu a putut să Se descopere pe Sine oamenilor [măsura fiind a putinţei de cuprindere a oamenilor] El S-a descoperit lor prin Fiul, care a venit între oameni ca om. Dumnezeu Tatăl nu S-a întrupat. Dumnezeu Duhul Sfânt nu S-a întrupat. Dar Dumnezeu Fiul S-a întrupat şi a venit cu trup omenesc între oameni.

Atunci, cum a putut El să îl arate pe Tatăl Său ochilor trupeşti ai oamenilor? Tocmai aşa a putut: întrupându-Se şi venind între oameni, descoperindu-Se oamenilor: descoperindu-Se lor pe Sine, pe Tatăl şi pe Duhul Sfânt, adică Treimea cea Sfântă, de o fiinţă, în Trei Ipostasuri [Persoane]: *Cel care M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl.*

Despre natura Lui dumnezeiască grăieşte Domnul aici. în aceaste, El este cu totul deopotrivă cu Tatăl, de o fiinţă cu El. De aceea, dacă Filip ar fi „văzut" dumnezeirea lui Hristos, el nu I-ar mai fi cerut: *Arată-ne nouă pe Tatăl.* Desigur, Filip nu ar fi putut să vadă dumnezeirea lui Hristos cea duhovnicească, de nevăzut cu ochii cei trupeşti. Dar el a putut vedea şi a văzut limpede minunile Domnului, care arătau puternic dumnezeirea Lui.

Fraţilor, chiar şi astăzi sunt unii care zic: „Arată-ne nouă pe Dumnezeu şi vom crede!" Unora ca aceştia trebuie să le răspundem: „Iată, îţi arătăm ţie pe Domnul Hristos - crede în El!"

Iar Domnul Hristos unora ca aceştia le zice: De douăzeci de veacuri sunt cu voi, oamenilor şi încă nu M-aţi cunoscut? De douăzeci de veacuri viaţa oamenilor s-a umplut de slava Lui, de minunile, puterea, harul, milostivirea, Sfinţii şi mucenicii Lui! Şi încă se mai află şi azi minţi slabe care întreabă: „Unde este Dumnezeu?"

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, deschide ochii sufletului celor care încă nu văd, ca să poată şi ei vedea măreţia Ta şi slava. Căci Ţie se cuvine toată mărirea şi mulţumita în veci. Amin.

22 septembrie

Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Foca, episcopul Sinopei

Sfântul Foca încă din tinereţile lui s-a deprins cu toată creştineasca virtute. Ca episcop al cetăţii lui de baştină, adică al Sinopei cea de lângă Marea Neagră, el a întărit credinţa adevăraţilor credincioşi cu pilda vieţii şi cu dumnezeieştile cuvinte ale gurii lui, scoţând pe mulţi închinători la idoli din întunericul barbariei şi aducându-i la adevărata credinţă, a lui Hristos. Pentru aceasta păgânii cei cu inimi învârtoşate 1-au urât de moarte pe Sfântul Foca.

Acesta a văzut printr-o vedenie dăruită lui de la Domnul că va lua moarte mucenicească: o turturea albă a venit şi s-a aşezat pe capul lui, purtând în cioc o cunună de flori minunate, pe care apoi a aşezat-o pe capul lui.

Sfântul Foca a auzit şi un glas, care a zis: „Iată paharul plin şi băutura amestecată, iar tu ai să-1 bei pe acesta!"

De la această vedenie plăcutul lui Dumnezeu a înţeles că în curând moarte mucenicească pentru mărturisirea lui Hristos Domnul va lua. El nu s-a temut, ci cu mulţumită şi recunoştinţă faţă de Dumnezeu s-a încins pentru calea muceniciei gătită lui.

La scurtă vreme, un anume principe, Africanus, 1-a chemat pe Sfântul Foca la anchetă, supunându-1 după aceea unor torturi bestiale. Torţionarii 1-au bătut cu sălbăticie şi i-au umplut tot trupul de răni. Apoi, ţinându-1 o vreme în temniţă, 1-au aruncat în apă clocotită, unde viteazul oştean al lui Hristos şi-a dat sfântul lui suflet şi s-a sălăşluit astfel întru bucuria Domnului său.

Sfântul sfinţit mucenic Foca a luat cununa veşnicei slave în timpul domniei împăratului Traian.

Pomenirea Sfântului proroc Iona

Acest sfânt prooroc a trăit cu mai bine de opt sute de ani înainte de Hristos. Sfânta Tradiţie zice că el a fost fiul văduvei din Sarepta Sidonului, pe care prorocul Ilie 1-a înviat din morţi.

Prin aceea că a fost înghiţit de o balenă uriaşă [un chit] în al cărei pântece a stat trei zile şi trei nopţi, el a închipuit cele trei zile pe care le-a stat Mântuitorul Hristos în

mormânt şi prin ieşirea lui din pântecele chitului, el a închipuit învierea Domnului nostru Hristos din morţi.

Toate cele privitoare la acest minunat prooroc al lui Dumnezeu se află scrise în Cartea proorocului Iona din Sfânta Scriptură a Vechiului Testament.

Pomenirea Sfântului mucenic Foca, grădinarul

Acest Sfânt Foca a fost compatriotul Sfântului sfinţit Foca pomenit tot întru această zi [vezi mai sus].

El a avut o grădină în cetatea Sinope de la Marea Neagră, pe care o cultiva cu mâinile lui. El miluia pe toţi trecătorii cu roade din grădina lui, iar sufletele aceloraşi le miluia cu cuvântul lui Dumnezeu.

Dar un anume dregător prigonitor al creştinilor, auzind de el şi de faptele lui, a trimis acolo soldaţi care să îl ucidă.

Sfântul Foca i-a primit pe soldaţi cu atâta ospitalitate neprefăcută, încât aceştia nu au mai avut curajul să împlinească crima poruncită. Dar Sfântul Foca nu i-a lăsat, ci i-a convins să-şi ducă misiunea până la capăt. La locul uciderii lui, deasupra sfintelor lui moaşte făcătoare de minuni, s-a ridicat o Sfântă biserică purtând hramul numelui lui.

Sfântul Foca este cu deosebire cinstit de marinari, iar ajutorul lui îl cheamă toţi cei care călătoresc pe mare.

Sfântul mucenic Foca, grădinarul a luat mucenicia la anul 320.

Pomenirea Sfântului cuvios Cosma de la Mânăstirea Zografu

Sfântul Cosma se trăgea dintr-o familie nobilă din Bulgaria. Când părinţii lui au voit să-1 însoare, Sfântul Cosma s-a refugiat la Muntele Athos.

El a fost sihastru şi mare făcător de minuni. El s-a nevoit cu toate nevoinţele pustniceşti într-o peşteră de lângă Mânăstirea Zografu.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu s-a arătat lui, nu numai o dată.

El este cunoscut ca cel mai mare ascet şi făcător de minuni dintre Părinţii zografiţi. Vestita chilie în care s-a nevoit în tăcere Sfântul Cosma, biruind acolo toate căpeteniile diavoleşti există şi astăzi, în partea de nord-vest a Sfintei Mânăstiri Zografu.Fiind plin de harul Duhului Sfânt al străvederii, el a arătat evenimente de la mari depărtări de timp şi spaţiu.

El a adormit întru bătrâneţi adânci, în douăzeci şi două de zile ale lunii septembrie din anul 1323, strămutându-se, după o viaţă plină de lupte duhovniceşti încununate de biruinţă, la cereştile locaşuri ale bucuriei Domnului Hristos.

Pomenirea Sfântului Petru cel milostiv

Acesta a fost un plăcut al lui Dumnezeu care s-a nevoit şi s-a săvârşit în veacul al şaselea (Vezi Cugetarea dintru această zi).

Pomenirea Sfântului Iona, presbiterul

Acest Sfânt Iona a fost tatăl Sfântului Teofan, scriitorul de canoane şi al Sfântului Teodor, scrisul.

El a fost făcător de minuni şi s-a săvârşit către Domnul la Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit, în veacul al nouălea.

Cântare de laudă la Sfântul proroc Iona

O, cetate a Ninivei! Tu colcăi de păcat,
Iar Domnul pe Iona trimite să te vindece pe tine!
Dar Iona nu vrea, fuge, de Domnul se ascunde.

Ci unde vrei tu, Iona, de la Domnul să fugi?
Iona adoarme, şi-n timpul somnului lui
Furtună mare Domnul ridică.
Domnul nu se grăbeşte, ci la timp potrivit,
El pe tine te află, proroce Iona!

Izbit fiind de valuri, de chit înghiţit,
Tu strigi: "O, de Cine am fugit?
Îndrăznit-am eu, vierme iar nu om, ca să fug de Cel
De care nimeni nu se poate ascunde!"

Domnul pe Iona bate dar îl şi miluieşte,
Şi prin a Lui providenţă îl proslăveşte în veci.
Tu ninivitenilor, proroace, să le proroceşti n-ai voit,
Dar printr-a chitului pedeapsă silit eşti acum
Lor să li-L vesteşti pe Hristos cel Veşnic!

Nu voieşti cu cuvinte? Vesti-L-vei deci prin fapte,
Vesti-vei aşadar a omului moarte şi înviere!

Ale tale fapte, Iona proroace, nu vor pieri nicicând,
Şi prin a ta pildă Domnul pururea oamenilor va grăi.

El prin tine pururea arăta-va a Domnului mare milă
Care te-a mântuit pe tine, şi cetatea Ninive.

Prin tine arăta-se-va puterea pocăinţei
Şi a lui Dumnezeu iertare.

Ţie ţi-a părut rău de un vrej ce s-a uscat,
Iar Domnul ţi-a arătat cu cât mai mult
Îi este Lui milă de oameni.

Pentru rugăciunile Sfântului prooroc Iona,
Mult îndurate Doamne,
Izbăveşte-ne pe noi de iadul cel de veci!

Cugetare

Când omul simte fără putinţă de tăgadă mila lui Dumnezeu asupra lui, el este uimit, ca trezit dintr-un somn urât şi îi este ruşine de orbirea lui în faţa marii milostiviri a lui Dumnezeu.

În vremea împăratului Iustinian era mai mare peste strângătorii de impozite din Africa un anume Petru, bărbat foarte bogat, dar foarte rău şi nemilostiv. Cerşetorii se plângeau mereu că nu au văzut niciodată măcar un bănuţ de la acest Petru.

Odată unul dintre ei a pus rămăşag că îl va face pe Petru să-1 miluiască şi fără să vrea. El atât de mult s-a ţinut de el cerşind în urma lui, încât de mânie, Petru 1-a lovit cu ce a avut la îndemână, iar la îndemână atunci a avut o pâine.

Bucuros, cerşetorul a luat pâinea şi a fugit, îndată după aceea Petru a căzut greu bolnav şi a avut o vedenie: se făcea că îl interoghează sălbatic diavolii din iad. Se afla acolo şi o balanţă. Pe unul din talerii acelei balanţe diavolii îngrămădeau păcatele lui Petru, iar celălalt taler stătea gol, ridicat în sus.

În jurul talerului gol plângeau îngerii, căci nu puteau afla nici măcar o singură faptă bună care să echilibreze măcar un pic balanţa vieţii lui Petru.

Unul dintre îngeri a zis: "Nu avem decât pâinea cu care 1-a lovit mânios, alaltăieri, pe acel cerşetor.»

Îngerii au pus acea pâine pe cântar şi pâinea a biruit greutatea păcatelor lui Petru.

Terminându-se vedenia, Petru şi-a zis: "Cu adevărat, nu vedenie, ci adevăr aievea văzut-am eu acum, căci toate păcatele din copilăria mea şi până acum s-au perindat sub ochii mei. Iar dacă acea pâine pe care am aruncat-o cu mânie în cerşetor a avut atâta putere, oare câtă putere nu vor avea milosteniile pe care le voi face de bună voie, cu dragă inimă şi din toate puterile mele?»

De atunci înainte Petru s-a făcut cel mai milostiv bărbat din cetate. El şi-a împărţit toate averile săracilor şi s-a vândut pe sine rob pentru treizeci de galbeni de aur.

Dar şi pe aceştia i-a împărţit ca milostenie la săraci, întru numele lui Hristos. De atunci el s-a numit Petru cel milostiv.

Luare aminte

Să luăm aminte la mânia lui Dumnezeu împotriva regelui Iosafat (II Paralipomena 18-20):

- *La cum Iosafat s-a aliat cu idolatrul regele Ahab şi aproape că a pierit;*
- *La cum el s-a aliat şi cu regele Ohozia şi iarăşi a suferit pierderi mari;*
- *La cum Domnul nu voieşte ca cei credincioşi să se unească cu necredincioşii.*

Predică despre Duhul Sfânt Domnul, Mângâietorul

Şi Eu voi ruga pe Tatăl şi alt Mângâietor vă va da vouă, ca să fie cu voi în veac (Ioan 14: 16).

Fraţilor, acolo unde este iubire, poruncă nu mai există. Rugămintea ia locul poruncii, între cei care au dragoste unul faţă de celălalt, rugămintea are o putere mai mare decât o are porunca între cei care nu se iubesc.

Sfântul proroc Isaia numeşte Sfânta Treime mare sfat (Isaia 9: 5), iar pe Fiul întrupat al lui Dumnezeu Înger de mare sfat - adică, Vestitor.

Dar ce legătură are acest Sfat cu unitatea din sânul Treimii? Dar omul însuşi unul singur este şi totuşi zicem că el se sfătuieşte cu sine însuşi. Căci mintea omului o întreabă pe voinţa lui: "Poţi tu aceasta?" Apoi o întreabă pe inima omului: "Voieşti tu aceasta?" Apoi voinţa şi inima omului împreună o întreabă pe mintea lui: "Ştii tu cum să facem noi ca să dobândim aceasta?" Şi cu toate acestea omul care se sfătuieşte astfel cu sine este unul singur, o singură persoană.

Desigur, nu am adus aici decât o comparaţie palidă şi plină de eroare a modului în care are loc Sfatul din sânul Sfintei Treimi, căci între Persoanele Sfintei Treimi nu există ignorare a voii Uneia din partea Celorlalte Două, nici subordonare a Vreuneia faţă de Cealalte Două, ci deplină armonie şi egalitate domneşte între Persoanele Sfintei Treimi. Ceea ce voieşte Tatăl, imediat voiesc şi Fiul şi Duhul Sfânt.

Şi alt Mângâietor vă va da [Tatăl] vouă. Să observăm cu câtă siguranţă ne grăieşte nouă Fiul lui Dumnezeu! Este siguranţa Aceluia care ştie că orice va cere sau va sfătui să se facă se va şi împlini grabnic şi va fi şi binecuvântat de marele sfat al Sfintei Treimi!

Tatăl va voi să trimită, iar Duhul va primi cu bucurie să fie trimis! Fiul lui Dumnezeu nu zice: Mă voi ruga Tatălui Meu ca să vă trimită şi cred că vă va trimite. Ci El zice: Mă voi ruga Tatălui Meu ca să vă trimită şi El vă va trimite: Eu voi ruga pe Tatăl şi alt Mângâietor vă va da vouă, ca să fie cu voi în veac. Prin aceste cuvinte se descoperă deplina egalitate a Fiului cu Duhul Sfânt.

Cu alte cuvinte Domnul zice: Tatăl vă va trimite vouă alt Mângâietor, egal în putere cu Mine, De o fiinţă cu Mine şi de aceeaşi cinste cu Mine. El puternic este ca să lucreze pentru Mine în modul Lui propriu, potrivit însuşirilor Lui de Persoană Dumnezeiască, care sunt doar ale Lui, diferite de însuşirile Persoanei Mele, care sunt Fiu.

O, fraţilor, oare vedem noi cum lucrează tainic mântuirea noastră Persoanele cele Nedespărţite ale Sfintei Treimi? Oare vedem noi ai Cui suntem? Oare ve-

dem noi care este cinstea noastră, de câtă onoare suntem noi învredniciţi, noi cei muritori şi plini de păcate?

O, prea cinstită şi prea slăvită Treime Sfântă Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi păcătoşii, Căci noi numai Ţie Unuia ne închinăm şi pe Tine te slăvim în veci. Amin.

23 septembrie

Pomenirea zămislirii cinstitului slăvitului proroc, Înaintemergător şi Botezător al Domnului, Ioan

Întru această sfântă zi:

- ✓ *prăznuim milostivirea, minunile şi înţelepciunea Domnului şi Dumnezeului nostru;*
- ✓ *prăznuim milostivirea Lui către dreptcredincioşii părinţi ai Sfântului Ioan Botezătorul, marele preot al Legii Vechi, Zaharia şi soţia lui, Elisabeta, care toată viaţa lor au dorit să aibă fiu de la Dumnezeu şi s-au rugat Lui pentru aceasta cu lacrimi;*
- ✓ *prăznuim minunile Lui, între care se numără aceea că a dat rod pântecelui Elisabetei, care se afla la adâncile ei bătrâneţi;*
- ✓ *prăznuim înţelepciunea Lui, carele bine a potrivit şi rânduit mântuirea noastră.*

Dumnezeu a avut planul Său măreţ cu pruncul Ioan: anume, ca el să fie prorocul şi înaintemergătorul lui Hristos Domnul, Mântuitorul lumii.

Prin îngerii Lui, Dumnezeu a vestit naşterea lui Isaac vârstnicei Sara, naşterea lui Samson femeii sterpe a lui Manoe şi a lui Ioan înaintemergătorul celor vârstnici şi fără de rod părinţi Zaharia şi Elisabeta. Toţi aceştia au fost oameni cu care Dumnezeu a avut anume planuri măreţe foarte, iar naşterile lor au fost vestite de îngeri.

Cum să se poată naşte copii unor părinţi sterpi şi pe deasupra vârstnici? Dacă cineva doreşte să înţeleagă acestea, atunci să nu se ducă şi să-i întrebe pe oameni, căci oamenii nimic nu vor şti să spună; să nu se ducă şi să întrebe ştiinţa naturală, căci nici aceasta nu îi va putea învăţa nimic: faptele despre care întreabă sunt mult mai sus şi dincolo de ştiinţa naturală. Ci mai curând, să meargă şi să privească la Puterea lui Dumnezeu carele a făcut toate din nimic cu Cuvântul şi care nu a avut nevoie de părinţi, tineri sau vârstnici, ca să îl facă pe întâiul om, Adam.

Ci, decât să fim curioşi în zadar, mai bine să ridicăm slavă lui Dumnezeu carele nea descoperit nouă păcătoşilor Puterea Lui cea mare şi mare milostivirea şi înţelepciunea Lui care străbat dincolo de orice lege naturală; întru care lege am rămâne legaţi ca într-o temniţă dacă nu ar fi aceste mari minuni ale lui Dumnezeu, minuni care ne ajută să nu cădem în deznădejde şi în uitarea de El.

Pomenirea Sfintei muceniţe Iraida

În unele locuri ea este numită şi Rhais sau Raida. Ea a fost fecioară din cetatea Batan din Egipt, de aceea se crede că a fost de neam egiptean.

Ea a ieşit odată la fântână, lângă mare, ca să scoată apă şi a văzut acolo o corabie încărcată cu oameni creştini: preoţi, diaconi, monahi, femei şi fecioare, întrebând, a aflat că toţi aceia urmau să fie chinuiţi şi omorâţi pentru Hristos de către prigonitorii creştinilor.

Inima Iraidei s-a aprins atunci cu duhul şi cu dorirea de a muri împreună cu aceia pentru Domnul Dumnezeu. Lăsându-şi vasele la fântână, ea a urcat în corabie şi a mărturisit că şi ea este creştină.

Atunci îndată au legat-o împreună cu ceilalţi şi au dus-o la cetatea egipteană Antinopolis. După chinuri de multe feluri, Raida a fost întâia decapitată, iar ceilalţi au urmat după ea. Ea a luat mucenicia cu cinste şi s-a proslăvit la începutul veacului al patrulea.

Pomenirea Sfântului nou mucenic Nicolae, pantopolitul

Sfântul Nicolae acesta a luat mucenicia tânăr fiind, la anul 1672, din necuratele mâini ale turcilor din Constantinopol.

Tatăl lui venise la Constantinopol din Thessalia şi din pricină că avea o prăvălie cu multe feluri de mărfuri, fiul lui, Nicolae s-a numit pantopolitul.

Turcii au făcut asupra lui Nicolae presiuni mari ca să treacă la islam, dar el s-a ţinut tare ca stânca. De aceea turcii 1-au decapitat pe Nicolae, care astfel s-a strămutat întru veşnica Împărăţie a Cerurilor.

Sfintele lui moaşte odihnesc în Mânăstirea Xiropotamu din Sfântul Munte Athos.

Pomenirea Sfântului nou mucenic Ioan din Koniţa, Albania

Ioan acesta a fost musulman din părinţi musulmani. Văzând în felurite locuri şi împrejurări puterea mai presus de înţelegere a credinţei creştine, el a voit să primească Sfântul Botez.

Din această pricină a fost denunţat înaintea unui tribunal musulman. Torturat bestial de către turci la Aitolia, pentru mărturisirea lui creştină, el a fost decapitat la anul 1814.

Înaintea execuţiei Ioan a strigat: „Pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta!"

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Iraida [Raida]

Fecioara de virtute plină
să scoată apă a ieşit,
Dar la maica ei nu s-a mai întors,
ci a pornit la Domnul.

Raida de bună voie
să moară pentru Hristos
A primit.
El mai scump i-a fost ei decât o mamă.
Corabia de mucenici
plină e gata de drum.
„Primiţi-mă şi pe mine!"
a strigat muceniţa.

„Roabă lui Hristos sunt şi eu,
El pentru mine e totul.
Voiesc pentru El să mor,
jertfa mea Lui să-i fie cântare.
Chinul meu fie-i lui cântare de laudă,
Cântarea de laudă
a suferinţei pentru adevăr.
O, primiţi-mă şi pe mine,
să mor pentru Domnul meu. "

Raida pentru Hristos a murit,
Şi s-a învrednicit de fericită veşnicie.
Pentru rugăciunile ei,
Doamne, miluieşte-ne pe noi.

Pentru rugăciunile Sfintei muceniţe Raida, Doamne,
Primeşte şi a noastră jertfă de laudă!

Cugetare

Cel care dăruieşte săracilor, dăruieşte lui Dumnezeu. Acesta este înţelesul învăţă-turii Sfintei Evanghelii, care a fost întărit de-a lungul veacurilor de trăirea Sfinţilor.

Venindu-şi în simţiri şi pocăindu-se, Petru cel milostiv a început să-şi risipească averea săracilor ori de câte ori avea prilej.

Odată Petru a întâlnit un om ce de abia scăpase cu viaţa dintr-o corabie nau-fragiată. El era gol. Omul i-a cerşit nişte haine. Petru şi-a scos haina de dea-supra, care era foarte scumpă şi 1-a îmbrăcat pe naufragiat.

La scurtă vreme după aceea, el şi-a văzut haina scoasă la vânzare în vitrina unei prăvălii.

Petru s-a întristat văzând că acela i-a vândut haina, în loc să o folosească. El a gândit: „Nu sunt vrednic; Domnul nu primeşte milostenia mea."

Dar Domnul i S-a arătat lui Petru în vis. El i S-a arătat sub chipul unui tânăr foarte frumos, ce strălucea mai mult decât soarele. El purta coroană cu cruce şi era îmbrăcat cu mantia cea scumpă a lui Petru.

„Petre, de ce eşti trist?" a întrebat Domnul.

„Doamne, cum să nu fiu trist, când văd cele dăruite de mine scoase la vânzare?"

Atunci Domnul 1-a întrebat: „Au recunoşti tu straiul ce îl port Eu acum?"

Petru a zis: „ Îl recunosc, Doamne. E straiul ce 1-am dat acelui gol."

Atunci Domnul i-a zis iar: „De aceea, să nu mai fii trist. Tu 1-ai dat omului celui gol, dar Eu însumi 1-am primit şi laud fapta ta."

Luare aminte

Să luăm aminte la păcatele regelui Ioram şi la pedeapsa lui Dumnezeu asupra lui (II Paralipomena 21):

- *La cum Ioram i-a ucis pe toţi fraţii lui şi a ridicat iar idoli prin dumbrăvi şi pe dealuri;*
- *La cum duşmanii lui i-au prădat şi i-au robit pământul;*

- *La cum a fost lovit de o boală cumplită, de a murit în chinuri, ieşindu-i măruntaiele toate pe gură cu încetul şi nimeni nu a plâns după el.*

Predică despre Duhul Sfânt Domnul, carele de la Tatăl purcede

Iar când va veni Mângâietorul, pe care Eu Îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine (Ioan 15: 26).

Fraţilor, adâncă şi de nepătruns este taina Firii dumnezeieşti a lui Dumnezeu. Dar Dumnezeu nici nu a ascuns-o pe ea de la ochii noştri, nici nu ne-a descoperit-o pe deplin. El ne-a descoperit nouă numai cât putem noi duce, ca oameni slabi şi neputincioşi cu duhul ce suntem şi numai pe cât este de folos pentru mântuirea noastră.

Privitor la Duhul Sfânt Domnul, ni s-a descoperit că El de la Tatăl purcede şi că ne este trimis de Fiul. Nimeni să nu îndrăznească a iscodi mai mult! - Ca nu cumva să cadă în greşeală. Din moment ce El de la Tatăl purcede, înseamnă adeverit că El este de o fiinţă cu Tatăl; din moment ce El este trimis de Fiul spre a îi continua lucrarea mântuirii în lume, adeverit este că El de o fiinţă este şi cu Fiul.

Domnul zisese mai înainte despre Tatăl: Mărturiseşte despre Mine Tatăl (Ioan 8: 18). Iar acum zice şi despre Duhul Sfânt: Duhul Adevărului...va mărturisi despre Mine. Amândouă aceste mărturii una şi aceeaşi mărturie sunt: de aceea vorbeşte Domnul Hristos o dată despre una şi altă dată despre cealaltă. Cel care dă mărturie şi Cel despre care se dă mărturie De o fiinţă sunt, căci Domnul nu îngăduie ca mărturia ce se va da despre El generaţiilor viitoare să fie mai mică decât cea dată despre El în trecut.

Astfel, noi vorbim în termeni omeneşti când numim durate în timp; în realitate, Cei Trei dau veşnic mărturie în ceruri, după cuvântul Evangheliei: ***Căci Trei sunt care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul şi Sfântul Duh şi Aceşti Trei Una sunt (I Ioan 5: 7).***

Există unii care spun că Duhul Sfânt purcede de la Tatăl şi de la Fiul. Dar cine şi când le-a descoperit lor aceasta? Noi ştim că Duhul Sfânt de la Tatăl purcede, căci aşa ne-a propovăduit nouă Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Prin urmare, noi respingem aceste adăugiri la credinţa noastră ortodoxă, căci ele nu concordă cu cuvintele pe care Domnul însuşi le-a rostit, în afară de aceasta, inimile noastre trebuie mai întâi să fie foarte curate dacă vrem să înţelegem curat cuvintele Domnului celui Preacurat. De aceea, să ne curăţim mai întâi de toate felurile de patimi, mai

curând decât să iscodim cu obrăznicie şi cu inimi necurate adâncimile de nepătruns ale Fiinţei lui Dumnezeu; căci unii ca aceştia totdeauna cad în erezie şi îşi pierd sufletele pe veci.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti înfricoşat şi mărit, noi cu umilinţă îţi mulţumim pentru că ne-ai trimis nouă pe Unul Născut Fiul Tău şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Aşa, ai binevoit şi ne-ai descoperit nouă păcătoşilor că nu fii ai întunericului suntem, ci mai degrabă fii ai luminii, carele pururea Ţie ne închinăm şi pe Tine te mărim în veci. Amin.

24 septembrie

Pomenirea Sfintei mari muceniţe şi întocmai cu apostolii, Tecla

Ea s-a născut la Iconium din părinţi foarte slăviţi, dar păgâni. Ajungând la vârsta de optsprezece ani, ea a fost logodită cu un tânăr, tocmai la vremea în care la Iconium a sosit Sfântul apostol Pavel împreună cu Varnava, ca să predice Sfânta Evanghelie. Ascultând cuvântările Sfântului Pavel timp de trei zile şi trei nopţi, Tecla s-a convertit la creştinism şi s-a făgăduit pe sine unei vieţi de feciorie.

Auzind că nu mai voieşte să se mărite cu bărbatul logodit ei, mama ei a încercat să o facă să se răzgândească şi nereuşind, a trecut la ameninţări şi la chinuri: a bătut-o, a torturat-o şi a înfometat-o. La urmă, maica cea plină de răutate a dat-o pe mâna judecătorului căruia i-a cerut să o ardă pe Tecla de vie. Judecătorul a aruncat-o pe Tecla în foc, dar Dumnezeu a păzit viaţa ei neatinsă.

După aceea, Sfânta muceniţă Tecla a urmat Sfântului apostol Pavel la Antiohia. Atras de marea ei frumuseţe trupească, un anume bătrân al acelei cetăţi şi-a dorit-o lui de soţie şi a voit să o ia cu sila, dar Tecla a scăpat de apucarea lui.

Păgânul şi înrăutăţitul bătrân a acuzat-o în faţa eparhului că este creştină şi de aceea dispreţuieşte căsătoria.

Eparhul a osândit-o la moarte şi a aruncat-o la fiare, dar fiarele nu sau atins de trupul sfintei fecioare. Uimit peste măsură de aceasta, eparhul a întrebat-o pe Tecla: „Cine eşti tu şi ce putere ai că nimic nu poate să-ţi facă ţie rău?"

Tecla i-a zis: ***„Eu sunt roaba Dumnezeului Celui Viu."***

Eparhul atunci a slobozit-o, iar Tecla a mers şi a propovăduit Evanghelia la popor. Ea a adus pe mulţi la credinţa sfântă în Hristos, între aceştia şi pe Trifena, o prea cinstită văduvă, foarte slăvită şi bogată.

Apoi, luând binecuvântarea Sfântului apostol Pavel, ea s-a retras într-un loc pustiu de lângă Seleucia. Acolo s-a nevoit întru pustnicie vreme îndelungată, vindecând bolnavi, lucrând minuni puternice şi aducând pe mulţi la Hristos.

Vracii şi vrăjitorii din Seleucia o urau de moarte şi au trimis la ea nişte tineri necuraţi care să o necinstească, căci credeau că fecioria ei este cea de la care îi vine puterea minunilor. Tecla a fugit de acei desfrânaţi, însă în pericol fiind să cadă în

mâinile lor, ea s-a rugat lui Dumnezeu pentru ajutor. Atunci o stâncă mare s-a deschis şi sfânta fecioară şi mireasă a lui Hristos a intrat în piatră. Stânca i-a fost scăpare şi mormânt.

Despre această mare sfântă, Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „îmi pare că o văd pe această fericită fecioară, cum oferă Domnului Hristos cu o mână fecioria, iar cu cealaltă, mucenicia."

Pomenirea Sfântului Ştefan, întâiul rege încoronat al Serbiei

El a fost uns rege al Serbiei la ctitoria lui voievodală de la Jicea de către Sfântul Sava, fratele lui trupesc şi părinte duhovnicesc.

El a fost creştin adevărat, râvnitor şi plin de cucernicie, domnitor înţelept şi iubitor de pace. Împreună cu fratele lui, Sfântul Sava, el a ridicat Ortodoxia sârbă pe culmi mari de slavă şi strălucire.

La dorinţa lui, Sfântul Sava, fratele lui, 1-a tuns monah mai înainte de moarte, dându-i numele de Simon.

El s-a săvârşit către Domnul în douăzeci şi patru de zile ale lunii septembrie, la anul 1224.

Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni odihnesc la Mânăstirea Studeniţa.

Sfântul David (mai înainte, cneazul Dimitrie), fiul lui Vukan, fratele acestui Sfânt rege Ştefan, a zidit Mânăstirea de la Lim unde însuşi a fost tuns monah.

Sfântul rege Vladislav, fiul regelui Sfânt Ştefan, a zidit Mânăstirea Mileşeva, în care a adus sfintele moaşte ale Sfântului Sava de la Târnovo.

Acesta a fost părintele săracilor. Monedele bătute în vremea lui purtau inscripţia „Vladislav, robul lui Hristos."

Cântare de laudă la Sfânta mare muceniţă Tecla, întocmai cu apostolii

Cea cu Sfinţii apostoli întocmai Tecla,
Între fecioare întâia muceniţă,
Trupul duhului ei şi l-a supus
Apoi cu trup şi suflet s-a supus lui Hristos.

De aceea i s-au supus ei toate.
Ei toate i s-au supus:
Focul cumplit şi sălbaticele fiare.
Diavolii cumpliţi şi slăbiciunile omeneşti,
Toate s-au supus credinţei ei
Şi curăţiei,
Toate ascultătoare s-au făcut
Sfintei fără de vină, miresei lui Hristos.

Oare nu e o mamă comoară fără preţ?
Şi totuşi nici o mamă nu se compară cu Domnul.

Iar logodnicul cel trupesc
Doar lut este 'naintea slavei lui Hristos.
Bogăţiile toate şi frumuseţea trupească
Sunt doar vis deşart şi vânt ce nu rămâne.

Doar Piatra Hristos rămâne veşnic,
Neclintită nici de val, nici de veac,
El este Logodnicul Teclei, muceniţa,
El este Hristos. al regilor Rege.

O, Sfântă mare muceniţă Tecla
Ce întocmai cu apostolii eşti,
Roagă-te lui Hristos Mântuitorul
Ca să ne mântuie pe noi de păcatele noastre.

Cugetare

Orice sfânt aproape stă de locul în care este chemat numele lui întru ajutor sau în locul anume afierosit lui, întru care se pomeneşte viaţa şi sfinţenia lui. Cei văzători cu duhul îi văd aievea pe sfinţi. Chiar şi cei care nu sunt văzători cu duhul, dar cred totuşi tare şi cu adevărat, vor trăi la timpul cuvenit ceasul în care îi vor vedea.

Sfântul Cosma de la Zografu a fost văzător cu duhul, încă de tânăr. Odată, la praznicul Buneivestiri, el a mers cu alţi părinţi la Mânăstirea Vatopedi pentru sărbătoare, iar în timpul mesei de la trapeză el a văzut o doamnă de o frumuseţe împărătească şi plină de maiestate, care rânduia cu autoritate şi poruncea toate cele de trebuinţă şi chiar slujea la masă. Aceasta nu a fost doar o vedenie de o clipă, ci ea a durat mult timp şi în biserică şi la trapeza monahilor.

Sfântul Cosma a rămas uimit cu duhul şi cu totul în nedumerire. Nicicum nu se cuvenea să se vadă femeie în Sfântul Munte şi încă în Mânăstire.

Când a povestit acestea fraţilor lui de la Zografu, zicând că totuşi nu se cuvine cu nici un chip ca să se vadă femei în mânăstirile din Sfântul Munte Athos, fraţii lui, uimiţi şi ei, i-au zis că aceea a fost numai şi numai Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care este împărăteasa Sfântului Munte Athos. Inima uimită a Sfântului Cosma s-a umplut atunci de bucurie.

El a fost văzător cu duhul până la adâncile lui bătrâneţi.

Atunci, stând la rugăciune în peştera lui, a văzut sufletului părintelui egumen al Hilandarului înălţându-se la ceruri şi luptând să treacă prin vămile văzduhului, unde luptau să îl împiedice mulţi draci. Sfântul Cosma a trimis grabnic cuvânt la monahii din Hilandar ca să se roage pentru egumenul lor cel adormit. Dar monahii au râs când au primit cuvântul Sfântului Cosma, zicând că egumenul lor tocmai s-a dus la chilie ca să se pregătească de slujirea Sfintei Liturghii. Dar când au intrat în chilia egumenului ei au văzut că el zace mort.

Luare aminte

Să luăm aminte la păcatul regelui Ohozia şi la pedeapsa lui Dumnezeu asupra lui (II Paralipomena 22):

- *La cum Ohozia a făcut ceea ce este rău înaintea lui Dumnezeu, căci s-a făcut părtaş casei nelegiuite a lui Ahab;*
- *La cum Ohozia a fost ucis, împreună cu mulţi dintre rudeniile lui.*

Predică despre Duhul Sfânt, slăvitorul

Acela [Duhul Sfânt] Mă va slăvi, pentru că din al Meu va lua şi vă va vesti (Ioan 16: 14).

Duhul Sfânt întocmai este în putere cu Tatăl şi cu Fiul. Tot ceea ce face Tatăl, poate face şi Fiul, poate face şi Duhul Sfânt. Tot ceea ce cunoaşte Tatăl, cunoaşte şi Fiul, cunoaşte şi Duhul Sfânt.

Dar, potrivit iubirii fără de sfârşit a fiecăruia faţă de ceilalţi şi după nesfârşita Lor înţelepciune cu privire la planul de mântuire al lumii, Ei Se arată oamenilor pe rând, din punctul de vedere al temporalităţii omului.

Aşa cum Tatăl îl slăveşte pe Fiul, aşa şi Fiul îl slăveşte pe Tatăl, aşa şi Duhul Sfânt îl slăveşte pe Fiul.

Acela Mă va slăvi. Dar oare nu S-a slăvit Fiul pe Sine însuşi? Cu adevărat, S-a slăvit, dar nu la măsura la care ar fi putut merge slava Lui; ci numai la măsura pe care au putut-o primi sau suporta oamenii acelui timp. În timp, Duhul Sfânt va descoperi din ce în ce mai mult slava Fiului lui Dumnezeu, când El, Mângâietorul, va umple credincioşii cu darurile harului Său.

Acela Mă va slăvi. Fraţilor, Domnul grăieşte aceste cuvinte şi ca o lecţie pentru noi, ca să înţelegem că de vom lucra faptele cele bune, noi vom lăsa altora sarcina de a ne slăvi pe noi şi vom urma pilda Domnului, necăutând anume să ne slăvim noi pe noi înşine.

Pentru că din al Meu va lua şi vă va vesti. Prin aceste cuvinte Domnul a descoperit unimea dintre Duhul Sfânt şi Sine, iar nu vreo subordonare faţă de Sine a Duhului Sfânt.

Mai înainte de aceasta, El a zis: ***Acela, Duhul Adevărului, vă va călăuzi la tot adevărul (Ioan 16: 13).*** Aşa încât ucenicii nu cumva să se înşele şi să creadă că Duhul cunoaşte mai mult adevăr decât Fiul sau că Duhul este mai mare decât Fiul, El a descoperit că Duhul din al Meu va lua şi vă va vesti.

Hristos puternic a fost să îi călăuzească pe ucenici la tot adevărul, numai că ucenicii la acel ceas nu erau pregătiţi ca să primească tot adevărul. De aceea va călăuzi Duhul Sfânt oamenii la tot adevărul, la timpul cuvenit. Dar, călăuzind Duhul oamenii la tot adevărul, El nu le va descoperi nimic pe care să nu îl ştie şi Fiul, necum unele care să fie contrare învăţăturii şi voii Fiului. De aceea a zis Domnul: Pentru că din al Meu va lua şi vă va vesti.

O, minunea unimii Sfintei Treimi, o, puterea Focului Treimic, lumina şi iubirea uneia şi aceleiaşi flăcări!

O, Sfântă şi Preasfântă Treime, aprinde şi întru inimile noastre focul cel dumnezeiesc, Căci noi Ţie ne închinăm, întru Tine credem şi pe Tine te mărturisim în veci, Amin! Şi pe Tine te mărim, Ţie îţi mulţumim, pe Tine te cinstim şi Te prea înalţăm în veci. Amin.

25 septembrie

Pomenirea Sfintei Preacuvioasei Eufrosina

Eufrosina a fost fiica lui Pafnutie, bărbat slăvit şi bogat din Alexandria. Părinţii ei, multă vreme fără nici un copil, s-au rugat lui Dumnezeu cu lacrimi să le dăruiască prunc şi o primiră de la Domnul pe ea, Eufrosina.

Binecredincioşii şi cucernicii ei părinţi şi-au crescut fiica în cea mai aleasă educaţie creştină.

Nevoind să se căsătorească, Eufrosina a plecat în taină din casa părintească, şi-a luat haine bărbăteşti şi a intrat într-o mânăstire de monahi zicând despre sine că este eunuc al împăratului Teodosie şi că se numeşte Smaragd.

Egumenul a primit-o şi a rânduit-o în ascultarea Părintelui Agapit. Cu postul, cu nevoinţele şi cu rugăciunea părutul Smaragd a întrecut repede pe toţi fraţii din mânăstire.

Când Smaragd a împlinit în acea mânăstire cu totul treizeci şi opt de ani de aspre nevoinţe monahiceşti, tatăl Pafnutie a venit să cerceteze mănăstirea, iar egumenul 1-a îndreptat pentru sfat şi pentru rugăciune la îmbunătăţitul călugăr Smaragd. Smaragd 1-a recunoscut îndată pe Pafnutie, dar Pafnutie nu 1-a mai recunoscut pe Smaragd.

Când tatăl şi-a mărturisit durerea pentru fiica pierdută, Smaragd 1-a mângâiat şi i-a zis să nu deznădăjduiască, că va apuca să-şi viadă fiica iar, în această viaţă. Apoi 1-a îndemnat să revină peste trei zile.

Când Pafnutie a venit iar, Smaragd zăcea pe patul ei de moarte. Atunci cel care murea i-a zis lui Pafnutie: „Eu sunt Eufrosina, fiica ta, tată."

Multă vreme, tatăl a rămas fără grai. După ce Eufrosina şi-a dat cea mai de pe urmă suflare, tatăl ei a plâns mult.

După ce au dus-o la cinstită îngropăciune, tatăl Pafnutie a luat asupra sa voturile monahale şi s-a sălăşluit în acea mânăstire, în chilia fiicei lui. După zece ani de nevoinţe, Pafnutie a intrat şi el în odihna Domnului lui şi al nostru, al tuturor.

Pomenirea Sfântului Preacuvios Serghei de Radonej

Sfântul Serghei din Radonej a fost un mare nevoitor şi luminător al Bisericii ruse. El s-a născut în anul 1313, la Rostov, din binecredincioşi părinţi, Chiril şi Maria.

După moartea părinţilor lui, Vartolomeu - căci aşa s-a numit Sfântul la naştere - s-a făcut monah şi a întemeiat Mânăstirea Sfintei Treimi în codrii Radonejului.

El a fost un rob smerit şi blând al lui Dumnezeu, care nu a cunoscut în viaţă decât nevoinţele şi rugăciunea. Din pricina curăţiei inimii lui pe el 1-a învrednicit Dumnezeu de darul facerii de minuni, căci a înviat şi un mort întru numele lui Hristos. Preasfânta Născătoare de Dumnezeu s-a arătat lui de multe ori.

Cneji şi vlădici au venit la el pentru sfat. El 1-a binecuvântat pe cneazul Dimitri Donskoy şi i-a prorocit biruinţă în bătălia de eliberare a Rusiei de tătari.

El vedea în inimile oamenilor, precum vedea şi evenimentele ce aveau să fie.

Mânăstirea lui a fost plină de monahi, încă din timpul vieţii lui şi veac după veac, a fost unul dintre cele mai importante centre de viaţă duhovnicească şi loc făcător de minuni.

Sfântul Serghie s-a săvârşit către Domnul la anul 1392. După fericita lui adormire, el s-a arătat de multe ori celor mai diverşi oameni.

Pomenirea Sfintei Preacuviose Eufrosina din Suzdal

Numele ei la naştere a fost Teodula. Ea a fost fiica lui Mihail Vsevolodovici şi logodnica lui Mana, cneazul Suzdalului.

Ea nu a voit deloc să se mărite şi s-a rugat lui Dumnezeu să o păzească întru feciorie până la moarte. Pe când o duceau la Suzdal pentru cununie, logodnicul ei, Mina, a murit subit.

Sfânta Eufrosina atunci nu s-a mai întors la casa părinţilor ei, ci a intrat într-o mânăstire din Suzdal, unde s-a nevoit călugăreşte până la moartea ei.

Dumnezeu a învrednicit-o de darul facerii de minuni. Ea s-a săvârşit cu pace către Domnul la anul 1250.

Cântare de laudă la Sfântul Preacuvios Serghei din Radonej

Pildă de rugăciune şi blândeţe
Sfântul Serghie este,
încă din fragede tinereţi.

El de mic iubit-a
pe Domnul şi frumuseţea Lui.

El întru sine insuflat-a chip senin inimii
Şi bunătate.

El codrul prefăcutu-l-a
în loc sfânt lui Dumnezeu.

El lepădat-a a lumii deşertăciune toată.
El nu s-a mâniat nicicând,
Ci cu totul liniştit a fost
şi blând către tot omul.

Doar cu vicleanul fost-a el crud.
Cu potrivnicul lui Dumnezeu, cu tatăl minciunii,
Care suflete de oameni cată să apuce,
Serghie cumplit a luptat, cu măiestrie,
Neobosit, până ce biruinţa a fost a lui.

Aşa săvârşitu-s-a Avva,
dar pururi a rămas
Ca un stâlp de foc poporului rus,
Ca un rugător al lui înaintea lui Dumnezeu,
Cerând pentru ei toate binecuvântările,
Şi pogorând a Domnului binecuvântare
De la cer la poporul de jos.

Sfinte Părinte Serghie,
Roagă-te pururea pentru noi, credincioşii!
Pentru pacea Bisericii şi al tău popor,
Şi pentru slava Domnului Hristos,
Roagă-te pentru noi pururea!

Cugetare

Un sfânt nu străluceşte niciodată la exterior. Toată bogăţia lui se află înlăuntru, în sufletul şi inima lui.

A venit odată un mujic la mânăstirea Sfântului Serghei, de la mare depărtare. Când a cerut monahilor să îl vadă pe egumenul lor, ei i-au zis că acesta se află la grădină. Mujicul a mers la grădină, dar acolo nu a văzut decât un bătrân îmbrăcat în haine peticite care lucra la un strat. Mujicul s-a întors la mânăstire foarte nemulţumit, zicându-şi că monahii şi-au bătut joc de el. Astfel, ca să îşi facă mai limpede dorirea, mujicul a cerut monahilor să-1 vadă anume pe Părintele Serghei, vestitul egumen al mânăstirii.

Tocmai atunci Sfântul Serghie intra pe poarta mânăstirii. El i-a dat bun venit ţăranului, apoi 1-a chemat şi i-a slujit la masă. El i-a citit inima şi a văzut proasta părere pe care şi-o făcuse ţăranul despre hainele lui. Pentru aceasta 1-a mângâiat şi i-a făgăduit că îl va vedea pe Serghie cel căutat îndată.

Tot atunci la mânăstire a sosit şi un cneaz, înconjurat de o suită formată din boieri distinşi, care s-au plecat îndată până la pământ înaintea bătrânului celui peticit care tocmai îl slujise la masă pe el, mujicul. Cneazul şi boierii au cerut smerit binecuvântarea bătrânului.
Monahii atunci 1-au scos pe mujic afară din încăpere, ca să facă loc distinşilor oaspeţi. Astfel, mujicul a privit de la depărtare pe acela care fusese atât de aproape de el tot timpul. El s-a prihănit pe sine pentru prostia lui şi i-a fost foarte ruşine.

După ce cneazul şi suita lui au plecat, el a venit repede şi a căzut la picioarele Sfântului şi 1-a rugat să-1 ierte pentru mojicia lui.

Dar marele Sfânt l-a îmbrăţişat şi i-a zis: „Nu fi trist, fiule, căci tu singur ai văzut cu adevărat ce sunt: un ţăran îmbrăcat în haine proaste, adică un nimic. Pe când toţi ceştilalţi s-au înşelat, gândind că sunt vreun lucru mare."

Luare aminte

Să luăm aminte la dreptatea, apoi la nedreptatea Regelui Ioaş şi la răsplata şi pedeapsa lui Dumnezeu pentru fiecare din ele (II Paralipomena 24):

- *La cum mai întâi Ioaş a ascultat de marele preot Iehoiada şi a făcut ceea ce a fost bine înaintea lui Dumnezeu;*

- *La cum Dumnezeu 1-a binecuvântat pe Ioaş pentru aceasta, cu o domnie lungă şi fără războaie;*
- *La cum mai apoi Ioaş s-a schimbat la inimă şi 1-a ucis pe fiul marelui preot şi dreptului Iehoiada [adică pe Zaharia prorocul] şi a mai făcut şi alte fărădelegi;*
- *La cum o mică armată siriană 1-a înfrânt pe Ioaş şi a jefuit şi prădat toată ţara şi la cum Ioaş, zăcând la pat de boală grea, a fost omorât în aşternut de slugile lui.*

Predică despre bogăţia cea una şi nedespărţită a Tatălui şi a Fiului

Toate câte are Tatăl ale Mele sunt (Ioan 16: 15).

Acestea sunt printre ultimele cuvinte de învăţătură pe care le-a rostit Hristos Domnul către ucenicii Săi, mai înainte de Patima Lui. Ele sunt şi cele mai pline de miez, căci ele descoperă dumnezeirea lui Hristos Mântuitorul lumii şi luate împreună cu cuvintele din al Meu va lua şi vă va vesti (Ioan 16: 14), ele descoperă De o fiinţimea Duhului Sfânt cu Tatăl şi cu Fiul.

Ceea ce Duhul va primi de la Mine, zice Domnul, nu poate fi diferit sau contrar celor ale Tatălui, căci Toate câte are Tatăl ale Mele sunt.

Dar de ce nu a zis Domnul "Tot ce este al Meu va lua... », ci a zis «Din al Meu va lua şi vă va vesti» ?" El a zis astfel deoarece Duhul Sfânt nu va descoperi oamenilor toate, ci doar parte din tot, doar atât pe cât le este cu putinţă oamenilor să înţeleagă şi doar atât pe cât le este lor de folos spre mântuire. Căci doar parte a harului îi este dată oamenilor pe pământ, iar cealaltă parte le este dată în Cer.

Partea cea cerească o descrie Apostolul: ***Cele ce ochiul nu a văzut şi urechea n-a auzit şi la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El (l Corinteni 2: 9).***

Toate acestea şi infinit mai mult decât acestea, sunt cele toate pe care le are Tatăl şi care sunt ale Fiului, şi ale Duhului Sfânt. Căci cele care sunt ale Lui cuprind nu doar lumea aceasta, ci şi cealaltă lume şi sunt mult mai scumpe şi mai înalte decât ambele lumi.

A Lui este veşnicia, a Lui nemurirea, a Lui desăvârşita putere, a Lui desăvârşita înţelepciune, a Lui desăvârşita iubire, a Lui desăvârşita bunătate, a Lui toată milostivirea şi dreptatea şi adevărul. Care alt bine 1-am mai putea gândi şi

exprima? A Lui este toată desăvârşirea şi orice desăvârşire, care merge dincolo de orice putinţă de gândire sau exprimare a minţii omeneşti. Tatăl le are pe acestea şi Fiul le are pe acestea şi Duhul Sfânt le are pe acestea.

Toate câte are Tatăl ale Mele sunt. Prin aceste cuvinte, Cel nemăsurat de bogat, Unul Născut Fiu al Atotţiitorului, Iisus Hristos, a descoperit ucenicilor Lui a Lui nemărginită şi de negândit bogăţie în noaptea întunecată în care avea să stea desculţ înaintea iudeilor, care aveau să-1 biciuiască şi să scuipe asupra Lui.

O, Stăpâne Doamne, Preasfântă şi Atot bogată Treime, miluieşte-ne pe noi păcătoşii şi ne mântuieşte, Căci noi pe Tine Te slăvim şi Ţie ne închinăm în veci. Amin.

26 septembrie

Pomenirea mutării Sfântului şi prea lăudatului apostol şi evanghelist Ioan, cuvântătorul de Dumnezeu

Sfântul Ioan teologul şi evanghelistul a fost fiul lui Zevedei pescarul şi al Salomeei, fiica lui Iosif, logodnicul Preasfintei Fecioare Maria şi Maica lui Dumnezeu.

Chemat fiind de Domnul să îi urmeze Lui, el îndată şi-a lăsat la o parte mrejele pescăreşti şi împreună cu fratele lui Iacov, I-a urmat Domnului. De atunci şi până la sfârşit, nedespărţit a rămas Ioan de Domnul.

- ⇨ *Cu Petru şi cu Iacov, el a fost de faţă la învierea fiicei lui Iair şi la Schimbarea la faţă a Domnului.*
- ⇨ *La Cina cea de Taină, el a fost ucenicul iubit care şi-a rezemat capul de pieptul Domnului.*
- ⇨ *Când la Răstignire toţi apostolii se împrăştiaseră care încotro de frica iudeilor, doar acest Ioan şi cu Maica lui Dumnezeu au rămas nedespărţiţi de piciorul Crucii, până la sfârşit.*

Ioan ascultare a făcut de Domnul şi a fost fiu Maicii lui Dumnezeu, după cuvântul pe care i 1-a zis Domnul de pe Cruce. El a luat-o la casa lui pe Maica lui Dumnezeu, Preasfânta Fecioară Maria şi a slujit-o ca un fiu, până la sfânta ei adormire.

După Sfânta Adormire, Ioan l-a luat pe ucenicul său, Prohor şi împreună au mers să predice Evanghelia în Asia mică.

El cel mai mult a vieţuit şi s-a nevoit la Efes. Prin cuvântul lui plin de putere multă şi prin minunile lucrate întru numele lui Hristos, el a adus la adevărul credinţei creştine mult popor păgânesc.

Prin predicarea lui, acest sfânt apostol a zguduit înseşi temeliile păgânismului. Plini de ură, păgânii l-au legat şi 1-au trimis la Roma, înaintea împăratului Domeţian. Domeţian 1-a torturat şi 1-a biciuit, dar nici cumplita otravă vrăjitorească pe care a fost nevoit să o bea, nici grăsimea clocotită în care a fost aruncat, nu i-au putut face vreun rău.

Împăratul îngrozit, a crezut că Ioan este un nemuritor şi 1-a exilat în Insula Patmos. Acolo mai departe Ioan a adus la Domnul mulţime de popor păgânesc, botezându-i întru numele Sfintei Treimi şi predicând puternic cu cuvântul şi cu minunile.

El a întărit acolo minunat Biserica lui Dumnezeu, ***în Insula Patmos a scris Sfântul Ioan şi Evanghelia care îi poartă numele şi Cartea Apocalipsei.***

În timpul împăratului Nero, care a graţiat la un moment dat toţi întemniţaţii şi exilaţii, a plecat şi Sfântul Ioan din Patmos şi s-a întors la Efes. El a mai trăit aici câtăva vreme, întărind lucrarea sfinţeniei începută mai demult.

El a fost în vârstă de peste una sută ani când a plecat la Domnul. Când ucenicii au deschis la câtăva vreme sfântul lui mormânt, ei nu au mai aflat trupul evanghelistului înăuntru, în ziua de opt mai a fiecărui an, un praf ieşea din locul mormântului lui, minunat de parfumat şi vindecător de toată boala şi neputinţa.

După o viaţă lungă plină de nevoinţe cumplite şi de roade duhovniceşti bogate şi îmbelşugate, Ucenicul iubit al Domnului, Sfântul Ioan de Dumnezeu cuvântătorul, stâlp şi temelie al Bisericii lui Hristos, s-a mutat la locaşurile cele cereşti ale bucuriei Domnului său.

Pomenirea Sfântului cuvios Nil din Calabria

Sfântul Nil a fost un mare nevoitor ce a trăit printre cei de neam grec din Calabria. El a întemeiat mai multe mânăstiri, a fost mare făcător de minuni şi fierbinte apărător al purităţii credinţei ortodoxe.

El a întreprins o călătorie foarte lungă ca să salveze un om de la o pedeapsă foarte grea.

El a iubit cu dragoste dumnezeiască pe aproapele, după poruncă şi s-a odihnit în Domnul la anul 1005.

Sfântul Nil a lăsat în urma lui mulţi ucenici vrednici, între care s-a aflat şi vestitul Sfânt Bartolomeu, scriitor de multe canoane, care s-a săvârşit către Domnul la anul 1044.

Cântare de laudă la Sfântul Ioan, cuvântătorul de Dumnezeu şi evanghelistul

Sfântul evanghelist Ioan
Fiul lui Zevedei pescarul,
foarte tânăr a fost
când a ars de dragoste către Domnul.

El cel mai credincios prieten
Al Domnului a fost,
cu suflet curat, feciorelnic,
Cu sufletul plin de curăţia iubirii,
Străvăzător şi viteaz.

El minuni mari a propovăduit,
rupt-a peceţile veşniciei.
El soarta lumii o a văzut,
din capăt până în capăt.

El iubirea o a propovăduit,
Întru iubire umblat-a.
El până la tronul Celui Preaînalt
înălţatu-sa cu iubirea.

El proslăvitu-sa întru iubire,
Precum fruntea muntelui albă de nea:
El fiul tunetului se cheamă, proroc înfricoşat,
Dar cu inima plină de blândeţe.

O Sfinte părinte Ioane,
văzătorule al Tainelor dumnezeieşti,
O, prea puternice sfinte,
du rugăciunile noastre
Prietenului tău şi Mântuitorului nostru!

Apropie-ne pe noi de Domnul,
De Domnul cel Blând şi Puternic,
Pe noi cei nevrednici să ridicăm privirea la El,
Apropie-ne măcar de Picioarele Lui!

Cugetare

Sfântul apostol Iacov ne învaţă: ***Fraţii mei, dacă vreunul va rătăci de la adevăr şi-l va întoarce cineva, să ştie că cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui îşi va mântui sufletul din moarte şi va acoperi mulţime de păcate (Iacov 5: 19-20).***

Sfinţii apostoli ai lui Hristos nu au dat această învăţătură numai cu cuvântul, ci ei au întărit-o mai ales cu faptele lor.

Sfântul Clement din Alexandria ne spune că undeva în Asia mică, Sfântul Ioan teologul botezase un tânăr păgân şi îl dăduse după aceea în grija episcopului locului, spre a se povăţui spre toată fapta bună şi dreapta vieţuire, el însuşi trebuind să plece mai departe la predicarea Evangheliei.

În absenţa Sfântului Ioan, tânărul s-a stricat la suflet, a început să bea şi să fure, iar la urmă s-a unit cu o ceată de tâlhari din pădure, care ataca trecătorii şi îi jefuia.

După o vreme Sfântul Ioan s-a întors în acea cetate şi a auzit de la episcop de viaţa rea a tânărului. Fără să mai lase să treacă nici un ceas, Sfântul Ioan a aflat un cal şi o călăuză şi a pornit în căutarea fiului lui duhovnicesc, acum pierdut. El a aflat ceata tâlharilor în codru şi s-a confruntat cu căpetenia lor.

Tânărul l-a recunoscut pe sfânt şi a luat-o la fugă. Deşi vârstnic, Sfântul Ioan a fugit după el şi în pofida vârstei lui înaintate, l-a prins pe cel ce fugea. Tânărul a căzut la picioarele sfântului şi a plâns, nevoind să-şi ridice nici capul, nici privirea, omorât de ruşine.

Sfântul Ioan s-a aplecat şi l-a îmbrăţişat, ca păstorul pe oaia lui scumpă, scoasă vie din gheara lupului.

Sfântul l-a adus pe băiat înapoi în cetate, curăţindu-l şi întorcându-l înapoi la credinţa şi la viaţa cea curată. Plăcându-i după aceea lui Dumnezeu, tânărul acesta s-a săvârşit în curând către El.

Luare aminte

Să luăm aminte la inima şovăielnică a lui Amasia, regele Iudei, către Dumnezeu şi la pedeapsa lui Dumnezeu pentru aceasta (II Paralipomena 25):

- *La cum Amasia mai întâi a fost drept înaintea Domnului, iar Domnul i-a dăruit lui biruinţă asupra edomiţilor;*
- *La cum Amasia a adus cu el idolii edomiţilor la Ierusalim, după ce i-a biruit pe aceia şi a început să se închine lor;*
- *La cum Dumnezeu a îngăduit lui Israel să bată pe Iuda, iar împotriva lui Amasia, regele Iudei, să se ridice răscoala în care a fost şi ucis.*

Rugăciune despre rugăciunea insuflată de iubire

Sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău: cuvântul Tău este adevărul (Ioan 17: 17).

Când maica se află pe patul de moarte, pe ea o doare mai mult de viaţa copiilor ei care rămân în urmă, decât a ei proprie care se stinge. Aceasta este legătura iubirii.

Nemăsurat mai mare a fost dragostea Mântuitorului Iisus Hristos pentru ucenicii Lui decât a unei mame pentru copiii ei. Mergând la moartea Lui, Domnul S-a rugat Tatălui Ceresc pentru ucenicii Lui. El S-a rugat, nu pentru că I-ar fi lipsit puterea să îi ajute pe ucenici El însuşi, ci S-a rugat Tatălui spre a arăta unimea de Fiinţă dintre Sine şi Tatăl şi dragostea ce o avea către Tatăl.

Dar de ce I-a mai cerut Tatălui să îi sfinţească pe ucenici întru adevărul Său, când El le zisese ucenicilor că Duhul Adevărului (Ioan 14: 17) îi va povăţui la adevăr: Duhul Adevărului vă va călăuzi la tot adevărul (Ioan 16: 13)? El a făcut aceasta spre a arăta de o fiinţimea dintre Duhul Sfânt şi Tatăl. Căci nu a zis mai întâi şi despre Sine însuşi Eu sunt Adevărul? Iar acum arată că şi al Tatălui este adevărul: Sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău! Cel care vrea să vadă o contrazicere între aceste cuvinte de fapt nu vrea să creadă întru Unul Dumnezeu întreit în Persoane, Unime de Fiinţă şi Treime de Persoane. Din aceea că Domnul arată adevărul ca fiind esenţa fiecăreia dintre cele trei Persoane dumnezeieşti ale Sfintei Treimi, Domnul arată egalitatea dintre Tată, Fiu şi Duhul Sfânt. Căci dacă ar fi ca una din Persoane să aibă mai puţin adevăr, atunci ar reieşi că Ea este mai mică decât celelalte două. Mai puţin fiind adevărul, mai puţină ar fi şi puterea şi iubirea şi înţelepciunea.

Prin urmare, Domnul Hristos S-a descoperit pe Sine, pe Tatăl şi pe Duhul Sfânt ca fiind Adevăr, aşa ca oamenii să cunoască şi să creadă întru a Lor desăvârşita şi fundamentală unitate.

Prin urmare nimeni dintre credincioşi să nu se înşele cu minciuna răstălmăcirii adevărului Sfintei Treimi, din care ar reieşi că nu este egalitate între Persoanele Ei! Ci fiecare pururea să se nevoiască a-şi curăţi inima şi viaţa de păcat, ca şi pe o oglindă: doar atunci vom putea vedea curat adevărul cel mare al egalităţii dintre Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti adevăr dumnezeiesc în Treime, luminează-ne pe noi cu lumina dumnezeirii Tale şi ne mântuieşte, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

27 septembrie

Pomenirea Sfântului mucenic Calistrat

Acesta s-a născut în Cartagina. El a fost creştin de la sânul maicii sale, căci şi tatăl şi bunicul său fuseseră creştini.

Unul dintre strămoşii Sfântului Calistrat, Neohor cu numele, fusese soldat în armata romană staţionată la Ierusalim, în vremea lui Pilat din Pont şi a Patimilor şi Răstignirii Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Văzând minunile dincolo de fire care se întâmplă sub ochii lui, Neohor a crezut în Domnul şi a fost învăţat credinţa de către unul din apostoli, care 1-a şi botezat.

Întorcându-se la casa lui din Cartagina, Neohor a adus cu sine din Palestina credinţa creştină, ca pe un mărgăritar de mult preţ.

Aşa s-a născut şi urmaşul lui, Calistrat, născut şi crescut în Sfânta şi dumnezeiasca credinţă creştină.

Crescând Calistrat cu vârsta şi intrând în ordinul militar ca şi strămoşii lui, a văzut că din regimentul său el era singurul creştin.

Unul dintre camarazii lui, văzându-1 pe Calistrat că se trezeşte la miezul nopţii şi se roagă lui Dumnezeu, 1-a raportat comandantului Persentinian că este creştin. Persentinian 1-a torturat bestial după aceea pe Calistrat.

Ca să se convingă că este într-adevăr creştin, el i-a poruncit lui Calistrat să jertfească idolilor, ceea ce Calistrat a refuzat fără ocolişuri. Pentru aceasta el a fost bătut, torturat, apoi legat în sac şi aruncat în mare. Dar puterea lui Dumnezeu 1-a ocrotit şi 1-a scăpat şi Calistrat a ieşit din mare nevătămat şi viu.

Văzând această minune, patruzeci şi nouă dintre camarazii lui au crezut în Dumnezeul lui Calistrat, Mântuitorul şi Domnul Iisus Hristos. Pentru aceasta au fost bătuţi cu sălbăticie şi aruncaţi împreună cu el în temniţă.

În temniţă, Sfântul Calistrat i-a învăţat pe cei patruzeci şi nouă despre credinţă, despre Judecată, despre suflet, mucenicie şi viaţa de apoi. Ei au arătat astfel mare curaj în faţa chinurilor care au urmat, iar Domnul Şi-a arătat prin ei puterea Lui.

Torţionarul mai apoi a trimis soldaţi la temniţă noaptea, care 1-au asasinat acolo pe Calistrat şi pe toţi cei patruzeci şi nouă împreună cu dânsul.

Ei au luat mucenicia pentru mărturisirea adevărului la anul 304. La urmă, deasupra sfintelor lor moaşte s-a ridicat o slăvită biserică.

Pomenirea Sfinţilor apostoli Marcu, Aristarh şi Zinon

Ei au fost din numărul celor şaptezeci de apostoli mai mici.

Sfântul Marcu a mai fost cunoscut şi sub numele de Ioan. Sfinţii apostoli s-au strâns pentru rugăciune la casa mamei lui, Maria din Ierusalim (Fapte 12: 12) *(Şi chibzuind, [Petru] a venit la casa Mariei, mama lui loan, cel numit şi Marcu, unde erau adunaţi mulţi şi se rugau.)*. El a predicat Evanghelia împrenă cu Sfinţii apostoli Pavel şi Barnaba (Fapte 12: 25) *(Iar Barnaba şi Saul, după ce au îndeplinit slujba lor, s-au întors de la Ierusalim la Antiohia, luând cu ei pe Ioan, cel numit şi Marcu.*) După aceea, Sfântul Marcu acesta a fost episcop al cetăţii Byblos.

Sfântul Aristarh, însoţitor al Sfântului apostol Pavel (Fapte 19: 29) *(...macedonenii Gaius şi Aristarh, însoţitorii lui Pavel.)*, a fost episcop în Apameea Siriei.

Sfântul apostol Zinon (sau Zenas), descris de Sfântul apostol Pavel ca fiind cunoscător de lege (Tit 3: 13), a fost episcopul cetăţii Lydda din Palestina.

Aceştia au strălucit ca nişte făclii luminoase în întunericul păgânismului, scoţându-i din el pe mulţi, şi aducându-i la credinţa creştină.

Acum ei strălucesc ca sori luminoşi în Împărăţia lui Hristos cel de ei iubit.

Pomenirea Sfintei muceniţe Acvilina

Ea a fost o tânără în vârstă de optsprezece ani din satul Zaklivera, din eparhia Jedrene. Tatăl ei s-a făcut musulman şi voia ca şi fiica lui să facă la fel, dar maica ei, creştină, o susţinea şi o întărea în credinţa lui Hristos în care îşi crescuse fiica.

După ce a fost torturată bestial, prefăcută din cap până în picioare într-o rană sângerândă, ea şi-a dat sufletul ei sfânt pe genunchii maicii sale şi s-a încununat cu cununa nemuritoarei slave în douăzeci şi şapte de zile ale lui septembrie, din anul 1764.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Savatie de la Solovki

El este pomenit împreună cu Sfântul cuvios Zosim, la 17 aprilie, dar astăzi se face pomenire de fericita lui adormire, care a fost în douăzeci şi şapte de zile ale lunii septembrie, din anul 1435.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Calistrat

Sfântul Calistrat lui Dumnezeu s-a rugat,
Mulţumindu-i Lui din tot cugetul său.

Pe mucenic bestial chinuindu-l,
Torţionarul îi grăieşte, batjocoritor:
„ Tu, acesta, ce în Răstignit ai nădejde,
Cunoaşte că vei pieri,
Cum pieri-vor din astă slăvită cetate
şi toţi ce ce cred întocmai ţie,
până la unul!"

Sfântul Calistrat lui Dumnezeu se roagă,
Şi astfel grăieşte către călău:
„Tu păcătosul meu trup îl vei ucide,
şi al meu sânge îl vei vărsa pe pământ,
dar cunoaşte, călăule, că deasupra lui
slăvită biserică se va înălţa.
Sabia ta fi-va aceea
ce va împlini astă dorire a mea!"

Precum a grăit sfântul
Aşa s-a şi întâmplat,
Căci mucenicescul lui sânge a strigat ca o trâmbiţă
Ce conştiinţele oamenilor le-a trezit.

Atunci cetatea s-a botezat,
Înălţatu-s-a prorocita biserică,
Iar a mucenicului sfânt dorire s-a împlinit.

Sfântul mucenic Calistrat acum în ceruri şade,
înconjurat de ceilalţi Sfinţi mucenici
împreună cu dânsul.

Ei înaintea Tronului ceresc pentru noi se roagă,
împreună cu îngerii,
Ca şi noi să ne mântuim,
Ca şi întru noi Domnul
Să Se proslăvească.

Cugetare

Toate bogăţiile noastre, toată slava noastră şi cinstea ce o vom fi având în această lume, sunt ca o scurtă petrecere între prieteni care se încheie la ceasul morţii.

Fericit acela care înţelege că sufletul este cu adevărat singura lui avere pe care nimic nu o poate împuţina, nici măcar moartea. Acel om nu se va mai gândi decât la trei lucruri de căpetenie, singurele adevărate: la moarte, la suflet şi la înfricoşata Judecată a Domnului.

Avva Evagrie ne învaţă: „Ai pururea înaintea ochilor ceasul tot mai apropiat al morţii şi înfricoşata Judecată şi aşa îţi vei păzi sufletul de păcat."

Toate grijile noastre trupeşti din această viaţă sunt ca şi pregătirile pentru un banchet care sfârşeşte pe neaşteptate.

Sfântul Isaia din singurătate zice: „Să ai pururea înaintea ochilor ceasul morţii: să ai pururea în minte despărţirea sufletului de trup, trecerea ta prin împărăţia duhurilor întunericului care te vor întâmpina în văzduh şi înfăţişarea ta înaintea tronului Judecăţii lui Dumnezeu, ca şi când toate acestea în clipa aceasta ţi s-ar şi întâmpla."

A venit într-o zi la Sfântul Savatie de la Solovki un anume Ioan, negustor bogat, care i-a adus multe milostenii. Sfântul Savatie însă nu a primit nimic din nici unele, ci 1-a povăţuit pe negustor să împartă totul săracilor. Ioan s-a întristat foarte mult auzind aceasta, iar sfântul ca să îl mângâie şi să îl facă să înţeleagă mai bine ce i se cere, i-a zis: „Ioane, fiul meu, rămâi aici şi te odihneşte până mâine şi nădăjduiesc că vei cunoaşte harul lui Dumnezeu."

Ioan s-a supus. A doua zi Ioan a mers la chilia lui Avva Savatie şi 1-a aflat pe acesta trecut la cele veşnice, iar din chilie ieşea miros de bună mireasmă.

A înţeles astfel Ioan că cel care îşi vede sfârşitul nu se mai poate gândi la bunurile cele pământeşti.

Luare aminte

Să luăm aminte la dreptatea regelui Ozia şi la răsplata lui Dumnezeu pentru aceasta (II Paralipomena 26):

- *La cum regele a făcut cele ce sunt drepte înaintea lui Dumnezeu;*
- *La cum, cât a alergat el la Domnul şi Dumnezeu l-a ajutat de i-a mers bine (II Paralipomena 26: 5).*

Predică despre ultima rugăciune a lui Hristos pentru credincioşi

Ca toţi să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine şi Eu întru Tine, aşa şi aceştia în Noi să fie una (Ioan 17: 21).

Fraţilor, mare este milostivirea lui Dumnezeu. De o va simţi dreptul, atunci el va plânge; iar când o va simţi păcătosul, el se va ruşina. Mila lui Dumnezeu ne curăţeşte pe noi, ne luminează, ne mântuieşte, ne înfiază şi ne uneşte cu însuşi Domnul. Cu toate acestea, nimeni să nu creadă de aici că, unindu-ne cu Dumnezeu, noi ne facem de o Fire cu El sau egali Lui. Căci noi niciodată nu vom fi de o Fire cu Dumnezeu, nici întocmai Lui, aşa cum sunt între ei Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt.

Ca toţi să fie una, zice Mântuitorul către Tatăl Său, după cum Tu, Părinte, întru Mine şi Eu întru Tine - prin aceste cuvinte Domnul grăieşte despre unimea iubirii, iar nu despre identitatea de natură cu Dumnezeu. Din iubire izvorăşte supunerea unuia faţă de celălalt, ajutorul întreolaltă, milostivirea, blândeţea, smerenia, bunătatea, bunăvoirea şi jertfa.

Iar când Domnul zice Fiţi, dar, voi desăvârşiţi, precum Tatăl vostru cel ceresc desăvârşit este (Matei 5:48), El nu cere oamenilor ca să fie asemenea lui Dumnezeu după fire, ci le arată care trebuie să fie modelul lor de vieţuire desăvârşită în toate. Căci mulţi învăţători ai oamenilor oferă acestora modele de urmat luate din natură, sub formă de lucruri sau fiinţe muritoare, mai curând decât modelul lui Dumnezeu. Adesea ei îi învaţă pe oameni cele rele, zicând că răul este model demn de urmat. De aceea îi învaţă Domnul Hristos pe oameni că Singur Dumnezeu este demn de urmat şi de luat ca model desăvârşit al vieţii, că numai pentru asemănarea cu El merită făcut orice sacrificiu şi orice jertfă şi nimeni şi nimic altceva.

Prin harul lui Dumnezeu, noi toţi suntem fii ai înfierii şi ne facem una în Hristos Iisus (Galateni 3: 28). Dar noi nu ne facem dumnezei după fire, nu ne facem una cu Persoanele Sfintei Treimi, de o fire cu ele.

Să nu uităm cuvântul Scripturii: Cerurile nu sunt curate înaintea Lui [Dumnezeu] (Iov 15: 15). Dacă înseşi slăvitele Puteri cereşti nu sunt egale Lui, ce vom mai zice de om? Dar, prin harul lui Dumnezeu şi din pricina jertfei Domnului Hristos Iisus, credincioşii sunt ridicaţi până la cinstea unirii cu Dumnezeu, în dragoste şi în duhul. Prin urmare, să ne nevoim să facem pururea voia lui Dumnezeu, ca întru adevăr să fim şi noi ridicaţi până la această nemăsurată cinste.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, carele eşti Domnul Milelor şi a toată Bunătatea, ţine-ne pe noi întru milostivirea Ta până la sfârşit şi nu Te mânia pe noi păcătoşii, ci ne curăţeşte şi ne miluieşte. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

28 septembrie

Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Hariton, mărturisitorul

Sfântul Hariton a fost un cetățean de frunte al cetății Iconium şi bine credincios creştin. Plin de duhul compatrioatei lui, Sfânta Tecla, Sfântul Hariton a mărturisit pe faţă numele lui Hristos.

Dezlănţuindu-se cumplitele prigoane împotriva creştinilor de sub domnia lui Aurelian, Sfântul Hariton îndată a fost adus la judecată înaintea eparhului.

Judecătorul i-a poruncit să se închine la idoli, dar Sfântul Hariton a zis: „Toţi dumnezeii voştri sunt diavoli, care din ceruri au fost izgoniţi, în iadul cel mai dedesubt."

Hariton şi-a propovăduit cu putere credinţa întru Unul Dumnezeu cel Viu, Făcătorul a toate şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Mântuitorul omenirii.

Eparhul a pus să fie torturat şi bătut, până când trupul mucenicului s-a făcut tot numai o rană. Dar pe Aurelian 1-a ajuns urgia păcatelor lui, din pricina cărora rău a pierit.

Atunci Sfântul Hariton a fost şi el scos din temniţă şi lăsat liber. El atunci a pornit către Ierusalim. Pe cale a fost însă prins de nişte tâlhari, dar a scăpat din mâinile lor prin mila lui Dumnezeu. *(Un şarpe a intrat în vasul în care tâlharii ţineau vin şi şi-a lăsat acolo otrava. Tâlharii au băut din acel vin şi au murit toţi. - Vezi Sinaxarul Sfântului din Minei.)*

Ne mai voind să se întoarcă la Iconium, sfântul s-a retras în pustiul Faran, unde a întemeiat o mânăstire în care s-au adunat mulţi monahi.

El a alcătuit şi o pravilă pentru fraţi, dar nevoind să fie lăduat de oameni s-a retras şi de acolo şi s-a sălăşluit în pustia de lângă Ierihon.

Acolo el a mai întemeiat o mânăstire, care după el s-a numit Mânăstirea lui Hariton.

La urmă el a mai întemeiat şi o a treia, Souka, pe care grecii au numit-o Lavra Veche.

Sfântul Hariton s-a săvârşit la bătrâneţi adânci şi încuviinţate, sălăşluindu-se la locaşurile cereşti în douăzeci şi opt de zile ale lunii septembrie, din anul 350.

Sfintele lui moaşte odihnesc în întâia mânăstire întemeiată de dânsul.

Lui i se atribuie alcătuirea rânduielii de tundere în monahism.

Pomenirea Sfântului proroc Baruh

El a fost ucenicul şi prietenul credincios al marelui proroc Ieremia. El a prorocit întoarcerea evreilor din robia babiloniană şi sosirea pe pământ a Fiului lui Dumnezeu.

Se spune că el a fost ucis de evreii din Egipt, aşa cum a fost şi prorocul Ieremia, în veacul al şaptelea mai înainte de Hristos.

Pomenirea Sfântului mucenic Marcu, păstorul

Pe vremea lui Diocleţian, Magnus, magistratul Antiohiei, a ieşit odată la vânătoare înconjurat de ostaşii săi. Gonind o sălbăticiune, soldaţii au văzut că fiara sălbatică se îndrepta către păstorul Marcu, care îşi păştea turmele acolo. Fiara sălbatică, ajungând la păstor, s-a comportat ca un mieluşel, pentru că Marcu era omul lui Dumnezeu.

Văzând minunea, treizeci dintre soldaţi au ascultat cuvintele lui Marcu şi au crezut cu toţii în Hristos. Ei au fost decapitaţi pentru aceasta, la scurt timp după aceea.

Magistratul atunci 1-a legat pe Marcu, 1-a adus în cetate şi a chemat de faţă trei fraţi: Alexandru, Alfeu şi Zosima, care erau fierari. El le-a poruncit să facă instrumente de tortură cu care să fie chinuit Marcu. Cei trei fraţi însă, după ce au stat de vorbă cu Sfântul Marcu, păstorul s-au convertit la creştinism şi nu au mai ascultat de porunca magistratului.

Acesta atunci i-a condamnat pe fierarii fraţi la moarte, a poruncit să li se toarne pe gât fier topit. După aceste bestiale crime el a poruncit şi decapitarea lui Marcu.

Spre batjocură, a ordonat să se pună capul sfântului în templul Artemidei. Din această pricină capiştea s-a prăbuşit tot atunci la pământ, prin puterea lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului mucenic Vatslav [Wenceslaus], regele cehilor

El a fost nepotul de fiu al Sfintei Ludmila. Ca rege, el s-a nevoit întru credinţa creştină ca marii nevoitori cei de demult, întărind Ortodoxia în poporul lui.

El păzea cu străşnicie ca nu cumva vreun nevinovat să fie asuprit de tribunale. Mare râvnitor al credinţei fiind şi iubitor de aproapele, Sfântul Vatslav cumpăra copii de păgâni care erau vânduţi ca sclavi, îi boteza îndată şi îi creştea în credinţa creştină.

El a tradus Evanghelia de la Ioan în limba cehă şi a mutat sfintele moaşte ale Sfântului Vitus şi ale Sfintei Ludmila, bunica lui la Praga.

Fratele lui, Boleslav 1-a invitat la curtea lui în ospeţie şi aşa 1-a ucis. Imediat după aceasta Boleslav a adus preoţi din Germania, poruncind ca slujbele să se ţină în latină.

Sfântul Vatslav a fost omorât pentru Hristos la anul 935, iar sfintele lui moaşte odihnesc la Praga.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Vatslav, regele cehilor

Dintr-o rea mamă rod bun a răsărit,
Acela a fost Vatslav, lui Dumnezeu plăcut.

Din reaua lui mamă doar trupul a luat,
Dar din bunică, lumină, credinţă şi nădejde.
Căci Ludmila, slăvita şi cucernica bunică,
Grijit-a de creşterea lui Vatslav, nepotul ei.

El a crescut ca un crin înmiresmat,
Împodobindu-se pe sine cu nevinovăţia.

El rege peste poporul lui a fost,
Şi poporul s-a bucurat întru dânsul:
Cinstindu-l pe rege, ei au cinstit pe Hristos.

Dar drăcescul duşman niciodată nu doarme.
El curse ţese, neîncetat.
Aşa sfătuit-a pe-al lui Vatslav bun frate,

Pe Boleslav, contra fratelui său.
„Al meu cap pentru ce-l voieşti, frate? "
A întrebat Vatslav murind, fără să primească răspuns.

Dar criminalul nu a scăpat de a Domnului pedeapsă.
Sufletul lui Vatslav la Domnul cel Preaînalt
A suit, la Domnul cel cinstit şi iubit
în viaţă de dânsul.

El cu Sfânta Ludmila pentru poporul lui se roagă,
Ca întru credinţă să se întărească şi el.

Sfântul Vatslav acum în ceruri
Cu îngerii se veseleşte,
Şi de îngerească frumuseţe străluceşte.

Cugetare

Cârmuind providenţial viaţa lumii şi mai cu seamă a Sfintei Bisericii Lui, Dumnezeu lucrează adesea neaşteptat, schimbând nenorocirile care se abat asupra drepţilor Lui, în bine.

Aceste providenţiale schimbări spre bine s-au întâmplat de multe ori în viaţa Sfântului Hariton. După ce a fost torturat bestial, Sfântul Hariton a fost aruncat în temniţă, de unde urma să fie scos în curând spre a fi executat. Dar torţionarul lui, împăratul Aurelian, a murit pe neaşteptate şi succesorul lui i-a eliberat pe creştini. Aşa a scăpat atunci Sfântul Hariton de la moarte.

Apoi, călătorind spre Ierusalim, Sfântul Hariton a căzut între tâlhari, care 1-au dus la peştera lor. Ei 1-au lăsat acolo şi s-au dus să fure şi să jefuiască într-o altă parte, până ce aveau să se întoarcă şi să-1 ucidă atunci. Dar în acea peşteră se afla un vas mare cu vin în care a intrat un şarpe, a băut din vin şi şi-a vărsat otrava înăuntru. Când s-au întors tâlharii, osteniţi şi însetaţi de arşiţa de afară, au băut din vinul amestecat cu otravă şi au murit, unul câte unul. Aşa a scăpat Sfântul Hariton iar cu viaţă pe neaşteptate de la moarte sigură.

Aşa a adunat Domnul, ca un înţelept, nenorociri grele pe capul plăcutului lui, Hariton, ca astfel să îl lămurească precum aurul în topitoare şi să îl lege şi mai strâns de Sine. Dar totdeauna a păzit Domnul viaţa Sfântului Hariton, căci el avea să înte-

meieze mai multe mânăstiri în care cu exemplul vieţii lui ascetice, avea să călăuzească la calea mântuirii mulţime de suflete omeneşti.

Luare aminte

Să luăm aminte la prefacerea în rău a vieţii regelui Ozia (II Cronici 26):

- *La cum Ozia s-a mândrit şi s-a stricat cu sufletul după ce Dumnezeu i-a dăruit lui putere;*
- *La cum a nesocotit el Legea luând cădelniţa şi îndrăznind a voi să tămâieze, în pofida sfatului preoţilor. ("' ...şi cum ţinea în mână cădelniţa, ca să tămâieze, deodată s-a ivit lepra pe fruntea lui în faţa preoţilor, în templul Domnului, înaintea altarului tămâierii. Iar dacă s-au uitat la el cu luare aminte Azaria arhiereul şi toţi preoţii, iată el avea pe fruntea lui lepră. Şi l-au silit să iasă de acolo; dar şi el însuşi s-a grăbit să iasă, căci îl lovise Domnul. Şi a fost lepros regele Ozia până în ceasul morţii ...(II Paralipomena 26: 19-21).)*

Predică despre ultima rugăciune a lui Hristos pentru credincioşi

Părinte, voiesc ca, unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine şi aceia pe care Mi i-ai dat (Ioan 17: 24).

Iată răsplata celor care se nevoiesc pentru Domnul! Iată slăvită răsplată a următorilor lui Hristos! Căci ceea ce voieşte Fiul, acelea le voieşte şi Tatăl, acelea le voieşte şi Duhul Sfânt! Iar cele ce le voieşte Sfânta Treime, acelea se şi întâmplă!

Dar ce voieşte Domnul, Fiul lui Dumnezeu? El voieşte ca ucenicii Lui să fie cu El întru Împărăţia Cerească şi nu doar cei doisprezece ucenici aleşi de El, ci şi toţi aceia ce vor crede în Mine prin cuvântul lor (Ioan 17: 20).

Fraţilor, noi cei care suntem botezaţi şi care am primit credinţa apostolilor şi am păzit-o cu străşnicie, ne numărăm şi noi cu aceştia, dar numai dacă nu ne lepădăm singuri de marea comoară aceasta prin fapte rele, prin lepădare de credinţă, prin necurăţia păcatelor sau prin cuvinte sau gânduri hulitoare.

Domnul zice mai departe: ***Părinte, voiesc ca... aceia pe care Mi-ai dat să vadă slava Mea pe care Mi-ai dat-o (Ioan 17: 24).*** Nimeni să nu concluzioneze, din aceste cuvinte, cum că Fiul ar fi mai mic decât Tatăl. Căci însuşi Domnul a zis către Tatăl Lui: ***Eu Te-am prea slăvit pe Tine (Ioan 17:4).*** Vezi egalitatea dintre Tată şi Fiu şi nemărginita Lor întreolaltă iubire? ***Eu Te-am prea slăvit pe Tine...Şi acum, prea***

slăveşte-Mă Tu, Părinte (Ioan 17: 4-5). Iar faptul că slava Fiului nu a început pe pământ, nici a fost doar în timp, sub vremi, se vede din cuvintele pe care Domnul Hristos le rosteşte în continuare: ***...prea slăveşte-Mă Tu, Părinte, la Tine însuţi, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea (Ioan 17: 5).*** Prin urmare, iată, aceasta nu este o slavă pământească sau supusă trecerii timpului: ea nu este lumească, nici omenească, ci cerească, veşnică, durabilă şi de necuprins.

Dar cum voieşte Fiul lui Dumnezeu ca să îl prea slăvească pe El, Tatăl? El voieşte ca Tatăl să îl prea slăvească astfel încât slava Lui cea cerească şi veşnică să o vadă toţi cei care s-au supus Fiului Lui, toţi cei care I-au urmat Lui şi care au împlinit cu osârdie şi întocmai sfintele Lui porunci!

Domnul cel iubitor de oameni voieşte ca nu doar apostolii, ci noi toţi cei care purtăm numele Lui creştinesc, să ne împărtăşim de această slavă!

O, bogăţia marii milostivirii Lui! O, prea multa Lui iubire de oameni! Fraţilor, dogma nemuririi noastre, a Vieţii veşnice şi a veşnicei slave nu este de la oameni, ci de la însuşi Mântuitorul şi Domnul.

Fie ca grijile cele lumeşti, trândăvia la rugăciune şi luptele dintre noi să nu ne înstrăineze pe noi de slava lui Hristos, de Viaţa cea veşnică!

O, Atotbogate şi Mult milostive Stăpâne, iartă-ne nouă păcatele noastre şi ne învredniceşte pe noi Împărăţiei Tale celei veşnice, Căci noi numai Ţie ne închinăm şi numai pe Tine te slăvim în veci. Amin.

29 septembrie

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Chiriac, sihastrul

El s-a născut în Corint, din părinţii Ioan şi Eudoxia. Tatăl lui, Ioan a fost presbiter, rudenie a lui Petru, episcopul Corintului.

Din frageda lui tinereţe, Chiriac a fost hirotesit citeţ al bisericii catedralei, de către episcop. Citind Sfintele Scripturi, Chiriac se minuna de purtarea de grijă a lui Dumnezeu, care îi prea slăveşte pe robii Lui adevăraţi şi care rânduieşte mântuirea neamului omenesc.

La vârsta de optsprezece ani, dragostea fierbinte pentru Dumnezeu 1-a purtat pe tânărul Chiriac la Ierusalim. Acolo el a intrat în mânăstirea lui Eustorghie, bărbat dumnezeiesc, care 1-a instruit întru îngerească vieţuire.

După aceea, el a mers şi 1-a cercetat pe Sfântul Eftimie, care i-a prorocit că va ajunge un mare povăţuitor de suflete. Acesta 1-a îmbrăcat în schima monahală şi 1-a trimis la Sfântul Gherasim de la Iordan, unde Sfântul Chiriac a petrecut timp de nouă ani.

După fericita adormire a Avvei Gherasim, el s-a reîntors la Mânăstirea Sfântului Eftimie, unde a rămas la tăcere timp de zece ani. Apoi, fugind de slava oamenilor, el a mers din loc în loc.

În cele din urmă s-a sălăşluit întru nevoinţe la Mânăstirea Sfântului Hariton, unde şi-a săvârşit şi alergarea pământească, în vârstă fiind de una sută şi nouă ani.

Sfântul Chiriac a fost nevoitor vestit şi făcător de minuni. El era mare la trup şi foarte puternic şi a rămas aşa până la adâncă lui bătrâneţe, în pofida celor mai aspre şi de toată vremea postiri şi privegheri. În pustie el a mâncat ani în şir numai verdeţuri crude.

El a fost un mare zilot al Ortodoxiei, dând pe faţă toate ereziile, mai cu seamă ereziile lui Origen.

El a zis despre sine că în toate zilele vieţii lui lumina soarelui nu 1-a văzut mâncând, nici a apus fiind el supărat pe cineva.

După pravila Sfântului Hariton, monahii mâncau numai o dată în zi, după apusul soarelui.

Sfântul Chiriac a fost un mare luminător al Bisericii, stâlp al Ortodoxiei, podoabă monahilor, puternic vindecător al bolnavilor şi blând mângâietor al celor întristaţi.

După o viaţă lungă întru care a folosit pe mulţi, el s-a strămutat la locaşurile veşnicei bucurii a Domnului său, la anul 557.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Dada şi Govdela

Dada a fost un mare nobil persan, înrudit cu regele Persiei Sapor, iar Govdela a fost fiul regelui Sapor.

Mărturisindu-şi nobilul Dada pe faţă credinţa în Iisus Hristos, a fost torturat bestial, la porunca regelui Sapor. În timpul acestor torturi Dumnezeu a lucrat prin el minuni mari şi înfricoşate, care 1-au adus la credinţă şi pe fiul regelui, pe Govdela.

Dar păgânului rege nici de fiul lui nu i-a fost milă, ci 1-a dat şi pe acesta la torturi încă şi mai mari.

Şi Dada şi Govdela 1-au prea slăvit pe Hristos cu răbdarea pe care au dovedit-o în timpul cumplitelor chinuri şi cu multele minuni pe care Dumnezeu le-a lucrat astfel prin ei.

Ei amândoi şi-au dat sfintele şi mucenicestile lor suflete în timpul torturilor. Ei s-au încununat cu cununa veşnicei slave în veacul al patrulea, împreună cu ei au fost chinuiţi şi sora lui Govdela, Casdoa [Casdouas] şi marele preot păgân, Gargal care şi ei au crezut în Hristos şi au primit Sfântul Botez.

Pomenirea Sfântului Teofan cel milostiv

El a fost un cetăţean foarte bogat din Gaza. El a fost atât de milostiv, încât împărţindu-şi tot avutul săracilor s-a făcut însuşi cu desăvârşire sărac.

Către sfârşitul vieţii, s-a îmbolnăvit de idropică, din care boală a şi murit.

După sfânta lui adormire din trupul lui a început să curgă un mir vindecător, care vindeca suferinzii.

Pomenirea Sfintei Maria din Palestina

La început Maria a fost cu rânduiala citeaţă a Psaltirii în Biserica învierii din Ierusalim. Dar ea era foarte frumoasă la chip şi mulţi se ispiteau de frumuseţea chipului ei cu necuratele gânduri de curvie. Pentru aceasta, ca să nu mai smintească oamenii păcătoşi cu frumuseţea ei, Maria a plecat şi s-a ascuns în pustia Souka, luând cu ea numai un coş cu boabe de păstăi şi un vas de lut plin cu apă.

Sfânta Maria, palestiniana a vieţuit în acea pustie timp de optsprezece ani. Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, nici boabele din coş nu i s-au sfârşit, nici apa din vasul de lut.

Ucenicii Sfântului Chiriac au aflat-o pe ea încă din timpul vieţii ei, iar după fericitul ei sfârşit au îngropat-o.

Cântare de laudă la Sfânta Maria din Palestina

Frumoasa Maria frumoasă s-a născut,
Şi credincioasă fiind lui Hristos,
S-a rugat Lui aşa:
"Ajută-mi mie, Doamne, căci fără ajutor sunt,
arată-mi mie, smeritei, cărarea mântuirii.
Cu-al Tău sfânt ajutor eu cu păcatul lupt,
Dar iată, chiar al meu chip
Sminteală celor slabi se face. "

Maria înaintea Domnului cade,
Cu faţa udă de lacrimi,
Iar apoi la pustie fuge, departe
De-ai oamenilor ochi.

Acolo Maria cu Domnul grăieşte,
şi grăirea cu Domnul este răsplata ei.
Sufletul ei mai tare ca aurul cel mai curat
În mijlocul pustiei străluceşte.

Trupul ei s-a uscat de la trecerea vremii,
Şi un înger dus-a pe îngereasca femeie în Rai.
Ea acum împreună cu îngerii în ceruri se bucură
Şi înaintea Domnului mijloceşte pentru noi.

Cugetare

În ignoranţa lor, mulţi oameni luptă mai mult ca să se apere de suferinţa fizică şi de boală la vremea bătrâneţii, decât ca să scape de chinurile iadului care urmează bătrâneţii şi morţii.

Aşa s-a întâmplat odată cu un bărbat necăsătorit şi avar care, din an în an şi cu patimă din ce în ce mai mare şi-a grămădit sieşi averi inutile.

Când a fost întrebat de ce se chinuie atât de mult cu strânsul averilor, el a răspuns: "Strâng pentru vremea bătrâneţelor mele. Această avere mă va hrăni şi mă va vindeca când voi fi bătrân şi bolnav."

Cu adevărat, cele ce singur le-a zis s-au şi împlinit. Apropiindu-se de bătrâneţe, el s-a îmbolnăvit de o boală foarte grea care nu se mai vindeca. El şi-a cheltuit toată imensa avere cu doctorii, în speranţa că aceştia îl vor vindeca şi cu slugile, pe care le plătea ca să îl îngrijească. Dar aceasta la nimic nu i-a folosit, că boala tot nu a plecat de la el. După ce toată imensa avere a secat cu desăvârşire, doctorii 1-au părăsit, la fel şi slugile.

Omul a căzut în deznădejde. Vecinii lui i-au adus pâine până când s-a stins şi a fost îngropat pe cheltuiala satului. Cu adevărat, el şi-a cheltuit averea aşa cum a şi spus că o va face.

Dumnezeu i-a făcut exact aşa cum a voit el. Dumnezeu i-a trimis tocmai boala pe care, într-un fel, şi-a dorit-o şi pentru care a strâns o avere colosală. Cu toate acestea, averea strânsă nu a fost capabilă să-i aline suferinţa în această lume şi atunci, cum ar fi putut ea să i-o aline în cealaltă? Nici într-un fel. Căci în cealaltă lume nu averile materiale alină cumplitele suferinţe ce îl aşteaptă pe om acolo, ci alt fel de averi, din care omul nostru nu a avut grijă să-şi strângă nici un strop în timpul preţios şi scurt al vieţii.

Iar aceste averi sunt: credinţa, nădejdea, faptele de milostenie trupească şi sufletească, rugăciunile, pocăinţa.

Cineva a văzut un suflet omenesc strălucind de lumina negrăită a Raiului şi 1-a întrebat cum a reuşit să se învrednicească acelei mari slave. Sufletul acelui om a zis: "în viaţa mea pământească eu am fost sluga unui făcător de rele care niciodată nu mi-a dat nici un fel de leafă pentru munca mea. Dar eu am îndurat viaţa aceea până la sfârşit, şi m-am rugat cu nădejde în Dumnezeu."

Apoi privitorul a văzut sufletul altui om, în şi mai mare slavă şi întrebat fiind şi acela, el a răspuns: "Eu am fost bolnav de lepră toată viaţa mea şi toată viaţa mea i-am mulţumit lui Dumnezeu pentru aceasta."

Însă nimeni nu 1-a văzut în lumina Raiului pe cel care îşi strânsese toată viaţa averi şi bani pentru bolile de la bătrâneţe.

Luare aminte

Să luăm aminte la pedeapsa lui Dumnezeu asupra regelui Ozia (II Paralipomena 26):

- *La cum, din pricină că s-a mândrit peste măsură, Ozia a îndrăznit a se apropia de altarul Domnului, nefiind preot;*
- *La cum pentru aceasta, fără veste, fruntea lui s-a umplut de lepră.*

Predică despre cunoaşterea Tatălui prin Fiul

Părinte drepte, lumea pe Tine nu Te-a cunoscut, dar Eu Te-am cunoscut (Ioan 17: 25).

Cineva este cunoscut cel mai bine de către altcineva care este egalul lui. Cel de jos nu îl poate cunoaşte pe cel de sus, nici muritorul pe nemuritor. Prorocii Vechiului Testament şi unii dintre înţelepţii din vechime L-au cunoscut pe Dumnezeu ca Făcător şi Chivernisitor, dar nici unul nu L-a cunoscut ca pe Tatăl Fiului. Căci cei care L-au cunoscut L-au cunoscut prin intermediul firii, iar nu prin naştere. Prin intermediul firii, ei au cunoscut câte ceva din dreptatea Lui, din înţelepciunea şi puterea lui Dumnezeu; dar ei nu au cunoscut iubirea Lui, căci iubirea se cunoaşte prin naştere.

Tatăl cunoaşte taina celui născut, iar cel născut cunoaşte iubirea tatălui. S-ar putea zice astfel: Lumea nu Te-a cunoscut, căci ea Te-a privit pe Tine ca Domn, iar pe ea ca sclavă; pe când Eu Te-am cunoscut, căci Tu eşti Tatăl Meu şi Eu, Fiul Tău, cunosc iubirea Ta negrăită. Lumea priveşte la Tine prin vălul lucrărilor Tale în lume; dar Eu privesc la Tine faţă către faţă, în lumina frumuseţii veşnice a iubirii Tale.

Domnul a adus flacăra strălucitoare a acestei iubiri filiale şi paterne veşnice printre noi oamenii, astfel încât oamenii să îl poată recunoaşte pe Dumnezeu în miezul ei, în miezul acestei flăcări noi şi până la venirea ei necunoscute pe pământ.

Domnul a dăruit cunoaşterea această nouă a iubirii lui Dumnezeu ucenicilor Săi, iar prin ei, El ne-a dăruit-o şi nouă. O, de s-ar aprinde flacăra acestei iubiri veşnice şi dumnezeieşti şi în inimile noastre! O, de-am cunoaşte astfel şi noi pe Dumnezeu ca Tată, iar pe noi înşine ca pe fii ai Lui, înfiaţi prin jertfa Unuia Născut Fiului Său!

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, Tată, Fiule şi Duhule Sfinte, luminează-ne pe noi, cei înnegriţi de păcat şi ne curăţeşte, ca să cunoaştem şi noi slava veşnică a iubirii Tale! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

30 septembrie

Pomenirea Sfântului Mucenic Grigorie, luminătorul Armeniei celei mari

Sfântul Grigorie, luminătorul Armeniei s-a născut într-o familie de rang înalt, înrudită cu marile case regale ale Persiei, prin Regele Arteban şi Armeniei, prin Regele Khosrov. Când aceste două case regale au pornit război una împotriva celeilalte, Grigorie s-a retras la Cezareea Capadociei.

El acolo a aflat întâia oară despre credinţa creştinilor, a luat Sfântul Botez şi s-a căsătorit. El a avut doi fii, pe Bardanes şi pe Aristakes şi pe amândoi i-a închinat slujirilor bisericeşti.

După moartea soţiei lui, Grigorie s-a întors în Armenia şi s-a pus în slujba Regelui Tiridates. El 1-a slujit pe rege cu credinţă, iar Tiridates îl iubea mult pe Grigorie. Dar când Tiridates a aflat că Grigorie este creştin, el s-a umplut de ură şi de furie, presându-1 pe Grigorie în tot chipul să se lepede de Hristos şi să se închine la idoli. Neizbutind, el 1-a supus celor mai bestiale torturi, iar apoi 1-a aruncat într-o groapă foarte adâncă, plină de şerpi veninoşi, spre a-şi afla sfârşitul otrăvit şi mâncat de ele.

Dar Purtarea de Grijă a lui Dumnezeu 1-a păzit viu pe Sfântul Mucenic Grigorie în acea groapă timp de paisprezece ani.

După această perioadă, Tiridates a dezlănţuit cele mai cumplite prigoane împotriva tuturor creştinilor din regatul lui. El s-a năpustit şi asupra unei mânăstiri de fecioare, în care vieţuiau treizeci şi şapte de călugăriţe, călăuzite de Stareţa Gaiana. Pe acestea toate, inclusiv pe stareţă, dementul Tiridates le-a ucis în torturi bestiale. Făcând aşa, el a înnebunit cu desăvârşire, făcându-se chiar şi la chip ca un mistreţ turbat.

Sora lui Tiridates a avut atunci un vis în care se făcea că un bărbat strălucind de lumină orbitoare îi zice că Tiridates se va însănătoşi numai atunci când Grigorie va ieşi din acea groapă în care zace de paisprezece ani încheiaţi.

Scos afară din groapă fiind, Sfântul Mucenic Grigorie 1-a vindecat şi 1-a botezat pe Tiridates. Apoi, la dorinţa lui Tiridates, Grigorie a fost înscăunat Episcop al Armeniei.

Prin Purtarea de Grijă a lui Dumnezeu, Tiridates i-a înlesnit Sfântului Grigorie luminarea întregii Armenii şi a ţinuturilor învecinate ei cu Lumina lui Hristos.

Sfântul Grigorie s-a săvârşit către Domnul la bătrâneţi foarte adânci, cam pe la anul 335.

Între timp fiul lui, Aristakes, fusese uns întru Episocop şi a continuat munca şi nevoinţele tatălui lui şi pe cele trupeşti şi pe cele duhovniceşti.

Episcopul Aristakes a fost unul dintre cei 318 Părinţi ai întâiului Sobor a toată Lumea de la Niceea, din anul 325.

Pomenirea Sfintelor Muceniţe Gaiana şi Rhipsimia şi a celorlalte treizeci şi cinci împreună cu ele

Acestea toate, fecioare afierosite Domnului fiind, au fost ucise pentru credinţa lor în Hristos, de către regele Armeniei, Tiridates.

Rhipsimia era de o frumuseţe ne mai văzută, ceea ce l-a făcut pe Diocleţian să şi-o dorească de soţie. Aceasta a şi fost pricina muceniciei tuturor. Rhipsimia a refuzat cererea împăratului, arătându-i că ea este logodnica lui Hristos, Mirele Ceresc.

Apoi Tiridates însuşi s-a ispitit voind-o pentru el, căci se îmbătase cu desăvârşire de vederea frumuseţii ei. Dar Sfânta Rhipsimia a rămas neclintită ca stânca înaintea păgânului rege.

Astfel, „cel care spulberase pe căpeteniile goţilor şi persanilor cu toate armatele lor, nu a putut să o cucerească pe fecioara lui Hristos."

Regele, cuprins de satanicească ură, a supus-o pe Rhipsimia celor mai bestiale torturi: el i-a tăiat limba, i-a tăiat abdomenul şi stomacul şi i-a smuls toate măruntaiele. Aşa şi-a dat duhul în mâinile lui Dumnezeu muceniţa lui Hristos. După aceasta, el a decapitat toate maicile.

Vestita Mânăstire de la Echmiadzin s-a înălţat deasupra sfintelor moaşte ale acestor muceniţe. Ea se află în apropiere de Yerevan şi timp de multe veacuri a fost principalul centru de spiritualitate al Armeniei.

Pomenirea Sfântului Mihail, întâiul Mitropolit al Kievului

Sfântul Mihail a fost trimis în Rusia de către Patriarhul Constantinopolului, la cererea marelui Cneaz Vladimir, spre a boteza poporul rus şi spre a întemeia Biserica lui Hristos din Rusia.

Sfântul Mihail a botezat noroadele Kievului, Novgorodului, Rostovului şi pe cele din multe alte cetăţi şi sate. El a organizat Biserica, a uns episcopi şi preoţi, a pus temeliile Mânăstirii Sfântului Mihail din Kiev, a trimis misionari la bulgari şi la tătari, câştigând pe mulţi dintre aceste neamuri pentru Hristos.

Acest mare sfânt a săvârşit toate acestea şi mult mai multe decât acestea de mare folos pentru popor, în numai patru ani.

El s-a săvârşit către Domnul şi s-a încununat cu veşnica răsplată la anul 992. Sfintele lui moaşte se odihnesc la Lavra Peşterilor din Kiev.

Cântare de laudă la Sfântul Grigorie, luminătorul Armeniei

Sfântul Grigorie mare luminător a fost
Poporului lui şi neamului.
El pe slavă şi averi a călcat cu dispreţ,
Iubind mai mult sărăcia lui Hristos Răstignit,
Iubind mai mult bogăţia din ceruri.
El pururea mintea la ceruri avut-a, cugetul la Hristos.

El chinuri cumplite în trup a răbdat,
Ca şi când ar fi fost în trup străin.
El puternic a fost cu al Domnului har,
Cu a Domnului hrană cerească hrănit,
înarmat contra diavolilor cu dumnezeiasca purtare de grijă.

El dintru slavă în groapă a fost pogorât,
Iar din groapă înălţat la slavă mult mai mare,
La culmile slavei cereşti.

Grigorie Sfântul e plin de măreţie,
El Armenia a luminat cu Lumina lui Hristos.
Chiar Tiridates, omul sălbăticit ca un mistreţ
Botezatu-s-a cu Crucea şi s-a făcut mieluşel.

Pământul Armeniei celei mari îl slăveşte

Pururea pe Grigorie Sfântul,
Care lauda Armeniei este şi-al ei luminător.

Cugetare

Minunate sunt schimbările care au loc zilnic în vieţile oamenilor, acum, ca şi în trecut. Cei umiliţi şi scuipaţi pentru că au ţinut mai presus de toate la dreptatea lui Dumnezeu sunt ridicaţi la înălţimi mari, iar cei care odinioară au hulit Sfânta credinţă s-au prefăcut acum în slujitori ai ei.

Regele Tiridates 1-a aruncat pe Sfântul Grigorie într-o groapă foarte adâncă. Sfântul a petrecut timp de paisprezece ani încheiaţi în acea groapă, uitat de toţi, dar nu şi de Dumnezeu.

Care dintre oameni s-ar fi gândit că cel mai mare luminător al poporului armean avea să fie aflat în întunericul unei gropi? Şi cine s-ar fi gândit că bestialul Tiridates, cel care 1-a aruncat pe Sfântul Grigorie în groapă şi mânjit de sângele a zeci de mucenici, avea să salveze viaţa aceluiaşi Grigorie pe care îl osândise la moarte şi avea să îl ajute mai mult decât ar fi putut-o face întreaga lume?

După paisprezece ani încheiaţi, Dumnezeu a descoperit că Grigorie se află încă în viaţă.

Apoi, Sfântul Grigorie 1-a vindecat minunat pe regele care înnebunise desăvârşit. Regele Tiridates, băutorul de sânge creştinesc, a primit botezul şi s-a făcut în cel mai mare zilot al credinţei creştine!

S-ar putea spune că, prin Purtarea de Grijă a lui Dumnezeu şi Grigorie şi Tiridates au fost scoşi din groapa cea mai dedesubt, Grigorie din cea trupească, iar Tiridates din cea sufletească.

O, nesfârşită înţelepciune a lui Dumnezeu care guvernează mersul vieţii oamenilor! Cel odinioară sălbăticit cu totul de necurăţia patimilor, Tiridates, s-a preschimbat atât de mult cu pocăinţa adusă de Lumina lui Hristos, încât el a ajuns să semene cu Sfântul Grigorie mult mai mult decât cu acel om nepocăit care fusese odinioară.

Luare aminte

Să luăm aminte la dreptatea Regelui Iotam şi la răsplata lui Dumnezeu pentru aceasta (II Paralipomena 27):

- *La cum Iotam a făcut ceea ce este drept înaintea lui Dumnezeu, grijind de Templul Domnului;*
- *La cum pentru aceasta Domnul a fost ajutorul lui, aşa încât el a biruit şi pe timp de război şi pe timp de pace: în război a fost biruitor, iar pe timp de pace a îmbogăţit şi a întărit poporul lui.*

Predică despre împărăţia lui Dumnezeu care nu este din lumea aceasta

Împărăţia Mea nu este din lumea aceasta (Ioan 18: 36).

Cel care are bogăţii mari are de asemenea şi bogăţii mai mici. Prin urmare, să nu ne închipuim că Dumnezeu nu are stăpânire asupra acestei lumi, deşi a zis către Pilat: împărăţia Mea nu este din lumea aceasta. Cel care are în stăpânire veşnicia are în stăpânire şi ceea ce este mai mic decât veşnicia, adică timpul şi cele de sub vremi.

Aici, în cuvintele pe care le avem acum în vedere, Domnul grăieşte de împărăţia Lui Cerească, care nu are nimic de a face cu timpul, cu stricăciunea, cu nedreptatea, cu înşelările şi închipuirea, cu moartea. Este ca şi când ar zice cineva: „Bogăţia mea nu e în bancnote, ci în aur greu."

Dacă posedă oarecine mult aur greu, oare nu poate dispune el uşor şi de bancnote? Nu e aurul mult mai preţios decât biletele de hârtie? De aceea nu îi spune Domnul lui Pilat că El este Regele, ci îi spune, din contră, că este mult mai mult: anume că El este mai presus decât şi peste toţi regii pământului, că împărăţia Lui este mai mare, mai puternică şi mai durabilă decât toate împărăţiile pământeşti.

Prin cuvintele Lui El arată care este împărăţia Lui principală, de care depind toate împărăţiile pământeşti, în timp şi în spaţiu: împărăţia Mea nu este din lumea aceasta.

Aceasta nu înseamnă nicidecum că Dumnul nu are putere în această lume, ci dimpotrivă, cuvintele acestea arată şi confirmă înfricoşata putere pe care o are Domnul asupra acestei lumi. Toate lucrările Lui pe pământ, pe care le-a lucrat înaintea ochilor oamenilor, arată puterea Lui stăpânească şi ne mai văzută asupra acestei lumi.

Spune-mi te rog, înaintea cărui alt rege pământesc s-a mai potolit furtuna ca prin farmec şi au tăcut talazurile cumplite ale mării? Sau ai uitat cuvintele Lui din Grădina Ghetsimani: ***Ţi se pare că nu pot să rog pe Tatăl Meu şi să-Mi trimită***

acum mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri? (Matei 26: 53)? Să nu uităm, un înger are singur mai multă putere decât tot universul!

Domnul sufletului este şi Domnul trupului. Domnul veşniciei este şi Domnul timpului. Domnul celui mai mare bine este şi Domnul binelui mai mic. Fraţilor, nimic nu poate scăpa puterii Atotputernicului Domn Iisus Hristos Dumnezeul nostru, Care din a Lui voie pentru noi S-a răstignit şi din a Lui proprie putere pentru noi a înviat din mormânt!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Atotputernice Doamne şi Mântuitorul nostru, ajută-ne nouă pururea să căutăm împărăţia Ta cea cerească şi pururea cu Tine să fim acolo unde nu este nici moarte şi nici păcat, ci numai viaţă, bucurie şi pace. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

1 octombrie

Prăznuirea cinstitului Acoperământ al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria

Din vremurile cele mai vechi Biserica a cinstit-o pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu ca patroană şi apărătoare a poporului creştinesc de pretutindeni care, prin rugăciunile ei mijlocitoare cheamă mila Fiului ei asupra noastră, a păcătoşilor.

Ajutorul Preasfintei Maicii Domnului s-a arătat limpede şi mereu de-a lungul timpului, atât către persoane, cât şi către comunităţi de oameni şi popoare, pe timp de pace şi pe timp de război, în pustiile sihaştrilor şi în mijlocul cetăţilor şi vuietului lumii.

Evenimentul pe care îl prăznuieşte astăzi Biserica ortodoxă de pretutindeni confirmă limpede că Maica Domnului este pururea apărătoarea poporului creştinesc.

Spre ziua de întâi octombrie a anului 911 *(Sinaxarul Sărbătorii din Mineiul pe Octombrie menţionează că acea zi era o Duminică (Bucureşti: Ed. Inst. Bibi. şi de Misiune al B.O.R., 2004, p. 32).),* în timpul domniei împăratului Leon cel înţelept, se făcea în Sfânta Biserică Vlaherne din Constantinopol priveghere de toată noaptea. Biserica era plină de popor. Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos stătea într-un ungher mai în spate, împreună cu ucenicul său, Epifanie.

La ora patru dimineaţa, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu s-a arătat înaintea poporului, stând în văzduh, ţinându-şi omoforul întins ca un acoperământ deasupra capetelor credincioşilor. Ea era îmbrăcată în purpură încrustată cu aur şi strălucea cu lumină negrăită, în jurul ei se aflau apostolii, sfinţii, mucenicii şi fecioarele.

Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos a zis către ucenicul său iubit, Epifanie: "O vezi, frate, pe Împărăteasa şi Doamna tuturor cum se roagă pentru întreaga lume?"

Iar Epifanie a zis: "O văd, părinte şi mă minunez!"

Acesta este evenimentul pe care îl przănuieşte Biserica astăzi, eveniment ce a instituit Sărbătoarea cinstitului Acoperământ al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, spre a ne ţine în minte pururea că prin a noastră smerită nevoinţă şi rugăciune, putem primi şi noi, în greutăţile vieţii noastre, neîncetatul ajutor al Doamnei şi Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea, cea care ne acoperă pe noi cu cinstitul ei acoperământ.

Pomenirea Sfântului apostol Anania

Sfântul Anania a fost unul dintre cei şaptezeci de Apostoli mai mici. El a fost episcopul cetăţii Damascului.

După sfânta descoperire şi sfântul îndemn al Domnului Hristos, el este acela care 1-a botezat pe prigonitorul creştinilor, Saul, întru Pavel (Fapte 9: 10-17).

Datorită marii lui râvne pentru sfinţenia Sfintei credinţe, Sfântul apostol Anania a fost omorât cu pietre în cetatea Elefteropolis.

Sfintele lui moaşte au fost aduse la Damasc, iar mai apoi, la Constantinopol.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Roman, melodul

Sfântul Roman, melodul s-a născut în cetatea siriană Emesa. El a fost mai întâi paracliser la Beirut, iar mai după aceea a slujit în catedrala mitropolitană de la Constantinopol, în timpul patriarhului Eftimie (490-504).

El nu era un om educat şi nici nu cunoştea arta cântării bisericeşti şi din această pricină era dispreţuit şi defăimat de sfinţitul cler, care erau cu toţii oameni foarte educaţi şi învăţaţi.

Sfântul Roman pentru aceasta a plâns odată foarte mult, cu faţa la pământ, înaintea Maicii lui Dumnezeu. Atunci ea s-a arătat lui şi i-a dat un mic sul de hârtie, poruncindu-i să-1 înghită.

A doua zi era slăvitul praznic al Naşterii Domnului. Sfântul Roman a urcat la locul cuvenit cantorului, la amvon şi a cântat cu glas îngeresc cântarea: *Astăzi Fe-cioara..5 (Este Condacul Naşterii Domnului (Glas 3) de la Canoanele Utreniei din 25 decembrie: Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce, îngerii cu păstorii doxologesc şi magii cu steaua călătoresc. Că pentru noi S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci. - Vezi Mineiul pe decembrie (Bucureşti: Ed. Inst. Biblic şi de Misiune al B.O.R., 1991, p. 390, passim). Vezi şi minunata viaţă a Sfântului Roman, melodul din Vieţile Sfinţilor pe larg (12 volume, îngrijite de Pr. Ioanichie Bălan: Cinstiţii preoţi ai catedralei din Constantinopol erau furioşi pe Roman, deoarece patriarhul, văzându-i marea tăcută smerenie şi sfinţenie a vieţii îl răsplătea cu daruri ca şi pe cântăreţi şi pe preoţi, deşi el nu ştia să cânte. Aceştia de aceea 1-au târât cu de-a sila la amvon la o Sfântă Liturghie, ca să cânte, dacă tot este răsplătit ca şi*

ei. Fiind astfel batjocorit înaintea poporului, el a plâns cu amar înaintea Maicii Domnului, care 1-a hărăzit de sus cu minunatul dar al alcătuirii şi cântării de tropare, făcându-1 cel mai vestit imnograf al Bisericii ortodoxe din toate timpurile şi locurile.).

Toţi au rămas fără grai auzind dumnezeiasca cântare a lui. Astfel s-a văzut harul de mare poet al Sfântului Roman, primit de la însăşi Împărăteasa Cerurilor.

Sfântul Roman a alcătuit peste o mie de condace. El s-a săvârşit către Domnul ca diacon al Bisericii celei mari, Aghia Sofia, din Constantinopol. El s-a alăturat corurilor îngereşti la anul 510.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Ioan Kukuzel

El a fost de neam slav, din cetatea Dracha (Dyrrachium). El de foarte tânăr a fost luat la şcoala de muzică de la Constantinopol, unde s-a făcut cel mai iubit cântăreţ al curţii imperiale.

Dar temându-se de linguşirile şi laudele oamenilor, Ioan a fugit la Sfântul Munte Athos şi s-a ascuns la Marea Lavră, ca păstor umil de oi.

El a dus viaţă de mari şi neobişnuite nevoinţe.

Maica lui Dumnezeu i s-a arătat lui în două rânduri.

El s-a săvârşit către Domnul în veacul al doisprezecelea.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Grigorie

El a fost monah în Marea Lavră din Sfântul Munte Athos în veacul al paisprezecelea.

Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Roman, melodul

În Sfânta slujbă fericitul Roman la amvon urcă
Şi cu glas îngeresc
începe sfânta cântare să cânte:

Fecioara astăzi pe Cel Mai Presus de Fiinţă naşte
Şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce.

îngerii cu păstorii doxologesc
Şi magii cu steaua călătoresc.
Că pentru noi S-a născut Prunc Tânăr,
Dumnezeu Cel mai înainte de veci.

Auzind cântarea sfântă,
inima poporului de bucurie se umple,
iar feţele lor strălucesc de uimire.

Slavă Maicii Preasfinte a lui Dumnezeu!
Slavă Doamnei şi Împărătesei lumii,
Cea care ascultă şi grabnic plineşte
Rugăciunea cu lacrimi a celor credincioşi!

Cugetare

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu adesea s-a arătat credincioşilor celor aflaţi în nevoie: uneori ca să îi întărească mai departe pe calea asprelor nevoinţe, alteori ca să îi vindece de boală sau să le descopere anumite taine de neapărată trebuinţă sufletelor lor.

În Marea Lavră din Sfântul Munte Athos au avut loc două astfel de minunate arătări, asemănătoare între ele.

În timpul unui Sfânt şi mare post, la vremea cântării Acatistului celui mare, Sfântul Ioan Kukuzel şedea în biserică, obosit, înaintea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Cum şedea, a adormit.

Chiar atunci Cea Sfântă şi Preacurată s-a arătat lui şi i-a zis: ***"Bucură-te, o, Ioane! Cântă şi nu înceta a cânta, căci iată pentru aceasta eu cu tine voi fi pururea!"***

Zicând aceasta, ea a pus un ban de aur în mâna Sfântului Ioan. Când s-a trezit din aţipire, iată banul de aur era în palma lui.

După aceea, nenumărate minuni s-au lucrat la acea sfântă icoană a Maicii Domnului, precum şi de la banul de aur de ea dăruit Sfântului Ioan Kukuzel.

A doua arătare s-a făcut înaintea Sfântului Grigorie monahul care, ca şi Sfântul Ioan Cucuzel, era cantor bisericesc.

Patriarhul Kallistos hotărâse ca la Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel mare, să se cânte în cinstea Maicii Domnului *De tine se bucură...(De tine se bucură toată făptura, Ceea ce eşti plină de dar, soborul îngeresc şi neamul omenesc; Ceea ce eşti Biserică sfinţită şi Rai cuvântător, lauda fecioriei din care Dumnezeu S-a întrupat şi Prunc S-a făcut Cel mai înainte de veci Dumnezeul nostru; că mitrasul tău scaun l-a făcut şi pântecele tău mai desfătat decât cerurile l-a lucrat. De tine se bucură toată făptura, Ceea ce eşti plină de dar, Slavă ţie.)* în loc de obişnuita cântare *Cuvine-se cu adevărat...* Dar succesorul său, patriarhul Pilotei, a anulat hotărârea înaintaşului lui şi a poruncit să se cânte *Cuvine-se cu adevărat,* ca la toate Sfintele Liturghii de peste an, ca fiind o cântare mai scurtă.

Cu toate acestea, la vecernia Botezului Domnului, de faţă fiind patriarhul Grigorie al Alexandriei, Sfântul Grigorie a cântat după vechea rânduială: *De tine se bucură,* îndată după aceasta, Cea Sfântă şi Preacurată i s-a arătat lui şi precum odinioară Sfântului Ioan Cucuzel, i-a dăruit şi lui un galben de aur şi i-a zis: ***"Recunoscătoare îţi sunt pentru cântarea ce aduci cinstirii mele."***

De la această slăvită minune s-a instituit ca totdeauna la Liturghia Sfântului Vasile cel mare să se cânte în cinstea Maicii Domnului cântarea *De tine se bucură.*

Liturghia Sfântului Vasile cel mare se slujeşte de zece ori pe an: în şapte din Duminicile Sfântului şi marelui post (cu excepţia Duminicii Floriilor) şi de asemenea în ajunul Naşterii Domnului, la praznicul însuşi al sfântului (1 ianuarie), şi în ajunul Botezului Domnului (5 ianuarie).

Luare aminte

Să luăm aminte la regele Ahaz şi la pedepsele lui Dumnezeu asupra lui (II Paralipomena 28):

- *La cum, în toată viaţa lui, Ahaz a făcut numai cele rele înaintea lui Dumnezeu;*
- *La cum el a ridicat idoli la toate răspântiile din Ierusalim şi prin tot ţinutul şi s-a închinat înaintea lor;*
- *La cum a fost biruit în toate numeroasele războaie pe care le-a purtat; la cum s-a pustiit ţara lui din pricina aceasta; la cum o sută de mii de oameni buni de luptă ai lui au fost ucişi şi cum tot atâţia la număr au fost luaţi în robie.*

Predică despre bărbatul fericit

Fericit bărbatul, care n-a umblat în sfatul necredincioşilor şi în calea păcătoşilor nu a stat şi pe scaunul hulitorilor n-a şezut (Psalmul 1:1).

Fraţilor, fericit este acela a cărui inimă nu s-a învârtoşat atât de tare de păcat încât, auzind aceste cuvinte grăite de însuşi Domnul prin prorocul, să nu le şi pună în practica vieţii lui din fiecare zi.

⇒ *Necredincioşii sunt aceia care în tot chipul gândesc împotriva lui Dumnezeu şi împotriva voii Lui.*

⇒ *Păcătoşii sunt aceia care merg pururea în căile poftelor lor, iar gândurile lor sunt împotriva voii lui Dumnezeu şi a Legii Lui.*

⇒ *Iar hulitorii sunt aceia care se ucid pe ei înşişi şi pe alţii cu faptele lor rele.*

Pericolul este acesta: mai întâi vine sfatul necredinciosului (fie de la oameni răi, fie de la gânduri rele); apoi vine lucrarea păcatului cu fapta; iar la urmă păcătosul nepocăit se face sminteală şi pildă rea pentru cei din jurul lui.

Prin urmare, fericit bărbatul care nu se pleacă nici la sfatul necredincioşilor, nici gândurilor necredincioase, ci îi ajunge lui spre mântuire cuvântul Legii lui Dumnezeu.

Fericit bărbatul care nu a făcut niciodată nici măcar un pas pe calea păcătoşilor, iar dacă i s-a întâmplat să-l facă, s-a pocăit pentru aceasta cu amar şi s-a întors repede la calea vieţii care este Calea Domnului. Fericit bărbatul care nu a şezut împreună cu hulitorul sufletelor nevinovate, care prin hulirile lui vătăma astfel de suflete. Căci scris este despre aceşti smintitori: ***Iar cine va sminti pe unul dintr-aceştia mici care cred în Mine, mai bine i-ar fi lui să i se atârne de gât o piatră de moară şi să fie afundat în adâncul mării. (Matei 18: 6).***

O, fraţilor, fericiţi voi toţi, bărbaţi şi femei, care cu grijă pururea vă feriţi de aceste trei rele: de sfaturi şi gânduri necredincioase, de fapte păcătoase şi de smintirea altora. Aceste trei rele sunt ca nişte şerpi veninoşi care din mici pui de şarpe se fac în cumpliţi balauri.

O, Stăpâne Doamne Făcătorul nostru, cela ce eşti Binecuvântat şi slăvit, ajută-ne nouă prin mare puterea şi bunătatea Ta să ne mântuim de şarpele cel rău pe care Tu, Doamne Iisuse Hristoase 1-ai călcat cu arma cinstitei şi nebiruitei Tale Cruci. Ajută-ne nouă urechi să avem doar pentru sfânt Cuvântul tău, ca să putem numai întru Calea Ta să umblăm şi să strălucim cu nevoinţa asemănării celei întru Tine. Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumită în veci. Amin.

2 octombrie

Pomenirea Sfântului Andrei cel nebun pentru Hristos

Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos a fost de neam slav. El a căzut de tânăr rob în război şi a fost cumpărat de către Theognost, un bărbat foarte bogat din Constantinopol, pe vremea împăratului Leon cel înţelept (fiul împăratului Vasile macedoneanul).

Andrei era un tânăr foarte frumos la trup şi la suflet. Theognost 1-a îndrăgit mult şi i-a îngăduit să stea la învăţătura sfintelor slove. Andrei a iubit mult învăţătura cărţii şi cu dragoste se ruga lui Dumnezeu, cu dragoste mare mergea şi la Sfintele Slujbe ale Bisericii.

Supunându-se unei vedenii cereşti ce i se arătase în vis, el a luat asupra sa cumplita nevoinţă a nebuniei pentru Hristos. El s-a dus la fântâna de unde scotea apă pentru stăpânul lui şi cu un cuţit şi-a tăiat în fâşii hainele de pe el, prefăcându-se că este nebun.

Stăpânul lui, Theognost s-a umplut de durere, 1-a legat în lanţuri şi 1-a dus la Biserica Sfintei Anastasia, izbăvitoarea de farmece, ca să se citească rugăciuni pentru robul lui, Andrei. Dar Andrei nu se vindecă deloc şi de aceea stăpânul lui i-a dat drumul, ca unuia ce şi-a pierdut minţile. Andrei se prefăcea ziua nebun, iar noaptea întreagă se ruga lui Dumnezeu.

El a vieţuit până la moarte fără să aibă nici un adăpost al lui. El nopţile şi le petrecea mergând pe străzile marii cetăţi, aproape gol şi mâncând pâine numai când se îndura cineva de el să i-o dea. El împărţea tot ceea ce primea cu cerşetorii pe care îi şi certa cu cuvinte batjocoritoare, astfel încât să nu se vadă prefăcătoria lui, iar răsplata să nu primească, decât numai de la Unul Dumnezeu. De aceea harul Domnului s-a revărsat peste el din belşug, iar Andrei s-a făcut văzător cu duhul în inimile oamenilor şi văzător şi al îngerilor şi al duhurilor necurate.

El a luat putere să alunge duhurile necurate de la oameni şi să scoată oamenii din păcatele lor.

Sfântul Andrei fost răpit la cer, unde a văzut în duh frumuseţile cereşti. El L-a văzut şi s-a închinat înaintea Domnului Hristos care şedea pe tronul Slavei, împreună aflându-se cu ucenicul lui iubit, Epifanie, el a văzut-o pe Sfânta Născătoare

de Dumnezeu în Biserica din Vlaherne cum acoperă poporul cu cinstitul ei Omofor.

Această vedenie este de atunci înainte prăznuită de Biserica Ortodoxă de pretutindeni, la fiecare întâi octombrie al anului, sărbătoare care se numeşte a Sfântului Acoperământ al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (vezi ziua de l octombrie).

El a auzit cuvinte care la inima omului nu s-au suit şi pe care buzelor omeneşti nu le este îngăduit să le grăiască.

După o viaţă de mucenicie neîncetată, care aproape că nu are egal în istoria Bisericii, Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos s-a săvârşit către Domnul în anul 911. *[în ziua de 28 mai, în vârstă fiind de 66 de ani.(Prăznuirea de astăzi a sfântului se datorează fără îndoială apropierii faţă de Sărbătoarea cinstitului Acoperământ, care s-a instituit în Biserică prin intermediul lui. Vezi pe larg minunata viaţă a acestui mare sfânt în cartea închinată în întregime lui: Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos, trad. din Ib. greacă de Ieroschim. Ştefan Lacoschitiotul, Asociaţia Schitul Lacu, Sfântul Munte Athos: Editura Evanghelismos, 2002, 224 pp.)]*

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ciprian şi al Sfintei muceniţe Iustina, fecioara

Ciprian s-a strămutat din Cartagina la Antiohia, unde locuia prea frumoasa fecioara Iustina, împreună cu părinţii ei, Edesie şi Cleodonia.

Edesie era popă idolesc şi toţi ai casei lui erau păgâni. Dar după ce Iustina a intrat într-o biserică creştinească şi s-a luminat cu taina Sfintei credinţe, ea cu harul lui Dumnezeu şi-a convertit ambii părinţi la Hristos. Toţi trei au fost botezaţi de către Optat, episcopul.

Ciprian însă era filosof şi vrăjitor cumplit şi vestit, care avea stăpânire asupra diavolilor şi se sfătuia cu căpeteniile lor.

Un anume păgân desfrânat din din Antiohia, pe nume Aglaid, voia cu orice preţ să pună stăpânire asupra fecioarei Iustina, înfierbântat fiind de trupească şi drăcească patimă.

Fecioara însă 1-a respins statornic şi categoric şi de aceea Aglaid a apelat la ajutorul puternicului vrăjitor Ciprian.

Ciprian a trimis succesiv la Iustina diavoli cumpliţi, care să o facă să se aprindă la rândul ei de patima pentru Aglaid, dar nu a izbutit nimic. Căci ea alunga aceşti demoni de la ea cu rugăciune, post aspru şi semnul Sfintei Cruci pe care îl făcea asupra lor.

În urma acestor zadarnice eforturi, Ciprian a cunoscut înşelarea în care se afla şi puterea Sfintei Cruci şi s-a botezat.

El a fost hirotonit chiar întru preot, iar apoi întru episcop.

Păgânii înnebuniţi de ură l-au denunţat stăpânirii idolatre şi pe el şi pe Iustina. Ambii au fost judecaţi la Damasc, torturaţi bestial, apoi decapitaţi la Nicomidia. Ei s-au încununat cu cununile slavei către sfârşitul veacului al treilea.

Pomenirea Sfinţilor mucenici David şi Constantin

Ei au fost principi georgieni creştini din cetatea Argveti. Ei au fost osândiţi la moarte de califul Emil-el Mumenim şi înecaţi în râul Imereti la anul "30.

Mai înainte de moartea lor, ei s-au rugat lui Dumnezeu pentru iertarea păcatelor tuturor acelora care vor chema numele lor în ajutor, în vreme de primejdii.

Săvârşindu-şi ei rugăciunea, a căzut fulger din cer şi glas s-a auzit zicând că ascultată este rugăciunea lor.

Sfintele moaşte ale acestor mucenici odihnesc în Mânăstirea Motsameta din Georgia.

Cântare de laudă la Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos

Sfântul Andrei noaptea o trece
Sub cerul înstelat,
pe Domnul rugând:
..Stăpâne Doamne Sfinte, Treime Sfântă
Mântuirea şi învierea sufletelor noastre care zac în somn!
O, Stăpâne Doamne Iisuse,
Cela ce mai dulce eşti
Decât viaţa, Comoara Bucuriei şi Frumuseţe eternă,
Mă rog Ţie,
Curăţeşte păstorii, luminează regii,

Mângâie necăjiţii şi sfinţeşte lumea!
Nu mă despărţi de ei pe mine, păcătosul,
Andrei cel pentru Tine nebun,
Nu mă despărţi de necăjitul tău popor, Doamne!"

O, Sfinte părinte Andreie,
prea plinule de înţelepciune dumnezeiască,
Tu care lumea o ai învăţat cu cuvânt părut de nebunie,
Tu cu limba lumii lumii ai grăit,
Şi prin păruta nebunie pe Hristos ai preaslăvit!
Oamenii te-au dispreţuit pentru păruta-ţi nebunie,
Iar câinii te-au lătrat pe drum.
Dar tu altar ai fost Domnului din înălţime
Altar Domnului întru gunoiul lumii arzând.
Tu lumea ai cădit cu rugăciunile tale
De tine, a lumii minune, lumea vrednică nu-i.

O. Slavă ţie, Sfinte părinte Andreie,
Rugămu-te, roagă pe Domnul pentru noi!

Cugetare

Iată una din vedeniile pe care le-a avut Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos: ***era la Constantinopol un monah vestit pentru sfinţenia vieţii lui şi la el venea mult popor care îi cerea sfat şi rugăciune. Acest monah însă bolea în ascuns de patima dracului iubirii de arginţi. Banii pe care îi primea îi strângea, nu îi dădea la nimeni.***

Sfântul Andrei 1-a întâlnit odată pe stradă şi a văzut încolăcit în jurul gâtului lui un şarpe cumplit. Sfântului Andrei i s-a făcut milă de monah, s-a apropiat de el şi a început să-1 sfătuiască: „Frate, de ce ţi-ai pierdut sufletul? De ce te-ai legat cu dracul iubirii de bani? De ce i-ai dat loc în inima ta? De ce strângi aurul, ca şi când ai vrea să îl iei cu tine în groapă, în loc să îl împarţi la sărmani? De ce te sugrumi cu zgârcenia? În timp ce alţii mor de frig şi de foame, tu te bucuri privind la grămada de aur! Asta-i calea pocăinţei pe care ai făgăduit-o la călugărie? Asta îţi este ţie cinstea de monah? Oare nu-ţi vezi dracul căruia îi dai voie să te strângă de gât?"

La aceste cuvinte ochii duhovniceşti ai monahului s-au deschis şi a văzut cu groază cum hidosul diavol stă chiar lângă el.

La cuvintele lui Andrei dracul i-a dat drumul monahului şi a fugit, alungat de puterea rugăciunii sfântului.

În locul lui a apăut un înger luminos al Domnului, îngerul lui păzitor, căci inima monahului se schimbase deja în bine.

El îndată s-a dus şi a împărţit tot aurul săracilor şi nevoiaşilor. De atunci înainte, el a plăcut Domnului întru toate şi s-a făcut şi mai vestit pentru sfinţenia vieţii lui decât fusese înainte.

Luare aminte

Să luăm aminte la dreptatea regelui Iezechia şi la răsplata Domnului asupra lui pentru aceasta (II Paralipomena 30, 31):

- *La cum Iezechia a făcut lucruri care erau bune, drepte şi adevărate în faţa Domnului Dumnezeului său (II Cronici 31: 20);*
- *La cum a redat sfinţenia Templului lui Dumnezeu şi a dezrădăcinat idolii şi închinarea la idoli din mijlocul poporului;*
- *La cum Dumnezeu a avut milă de el şi i-a dat să sporească în tot lucrul pe care 1-a început.*

Predică despre voirea dreptului întru voia Domnului

Ci în legea Domnului e voia Lui şi la legea Lui va cugeta ziua şi noaptea (Psalmul 1: 2).

Fraţilor, fericit bărbatul şi de trei ori fericit, a cărui voie se supune pururea voii lui Dumnezeu, a cărui minte în contra sfatului Domnului niciodată nu cugetă şi a cărui inimă nimic alt nu doreşte decât împlinirea voii lui Dumnezeu.

Mintea este cârma şi a inimii şi a voinţei. Dacă mintea va fi mereu la Dumnezeu, atunci ea cu dragă inimă va cugeta ziua şi noaptea la Legea Domnului, iar în sfatul necredincioşilor (Psalmul 1: 1) nu va umbla; ci va căuta pururea adevărul şi descoperirea tuturor celor cuprinse în Legea lui Dumnezeu.

Dacă mintea este astfel mereu la Domnul, atunci inima şi voinţa omului se direcţionează şi ele către Dumnezeu. Apoi voinţa, ca organul de acţiune al omului lăuntric, va împlini numai ceea ce este în acord cu voia lui Dumnezeu şi cu Legea Lui. Atunci omul nu va umbla în căile păcătoşilor (Psalmul 1: 1), nu va comite păcatul, nici va fi pildă rea de urmat altora.

La începutul acestui Psalm întâi, prorocul David laudă bărbatul care nu comite trei păcate foarte precise, iar acum, în versetul al doilea, el continuă să îl laude pentru aceea că face două fapte foarte bune.

Cele trei păcate sunt: a căuta înţelepciunea la un păcătos, a duce viaţă păcătoasă şi a corupe şi pe alţii cu modelul de viaţă păcătoasă pe care îl duci tu.

Iar cele două lucruri bune sunt: a te conforma în chip desăvârşit în toată viaţa ta Legii lui Dumnezeu şi a ţine în minte numai cugetarea la Domnul, ziua şi noaptea.
O, fraţilor, cât de jalnic de superficiale sunt minţile tuturor celor care nu cunosc Legea Domnului! Căci adâncimea minţii omului se măsoară doar prin cât de adânc cunoaşte el Legea lui Dumnezeu. Mintea celui care cugetă la tainele lui Dumnezeu ziua şi noaptea este adâncă, largă şi înaltă; iar mintea este cârma inimii şi a voinţei.

O, fraţilor, cât de superficială, instabilă şi împrăştiată este voinţa celui care nu îşi supune voia lui voii lui Dumnezeu! Cu adevărat, cumplit de superficială, instabilă şi împrăştiată este mintea lui!

Dar ce este Legea Domnului, fraţilor? Ea este expresia voii lui Dumnezeu. Şi unde găsim noi această expresie? Noi o găsim în Sfintele Scripturi ale Noului şi Vechiului Testament şi în Sfânta Tradiţie a Bisericii lui Dumnezeu, Sfânta noastră Biserică creştin ortodoxă.

Fericit bărbatul care cunoaşte Legea lui Dumnezeu şi o face pe ea.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, mărite şi prea puternice, multmilostive şi drepte, luminează minţile noastre cu Legea Ta cea sfântă, ca să ne potrivim voile noastre numai după Voia ta cea iubitoare de oameni şi mântuitoare, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

3 octombrie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Dionisie Areopagitul

Sfântul Dionisie se numără cu cei şaptezeci de Sfinţi apostoli mai mici. Acest fericit bărbat a fost mlădiţa unei străvechi familii aristocrate ateniene. După ce şi-a desăvârşit studiile de filosofie elină la Atena, el a mers mai departe în Egipt, spre a continua acolo învăţătură şi mai înaltă.

Pe când elinul Dionisie se afla în Egipt Domnul şi Mântuitorul lumii se răstignea pe Cruce la Ierusalim, întunericul care s-a pogorât în miezul zilei la Ierusalim şi a ţinut vreme de trei ceasuri, s-a pogorât şi peste Egipt timp de tot atâtea ceasuri. Atunci tânărul Dionisie a strigat: "Ori Dumnezeu Făcătorul Lumii suferă de moarte, ori acum lumea aceasta a ajuns la sfârşit!"

Întorcându-se la Atena, Dionisie s-a căsătorit cu tânăra Damaris şi a avut de la ea fii. El s-a ridicat atunci şi la demnitatea de membru al celei mai înalte curţi ateniene, Areopagul. De aceea s-a şi numit "Areopagitul."

Când Sfântul apostol Pavel a predicat Evanghelia la Atena, Dionisie a ascultat cu atenţie şi a primit Sfântul Botez împreună cu toată casa lui. Sfântul Pavel 1-a sfinţit pe Dionisie, episcop al Atenei. Astfel, Sfântul Dionisie şi-a lăsat soţie, fii, rangul cel mai înalt şi casă şi a urmat lui Hristos.

El a călătorit multă vreme împreună cu Sfântul apostol Pavel şi i-a cunoscut pe toţi apostolii lui Hristos. El a călătorit în mod special la Ierusalim ca să o vadă şi să o cunoască pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi Pururea Fecioara Maria. El a descris această dumnezeiască întâlnire în una din cărţile lui. El a fost de faţă la înmormântarea Sfintei şi prea curatei Fecioare Maici.

Fiind de faţă la mucenicia învăţătorului lui, Sfântul apostol Pavel, la Roma, Sfântul Dionisie şi-a dorit pentru sine acelaşi fel de moarte. De aceea a mers în Galia împreună cu presbiterul său Rusticus şi cu diaconul lui Elefterie, spre a predica Evanghelia la barbari. El acolo a chinuit mult, dar a şi săvârşit mult. Prin nevoinţele lui mulţi păgâni au ieşit din întunericul sălbăticiei şi au iubit lumina lui Hristos.

Sfântul Dionisie a înălţat o mică biserică lângă Paris, unde a slujit Sfintele Slujbe. La vârsta de nouăzeci de ani ajungând, Sfântul Dionisie, împreună cu preotul lui Rusticus şi cu diaconul lui, Elefterie, au fost prinşi de păgâni şi

torturaţi bestial pentru credinţa lor şi predicarea lui Hristos; apoi toţi trei au fost decapitaţi. Capul tăiat al Sfântului Dionisie s-a rostogolit departe de trupul lui, până la picioarele lui Catula, un creştin, care l-a luat şi l-a îngropat cu cinste, împreună cu trupul.

Sfântul Dionisie a luat mucenicia pe timpul lui Domeţian, la anul 96 după Hristos. El a scris mai multe cărţi vestite pentru toată creştinătatea şi întemeietoare de credinţă ortodoxă: Despre numele dumnezeieşti [divine], despre Ierarhia Cerească şi Ierarhia bisericească, despre Teologia mistică şi despre Preasfânta Născătoare de Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Ioan Hozevitul

Ioan a fost de neam egiptean şi s-a nevoit întru aspra petrecere călugărească în obştea monahală de lângă Hozeva, pe vremea împăratului Iustinian.

La fiecare Sfântă Liturghie pe care o slujea el vedea o lumină cerească în Sfântul Altar.

Avva Anania se nevoia nu departe de chilia lui. Mari şi minunate au fost nevoinţele acestor doi bărbaţi şi mai mare smerenia lor.

Un om l-a adus pe fiul lui nebun la Avva Anania ca să i-l vindece cu rugăciunea. Dar Avva Anania l-a trimis pe om la Sfântul Ioan, zicând că acela mai mare decât el este.

Sfântul Ioan s-a supus Sfântului Avva, dar a strigat: "întru Numele Domnului Iisus Hristos, Avva Anania, iar nu eu, îţi porunceşte să ieşi afară din acest copil, duh necurat!" Tânărul s-a vindecat pe loc.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Dionisie de la Mânăstirea Pecerska din Kiev

Sfântul Dionisie a fost ieromonah şi zăvorât.

La slăvitul praznic al Învierii din anul 1463, i s-a întâmplat Sfântului Dionisie să meargă la peşteri cu cruce şi cu cădelniţă spre a cădi sfintele moaşte şi morminte ale sfinţilor care odihneau acolo. Plin de bucuria învierii Domnului şi apropiindu-se de Peşteri, el a strigat: "Sfinţiţi părinţi şi fraţi, Hristos A înviat!"

Din peşteri s-a auzit glas minunat ca de tunet care a răspuns: "Adevărat A înviat!"

Pomenirea Sfântului Isihie Horebitul

La început Isihie s-a lenevit de mântuirea sufletului lui şi după aceea s-a îmbolnăvit şi a murit. Dar a înviat din morţi şi şi-a redobândit sănătatea. Faptul acesta l-a transformat total.

El s-a zăvorât într-o chilie de la Sfântul Munte Athos şi nu a mai vorbit cu nimeni timp de doisprezece ani.

Mai înaintea morţii lui, monahii au deschis chilia şi l-au rugat să le dea cuvânt de povăţuire.

El doar a zis: «Cel care are pururea moartea înaintea ochilor nu poate păcătui."

De la acest Sfânt Isihie s-a întemeiat numita trăire isihastă, care pune mare accent pe linişte, pe tăcerea buzelor şi gândurilor, pe multa rugăciune interioară [a minţii sau inimii] şi pe cugetări dumnezeieşti, toate acestea fiind socotite [pe drept cuvânt] lucrarea de căpetenie a monahului.

A existat chiar un schit isihast la Sfântul Munte Athos.

Se spune că Sfântul Grigorie, teologul a practicat isihasmul în timpul Sfintelor şi marilor posturi.

Sfântul Isihie s-a nevoit şi s-a săvârşit în veacul al şaselea.

Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Dionisie Areopagitul

Slăvitul Dionisie Sfântul
Teolog a fost şi scriitor strălucit.
A lui minte în inimă strânsă la Dumnezeu o a suit.
El martor a fost al cereştilor taine
Pe care apoi credincioşilor le-a descoperit.

El slava cereştii ierarhii o a văzut,
şi numele ei sfinte nouă ni le-a arătat:
Începătoriile, Domniile, Stăpâniile, Puterile
Şi Scaunele minunat rânduite;
Serafimii, Heruvimii, Arhanghelii şi îngerii
Ce cu plecăciune conjoară pe Maica lui Dumnezeu.

Dionisie Sfântul aste taine le-a văzut în uimire,
Şi cu cutremur şi mai înalte adâncuri a văzut
Care la inima omului nu s-au suit nicicând.

Puterile cereşti sunt de înfricoşată vîrtute,
Sorii cei veşnici, mari şi mici, minunaţi!

Toate aceste taine descoperitu-s-au
Sfântului Dionisie,
El limpede le-a văzut şi Bisericii le-a arătat.

Astfel împodobit-a el pe a Domnului Mireasă,
Astfel o a îmbogăţit, cu ştiinţă de taină.

El întăritu-şi-a dumnezeiasca, de aur, învăţătură
Cu mucenicească moarte pentru Hristos.

Acum el străluce în Ceruri,
Iar ale Cerului Netrupeşti Puteri,
cele ce strălucesc de lumina dumnezeieştii slave,
îl numesc pe slăvitul Dionisie "Frate. "

Cugetare

Iată o altă vedenie a Sfântului Andrei cel nebun pentru Hristos: ***mergând pe străzile Constantinoplului, el a ajuns din urmă un slăvit convoi funerar. Tocmai murise un om foarte bogat, iar procesiunea de înmormântare era nemaipomenit de fastuoasă. Cu toate acestea, privind mai de aproape, el a văzut în jurul sicriului celui defunct mulţime puturoasă de diavoli negri care săreau şi se scălămbăiau cu bucurie necurată, rânjind de satisfacţie deasupra celui mort: unii râdeau precum femeile desfrânate, alţii lătrau precum câinii, alţii grohăiau ca porcii, iar alţii turnau necurăţii peste trupul mortului. Ei toţi îşi băteau joc de cei care mergeau în jurul carului funerar, precum şi de cântările de înmormântare, zicând: "Auziţi cu ce cuvinte cântă aceştia unui câine!"***

Uimit, Sfântul Andrei s-a întrebat ce fel de viaţă va fi dus cel mort de îşi bat astfel joc diavolii de înmormântarea lui.

Ridicându-şi ochii în jur, el a văzut lângă un zid un tânăr prea frumos care plângea cu amar. "Pentru Numele Domnului Dumnezeu care a făcut cerul şi pământul, spune-mi mie, pentru ce plângi atât de amarnic?"

Atunci tânărul i-a zis lui Andrei că el este Îngerul păzitor al acelui nenorocit care murise. Acela în toată viaţa lui nu făcuse decât să hulească pe Domnul cu faptele lui spurcate şi întotdeauna a dispreţuit sfatul de gând pe care îl primea de la el, îngerul lui Păzitor. El se dăduse încă din timpul vieţii diavolilor, îngerul a mai zis că omul acela fusese un păcătos înfricoşat şi nepocăit: mincinos, dispreţuitor al mai slabilor şi mai săracilor, zgârcit, făcător de jurăminte mincinoase, desfrânat şi sodomit, care stricase mai mult de trei sute de suflete cu desfrânările lui. El fusese un apropiat al împăratului şi foarte slăvit de oameni, dar acum, slava vieţii lui pământeşti nu mai era de nici un folos pentru el.

Tot acest convoi somptuos era la fel de zadarnic. Moartea îl apucase nepocăit, iar secera ei 1-a tăiat pe neaşteptate.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata izbăvire a Ierusalimului de asirieni (II Paralipomena 32):

- *La cum Sennaherib şi formidabila lui armată asiriană au înconjurat zidurile Ierusalimului şi au început să-şi bată joc de Domnul Dumnezeu al lui Israil;*
- *La cum Iezechia şi prorocul Isaia s-au rugat cu căldură înaintea lui Dumnezeu pentru izbăvirea cetăţii şi oamenilor din ea;*
- *La cum îngerul Domnului a ucis una sută şi optzeci şi cinci de mii de asirieni într-o singură noapte şi cum Sennaherib a fost omorât de fiii lui şi cum s-a mântuit prin mâna lui Dumnezeu Ierusalimul.*

Predică despre frica şi cutremurul bucuriei de Domnul

Slujiţi Domnului cu frică şi vă bucuraţi de El cu cutremur (Psalmul 2: 11).

Prorocul lui Dumnezeu grăieşte aceste cuvinte către regii şi judecătorii pământului, ca unora ce sunt mai cu seamă înclinaţi către mândria şi lascivitatea ce le vin din puterea şi bogăţiile date lor în stăpânire.

O, voi, regilor şi judecătorilor ai pământului, făpturi de lut sub picioarele Domnului, nu uitaţi că şi voi sunteţi robi ai Lui, salahori plătiţi de azi şi până mâine!

Oare la ce gândeşte salahorul, care sapă toată ziua o groapă? Doar la plata ce o va lua pentru munca lui seara. Şi cu ce se mândreşte salahorul? Nicicum cu munca la care trudeşte, ci numai cu plata pe care o va lua. Şi de ce se bucură salahorul? Oare de truda şi sudoarea lui sau de plată? Desigur, de plată.

O, voi regilor şi judecătorilor ai pământului, slujba voastră în ogorul acestei vieţi nu e mai sus decât truda salahorului! De aceea, slujiţi Domnului vostru cu frică, Celui Care v-a dat vouă slujirea aceasta: căci nu ştiţi dacă munca voastră Îi va plăcea Lui la sfârşit sau nu, nici ce plată veţi lua pentru ea! Slujiţi cu smerenie şi ziceţi: ***Slugi netrebnice suntem (Luca 17: 10).*** Căci nu se ştie dacă veţi fi răsplătiţi sau osândiţi atunci când vă veţi pogorî în groapă şi vă veţi înfăţişa înaintea împăratului şi Judecătorului! Prin urmare, cu frică să trăiţi în toate zilele slujirii voastre.

Şi vă bucuraţi de El cu cutremur. Bucuraţi-vă cu bucurie curată şi sfântă, aşa cum se bucură îngerii de Dumnezeul cel neapropiat şi necuprins. Bucuria Raiului înmiresmată este de curăţie şi de sfinţenie; iar bucuria răutăcioasă a iadului hohoteşte de râsete de răzvrătire. Prin urmare, bucuria Raiului veşnică este, pe când hohotele iadului se prefac în gemete şi urlete de durere.

Shijiţi-I Lui cu frică, căci drept este Domnul; *bucuraţi-vă de El cu cutremur,* căci înălţat şi sfânt este El.

O Stăpâne Doamne, înălţate şi drepte, înfricoşate şi Sfinte, toată viaţa noastră pe acest pământ un este decât slujire Ţie şi bucurie întru Tine. Căci de nu-Ţi vom sluji Ţie, morţii noastre vom sluji; iar de nu ne vom bucura de Tine, de necuratele noastre fapte ne vom bucura. Noi Ţie ne închinăm şi Ţie ne rugăm: Ajută-ne! Că numai frica sfântă de Tine să insufle şi să sfinţească toată lucrarea noastră pe acest pământ şi ca bucuria noastră de aici pururea să se curăţească în focul cutremurului cu care stăm înaintea Feţei Tale. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

4 octombrie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ierotei

Sfântul Ierotei a fost însoţitorul Sfântului Dionisie Areopagitul şi a primit credinţa creştină de la Sfântul apostol Pavel, la puţin timp în urma Sfântului Dionisie.

Mai după aceea, Sfântul apostol Pavel 1-a uns pe Ierotei, episcop al Atenei.

La vremea Sfintei Adormiri a Maicii Domnului, Sfântul Ierotei a sosit la Ierusalim şi a fost de faţă la înmormântarea ei.

Cu dumnezeiescul lui dar de cântăreţ el a inspirit în multe suflete dreapta închinare, arătându-se bărbat insuflat de sus.

El s-a nevoit mult întru slujirea Cuvântului, aducând pe mulţi păgâni la lumina Adevărului şi bine păstorind turma cea cuvântătoare a lui Hristos.

El a luat la sfârşit moarte de mucenic al lui Hristos, al Celuia care i-a dăruit îndoita cunună a Cereştii Lui împărăţii: cea de Ierarh şi cea de mucenic.

Pomenirea Sfântului Ştefan Stilianovici

Ştefan a fost un mare principe sârb [Despot], care s-a născut în clanul Pastrovici. El a guvernat poporul sârb în timpul unei perioade istorice cumplit de grele, luptând cu vitejie împotriva turcilor, dar şi a latinilor [romano-catolicilor].

El a fost un bărbat drept şi un mare patriot, principe minunat care s-a putut compara cu marele Alexandru Nevski sau cu Regele sfânt Iovan Vladimir.

El s-a săvârşit în veacul al şaisprezecelea (după unele izvoare, la anul 1515). Pe piatra lui de mormânt noaptea apărea o lumină şi astfel s-a descoperit că rămăşiţele lui sunt sfinte moaşte. Ele au fost mutate la Mânăstirea Sisatovat de la Fruska Gora, unde au odihnit multă vreme. În timpul celui de al doilea război mondial, moaştele Sfântului Ştefan Stilianovici au fost aduse la Belgrad şi aşezate în Biserica Mitropolitană, alături de cele ale cneazului Lazăr.

Soţia lui Ştefan, Elena, văzând moaştele nestricate ale soţului ei şi minunile care se lucrează la ele, s-a tuns monahie şi s-a nevoit aspru întru călugăreştile nevoinţe până la moartea ei.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Ammun [egipteanul]

Sfântul Ammun la început a fost podgorean. Rudeniile lui 1-au silit să se însoare în pofida voinţei lui, dar el nu a voit să trăiască cu soţia lui ca bărbat şi femeie, încă din prima zi el a numit-o pe soţia lui soră şi a sfătuit-o să se alăture lui în mai înalta vieţuire, spre mai mare plată în ceruri.

El a vieţuit astfel cu soţia lui timp de optsprezece ani. Apoi, bine înţelegându-se între dânşii, soţia a întemeiat în casa lor un aşezământ pentru fecioare, iar Ammun s-a retras la o mânăstire de călugări, unde s-a dăruit cu totul asprelor nevoinţe ale vieţii sihăstreşti.

Din pricina marii lui curăţii Dumnezeu i-a dăruit harul facerii de minuni şi al străvederii.

Un bărbat şi cu femeia lui şi-au adus la mânăstire pe fiul lor bolnav de nebunie, rugând pe Avva Ammun să se roage pentru el înaintea lui Dumnezeu ca să se vindece, dar Avva nu a voit să îi asculte. Mult rugându-se de dânsul, Avva Ammun le-a zis: „Şi sănătatea şi boala fiului vostru sunt în mâinile voastre, întoarceţi acelei văduve boul pe care 1-aţi furat (a dat şi numele văduvei) şi fiul vostru se va vindeca."

Părinţii, înspăimântaţi şi ruşinaţi văzându-se astfel descoperiţi şi-au mărturisit păcatul şi au făgăduit că vor întoarce boul îndată ce vor ajunge la casa lor.

Apoi Sfântul Ammun s-a rugat lui Dumnezeu şi s-a vindecat copilul.

Avva Ammun a fost mare prieten al Sfântului Antonie cel mare. Când Avva a murit în Pustia Nitriei, Sfântul Antonie a văzut de la chilie sufletul lui în înălţimile cereşti şi a zis fraţilor: „Astăzi s-a săvârşit Avva Ammun, iată am văzut sufletul lui purtat de Sfinţii îngeri la Cer."

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Pavel cel simplu

Sfântul Pavel a trăit în lume ca bărbat căsătorit până la vârsta de şaizeci de ani. Dar aflându-şi soţia în adulter, el a părăsit şi a lepădat toate şi a mers în pustie la Sfântul Antonie cel mare, primind de la el tunderea în îngerescul chip.

Sfântul Pavel a fost bărbat foarte simplu şi neştiutor de carte, dar în ciuda simplităţii lui el a ajuns la înălţimi duhovniceşti atât de mari încât vedea sufletele oamenilor aşa cum alţii îşi văd unii altora feţele trupeşti.

El a fost mare făcător de minuni, uneori întrecându-1 în acestea chiar şi pe marele Antonie.

Sfântul Pavel s-a săvârşit la bătrâneţi foarte adânci, la anul 340 şi s-a strămutat la locaşurile bucuriei, şezând cu Sfinţii îngeri.

Cântare de laudă la Sfântul Ammun, egipteanul

Pe Avva Ammuna odată l-au rugat:
..Arată-ne nouă păcătoşilor calea mântuirii.

Acelora Avva le-a zis: „în toată viaţa voastră
Ca osândiţi să trăiţi, ce-a tribunalului judecată aşteaptă.
Aşa cum osânditul de judecător se teme,
Şi numără ceasurile până la înfăţişarea lui,
Stând cu frică să audă glasul ce-i zice:
“E rândul tău acum, grăbeşte!"
Aşa cum aceluia nu-i mai pasă de adăpost, nici hrană?
Nici dacă şade sau dacă stă,
Ci cu inima strânsă stă cu urechea ciulită,
Fraţilor, aşa trebuie să fim şi noi. "

Un frate pe Avva întreabă: „Dar calea strâmtă, ce este?
Iar cea de dureri plină, cât de lungă? "

Acestuia Avva i-a zis: „ Calea cea strâmtă
Paza gândurilor este, împrăştierea minţii alungând.
Iar cea de dureri plină înfrânarea de la patimi este,
Ca nimic rău să pofteşti, ci numai Voia lui Dumnezeu. "

O, atot înţelepte Sfinte părinte Ammuna,
Răbdătorule purtător al jugului lui Hristos!
Tu-ale oamenilor patimi îmblânzit-ai,
lui Dumnezeu plăcutule,
Iar El pe tine te-a răsplătit
Cu bunătăţile din Cer!

Cugetare

Iată o altă vedenie a Sfântului Andrei cel nebun pentru Hristos, din care se vede că Sfântul Pavel nu a fost singurul *răpit la Rai,* care *a auzit cuvinte de nespus, pe care nu se cuvine omului să le grăiască* (II Corinteni 12: 4).

La peste opt sute cincizeci de ani după Sfântul apostol Pavel, i s-a dat şi Sfântului Andrei cel nebun pentru Hristos să fie răpit la Rai. În timpul unei nopţi dintr-un şir lung de nopţi pline de ger cumplit şi frig de moarte, Sfântul Andrei zăcea zgribulit într-un gang, printre câini, aşteptându-şi moartea.

Aunci un înger al Domnului a venit la el şi 1-a răpit la Cer (în trup sau în afară de trup, sfântul nu a ştiut să spună). El a petrecut în acea răpire timp de două săptămâni şi a ajuns până la al treilea cer.

„M-am văzut îmbrăcat în cele mai strălucitoare veşminte, pe care nu le poate descrie nici un cuvânt, erau parcă ţesute din fulger. Pe cap am purtat cunună de flori minunate şi am fost încins cu un brâu împărătesc. Frumuseţea aceea îmi dădea o bucurie de negrăit. Eram uimit cu mintea şi cu inima de frumuseţea negrăită a Raiului lui Dumnezeu. Umblam mut de uimire şi mă bucuram într-un chip ce nu-1 pot grăi."

Sfântul Andrei a fost dus înaintea Domnului Hristos, pe care L-a văzut şi căruia i S-a închinat: „O mână de foc a dat la o parte un văl şi L-am văzut pe Domnul, aşa cum odată L-a văzut prorocul Isaia, şezând pe un tron înalt foarte, înconjurat de Serafimi. El purta veşmânt stacojiu. Chipul Lui era ca lumina, iar ochii Lui au privit cu bunătate către mine, smeritul. Văzându-L, am căzut cu faţa la pământ înaintea Lui, închinându-mă strălucirii slavei Sale. Eu nu pot afla cuvinte să grăiesc bucuria în care se scălda sufletul meu. Bucuria aceea negrăită mă inundă şi acum, când îmi amintesc de ea. Eu am ascultat glasul Domnului Atotmilostivului şi Făcătorul, care a grăit către mine trei cuvinte anume cu prea curatele Lui buze. Cuvintele acelea au umplut inima mea de dumnezeiască dulceaţă şi mi-au umplut inima de focul dragostei dumnezeieşti. Eu am simţit de la acel duhovnicesc foc cum mă topesc cu totul ca ceara."

Sfântul Andrei a dorit să o vadă şi pe Sfânta prea curata Stăpâna noastră, dar i s-a spus că ea nu se află atunci acolo, ci că a plecat pe pământ ca să scoată din necazuri pe cei urgisiţi şi să aline durerile omeneşti.

Luare aminte

Să luăm aminte la fărădelegile regelui Manase şi la pedeapsa cruntă a lui Dumnezeu asupra lui (II Paralipomena 33):

- *La cum Manase s-a întors iar la închinarea la idoli, la descântători şi la vrăjitorii, făcând tot ceea ce este rău şi necurat înaintea feţei Domnului;*
- *La cum Dumnezeu a îngăduit caldeilor să-1 ia rob pe Manase.*

Predică despre mânia cea bună

Mâniaţi-vă dar nu greşiţi (Psalmul 4: 4).

- ✓ *Să ne mâniem pe noi înşine, fraţilor şi să nu mai păcătuim.*
- ✓ *Să ne mâniem pe patimile noastre de gând şi de faptă şi să nu mai păcătuim.*
- ✓ *Să ne mâniem pe Satan tatăl minciunii (Ioan 8: 44) şi să nu mai facem voia lui.*
- ✓ *Să ne mâniem pe păcatul lumii şi pe hula hulitorilor care calcă în picioare Sfânta Biserică a lui Dumnezeu şi să băgăm de seamă că niciodată nu vom putea dezrădăcina păcatul cu păcat.*
- ✓ *Să ne mâniem pe prietenii noştri când păcătuiesc, dar cu dragoste către ei, iar nu cu dispreţul care îi înrăieşte şi mai mult.*

Căci mânia prietenului faţă de prieten, ca şi a părintelui faţă de copilul neascultător, ca şi a lui Dumnezeu faţă de omul păcătos, nu este mânia care dezrădăcinează, ci mânia care întăreşte şi adânceşte şi mai mult rădăcinile pomului, ferindu-l de rodirea rodului celui rău şi sporind numai ramurile purtătoare de rod bun.

Dar mânia voastră să fie cu măsură, ca şi puterea ei vindecătoare să crească, iar nu să se prefacă în otravă. Iar dreapta aceasta măsură se află numai când ne vom ruga Domnului adânc şi vom ţine Chipul Lui înaintea noastră, în timpul mâniei noastre.

Nimic nu ţine mai bine măsura mâniei celei drepte decât Dumnezeu. Toată mânia care nu este în Numele lui Dumnezeu şi pentru dreptatea Lui este păcat.

Nu de dragul trândăviei să ne mâniem, ci să ne mâniem din pricinile care Îl mânie şi pe Dumnezeu. De vom avea voinţa noastră ancorată adânc în voia lui Dumnezeu, vom cunoaşte totdeauna când trebuie să ne mâniem şi când nu şi cât trebuie să ne mâniem şi cât nu.

Lucrul acesta nu se poate cu totul lămuri prin cuvinte şi nici măcar într-o mică măsură lămuri celor needucaţi. Căci mânia, la locul, timpul şi la măsura ei, acţionează întocmai precum milostivirea la ale ei.

O, fraţilor, oare vedem noi cum sufletul nostru este înzestrat cu felurime de puteri, iar omul, prin liberă sa voinţă, le poate întrebuinţa pe acestea spre moarte sau spre viaţă? Mânia faţă de sine este întotdeauna potrivită şi binevenită.

Iată o pildă minunată pentru aceasta: cu cât învaţă omul să se mânie pe sinea lui păcătoasă, cu atât va învăţa să se mânie pe aproapele mai puţin. Mâniat de propriile lui slăbiciuni, el fie nu mai vede slăbiciunile altora, fie le vede, dar le judecă mai îngăduitor.

O, Stăpâne Doamne cela ce eşti singur drept, sădeşte întru noi aducerea aminte de ziua mâniei Tale celei Drepte, ca să nu mai păcătuim atât de uşor nici măcar cu gândul, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

5 octombrie

Pomenirea Sfintei muceniţe Haritina

Sfânta Haritina a rămas orfană de mică. Ea a fost înfiată de un om de vază şi creştin cu credinţa, pe nume Claudie, care a crescut-o ca pe fiica lui adevărată.

Haritina era smerită şi blândă, ascultătoare şi liniştită. Ea a studiat Legea lui Dumnezeu ziua şi noaptea şi s-a făgăduit pe sine vieţii feciorelnice, de logodnică credincioasă lui Hristos.

Haritina se zidea nu doar pe sine, dar aducea şi alte suflete la Hristos, şi pentru aceasta Dometie, eparhul împăratului Diocleţian, a chemat-o la judecată înaintea tribunalului. El a întrebat-o: „Este adevărat, tânăro, că fiind creştină tu însăţi, îi mai înşeli şi pe alţii, ademenindu-i la credinţa ta profană?"

Haritina a răspuns cu curaj: „Adevăr este că sunt creştină, dar minciună cum că i-aş înşela pe alţii; ci mai curând, pe cei înşelaţi eu îi scot la calea adevărului, aducându-i pe ei la calea Domnului meu Hristos."

Răul judecător a osândit-o la moarte pe Haritina. Între alte bestiale torturi, ei i-au tuns perii capului şi i-au turnat pe creştet cărbuni aprinşi. Dar chiar şi aşa pe ea a scăpat-o puterea lui Dumnezeu. Au aruncat-o legată în mare, dar Dumnezeu a scos-o la liman. Au legat-o de o roată pe care au început să o rotească, dar îngerul Domnului s-a pogorât şi a oprit roata, iar Haritina a rămas neatinsă. Depravatul jude a trimis apoi nişte desfrânaţi care s-o necinstească pe fecioară.

Temându-se de această dezonoare, Sfânta Haritina s-a rugat lui Dumnezeu ca să ia sufletul ei mai înainte ca acele slugi ale diavolului să-i întineze trupul ei feciorelnic. Cum stă îngenuncheată la rugăciune, sufletul ei a ieşit din trup şi s-a înălţat la împărăţia Nemuritoare a lui Hristos.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Dionisie, episcopul Alexandriei

Sfântul Dionisie s-a născut la Alexandria, din părinţi păgâni, dar foarte slăviţi. El a primit cea mai înaltă educaţie filosofică a vremii, prin care a cunoscut scrierile tuturor marilor clasici elini. Apoi el a studiat cu Origene.

Acei ani ai tinereţii studioase au fost şi aceia în care la un moment dat a citit Epistolele Sfântului apostol Pavel, aşa a crezut în Hristos şi a primit Sfântul Botez din mâinile lui Demetrius, episcopul Alexandriei.

La anul 247 Dionisie a fost ridicat episcop al Alexandriei. Ca episcop, el L-a slujit cu credinţă pe Hristos şi bine a păstorit turma Lui cea cuvântătoare, în vremuri foarte grele pentru Biserică.

Din afară, Biserica lui Hristos era prigonită de păgâni, iar dinlăuntru ea era sfâşiată de eretici, lupii cei îmbrăcaţi în piei de oaie. În afară de aceasta, o ciumă a decimat poporul timp de mai mulţi ani.

Sfântul Dionisie însă a trăit timp de trei ani în afara zidurilor Alexandriei, ascuns de credincioşi, aşa încât să nu apuce să fie ucis mai înainte de ceasul lui.

În timpul celor trei ani el a scris multe scrisori şi îndemnuri către turma lui, învăţându-I şi întărindu-i să se ţină de Ortodoxie. Printre scrierile lui se află şi mai multe canoane adoptate de Biserică. Epistola lui contra lui Novaţian de asemenea este socotită scriere canonică.

El a păstorit Biserica lui Hristos vreme de paisprezece ani şi s-a săvârşit către Domnul la anul 265.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Evdochim de la Mânăstirea Vatopedi din Sfântul Munte Athos

La anul 1841, când s-a restaurat osuarul Mânăstirii Vatopedi, lucrătorii au aflat osemintele unui om ce stătea în genunchi. El ţinea cu amândouă mâinile la piept o icoană a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Din aceste sfinte moaşte ieşea un minunat miros de bunămireasmă. Neştiind cine era acest om sfânt, nici când a trăit, monahii i-au dat numele Evdochim [dreapta credinţă] şi au adus sfintele lui moaşte în biserică, unde se află şi în ziua de astăzi.

Multe minuni de vindecări s-au lucrat de-a lungul anilor la ele. Chiar şi azi se pot citi următoarele cuvinte, săpate în racla de argint cu moaştele lui: „Această raclă s-a făcut pentru cinstitul cap al Sfântului Evdochim de către monahul Gavriil, pe care Sfântul 1-a vindecat de o boală cumplită."

Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşi Damian, Ieremia şi Matei

Aceştia au fost făcători de minunui şi văzători cu duhul din Lavra Peşterilor de la Kiev. Ei s-au nevoit şi s-au săvârşit în veacul al unsprezecelea.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Haritina

Haritina îngenuncheată stă la rugăciune,
Trupul ei torturat de răni este plin:
„Stăpâne PreaînalteDoamne,
Făcătorule Atotmilostive,
Cu ai Tăi sfinţi mucenici
mă numără şi pe mine, smerita!
Stăpâne Preadulce Hristoase,
Tu pentru mine
Răstignire pe Cruce ai luat.
Acum şi eu voiesc să mor pentru Tine,
Stai aproape de mine, Mântuitorule,
Căci eu Ţie cu trup şi cu suflet m-am închinat.
Păzeşte trupul meu de necinstirea hulitorului.
Mai bine ardă-mi-se trupul în foc,
Mai bine înecă-se în marea de azur,
Decât să fie profanat prin faptă de ruşine
înaintea sfinţilor şi a îngerilor!”

Stăpânul ruga Haritinei a ascultat,
Şi al ei suflet l-a primit la Sine în Rai.

Cugetare

Când omul caută cu sudoare şi cu lacrimi adevărul, nemulţumindu-se cu nimic pe această lume decât cu aflarea lui, atunci Dumnezeu vine în întâmpinarea acelui om în felul Lui blând.

Aceasta se vede din viaţa Sfântului Dionisie din Alexandria. Păgân fiind, Dionisie a dorit cu sete adevărul, pentru care i-a studiat pe toţi marii filosofi păgâni şi a citit toată literatura elină. Dar văzând că toată această ştiinţă nu îl duce la adevărul după care înseta inima lui, el a început să citească tot ceea ce putea găsi, căutând orice scriere de care auzea că este înţeleaptă. Astfel, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, el a întâlnit o femeie săracă care s-a oferit să îi vândă nişte copii ale mai multor epistole ale Sfântului apostol Pavel. Dionisie le-a cumpărat bucuros şi le-a citit fără zăbavă. A fost atât de copleşit de ceea ce a citit, încât a alergat să caute femeia

care i le vânduse şi aflând-o, a întrebat-o dacă nu mai are şi alte asemenea scrieri de vânzare. Femeia l-a îndrumat la un preot creştin care i-a pus la dispoziţie toate epistolele pauline, ca să le citească. Citindu-le cu sete şi cu atenţie, Dionisie a crezut desăvârşit în Hristos şi a dorit Sfântul Botez fără cea mai mică ezitare.

Iată alt exemplu: în cetatea Arsinoe se împrăştiase erezia milenaristă. Această erezie învăţa în chip mincinos că Hristos avea să vină foarte curând spre a întemeia o împărăţie pământească de o mie de ani. Căpetenia acestei erezii era un oarecare Korakion.

Sfântul Dionisie a mers la Arsinoe spre a le arăta milenariştilor adevărul şi spre a stopa propagarea acestei erezii. În cadrul unei mari adunări la care erau de faţă şi milenarişti şi ortodocşi adevăraţi, Sfântul Dionisie a purtat o dispută publică cu Korakion şi cu alte căpetenii milenariste. Această dispută a durat trei zile întregi. (Câtă râvnă aveau creştinii cei vechi pentru cercetarea adevărului!) Dumnezeu a binecuvântat nevoinţa şi zelul lor, prin rugăciunile Sfântului Dionisie.

La sfârşitul disputei publice, Korakion şi ceilalţi împreună cu el s-au lepădat de erezie şi au îmbrăţişat învăţătura ortodoxă expusă de Sfântul Dionisie.

Luare aminte

Să luăm aminte la pocăinţa regelui Manase şi la iertarea pe care a primit-o de la Dumnezeu (II Paralipomena 33):

- *La cum Mânase, ducând viaţă cumplită de sclav în pământ străin, şi-a recunoscut păcatele, a plâns pentru ele cu amar şi s-a rugat pentru iertare lui Dumnezeu;*
- *La cum Dumnezeu 1-a iertat şi 1-a eliberat din robie;*
- *La cum după aceea Manase a făcut ceea ce a fost drept înaintea lui Dumnezeu până la ceasul morţii lui, domnind în tot acest timp peste poporul lui cu pace.*

Predică despre arătarea bunătăţilor

„ Cine ne va arăta nouă cele bune? " (Psalmul 4: 6).

Fraţilor, mare este bunătatea lui Dumnezeu. Ce cuvinte ar putea să o grăiască? Mari sunt bunătăţile împărăţiei Cereşti întru care vieţuiesc îngeri de foc, sfinţi minunaţi şi dulceaţa Raiului. Cine oare le-ar putea grăi? Viaţa nemuritoare, apro-

pierea de Dumnezeu şi de îngerii Lui, împreună-petrecerea cu sfinţii şi cu drepţii, toate acestea sunt un mare şi de negrăit bine.

Un alt mare bine va fi acela că ne vom întâlni acolo cu cei din neamurile noastre şi dintre prietenii noştri; cu părinţii noştri, cu copiii noştri şi cu cei mai iubiţi ai noştri care au plecat dincolo înaintea noastră şi ne-au lăsat trişti şi nemângâiaţi.

Oare cine ne va arăta tot acest imens bine? Mulţi au pus această întrebare pe vremea regelui David şi mulţi pun aceeaşi întrebare şi azi. Cine oare ne va arăta nouă aceste lucruri bune, ca să putem crede şi nădăjdui în venirea lor?

Aceste lucruri bune ne sunt arătate nouă credincioşilor, iar noi nu aşteptăm nimic mai înalt, pe nimeni Altul decât pe Stăpânul Hristos, Adevăratul Martor al acestor lucruri bune, fraţilor, adevăratul Martor şi Stăpân, a tot binele. Domnul cel Mult-milostiv a arătat tot acest bine prorocilor Lui aleşi încă mai înainte de venirea Lui pe pământ.

De aceea zice David către Domnul: ***Însemnatu-s-a peste noi lumina feţei Tale, Doamne! (Psalmul 4: 6).***

Acesta şi este răspunsul către cei care întreabă: „*Cine ne va arăta nouă cele bune?"* Domnul însuşi ne-a arătat nouă cele bune! Lumina feţei Domnului s-a însemnat peste noi, s-a încrustat în litere de foc în inimile noastre, iar în lumina Lui noi recunoaştem tot binele pe care numai cerul ni-1 poate da.

Fraţilor, oare este vreo vindecare pentru cei care au auzit de venirea Domnului pe pământ şi totuşi mai întreabă: *Cine ne va arăta nouă cele bune?* Dacă Hristos nu ne-ar fi arătat şi nu ne-ar fi descoperit nouă toate lucrurile cele bune prin slăvită Naşterea Lui, slăvitele Lui minuni, slăvită Lui înviere şi Sfânta Lui Biserică, să fim siguri că întunecata noastră lume nu ni le-ar putea arăta nouă pe cele bune, pentru că îi este cu neputinţă. Oamenii nu ni le-ar putea descoperi, pentru că nici ei nu le cunosc.

Există însă o vindecare pentru fiece om, chiar şi pentru cel mai incorijibil dintre necredincioşi, dar aceasta numai atâta vreme cât este încă în această viaţă. Iar vindecarea este pocăinţa de relele făcute, curăţirea inimii de patimi şi împlinirea poruncilor lui Hristos. Omul sănătos vede lumina feţei Domnului care se însemnează peste el; dar omul bolnav la suflet, necurat la inimă şi strâmb la minte, nu o vede.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Lumina îngerilor şi a oamenilor! Ajută-ne nouă să nu stingem cu păcatele noastre lumina Ta ce pururea o însemnezi peste noi, întru care ne descoperi bunătăţile Tale cele cereşti şi nu ne lipsi pe noi de tot binele, O, Atotmilostive! Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci, Amin.

6 octombrie

Pomenirea Sfântului, măritului şi întru tot lăudatului apostol Toma

Sfântul Toma a fost unul dintre cei doisprezece apostoli ai lui Hristos. Prin neîncrederea lui în învierea Domnului s-a adus o nouă dovadă a realităţii acestui eveniment sfânt şi înfricoşat. Din pricina îndoirii lui Toma, Domnul înviat S-a arătat pentru a doua oară înaintea ucenicilor Lui, numai şi numai în scopul de a îl convinge şi pe Toma de slăvita Lui înviere. Domnul a zis atunci către Toma: ***Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fi necredincios, ci credincios. Iar Toma plin de cutremur a făcut aşa şi a zis: Domnul meu şi Dumnezeul meu! (Ioan 20: 27-28).***

După Pogorârea Duhului Sfânt şi după ce apostolii au aruncat sorţi spre a vedea locurile în care fiecare urma să iasă la propovăduire, lui Toma i-a căzut să meargă şi să vestească Evanghelia Domnului în India. El a fost puţin întristat că trebuia să plece atât de departe, dar Domnul i S-a arătat lui şi 1-a întărit.

În India Toma a adus pe mulţi la Hristos, atât nobili cât şi popor de jos şi a întemeiat acolo Biserica lui Hristos, sfinţind episcopi şi preoţi, între alţii, el a convertit şi două femei surori după trup, Terţiana şi Migdonia, amândouă soţii de mari principi indieni. Din pricina credinţei lor, amândouă au fost persecutate de soţii lor, cu care, după primirea Sfântului Botez, nu mai voiau să mai trăiască, în cele din urmă soţii lor le-au dat învoirea să trăiască cum le va plăcea. Astfel eliberate de povara însoţirii, ele au dus vieţi plăcute lui Dumnezeu până la moartea lor.

Dionisie şi Pelaghia au fost logodnici, dar auzind predicarea apostolului Toma, nu au mai voit să se căsătorească, ci s-au închinat fiecare din ei vieţii ascetice creştine. Pelaghia a sfârşit muceniţă pentru Hristos, iar Dionisie a fost hirotonit întru episcop de către apostolul Toma.

Prinţul Mazdai, soţul Terţianei, al cărui fiu, Azan, de asemenea fusese botezat de către Sfântul Toma, 1-a osândit pe apostol la moarte. Mazdai a trimis cinci soldaţi care să-1 ucidă pe Sfântul apostol Toma. Ei 1-au săgetat cu lănciile lor şi aşa şi-a dat sfântul apostol sfântul lui suflet în mâinile lui Hristos.

Mai înaintea morţii lui, el şi ceilalţi Sfinţi apostoli au fost purtaţi minunat pe norii cerului la Ierusalim pentru înmormântarea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Dar Toma a sosit prea târziu, de abia după trei zile şi pentru aceasta a plâns nemângâiat. La ruga lui ceilalţi Apostoli au deschis mormântul Fecioarei, ca şi el

să se poată închina cinstitului ei trup. Dar trupul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu nu se mai afla în racla în care fusese aşezat: Domnul o luase pe Maica Lui la Locaşurile Sale cereşti. Astfel, întârzierea Sfântului Toma a descoperit lumii întregi minunata prea slăvire şi înălţare a Maicii lui Dumnezeu cu trupul la ceruri, tot aşa cum îndoirea lui a întărit în întreaga lume adevărul învierii Domnului Hristos.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Macarie, noul mucenic

El s-a născut la Chios, în Bitinia. Părinţii lui, Petru şi Antuza, erau creştini, iar din botez au dat fiului lor numele Manuel. De mic el a fost dat să înveţe meşteşugul croitoriei, între timp însă tatăl lui Manuel, Petru, a căzut de la credinţă şi a trecu la islam, iar apoi s-a strămutat la Brusa.

La o vreme Manuel a fost nevoit să călătorească cu afaceri la Brusa şi acolo s-a întâlnit cu tatăl lui, care a încercat în tot chipul să îl facă şi pe fiul lui să treacă la islam. Zadarnică a fost împotrivirea lui Manuel. Turcii 1-au tăiat împrejur cu sila. Manuel atunci a fugit la Sfântul Munte şi s-a tuns monah la Schitul Sfânta Ana.

Numele lui călugăresc a fost Macarie. Timp de doisprezece ani el s-a nevoit minunat întru toate nevoinţele monahiceşti, dar pacea sufletului nu o a putut afla.

Cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor şi Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, care este în ceruri (Matei 10: 33) - Aceste cuvinte ale Domnului răsunau mereu în conştiinţa monahului Macarie.

La urmă, cu binecuvântarea duhovnicescului lui părinte, el a mers la Brusa şi a mărturisit cu glas mare credinţa lui în Hristos, înaintea turcilor, strigând că mincinos proroc este Mohamet. El a fost biciuit timp de una sută şi treizeci de zile şi torturat bestial în tot acest timp. El a fost decapitat la Brusa, în şase zile ale lunii octombrie, din anul 1590.

Parte din sfintele lui moaşte făcătoare de minuni se păstrează cu cinste şi cu evlavie la Schitul Sfnta Ana din Sfântul Munte Athos.

Cântare de laudă la Sfântul apostol Toma

Cu-a lui îndoire Sfântul Toma apostol
Credinţa creştină o a întărit:
însuşi Domnul pe el l-a convins.

Toma coasta Domnului pipăit-a şi s-a bucurat,
Cu bucurie mare L-a slăvit pe Hristos.

Via lui Toma fost-a a Indiei ţară,
Ce el a cultivat-o cu viţa Crucii lui Hristos:
Acolo el înţelepciunea şi minunile Domnului Hristos
propovăduit-a
Către slăviţi şi umili.

O, înţelepţilor ai Indiei fii,
Şarpe-otrăvit a voastră înţelepciune este!
Iată înţelepciunea cea adevărat din cer S-a pogorât
Ea pentru a voastră mântuire Trup pe pământ a luat!

Toma grăit-a şi lucrat-a minuni,
Pe care minuni şi înţelepciune văzându-le,
mulţime de popor lui i-a urmat,
Căci Toma lucra întru Numele Domnului.

Toma schingiuiri cumplite a luat
Dar porţile iadului idolatriei indiene
Zguduitu-le-a din temelii.
El răni cinci pentru Domnul
Întru al său trup, pentru adevăr, a luat.

Cinci amare răni, al simţurilor număr,
Care pildă de tainică
înţelepciune nouă ne sunt:
Căci cela ce-a lui simţuri nu îşi stăpâneşte,
Dulceaţa cerească nu poate gusta.

Cugetare

Avem zidire de la Dumnezeu, casă nefăcută de mână, veşnică, în ceruri (II Corinteni 5: 1), zice cela ce vede toate cu adevărat, apostolul lui Hristos, Pavel.

Toate eforturile pe care le facem noi pe pământ pentru Dumnezeu au acest scop: să bine meritäm, fiecare după puterile lui, această zidire dumnezeiească, această casă nefăcută de mână.

Regele Indiei Gundafor a hotărât să-şi zidească un palat minunat, cum n-a mai văzut pământul. Pentru aceasta 1-a trimis pe curteanul lui, Avvan, să-i găsească un meşter priceput pentru lucrare.

Avvan 1-a întâlnit pe Sfântul apostol Toma, prin dumnezeiasca Pronie. Sfântul Toma i-a zis lui Avvan că este meşter priceput şi că nimeni altul nu îi va putea zidi regelui ceea ce doreşte inima lui. De aceea regele i-a dat lui Toma aur din destul pentru zidirea doritului palat.

Ieşind de la rege, Sfântul Toma a împărţit îndată tot aurul la necăjiţi şi la muritorii de foame. Locul ales pentru zidire se afla la o oarecare depărtare de reşedinţa regelui şi după doi ani de la înţelegere acesta a trimis oameni care să vadă în ce stadiu se află lucrările.

Toma le-a zis: ***„Toate sunt gata, doar acoperişul mai lipseşte,"*** cerând regelui să-i mai trimită şi alţi bani.

Regele a făcut întocmai, nezgârcindu-se. Aurul nou primit Toma 1-a împărţit la mult popor nenorocit, flămând, desculţ şi fără adăpost. El a mers mai departe, predicând peste tot Evanghelia.

Regele, aflând că Toma nici măcar nu a săpat temelia palatului mult dorit cu imensele bogăţii trimise, 1-a înşfăcat şi 1-a aruncat în temniţă, în acea noapte fratele regelui a murit, ceea ce 1-a aruncat pe acesta într-o tristeţe neagră. Îngerul Domnului însă a luat sufletul mortului şi 1-a dus să îi arate frumuseţile Raiului, întru care i-a arătat şi un palat fără seamăn, aşa cum la mintea omului nu s-a suit. Sufletul mortului a voit să meargă şi să se sălăşluiască pe vecie acolo, dar îngerul i-a zis că nu se poate, că acea minunăţie este rezervată fratelui lui, căci pentru el fusese zidită de către Sfântul apostol Toma, care pe pământ zăcea pentru aceasta în închisoare. Atunci îngerul a întors sufletul mortului înapoi în trup.

Înviind, fratele regelui a zis către rege îndată: „Jură-mi că îmi vei dărui ceea ce îţi voi cere."

Iar regele a jurat.

Atunci fratele lui i-a zis: „Dă-mi mie palatul ce ţi 1-a zidit Toma în ceruri şi ia pentru el şi toate bogăţiile mele ce le am pe pământ."

Regele a rămas în uimire auzind că el are palat în ceruri.

După ce fratele lui i-a descris cu amănuntul tot ce a văzut, regele a crezut şi a alergat la închisoare, scoţându-l afară pe Sfântul apostol Toma.

Auzind predicarea Apostolului despre suflet, mântuire şi viaţa de veci şi regele şi fratele lui cel înviat au luat Sfântul Botez din mâinile lui.

Regele Gundafor după aceea a făcut singur şi mai mari fapte de milostenie, mai zidindu-şi un palat încă şi mai minunat în ceruri.

Luare aminte

Să luăm aminte la nedreptatea regelui Amon şi la pedeapsa lui Dumnezeu asupra lui pentru aceasta (II Paralipomena 33):

- *La cum Amon, fiul lui Manase, s-a întors de către faţa lui Dumnezeu şi a făcut cele rele înaintea Lui;*
- *La cum el a domnit numai timp de doi ani, după care a fost omorât de slugile lui.*

Predică despre pocăinţa regelui David

Ostenit-am întru suspinul meu, spăla-voi în fiecare noapte patul meu, cu lacrimile mele aşternutul meu voi uda (Psalmul 6: 6).

Ziua urmează nopţii, iar noaptea, zilei. Fie ca pocăinţei noastre celei de zi să îi urmeze pocăinţa de noapte, iar pocăinţei noastre din fiecare noapte să îi urmeze pocăinţa din fiecare zi. Iar pocăinţa cea de toată ziua în faptele cele bune se arată; iar cea de toată noaptea, în rugăciune, plâns şi îngenunchiere.

Astfel plătim noi noapte şi zi datoria noastră, prin aceea că umplem timpul zilelor şi nopţilor noastre cu ceea ce este mai de preţ înaintea lui Dumnezeu şi cu ceea ce ne va însoţi pe noi la înfricoşata Judecată.

Să privim la regele David şi să luăm aminte la pocăinţa lui. Să vedem că nu este destul să ne mărturisim păcatele înaintea preotului, ca să fim iertaţi.

Iată însuşi regele David şi-a mărturisit păcatul proorocului Nathan, zicând: *„Am păcătuit înaintea Domnului."* (II Regi 12: 13). Cu toate acestea, marele rege şi proroc nu a socotit suficientă mărturisirea aceasta, ci a continuat să suspine şi să plângă

înaintea lui Dumnezeu, spălându-şi în fiecare noapte a vieţii lui patul cu lacrimi de pocăinţă. Căci nici măcar noaptea nu putea da el odihnă sufletului lui, ci doar istovirea pocăinţei celei cu lacrimi.

Să nu zicem: „David a comis ucidere şi adulter, deci avea şi de ce să se pocăiască!" Oare nu şi tu ucizi oameni cu ura ta, oare nu comiţi mereu adulter în inima ta, prin gândurile necurate cărora nu li te opui şi prin poftele cele rele?

Fraţilor, viaţa acesta nu am primit-o ca să ne îndreptăţim păcatele noastre, ci ca să ni le osândim. Fericit acela pe care îl va îndreptăţi Domnul la înfricoşata Lui judecată! Pocăinţa nu este o chestiune doar de o oră sau doar de o zi. Pocăinţa trebuie să ne fie nouă ocupaţia de căpetenie a vieţii noastre, în fiecare ceas, până la moarte.

Spăla-voi în fiecare noapte patul meu, zice regele David. Aceasta nu înseamnă că doar noaptea trebuie pocăinţă, căci ea trebuie din belşug şi ziua şi zi şi noapte; ci înseamnă că pocăinţa cea duhovnicească se poate face mai bine şi mai potrivit în liniştea nopţii decât în zgomotul zilei, în liniştea nopţii, noi ne vedem mult mai limpede şi păcatele noastre şi marea milostivire a lui Dumnezeu.

Oare nu ne aminteşte mai bine noaptea de moarte decât ziua? Oare nu vedem ce bine seamănă patul odihnei noastre de noapte cu un coşciug?

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti Drept şi Minunat întru lucrurile Tale, fără ajutorul Tău cu adevărat nu ne vom putea pocăi nicicând! Ajută-ne nouă, Bunule Doamne, ca să ne vedem ranele păcatelor noastre şi să simţim duhoarea lor cea grea şi să ne plângem pe noi înşine cu amar, mai înainte de a o face rudeniile noastre, deasupra trupului nostru dat morţii şi putreziciunii şi dus la groapă! Şi mai înainte de a o face Sfinţii îngeri deasupra stârvului sufletului nostru celui lepădat la iad! O ajută-ne nouă şi ne mântuieşte pe noi, Stăpâne Doamne! Căci noi numai Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim şi Ţie Îţi mulţumim în veci. Amin.

7 octombrie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Serghie şi Vah

Aceşti Sfinţi şi minunaţi mucenici, eroi ai credinţei creştine, au fost la început mari nobili de la curtea împăratului Maximian. Împăratul însuşi îi cinstea foarte mult pentru vitejia, înţelepciunea şi loialitatea lor. Când a auzit însă că marii Serghie şi Vah sunt creştini, iubirea lui pentru ei s-a prefăcut în ură.

La o mare festivitate idolească împăratul le-a cerut să vină şi să jertfească idolilor împreună cu el, dar Serghie şi Vah au refuzat aceasta pe faţă, înaintea întregii curţi. Negru de ură şi de furie, împăratul a poruncit atunci pe loc devestirea lor de însemnele demnităţii lor militare: centura, mantia, inelul cu pecete au fost smulse de pe ei şi în loc au fost îmbrăcaţi în haine de femeie, împăratul a poruncit ferecarea lor cu zgarde de fier şi aşa au fost purtaţi precum animalele în toată cetatea, ca să râdă vulgul [poporul] de ei.

Ei au fost după aceea trimişi la Antioh, guvernatorul Asiei, spre a fi torturaţi. Antioh dobândise acel rang prin mijlocirea lui Serghie şi Vah, căci ei îl recomandaseră împăratului. Antioh i-a implorat să se lepede de Hristos şi să îşi salveze vieţile de la schingiuiri şi moarte de ruşine, dar ***Sfinţii au zis: „Nouă ne este tot una onoarea sau dezonoarea lumii, cinstea ei sau ruşinea, viaţa sau moartea. Noi către Împărăţia Cerurilor căutăm."***

Antioh 1-a aruncat pe Serghie în închisoare şi a poruncit mai întâi chinuirea lui Vah. Slugile lui 1-au biciuit pe rând, până când au zdrobit cu totul trupul mucenicului. Sfântul suflet al lui Vah a ieşit astfel din trupul lui sfărâmat şi a fost dus pe aripi de îngeri la Domnul.Sfântul Vah a luat mucenicia în cetatea Barbalissos.

Apoi a fost scos din închisoare Sfântul Serghie, căruia i s-au pus în picioare încălţăminte de fier, căptuşite pe dinăuntru cu cuie. El a fost silit să mărşăluiască astfel până la cetatea Rozapha, din Siria şi acolo i s-a tăiat capul. Sufletul lui s-a înălţat la ceruri unde a fost întâmpinat de prietenul lui, Vah. Ei împreună au primit cununile neveştejite ale muceniciei, din Sfintele mâini ale împăratului Hristos, Mântuitorul şi Domnul.

Aceşti doi minunaţi prieteni şi cavaleri ai credinţei au luat mucenicia cam pe la anul 303.

("în Mineiele de până acum, aceştia aveau slujba sfinţilor de rând (cu stihirile pe 6). Dar întrucât părţi din sfintele lor moaşte - şi anume sfintele lor capete - se află la noi în ţară, fiind păstrate mai înainte la Mânăstirea lui Neagoe de la Curtea de Argeş, iar acum în Catedrala Sfintei Mitropolii a Olteniei din Craiova, s-a pus acum slujba lor cu priveghere şi polieleu..." - din Mineiul pe Octombrie (Bucureşti: Ed. Inst.Bibi. şi de Misiune al B.O.R., 2004, p. 92).)

Pomenirea Sfântului mucenic Polihronie

El s-a născut în ţinutul Gamfanitus, din părinţi ţărani, în tinereţile lui el a fost lucrător cu ziua în via unui anume cetăţean din Constantinopol. Dar chiar lucrător cu ziua fiind, Polihronie s-a închinat pe sine nevoinţelor trupeşti şi lăuntrice prin postiri aspre şi rugăciune ziua şi noaptea.

Vierul se minună de sfinţenia vieţii lui şi îi plătea bani mai mulţi decât prevedea înţelegerea.Sfântul Plihronie cu acei bani a zidit o Sfântă biserică.

La vremea Sfântului Sinod întâi Ecumenic de la Niceea (din anul 325), Polihronie era citeţ bisericesc. El s-a arătat în acea vreme un râvnitor de foc al Ortodoxiei şi curăţiei dogmei, luptător împotriva ereziei ariene şi de aceea a fost sfinţit preot. Arienii pentru aceasta s-au răzbunat, au năvălit chiar în biserică şi l-au tăiat în bucăţi pe Sfântul Polihronie.

Aşa s-a săvârşit acest mare apărător al adevărului şi al purităţii Ortodoxiei, primind cununa mucenicestii slave din mâinile Domnului Hristos.

Pomenirea celor nouăzeci şi nouă de nevoitori din Creta

(Întru această zi Sinaxarul grecesc mai face pomenire şi de cei nouăzeci şi nouă de nevoitori din Creta. Se spune în Sinaxar că cel de al o sutălea nu a fost niciodată văzut între ei, cuvinte care interpretate ar arăta că cel de al o sutălea nevoitor a fost chiar Hristos Domnul, Capul lor. Cel mai vestit dintre ei a fost Sfântul Ioan, bărbat de mare rugăciune şi făcător de minuni. El s-a rugat vreme atât de îndelungată în genunchi, încât nu s-a mai putut după aceea ridica niciodată în picioare. De aceea el se deplasa oriunde în genunchi. Pentru aceasta un păstor, crezând că este vreo fiară, l-a săgetat de moarte cu o săgeată trasă din arc. Printr-o tainică minune, toţi ceilalţi nouăzeci şi opt de nevoitori aflaţi la mânăstire au murit întru aceeaşi zi. Nu se cunoaşte vremea când s-au nevoit această obşte de Sfinţi. - Nota autorului.)

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Serghie şi Vah

Împărăteşti bărbaţi, Serghie şi Vah,
Pe împăratul slujit-au, dar nu cel pământesc;
Ci pe Iisus Nemuritorul, Domnul Slavei.

Regele de ţărână batjocoritu-i-a pe ei,
Smulgându-le centurile regale,
Dar Hristos Domnul mult mai minunat i-a încins,
îmbrăcându-i în mantia nestricăcioasă a nemuririi.

Împăratul inelele lor din degete li le-a smuls,
Dar Domnul mai slăvite pe mâna lor a pus,
Unindu-le sufletele cu Sine.

Împăratul de lut de la curtea lui i-a izgonit,
Dar Domnul Nemuritor i-a primit cu fast la Curţile Slavei.

Ţărâna schinguit-a pe-aceşti cavaleri ai lui Hristos,
Cu schingiuri bestiale. Dar Raiul
Odihnitu-i-a pe ei întru locaşurile desfătării.

Pururea ce e putred pe neprihănit prigoneşte,
Iar cel rău urăşte pe cel ce este bun.

Dar Vahus şi cu Serghie Sfinţii
Pe ţărână ţarinii au dat-o, în pământ.
Ale lor suflete cu bucurie zburat-au la cer.

Deşi surghiuniţi de pământescul rege,
Ei pe pământeni luminează de sus chiar şi-acum.
Ei cu mucenicia biruit-au răutatea,
Şi murind pentru Cruce s-au prea slăvit.

Biruind întunericul pe a mântuirii cale,
Ei luminează calea pe care să urmăm şi noi.

Cugetare

Iată o altă vednie a Sfântului Andrei cel nebun pentru Hristos: şezând el odată în convorbire cu ucenicul lui iubit, Epifanie, a văzut cum un drac scârbos voieşte să se apropie şi să îl ispitească pe tânărul Epifanie, însă nu îndrăzneşte din pricina lui [a lui Andrei].

Andrei a strigat: „Pleacă de aici, necuratule!" Diavolul s-a dus mai încolo, dar a zis cu răutate: „O, tu, tu eşti duşmanul meu de moarte, ca nici unul altul în Constantinopol!"

Andrei însă nu l-a nimicit cu rugăciunea lui, ci i-a îngăduit să zică mai departe: „Iată, Andreie, vine vremea când eu nu voi mai fi nevoit să-mi fac răutăţile mele.

Atunci chiar oamenii vor fi mult mai răi decât mine, iar copiii de zeci de ori mai răi decât cei mari! Atunci eu mă voi odihni şi nu voi mai fi nevoit să le insuflu răutăţi oamenilor, căci ei înşişi vor lucra unele care mie nici nu mi-au trecut vreodată prin cap! Atunci va fi vremea bucuriei şi odihnei mele!"

Sfântul Andrei a zis: „Spune degrabă, ce păcate vă plac vouă dracilor cel mai mult?"

Iar diavolul i-a arătat: „închinarea la idoli, jignirea şi calomnierea nevinovaţilor, răutatea împotriva aproapelui, păcatul mult iubit mie al sodomiei, beţia şi zgârcenia - acestea sunt bucuriile noastre cele mai mari."

Andrei l-a întrebat mai departe: „Dar cum vi se pare când vedeţi pe cel ce l-aţi ţinut în gheare că se scutură cu totul de voi?"

Iar dracul i-a zis: „Tu ştii mai bine, Andreie! Noi nu suferim aceasta! Dar ne mângâiem totuşi cu nădejdea că de cele mai multe ori unii ca aceştia cad cumva iar în necuratele noastre mreje, căci mulţi s-au lepădat de noi şi scăpat la Dumnezeu, iar după aceea s-au întors înapoi la a noastră mlaştină!"

Diavolul a zis aceasta şi încă multe altele, după care Sfântul Andrei a suflat asupra lui şi l-a risipit.

Luare aminte

Să luăm aminte la dreptatea regelui Iosia şi la răsplata lui Dumnezeu către el (II Paralipomena 34):

- *La cum Regele Iosia a dezrădăcinat cu totul idolatria din Iuda şi a făcut tot ceea ce a fost bun înaintea lui Dumnezeu;*
- *La cum pentru aceasta Domnul a vărsat asupra lui şi a poporului binecuvântările Sale, învrednicindu-l de o domnie paşnică şi foarte lungă.*

Predică despre copii şi lauda Domnului din gura copiilor

Din gura pruncilor şi a celor ce sug ai săvârşit laudă, pentru vrăjmaşii Tăi, ca să amuţeşti pe vrăjmaş şi pe răzbunător (Psalmul 8:2).

La slăvită Intrare a Domnului în Ierusalim la Duminica Stâlpărilor şi chiar la Intrarea lui la Templu (Matei 21: 15), copiii mici au strigat: ***Osana Fiului lui David! Binecuvântat este Cel Ce vine întru Numele Domnului! Osana întru cei de sus! (Matei 21: 9).***

Se pare că nimic nu i-a iritat pe bătrânii iudeilor mai mult decât această laudă adusă în gura mare lui Hristos, chiar şi de către copiii cei mici. ***Auzi ce zic aceştia? (Matei 21: 16),*** L-au întrebat ei plini de ură şi de răutate. Iar Iisus le-a răspuns liniştit: ***Da. Au niciodată n-aţi citit că din gura copiilor şi a celor ce sug Ţi-ai pregătit laudă? (Matei 21: 16).***

Astfel, este limpede ca lumina zilei că aceste cuvinte proroceşti ale lui David ţin de minunea aceasta care s-a lucrat la Intrarea triumfală a Domnului în Ierusalim: anume că până şi copiii cei mici au strigat *Osana!* pe drum şi în Templu, întru lauda întâmpinării Mântuitorului.

Limpede este că, precum s-a prorocit acest eveniment, el întocmai aşa s-a şi întâmplat. Limpede mai este că însuşi Domnul, răspunzând iudeilor, a desemnat tocmai această prorocie a regelui David: *Din gura pruncilor şi a celor ce sug ai săvârşit laudă.*

Nu este nici o îndoială că această primire triumfală a Domnului, chiar şi din gurile copiilor celor mici, a fost o mare minune lucrată înaintea ochilor tuturor, ea fiind insuflată de Duhul Sfânt şi săvârşită prin puterea şi voinţa lui Dumnezeu.

Pe când puternicii zilei, cărturarii, fariseii şi marii preoţi nu au fost în stare să îl recunoască pe Dumnezeu şi să Îi aducă cinstirea cuvenită, copiii cei mici şi cei simpli au fost în stare să vadă în Iisus pe Hristos Domnul şi să îl laude şi binecuvânte în gura mare şi cu bucurie, din toate puterile lor.

Cu adevărat minune măreaţă a fost aceasta, între cele mai mari din cele două Testamente luate la un loc! Ea nu a fost mai mică decât învierea morţilor! De fapt, în cazul ambelor minuni şi a Intrării triumfale a Domnului în Ierusalim şi al învierii morţilor, aceeaşi putere a lui Dumnezeu a lucrat, acelaşi Duh şi aceeaşi Providenţă dumnezeiască, în minunea jertfei de laudă săvârşite din gurile pruncilor şi ale celor ce sug,

Prorocul a voit mai cu de-amănuntul să scoată în evidenţă puterea şi maiestatea slavei lui Dumnezeu. El aşează această minune alături de minunile cele mai mari ale boltei înstelate de deasupra lumii zidite, zidite de aceeaşi putere a lui Dumnezeu, căci el zice mai departe: ***Când privesc cerurile, lucrul mâinilor Tale, luna şi stelele pe care Tu le-ai întemeiat... (Psalmul 8: 3).***

În afară de aceasta, împreună cu pruncii şi cu cei ce sug trebuie număraţi şi Sfinţii Apostoli şi toate mulţimile de sfinţi, nevoitori, mucenici ai lui Hristos, fecioare şi toate miile de mii de suflete care, în curăţia şi căldura inimilor lor L-au recunoscut pe Hristos Domnul şi Mântuitorul lor, L-au îmbrăţişat din tot cugetul şi din toată virtutea lor şi au luat cu dragoste mucenicie pentru Numele Lui.

Oare de ce anume a rânduit Dumnezeu ca din gurile unora ca aceştia să I se rostească Lui laudă, mai curând decât din gurile puternicilor zilei, filozofilor şi oamenilor „de cultură"? El a primit şi primeşte lauda primilor pentru că ea vine din inimă smerită şi zdrobită şi o respinge pe a celorlalţi pentru că iese din mândria şi trufia lor şi trufaşii sunt duşmanii cei mai mari ai lui Dumnezeu. De aceea a dezlegat Domnul minunat limbile copiilor, ale pescarilor celor simpli şi ale lucrătorilor pământului, ca să proclame aceştia adevărul în pofida duşmanilor lor, adică a mândrilor şi deşerţilor stăpânitori şi înţelepţi ai iudeilor.

O, Stăpâne Atotputernice Doamne, dezleagă şi limbile noastre ca cu credinţă şi noi să Te lăudăm pe Tine şi cu bucuria cea mare a pruncilor şi noi să vestim Slava Ta cea nemăsurată, care se cuvine numai Ţie în veci. Amin.

8 octombrie

Pomenirea Sfintei cuvioase Pelaghia

Ea a fost o mare păcătoasă care s-a pocăit. Ea s-a născut la Antiohia, din părinţi păgâni şi a fost dăruită de Dumnezeu cu ne mai văzută frumuseţe trupească. Pelaghia şi-a folosit marea frumuseţe spre a ei pierzanie şi a celor căzuţi în mrejele ei. Din desfrânările ei ea se făcuse putred de bogată.

Trecând odată pe lângă Biserica Sfântului mucenic Iulian, în care tocmai atunci predica înaltpreasfinţitul Nonnus, ea s-a oprit şi a auzit cuvântul pentru înfricoşata Judecată şi pedeapsa care îi aşteaptă pe păcătoşi în iad. Cuvintele acelea au zguduit-o şi Pelaghia şi-a schimbat radical viaţa.

Ei i-a fost scârbă de ea însăşi, s-a temut tare de Dumnezeu, s-a pocăit cu amar de noianul păcatelor ei şi a căzut înaintea lui Nonnus rugându-se de el ca să o boteze: ***„îndură-te şi fie-ţi milă de mine, Sfinţite părinte. Botează-mă pe mine şi învaţă-mă pe mine pocăinţa, căci iată eu sunt adânc de păcate, gheena pierzării, mreajă şi unealtă diavolului."***

Aşa s-a rugat Pelaghia de ierarhul lui Hristos cu lacrimi şi el a primit-o, i-a cercat pocăinţa şi a botezat-o pe ea. La sfântul ei Botez a slujit şi fericita Romana, diaconiţa, care i-a fost şi naşă.

Romana a învăţat-o bine toată creştineasca vieţuire şi tainele credinţei. Dar Pelaghia a râvnit mai mult decât Sfântul Botez. Prea conştientă fiind de noianul adânc al păcatelor ei, împunsă de boldul conştiinţei, ea a voit să se nevoiască până la moarte cât mai aspru.

Ea a împărţit imediat toate imensele ei averi cele câştigate din desfrâu săracilor şi a plecat în taină la Ierusalim, sub numele de monahul Pelaghie. Acolo ea s-a închis într-o peşteră de la Muntele Măslinilor şi s-a închinat cu totul celor mai aspre postiri, rugăciuni şi privegheri de toată vremea.

După trei ani a cercetat-o Iacov, diaconul Sfinţitului Nonnus şi a aflat-o încă vie. Dar când a revenit după trei zile, a aflat-o pe ea moartă şi i-a îngropat trupul ei cu cinste.

Sfânta Pelaghia s-a săvârşit către Domnul cam pe la anul 461. Astfel, cumplita desfrânată de mai înainte i-a plăcut mai după aceea lui Dumnezeu cu asprimea

pocăinţei celei cu lacrimi, a fost iertată de noianul păcatelor ei şi s-a sfinţit. Iar Domnul a socotit vrednic sufletul ei cel curăţit de Împărăţia Cerurilor.

Pomenirea Sfintei cuvioase Taisia

Aceasta a fost o mare păcătoasă care s-a pocăit. Ea a fost de neam egiptean. Ca şi Pelaghia mai sus pomenită astăzi, şi Taisia şi-a petrecut parte a tinereţii ei în mari desfrânări.

Dar aceasta i s-a întâmplat Taisiei din pricina mamei ei, care a făcut din fiica ei de mică locaş al diavolilor, în milostivirea Lui însă Domnul, carele nu voieşte moartea păcătosului, ci să se întoarcă şi să fie viu, a aflat cale, în minunata Lui purtare de grijă, pentru întoarcerea şi mântuirea Taisiei.

Unul dintre ucenicii Sfântului Antonie cel mare, anume Avva Pafnutie Sin-donitul, a auzit de viaţa cea prea păcătoasă a Taisiei, şi de mulţimea bărbaţilor care merg la gheenă din pricina ei. El ***şi-a pus în inimă să o mântuiască, cu ajutorul lui Dumnezeu.***

Luând haine lumeşti, Sfântul Pafnutie a luat un ban greu de aur şi a intrat în cetate. Taisia, gândind că acest bărbat îi dă aurul pentru desfrânare, 1-a poftit în cămara ei. Atunci Avva Pafnutie şi-a deschis sfânta lui gură şi a dat pe faţă toate păcatele şi ticăloşia Taisiei, cerându-i să-i pară rău şi să se pocăiască.

Atunci s-au trezit şi conştiinţa şi inima Taisiei, şi ea a plâns, pocăindu-se cu amar. Ea a împărţit îndată toate multele şi necuratele ei averi muritorilor de foame, şi a intrat în mânăstirea de fecioare la care a dus-o Avva Pafnutie, rămânând acolo timp de trei ani, închisă singură într-o chilie.

Acolo ea a trăit numai cu pâine şi cu apă. Sfântul Pafnutie a venit şi a cercetat-o cu puţin înainte de moartea ei, scoţând-o afară din acea chilie, chiar nevrând ea să iasă.

Ea îndată s-a îmbolnăvit, şi după ce a bolit puţine săptămâni şi-a dat sufletul ei cel curăţit în mâinile lui Dumnezeu.

Sfântul Pavel cel simplu, un alt ucenic al Sfântului Antonie cel mare, a văzut în duh minunatul locaş pregătit de Domnul Taisiei celei pocăite, în ceruri. ***Sufletul sfinţit al acestei femei s-a înălţat la Domnul la anul 340.***

Pomenirea Sfintei muceniţe Pelaghia

Această Pelaghia a fost o fecioară creştină din marea aristocraţie antiohiană. În timpul domniei lui Numerian, guvernatorul Antiohiei a trimis soldaţi care să o aducă înaintea tribunalului pe Pelaghia, cunoscută în toată cetatea pentru sfinţenia vieţii ei. Soldaţii i-au înconjurat palatul şi au cerut ca fecioara să iasă la porţi.

Ea i-a salutat de sus şi când a auzit că soldaţii vor să o ducă înaintea judecătorului, s-a prefăcut voioasă şi le-a cerut să o îngăduie să îşi schimbe ţinuta. Apoi a urcat pe acoperişul casei şi-a înălţat mâinile la rugăciune către cer şi s-a rugat lui Dumnezeu îndelung, ca El să îi primească sufletul ei şi să nu îngăduie întinarea trupului ei, care ştia că o aşteaptă. Dumnezeu a primit sfântul ei suflet, iar trupul Pelaghiei a căzut mort înaintea soldaţilor care se aflau sub zidurile palatului.

Sfântul Ioan Hrisostom a zis despre aceasta: „Moartea ei nu a survenit în urma unui proces firesc, ci mai curând la porunca lui Dumnezeu."

El a mai zis: „Astfel, trupul ei cel fecioresc, mai curat decât aurul, a zăcut la pământ. îngerii 1-au înconjurat, Sfinţii Arhangheli 1-au cinstit şi Hristos însuşi a stat lângă el."

În Proloagele slavoneşti se zic următoarele despre un păcătos nepocăit: Un anume diacon Rafael s-a îmbolnăvit de moarte. Lucrul acesta a fost adus la cunoştinţa Sfântului Epifanie, care îl iubea pe diaconul Rafael, ca pe un prieten al lui.

Recunoscându-1 pe duhovnicescul lui părinte, Rafael muribundul a început să plângă şi să se jelească tare. A plâns şi Epifanie şi l-a întrebat: "De ce plângi atât de rău?" Iar diaconul i-a zis: "Vai mie! Diavolul are în mâini toate păcatele mele iar Sfinţii îngeri au plecat de lângă mine plângând!» Zicând acestea a început să behăie ca un ţap şi să latre precum un câine şi aşa şi-a lepădat sufletul. Sfântul Epfanie a zis că acestea i s-au întâmplat diaconului din cauza unui păcat cumplit şi niciodată spovedit şi spălat prin pocăinţă. - *Nota autorului.*

Cântare de laudă la Sfânta cuvioasă Pelaghia

Pelaghia cea mult păcătoasă a plâns cu amar,
Şi aflând credinţa sufletul şi-a luminat.
Lumea semne i-a făcut ca s-o ademenească iar,
Dar ea o a lepădat.

Conştiinţa ei s-a trezit şi sufletul, ca din coşmar.
Ce mult a chinuit! Cât s-a nevoit, cât a îndurat
Pentru a ei mântuire!

Sufletul ei cu păcătosul ei trup a luptat,
Şi acesta i s-a făcut ca un măr putred.

Ea mucenicește a plâns şi s-a nevoit
Până ce sufletul ei nenorocit i l-a sfinţit Domnul.

Pe cer soarele de Domnul zidit străluceşte,
Dar al Pelaghiei suflet străluceşte mai mult.

Pocăinţa! Pocăinţa ne-o a dăruit Domnul,
Pelaghia cu aceasta s-a prea slăvit.

Cugetare

O, de-am învesti şi în sufletele noastre efortul pe care îl investim în confortul nostru trupesc! De-am fi tot atât de dornici să ne împodobim cu virtuţile înaintea lui Dumnezeu, pe cât suntem în a ne împdobi trupul cu cele stricăcioase!

La început şi Pelaghia cea păcătoasă şi Taisia nu se interesau decât de frumuseţea trupurilor lor, care le ţinea sufletele în robie. Amândouă nu se străduiau decât pentru deşertăciune: a rochiilor splendide, a parfumurilor, a tuturor podoabelor! Ele erau înconjurate numai de linguşiri şi laude, pe care şi le doreau şi cu care se hrăneau. Dar ce schimbare neaşteptată în vieţile lor! O schimbare mai minunată decât a altoiului care scoate mere nobile din mere pădureţe sau preface într-un lac de apă limpede şi dulce mlaştina cea rău mirositoare!

Când a văzut-o întâia oară Preasfinţitul Nonnus, înconjurat şi de alţi Sfinţiţi Ierarhi, pe desfrânata Pelaghia pentru întâia oară, împodobită şi frumoasă ca o zeiţă şi înconjurată de sclavii şi sclavele ei, gătită cu cea mai scumpă şi mai aleasă podoabă de mătase, cu brăţări, coliere şi inele şi înmiresmată cu parfumuri rare, el a lăcrimat şi a zis celor ce erau cu dânsul: „Cu adevărat, mult învăţăm de la această femeie. Domnul o va pune de faţă la înfricoşata Judecată şi ne va osândi cu pilda ei. Oare câte ceasuri pe zi nu petrece această femeie în cămara ei, îmbăindu-se şi gătindu-se, împodobindu-se şi privindu-se în oglindă - pentru ce? Doar spre a apărea un ceas, mai strălucitoare ca soarele, înaintea oamenilor. Iar noi, carele Mire avem pe Hristos cel Nemuritor din ceruri, nu ne străduim măcar puţin timp pe zi ca

să ne împodobim nevăzuţi de nimeni cu pocăinţa! Noi nu grăbim să ne îmbăiem cu lacrimile, nici să ne împodobim întru frumuseţea virtuţilor, ca să apărem şi noi mai frumoşi decât soarele înaintea lui Dumnezeu!"

Luare aminte

Să luăm aminte la nedreptăţile regelui Ahab şi la pedeapsa lui Dumnezeu asupra lui pentru aceasta, adusă prin prorocul Ilie (III Regi 16, 17):

- *La cum Ahav s-a dat pe sine cu totul închinării la idoli şi a făcut ceea ce este spurcat înaintea lui Dumnezeu;*
- *La cum prorocul Ilie a închis cerurile cu rugăciunea şi nu a mai plouat pe pământ timp de trei ani şi jumătate.*

Predică despre pieirea săbiilor vrăjmaşului, de la sfârşit

Vrăjmaşului i-au lipsit de tot săbiile şi cetăţile i le-ai sfărâmat; pierită pomenirea lor cu sunet (Psalmul 9: 6).

Vrăjmaşul neamului omenesc, cela ce a fost ucigaş de oameni încă de la început, a folosit orice arme şi cea mai deşănţată înşelăciune împotriva omului, dintotdeauna. El zi şi noapte inventează arme şi ţese intrigi noi, în scopul de a distruge oameni, indiferent cum şi câţi, ***răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită (I Petru 5: 8).***

El se ascunde ca un şarpe şi îşi aşteaptă cu răbdare drăcească prada; el îşi întinde mrejele pretutindeni, ca un păianjen, cu singura ţintă de a înşela vreun om şi a-1 surpa în stricăciunea rău-mirositoare a iadului. Popoarele păgâne erau cetăţile lui întărite. Până la venirea lui Hristos, el a domnit suprem şi nestingherit în ele. Când acelea aduceau jertfe idolilor din capişti şi de pe înălţimi, lui îi aduceau; descântăturile şi vrăjitoriile lui îi slujeau; el păzea, călăuzea şi sporea poftele tuturor desfrânărilor oamenilor; jertfele umane, patimile necurate şi arzătoare, ura, războiul, fărădelegile de tot felul, acestea erau plăcerea lui perpetuă. Dar la sfârşit au pierit armele lui. „Cetăţile" lui au fost sfărâmate iar *pomenirea lui a pierit cu sunet.*

Acest „sfârşit" de care vorbeşte aici prorocul este venirea Domnului Iisus Hristos în lume. Domnul Şi-a arătat puterea Lui asupra diavolului când a biruit ispitirile diavoleşti în pustia din munte. El Şi-a arătat stăpânirea asupra diavolilor când i-a scos afară din oameni şi le-a poruncit să meargă într-un loc sau în altul; El Şi-a arătat stăpânirea Lui absolută şi invincibilă asupra păcatului şi morţii prin Patima şi

învierea Lui. Iar ceea ce este poate cel mai important aici, El S-a pogorât la iad şi a scos de acolo sufletele omeneşti şi a risipit puterea diavolului. El nu a dorit să-i piardă cu desăvârşire, ci doar să-i împrăştie şi să le distrugă desăvârşit armele; El i-a zdrobit şi i-a împrăştiat aşa cum a făcut-o mai după aceea şi cu iudeii, dar mai cumplit decât cu iudeii. El a eliberat poporul omenesc din stăpânirea lor, iar ceea ce este şi mai important, El a dat putere oamenilor asupra diavolilor, astfel încât ei pot să îi scoată afară din sufletele, trupurile şi casele lor şi chiar şi ale altora [aceştia ce fac acestea din urmă sunt sfinţiţii preoţi şi sfinţii] cu Numele Lui cel Sfânt!

Oare vedem noi cum a împletit Domnul biruinţa Lui asupra diavolului cu milostivirea şi dragostea faţă de noi? El 1-a slăbit şi 1-a zdrobit atât de tare, El 1-a înfricoşat şi 1-a risipit atât de desăvârşit, încât 1-a dat cu totul în puterea oamenilor! Dar nu a tuturor, ci doar a acelora care cred cu adevărat şi desăvârşit în El şi împlinesc întocmai sfintele Lui porunci. Acestora le-a dat Domnul putere asupra diavolului şi acestora le-a dat şi armă, arma Sfintei Cruci.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce ne-ai mântuit pe noi din puterea diavolului, ajută-ne nouă să lucrăm şi această „mai mică" parte ce ne-ai lăsat-o nouă, Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te lăudăm în veci. Amin.

9 octombrie

Pomenirea Sfântului apostol Iacov

Iacov, fiul lui Alfeu, a fost unul dintre cei doisprezece apostoli. El a fost frate de sânge cu Sfântul apostol şi evanghelist Matei.

El a fost martor ocular al minunilor şi cuvintelor adevărate ale Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, martor ocular al Patimii Lui, al învierii şi înălţării Lui.

După Pogorârea Sfântului Duh la Cincizecime lui Iacov i-au căzut sorţii că să predice Evanghelia lui Hristos în Elefteropolis şi ţinuturile înconjurătoare, iar apoi în Egipt, unde a luat chinuri grele pentru Mântuitorul.

Cu mare putere în faptă şi în cuvânt, Sfântul apostol Iacov a semănat vestea mântuitoare a Cuvântului lui Dumnezeu întrupat, dărâmând la pământ idolii, sco-ţând diavolii afară din oameni şi vindecând toată neputinţa şi boala întru Numele Domnului Iisus Hristos.

Lupta şi râvna lui pentru Evanghelie au fost încununate cu roadă îmbelşugată. Mulţi păgâni au crezut în Hristos, s-au întemeiat şi s-au înălţat biserici, s-au sfinţit episcopi şi preoţi.

Sfântul Iacov a luat moarte mucenicească în Egipt, la Ostracina, unde a fost răstignit pe cruce de către păgâni. Aşa s-a strămutat fericitul lui suflet la ceruri, unde domneşte veşnic împreună cu împăratul Slavei.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Andronic şi a Atanasiei, soţia lui

Andronic a fost cetăţean al Antiohiei celei mari, pe vremea împăratului Teodosie cel mare. El era de meserie aurar. Şi el şi soţia lui erau oameni foarte credincioşi, luptând pururea să împlinească cu fapta, cu gândul şi cu cuvântul poruncile Mântuitorului Hristos şi Sfintei lui Biserici.

Din veniturile lor, ei o treime o împărţeau săracilor, altă treime o dădeau spre chiverniseala Sfintelor biserici, iar a treia o păstrau pentru nevoile casei lor.

După ce li s-a născut lor şi al doilea fiu, ei s-au sfătuit să ducă mai departe o veiţuire mai înaltă, ca frate şi soră. Vieţuind ei astfel timp de doisprezece ani, prin nepătrunsa purtare de grijă a lui Dumnezeu, amândoi fiii au murit în aceeaşi zi, spre plânsul părinţilor lor şi mai ales al mamei lor, Atanasia.

Copiii au fost înmormântaţi amândoi în Biserica Sfântului Iulian, iar Atanasia, covârşită de durere, nu mai voia să plece de lângă mormintele fiilor ei.

Atunci însuşi Sfântul mucenic Iulian a venit lângă Atanasia sub chip de monah, certând-o pentru suferinţa ei prea mare şi apoi mângâind-o. El i-a arătat că fiii ei sunt în Raiul lui Hristos, unde nu duc lipsă de nimic şi sunt mai fericiţi decât au fost pe pământ lângă părinţii lor.

Plină de bucurie, Atansia a mers la casa ei, descoperindu-i soţului ei Andronic vedenia ce o avusese în Biserica Sfântului mucenic Iulian.

Ei îndată au lăsat casă şi averi spre chiverniseala săracilor şi au plecat către Egipt, unde au primit amândoi îngerescul chip: Sfântul Andronic la Skit, ca ucenic al marelui Avvă Daniel, iar Sfânta Atanasia într-o mânăstire de femei tabenisiotă. Plăcând lui Dumnezeu cu nevoinţele lor bune de ani îndelungaţi, ei s-au săvârşit cu pace către Domnul, care i-a aşezat în Locaşurile Sale Cereşti.

Mai întâi s-a săvârşit Sfânta Atanasia, iar opt zile mai târziu şi Sfântul Andronic.

[La doisprezece ani de la tunderea lor în monahism, Sfântul Andronic, cu binecuvântarea Avvei Daniel, a ieşit să se închine la Sfintele Locuri. El pe cale s-a întâlnit cu monahul Atanasie, în care nu a recunoscut-o pe soţia lui, Atanasia, îmbrăcată în straie monahale bărbăteşti. Atansia însă 1-a recunoscut pe bărbatul ei. Atanasia călătorea şi ea către Ierusalim, să se închine la Sfintele locuri.

Chipul ei era cu totul de nerecunoscut, topit de marile nevoinţe: "Unde mergi, Avva Andronic?

Răspuns-a Andronic: Mă duc la Sfintele Locuri să mă închin. Dar tu unde mergi şi cum îţi este numele?

Iar ea a zis: Mă duc şi eu la Sfintele Locuri şi numele îmi este Atanasie (pentru că aşa îşi schimbase numele).

Şi a zis Andronic: Să mergem, dar, împreună.

Iar Atanasie a zis: De voieşti să mergi cu mine, să pui pază gurii tale ca în tăcere să călătorim.

Iar el a zis: Bine, să fie precum voieşti.

Grăit-a Atanasie: Să mergem, dar şi rugăciunea Sfântului tău Stareţ să călătorească cu noi."

Andronic a mers împreună cu Atanasia neştiind că aceasta este soţia lui şi s-au închinat la Sfintele Locuri.

Întorcându-se la Alexandria, Atanasia 1-a întrebat pe Andronic dacă voieşte să vieţuiască mai departe împreună la aceeaşi chilie, cu condiţia păstrării aceleiaşi desăvârşite tăceri.

Cu binecuvântarea Avvei Daniil, monahii Andronic şi Atanasie au împreună-vieţuit în aceeaşi chilie la Skit, timp de alţi doispreze ani, fără ca în tot acest timp Andronic să cunoască cine este de fapt monahul Atansie.

El a văzut aceasta doar după moartea Atanasiei, printr-o scrisoare pe care ea i-a încredinţat-o Avvei Daniel, cu cerinţa de a fi înmânată Monahului Andronic după moartea ei.

Şi au venit fraţii să îngroape trupul lui Atanasie şi aflară că era femeie cu firea. Iar Avva Daniil [...] i-a dat scrisoarea lui Andronic. Atunci a cunoscut Andronic că femeia lui era şi toţi au lăudat pe Dumnezeu. Şi s-a auzit aceasta în toate lavrele şi trimiţând Avva Daniil, a chemat pe toţi părinţii cei din Egipt şi pe cei din pustiul cel mai dinăuntru şi toţi s-au adunat şi au îngropat cu cinste sfântul trup al fericitei Atanasia, mărind pe Dumnezeu Cel ce i-a dat o asemenea răbdare.

Iar după îngroparea ei, a petrecut stareţul cu Andronic până la a şaptea zi şi în ziua a şaptea, făcând pomenirea celei ce se mutase, a voit să ia pe Andronic în chilia sa; iar Andronic îl ruga zicând: Lasă-mă aici, părinte, ca şi eu să mă îngrop cu doamna mea, Atanasia. Şi, lăsîndu-1 stareţul, s-a dus şi, încă nesosind el până la chilie, 1-a ajuns din urmă un călugăr, zicându-i: Părintele Andronic se duce către Domnul.

Şi a trimis stareţul în urma părinţilor celor ce plecaseră, zicând: întoarceţi-vă cu mine la părintele Andronic! Iar ei, întorcându-se, 1-au aflat încă viu şi au luat

binecuvântare de la dânsul. Iar săvârşindu-se cu pace părintele Andronic, 1-au îngropat cu fericita Atansia, lăudând pe Dumnezeu Cel minunat întru Sfinţii Săi, căruia se cuvine mărirea în vecii vecilor, Amin.» - Din Sinaxarul Mineiului pe Ocotmbrie (Bucureşti: Ed. Inst. Bibi. şi de Misiune al B.O.R., 2004).]

Pomenirea dreptului Avraam şi a dreptului Lot

Vieţile acestor drepţi ai Vechiului Testament se află la Cartea Facerii.

Pomenirea Sfântului cuvios Dimitrie, patriarhul Alexandriei

Sfântul Dimitrie a fost al unsprezecelea episcop al Alexandriei, de la Sfântul apostol şi evanghelist Marcu. El bine şi înţelept a păstorit turma lui Hristos din Alexandria, vreme de treizeci şi trei de ani lungi şi rodnici, din 189 şi până la 231, după Hristos.

În această vreme el a primit scrisori cu cereri din India şi 1-a trimis acolo pe Sfântul Pantaenus, conducătorul vestitei şcoli catehetice de la Alexandria, spre a predica Sfânta Evanghelie acelui popor.

Cu ocazia acestei călătorii misionare în India a aflat Sfântul Pantaenus Evanghelia de la Matei, scrisă în aramaică.

Pomenirea Sfântului Ştefan, despotul [voievodul] Serbiei

El a fost fiul despotului Gheorghie şi al despotinei Irina. El şi sora lui Mara au trăit ceva vreme la curtea Sultanului Murat al II-lea.

Lui i-au scos ochii turcii, la Iedrene, precum şi fratelui lui, Grgur. El a devenit despot al Serbiei la anul 1458. Curând după aceea el a trebuit să se refugieze în Albania, unde s-a căsătorit cu Anghelina, fiica lui Skanderbeg.

Orb şi cu destin tragic, dar plin de credinţă în Dumnezeu, Ştefan a trecut la cele veşnice în Italia, la anul 1468.

Sfintele lui moaşte odihnesc la Mânăstirea Krusedol, care a fost ctitorită de fiul lui, Maxim.

Cântare de laudă la Sfântul apostol Iacov

De Domnul trimis, Domnului supus,
Atotslăvitul Iacov bine s-a nevoit:
El pretutindeni Evanghelia a vestit,
Ca din a ei sămânţă să rodească
Popor credincios lui Dumnezeu.

El mierea cea dumnezeiască
în Siria toată şi în Egipt
Cu râvnă mare a purtat.

El cu ale Domnului cuvinte dulci,
vindecătoare
Mulţime de popor de la foamete a scăpat.

Pe unde a vestit, pretutindeni,
Minuni mari în urma lui a lăsat:
Vase duhovniceşti de miere pline, revărsat.

Mierea vieţii este aceasta, în izvor nesecat:
Sfinte biserici, plină de bogăţie dulce, curată.
În ele Făcătorul cel Veşnic neîncetat Se slăveşte,
În ele se prea măreşte veşnic
Lucrarea Fiului lui Dumnezeu.
Hristos este a credincioşilor miere,
Mană de viaţă făcătoare, din pâine şi din vin.

Iacov săvârşitu-şi-a alergarea întru roşie pecete:
Al său sânge de mucenic, de pe Cruce izvorând.
El astfel s-a încununat de Hristos, în ceruri,
Ca şi ceilalţi apostoli ai lui Dumnezeu.

Cugetare

Felul în care Dumnezeu pedepseşte şi iarăşi mângâie se vede limpede din vieţile ultimilor despoţi ai Serbiei, din vremea ocupării pământurilor sârbeşti de către turci. Turcii nu au năpădit Balcanii, cotropind popoarele creştine (greci, bulgari, sârbi) cu de la ei putere, ci prin îngăduinţa lui Dumnezeu, tot aşa cum odinioară Nabucodonosor nu a cotropit poporul lui Israel şi Ierusalimul cu de la sine putere, ci prin îngăduinţa lui Dumnezeu.

Din pricina păcatelor grele ale principilor şi nobililor a suferit amarnic poporul sârbesc! Adevărat este că acei principi şi nobili au suferit încă şi mai amarnic. Despotul Gheorghie a murit în surghiun; doi dintre fiii lui, Ştefan şi Grgur, au fost orbiţi de către turci; fiica lui a fost silită să se mărite cu un sultan; fiul lui mijlociu s-a ridicat împotriva propriei lui mame, Irina, luând cu samavolnicie scaunul domnesc de la Smederevo, doar spre a pieri rău la scurt timp după aceea. De îndată ce a fost ridicat despot, Ştefan cel orb a trebuit să fugă în Albania, iar de acolo în Italia, unde, fugar şi nefericit, s-a săvârşit către Domnul. Toate acestea au fost pe-depsele lui Dumnezeu.

Dar mila şi mângâierea Lui atunci, care au fost? Ele au fost acolo că Dumnezeu i-a prea slăvit şi pe Ştefan şi pe soţia lui Anghelina şi pe fiii lor, Maxim şi Ioan. După ce a zăcut timp de opt ani în mormânt, trupul lui Ştefan s-a aflat întreg şi scoţând miros de bunămireasmă, atunci când a fost exhumat spre a fi adus acasă, în Serbia. Multe minuni s-au lucrat atunci prin atingerea de sfintele lui moaşte. Dumnezeu a prea slăvit la fel şi pe soţia lui, Anghelina şi pe fiii lor, Maxim şi Ioan, cu sfinţenie şi cu mărire.

Luare aminte

Să luăm aminte la Sfântul proroc Ilie, care a făcut să se pogoare cu minune foc din cer (III Regi 18):

- *La cum Sfântul Ilie s-a rugat lui Dumnezeu pe Muntele Carmel, de faţă stând regele Ahab, toţi popii idoleşti şi tot poporul;*
- *La cum s-a pogorât foc din cer şi a ars jertfa adusă Domnului de către prorocul Ilie.*

Predică despre cum numai nebunii nu Îl recunosc pe Dumnezeu

Zis-a cel nebun întru inima sa: "Nu este Dumnezeu!" Stricatu-s-au oamenii şi urâţi s-au făcut întru îndeletnicirile lor. Nu este cel ce face bunătate, nu este până la unul (Psalmul 13: 1).

Mintea este cârma întregului om. Ea sfătuieşte, lămureşte şi conduce. Atât sufletul cât şi trupul acţionează conform poruncilor minţii. Dacă mintea este dreaptă înaintea lui Dumnezeu, atunci întregul om este drept înaintea Lui. Dacă mintea este nelegiuită, nedreaptă şi strâmbă înaintea lui Dumnezeu, atunci aşa este înaintea Lui şi întregul om.

Chiar dacă numai şi cu gândul zice omul: "Nu este Dumnezeu," simplul acesta gând îndată prinde viaţă în faptele lui. Căci mai întâi sunt gândurile rele, iar faptele cele rele urmează inevitabil.

Vedem noi oare cât de bine cunoaşte prorocul insuflat de Dumnezeu sufletul omenesc? Mai întâi, el arată cauza, iar apoi arată şi consecinţele la care duce ea. Faptele rele ies cu necesitate din gândurile cele rele. ***De aceea, fraţilor, să nu îi credeţi pe cei pe care îi auziţi zicând: "Eu nu cred în Dumnezeu, dar fac binele." Mai întâi, cel care nu crede în Dumnezeu nici măcar nu ştie ce este acela binele, necum să mai facă şi diferenţa între bine şi rău. Prin necredinţa lui, el se taie pe sine cu mâna lui de la cel mai mare Bine şi de la însuşi Izvorul oricărui bine!***

În al doilea rând, să privim cu luare aminte la următorul fapt: anume că toate faptele celor fără Dumnezeu sunt stricate şi urâte. Ele sunt stricate pentru că sunt rele, fără valoare şi nedurabile; ele sunt urâte pentru că sunt împotriva voii lui Dumnezeu Celui Viu. Cei fără Dumnezeu nu sunt capabili să deosebească binele de rău, căci deosebirea aceasta nu se poate face cu precizie decât la lumina legii lui Dumnezeu.

⇒ *Se mai întâmplă însă şi oameni care zic că ei cred în Dumnezeu, pe când faptele lor sunt pline de urâciune şi potrivnice Legii lui Dumnezeu. Aceştia sunt aceia care îl mărturisesc pe Dumnezeu doar cu buzele, dar cu inima lor sunt foarte departe de El.*

Dumnezeu trebuie mărturisit şi cu inima şi cu credinţa în El şi cu faptele credinţei în El.

⇒ *Dar se mai întâmplă şi oameni care cred în Domnul şi cu cuvântul şi cu inima şi cu toate acestea sunt robi păcatului. Aceasta se întâmplă fie din slăbiciunea voinţei lor, fie din lucrarea diavolului, [fie, cel mai des, din amândouă]. Acest fel de om trebuie să se pocăiască pururea din tot cugetul, sufletul şi virtutea lui şi va primi iertare.*

Pocăinţa este mântuitoare chiar şi pentru cei care sunt fără Dumnezeu - cu cât mai mult nu va fi atunci pentru cei credincioşi! ***Câtă vreme suflă omul pe pământ, el are şansa să se pocăiască. Dar cine poate fi sigur că va mai trăi şi mâine? De aceea, amânarea pocăinţei pe mâine este curată nebunie.***

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, Mângâierea sufletelor noastre, Fiule al lui Dumnezeu ajută-ne nouă să ne pocăim cu amar de păcatele

noastre, aşa cum ne ajuţi şi să suflăm în fiecare zi ! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

10 octombrie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Evlampie şi Evlampia

Aceştia au fost fraţi după trup, din Nicomidia. În vremea cumplitelor prigoane împotriva creştinilor de sub Maximian unii credincioşi s-au ascuns, părăsind Nicomidia.

Tânărul Evlampie a fost trimis în cetate ca să cumpere pâine. Acolo el a văzut afişat pe un perete un edict imperial care proclama prigonirea creştinilor. Tânărul a râs de el, 1-a smuls de pe perete şi 1-a rupt. El a fost arestat şi adus înaintea judecătorului.

Judecătorul 1-a sfătuit pe Evlampie să se lepede de Hristos, iar Evlampie 1-a îndemnat mai mult pe judecător să se lepede el de idolii mincinoşi şi să îl recunoască pe Hristos ca pe Unul Dumnezeu cel Viu.

Judecătorul a poruncit biciuirea îndelungată a lui Evlampie, care i-a prefăcut trupul în izvoare de sânge. El a fost torturat şi după aceasta, bestial.

Auzind de chinurile fratelui ei, fecioara Evlampia a venit alergând înaintea judecătorului, spre a muri pentru Hristos împreună cu fratele ei. Ea a fost biciuită până când a început să îi curgă sânge mult pe gură şi pe nas.

Ei au fost după aceasta aruncaţi în păcură clocotită, iar apoi într-un cuptor de foc, dar cu semnul Sfintei Cruci şi întru Numele lui Hristos, focul nu a putut să le facă nici un rău. în cele din urmă Evlampie a fost decapitat, iar Evlampia a murit mai înainte ca să i se taie capul.

Cu ei împreună au mai fost omorâţi încă două sute de creştini care au crezut în Hristos văzând mucenicia fraţilor Evlampie şi Evlampia, puterea şi minunile dumnezeieşti care s-au lucrat în timpul muceniciei lor. Ei cu toţii s-au încununat cu cununile muceniciei, sălăşluindu-se în locaşurile patriei cereşti.

Pomenirea Sfinţilor mucenici monahi din Mânăstirea Zografu

După ce împăratul Mihail, paleologul a semnat nelegiuita unire cu Roma de la Lyons, ca să poată obţine sprijin militar din Occident împotriva bulgarilor şi sârbilor, monahii din Sfântul Munte au trimis împăratului scrisoare prin care înfierau

această unire eretică şi îl rugau pe împărat să se lepede şi el de ea şi să se întoarcă la Ortodoxie.

Papa a trimis o armată întreagă în ajutorul împăratului. Latinii [romano-catolicii] au intrat în Sfântul Munte şi au comis atrocităţi mai barbare şi mai bestiale decât cele comise de turci de-a lungul a cinci sute de ani. După ce i-au spânzurat pe toţi Părinţii din Protaton [Sinaxa Sfântului Munte, forul conducător al Athosului] şi au omorât mulţime de monahi din Mânăstirile Vatopedi, Ivirul şi altele, ei s-au repezit cu sălbăticie diavolească şi ucigaşă auspra Mânăstirii Zografu.

Fericitul egumen Toma a sfătuit obştea ca oricine dintre ei doreşte să scape cu viaţă, să iasă din Mânăstire şi să se ascundă, iar cei care vor să moară de moarte mucenicească, să rămână. Astfel, în mânăstire au rămas douăzeci şi şase de bărbaţi: Egumenul, douăzeci şi unu de monahi şi patru mireni, lucrători cu mâinile la mânăstire. Ei cu toţii s-au închis în turnul mânăstirii.

Latinii au năvălit înăuntru şi au dat foc turnului. Astfel şi-au aflat mucenicească moarte prin foc cei douăzeci şi şase de monahi eroi, mărturisitori ai lui Hristos.

În timp ce turnul ardea în vâlvătaia focului, cei dinăuntru cântau sfinţii psalmi ai lui David şi Imnul Acatist către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioară Maria.

Ei şi-au dat sfintele lor suflete în mâna lui Dumnezeu în zece zile ale lunii octombrie, din anul 1283.

În luna decembrie a aceluiaş an a murit în mizerie împăratul Mihail, paleologul cel lipsit de onoare şi de cinste, pe când Regele Milutin al sârbilor s-a ridicat împotriva lui şi ca apărător al Ortodoxiei.

Pomenirea Sfântului cuvios Teofil, mărturisitorul

Teofil a fost de neam slav şi se trăgea din Macedonia, de pe lângă locul numit Strumita. El s-a tuns monah din fragedă copilărie, iar după oarece vreme şi-a întemeiat propria mânăstire.

El a luat suferinţe de la nelegiuitul împărat iconoclast Leon, isaurul şi ar fi murit în torturi, dacă nu ar fi reuşit să îl convingă pe judecătorul Hypaticus de adevărul cinstirii Sfintelor icoane.

Convingându-se că cinstirea sfintelor icoane înseamnă cinstirea adevărului, guvernatorul Hypaticus 1-a eliberat pe Sfântul Teofil.

Astfel Sfântul s-a întors la mânăstirea lui şi a trecut la puţin timp după aceea la locaşurile bucuriei celei cereşti, anul fiind 716.

Pomenirea Sfântului mucenic Teotecnus

El a fost ofiţer roman la Antiohia în timpul domniei împăratului Maximian. Când 1-a silit împăratul să jertfească idolilor, el a zis: „Eu în Hristos Domnul cred şi Lui Unuia îi aduc jertfă, jertfă vie, chiar pe mine însumi."

El a fost torturat bestial, apoi înecat în mare, cu o piatră grea atârnată de gât. El a luat cu cinste mucenicia şi s-a încununat cu cununa nepieritoare a veşnicei slave.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Vassian

În timpul domniei dreptcredinciosului împărat Marchian, acest sfânt a sosit la Constantinopol din Antiohia, la anul 450. Mare a fost nevoinţa lui şi mare şi puterea făcătoare de minuni lui dăruită de la Domnul.

Sfântul Vassian a dobândit la Constantinopol cam la trei sute de ucenici, între ei s-a numărat şi Sfânta Matrona.

Împăratul Marchian a ctitorit o slăvită mânăstire întru numele Sfântului Vassian, care există şi în ziua de azi.

Cântare de laudă la Sfinţii prea cuvioşi părinţi de la Mânăstirea Zografu

Vitejii de la Zografu cavaleri ai Adevărului sunt,
Care pe ei s-au jertfit
pentru Ortodoxa Credinţă.

Ei pe mândri i~au umilit,
pe neruşinaţii latini,
Înălţându-se la Dumnezeiasca împărăţie cu sufletul.

Flăcările turnului se înălţau la cer,
Din al lor mijloc se înălţau cântările de laudă
Ale monahilor.

La această cutremurată minune întregul cer şi îngerii
Au privit,
Pe când asasinii viermuiau sub ziduri.
Egumenul Sfânt Toma, ca un adevărat tată,
Pe fiii lui duhovniceşti îi îmbărbăta.
El cu dânşii Psalmii lui David început-a să cânte:
Cela ce pe Domnul slăveşte, de moarte nu se teme,
Iar cel care moare pentru Dumnezeu, nu va pieri.
Iată se aduce jertfă, iar altarul jertfei rămâne:
Trupurile se ard, iar sufletele se înalţă sus.

Prin astă jertfă a Mânăstirii Zografu slava sporeşte,
Cu adevărată mărire, până în veac.

Sfântul mare mucenic şi biruitor Gheorghe
Pe ai săi iubiţi cavaleri îi încununã,
Iar Maica lui Dumnezeu îi cinsteşte
Pe noii cereşti cetăţeni.

Se bucură Biserica întru aceşti cavaleri ai dreptăţii
Ei sunt copiii Ei, ramurile ei de rod.

(Mânăstirea Zografu este închinată Sfântului mare mucenic Gheorghe, purtătorul de biruinţă - n. ed. americane.)

Cugetare

Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, numărul cel mai mare de minuni şi de descoperiri cereşti au loc în timpul muceniciei robilor Lui.

În ziua în care latinii s-au năpustit criminal şi asupra Mânăstirii Zografu, un monah vârstnic se afla la ascultare la o distanţă de circa o jumătate de oră de mânăstire. La vremea cuvenită, el citea Acatistul înaintea icoanei Maicii lui Dumnezeu.

Când a început însă să rostească Bucură-te!, el a auzit din icoană un glas care a zis: ***"Bucură-te şi tu, O, bătrâne! Ci acum fugi de aici, ca să nu te pască pierzania; mergi şi zi fraţilor tăi din mânăstire să se zăvorască înăuntru, căci latinii cei luptători contra lui Dumnezeu deja au năvălit cu moarte în Muntele meu şi sunt acum şi de voi aproape."***

Bătrânul atunci a căzut cu faţa la pământ şi a strigat: Şi cum te voi lăsa aici, O, Împărăteasa mea prea bună şi mijlocitoarea mea?

Atunci glasul a zis iar: ***"De mine nu te griji, ci ieşi degrabă!"***

Bătrânul a alergat la mânăstire. Ajungând acolo într-un suflet, el a văzut Icoana înaintea căreia se închinase deja acolo. Bătrânul uimit şi înspăimântat a arătat toate fraţilor lui.

Atunci cu toţii au prea slăvit pe Dumnezeu şi pre Sfânta Lui Maică.

Odată, la un zece octombrie, la ziua prăznuirii celor douăzeci şi şase de mucenici, s-a făcut priveghere mare de toată noaptea. Anul era 1873, iar noaptea era fără lună. La miezul nopţii, pe când monahii cântau Sfânta slujbă şi citeau vieţile Sfinţilor mucenici zografiţi, înaintaşii lor, s-a auzit deodată un zgomot şi deasupra bisericii a venit un stâlp de foc, care se înălţa până la cer. Atât de strălucitor era, încât lucrurile de departe se vedeau limpede, ca la lumina zilei. Această minunată arătare a durat cam un sfert de oră, după care a dispărut.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata venire a lui Dumnezeu înaintea proorocului Ilie (Iil Regi 19):

- *La cum Ilie, ostenit de nelegiuirile poporului, s-a rugat lui Dumnezeu ca să îi dăruiască moartea;*
- *La cum Domnul 1-a mângâiat pe Ilie, venind la el la Muntele Horeb;*
- *La cum mai întâi a fost vijelie năprasnică, apoi cutremur, apoi foc şi apoi adiere de vânt lin, iar din adierea de vânt lin s-a auzit glasul Domnului.*

Predică despre suferinţele regelui David ca tipuri ale Patimii lui Hristos

Că m-au înconjurat câini mulţi, adunarea celor vicleni m-a împresurat. Străpuns-au mâinile şi picioarele Mele (Psalmul 21: 17-18).

Aceasta este trăirea mistică a lui David, regele care se pocăia, trăire care pre-închipuie profetic Patimile lui Hristos.

Şi toţi care voiesc să trăiască cucernic în Hristos Iisus vor fi prigoniţi (II Timotei 3: 12), zice Sfântul apostol Pavel.

După ce regele David a păcătuit, dracii nu au mai venit la el, nici 1-au mai tulburat; dar când a început să se pocăiască şi să se ridice din păcat, direcţionându-şi viaţa pe calea lui Dumnezeu, dracii 1-au înconjurat şi au început să îl chinuie.

Cuvintele de mai sus nu se referă la oameni, ci la diavoli, care uneori îl atacă pe cel care se pocăieşte în mod nemijlocit, iar alteori prin intermediul altor oameni.

Regele David nu ar fi numit câini pe oamenii creaţi de Dumnezeu, cununa întregii zidiri. Ci el a numit câini pe diavoli, căci pe aceştia drepţii îi văd ca pe câini, şerpi, arapi, lei sau în vreun alt oarecare chip. Că prin câini regele David îi are în vedere în acest loc pe diavoli se vede şi din vieţile marilor nevoitori ai pustiei, cărora dracii le apăreau tocmai sub chipuri de câini şi de alte fiare, ca să îi înspăimânte.

Ne lămurim că aşa stau lucrurile şi din cuvintele Mântuitorului, rostite de El pe Cruce: ***Părinte, iartă-le lor, că nu ştiu ce fac (Luca 23: 34).*** Aceasta înseamnă că iudeii nu voia lor o făceau când îl omorau pe Dumnezeu, ci mai curând pe a altora şi anume, a dracilor. Căci mulţi câini s-au adunat, precum şi adunarea celor vicleni, ca să Îl omoare pe Domnul Hristos.

Văzând ispititorul diavol că nu poate să Îl subjuge pe Domnul cu promisiunile lui mincinoase la Pustia Muntelui Carantaniei, el a început cu toate puterile să unelteaască uciderea Lui de ruşine pe Cruce, prin intermediul celor nelegiuiţi, al câinilor mulţi şi adunării celor vicleni.

Fraţilor, să vedem cât de limpede este prorocia! Străpuns-au mâinile şi picioarele Mele. Aceste cuvinte nu s-ar fi putut împlini cu nimeni altcineva în istoria omenirii, decât numai cu Mântuitorul Cel Răstignit.

Prorocia aceasta merge mai departe, în cele mai mici amănunte: ***împărţit-au hainele Mele loruşi şi pentru cămaşa Mea au aruncat sorţi (Psalmul 21: 20).*** Totul s-a întâmplat exact aşa cum a fost prorocit, totul!

Diavolul însă s-a înşelat în socotelile lui. El a crezut că Îl poate nimici pe Acela care Singur dă cinste întregii zidiri. Prin slăvita Lui înviere, Domnul Iisus Hristos a biruit şi acoperit de ruşine pe diavolul şi pe toată haita lui de câini şi a dat omului putere şi stăpânire asupra lui.

Întreaga lume păgână nu a putut să scoată nici măcar un singur diavol din vreun om; pe când noi, prin Numele Domnului Hristos şi puterea Crucii Lui putem pune

pe fugă legiuni întregi, împrăştiindu-le ca pe un fum şi aceasta pentru că, după Biruinţa învierii lui Hristos, diavolii s-au făcut ca nişte câini bătuţi şi speriaţi.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Mântuitorul nostru şi Biruitorule al iadului, Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

11 octombrie

Pomenirea Sfântului apostol Filip

Sfântul apostol Filip s-a născut în Cezareea Palestinei. El a fost bărbat căsătorit şi a avut patru fiice. Toate patru primiseră de la Dumnezeu darul proorociei şi toate patru s-au închinat întru desăvârşita feciorie slujirii Domnului Iisus Hristos.

Când au ales Sfinţii apostoli pe primii şapte diaconi ai Bisericii, Filip s-a numărat între ei, împreună cu arhidiaconul Ştefan şi alţii. Ca diacon, el a slujit cu râvnă nevoiaşilor şi văduvelor.

Începând prigoana împotriva creştinilor la Ierusalim, Sfântul Filip s-a refugiat în Samaria şi de acolo a predicat Evanghelia şi a dat mărturie de adevărul ei prin multe şi puternice minuni.

El a scos afară diavoli din oameni, a vindecat bolnavi şi a lucrat tot binele.

Văzând minunile Sfântului Filip, Simon, magul a primit Sfântul Botez [?]. Sfântul Filip 1-a botezat şi pe eunucul Candachiei, al Reginei etiopiene.

După această ultimă faptă, un înger al Domnului 1-a luat şi 1-a dus îndată la Azotus, unde a învăţat, a predicat şi i-a adus pe mulţi la Hristos.

Sfântul Filip a fost uns arhiereu al cetăţii Tralles.

El s-a odihnit cu pace la bătrâneţi adânci, strămutându-se la locaşurile cele veşnice ale bucuriei Domnului lui.

Prăznuirea celui de al şaptelea Sinod Ecumenic

Sinodul al şaptelea a toată lumea s-a ţinut la Niceea, în anul 787. Împăraţi atunci erau bine credincioasa împărătească Irina şi fiul ei, Constantin, iar patriarh al Cetăţii celei mari [Constantinopolul] era Tarasie.

Acest Sinod a confirmat şi a întărit odată pentru totdeauna cultul cinstirii Sfintelor icoane, arătând dreptatea lui cu dovezi din Sfânta Scriptură, din mărturiile şi mărturisirile până la sânge ale Sfinţilor părinţi, şi din pilda de neînlăturat a nenumăratelor minuni lucrate asupra credincioşilor prin Sfintele icoane.

Adăugând la şirul minunilor, episcopul Constantin al Ciprului a adus înaintea ochilor minţii Sfinţilor părinţi de la Sinod şi următoarea lucrare minunată: ***într-o zi un anume păstor din cetatea Constanţia şi-a dus turma la păşune şi a văzut acolo o icoană a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, împodobită de credincioşi cu cununi de flori.***

"De ce s-o fi dând atâta cinste unei bucăţi de stâncă?" şi-a zis păstorul, care crescuse în casa lui părintească în duh iconoclast.

El a lovit icoana închipuită pe stâncă cu toiagul lui şi a stricat ochiul drept al Preasfintei Stăpâne. De îndată ce s-a întors să plece, el s-a împiedicat chiar în toiagul lui, a căzut şi s-a lovit cumplit la faţă, căci din acea căzătură s-a ridicat cu ochiul drept scos. Astfel rănit, el s-a întors în cetate strigând şi plângând că asupra lui a căzut pedeapsa Maicii lui Dumnezeu.

Tot la acest Sfânt Sinod s-a decretat pentru întâia oară ca să se coase negreşit sfinte moaşte de mucenici în Sfintele antimise. *(Ţesătură anume tăcută şi croită care se află întinsă pe Masa Sfântului Altar, spre a se sluji pe ea Sfânta Jertfă a Sfintei Liturghii [şi fără de care Sfânta Liturghie nu se poate sluji]. - n. ed. americane.)*

La acest Sfânt Sinod au fost de faţă trei sute şaizeci şi şapte de Sfinţi Părinţi din toată lumea.

Fie ca Domnul să Se milostivească către noi şi să ne mântuiască pentru sfinte rugăciunile lor.

Pomenirea Sfântului părintelui nostru Teofan, mărturisitorul [şi făcătorul de canoane]

Sfântul Teofan acesta a fost mărturisitor până la sânge întru apărarea Sfintelor icoane şi de asemenea mare alcătuitor de frumoase canoane.

El s-a născut în Arabia din părinţi foarte bogaţi şi foarte evlavioşi. Împreună cu fratele lui, Sfântul Teodor (care se pomeneşte la 27 decembrie), el s-a tuns întru îngerescul chip la Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit. Fiind ei bărbaţi foarte educaţi şi plini de toată înalta învăţătură dinlăuntru dar şi din afară, Patriarhul Toma al Ierusalimului i-a trimis pe cei doi fraţi la împăratul Leon, armeanul spre a îl convinge pe acesta cu dovezi de dreptatea cinstirii Sfintelor icoane.

Nelegiuitul împărat însă i-a supus pe cei doi fraţi sfinţi torturilor celor mai bestiale şi i-a aruncat în temniţă.

Mai după altă vreme împăratul iconoclast Teofil i-a scos din temniţă spre a-I batjocori şi a-i schingiui şi mai mult. Acesta le-a însemnat sfintele lor feţe cu fierul roşu, spre a-i face bătaia de joc a lumii.

După ce luptele iconoclaste s-au încheiat Sfântul Teofan a fost eliberat şi la scurtă vreme după aceea sfinţit episcop.

El a adormit cu pace la anul 847, după ce a suferit chinuri pentru apărarea Sfintelor icoane timp de douăzeci şi cinci de ani neîntrerupţi.

Sfântul Teofan a alcătuit una sută şi patruzeci şi cinci de sfinte canoane.

El s-a sălăşluit întru lumina neînserată a bucuriei celei veşnice a Domnului lui.

Pomenirea Sfântului Nectarie, patriarhul Constantinopolului

Sfântul Nectarie a fost un funcţionar imperial de rang foarte înalt, plin de sfinţenia vieţii, chiar mirean fiind, în anul 381 el a fost ales cu o inimă şi cu o gură de întreaga obşte a creştinilor ca să fie patriarh al Constantinopolului, în urma Sfântului Grigorie, teologul.

El a fost bărbat foarte învăţat, plin de adâncă înţelepciune duhovnicească, dreaptă socoteală şi râvnă pentru Sfânta Biserică.

El s-a săvârşit cu pace la anul 397.

Pomenirea Sfintelor muceniţe Zinaida şi Filonilla

Ele au fost surori după trup şi s-au născut la Tarsus. Ele sunt numite rudenii după trup ale Sfântului apostol Pavel.

Ele s-au închinat cu întreaga feciorie Domnului Hristos, lepădându-se desăvârşit de toată grija cea lumească şi retrăgându-se într-o peşteră, unde s-au îndeletnicit cu aspre nevoinţe călugăreşti.

Fiind mare postitoare şi rugătoare, Sfânta Filonilla s-a învrednicit de la Dumnezeu de darul facerii de minuni.

Nişte necredincioşi le-au atacat într-o noapte şi le-au ucis, omorându-le cu pietre.

Cântare de laudă la Sfântul Teofan, mărturisitorul

Teofan din Lavra Sfinţitului Sava, marele nevoitor,
înaltul teolog şi slăvitul imnograf,
Mărturisitorul lui Hristos şi mucenicul credinţei,
Podoaba Bisericii şi Părintele ortodoxiei,
Din chilia sa a ieşit spre a lucra ascultarea.

El iubita tăcere o a lăsat spre a ieşi în vâltoarea lumii,
Spre a lămuri pe răul împărat şi a-i arăta adevărul,
Chiar cu litera sângelui lui.

Sfântul Theofan un sfert de veac din viaţa lui
Bine negustoritu-l-a,
Cu el dobândind adevărata, veşnica fericire.

În aceşti ani lungi el în torturi, temniţă şi chinuri
a petrecut,
Purtând pe a lui faţă peceţile suferinţei.
Dar insuflat de Duhul, Sfântul lui Dumnezeu
Îmbogăţitu-şi-a anii cumpliţi cu cântări sublime,
Aducând Domnului Dumnezeu şi sfinţilor Lui
Cântări de credinţă fierbinte, nădejde şi adevăr.

Cugetare

Aşa cum prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu apa sfinţită şi untdelemnul sfinţit capătă puteri vindecătoare, aşa şi Sfintele icoane ale persoanelor dumnezeieşti, îngereşti sau îndumnezeite, capătă puteri tainice, între care şi a vindeca suferinţele oamenilor.

Sfântul Atanasie cel mare aduce un exemplu de ce va să zică puterea minunată a Sfintelor icoane: ***în oraşul Beirut locuia un creştin într-o casă închiriată. Mutându-se din acea casă în altă parte, el a uitat să- şi ia cu sine şi icoana, o Icoană a Mântuitorului.***

În acea casă în urma lui a venit să locuiască un evreu. La Beirut pe atunci se aflau mulţi iudei care urau de moarte credinţa creştină. Prin urmare, aflând

Icoana Mântuitorului în casa în care tocmai se mutase, evreul a luat-o şi a dus-o la sinagoga lui, unde împreună cu ceilalţi iudei au batjocorit şi au profanat Sfânta icoană în mulţime de feluri întocmai cum şi strămoşii lor îl batjocoriseră pe Mântuitorul pe Cruce. La urmă unul dintre ei a luat o lancie şi a lovit chipul Sfintei icoane în coastă - şi O, minune! îndată a ieşit din sfânta coastă cea din icoană sânge şi apă, întocmai cum a ieşit din trupul Domnului pe Cruce! Groaza iudeilor a fost mai presus de cuvânt. Dar le-a venit în minte îndată să aducă un vas în care s-a strâns tot acel Sfânt Sânge.

Ei îndată şi-au adus acolo pe toţi bolnavii lor, neputincioşii, paraliticii, demenţii, ungându-i cu Sfântul Sânge şi văzând sub ochii lor cum toţi bolnavii se însănătoşesc tot atunci.

Toată cetatea s-a adunat la sinagoga evreiască spre a vedea minunea şi spre a îl slăvi pe Unul Domn Iisus Hristos Mântuitorul oamenilor.

Toţi evreii care s-au aflat atunci la Beirut au crezut întru Unul Domn Iisus Hristos cel Viu şi dătător de viaţă.

Luare aminte

Să luăm aminte la nenumăratele fapte nelegiuite ale poporului lui Israil şi la numeroasele pedepse cu care 1-a pedepsit Dumnezeu pentru aceasta (IV Regi 24):

- *La cum mai marii poporului adesea şi-au întors faţa lor de la Dumnezeu, făcând ceea ce a fost rău înaintea Lui;*
- *La cum Dumnezeu a pedepsit poporul spre a-l îndrepta;*
- *La cum în cele din urmă, sub răul rege Ioiachim, israeliţii au fost luaţi în robia babiloniană.*

Predică despre glasul Domnului peste ape

Glasul Domnului [este] peste ape (Psalmul 28: 3)

- *Glasul Domnului S-a auzit la Iordan, când L-a botezat Sfântul Botezător Ioan pe Domnul.*
- *S-a auzit glasul Domnului şi la Marea Galileii, în furtună cumplită şi în vijelie, iar furtuna şi vijelia, auzindu-L, s-au potolit.*
- *Glasul Domnului S-a auzit la Nunta din Cana Galileii, iar apa s-a făcut în vin.*

- *Glasul Domnului S-a auzit la Marea Roşie, iar apele mării s-au despărţit, lăsând cărare uscată în mijlocul lor ca să treacă poporul lui Dumnezeu!*
- *Glasul Domnului auzitu-S-a în pustie şi a ţâşnit apă dulce din stâncă, în loc secetos.*

Cunoscând toate acestea, ne întrebăm: dar oare ce înseamnă Glasul Domnului peste ape ? Aceasta înseamnă că elementul apă este lucrarea lui Dumnezeu şi că prin el Dumnezeu lucrează minuni când voieşte El şi cum voieşte El.

Celelalte elemente ale naturii, focul, pământul şi aerul sunt şi ele lucrearea lui Dumnezeu, nu mai puţin decât apa. Iar Domnul asupra tuturor acestora este Stăpân Suprem şi absolut şi prin ele toate lucrează El minuni atunci când voieşte şi cum voieşte.

Dumnezeu Duhul Sfânt a venit asupra Apostolilor la Cincizecime în chip de limbi de foc.

⇒ *În cuptorul babilonean focul şi-a pierdut toată puterea lui auzind glasul Domnului şi nu i-a mai ars pe cei trei tineri.*
⇒ *Dumnezeu a trimis foc din cer ca să ardă jertfa lui Ghedeon (Judecători 6).*
⇒ *Sfântul Ilie a făcut să se pogoare foc din cer cu rugăciunea (III Regi 1:10).*
⇒ *Rugul de foc văzut de Moise în pustie ardea, dar nu se mistuia (Ieşirea 3).*
⇒ *Un Stâlp de foc i-a călăuzit pe israeliţi prin pustie (Ieşirea 13: 14).*

Toate acestea cu puterea lui Dumnezeu s-au lucrat.

⇒ *S-a deschis pământul şi i-a înghiţit pe nelegiuiţii Kore, Dathan şi Abiron (Numerii 16 :32).*
⇒ *Dar s-a deschis stânca şi a ascuns-o pe dreapta Elisabeta şi pe pruncul ei, de sabia nelegiuitului Irod.*
⇒ *S-a cutremurat pământul când Şi-a dat Domnul suflarea Sa pe Cruce, iar mormintele morţilor tot atunci s-au deschis (Matei 27:51-52), iar morţii, înviaţi, au intrat în Ierusalim.*

Domnul s-a înălţat la ceruri prin aerul văzduhului (Luca 24 :51).

⇒ *Sfinţii apostoli, împrăştiaţi prin cele mai îndepărtate colţuri ale lumii, au fost aduşi pe sus la Ierusalim de către Sfinţii îngeri, prin văzduh, adică prin aer.*

⇒ *Îngerul Domnului 1-a apucat pe prorocul Avacum şi 1- a adus la Babilon în clipeala ochiului prin văzduh, format din elementul aer (Istoria omorârii balaurului şi a sfărâmării lui Bel 1: 35).*

Toate acestea s-au făcut la auzul Glasului Domnului, adică la porunca Lui.

Oare când se vor supune şi oamenii Glasului Domnului la fel de desăvârşit ca elementele naturii cele lipsite de raţionalitate?

Apoi, să ştim că apele îi mai simbolizează şi pe oameni, pe oamenii care se supun glasului Domnului, adică sfinţii apostoli şi toţi sfinţii. Ei precum apa acoperit-au faţa pământului cu sfântă predicarea lor, cu predicarea Cuvântului, a lui Hristos Domnul zidirii.

Precum apa potolit-au ei setea lumii cu undele fântânii vieţii celei veşnice, iar lumea şi-a revenit la viaţă şi a înflorit. Prin ei, ca şi prin apa cea sfinţită, nenumărate minuni s-au arătat. Căci ei supuşi au fost voii Domnului, ascultători glasului Lui, ca şi apa.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, ajută-ne nouă Glasului Tău să ne supunem cât vom sufla. Ajută-ne nouă să ne ruşinăm şi să roşim adânc înaintea elementelor naturii care Te ascultă pe Tine mai desăvârşit decât noi. Şi nu ne părăsi pe noi, căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te lăudăm în veci. Amin.

12 octombrie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Tarah, Prov şi Andronic

Tarah s-a născut în Claudiopolisul Siriei, Prov a fost din Perga Pamfiliei, iar Andronic a fost fiul unui cetăţean de mare vază din Efes. Ei cu toţii au fost marti-rizaţi de către proconsulul Numerian Maximus, în vremea împăratului Diocleţian.

Tarah a fost în vârstă de şaizeci şi cinci de ani la ceasul martiriului lui. Proconsulul i-a cerut să-şi spună numele, dar el a zis: "Sunt creştin."

Proconsulul de trei ori a repetat întrebarea şi de trei ori a răspuns Sfântul Tarah: "Sunt creştin."

Aceşti sfinţi mucenici au fost bătuţi cu toiege, apoi aruncaţi în temniţă, răniţi şi plini de sânge. După acestea ei iar au fost scoşi şi supuşi chinurilor.

Lui Prov proconsulul i-a promis libertatea şi prietenia lui personală, dacă se leapădă de Hristos. Dar Sfântul Prov i-a zis: "Nu poftesc nici onorurile imperiale, nici prietenia ta nu o doresc."

Tânărul Andronic a fost ameninţat cu schingiuiri şi mai bestiale decât cele pe care le văzuse la camarazii săi, însă acestor ameninţări Andronic le-a răspuns astfel: "Iată trupul meu, schingiueşte-1 cum pofteşti."

După ce au fost torturaţi bestial în mai multe cetăţi şi locuri, toţi trei au fost aruncaţi în circ, înaintea fiarelor înfometate. Cu ei au fost aruncaţi şi criminali obişnuiţi, iar pe aceştia fiarele i-au sfâşiat îndată. De sfinţi însă fiarele nu s-au atins. Dimpotrivă, o ursoaică şi o leoaică feroce, s-au gudurat amândouă pe lângă ei.

Văzând minunea aceasta mulţi cetăţeni au crezut în Hristos Domnul şi 1-au huiduit pe proconsul, înnebunit de ură mai rău decât fiarele din circ, acesta a poruncit soldaţilor să năvălească în arenă şi să-i măcelărească pe oştenii lui Hristos, adică pe aceia care îndrăzniseră să creadă în Domnul, iar pe proconsul să îl fluiere şi să îl batjocorească. Trupurile măcelărite ale acestora s-au amestecat cu ale acelora sfâşiaţi de fiare.

Trei creştini: Macarie, Felix şi Berius, care au fost de faţă la uciderea celor trei sfinţi mucenici, au venit noaptea să caute şi să ia trupurile lor. Dar cum ele erau amestecate cu ale celorlalţi ucişi, iar noaptea era foarte adâncă, ei s-au rugat lui

Dumnezeu ca să îi ajute să afle care dintre ele sunt ale Sfinţilor. Atunci trei lumânări s-au arătat prin minune deasupra trupurilor mucenicilor. Astfel cei trei creştini le-au luat şi le-au îngropat cu cinste.

Pomenirea Sfântului Martin de Tours

Sfântul Martin s-a născut la anul 316, în cetatea Sabaria din Pannonia, din părinţi păgâni. Tatăl său a fost ofiţer roman şi de aceea tânărul Martin a trebuit să urmeze o carieră militară, chiar în pofida voinţei lui. Dar pe atunci deja era catehumen în Biserica creştină.

El a iubit încă din copilăria lui fragedă Sfânta Biserică, din tot sufletul lui.

Într-o iarnă, pe când călătorea împreună cu tovarăşii lui înspre oraşul Amiens, el a văzut un cerşetor înaintea porţilor cetăţii, aproape gol şi tremurând de frig. Lui Martin i-a părut rău de el şi a rămas în urma tovarăşilor lui. Astfel el şi-a scos mantia lui militară şi a tăiat-o în două cu sabia. O jumătate i-a dat-o cerşetorului şi înfăşurându-se în cealaltă jumătate, a plecat.

În acea noapte Domnul Iisus Hristos S-a arătat lui Martin în vedenia visului, înfăşurat în jumătatea de mantie pe care i-o dăduse cerşetorului şi a zis îngerilor Lui: "Martin doar catehumen este şi iată: Pe Mine în mantia lui M-a învesmântat!"

Atunci Martin a părăsit cu desăvârşire armata şi s-a botezat de îndată.

La scurt timp după aceea a adus la Sfântul Botez şi pe maica lui. Apoi s-a tuns monah în lavra Sfântului Ilarie din Poitiers [Saint Hilaire de Poitiers] şi s-a închinat vieţii desăvârşitelor nevoinţe.

Sfântul Martin a fost fără seamăn de smerit şi pentru aceasta Domnul i-a dăruit din belşug harul facerii de minuni, între care al învierii morţilor şi al scoaterii duhurilor necurate.

Sfântul Martin a fost sfinţit episcop de Tours împotriva voinţei lui. Nevoindu-se cu râvnă mare în via Domnului şi luptând cu putere împotriva necuratei erezii ariene, Sfântul Martin şi-a dat sfântul lui suflet în mâinile Domnului la anul 397.

Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Cosma, episcopul Maiumei [făcătorul de cântări şi aghiopolitul]

El s-a născut la Ierusalim. El a fost prieten şi frate duhovnicesc al Sfântului Ioan Damaschin, ca unul care, rămânând orfan, a fost luat şi crescut de părinţii Sfântului Ioan, împreună cu fiul lor.

Fiind daţi amândoi la învăţătura cea mai înaltă a cărţii şi a celei lumeşti şi a celei duhovniceşti, ei s-au făcut amândoi monahi la lavra Sfântului Sava cel sfinţit.

Sfântul Cosma i-a fost de ajutor Sfântului Ioan la alcătuirea Octoihului, scriind însuşi multe canoane închinate Sfinţilor.

Sfintele canoane de el alcătuite la Sâmbăta lui Lazăr, la Duminica Floriilor şi la Săptămâna Patimilor, sunt de o frumuseţe şi adâncime cu adevărat dumnezeieşti.

Sfântul Cosma a fost sfinţit Episcop de Maiuma, în Palestina, aproape de Gaza. El i-a supravieţuit Sfântului Ioan Damaschinul, săvârşindu-se cu pace la bătrâneţi foarte adânci.

Cântare de laudă la Sfântul Martin, episcopul de Tours

Sfântul Martin, al Panoniei fiu,
Luminător mare al Galiei a fost.
El lumeasca grijă şi împărăteştile onoruri
Cu desăvârşire le-a lepădat.

El ostaş s-a făcut împăratului Slavei,
Căci în pieptu-i milostiv bătea o inimă de viteaz.

Sfântul Martin pe sine s-a stropit cu cenuşă
şi din cenuşă culcuş şi-a făcut,
pentru dragostea lui Hristos,
Care pentru necăjiţi, nevoiaşi şi păcătoşi
S-a răstignit.

Sfântul Martin pe sine lumii s-a răstignit,
Numai ca spre ţintă bine să alerge!

Sfântul Martin război dracilor a dat,

Nici unei ispitiri supunându-se.

El război a dat oamenilor nelegiuiţi şi obraznici,
tuturor ereziilor lor.

Sfântul Martin cavaler al dreptei credinţe a fost,
Biruitor, minunat şi plin de slavă.

Biruitor fiind, cavalerul intră în odihna Domnului lui.
El cu îngerii se veseleşte, stând aproape
De tronul împăratului Hristos Dumnezeu.

Dar chiar şi azi el rugăciuni Domnului înalţă,
Şi vine în ajutorul celor în primejdii şi nevoi.

Cugetare

Oare prin ce virtuţi s-au prea slăvit cel mai mult Sfinţii înaintea cerului şi oamenilor? Cel mai mult prin smerenie şi slujire.

Chiar şi mai înainte de a primi Sfântul Botez, pe când era încă ofiţer în armata imperială, Sfântul Martin îşi socotea ordonanţa mai mult ca pe un frate decât ca pe o slugă. El deseori slujea ordonanţei, fără să se ruşineze; de fapt, această slujire îi făcea chiar bucurie.

Iarăşi, când Sfântul Ilarie [de Poitiers] a voit ca să îl sfinţească preot, el s-a lepădat de această cinste cu lacrimi, rugându-se de episcop să fie lăsat să vieţuiască ca simplu monah în pustie.

Odată Sfântul Martin călătorea din Franţa în Panonia, ca să îi cerceteze pe părinţii lui. Când trecea printr-o trecătoare din Alpi, a căzut în mâinile unor tâlhari ucigaşi de oameni. Unul dintre ei a ridicat sabia ca să îl ucidă, dar el nici nu a arătat nici o teamă şi nici nu s-a clintit; el nu a implorat mila tâlharilor ci a stat cu desăvârşire liniştit, ca şi când nimic nu ar fi fost. Tâlharii au rămas uimiţi, au pus deoparte săbiile şi 1-au întrebat pe Sfântul Martin cine este.

Sfântul Martin le-a răspuns că el este creştin şi prin urmare, nu simte niciodată nici un fel de frică lumească, căci ştie că Dumnezeu, după mare Mila Lui, stă totdeauna aproape credincioşilor şi mai ales în ceasuri de primejdie.

Tâlharii au rămas uimiţi de această învăţătură nouă şi de marea virtute a acestui bărbat al lui Dumnezeu, iar cel care ridicase sabia împotriva Sfântului Martin a crezut în Hristos, s-a botezat şi s-a făcut monah.

Devenind vacant scaunul episcopal al cetăţii Tours, poporul l-a dorit episcop pe Martin, dar acesta nici nu a voit să audă. Nişte cetăţeni din Tours însă l-au ademenit cu meşteşug afară din mânăstire şi aşa l-au răpit şi l-au dus în cetatea lor.

Ei au procedat astfel: au venit la porţile mânăstirii în care se afla Sfântul Martin şi i-au zis că între ei se află un greu bolnav şi că îl roagă să iasă în afara zidurilor mânăstirii şi să îl vindece. Ieşind Sfântul, cetăţenii l-au apucat şi l-au dus în cetatea lor, Tours, unde sfântul a fost sfinţit episcop.

La vârsta înaintată ajungând, Sfântul Martin şi-a cunoscut mai înaintea ceasul ieşirii sufletului. El le-a descoperit aceasta fraţilor lui duhovniceşti, care au început să plângă, rugându-se de el să nu îi părăsească.

Iar sfântul, voind să îi mângâie, s-a rugat lui Dumnezeu în auzul lor aşa: "Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, dacă mai pot fi de folos fraţilor mei acestora, eu nu mă voi lepăda de nevoinţa slujirii. Facă-se sfânta voia Ta!"

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatele lucrări ale Sfinţilor apostoli Petru şi Ioan (Fapte 3):

- *La cum cerşetorul cel olog din naştere le-a cerut milostenie;*
- *La cum Sfântul Petru i-a zis că ei aur şi argint nu au;*
- *La cum apostolul l-a luat pe olog de mână şi i-a zis: În Numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te şi umblă! (Fapte 3: 6), şi îndată ologul s-a făcut sănătos.*

Predică despre plângerea de seară şi bucuria de dimineaţă

Seara se va sălăşlui plângerea, iar dimineaţa, bucuria (Psalmul 29: 5).

Dumnezeu ceartă şi Dumnezeu mângâie. Un singur gând şi cuget de pocăinţă poate îmblânzi mânia lui Dumnezeu; căci Domnul nu se mânie pe om aşa cum se mânie pe om duşmanii lui, ci mania Domnului împotriva oamenilor este ca aceea a tatălui faţă de fiii lui. Mânia Lui nu ţine până întru sfârşit, iar milostivirea Lui veşnică este.

De te va certa El spre seară, tot El îţi va aduce bucurie negrăită în zori. Cel mai bine Îl cunosc oamenii pe Dumnezeu după certarea Lui şi după milostivirea Lui.

O, fraţilor, de L-ar cunoaşte oamenii mereu pe Dumnezeu ca pe Făcătorul Dreptăţii, ei nu L-ar mai simţi şi ca pe Cel care pedepseşte şi judecă! Iată Dumnezeu se bucură mai mult de noi atunci când îl cunoaştem ca Milostiv, decât ca atunci când Îl cunoaştem ca Pedepsitor! Din nefericire însă mulţi sunt nerecunoscătorii şi nesocotiţi care niciodată nu-şi amintesc de El că este milostiv, ci totdeauna numai că este pedepsitor şi aspru, că aduce asupra lor boală, moarte în familie, eşec şi ruşine înaintea oamenilor, foc, sabie, cutremur sau potop sau numeroase alte bice şi vergi pedepsitoare cu care El îi pedepseşte pe cei care nu se mai trezesc odată, cu care El le aduce aminte de Sine celor nerecunoscători, cu care îi aduce pe rătăcitori şi rătăciţi la calea cea dreaptă şi aminteşte orişicui că El este Ziditorul şi Domnul, Dătătorul a tot binele şi Judecătorul.

Seara se va sălăşlui plângerea, iar dimineaţa, bucuria. Aceste cuvinte mai înseamnă că noaptea este pentru plâns şi pentru rugăciune, pentru pocăinţă şi cugetări dumnezeieşti. Mai cu seamă noaptea este potrivită pentru pocăinţă şi nici o pocăinţă nu este adevărată fără lacrimi. Noaptea omul se gândeşte mai nestingherit la faptele lui, la cuvintele lui, la gândurile lui şi îi pare rău pentru tot ceea ce a făcut împotriva legii lui Dumnezeu.

Dacă omul îşi va plânge noaptea cu amar păcatele lui, atunci toată ziua următoare o va petrece întru bucurie. El se va veseli ca un nou născut, ca un proaspăt ieşit dintr-o baie odihnitoare, ca unul eliberat de povara păcatului. Dar de va petrece noaptea în păcate şi în beţiile nesimţirii, lui a doua zi îi răsare numai tristeţea lacrimilor.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Mântuitorul şi învăţătorul sufletelor noastre, ceartă-ne şi ne iartă pe noi, ceartă-ne, iar morţii nu ne dă! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

13 octombrie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Carp şi Papil

Sfântul Carp a fost episcopul Tiatirei iar Sfântul Papil a fost diaconul său. Ei s-au născut la Pergam, acolo unde au şi luat la urmă mucenicia pentru Domnul Iisus Hristos.

Împărat atunci a fost Decius, iar chinuitorul lor, răul proconsul Valerius. Valerius i-a legat pe lângă cai şi i-a alergat şi târât astfel până la Sardia, unde i-a batjocorit purtându-i goi prin cetate şi torturându-i.

Dar un înger al Domnului a venit la ei şi i-a întărit, vindecându-le rănile lor.

Servitorul lui Carp, Agathodor, 1-a urmat pe stăpânul lui, plângând. Valerius 1-a condamnat şi pe el la chinuri.

Sfinţii au fost iar legaţi pe lângă cai şi târâţi de la Sardia la Pergam. Pe Sfântul Carp 1-au legat de un copac şi 1-au biciuit bestial, până când trupul lui s-a prefăcut tot într-o rană, iar sângele lui a înroşit adânc pământul. Dar în aceste chinuri aflându-se, Sfântul Carp a zâmbit.

Chinuitorul 1-a întrebat de ce zâmbeşte, iar sfântul i-a răspuns, pentru că a văzut cerurile deschise şi pe Domnul Hristos şezând pe Tronul Său, înconjurat de sfinţii Heruvimi şi Serafimi.

Torturat fiind, Sfântul Papil a vindecat un om care era orb de un ochi, minune pe care văzând-o mulţi, au crezut în Hristos Domnul.

Sfinţii au fost apoi aruncaţi la fiare, dar au rămas nevătămaţi de ele. Apoi au fost aruncaţi într-un cuptor de foc.

Sora Sfântului Carp, Agathonica, a sărit şi ea în flăcări, dar nici flăcările nu s-au atins de sfinţi.

La urmă ei au fost cu toţii decapitaţi cu sabia, anul fiind 251. Aşa s-au încununat aceşti sfinţi mucenici, în urma dreptelor lor nevoinţe, cu cununa cea nepieritoare a împărăţiei lui Hristos.

Pomenirea Sfântului mucenic Veniamin, diaconul

Acest oştean al lui Hristos a fost de neam persan şi vestitor plin de râvnă al Evangheliei către păgâni, dintre care mulţi şi elini şi persani, au crezut şi s-au botezat întru creştina credinţă.

El a luat mucenicia în timpul domniei regelui persan Yezdegherd, cam pe la anul 412.

Aruncat în temniţă fiind, unul dintre nobili i-a luat apărarea înaintea regelui. Regele atunci 1-a eliberat, dar cu condiţia să nu mai predice pe Hristos poporului.

Veniamin atunci a zis cu tărie: “Condiţia aceasta nu o voi primi nicicând. Căci acela care îşi îngroapă chemarea cu care este chemat va fi osândit la amarnice chinuri."

De aceea, eliberat fiind, Sfântul diacon Veniamin a continuat să predice Cuvântul Adevărului, împăratul atunci 1-a prins şi a poruncit să i se bată spini sub unghii, iar după aceasta să fie supus la cele mai sinistre torturi, întru care sfântul şi-a şi dat fericitul lui suflet în mâna lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfintei mari muceniţe Zlata din Meglin

Această tânără s-a născut din ţărani săraci, în satul Slatina din ţinutul Meglin, fiind una din cele patru fete ale părinţilor ei.

Ea a fost blândă şi evlavioasă, înţeleaptă în înţelepciunea lui Hristos şi cu suflet de aur, după cum i-a arătat-o şi numele. [„Zlata" însemnează „aur."]

Ieşind odată să scoată apă, nişte turci neruşinaţi au apucat-o şi au dus-o la casa lor. Unul dintre ei i-a cerut să treacă la islam şi să se facă nevasta lui, dar Zlata i-a răspuns fără frică: „Eu în Hristos cred şi El singur este Mirele meu. Eu în veci nu mă voi lepăda de El şi de voi fi tăiată în bucăţi."

Părinţii şi rudele ei au venit la ea şi au rugat-o să-i fie milă de ea şi de ei şi să se lepde de Hristos doar cu gura; aşa încât să le fie bine tuturor, căci milostiv este Domnul, care va ierta păcatul acesta; făcut pentru că viaţa este aşa de grea. Zicând acestea, părinţii, surorile şi rudeniile plângeau, lipsiţi de nădejde.

Sufletul Zlatei însă a rezistat în faţa acestei ispite diabolice. Ea a zis: „Voi mă sfătuiţi să mă lepăd de Hristos Unul Adevăratul Dumnezeu, deci părinţi mie nu îmi mai sunteţi, nici surori, nici rudenii. Mie Domnul Hristos îmi este deci Singurul Tată, Maica Domnului Sfânta singura Maică, iar sfinţii îmi sunt mie surori, fraţi şi rudenii."

Turcii au aruncat-o atunci pe Zlata în temniţă, unde au ţintu-o timp de trei luni, torturând-o în fiecare zi prin biciuire, de se înroşea pământul de sângele ei. La urmă au spânzurat-o de picioare şi au aprins sub capul ei foc, ca să o sufoce cu fumul; dar Dumnezeu a fost cu Zlata şi i-a dat putere în acest chin. La urmă au spânzurat-o de un copac şi i-au tăiat trupul în bucăţele.

Aşa a luat mucenicia această fecioară vitează, dându-şi sufletul ei sfânt în mâna lui Dumnezeu şi sălăşluindu-se la cereştile locaşuri, în anul 1796.

Creştinii au luat părticele din trupul ei şi le-au dus la casele lor, ca sfinţită binecuvântare.

În Mineiul pe Octombrie (Bucureşti: Ed. Inst. Bibi. şi de Misiune al B.O.R., 2004): "Tot în această zi, pomenirea Sfintei noi mucenţe Hrisi [Aur], care s-a nevoit în oarecare loc al eparhiei Moglenilor ce se numeşte Slatina, la anul 1795 [şi care] în bucăţi tăindu-se, s-a săvârşit."

Cântare de laudă la Sfânta mare muceniţă Zlata din Meglin

Turcii schingiuit-au
pe Zlata cea cu inima de aur,
Chinuit-o-au de moarte
căci credea în Hristos, Dumnezeul cel Viu.

Dar Zlata cea de aur nu a plâns, nici s-a clintit,
Ci inima toată întru Hristos din Ceruri şi-a pus.

Zadarnice fost-au ale rudelor lacrimi,
A Zlatei fericire în ale ei chinuri a stat,
Fericire adevărată, ce Hristos o găteşte
Fecioarelor înţelepte, Fericire Adevărată
Ce Mirele o dăruieşte mireselor credincioase.

Colivia trupului Zlatei celei de Aur s-a spart,

Şi din temniţa trupului fragilă sufletul a zburat, uşor.

Zlata la Rai s-a-nălţat, cu suflet fericit,
Luându-şi locul printre Sfinţii îngeri, cei împărăteşti.

Sfânta Zlata cea din ţărani umili născută
Regină prea slăvită este acum în Rai.

Cugetare

Nimic nu este mai nenorocit decât omul care, în ceasul ispitei, leapădă credinţa în Dumnezeu şi recurge la soluţii de scăpare potrivnice Legii Domnului.

Nu numai că un astfel de om nu va reuşi niciodată să-şi aranjeze mai bine viaţa în lume, dar el pe deasupra îşi va pierde şi sufletul. Acesta a fost destinul tragic al împăratului Mihail, paleologul. Spre a îşi salva împărăţia, ameninţată de bulgari şi de sârbi, el a căutat ajutor şi scăpare la papa de la Roma şi s-a învoit cu o necanonică unire. Ce a câştigat el cu aceasta? Nimic, căci nici împărăţia nu şi-a salvat-o şi nenumărate nelegiuite omoruri a comis. Curând după aceea el a şi pierit fără cinste într-o campanie militară împotriva lui Ioan Ducas, principele Epirului.

Atât de ostil i-a fost poporul ortodox acestui împărat, încât fiul lui, Andronic, nici măcar nu a îndrăznit să îşi îngroape tatăl printr-o ceremonie publică, ci 1-a îngropat noaptea, fără rugăciune şi fără slujbă de înmormântare.

Mihail, paleologul lepădat a fost de către Biserica ortodoxă şi nici cea romano-catolică nu 1-a socotit al ei. El a murit deci în afară fiind de Biserica lui Dumnezeu.

După moartea lui Mihail, văduva lui, împărăteasa, a dat următorul decret: „Maiestatea noastră repudiază cu ororare şi silă unirea cu Roma ce s-a petrecut de curând în Biserică, aducând în sânul Ei dezbinare... Iar dacă Sfânta Biserică a lui Dumnezeu a hotărât să nu binecuvânteze nici un fel de pomenire pentru cel adormit împărat soţul nostru, stăpânul şi domnul, din pricina numitei fapte şi dezbinări şi Maiestatea noastră, care se pleacă întru toate cu frică şi cu cutremur înaintea lui Dumnezeu şi cu supunere Sfintei Bisericii Lui, va aproba şi va accepta această hotărâre a Bisericii şi nu va îndrăzni nicicând să facă slujbă de pomenire pentru soţul nostru împăratul, stăpânul şi domnul."

Luare aminte

Să luăm aminte la înfricoşata minune a pedepsirii lui Anania, pe care a lucrat-o Sfântul apostol Petru (Fapte 5):

- *La cum Anania, iar după el şi soţia lui, Safira, au minţit şi au ascuns o parte din avere;*
- *La cum Sfântul apostol Petru i-a dat pe faţă, iar ei au căzut morţi, unul după celălalt.*

Predică despre povara păcatului şi iertarea fărădelegilor

Fericiţi cărora s-au iertat fărădelegile şi cărora s-au acoperit păcatele (Psalmul 31: 1).

Din păcat se nasc spaima, deruta, slăbiciunea, infirmitatea şi întunecarea minţii. Păcătuind, omul îşi stârneşte duşmani dintre oameni, îşi zăpăceşte conştiinţa, atrage la sine puterile întunericului şi le dă singur arme împotriva lui. Păcătuind, omul se rupe de Dumnezeu, îl înstrăinează de sine pe îngerul lui păzitor şi se închide pe sine faţă de izvorul a tot binele.

A păcătui înseamnă a declara război lui Dumnezeu şi tuturor puterilor cereşti. Fapta aceasta este mai dementă decât aceea a unei uscături care ar declara război vântului. Şi cu adevărat, această faptă dementă este şi aceea care se întâmplă cel mai des! Căci omul în nebunia lui se ridică pururi împotriva lui Dumnezeu. Această împotrivire singură garantează dezastrul şi ruina omului, dacă omul nu-şi revine îndată în simţiri, dacă nu se pocăieşte şi nu aleargă la Dumnezeu cerând milostivire.

Marele rege David a fost şi el conştient de cumplita soartă a păcătosului, căci el însuşi a trecut prin ea. El a simţit o frică de nedescris, o confuzie a minţii, o slăbiciune şi o singurătate cumplită; el a simţit înfigându-se în trupul lui săgeţile oamenilor şi săgeţile diavolilor. Dar văzându-şi cumplita şi nenorocita soartă, David şi-a recunoscut pe faţă păcatul, a căzut înaintea lui Dumnezeu, în praf şi în cenuşă, a udat pământul cu lacrimile pocăinţei şi cu cuvintele suferinţei care ardeau ca para de foc şi s-a rugat Multînduratului Dumnezeu ca să îl spele şi să îl curăţească de păcatul lui, dăruindu-I iertarea.

Iar atunci când Dumnezeu i-a dăruit iertarea, regele David a cunoscut ce înseamnă binecuvântarea fericirii. Fericirea sufletului căruia i s-au iertat păcatele nu poate fi descrisă în cuvinte. El nu a putut decât să declare şi să mărturisească înaintea

noastră, pe baza propriei lui tragedii trăite, că este cumplită povara păcatului şi negrăită fericirea iertării: Fericiţi cărora s-au iertat fărădelegile şi cărora s-au acoperit păcatele.

Dar în ce constă această fericire? Ea constă într-o libertate a sufletului, în curajul inimii, într-o bucurie de nedescris, în putere, tărie, limpezime a minţii, pace a conştiinţei, nădejde în Dumnezeu, cântare de bucurie înaintea Lui, dragoste faţă de aproapele şi o viaţă plină de sens!

Cu alte cuvinte, această fericire constă din sufletul uşor, din bucuria şi din puterea inimii. Aceasta este fericirea pe are o simte pe pământ cel căruia i s-au iertat păcatele. Şi dacă aşa stau lucrurile aici pe pământ, oare care nu va fi fericirea care îl aşteaptă în ceruri pe cel iertat, fericire care ochiul nu o a văzut şi urechea nu o a auzit şi la inima omului nu s-a suit (l Corinteni 2: 9)?

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, iartă-ne nouă fărădelegile noastre cu mare Milostivirea Ta şi acoperă păcatele noastre cele multe şi grele! Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te lăudăm în veci. Amin.

14 octombrie

Pomenirea Sfintei prea cuvioasei noastre maice Parascheva [Petka]

Această slăvită sfântă a fost de neam sârb şi s-a născut în Epivata, care se află între Selymbria şi Constantinopol.

Părinţii Sfintei au fost oameni foarte bogaţi şi creştini evlavioşi. Ei au avut şi un fiu, Eftimie, care s-a tuns monah încă pe când trăiau părinţii lui, iar mai după aceea s-a făcut vestitul episcop al cetăţii Madytos.

Fecioara Parascheva, sora lui, totdeauna a tânjit şi ea după viaţa ascetică întru numele lui Hristos. După moartea părinţilor ei, ea a părăsit casa părintească şi a mers mai întâi la Constantinopol, iar apoi la pustia Iordanului, unde s-a nevoit întru aspre petreceri călugăreşti până la vârstă adâncă.

Cine va putea descrie toate nevoinţele ei cu de-amănuntul, toate ispitirile din partea trupului, a lumii şi mai cu seamă a diavolilor?

În vârstă adâncă fiind, un înger al Domnului a venit la ea şi i-a zis: "Părăseşte pustia aceasta şi mergi înapoi în patria ta, căci acolo va trebui să lepezi trupul acesta trecător, iar cu sufletul să te înfăţişezi înaintea Domnului!"

Sfânta Parascheva s-a supus şi s-a întors în patria ei, Epivata. Acolo ea a mai trăit timp de doi ani în post şi rugăciune neîncetată, iar apoi şi-a dat fericitul ei suflet, strămutându-se la locaşurile lui Dumnezeu.

Sfânta prea cuvioasă Parascheva s-a săvârşit în veacul al unsprezecelea.

De-a lungul vremurilor, sfintele ei moaşte s-au mutat mai întâi la Constantinopol, apoi la Târnovo, apoi iar la Constantinopol, apoi la Belgrad. Ele acum odihnesc în România, în oraşul Iaşi.

Fântâna prea cuvioasei maicei noastre Parascheva de la Belgrad vindecă şi astăzi pe cei care se apropie cu credinţă în Dumnezeu şi cu dragoste faţă de plăcuta Lui, Sfânta Parascheva.

Sinaxarul grecesc face pomenire de minunatul ajutor al Sfintei Parascheva care s-a arătat în insula Chios, la anul 1442. Un anume ieromonah Ambrozie slujea slujba

vecerniei în Biserica Sfintei Parascheva. În biserică nu se mai afla nimeni altcineva. Către sfârşitul vecerniei s-a iscat o furtună cumplită şi o vijelie mare şi a plouat torenţial toată noaptea. Ieromonahul Ambrozie nu a mai putut părăsi biserica. Gândind că toată insula va fi potopită de ape şi toţi oamenii de pe ea vor pieri, el a început să se roage fierbinte prea cuvioasei Parascheva ca să păzească locul acela şi să mijlocească pentru îmblânzirea dreptei mânii a lui Dumnezeu.

Spre zori ieromonahul Ambrozie a aţipit. I s-a părut atunci că acoperişul bisericii se face nevăzut şi că în nori vede stând o femeie cu înfăţişare aristocratică care se roagă înaintea lui Dumnezeu. După rugăciune, ea a zis către preot: ***"Ambrozie, nu te teme, această insulă, patria ta, a scăpat!"*** - şi în acel moment a încetat furtuna.

De atunci înainte praznicul Sfintei Parascheva se ţine cu mare solemnitate şi evlavie în insula Chios - Nota autorului.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Nazarie, Ghervasie şi Protasie [şi Chelsie]

Sfântul Nazarie s-a născut la Roma cea veche dintr-un tată iudeu şi o mamă creştină. Mama lui, Perpetua, a primit Sfântul Botez chiar din mâinile Sfântului apostol Petru.

Mărturisind credinţa mamei lui, Sfântul Nazarie a împlinit cu credincioşie deplină toate poruncile Sfintei Biserici. Predicând neînfricat Evanghelia, el a mers la Milano. Acolo el i-a aflat în temniţă pe creştinii Ghervasie şi Protasie şi le-a slujit lor cu multă dragoste. Aflând aceasta, eparhul locului a poruncit biciuirea lui Nazarie şi izgonirea lui din cetatea Milano.

Dar maica lui a venit la el în vedenie şi i-a zis să meargă în Galia şi acolo să predice mai departe Evanghelia, ceea ce Sfântul Nazarie a şi făcut.

După un număr de ani, Sfântul Nazarie a revenit la Milano, de această dată însoţit şi de un ucenic, tânărul Chelsie, pe care îl botezase în Galia. El i-a aflat pe fraţii Ghervasie şi Protasie în continuare zăcând în temniţă, în care a fost aruncat şi el, de către guvernatorul Anulinus.

Mucenicii lui Hristos s-au bucurat aflându-se din nou împreună, prin purtarea de grijă a lui Hristos.

Împăratul Nero a poruncit asasinarea lui Nazarie, iar guvernatorul, scoţându-i pe Nazarie şi pe Chelsie afară din temniţă, i-a decapitat.

Curând după aceea, generalul Astazius, pornind într-o campanie împotriva moravilor şi trecând prin Milano, i-a decapitat pe Sfinţii Ghervasie şi Protasie. El auzise că aceşti doi fraţi nu voiau cu nici un chip să aducă jertfe idolilor şi temându-se ca nu cumva din această pricină să nu aibă noroc în campania militară, a poruncit uciderea grabnică a celor doi creştini.

Sfinţii Ghervasie şi Protasie erau gemeni, născuţi din fericiţii părinţi Vitalie şi Valeria, care de asemenea muriseră ca mucenici ai credinţei în Hristos.

Sfintele moaşte ale Sfântului Nazarie au fost mutate de către Sfântul Amrbozie al Mediolanului [Milanului], dintr-o grădină din afara cetăţii, în Biserica Sfinţilor apostoli.

Sfintele moaşte ale Sfinţilor gemeni Ghervasie şi Protasie au fost descoperite tot de Sfântul Ambrozie, printr-o vedenie minunată.

Cântare de laudă la Sfânta prea cuvioasă Parascheva [Sfânta Petka]

"Inimă curată voieşte Domnul",
zice cuvântul Sfintei Scripturi.
Iar tu, fericită Parascheva,
fecioară curată ai rămas,
şi inimă curată lui Dumnezeu ai adus,
O, Sfânta minunată,
Icoană vie vieţii noastre de urmat!

Domnul caută minte fără de pată,
Fără închipuire şi fără vicleşug,
Iar tu întocmai mintea-ţi curată lui Dumnezeu ai adus,
minte fără pată, cu a îngerilor întocmai,
O, Sfântă minunată Parascheva,
Rugile noastre nu le lepăda!

Domnul suflet neîntinat iubeşte,
Neîntinat ca un altar ceresc;
întocmai aşa fost-a şi al tău suflet,
ce acum luminează în ceruri.

O, Sfântă prea minunată,
Prea cuvioasă Parascheva, ajută-ne nouă!

Cu ale tale rugăciuni sfinte ajută-ne nouă,
întru ale vieţii noastre nenorociri.

Printre norii pământeştilor primejdii,
luminează-ne nouă, ca şi un curcubeu,
O feciorelnică sfântă prea minunată,
Preacuvioasă maică Parascheva!

Cugetare

Nenumăratele cazuri în care înşişi sfinţii cei adormiţi au descoperit oamenilor locurile unde se află ascunse sfintele lor moaşte justifică din belşug cinstirea acestora din urmă, fără a mai pune la socoteală nenumăratele minuni care se lucrează prin ele, ceea ce face să fie şi mai îndreptăţită cinstirea lor.

Vreme de foarte multe zeci de ani nu s-a cunoscut care este mormântul Sfintei prea cuvioase Parascheva. S-a întâmplat însă moartea unui marinar, al cărui trup s-a întâmplat să zacă neîngropat în apropiere de mormântul Sfintei prea cuvioase Parascheva. Trupul mortului a început să se descompună şi să scoată miros greu, insuportabil. De aceea un monah care locuia şi el aproape de acel loc a chemat în ajutor nişte ţărani ca să poată îngropa leşul.

S-a întâmplat însă că 1-au îngropat chiar în mormântul prea cuvioasei sfinte. În acea noapte, Sfânta s-a arătat lui Gheorghe, unul din ţăranii care ajutaseră la îngropare. Ea arăta ca o regină nespus de frumoasă, splendid împodobită, înconjurată de o gardă numeroasă în mare ţinută. Ea a zis: ***„Gheorghie, vei dezgropa de îndată moaştele mele şi le vei aşeza în alt loc, căci nu mai pot îndura reaua duhoare a acelui cadavru."*** Apoi ea i-a zis cine şi de unde este.

În aceeaşi noapte, o ţărancă din acelaşi sat, pe nume Eufimia, a avut acelaşi vis cu al lui Gheorghie. În următoarea zi, ţăranii au început să sape şi au aflat întocmai sfintele moaşte ale prea cuvioasei maice Parascheva. Ele erau minunat de înmiresmate, şi s-au arătat îndată făcătoare de minuni.

Despre moaştele Sfinţilor Ghervasie şi Protasie, Sfântul Ambrozie al Mediolanului povesteşte că s-au aflat într-un chip minunat, care este asemănător cu aflarea celor ale prea cuvioasei Parascheva.

Într-o noapte Sfântul Ambrozie a avut o vedenie minunată în stare de veghe aflându-se el. Au intrat la el doi tineri extraordinar de frumoşi, însoţiţi de un bătrân. Lui i se părea că bătrânul este Sfântul apostol Pavel. Tinerii au rămas tăcuţi, iar bătrânul i-a grăit lui Ambrozie, arătând spre tineri şi zicându-i că ei sunt mucenicii lui Hristos şi că moaştele lor zac ascunse chiar în locul în care chiar atunci Sfântul Ambrozie se ruga lui Dumnezeu. Bătrânul a mai zis că toată viaţa acestor tineri mucenici se află scrisă într-o carte pe care o va găsi în mormântul lor, atunci când va săpa.

În ziua următoare Sfântul Ambrozie şi-a descoperit vedenia şi a început să sape în locul arătat, cu adevărat descoperind sfintele moaşte ale ambelor tineri. El a aflat şi cartea, în care a citit că sfintele lor nume sunt Ghervasie şi Protasie. Fiind Sfântul Ambrozie de faţă, un anume om orb pe nume Severus s-a atins de sfintele lor moaşte şi şi-a recăpătat pe loc vederea.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatele vindecări lucrate de Sfinţii apostoli (Fapte 5):

- *La cum se lucrau multe semne şi minuni prin mâinile Sfinţilor apostoli;*
- *La cum mulţi se vindecau şi numai stând în umbra Sfântului apostol Petru.*

Predică despre îngerii care străjuiesc şi izbăvesc pe cei drepţi

Străjui-va îngerul Domnului împrejurul celor ce se tem de El şi-i va izbăvi pe ei (Psalmul 33: 7).

Îngerul Domnului se luptă pentru cei care se tem de El. Acest adevăr s-a arătat limpede de multe ori de-a lungul vremurilor, prin fapte care s-au însemnat în istorii şi cronici. Dar deşi mai mai multe sute şi mii de ori s-au arătat faptele acestea, care nu sunt înregistrate de cronici.

Sfântul Arhanghel Mihail a bătut război în apărarea lui Iosua, fiul lui Nun. Un Sfânt înger a bătut război puternic întru apărarea regelui Iezechia, nimicind într-o singură noapte uriaşa armată a caldeilor.

De câte ori nu au venit Sfinţi îngeri la mucenicii creştinii legaţi şi torturaţi prin beciurile temniţelor, mângâindu-i, întărindu-i şi umplându-le sufletele de bucurie? ***Căci mângâierea dreptului vine de acolo că el ştie că Domnul este Atotvăzător şi că îi vede nenorocirea şi mizeria; că Dumnezeu este Atotputernic şi putere are***

să-l scoată din nenorocire şi din neputinţă; că Dumnezeu este Atotmilostiv şi îl va scăpa din mizeria şi nefericirea vieţii lui.

Dumnezeu trimite înger luminos în ajutorul celui drept. Dreptul nu are nevoie să se revolte contra tiraniei cu arme de lut, căci însuşi îngerul Domnului îi face lui dreptate, cu arme dumnezeieşti. Şi când însuşi îngerul Domnului pune mâna pe armă, cine va cuteza să-i stea împotrivă? Ce imperiu va putea bate război împotriva lui?

Să auzim ce zice prorocul David în Psalmul de mai înaintea acestuia: ***Nu se mântuieşte împăratul cu oştire multă şi uriaşul nu se va izbăvi cu mulţimea tăriei lui. Mincinos este calul spre scăpare şi cu mulţimea puterii lui nu te va izbăvi (Psalmul 32, 16-17).*** Prin urmare, nimic nu le foloseşte celor samavolnici şi lumeşti când se unesc ei împreună. Toată alianţa şi tot sfatul lor se sparge ca un balon de spumă când se înarmează împotriva unora ca aceştia îngerul Domnului.

David îşi aminteşte cum el, tânăr cioban neînvăţat fiind, 1-a ucis pe uriaşul Goliat, cel înarmat până în dinţi, numai cu o lovitură de praştie.

De multe ori a simţit regele David ajutorul îngerului lui Dumnezeu. De aceea a şi putut şi poate el să îi mângâie pe cei necăjiţi şi asupriţi cu cuvintele mângâierii şi puterii, cele izvorâte din adevărul vieţii.

Regele David ştie din adevărul vieţii lui că îngerul Domnului străjuieşte împrejurul celor ce se tem de El şi îi izbăveşte pe cei care slujesc Lui.

O, fraţilor, să nu ne îndoim nici o clipă de aceste cuvinte, ci să cugetăm în fiecare zi la ele, la aceea că îngerul Domnului ne lasă pradă tristeţii noastre atunci când şi noi ne scufundăm în păcat şi aleargă în ajutorul nostru cu bucurie şi putere mare atunci când ne pocăim şi cerem cu lacrimi mila şi ajutorul lui Dumnezeu.

O, Stăpâne Doamne Făcătorul nostru, cela ce eşti Stăpânul a miriade de îngeri: iartă-ne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi cu ajutorul Sfinţilor Tăi îngeri! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

15 octombrie

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Luchian, presbiterul [preotul] din Antiohia

(în Mineiul pe octombrie: „Preotul Antiohiei celei mari".)

Sfântul Lucian s-a născut din părinţi nobili în cetatea Samosata, din Siria. El a dobândit încă din cea mai fragedă copilărie o înaltă educaţie, atât în ştiinţele seculare cât şi în disciplinele religioase şi duhovniceşti. El a fost vestit pentru marea lui învăţătură şi pentru marea austeritate şi sfinţenie a vieţii.

Împărţindu-şi toate averile săracilor, Sfântul Lucian a trăit călugăreşte din lucrul mâinilor lui, adică alcătuirea Sfintelor cărţi mântuitoare de suflet. El a adus folos minunat Bisericii prin aceea că a îndreptat multe texte evreieşti ale Sfintei Scripturi, pe care ereticii, potrivit învăţăturilor lor mincinoase, le strâmbaseră.

Pentru marea lui învăţătură şi sfinţenia vieţii, el a fost hirotonit presbiter [preot] în Antiohia.

La vremea prigoanelor contra creştinilor declanşate de Maximian, pe când erau torturaţi Sfinţii Antim al Nicomidiei şi Petru al Alexandriei, Sfântul Luchian s-a aflat şi el pe lista celor pe care împăratul voia să îi omoare. Luchian a părăsit în taină Antiohia, dar un preot eretic plin de drăcească invidie, pe nume Pancratie, 1-a denunţat.

Acea prigoană declanşată în Antiohia a fost plină de barbarie şi bestialitate, de ea nefiind scutiţi nici copiii mici. Doi băieţei care au refuzat să guste jertfe închinate idolilor au fost aruncaţi într-o baie clocotită, unde au murit în chinuri, dându-şi sufletele lor tinere în mâna lui Dumnezeu.

O ucenită a Sfântului Luchian pe nume Pelaghia (pomenită la ziua de 8 octombrie), vânată cu viclenie de nişte desfrânaţi, slugile satanei, şi-a păzit fecioria urcând pe acoperişul casei şi înălţând rugăciune fierbinte lui Dumnezeu ca să ia sufletul ei mai înainte ca să fie profanată. Dumnezeu a ascultat-o, iar trupul ei mort s-a prăbuşit de pe înălţimea casei la pământ, înaintea trimişilor acelora necuraţi.

Sfântul Luchian a fost deci adus şi el înaintea împăratului. Pe drum el a adus patruzeci de soldaţi la Hristos, cu puterea cuvântului lui celui insuflat şi sfânt, care au luat cu toţii moarte mucenicească pentru aceasta.

Fiind interogat şi biciuit, sfântul a fost aruncat în temniţă şi supus regimului de exterminare prin înfometare.

Sfântul Ioan Gură de Aur zice despre el: „El înfometarea a dispreţuit-o; să dispreţuim aşadar şi noi toată pofta pântecelui şi să înfrângem puterea stomacului ca să ne pregătim şi noi mai dinainte pentru vremea urgiei, antrenându-ne cu ajutorul acestor exerciţii de înfrânare mai mici, pentru marea biruinţă de la vremea mării şi cumplitei bătălii."

Sfântul Luchian a primit Sfânta Împărtăşanie în închisoare, la marele praznic al Schimbării la Faţă a Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos. A doua zi el s-a săvârşit către Domnul, înălţându-se la cerurile desfătate ale împărăţiei celei Cereşti.

Sfântul Luchian şi-a săvârşit mucenicia în şapte zile ale lunii ianuarie, din anul 311.

Pomenirea Sfântului cuvios Eftimie cel nou

Sfântul Eftimie s-a născut la Ancyra în anul 824, din bine credincioşii părinţi Epifanie şi Anna.

El a slujt în armată, s-a căsătorit şi a născut-o pe fiica Anastasia. El după acestea s-a retras la Muntele Olimp, iar apoi la Sfântul Munte Athos, ducând vreme îndelungată viaţa cea aspră şi sfântă a tuturor nevoinţelor.

El a vieţuit şi ca stâlpnic în apropiere de Tesalonic. El s-a săvârşit către Domnul cu pace, într-o insulă din apropierea Sfântului Munte, către sfârşitul veacului al nouălea. Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni odihnesc la Tesalonic.

Cântare de laudă la Sfântul cuvios mucenic Luchian

Luchian cel prea înţelept, scriitorul şi nevoitorul,
Cu putere mare pe calea lui Hristos Dumnezeu a umblat.

Împotriva beznei idolatre şi-ntunecaţilor eretici
Luchian, sfântul biruinţe zdrobitoare a lucrat.

El s-a întemeiat pe temelia Treimii Sfinte,
A Tatălui Celui fără de început, a Fiului şi Duhului,

Pe care cu fapta, cuvântul şi cu gândul O a prea slăvit.

El închinarea Sfintei Treimi cu sângele lui
O a pecetluit.

Prăbuşitu-s-a idolatra Romă, pierit-a minciuna ereziei;
Pierit-a tot desfrâul vechilor mari cetăţi.
Dar Biserica sfântă pe mucenici i-a înălţat la ceruri,
Şi-ntru sfinţenie şi slavă ridicatu-s-a deasupra tuturor.

Aceasta împărăţia sfinţilor este, Cea fără de sfârşit,
Cea de Daniil prorocită şi împlinită de Domnul Hristos.

O, dorită împărăţie, din pietre vii zidită,
Ale cărei cupole de aur împodobesc acoperişuri cereşti!
Tu ziditor ai avut şi pe marele Luchian, sfântul,
Cel care s-a nevoit până la sânge, pe toate jertfind.
El acum slăvit stăpâneşte alături de Hristos Domnul,
Căci pe el aşezatu-l-a Domnul în ceata îngerilor sfinţi.

Cugetare

Sfinţii lui Dumnezeu dau o mare importanţă împărtăşirii cu Sfintele lui Dumnezeu Taine mai înainte de ieşirea sufletului lor. Chiar dacă ei împărtăşire pururea aveau cu Domnul prin vărsarea cu dragoste smerită a sângelui lor pentru El cel care spală toate păcatele, ei doreau după împărtăşirea cu Preacurat Trupul şi Sfânt Sângele Lui din Taina Sfintei împărtăşanii de câte ori era posibil.

Sfântul Luchian se află închis în temniţă, cu mai mulţi ucenici ai lui şi cu alţi creştini, în ajunul marelui praznic al Schimbării la Faţă a Domnului, el a dorit din suspinul inimii după împărătşirea cu Sfintele Taine, pentru marea sfinţenie a Sărbătorii şi pentru că ştia că sfârşitul lui este foarte curând. De aceea, văzând dorirea mucenicului Lui, Domnul a trimis în acea temniţă nişte creştini ascunşi, care au adus puţină pâine şi vin.

Mijind zorii marii sărbători, Sfântul Luchian a chemat pe toţi întemniţaţii să se strângă în cerc în jurul lui şi le-a zis: „Staţi în jurul meu şi fiţi Biserica Domnului." în acea temniţă nu se afla masă sau scaun, piatră sau butuc de lemn pe care să se aducă Sfânta Jertfă.

„Părinte Sfinte, unde vom pune noi pâinea şi vinul?" au întrebat ei. Atunci Sfântul Luchian care zăcea întins la pământ cu faţa în sus, fiind legat pe cioburi de către torţionari, le-a zis celor închişi împreună cu dânsul: „Pe pieptul meu să săvârşiţi Sfânta Jertfă, care va fi altar viu Domnului nostru, Dumnezeul cel Viu."

Astfel s-a săvârşit atunci acea Sfântă Liturghie, cu respectarea desăvârşită a sfintei rânduieli. Toţi cei prezenţi s-au împărtăşit cu Sfintele Taine.

În ziua următoare împăratul a trimis soldaţi care să-1 scoată pe Sfântul afară, spre a fi torturat mai departe.

Deschizând uşa temniţei, Sfântul Luchian a strigat tare de trei ori: „Sunt creştin! Sunt creştin! Sunt creştin!" - şi şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

(Trupul Sfântului Luchian a fost după aceea luat şi aruncat în mare, unde a zăcut vreme de treizeci de zile. Fiind înştiinţat prin vedenie, unul dintre ucenicii lui, Glicherie, a ieşit la malul mării, spre a întâmpina venirea trupului nestricat al sfântului, purtat pe spinări de delfini. Sfânta împărătească Elena a zidit deasupra moaştelor Sfântului o slăvită biserică purtând hramul numelui lui. - cf. Vieţile Sfinţilor pe larg (Episcopia Romanului şi Huşilor, 1992), Mineiul pe Octombrie (Bucureşti: Ed. Inst. Bibi. şi de Misiune al B.O.R., 2004).)

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata eliberare a Sfinţilor apostoli din închisoare (Fapte 5):

- *La cum bătrânii iudeilor i-au aruncat pe Sfinţii apostoli în închisoare;*
- *La cum îngerul lui Dumnezeu a venit la ei noaptea, a deschis temniţa, i-a luat de mână scoţându-i afară din ea şi le-a poruncit să între în templu şi să predice mai departe Evanghelia.*

Predică despre Domnul care păzeşte oasele drepţilor

Domnul păzeşte toate oasele lor, nici unul dintre ele nu se va zdrobi (Psalmul 33: 20).

Să nu se teamă drepţii nicicând. Domnul Atotvăzătorul veghează asupra lor. Oare se poate ca Celui Atotvăzător să îi scape sau să uite ceva? Nicicum, nicicând. La Ziua învierii celei Mari, El va aduna toate oasele lor şi le va învia cu mărire şi cu cinste.

Prigonitorii au aruncat trupurile mucenicilor în mare, le-au îngropat în gropi adânci sau le-au lăsat în câmp deschis pradă păsărilor cerului. Dar Domnul, prin Pronia Sa dumnezeiască, a potrivit astfel lucrurile încât aceste sfinte moaşte au ajuns în mâinile credincioşilor. Ei le-au aşezat cu evlavie în racle preţioase, iar deasupra lor au înălţat biserici sfinte, în care minuni mari s-au lucrat şi se lucrează poporului celui dreptcredincios prin puterea lor.

Prin aceasta Dumnezeu a arătat creştinilor că El veghează şi păzeşte oasele drepţilor, pe care i-a proslăvit în ceruri, întru împărăţia Sa.

Iar Biserica de pe pământ afirmă şi întăreşte aceasta prin tainica putere a trupurilor lor prea slăvite.

Sfintele moaşte făcătoare de minuni sunt ca nişte înaintemergătoare ale slăvitei învieri celei de obşte, care va fi la sfârşitul timpurilor.

Dar cu oasele sfinţilor mucenici care au fost arşi sau zdrobiţi cu totul, căci li s-au tăiat trupurile în bucăţi mici, ce va fi? Vor fi aceste arderi sau tăieri nişte piedici în faţa Puterii Celui Preaînalt de a îi învia şi pe aceştia, întocmai? Oare nu poate Domnul, la Ziua învierii, să învieze trup duhovnicesc din cenuşa împrăştiată a celui trupesc?

Şi păr din capul vostru nu va pieri (Luca 21: 18), grăieşte Domnul. Dar dacă prin cuvântul „oase" vrem să înţelegem „fapte, lucrări," atunci să cunoaştem că faptele nedepţilor şi nelegiuiţilor sunt ca fumul, iar cele ale drepţilor sunt puternice şi durabile ca piatra de stâncă.

Nici o singură faptă bună nu va pieri, nici va dispărea prin curgerea vremii. Dumnezeu le cunoaşte pe acestea şi le păzeşte, aşa încât să le dea pe faţă ca şi pe nişte mărgăritare de mult preţ înaintea oştilor cereşti şi oamenilor la Ziua Judecăţii.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, Atoatevăzătorule, Stăpânul şi Apărătorul poporului Tău creştinesc înmulţeşte faptele noastre cele bune cu Duhul Tău Cel Sfânt, fără de care nici un bine nu se poate lucra nicicând! Şi ne mântuieşte pe noi cu mare Milă Ta, după mulţimea îndurărilor Tale, iar nu după puţinătatea faptelor noastre. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

16 octombrie

Pomenirea Sfântului mucenic Longhin [sutaşul, cel de lângă Crucea Domnului]

Dumnezeiescul apostol şi evanghelist Matei, scriind în cuvinte Patima Domnului nostru Iisus Hristos, zice: ***Iar sutaşul şi cei ce împreună cu el păzeau pe Iisus, văzând cutremurul şi cele întâmplate, s-au înfricoşat foarte, zicând: Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta! (Matei 27: 54).***

Sutaşul acesta este fericitul Longhin, care împreună cu doi dintre soldaţii săi au venit la credinţa în Hristos, Fiul lui Dumnezeu. El a fost centurionul care a avut în comandă şi paza Crucii la Răstignirea Domnului de pe Muntele Golgota şi pe aceea de la Sfântul Lui Mormânt.

Când bătrânii iudeilor au aflat de învierea lui Hristos, ei i-au mituit pe soldaţi ca să împrăştie zvonul mincinos cum că Hristos nu a înviat, ci că trupul Lui mort a fost furat de ucenicii Săi. Ei au încercat să îl cumpere astfel şi pe Longhin, însă Longhin nu s-a lăsat cumpărat.

Văzând aşa iudeii au recurs la strategia lor clasică: ei au hotărât să îl lichideze fizic pe cel pe care nu 1-au putut cumpăra. Aflând aceasta, Longhin atunci s-a lepădat de centura lui militară, s-a botezat de către un sfânt apostol împreună cu doi dintre soldaţii lui şi împreună cu ei a părăsit Ierusalimul în taină, strămutându-se cu toţii în Capadocia.

El acolo şi- a închinat viaţa creştineştii vieţuiri, întru post şi rugăciune. Ca martor viu al învierii lui Hristos, el a convertit pe mulţi dintre păgâni la adevărata credinţă cu mărturisirea lui.

El după aceea s-a retras într-un sat de pe moşia tatălui lui. Dar răutatea iudeilor 1-a ajuns până acolo. Ei 1-au calomniat pe Longhin atât de murdar şi de persistent înaintea lui Pilat, încât acesta a trimis soldaţi care să îl ucidă prin decapitare.

Sfântul Longhin a cunoscut cu duhul apropiatul lui sfârşit şi a ieşit în întâmpinarea celor trimişi să-1 ucidă. El i-a adus în casa lui, fără să le spună cine este. El i-a primit pe soldaţi cu mare ospitalitate şi căldură, odihnindu-i cu hrană şi cu somn.

Pe când soldaţii dormeau, Sfântul Longhin a stat la rugăciune şi a petrecut astfel întreaga noapte, pregătindu-se pentru ieşirea sufletului lui.

În zori el i-a chemat pe cei doi însoţitori ai lui, foştii lui soldaţi, s-a îmbrăcat în haine albe de îngropare şi le-a poruncit casnicilor lui să îl îngroape pe un anume deluşor, învăţându-i toate cele de trebuinţă.

Apoi i-a trezit pe soldaţi şi le-a zis că el este Longhin pe care ei trebuie să-l ucidă. Soldaţii au rămas uimiţi şi lipsiţi de orice îndrăzneală, atât de mult încât au ţinut sfat să nu ducă la îndeplinire uciderea, ci să raporteze că Longhin nu a fost de găsit.

Longhin însă le-a arătat soldaţilor că trebuie să execute comanda primită. Soldaţii au predat capul lui Longhin lui Pilat, care 1-a trimis mai departe iudeilor. Aceştia au luat acel sfânt cap şi 1-au aruncat pe o grămadă de gunoi din afara cetăţii.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Longhin, iubitorul de nevoinţe

Acesta a fost monah la Lavra Peşterilor din Kiev şi a trăit în veacul al paispre-zece-lea. El a fost portarul mânăstirii.

El a fost atât de curat cu inima şi atât de plin de dumnezeiescul har, încât cunoştea gândurile celor care intrau în mânăstire şi pe ale acelora care ieşeau din mânăstire.

Sfintele moaşte făcătoare de minuni ale Sfântului prea cuvios Longhin odihnesc în Peştera Sfântului Teodosie.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Longhin, sutaşul

Sfântul Longhin a stat sub Cruce
Când pe Cruce Domnul sufletul Său
Şi-a dat.

Longhin văzut-a năprasnica mânie a cerului
Ce din senin, la Moartea Domnului, a izbucnit.

El a văzut al pământului cutremur,
Şi lumina soarelui cum întru întuneric s-a făcut.

Atunci mormintele s-au deschis,

Şi cei cunoscuţi ca morţi au intrat în Ierusalim.

Viteazul Longhin s-a cuprins de spaimă,
Şi a strigat cu suspin din rărunchi:
Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu era Acesta!
Păcătoşii L-au răstignit pe Cel Nevinovat!

Lângă el se aflau şi doi soldaţi ai lui,
Ei strigătul comandantului lor l-au confirmat în cor.

Longhin, sutaşul martorul
ocular al învierii a fost,
încă şi pe ale Domnului cumplite batjocoriri
Sutaşul Longhin le-a mărturisit.

El martor ocular a fost, adevărat,
Şi adevărul văzut nu a voit să-l ascundă:
Ci el viteaz l-a propovăduit oriunde a mers,
Preaslăvindu-L cu râvnă pe Domnul Hristos înviat.

El până la moarte al Domnului oştean a rămas,
El pentru Domnul, cu mucenicie,
al său cap şi l-a dat.

Cugetare

Descoperirea moaştelor Sfântului mucenic Longhin, sutaşul a fost după cum urmează: curgând foarte multă vreme de la uciderea lui, s-a întâmplat în Capadocia la un moment dat că o femeie a orbit. Doctorii nu au putut să o ajute cu nimic. Atunci femeii i-a venit gândul stăruitor să meargă la Ierusalim şi să se închine la Sfintele Locuri, cu nădejdea că astfel îşi va recăpăta vederea. Ea îl avea cu dânsa doar pe fiul ei foarte tânăr, care îi slujea.

Dar de îndată ce au ajuns la Ierusalim, fiul ei s-a îmbolnăvit şi a murit. Femeia a căzut pradă unei cumplite dureri şi deznădejdi. Ea îşi pierduse nu doar lumina ochilor celor trupeşti, ci îl pierduse şi pe unicul ei fiu, ochii sufletului ei, dar şi călăuza trupului şi vieţii ei.

În această durere aflându-se sărmana văduvă, Sfântul Longhin i s-a arătat ei şi a mângâiat-o cu făgăduinţa că îi va reda vederea şi îi va descoperi negrăita slavă cerească întru care petrece acum iubitul ei fiu.

În această vedenie Sfântul Longhin i-a descoperit toate cele despre dânsul şi i-a cerut să iasă afară din cetate la un anumit loc plin de gunoaie şi să sape acolo adânc, până ce va afla capul lui. Apoi va vedea, i-a zis sfântul, cele ce vor urma.

Femeia s-a ridicat şi s-a îndreptat cu înfrigurare şi pe bâjbâite spre ieşirea din cetate. Ajungând acolo, ea a strigat după ajutor, cerând vreunui om să o ducă la grămada cea mare de gunoi şi să o lase acolo.

Îndurându-se cineva de ea şi ducând-o acolo, femeia, singură, s-a aplecat şi a început să sape cu mâinile, plină de nestrămutată credinţă că adevărată este făgăduinţa sfântului.

Săpând, mâinile ei s-au atins de capul sfântului şi femeia şi-a recăpătat pe loc vederea. Plină de bucurie şi de recunoştinţă faţă de Dumnezeu, femeia a luat sfântul cap al Sfântului mucenic Longhin, sutaşul 1-a spălat, 1-a uns cu aromate şi 1-a tămâiat, apoi 1-a pus în casa ei, ca pe cea mai scumpă comoară a pământului.

Luare aminte

Să luăm aminte la curajul Sfântului arhidiacon Ştefan, întâiul mucenic care fără frică L-a mărturisit pe Hristos:

- *La cum Sfântul Ştefan a arătat toate minunile şi milostivirile lui Dumnezeu faţă de poporul evreu încă de la început, de-a lungul veacurilor;*
- *La cum a dat pe faţă răutatea satanicească a iudeilor celor luptători împotriva lui Dumnezeu şi celor plini de toate fărădelegile;*
- *La cum el i-a numit pe bătrânii iudeilor trădători şi asasini ai lui Hristos.*

Predică despre munţii şi adâncurile lui Dumnezeu

Dreptatea Ta ca munţii lui Dumnezeu, judecăţile Tale adânc mare (Psalmul 35: 6).

Munţii dreptăţii lui Dumnezeu taie distanţele timpului şi spaţiului, înălţându-se deasupra pământului, până la cer; ei se înalţă pe deasupra norilor vremurilor, până la tăriile de cleştar ale eternităţii.

Oare nu sunt sfinţii lui Dumnezeu purtătorii dreptăţii Lui? O, ei cu adevărat anulează spaţiul şi timpul! Căci deşi născuţi în timp, ei acum se veselesc în veşnicie. Şi vieţuind în veşnicie, ei totuşi se coboară în timpul nostru până la noi şi ne ajută pe noi ca nişte fraţi puternici pe fraţii lor mai slabi. Ei pe pământ au trăit, într-un loc şi un timp anume, dar acum pe ei îi prea slăveşte toată zidirea.

Pe toate cele cinci continente ale lumii se înalţă Sfinte biserici în cinstea Sfinţilor apostoli, mucenici şi drepţi ai lui Dumnezeu. Aceştia sunt munţii dreptăţii lui Dumnezeu pe care nimic nu-i umbreşte, nimic nu-i ţărmureşte, nimic nu-i cuprinde, munţi pe care nimeni nu îi poate măsura cu nici o măsură a lumii.

Care alţi munţi se pot măsura cu munţii lui Dumnezeu? Şi care oameni s-ar putea vreodată compara cu oamenii lui Dumnezeu? Şi ce slavă mai este asemenea slavei celor pe care îi slăveşte Dumnezeu?

O, fraţilor, să ne bucurăm întru dreptatea lui Dumnezeu şi să ne veselim de munţii cei înalţi ai dreptăţii lui Dumnezeu!

Judecăţile Tale adânc mare. Adică, judecăţile purtării Tale de grijă sunt tot atât de necuprinse ca adâncurile mării.

- *Tu 1-ai aruncat pe Iov pe grămada durerilor numai ca să îl prea slăveşti pe el după aceea;*
- *Tu 1-ai înălţat pe Saul pe tron, pentru ca el să se arunce în adâncul pierzaniei de acolo;*
- *Tu ai milă de cel păcătos, Tu îi dai lui belşug şi sănătate, aşa ca el să se poată căi de păcatele lui cu amar;*
- *Tu îi cerţi pe cei drepţi, pentru ca să îi întăreşti şi mai mult întru credinţă şi nădejde!*

Sfântă Biserică Ta este cel mai înalt pisc al dreptăţii Tale şi izvorul multor altor piscuri măreţe. Sfântă Biserică Ta, O Doamne, cearcă judecăţile şi căile Tale, şi mare este înţelepciunea ei şi dulce ca fagurele plin de miere.

O, Doamne, împrăştie norii răutăţii din inimile noastre, ca să cunoaştem cu adevărat dreptăţile şi căile Tale. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci, Amin.

17 octombrie

Pomenirea Sfântului proroc Osea

Osea a fost fiul lui Beeri, din tribul lui Isahar. El a trăit şi a prorocit cu mai mult de opt sute de ani înainte de Naşterea lui Hristos.

Cuvintele lui de Dumnezeu insuflate se află scrise în cartea proorociilor lui, care cuprinde paisprezece capitole.

El a certat cu asprime pe Israel şi pe Iuda pentru idolatria lor, el a vestit că se va abate crunt asupra lor mânia lui Dumnezeu pentru păcatele lor, a vestit pieirea Samariei şi a lui Israil pentru lepădarea lor de Domnul şi a vestit milostivirea lui Dumnezeu asupra tribului lui Iuda.

El a vestit sfârşitul şi desfiinţarea jertfelor Vechiului Testament. El a vestit venirea Domnului şi bogăţia darurilor pe care El le va aduce cu El pe pământ.

Sfântul Proroc Osea a trăit până la adânci bătrâneţe şi s-a săvârşit cu pace.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Cosma şi Damian, doctorii fără de arginţi

Există trei sfinte perechi de sfinţi doctori, toate trei alcătuite din Sfinţi cu numele Cosma şi Damian.

Primii Cosma şi Damian s-au săvârşit cu pace la întâi noiembrie, cei din al doilea rând au fost omorâţi cu pietre la Roma la întâi iulie, iar cei din al treilea au fost din Arabia.

Despre aceştia din urmă ne este nouă acuma vorbirea. Ei erau de profesie medici, iar când au primit Sfântul Botez întru ortodoxa credinţă creştină ei nu au mai vindecat bolnavi decât în Numele lui Hristos Iisus.

Ei s-au făcut vestiţi pentru vindecările lor prea minunate şi dincolo de orice nădejde.

Pentru aceasta îndrăciţii păgâni i-au prins şi i-au târât înaintea guvernatorului Lysias din cetatea Aegea.

Cum nici unul dintre aceşti sfinţi fraţi [şi după trup] nu au voit să se lepede de Hristos, ei au fost aruncaţi cu pietre de gât în mare, apoi aruncaţi în foc, dar Domnul cel Atotputernic i-a mântuit din amândouă primejdiile, îngerul Domnului a venit la ei şi i-a mântuit.

Guvernatorul păgân a atribuit minunea aceasta aşa-zisei lor puteri vrăjitoreşti, însă ei i-au zis: „Noi vrăjitoria nu o cunoaştem, nici avem nevoie de ea. Noi puterea lui Hristos o avem, care ne mântuieşte pe noi şi pe toţi cei care cheamă Preasfânt Numele Lui."

Păgânii i-au lovit cu pietre, însă pietrele fugeau de la ei; ei au tras în mucenici cu săgeţi, dar săgeţile se îndoiau, neputându-le face nici un rău; la urmă lor li s-au tăiat capetele cu sabia, împreună cu dânşii au mai luat mucenicia şi Sfinţii Leontie, Antim şi Eutropie, încununându-se şi ei cu cununile negrăitei slave.

Ei cu toţii au luat mucenicia în vremea lui Diocleţian şi Maximian. La sfintele lor moaşte s-au lucrat multe minuni, aşa precum şi în timpul vieţii lor ei înşişi au făcut.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Andrei [cel din Crit]

Sfântul Andrei a fost preot ortodox, de neam cretan. În vremea prigoanelor împotriva Sfintelor icoane [iconoclasmul], el s-a arătat mare apărător al cinstirii lor.

Sfântul Andrei a mers la Constantinopol spre a vădi înaintea tuturor pe răul împărat Copronim.

Pe când împăratul stătea în biserica Sfântului mucenic Mamant, Andrei a intrat în biserică, s-a dus înaintea lui şi în auzul tuturor celor dinăuntru l-a certat pe împărat pe faţă: „Ţi-ar fi mai bine ţie, împărate, să îţi vezi de treburile tale civice şi ostăşeşti, decât să prigoneşti Sfânta Biserică lui Dumnezeu şi pe robii Lui."

Pentru aceasta Sfântul Andrei a fost bătut cu sălbăticie, torturat bestial şi târât pe străzile cetăţii, până când la un moment dat un eretic l-a lovit cu o secure şi l-a omorât.

Astfel şi-a dat Sfântul Andrei sufletul în mâinile lui Dumnezeu, la anul 767.

La sfintele lui moaşte s-au lucrat multe minuni către neputincioşi şi bolnavi.

Pomenirea Sfântului Lazăr, cel mort de patru zile

Prăznuirile cele mai mari ale lui Lazăr, prietenul Domnului şi fratele Martei şi al Mariei, sunt cele de la şaptesprezece martie şi din Sfânta şi marea Sâmbătă [din Postul mare], cea numită cu numele lui [Sâmbăta lui Lazăr]. Astăzi însă noi prăznuim mutarea cinstitelor lui moaşte din insula Cipru la Cetatea Constantinopolului.

Aceasta s-a întâmplat în timpul domniei împăratului Leon cel înţelept, la anul 890, căci Leon zidise o biserică la Constantinopol închinată Sfântului Lazăr şi a voit ca să aibă şi moaştele sfântului în ea.

Dezgropându-se trupul lui Lazăr în cetatea Kition din insula Cipru, după aproape o mie de ani de la moartea lui, s-a aflat şi tabla de marmură pe care scria: „Lazăr cel mort de patru zile, prietenul lui Hristos."

Cântare de laudă la Sfântul proroc Osea

Strigat-a prorocul Osea cel văzător cu duhul
Şi prorocit-a căderea neamului păcătos:
.. Gura Domnului grăieşte:
iubită îmi este Mie milostivirea,
Ci urâte îmi sunt idoleştile jertfe!
O, voi călcătorilor de lege,
o, voi, spiţă a lui Adaml
Voi vă-nchinaţi minciunii şi tatăl minciunii
Este al vostru domn!
Dar sfârşitu-s-au ale voastre necurate jertfe,
Pe ele Eu nu voi să le mai-ngădui.
Ci iată Eu acum gătesc jertfa cea mare pentru Sine-Mi.
Voi sădit-aţi fărădelegea! Iată acum nelegiuire seceraţi!
Voi sădit-aţi vântul, iar acum culegeţi furtuna.
Dar de sădi-veţi dreptatea, mila bogat o veţi culege,
Iar Mie popor sfânt îmi veţi fi iar.
Dar iată voi vă ruşinaţi de a Mea faţă,
Şi pe idoli îi iubiţi.
Voi iubiţi desfrâul şi de păcat vă bucuraţi.
De aceea rătăci-veţi în întreaga lume,
Şi neamurile toate mai tari decât voi vor fi!
Iar eu mie popor nou îmi voi alege, pe noul Israil.
împărăţie nouă fi-vor ei mie, al Sfinţilor Tărâm.

Ca roua pe floare de crin fi-vor ei mie, rouă din Cer.
Parfumul cestui crin va sfinţi lumea,
Şi-ntreaga zidire o va-nmiresma.
Eu sunt Dumnezeul şi Domnul!
Cele de Mine gândite
întocmai se vor plini!
Fericiţi sunt cei care se-nchină Mie,
Domnului şi Dumnezeului Celui Viu!"

Cugetare

Iată şi a doua arătare a Sfântului mucenic Longhin, sutaşul: Când Sfântul Longhin s-a arătat văduvei celei care îşi pierduse şi vederea şi fiul, el i-a făgăduit că şi vederea i-o va reda şi pe fiul ei i-1 va arăta, strălucind în lumina cereştii şi negrăitei slave.

Aflând moaştele Sfântului mucenic şi atingându-le cu mâinile, văduva şi-a recăpătat pe dată vederea şi astfel prima făgăduinţă s-a împlinit.

În următoarea noapte, Sfântul Longhin s-a arătat din nou văduvei, îmbrăcat într-un strai magnific şi ţinându-1 de mână pe fiul ei, îmbrăcat şi el la fel de strălucitor.

Mângâindu-1 pe tânăr ca şi un tată, Sfântul Longhin i-a grăit femeii şi i-a zis: ***„Femeie, iată fiul tău pe care atât de mult 1-ai plâns! Priveşte la slava şi la cinstea hărăzite lui, priveşte şi mângâie sufletul tău! Iată Domnul 1-a numărat cu sfinţii din ceruri, locuitorii Sfintei împărăţiei Lui! Eu de la Mântuitorul 1-am adus ca ochii tăi să-1 vadă, şi el de mine nicicând nu se va mai despărţi. Ia capul meu şi trupul fiului tău şi pe amândouă îngroapă-le într-o singură raclă. Pe fiul tău tu să nu îl mai plângi, nici să-ţi mai tulburi inima, ci cunoaşte că el de la Domnul a primit bucurie negrăită, slavă şi fericire fără de sfârşit."***

Văzând şi auzind acestea toate, duhul femeii a săltat cu bucurie mare. Ea s-a întors la casa ei şi şi-a zis întru sine: „Eu vederea ochilor mei trupeşti am cerut-o şi pe cei duhovniceşti mi i-am aflat. Eu mă sfârşeam de moartea fiului meu şi iată eu pe el acum 1-am văzut veselindu-se în cer, unde cu prorocii şi cu sfinţii fără de sfârşit se veseleşte!"

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vedenie a Sfântului arhidiacon Ştefan, întâiul mucenic:

- *La cum plin fiind de Duhul Sfânt, el a văzut deschizându-se cerurile;*
- *La cum a zis: Iată văd cerurile deschise şi pe Fiul Omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu (Fapte 7: 55);*
- *La cum iudeii 1-au ucis cu pietre pentru mărturisirea aceasta.*

Predică despre împuţiciunea rănilor păcatelor

Împuţitu-s-au şi au putrezit rănile mele, din pricina nebuniei mele (Psalmul 37: 5).

Prorocul grăieşte aici despre rănile păcatelor comise de el însuşi, de a căror grea duhoare simţea cum i se umple şi sufletul şi trupul.

Aşa cum această recunoaştere dă mărturie de împuţiciunea păcatelor trecute, tot aşa se arată mai apoi şi curăţia care urmează după pocăinţă. Căci câtă vreme omul urmează căilor stricăcioase ale păcatului, el nu simte duhoarea lor sufocantă; însă atunci când se abate de la ele şi nu mai voieşte să le urmeze, ci voieşte să urmeze binele, el vede hăul ce desparte curăţia de necurăţie şi direcţiile diametral opuse în care merg calea viciului şi calea virtuţii.

Să ne închipuim un om care a petrecut toată noaptea într-o bodegă rău mirositoare, iar dimineaţa se trezeşte într-o grădină pătrunsă de parfumul de trandafiri. Locul cel de noapte fusese plin de duhoare, de otravă, de abjecţia trupului şi sufletului, de mânie, de ură, de războiul cel dintru sine şi dintre toţi. Pe când locul din zori este luminat de lumina soarelui lui Dumnezeu, de lumina florilor, de aerul pur, de buna mireasmă negrăită, de pace şi de seninătate. Închipuindu-ne acest tablou, să cunoaştem că şi mai neasemenea sunt căile păcatului şi căile Domnului.

Împuţitu-s-au şi au putrezit rănile mele. Aşa descrie marele rege şi proroc roadele păcatelor lui trecute. Nimic nu este mai împuţit decât păcatul, nimic nu putrezeşte mai repede şi nu-şi împrăştie mai repede şi mai departe duhoarea decât păcatul. Duhoarea grea a rănilor trupeşti sugerează doar vag şi doar în prea mică măsură insuportabila duhoare pe care o emană sufletul păcătos. De aceea orice lucru sfânt se depărtează de la un astfel de suflet.

Duhurile cereşti şi preacurate se ascund de la un asemenea suflet, pe când cele necurate se înghesuie în jurul lui şi-1 însoţesc pretutindeni.

Fiecare nou păcat care se adaugă face o rană nouă şi mai adâncă, în sufletul păcătos; fiecare păcat aduce o nouă împuţiciune şi o şi mai grea duhoare în el.

Dar din ce pricină se face păcatul? El se face din pricina nebuniei mele, zice prorocul. Mintea ieşită afară din calea dreptăţii şi sfinţeniei trasate de Dumnezeu îl va duce pe om numai pe căile păcatului. Până ce nu se curăţeşte şi nu se îndreptează mintea omului, omul nu se va putea mântui.

Noi însă avem gândul lui Hristos (I Corinteni 2: 16), zice Apostolul. Cu alte cuvinte, gândul nostru, mintea noastră, merge iar pe calea cea sfântă şi bună pe care a mers şi mintea lui Adam înainte de a cădea în împuţiciunea păcatului.

De aceea, fraţilor, toată învăţătura Sfintei Biserici despre nevoinţă [asceză] se concentrează asupra unui singur punct: asupra minţii omului, asupra curăţirii şi îndreptării ei.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Curăţia cea veşnică şi Izvorul curăţiei, ajută-ne nouă să ne lepădăm desăvârşit de nebunia noastră şi să gândim pururea cu gândul Tău, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

18 octombrie

Pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Luca

Sfântul apostol Luca s-a născut în Antiohia Siriei. El din tinereţe s-a desăvârşit în studiul filosofiei eline, al medicinei şi al artei picturale.

În timpul predicării Mântuitorului nostru Iisus Hristos pe pământ, Luca a venit la Ierusalim unde L-a văzut pe Domnul faţă către faţă, a auzit mântuitoarea învăţătură a Lui şi a fost martor al minunilor Lui. Crezând în El, Sfântul Luca s-a numărat între cei şaptezeci de Apostoli mai mici, care au fost trimişi de Domnul la propovăduirea împărăţiei, împreună cu Sfântul apostol Cleopa, el L-a văzut pe Domnul înviat pe drumul către Emaus (Luca 24).

După Pogorârea Sfântului Duh, Luca s-a întors la Antiohia şi s-a făcut acolo ajutorul marelui Pavel şi împreună lucrător cu el. El 1-a însoţit pe marele Pavel la Roma, aducând iudei şi păgâni la credinţa creştină.

Vă îmbrăţişează Luca, doctorul cel iubit (Coloseni 4: 14), le scrie Sfântul apostol Pavel Colosenilor. ***La cererea creştinilor, Sfântul Luca a scris Evanghelia sa cam pe la anul 60.***

După martiriul Sfântului şi slăvitului apostol Pavel, Sfântul Luca a predicat Evanghelia prin toată Italia, Dalmaţia, Macedonia, şi prin alte ţinuturi.

El a pictat icoane ale Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, nu doar una, ci trei, şi de asemenea icoanele Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel. De aceea Sfântul apostol şi evanghelist Luca este socotit întemeietorul şi patronul artei iconografice creştine.

La bătrâneţile sale adânci, el a mers în Libia şi în Egiptul de sus. Din Egipt s-a întors în Grecia, unde şi-a continuat predicarea, aducând cu râvnă arzătoare pe mulţi la Hristos, în pofida vârstei lui înaintate, ***în afară de Sfânta Evanghelie care poartă numele lui, Sfântul apostol Luca a mai scris şi cartea Faptelor apostolilor, ambele cărţi, Evanghelia şi Faptele, fiind închinate şi trimise lui Teofil, guvernatorul Ahaiei.***

Sfântul Luca a avut optzeci şi patru de ani când nişte păgâni plini de răutate 1-au torturat pentru că îl mărturisea pe Hristos. Ei 1-au spânzurat pe sfânt de un măslin în cetatea Tebei din Boeţia.

Sfintele moaşte făcătoare de minuni ale acestui mare apostol şi evanghelist au fost mutate la Constantinopol în vremea împăratului Constaţiu, fiul marelui Constantin.

Pomenirea Sfântului Petru din Ţetinie, mitropolitul Muntenegrului

Acest Sfânt Petru s-a născut în ziua de întâi aprilie a anului 1749, în satul Niegoş. El s-a îmbrăcat în sfântul şi îngerescul chip la vârsta de doisprezece ani.

Urmând morţii Mitropolitului Sava din 1782, Petru a fost ridicat mitropolit şi diriguitor al Muntenegrului.

Acest slăvit bărbat şi-a închinat toată viaţa lui poporului în care s-a născut. El a muncit din toată puterea lui ca să facă să înceteze luptele fratricide din interiorul poporului muntenegrean şi să reconcilieze clanurile muntenegrene între ele. El luptat cu putere înzecită ca să apere teritoriul Muntenegrului şi poporul de şi mai sălbaticii agresori externi. El a izbândit în amândouă luptele sale.

El este mai cu seamă vestit pentru victoria lui răsunătoare împotriva trupelor lui Napoleon, prin bătăliile de la Boka şi din Dalmaţia.

El a fost foarte aspru cu sine, pe când cu ceilalţi a fost drept şi îngăduitor.

Petru a trăit toată viaţa lui într-o chilie strâmtă ca simplu monah, deşi era principele poporului lui.

El s-a săvârşit către Domnul în ziua de optsprezece octombrie a anului 1830. Sfintele lui moaşte, întregi şi nestricate, odihnesc la Mânăstirea din Ţetinie. Domnul 1-a preaslăvit pe acest mare sfânt în cer şi pe pământ, ca pe robul Lui credincios şi îndelung-pătimitor.

Pomenirea Sfinţilor Iulian şi Didim cel orb

Sfântul Iulian, numit şi "sihastrul", a fost de neam persan, ţăran simplu şi neştiutor de carte. Dar din pricina marii lui curăţii el s-a făcut vas ales al Duhului Sfânt. El a vieţuit întru mari nevoinţe lângă râul Eufratului din Mesopotamia, dăruit fiind cu harul străvederii.

Sfântul Iulian a văzut moartea împăratului apostat Iulian chiar atunci când aceasta se întâmpla şi a vestit-o ucenicilor lui.

Sfântul Didim cel orb a fost contemporanul Sfântului Iulian, sihastrul. El a trăit la Alexandria, cunoscând şi el cu duhul moartea lui Iulian, apostatul chiar în ziua petrecerii ei.

Sfântul Didim stătea la rugăciunea de noapte când a auzit un glas din cer care a zis: "Astăzi împăratul Iulian nu mai este, mergi şi vesteşte aceasta patriarhului Atanasie."

Sfântul Antonie cel mare îl respecta cu evlavie pe acest mare sfânt orb, hărăzit din belşug cu darul deosebirii duhurilor.

Sfântul Antonie cel mare stătea la rugăciune împreună cu Avva Didim, la chilia acestuia din Alexandria, ori de câte ori era nevoie ca marele Antonie să iasă din pustia lui şi să intre în marea cetate.

Şi Sfântul Iulian, sihastrul şi Sfântul Didim cel orb au fost mari şi minunaţi sfinţi, slujitori credincioşi ai lui Dumnezeu.

Ei s-au săvârşit către Domnul la ceva vreme după anul 362.

Cântare de laudă la Sfântul apostol şi evanghelist Luca

Dumnezeiescul Luca şi înţelept şi-nvăţat,
Chinuri de bunăvoie pentru Domnul a primit.

El de torturi şi batjocuri ar fi putut scăpa,
Dar fără ele lumea pe marele Luca nu l-ar mai fi avut.
Luca cel tânăr adevărul lui Dumnezeu a văzut
Şi Domnului şi-a dăruit inima.

El la învăţătorul auzul şi inima şi-a aţintit,
El a văzut pe de Minuni Făcătorul,
Şi cu duhul recunoscut-a în El pe Veşnicul Creator.

El pe Cel înviat cu ai săi ochi a văzut, Lui I-a grăit.
El întru numele Lui minuni mari a lucrat.

Hristos singura bucurie a inimii lui S-a făcut,
Lui, Luca i-a jertfit mintea, tinereţea şi bogăţia.

Luca cel bătrân de zile tânăr a fost în Hristos,
El a dăruit lumii cele ce de la Domnul a primit.

Iar după ce-a dat lumii tot ce-a putut dărui,
Atunci lumea, după Scriptură, i-a răsplătit cu dispreţ.

Pe Luca păgâni ticăloşi l-au spânzurat de-un măslin,
Chipul lui zîmbet purta, iar trupul braţele în cruce.
Dar braţul lui Hristos din cer s-a pogorât
Şi al Evanghelistului Luca suflet l-a primit.

Sflntul Luca acum se veseleşte în strălucitorul Rai,
Şi-mpreună cu ceilalţi slăviţi Apostoli
Rugi înalţă Domnului pentru Biserica Sfântă
Care se nevoieşte jos pe pământ.

Cugetare

Oare poate păcătosul să se pocăiască de toate păcatele vieţii lui în doar zece zile?
După mare milostivirea şi îndurările lui Dumnezeu, poate.

În timpul domniei împăratului Mauriciu, hălăduia un tâlhar vestit în împrejurimile Constantinopolului. El era spaima tuturor celor ce locuiau şi în Marea Cetate şi în împrejurimile ei. Într-o zi însuşi împăratul i-a trimis acestui vestit tâlhar o cruce preţioasă în dar, arătându-i prin aceasta că nimic rău nu i se va întâmpla dacă se va preda.

Tâlharul a luat crucea şi s-a predat. Sosind la Constantinopol, el a căzut cu faţa la pământ înaintea împăratului şi ia implorat iertarea.

Împăratul şi-a ţinut cuvântul şi 1-a iertat, dându-i drumul în pace. Îndată după aceasta tâlharul s-a îmbolnăvit greu şi şi-a simţit sfârşitul aproape. El s-a pocăit cu amar de toate păcatele lui şi s-a rugat cu lacrimi lui Hristos că să îl ierte, aşa cum îl iertase şi împăratul. El a vărsat atât de multe lacrimi la rugăciunile lui, încât a udat cu totul un ştergar mare.

După zece zile de plâns şi rugăciune, tâlharul cel pocăit s-a săvârşit din viaţă.

În noaptea în care a murit, doctorul lui a avut o vedenie minunată: pe când sufletul tâlharului tocmai ieşise din trup, el a văzut în jurul lui mulţime de diavoli ca nişte bărbaţi negri, care ţineau în mâini bucăţi de hârtie pe care erau trecute păcatele lui. Dar au venit acolo şi doi îngeri luminoşi. Aceştia au adus o balanţă pe care au pus-o la mijloc, între ei şi demoni. Aceştia din urmă s-au aruncat bucuroşi şi au îngrămădit pe unul din talere toate grelele păcate ale tâlharului. Iar celălalt taler a rămas gol.

Atunci îngerii s-au sfătuit între ei «Ce vom aşeza aici ? Să căutăm, poate vom găsi ceva bun.» Atunci în mâinile unuia dintre îngeri s-a arătat ştergarul cu totul ud de lacrimile de pocăinţă ale tâlharului. Îngerul 1-a pus cu grăbire pe celălalt taler şi aşa s-a văzut că ştergarul a fost mult mai greu decât hârtiile dracilor. Atunci diavolii s-au risipit urlând deznădăjduiţi, iar îngerii au luat sufletul tâlharului pocăit şi 1-au dus la Rai, slăvind pe Iubitorul de oameni Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunea Sfântului apostol Filip cu famenul etiopian (Fapte 8):

- *La cum îngerul Domnului 1-a dus pe Filip din Samaria până la drumul spre Gaza;*
- *La cum Filip 1-a văzut pe eunucul Candachiei, regina Etiopiei, i-a tâlcuit prorocia lui Isaia şi 1-a botezat în apele râului din apropiere;*
- *La cum îngerul Domnului îndată 1-a ascuns pe apostolul Filip de la faţa eunucului după aceea, ducându-1 pe Filip în clipeala ochiului la cetatea Azot.*

Predică despre păcatele limbii

Zis-am: "Păzi-voi căile mele, ca să nu păcătuiesc cu limba mea" (Psalmul 38: 1).

Păcatul limbii este cel mai obişnuit şi mai des întâlnit păcat. Căci dacă nu greşeşte cineva în cuvânt, acela este bărbat desăvârşit zice Sfântul apostol Iacov (3: 2).

Când omul care se pocăieşte păşeşte cu nădejde pe calea lui Dumnezeu, adică începe să vieţuiască conform poruncilor Lui, el mai întâi şi mai întâi trebuie să se păzească de păcatele limbii. Aceasta a fost pravila de pocăinţă pe care regele David şi-a pus-o sieşi. El a făgăduit mai cu seamă să rămână tăcut şi fără grai înaintea duşmanilor lui: ***Pus-am gurii mele pază, când a stat păcătosul împotriva mea (Psalmul 38: 2).***

Iată ce pravilă minunată de urmat pentru omul care se pocăieşte! Căci fiind învinuit [pe nedrept], el nu răspunde împotrivă şi fiind jignit şi batjocorit, tace.

Cu adevărat, la ce ar folosi să grăieşti omului plin de ură şi nedrept, care pe Dumnezeu nu îl iubeşte mai mult decât pe sine însuşi? De îi vei grăi de rău, el se va sălbătici încă şi mai mult, iar de îi vei grăi de bine, el se va face batjocoritor al lucrurilor sfinte.

Să ne amintim că înaintea lui Pilat din Pont Mântuitorul a tăcut. Pilat a zis: Nu răspunzi nimic? (Marcu 15: 4). Dar ce să-ţi răspundă El ţie, Pilate, când tu nu ai nici urechi de auzit, nici minte care să înţeleagă? Iată, tăcerea dreptului înaintea celui nedrept încă poate să aibă cea mai bună influenţă asupra nedreptului. Căci lăsat să interpreteze singur tăcerea dreptului care tace înaintea lui, nedreptul încă poate interpreta astfel încât să se folosească sufletul lui; pe când orice alt răspuns al dreptului, bun sau rău, va fi rău interpretat de către cel nedrept, căci el o va face invariabil spre îndreptăţirea de sine şi spre învinuirea tuturor celorlalţi.

Fericit bărbatul care învaţă să îşi stăpânească limba.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, cela ce ne-ai arătat nouă cu pilda Ta cum şi când să grăim, Tu asemenea ne-ai arătat nouă şi cum şi când să tăcem. Ci ajtă-ne nouă pururea să nu păcătuim cu a noastră limbă, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

19 octombrie

Pomenirea Sfântului proroc Ioil

Ioil este al doilea dintre prorocii cei mici. El a fost fiul lui Fanuil, din tribul lui Ruben. El a trăit cu opt sute de ani mai înainte de Hristos.

Sfântul Ioil a prorocit nenorocirile care se vor abate asupra lui Israil, inclusiv robia babiloniană, din pricina păcatelor pe care poporul le comisese înaintea feţei lui Dumnezeu.

El a chemat poporul la post iar pe preoţi la rugăciune cu lacrimi, aşa încât Dumnezeu să Se milostivească către ei: ***Postiţi post sfânt...şi strigaţi către Domnul (Ioil 1: 14); Între tindă şi altar să plângă preoţii, slujitorii Domnului (Ioil 2: 17).***

Ioil a mai prorocit şi Pogorârea Duhului Sfânt asupra Sfinţilor apostoli şi revărsarea harului Duhului lui Dumnezeu asupra tuturor creştinilor: ***Dar după aceea vărsa-voi Duhul Meu peste tot trupul (Ioil 3: 1).***

Sfântul proroc Ioil a prorocit şi a descris Ziua înfricoşatei Judecăţi a Domnului, precum şi slava Sfintei Bisericii Lui.

Pomenirea Sfântului mucenic Varus [Uar]

Acesta a fost ofiţer roman în Egipt, iar în taină, creştin. Fiind atunci aruncaţi în temniţă şapte învăţători ai credinţei creştine, Sfântul Var i-a cercetat în legăturile lor, le-a adus cele de trebuinţă şi le-a slujit lor cu râvnă.

El se minuna de chinul şi de răbdarea lor şi suferea că este prea laş ca să-şi dea pe faţă credinţa creştină faţă de autorităţi şi să se facă şi el mucenic pentru Hristos. Bărbaţii lui Dumnezeu însă 1-au întărit şi Varus atunci a hotărât să lepede de la el laşitatea. El s-a înfăţişat înaintea torţionarilor şi s-a dat pe sine de bunăvoie la chinuri.

Unul dintre aceşti şapte bărbaţi ai lui Dumnezeu a murit în închisoare, astfel încât, scoţând răul eparh pe bărbaţi la întrebare, a văzut că nu mai sunt şapte, ci şase. El a cerut să afle ce este cu al şaptelea şi atunci Varus a zis: "Eu sunt al şaptelea."

Eparhul înnebunit de mânie 1-a torturat pe Varus mai întâi. El a poruncit biciuirea lui cu toiege uscate peste trupul complet gol, apoi să fie legat de un copac şi să i se

taie trupul încet, bucăţică cu bucăţică. Aşa a fost omorât Sfântul mucenic Varus, aşa şi-a dat el sfântul lui suflet în mâinile lui Dumnezeu. Trupul lui a fost după aceea aruncat pe o grămadă de gunoi.

O femeie palestiniană pe nume Cleopatra, văduva unui ofiţer imperial, s-a aflat de faţă la mucenicia lui Varus, împreună cu fiul ei, Ioan. Ea a luat în taină moaştele mucenicului de pe grămada cu gunoi şi le-a îngropat în casa ei. Apoi ea a cerut învoirea eparhului ca să ia trupul bărbatului ei mort şi să îl ducă din Egipt în Palestina. Fiind văduvă de ofiţer, eparhul i-a dat fără zăbavă această învoire. Cu toate acestea, cinstită văduvă nu oasele bărbatului ei [care murise de ceva vreme] le-a luat ca să le ducă în Palestina, ci moaştele Sfântului mucenic Varus. Astfel, ea le-a aşezat în satul naşterii ei, Edras, care se afla lângă Muntele Tabor, îngropându-le acolo cu cinste. Ea după aceea a ctitorit pe acel loc o slăvită biserică cu Hramul numelui sfântului; acesta i se arăta adesea în vedenie, din cealaltă lume, ca un înger luminos al lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Prohor din Pcinia

Sfântul Prohor a fost contemporanul şi prietenul Sfântului Ioan de la Rila şi al Sfântului Gavriil de la Lesnov. La dorirea rugăciunilor lui, Dumnezeu i-a arătat locul unde avea să petreacă întru viaţă de aspre nevoinţe.

Acest loc a fost o zonă împădurită de lângă râul Pcinia. Aici Prohor s-a nevoit aspru toată viaţa lui, până la fericita lui adormire.

Doar Unul Dumnezeu din Cer cunoaşte adâncimea nevoinţelor lui şi cumplitele ispite ce a avut de îndurat întru a sa viaţă. Creştinul obişnuit însă poate cunoaşte şi el aceasta astăzi, când vede sfintele lui moaşte izvorâtoare de mir la care se lucrează mulţime de minuni şi vindecări minunate, până în ziua de azi.Creştinul obişnuit cunoaşte astfel culmile nevoinţei la care a ajuns acest sfânt şi măreţul har de care s-a învrednicit el de la Dumnezeu pentru aceasta.

Sfântul Prohor s-a săvârşit către Domnul şi s-a sălăşluit întru Cereasca împărăţie în veacul al unsprezecelea.

Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Prohor de la Pcinia

Sfântul părintele nostru Prohor
încă din tinereţe
De deşertăciunea lumii desăvârşit

s-a ascuns.

El cu râvnă nevoitu-s-a
în sudori de post şi rugăciune,
Până când sufletul la Domnul şi-a înălţat
Şi l-a legat de El.

Tovarăşi i-au fost fiarele pădurii,
Iar acoperitori i-au fost lui Sfinţii îngeri;
Sfinţii lui Dumnezeu s-au minunat de el,
Căci Sfântul Prohor la toate înălţimile lor a ajuns.

Sfântului Prohor Domnul har i-a dat din belşug,
Stăpânire mare peste demoni,
Putere mare asupra neputinţelor omeneşti
Şi multelor omeneşti boli,
Ajutor de rugăciune necăjiţilor.

Cu nevoinţele Sfântul Prohor răpit-a Raiul,
Şi înviednicitu-s-a cu-adevărat
de bunătăţile cereşti.

El pe sine s-a învrednicit şi pe alţii mântuit-a,
Ce împărăţia Domnului cu sete o au dorit.
Pe cele omeneşti el desăvârşit lepădatu-le-a,
Iar pe cele cereşti le-a îmbrăţişat.

El cu puţin preţ bogăţie mare cumpărat-a,
Căci acum Prohor minunatul odihneşte în Rai.
El acolo strălucit petrece, în luminosul Rai.

El din Rai îi ajută pe cei care îl cheamă,
Îl cheamă cu credinţă şi cu dragoste
De Hristos Dumnezeu.

Cugetare

Iată una dintre arătările Sfântului mucenic Varus către bine credincioasa văduvă Cleopatra: Zidindu-i aceasta lui o biserică slăvită, ea a chemat preoţii şi pe episcopul locului că să o sfinţească.

S-au strâns la această mare sărbătoare şi un număr mare de creştini, căci întregul ţinut îl cinstea pe Sfântul mucenic Varus ca pe un mare vindecător şi făcător de minuni.

După săvârşirea sfintei slujbe, această evlavioasă femeie s-a dus la moaştele sfântului şi s-a rugat aşa: "Rogu-mă ţie, Sfinte mucenice al lui Dumnezeu, care-le pentru Domnul viaţa în chinuri ţi-ai dat, dăruieşte-mi mie cele de folos şi fă asemenea şi fiului meu, Ioan."

Fiul Cleopatrei, Ioan, era deja un tânăr ajuns la vârsta majoratului, pe care mama lui voia să îl dea în slujba militară. Dar de îndată ce Cleopatra a ieşit din biserică, în urma acestei rugăciuni, fiul ei Ioan s-a îmbolnăvit de moarte. El s-a îmbolnăvit de o febră cumplită care s-a agravat galopant până când, chiar la miezul nopţii zilei aceleia, tânărul a murit.

Maica lovită de nedumerire, durere şi revoltă, a alergat la mormântul sfântului şi i-a strigat: "Sfinte al lui Dumnezeu acesta ţi-a fost ţie ajutorul?"

Ea încă mai multe cuvinte aspre a grăit către sfântul, pornite din cumplita durere a inimii de mamă. După ce mult a plâns astfel, femeia a căzut într-un somn uşor.

Atunci Sfântul Varus s-a arătat ei, ţinându-1 de mână pe fiul ei, Ioan: "Au nu te-ai rugat astăzi mie ca să-ţi dăruiesc cele de folos pentru tine şi fiul tău, după voia Stăpânului Hristos? Eu am dus rugăciunea ta la El, iar El, ca un înţelept şi iubitor de oameni, 1-a luat pe fiul tău Ioan în slujba armatelor celor cereşti. Dar dacă tu doreşti, iată, ia-1 înapoi şi nu ai decât să îl dai în slujba împăratului celui stricăcios."

Auzind aceasta, tânărul Ioan s-a ţinut strâns de Sfântul mucenic Varus şi a zis: "O, nu, Domnul meu, nu asculta pe maica mea şi nu mă trimite înapoi în trupul cel din lume, cela ce este plin de toată răutatea şi nelegiuirea, dintru care tocmai am scăpat."

Trezindu-se din această vedenie, Cleopatra a săltat cu duhul, plină de bucurie şi mulţumind lui Dumnezeu şi Sfântului Lui mucenic Varus, a ieşit plină de pace din biserică.

Ea mai trăit lângă biserica ei timp de patru ani, vreme în care adesea Sfântul mucenic Varus şi fiul ei veneau în vedenie să o cerceteze.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata convertire a lui Saul la Dumnezeu, după care s-a numit marele Pavel (Fapte 9):

- *La cum Saul pornise să îi prigonească şi să îi ucidă pe creştini, pe drumul Damascului;*
- *La cum o lumină mare a strălucit din cer iar Saul a auzit glasul lui Hristos.*

Predică despre însetarea sufletului după Dumnezeu

Însetat-a sufletul meu de Dumnezeul cel viu; când voi veni şi mă voi arăta feţei lui Dumnezeu? (Psalmul 41:2).

Atunci când în inima omului nu arde decât o scânteie mică de iubire către Dumnezeu, omul trebuie să aibă grjă să nu o stingă, ci dimpotrivă, să aibă grijă de ea şi să o facă să ardă cât mai tare şi atunci va vedea în viaţa lui minuni. Atunci acea mică scânteie se aprinde ca o torţă ce arde strălucit cu o lumină nevăzută, dar a cărei căldură şi lumină sunt mari şi ajung până departe. În lumina acestei iubiri către Dumnezeu, omul îşi simte viaţa lui în lume ca pe o vieţuire întru întuneric; iar de la căldura iubirii lui către Dumnezeu, el simte pentru Dumnezeu o nepotolită sete, setea de a fi mai aproape de El şi de a îl vedea pe El.

David, iubitorul de Dumnezeu, compară această sete cu setea cerbului care aleargă la izvoarele apelor, însetat-a sufletul meu de Dumnezeul Cel viu.

Oare nu vedem cât de infirme sunt toate cele din jurul nostru? Oare nu vedem cât de repede se veştejesc şi pier ele? Iată noi vrem să prindem umbre şi iată, îmbrăţişăm cadavre.

Noi plătim astăzi scump împuţiciunea de mâine, noi cumpărăm cu aur şi cu argint, adesea chiar cu preţul cinstei şi conştiinţei noastre şi adesea chiar cu preţul vieţii - greaua duhoare a împuţiciunii de mâine. Aceasta nu este iubire, ci animalică poftă. Sufletul mare va căuta totdeauna ceva cu adevărat demn de iubire, ceva şi pe cineva care stricăciunii să nu poată fi supus, nici putreziciunii, nici împuţiciunii, nici grelei duhori a trupurilor trecătoare. De aceea a apăsat prorocul David, iubitorul de Dumnezeu, pe cuvântul Dumnezeu, zicând: Dumnezeul cel viu. Căci cine, cu adevărat, are puterea şi abundenţa veşnică a vieţii, afară de Dumnezeu?

Dumnezeu a dăruit îngerilor şi sfinţilor Lui putere şi viaţă: dar a Lui este puterea şi viaţa lor şi de la El.

Când voi veni şi mă voi arăta feţei lui Dumnezeu? Vedem aici dorul nestins al omului după dragostea adevărată a lui Dumnezeu.

Ruşinaţi trebuie să fie toţi aceia care spun că cred în Dumnezeu şi Îl iubesc pe Dumnezeu, dar simplul gând al morţii lor trupeşti şi al părăsirii acestei lumi îi umple de groază şi de spaimă!

O, Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti Puterea şi Viaţa, Izvorul sfinţeniei, tăriei şi vieţii, luminează-ne pe noi şi ne încălzeşte cu dragostea cea către Tine, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

20 octombrie

Pomenirea Sfântului marelui mucenic Artemie [ducele Egiptului]

Acest mare şi slăvit sfânt a fost de neam egiptean şi mare comandant al armatelor împăratului Constantin cel mare.

Ducele Artemie a fost unul dintre cei care au văzut Crucea pe cer, înconjurată de stele, atunci când i s-a arătat în plină zi lui Constantin, mai înainte de marea bătălie de la Podul Milvian. Atunci şi el a crezut în Hristos şi a primit Sfântul Botez.

Mai târziu, sub domnia fiului marelui Constantin, Constanţiu, împăratul 1-a trimis în Grecia ca să aducă la Constantinopol moaştele Sfântului Andrei de la Patras şi pe ale Sfântului Luca din Teba. Comandantul Artemie a împlinit toate aceste sfinte însărcinări cu bucurie mare.

După acestea el a primit titlul de augustalis şi de mare duce al Egiptului. El a rămas în această înaltă demnitate în tot timpul domniei lui Constanţiu, iar apoi o bucată de timp şi sub împăratul Iulian, apostatul. Când apostatul împărat a pornit la război contra perşilor, el a trecut prin Antiohia şi a poruncit ducelui Artemie să pornească şi el cu armatele lui şi să i se alăture în Antiohia. Artemie a făcut aceasta.

Atunci împăratul a poruncit torturarea bestială a doi preoţi creştini, Evghenie şi Macarie. Văzând acestea, Ducele Artemie s-a tulburat cu duhul şi stând înaintea împăratului, 1- a întrebat aşa: "De ce, împărate, de ce îi torturezi fără vină pe aceşti bărbaţi care şi-au închinat vieţile lor lui Dumnezeu şi de ce îi sileşti să se lepede de credinţa lor ortodoxă?"

Şi el a grăit mai departe, prorocind: "Iată aproape este moartea ta, în care vei pieri cu sunet."

Dementul Iulian i-a surghiunit pe cei doi preoţi în Arabia, unde au murit amândoi, la scurt timp după aceea. El apoi 1-a devestit imediat pe ducele Artemie de demnităţile lui militare şi imperiale şi a poruncit biciuirea şi smulgerea membrelor lui.

Astfel însângerat şi mutilat, marele Artemie a fost aruncat în temniţă, unde a venit la el Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos însuşi, care 1-a vindecat desăvârşit şi 1-a întărit.

Atunci apostatul a poruncit întinderea lui pe o piatră foarte mare, apoi a poruncit ca peste trupul lui să fie aşezat alt bloc de piatră, care să îl zdrobească cu totul pe marele mucenic.

La urmă ducele Artemie a fost decapitat. Acela era anul 362.

Iulian a plecat apoi la acel război cu perşii, din care nu s-a mai întors, căci a pierit în el cu sunet, aşa cum i-a prorocit Sfântul Artemie.

Pomenirea Sfântului şi dreptului Artemie

Acest Artemie s-a născut la anul 1532, fiind fiul ţăranilor ruşi Cosma şi Apollinaria, din satul Verkola, gubernia Dvina.

Încă de pe când avea doar cinci ani, el se deosebea cu totul de ceilalţi copii prin marea lui credinţă în Dumnezeu, evlavie şi blândeţe. Ajungând la vârsta de treisprezece ani şi pe când copilul trecea împreună cu tatăl lui printr-o pădure deasă, el a murit. Neputând să sape o groapă în acel loc, îndureratul tată a acoperit trupul fiului lui cu crengi şi cu frunze şi a plecat.

Douăzeci şi opt de ani mai târziu, un om a văzut deasupra acelui loc din pădure o lumină nefirească. Apropiindu-se de acea lumină, el a aflat trupul copilului Artemie întreg şi neputrezit.

Mulţi bolnavi s-au vindecat de bolile lor grele doar atingându-se de sfintele moaşte ale tânărului Artemie.

Acestea odihnesc într-o sfântă mânăstire de lângă Pinega, din provincia Arhanghelsk.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Gherasim cel nou

Acest Sfânt Gherasim era din cetatea Trikala din Peloponez, trăgându-se din vestita familie Notara. El s-a născut la anul 1509. El a vieţuit întru aspre nevoinţe la Muntele Athos, iar apoi în Palestina, unde a împlinit post desăvârşit de patruzeci de zile. După aceea, el s-a sălăşluit în insula Chefalonia, unde a întemeiat o Sfântă mânăstire.

El a adus ploaie cu rugăciunea, a vindecat bolnavi şi a descoperit cele ce aveau să fie în viitor.

El s-a odihnit cu pace în a cincisprezecea zi a lunii august, din anul 1579. Sfântul Gherasim a fost făcător de minuni şi în timpul vieţii şi după fericita lui adormire.

Pomenirea Sfântului prea cuvios nou mucenic Ignatie

Acest Sfânt Ignatie era de neam bulgar, din ţinutul Eski-Zagora. Acesta este vestitul ţinut al Zagorei care a dat lumii şi Bisericii lui Hristos mulţi mari nevoitori şi sfinţi mucenici.

Sfântul Ignatie s-a nevoit la Schitul Sfântului Ioan Botezătorul din Sfântul Munte Athos. El s-a dat de bunăvoie la chinuri din partea turcilor pentru Numele lui Hristos şi a fost spânzurat la Constantinopol în a opta zi a lunii octombrie, din anul 1814.

Sfintele lui moaşte sunt de minuni făcătoare, iar sfântul lui cap s-a îngropat cu cinste la Mânăstirea Sfântului Pantelimon din Sfântul Munte Athos.

Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Artemie, ducele Egiptului

Sfântul Artemie marele duce
Credinţa faţă de împăratul nu şi-a ascuns.
Ci el a proclamat-o cu neînfricare
Şi înaintea împăratului pe Hristos a slăvit.

Apostatul împărat pe Domnul lepădase,
De aceea pe Duce la chinuri l-a dat.

Dar Sfântul mintea la Dumnezeu şi-a ţintit,
Socotind ca nimica sângeroasele chinuri.
Căci mai mare e chinul păcătosului care schingiuieşte
Decât e al dreptului pe nedrept schingiuit!

Pe marele duce Iulian l-a ucis,
Dar Domnul pe el îl a prea slăvit.
El pe-al Său credincios comandant
l-a înălţat la Ceruri,
În Raiul etern.
El putere i-a dat diavoli să scoată,
Har ca să vindece pe cei bolnavi şi trişti.

Toate acestea doar prin a lui Dumnezeu putere,
Fără cuvinte şi fără nevoinţe lungi.
Oricine pe Domnul iubeşte şi în El crede,
Apărător mare are în Artemie Sfânt.

Cugetare

Domnul îndelung milostiv minunat călăuzeşte pe toţi cei care împlinesc sfânta voia Lui şi se încredinţează purtării Lui de grijă. Aşa cum lumânărarul dă forma pe care o doreşte luminărilor din ceară curată, aşa şi Atotînţeleptul Dumnezeu face lumini nepieritoare în a Lui împărăţie din toţi cei care cu dragoste se fac supuşi robii Lui.

Sfântul Ignatie, noul mucenic s-a închinat pe sine cu totul lui Dumnezeu, încă de pe când era copil. El a dorit cu ardoare să se facă monah şi să fie mucenic al credinţei.

În timpul răscoalei lui Karagheorghe, armata turcească recruta bărbaţi din întreaga Bulgarie spre a lupta împotriva sârbilor şi astfel a ajuns şi la casa lui Gheorghie, tatăl lui Ignatie, spre a vedea dacă nu se află în ea vreun bărbat apt de serviciul militar. Văzându-1 pe Gheorghie bărbat voinic şi puternic, au voit să îl ia în armată, dar Gheorghie a zis cu hotărâre: "Eu împotriva fraţilor mei creştini la război nu pornesc."

Aceasta i-a înfuriat atât de tare pe sălbaticii turci, încât ei 1-au omorât acolo pe loc.

Foarte tânărul Ignatie atunci s-a ascuns într-o casă din vecini, apoi a scăpat în România, dar dorirea lui după viaţa monahală 1-a îndemnat mai departe, la Sfântul Munte Athos. Dar chiar şi aşa, el a dorit mai mult decât monahismul, el a dorit mucenicia.

El s-a rugat cu lacrimi o noapte întreagă înaintea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, rugând-o să îi lumineze calea martiriului. El a auzit atunci un zgomot şi privind înaintea lui, a văzut că aureola icoanei iese din jurul capului Fecioarei şi se aşează pe al lui. La scurt timp după aceea Sfântul Ignatie a luat mucenicia din mâinile turcilor şi s-a încununat cu cununa veşnicei slave, ca nou Mucenic.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata arătare a Domnului înaintea Sfântului apostol Anania şi înaintea lui Saul (Fapte 9):

- *La cum Domnul S-a arătat lui Anania şi 1-a îndreptat către Saul, pe strada care se numeşte Dreaptă;*
- *La cum chiar în acea clipă, Saul 1-a văzut în vedenie pe Anania cum îl vindecă de orbirea lui.*

Predică despre istoriile vechi şi noi ale minunilor lui Dumnezeu

Dumnezeule, cu urechile noastre am auzit, căci părinţii noştri ne-au spus nouă (Psalmul 43: 1).

Astfel grăieşte Sfântul rege David în numele poporului lui, enumerând multele şi marile minuni pe care le-a lucrat Dumnezeu în poporul lui Israel. Şi noi, fraţilor, am auzit de toate minunile acestea din Sfintele Scripturi şi încă de şi mai numeroase minuni şi feluri de minuni decât cele pomenite de regele David, căci ele s-au petrecut după dânsul!

Oare nu am auzit noi de lucrări şi de minuni încă şi mai mari ale lui Dumnezeu, lucrate de dragostea Lui întru poporul Său creştinesc, minuni mult mai mari decât cele pe care le-a trăit sau de care a auzit vreodată regele David? Iată însuşi Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat din Preasfânta Fecioară Maria şi a trăit ca om printre noi, revărsând asupra noastră înţelepciunea şi minunile Lui, nimicind moartea, punându-1 pe diavol pe fugă şi dăruind putere următorilor Lui.

David nu a auzit nicidecum de toate aceste lucruri, însă iată, noi am auzit, căci ele s-au descoperit nouă prin Sfinţii noştri părinţi: apostolii şi evangheliştii, mucenicii şi drepţii şi toate cetele sfinţilor din vechime şi până în ziua de azi. Şi nu numai că ni le-au descoperit, dar Duhul Sfânt încă ni le descoperă în fiecare zi a vieţii noastre prin Sfânta Biserică şi prin Sfintele Taine şi minuni carele se lucrează zilnic întru Ea.

Iată aici pricină de bucurie mare pentru fiecare creştin! Iată însă şi pricină de frică şi de cutremur, căci mult ne este dat nouă, de aceea şi mult ni se va cere! Nouă creştinilor ni s-au dat bogăţii duhovniceşti incomparabil mai mari decât tuturor oamenilor care au trăit mai înainte de Hristos, mai multă înţelepciune şi mai multă cunoştinţă, mai multă slavă şi putere de la Dumnezeu şi multe, mult mai multe pilde vii ale iubirii lui Dumnezeu faţă de oameni şi ale oamenilor sfinţi faţă de Dumnezeu.

Întrebaţi-vă, voi bogaţilor mai bogaţi decât cei mai bogaţi, ce aţi dat voi vreodată sau ce daţi acum lui Dumnezeu, pentru toate cele pe care vi le-a dăruit El vouă?

Voi ar trebui să luptaţi din răsputeri ca să nu fiţi ruşinaţi cumplit în Ziua cea cumplită a înfricoşatei Judecăţi. Căci iată ca un vis se topeşte curând viaţa voastră şi toate zilele ei repede trec şi auzise-va curând trâmbiţa îngerului care va chema toate popoarele şi toţi oamenii la înfricoşata Judecată a lui Dumnezeu.

Străduiţi-vă prea bogaţilor să nu fiţi daţi atunci de ruşine! Căci nici unul dintre voi nu va putea zice atunci "Nu am ştiut de Judecata aceasta," sau "Nu am avut cu ce!" Căci voi ştiţi de ea, căci cunoaşteţi mai mult şi vi s-a descoperit mai mult decât s-a descoperit vreodată regelui David şi prea înţeleptului Solomon! De aceea vouă vi se va cere mult mai mult decât li s-a cerut lor.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, cela ce eşti Stăpânul nostru minunat şi Domnul, Dumnezeul şi Mântuitorul, aminteşte-ne nouă în fiecare zi şi în fiecare ceas de Jertfa Preascumpă a Trupului şi Sângelui Tău carele 1-ai dat pentru noi, ca să nu te uităm, Doamne, noi păcătoşii, spre a noastră veşnică pieire. Căci Ţie se cuvine toată slava şi închinăciunea în veci. Amin.

21 octombrie

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Ilarion cel mare

Acest mare sfânt s-a născut în satul Tabatha din Gaza Palestinei, din părinţi păgâni, asemenea trandafirului ales care creşte între spini.

Părinţii lui 1-au trimis la studii în Alexandria, unde tânărul a arătat aplecare spre învăţătură, studiind cu plăcere şi ştiinţa din afară [studiile seculare] şi pe aceea dinlăuntru [Sfintele Scripturi şi viaţa duhovnicească].

Venind la credinţa în Domnul Hristos el a primit Sfântul Botez şi a dorit să se închine cu desăvârşire slujirii lui Dumnezeu. Nutrind această dorinţă în inimă, el a mers în pustie, la Sfântul Antonie cel mare şi s-a făcut ucenic al lui. Apoi s-a întors în patria lui şi s-a sălăşluit în viaţa tuturor nevoinţelor lângă Maiuma, în Gaza.

Diavolii au încercat să îl ispitească în nenumărate chipuri, dar el a risipit meşteşugirile lor cu rugăciunea către Dumnezeu şi cu semnul Sfintei Cruci.

Mulţi iubitori ai vieţii duhovniceşti s-au strâns în jurul lui. Ceea ce a fost Sfântul Antonie cel mare în pustia Egiptului a fost Sfântul Ilarion în Palestina.

El a fost dascăl dumnezeiesc, aspru nevoitor, mare şi tainic făcător de minuni. El a fost cinstit nu numai de creştini, ci şi de păgâni. Dar temându-se de slava oamenilor, şi plângând: „Vai mie, că mi-am primit plata ostenelilor mele pe pământ."

Sfântul Ilarion cel mare a ieşit în taină din acea pustie şi a rătăcit din loc în loc, ca să se poată ascunde mai bine de oameni şi să poată petrece singur doar cu Dumnezeu.

Astfel, Sfântul părintele nostru Ilarion cel mare a vieţuit pe rând în Egipt, în Sicilia, în Dalmaţia, iar la urmă în Insula Cipru, unde nevoitorul lui suflet a fost chemat la Domnul, la anul 372, în vârstă fiind el de optzeci de ani.

Sfintele moaşte de minuni făcătoare al Sfântului Ilarion cel mare au fost mutate în Palestina de către ucenicul lui, Isihie, fiind puse în mânăstirea întemeiată de către Sfântul Ilarion.

Pomenirea Sfântului Ilarion, episcopul Meglinului

Acesta s-a născut din părinţi slăviţi şi foarte evlavioşi. ***Maica lui, care a fost stearpă, s-a rugat cu lacrimi lui Dumnezeu ca să îi dăruiască prunc şi i s-a făcut ei după rugăciune şi dorinţă, căci însăşi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu i s-a arătat ei şi a mângâiat-o cu cuvintele: „Nu te întrista, căci iată vei naşte un fiu, care va aduce pe mulţi la lumina adevărului."***

Pruncul Ilarion avea doar trei ani când pe buzele lui se auzea neîncetat întreit sfânta cântare: Sfânt, Sfânt, Sfânt Domnul Savaot!

El a primit de la cinstiţii lui părinţi şi prin a lor purtare de grijă cea mai aleasă educaţie, iar la vârsta de optsprezece ani s-a tuns întru îngerescul chip. Atunci el a întemeiat şi o mânăstire având pravila Sfântului Pahomie cel mare.

În anul 1134 el a fost sfinţit Episcop al cetăţii Meglin, de către Eustatie, episcopul de Târnovo.

Sfântul Ilarion a dus o luptă neîntreruptă împotriva bogumililor şi ereticilor armeni, care a durat aproape întreaga lui viaţă. Prin nevoinţele lui mari şi neîncetate şi prin marea lui înţelepciune şi învăţătură el a făcut de ruşine înaintea poporului ereziile lor şi i-a adus pe mulţi dintre ei la curăţia Ortodoxiei.

El a adormit cu pace şi s-a strămutat în locaşul pregătit lui din Cereasca împărăţie a Domnului său, la anul 1164.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Pilotei

El s-a născut în cetatea Hrisopolis din Macedonia. Turcii 1-au luat de la maica lui care era văduvă şi 1-au aruncat în temniţă, împreună cu unul dintre fraţii lui.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu 1-a salvat însă prin minune din acea temniţă şi 1-a adus la o mânăstire din Asia mică, aflată în cetatea Neapolis.

După vreme maica şi-a aflat pe cei doi fii ai ei, monahi şi s-a tuns şi ea călugăriţă într-o mânăstire de femei.

Pilotei s-a dus la Sfântul Munte Athos, unde a petrecut întru nevoinţe aspre la Sfânta Mânăstire Dionisiu, iar mai apoi, în pustie. El a fost nevoitor minunat, având stăpânire mare asupra duhurilor diavoleşti.

El s-a odihnit cu pace la vârsta de optzeci şi patru de ani. El nu a voit să se îngroape în pământ trupul lui, ci să fie aruncat în pădure şi lăsat pradă păsărilor şi fiarelor sălbatice. Dar mai după vreme un pescar a văzut lumină mare în pădure într-o noapte geroasă şi s-a dus într-acolo, gândind că este un foc la care s-ar putea încălzi. Lumina însă nu venea de la vreun foc, ci de la sfintele moaşte făcătoare de minuni ale Sfântului Pilotei.

Cântare de laudă la Sfântul Ilarion cel mare

Sfântul Ilarion, ca o stea luminoasă,
Fugind de oameni,
peste jumătate de lume a călătorit.
Dar în van se ascunde o astfel de stea:
Vădită este ea de propria ei lumină.

Sfântul Ilarion de slava lumii deşarte a voit să fugă,
Dar astă slavă pe el l-a urmărit mereu.
Unde nu-l vestea chiar Domnul,
dracii îl vesteau,
Care de frica lui fugeau,
căci el îi scotea.

Oriunde adăsta, Ilarion cel mare
Lucra minuni multe şi vindeca bolnavi.
Căci el însuşi a lui slăbiciune şi patimi
Mai înainte desăvârşit a călcat,
Şi s-a făcut biruitor lumii, pe diavoli stăpânind.

El s-a ascuns în peşteri,
dar vestit s-a făcut tuturor.
El a fugit de toate,
şi de toţi s-a slăvit.

Căci Domnul îi preaslăveşte
pe cei ce-L slăvesc pe El,
Şi cununi aşează pe-al biruitorilor cap.

Sfârşindu-se alergarea vieţii pământeşti,
Bunii alergători se-ncunună cu nepieritoare slavă.
Ilarion cel vârstnic, cu sufletul tânăr,

Se bucură acum de a Domnului faţă.

Ale lui rugăciuni biruie pentru noi şi acum,
Prin ele milostivirea Domnului
se pleacă spre noi şi acum.

Cugetare

Ochiul atotvăzător al lui Dumnezeu veghează asupra oamenilor şi într-un fel minunat, călăuzeşte pe credincioşi la mântuire. Ceea ce pare uneori credinciosului a fi o mare pierdere, se poate dovedi în timp a fi un mare câştig. Aşa se vede din pildă vieţilor multor sfinţi, cum sunt cele ale Sfântului Pilotei şi fratelui lui, cei pierduţi pentru maica lor sau a Sfântului Xenofont şi soţiei şi fiilor lui (pomenirea la 26 ianuarie) sau a Sfântului Eustatie şi familiei lui compusă tot din soţie şi doi fii (pomenirea la 20 septembrie).

Pe când Sfântul Pilotei şi fratele lui zăceau într-o temniţă turcească din Macedonia, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a venit la ei sub chipul mamei lor şi le-a zis: „Ridicaţi-vă, fiii mei şi urmaţi-mi mie!" şi într-o clipeală de ochi tinerii s-au aflat în Asia mică, la Neapolis, în incinta unei sfinte mânăstiri.

Povestind tinerii înaintea stareţului cele ce li se întâmplaseră, stareţul a văzut acolo lucrarea puternică a lui Dumnezeu şi i-a primit pe cei doi tineri, tunzându-i întru îngerescul chip.

A trecut aşa vreme îndelungată, în Macedonia maica plângea, biruită de pierderea fiilor ei. La urmă ea a hotărât să se închinovieze într-o mânăstire de maici, şi să îşi închine astfel tot restul vieţii ei numai lui Dumnezeu.

Purtarea de grijă a lui Dumnezeu a adus-o aproape tocmai de mânăstirea în care se aflau fiii ei.

Odată, fiind hramul mânăstirii întru care se nevoiau fiii, maica a venit la slujba sfintei sărbători, împreună cu alte monahii. Ea şi-a văzut fiii în biserică, dar nu i-a recunoscut. Tocmai atunci, unul dintre fraţi 1-a strigat încetişor pe fratele celălalt pe numele lui din lume. Inima maicii a tresărit la auzul acelui nume, nume scump ei şi s-a uitat mai cu luare aminte la feţele celor doi monahi. Ea atunci i-a recunoscut, iar ei au recunoscut-o, asemenea. Bucuria lor nu a avut hotar şi ei au căzut înaintea lui Dumnezeu, mulţumindu-I cu lacrimi.

Aşadar, niciodată să nu deznădăjduiască dreptmăritorii creştini, nici în cele mai cumplite pierderi ale lor.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vindecare a lui Saul de către Anania (Fapte 9):

- *La cum Anania şi-a aşezat mâinile peste Saul, întru numele Domnului nostru Iisus Hristos;*
- *La cum orbirea s-a ridicat de la Saul, căzând ca nişte solzi de pe ochii lui, iar el a văzut şi s-a botezat, numindu-se Pavel.*

Predică despre inima şi limba de Dumnezeu insuflate

Cuvânt bun izbucni inima mea; grăi-voi cântarea mea împăratului. Limba mea este trestie de scriitor ce scrie iscusit (Psalmul 44: 1-2).

Iată aici insuflarea Duhului lui Dumnezeu! Prorocul voieşte să grăiască de Hristos Domnul iar inima lui se revarsă de putere şi înţelepciune. De aceea prorocul nu zice: „Inima mea a rostit cuvinte bune", ci el zice Cuvânt bun izbucni inima mea. Este ca şi când inima lui s-ar revărsa din prea plinul bucuriei în afară, ca torentul de apă bogată şi cristalină ce vine şi se revarsă din adâncul unei fântâni. Torentul de apă în adâncul pământului trebuie să treacă printr-o strâmtime, de aceea când ajunge la suprafţaă el ţâşneşte într-un şuvoi de nestăpânit.

Astfel este şi inima prorocului care voieşte să grăiască despre Domnul Hristos. Astfel este şi puterea harului închisă în inima omului. Dacă ea nu izbucneşte în afară prin cuvinte minunate sau dacă nu se arată prin minuni mari, atunci ea străluceşte înlăuntrul inimii şi lucrează tainic minuni de acolo. Dar când totuşi se manifestă în afară prin cuvinte, atunci limba prorocului se face ca o trestie, ca o trestie de scriitor ce scrie iscusit.

Un astfel de om nu se chinuie ca să îşi caute cuvintele care să îi formuleze gândurile, nici se chinuie ca să dea o înfăţişare mai frumoasă gândurilor lui prin intermediul cuvintelor, ci însuşi harul revarsă afară din el gânduri şi cuvinte adevărate, fără chin, pe care limba le rosteşte ca şi când le-ar fi ştiut dintotdeauna.

Dar oare de unde vine o asemenea putere în om? Ea vine de la Duhul Sfânt al lui Dumnezeu.

Dar ce face ca să fiinţeze o asemenea putere? Prorocul voieşte să grăiască împăratului despre sine: Grăi-voi cântarea mea împăratului. Faptele şi cuvintele sunt aici unul şi acelaşi lucru, aşa cum se întâmpla adesea în Sfintele Scripturi. Când Duhul grăieşte, atunci pe cele grăite El tot atunci le şi lucrează; iar când lucrează, lucrarea Lui este în acelaşi timp cuvânt.

Cel mai puternic grai este graiul faptelor. Prorocul de la Hristos Domnul ia şi lui Hristos Domnul îi dăruieşte. El grăieşte entuziast de dragostea Mântuitorului pentru lume; el grăieşte din inimă ce arde de focul râvnei dragostei dumnezeieşti. Din depărtarea timpului, prorocul îl vede pe Fiul lui Dumnezeu întrupat, iar inima lui saltă de bucurie precum a ostenitului călător de noapte care vede în sfârşit zorii luminoşi revărsându-se la răsărit.

O, Stăpâne Doamne Duhule Sfinte, nu ne lipsi pe noi de harul Tău cel prea puternic şi sfânt, ci cu el ne curăţeşte pe noi de toată întinăciunea şi ne învredniceşte împărăţiei Domnului nostru Hristos, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

22 octombrie

Pomenirea Sfântului şi întocmai cu apostolii Averchie [episcopul Ierapolei, făcătorul de minuni]

În timpul domniei împăratului Antonin şi a fiului lui, Marc Aureliu, Sfântul Averchie a fost episcopul cetăţii Hierapolis din Frigia. Marea majoritate a populaţiei oraşului era păgână.

Sfântul Averchie îşi păstorea cu râvnă mica lui turmă cea risipită printre păgâni, suferea cu duhul văzând mulţimea păgânilor şi idolatrilor din cetate şi se ruga cu râvnă lui Dumnezeu ca să îi aducă pe toţi la lumina cunoştinţei.

În timpul unei serbări păgâneşti plină de strigăte şi de gălăgie, după obiceiul păgânilor, Sfântul Averchie s-a aprins cu duhul de dumnezeiască râvnă, a intrat în templul păgânesc şi a dărâmat la pământ idolii din el, sfărâmându-i. Pe când păgânii voiau să se repeadă ca să îl omoare, trei dintre ei, demonizaţi, urlând demonic şi făcând spume la gură, au căzut la pământ înaintea omului lui Dumnezeu, iar el i-a scos afară pe demoni din dânşii. Tinerii ca prin farmec s-au făcut liniştiţi şi sănătoşi. Aceasta a prefăcut ura păgânilor întru uimire înaintea făcătorului de minuni Hristos şi cinci sute dintre ei au crezut şi au dorit să primească Sfântul Botez. Încetul cu încetul toată cetatea Ierapole a crezut în Domnul Hristos şi s-a botezat.

Proconsulul provinciei, Publius, o avea pe mama lui oarbă. Averchie i-a redat femeii vederea cu rugăciunea, iar mama guvernatorului împreună cu mulţi alţii au crezut în Hristos.

La vârstă adâncă ajungând, Sfântul Averchie a fost chemat la Roma, unde a vindecat-o de nebunie pe fiica împăratului.

Domnul Iisus Hristos S-a arătat de mai multe ori robului Lui celui credincios.

Veneau la el oameni de aproape şi de departe ca să ia tămăduiri şi vindecări din bolile lor grele şi incurabile. Nu numai că diavolii se temeau de el, dar ei încă îl şi mai ajutau pe Sfântul lui Dumnezeu, la a Lui poruncă.

Călăuzit fiind de Domnul Hristos, Sfântul Averchie a propovăduit Evanghelia în Siria şi în Mesopotamia.

La vârsta celor mai adânci bătrâneţi ajungând, Sfântul Averchie s-a înfăţişat înaintea Domnului pe care mult L-a iubit în cetatea lui, Hierapolis, la sfârşitul veacului al doilea.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului nostru părinte Lot

El a fost un mare nevoitor egiptean şi contemporan al Sfinţilor Arsenie cel mare şi Agathon. El a dus viaţa tuturor nevoinţelor în mânăstirea lui, ce se afla lângă un lac, la cetatea Arsinoe. Acolo el a îndrumat pe mulţi dintre duhovniceştii lui fraţi la calea mântuirii.

Avva Iosif i-a fost lui sfătuitor şi prieten apropiat. A zis odată Avva Lot către Avva losif: "Avva, eu postesc cât de mult pot, mă ţin strâns de rugăciune, mă nevoiesc întru tăcere şi cugetări dumnezeieşti, iar cu înfrânarea mă păzesc de gândurile necurate. Ce altceva aş mai putea să fac?"

Atunci Avva Iosif s-a ridicat în picioare şi-a înălţat mâinile la rugăciune iar degetele lui au luminat ca nişte lumânări aprinse. După ce s-a rugat astfel, Avva Iosif a zis: «De voieşti, te poţi face cu totul lumină!"

Plăcându-I lui Dumnezeu şi aşezând pe mulţi pe calea mântuirii, Sfântul preacuviosul părintele nostru Lot s-a odihnit cu pace, în veacul al cincilea.

Pomenirea minunatei apărări a cetăţii Moscovei de lituanieni, cu ajutorul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

În timpul domniei cneazului Vasile Ivanovici, lituanienii au ocupat Moscova, ceea ce a făcut ca moscoviţii să cadă pradă deznădejdii. Atunci s-a arătat Sfântul Serghei de Radonej, episcopului Arsenie care fusese aruncat în închisoare şi i-a descoperit că Moscova se va elibera de lituanieni chiar a doua zi, prin intervenţia Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Cu adevărat, lituanienii au părăsit de-a valma Moscova chiar a doua zi, iar trupele ruseşti au reintrat în cetate. Tot poporul cetăţii a căzut înaintea icoanei prea curatei şi de Dumnezeu Născătoarei şi i-au mulţumit cu lacrimi de bucurie.

Cântare de laudă la Sfântul Averchie, cel întocmai cu apostolii

Sfântul Averchie pildă de smerenie este,
El este pilda frumoasă a râvnei dumnezeieşti.

El arzând cu duhul pe muţii idoli
La pământ i-a zdrobit,
Mergând cu bucurie chiar până la moarte.

Dar Domnul îl apără pe cel ce luptă pentru El,
Şi îl acoperă de rău cu Mâna Lui cea dreaptă.

Împotriva Sfântului şi oameni şi diavoli s-au pornit,
Dar au tăcut de ruşine înaintea puterii Sfintei Cruci.
Ceea ce sfântul dorea, Domnul împlinea,
El suferea cu duhul, dar bucura pe mulţi.

Sfântul Averchie stâlp de foc a fost,
Lumină şi luminător al vieţii oamenilor.
El pe Hristos a propovăduit la multe popoare,
L-a propovăduit împăraţilor, ca şi celor umili.
El pe Hristos L-a mărturisit înaintea lumii
Prin darul facerii de minuni.

El izvorât-a minuni precum o apă vie,
El potolit-a multora setea
cu Cuvântul de Viaţă făcător.

Cu învăţătura lui Hristos el a hrănit flămânzii,
Sfântul Averchie, omul milelor.

Icoană de smerenie, Sfântul Averchie
Odihnitu-s-a în Domnul la adânci bătrâneţi.
El s-a încununat cu tinereţe eternă-n Ceruri,
strălucind de lumină în al Raiului plai.

O, Sfinte minunate Părinte, rămâi şi cu noi!
Apără din cer turma cea de pe pământ.
Roagă pe Hristos Domnul
să ne-nconjure cu milostivire,
Ca Biserica sfântă întru tine să se laude
Până la sfârşit.

Cugetare

Pe cât de uimitoare este asprimea oamenilor sfinţi faţă de ei înşişi, pe atât de uimitoare este blândeţea şi bunătatea lor faţă de ceilalţi.

Sfântul Ilarion cel mare, neputându-şi plăti cu bani călătoria până în Sicilia, i-a oferit corăbierului drept plată exemplarul lui din Sfânta Scriptură, pe care îl copiase în tinereţe cu mâna lui.

Vindecându-1 pe un anume principe de un duh necurat, acesta a voit să îi plătească pentru vindecare zece litre de aur. Dar Sfântul nu a primit aurul, ci arătând către pâinea lui de orz a zis: «Cine se hrăneşte cu astfel de pâine dispreţuieşte aurul.» Nişte oameni 1-au rugat să se roage lui Dumnezeu pentru ploaie, iar alţii să-i mântuiască de ploaia prea multă şi de şerpi. Sfântul Ilarion a împlinit amândouă cererile cu rugăciunea.

Sfântul Averchie a lucrat odată astfel: văzând într-un loc oameni necăjiţi, plini de boli grele şi de lipsuri, el a înghenuncheat acolo şi s-a rugat lui Dumnezeu ca să le izvorască un izvor de apă caldă şi vindecătoare, lucru care s-a şi întâmplat în acel loc.

Vindecând-o de nebunie pe fiica împăratului, acesta i-a oferit aur, argint şi alte feluri multe de daruri, dar Sfântul Averchie a zis: «Cel ce socoteşte pâinea şi apa hrană împărătească nu are lipsă de bogăţii.»

Necăutând şi nevoind nimic pentru sine, Sfântul Averchie a cerut totuşi două lucruri împăratului, două binefaceri pentru turma lui din Ierapolis: să zidească nişte băi bune peste izvoarele vindecătoare de apă caldă pe care le scosese cu rugăciunea şi să trimită în fiecare an grâu îndestulător pentru toţi locuitorii cetăţii Ierapole. Împăratul a primit cererea Sfântului şi a împlinit-o apoi întocmai.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vindecare a lui Eneas [Enea] din Lydda [Lida] (Fapte 9):

- *La cum Enea zăcea paralizat de opt ani;*
- *La cum Sfântul apostol Petru 1-a vindecat pe el întru numele Domnului Iisus Hristos;*
- *La cum Enea s-a sculat cu desăvârşire sănătos din patul bolii lui.*

Predică despre frumuseţea lui Hristos, mai presus de orice frumuseţe

Împodobit eşti cu frumuseţea mai mult decât fiii oamenilor (Psalmul 44: 3).

Sfânta Scriptură nu atribuie nici o valoare deosebită frumuseţii fizice şi în general nici unui lucru din cele trecătoare. De aceea oricine citeşte Sfintele Scripturi trebuie să se înarmeze cu multă atenţie şi înţelepciune, spre a şti să vadă că aparenta laudă a frumuseţii fizice are în vedere de fapt frumuseţea sufletului şi a valorilor spirituale.

Fără îndoială, frumuseţea spirituală face ca să fie minunat de atrăgător şi cel mai puţin frumos chip, tot aşa cum urâţenia sufletească urâţeşte şi cel mai frumos chip.

Prorocul David, cel care revărsa cuvânt bun din inima lui (Psalmul 44: 1), spune împăratului lui, Domnul Iisus Hristos: împodobit eşti cu frumuseţea mai mult decât fiii oamenilor.

Domnul Şi-a făurit Lui-Şi trupul Său omenesc aşa cum a dorit. Dacă ar fi dorit să Se întrupeze pe pământ ca cel mai frumos dintre oameni, aşa ar fi şi făcut. Dar nimic din Sfintele Scripturi nu ne arată că El ar fi atras la El mulţimile prin frumuseţea Lui fizică izbitoare sau prin felul înfăţişării Lui. El însuşi a zis: trupul nu foloseşte la nimic (Ioan 6: 66).

Prin urmare, limpede este că prorocul David nu grăieşte aici de frumuseţea trupească a Mântuitorului, ci de dumnezeiasca Lui frumuseţe duhovnicească. Aceasta se vede din următoarele cuvinte ale psalmistului: ***revărsatu-s-a har de pe buzele Tale (Psalmul 44: 3).*** Aşadar, frumuseţea Fiului lui Dumnezeu nu stă în forma buzelor gurii Lui, ci în bogăţia harului care se revarsă de pe ele.

Despre Hristos grăişte şi prorocul Isaia: ***nu avea nici chip, nici frumuseţe, ca să ne uităm la El şi nici o înfăţişare, ca să ne fie drag. Dispreţuit era şi cel din urmă dintre oameni; om al durerilor şi cunoscător al suferinţei, unul înaintea căruia să-ţi acoperi faţa; dispreţuit şi nebăgat în seamă (Isaia 53: 2- 3).***

Putem vedea oare un acord între David şi Isaia? Cu adevărat, putem, cuvintele lor stau într-un acord desăvârşit. David grăieşte de frumuseţea interioară a lui Hristos, pe când Isaia grăieşte de umilirea şi batjocorirea Lui ca fiinţă umană exterioară. Isaia a zis că în El oamenii nu vor vedea nici chip de rege, nici de om bogat, ci vor vedea în El pe rob şi pe omul care este cunoscător al suferinţei.

O Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Tu eşti mai frumos decât toţi oamenii pământeşti şi îngerii cereşti! Slava Ta este nepieritoare iar frumuseţea Ta, fără de

sfârşit! O Stăpâne prea blânde, îndepărtează urâţenia sufletelor noastre celor desfigurate de păcat, rugămu-ne şi ne cucerim Ţie! Căci a Ta este toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

23 octombrie

Pomenirea Sfântului apostol Iacob, ruda Domnului

Iacov s-a numit ruda Domnului [fratele Domnului] deoarece a fost fiul dreptului Iosif, logodnicul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Când dreptul Iosif s-a apropiat de moarte, el şi-a împărţit averea între fiii lui şi a voit să lase o parte şi Stăpânului Hristos, fiul Preasfintei Fecioare, dar toţi fiii lui s-au opus, nesocotindu-L pe Hristos fratele
lor.

Dar acest Iacov L-a iubit atât de mult pe Domnul, încât a împărţit cu El partea lui. De aceea se numeşte el „fratele Domnului". Încă de la început Iacov I-a fost credincios Domnului Hristos.

Potrivit tradiţiei, el a călătorit în Egipt cu tatăl lui, Iosif, şi cu Fecioara Maria cu Pruncul, pe când Irod voia să omoare Pruncul, pe Regele Nou născut.

Mai târziu, de îndată ce a auzit de predicarea lui Hristos, Iacov şi-a făcut-o pe ea dreptar vieţii lui.

Sfânta Tradiţie spune despre el că nu a mâncat niciodată grăsime sau untdelemn, că a trăit toată viaţa lui doar cu pâine şi cu apă şi că a fost feciorelnic până la moarte. El adesea priveghea nopţile şi se ruga mult lui Dumnezeu.

Domnul 1-a numărat pe Iacob, ruda Lui, printre cei şaptezeci de apostoli.

După slăvita înviere, Domnul i S-a arătat lui în chip deosebit, aşa cum mărturiseşte Sfântul apostol Pavel (I Corinteni 15:7). El a fost episcopul Ierusalimului timp de treizeci de ani şi a păstorit cu râvnă Biserica lui Dumnezeu.

Călăuzit fiind de Domnul, Iacob a alcătuit prima slujbă a Sfintei Liturghii care, părându-li-se prea lungă creştinilor, a fost oarecum scurtată de către Sfinţii Vasile cel mare şi Ioan Gură de Aur.

Sfântul apostol Iacob a convertit mulţi iudei şi elini la credinţa creştină şi chiar necredincioşii iudeau rămâneau uimiţi de sfinţenia şi dreptatea vieţii lui, numindu-1 „Iacob cel drept".

Când mare arhiereu între iudei s-a făcut Anania, el împreună cu alţi iudei au hotărât să îl ucidă pe Iacob, din pricină că el îl propovăduia pe Hristos.

Odată, în timpul praznicului paştelui evreiesc, când mulţime de oameni se adunaseră la Ierusalim, bătrânii iudeilor 1-au silit pe Iacov să urce pe aripa Templului, de unde să grăiască împotriva lui Hristos.

Sfântul Iacob, ruda Domnului a urcat pe tâmpla Templului şi de acolo a grăit tare înaintea tuturor mulţimilor adunate că Hristos este adevăratul Mesia, Fiul lui Dumnezeu, că El cu adevărat a înviat şi S-a înălţat la Tatăl, în ceruri.

Preoţii iudeilor, plini de ură, 1-au împins pe Iacov, aruncându-1 de pe tâmpla Templului. El a căzut şi s-a rănit cumplit, dar a rămas viu. Atunci cineva a alergat şi 1-a lovit cu sălbăticie în cap cu un ciocan de fierar, omorându-1. Astfel a murit mucenicește acest mare şi slăvit apostol al lui Hristos, mergând să se sălăşluiască veşnic întru Cereasca împărăţie.

Sfântul Iacob a fost în vârstă de şaizeci şi şase de ani la ceasul muceniciei lui.

Pomenirea Sfântului Ignatie, patriarhul Constantinopolului

Acest Sfânt Ignatie a fost fiul împăratului bizantin Mihail Rangabe. El a urcat pe scaunul patriarhal în anul 846, în urma Sfântului Metodie.

Apoi, în anul 858, Sfântul Ignatie a fost depus din scaun şi trimis în surghiun, în locul său a fost sfinţit patriarh vestitul Fotie [cinstit de Biserică ca Sfânt, v. 6 februarie], secretarul particular al împăratului.

Dar când la tronul imperial a venit împăratul Vasile, macedoneanul, el 1-a reinstalat pe Sfântul Ignatie în scaunul patriarhal.

Sfântul Ignatie a păstorit Biserica lui Dumnezeu cu multă râvnă şi înţelepciune. El a ctitorit Mănăstirea Sfinţilor Arhangheli în care s-a şi odihnit în Domnul, în vârstă fiind de optzeci şi nouă de ani.

Pomenirea Sfântului Iacov din Borovichi

Nu se cunoaşte despre acest sfânt decât ceea ce însuşi a descoperit prin vedenie poporului din Borovichi, oraşul lui, după sfânta lui adormire.

Într-o zi din anul 1540, trupul lui a fost aflat plutind pe apele râului Meta şi adus la ţărm în apropiere de oraşul Borovichi.

La sfintele acelea moaşte s-au lucrat mulţime de minuni.

Cântare de laudă la Sfântul apostol Iacob, ruda Domnului

Sfântul Iacob, a Domnului rudă,
Cu frumuseţe şi dreptate împodobit,
Prin pilda vieţii lui învăţătura lui Hristos vesteşte,
Iar torturat fiind, el îngenunche blând -
Şi Domnului pentru ai lui duşmani se roagă.

În locul cel mai greu, la vremea cea mai cruntă,
El cu răbdare-a dus episcopalul jug.
El bine-a păstorit a Domnului turmă,
ca un păstor bun.

El pe Domnul slăvit-a cu fapta şi cuvântul;
El învăţat-a oamenii iubirea de Hristos.

El arătat-a credincioşilor calea rugăciunii:
„Omule trufaş, credinţa nu este de ajuns.
Credinţa fără fapte înseamnă paie goale.
Audă cine are urechi de auzit:
Credinţa fără fapte trup este, fără suflet.
Din una ca aceasta războaie ies, fără sfârşit,
Din patimile necurate ale trupului, adică.
Oamenii se războiesc pururi, linişte neavând,
Căci ale lor inimi rele sunt, vărsătoare de sânge.
Oricine întoarce un om de la păcat
Primeşte dar de la Domnul, veşnica viaţă. "

Iudeii l-au ucis pe Sfântul Iacob cel drept,
Dar mai curând s-au omorât pe ei înşişi, sărmanii,
Iară pe sfânt l-au prea slăvit.

O, Sfinte apostole Iacobe, prea minunate,
Ajută-ne nouă celor ce pe tine te cinstim!

Cugetare

De la Domnul vine harul, de la noi însă trebuie să vină nevoinţa. Prin urmare, nimeni să nu îndrăznească a cugeta că Sfinţii apostoli s-au bizuit exclusiv pe harul de Dumnezeu dăruit sau că din pricina acestui har viaţa lor a fost uşoară sau că marile lor lucrări misionare sau minuni le-au lucrat fără efort, doar în baza harului.

Oare nu zice Sfântul apostol Pavel: ***O' îmi chinuiesc trupul şi îl supun robiei; ca nu cumva, altora propovăduind, eu însumi să mă fac netrebnic (I Corinteni 9: 27)***?

Iar în alt loc, nu zice el că şi-a petrecut viaţa: ***În călătorii adeseori, în primejdii de nuri, în primejdii de la tâlhari, în primejdii de la neamul meu, în primejdii de la neamuri, în primejdii în cetăţi, în primejdii în pustie, în primejdii pe mare, în primejdii între fraţii cei mincinoşi; în osteneală şi în trudă, în privegheri adeseori, în foame şi în sete, în posturi de multe ori, în frig şi în lipsă de haine (II Corinteni 11: 26-27)*** ?

Sfântul Iacob s-a hrănit doar cu pâine şi cu apă şi nici cu acestea pe săturate. El dormea foarte puţin, petrecându-şi nopţile la rugăciune. El îngenunchea atât de mult la rugăciune, încât pielea genunchilor lui se îngroşase ca pielea unei cămile.

Acest frate al Domnului se ruga cu lacrimi şi cu suspinele inimii nu doar pentru Biserica pe care bine o păstorea, ci şi pentru lumea întreagă. Chiar atunci când iudeii i-au dat brânci de pe tâmpla Templului, iar el a căzut şi s-a zdrobit, acest Sfânt apostol nu şi-a uitat niciodată datoria lui faţă de Dumnezeu şi de neamul omenesc. Adunându-şi ultimile puteri, el s-a ridicat în genunchi şi înălţându-şi mâinile la cer, a rostit această rugăciune fierbinte către Dumnezeu, zicând: „Doamne, iartă-le lor păcatul acesta, căci nu ştiu ce fac."

Rugându-se astfel, un om ca o fiară a venit şi 1-a lovit în cap, iar alţi oameni ca nişte fiare 1-au omorât cu pietre, din toate părţile.

Văzând aceasta, unul din fiii lui Rechab a strigat: „Opriţi-vă! Nu ştiţi ce faceţi! Nu vedeţi că acest drept se roagă lui Dumnezeu pentru voi, iar voi îl ucideţi!?" Dar strigătul acesta nu i-a oprit pe asasinii cei învechiţi în omoruri de la uciderea omului lui Dumnezeu.

Astfel vedem că Sfinţii apostoli nu se bazau nicidecum doar pe harul Duhului Sfânt, ci ei făceau mai întâi şi tot timpul eforturi maxime pentru a se învrednici de el, a îl atrage asupra lor şi a îl păstra la ei mereu.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata înviere a Tabitei (Fapte 9):

- *La cum Tabitha zăcea pe pat, moartă;*
- *La cum Sfântul apostol Petru s-a rugat lui Dumnezeu pentru ea şi a zis: Tavita, scoală-te! (Fapte 9: 40).*
- *La cum Tavita şi-a deschis ochii şi văzând pe Petru, a şezut.*

Predică despre frumuseţea fiicei împăratului

Toată slava fiicei împăratului este înăuntru (Psalmul 44: 15).

Biserica lui Dumnezeu este fiica împăratului. Oricât de săracă şi de lipsită de farmec ar putea ea părea celor care o privesc cu ochiul trupesc, din afară, oricât de prigonită sau de umilită, ea este plină de strălucire regală şi de frumuseţea din-lăuntru.

Regele, Cel care este împodobit cu frumuseţea mai mult decât fiii oamenilor (Psalmul 44: 1), dăruieşte din frumuseţea Lui şi fiicei Lui regale.

Biserica lui Dumnezeu este ca un strai al lui Hristos; Hristos sălăşluieşte întru dân-sa. Nici o frumuseţe exterioară nu se poate compara cu frumuseţea cea dinăuntru, adică, cu frumuseţea lui Hristos.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu este fiica împăratului. ***Ea este îmbrăcată în haină aurită şi prea înfrumuseţată (Psalmul 44: 11).*** Această haină este virtutea sufletului ei. Că trebuie să înţelegem cuvântul „haină" ca „suflet" se vede din parabola nunţii fiului de împărat. Omul care nu este îmbrăcat în haină de nuntă este izgonit de la masa împăratului şi pedepsit cu moarte (cf. Matei 22: 11-13).

Adevărata credinţă în Dumnezeu a fost haina aurită şi prea înfrumuseţată a Prea-sfintei Fecioare. Fecioria, blândeţea, milostivirea, sfinţenia, evlavia, supunerea desăvârşită faţă de voia lui Dumnezeu şi toate celelalte virtuţi, au fost ca nişte alesături cusute cu fir scump pe această haină aurită. Cu toate acestea, frumuseţea ei adevărată a fost dinăuntru, de la Domnul Hristos care S-a ascuns în ea şi S-a născut din ea.

Sufletul fiecărui creştin credincios este ca o fiică a împăratului. Toată frumuseţea sufletului este în Hristos şi vine de la Hristos, care este în suflet. Sufletul lipsit de Hristos, Soarele Dreptăţii este întunecat şi trist, fără chip şi fără frumuseţe, precum şi lumea din care soarele trupesc ar dispărea desăvârşit.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Izvorul milostivirilor şi Chivernisitorul cel iubitor de oameni al vieţilor noastre, îmbracă-ne pe noi cu straiul virtuţii, ca să nu ne aflăm goi şi acoperiţi de ruşine în Ziua înfricoşată a Judecăţii. Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

24 octombrie

Pomenirea Sfântului mare Mucenic Aretas [Areta]

Acest sfânt mucenic a fost chinuit pentru credinţa lui în Hristos împreună cu alţi patru mii de creştini, preoţi, monahi, monahii, bărbaţi, femei şi copii.

Areta era eparhul cetăţii Nagran din sudul Arabiei, care era ţinutul Omirului. *(Vezi şi Sinaxarul din Minei, unde se spune: "Acesta a fost căpetenie a cetăţii Negran din Etiopia, pe vremea împărăţiei lui Iustin, în anii 442. Iar în Etiopia împărăţea Elezvoi prea credinciosul împărat şi în ţara emeriţilor împărăţea păgânul Dunaan, evreul; această ţară a omeriţilor în Sfânta Scriptură se numeşte Sava [Saba], iar de greci este numită Arabia fericită.")* El era în vârstă de nouăzeci şi cinci de ani când a luat mucenicia.

Dunaan, sălbaticul prigonitor al creştinilor, era pe atunci stăpânitorul Omirului. El era hotărât să extermine creştinismul din ţinuturile lui şi de aceea, înconjurând cetatea creştină a Nagranului, a trimis cuvânt cum că îi va ucide pe toţi dacă nu se vor lepăda de Hristos.

Cetăţenii au închis porţile şi au rezistat vreme îndelungată asediului lui Dunaan. Văzând aşa, acesta a făgăduit în mod pervers că nu va face nici un rău creştinilor din cetate, dacă mai marii ei vor deschide cetatea şi îi vor da tributul cuvenit. El s-a mai jurat şi că va părăsi cetatea imediat ce va încasa tributul. Creştinii 1-au crezut şi au deschis porţile. Atunci evreul călcător de cuvânt 1-a chemat de faţă pe foarte vârstnicul eparh Areta, împreună cu tot înaltul cler şi cei mai de vază cetăţeni ai cetăţii şi i-a decapitat pe toţi cu sabia, înaintea ochilor întregii cetăţi. Apoi a declanşat măcelul în întreaga cetate.

Aflând despre acestea, împăratul Iustin de la Constantinopol a suferit cumplit şi a trimis o scrisoare împăratului Etiopiei, Elesbaan [Elezvoi], cerându-i să pornească cu armată împotriva sperjurului Dunaan şi să pedepsească cum se cuvine călcarea jurământului şi vărsarea sângelui creştinesc. Împăratul Elezvoi a făcut întocmai: el a pornit cu o armată puternică împotriva mişelului Dunaan, 1-a învins desăvârşit, a trecut prin ascuţişul săbiei toată oştirea lui şi 1-a executat pe Dunaan.

Prin descoperire dumnezeiască a fost numit atunci guvernator al Omirului un anume bărbat evlavios pe nume Avramie şi tot prin descoperire dumnezeiască Sfântul Grigorie din Omir (pomenit la 19 decembrie) a fost sfinţit arhiepiscop al locului.

Creştinii au refăcut atunci Sfânta biserică închinată Sfintei Treimi pe care Dunaan o incendiase şi au mai zidit o Sfântă biserică şi în cinstea marelui mucenic Areta şi a multelor mii de martiri ucişi odată cu el în cetatea Nagranului.

Sfântul Areta şi cei împreună cu dânsul au fost încununaţi de Domnul cu cununile muceniciei la anul 523.

Pomenirea Sfântului Elesbaan [Elezvoi], regele Etiopiei

Arzând de râvna dragostei pentru Sfânta credinţă ortodoxă, acest drepcredincios rege a ridicat armată împotriva răului Dunaan, prigonitorul creştinilor din ţinutul Omirului.

La începutul bătăliei însă regele Elesbaan nu a avut mult spor şi mulţi dintre soldaţii lui au pierit în deşertul arid, încins de soare. El atunci a plâns cu amar înaintea lui Dumnezeu şi a făgăduit că va îmbrăca straiul monahal dacă Dumnezeu îi va dăuri lui să îl învingă pe drăcescul vrăjmaş al lui Dumnezeu, Dunaan.

Înfrângîndu-1 desăvârşit pe acesta şi trecându-1 cu toată armata lui prin ascuţişul săbiei, eegele Elesbaan s-a întors în Etiopia unde, părăsind cu desăvârşire curtea imperială, s-a închinoviat într-o mânăstire, unde a trăit în nevoinţe aspre ca un adevărat monah timp de cincisprezece ani întregi.

Dumnezeu 1-a dăruit cu harul facerii de minuni şi înainte şi după fericita lui adormire. El s-a săvârşit cu pace către Domnul la anul 555.

Prăznuirea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, "Bucuria celor necăjiţi"

Acesta este numele uneia dintre icoanele făcătoare de minuni ale Maicii Domnului, întru această zi se prăznuieşte minunata vindecare a Eufimiei, sora patriarhului Ioachim, care a avut loc la Moscova înaintea acestei sfinte icoane, la anul 1688.

Eufimia avea o rană cumplită la coastă pe care doctorii nu puteau nicicum să o vindece, de aceea ea s-a rugat cu lacrimi Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Apoi, ea a auzit un glas care i-a zis: ***"Eufimia, mergi la Biserica Schimbării la faţă a Fiului meu; acolo vei afla icoana "Bucuria celor necăjiţi". Roagă preotul să se roage pentru tine înaintea acestei icoane şi te vei vindeca."***

Eufimia a făcut întocmai şi a căpătat îndată minunată vindecare.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Areta de la Mânăstirea Peşterilor din Kiev

Acesta s-a săvârşit către Domnul la anul 1190. (Vezi Cugetarea dintru această zi.)

Cântare de laudă la icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, "Bucuria celor necăjiţi"

O, Preasfântă Maică a lui Hristos Dumnezeu,
Ceea ce eşti bucuria tuturor celor necăjiţi,
Milostiveşte-te spre noi, păcătoşii.

Tu de-a dreapta Domnului Hristos, Fiul tău, eşti,
A Celuia care şade în ceruri, pe Tronul Slavei.

Tu ale noastre dureri pe toate le vezi,
Şi Lui te rogi pururi pentru a noastră mântuire.

Tu eşti Apărătoarea şi Acoperitoarea noastră,
Carele ne scoţi pe noi din dureri şi din necazuri,
cu rugăciunea.

O, Preasfântă Fecioară, roagă-te pentru noi
Acum şi pururea,
Pentru mântuirea neamului omenesc!

Pe tine Dumnezeu mai presus decât Serafimii
Te-a înălţat!
O, grăbeşte şi ne ajută nouă,
Ceea ce eşti bucuria tuturor celor necăjiţi!

Pomenirea Sfintei muceniţe Sebastiana [Sevastiani]

Sinaxarul grecesc întru această zi face pomenire şi de Sfânta muceniţă Sebastiana [Sevastiani].

Ea a fost uceniţă a Sfântului apostol Pavel şi a luat mucenicia sub împăratul Domeţian, la anul 82 după Hristos. Ea a fost torturată mai întâi în cetatea Marchia-

nopolis, unde Sfântul apostol Pavel i s-a arătat ei şi i-a zis: "Bucură-te şi nu te întrista, căci de aici vei merge în patria ta, ca să mărturiseşti credinţa."

Cu adevărat, îndată după aceea judecătorul a trimis-o la Heracleea, locul naşterii ei, unde a fost torturată bestial şi la urmă decapitată.

Sfintele ei moaşte au fost cusute într-un sac în care s-au băgat greutăţi mari de plumb şi aruncate în mare. Dar îngerul lui Dumnezeu le-a scos din sac şi le-a dus la locul numit Rhaidestos [Risiston], unde Ammia, o femeie aristocrată, soţie de senator, le-a primit cu cinste şi le-a îngropat în giulgiuri şi aromate scumpe.

Sfintele moaşte ale muceniţei Sevastiani au fost izvorâtoare de mir şi făcătoare de minuni.

Cugetare

Mai mare este pedeapsa pentru păcatul comis de o persoană sfinţită, decât pentru acela comis de un laic, care este mai puţin luminat în tainele voii lui Dumnezeu decât un cleric.

Sfântul Areta a fost monah în Lavra Peşterilor din Kiev şi era foarte zgârcit. El nu dădea nimănui nimic din bunurile pe care le îngrămădea la chilia lui, nici măcar o copeică. Odată însă el s-a îmbolnăvit foarte rău şi a văzut, ca într-o vedenie, cum diavolii îi înşfacă sufletul din mâinile îngerilor şi cum zbiară ei cu diavolească satisfacţie: "Al nostru este, al nostru!" - aducând şi dovezile urâtei avariţii şi zgârceniii a monahului Areta.

Dar monahul Areta s-a însănătoşit din boala lui şi atunci şi-a schimbat radical viaţa. De atunci el a socotit ca pe nimic orice bun pământesc. Domnul cel Iubitor de oameni 1-a iertat pe el şi după a lui pocăinţă i-a dăruit harul Său.

Iată şi o altă istorie: În mânăstirea unde Sfântul rege Elesbaan s-a săvârşit către Domnul, se afla un monah cu viaţă foarte înrăutăţită. Acesta mergea des la tavernă, se îmbăta şi se desfrâna chiar cu femeile, într-o zi, pe când se întorcea de la tavernă, un şarpe uriaş s-a luat după el şi aproape era pe punctul să îl înşface.

Monahul îngrozit şi disperat a strigăt atunci: "Pleacă de la mine, întru "Numele Sfântului părinte Elesbaan!"

Pe dată balaurul a încremenit. Atunci monahul a auzit că un glas omenesc din şarpe: "Mie îngerul Domnului mi-a poruncit să te vânez şi să te omor, pentru marea necurăţie a vieţii tale. Căci tu I-ai făgăduit lui Dumnezeu slujire pe viaţă întru întreaga curăţie şi în loc de aceasta desfrânezi şi te întinezi cu totul pururi, mâniind Duhul lui Dumnezeu."

Monahul tremurând a făgăduit să nu mai desfrâneze niciodată, s-a întors la chilia lui şi cu adevărat nu a mai păcătuit niciodată, până la ultima suflare a lui. Astfel a certat Dumnezeu şi apoi a arătat milă, prin rugăciunile plăcutului Lui, Sfântul Ele-sbaan.

Luare aminte

Să luăm aminte la sutaşul Cornelie şi la minunata lui cercetare de către îngerul lui Dumnezeu (Fapte 10):

- *La cum deşi era plină zi Cornelie 1-a văzut pe îngerul Domnului care 1-a numit pe nume;*
- *La cum Cornelie s-a înfricoşat şi a întrebat Ce este, Doamne? (Fapte 10:4).*
- *La cum îngerul 1-a învăţat să trimită şi să cheme de la Ioppe pe apostolul Petru, care îi va grăi lui cuvântul mântuirii.*

Predică despre venirea strălucită a lui Dumnezeu

Dumnezeu strălucit va veni, Dumnezeul nostru şi nu va tăcea (Psalmul 49,3).

- *Chemarea de comandant militar esta alta decât chemarea de judecător. Comandantul militar poate să nu se arate de îndată înaintea duşmanilor lui, ci să le îngăduie mai întâi acestora să gândească despre el ce le place; căci scopul principal al comandantului militar nu este acela de a face vreo impresie asupra inamicului, ci de a-1 nimici.*
- *Judecătorul, dimpotrivă, trebuie să se arate de îndată înaintea celui pe care trebuie să îl judece.*
- *Iarăşi, chemarea de învăţător este şi ea diferită de chemarea de judecător. Căci scopul principal al învăţătorului este acela de a îi instrui şi educa pe învăţăceii lui. De aceea el se coboară adesea la nivelul lor şi le grăieşte pe limba lor, ca un prieten.*
- *Judecătorul, dimpotrivă, de la cap şi până la sfârşit este obligat să nu acţioneze altfel decât ferm, ca drept judecător.*

– *Şi vocaţia de medic este diferită de aceea de judecător. Ea este aceeaşi ca prima pomenită, dintre judecător şi comandantul militar.*

Fraţilor, Dumnezeu S-a arătat lumii în trup omenesc. El S-a arătat şi ca mare Comandant de oşti şi ca învăţător şi ca Doctor, nu însă şi ca Judecător. În primele cazuri, Dumnezeu a ales să rămână ascuns şi tăcut, a preferat să nu-şi arate pe faţă marile Lui demnităţi imperiale, ci mai curând şi-a lăsat vrăjmaşii, învăţăceii şi pacienţii să acţioneze cum vor faţă de El.

Cei înzestraţi cu minte sănătoasă îl recunosc în El pe Dumnezeu întrupat din dovezile de netăgăduit ale cuvintelor şi lucrărilor Lui, din iubirea Lui de oameni şi din modul ceresc al Naşterii Lui, al Răstignirii Lui, al Slăvitei învieri şi al înălţării Lui. Cu toate acestea, minţile celor întunecaţi de păcat şi de drăceştile patimi nu vor cunoaşte şi nici vor recunoaşte, că El este Dumnezeu.

Dar când El va veni ca aspru Judecător, atunci nimeni nu va mai cuteza să întrebe Eşti Tu Acela? Sau: Cine eşti Tu? Aceasta pentru că toţi vor şti, fără nici o umbră de îndoială, Cine este El. Îngerii vor suna din trâmbiţele lor înaintea Lui; Sfânta Lui Cruce va străluci puternic pe ceruri înaintea Venirii Lui: ***Foc înaintea Lui va merge şi va arde împrejur pe vrăjmaşii Lui (Psalmul 96 :3).***

Atunci, şi credincioşii şi necredincioşii, şi drepţii şi nedrepţii îl vor recunoaşte pe Judecătorul. Dar atunci se vor bucura de El doar aceia care L-au recunoscut şi în peştera Betleemului şi pe Crucea Golgotei. Cu adevărat se vor bucura! Căci ei vor recunoaşte în Judecătorul pe Acela pentru care ei înşişi au bătut război toată viaţa, batjocoriţi fiind şi ridiculizaţi de toţi pentru a lor credinţă în El! Vor recunoaşte în Judecătorul pe Acela de la care au învăţat toate, pe Acela care i-a vindecat pe ei în toate durerile, bolile şi nenorocirile lor!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase cela ce eşti Stăpânul Slavei, miluieşte-ne şi ne îndreptează pe noi la ceasul Sfintei şi înfricoşatei celei de a doua venirii Tale, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

25 octombrie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Marcian şi Martirie [notarii]

Aceşti sfinţi ai lui Dumnezeu au fost clerici ai arhiereului Pavel, patriarhul Constantinopolului, în timpul domniei împăratului Constanţiu.

La moartea marelui Constantin a început să se manifeste din nou, mai pe faţă şi mai sălbatic, erezia ariană, care în timpul marelui împărat Constantin fusese încătuşată, însuşi împăratul Constanţiu, fiul marelui Constantin, era aplecat către erezia aceasta.

La curtea imperială se aflau doi demnitari foarte influenţi, Eusebius şi Filip, ambii înfocaţi arieni. La intrigile lor, patriarhul Pavel a fost depus din scaunul patriarhal şi surghiunit în Armenia, unde a murit la scurt timp, sugrumat de arieni.

După uciderea patriarhului Pavel, Macedonie, bărbat lipsit de orice onoare, a luat cu samavolnicie tronul patriarhal.

Două cumplite războaie a avut de bătut atunci Ortodoxia: unul împotriva păgânilor, celălalt împotriva ereticilor.

Sfinţii Marcian şi Martirie au mijlocit din toate puterile lor şi au luptat până la moarte mucenicească, pentru Ortodoxie. Marcian a fost citeţ, iar Martirie a fost ipodiacon în marea Aghia Sofia din Constantinopol. Ei au fost notarii [secretarii] patriarhului Pavel, cel ce luase moarte mucenicească în Armenia.

La început arienii au încercat să îi cumpere, dar fiind întâmpinaţi cu dispreţ şi scârbă, ereticii au obţinut uciderea lor.

Fiind duşi la locul execuţiei *("...la poarta Constantinopolului, ce se numea Milandisia, la locul Devterului...", unde Sfinţii au şi fost îngropaţi. - Vezi Sinaxarul sfinţilor din Mineiul pe Octombrie (Bucureşti: Ed. Inst. Bibi. şi de Misiune al B.O.R., 2004).*, ei şi-au ridicat mâinile la cer şi s-au rugat lui Dumnezeu, mulţumindu-I Lui pentru sfârşitul mucenicesc al vieţii lor: "Doamne, ne bucurăm şi îţi mulţumim Ţie pentru moartea prin care ne chemi din această viaţă pământească. învredniceşte-ne pe noi de veşnica Ta împărăţie, căci Tu eşti mântuirea noastră şi viaţa, Amin!" Ei au fost decapitaţi la anul 355.

După o oarecare vreme, Sfântul Ioan Gură de Aur a înălţat o Sfântă biserică purtând hramul lor deasupra sfintelor lor moaşte făcătoare de minuni.

Pomenirea Sfântului mucenic Anastasie

Acesta a fost un mare râvnitor al Ortodoxiei, iar de meserie a fost postăvar, în timpul prigoanelor împotriva creştinilor declanşate de Diocleţian, acest dumnezeiesc bărbat a venit înaintea judecătorului ce se afla în cetatea Solin, din Dalmaţia şi a mărturisit tare înaintea tuturor credinţa lui în Hristos.

El a fost pentru aceasta torturat bestial şi ucis, iar trupul lui aruncat în mare.

Dar o femeie evlavioasă a aflat sfinte moaştele lui şi le-a îngropat cu cinste. *(«...într-o casă de rugăciune ce-şi făcuse. Iar cu aşezarea lor s-au făcut multe tămăduiri şi se fac până astăzi întru mărirea iubitorului de oameni Dumnezeului nostru, Amin.» - v. Sinaxarul Sfântului din Minei.)*

Pomenirea Sfintei Tavita, cea înviată de Sfântul apostol Petru

Sfânta Tavita (al cărei nume în tălmăcire însemnează "gazelă", "căprioară") a fost uceniţa Sfinţilor apostoli şi a locuit în cetatea Iope. Ea era plină de fapte bune şi de milosteniile pe care le făcea (Fapte 9: 36). Pe neaşteptate însă ea s-a îmbolnăvit şi a murit.

Sfântul apostol Petru se afla atunci în cetatea Lydda şi acolo au trimis după el ucenicii lui îndureraţi, rugându-1 cu lacrimi să vină la Iope şi să îi mângâie pe părinţii şi rudeniile Tavitei, care erau zdrobite de durere.

Sosind la Iope, marele apostol al lui Hristos a cerut tuturor să iasă din încăperea în care se afla trupul neînsufleţit al Tavitei şi a îngenuncheat la rugăciune înaintea lui Dumnezeu. Apoi, întorcându-se care trup, a zis: Tavita, scoală-te! (Fapte 9: 40), iar ea şi-a deschis ochii şi văzând pe Petru, a şezut (Fapte 9: 40).

Făcându-se cunoscută fapta aceasta în întreaga cetate a Iopei, mulţi au crezut în Domnul şi Mântuitorul Iisus Hristos.

Cântare de laudă la Sfânta Tavita

Tavita a murit nu pentru c-ar fi trebuit să moară,
Ci pentru ca lumea să vadă învierea ei.

Lângă al ei pat apostolul Petru cu umilinţă
Genunchii şi-a plecat,
Rugându-s e fierbinte înaintea lui Dumnezeu.

El apoi sufletul copilei în
trupul ei l-a întors,
Şi astfel făcând, a convertit pe mulţi.

O minunată minune, lumii străină!
În Numele lui Hristos moartea s-a călcat!
Moartea s-a călcat, iar viaţa biruieşte,
Tânăra Tavita se bucură de ea.

Dar decât a ei viaţă ea mai mult preţuieşte
Că învierea ei popor mult din necredinţă a scos.
Ea înviat-a cu trupul în ochii tuturor!
Văzând aceasta păgânii,
Cu sufletul au înviat şi ei!

O, Sfinte slăvite Petre,
Apostole al lui Hristos,
Roagă-te Lui pentru noi!
Învie şi-ale noastre suflete de noroi înecate,
Tu, carele pe Tavita ai înviat din morţii.

Cugetare

Printre multele tainice vestiri ce le vin din lumea de dincolo, Sfinţii simt şi cu trupul uneori tainica bunămireasmă ce vine de la îngerii lui Dumnezeu, dar şi insuportabila duhoare, cea emanată de diavoli.

Atunci când oamenilor sfinţi li se înfăţişează în vedenie sau aievea îngeri sau sfinţi, locul se pătrunde de o bunămireasmă dulce şi de viaţă făcătoare; pe când atunci când ei sunt asaltaţi de războiul cel drăcesc, duhoare grea şi insuportabiă invadează locul.

Sfinţii puteau să distingă care patimă îl stăpâneşte pe om, după felul mirosului pe care îl răspândea acesta.

Astfel, Sfântul Eftimie cel mare a recunoscut duhoarea patimii desfrânării pe care o împrăştia monahul Emilian de la Lavra Sfântului Teoctist. Mergând într-o dimineaţă la slujba utreniei şi trecând pe lângă chilia monahului Emilian, Sfântul Eftimie a fost izbit de reaua duhoare a dracului curviei ce ieşea din acea chilie.

Monahul Emilian, deşi nu comisese [încă] păcatul desfrâului şi cu trupul, era cu totul robul gândurilor celor de desfrânare aduse de diavolul, gânduri a căror duhoare grea Sfântul Eftimie o simţea de departe.

Puterea acestei percepţii s-a manifestat încă şi mai minunat la Sfântul Ilarion cel mare.

Un anume om bolind de respingătoarea patimă a zgârceniei a trimis la marele Ilarion un coşuleţ cu legume din grădina lui.

Punându-i-se în faţă legumele, Sfântul Ilarion cel mare a exclamat: "O, luaţi acestea de aici! Nesuferit îmi este mie mirosul lor! Au nu simţiţi ieşind din ele urâta putoare a patimii zgârceniei?!"

La auzul acestor cuvinte fraţii au rămas uimiţi. Spre a le arăta adevărul, Sfântul Ilarion le-a cerut atunci să ducă legumele acelea la ieslea boilor şi să vadă dacă boii le vor mânca. Cu adevărat, animalele le-au adulmecat uşor, apoi şi-au întors capetele cu dezgust.

Luare aminte

Să luăm aminte la tainica descoperire a lui Dumnezeu către Sfântul apostol Petru (Fapte 11):

- *La cum Sfântul Petru a văzut cerurile deschizându-se şi ceva ca o faţă mare de pânză, legată în patru colţuri, lăsându-se în jos din cer, pe care se aflau felurime de dobitoace, din cele cu patru picioare, fiare, târâtoare şi păsări;*
- *La cum el a auzit şi un glas care i-a zis: Sculându-te, Petre, junghie şi mănâncă;*
- *La cum Sfântului Petru vedenia aceasta i-a fost de învăţătură, anume că el trebuie să predice Evanghelia şi la păgâni.*

Predică despre fugirea din lume şi sălăşluirea în pustie

Iată, m-aş îndepărta fugind şi m-aş sălăşlui în pustie (Psalmul 54: 7).

Fraţilor, de cine vrea să fugă prorocul în pustie? El vrea să fugă dinaintea duşmanilor celor văzuţi, dinaintea patimilor şi dinaintea slavei deşarte.

Dar de ce voieşte el să fugă şi să se sălăşluiască tocmai în pustie? El doreşte aceasta pentru că ştie că aceasta este calea biruinţei asupra răilor duşmani, asupra patimilor şi asupra slavei deşarte a lumii acesteia.

Puţini dintre oameni doresc pustia: tocmai de aceea a dorit prorocul să se sălăşluiască acolo. Oamenii în general se luptă să locuiască în mările oraşe, ei se luptă pentru proprietăţi bogate şi pământuri mănoase, pentru putere şi pentru bani, nicidecum pentru arida pustie, în marile metropole duşmanii cei lăuntrici ai omului, adică patimile şi variile vanităţi, devin mereu mai agresivi, căci au la tot pasul ocazie şi stimul pentru aceasta. Pe când în pustie aceşti duşmani flămânzesc şi pier.

Mai înainte de a grăi de fuga şi sălăşluirea în pustie, prorocul a zis: ***Inima mea s-a tulburat întru mine şi frica morţii a căzut peste mine (Psalmul 54: 4).*** Iată motivul pentru care a voit el să fugă la pustie.

Omul trebuie să-şi pregătească din timp sufletul pentru despărţirea de trupul acesta, pentru întâlnirea cu Dumnezeu. Cei mai mari potentaţi ai acestei lumi nu vor scăpa de moarte, nici de înfăţişarea înaintea înfricoşatei Judecăţi. Traiul în lux, bogăţie şi permanentă distracţie, face omul somnolent, somnolenţă indusă de beţia perpetuă a bunului trai dus în lumea aceasta, însă în chiar mijlocul acestui trai deşănţat pe om se întâmplă ca să îl adie gândul morţii, care îl trezeşte brusc.

Vai, trebuie să mor! Să părăsesc lumea aceasta! Va trebui să stau înaintea lui Dumnezeu şi a sfinţilor Lui îngeri. Unde este sufletul meu? Unde faptele mele? Cu ce părăsesc eu lumea aceasta şi cu ce voi intra în cealaltă? Mii şi mii de oameni care au fost treziţi la realitate de gândul acesta au lepădat tot şi au fugit la pustie, unde zi şi noapte au plâns pentru nebunia şi păcatele lor, curăţindu-şi sufletele şi inima cu rugăciunea, postul şi privegherea, cu nevoinţele şi cu toate mijloacele prin care omul omoară frica morţii, făcându-se apropiat şi fiu al lui Dumnezeu după har.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti învăţătorul sufletelor noastre, înţelepciunea şi blândeţea, şi carele însuţi pe pământ din vreme în vreme, întru pustie, de lume Te-ai ascuns! Ajută-ne nouă să ne adunăm puterile sufletului şi să ne pregătim a intra cu vrednicie şi cu sfinţenie întru atotslăvita Ta împărăţie, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

26 octombrie

Pomenirea Sfântului mare mucenic Dimitrie, izvorâtorul de mir

Acest mare făcător de minuni şi slăvit sfânt s-a născut la Tesalonic, din părinţi nobili, credincioşi şi foarte bogaţi. Dimitrie a fost singurul lor copil, pe care 1-au primit în dar de la Dumnezeu în urma rugăciunii făcute cu lacrimi. Fiind singurul fiu al unor astfel de părinţi, Dimitrie a fost crescut şi educat în felul cel mai înalt şi ales.

Tatăl lui Dimitrie a fost comandantul militar al cetăţii Tesalonicului. Murind el, împăratul Maximian 1-a numit în loc pe fiul lui, Dimitrie. Numindu-1, prigonitorul creştinilor Maximian i-a trasat tânărului Dimitrie şi sarcina de a îi extermina pe creştinii din Tesalonic.

Dar Dimitrie nu numai că nu a executat această comandă a împăratului, ci chiar L-a propovăduit pe Hristos înaintea tuturor, pe faţă, în toată cetatea Tesalonicului.

Auzind acestea, împăratul s-a umplut de ură faţă de Dimitrie. Astfel, pe când se întorcea de la o bătălie contra sarmaţilor, Maximian s-a oprit la Tesalonic, spre a investiga personal situaţia, împăratul 1-a convocat pe Dimitrie înaintea sa şi 1-a chestionat cu privire la credinţa lui.

Dimitrie a recunoscut şi a mărturisit fără teamă credinţa lui în Hristos, şi a arătat totodată cât de falsă şi superstiţioasă este idolatria împăratului. Maximian 1-a aruncat pe Dimitrie în închisoare.

Ştiind ce îl aşteaptă de acum înainte, Dimtrie 1-a însărcinat pe servitorul lui, Lup, cu împărţirea la săraci a tuturor averilor lui, el însuşi pregătindu-se trup şi suflet cu bucurie pentru moartea martirică care îl aştepta.

Pe când zăcea în temniţă, un înger al Domnului a venit la el şi i-a zis: „Pace ţie, O, pătimitorule al lui Hristos! Fii viteaz şi puternic!"

După mai multe zile, împăratul a trimis soldaţi la Dimitrie, cu porunca de a îl lichida acolo, pe loc. Soldaţii 1-au aflat pe sfântul lui Dumnezeu la rugăciune, şi 1-au străpuns cu lăncii.

Creştinii au luat în taină trupul lui şi l-au îngropat cu cinste. Din trupul sfântului a început să izvorască mir tămăduitor şi binemiresmat. La scurtă vreme după aceea, deasupra sfintelor lui moaşte s-a zidit o mică biserică.

***

Un nobil din Iliria pe nume Leontie suferea de o boală grea şi de nevindecat. Înarmându-se cu rugăciunea, el a grăbit la moaştele Sfântului Dimitrie, aflându-şi acolo desăvârşita şi miraculoasa vindecare.

Cu inima revărsîndu-i-se de bucurie, nobilul Leontie a înălţat o biserică mult mai mare şi mai slăvită pe locul mormântului cu sfintele moaşte. Acestui nobil Sfântul Dimitrie i s-a arătat în două rânduri.

Împăratul Iustinian a dorit să aducă moaştele sfântului de la Tesalonic la Constantinopol, dar pe când lucrătorii se pregăteau să împlinească porunca, din sfântul mormânt au izbucnit fulgere şi s-a auzit un glas înfricoşat care a zis: „Opriţi-vă şi nu atingeţi!" Astfel sfintele moaşte făcătoare de minuni ale Sfântului mare mucenic Dimitrie au rămas pentru totdeauna la Tesalonic.

Ca apărător al cetăţii Tesalonicului, Sfântul Dimitrie s-a arătat aievea de multe ori, şi de multe ori a izbăvit cetatea de urgii. Minunile lui sunt nenumărate.

Ruşii îl socotesc pe sfânt şi protector al Siberiei, care a fost cucerită şi anexată la Rusia în ziua muceniciei lui, 26 octombrie 1581.

Pomenirea Sfântului prea cuvios mucenic Ioasaf.

Sfântul Ioasaf a fost ucenicul Sfântului Nifon, patriarhul Constantinopolului şi s-a nevoit întru călugărie aspră la Sfântul Munte Athos.

El atât de mult L-a iubit pe Hristos încât toate nevoinţele lui i se păreau ca un nimic şi pentru aceasta el a dorit cu sete sângeroasă mucenicie.

El a mers atunci la Constantinopol, unde a mărturisit pe faţă înaintea turcilor credinţa lui în Sfânta Treime şi în Fiul lui Dumnezeu, Domnul.

Umplându-se de ură, turcii l-au omorât prin tăierea capului, în douăzeci şi şase de zile ale lunii octombrie, din anul 1536.

Pomenirea marelui cutremur ce a fost întru această zi la Constantinopol

La anul 740, în timpul domniei împăratului Leon, isaurul Constantinopolul a fost zguduit de un cutremur foarte lung şi înfricoşat.

Poporul a socotit că aceasta este pedeapsa lui Dumnezeu pentru păcatele lor şi s-a rugat cu lacrimi la icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu [din Vlaherne] şi la Sfântul Dimitrie, până când prin mila lui Dumnezeu, a încetat cumplitul cutremur.

Cântare de laudă la Simţul mare mucenic Dimitrie, izvorâtorul de mir

Tesalonicul tot
pe sfântul său slăveşte,
Pe marele Dimitrie,
al lui Hristos rob,
Pe Dimitrie arhistrategul,
al lui Dumnezeu robul,
Al Ziditorului a toate,
Ce lumea a făcut.

Sfântul Pavel rourat-a Tesalonicul cu lacrimi,
Iar marele Dimitrie cu sângele lui:
Marele Dimitrie arhistrateg este,
Robul lui Dumnezeu,
Al lumii Făcător.

Apostoleştile lacrimi şi martiricul sânge Tesalonicului
slavă, mântuire şi laudă sunt.
Martirul, Dimitrie este,
arhistrategul cel mare,
Robul lui Dumnezeu
Ce lumea a făcut.
Să-l prea slăvim şi noi pe oşteanul lui Hristos,
Pe izvorâtorul de mir,
neînfricat mucenicul!
El marele arhistrateg Dimitrie este,
Robul lui Dumenezeu
Ce lumea a făcut!

Cugetare

Iată una din minunile Sfântului mare mucenic Dimitrie, tesaloniceanul: el comandant militar a fost al Tesalonicului şi în timpul vieţii, dar şi după moartea lui.

Poporul Tesalonicul a simţit mereu prezenţa Sfântului în mijlocul lor, mai ales la vremuri de grea cumpănă. Sfântul Dimitrie apără cetatea Tesalonicului, îndepărtează de la ea nenorocirile, respinge invadatorii şi ajută tuturor celor care cheamă în ajutor numele lui.

Odată barbarii au atacat Tesalonicul, fără ca să îl poată însă cuceri, înfuriaţi, ei au trecut atunci teritoriul din afara cetăţii prin ascuţişul săbiei, răpind dintr-un sat şi ducând cu ei două fecioare foarte frumoase, pe care le-au dus în dar stăpânului lor. Aceste tinere erau măiestre în arta broderiei. Văzând lucrările lor minunate, stăpânul lor le-a dat următoarea poruncă: „Aud că în ţinutul vostru există un zeu pe nume Dimitrie, care face mari minuni. Poftesc să faceţi chipul lui cu acul, pe această pânză."

Fecioarele au zis păgânului că marele Dimitrie nu este zeu, ci rob al Adevăratului Dumnezeu celui Viu, Stăpânul Hristos, Dumnezeul creştinilor.

Ele mai întâi au refuzat să coase chipul sfântului pe pânza. Dar sub ameninţare cu moartea aflându-se, ele au împlinit cu măiestrie lucrarea, săvârşind-o chiar înainte de marele praznic al Sfântului.

Privind cu lacrimi la chipul sfântului de ele închipuit, la ceasul de seară dinaintea sărbătorii, ele au plâns cu amar văzând că trebuie să petreacă luminatul praznic creştinesc în obida sclaviei la păgâni.

Ele amândouă au căzut cu faţa la pământ înaintea sfântului, rugându-se lui ca să li se ierte lor păcatul de a fi închipuit sfânt chipul lui în folosul unui păgân.

Atunci Sfântul însuşi a venit la ele şi luându-le de mână, le-au dus chiar în cetatea Tesalonicului, aşa precum odinioară într-o clipeală de ochi îngerul Domnului 1-a dus pe prorocul Avacum.

La Tesalonic fecioarele s-au aflat aşezate deodată în chiar Biserica Sfântului Dimitrie. Se slujea chiar atunci slujba de toată noaptea în cinstea sfântului şi biserica era plină de popor. Văzând aceştia neaşteptata apariţie a fecioarelor [pe

care le ştiau răpite] şi cui se datorează ea, ei cu toţii L-au prea slăvit pe Dumnezeu şi pe al Lui Sfânt, Dimitrie, marele arhistrateg şi mucenic.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata izbăvire din temniţă a Sfântului apostol Petru (Fapte 12):

- *La cum Sfântul Petru, legat în lanţuri grele, aţipise de osteneală, zăcând în temniţa lui;*
- *La cum credincioşii din afară se rugau cu lacrimi lui Dumnezeu pentru el;*
- *La cum un înger de lumină s-a pogorât în temniţă, a rupt lanţurile lui Petru şi cerându-i să se încingă, să-şi îmbrace sandalele şi haina şi să vină după el, 1-a scos afară din temniţă.*

Predică despre inima cea gata pentru Domnul

Gata este inima mea, Dumnezeule, gata este inima mea! (Psalmul 56: 10).

Fraţilor, fericit cel care în stare este să grăiască Domnului din inimă cuvintele acestea! Fericit cela ce are inima pururea gata să urmeze voii lui Dumnezeu. Şi aceasta înseamnă că gata este inima lui: că el urmează cu bucurie voia lui Dumnezeu şi nu se încurcă în cugete şi pofte ale inimii.

Mai întâi regele David cel care mai pe urmă s-a pocăit s-a încurcat în poftele şi cugetele inimii lui, făcându-se asemenea unei corăbii fără corăbier în mijlocul furtunii. Dar când a văzut că furtuna este gata să-1 trimită la fund, el s-a întors cu faţa către Dumnezeu, a plâns cu lacrimi de pocăinţă adâncă şi a îndreptat cârma corăbiei vieţii lui cu totul către El.

Gata este inima mea, Doamne, gata este inima mea!, a strigat el, din prea plinul păcii redobândite a sufletului lui. Căci el ştia că şi-a încredinţat corabia sufletului lui în mâinile iscusitului Corăbier. Furtuna a continuat, iar vânturile nu au încetat să sufle groază, însă în inima lui frica deja nu s-a mai aflat: el a ştiut că nimic nu mai poate răsturna corabia lui, că ea îl va duce cu siguranţă la liman.

- ✓ *Inima care este gata este inima curăţită de patima îngâmfării, inima smerită înaintea puterii maiestuoase şi înţelepciunii lui Dumnezeu.*
- ✓ *Inima gata este inima golită de deşertăciunile poftelor şi închipuirilor lumeşti, dar plină de dorul după Dumnezeu şi de dragoste faţă de El.*

- ✓ *Inima gata este inima vindecată de nelinişti, griji şi spaime, inima care se umple de linişte şi de curaj la gândul prezenţei harului lui Dumnezeu, pe Care nu vrea să-L întristeze în ea.*

Cânta-voi şi Te voi lăuda întru slava mea (Psalmul 56: 10) zice în continuare Psalmistul. Aceasta arată că inima lui este cu adevărat gata, căci el nu se mândreşte cu slava lui imperială de rege pământesc, ci o atribuie pe aceasta lui Dumnezeu.

El se smereşte pe sine şi se socoteşte nimic înaintea lui Dumnezeu, căci acum singura lui bucurie ca rege este aceea de a îl slăvi şi prea mări pururea pe Dumnezeu. Slava lui personală tocmai că îl determină să îl slăvească şi mai mult pe Domnul Dumnezeu, Stăpânul Slavei.

O, fraţilor, să ne străduim şi noi să avem inimile noastre pururea gata înaintea lui Dumnezeu! Să le avem pururea gata spre a auzi cuvântul Lui, spre a urma pururea voii Lui, spre a îl slăvi pururea pe El, Domnul Dumnezeul nostru cel Viu!

O, Stăpâne Doamne Făcătorul nostru Cel fără de moarte, ajută-ne nouă gata să avem inimile noastre, ca să se facă vase curate ale harului Tău Celui de viaţă făcător, Căci noi Ţie îţi aducem închinare şi cinstire în veci. Amin.

27 octombrie

Pomenirea Sfântului mucenic Nestor

La vremea martiriului Sfântului Dimitrie, izvorâtorul de mir se afla la Tesalonic un tânăr pe nume Nestor, care învăţa cu cuvântul, cu gândul şi cu fapta credinţa creştină de la Sfântul Dimitrie, cel ce zăcea întemniţat.

A fost atunci o perioadă în care împăratul Maximian organiza pentru distracţia mulţimilor obişnuitele festivităţi şi jocuri păgâneşti, cel mai adesea sângeroase. Plăcerea cea mare a împăratului erau luptele în care îl avea favorit pe vandalul Lyaeus [Lie], un ins de o forţă uriaşă, având statura lui Goliat cel din vechime. Fiind gladiator al împăratului, Lyaeus provoca în fiecare zi câte un adversar, pe care îl ucidea în luptă corp la corp, spre plăcerea sângeroasă a împăratului, sălbaticul şi idolatrul Maximian.

Acesta a pus chiar să se construiască un teatru de bătaie ca o estradă înălţată pe patru stâlpi, asemenea locului podit pe care se treieră grâul. Sub această estradă înaltă erau aşezate cu vârful în sus lăncii, suliţe şi săbii, învingându-şi adversarul în luptă corp la corp, Lyaeus îl apuca şi îl arunca în jos, în pădurea de săbii, împăratul înconjurat de curtea lui păgânească izbucneau în urlete admirative de îndată ce nenorocita victimă cădea şi murea lent, în convulsii chinuitoare, din care nu avea cum să scape.

Mulţi dintre aceşti nenorociţi nevinovaţi erau creştini, căci atunci când nimeni nu se oferea să lupte cu Lie, păgânul Maximian scotea din închisoare dintre condamnaţii creştini şi îi obliga să lupte cu Lie.

Îndârjindu-se cu duhul la vederea acestei distracţii drăceşti a împăratului, tânărul Nestor a hotărât să iasă în faţă şi să-1 ucidă în luptă pe gigantul Lyaeus. El mai întâi însă s-a dus la temniţa Sfântului Dimitrie şi i-a mărturisit gândul lui, rugându-se lui Dumnezeu să obţină sfânta lui binecuvântare.

Sfântul Dimitrie cel văzător cu duhul 1-a binecuvântat cu putere multă, însemnându-1 cu semnul Sfintei Cruci pe frunte şi pe piept şi prorocindu-i şi mucenicească pătimire: „Şi pe Lie vei birui şi pentru Hristos cunună mucenicească vei lua."

Astfel împuternicit, tânărul Nestor a ieşit la luptă cu Lie. Atunci Maximian era înconjurat de mulţime de păgâni din necurata lui curte şi mulţime de popor s-a

strâns la arenă. Mulţi din popor încercau să-1 înduplece pe tânăr să nu se arunce la acest fel de cumplită moarte.

Dar Nestor, însemnându-se cu semnul Sfintei cruci, a strigat: „Doamne Dumnezeule al lui Dimitrie, ajută-mi mie!" Urcând în arenă, viteazul Nestor 1-a doborât cu adevărat pe gigant şi 1-a aruncat minunat în desişul de lăncii ascuţite. Păgânul şi datorită masivităţii lui, a pierit curând, de moarte rea şi răsunătoare.

Atunci poporul dezlănţuit a strigat: „Mare este Dumnezeul lui Dimitrie!" împăratul, văzându-se acoperit de ruşine înaintea mulţimilor şi regretând plin de ură moartea scumpului lui Lie, a poruncit decapitarea pe dată a tânărului Nestor, precum şi străpungerea cu lăncii a Sfântului Dimitrie, în închisoare.

Astfel şi-a sfârşit viaţa tânărul şi viteazul mucenic Nestor, încununându-se de către Domnul cu cununa vieţii şi strămutându-se cu bucurie la locaşurile gătite lui în Împărăţia Cerurilor.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Nestor, cronicarul

Acest sfânt a intrat ca monah în Mânăstirea Peşterilor din Kiev pe când a fost în vârstă de şaptesprezece ani. Pe atunci stareţ al mânăstirii era încă slăvitul Sfânt Teodosie.

Acest prea cuvios Nestor este cel care a însemnat prima istorie a poporului rus, în care a descris cu grijă şi faptele nevoinţelor duhovniceşti ale sfinţilor.

El a fost un bărbat minunat de smerit şi de blând. În cronica lui el adesea se descrie pe sine ca fiind o persoană grosolană şi comună, nevrednică, ignorantă şi plină de toată răutatea. Dar Dumnezeu cel care cunoaşte inimile oamenilor 1-a prea slăvit pe acest minunat sfânt al Său.

Sfântul prea cuvios Nestor, cronicarul s-a săvârşit cu pace în douăzeci şi şapte de zile ale lunii octombrie din anul 1114, iar sfintele lui moaşte s-au arătat făcătoare de multe minuni.

Pomenirea Sfântului Andrei, cneazul Smolenskului

Din dragoste faţă de Hristos acest Andrei a lepădat toată slava cea lumească, toată deşertăciunea cea goală a lumii şi s-a ascuns, necunoscut de nimeni, într-o mânăstire, unde a fost paracliser timp de treizeci de ani.

El s-a săvârşit cu pace către Domnul la anul 1390.

În anul 1540 s-au descoperit sfintele lui moaşte nestricate şi făcătoare de minuni.

Pomenirea Sfintei Procla Claudia, soţia lui Pilat din Pont

Întru această zi Sinaxarul grecesc mai face pomenire şi de Sfânta Procla Claudia, soţia lui Pilat din Pont, cea căreia i S-a arătat Domnul în vis, pe când era judecat de necredincioşi.

Din această pricină ea a încercat să îl oprească pe bărbatul ei de la îngăduirea vărsării sângelui nevinovat, însă rugămintea ei a rămas zadarnică (cf. Matei 17: 19).

Ea mai târziu s-a făcut uceniţă a apostolilor Domnului şi a primit Sfântul Botez. Ea a luat suferinţe nenumărate pentru credinţa ei în Hristos, toată viaţa ei şi a adormit la urmă cu pace - Nota autorului.

Cântare de laudă Ia Sfântul mucenic Nestor

Sfântul Nestor răul a urât,
Şi a râvnit cu râvnă de foc
pentru creştina credinţă.

El tânăr ucenic al Sfântului Dimitrie a fost,
Pe lângă Lie, uriaşul păgân,
părea prunc neputincios.

Dar părelnicul slab
cu Crucea s-a-nsemnat
Şi pe gigantul Lie l-a aruncat în săbii!
Lui, Dumnezeu putere de sus i-a dat,
Ca oarecând lui David contra lui Goliat.

„Birui-vei pe Lie şi la chinuri vei merge,
Viaţa îţi vei da pentru Domnul Hristos. "

Astfel prorocitu-i-a Sfântul Dimitrie,
Şi cum i-a prorocit, aşa s-a şi-ntâmplat.

Nestor cu bucurie la lupt-a ieşit,
La luptă şi la chinuri,
mărindu-L pe Domnul.

Pe Domnul mărindu-L,
cu cântări sfinte,
Cu rugăciune de foc
pentru toată Biserica.

Nestor viteaz şi măreţ a fost,
deşi tânăr cu anii,
Tinereţea lui o a jertfit cu drag.

Sângele lui temelie Bisericii este,
Stâlp şi putere,
De aceea Nestor
se prea slăveşte în veci.

Cugetare

Iată şi o altă minune a Sfântului mare mucenic Dimitrie, izvorâtorul de mir. ***Ea atestă că sfinţii lui Dumnezeu sunt pururi vii, că ei trăiesc în ceruri, plini de putere şi de strălucire regală. Faptul acesta creştinii ortodocşi îl cunosc nu prin intermediul cugetării omeneşti, ci prin aceea că înşişi sfinţii vin şi li se arată lor în chip tainic, descoperindu-le tot adevărul cel de trebuinţă.*** Uneori sfinţii se descoperă şi grăiesc oamenilor tocmai spre a îi convinge de realitatea vieţii lor eterne; alteori, deşi nu se fac văzuţi sau auziţi aievea sau în vedenie de către muritori, ei înrâuresc şi insuflă gândurile, dispoziţia sufletului şi acţiunile oamenilor.

Printre multele minuni însemnate ale Sfântului mare mucenic Dimitrie se află aşadar şi aceasta: ***un tânăr pe nume Onisifor a fost însărcinat cu ascultarea de paracliser în marea Biserică a Sfântului Dimitrie din Tesalonic. Sarcina lui principală era aceea să aibă grijă ca lumânările şi candelele aprinse în Sfânta biserică să ardă aşa cum trebuie. Dar acest tânăr a luat necuratul obicei de a fura din lumânările aduse şi aprinse de credincioşi, de a le duce la casa lui şi de a le revinde după aceea.***

Sfântul Dimitrie s-a arătat acestui tânăr şi i-a zis: "Frate Onisifore, nu-mi place ceea ce faci. Nu mai fura lumânările, căci şi pe cei care le aduc îi vătămi dar şi ţie îţi faci încă şi mai mare rău. încetează şi te pocăieşte!"

Onisifor s-a speriat de această vedenie şi s-a ruşinat, şi o vreme s-a oprit de la patima lui. Dar la urmă a uitat şi iar s-a apucat de furat lumânări şi a se lăcomi la necuraţii bani.

Într-o dimineaţă un bărbat nobil, bogat şi foarte credincios a adus la racla sfântului nişte lumânări din ceară curată, foarte mari şi foarte frumoase, le-a aprins, s-a rugat şi a plecat. Onisifor s-a apropiat şi a întins mâna către ele, voind să le stingă şi să le ia, după cum îi era obiceiul dar chiar atunci o voce ca de tunet a izbucnit din raclă, izbindu-i auzul: „Au nu te mai opreşti!?"

Ca lovit de trăznet, nenorocitul Onisifor s-a prăbuşit la pământ, fără simţire. El a zăcut aşa până când în biserică a intrat cineva şi 1-a cules de acolo; Onisifor nu şi-a revenit însă imediat, ci doar încetul cu încetul şi apoi a povestit tot ce i s-a întâmplat şi de ce, întocmai.

Toţi au rămas uluiţi şi au căzut cu faţa înaintea lui Dumnezeu, prea mărindu-L şi mulţumindu-I Lui.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata mergere a Sfântului Petru în urma îngerului lui Dumnezeu (Fapte 12):

- *La cum îngerul Domnului 1-a scos pe Petru din închisoare şi 1-a dus în cetate;*
- *La cum ei au trecut nevăzuţi şi de întâia şi de a doua strajă;*
- *La cum porţile încuiate ale cetăţii s-au deschis singure înaintea lor.*

Predică despre râvna casei Domnului

Că râvna casei Tale m-a mâncat şi ocările celor ce Te ocărăsc pe Tine au căzut asupra mea (Psalmul 68: 11).

Casa lui Dumnezeu sunt cerurile. Biserica lui Dumnezeu este Casa Domnului. Trupurile celor credincioşi sunt case ale Domnului, temple închinate Lui. Iar acolo unde se află casa lui Dumnezeu, acolo se află sfinţenia. Dar oamenii necinstesc sfinţenia casei Domnului şi de aceea Prorocul împărat se îndârjeşte cu duhul şi arde

de râvna casei Domnului! El ia asupra lui ocările cu care ocărâtorii ocărăsc lucrurile sfinte ale lui Dumnezeu, iar ele cad asupra lui ca un foc care aprind încă şi mai mult râvna sfântă a inimii lui.

Oamenii profanează cerurile atunci când nu cred cele pe care Dumnezeu însuşi le-a descoperit oamenilor, de dragul propriei lor mântuiri. Atunci când oamenii se ridică împotriva adevărului sau îl pervertesc, aşa cum fac ereticii bunăoară sau atunci când din propria lor voinţă şi-L închipuie pe Hristos după înţelegerea minţii lor trupeşti sau când nutresc gânduri de îndoială cu privire la îngeri şi sfinţi, la Judecata de Apoi şi Împărăţia Cerurilor, refuzând să creadă în adevărul că păcătoşii şi nepocăiţii vor fi pedepsiţi veşnic în iad - când deci ei refuză să creadă acest adevăr şi multe altele asemenea, ei nu fac altceva decât să se ridice împotriva casei Domnului şi să o profaneze precum nişte vite necurate. Răul acesta îndârjeşte inimile credincioşilor, care se aprind de râvna împotriva hulitorilor de Dumnezeu.

Dar oamenii mai profanează sfinţenia casei lui Dumnezeu şi atunci când se poartă cu nevrednicie faţă de Biserica Lui, când neglijează poruncile Ei, când se lenevesc să împlinească cuvântul Ei şi când îndrăznesc să-I necinstească, cu gândul, cuvântul sau cu fapta, pe sfinţiţii Ei slujitori.Şi aceste fapte fac să ardă de râvna împotriva lor inimile credincioşilor şi celor evlavioşi.

În sfârşit, toată patima cea trupească ce duce trupul în stricăciune şi necurăţie, toată răpirea, uciderea, violenţa, brutalitatea, grosolănia, beţia şi orice faptă rea, toate acestea sunt agresiuni profanatoare asupra sfinţeniei casei Domnului, sunt huliri la adresa lui Dumnezeu şi a oamenilor.

Cumplitele acestea fapte îndârjesc şi ele inimile ziloţilor sfinţeniei, care ard atunci ca nişte lumini de foc ceresc înaintea oamenilor.

O, fraţilor, să privim la râvna Domnului nostru Hristos pentru sfinţenia casei Domnului şi la râvna Sfinţior Apostoli şi Părinţi ai Bisericii noastre Ortodoxe! Să ne mănânce şi pe noi râvna mântuirii vieţilor noastre, care să întreacă prin puterea ei de foc râvna cu care şi diavolul râvneşte, zi şi noapte, pieirea noastră!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti nouă Icoană vie de râvna spre sfinţenie, dăruieşte-ne şi nouă o scânteie din sfântă râvna Ta şi ne mântuieşte pe noi, căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

28 octombrie

Pomenirea Sfintei muceniţe Paraschevi

Aceasta s-a născut la Iconium din părinţi foarte bogaţi şi iubitori de Hristos. După moartea părinţilor ei, fecioara Paraschevi a împărţit toate averile ei săracilor şi scăpătaţilor, întru Numele Domnului şi Stăpânului Iisus Hristos.

Izbucnind prigoanele împotriva creştinilor de sub Diocleţian, Paraschevi a fost adusă şi ea la judecată înaintea guvernatorului acelui ţinut. Întrebată fiind de nume, ea a răspuns că se numeşte creştină.

Certată fiind de judecător pentru aceea că vrea să îşi ascundă identitatea, Sfânta Paraschevi a răspuns: „Mai întâi a trebuit să-ţi dezvălui cum mă numesc eu în veşnicie şi numai după aceea care este numele meu trecător pe acest pământ."

Paraschevi a fost biciuită sălbatic şi aruncată apoi în temniţă. Acolo s-a pogorât la ea un înger al Domnului, care i-a vindecat rănile şi a întărit-o.

Sfânta Paraschevi a dărâmat la pământ cu rugăciunea idolii dintr-o capişte idolească.

După torturi bestiale şi prelungite, Sfânta muceniţă Paraschevi a fost decapitată cu sabia şi aşa s-a strămutat mucenicescul ei suflet la locaşurile cele cereşti.

Pomenirea Sfântului Arsenie, arhiepiscopul de Peci

Acesta a fost un mare ierarh al Bisericii sârbe, care a urmat Sfântului Sava. El s-a născut la Srem. Încă din frageda tinereţe el s-a tuns monah şi s-a închinat pe sine din tot cugetul şi virtutea sa călugăreştilor nevoinţe, pentru mântuirea sufletului.

Auzind de marele Sfânt ierarh al sârbilor Sava şi de faptele lui, Arsenie a mers la Mânăstirea Jicea, unde marele Sava 1-a primit cu dragoste şi 1-a numărat în rândurile obştii sale celei de acolo.

Văzând marile virtuţi ale lui Arsenie, Sfântul Sava 1-a lăsat egumen al Mânăstirii Jicea, în locul lui.

Atunci când ungurii au atacat pământurile sârbeşti, Sfântul Sava 1-a trimis pe Arsenie mai la sud, cu ascultarea de a căuta un loc mai potrivit şi mai retras decât Jicea, în care să se poată ridica şi adăposti centrul mitropolitan al episcopiei.

Arsenie a ales ca noua fortăreaţă monahală a episcopiei să fie la Peci şi a înălţat acolo o sfântă mânăstire cu biserica închinată hramului Sfinţilor apostoli (care mai târziu a primit şi Hramul înălţării Domnului).

Înaintea celei de a două călătorii a lui la Ierusalim, Sfântul Sava 1-a sfinţit pe Arsenie succesor al său la scaunul episcopal, iar atunci când Sfântul Sava s-a săvârşit către Domnul la Târnovo. Pe drumul de întoarcere de la Sfintele Locuri, înaltpreasfinţitul Arsenie i-a cerut stăruitor lui Vladislav, ţarul sârbilor, să aducă sfintele lui moaşte în pământul sârbesc natal.

Sfântul Arsenie a păstorit Biserica lui Dumnezeu din Serbia cu înţelepciune şi putere timp de treizeci de ani. El s-a săvârşit către Domnul în douăzeci şi opt de zile ale lunii ocotombrie, din anul 1266.

Pe peretele altarului bisericii Mânăstirii din Peci stau scrise următoarele cuvinte: „Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, auzi smerita rugăciunea mea: cercetează şi binecuvântează locul acesta... şi pomeneşte-mă şi pre mine, mult păcătosul Arsenie."

Sfântul Arsenie este îngropat în interiorul bisericii Mânăstirii din Peci.

Pomenirea Sfântului mucenic Terentie

El a fost din Siria şi a luat mucenicia pentru Hristos împreună cu soţia lui Neonilla şi cu cei şapte copii ai lor. *(După Sinaxarul Mineiului pe octombrie (Bucureşti, 2004), numele celor şapte copii sunt: Nita, Sarvil, Ierax, Teodul, Fota, Vil şi Evnichi.)*

După torturi prelungite şi bestiale întru care s-a arătat înaintea tuturor puterea lui Hristos Dumnezeu, toţi nouă, părinţii şi copiii, au fost omorâţi prin decapitare cu sabia.

Pomenirea Sfântului Ştefan, savaitul

El a fost alcătuitor de multe canoane minunate, închinate sfinţilor. El s-a nevoit întru călugăreştile nevoinţe în Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit. El a fost mai apoi sfinţit arhiereu, săvârşindu-se cu pace la anul 807.

Pomenirea Sfântului Atanasie, patriarhul Constantinopolului

Acesta a fost aprig luptător împotriva nelegiuitei uniri cu Roma, aşa cum nu a fost predecesorul lui, Ioan Beccus (1275-1282).

El a fost mare nevoitor şi om al rugăciunii încă din frageda lui copilărie.

Sfântul Atanasie a fost foarte iubit de popor, dar şi foarte urât de anumiţi clerici, pentru marea asprime a vieţii lui monahale, la care îi îndemna şi pe cei împreună slujitori cu el.

El s-a retras într-o mânăstire de pe muntele Ganos, unde s-a nevoit cu încă şi mai mare asprime decât atunci când se afla pe scaunul patriarhal.

Stăpânul Hristos S-a arătat acolo lui şi 1-a mustrat cu blândeţe pentru aceea că şi-a lăsat turma pradă ghearelor lupilor.

Pentru că a prorocit ziua în care Constantinopolul va fi zguduit de cumplit cutremur, împăratul Andronic 1-a repus în scaunul lui, în pofida voii lui.

După aceea, el a părăsit iar în taină palatul patriarhal, retrăgându-se la viaţa tuturor nevoinţelor monahiceşti, cea iubită lui.

El a trecut la Domnul în vârstă fiind de una sută şi un an.

Sfântul Atanasie, patriarhul Constantinopolului a fost văzător cu duhul şi făcător de minuni.

Pomenirea Sfântului Dimitrie, episcopul Rostovului

Acest Sfânt Dimitrie a fost un mare ierarh al Bisericii lui Hristos, mare predicator, scriitor bisericesc şi ascet.

El s-a născut în apropiere de Kiev, la anul 1651 şi s-a săvârşit la anul 1709.

Printre multele şi minunatele lui cărţi de învăţătură şi zidire sufletească se numără mai ales vestita traducere şi publicare de către el a *Vieţilor Sfinţilor.*

El şi-a cunoscut ceasul morţii lui mai înainte cu trei zile ca el să fie şi şi-a dat către Domnul sfântul lui suflet în vreme ce stătea la rugăciune.

Sfântul Dimitrie al Rostovului a fost un mare luminător al Bisericii ruse şi al întregii Ortodoxii. Pe el Domnul 1-a învrednicit de vederi cereşti, pe când se afla încă printre oameni.

El L-a slujit pe Domnul şi Dumnezeul nostru cu râvnă de foc, cu frică şi cu cutremur şi pentru aceasta s-a sălăşluit cu bucurie în locaşurile împărăţiei Cereşti, gătite lui de Domnul.

Cântare de laudă la Sfântul Arsenie, arhiepiscopul de Peci

Sfântul Arsenie înţeleptul ierarh
Nici azi puterea minunată de noi nu-şi ascunde.

El către Domnul grăbeşte cu rugăciune blândă,
Pe robii credincioşi ai Domnului salvând.
El Celui Preaînalt îi este apropiat,
Căci învrednicitu-s-a de cinste în Ceruri,
cu nevoinţa.

Când răul Sisman, al bulgarilor cap,
Voit-a să prade Mânăstirea din Peci,
El toată neagră noaptea a zăcut tulburat,
Deşi ai lui oşteni încercuiseră zidul;
Atunci pogorâtu-s-a stâlp de foc din cer,
Şi bulgarii toţi au fugit de frică,
Fugit-au fără să privească înapoi,
Căci din a sfântului raclă ieşi pentru ei groaza.

Dumnezeu cu cinste şi cu mărire a încununat
Pe Arsenie, ierarhul,
Urmaşul cel vrednic al Sfântului Sava.

A Sfântului Sava lucrare el mai departe a dus,
Şi-mpreună cu dânsul făcutu-s-a lauda Serbiei.

Noi Sfântului Arsenie fierbinte ne rugăm
Ca să ne strălucească şi nouă
Din sfânt harul lui.

Cugetare

Sfântul Dimitrie al Rostovului a fost continuatorul viu al străvechii tradiţii vii de sfinţenie a Părinţilor Bisericii celor din vechime. ***Nu numai că a scris minunate cărţi pline de învăţătura mântuirii, ci el a mai fost şi prin însăşi viaţa lui pildă vie de urmat turmei pe care a păstorit-o, cum şi întregii Biserici.*** El a fost mare nevoitor şi mare om de rugăciune.

El a fost atât de smerit cu viaţa, încât chiar pe seminariştii cărora le era dascăl în seminarul de el întemeiat i-a rugat să se roage pentru el.

Ori de câte ori orologiul bătea ora, el se ridica în picioare şi rostea cu evlavie rugăciunea: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, Bucură-te!"

Ori de câte ori zăcea bolnav, ceea ce se întâmpla adesea, el cerea fiecărui seminarist al lui să rostească pentru el de câte cinci ori Rugăciunea *Tatăl Nostru,* în timp ce meditează asupra Celor cinci Răni ale Mântuitorului nostru Hristos.

***

Sfânta mare mucenită Varvara s-a arătat lui şi 1-a întrebat cu blândeţe: „De ce te rogi în felul latinilor [romano-catolicilor]?"

Sfântul atunci s-a întristat şi s-a prihănit pe sine, deşi el nu se gândea că acesta este felul de rugăciune al latinilor, ci că rugăciunile scurte şi dese sunt mai puternice şi mai uşoare pentru sufletul slab şi păcătos.

Văzându-i tristeţea, Sfânta mare mucenită Varvara s-a arătat din nou lui şi i-a zis, întărindu-1: „Nu te teme!"

***

Altă dată i s-a arătat Sfântul mucenic Oreste (pomenit la 10 noiembrie), tocmai pe când terminase de scris pe hârtie viaţa lui şi i-a zis: „Eu mai mari şi mai multe chinuri am luat decât ai scris tu pe hârtie despre mine."

Atunci mucenicul i-a arătat coasta lui stângă şi i-a zis: „Aceasta a fost străpunsă cu un fier înroşit în foc." Apoi i-a arătat mâna lui dreaptă şi i-a zis: „Aceasta biciuită a fost cu un scorpion."

La urmă i-a arătat piciorul său, mai sus de genunchi şi i-a zis: „Acesta tăiat a fost cu o seceră!"

Pe când Sfântul Dimitrie privea şi asculta uimit, întrebându-se dacă nu cumva mucenicul acesta este unul dintre cei cinci însoţitori (pomeniţi la 13 decembrie), Sfântul mucenic Oreste, citindu-i gândul, i-a zis: „Eu nu sunt unul dintre cei cinci, ci chiar acel Oreste a cărui viaţă tocmai ai scris-o!"

Luare aminte

Să luăm aminte la cumplita pedeapsă a lui Dumnezeu asupra nelegiuitului Irod (Fapte 12):

- *La cum în mândria lui Irod s-a înălţat cu gândul, îngăduind poporului să-1 prea slăvească ca pe un zeu;*
- *La cum îngerul Domnului 1-a lovit pe dată, pentru că n-a ştiut să dea slavă lui Dumnezeu;*
- *La cum pe dată s-a umplut de viermi, care 1-au mâncat de viu.*

Predică despre rugăciunea către Domnul cea care mântuieşte sufletul din noroi

Iar eu în rugăciunea mea către Tine, Doamne, am strigat la timp bineplăcut. Dumnezeule, întru mulţimea milei Tale auzi-mă, întru adevărul milei Tale. Mântuieşte-mă din noroi, ca să nu mă afund (Psalmul 68: 15-17).

Fraţilor, sufletele noastre strai făcut din noroi poartă, căci trupurile noastre noroi sunt, tăcute spre slujba credincioasă a sufletului nostru.

- *Fie ca sufletele noastre în noroiul trupurilor noastre niciodată să nu se afunde!*
- *Fie ca sufletele noastre roabe noroiului trupesc niciodată să nu cadă!*
- *Fie ca dumnezeiasca scânteie din sufletul nostru în peştera noroioasă a trupului nostru nicicând să nu se stingă!*

Largă este calea noroiului trupesc care ne trage la ea; dar mult mai încăpătoare este nesfârşita împărăţie a Duhului care cheamă la ea sufletele noastre, cele asemenea ei.

Cu adevărat, prin noroiul trupului nostru noi ne înrudim cu tina pământului; dar noi cu cerul ne înrudim, prin sufletele noastre. Noi locuitori vremelnici suntem în vremelnicele corturi ale trupurilor noastre, ostaşi luptători care ne adăpostim vremelnic în ele.

O Doamne, mântuieşte-mă din noroi! Aşa s-a rugat regele cel care a cunoscut cu adevărat pocăinţa şi care mai înainte se lăsase înecat de noroi; până când a văzut cât de cumplit te trage noroiul în hăul fără fund al unei cumplite morţi. Noroiul este trupul omenesc cu fantasmele, fantazările şi închipuirile lui, dar noroi sunt şi cei care pururea prigonesc în toate felurile dreptii; noroi sunt şi hidoşii diavoli cu îngrozirile lor.

Fie ca Domnul să ne izbăvească pe noi de tot noroiul acesta, căci numai El puternic este să o facă. Noi mai întâi trebuie să luptăm din toate puterile noastre ca să îl putem vedea pe duşmanul nostru cel dinlăuntru, adică pe duşmanul cel mai cumplit, care îi atrage dinlăuntru şi din afară pe toţi ceilalţi duşmani.

Prin urmare, vedem că cea mai mare nenorocire a omului păcătos este aceea că el, inconştient şi fără să vrea, se aliază tocmai cu cei mai cumpliţi duşmani ai lui, cu duşmanii lui de moarte! Pe când omul cel drept îşi întăreşte sufletul în Dumnezeu şi întru împărăţia Lui şi nu se teme. El nu se teme de sine însuşi, prin urmare nu se teme nici de duşmanii lui din afară. El nu se teme, căci nici nu s-a făcut complicele, nici aliatul duşmanilor sufletului lui.

Prin urmare, nici oamenii nici diavolii nu îi mai pot face unuia ca acesta vreun rău. Dumnezeu este aliatul omului acestuia, iar sfinţii Domnului îi sunt pavăză şi coif - ce-i va putea face lui omul? Ce îi vor putea face unuia ca acesta diavolii? Cum îl vor putea vătăma tina sau noroiul?

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Unul Domn întru Sfânta Treime, carele ai suflat în trupurile noastre suflare de viaţă şi ne-ai făcut vii! Miluieşte-ne pe noi după mare mila îndurărilor Tale şi nu ne lăsa să ne afundăm în noroi, căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te lăudăm în veci. Amin.

29 octombrie

Pomenirea Sfintei prea cuvioasei marii muceniţe Anastasia Romana

Ea s-a născut la Roma dintr-o familie nobilă, dar a rămas orfană de ambii părinţi de la vârsta de trei ani. Orfană fiind, ea a fost luată spre creştere într-o mânăstire de lângă Roma, a cărei stareţă era Sofia, vestită prin marea înălţime a vieţii ei duhovniceşti.

De-a lungul celor şaptesprezece ani care au urmat, monahia Anastasia s-a făcut şi ea vestită, asemenea chipului maicii ei duhovniceşti, printre creştini ca aspră şi minunată nevoitoare, iar printre păgâni ca femeie de o frumuseţe neasemuită.

Guvernatorul păgân Probus a trimis soldaţi la acea mânăstire spre a o lua pe Anastasia sub escortă şi a o aduce înaintea lui. Mai înainte cu două ceasuri de aceasta, Egumena Sofia a sfătuit-o din destul pe tânăra Anastasia să se ţină strâns de credinţă, i-a arătat cum să risipească meşteşugirile linguşirilor cu care avea să fie ispitită şi toată înşelăciunea, şi cum să îndure sinsitrele torturi.

A răspuns Anastasia către maica ei duhovnicească astfel: "Gata este inima mea, gata este ea a muri pentru Domnul meu, Hristos. Gata este sufletul meu de moarte pentru Dulcele Izbăvitor."

Adusă înaintea guvernatorului, Anastasia şi-a declarat pe faţă credinţa în Hristos Iisus Dumnezeul şi Domnul.

Guvernatorul mai întâi a încercat să o ademenească pe Anastasia, apoi a trecut la sinistre ameninţări.

La acestea muceniţa a răspuns: "Gata sunt să mor pentru Dumnezeul meu nu doar o dată, ci şi de sute de ori, de este cu putinţă."

Monahia Anastasia a fost supusă celor mai josnice umiliri: ei i s-au smuls de pe trup hainele, fiind ridicată goală înaintea mulţimii.

Dar viteaza creştină a strigat atunci, neînfricată, către călăi: ***"O, nu aveţi decât să mă biciuiţi, să mă tăiaţi, să mă sfâşiaţi în bucăţi, să înecaţi în sânge goliciunea mea!"***

Ceea ce bestialii torţionari au şi făcut, întocmai, în timpul acesta muceniţa a simţit de două ori o cumplită sete, şi a cerut apă. Un bărbat creştin pe nume Chiril a dus apă la buzele muceniţei. Din această pricină de la marea muceniţă Chiril a primit scumpă binecuvântare, iar de la criminalii torţionari, moarte prin decapitare.

Anastasiei mai departe torţionarii i-au tăiat sânii şi limba, dar îngerul Domnului s-a pogorât la ea şi a întărit-o. Ea la urmă a fost omorâtă prin decapitare în afara cetăţii.

Fericita Sofia a aflat rămăşiţele trupului ei, le-a cules cu rugăciune de lacrimi şi le-a îngropat cu cinste. ***Sfânta prea cuvioasă mare muceniţă Anastasia s-a încununat cu cununa veşnicei slave în timpul domniei păgânteşti a lui Decius.***

Pomenirea Sfântului prea cuvios Avramie, zăvorâtul şi a nepoatei lui de frate, Maria

Acesta a fost silit de părinţii lui să se căsătorească, dar în chiar ziua nunţii el a lăsat mireasă, părinţi şi casă şi toate lumeştile griji, şi s-a tăinuit în pustie, unde s-a nevoit întru desăvârşita singurătate şi nevoinţe mari timp de cincizeci de ani.

În tot acest timp el nu a ieşit din peştera lui decât de două ori. Prima oară, la porunca episcopului locului, care i-a cerut să iasă şi să aducă la credinţa creştină un sat păgânesc. Iar a doua oară el a ieşit spre a o izbăvi din necurata viaţă de desfrâu pe nepoata lui de frate, Maria.

Sfântul prea cuvios Avramie s-a săvârşit cu pace către Domnul la anul 360, aflându-se în vârstă de şaptezeci de ani. (Vezi şi Cugetarea dintru această zi).

Pomenirea Sfântului prea cuvios Mucenic Timotei de la Mânăstirea Esfigmenu

El a fost din satul Kessana, din Tracia. El a fost bărbat căsătorit şi a avut două fiice. Soţia lui, căzută în mâinile tâlharilor turci, a trecut la islam.

Spre a îşi mântui soţia din necuratul harem, Sfântul Timotei s-a prefăcut că este şi el musulman. După ce şi-a salvat soţia, a dus-o şi a închinoviat-o pe ea într-o mânăstire de maici, iar pe sine în Marea Lavră din Sfântul Munte Athos.

După o vreme el a trecut la Mânăstirea Esfigmenu, tot din Sfântul Munte. El a dorit şi mucenicia sângeroasă pentru Hristos, aşa cum a dobândit-o şi Avva Agathanghel, ce fusese şi el vieţuitor la Esfigmenu.

Astfel Avva Timotei a fost decapitat de turci la Jedrene pentru mărturisirea credinţei în Hristos, în douăzeci şi nouă de zile ale lunii octombrie, din anul 1820. Trupul său a fost aruncat în râu, dar îmbrăcămintea lui a fost aflată de Avva Ghermano, duhovnicescul lui părinte.

Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Avramie, zăvorâtul

Sfântul Avramie pământeasca mireasă o a lăsat,
Şi viaţa şi-a-nchinat călugăreştilor nevoinţe.
El cu nevoinţa mântuirea şi-a lucrat,
Drăceştile puteri zdrobindu-le,
Întru al lui Hristos Nume.
în felurite chipuri dracul se arăta,
În chipuri înfricoşate, menite să slăbească mintea,
S-o tulbure, s-o înstrăineze
De Unul Dumnezeu.

Dar omul lui Dumnezeu nu şi-a îngăduit aceasta,
Şi astfel ca o candelă aprinsă lumii a strălucit.
El pe Unul Dumnezeu L-a prea slăvit,
Pe Domnul cel Unul întru Preasfânta Treime.

Zăvorit, singur, de lume nedorit,
Avramie o jumătate de veac
întemniţat s-a făcut
Pentru Dumnezeu Cuvântul.
Cincizeci de ani de lacrimi, postiri şi nevoinţe
Cincizeci de ani de-ntemniţare
De bună voie
Pentru Dumnezeu.

Astfel Avramie întemeiatu-s-a pe Hristos,
Piatra cea tare,
Ca sus pe o stâncă, cu vârful în cer.

Noi pe Avramie al nostru părinte

Cu dragoste îl mărim,
Căci pământ fiind, ne-a arătat nouă viu
Chipul nemuririi!

Cugetare

Iar cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui (Matei 10: 22), zis-a Domnul.

Credinţa este singurul temei al răbdării, căci răbdarea în şi prin sine nu presupune decât întuneric şi greutate de nesuportat. Credinţa este steaua polară ce luminează cea mai întunecată noapte, ea uşurează simţit chinul ucigător al suferinţei; ea poartă pe aripile ei fragile, dar atât de puternice, toată greutatea răbdării.

Sfântul Avramie ne dăruieşte nouă o pildă luminoasă de îndelungă răbdare. Cumplitele chinuri şi ispitiri pe care le-a avut de îndurat de la diavoli, acest minunat părinte ar fi făcut jucării din bărbaţi mai slabi, pe care i-ar fi făcut să-şi părăsească mereu locul nevoinţei, purtându-i încoace şi încolo.

Dar Avramie cel cu răbdare de oţel nu a voit să îşi părăsească peştera sa, aşa încât să nu dea prilej de bucurie diavolului; ci el a rămas cu putere pe loc şi l-a crăpat pe satan în două.

Episcopul acelui loc l-a trimis pe Avramie la un sat păgânesc, cu ascultarea de a îi aduce pe săteni la credinţa creştină. Zăbovind destulă vreme şi cercând duhul, Avva Avramie a zis întru sine: "Facă-se voia lui Dumnezeu. Voi ieşi, pentru ascultare."

El mai întâi a înălţat o Sfântă bisericuţă în acel sat. Apoi cu mâinile lui a dărâmat idolii la pământ, înaintea ochilor tuturor. Aceia l-au apucat şi l-au bătut de moarte cu pumni şi cu bice, şi pe jumătate mort fiind el, l-au aruncat afară din sat.

Dar Avva Avramie chinuit astfel fiind s-a rugat lui Dumnezeu, ca Dumnezeu să le deschidă ochii sufletului şi inimii lor şi să vadă adevărul.

Acei păgâini l-au tratat astfel pe sfântul timp de trei ani neîntrerupţi, întru care mereu el s-a rugat lui Dumnezeu pentru ei, fără să se mânie pe ei, ci îndurând cu o credinţă şi o răbdare de stâncă. Răsplata lui a venit numai la capătul acestor trei ani de chinuri, lacrimi, credinţă, rugăciune, iertare şi nevoinţe.

Deodată s-a trezit conştiinţa sătenilor şi ei au văzut ticăloşia criminală a comportamentului lor. Ei au venit la Avva Avramie şi s-au plecat la picioarele lui cerându-şi iertare şi primind cu toţii de la el Sfântul Botez.

Luare aminte

Să luăm aminte la cumplita pedeapsă cu care Pavel 1-a pedepsit pe vrăjitor (Fapte 13):

- *La cum un anume vrăjitor evreu îl ţinea pe proconsulul Sergius în puterea întunecată a vrăjilor lui;*
- *La cum Sfântul Pavel, cu un singur cuvânt, a adus orbire asupra vrăjitorului;*
- *La cum proconsulul a văzut minunea, a crezut în Hristos şi s-a botezat. (Şi, străbătând toată insula [Cipru] până la Pafos, au găsit pe un oarecare bărbat iudeu, vrăjitor, proroc mincinos, al cărui nume era Bariisus, care era în preajma proconsulului Sergius Paulus, bărbat înţelept. Acesta, chemând la sine pe Barnaba şi pe Saul, dorea să audă cuvântul lui Dumnezeu. Dar le stătea împotrivă Elimas vrăjitorul - căci aşa se tâlcuieşte numele lui - căutând să întoarcă pe proconsul de la credinţă. Iar Saul - care se numeşte şi Pavel - plin fiind de Duh Sfânt, a privit ţintă la el, Şi a zis: O, tu cel plin de toată înşelăciunea, fiule al diavolului, vrăjmaşule a toată dreptatea, nu vei înceta de a strâmba căile Domnului cele drepte? Şi acum, iată mâna Domnului este asupra ta şi vei fi orb, nevăzând soarele până la o vreme. Şi îndată a căzut peste el o pâclă şi întuneric şi, dibuind împrejur, căuta cine să-l ducă.)*

Predică despre slava Numelui lui Dumnezeu

Şi binecuvântat este numele slavei Lui în veac şi în veacul veacului. Tot pământul se va umple de slava lui. Amin. Amin. (Psalmul 71, 20-21).

Din inima cea plină de har a proorocului se revarsă cuvinte pline de har. Proorocul grăieşte de împărat şi de Fiul împăratului, de cel mai neobişnuit împărat care S-a arătat vreodată pe pământ. Numele Lui va dăinui pe vecie (Psalmul 71: 17), zice proorocul şi ca şi când aceasta nu ar fi de ajuns, el repetă şi înăreşte cuvântul iară şi iară, numindu-I Numele slavei Lui, în veac şi în veacul veacului.

Slava lui Hristos este Sfântă Biserica Lui de pe pământ. Fericită este Sfântă Biserica Lui, rodul nevoinţelor Lui, cununa umilirilor Lui, lucrarea mâinilor Lui şi floarea Sângelui Lui! Fericit este chiar Numele Sfintei Bisericii Lui, el este Nume

sfânt şi mântuitor! Iar cu Biserica Lui, adică cu lucrarea Lui şi cu slava Lui, întreg pământul se umple.

Prin cuvintele în veac şi în veacul veacului prorocul a prorocit lucrarea veşnică a lui Hristos, adică Sfântă Biserica Lui. Ea se zideşte în timp dar se descoperă ca atare în veşnicie. Ea se zideşte până la sfârşitul lumii, dar se arată în întregimea ei desăvârşită doar în veşnicie.

O, fraţilor, să ne străduim şi noi ca să ne zidim sufletele întru Biserica lui Hristos, întru acel trup viu şi nemuritor a cărui viaţă nu are sfârşit şi a cărui frumuseţe este nepieritoare. Să ne străduim ca nu cumva să ne aflăm respinşi şi nefolositori ca nişte cărămizi ciobite şi lepădate, şi aşa să fim aruncaţi întru întunericul cel mai dinafară şi scrâşnirea dinţilor.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti împăratul şi Fiul împăratului, scrie-ne şi pe noi în cartea Vieţii Tale celei veşnice şi pomeneşte-ne şi pe noi când vei veni întru împărăţia Ta, căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci, Amin.

30 octombrie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Zenobie şi a surorii lui, Zenobia

Ei au fost din cetatea Aegea din Cilicia. Ei au moştenit adevărata credinţă întru Hristos de la părinţii lor, precum şi o avere uriaşă. Dar râvnind după dragostea lui Hristos şi după averile cele duhovniceşti din ceruri, ei şi-au împărţit tot imensul avut săracilor, nelăsându-şi lor nimic.

Din pricina acestei mari generozităţi a mâinilor lor, mâna lui Dumnezeu i-a apărat pe ei de toate răutăţile pe care li le-au ţesut lor oamenii şi dracii.

Generosul Zenobie, care pentru Domnul a lepădat cu totul toată grija cea lumească, a fost dăruit de El cu harul facerii de minuni, astfel încât numai prin punerea mâinilor lui Sfântul Zenobie vindeca toată boala şi neputinţa din popor. De aceea poporul 1-a voit pe el întâistătător pe scaunul episcopal al Aegeei.

Dar au izbucnit persecuţiile şi Zenobie a fost arestat şi adus înaintea Prefectului Lysias care 1-a întrebat: „Ai de ales una din două: ori viaţa, ori moartea; viaţa, dacă vei aduce jertfă zeilor noştri şi moartea, dacă nu."

La acestea Sfântul Zenobie a zis: „Viaţa fără Hristos moarte este, câtă veme moartea pentru El înseamnă viaţă, nicidecum moarte."

Fiind supus celor mai bestiale torturi, sora Sfântului, Zenobia, a venit înaintea judecătorului şi a zis: „Voiesc să beau paharul pe care îl bea acum fratele meu şi să mă încununez şi eu cu cununa vieţii."

Fiind mai întâi torturaţi cu foc şi aruncaţi în păcură clocotită, ei mai apoi au fost omorâţi amândoi prin decapitare cu sabia, la anul 285. Astfel s-au sălăşluit fratele şi sora întru Cereasca împărăţie a Celui fără de moarte, împăratul Hristos.

Pomenirea Sfinţilor apostoli dintre cei şaptezeci: Cleopa, Terţiu, Marcu, Iust şi Artema

Aceştia cu toţii au fost din numărul celor şaptezeci de apostoli mai mici. Domnul înviat s-a arătat lui Cleopa pe drumul către Emaus (Luca 24: 13-33).

Terţiu a scris, la dictarea Sfântului apostol Pavel, Epistola acestuia din urmă către Romani (Romani 16: 22). El a luat moarte mucenicească ca Episcop al cetăţii Iconiu, după Sfântul apostol Sosipater (pomenit la 10 noiembrie).

Sfântul Marcu (sau Ioan) a fost fiul evlavioasei Maria (a cărei casă a fost locul de refugiu al apostolilor şi primilor creştini) şi rudenie a lui Barnaba (Fapte 12: 12). El a fost episcopul cetăţii Apollonia din Samaria.

Iust a fost fiul Sfântului Iosif, logodnicul Fecioarei, împreună cu Mattias, el a fost unul dintre cei puşi înainte spre a fi aleşi în locul vânzătorului Iuda Iscariot. Ales însă nu a fost Iust, ci Mattias.

Sfântul Iust a luat mucenicia pentru propovăduirea Evangheliei lui Hristos, fiind episcop al cetăţii Elefteropolis.

Sfântul Artema a fost episcopul Lystrei din Lycaonia, el s-a săvârşit către Domnul cu pace.

Pomenirea Sfântului Milutin, ţarul sârbilor

Milutin a fost fiul lui Uros întâiul şi al cneaghinei Elena, iar fratele lui a fost Dragutin. El a bătut multe războaie întru apărarea credinţei creştine şi a poporului lui.

El a luptat împotriva împăratului Mihail, paleolog deoarece acesta acceptase nelegiuita unire cu Roma şi căuta să atragă şi popoarele balcanice şi încă şi pe monahii athoniţi la a recunoaşte această necurată unire.

Ţarul Milutin a luptat spre apărarea graniţelor sale împotriva lui Sisman, căpetenia bulgarilor, şi a lui Nogai, căpetenia tătarilor. El a ieşit învingător din toate războaiele lui, pentru că el îşi punea toată nădejdea numai în Unul Dumnezeu, înaintea căruia se ruga pururea fierbinte.

El a ctitorit mai bine de patruzeci de biserici: în afară de cele pe care le-a zidit pe moşiile lui, adică mânăstirile de la Treskavaci, Graceanita, Sfântul Gheorghe de la Nagorici, Biserica Născătoarei de Dumnezeu de la Skopliie, cea de la Baniiska şi altele, el a mai zidit biserici şi în afara graniţelor Serbiei, la Tesalonic, la Sofia, la Constantinopol, la Ierusalim şi în Sfântul Munte Athos.

El s-a săvârşit către Domnul în douăzeci şi nouă de zile ale lunii octombrie, din anul 1320.

Trupul lui s-a arătat curând după aceea a fi nestricat şi făcător de minuni.

El astăzi odihneşte în Biserica Mântuitorului din capitala Bulgariei, Sofia. *(Cneazul Milutin a avut doar două căsătorii, iar nu patru, aşa cum bârfesc detractorii lui. Prima lui soţie a fost Elisabeta, o prinţesă maghiară, iar cea de a doua a fost Simonida, o prinţesă bizantină. - Nota Autorului.)*

Cântare de laudă la Sfântul Milutin, ţarul sârbilor

Sfântul lui Dumnezeu, Milutin viteazul,
Grea sarcină pe pământ a avut:
El credinţa creştină de schismatici apărat-a,
Şi pe norod l-a păzit de
cruzii tirani.

El a fost biciul ce-a ars pe paleolog împăratul,
Şi biciul ce-amarnic pe
latini a lovit.

Milutin pe toţi necredincioşii călcat-a,
Şi scumpa Ortodoxie sus a ţinut!

Comoară scumpă i-a fost lui Ortodoxia,
Precum odinioară lui Iustinian cel mare
Imperiala coroană a lui, cea în perle rare bătută!
Asemenea iar lui Iustinian preaslăvitul,
Milutin ţarul înălţat-a bogăţie de ctitorii!
El în sus înălţat-a a Bisericii slavă,
Vestita făcut-o-a el pe pământ!

Cu putere de rege a guvernat a lui ţară,
Dar de Hristos mintea lui n-a despărţit nicicând.
Astfel a viteazului ţar inimă fost-a neîntinată,
Preacuvioasa a lui minte, într-al lumii vârtej.
Iar Dumnezeu Care pururi doar la inimă cată,
Pe cneazul Milutin răsplătit-a cu nemurirea Lui.
Cu nemurire sufletul, cu nestricăciune trupul,
Căci iată şi-acum ţarul nostru e-ntreg!

Aşa cum pe pământ neînfricat ai fost,

O, minunate Ţare,
Apără-ne pe noi şi-naintea Tatălui Ceresc!
Roagă-te Lui păcatele noastre să ierte,
Şi ne mijloceşte nouă un colţişor de Rai!

Cugetare

Ţarul Milutin al sârbilor a fost un mare apărător al Ortodoxiei, căci el a scăpat, în veacul în care a trăit, popoarele din Balcani de uniatism.

La acel timp din istorie, pe când împăratul Imperiului Roman de Răsărit dădea dovadă de conştiinţă slabă, acest slav nobil şi purtător de Dumnezeu s-a ridicat hotărât şi cu ajutorul lui Dumnezeu, a salvat curăţia Ortodoxiei, nu doar în ţinuturile lui, ci şi în toate ţinuturile din Balcani.

Cel care studiază cu atenţie izvoarele vremii în care este însemnată viaţa ţarului Milutin înţelege de ce i-a dat Dumenezeu lui biruinţă după biruinţă în toate războaiele şi întreprinderile lui, de-a lungul întregii lui vieţi.

Fiind uns rege al sârbilor, Milutin a făgăduit înaintea lui Dumnezeu că va înălţa câte o Sfântă biserică în fiecare an al domniei lui. El a domnit timp de patruzeci şi doi de ani şi patruzeci şi două de sfinte ctitorii stau mărturie de felul dumnezeiesc în care şi-a împlinit făgăduinţa.

Dar în afară de aceste sfinte ctitorii, în unele locuri - ca de exemplu la Tesalonic şi la Constantinopol - el a zidit în apropiere de biserici şi spitale şi case de oaspeţi pentru bolnavii şi călătorii săraci, unde aceştia erau găzduiţi şi îngrijiţi gratuit, în afară de aceasta, el însuşi cu mâna lui făcea milostenii bogate din propriile lui averi, care erau enorme.

Adesea, acest rege puternic şi bogat se îmbrăca în haine sărăcăcioase şi însoţit doar de doi sau trei servitori, păşea prin rândurile poporului sărac, noaptea şi afla de la ei de durerile lor. De multe ori le dăruia unora ca aceştia daruri neaşteptate şi îmbelşugate.

Dar chiar din mijlocul marilor lui bogăţii, ţarul Milutin ducea o viaţă austeră şi extrem de simplă, deşi nu aşa li se părea şi străinilor. El se obişnuise cu un stil simplu şi frugal de viaţă încă din copilărie, căci aşa îl învăţase tatăl lui, regele Uroş întâiul.

Se cunoaşte cum împăratul Mihail, paleolog a trimis-o la curtea regelui Uroş pe Anna, fiica lui, spre a fi luată de soţie de Milutin, dar cu gândul de a îl îndupleca pe regele sârb să intre în unire cu Roma. Dar regele Uroş, văzând luxul extravagant al Annei precum şi comportamentul ei uşuratic şi nesăbuit, asemenea şi al suitei cu care venise, a zis: „Ce însemnează toate acestea şi ce folos pot aduce ele? Noi nu suntem obişnuiţi cu o astfel de viaţă."

În acelaşi timp, el a indicat către o cneaghină sârbă, care mânuia cu îndemânare o furcă de tors: „Iată, felul acesta de ţesătură ne place nouă să poarte cea care ne va fi nouă noră.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vindecare a ologului celui neputincios de picioare din pântecele maicii lui (Fapte 14):

- *La cum ologul acesta niciodată nu umblase pe picioarele lui;*
- *La cum asculta el la Pavel când vorbea, având credinţă să se mântuiască;*
- *La cum Sfântul Pavel 1-a vindecat pe el întru Numele Domnului Iisus Hristos, iar ologul sărind, a umblat pe picioarele lui.*

Predică despre dorirea după Dumnezeu, singura dorire a drepţilor pe pământ

Că pe cine am eu în cer afară de Tine? Şi afară de Tine, ce am dorit pe pământ? (Psalmul 72:24).

Unul singur este binele suprem al sufletului omenesc celui duhovnicesc în cer şi pe pământ. Acest bine suprem este Dumnezeu. Nenumărate bunătăţi se află în ceruri, dar Izvorul tuturor acelor bunătăţi este Dumnezeu, împăratul lor. Nenumărate bunătăţi se află şi pe pământ, dar Făcătorul lor al tuturora este binele incomparabil, căci cu El nimic nu se poate compara.

De aceea sufletul omului care s-a trezit la viaţa duhovnicească întreabă: Oare ce aş putea avea sau ce mi-aş putea vreodată dori să am, în cer sau pe pământ, afară de Tine?

Oare are nevoie de apele râului cel căruia i se oferă să bea apa lui curată care curge doar la izvor? Oare pofteşte cel invitat la masa somptuoasă a regelui, cina săracă a unui cioban? Numai Domnul este puternic să acopere Singur toată foamea tuturor oamenilor de pe pământ şi toată setea lor.

Ale lui Dumnezeu sunt cerurile şi al Lui pământul. Domnul tuturor bunătăţilor este El însuşi Supremul Bine; Făcătorul tuturor dulceţilor pământeşti este El însuşi Suprema Dulceaţă; Purtătorul întregii înţelepciuni este însuşi însăşi înţelepciunea; Izvorul puterii şi al milostivirii este El însuşi însăşi Puterea şi Milostivirea; Făcătorul oricărui fel de frumuseţe este însuşi Frumuseţea, în cer şi pe pământ, Suprema Frumuseţe.

Nici un fel de bunătate nu poate sui la inima omului - în vis sau aievea - care să nu fie mai întâi în Domnul, în cel mai înalt grad. Prin urmare, fraţilor, să cerem de la Domnul darul tuturor bunătăţilor; să cerem de la El aflarea tuturor bunătăţilor şi să ne îmbogăţim mai întâi în Dumnezeu, astfel încât să putem şi primi de la El toate bogăţiile pe care le cerem.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, stai aproape sufletelor noastre atunci când însetează după Tine, căci noi numai Ţie ne închinăm şi numai pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

31 octombrie

Pomenirea Sfinţilor apostoli Stahie, Amplie, Urban, Narcis, Apelles şi Aristobul

Aceştia au fost cu toţii din numărul celor şaptezeci de apostoli mai mici.

Stahie a fost ucenic şi ajutor al Sfântului apostol Andrei cel întâi chemat. Sfântul Andrei 1-a sfinţit pe el episcop al Bizanţului. Sfântul Apostol Stahie a întemeiat Biserica din Arghiropolis şi bine a păstorit turma lui Hristos cea de acolo, cu credinţă şi cu râvnă de foc. După şaisprezece ani de păstorire, el s-a săvârşit cu pace către Domnul.

Sfinţii apostoli Amplie şi Urban au fost şi ei ucenici ai Sfântului apostol Andrei cel întâi chemat şi sfinţiţi de el întru episcopi: Sfântul Amplie în cetatea Lida din Odyssopolisul Iudeii, iar Sfântul Urban în Macedonia. Amândoi au luat mucenicească moarte pentru Hristos Domnul.

Sfântul Narcis a fost uns episcop al Atenei de către Sfântul apostol Filip.

Sfântul Apelles [Amplie] a fost episcop al Heracleei în Trachis.

Iar Sfântul Aristobul, fratele Sfântului apostol Barnabas, bine propovăduind credinţa creştină în Britania, s-a săvârşit cu pace în acele insule.

Pomenirea Sfântului mucenic Epimah

El s-a născut în Egipt şi îmbogăţindu-se de-a lungul întregii lui vieţii întru călugăreştile nevoinţe în pustia egipteană şi-a încheiat la urmă alergarea cu moarte de mucenic.

Imitîndu-1 pe Sfântul proroc Ioan, Botezătorul şi înaintemergătorul Domnului, Sfântul Epimah s-a retras cu desăvârşire în pustie încă din frageda lui tinereţe. Iubindu-L cu tot duhul şi cu toată virtutea lui pe Domnul, s-a învrednicit de la El de daruri mari, căci însuşi Duhul Sfânt îl învăţa pe el toate; astfel, fără să aibă trebuinţă de vreun dascăl pământesc, el de la Duhul s-a povăţuit către toate nevoinţele vieţii celei călugăreşti.

Apoi a ajuns la urechile fericitului Epimah vestea că la Alexandria creştinii sunt ucişi precum oile de junghiere pentru mărturisirea Numelui lui Hristos. Aprin-

zându-se şi îndârdjindu-se cu duhul întru apărarea Sfintei credinţe, el a intrat în marea cetate şi a dărâmat cu mâinile lui idolii la pământ.

Prins fiind şi dat la bestialele chinuri, Sfântul Epimah a strigat: „Aşa! Chinuiţi-mă, scuipaţi-mă, loviţi-mă, puneţi cunună de spini pe capul meu şi sceptru de trestie în mâna mea! Adăpaţi-mă cu fiere şi cu oţet, răstigniţi-mă pe cruce, străpungeţi cu lancea coasta mea! Acestea toate pentru mine Domnul meu le-a îndurat şi eu asemenea voiesc să le îndur!"

În mulţimea adunată la acea privelişte de groază se afla şi o femeie oarbă de un ochi, care privea cu dinandinsul la chinuirea sfântului şi plângea cu amar văzând sălbăticia drăcească a torţionarilor. S-a întâmplat ca, în timp ce sfântul era chinuit, o picătură din sângele lui să sară pe ochiul ei cel vătămat. Deodată s-a făcut minunea şi femeia a putut vedea desăvârşit cu ochiul până atunci bolnav, ne mai fiind nici o diferenţă între el şi cel sănătos. Atunci ea a strigat tare: „Mare este Dumnezeul acestui pătimitor!" Aşa strigând ea, Sfântul Epimah a fost decapitat, iar sufletul lui de viteaz s-a strămutat la locaşul bucuriei celei veşnice, anul fiind 250.

Pomenirea Sfântului nou mucenic Nicolae din Hios

Acesta a fost un tânăr evlavios şi un mare zilot al credinţei creştine. El s-a născut în satul Karyes din Insula Hios, unde a fost torturat şi decapitat de turci la anul 1754, astfel dându-şi sfântul lui suflet în mâinile lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşilor părinţilor noştri Spiridon şi Nicodim

Aceştia au fost monahi la Lavra Peşterilor din Kiev, iar ascultarea lor a fost aceea de a frământa şi coace Sfânta prescură.

Deşi nu era ştiutor de carte, Sfântul Spiridon cunoştea Psaltirea pe de rost şi s-a arătat făcător de minuni încă din timpul vieţii. El s-a odihnit în Domnul cu pace la anul 1148.

Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios mucenic Epimah

Epimah, al Domnului sfânt,
Inimă viteză în pieptul lui avut-a.

Lui frică nu-i era nici de draci, nici de oameni,

Şi cu-atât mai puţin de idolii morţi.

Chinuit fiind Epimah jubila,
El cu zâmbet biciuit-a pe torţionarul jude.

Trupul lui schingiuit mintea la Domnul avea,
Pe al lui Epimah trup rănile stau ca podoabe.
El pentru Hristos a voit să moară
Să moară cu o moarte de mucenic viteaz.
Ce a dorit, Domnul îmbelşugat i-a dăruit lui,
Dar dăruitu-i-a şi minunată putere:
Putere să vindece bolnavul norod,
Ale lor suflete bucurând cu harul.

Cavaler al Domnului a fost Epimah,
Purtând în mâini al Sfinei Cruci sceptru:
Comoară scumpă fostu-i-a al Biruinţei Semn,
Mai scumpă decât mărgăritarele scumpe.

În duhovnicească tărie Epimah este luminoasă stea,
Un suflet cum numai Hristos să înalţe poate.

O, Sfinte Părinte Epimahe, mucenice viteaz,
Slăvite întemniţate pentru-adevărata credinţă!
Noi înaintea ta ne cucerim şi rugăm:
De rele apără-ne cu rugăciunile tale!
Şi Sfânta Biserică lui Dumnezeu
O păzeşte până la sfârşit!

Cugetare

Şi cel ce nu-şi ia crucea şi nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine (Matei 10: 38).

Sfântul prea cuvios mucenic Timotei de la Esfigmenu (pomenit la 29 octombrie) a fost mai întâi bărbat căsătorit, având şi două fiice. Mai apoi, ca monah, el a dorit să moară cu moarte mucenicească pentru dragostea lui Hristos.

Pregătindu-se tot timpul pentru această cale, el a cerut de la duhovnicescul părinte binecuvântare să meargă în satul lui, Kessana şi să îşi ia rămas bun de la fiicele

sale. Dar egumenul nu voia să îl lase, de teamă ca nu cumva vederea fiicelor lui să îi moaie inima şi să îl depărteze de la dorirea muceniciei lui.

Kessana însă se afla chiar pe drumul spre Propontis, care era şi destinaţia sfântului. Ajungând la satul lui, el a întâlnit în cale pe un fost vecin al lui, cu care a vorbit puţin şi i-a lăsat vorbă pentru fiicele lui, rugându-1 să le transmită binecuvântarea lui părintească.

Zadarnic a voit vecinul să îl reţină pe fericitul Timotei, încercând să îl convingă că să rămână, să îşi vadă aievea fiicele şi să se odihnească. Timotei a grăbit pe calea lui, ne mai privind înapoi.

Fiicele au auzit de tatăl lor de la vecinul şi au alergat pe urmele lui. Iată acum vedere minunată şi înfricoşată! Fiicele alergau după tată ca să îi vadă dorita lui faţă, iar tatăl alerga tot mai repede, spre întâmpinarea morţii celei dorite! Fiicele au obosit şi s-au întors deznădăjduite, tatăl dispărând din raza vederii lor.

Mai înainte de moartea lui, Timotei 1-a rugat cu lacrimi pe al lui egumen şi părinte duhovnicesc, Ghermano, să se oprească în satul lui şi să le ducă fiicelor vestea muceniciei lui.

Turcii 1-au omorât pe Timotei şi i-au aruncat trupul în râu.

Avva Ghermano nu a izbutit să mai afle decât un strai al mucenicului. El a venit atunci la satul Kessana, le-a aflat pe fiicele Sfântului mucenic Timotei şi le-a arătat straiul tatălui lor.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata călăuzire a Sfinţilor apostoli de către Duhul Sfânt Dumnezeu (Fapte 16):

- *La cum Sfinţii apostoli Pavel şi Silas au voit să meargă de la Mysia în Bitinia;*
- *La cum Duhul nu le-a îngăduit lor aceasta;*
- *La cum, în vedenie la miezul nopţii, un bărbat macedonean s-a arătat Sfântului Pavel şi 1-a chemat să vină în Macedonia.*

Predică despre siguranţa dreptului că nu va muri

Nu voi muri, ci voi fi viu şi voi povesti lucrurile Domnului (Psalmul 117:17).

Cine este cel care poate spune cu adevărat: nu voi murii Doar acela care lipit este strâns cu inima lui de Domnul Vieţii. Cine poate chiar adăuga, cu credinţă neclintită: ci voi fi viul Doar cel care pururea vede înaintea ochilor lui pe Domnul Vieţii.

Enoh şi cu Ilie nu au murit, ci au fost ridicaţi vii la viaţa veşnică. Domnul i-a luat pe ei întru sfântă milostivirea Lui şi ca dovezi vii înaintea ochilor omenirii de existenţa nemuririi.

Iisus Hristos Domnul a murit şi a înviat potrivit puterii Lui şi ca dovadă înaintea ochilor omenirii a învierii din morţi.

Sfinţii apostoli şi nenumărate mii de sfinţi au fost ucişi, dar mulţi dintre ei se arată vii şi luminoşi din cealaltă lume, din dragoste faţă de oameni şi ca să dea mărturie înaintea omenirii că viaţa veşnică există.

Astfel, cei care au fost înălţaţi cu trupul la cer, ca şi cei ale căror trupuri au adormit, trăiesc cu toţii împreună cu Domnul Iisus Hristos cel înviat întru a Lui nemuritoare Împărăţie.

Nu voi muri ci voi fi viu, strigă prorocul David cu o siguranţă de nezdruncinat, deşi el a trăit şi a murit pe pământ cu multe sute de ani mai înainte de Moartea şi învierea Domnului şi mai înainte cu mult ca Evanghelia învierii celei de Obşte a dreptţilor să se fi vestit pe pământ. Cu încă şi mai mare siguranţă fiecare creştin trebuie să poată să spună: Nu voi muri, ci voi fi viu, pentru că Domnul cel înviat este acum temelia Credinţei noastre şi ochii noştri au văzut, urechile noastre au auzit mult mai mult decât ochii şi urechile regelui proroc David.

Întru fum s-a prefăcut puterea diavolului de la Crucea cea biruitoare a lui Hristos; iar după a Lui slăvită înviere, moartea s-a făcut ca o perdea de ceaţă prin care sufletul păşeşte spre tărâmul însorit al nemuririi.

Fraţilor, fericiţi aceia care se învrednicesc să nu moară, ci să fie vii şi să povestească tuturor lucrurile Domnului!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase cela ce eşti Stăpânul Vieţii, înviază-ne şi ne mântuieşte pe noi! Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

1 noiembrie

Pomenirea Sfinţilor doctori fără de arginţi Cosma şi Damian

Aceştia au fost mari făcători de minuni şi după cum le spune şi numele, au vindecat oamenii fără ca să primească nici un fel de răsplată pentru aceasta.

Ei s-au născut dintr-un tată păgân şi o mamă creştină, undeva în Asia mică. Ei au fost fraţi şi de sânge şi duhovniceşti. După moartea tatălui lor, maica lor, Teodotia, s-a închinat pe sine exclusiv fiilor ei cărora le-a dăruit cea mai aleasă educaţie creştinească, ea rămânând până la moarte în desăvârşită văduvie.

Cu ajutorul lui Dumnezeu, fiii ei au crescut şi s-au desăvârşit cu vârsta şi cu duhul, făcându-se rod ales, bucurie şi cinste vieţii maicii lor şi mai cu seamă făcându-se şi mari luminători ai lumii.

Ei au învăţat arta medicală, dar pe oameni îi vindecau nu atât cu medicamentele, cât cu numele Domnului şi Mântuitorului Iisus Hristos. Pentru aceasta ei nici nu primeau niciodată nici un fel de plată de la pacienţii lor, ci mai vârtos împlineau cu dragoste cuvântul Domnului: În dar aţi luat, în dar să daţi (Matei 10 :8).

Ei păzeau cu atâta scumpătate această rânduială a lor, încât odată Sfântul Cosma s-a tulburat mult văzând că fratele lui, Damian, a acceptat trei ouă de la femeia Palladia pe care o vindecase de o boală. Pentru aceasta el a cerut ca după moartea lui să nu fie îngropat alături de fratele Damian. Dar Sfântul Damian acceptase cele trei ouă nu pentru iubirea de plată, ci pentru că femeia aceea îl jurase să le accepte întru Numele Preasfintei Treimi. Dar, după moartea celor doi fraţi sfinţi şi doctori fără de arginţi, care s-a întâmplat în satul Fereman, ei tot alături unul de celălalt au fost îngropaţi, la porunca dumnezeiască descoperită prin vedenie.

Sfinţii fraţi şi doctori fără de arginţi Cosma şi Damian au fost mari făcători de minuni şi în timpul vieţii lor şi după moarte.

Un şarpe a intrat odată prin gura unui om care dormea, ajungându-i până în stomac. Dându-şi seama de aceasta, el ar fi murit în chinuri cumplite dacă nu ar fi invocat cu rugăciunea minţii, în ultima clipă, ajutorul Sfinţilor Cosma şi Damian, care 1-au izbăvit pe loc şi de moarte şi de vătămare. Astfel a prea slăvit Dumnezeu veşnic facerile de minuni ale acelora care pururea L-au prea slăvit pe El pe pământ prin credinţă, curăţie şi milostivire.

Pomenirea Sfântului mucenic Hermenegild, prinţul moştenitor

Acesta a fost fiul regelui got Leovigild, cel care aderase la erezia ariană. Cu toate acestea, în pofida dorinţei şi tuturor eforturilor tatălui lui de a îl convinge şi pe el să treacă la arianism, fiul Hermenegild a rămas neclintit în Ortodoxie. Pentru aceata ereticul tată şi-a aruncat fiul în temniţă şi în dimineaţa Sfintelor Paşti, a trimis acolo un episcop eretic care să îi dea eretică împărtăşanie.

Plăcutul lui Dumnezeu însă a refuzat să primească împărtăşania din mâinile ereticului episcop, iar acesta ieşind, i-a povestit fapta regelui.

Regele, înfuriindu-se drăceşte la auzul acelor cuvinte a poruncit decapitarea pe loc a fiului, lucru care s-a şi întâmplat, la anul 586.

Sărmanul rege mai apoi s-a pocăit pentru uciderea fiului lui şi a trecut însuşi la Ortodoxie, după ce mai întâi s-a lepădat de necurata erezie a lui Arie.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Iacov şi a ucenicilor lui, Iacov şi Dionisie

Acest prea cuvios sfânt s-a născut în dioceza Castoriei din părinţii Martin şi Parascheva. Destoinic păstor de oi fiind, Iacov a ajuns în curând la o mare avere, spre invidia fratelui lui de sânge, care s-a dus şi 1-a bârfit înaintea turcilor, zicând că fratele lui Iacov a găsit în pământ o mare avere.

Iacov atunci a lăsat toate şi s-a dus din casa părintească, mergând la Constantinopol unde, muncind destoinic, iarăşi a ajuns la o mare avere.

Acolo Iacov a fost la un moment dat oaspetele unui bei. La acea masă turcii mâncau carne, pe când Iacov postea. Atunci beiul a zis: "Mare este credinţa voastră creştină, Iacove!"

Beiul atunci a povestit cum nevasta lui suferise ani mulţi de nebunie şi nici un doctor nu o putuse ajuta cu nimic. Cineva atunci i-a zis să o ducă la patriarhul creştinilor, pentru că acela putea să îi ajute cu rugăciunea. De îndată ce patriarhul a deschis cartea şi a început să citească rugăciunile cuvenite, biserica s-a umplut de lumină cerească. Săvârşind patriarhul de citit rugăciunile, femeia s-a ridicat de sub al său patrafir sănătoasă complet.

Auzindu-1 pe acel turc cum lăuda credinţa creştină, Iacov a ieşit şi şi-a împărţit pe

dată la săraci toată marea lui avere, apoi a mers şi s-a tuns monah la Sfântul Munte Athos, în Mânăstirea Ivirul.

El bine s-a nevoit întru toate cele călugăreşti, iar la urmă a luat moarte de mucenic pentru credinţă din mâinile turcilor, la Jedrene, în prima zi a lunii noiembrie din anul 1520.

Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni, precum şi ale celor doi ucenici ai lui, Iacov şi Dionisie, odihnesc în Mânăstirea Sfintei Anastasia din Galakistou, în apropiere de Tesalonic.

Cântare de laudă la Sfinţii Cosma şi Damian, doctorii fără de arginţi

Biserica-i prea slăveşte pe minunaţii doctori,
Pe cei fără de arginţi, făcătorii de minuni.
Ei ca stele luminoase strălucesc,
Din a Domnului lumină,
Ei uriaşi ai duhului sunt, Sfinţii Cosma şi Damian.

Teodotia fost-a fericita lor maică,
Ea crescut-a sfânt pe aceşti mari sfinţi.
Slăviţii fraţi împlinit-au cu osârdie Legea,
Şi prea milostivi fiind, lui Hristos au plăcut.

Ei au plăcut lui Hristos, Domnul Prea milostivul,
Doctorul Doctorilor, întâiul fără de arginţi.

Ei de la Domnul darul medical primit-au
Şi astfel doctori destoinici s-au făcut.
Ei cu darul harului învăţat-au arta,
Şi de aceea pe oameni în dar sănătoşi i-au făcut.

Ale Domnului daruri lor din belşug trimise
Ei din belşug săracilor le împărţeau în dar.
Ei pe săraci vindecau şi la trup şi la suflet,
Şi aceasta pururi în Numele Domnului Sfânt.

Negura lungilor vremi n-a putut să ascundă
Sfântul nume al Sfinţilor fără de arginţi.
Căci de-atunci până astăzi ei pururea lucrează

Minuni nesfârşite celor ce cred în ei.

Ei şi astăzi vindecă puternic neputincioşi şi bolnavi
Cu rugăciunile lor ce le înalţă-n cer.
Slavă veşnică acestor Sfinţi se cuvine,
Ce pentru noi se roagă la tronul lui Dumnezeu!

Cugetare

Sfântul Ilarion din Meglin a dat o mare bătălie contra bogumililor. A avut odată loc chiar şi o dispută pe teme de credinţă între bogumili şi Sfântul Ilarion. Bogumilii învăţau că Dumnezeu a făcut lumea spirituală, iar diavolul pe cea materială.

Contra acestei afirmaţii prosteşti şi mincinoase Sfântul Ilarion a adus următoarele cuvinte din Sfânta Scriptură: Că împărat a tot pământul este Dumnezeu (Psalmul 46: 7) şi Al Domnului este pământul şi plinirea lui, lumea şi toţi cei ce locuiesc în ea (Psalmul 23: 1).

Dar bogumilii ziceau că Vechiul Testament este de la draci. Cărora Sfântul Ilarion, cu îndelungă răbdare, le răspundea: "Dacă ar fi aşa, ar mai fi zis Domnul şi Mântuitorul nostru în Noul Testament: Cercetaţi Scripturile... Şi acelea sunt care mărturisesc despre Mine (Ioan 5: 39)? Ar mai fi întărit El că cea mai mare poruncă este aceea care i-a fost dată şi lui Moise, anume porunca dragostei faţă de Dumnezeu şi faţă de aproapele?"

Dar bogumilii nu se lăsau, ei ziceau că Trupul Domnului Hristos a fost adus din cer.

Sfântul Ilarion răspundea: De ar fi fost aşa, atunci Domnul nu ar mai fi simţit nici foame, nici sete, nici oboseală, nici durerea cumplitelor chinuri, nici nu ar mai fi putut muri.

După care bogumilii au trecut la aceea că de fapt ei nu sunt de acord cu semnul Crucii cu care se însemnează Ortodocşii creştini.

La aceasta Sfântul le-a zis: "Şi ce veţi face voi atunci când Semnul Fiului Omului, însăşi Sfânta Lui Cruce, se va însemna pe cer înaintea ochilor întregului pământ şi când toate popoarele pământului care nu au crezut în Acest Semn şi L-au disprețuit, ca şi pe Domnul, vor plânge amarnic şi zadarnic?"

Şi le-a mai zis Sfântul bogumililor: "Cum de ziceţi că tot răul vine din materie, care este toată rea şi nu vedeţi că trebuie să cinstiţi acel Lemn prin care s-a sfinţit toată lumea materială?"

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata putere a cuvintelor apostolilor (Fapte 16):

- *La cum Sfinţii Pavel şi Silas au grăit femeilor adunate la râu, în afara zidurilor cetăţii Philippi [Filipi];*
- *La cum Dumnezeu a deschis inima femeii Lydia, iar ea şi cu toată casa ei a primit Sfântul Botez.*

Predică despre chemarea ca toţi creştinii să fie sfinţi

... sfinţilor care sunt în Efes (Efeseni 1:1).

Sfântul apostol Pavel îi numeşte pe creştinii din Efes sfinţi. El nu îi numeşte sfinţi doar pe unul sau pe doi, nici doar pe un grup dintre ei, ci el îi numeşte sfinţi pe toţi. Oare nu este aceasta una dintre minunile cele mari şi uimitoare ale lui Dumnezeu?! Căci iată, se făcuseră sfinţi nu oameni trăitori în pustii sau sălbăticie, ci oameni trăitori într-o mare cetate şi încă una plină de miasmele tuturor desfrâurilor şi idolatriei!

Mare minune este aceea ca bărbaţi căsătoriţi ce poartă grijă de familii şi copii, ce fac negoţ şi practică meserii, să fie sfinţi! Căci cu adevărat îi îndreptăţea la aceasta adevărată denumire a apostolului marea lor fidelitate şi râvnă faţă de credinţa creştină, marea sfinţenie şi curăţie a vieţii lor!

Dacă acum, în aceste vremuri de pe urmă în care ne este nouă dat să trăim, sfinţii au devenit printre creştinii ortodocşi botezaţi excepţii rare şi celor mai mulţi necunoscute.

În acele vremuri dimpotrivă, oamenii care, botezaţi fiind, nu erau şi sfinţi, constituiau excepţia. Sfinţii erau norma printre cei botezaţi.

Prin urmare, nu trebuie să ne mirăm că apostolul numeşte pe aceşti oameni botezaţi din Efes sfinţi, ba chiar îi numeşte cu un nume şi mai înalt, acela de fii ai lui Dumnezeu (Galateni 4: 6). Însuşi Hristos Domnul ne-a dat nouă dreptul să ne numim

astfel, atunci când ne-a învăţat să ne adresăm lui Dumnezeu ca Tatălui nostru (Matei 6: 9).

O, fraţilor, oare nu zicem noi în fiecare zi către Dumnezeu Sfinte Dumnezeule! Oare nu numim noi în fiecare zi sfinţi pe Sfinţii îngeri? Oare nu numim noi în fiecare zi pe Maica lui Dumnezeu Preasfânta! Au nu tot astfel îi numim şi pe proroci, pe apostoli, pe mucenici şi pe drepţi? Oare nu numim noi sfinte şi cerurile şi împărăţia lui Dumnezeu? Deci cine va putea să intre vreodată în sfânta împărăţie a Cerurilor dacă nu doar sfinţii? Prin urmare, dacă voim să avem nădejde de mântuire, trebuie neapărat să nădăjduim şi să ne nevoim întru a deveni sfinţi, încă de aici, de pe pământ.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce întru cele de sus locuieşti şi întru Sfinţi Te odihneşti, cela ce pe sfinţi îi chemi la Tine şi le dăruieşti lor mântuirea, ajută-ne şi nouă întru sfinţenie să ne petrecem viaţa noastră, cu cuvântul, cu gândul şi cu fapta, pentru slava Sfânt Numelui Tău şi pentru mântuirea noastră! Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

2 noiembrie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Achindin, Pegasius, Anempodistus, Aphthonius, Elpidephorus şi a celorlalţi împreună cu dânşii

Aceştia au fost cu toţii creştini persani şi au luat mucenicia la anul 355, pe când împărat al perşilor era Sapor. Primii trei au fost slujitori la curtea acestui împărat, iar creştini erau doar în taină.

Acuzaţi fiind şi aduşi înaintea judecăţii împăratului, ei au fost întrebaţi de unde vin. Ei au răspuns: „Patria noastră şi viaţa este Preasfânta Treime, una şi nedespărţită: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt Domnul."

Împăratul i-a supus torturilor celor mai bestiale, pe care sfinţii le-au îndurat fără plânset, cântând psalmi cu buzele şi înălţând rugăciune Domnului. În timpul întemniţării şi torturării lor la ei s-au coborât de multe ori îngeri ai lui Dumnezeu şi o dată însuşi Domnul şi Stăpânul Iisus Hristos, în chipul unui bărbat cu faţa luminoasă ca soarele.

Văzând cum prin minunea aceasta plumbul topit nu poate face nici un rău mucenicilor, Aftonie, unul dintre torţionari, a crezut în Hristos şi a strigat cu glas mare: „Mare este Dumnezeul creştinilor!"

Pentru aceasta el a fost omorât pe loc, împreună cu mulţi alţii care şi ei au văzut minunea şi au crezut.

Apoi împăratul a poruncit ca Achindin, Pegasius şi Anempodistus să fie cusuţi în piei de animale şi aruncaţi în mare. Dar Sfântul Aftonie s-a arătat din cealaltă lume, fiind însoţit de trei îngeri luminoşi, i-a apucat pe cei aruncaţi, i-a dus la ţărm uscat şi le-a dat drumul.

Elpidifor a fost unul dintre nobilii de la curtea împăratului. Dând pe faţă că şi el este creştin şi înfierându-1 pe împărat pentru uciderea şi măcelărirea nevinovaţilor, el a fost osândit imediat la moarte de împărat, prin decapitare, împreună cu nobilul Elpidifor au mai fost ucişi atunci şapte mii de creştini persani.

Atunci acei trei mucenici dintâi: Achindin, Pegasius şi Anempodistus, au fost aruncaţi într-un cuptor de foc împreună cu douăzeci şi opt de soldaţi şi cu mama împăratului, care şi aceia crezuseră în Hristos.

Astfel şi-au dat aceşti Sfinţi mucenici sufletele lor drepte în mâna lui Dumnezeu, strămutându-se la fericitele Locaşuri.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Marcian din Cyr

El a fost din cetatea Cyrului, care se află în Siria. El a fost vestit prin marea familie din care se trăgea precum şi prin neasemănata lui frumuseţe fizică. Dar el a lepădat toate pentru dragostea lui Hristos şi s-a retras în pustia din Halkis ca să trăiască ca un zăvorât.

El a fost contemporanul marelui patriarh Flavian al Antiohiei şi al împăraţilor Constanţiu şi Valens.

El lumină de candelă la coliba lui nu a avut nicicând, ci lumină cerească îi lumina lui literele Sfintei Scripturi şi Psaltirii ce le avea cu dânsul.

El a fost mare făcător de minuni şi în timpul vieţii şi după fericita lui adormire.

Mai înainte de moarte el a poruncit ucenicului lui, Eusebius, să îi ascundă trupul şi să îl îngroape într-un loc neştiut, pentru că se dusese vestea peste tot despre el şi mulţi doreau ca Sfântul Marcian să fie îngropat în cetăţile lor. *(" "[...] Şi fiindcă a aflat că mulţi se luptau şi se certau ca să ia trupul său după moarte şi îşi gătiseră şi lăzi şi sicrie, ca să-l pună pe el şi zidiseră chiar biserici în numele lui, a jurat pe întâiul său ucenic ca să ascundă după moarte trupul său în loc tainic, departe de chilia sa şi acestea rânduindu-le s-a mutat către Domnul." - V. Sinaxarul Sfântului din Mineiul pe noiembrie (Bucureşti: Ed. Inst. Bibi. şi de Misiune Ortodoxă al B.O.R., 1983, p. 26).)*

El s-a săvârşit către Domnul cu pace la anul 387.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Victorin, episcopul Patav-ului

Mulţi zic că Sfântul Victorin acesta a fost de neam sloven. Fericitul Ieronim îl laudă pentru marea lui învăţătură şi evlavie. El cunoştea însă greceşte mai bine decât latineşte. El a scris minunate tâlcuiri la cărţile Noului şi Vechiului Testament.

El a luat mucenicia pentru mărturisirea credinţei creştine a lui Hristos la anul 303.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Achindin, Pegasius, Anempodist, Aftonie şi Elpidifor

Achindin martirul şi Pegasie cu dânsul,
Viteazul Anempodist cu Aftonie lnâgă el,
Iar cu ei toţi blândul prinţ Elpidifor,
Ca nişte miei fără de glas pentru Hristos s-au jertfit.

Ei robi aleşi s-au arătat ai Treimii Preasfinte,
Şi-ntr-a lui Sa porfaţă au mărturisit pe Hristos.

Lor praznic luminat le-a fost mucenicia,
Căci pe Hristos au iubit mai mult decât multe bogăţii.

Hristos le-a fost mai scump decât sceptre de rege,
Mai scump decât cinstea, decât însăşi viaţa lor.

Bogăţiile lumii ei le-au jertfit pentru Domnul,
Şi s-au jertfit şi pe ei pentru dragostea Lui.
Ei scuipaţi au fost, dar strălucit-au mai tare,
La pământ au căzut dar s-au înălţat la cer.

Ei sângele şi-au vărsat pentru Biserica luptătoare,
Şi-n Cea triumfătoare au zidit sufletul lor.
Ei neţărmurit iubesc creştina rasă,
Şi pentru ea se roagă lui Hristos înviat.

Ei se roagă Lui Biserica pe pământ să păzească,
La Biruinţa finală să o ducă pe Ea.

Cugetare

Oare cum va putea cineva care calcă porunca iubirii de părinţi să se înalţe până la iubirea duşmanilor, care şi aceasta este poruncă?

Dragostea şi cinstirea părinţilor - iată prima şi adevărata şcoală a iubirii. Fără această şcoală, nimeni nu poate înainta nicăieri.

Ţarul sârbilor Dragutin s-a ridicat cu armată împotriva tatălui lui pentru că a voit să şadă samavolnic pe tronul patern. Dar s-a întâmplat că mai târziu el şi-a rupt

cumplit piciorul, iar accidentul acesta i-a trezit remuşcări care nu l-au mai părăsit până la moarte.

Din această pricină Dragutin s-a retras de la tron în favoarea fratelui lui, Milutin şi a început să facă milostenii peste milostenii, să înalţe biserici şi să facă mulţime de alte fapte bune. În afară de aceasta, în ascuns şi neştiut de nimeni el ducea viaţă de asceză călugărească.

Pe trupul gol el era încins cu o cingătoare împletită din trestii, iar pe sub hainele regale purta sac.

El noaptea se ruga în taină, într-un mormânt săpat în ascuns. Acest rege şi-a luat asupra lui aceste aspre penitenţe numai şi numai spre a fi iertat de Dumnezeu pentru păcatul de a se fi ridicat împotriva tatălui lui, iar Dumnezeu l-a iertat.

Mulţi Sfinţi mucenici i-au primit cu cinste şi cu ospitalitate pe cei care ştiau că sunt trimişi să îi ucidă, iar în ascuns îşi pregăteau cum se cuvine pentru martiriu sufletele lor.

Oare nu este această dovadă zdrobitoare de iubire faţă de vrăjmaşi şi încă vrăjmaşii de moarte? Pe când îi tortura bestial pe Sfinţii mucenici mai sus pomeniţi, regele persan Sapor a înnebunit şi a muţit, începând să-şi calce în picioare hlamida şi să-şi sfâşie faţa cu unghiile, văzând că nu mai poate vorbi. Văzându-l pe torţionarul său într-un asemenea cumplit chin, Sfântului Achindin i s-a făcut milă, a lăcrimat şi s-a rugat Domnului pentru nenorocitul rege, zicând: „întru Numele Domnului Dumnezeu Iisus Hristos, grăieşte!" Atunci pe dată limba regelui s-a dezlegat şi el a grăit.

Iată aici pildă de iubire faţă de duşmani!

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata putere a cuvintelor Sfinţilor apostoli (Fapte 16):

- *La cum o anume slujnică avea duh pitonicesc [ghicitoresc] şi striga în urma lui Pavel şi a lui Sila;*
- *La cum Pavel s-a întors şi a zis duhului: în numele lui Iisus Hristos îţi poruncesc să ieşi din ea;*
- *La cum duhul în acel ceas a ieşit.*

Predică despre voia lui Dumnezeu ca toţi creştinii să fie sfinţi

Precum întru El ne-a şi ales, înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinţi şi fără de prihană înaintea Lui (Efeseni l: 4).

Doar Sfânta Biserică Ortodoxă creştină învaţă şi demonstrează că mai întâi a fost un plan de facere a lumii şi numai după aceea s-a creat lumea. Acel plan a fost de la început în înţelepciunea, Voinţa şi Puterea lui Dumnezeu. Iar noi creştinii, ca Biserică vie a lui Dumnezeu, suntem parte din acest plan. Potrivit acestui plan, Dumnezeu ne-a ales pe noi mai înainte de întemeierea lumii spre a fi întru sfinţenie, dreptate şi iubire. Dumnezeu ne-a ales pe noi de mai înainte şi ne-a înfiat Lui-Şi prin Acela care este Stăpânul şi Domnul Iisus Hristos, Fiul Lui Unul Născut.

În afară de Domnul Dumnezeu Iisus Hristos omul nu are nici un fel de altă legătură sau rudenie cu Dumnezeu şi acesta este motivul pentru care s-a şi făcut prin Domnul Hristos înfierea noastră. El ne-a ales pe noi Biserică vie şi sfântă după buna socotinţă a voii Sale (Efeseni l: 5), aşa cum odinioară 1-a ales pe poporul lui Israel dintre neamurile pământului.

Să nu îndrăznească cineva a zice că această alegere desfiinţează libera voie a omului, pentru că iată: din această pricină nici cel născut creştin nu are vreun merit pentru că s-a născut creştin, precum nici cel născut păgân nu este vinovat din pricina aceasta! A interpreta astfel cuvintele Sfântului apostol Pavel este o eroare gravă. Căci iată, Dumnezeu însuşi 1-a ales pe poporul lui Israel după buna socotinţă a voii Sale şi unii dintre ei au pierit, iar alţii s-au mântuit. La fel a ales El şi Sfântă Biserica Lui, chemând în Ea toate popoarele şi seminţiile pământului.

Dar mântuirea tuturor acestora nu depinde numai de chemarea lui Dumnezeu - adresată tuturor – ci ea depinde şi de voinţa şi efortul omului, de felul răspunsului pe care îl dă el în faţa acestei chemări.

O, Stăpâne Atotveşnice Doamne, cela ce eşti Ziditorul nostru, carele ne-ai ales pe noi spre mântuire mai înainte chiar de a fi noi pe pământ, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi! Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

3 noiembrie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Achepsima, episcopul Naesonului şi a celor împreună cu dânsul, Iosif şi Aitala

Cel plin de toate creştinele virtuţi bătrân Achepsima, în vârstă fiind de optzeci de ani, şedea odată în casa sa înconjurat de oaspeţi.

Atunci un copil plin de Duhul Sfânt a alergat către bătrânul Episcop, 1-a sărutat pe creştetul capului şi a strigat: „Fericit este acest cinstit cap, căci cu cununa mucenîciei pentru Hristos se va încununa!" Prorocia copilului s-a împlinit curând.

Împăratul Persiei Sapor a început atunci cumplita sa prigoană împotriva creştinilor, iar înaltpreasfinţitul Achepsima a fost prins şi el. El a fost adus înaintea unui principe care era în acelaşi timp şi popă idolesc. Fiind arestat şi legat, un apropiat 1-a întrebat pe Sfântul Achepsima ce porunceşte pentru casa lui, în condiţiile în care va fi martirizat.

Sfântul a zis: „Aceasta deja nu mai este casa mea. Eu mă duc la casa cea de sus, de unde întoarcere nu mai este."

După anchetă prelungită, Sfântul Achepsima a fost aruncat în închisoare. El a zăcut acolo timp de trei ani, suferind fără răgaz de vindecare torturi bestiale. La urmă el a fost decapitat.

Iosif şi Aitala au fost îngropaţi în pământ până la mijloc, iar torţionarii au silit oameni creştini să îi bată cu pietre. În acea noapte, prin lucrarea lui Dumnezeu, trupul lui Iosif s-a făcut nevăzut, iar peste trupul lui Aitala a răsărit în chip minunat un arbore de mirt ale cărui frunze şi ramuri vindecau toată neputinţele şi durerile oamenilor.

Timp de cinci ani a crescut şi a rodit acel mirt minunat, până când îndrăciţii păgâni, plini de toată invidia şi răutatea, 1-au tăiat din rădăcină şi 1-au distrus.

Aceşti Sfinţi mucenici ai lui Hristos au luat mucenicia în Persia în veacul al patrulea, în timpul domniei păgânului rege Sapor.

Pomenirea mutării Sfintelor moaşte ale marelui mucenic Gheorghe, purtătorul de biruinţă

Se prăznuieşte astăzi mutarea cinstitelor moaşte ale marelui mucenic Gheorghe de la Nicomidia, unde a luat mucenicia pe vremea lui Diocleţian, în cetatea Lydda din Palestina.

Mucenicia acestui mare mucenic se pomeneşte şi se prăznuieşte în douăzeci şi trei de zile ale lunii aprilie.

Văzându-şi mai dinainte mucenicia sa, marele Gheorghe a cerut slujitorului lui ca după a sa moarte să îi ia trupul şi să îl ducă în Palestina, patria în care se născuse maica lui şi unde îşi împărţise el toate averile lui, săracilor.

Sluga credincioasă, a făcut întocmai, în timpul domniei marelui Constantin, creştinii evlavioşi au zidit o prea frumoasă biserică la Lydda, închinată Sfântului şi marelui mucenic Gheorghe.

La sfinţirea bisericii au fost îngropate în ea şi sfintele lui moaşte. Nenumărate minuni s-au lucrat la ele de-a lungul vremurilor, spre slava lui Dumnezeu şi a marelui mucenic Gheorghe, robul Lui.

Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Gheorghie

O, Sfinte Gheorghe, mare mucenice,
O, Sfinte Gheorghie, mare biruitor!
Tu prin chin amarnic ai câştigat viaţa,
Şi prin a ta moarte te-ai prea slăvit!

Tu toate le-ai socotit ca pe un nimica,
Prin comparaţie cu Adevărul Hristos!

Tu-a lumii putere şi slavă le-ai călcat în picioare,
Şi ai stat vrednic alături de Hristos.

O, Sfinte Gheorghe mare mucenice,
O, Sfinte Gheorghie mare biruitor!
Tu schinguit ai fost cu torturi cumplite,
Dar te-a ţinut pe tine dreapta lui Hristos!

Tu toate durerile le-ai socotit ca nimica,
Prin puterea ce-ţi da Hristos Dumnezeu.

Noi înaintea ta ne închinăm acuma,
Şi slăvim pururi sfânt numele tău.

O, Sfinte Gheorghe, mare mucenice,
O, Sfinte Gheorghe, mare biruitor!
Păzeşte-ne şi pe noi cu rugăciunile tale,
Milostivirea ta arat-o către noi!
Mijloceşte pentru noi cu rugăciunile tale
Înaintea tronului lui Hristos Dumnezeu!
Înaintea Mântuitorului du rugăciunile noastre,
Şi roagă-te ca nici noi să nu ne temem de chinuri,
Ci prin îndelungă răbdare să fim biruitori!

Cugetare

Printre nenumăratele minuni ale Sfântului mare mucenic Gheorghe, purtătorul de biruinţă se numără şi aceasta:

În insula Mitilene se afla o Sfântă biserică purtând hramul lui. Toţi locuitorii insulei veneau la această biserică la ziua prăznuirii hramului lui.

Cunoscând obiceiul acesta al localnicilor, saracinii din Creta au atacat insula Mitilene chiar în ziua prăznuirii marelui mucenic, au jefuit-o şi au luat locuitorii în robie, ducând pe mulţi dintre ei în Creta. Printre cei robiţi se afla şi un tânăr deosebit de frumos, pe care piraţii 1-au dăruit căpeteniei lor. Căpetenia 1-a făcut pe tânăr slugă a sa. Părinţii tânărului boleau de durere pentru fiul lor pierdut.

Încheindu-se anul şi apropiindu-se iar praznicul marelui mucenic Gheorghe, îndureraţii părinţi, urmând vechii şi frumoasei rânduieli, au pregătit masă bogată de ziua hramului sfântului şi au chemat la ea oaspeţi mulţi.

Aducându-şi aminte de fiul ei, maica s-a dus înaintea icoanei sfântului şi s-a rugat lui cu lacrimi să facă cumva şi să i-1 izbăvească pe fiul ei de robie. Maica apoi s-a întors să slujească oaspeţilor la masă.

Gazda a ridicat paharul, a mulţumit lui Dumnezeu şi 1-a băut în cinstea şi întru pomenirea Sfântului mare mucenic Gheorghe.

Şi minune! Chiar în minutul acela a stat de faţă între oaspeţi chiar fiul gazdei, cel luat cu un an înainte rob, ţinând şi el un pocal cu vin în mâini! Uimiţi şi înspăimântaţi, oaspeţii 1-au întrebat pe tânăr cum a reuşit să vină la ei.

Dar tânărul a răspuns că el nu ştie, ci ştie doar că se afla în Creta, slujind la masa stăpânului lui, căruia tocmai atunci trebuia să îi toarne vin să bea; dar că mai înainte de a face aceasta, a văzut un călăreţ călare venind înaintea lui, trăgându-1 alături de el pe cal şi ducându-1 într-o clipeală de ochi la casa părinţilor lui din Mitilene!

Cu toţii au rămas plini de uimire şi L-au prea slăvit pe Dumnezeu şi pe marele făcător de minuni Gheorghe, marele mucenic şi purtător de biruinţă!

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata izbăvire din închisoare a Sfinţilor apostoli Pavel şi Silas (Fapte 16):

- *La cum aceşti Sfinţi apostoli au fost aruncaţi în temniţa cea mai dinlăuntru iar picioarele li s-au pus în butuci;*
- *La cum au stat ei la rugăciune toată noaptea, mulţumind lui Dumnezeu;*
- *La cum atunci s-a cutremurat pământul, cum au căzut lanţurile de pe toţi cei legaţi, iar uşile temniţei s-au deschis de la sine.*

Predică despre Hristos, Capul tuturor sfinţilor

... ca toate să fie iarăşi unite în Hristos, cele din ceruri şi cele de pe pământ (Efeseni 1: 10).

Păcatul provoacă panică şi confuzie în suflet. Omul care se cufundă în păcat şi în viciu se aseamănă găinii căreia tocmai i s-a tăiat capul, însă trupul continuă să i se zbată convulsiv şi dezordonat încoace şi încolo.

Înainte de întruparea Mântuitorului Hristos toată lumea păgână zăcea în întunericul confuziei precum un trup cu capul tăiat care se zbate încă în convulsiile morţii. Hristos Domnul a unit capul cu trupul muribund şi a adus fiinţa umană înapoi la viaţă. Hristos este Capul oştirilor cereşti şi a fost Capul lor întotdeauna.

Iar ca Cuvântul făcător de viaţă al lui Dumnezeu El a fost dintru început Capul a toate cele zidite din lumea vizibilă, între care la locul cel mai de frunte se află rasa umană.

Dar păcatul, ca şi un satâr ascuţit, a despărţit trupul păcătos al lui Adam de Capul său, Dumnezeu. Cu toate acesta Domnul, în mare milostivirea Lui, a împăcat iar cerul şi pământul prin întrupare, aducând cerul pe pământ, înălţând pământul la cer şi rânduind iar toată zidirea sub călăuzirea Minţii Lui, care este Căpetenia zidirii. Prin Hristos noi oamenii ne-am împăcat cu Dumnezeu Sfânta Treime şi cu îngerii lui Dumnezeu, ne-am împăcat întreolaltă şi cu natura în care am fost aşezaţi. Prin Hristos omenirea şi întreaga zidire şi-a aflat iarăşi Capul şi a intrat în armonie cu El şi cu sine.

Sfântul apostol zice: Noi însă avem gândul lui Hristos (I Corinteni 2: 16). Aşa fiind, dragostea noastră pentru Dumnezeu se aprinde din nou, credinţa noastră se înăreşte şi nădejdea ni se luminează. Doar trupul care doarme nu-şi simte legătura cu capul. De aceea să ne trezim, fraţilor, să ne trezim cât mai avem încă vreme.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Capul nostru atotînţelept, uneşte-ne pe noi cu Sfânt Trupul şi Preacurat Sângele Tău şi ne mântuieşte. Că-ci noi pe Tine Te slăvim şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

4 noiembrie

Pomenirea Sfântului prea cuvios Ioanichie cel mare

Acest mare luminător duhovnicesc Ioanichie s-a născut în satul Marycata din provincia Bithynia, din tatăl Myritircius şi maica Anastasia.

El de tânăr a fost păstor de oi. Pe când sta la paza turmelor lui, adesea se întâmpla să se retragă în singurătate şi să stea la rugăciune ziua întreagă, însemnându-şi turmele din cele patru laturi cu semnul Sfintei Cruci, astfel încât ele să nu se împrăştie sau să se piardă.

Mai târziu, când a fost luat în slujba militară, el a dat dovadă de curaj uimitor, mai ales în războaiele cu bulgarii.

După ce a ieşit din serviciul militar el s-a retras în Muntele Olymp din Asia mică, unde s-a tuns monah şi s-a închinat pe sine cu desăvârşire celor mai aspre nevoinţe călugăreşti, întru care a petrecut până la sfârşitul său, ce a venit la adânci bătrâneţi.

El a petrecut ca monah timp de cincizeci de ani, în locuri diferite. El a primit de la Dumnezeu har peste har şi cu deosebire darul facerii de minuni. El a vindecat neputinţele şi bolile oamenilor, a scos afară demoni, a îmblânzit fiare sălbatice. El avea mai cu seamă putere asupra şerpilor veninoşi, trecea pe apă ca pe uscat, se putea face nevăzut din faţa oamenilor dacă aşa dorea şi vedea cele ce aveau să fie.

El a fost vestit prin smerenie şi blândeţe. La înfăţişare şi la statură el era ca un uriaş, era masiv şi avea o mare forţă fizică.

Sfântul Ioanichie cel mare a jucat un rol foarte activ în viaţa Bisericii lui Dumnezeu. În vremea controversei iconoclaste [a luptelor contra Sfintelor icoane] el mai întâi s-a înşelat oarecum, dar mai pe urmă a repudiat vederile iconoclaste şi s-a tăcut un zilot întru apărarea Sfintelor icoane.

El a fost mare prieten al patriarhului Metodie al Constantinopolului. Sfântul prea cuvios Ioanichie cel mare a trăit până la vârsta de nouăzeci şi patru de ani, săvârşindu-se cu pace către Domnul la anul 846.

El a fost mare făcător de minuni şi în timpul vieţii şi după fericitul său sfârşit.

Pomenirea Sfinţilor sfinţiţi mucenici Nicandru, episcopul Myrei şi Hermas, presbiterul

Ei amândoi au fost hirotoniţi de către Sfântul apostol Tit. Ei au fost vestiţi pentru marea lor râvnă pentru credinţă şi pentru puternica lor misiune, cu preţul unor cumplite chinuri, printre păgâni, dintre care pe mulţi i-au câştigat pentru Hristos Domnul.

Din această pricină ei au fost bârfiţi înaintea unui judecător, Libanus, care i-a osândit la torturi bestiale. Ei au fost bătuţi cu pietre şi târâţi pe pietriş ascuţit; au fost întemniţaţi, înfometaţi şi supuşi la chinuri cărora nici un muritor nu le poate supravieţui fără ajutorul aplecat al lui Dumnezeu.

Domnul Hristos a venit la ei în felurite chipuri şi aruncaţi în foc fiind ei, Domnul a trimis îngerii Săi să le prefacă lor în rouă fierbinţeala cuptorului. La urmă ei au fost îngropaţi de vii de torţionarii lor. Dar zadarnic încearcă oamenii să îi ucidă pe aceia cărora Domnul le-a dăruit viaţa şi zadarnic încearcă oamenii să necinstească pe aceia pe care Domnul îi prea slăveşte.

Cântare de laudă la Sfântul Ioanichie cel mare

Sfântul Ioanichie poporul şi-a slujit,
Poporul şi regele, ca un râvnitor.
După care el toate le a lepădat
Spre a Îi sluji pe Domnul tuturor.

Sfântul Ioanichie fost-a mare oştean
Al credinţei creştine şi dreptăţii curate.
El cu lacrimi şi lupte timp de cincizeci de ani
S-a rugat lui Hristos şi se roagă şi azi.

Slăvitul Ioanichie bogăţii multe a avut pe pământ,
Dar mai bogat a fost în cereasca avere:
Pe aceea el singur şi-o a dobândit
Cu postiri şi cu rugi, biruind pe diavol.

Sfântul minunat Ioanichie Avva
Mulţime dumnezeiască de minuni a lucrat:
El lucratu-le-a întru Numele lui Hristos Domnul,
Cu Crucea desăvârşit pe diavol a călcat.

O, sfinte al lui Dumnezeu, Ioanichie părinte,
Tu la Hristos mare milă şi îndrăzneală ai aflat!
Ci roagă-te Lui şi pentru noi păcătoşii
Şi de la Duhul Sfânt cere nouă bogat harul Său!

Cugetare

Milostivirea este rodul credinţei. Acolo unde este credinţă adevărată, acolo se află şi adevărata milostenie.

Sfântul Ioanichie a trecut într-o zi pe lângă o mânăstire. Între multe monahii care se nevoiau în ea, se aflau şi o maică cu fiica ei. Necuratele duhuri ale patimilor trupeşti o războiau cumplit pe tânără, atât de cumplit, încât ea se gândea în fiecare zi să părăsească mânăstirea şi să se întoarcă în lume.

Zadarnic a încercat maica să o facă să vadă cumplita cădere către care se îndrepta. Dar ea 1-a rugat cu lacrimi pe Sfântul Ioanichie ca să o sfătuiască pe fiica ei să nu se întoarcă la urâciunile lumii.

Atunci sfântul a grăit către tânără şi a zis: „Fiică, pune mâinile tale pe grumazul meu!" Tânăra a făcut aşa. Atunci dumnezeiescul Părinte mult milostivul I-a cerut lui Dumnezeu ca patima fetei să treacă asupra lui, iar ea să rămână liberă de ea şi curată. Precum s-a şi întâmplat. Tânăra s-a vindecat cu desăvârşire de necurata patimă şi a rămas mai departe liniştită în mânăstirea ei.

Avva Ioanichie şi-a continuat drumul, dar fără veste a simţit în sine cumplitul război al trupului, atât de cumplit, încât ar fi preferat să moară mai curând decât să fie învins. Atunci el a văzut unul din şerpii cei mari şi otrăvitori ai pustiei şi s-a repezit la el, ca şarpele să îl muşte şi Avva să moară. Dar şarpele nu 1-a muşcat. Avva atunci a lovit şarpele, ca acesta să muşte, dar cum s-a atins de el, şarpele a murit. Atunci patima necurată a desfrâului a pierit de la el.

Luare aminte

Să luăm aminte la venirea Domnului la Sfântul Pavel într-o vedenie de noapte (Fapte 18):

- *La cum Domnul S-a arătat Sfântului apostol Pavel la Corint, într-o vedenie, noaptea;*

- *La cum El a zis către Pavel să nu se teamă ci să grăiască şi să nu tacă, căci Domnul a zis: Am mult popor în cetatea aceasta.*
- *La cum Sfântul apostol Pavel s-a supus Domnului şi a rămas la Corint timp de un an şi jumătate.*

Predică despre moştenitorii împărăţiei prin Hristos Domnul

Întru Care şi moştenire am primit (Efeseni]: 11).

Toate sunt de la Stăpânul Hristos Iisus, toate sunt prin Domnul Hristos Iisus şi toate aparţin Domnului Hristos Iisus. Fără El noi nu putem avea nici un fel de legătură adevărată sau normală cu Domnul Dumnezeu Făcătorul nostru, cu ceilalţi oameni sau cu lumea creată în care vieţuim. El este capul nostru şi mintea noastră şi prin El şi moştenire am primit.

Dar ce moştenire? Chiar împărăţia lui Dumnezeu.

De ce sunt creştinii adesea numiţi moştenitori în Noul Testament? Când zicem moştenire noi ne gândim mai întâi la cineva care moare şi lasă o moştenire. Ca cineva să moştenească, altcineva trebuie mai întâi să moară. Ce este mai mult este că noi creştinii ne putem numi moştenitori încă din această viaţă, căci omul nostru cel vechi moare iar omul cel înnoit în Hristos moşteneşte cele bune şi nepieritoare ale lui. Căci cel care supravieţuieşte este moştenitorul. Moare trupul, dar sufletul îi supravieţuieşte; prin urmare sufletul omului moşteneşte toate cele pe care omul pe când era în trupul lui le-a lucrat, fie cele bune spre moştenirea de către suflet a vieţii, fie cele rele spre moştenirea de către suflet a morţii.

Prin Domnul nostru Iisus Hristos moştenirea de care El însuşi S-a bucurat şi Se bucură este acum deschisă nouă tuturor: moştenirea aceasta este Împărăţia nepieritoare a Cerurilor.

Noi această împărăţie nemuritoare o moştenim atunci când murim cu trupul lumii acesteia pământeşti; murind pământului, moştenim cerul; rupând legătura cu Satan, ne facem împreună-moştenitori cu Hristos.

O, fraţilor, cât de minunată şi negrăită este moştenirea care ni s-a pregătit nouă! Să nu ne fie nouă să renunţăm ca nişte nebuni la ea şi să ne asemănăm lui Isav cel care şi-a vândut dreptul lui de întâi născut, [adică libertatea şi nemurirea] pentru un blid de linte!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Domnul şi Mântuitorul nostru, milostiveşte-Te către noi până la sfârşit şi ne mântuieşte. Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

5 noiembrie

Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşi mucenici Galaction şi Epistimi

Amândoi s-au născut în cetatea feniciană a Edessei. Mai înainte de a îl naşte pe Galaction, maica lui, Leucippa [Leuchipa], fusese stearpă. Ea nu a rămas însărcinată decât după ce a primit Sfântul Botez. După botezul ei şi după ce i s-a născut fiul, Leucippa 1-a adus şi pe soţul ei [Cleitophon] la Sfânta credinţă şi 1-a botezat şi pe fiu.

Ajungând Galaction la vârsta căsătoriei, bună lui maică s-a săvârşit către Domnul. Atunci tatăl lui 1-a logodit cu fecioara Epistimi, care era păgână. Galaction însă nu a dorit căsătoria. Cu credinţa şi cu harul de la Dumnezeu el a obţinut nu doar ca Epistimi să primească Sfântul Botez, ci chiar să îi urmeze lui în viaţa monahală. Astfel ei amândoi s-au retras la Muntele Publion, unde Galaction a intrat într-o mânăstire de bărbaţi, iar Epistimi, în una de fecioare.

Ei s-au arătat, fiecare în mânăstirea lui, ca nişte luminători de vieţuire călugărească fraţilor. Ei au fost primii la ascultare, primii la nevoinţă, primii la rugăciune, primii în smerita cugetare şi în dragostea de Dumnezeu şi de aproapele. Ei nu au mai ieşit din mânăstirile lor şi nu s-au mai văzut unul cu celălalt decât înaintea morţii lor celei mucenicеşti.

Aceasta s-a întâmplat în timpul sălbaticelor persecuţii din vremea împărăţiei lui Deciu. Ei au fost aduşi înaintea necuratului tribunal şi mai întâi Galaction a fost biciuit sălbatic. Privind la el, Epistimi plângea cu amar. Din această pricină, a fost şi ea biciuită, bestial. La urmă lor li s-au tăiat mâinile, picioarele şi capetele.

Prietenul lor, Eutolius, a luat trupurile lor şi le-a îngropat cu cinste. Eutolie fusese sclav în casa părinţilor Epistimiei, iar mai apoi împreună-nevoitor întru călugărie cu Sfântul Galaction. El a scris viaţa acestor minunaţi Sfinţi mucenici ai Domnului, care s-au încununat cu cununa nepieritoarei slave la anul 253.

Pomenirea Sfinţilor apostoli Patrova, Hermes, Lânos, Gaius şi Philologus

Aceştia cu toţii au fost din numărul celor şaptezeci de apostoli mai mici. Patrova a fost episcop al cetăţii Neapolis, Hermes al Filipoposului (Romani 16: 15), Lânos al Romei (II Timotei 4: 21), Gaius al Efesului (Romani 16: 23), iar Philologus al Synopei (Romani 16:15). Ei cu toţii au împlinit cu dragoste Legea lui Hristos şi s-au strămutat la urmă întru Cerеasca Lui Împărăţie.

Pomenirea Sfântului Iona, episcopul Novgorodului

El s-a născut chiar în cetatea Novgorodului şi a rămas orfan de mic. O anume văduvă temătoare de Dumnezeu 1-a luat pe copil şi 1-a crescut cu îngrijire în casa ei, ca pe un fiu.

Privind la copil, Mihail cel nebun pentru Hristos din Klops a grăit către el, proorocindu-i: „Ivanuşka, să te sârguieşti la carte, căci ai să fii Vlădică al marelui Novgorod!"

Cu adevărat, după moartea arhiepiscopului Eftimie, Iona a fost ridicat şi sfinţit în locul lui. El a fost evlavios şi milostiv mai mult decât toţi oamenii. El a zidit mulţime de biserici şi mânăstiri şi şi-a păstorit turma ca un păstor bun, punându-şi sufletul pentru oile lui.

Lui i s-a oferit scaunul patriarhal al Moscovei, pe care însă 1-a refuzat cu înţelepciune, arătând către vârsta lui înaintată.

El s-a săvârşit către Domnul cu pace în cinci zile ale lunii noiembrie, din anul 1570 şi s-a strămutat cu veselie la locaşurile cele cereşti gătite lui de Domnul.

La o sută de ani după cinstită adormirea lui Novgorodul a fost cuprins de un incendiu cumplit. Prin intermediul lui s-a aflat că moaştele acestui sfânt nu au putut fi mistuite de limbile focului, ci dimpotrivă, începând de atunci ele au arătat putere făcătoare de minuni şi au început să reverse miros de bună mireasmă.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Galaction şi Epistimi

Galaction şi Epistimia
Fumul deşart al lumii îl au lepădat.
Ei răstignitu-şi-au ale trupului patimi,
Şi cu duhul s-au înălţat la cer.

În inima lor la fiece bătaie
Numele Domnului ei îl rosteau,
Şi-n inimă pentru dragostea Lui
primit-au răstignire.

Sosesc torţionarii.
Giaction, viteaz, merge la chinuri,

Pe-ale lui urme, aproape, merge Epistimi:
„Iubitul meu frate, nu grăbi aşa!
Eu din mâna ta primit-am Botezul cel Sfânt!
Cuvine-se şi-acum să mă iei cu tine,
Chinurile tale cu mine să-mparţi!
Deşi nevrednică sunt, iubitul meu frate,
Eu voiesc cu tine pentru Hristos să mor"

Sfinţii Galaction şi Epistimia
Pe Hristos proclamă către cei păgâni.
Ei sufletele-şi dau în amare chinuri,
Pe ele le primeşte dreapta lui Hristos.

Ei acum în ceruri locuiesc cu îngeri,
Sfântul Galaction şi Epistimi, sfânta.

Cugetare

Iubirea trupească este faţă de iubirea duhovnicească mai palidă decât este umbra faţă de substanţa solidă. Frăţia de sânge este ca un nimic pe lângă frăţia de duh.

Tatăl lui Galaction 1-a logodit pe fiul lui cu fecioara păgână Epistimi. Dar Galaction a botezat-o pe Epistimi, iar apoi au ales amândoi calea călugăriei.

Dragostea lor trupească s-a preschimbat în dragoste duhovnicească, care a fost mai tare ca moartea. Atât de mult a iubit-o duhovniceşte Galaction pe logodnica lui Epistimi, încât el nu a mai dorit să o vadă cu ochii cei trupeşti. Nici legătura fizică şi nici prezenţa fizică nu sunt necesare adevăratei iubiri, duhovniceşti. Atât de mult 1-a iubit duhovniceşte Epistimi pe logodnicul ei, Galaction, încât aflând că este dus la chinuri, a alergat după el, implorându-1 să nu o respingă, ci să o primească şi pe ea să îi împărtăşească chinurile pentru Hristos, aşa cum şi el împărtăşise cu ea adevărul credinţei, pe Hristos Domnul.

Când torţionarii au biciuit trupul gol al lui Galaction, sfânta Epistimia a plâns. Dar când amândurora li s-au tăiat mâinile şi picioarele, ei amândoi s-au bucurat şi L-au prea slăvit pe Hristos: iată cât de mare a fost iubirea lor pentru Mântuitorul Iisus Hristos şi iată cât de mare a fost iubirea duhovnicească a unuia faţă de celălalt!

Cu adevărat, iubirea trupească este ca un fluture multicolor care trăieşte o zi şi moare, pe când iubirea duhovnicească veşnică este, mai tare ca moartea.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata lucrare a Duhului Sfânt Dumnezeu asupra celor botezaţi (Fapte 16):

- *La cum Sfântul Pavel, sosind la Efes, a văzut botezându-se oameni cu botezul pocăinţei, al lui Ioan Botezătorul;*
- *La cum el şi-a pus mâinile peste ei iar asupra lor S-a pogorât Duhul Sfânt;*
- *La cum ei s-au umplut cu putere de sus şi au grăit în limbi şi au prorocit.*

Predică despre ridicarea omului prin învierea şi înălţarea lui Hristos

Mai presus decât toată începătoria şi stăpânia şi puterea şi domnia şi decât tot numele ce se numeşte, nu numai în veacul acesta, ci şi în cel viitor. Şi toate le-a supus sub picioarele Lui (Efeseni 1:21 -22).

Iată înălţimile la care îl ridică Dumnezeu pe om! Căci nu despre firea dumnezeiască a Domnului se grăieşte mai sus, ci despre firea lui omenească. Cuvintele citate ale apostolului nu se referă la Cuvântul Co-Etern al Tatălui, ci ele grăiesc despre omul Iisus, pe care Dumnezeu L-a ridicat din morţi şi L-a înălţat - nu doar mai presus decât lumea vizibilă şi pieritoare, ci chiar mai presus şi decât lumea invizibilă şi veşnică a puterilor cereşti; mai presus decât toate ierarhiile celor nouă cete îngereşti; mai presus decât orice fiinţă creată, cunoscută sau necunoscută şi mai presus decât orice nume din lumea materială sau cea spirituală.

Fraţilor, vedem noi oare cum Atotslăvitul nostru Făcător a împlinit făgăduinţa pe care a dat-o strămoşului Adam atunci când 1-a izgonit din Paradis şi făgăduinţa pe care a formulat-o în cuvinte şi mai limpezi faţă de Avraam şi pe care a repetat-o din ce în ce mai clar faţă de proroci şi de împăratul David?

Vedem noi oare cum Domnul Savaot a pus început preaslăvirii rasei umane prin aceea că L-a preaslăvit pe Omul Iisus, pe Fiul lui Dumnezeu, în care S-a întrupat Dumnezeu? Fiind Cel Dintâi în slavă, Dumnezeu pe El L-a prea slăvit mai întâi, iar apoi, în minunată şi ierarhică rânduială, pe toţi cei care se numără cu El şi care prin harul Duhului Sfânt sunt numiţi şi scrişi în Cartea Vieţii spre slava cea veşnică.

Pe bună dreptate o cântă Biserica pe Maica Domnului astfel: Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită, fără de asemănare, decât Serafimii. Căci atunci când Fiul lui Dumnezeu este prea slăvit, atunci se prea slăveşte şi Preasfânta Maica Lui, precum şi Sfinţii apostoli, după cuvântul Lui cel rostit către Tatăl: ***Părinte,***

voiesc ca, unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine şi aceia pe care Mi i-ai dat (Ioan 17:24).

Iată colosalele urmări ale pogorârii lui Dumnezeu pe pământ! Iată roadele negrăite ale Patimii Lui!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Mântuitorul nostru, cela ce eşti întocmai în dumnezeire cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt! Ajută-ne nouă să ne desprindem din bezna duhorii păcatului şi nebuniei trupeşti a lumii acesteia pieritoare, mai înainte de al nostru sfârşit! Căci numai Ţie se cuvine toată închinarea şi slava în veci. Amin.

6 noiembrie

Pomenirea Sfântului Constantinopolului Pavel mărturisitorul, patriarhul

Zăcând fericitul patriarh Alexandru pe patul cel de moarte, turma lui cea strânsă lângă dânsul, îngreunată de durere, 1-a întrebat pe cine voieşte să lase păstor în urma lui, spre păstorirea turmei celei rămase orfane a lui Hristos?

Atunci de Dumnezeu purtătorul Ierarh a răspuns: „De veţi voi bărbat dumnezeiesc şi înţelept, puternic să vă înveţe pe voi adevărul şi luminând cu virtuţile ca sfeşnicul scos de sub obroc, să îl alegeţi pe Pavel; iar dacă veţi voi un bărbat potrivit după socotelile cele din afară, atunci acesta este Macedonie."

Poporul 1-a ales pe Pavel. Din nefericire însă Pavel nu a fost acceptat de urâtorii de Dumnezeu ereticii arieni şi nu a fost acceptat nici de Constanţiu, care se afla atunci la Antiohia.

Pavel a fost în scurt timp scos din scaun şi a fost nevoit să se refugieze la Roma, împreună cu Sfântul Atanasie cel mare.

La Roma Papa Iulian şi împăratul Constans i-a primit pe aceşti sfinţi cu căldură şi au fost de un gând şi o inimă cu ei întru ţinerea sus a curăţiei Ortodoxiei, împăratul Constans şi Papa Iulian 1-au susţinut pe Sfântul Pavel şi au determinat repunerea lui în scaunul patriarhal de la Constantinopol.

Dar după moartea lui Constans necuraţii arieni şi-au scos iar capetele şi au uneltit surghiunirea Sfântului Pavel la Cucusus, în Armenia.

Acolo, pe când Sfântul Pavel se afla odată la slujirea Sfintei Liturghii, necuraţii şi băutorii de sânge nevinovat, arienii, au năvălit precum câinii în biserică şi 1-au sugrumat pe sfântul patriarh cu omoforul său. Anul a fost 351.

La anul 381, în timpul domniei împăratului Theodosie, moaştele Sfântului Pavel mărturisitorul au fost mutate la Constantinopol, iar la anul 1236 ele au fost aduse la Veneţia, unde se află şi în ziua de astăzi.

Credincioşii şi iubiţii lui clerici, preotul Marcian şi notarul [secretarul] Martirie (pomeniţi la 25 octombrie) au fost omorâţi şi ei la scurt timp după părintele şi patriarhul lor.

Pomenirea prea cuviosului Varlaam din Khutyn, făcătorul de minuni

Acesta s-a născut şi a crescut în credinţa creştină, în marele Novgorod. După moartea părinţilor lui el s-a tuns monah şi s-a închinat pe sine celor mai aspre nevoinţe călugăreşti. El a întemeiat o mânăstire pe malul râului Volkhov, la un loc unde văzuse Lumină cerească.

Sfântul Varlaam a fost făcător de minuni şi în timpul vieţii lui, şi după fericita lui adormire. El cunoştea tainele inimilor oamenilor, scotea afară duhurile necurate şi vindeca boala din popor.

După adormirea lui, cneazul Vasili Vasilievici s-a îmbolnăvit de moarte şi a cerut să fie dus la mormântul sfântului. El a mai cerut ca, în situaţia în care va muri pe drum, să fie dus şi aşa la mormântul sfântului. Moartea cneazului pe drum s-a şi întâmplat, dar ajungând la mânăstire şi intrând cortegiul cu trupul mortului în biserică, el a înviat, a mers pe picioarele lui şi s-a închinat la mormântul Sfântului Varlaam, făcătorul de minuni.

La anul 1471, ţarul Ivan cel groaznic a poruncit să se sape şi să se scoată afară din mormânt racla sfântului. Dar făcându-se aşa, o limbă de foc cumplită a ţâşnit din mormânt, care a înconjurat toţi pereţii bisericii. Ţarul s-a înspăimântat atât de tare, încât a luat-o la fugă din biserică, uitând şi de sceptrul lui de ţar. El nici nu a mai îndrăznit măcar să se întoarcă şi să îl ia înapoi, de aceea toiagul ţarului se află şi azi lângă mormântul Sfântului, în amintirea minunii, care s-a petrecut în sfânta zi de vineri de după Duminica Tuturor Sfinţilor.

Pomenirea Pulberei ca a căzut din cer [cu dumnezeiască iubire de oameni, pe vremea lui Leon cel mare]

Aceasta s-a întâmplat la Constantinopol în anul 472 *(După Sinaxarul grecesc evenimentul acesta a avut loc la anul 475, iar nu la anul 472. - Nota autorului.)* în vremea când împărat era Leon cel mare, iar pe scaunul Constantinopolului se afla patriarhul Ghenadie. (Vezi Cugetarea dintru această zi.)

Cântare de laudă la marea milostivire şi bunătate a lui Dumnezeu

Domnul nostru este Milostivirea şi însăşi Bunătatea,
Dar pentru-ale noastre păcate El îngăduie să suferim:
Potop, boală, secetă şi cutremur,
Spaimă şi durere în suflet şi în trup.

Căci cel ce pe Tatăl nu-L vede când El oferă daruri,
Îl va vedea aievea ca Drept Judecător.

Înfricoşatul Judecător robi nenumăraţi are,
El pe toţi îi pune să-l mântuie pe om
Aceştia sunt ghimpi ai pământului, şerpi şi fiare,
Cutremure, secetă sau potop din cer;
Vânturi rele de boală, arşiţe şi-ntuneric,
Când soarele şi luna nu-şi mai dau lumina lor,
Nici pământul ale sale roade.

Pe cât de multe sunt darurile drepţilor,
Tot atât de multe sunt şi-ale păcătoşilor certări.

Păşunile lui Adam se stropesc cu rouă,
Pe când noile Sodome se taie cu spadă de foc.

Dar mai presus de toate în a Sa zidire
Domnul Dumnezeu îl iubeşte pe om.
De aceea El mult îi şi iartă; de aceea îl şi rabdă.

Dar înfricoşat lucru este să calci răbdarea Lui!
Certarea cumplită va face atunci slujba iubirii.

Cugetare

Dumnezeu a scos apă din stâncă spre mângâierea oamenilor, dar El a pogorât şi foc din cer, spre a lor pedeapsă.

Soarta cetăţilor Sodomei şi Gomorei este binecunoscută oamenilor, lor aplicându-li-se pedeapsa exemplară a lui Dumnezeu pentru păcatele sinistre şi nepocăite ale locuitorilor lor.

Că puternic este Dumnezeu să aplice când voieşte aceste pedepse exemplare s-a văzut şi după Sodoma şi Gomora, chiar în era Harului, la anul 472. *(Pedepsele acestea s-au văzut, pentru cine a avut ochi să vadă, chiar şi în acest an 2005, pe suprafaţa întregului pământ, inclusiv în ţara noastră: taifunul devastator din Asia de la începutul anului, inundaţiile devastatoare care au acoperit repetat de-a lungul verii aproape întreaga România, uraganele din sudul Statelor Unite, spre a*

numi doar puţine dintre catastrofe şi doar dintre cele naturale.) Patriarh al Constantinopolului atunci a fost patriahul Ghenadie, iar la cârma Imperiului Roman de Răsărit, împăratul Leon cel mare. La amiaza zilei de 6 noiembrie cerul s-a acoperit de nori groşi şi negri, care au obstrucţionat total lumina soarelui, cufundând pământul în beznă. Aceşti nori s-au prefăcut apoi într-un roşu de foc, apoi iar s-au făcut negri, ei durând şi schimbându-se astfel timp de patruzeci de zile încheiate de groază şi chin prelungit. Poporul înspăimântat s-a aruncat cu faţa la pământ, la rugăciune. Ei s-au pocăit cu amar, în frunte cu patriarhul şi cu împăratul, care au mers în procesiune cu icoane, intrând şi închinându-se în fiecare biserică, cu lacrimi de spaimă, cu plângere şi cu pocăinţă. În ziua a patruzecea din cer a plouat peste Constantinopol ca o cenuşă neagră şi fierbinte, de la căderea serii şi până la miezul nopţii, când s-a oprit. A doua zi soarele a răsărit strălucitor pe un cer senin, dar pământul era acoperit de acest strat negru şi gros de cenuşă, cu adâncimea de un cot. Cu mare chin, oamenii au curăţit casele şi străzile de aceast strat nemaipomenit de gros de cenuşă, dar culturile câmpului au fost complet distruse, peste tot.

Toţi cei care au avut ochi să vadă au înţeles că acesta a fost biciul lui Dumnezeu şi încă un bici blând, căci cu adevărat tot poporul Constantinopolului a alergat la Dumnezeu şi şi-a plâns păcatele cu sinceritate, începând cu ierarhul şi cu împăratul. De nu s-ar fi pocăit ei astfel pentru păcatele acumulate de-a lungul vieţii şi al generaţiilor, cine ştie dacă nu s-ar fi întâmplat şi cu Constantinopolul în acele zile ceea ce se întâmplase odinoară cu Sodoma şi Gomora! Dar pocăinţa adâncă şi la timp a poporului, dusă la Tronul dumnezeiesc de rugăciunile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, precum şi rugăciunile nenumăraţilor sfinţi şi mucenici constantinopolitani, au micşorat nemăsurat dreapta urgie a lui Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata putere vindecătoare ce ieşea din persoana Sfântului apostol Pavel (Fapte 19):

- *La cum poporul lua năframele şi şorţurile lui spre a le aşeza peste cei bolnavi ai lor, iar aceia se vindecau;*
- *La cum toţi acei bolnavi se vindecau, inclusiv demonizaţii;*
- *La cum s-au adeverit astfel cuvintele Mântuitorului, care a zis că cel care crede în El minuni şi mai mari decât El va face.*

Predică despre Capul Bisericii şi Trupul lui Hristos

Şi mai presus de toate L-a dat pe El Cap Bisericii, care este trupul Lui (Efeseni 1:22-23).

Omenirii celei lipsite de cap i se dă cap pe Iisus Hristos cel înviat din morţi. Trupul cel despărţit de capul său este din nou unit cu el, părticică cu părticică, os cu os şi nerv şi cu nerv. Nu toţi oamenii formează însă Trupul Domnului, ci numai aceia care cred în El.

Toţi oamenii sunt chemaţi, dar puţini sunt aceia care răspund chemării şi sunt primiţi sub cârmuirea mântuitoare a Acestui Cap. Cei care răspund chemării formează Trupul care este şi se numeşte Biserica, al cărei Cap este însuşi Domnul Hristos. Şi, aşa cum Capul Bisericii, Hristos Domnul şi Omul înviat este acum prea slăvit în sânul Sfintei Treimi, mai presus de toţi şi toate cele de pe pământ şi din ceruri, tot aşa şi al Său Trup, adică Biserica credincioşilor, se va înălţa şi va fi prea slăvită împreună cu al său Cap, mai presus de toţi şi toate cele de pe pământ şi din ceruri, întreaga Biserică, împreună cu al ei Cap, va şedea de-a dreapta Preasfintei Treimi, căci acolo unde se află capul, acolo trebuie să se afle neapărat şi trupul.

Păcătoşii cei răscumpăraţi şi pocăiţi, care mai înainte fuseseră duşmani ai lui Dumnezeu, ei care odinioară fuseseră ca nişte fii prea desfrânaţi şi ca nişte trupuri moarte cu capetele tăiate, dar care acum au primit înfierea dumnezeiască prin Hristos şi pentru Hristos, fiind îmbrăcaţi în straiul de lumină al nunţii celei veşnice, splendorii şi vieţii, aceştia toţi deci se vor înălţa şi se vor prea slăvi la înălţimile măreţiei şi slavei alături de Domnul care i-a mântuit şi pe care până la moarte şi cu jertfă ei L-au iubit.

Căci taina aceasta mare este şi înfricoşată, fraţilor: adică întruparea Fiului lui Dumnezeu pe pământ printre oameni, Patima Lui pe Cruce şi învierea Lui, toate făcute pentru noi.

Venirea Lui pe pământ a adus schimbarea radicală a vieţii şi destinului omenirii, schimbarea radicală a sensului pe care oamenii îl vedeau vieţii lor şi tuturor lucrurilor din zidire. El a schimbat toate şi le-a înnoit cu totul pe toate.

Prin urmare, fraţilor, să nu mai trăim şi să nu ne mai purtăm ca nişte trupuri moarte, ca omul nostru cel vechi, ci mai vârtos să ne înnoim şi să ţintim a ne purta ca omul cel nou, înnoit prin Hristos Domnul. Să nu mai trăim după păcate, ci să trăim după dreptate. Să nu mai trăim după trup, ci după duh. Şi să ne fie nouă tuturor a ne învrednici înălţimilor acelora şi măreţiei şi slavei aceleia la care ne cheamă Domnul Dumnezeu Iisus Hristos, Capul nostru.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Capul Sfânt al Sfintei Bisericii Tale, învredniceşte-ne şi pe noi a fi mădulare cinstite ale Preacuratului Tău Trup în veci. Căci numai Ţie se cuvine pururi toată închinarea, mulţumita şi slava. Amin.

7 noiembrie

Pomenirea Sfântului mucenic Hieron [Ieron] şi a celor împreună cu dânsul [cei treizeci şi trei din Melitina]

Sfântul Ieron s-a născut în Tyana Capadociei dintr-o mamă foarte îmbunătăţită, pe nume Stratonika, care a fost oarbă. Fiul Ieron la rândul lui a fost plin de râvna Sfintei credinţe creştine, slujindu-şi mama cea oarbă cu desăvârşita dragoste de fiu.

El din două motive nu a voit să intre în serviciul militar, ţinând piept şi alungându-i pe cei trimişi să îl recruteze, în primul rând cu nici un chip nu voia să-şi abandoneze mama, cea lipsită de lumina ochilor, iar în al doilea rând pentru el era inacceptabilă condiţia pusă soldaţilor imperiali, aceea de a aduce necurate jertfe idolilor, în cele din urmă însă Ieron a fost arestat, împreună cu alţi creştini. Ei cu toţii au fost duşi înaintea eparhului cetăţii Melitene.

Pe când încă se aflau pe drum, un bărbat în veşmânt strălucitor s-a arătat înaintea lui Ieron într-o noapte şi i-a zis: "Iată, Ierone, îţi vestesc ţie mântuire: tu în armata stricăciosului împărat nicicum vei lupta, ci vei alerga în lupta împăratului Celui fără de moarte, pe care bine săvârşindu-o, vei fi încununat de Acela cu cununile nepieritoarei slave." La vederea şi auzul acestei tainice vedenii şi auziri, inima lui Ieron s-a umplut de bucurie negrăită.

La Melitene ei au fost aruncaţi în temniţă. Acolo Ieron, ca un zilot, i-a întărit cu duhul şi cu credinţa pe toţi închişii creştini, înflăcărându-le sufletele, astfel încât nici unul să nu cedeze, ci să reziste cu toţii spre slava lui Dumnezeu şi neîndoielnica dobândire a împărăţiei.

Cu toţii au mărturisit până la sânge credinţa lor în Hristos, afară de unul. Acest unul a fost chiar rudenia lui Ieron, Victor, care a căzut de la Hristos. Torţionarii i-au tăiat mâna lui Ieron, apoi 1-au biciuit şi 1-au torturat bestial, tăindu-i la sfârşit capul.

Mergând la locul de ucidere, cei treizeci şi trei de mucenici au cântat Psalmul: Fericiţi cei fără prihană în cale, care umblă în Legea Domnului (Psalmul 118 :1).

Iată numele celor care împreună cu Ieron s-au scris în Cartea Vieţii: Isihie, Nicandru, Athanasie, Mamas, Varahia, Callinic, Theoghen, Nikon, Longhin, Theodor, Valerius, Xanthius, Theodul, Callimah, Eugen, Theodoh, Ostrichius, Epifanie,

Maximian, Duchitius, Claudian, Theofil, Gigantius, Dorotei, Theodot, Castrichius, Anicletus, Themilius, Eutihie, Ilarion, Diodotus şi Amonitus.

Un bărbat pe nume Hrisant a cumpărat cu aur capul Sfântului mucenic Ieron şi l-a îngropat cu cinste, înălţând mai după aceea şi o Sfântă biserică purtând sfânt hramul lui.

Mâna tăiată a mucenicului a fost dusă maicii lui celei oarbe, Stratonika. Sfântul Ieron şi cei împreună cu dânsul s-au încununat cu cununa veşnicei slave a lui Hristos la anul 298.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Thessalonika, Auct şi Tavrion

Fecioara Thessalonika a fost fiica unui preot păgân, pe nume Cleon, care era foarte bogat. Din pricina neclintitei ei credinţe în Hristos, tatăl ei a izgonit-o din casă şi din cetate.

Doi cetăţeni de frunte ai oraşului, pe nume Auct şi Tavrion, l-au înfierat pe Cleon pentru fapta lui mârşavă, pentru a-şi fi dat astfel la chin greu propria fiică.

Atunci idolescul popă i-a denunţat pe cei doi cetăţeni, sub acuza că sunt creştini. Ei au fost torturaţi bestial şi decapitaţi pentru credinţa lor în Hristos.Thessalonika a fost prinsă, torturată şi ucisă şi ea. Cei trei au luat mucenicia în oraşul macedonean Amfipoli, care se afla în apropiere de Kavala de astăzi.

Astfel, prin mucenicia lor, aceşti trei Sfinţi s-au învrednicit Împărăţiei celei nepieritoare a lui Hristos Domnul.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Lazăr, cel din Muntele Galisiului

La ceasul naşterii lui casa în care s-a născut s-a umplut de lumină cerească. Mai apoi Lazăr şi-a părăsit satul lui din Magnesia şi a mers la Ierusalim, să cerceteze Locurile Sfinte, spre mântuirea sufletului lui. Acolo el a fost tuns monah în Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit.

După zece ani de nevoinţe în acea sfântă mânăstire, prea cuviosul Lazăr a mers şi s-a sălăşluit, în urma unei vedenii dumnezeieşti, la Muntele Galisiului [în apropiere de Efes], unde s-a nevoit până la moarte întru aspre nevoinţe călugăreşi, ca stâlpnic.

Sfântul prea cuvios Lazăr a fost mare făcător de minuni şi în timpul vieţii şi după fericita lui adormire, împăratul Constantin, monomahul avea o adâncă evlavie faţă de acest mare nevoitor.

Ajungând la vârsta bătrâneţilor *("[...] Şi ajungând [prea cuviosul Lazăr] la culmea virtuţii şi învrednicindu-se de darul proorociei şi-a cunoscut mai înainte sfârşitul său; dar fiii săi cei duhovniceşti cu lacrimi îl rugau şi cereau ca să mai rămână încă în viaţă pentru mai marele folos şi sporire a lor. Atunci el a cerut de la Născătoarea de Dumnezeu adăugire vieţii sale cincisprezece ani şi câştigând cererea a vieţuit până la şaptezeci şi doi de ani şi a ajuns numărul ucenicilor săi peste nouă sute. Şi de vreme ce se săvârşise şi anul al cincisprezecelea ce i s-a dat lui de către Născătoarea de Dumnezeu, s-a mutat către Domnul. Iar sfintele lui moaşte cele vrednice cinstindu-le ucenicii lui cu cântări de laudă şi cu miruri şi cu făclii, le-au aşezat în sicriul de mult preţ aproape de stâlpul pe care şedea fericitul în dreapta bisericii Sfânta înviere." – din Sinaxarul Sfântului din Mineiul pe noiembrie (Bucureşti: Ed. Inst. Bibi. şi de Misiune alB.O.R., 1983).)*, Sfântul prea cuvios Lazăr s-a săvârşit către Domnul, la finele veacului al unsprezecelea.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Ieron şi cei împreună cu dânsul

Palate ciudate închisorile sunt!
În închisoare aflându-se, Sfântul Ieron grăit-a:
"Fraţilor mei, la număr de treizeci,
De Cuvântul Domnului noi să ne ţinem tari!
Noi de a Lui Lege să ne ţinem tari,
De a Lui Lege şi al Lui Cuvânt.
Iată balaurul morţii dintru început ne vânează,
El capul şi-a scos faţă de noi acum.
El cu ochii otrăviţi acum ne vânează,
Astfel încât, pe rând, noi să cădem în iad.
Să un cădem, fraţilor mei, noi, credincioşii!
O, nu lepădaţi cuvântul meu smerit!
Ţineţi minte: minciună şuieră ăst şarpe,
Mai repede spulberată decât praful din drum.
Ci noi cu vitejie să îndurăm toate:
Să nu ne vindem duhul pe putredul trup:
Căci astăzi sau mâine oricum vom pieri,
Şi toate au a merge la înfricoşatul Judeţ.
Fericiţi vom fi noi când cu veselie, fără de ruşine,
Către faţa Domnului nostru vom putea privi!

Cu atât mai mare fi-va a noastră bucurie
Când şi mucenicesc sânge putea-vom arăta!
Scump va fi Domnului al nostru mucenicesc sânge,
Lui, Care pe al Său pentru noi L-a dat!
Scumpe îi vor fi Lui rănirile noastre,
Ce pentru-al Lui Nume noi le-am îndurat!
Fraţii mei iubiţi, de tari ne vom ţine,
Noi cu Domnul Slavei vii vom fi în veci!"

Cugetare

Există în viaţa omului momente decisive, de care atârna fie viaţă, fie moartea lui. Noi nu ştim când ne va suna şi nouă în viaţă un atare ceas, el poate suna chiar şi astăzi, de aceea noi trebuie să fim pururi treji.

Sfântul mucenic Ieron a fost arestat împreună cu Victor, rudenia lui de sânge. În ajunul zilei când urma să fie scos la bestialele torturi, Victor, înficoşat, a mers la temnicer şi i-a cerut să îl şteargă de pe lista celor condamnaţi, dăruindu-i în schimb toate proprietăţile lui. Temnicerul a făcut aşa. Dar ajungând la casa lui Victor a murit, în împrejurări naturale, chiar la ceasul în care Sfântul mucenic Ieron era ucis în chinuri, pentru Hristos, împreună cu ceilalţi. Astfel a pierdut Victor zadarnic, la ceasul cel de cumpănă, totul: căci el viaţa tot şi-a pierdut-o şi cu ea şi trupeştile averi împreună cu prietenii toţi; dar mai ales el a pierdut veşnicia. El a ratat adică şi cerul şi pământul.

În acelaşi ceas decisiv, însă, Sfântul Ieron a câştigat totul. Căci nimeni nu s-a luptat să obţină trupul lui Victor, pe când mulţi ar fi vrut şi au luptat ca să obţină trupul lui Ieron.

Mergând creştinii la eparh ca să ceară sfântul cap al lui Ieron, eparhul a cerut creştinilor pe el greutatea lui în aur. Un bărbat creştin foarte cucernic şi bogat, Hristant pe nume, a putut plăti aceast scump preţ pentru sfântul şi cinstitul cap al mucenicului.

Antonie şi Matronian au ascuns mâna cea tăiată a mucenicului, au luat-o apoi cu cinste şi au dus-o Stratonikăi, mamei celei oarbe a celui ce murise pentru Hristos.

Stratonika a luat mâna fiului ei şi a plâns: "Fiul meu prea iubit, eu întreg te-am născut pe tine şi acum doar o părticică din tine mi-a mai rămas!"

Luare aminte

Să luăm aminte la drăceasca putere a duhului celui necurat asupra omului pe care îl stăpâneşte (Fapte 19):

- *La cum şapte iudei au încercat să îl imite pe Sfântul apostol Pavel şi să scoată şi ei duhurile rele afară din oameni, vrând să facă aceasta pentru câştig bănesc;*
- *La cum necuratul duh a strigat către ei, zicându-le: Pe Iisus Îl cunosc şi îl ştiu şi pe Pavel, dar voi cine sunteţi? (Fapte 19: 15).*
- *La cum, sărind asupra lor omul în care era duhul cel rău şi biruindu-i, s-a întărâtat asupra lor, încât ei au fugit goi şi răniţi din casa aceea (Fapte 19: 16).*

Predică despre căile întunecate ale omenirii înainte de venirea lui Hristos şi ale celor care trăiesc departe de El

Iar [...] voi [...] eraţi morţi, prin greşealele şi prin păcatele voastre, în care aţi umblat mai înainte, potrivit veacului lumii acesteia, potrivit stăpânitorului puterii văzduhului, a duhului care lucrează acum în fiii neascultării, între care şi noi toţi am petrecut odinioară (Efeseni 2: 2-3).

Iată o cale care este una şi aceeaşi: calea pierzaniei desăvârşite, al cărei capăt este fără de întoarcere. Potrivit veacului lumii acesteia înseamnă potrivit voii căpeteniilor diavoleşti care locuiesc în văzduh; potrivit duhului care lucrează acum în fiii neascultării înseamnă că în felul în care trăiesc acum cei care pururea se luptă cu Dumnezeu şi hulesc Legea Lui, aşa au trăit odinioară şi cei de dinaintea venirii lui Hristos pe pământ, inclusive aceia cărora sfântul apostol le adresează această epistolă.

Dar cine este, fraţilor, stăpânitorul puterii văzduhului? El este o întreagă legiune de duhuri necurate care se mişcă neîncetat în văzduh. El face ca aerul pe care îl respirăm să fie adesea apăsător, greu şi chiar mortal, şi ei împiedică sufletele celor răposaţi în calea înălţării lor către cer, după ieşirea lor din trupuri. Ei înşeală duhul omului spre lucrarea tuturor felurilor de rău; ei ispitesc sufletul omului cu toată felurimea păcatelor. Cu toate acestea, ei nu au puterea de a porunci sufletului să păcătuiască; ei nu pot decât să se insinueze în gândul omului, să-l ispitească şi să îl murdărească.

Ei au avut însă înainte de venirea Mântuitorului puterea să lucreze mult mai poruncitor şi mai direct asupra neamurilor, decât asupra poporului lui Israel. Asupra neamurilor păgâne ei căzuseră ca şi o plagă de muşte ce se abate asupra

stâr-vurilor moarte. Asupra israeliţilor însă ei acţionau mai de departe, cu ispite mai perverse şi mai viclene. Ei s-au ţinut mai departe de poporul lui Israel din pricina Numelui Domnului, care era între israeliţi cunoscut şi vestit de-a lungul generaţiilor.

Domnul Iisus Hristos a împrăştiat însă puterile diavoleşti şi le-a smuls boldul otrăvit al morţii, astfel încât din ei nu au mai rămas decât fantome goale, umbre neputincioase şi tremurătoare care se risipesc în secunda în care se rosteşte Numele lui Hristos sau se însemnează omul cu semnul Sfintei Cruci.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti împăratul şi Mântuitorul nostru, ajută-ne nouă întru libertatea câştigată de Tine pururea să vieţuim, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

8 noiembrie

Pomenirea Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavriil, şi al tuturor celor fără de trup şi cereşti Puteri

Îngerii lui Dumnezeu au fost cinstiţi de oameni încă din vremurile vechi, de la început, însă adesea cinstirea aceasta se prefăcea în închinare, după cum scrie la Cartea a patra a Regilor (IV Regi 23, 5).

Ereticii au ţesut totdeauna tot felul de fabule şi poveşti în legătură cu îngerii. Unii dintre ei socoteau că îngerii sunt zei; alţii, chiar dacă nu îi socoteau zei, îi numeau făcători ai luminii văzute.

Sinodul local al Sfinţilor părinţi de la Laodiceea (care s-a ţinut cu patru sau cinci ani înaintea Sinodului Întâi Ecumenic) a respins închinarea ca la idoli a îngerilor şi a rânduit dreapta cinstire a lor prin formularea Canonului 35.

Prăznuirea de astăzi, a Sfinţilor Arhangheli şi a tuturor celor Cereşti şi Netrupeşti Puteri s-a intuit întru această zi din noiembrie în veacul al patrulea după Hristos, în vremea când pe scaunul Romei celei vechi se afla Sfântul papa Silvestru, iar la Alexandria patriarh era Sfântul Alexandru.

Dar de ce tocmai luna noiembrie? Aceasta deoarece noiembrie este luna a noua după luna martie, iar martie este socotită luna în care s-a zidit lumea. De asemenea, fiind a noua lună după martie, s-a ales luna noiembrie deoarece ierarhiile îngereşti, în număr de nouă, au fost cele dintâi zidite de Dumnezeu.

Sfântul Dionisie Areopagitul, mare ucenic al Sfântului apostol Pavel (cel care a fost răpit până la al treilea cer), a descris aceste ierarhii cereşti în minunata lui carte Ierarhia Cerească, după cum urmează:

- *Cea dintâi este ceata Serafimilor celor cu şase aripi, urmează*
- *Heruvimii cei cu ochi mulţi, apoi*
- *Scaunele de Dumnezeu-purtătoare, apoi*
- *Domniile,*
- *Puterile,*
- *Stăpâniile,*
- *Începătoriile,*
- *Arhanghelii şi*
- *Îngerii.*

Voievodul tuturor acestor puteri îngereşti este Sfântul Arhanghel Mihail. Răsculându-se satan, îngerul Lucifer, cu minciună împotriva Dumnezeieştii Puteri şi atrăgând după sine mulţime mare de îngeri, ***atunci Arhanghelul Mihail a fost acela care a stat în mijloc şi a strigat puterilor cereşti celor credincioase: „Să stăm drepţi! Să stăm cu frică! Să luăm aminte!”***

La această poruncă, toate credincioasele oştiri îngereşti au strigat: **„Sfânt! Sfânt! Sfânt! Domnul Savaot! Plin este cerul şi pământul de mărirea Lui”**

Credincioşii să cerceteze Sfânta Scriptură şi să vadă locurile care se referă la Sfântul Arhanghel Mihail (Iosua 5, 13-15 şi Iuda 1, 9).

Printre îngeri predomneşte desăvârşita unime de duh, minte şi iubire. Ierarhiile inferioare se află în dragoste şi ascultare deplină faţă de cele superioare, şi toate laolaltă faţă de Voia cea Sfântă a lui Dumnezeu.

Fiecare neam, până la cele mărunte, fie doar şi gândite, pe faţă sau pe ascuns, nu pot fi ascunse de la faţa îngerului nostru păzitor. La ziua şi în ceasul Înfricoşatei Judecăţi miriadele de ierarhii şi puteri cereşti se vor fi strâns înaintea Tronului lui Dumnezeu şi fiecare gând, cuvânt şi faptă a fiecărui om de pe pământ se va da pe faţă înaintea miilor de îngeri şi a tuturor.

Fie ca Domnul să ne acopere pe noi în Ziua aceea, pentru rugăciunile Sfântului Arhanghel Mihail şi ale tuturor Puterilor Cereşti, Amin.

Cântare de laudă la Sfântul Arhanghel Mihail şi la toate Netrupeştile şi Cereşti Puteri

O, Cereştilor Voievozi
Care asupra noastră pururi vegheaţi,
Acoperiţi-ne pe noi cu aripile voastre
Şi cu puterea voastră ne păziţi pe noi!

Intr-armaţi cu-a Domnului putere
Şi cu a Lui slavă încununaţi.
Voi rotiţi săbii de foc
Cu care pe demoni în două tăiaţi.

Voi mai iuţi decât lumina sunteţi,
Pe creasta norilor păşiţi.

Acolo, pe norii văzduhului,
Voi bătălii daţi pentru Hristos.

Voi nicicând obosiţi, nici odihnă cunoaşteţi,
Ci pururi, noapte şi zi,
Vegheaţi la a oamenilor mântuire,
Şi deasupra multor, nenumărate lumi.
Puternice sunt oştirile voastre,
Virtuoase ale voastre legiuni!
Blânde sunt batalioanele voastre,
Cu ele nouă Domnul ne-a rânduit să ne-nfrăţim!

Voi Voievozi sunteţi ai puterii cereşti,
Noi vouă ne rugăm:
Duceţi-ne pe noi pe-a mântuirii cale,
La Tronul Celui Preaînalt,
Care ne-a zidit din nimic.

Cugetare

Sfânta Scriptură ne învaţă limpede şi dă mărturie de necontestat că dumnezeieştile puteri cereşti comunică neîncetat cu lumea oamenilor.

Sfânta Scriptură şi Sfânta tradiţie a Bisericii Ortodoxe ne descoperă care sunt numele celor şapte Sfinţi arhangheli, căpeteniile puterilor cereşti. Ele sunt: Mihail, Gavriil, Rafail, Uriil, Salatiil, Iegudiil şi Varahiil, cărora, uneori, li se adaugă şi numele lui Ieremiil.

„Mihail" în limba ebraică înseamnă „Cine este ca Dumnezeu?" sau „Cine este egalul lui Dumnezeu?"

Sfântul Arhanghel Mihail este reprezentat iconografic, încă din primele veacuri creştine, ca un voievod care în mâna dreaptă poartă lancia cu care îl străpunge pe satan, iar în stânga o stâlpare verde de finic, în vârful lanciei este reprezentată o panglică de in şi semnul Sfintei Cruci, în roşu.

Sfântul Arhanghel Mihail este mai cu seamă cinstit ca Păzitor al Ortodoxiei Credinţei şi ca luptător împotriva ereziilor.

„Gavriil" înseamnă „Omul lui Dumnezeu" sau „Puterea lui Dumnezeu."

El este vestitorul şi descoperitorul tainelor dumnezeieşti, mai cu seamă al tainei întrupării lui Dumnezeu şi a celorlalte sfinte taine care stau în legătură cu ea.

El este reprezentat iconografic astfel: în mâna dreaptă el ţine o candelă în interiorul căreia se află o lumânare aprinsă, iar în mâna stânga, o oglindă din piatră de jasp verde. Oglinda semnifică taina ascunsă a înţelepciunii lui Dumnezeu.

„Rafail" înseamnă „Vindecarea lui Dumnezeu" sau „Domnul Vindecătorul" (Vezi Cartea lui Tobit: 3: 17, 12: 15).
Rafail este reprezentat iconografic ca ducându-l cu dreapta de mână pe Tobit - Tobit este arătat ţinând peştele cel pescuit în Râul Tigru - iar cu stânga ţinând un vas medical din alabastru.

„Uriil" înseamnă „Focul lui Dumnezeu" sau „Lumina lui Dumnezeu" (III Esdra 3:1, 5: 20).

Iconografic el este reprezentat ţinând o sabie întinsă contra persanilor cu mâna dreaptă şi o limbă de foc în mâna stângă.

„Salatiil" înseamnă „Mijlocitorul către Dumnezeu" (III Esdra 5: 16).

Iconografic el este reprezentat cu faţa şi privirea aplecată, cu mâinile la piept, în chip de rugăciune.

„Iegudiil" înseamnă „Cel care îl preaslăveşte pe Dumnezeu."

El este reprezentat iconografic cu o cunună de aur în mâna dreaptă şi cu un bici cu trei cozi în mâna stângă.

„Varahiil" înseamnă „Binecuvântarea lui Dumnezeu".

El este reprezentat ţinând la piept un trandafir alb.

„Ieremiil" înseamnă „înălţarea lui Dumnezeu."

El este cinstit ca cel care stârneşte şi inspiră gândurile şi cugetările dumnezeieşti care îl înalţă şi îl apropie pe om de Domnul Dumnezeu (III Ezra 4: 36).

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata înviere de morţi a lui Eutihie, lucrată de Sfântul apostol Pavel (Fapte 20):

- *La cum Sfântul Pavel a predicat până noaptea târziu într-o casă din Troa;*
- *La cum tânărul Eutihie, şezând şi ascultând din pragul ferestrei, dar adormind, a căzut de la catul al treilea şi a murit;*
- *La cum Pavel a coborât la el, 1-a îmbrăţişat şi 1-a readus la viaţă.*

Predică despre Hristos care aduce la viaţă oamenii omorâţi de păcat

Pe noi, cei care eram morţi prin greşelile noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos (Efeseni 2: 5).

Dumnezeu L-a înviat mai întâi pe Domnul Hristos, Omul: pe El L-a înviat mai întâi din mormânt. Hristos este Capul nostru. Astfel, spre a învia şi toate neamurile de credincioşi ce aveau să fie după aceea, a trebuit ca mai întâi Dumnezeu să învie Capul, înviind Capul, se asigura şi învierea întregului trup, cu toate mădularele lui. Prin urmare, Sfântul apostol Pavel grăieşte despre învierea din morţi şi prea slăvire ca de un lucru încheiat, deja desăvârşit.

Cu adevărat, înviindu-L pe Domnul Hristos Dumnezeu ne-a înviat şi pe noi împreună cu El: ***Şi împreună cu El ne-a sculat şi împreună ne-a aşezat întru ceruri, în Hristos Iisus (Efeseni 2: 6).***

Dumnezeu ne-a înviat pe noi, împreună cu Hristos Omul, pe noi cei care eram morţi prin păcat, ucişi de păcatele noastre. Nu doar că ne-a învrednicit pe noi a fi înviaţi împreună cu Domnul Iisus Hristos, ci el ne-a şi aşezat împreună cu Domnul Cel înviat în ceruri, învrednicindu-ne de aceeaşi cinste cu El în înălţimile cerurilor, mai presus chiar decât puterile cereşti.

Fraţilor, Dumnezeu nu a venit pe pământ din vreo raţiune măruntă şi neînsemnată, ci el a venit în scopul săvârşirii unei lucrări colosale şi unice, mai măreaţă decât poate mintea gândi.

Dacă vreun stăpânitor pământesc merge să cerceteze locul naşterii sale, acea vizită cu siguranţă lasă urme multă vreme după producerea ei.

Iată că Domnul Dumnezeu însuşi, împăratul Iisus Hristos a cercetat omenirea de El zidită pe pământ, iar binefacerile acestei cercetări se vor simţi până la sfârşitul veacurilor. Cercetarea aceasta nouă ne-a adus viaţa în locul morţii, slavă în locul ruşinii, apropierea de Dumnezeu în locul înstrăinării faţă de El şi

binecuvântarea în locul blestemului. Cu alte cuvinte, faptul că Domnul Dumnezeu a cercetat pământul cu întruparea, Răstignirea, învierea şi înălţarea Lui înseamnă că şi noi vom învia din morţi, că şi noi ne vom împărtăşi de a Lui înălţare şi nepieritoare slavă, în ceruri, alături de El.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, noi Ţie îţi mulţumim! O Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, noi pe Tine Te slăvim! Căci a Ta este toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

9 noiembrie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Onisifor şi Porfirie

Aceşti bărbaţi minunaţi au fost omorâţi pentru în Hristos în vremea răului Diocleţian.

Ei au fost bătuţi cu sălbăticie, apoi arşi pe grătare de fier, apoi legaţi de cozile cailor şi târâţi peste cărări de spini şi bolovani. Astfel fiind sfârtecaţi, ei şi-au dat sufletele lor sfinte în mâna lui Dumnezeu.

Sfintele lor moaşte se află la Pentapolis.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Ioan Kolov [cel pitic]

Acesta se numără printre cei mai mari nevoitori ai pustiei Egiptului. „Kolobos" însemnează „pitic," iar Avvei Ioan i s-a zis aşa deoarece era foarte mic de statură. El a venit la Sketis împreună cu fratele lui de sânge, Daniel şi cu râvnă mare, s-a închinat pe sine unor astfel de mari nevoinţe, încât fratele lui Daniel a trebuit să îl îndemne la mai dreaptă socoteală.

Avva Ioan Kolov a fost ucenicul Sfântului Pamvo, iar mai pe urmă a fost dascăl marelui Arsenie cel mare. Împreună ucenic cu el la Sfântul Avvă Pamvo a fost şi Sfântul Paisie cel mare.

Pe când Avva Ioan Kolov şi Avva Paisie cel mare şedeau odată la sfat, întrebându-se cum să-şi îmbunătăţească nevoinţele, a venit înaintea lor un înger al Domnului care i-a poruncit Avvei Ioan să rămână pe loc şi să le fie dascăl fraţilor şi celor care vor mai veni, iar Avvei Paisie i-a poruncit să iasă la pustie şi să vieţuiască ca sihastru.

Acest Avvă Ioan Kolov este acela căruia Sfântul lui dascăl, Avva Pamvo, i-a poruncit să ude un băţ uscat înfipt în grădină, spre a îi cerca ascultarea. El i-a poruncit să îl ude până când băţul va înverzi. Şi cu adevărat a udat Avva Kolov acel băţ cu râvnă şi cu dragoste, timp de trei ani încheiaţi, până când, cu puterea lui Dumnezeu, băţul a înverzit, a înmugurit şi a scos roadă. Avva Pamvo atunci a cules poamele acelea, le-a adus în biserică şi le-a împărţit spre gustare fraţilor, zicând: „Apropiaţi-vă şi gustaţi din roada ascultării!"

Avva Ioan Kolov a avut mulţime de ucenici. Unele dintre sfintele lui cuvinte de zidire sufletească ni s-au păstrat şi nouă.

El s-a săvârşit către Domnul cu pace şi s-a sălăşluit în Împărăţia Cerurilor, întru veşnica bucurie a Domnului său şi Domnului nostru, Iisus Hristos.

Pomenirea Sfintei prea cuvioase Matrona de la Constantinopol

Această sfântă a fost din Perga Pamfiliei. Dar ne mai putând îndura căsătoria ei cu Domeţian, un aristocrat constantinopolitan, ea a părăsit în taină palatul îmbrăcată în haine bărbăteşti şi luându-şi numele de Vavila, a intrat în Mânăstirea Sfântului Vassian din Constantinopol.

Dar cum bărbatul ei era pururi pe urmele ei, ea era nevoită să fugă şi să se ascundă mereu. Astfel ea s-a aflat pe rând la Emesa, în Muntele Sinai, la Ierusalim, la Beirut, iar la urmă a ajuns iar la Constantinopol.

Matrona s-a îmbrăcat întru îngerescul chip la vârsta de douăzeci şi cinci de ani, şi a petrecut întru călugăreştile nevoinţe timp de şaptezeci şi cinci de ani. Ea deci a trăit o sută de ani pe pământ, săvârşindu-se către Domnul cu pace la anul 492, ca stareţă a unei mânăstiri din Constantinopol. Ea acum se veseleşte în ceruri, întru bucuria Domnului ei.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Simeon Metafrastul [traducătorul]

Acest Sfânt Simeon a fost un constantinopolitan plin de mari şi dumnezeieşti daruri. El a fost un mare aristocrat, desăvârşit întru toate ştiinţele şi toată filosofia, atât aceea din afară cât şi cea dinlăuntru. El a fost ridicat până la marea demnitate imperială de cancelar [logofăt], devenind cel mai proeminent dintre demnitarii curţii imperiale.

Dar la cele mai înalte niveluri ale puterii şi slavei fiind, viaţa lui şi-o petrecea în cea mai mare austeritate şi curăţie creştină.

El s-a distins prin acţiuni de strategie militară şi prin excepţionale calităţi diplomatice. Pentru aceste preţioase calităţi ale lui împăratul Leon cel înţelept 1-a respectat enorm, încredinţându-i dificila misiune diplomatică din Creta, prin care trebuia să încheie pacea cu arabii, care ocupaseră insula. Încheindu-şi strălucit misiunea, el s-a întors la Constantinopol, iar la scurt timp după întoarcerea lui s-a retras complet de la curtea imperială şi din lume.

El a scris multe vieţi ale sfinţilor, culegând şi alcătuind el însuşi una sută şi douăzeci şi două de biografii, şi îndreptând alte cinci sute treizeci şi nouă.

El s-a săvârşit către Domnul la anul 960, iar din sfintele lui moaşte a curs un mir binemiresmat şi vindecător.

Pomenirea Sfintei prea cuvioase Teoctista din Paros

Aceasta s-a născut în Insula Lesbos şi s-a tuns în monahism la vârsta de şaptesprezece ani. Dar sălbaticii saracini au atacat insula şi au luat în robie pe toţi cei pe care i-au putut captura, inclusiv pe Teoctista şi pe sora ei de sânge.

Ducând saracinii pe aceşti oameni robiţi la piaţa de sclavi din Insula Paros, Teoctista a reuşit să scape din mulţime şi să se ascundă într-o biserică părăsită din mijlocul insulei.

Ea s-a nevoit acolo întru cele mai aspre nevoinţe călugăreşti timp de treizeci şi cinci de ani.

Cântare de laudă la Sfântul Simeon Metafrast

Sfântul Simeon Metafrast s-a numit,
Căci el al lui înalt har şi a lui înaltă ştiinţă
Sfintei Biserici şi lui Hristos Dumnezeu le-a închinat.
El pe Sfinţi iubit-a, ai Domnului prieteni,
Şi minunat însemnat-a sfinte vieţile şi nevoinţele lor:
Nevoinţe ale trupului, duhului, cuvântului şi faptei.
El cu adevărat fost-a
Prietenul Prietenilor lui Dumnezeu,
Pe care El îi iubeşte mai mult
Decât pe toţi oamenii din lume.
El i-a iubit pe aceia pe care Dumnezeu i-a iubit,
El prin ei adâncitu-şi-a dragostea de Hristos.
El scris-a Vieţile cu artă, precum artistul ţese
Scoarţă scumpă de aur,
El scris-a Vieţile pentru zidirea şi întărirea sufletelor
Tuturor creştinilor de pe pământ.
Căci nimic nu întăreşte mai mult omul
Decât modelul viu al vieţii unui sfânt.
Minunat este Domnul întru Sfinţii Săi,

Minunat este Domnul Carele a făcut cerul şi pământul!

Cugetare

După ce vreme îndelungată s-a aflat departe de Sfântul Paisie cel mare, prietenul lui, Avva Ioan Kolov s-a dus la pustie, ca să îl cerceteze.

Fiecare 1-a întrebat pe celălalt despre sporirea lui duhovnicească, din timpul în care nu se mai văzuseră.

Avva Paisie a zis: „Pe mine soarele nu m-a văzut hrană gustând."

Iar Avva Ioan Kolov a zis: „Iar pe mine soarele nu m-a văzut nicicând mânios."

Povăţuindu-i pe fraţii de la Sketis, Avva Ioan a zis următoarea pildă de adevărată pocăinţă sufletească: „într-o cetate a trăit odată o femeie neasemuit de frumoasă, dar care era desfrânată, având mulţi iubiţi. Un principe i-a trimis cuvânt că o va lua de soţie dacă îi făgăduieşte că se va lepăda de desfrânările ei şi îi va fi numai lui soţie cinstită şi credincioasă pururi. Ea a făgăduit, iar principele a luat-o la curtea lui, luând-o şi de soţie.

Foşii ei iubiţi însă căutau prin toate mijloacele să o atragă înapoi în mocirla păcatelor şi să-şi ridice pretenţiile lor scârnave asupra ei. Ei însă nu au avut curajul să îl înfrunte pe prinţ, de aceea au mers şi au fluierat pe la ferestrele dosnice ale palatului. Femeia a auzit acele fluierături şi şi-a astupat urechile cu silă şi cu mânie. Ca să nu mai audă, ea s-a dus în cămara cea mai dinlăuntru a palatului şi s-a închis acolo, încuind uşa după ea. Astfel s-a izbăvit femeia de şuierăturile desfrânaţilor."

Apoi Avva Ioan Kolov a tâlcuit ucenicilor lui pilda aceasta: „Femeia desfrânată este sufletul omenesc; foştii ei iubiţi sunt toate necuratele patimi ale sufletului şi trupului; iar Principele este Hristos; cămara cea mai dinlăuntru a palatului este locuinţa cerurilor; iar cei care fluieră pe la ferestrele din dos sunt puterile diavoleşti. Dacă sufletul se întoarce statornic de la patimi şi scapă la Hristos, atunci patimile şi dracii se înspăimântă şi fug de la el.

Luare aminte

Să luăm aminte la venirea unui înger al Domnului la Sfântul apostol Pavel, într-o noapte cu furtună, pe când Pavel plutea în corabie (Fapte 27):

- *La cum îngerul Domnului s-a înfăţişat în acea furtună cumplită înaintea lui Pavel şi i-a zis să nu se teamă, căci va scăpa cu viaţă şi vor scăpa şi toţi cei împreună cu dânsul;*
- *La cum Pavel a dat de ştire celor din corabie, spre mântuirea de spaimă a sufletelor lor.*

Predică despre harul mântuitor

Prin har sunteţi mântuiţi! (Efeseni 2: 5, 8)

Oare cine este acela care va înţelege şi va recunoaşte că doar prin har ne putem mântui, numai şi numai prin Harul lui Dumnezeu şi nicidecum prin singure eforturile şi munca noastră? Cine este cel care va putea înţelege şi recunoaşte acest adevăr? Doar acela care a înţeles şi a văzut hăul fără fund al morţii şi degradării, fizice şi sufleteşti, care îl înghite pe om prin păcat; el este de asemenea acela care a înţeles şi a văzut şi înălţimile onoarei şi gloriei împărăţiei Cereşti la care îl ridică pe om Hristos Dumnezeu: ele sunt înălţimile tărâmului nemuririi, ele sunt Casa Dumnezeului celui Viu! Doar acel om va înţelege şi va recunoaşte că noi, fiinţa umană, doar prin har suntem mântuiţi!

Omul este ca un copil care călătoreşte în bezna nopţii şi nu vede pe unde calcă, dar merge, merge mereu. El cade din groapă în groapă, iese şi merge mai departe. La un moment dat însă el cade într-o groapă foarte adâncă, din care nu mai poate ieşi singur. El îşi vede acum cu groază sfârşitul aproape, deznădăjduieşte de viaţa lui. Dar iată pe cineva care se apleacă deasupra gropii, cineva care îi aruncă o funie groasă şi îi porunceşte să se apuce strâns de ea! Acesta este Fiul împăratului, care ia copilul, îl duce într-o cameră uscată şi luminoasă, îl îmbăiază, îl îmbracă în strai cald, curat şi somptuos şi îl aduce la curtea lui, punându-l să şadă lângă el. Oare prin propriile lui eforturi s-a mântuit acest copil? Evident, nu. El nu a făcut decât să asculte porunca şi să se apuce strâns de acea funie mântuitoare. Cine a mântuit atunci copilul, din moment ce limpede este că el pe sine nu s-a putut mântui? Pe el l-a mântuit marea milostivire a Fiului împăratului, în relaţia dintre Dumnezeu şi oameni, această milostivire se numeşte har. Prin har sunteţi mântuiţi.

Sfântul apostol Pavel repetă aceste cuvinte la distanţă de puţine versete în Epistola lui către Efeseni, tocmai ca să le imprime mai bine în inima şi cugetul credincioşilor.

Fraţilor, să înţelegem şi să recunoaştem şi noi că prin har suntem mântuiţi, prin harul Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos. Noi ne-am aflat în gheara morţii, dar am fost smulşi şi scăpaţi de acolo, şi am primit viaţă la curţile lui Dumnezeu.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Domnul, Dumnezeul şi Mântuitorul nostru, noi prin Harul Tău suntem mântuiţi! Pentru aceasta, noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te mărim în veci. Amin!

10 noiembrie

Pomenirea Sfinţilor apostoli Olimpas, Erast, Cvart, Rodion, Sosipatru şi Terţius

Aceştia au fost din numărul celor şaptezeci de Sfinţi apostoli mai mici. Ultimii trei mai sunt prăznuiţi după cum urmează: Sfântul apostol Rodion la 8 aprilie, Sfântul Sosipatru la 28 aprilie, iar Sfântul Terţius în treizeci de zile ale lunii octombrie.

Sfinţii Olimpas şi Rodion au fost ucenicii Sfântului apostol Petru, fiind martirizaţi împreună cu dânsul. Ei au fost decapitaţi la porunca lui Nero.

Sfântul Erast fusese iconomul bisericii din Ierusalim, iar mai după aceea a fost ridicat episcop al cetăţii Paneas, în Palestina.

Sfântul Cvart a fost episcopul Beirutului. El a luat suferinţe cumplite în toată viaţa lui, dar a şi adus pe mulţi la Hristos.

Sfântul Sosipatru a fost episcop al cetăţii Iconium, iar Sfântul Terţius a fost următorul episcop al aceleiaşi cetăţi.

Ei cu toţii bine s-au războit întru duhovnicescul război al vieţii lor şi au primit ca nişte biruitori cununile cereşti ale veşnicei slave.

Pomenirea Sfântului mucenic Orest

El a fost din cetatea Tyanei din Cappadocia. El a fost creştin din naştere, iar cu îndeletnicirea, medic. El a fost schingiuit bestial de un anume eparh netrebnic, pe nume Maximus, în vremea împărăţiei lui Diocleţian.

Sfătuindu-l cu obrăznicie Maximus pe Orest să se lepede de Hristos şi să se închine la idoli, mucenicul a răspuns: „De ai şti tu puterea Domnului meu celui Răstignit, te-ai lepăda tu de necuraţii tăi idoli şi te-ai închina Lui."

Pentru aceasta Orest a fost bătut cu sălbăticie, sfâşiat cu unghii de fier, sfârtecat pe un grătar, ars cu fierul roşu şi apoi aruncat în temniţă ca să piară acolo de răni şi de foame.

Tânărul Sfânt mucenic Orest a petrecut în acea temniţă timp de şapte zile, fără îngrijire, fără hrană şi fără o picătură de apă. În ziua a opta el a fost scos din nou la

priveliştea prezidată de necuratul Maximian. Acesta, cu faţa schimonosită de ură dementă, a proferat ameninţările unor mai cumplite chinuri asupra mucenicului.

Sfântul Orest a zis: „Sunt gata să îndur orice chin, căci eu am săpat în inima mea semnul Sfintei şi biruitoarei Cruci."

Guvernatorul 1-a osândit la moarte în chinuri bestiale. Torţionarii i-au străpuns picioarele cu douăzeci de piroane şi legându-1 de coada unui cal, 1- au târât pe drumuri cu spini şi bolovani până când Mucenicul şi-a dat sfântul lui suflet.

La locul unde torţionarii au aruncat trupul sfârtecat şi neînsufleţit al mucenicului s-a arătat deoadat un bărbat îmbrăcat în veşmânt strălucitor ca soarele, care a strâns rămăşiţele lui Orest şi le-a dus la un deal din apropiere de Tyana, unde le-a îngropat cu cinste.

Acest minunat mucenic Orest i s-a înfăţişat în vedenie Sfântului Dimitrie al Rostovului, căruia i-a arătat rănile sale.

Pomenirea Sfântului Nonnus, episcopul Heliopolisului

Acesta a fost un mare nevoitor de la Mânăstirea Tabenisioţilor, din Egipt. Din pricina marilor măsuri ale vieţuirii sale, el a fost ridicat episcop al cetăţii Edessa, la anul 448. După o vreme el a trecut pe scaunul episcopal al cetăţii Heliopolis, iar acolo a adus treizeci de mii de arabi la credinţa creştină.

După moartea înaltpreasfinţitului Ibo, episcopul Edessei, Sfântul Nonnus s-a reîntors la Edessa, ca arhipăstor. El a rămas episcop al Edessei până la fericita lui adormire, care s-a întâmplat la anul 471.

Acesta este sfântul care a scos pe desfrânata Pelaghia din iadul necuratei ei vieţuiri, curăţind-o cu învăţătura şi cu apele Sfântului Botez.

Atât de adâncă şi de puternică a fost pocăinţa acestei femei, încât prin plânsul şi jertfa celeilalte vremi a vieţii, Pelaghia a ajuns la măsurile cele mari ale sfinţeniei (vezi viaţa sfintei la ziua de 8 octombrie).

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Orest

Tânărul Orest nu şi-a cruţat tinereţea,
Ci cu Hristos, îndrăzneţ,

înaintea eparhului s-a lăudat.

El L-a preaslăvit fără frică pe Domnul Slavei,
Dumnezeul cel Viu, Treimic, Unul şi Sfânt.
El a preaslăvit pe Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul,
Pe-acela care pentru omenire moarte pe Cruce a luat.

Torţinarii repezitu-s-au cu bice asupra lui Oreste,
Dar el i-a dispreţuit pe ei, de-ai lor idoli râzând.
Ei l-au aruncat în foc pe viteazul Oreste,
Dar focul s-a răcorit de roua Duhului Sfânt.

Ei picioarele lui le-au străpuns cu piroane,
Şi tot trupul lui în rană l-au prefăcut.
Dar Orest mucenicul, întărit de Duhul,
Lui Dumnezeu s-a rugat şi I-a mulţumit Lui.

Orest I-a mulţumit lui Dumnezeu
Că l-a învrednicit de chinuri,
Că vrednic l-a socotit spre a fi fiul Lui.

O Sfinte mucenice Oreste,
Plăcutule al lui Dumnezeu,
Viteazule biruitor al lui Hristos!
Ajută-ne şi nouă până-n ultimul nostru ceas,
Şi cu rugăciunile tale aleargă-ne-n ajutor!
Ajută-ne să dobândim sfârşit bun vieţii noasre,
Şi-nvredniceşte-ne pe noi ca în Rai
Aproape de tine să stăm!

Cugetare

Tainicele şi nepătrunsele căi ale Domnului, precum şi dumnezeiasca Lui purtare de grijă s-au manifestat cu putere într-o minune de la Mânăstirea Dochiaru, în vremea fericitului Neofit, nepotul [de frate sau soră] al Sfântului Eftimie.

După adormirea Sfântului Eftimie, fericitul Neofit a început să zidească o biserică nouă şi mai largă în cinstea Sfântului Nicolae, făcătorul de minuni, însă la un moment dat materialele isprăvindu-se, fericitul Neofit s-a rugat cu căldură lui Dumnezeu, iar Dumnezeu i-a ajutat lui în chip minunat.

În apropiere de Mânăstirea Dochiaru [din Sfântul Munte Athos] se află peninsula numită Longos sau Sika. Fericitul Neofit avea un mic metoc pe această peninsulă, iar în apropiere de el se afla statuia în piatră a unui om, care purta următoarea inscripţie: „Cel care mă va lovi peste cap va afla mult aur." Desigur, mulţi loviseră statuia peste cap, dar nu aflaseră nici un fel de aur. S-a întâmplat însă că fericitul Neofit l-a trimis la o ascultare pe Vasile, care era frate proaspăt în mânăstire. Văzând statuia şi inscripţia de pe ea, fratele Vasile a privit cu mirare. Tocmai atunci a răsărit soarele, proiectând prelung umbra statuiei către apus. Vasile a lovit capul umbrei cu o piatră, a săpat acolo şi a aflat un ceainic mare de alamă plin cu monezi de aur scump. El a alergat într-un suflet la părintele lui, Neofit şi i-a povestit dintr-o suflare totul.

Egumenul a chemat trei monahi îmbunătăţiţi şi le-a poruncit ca, urcându-se în micul caic al Mânăstirii, să îl însoţească pe fratele Vasile la locul cu pricina şi să aducă de acolo comoara. Aceşti monahi au pornit, au încărcat preţioasa descoperire şi au plutit pe drumul de întoarcere.

Dar încă în plină mare aflându-se barca, diavolul i-a ispitit pe cei trei monahi, în pofida îmbunătăţirii lor, ca să fure aurul. De aceea ei, lăsându-se înşelaţi de diavolul, au legat un bolovan de gâtul fratelui Vasile şi 1-au aruncat în mare.

Dar ajungând la fundul ei, Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil au venit ca fulgerul la el sub chipul unor tineri prea frumoşi, 1-au luat şi 1-au dus la Dochiaru, punându-1, aşa legat cum era, înaintea Uşilor împărăteşti, pe când biserica era încă încuiată.

Dimineaţa, venind monahii şi descuind biserica, pentru începerea Sfintelor Slujbe, 1-au aflat pe fratele Vasile legat înăuntru, înaintea Sfântului Altar.

Întrebîndu-1 Egumenul, fratele Vasile a povestit minunea. Apoi au sosit şi acei sărmani monahi şi văzîndu-1 pe fratele Vasile viu, au fost loviţi ca de trăsnet.

Egumenul i-a pedepsit pe aceia cu asprime, a luat aurul şi a săvârşit zidirea bisericii pe care o începuse. Dar el nu a mai închinat-o hramului Sfântului ierarh Nicolae aşa cum plănuise, ci a închinat-o spre prăznuirea Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavriil. De aceea se numeşte biserica veche a Mânăstirii Dochiaru cu numele Sfântului mare ierarh Nicolae, iar cea nouă, cu numele Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavriil.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunea Sfântului apostol Pavel, căruia vipera cea veninoasă nu a putut să îi facă nici un rău:

- *La cum Sfântul Pavel a strâns vreascuri şi le-a pus peste foc;*
- *La cum, din pricina căldurii, cea mai cumplită specie de viperă veninoasă a sărit din foc şi s-a prins de mâna lui;*
- *La cum el a scuturat mâna şi a aruncat vipera înapoi în foc, fără să i se întâmple nici un rău.*

(Şi strângând Pavel grămadă de găteje şi punându-le pe foc, o viperă a ieşit de căldură şi s-a prins de mâna lui. Şi când locuitorii [Insulei Malta] au văzut vipera atârnând de mâna lui, ziceau unii către alţii: Desigur că ucigaş este omul acesta, pe care dreptatea nu l-a lăsat să trăiască, deşi a scăpat din mare. Deci el, scuturând vipera în foc, nu a pătimit nici un rău. Iar ei aşteptau ca el să se umfle sau să cadă deodată mort. Dar aşteptând ei mult şi văzând că nu i se întâmpla nimic rău şi-au schimbat gândul şi ziceau că el este un zeu (Fapte 28: 3-6).)

Predică despre adevărata Pace şi despre Făcătorul Păcii

Căci El este pacea noastră, El care a făcut din cele două - una (Efeseni 2:14).

Între israeliţi şi neamuri se afla o prăpastie de netrecut, o prăpastie peste care nu se putea arunca nici un pod şi care nu putea fi umplută cu nimic şi prin nimic. Mântuitorul Iisus Hristos Singur a avut puterea să desfiinţeze această prăpastie, după cum a şi făcut. Cele care se înstrăinaseră, El le-a adus aproape şi le-a unit.

Prin ce mijloace a făcut El aceasta? Prin Preacurat Sângele Lui. Prin Jertfa Lui, El a desfiinţat toate celelalte jertfe. Prin aceasta, El a răscumpărat întreaga zidire şi S-a adus pe Sine însuşi Jertfă în locul tuturor celorlalte jertfe aduse lui Dumnezeu, de către iudei sau zeilor, de către păgâni.Iată Singura Jertfă care de ajuns este şi pentru iudei şi pentru păgâni: Jertfa lui Hristos.

Mai mult, sângele animalelor aduse ca jertfă făceau dezbinare între israeliţi şi păgâni: prin locurile unde se aduceau aceste jertfe, prin divinitatea cărora le erau aduse, prin felul animalelor care se jertfeau, prin felul în care erau acestea jertfite.

Dar acum însuşi Preacuratul Sânge al lui Hristos înlocuieşte tot acest sânge, iar Sângele Domnului Hristos face ca iudeii şi ne-iudeii să fie întreolaltă fraţi, îi face ca ei să fie chiar fraţi de sânge, precum noi, credincioşii creştini, suntem fraţi de

sânge: fraţi de Sângele lui Hristos, care ne-a mântuit pe noi din blestem şi prin care noi acum ne hrănim. El a surpat peretele din mijloc al despărţiturii (Efeseni 2: 14) care despărţea şi înstrăina, şi a unit mâinile şi inimile iudeilor cu ale ne-iudeilor.

Şi prin ce mijloace a făcut El aceasta? Prin Sfânt Trupul Lui. Adică, prin sfânt adevărul Lui cel viu, întrupat în Sine însuşi.

Umbra Legii stătea drept adevăr pentru iudei, iar miturile şi fabulele stăteau drept adevăr pentru neamuri. Dar El a desfiinţat şi umbra şi fabulele şi a dat la iveală adevărul viu al Trupului Lui Celui Viu, iar lumea a văzut şi s-a bucurat cu bucurie mare.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Mântuitorul nostru cel Scump, uneşte întreolaltă inimile credincioşilor Tăi, Căci numai Ţie se cuvine toată închinarea şi mulţumita în veci. Amin.

11 noiembrie

Pomenirea Sfântului mare mucenic Mina

Sfântul Mina a fost de neam egiptean, iar cu îndeletnicirea, ofiţer imperial. Fiind creştin adevărat cu credinţa, el nu a suferit necuratele jertfe idoleşti la care aveau obligaţia membrii armatelor romane şi de aceea a ieşit cu desăvârşire din rândurile lor, părăsind nu doar armata, ci şi casa, cetatea, poporul şi toate cele ale prea deşartei lumi şi a mers şi s-a sălăşluit în pustia unui munte, curăţindu-şi trupul şi sufletul cu asprimea grelei vieţuiri şi a liniştii muntelui. Căci mai vârtos a voit să petreacă printre fiarele pustiei, decât printre necuraţii păgâni.

Într-una din zile Sfântul Mina a cunoscut cu duhul că în cetatea Cotyaeus se petrece un necurat festival păgânesc, plin de mugetele animalelor de sacrificiu. El atunci, îndârjindu-se cu duhul ca un zilot, a intrat în acea cetate şi a strigat tare înaintea tuturor credinţa lui în Hristos, Unul şi Adevăratul Dumnezeu cel Viu. El strigat tare, dând pe faţă minciuna idolatriei şi bezna fără de fund în care zac păgânii.

Pyrrhus, eparhul acelei cetăţi, 1-a întrebat pe Sfântul Mina cine este şi de unde vine.

Sfântul a zis: „Egiptul este patria mea şi Mina îmi este numele. Eu am fost ofiţer în armata romană, dar m-am scârbit de idolatria ei şi mi-am lepădat rangul cu sila. Iar acum stau în faţa voastră, a tuturor şi proclam în urechile voastre Numele Cel Sfânt al Domnului meu Hristos cel Veşnic Viu! Şi mă rog Lui fierbinte să mă pomenească şi pe mine, nevrednicul, când va veni întru împărăţia Sa!"

Văzând şi auzind acestea, Pyrrhus 1-a supus pe marele Mina la cele mai bestiale torturi. El a fost biciuit cu scorpiane, sfâşiat cu unghii de fier, ars cu făclii şi schingiuit în multe alte feluri, iar la urmă a fost decapitat cu sabia.

Ei au aruncat rămăşiţele trupului lui în foc, astfel încât creştinii să nu aibă mângâierea sfintelor lui moaşte. Creştinii însă tot au căutat şi au aflat în cenuşa focului, părticele din trupul sfânt al mucenicului, pe care le-au scos de acolo ca pe nişte nestemate de mult preţ. Ei au îngropat cu evlavie şi cu cinste acele rămăşiţe, care mai după aceea au fost mutate la Alexandria şi îngropate acolo, deasupra lor ridicându-se şi o slăvită biserică în cinstea Sfântului mare mucenic Mina.

Sfântul Mina a fost martirizat cam pe la anul 304. El acum petrece în ceruri, bucurându-se întru împărăţia nepieritoare a Domnului Hristos.

Oricine îl cinsteşte cu evlavie pe marele mucenic Mina şi cheamă cu credinţă sfânt numele lui, primeşte grabnic ajutor. Sfântul adesea s-a arătat înaintea credincioşilor spre a îi ajuta grabnic sau a necredincioşilor spre a îi pedepsi exemplar, ca un războinic slăvit, călare pe cal.

Pomenirea Sfântului mucenic Ştefan de la Deceani, regele Serbiei

El a fost fiul regelui Milutin şi tatăl ţarului Duşan. La porunca tatălui lui înaintea căruia fusese clevetit pe nedrept, el a fost orbit, iar la porunca nestatornicului său fiu, Duşan, el a fost sugrumat, pe când era deja vârstnic.

Când 1-au orbit, s-a arătat înaintea lui Sfântul Nicolae, în biserica de la Ovce Pliie (Câmpul oilor) şi arătând către ochii lui, i-a zis: „Ştefane, nu te teme, iată ochii tăi se află în palma mea. La vremea cuvenită, îi vei căpăta înapoi."

Ştefan a petrecut timp de cinci ani ca prizonier la Constantinopol, în Sfânta Mânăstire Pantocrator. Fiind bărbat plin de înţelepciune, el s-a înarmat cu rugăciunea, cu răbdarea, cu cele mai aspre nevoinţe călugăreşti, cu blândeţea şi cu evlavia. Astfel, el i-a întrecut în bunătăţi nu doar pe monahii de la Pantocrator, ci şi pe toţi monahii constantinopolitani.

Încheindu-se cei cinci ani, Sfântul mare ierarh Nicolae, făcătorul de minuni iar s-a arătat înaintea multpătimitorului Ştefan şi i-a zis: „Am venit să împlinesc făgăduinţa ce ţi-am făcut." Sfântul Nicolae a însemnat atunci cu semnul Sfintei Cruci faţa lui Ştefan, iar Ştefan şi-a recăpătat vederea, desăvârşit.

Spre mulţumita şi slava lui Dumnezeu, el a ctitorit Biserica de la Deceani, una dintre cele mai frumoase biserici ale creştinătăţii şi evlaviei sârbe, zidite în vechiul şi somptuosul stil bizantin.

Sfântul rege Ştefan, împreună cu Sfântul Sava al sârbilor şi cu Sfântul principe Lazăr, constituie cea mai slăvită treime a sfinţeniei, nobleţii şi jertfei de sine, şi un dar nepreţuit adus de Dumnezeu poporului sârb.

Sfântul Ştefan a trăit ca un mucenic toată viaţa lui şi mucenic s-a înălţat la ceruri la anul 1336, primind de la Atotputernicul Dumnezeu pe care cu credinţă L-a slujit cununa nepieritoare a veşnicei slave.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Victor şi Ştefanida

Victor a fost soldat, născut roman. El a fost torturat bestial pentru credinţa lui în Hristos sub domnia împăratului Antonin.

Văzând tăria cu care suportă schingiuirile, o femeie tânără, Ştefanida, a intrat înaintea judecătorului şi a strigat că este creştină şi ea. Victor a fost decapitat, iar pe Ştefanida au sfâşiat-o în două, legând-o cu mâinile de vârfurile a doi arbori de smochin. *("...şi fiindcă a mărturisit pe Hristos Dumnezeu mai înainte de veci, i-au legat mâinile ei de doi copaci de finic care fuseseră îndoiţi. Iar în urmă dându-le drumul şi întorcându-se cu repejune la starea lor cea dintâi, au spintecat pe sfânta în două bucăţi. Şi aşa fericita şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu." - vezi Sinaxarul Sfintei din Minei (Bucureşti, 1983).)*

Pomenirea Sfântului mucenic Vichentie, diaconul

El a fost din eparhia Saragossei, din Spania. El a fost torturat bestial pentru credinţa lui în Hristos şi mărturisirea ei cu tărie; apoi a fost ars pe un grătar de fier.

El şi-a dat sfântul lui suflet în mâinile lui Dumnezeu la anul 304. Sfintele lui moaşte odihnesc la Roma, în biserica ce poartă numele său.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Teodor, studitul

Acest sfânt este vestitul Egumen al Mănăstirii Studion, din Constantinopol. El a luat mucenicie toată viaţa lui pentru apărarea Sfintelor icoane.

El a fost prea înţelept chivernisitor şi rânduitor al vieţii călugăreşti, mare nevoitor şi dascăl al Ortodoxiei, insuflat de Duhul.

El şi-a săvârşit alergarea în cetatea Constantinopolului la anul 804, în vârstă fiind de şaizeci şi opt de ani.

Pomenirea Sfântului cneaz Uroşiţa

Acesta a fost fiul regelui Dragutin. El şi-a păstrat curăţia vieţii şi castitatea, bărbat căsătorit fiind. De la mormântul lui a izvorât mir binemiresmat.

Cântare de laudă la Sfântul Ştefan de la Deceani, regele Serbiei

Torturat şi prigonit,
Sfântul rege Ştefan de la Deceani
Torturi şi prigoană a îndurat fără ură,
ca un creştin.

Pe când se părea că este călcat de toţi,
Atunci el a fost biruitor, puternic şi nerănit.

Răbdarea lui sfântă a tatălui greşeală o a vădit,
Şi-adânca-i înţelepciune pe Cantacuzen l-a biruit.

El cu tăcerea biruit-a pe reaua Simonida,
Şi cu credinţa în Domnul pe regele Şişman.
El mult mai puternic a fost decât puternicul lui fiu,
Căci drepţii totdeauna mai tari sunt decât răii.
Puterea cea lumească sfârşeşte în noroi,
Pe când cereasca sfârşit nu cunoaşte nicicând.

Regele de la Deceani, iubitul şi blândul Ştefan,
Putere a primit de la a lui Dumnezeu putere:
Pe el însuşi Domnul Hristos l-a împuternicit,
Care i-a dat viaţa, tronul şi suverana domnie.

Ştefan cunoscut-a acest adevăr,
Pe care cu glas tare îl a mărturisit.
De aceea la urmă el pe toţi duşmanii i-a biruit,
Noi lui ne rugăm să mijlocească pentru noi!

O, Sfinte părinte al sârbilor Ştefane,
Rege prea minunat,
Roagă-te lui Hristos Dumnezeu
Ca să miluiască şi să mântuiască sufletele noastre.

Cugetare

Dacă au stat vreodată regi sfinţi pe tronuri pământeşti, atunci cu siguranţă la loc de frunte între ei a fost regele Ştefan de la Deceani.

Grecii, care de altfel îi socoteau pe slavi barbari, s-au minunat de frumuseţea sufletească a Sfântului Ştefan, ca de una din minunile lumii.

Trimiţându-l împăratul Cantacuzen pe Egumenul Mânăstirii Pantocrator cu o misiune la regele Milutin, acesta din urmă a întrebat cu ardoare despre fiul lui, Ştefan.

Egumenul a răspuns: „O, Rege, tu voieşti să ştii cum se află al doilea Iov! De un lucru te încredinţez: sărăcia lui mult mai slăvită este decât măreţia ta regală!"

Împăratul bizantin Cantacuzen s-a purtat foarte crud şi neomenos cu regele Ştefan, cel lipsit de lumina ochilor; acesta era consemnat într-un spaţiu restrâns al curţii imperiale şi nu avea voie să primească pe nimeni.

Mai apoi el a fost închis la Mânăstirea Pantocrator, sperând că monahii îl vor sili la un regim atât de strict, încât regele Ştefan va slăbi şi va pieri curând. Dar Dumnezeu 1-a ţinut în viaţă pe fericitul Ştefan, care a luat asupra sa rânduiala de post şi rugăciune a asprei vieţuiri monahale cu aceeaşi râvnă şi putere ca cei mai buni monahi.

Aceştia au făcut cunoscută sfinţenia vieţuirii şi înţelepciunii lui în tot Constantinopolul, astfel încât şi Cantacuzen a început să îl respecte, şi chiar să meargă şi să se sfătuiască cu el.

Bunăoară, Sfântul Ştefan a avut o mare contribuţie la învingerea ereziei lui Barlaam, „fiara calabreză", cu care s-a războit neînduplecat toată viaţa lui marele Sfânt Grigorie Palamas, repurtând desăvârşita biruinţă.

Acest Barlaam pe atunci rezida la Constantinopol şi prin intrigi josnice obţinuse ca mulţi clerici înalţi şi demnitari de la curtea imperială să împărtăşească modul lui eretic de gândire. Aflându-se în multă nedumerire din această pricină, împăratul Canacuzen 1-a chemat de faţă pe regele Ştefan şi 1-a întrebat ce să facă.

Înţeleptul Rege a răspuns cu cuvintele psalmistului: Oare, nu pe cei ce Te urăsc pe Tine, Doamne, am urât? (Psalmul 138: 21). Apoi a zis: „Răii trebuie scoşi afară din societatea oamenilor."

Luând aminte la sfatul lui Ştefan, Cantacuzen 1-a izgonit cu necinste afară din Constantinopol pe ereticul Barlaam.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatul har vindecător al Sfântului apostol Pavel (Fapte 28):

- *La cum Sfântul Pavel s-a rugat şi şi-a pus mâinile peste tatăl guvernatorului Publius şi l-a vindecat de boala dizenteriei;*
- *La cum el a vindecat astfel şi pe mulţi alţi oameni din locul acela [Insula Malta].*

Predică despre Făcătorul omului celui înnoit cu duhul

...ca, întru Sine, pe cei doi să-i zidească într-un singur om nou şi să întemeieze pacea (Efeseni 2: 15).

Venind şi întrupându-Se pe pământ, Domnul Hristos, Iubitorul de Oameni, a venit şi S-a întrupat pentru toţi, nu doar pentru unii.

Iudeii aşteptau un mesia şi a venit El, Adevăratul Mesia. Păgânii aşteptau un mântuitor şi a venit El, Adevăratul Mântuitor. El a venit cu dragoste neîmpărţită şi pentru iudei şi pentru păgâni.

Iudeii erau singurul popor de pe faţa pământului care credeau întru Un Singur Dumnezeu Nevăzut şi Viu, pe când toate celelalte popoare ale pământului erau închinătoare la idoli. Iudeii însă, complăcându-se în păcatele lor, nu mai aveau clară vederea ochilor sufletului şi de aceea nu au voit să îl recunoască pe Mesia atunci când L-au văzut.

Iată că astfel ei s-au asemănat păgânilor, făcându-se asemenea lor în ignoranţă şi asemenea lor în blestemul păcatului vechiului Adam cu care Adam a îngreuiat şi a aruncat în beznă tot pământul. Adamul cel vechi nu putea fi revendicat doar de iudei, nici doar de păgâni, căci şi unii şi alţii, toţi din Adam pogorau.

Tot aşa Domnul Hristos Iisus, Noul Adam, nu putea să fie revendicat doar de unii sau doar de alţii, căci El a venit să îi mântuiască pe toţi. Domnul Hristos nu avea cum să ţină partea oficialilor iudei cu legalismul lor găunos şi ipocrit, şi cu atât mai puţin partea elenismului idolatru, axat pe desfrâu şi vrăjitorie.

Ci Domnul Hristos prin venirea Lui a voit şi a desăvârşit mântuirea tuturor, desfiinţând ambele rele. El a luat amândouă aceste feluri de bolnavi şi a refăcut întru ei o singură nouă omenitate. Iar ea se numeşte Biserica cea Vie a lui Dumne-

zeu. Astfel a desfiinţat Domnul odată pentru totdeauna şi iudaismul şi elenismul, creând în locul lor una Sfântă Biserica Sa.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti însuţi înţelepciunea şi bunătatea, toate câte ai făcut sunt bune şi înţelepte toate, mai presus de minte şi de cuvânt! A Ta este toată slava şi mulţumita în veci. Amin!

12 noiembrie

Pomenirea Sfântului Ioan cel milostiv, patriarhul Alexandriei

Sfântul loan cel milostiv s-a născut în Insula Cipru. Tatăl lui a fost principele Epifanie.

Ioan a fost crescut întru toată rânduiala şi evlavia credinţei creştine din cea mai fragedă pruncie. Voind părinţii lui, el s-a căsătorit şi a avut copii. Dar prin voia mai mare şi purtarea de grijă a lui Dumnezeu, şi soţia şi copiii lui toţi s-au săvârşit după o vreme către Domnul.

Sfântul Ioan a fost vestit pentru blândeţea şi milostivirea lui, de aceea a şi fost ridicat de popor, cu o inimă şi cu o gură, ca să fie patriarh al Alexandriei sub domnia împăratului Heraclius.

El a păstorit Biserica din Alexandria timp de zece ani ca păstorul cel bun care îşi pune sufletul pentru oile sale, păzindu-le de păgâni şi de eretici. El a fost tuturor pildă de blândeţe, milostenie şi dragoste de oameni.

El a zis: ***„De voiţi să fiţi de neam nobil, nu căutaţi aceasta în nobleţea sângelui sau a averii, ci în nobleţea virtuţii, căci numai aceea este adevărată."***

Deşi toţi sfinţii lui Dumnezeu au fost bogaţi în virtutea milostivirii, Sfântul Ioan cel milostiv a strălucit covârşitor prin ea, dedicându-şi cu totul viaţa acestei dumnezeieşti virtuţi.

***

Săvârşind odată Sfânta Liturghie, şi purtând în minte cuvântul lui Hristos: Deci, dacă îţi vei aduce darul tău la altar şi acolo îţi vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, Lasă darul tău acolo, înaintea altarului şi mergi întâi şi împacă-te cu fratele tău şi apoi, venind, adu darul tău (Matei 5: 23- 34), Sfântul Patriarh şi-a amintit că unul dintre clericii lui avea o supărare împotriva lui. De aceea el îndată a aşezat pe Masă Sfintele Daruri, s-a apropiat de acel preot şi punându-i metanie, i-a cerut cu lacrimi să îl ierte. Numai după ce preotul acela 1-a iertat s-a întors Sfântul la Masa Sfintei Jertfe.

***

Altă dată, pe când se îndrepta către Biserica Sfinţilor Chir şi Ioan, i-a ieşit în cale o văduvă săracă care 1-a ţinut mult, povestindu-i în amănunt necazurile ei. Însoţitorii patriarhului deja se plictisiseră de plângerea femeii şi 1-au îndemnat pe Patriarh să grăbească la biserică spre începerea Sfintei slujbe, arătându-i că o poate asculta pe văduvă şi după aceea.

Dar Sfântul Ioan cel milostiv le-a zis: „Şi cum credeţi voi că mă va asculta Dumnezeu pe mine de nu o voi asculta eu mai întâi pe femeia aceasta?"

Sfântul nu a plecat până când nu a ascultat durerea femeii până la capăt.

Atacând persanii Egiptul, Sfântul Ioan a urcat într-o corabie spre a se refugia înapoi spre patria lui. Dar în timpul călătoriei el s-a îmbolnăvit şi ajungând în Cipru, locul naşterii lui, s-a săvârşit către Domnul, anul fiind 620.

Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni au fost mai apoi mutate la Constantinopol, apoi la Budapesta, iar la urmă la Presburg.

Pomenirea Sfântului proroc Ahia din Silo

Ahia a prorocit cu o mie de ani mai înainte de întruparea Mântuitorului Hristos. El i-a prorocit lui Ieroboam, sluga lui Solomon, că lui îi va da Dumnezeu să domnească peste zece dintre triburile lui Israel. *(În acel timp i s-a întâmplat lui Ieroboam să iasă din Ierusalim şi 1-a întâlnit în drum prorocul Ahia din Silo, care avea pe el o haină nouă. În câmp erau numai ei amândoi. Şi a luat Ahia de pe el haina cea nouă, a rupt-o în douăsprezece bucăţi şi a zis lui Ieroboam: "Ia-ţi pentru tine zece bucăţi căci aşa grăieşte Domnul Dumnezeul lui Israel: Iată, Eu rup regatul din mâna lui Solomon şi-ţi dau ţie zece seminţii, iar două seminţii îi vor rămâne lui, pentru robul Meu David şi pentru cetatea Ierusalimului, pe care am ales-o dintre toate seminţiile lui Israel. Şi aceasta o fac, pentru că ei M-au părăsit şi au început să se închine Astartei, zeiţa Sidonienilor, lui Chemoş, dumnezeul Moabiţilor şi lui Moloh, dumnezeul fiilor Amoniţilor şi n-au umblat în căile Mele, ca să facă cele plăcute înaintea ochilor Mei şi să păzească rânduielile Mele şi poruncile Mele, cum a făcut David, tatăl lui Solomon. Tot regatul nu din mâna lui îl iau, căci îl las pe el să fie stăpân în toate zilele vieţii lui, pentru David, robul Meu, pe care l-am ales şi care a păzit poruncile şi rânduielile Mele: Ci din mâna fiului lui voi lua regatul şi-ţi voi da din el ţie zece seminţii: Iar fiului lui îi voi da două seminţii, pentru ca să fie şi pentru David, robul Meu, în toate zilele, o lumină înaintea feţei Mele, în cetatea Ierusalimului pe care am ales-o pentru petrecerea numelui Meu acolo. Şi pe tine te voi alege şi vei domni peste tot ce-ţi doreşte sufletul tău şi vei fi*

rege peste Israel. Şi dacă tu vei păzi tot ce-ţi poruncesc şi vei umbla în căile Mele şi vei face cele plăcute înaintea ochilor Mei ca să păzeşti rânduielile Mele şi poruncile Mele, cum a făcut David, robul Meu, atunci Eu voi fi cu tine şi-ţi voi zidi casă tare [...] (III Regi 11: 29-38). - Prorocia s-a împlinit, dar Ieroboam nu a păzit tot ceea ce i-a poruncit Dumnezeu, nici a umblat în căile Lui, nici a făcut cele plăcute înaintea ochilor Lui (vezi mai departe, la Cartea a III-a a Regilor, din Vechiul Testament).)

Pomenirea Sfântului prea cuvios Nil, sinaitul [pustnicul]

El mai întâi a fost prefectul slăvitei cetăţi a Constantinopolului. El a fost bărbat căsătorit şi a avut copii, un fiu şi o fiică.

Dar scârbindu-se cu totul de ticăloşia şi deşertăciunea capitalei şi sfătuindu-se cu soţia lui, ei au hotărât amândoi să se lepede cu desăvârşire de lume şi să meargă la pustie, ceea ce au şi făcut. Astfel, soţia şi fiica au mers la o mânăstire din Egipt, iar Nil şi fiul lui, Theodul, s-au retras la Muntele Sinai.

Sfântul prea cuvios Nil s-a nevoit întru toate călugăreştile nevoinţe timp de şaizeci de ani încheiaţi.

El a scris minunate cărţi despre viaţa de isihie.

El s-a săvârşit cu pace către Domnul cam pe la anul 450, în anul al optzecilea al vieţii lui pe pământ, strămutându-se la viaţa fericită a Împărăţiei Cereşti.

Iată unul dintre cuvintele lui: „Patimile trupeşti pornesc din poftele cele trupeşti, iar contra acestora se luptă cu înfrânarea; iar patimile sufleteşti pornesc din poftele cele sufleteşti, iar contra lor se luptă cu rugăciunea."

Pomenirea Sfântului prea cuvios Nil, izvorâtorul de mir

Acest Sfânt Nil s-a născut la Morea. Fiind ieromonah, el a mers împreună cu unchiul lui la Sfântul Munte Athos şi acolo s-a nevoit până la capătul zilelor lui ca zăvorât la un loc muntos şi pustiu ce se numea „Pietrele Sfinte".

Săvârşindu-se el către Domnul, din sfintele lui moaşte a izvorât şuvoi de mir, care curgea din vârful acelui munte şi se vărsa în mare.

Această minune nemaivăzută a adus la acel loc oameni greu bolnavi de pretutindeni. Mulţimea lor atât de mult a tulburat liniştea unuia dintre ucenicii Sfântului Nil, încât, rugându-se acesta sfântului, mirul a încetat pe dată să mai curgă.

Sfântul Nil, izvorâtorul de mir a fost unul dintre marii asceţi ai lumii, asemenea marilor sfinţi pustnici şi făcători de minuni din primele veacuri creştine.

El s-a săvârşit către Domnul în veacul al şaptesprezecelea.

Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Nil, sinaitul

Sfântul Nil sinaitul monahilor a grăit:
„Pururea în inimă Numele lui Iisus să aveţi!
Învăţaţi-vă inima cu curăţia,
Iar trupul vi-l stăpâniţi cu înfrânarea.
Pe nedrept clevetiţi, îndura ţi clevetirea,
Şi-aşa clevetitorul va fi cel rănit.

Văzând păcătosul cum vine să vă facă rău,
Să plângeţi pentru el, căci calea lui
Spre Judecata veşnică se-ndreaptă.

Dacă rele veţi răbda, de folos vă vor fi ele vouă,
Căci ele sunt spinii din care cresc trandafiri.

Rugându-vă lui Dumnezeu, nu cereţi lucruri plăcute,
Ci cele de folos pentru al vostru suflet nemuritor!

Nu vă temeţi de moarte, de ea fiţi gata pururi,
De îngeri mai întâi vă ruşinaţi şi apoi de oameni.

Nu căutaţi ispita, ci vă feriţi de ea.
Dar de vă urmăreşte, luptaţi cu ea viteaz.

Cel care-ades cu Trupul Domnului se-mpărtăşeşte,
Îl are pre Hristos Locuitor în el.

Cu oamenii arar grăiţi, nu multe,
Iară cu Domnul grăiţi ades şi mult. "
Astfel povăţuit-a Nil Sfântul pe monahii,

Cu cuvântul şi cu pilda vieţii lui.

Cugetare

Multor bărbaţi şi femei sfinte li s-a descoperit mai dinainte ceasul ieşirii sufletului lor din trup, pentru care ei mulţumeau lui Dumnezeu, putându-se pregăti mai bine. Acesta este un dar minunat al cerului, dar cum noi nu putem avea îndrăzneala să credem că negreşit îl vom primi, noi avem nevoie ca zilnic să ne pocăim adânc de păcatele noastre şi să ne rugăm pentru sfârşit bun vieţii noasre. *(Aşa cum de altfel pururi ne învaţă şi ne îndeamnă Biserica la ecteniile fiecărei Sfinte Liturghii: Sfârşit bun vieţii noastre, neînfruntat şi răspuns bun la înfricoşata Judecată a lui Hristos, de la Domnul să cerem! Iar noi, credincioşii, cel puţin cu gura, răspundem: Dă, Doamne!)*

Căci poate de la faţa oamenilor ne mai putem ascunde, însă de la faţa lui Dumnezeu, nu.

Când Sfântul Ioan cel milostiv a părăsit Egiptul înaintea persanilor, lui i s-a arătat în corabie un bărbat strălucitor purtând sceptru de aur, care i-a zis: „Împăratul împăraţilor te cheamă la Sine!"

Sfântul Ioan cel milostiv a înţeles ce înseamnă aceste cuvinte şi a început să se pregătească pentru ieşirea lui, care s-a întâmplat la scurt timp după aceea.

Sfântul Ştefan de la Deceani avea mare evlavie la Sfântul Nicolae al Mirelor Lichiei, făcătorul de minuni, care adesea i se arăta lui. El i s-a arătat şi mai înainte de sfârşitul lui, şi i-a zis: „Ştefane, pregăteşte-te de ieşire, căci curând ai a sta înaintea feţei Domnului Dumnezeu!"

Amândoi aceşti sfinţi, Ioan cel milostiv şi Ştefan de la Deceani, au avut în comun marea lor blândeţe şi milostivire, în pofida imenselor averi pe care Sfântul Ioan cel milostiv le avea la dispoziţia lui ca patriarh al Alexandriei, ca avere personală, la moartea lui, el nu a avut în posesie decât o treime de dinar, pe care şi pe aceea a lăsat-o prin testament săracilor. Pe când se afla consemnat în recluziune aspră la Mânăstirea Pantocrator din Constantinopol, un nobil sârb i-a trimis în taină Sfântului Ştefan de la Deceani o foarte importantă cantitate de aur. Emisarului, Sfântul Ştefan i-a zis: „îi mulţumesc mult acestui nobil domn pentru dragostea lui, dar mi-ar face bucurie mai mare dacă ar împărţi aceşti bani destinaţi mie, săracilor."

Luare aminte

Să luăm aminte la vitejia Sfântului apostol Pavel (Fapte 28):

- *La cum el a stat timp de doi ani în lanţuri, la Roma;*
- *La cum el a propovăduit fără frică Evanghelia păgânilor şi iudeilor, netemându-se de nimeni;*
- *La cum nici lanţurile în care a fost tot timpul legat, nici temniţa şi nici moartea nu 1-au întors de la propovăduirea Sfintei Evanghelii.*

Predică despre cum străinii se fac casnici ai lui Dumnezeu

Deci, dar, nu mai sunteţi străini şi locuitori vremelnici, ci sunteţi împreună cetăţeni cu sfinţii şi casnici ai lui Dumnezeu (Efeseni 2: 19).

Mai înainte de întruparea Domnului Iisus Hristos, se părea că doar iudeii sunt aproape de Dumnezeu şi că păgânii sunt pentru totdeauna departe de El.

În realitate însă şi iudeii şi păgânii erau deopotrivă străini de Dumnezeu şi de adevărata închinare faţă de El. Astfel, venind [Domnul Hristos pe pământ], a binevestit pace, vouă celor de departe şi pace celor de aproape (Efeseni 2:17) iar prin aceasta, i-a adus şi pe iudei şi pe păgâni la apropierea către Tatăl, într-un Duh (Efeseni 2: 18).

În cadrul noii zidiri a omului celui nou, adică a Bisericii lui Dumnezeu pe pământ, Duhul este unul şi oricine intră în Biserica lui Dumnezeu primeşte pe Duhul, astfel încât oricât de mulţi noi membri s-ar adăuga la Sfânta Biserică, ei cu toţii se împărtăşesc de Acelaşi şi Unul Duh Sfânt al lui Dumnezeu şi indiferent cât de multe naţiuni, popoare sau rase se adaugă Bisericii lui Dumnezeu, Duhul de ele astfel primit nu Se schimbă, ci rămâne de-a pururi Acelaşi, Unul, Sfânt şi Neschimbat. De aceea nu sunt cei dintre neamuri străini şi locuitori vremelnici în Biserică, ci sunt împreună cetăţeni cu sfinţii şi casnici ai lui Dumnezeu, ca şi toţi ceilalţi membri ai Sfintei Biserici.

Căci Biserica se întemeiază pe sfinţenie, iar piatra ei unghiulară este Sfântul sfinţilor şi Cel mai presus de toţi sfinţii, şi prin urmare potrivit dumnezeiescului plan, toţi membrii s-ar cuveni să fie sfinţi.

Sfinţi se şi numesc toţi cei care, mai înainte de întruparea lui Hristos, L-au aşteptat pe El şi au nădăjduit în El, şi toţi cei care, după sfântă întruparea Lui, L-au

recunoscut pe El ca Dumnezeu, Fiu al lui Dumnezeu, Mântuitor, Răscumpărător, învietor din morţi şi Judecător.

Păcatul alienează şi înstrăinează pe om de Dumnezeu, dar prin Domnul Hristos Iisus alienarea şi despărţirea de Dumnezeu se desfiinţează şi toţi credincioşii, fie ei iudei sau păgâni, se fac casnici ai casei lui Dumnezeu, de către Domnul Iisus Hristos şi prin El.

O, fraţilor, Domnul Iisus Hristos ne-a dăruit nouă ceva mai scump şi mai măreţ decât însăşi viaţa: El ne-a dăruit pacea şi prietenia cu Dumnezeu, iar această pace sfântă este mai mare şi mai nepreţuită decât orice viaţă, oricât de bogată, dar petrecută în înstrăinare faţă de Dumnezeu.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Făcătorul Păcii şi dătătorul de Pace, ţine-ne pe noi până la sfârşit întru pacea cu Domnul, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

13 noiembrie

Pomenirea Sfântului Ioan Hrisostom [Gură de Aur], patriarhul Constantinopolului

Sfântul Ioan Gură de Aur s-a născut la Antiohia în anul 354. Tatăl lui, Secundus, a fost mare comandant de oşti în armata imperială [Stratilat], iar mama lui s-a numit Antusa. Fiind dotat cu geniu intelectual şi studiind în profunzime filozofia greacă, tânărul Ioan a văzut la sursă cât de nesatisfăcător şi în final, de dezgustător este păgânismul elenist. ***Prin studiu şi trăire el a văzut că numai credinţa creştină răspunde setei neostoite de adevăr a sufletului şi minţii omeneşti, şi a îmbrăţişat-o cu ardoare.***

Tânărul aristocrat Ioan a primit Sfântul Botez din mâinile marelui Meletie, patriarhul Antiohiei, precum mai târziu au primit şi părinţii lui Ioan, Sfântul Botez. După moartea părinţilor lui, Ioan s-a tuns monah şi s-a dăruit pe sine tuturor asprelor nevoinţe călugăreşti.

El apoi a scris celebrul tratat Despre preoţie, iar după ce l-a încheiat, i s-au arătat lui în vedenie Sfinţii apostoli Petru şi Pavel care i-au prorocit o viaţă de mare misiune, de mare har şi de mare suferinţă. Când a fost să fie hirotonit întru preot, îngerul lui Dumnezeu s-a arătat simultan lui Ioan şi patriarhului Flavian (succesorul Sfântului Meletie la scaunul patriarhal al Antiohiei). Pe când patriarhul oficia slujba hirotoniei, mulţimea a putut vedea un porumbel alb strălucitor zburând deasupra capului celui care se hirotonea, Ioan. Covârşitorul său har de înţelepciune, de viaţă ascetică şi de putere în cuvânt, a făcut ca Sfântul Ioan să fie chemat a fi patriarh al Constantinopolului de către împăratul Arcadie.

Ca patriarh al marii Cetăţi el a păstorit Biserica lui Dumnezeu timp de şase ani, cu o ardoare a sfinţeniei şi o înţelepciune poate fără egal în istoria Bisericii. El a trimis misionari la celţii păgâni şi la sciţi şi a desfiinţat simonia [compararea preoţiei cu bani] în Biserică, scoţând mulţi episcopi din scaune, care fuseseră hirotoniţi astfel.

El a extins larg lucrările caritabile în Biserică şi a alcătuit rânduiala Dumnezeieştii Liturghii care îi poartă numele. El i-a ruşinat cu putere pe eretici, a dat pe faţă nelegiuirile împărătesei Eudoxia care otrăveau viaţa publică şi moralitatea poporului, şi a dăruit Bisericii tezaur nepreţuit şi nesecat de scrieri, omilii, predici, şi tâlcuiri la Sfintele Scripturi, izvorâte din mintea şi gura lui de aur. Poporul creş-

tinesc l-a adorat, invidioşii l-au urât de moarte, iar nelegiuita Eudoxia l-a alungat de două ori în exil.

Sfântul Ioan Gură de Aur a petrecut în exil un total de trei ani şi în exil a şi murit, în satul Comana din Georgia, în ziua praznicului înălţării Sfintei şi de viaţă făcătoarei Cruci, la 14 septembrie, anul 407. Mai înainte de săvârşirea lui, Sfinţii apostoli Petru şi Pavel i s-au arătat iarăşi, precum i s-a arătat şi Sfântul sfinţit mucenic Vasilisc (episcopul Comanilor, pomenit în ziua de 22 mai), în a cărui biserică a şi primit pentru ultima oară Sfânta împărtăşanie.

Ultimele lui cuvinte rostite pe pământ au fost acestea: Slavă lui Dumnezeu pentru toate.

Rostindu-le, sufletul sfânt al acestui mare Sfânt al Bisericii a ieşit din trup şi s-a înălţat către Domnul.

Capul Sfântului Ioan Gură de Aur odihneşte în Biserica Adormirii Maicii Domnului de la Moscova, iar sfântul lui trup se află azi în Italia, la Vatican.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Antonin, Nichifor, Gherman şi Manetha

Primii trei priveau la păgâni cum se închină la idoli cu urlete şi ţopăieli, cu ocazia unui necurat festival păgânesc al lor. Şi îndârjindu-se atunci cu duhul, au păşit fără teamă înaintea acelei mulţimi şi L-au propovăduit pe Unul Dumnezeu cel în Treime închinat şi Slăvit.

Firmilian, eparhul Cezareei Palestinei unde s-au întâmplat acestea, sa aprins de ură împotriva lor din pricina aceasta şi a poruncit ca cei trei creştini să fie decapitaţi pe loc.

Manetha a fost o fecioară creştină care a mers pe urma celor trei, pe când erau duşi la locul de ucidere. Pentru aceasta a fost arestată şi ea, şi după torturi bestiale şi prelungite, a fost arsă de vie, dându-şi astfel şi ea în mâinile lui Dumnezeu sfântul ei suflet.

Aceştia patru au luat cu toţii mucenicia la anul 308 şi s-au sălăşluit întru bucuria cea fără de sfârşit a Dumnezeului celui Veşnic.

Pomenirea Sfântului prea cuvios mucenic Damaschin

El s-a născut la Galata, în Constantinopol şi s-a numit la început Diamantis. În tinereţile lui el a dus o viaţă de desfrânări, făcându-se chiar şi musulman.

Dar 1-a cuprins după aceea cumplita remuşcare a inimii şi lepădând toate, Diamantis a plecat la Sfântul Munte Athos. El acolo s-a curăţit cu cele mai aspre nevoinţe călugăreşti timp de doisprezece ani încheiaţi, ca monah în Lavra Sfântului Athanasie.

El însă a dorit cu sete mucenicia, spre curăţirea păcatelor lui. De aceea monahul Damaschin a mers la Constantinopol şi intrând în moschee, îşi făcea mare Sfânta Cruce şi striga tuturor musulmanilor că mincinos este Mohamet al lor şi că singurul Adevăratul Dumnezeu este Dumnezeul Treimic al creştinilor, iar Iisus Hristos este Mântuitorul, Fiul Lui.

El a fost decapitat înaintea porţii Fanarului, în a treisprezecea zi a lunii noiembrie, din anul 1681.

Sfintele lui moaşte odihnesc la Halki, în Mânăstirea Sfintei Treimi.

Cântare de laudă la Sfântul Ioan Gură de Aur

Sfânta Biserică pe Hrisostom slăveşte,
Pe Gură de Aur, de Domnul iubit,
Pe atletul lui Hristos, neasemănatul,
Pe lauda Bisericii şi frumuseţea Ei.

El minte adâncă avut-a, cu totul de aur,
De aur a fost şi-adâncă inima lui:
Din ea pe-a lui limbă de aur izvorât-au
Cuvintele vieţii, ca din trâmbiţa de cleştar.

El astfel descoperit-a credincioşilor
Ale tainelor adâncuri,
Scoţând de-acolo nouă piatră de mult preţ.

A lui minte de înger pătruns-a pân‘ la ceruri,
De-acolo aducând credincioşilor adevărul vieţii,
dumnezeiesc.

Adevărate pururi sunt cele de el descoperite,

El pe toate dăruitu-le-a, Domnului Hristos.
El dat-a pe faţă chipul hid al păcatului,
Şi arătat-a îndată chipul virtuţii cel bun.
El descoperit-a nouă scumpe şi adânci taine,
Frumuseţea toată a Raiului, spre care să ţintim.
El fost-a evanghelist, tâlcuitor al Scripturii,
izvorâtor de duhovnicească bucurie,
Zilot apostolic al dreptăţii lui Hristos.

El schinguit a fost precum mucenicii,
Al lui chin el primit-a ca pe-a mântuirii peceţi.
El până la sfârşit alergat-a cu sfinţenie,
Şi pentru aceasta Biserica pururea-l slăveşte
Pe Sfântul Hrisostom.

Cugetare

Răsplata şi pedeapsa! Acestea amândouă sunt în mâinile lui Dumnezeu. Dar aşa cum viaţa aceasta pământească o umbră doar este a celei adevărate şi veşnice din Cer, tot astfel răsplata şi pedeapsa aici pe pământ nişte umbre doar sunt ale răsplatei şi pedepsei care vor fi în Ceruri.

Cei mai odioşi prigonitori ai Sfântului Ioan Gură de Aur au fost patriarhul Teofil al Alexandriei şi împărăteasa Eudoxia.

După moartea mucenicească a Sfântului Ioan, pedeapsa lui Dumnezeu s-a abătut, cumplită, asupra amândurora: Patriarhul Teofil a înnebunit, pierzându-şi cu desăvârşire minţile, iar Eudoxia a fost izgonită cu ruşine de la Curtea Imperială de către împăratul Arcadie, soţul ei. Eudoxia în curând, s-a umplut de o boală hidoasă, căci trupul i s-a umplut de răni rău-mirositoare, care duhneau de departe, răni ce apoi au fost năpădite de viermi. De greaua duhoare ce emana din trupul Eudoxiei, oamenii trebuiau să se ţină de nas când treceau pe lângă casa ei. Neputând-o nicicum vindeca, medicii încercau cel puţin să inventeze miresme şi parfumuri care cel puţin să atenueze acea cumplită duhoare ce ieşea din ticăloasa fostă împărătească, dar în zadar. Aceasta a pierit lent şi în chinuri, putrezind mâncată de viermi. Chiar după moartea ei mânia lui Dumnezeu a urmărit-o, spre a le fi spre pildă tuturor, inclusiv generaţiilor următoare: sicriul cu necuratul ei trup s-a cutremurat, după înmormântare, timp de treizeci şi patru de ani încheiaţi, zi şi noapte, până când împăratul Teodosie a adus Sfintele Moaşte ale lui Ioan Gură de Aur de la Comane la Constantinopol.

Pe când, partea Sfântului Ioan Gură de Aur după a lui sfântă şi mucenicească săvârşire care a fost? Ea a fost îmbelşugată răsplată a lui Dumnezeu! Această dumnezeiască răsplată i s-a adeverit prin vedenie înaltpreasfinţitului Adelfus, arhiereul arab care l-a primit cu dragoste pe Sfântul Ioan - a cărui venire i s-a descoperit tot prin vedenie dumnezeiască - la Cucusus, când Sfântul Ioan a fost târât în surghiun acolo.

Aflând de săvârşirea din viaţă a dumnezeiescului Ioan, Adelfus s-a rugat lui Dumnezeu cu lacrimi ca să îi descopere lui unde se află sufletul lui Ioan în ceruri. Stând astfel la rugăciune, Dumnezeu i-a dăruit o vedenie, prin care i-a descoperit taina.

Un înger de lumină l-a luat de mână şi a străbătut cu el cerurile, iar pe cale i-a arătat cetele ierarhilor, dascălilor şi învăţătorilor Bisericii, fiecare după treptele şi rânduielile lor. Însă Adelfus nu l-a văzut pe marele Ioan în nici unele dintre ele.

Atunci îngerul, după ce i-a arătat toate, s-a îndreptat cu el spre ieşirea din Rai şi văzând aceasta sufletul lui Adelf s-a întristat cumplit, întrebându-l îngerul de ce este trist, Adelfus [Adeltius] i-a răspuns, cum să nu fie, dacă în nici una din cete nu l-a văzut şi pe dascălul lui iubit, Sfântul Ioan Gură de Aur?

Dar îngerul atunci, cu faţă luminoasă i-a zis: „O, Părinte, nici un om nu poate vedea faţa marelui Ioan în ceruri, câtă vreme se află încă în trup! Căci el între cetele ce le-ai văzut nu s-a putut afla, de vreme ce pururea petrece înaintea Tronului Preasfintei Treimi, cu Heruvimii şi cu Serafimii!”

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata zidire a lumii (Facerea 1):

- *La cum la început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul;*
- *La cum la început pământul era netocmit şi gol;*
- *La cum Duhul lui Dumnezeu Se purta pe deasupra apelor.*

Predică despre temelie şi despre piatra din capul unghiului

Zidiţi fiind pe temelia apostolilor şi prorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuşi Iisus Hristos (Efeseni 2: 20).

Fraţilor, temelia apostolilor şi prorocilor înseamnă chiar viaţa apostolilor şi prorocilor, împreună cu faptele cele sfinte pe care ei le-au lucrat în timpul vieţilor lor: acestea sunt cuprinse în Sfintele Scripturi ale Vechiului şi Noului Testament.

Cine face unirea şi legătura dintre prorocii Vechiului Testament şi apostolii Noului Testament? Domnul Dumnezeu Iisus Hristos. Fără El, prorocii nu i-ar putea înţelege pe apostoli, nici apostolii nu i-ar putea înţelege pe proroci. Prin urmare, Domnul Hristos este plinirea prorocilor şi adeveritorul apostolilor. Astfel, El este Piatra cea din capul unghiului care îi uneşte strâns laolaltă pe proroci şi pe apostoli, aşa cum piatra unghiulară a unei clădiri uneşte strâns laolaltă pereţii ei.

În Domnul Hristos se unesc strâns cele două Testamente, în El îşi desoperă ele tainicul lor înţeles, în jurul Lui gravitează ele, El este Insuflătorul lor şi El a lor Temelie, El, Domnul Dumnezeu Iisus Hristos.

Oare unde în altă parte s-ar putea întâlni şi înţelege în armonie iudeii cu păgânii, dacă nu în Domnul Iisus Hristos? Cu adevărat nicăieri, ci doar în El. Doar în El şi prin El se pot ei uni într-un singur om, într-un singur trup nemuritor, întru Una, Sfântă şi Sobornicească Biserică. Doar prin Domnul Hristos Iisus se pot uni întreolaltă şi sufletul cu trupul omului, într-o prietenie mai înaltă şi mai sfântă. Căci trupul omului a fost vrăjmaş sufletului lui în toate veacurile de până la întruparea Domnului Hristos, iar acea vrăjmăşie omora sufletul. El însă cu întruparea Lui le-a împăcat şi le-a sfinţit pe amândouă. El S-a făcut Piatra Cea din Capul Unghiului a oricărei zidiri nemuritoare şi plăcute lui Dumnezeu, fie ea acea zidire persoană umană sau familia sau naţiunea sau întreaga omenire, de acum, din trecut sau din viitor; El S-a făcut Piatra Unghiulară a Legământului Vechi şi a Celui Nou. El este Piatra Unghiulară de Căpetenie a oricărei trainice zidiri, tot aşa precum El este Capul Trupului, Sfânta lui Dumnezeu Biserică.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Piatra Unghiulară a mântuirii noastre, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Căci noi pe Tine Te slăvim şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

14 noiembrie

Pomenirea Sfântului apostol Filip

Sfântul apostol Filip s-a născut la Betsaida, lângă Marea Galileii, asemenea Sfinţilor apostoli Petru şi Andrei.

Cunoscând bine Sfintele Scripturi, Filip a răspuns imediat chemării Domnului Hristos şi I-a urmat Lui (Ioan 1: 43).

După Pogorârea Sfântului Duh, Filip a propovăduit Evanghelia cu râvnă prin toate ţinuturile Asiei şi Greciei.

În Grecia iudeii au vrut să-1 omoare, dar Domnul 1-a păzit cu puterea Lui minunată. Astfel, un arhiereu al iudeilor care s-a repezit cu pumnii la Sfântul Filip a orbit pe dată iar pielea i s-a înnegrit cu totul. Apoi s-a făcut cutremur mare, pământul s-a deschis şi 1-a înghiţit pe necuratul prigonitor al lui Filip.

Prin Sfântul apostol Filip s-au arătat multe minuni mari, mai ales întru vindecarea bolilor cumplite şi incurabile, pentru care mulţi păgâni au crezut în Hristos.

În cetatea frigiană Hierapolis Sfântul Filip a propovăduit Cuvântul lui Dumnezeu împreună cu sora lui după trup, Marianna, cu Sfântul Ioan Teologul şi cu Sfântul apostol Vartolomeu.

În cetatea aceasta se afla un balaur înfricoşat la care păgânii se închinau ca la un dumnezeu. Dar Apostolul lui Hristos Filip a omorât acel balaur cu rugăciunea, ca şi cu o lance. De aceea însă a şi fost urât de moarte de acei păgâni cu minţi şi inimi întunecate. Aceştia 1-au apucat pe Sfântul Filip şi 1-au răstignit de un copac cu capul în jos, făcându-i asemenea şi Sfântului Vartolomeu. Atunci s-a deschis pământul şi 1-a înghiţit pe necuratul lor jude şi mulţi dintre păgânii împreună cu el.

De spaimă poporul a alergat să-i dezlege de pe cruci pe cei răstigniţi, însă viu nu 1-au mai găsit decât pe Sfântul Vartolomeu. Sfântul apostol Filip deja murise.

Atunci, Sfântul apostol Vartolomeu 1-a sfinţit pe Stachys arhiereu acelei cetăţi, pentru creştinii pe care îi câştigase şi botezase acolo, împreună cu Sfântul apostol Filip.

Stachys fusese unul dintre păgâni, orb de patruzeci de ani. Sfinţii Filip şi Vartolomeu îl vindecaseră cu rugăciunea, dăruindu-i apoi Sfântul Botez.

Sfintele moaşte ale Sfântului apostol Filip au fost mutate după vreme la Roma.

Acest minunat apostol al lui Hristos a luat mucenicia la anul 86 de la întrupare, sub domnia împăratului Domeţian.

Pomenirea Sfântului Grigorie Palamas, arhiepiscopul Tesalonicului

Tatăl Sfântului Grigorie Palama a fost un demnitar de frunte la curtea împăratului Andronic al II-lea, paleolog.

Odată studiile seculare încheiate strălucit, excepţional de înzestratul Grigorie nu a voit să intre în diplomaţia imperială, la care îl îndrituiau naşterea, educaţia şi geniul, ci a voit mai degrabă să se retragă la Sfântul Munte Athos şi să se îmbrace întru îngerescul chip.

El s-a nevoit întru cele mai aspre nevoinţe călugăreşti la Mănăsitrea Vatopedi şi la Marea Lavră.

El a dat timp de douăzeci de ani lupte cu ereticul Varlaam [„fiara calabreză”, după cum îl numeşte Sinaxarul Duminicii a doua din Sfântul şi marele post], învingându-l la urmă desăvârşit.

El a fost sfinţit mitropolit al Tesalonicului la anul 1347.

Biserica lui Hristos îl proslăveşte pe el ca mare nevoitor, mare teolog, mare ierarh şi mare făcător de minuni.

Lui i s-au arătat la timpuri diferite Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, Sfântul Ioan Teologul, Sfântul Dimitrie, Sfântul Antonie cel mare, Sfântul Ioan Gură de Aur şi îngerii lui Dumnezeu.

El a păstorit Biserica lui Dumnezeu de la Tesalonic timp de treisprezece ani, dintre care unul 1-a petrecut în Asia, ca prizonier al turcilor sarazini.

El s-a săvârşit cu pace către Domnul la anul 1360 şi s-a strămutat la locaşurile neîmbătrânitoare ale Împărăţiei Cereşti.

Sfintele lui moaşte odihnesc la Tesalonic, într-o slăvită biserică închinată lui.

Pomenirea Sfântului Iustinian, împăratul Bizanţului

El a fost de neam slav, probabil sârb din ţinutul Skopiie. Numele lui slavon a fost Upravda, care însemnează „dreptate, adevăr". El i-a urmat la tron unchiului lui, Iustin, la anul 527.

Măreţia acestui împărat constă din legătura lui inseparabilă cu evlavia ortodoxă. El a fost un bărbat adânc credincios şi toată viaţa lui şi-a trăit-o în conformitate cu credinţa.

În timpul Sfântului şi marelui post el nu gusta nici pâine nici vin ci se mulţumea doar cu legume şi cu apă, o dată la două zile.

El a dat război nemilos barbarilor de la Dunăre, care aveau drăcescul obicei de a castra pe cei care le cădeau prizonieri. Acest singur detaliu este de natură să arate noblețea umană a acestui împărat.

Domnia împăratului Iustinian a fost binecuvântată de Dumnezeu, care 1-a încununat cu biruinţă în războaie şi cu slavă în toate lucrările pe care le-a întreprins.

El a zidit nenumărate biserici slăvite, între care ca un diamant de mult preţ străluceşte Aghia Sofia de la Constantinopol [Biserică închinată lui Hristos, dumnezeiasca înţelepciune a lui Dumnezeu].

El a dispus compilarea şi îndreptarea Legilor romane [faimosul Cod al lui Iustinian], adăugind acestui corpus legi stricte împotriva imoralităţii şi desfrâului, alcătuite de el însuşi. El a urmărit şi a verificat personal acest Cod.

El a alcătuit cântarea liturgică *Unule Născut Fiule şi Cuvinte al lui Dumnezeu,* care se cântă în Biserică la Sfânta şi Dumnezeiasca Liturghie fără întrerupere din vremea lui, de la anul 536.

El a convocat Sinodul al vincilea a toată lumea de la Constantinopol, la anul 553.

El a adormit cu pace la vârsta de optzeci de ani, strămutându-se la locaşurile Împărăţiei Cereşti a lui Hristos Domnul nostru.

Cântare de laudă la Sfântul Iustinian, împăratul Bizanţului

Marele Iustinian, slăvitul,
Cavaler al Crucii este şi Ortodox împărat.

El ctitorul Sfintei Sofia este,
înţelepciunea lui Dumnezeu,
Giuvaer sfânt la temelia
Eternităţii.

Aghia Sofia un alt soare este
Spre luminare neamurilor de oameni
ce vor urma pe pământ;
Ea biserică spre slăvirea lui Dumnezeu
Cuvântul este,
Şi a frumuseţii înţelepciunii lui Dumnezeu,
Ce în El s-a-ntrupat.

Ea loc al cunoaşterii împărăţiei Domnului este,
A înălţimii ei negândite şi adâncimii,
A necuprinsei adâncimi şi a lărgimii,
A lăţimii şi lungimii ei, fără de sfârşit.

A împăratului Iustinian imperială coroană
Stălucea ca soarele în miezul zilei, pe cer.

Astfel strălucea a Robului lui Dumnezeu Coroană,
El sub soare fost-a cel mai înţelept.
El cu puterea covârşitu-i-a pe cei mai puternici,
Iar cu credinţa, pe cei mai credincioşi.
O Sfinte împărate Iustiniane,
Ale tale biserici nu-mbătrînesc nicicând!
A ta Ortodoxă Credinţă străluceşte şi azi lumii,
Cu stălucirea Ortodoxiei celui Unul Hristos!

O Sfinte împărate Iustiniane,
Roagă-te lui Dumnezeu ca Ortodoxia
Să biruiască în veci!

Cugetare

Sfântul Grigorie Palama şi-a edificat mare parte a învăţăturilor lui de credinţă prin descoperire dumnezeiască. După ce a petrecut trei ani ca zăvorât într-o chilie de la Marea Lavră, lui i s-a arătat că trebuie să iasă printre oameni şi să le împărtăşească şi lor din cunoaşterea şi trăirea lui astfel dobândite, spre mântuire.

Dumnezeu i-a descoperit lui aceasta printr-o vedenie minunată: ***Într-o zi, ca şi când ar fi fost printr-un somn uşor, Sfântul Grigorie s-a văzut pe sine ţinând în mâini un vas plin cu lapte, până la revărsare. Încet, acest lapte s-a prefăcut în vin, care s-a revărsat peste marginea vasului, udând mâinile şi veşmintele sfântului.***

Apoi un tânăr luminos i s-a arătat lui şi i-a zis: „De ce nu mergi să dai şi altora din această băutură minunată pe care iată, o risipeşti în zadar, cu atâta nebăgare de seamă? Au nu vezi că acesta darul harului lui Dumnezeu este?”.

Atunci Sfântul Grigorie a zis: „Dar dacă nimeni în zilele acestea nu mai doreşte această băutură, cui i-o voi duce atunci?”.

Tânărul a răspuns şi i-a zis: „Fie dacă şi puţini sunt aceia, fie şi dacă nu sunt deloc, tu ţinut eşti să-ţi împlineşti datoria şi să nu te porţi cu nebăgare de seamă cu darul lui Dumnezeu”.

Sfântul Grigorie a tâlcuit că laptele este cunoştinţa vieţuirii drepte şi cu frică de Dumnezeu a poporului, iar vinul, învăţăturile cele dogmatice.

Când Sfântul Grigorie Palama s-a retras într-un al doilea rând în tăcerea mânăstirii, aceea a fost vremea în care a redactat principiile ortodoxiei.

În ajunul praznicului Sfântului Antonie cel mare, monahii i-au vestit începerea slujbei privegherii de toată noaptea, dar Sfântul a rămas scriind la chilie până când toţi fraţii au plecat la biserică.

Sfântul Antonie cel Mare atunci i s-a arătat lui şi i-a zis: „Bună este desăvârşita linişte, dar uneori de trebuinţă este să fii şi cu fraţii”.

Bine înţelegând vedenia dăruită lui de Domnul, Sfântul Grigorie a intrat grabnic în sfânta biserică, spre bucuria cea mare a obştii fraţilor.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata zidire a luminii (Facerea I):
La cum deasupra pământului netocmit şi gol domnea întunericul;
La cum *Dumnezeu a zis: „Să fie lumină!" Şi a fost lumină.* (Facerea 1:
3).
La cum a despărţit Dumnezeu întunericul de lumină, iar lumina a numit-o zi, iar întunericul, noapte.

Predică despre Pavel, întemniţatul

.. eu, Pavel, întemniţatul lui Iisus Hristos pentru voi, neamurile (Efeseni 3:1).

Fraţilor, apostolul lui Hristos se numeşte pe sine *întemniţatul lui Hristos*. Dar cum să fie un apostol întemniţat? Oare întemniţatul nu este un om care zace legat în lanţuri? Da, cu adevărat. Legat este şi apostolul, legat atât de strâns cu lanţul iubirii Domnului Hristos încât el afirmă că nici o altă înlănţuire de pe pământ nu se poate compara cu ea.

Apostolul are mintea legată atât de tare de Hristos încât el nu mai poate gândi la nimic altceva decât la Hristos Domnul. Apostolul are voinţa atât de strâns legată de Domnul Hristos, încât, în esenţă, el nici nu mai are o voie a lui proprie, ci toată voia lui o a supus-o cu desăvârşire Domnului. Astfel, el iubeşte ceea ce iubeşte Hristos, gândeşte ceea ce gândeşte Hristos şi lucrează ceea ce voieşte Hristos.

Oare nu întemniţare se cheamă aceasta? O, fericită întemniţare, care spre negrăită slavă este, nicicum spre ruşine şi spre mântuirea sufletului şi trupului este, nicicum spre pieire!

Astfel, Hristos este Domn cu desăvârşire al vieţii Apostolului, atât înlăuntru, cât şi în afară. Căci şi în afară şi înlăuntru Hristos îi îngăduie ispită; şi în afară şi înlăuntru, El îi descoperă minunile Purtării Lui de Grijă; şi în afară şi înlăuntru, El îl conduce spre binele cel mai desăvârşit şi mai mare spre a lui mântuire şi spre mântuirea multora.

Fraţilor, să ne încredinţăm şi noi pe noi înşine Domnului Iisus Hristos şi Sfântului apostolului Lui, şi atunci vieţile noastre se vor afla în cele mai bune mâini şi pe cea mai bună cale.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru minunat şi slăvit, leagă de Tine vieţile noastre şi ne întemniţează pe noi întru Tine întru vecii vecilor ambelor lumi. Căci numai Ţie se cuvine pururi toată mulţumita şi slava. Amin.

15 noiembrie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Gurie, Samona şi Aviv

Sfinţii Gurie şi Samona au fost cetăţeni de frunte ai Edessei. La vremea unei prigoane contra creştinilor, ei s-au refugiat în afara cetăţii şi au trăit în postiri aspre şi în rugăciune, sfătuindu-i pe creştinii care îi căutau să facă totul spre a nu se lepăda de Sfânta credinţă.

Ei însă la urmă au fost prinşi şi aduşi înaintea judecătorului, care i-a ameninţat cu moartea dacă nu se supun edictului imperial care poruncea închinarea la idoli.

Aceşti Sfinţi mucenici ai lui Hristos au răspuns judecătorului aşa: „Noi vom pieri chiar de ne vom supune acestui edict şi chiar dacă tu nu ne vei mai ucide."

După torturi bestiale, ei au fost aruncaţi în temniţă, unde au zăcut în frig, acoperiţi de răni şi înfomataţi, din prima zi a lunii august şi până în a zecea a lunii noiembrie. Ei au fost apoi scoşi din temniţă şi torturaţi iar. Nevoind cu nici un chip să se lepede de Ortodoxie, ei au fsot osândiţi la moarte şi decapitaţi la anul 322, sub domnia răului împărat Licinius.

După o oarecare vreme a luat mucenicia şi diaconul Aviv, care era din aceeaşi cetate. A fost torturat bestial şi el, săvârşindu-şi prin foc sfânta lui viaţă.

Maica lui a scos apoi din cenunşă trupul lui intact şi 1-a îngropat cu cinste în mormântul în care se aflau şi moaştele Sfinţilor mucenici Gurie şi Samona.

Încetând prigoanele, creştinii au ridicat desupra mormântului acestor sfinţi o slăvită biserică, aşezând într-o singură raclă sfintele lor moaşte făcătoare de minuni.

Din minunile cele multe care s-au lucrat prin ele, vom povesti aici mai cu seamă una uimitoare: O cinstită femeie văduvă din Edessa avea o fiică foarte frumoasă pe care un oarecare soldat imperial, got de neam, o silea să i-o dea de soţie, jurându-se că se va purta bine cu ea odată ajunşi în ţara lui.

Femeia însă se temea pentru siguranţa vieţii fiicei ei în acea ţară îndepărtată şi nu prea dădea crezare cuvintelor gotului, care zicea că este bărbat liber, necăsătorit. De aceea ea 1-a obligat pe got să se jure la mormântul Sfinţilor trei mucenici Gurie, Samona şi Aviv că se va purta bine cu fiica ei, luându-i pe sfinţi chezaşi pentru făgăduinţa lui.

În realitate gotul minţea, căci în ţara lui, el avea femeie. De aceea, de îndată ajunşi acolo, el a făcut-o pe tânăra din Edessa sclava femeii lui. Aceasta însă a murit după puţini ani, iar gotul a îngropat-o şi pe tânără de vie în mormântul în care zăcea hoitul femeii lui.

Tânăra s-a rugat cu lacrimi amare Sfinţilor trei mucenici Gurie, Samona şi Aviv să o scape din moartea cumplită a acelei vieţi. Atunci în mormânt s-au arătat înaintea tinerei cei trei slăviţi mucenici, care în clipeala ochiului au dus-o din pământul goţilor, în cetatea Edessa, aşezând-o chiar în biserica lor.

Venind în zori creştinii la rugăciune au aflat-o pe tânără înăuntru, pe care o ştiau măritată în pământ străin, au ascultat istorisirea ei şi au slăvit pe Dumnezeu cel minunat întru Sfinţii Săi.

(95 Vezi istorisirea pe larg a acestei minuni în Vieţile Sfinţilor pe noiembrie (Editura Episcopiei Romanului şi Huşilor, 1993). Pe văduvă o chema Sofia, iar pe fiică, Eufimia. Eufimia a ajuns însărcinată în patria gotului şi născându-i-se pruncul, i-a fost omorât în faşă de femeia gotului, care o îndepărta mereu pe Eufimia la treburi grele, ca pe o sclavă. După puţini ani de la săvârşirea minunii mucenicilor, a fost iar nevoie de trupele imperiale la Edessa şi astfel ticălosul got s-a aflat iarăşi în casa Sofiei, căreia, sperjur fiind, i-a zis că Eufimia se află bine şi că au un fiu. El a fost atunci dat pe faţă înaintea poporului întregii cetăţi şi a celor mai înalte autorităţi seculare şi ecleziastice. El a fost fără milă condamnat la moarte de guvernatorul Edessei şi executat, în ciuda faptului că Episcopul locului a cerut comutarea pedepsei. Minunea Sfinţilor mucenici Gurie, Samona şi Aviv s-a însemnat atunci cu de-amănuntul în cronica Bisericii.)

Pomenirea Sfinţilor mucenici Elpidie, Marcel şi Eustohie

Aceştia au luat mucenicia pentru Hristos în vremea lui Iulian, apostatul. Elpidie a fost senator. Privind la mucenicia lui, şase mii de păgâni au crezut în Hristos Dumnezeu şi Mântuitorul.

Prăznuirea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la Kupyatich

Această Sfântă icoană s-a arătat mai întâi unei fecioare pe nume Anna, din satul Kupiatici, ţinutul Minsk, la anul 1182.

Pe când îşi păştea turmele, Anna a văzut o lumină în pădure. Apropiindu-se de acea lumină, ea a văzut pe un copac o cruce potrivit de mare, pe care era închipuită icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Anna a luat crucea şi a dus-o la casa ei, după care s-a reîntors la turme. Dar, spre marea ei uimire, ea a văzut crucea agăţată înapoi la acel copac din pădure. Ea a luat-o cu băgare de seamă şi a băgat-o în sân, ducând-o să i-o arate tatălui ei. Dar vrând să o scoată spre a i-o arăta, a văzut că nu mai este. Ea atunci a povestit totul tatălui ei şi a mers cu el la locul din pădure.

Sfânta Cruce era acolo, pe acelaşi copac, purtând pe ea chipul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Ei au luat-o şi au dus-o din nou acasă, dar ea din nou a dispărut. Atunci tatăl şi fiica au alertat întregul sat şi toţi sătenii s-au dus la locul din pădure şi s-au închinat sfintei şi de minuni făcătoarei cruci.

Poporul atunci a zidit o Sfântă biserică la acel loc din pădure, la care s-au lucrat mulţime de minuni prin puterea Maicii Domnului, a cărei icoană era închipuită pe acea sfântă cruce.

Aceasta se află acum în Biserica Sfintei înţelepciuni a lui Dumnezeu din Kiev.

Cântare de laudă la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

O, Preasfântă de Dumnezeu Născătoare,
a Domnului Mireasă,
Tu scaun eşti al Domnului Hristos Dumnezeu.

Tu pe Domnul Slavei îl ai purtat întru tine,
Tu ai născut pe Acela
Ce omenirea moartă o a înviat.
El lumea răscumpărat-a
prin al Lui Trup şi Sânge,
Pe Sine şi pe tine, Fecioară,
pururea proslăvind!

Dar a ta mai mare slavă negrăită e în ceruri,
Unde tu şezi de-a dreapta lui Hristos Dumnezeu.
A slavei tale raze pe pământ pogoară,
Şi luminează noaptea celor credincioşi.

O Slavă ţie, a Domnului nostru Maică,
Slavă ţie pururi, Casă a lui Dumnezeu!

Cugetare

Dumnezeu adesea dă biruinţă strălucită în războaie făcătorilor de pace. Sfântul împărat Iustinian al Bizanţului şi regele Ştefan de la Deceani sunt două exemple strălucite care atestă acest adevăr.

După moartea tatălui lui, regele Milutin, Ştefan şi-a scos bandajele de la ochi şi a fost proclamat cu bucurie rege de către tot poporul sârb şi oameni simpli şi nobili. Cu toate acestea Constantin, fratele lui mai mic după tată, cel născut de tatăl său din Simonida, s-a ridicat cu armată împotriva lui.

Ştefan i-a trimis acestui frate mai mic al lui următoarea scrisoare: "Ai auzit de minunea pe care Dumnezeu a făcut-o cu mine, prin care mi-am recăpătat vederea. purtarea Lui de grijă toate le lucrează spre bine, a Lui este slavă în veci! Milostivindu-Se Domnul de mine, am moştenit şi tronul părinţilor mei, spre a păstori poporul cu frică de Dumnezeu şi cu dreptate, după pilda moşilor şi strămoşilor mei. De aceea leapădă-te de răul ce vrei să-1 faci şi vino la noi, spre a cârmui cum se cuvine împreună: vei fi primul după mine în regat, aşa cum se şi cuvine unui frate al meu mai mic. Nu te mai uni cu străinii împotriva sângelui tău. Mare este a noastră ţară, ea poate să ne încapă pe amândoi. Cunoaşte că eu nu sunt Cain, ucigaşul de frate, ci prieten sunt al lui Iosif, iubitorul de fraţi; cu ale cărui cuvinte îţi răspund acum: *Iată, voi aţi uneltit asupra mea rele, dar Dumnezeu le-a întors în bine* (Facerea 50:20)."

Astfel a scris sfântul rege Ştefan de la Deceani, dar Constantin a dispreţuit cuvintele fratelui lui. De aceea el a pierdut cu ruşine războiul ce 1-a pornit asupra lui.

Învins a fost şi Vladislav, fiul lui Dragutin, un alt pretendent la tronul sârbesc. Mihail Şişman însă, căpetenia bulgarilor, a fost cel mai acoperit de ruşine dintre toţi.

Acestuia Ştefan i-a scris: "Cugetă la înţelesul iubirii creştine, potoleşte-ţi mânia, lasă dragostea să domnească între noi, aşa cum a domnit şi între părinţii noştri, încetează a mai fi vărsător de sânge creştinesc, întoarce armele tale împotriva duşmanilor Crucii, iar nu a purtătorilor ei! Adu-ţi aminte de înfricoşata Judecată, la

care vei avea a da seamă de sângele nevinovat ce ai vărsat! Şi să ştii: cine răpeşte bunul altuia îl pierde şi pe al său!"

Mihail al bulgarilor însă a râs de înţeleapta epistolă a regelui Ştefan şi de aceea a pierdut cu răsunet bătălia de la Velbuzd din anul 1330. Căci Dumnezeu este de partea celor drepţi, iar nu a celor puternici.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata zidire a lumii (Facerea 1):

- *La cum Dumnezeu a zis: Să fie o tărie prin mijlocul apelor şi să despartă ape de ape;*
- *La cum a despărţit El apele cele de sub tărie de cele de deasupra tăriei;*
- *La cum a numit El tăria cer.*

Predică despre înţelepciunea lui Dumnezeu cea care se face cunoscută puterilor cereşti

Pentru ca înţelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri să se facă cunoscută acum, prin Biserică, începătoriilor şi stăpâniilor, în ceruri (Efeseni 3: 10).

Fraţilor, sunt îngerii lui Dumnezeu atotcunoscători? Nu, nu sunt. Căci dacă ar fi astfel, ei ar fi dumnezei. Dumnezeu Unul este, fraţilor, iar Sfinţii îngeri sunt frumoşii Lui slujitori. Mai înainte ca ea să se săvârşească, taina întrupării nu a fost cunoscută nici măcar de îngeri! Necunoscute le-au rămas îngerilor şi toate celelalte taine care stau în legătură cu taina întrupării, până când nu le-au fost ele descoperite prin Biserică.

Prin urmare Biserica lui Dumnezeu este ea însăşi o descoperire dumnezeiască pentru Sfinţii îngeri. Biserica este noua descoperire dumnezeiască a înţelepciunii şi puterii lui Dumnezeu şi a iubirii Lui faţă de oameni.

De cealaltă parte, ea este şi o nouă descoperire dumnezeiască a iubirii omului faţă de Dumnezeu şi a luptei omului de unire cu El.

Nici măcar îngerii nu au cunoscut până unde Se va smeri Dumnezeu pe Sine, nici cât de sus se poate înălţa omul. Acestea însă li s-au descoperit îngerilor prin Taina Sfintei Biserici, iar Biserica le-a vestit Sfinţilor îngeri.

Apostolul despre aceştia grăieşte efesenilor, când spune *începătoriilor şi stăpâniilor*. Cu alte cuvinte, nici măcar căpeteniile ierarhiilor îngereşti nu cunoşteau totul deplin, mai dinainte, *înţelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri* este tocmai aceea care nu s-a descoperit deplin Sfinţilor îngeri de la început, care a rămas deci ascunsă şi faţă de ei, şi care de abia acum, prin Sfânta Biserică, li se descoperă lor prin felurime de moduri, împrejurări şi situaţii.

O, fraţilor, cele mai mari două minuni pe care le-a lucrat Dumnezeu şi care ni s-au descoperit şi nouă sunt facerea lumii şi facerea Bisericii, în amândouă aceste sfinte lucrări, fraţilor, omul a fost cel la care s-a gândit Dumnezeu mai întâi, căci amândouă din dragostea Lui pentru om s-au făcut.

Să mulţumim pentru aceasta Dumnezeului şi Făcătorului nostru, Iubitorului de oameni, cu fiecare suflare pe care o tragem în piept!

O, Stăpâne Doamne Ziditorule al nostru prea blânde, o Doamne al Milostivirilor! Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin!

16 noiembrie

Pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Matei

Matei, fiul lui Alfeu, îşi făcea meseria de vameş în vamă la ceasul în care Domnul 1-a văzut la Capernaum şi i-a zis: *Vino după Mine. Şi sculându-se [Matei], a mers după El* (Matei 9: 9). După aceasta, Matei s-a dus şi şi-a pregătit casa spre a îl primi pe Domnul în ea: a fost locul şi împrejurarea în care Domnul a rostit câteva mari adevăruri despre întruparea Lui pe pământ.

După Pogorârea Sfântului Duh, Sfântul apostol şi evanghelist Matei a propovăduit Evanghelia către parţi, mezi şi etiopieni.

În Etiopia el 1-a sfinţit episcop pe ucenicul său Platon, apoi s-a retras la rugăciune într-un munte pustiu, unde Domnul a venit şi i S-a arătat lui. Sfântul Matei atunci a botezat-o pe soţia şi pe fiul principelui Etiopiei, şi de aceea principele s-a înfuriat şi a trimis gărzi care să îl aresteze pe Matei şi să îl aducă în faţa lui la judecată. Soldaţii s-au întors şi i-au raportat principelui că glasul lui Matei 1-au auzit, dar pe el ochii lor nu 1-au văzut unde este şi de aceea nu 1-au putut aresta.

Principele a trimis al doilea rând de gărzi pentru arestarea lui Matei. Apropiindu-se aceştia de sfântul apostol, el a strălucit ca soarele şi soldaţii nu au putut privi la el. De spaimă ei au căzut cu faţa la pământ, şi-au aruncat armele, şi s-au întors înaintea principelui deşerţi.

Atunci principele însuşi a pornit pe urmele Sfântului Matei, apostolul şi evanghelistul. Dar lumina pe care a iradiat-o el şi de această dată 1-a orbit cu totul pe stăpânitor. Dar milostiv, Sfântul Matei s-a rugat lui Dumnezeu şi principele Etiopiei şi-a recăpătat vederea. Dar din nefericire pentru el ochii lui cei sufleteşti tot orbi au rămas. De aceea el 1-a arestat pe Sfântul Matei şi 1-a supus celor mai bestiale torturi. De două ori i-au aprins foc mare pe piept, dar puterea lui Dumnezeu 1-a păzit întreg şi nevătămat. După aceasta, rugându-se lui Dumnezeu, Sfântul apostol şi evanghelist Matei şi-a dat sfântul lui suflet.

Principele Etiopiei a poruncit ca trupul lui Matei să fie aşezat într-un sicriu de plumb şi aruncat în mare. Dar Sfântul s-a arătat episcopului Platon şi i-a descoperit unde se află sicriul în care este închis trupul lui. Astfel, arhiereul Platon a mers la acel loc şi a scos moaştele sfântului evanghelist din apa mării.

Auzind despre această minune şi văzând-o cu ochii, principele Etiopiei s-a botezat şi a luat numele Matei. După aceea, el s-a lepădat şi s-a curăţit de toate păcatele şi deşertăciunile lumii şi s-a făcut presbiter în Biserica lui Dumnezeu, făcându-se un plăcut al Lui.

Murind episcopul Platon, Sfântul apostol Matei s-a arătat în vedenie presbiterului Matei şi 1-a sfătuit să primească a fi ridicat în scaunul episcopal.

Presbiterul Matei a făcut aşa, bine păstorind după aceea timp de mulţi ani turma cea cuvântătoare a lui Hristos, până când Domnul 1-a chemat la Dânsul.

Sfântul apostol şi evanghelist Matei a scris Evanghelia care poartă numele lui în limba aramaică. Ea a fost curând după aceea tradusă în limbă greacă, nouă parvenindu-ne doar textul grecesc, căci cel aramaic, mai vechi, s-a pierdut.

Despre acest sfânt evanghelist Sfânta Tradiţie ne spune că un a gustat niciodată carne, ci doar legume şi fructe.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Serghie de la Malopinega

El a fost preot într-o parohia din Rusia, din ţinutul Vologda, unde a slujit timp de şaizeci şi doi de ani într-o mare curăţie şi sfinţenie a vieţii.

El s-a săvârşit cu pace către Domnul în şaisprezece zile ale lunii noiembrie, din anul 1585, în vârstă fiind de nouăzeci şi doi de ani.

Cântare de laudă la Sfântul apostol şi evanghelist Matei

Înaintea Sfântului Său apostol
Domnul S-a arătat .

Pe când Apostolul s-a
aflat în pământul etiopienilor.
El pe al Său războinic
astfel l-a îmbărbătat,
Şi a mângâiat ca un Bun sufletul lui viteaz.

Domnul cu-a Lui sfânta Mână
i-a dăruit un toiag,
Pe care înaintea bisericii i-a

poruncit să îl sădească.
El i-a zis că acel toiag va înverzi şi floare va da,
Cu flori multicolore, minunate.
Acel toiag pom de roadă bună se va face,
Spre bucuria celor ce vor gusta din ea.
Iar de sub pom va ţâşni izvor de apă bună,
De apă răcoroasă, pentru cei însetaţi.
Feţele celor ce cu mulţumire vor gusta din pom,
Străluci-vor de sfânta lumină.

Sfântul apostol a făcut după al Domnului cuvânt,
Iar lemnul a rodit, s-a-mpodobit de floare.
Din rădăcina lui izvor de apă rece a ţâşnit,
Iar biserica s-a umplut de suflete, nenumărate.

Bolnavii acolo vindecare primeau,
Iar cei sănătoşi mai mult se umpleau de sănătate.
Eiopienii se bucurau, cu chipuri fericite,
Mândrii etiopieni se făceau Domnului vie roditoare.

O, minunate pom, deşi noi te-am avea!
Dar cu adevărat, toţi credincioşii te avem pe tine!
Hristos Dumnezeu este Lemnul nostru cel Viu,
El este Pomul Vieţii, al Oştirilor Domn,
Prin care noi credincişii dobândim mântuire.

Cugetare

Oare cuvântul Domnului despre rugăciunea neîncetată, conform căruia oamenii trebuie să se roage totdeauna (Luca 18: 1), se aplică doar monahilor sau şi tuturor creştinilor? Dacă acest cuvânt s-ar aplica doar monahilor, atunci Sfântul apostol Pavel nu le-ar mai fi scris tuturor creştinilor din Tesalonic **să se roage neîncetat (I Tesaloniceni 5: 17).**

Prin acest cuvânt, Sfântul apostol Pavel nu face altceva decât să repete cuvântul Domnului, întocmai, arătându-I valabilitatea pentru toţi creştinii, monahi şi nemonahi.

Sfântul Grigorie Palamas a dus câtăva vreme o viaţă de mari nevoinţe pustniceşti într-o mânăstire din Beroea. Avva Iov, un ascet vestit şi respectat până de-

parte, vieţuia şi el în acea mânăstire. S-a întâmplat că, fiind Avva Iov de faţă, Sfântul Grigorie Palamas a citat acest cuvânt al apostolului, care arată că tot creştinul este chemat la rugăciunea neîncetată şi nu doar monahii.

Avva Iov însă a fost de părere că rugăciunea neîncetată este o obligaţie doar pentru monahi şi nu pentru toţi creştinii în general.

Sfântul Grigorie, ca fiind mai tânăr cu anii, s-a plecat părerii Avvei Iov, retră-gându-se în tăcere.

Dar când Avva s-a întors la chilia lui şi s-a aşezat la rugăciune, a venit la el îngerul Domnului îmbrăcat în slavă şi i-a zis: "O, Bătrâne, nu te îndoi de adevărul cuvintelor rostite de plăcutul Domnului, Grigorie! Căci el adevăr curat a grăit, care şi ţie ţi se cuvine să-l cugeţi şi să înveţi şi pe alţii să cugete aşa mai departe!"

Astfel, Sfântul apostol Pavel, ca şi îngerul Domnului întăresc amândoi porunca Mântuitorului Hristos că *toţi creştinii trebuie să se roage neîncetat.*

Şi nu doar neîncetat când se află în Sfânta biserică, la sfintele slujbe, ci neîncetat în toată vremea şi în tot locul, şi mai cu seamă în inimă. Căci aşa cum Domnul pururea şi pretutindeni umple de bunătăţi sufletele noastre, cum am putea noi să încetăm vreodată a îi mulţumi Lui pentru acele bunătăţi, de oriunde ne-am afla? Când el neîncetat ne miluieşte pe noi, se cuvine ca şi noi neîncetat să Îi mulţumim Lui, învăţându-ne pururea îndreptările Sale.

Luare aminte

Să luăm aminte la zidirea lumii (Facerea 1):

- *La cum în a treia zi Domnul a despărţit uscatul de ape;*
- *La cum a poruncit pământului să dea din sine verdeaţă:* ***iarbă, cu sămânţa într-însa şi pomi roditori, care să dea rod cu sămânţă în sine (Facerea 1: 11);***
- *La cum acestea toate au fost după Cuvântul lui Dumnezeu:* ***Şi a văzut Dumnezeu că este bine (Facerea 1: 12).***

Predică despre Hristos care locuieşte în inimile credincioşilor

Şi Hristos să Se sălăşluiască, prin credinţă, în inimile voastre, înrădăcinaţi şi întemeiaţi fiind în iubire (Efeseni 3: 17).

Prin credinţă, în inima omului intră Hristos, iar odată cu El, intră iubirea. Astfel, omul se înrădăcinează şi se întemeiază în iubire. Prin urmare, mai întâi este credinţa; apoi, odată cu credinţa, intră în inimă şi prezenţa lui Hristos; iar cu prezenţa lui Hristos, prezenţa iubirii; iar cu prezenţa iubirii, tot binele cel tainic şi de necuprins.

În puţine cuvinte, Sfântul apostol Pavel descrie întreaga scară a treptelor desăvârşirii. Prima treaptă a scării este credinţa, iar treapta ultimă, cea mai de sus, iubirea; iar începutul şi sfârşitul scării sunt unite în inima omului prin prezenţa în ea Domnului Hristos cel Veşnic Viu.

Întărindu-ne în credinţă, noi desfiinţăm din ce în ce mai mult distanţa dintre noi şi Domnul Hristos Iisus. Cu cât este mai tare credinţa omului, cu atât mai aproape vine el de Hristos. În cele din urmă, inima omului se umple de Hristos, ea nu se mai poate despărţi de El, tot aşa cum plămânul nu se poate despărţi de aer. Atunci, cuprins de lacrimi de bucurie, omul poate, în taina inimii lui, să comunice neîncetat cu Hristos în rugăciune: *Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine, păcătosul.* Astfel inima se umple tainic de iubire şi de lumină. Astfel, dragostea se uneşte cu credinţa şi cu nădejdea: făcându-se această unire, graniţele dintre credinţă, nădejde şi dragoste se topesc, astfel încât omul nu mai poate spune unde încetează credinţa şi unde încep nădejdea şi dragostea. Când Domnul Hristos Se sălăşluieşte în inima omului, atunci acesta nu mai percepe în sine credinţa, nădejdea sau dragostea, nici nu le mai numeşte. Ci în loc de acestea el nu îl mai vede decât pe Domnul şi nu îl mai numeşte decât pe El. El este asemenea gospodarului care îşi culege roada lui toamna, ne mai văzând pe ram frunze, flori şi începutul de roadă, ci doar fructul copt.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Ţinta tuturor nevoinţelor noastre şi Limanul celor care călătorim către Tine, apropie-ne pe noi de Tine mereu şi ne mântuieşte. Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

17 noiembrie

Pomenirea Sfântului Grigorie, făcătorul de minuni, episcopul Neocezareei

Acest bărbat al lui Dumnezeu şi puternic făcător de minuni s-a numit un al doilea Moise. El s-a născut din părinţi păgâni, dar foarte nobili şi bogaţi. El a studiat înalta filosofie elină şi egipteană cărora, văzându-le subţirătatea şi insuficienţa s-a întors către marii dascăli ai creştinilor, de la Alexandria şi mai ales către Origen, care la acea vreme încă nu căzuse în erezie. Cu Origen el a studiat timp de mai mulţi ani, primind de la el şi Sfântul Botez.

Curat fiind cu trupul şi cu sufletul, el a voit să se închine pe sine cu totul lui Hristos Dumnezeu şi pentru aceasta să retras în pustie, unde a petrecut vreme îndelungată întru nevoinţe aspre. Vestea vieţuirii lui sfinte s-a răspândit pretutindeni.

Episcopul Fedim al Amasiei a gândit şi a voit să îl hirotonească pe Grigorie episcop al Neocezareei. Curat cu inima fiind şi citind gândul lui Fedim, Sfântul Grigorie s-a ascuns de la faţa trimişilor lui întru pustia mai dinlăuntru, în cele din urmă, episcopul Fedim 1-a hirotonit pe Grigorie întru episcop într-un chip dumnezeiesc şi ciudat *(Adică, nefiind el de faţă, după cum mărturiseşte canonul din Minei, în pesna a cincea: "Stătătorul înaintea lui Dumnezeu, Fedim, fiind aprins de râvnă, te-a uns pe tine, părinte, nefiind tu de faţă, bizuindu-se pe buna ta credinţă şi pe viaţa ta cea curată, grăitorule de Dumnezeu, Grigorie." - Apud Vieţile Sfinţilor pe noiembrie, Editura Episcopiei Romanului şi Huşilor, 1993, p. 315.)* şi astfel Sfântul Grigorie a fost silit să primească marea răspundere de arhipăstor de suflete.

Lui i s-au arătat Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi Sfântul Ioan Teologul care, la porunca Preasfintei Fecioare, i-a dăruit Sfântului Grigorie cuvintele Simbolului Credinţei, care a păstrat mai apoi numele său.

Dar cine poate înşirui toate minunile pe care le-a lucrat acest al doilea Moise? El avea putere asupra duhurilor necurate, asupra munţilor şi apelor, el a vindecat durerile şi bolile incurabile ale oamenilor, el s-a făcut nevăzut dinaintea prigonitorilor lui, el vedea gândurile oamenilor şi faptele care aveau să se întâmple.

El şi-a încheiat alergarea pământească la anul 270, fiind la adânci bătrâneţi. Când a sosit ca episcop la Neocezareea, a aflat acolo doar şaptesprezece suflete creştineşti ce trăiau într-o cetate păgână. Când a ieşit din această viaţă, el a lăsat o Neocezaree creştină, în care păgâni nu mai erau decât şaptesprezce dintre locuitori.

El se veseleşte acum în Împărăţia Cerurilor, unde a primit cununa slavei de la Hristos Iisus Domnul nostru.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Nikon de Radonej

El a fost ucenicul Sfântului Serghei din Radonej şi umător lui la stăreţia mânăstirii.

Năvălind păgânii asupra Rusiei, Sfântul Nikon să rugat lui Dumnezeu ca să izbăvească poporul cel creştinesc de urgia lor. Atunci i s-a arătat lui Sfântul Serghei din Radonej, însoţit de Sfinţii Petru şi Alexie (mitropoliţi ai Moscovei, adormiţi în Domnul), care i-a zis să nu plângă, căci năvălirea era prin îngăduinţa lui Dumnezeu şi spre binele poporului, că ea avea să treacă iar pacea să vină iar.

Sfântul Nikon a refăcut Mânăstirea Sfintei Treimi şi a slujit ca pildă de nevoinţe aspre multora dintre fraţi.

El s-a săvârşit către Domnul în şaptesprezece zile ale lunii noiembrie, din anul 1426.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Ghenadie de la Vatopedi

Sfântul Ghenadie a fost monah la Mânăstirea Vatopedi din Sfântul Munte Athos, unde a avut ascultarea de econom.

În vremea când Sfântul Ghenadie a fost economul mânăstirii un butoi gol s-a umplut prin minune cu untdelemn. Această minune, spun părinţii, s-a făcut de către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, căreia îi este închinată mânăstirea şi mai ales de către puterea sfintei ei icoane care se află acolo.

Cântare de laudă la Sfântul Grigorie, făcătorul de minuni, episcopul Neocezareei

Sfântul Grigorie, sfânt mare, slăvit,
Făclie aprinsă Bisericii este,
şi apărător al Ortodoxiei.

El la Dumnezeu s-a înălţat
prin cea prea strâmtă cale,
Prin suferinţă şi lacrimi la sfinţenie ajungând.

El pe sine s-a mântuit şi a ajutat multora.

Prin a vieţii lui icoană,
cuvânt puternic şi minuni,
El pe necredincioşi i-a făcut să creadă,
Iar pe cei credincioşi
să se sfinţească mai mult.

Înaintea lui cerurile erau deschise,
El în ale oamenilor taine limpede citea.

El învăţat a fost prin descoperire de sus,
Lui Sfinţii în vedenie Taina Sfintei Treimi
i-au desluşit.
Ei i-au arătat că dumnezeiasca Treime
Una este Şi Sfântă,
Iar Hristos Domnul Izvor al Vieţii,
ce sufletul Hrăneşte şi trupul.

Aşa cum roua curată plină este
de a soarelui lumină,
Aşa curatele inimi sălaş cerurilor sunt.

Dumnezeu voind, Sfântul Grigorie
Curăţit-a noaptea cea fără lună a idolatriei,
şi botezat-a cu miile suflete păgâneşti.

Apoi săvârşitu-s-a cu pace,
întru Hristos Domnul,
Alăturea de care şade acum în Cer.

O, Sfinte sfinţite părinte Grigorie,
Roagă-te lui Hristos Dumnezeu
Ca Sfânta Biserică de pe pământ
De toţi potrivnicii să se izbăvească!

Cugetare

Să cugetăm la două incidente din viaţa Sfântului Grigorie, care ne arată nouă cum îi păzeşte Dumnezeu de ispite pe cei ce cred în El.

Pe când se afla încă la şcoala de filosofie de la Alexandria, Sfântul Grigorie, foarte tânăr fiind, petrecea întru toată curăţenia trupului şi a sufletului, întru care a rămas până la sfârşitul vieţii lui.

Întru acest fel de vieţuire petrecând, el constituia o excepţie între tinerii desfrânaţi ai acelui timp. Pentru aceasta ei îl invidiau şi îl urau. Pentru a-l calomnia şi a îl înjosi, ei au născocit o desfrânată care să le pună lor în aplicare un plan mârşav. Astfel, pe când Sfântul Grigorie se afla odată într-o convorbire în piaţa publică, împreună cu nişte filosofi şi învăţaţi eminenţi ai vremii, această femeie necurată s-a apropiat de el şi a început să strige la el în gura mare ca să îi dea plata pentru păcat. Unii dintre cei de faţă s-au scandalizat, în vreme ce alţii s-au mâniat văzând neobrăzarea femeii, căci toţi ştiau ce fel de viaţă ducea ea şi ce fel de viaţă ducea Grigorie. Aceştia au încercat să o izgonească pe desfrânată, dar ea a cerut bani cu şi mai mare neobrăzare.

Nevinovatul Grigorie însă, deşi s-a ruşinat de neruşinarea desfrânatei, nu s-a mâniat, nici nu a urât-o, ci a rugat un prieten acolo de faţă să-i dea aceleia banii pe care îi cere, ca aceasta să plece şi să îi lase în linişte.

Prietenul s-a supus şi a dat desfrânatei banii. Dar chiar în aceeaşi clipă Dumnezeu a îngăduit diavolului să intre în femeie şi să o chinuiască. Ea a căzut în convulsii la pământ, chircindu-se, scoţând urlete înfricoşătoare, scrâşnindu-şi dinţii şi făcând spume la gură. Văzând acestea, toţi s-au speriat.

Dar Sfântul Grigorie, ca un mieluşel nevinovat, s-a rugat lui Dumnezeu pentru ea iar nenorocita s-a ridicat de jos, sănătoasă.

Astfel, în loc de umilire, Sfântul Grigorie a dobândit o şi mai mare slavă.

Iată şi celălalt exemplu: *declanşându-se una dintre cumplitele prigoane împotriva creştinilor, Sfântul Grigorie i-a sfătuit pe creştini să se ascundă, ascunzându-se şi el însuşi într-un munte, împreună cu diaconul lui. Dar soldaţii imperiali i-au văzut şi i-au urmărit. Când aproape să îi prindă, Sfântul Grigorie s-a rugat lui Dumnezeu pentru ajutor, iar El 1-a făcut pe sfântul şi pe diaconul lui nevăzuţi înaintea urmăritorilor. Aceştia i-au căutat în zadar şi s-au întors în cetate deşerţi.*

Luare aminte

Să luăm aminte la facerea lumii (Facerea 1):

- *La cum Dumnezeu a zidit luminătorii, pe cel mare şi pe cel mic, în a patra zi;*
- *La cum El a zidit soarele ca să fie luminător zilei, şi luna şi stelele, ca să fie luminători nopţii.*

Predică despre lărgime, lungime, înălţime şi adâncime

Şi Hristos să Se sălăşluiască, prin credinţă, în inimile voastre, înrădăcinaţi şi întemeiaţi fiind în iubire, ca să puteţi înţelege împreună cu toţi sfinţii care este lărgimea şi lungimea şi înălţimea şi adâncimea (Efeseni 3: 17-18).

Iată roadele credinţei şi iubirii! Iată darurile împărăteşti pe care Hristos împăratul le dă celor în ale căror inimi Se sălăşluieşte: anume, înţelegerea tainelor mântuitoare şi înţelegrea tuturor celor care sunt însemnate pentru viaţa omului.

Această înţelegere nu este personală sau excepţională, nici individuală sau nouă. ***Ea este în acord cu înţelegerea sfinţilor, căci cine sunt sfinţii, dacă nu aceia care s-au îmbogăţit în credinţă şi în iubire?*** Lor li s-a dăruit înţelegerea tainelor de către Dumnezeu, tocmai în baza credinţei şi iubirii lor.

Prin urmare, să punem la încercare înţelegerea noastră pe piatra înţelegerii lor, iar dacă vedem că înţelegerea noastră nu rezistă şi nu se potriveşte înţelegerii sfinţilor, atunci să cunoaştem că suntem în greşeală. Dacă însă înţelegerea noastră se potriveşte cu a lor, adică este în armonie cu ea, atunci aceasta înseamnă că Hristos Se află în inimile noastre. Şi dacă este aşa, atunci vom înţelege şi noi lărgimea iubirii lui Dumnezeu, prin care El îmbrăţişează şi iudeii şi neamurile în planul mântuirii, şi lungimea Proniei dumnezeieşti prin care, din vremuri imemoriale, El pregăteşte şi dezvoltă planul de mântuire al lumii prin Lege, prin proroci şi prin lucrarea de multe minuni.

Vom înţelege de asemenea adâncimea smereniei lui Hristos, prin care El personal S-a pogorât la iad spre a scoate de acolo sufletele drepţilor şi vom cunoaşte şi înălţimea Slavei Lui, cu care El S-a încununat ca om după ce Şi-a săvârşit lucrarea Lui mântuitoare pe pământ.

Lărgimea şi lungimea şi adâncimea şi înălţimea sunt braţele Crucii lui Hristos: ele îmbrăţişează totul, lămuresc totul, cheamă la Domnul pe toţi, arată milă tuturor, îi înalţă pe toţi.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Iisus al nostru Preadulce, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

18 noiembrie

Pomenirea Sfântului prea cuvios mucenic Platon

El a fost din cetatea Ancyra din Galatia. El a fost creştin prin naştere şi prin educaţie. El s-a arătat desăvârşit în toată virtutea, încă din frageda lui tinereţe.

Sfântul Platon nu şi-a ascuns credinţa lui în Hristos Domnul, ci a propovăduit-o pe faţă înaintea tuturor, vădind idolatria de minciună, prin care idolatrul se închină la lucruri neînsufleţite mai curând decât la Ziditorul a toate, Cel Viu. Pentru aceasta, el a fost adus la judecată înaintea guvernatorului Agrippinus, care 1-a anchetat, torturându-1 bestial. El i-a cerut lui Platon să se lepede de Hristos, să se închine la idoli şi să rămână în viaţă, dar Sfântul mucenic Platon i-a zis: "Există două feluri de morţi, cea de puţină vreme, a trupului şi cea veşnică, a sufletului; tot la fel sunt şi două vieţi, aceasta de puţină vreme, a trupului şi cea nemuritoare, a sufletului şi a trupului."

Pentru acest răspuns dementul Agrippinus 1-a schingiuit pe Sfântul Platon şi mai bestial, între alte chinuri, el a poruncit să se pună peste trupul gol al muceniculuí ghiulele de tun înroşite în foc. Apoi i-au jupuit în fâşii pielea trupului.

"O, sporiţi-mi şi mai mult chinurile, ca să se vadă mai bine răbdarea mea şi bestialitatea voastră!"

Torţionarul i-a amintit muceniculuí că se numeşte Platon, ca filosoful cel mare de demult, care a fost păgân şi că ar trebui să se asemene lui şi în păgânătate, după cum asemenea este şi cu numele.

Dar Sfântul mucenic Platon a zis: "în nimic nu mă asemăn eu aceluia şi întru nimic nu mi se aseamănă el mie, în afară de nume. Căci eu mă învăţ şi îi învăţ pe alţii înţelepciunea lui Dumnezeu, pe când acel Platon învăţător a fost al unei înţelepciuni care nebunie este înaintea lui Hristos. Numele nu poate să îi unească pe aceia pe care îi despart obiceiurile."

După cumplite torturi Sfântul mucenic Platon a fost aruncat în temniţă, unde a fost ţinut fără hrană şi îngrijire timp de optsprezece zile. Temnicerii s-au uimit de rezistenţa lui, aflându-1 încă viu după tot acest timp.

Sfântul Platon le-a zis: "Voi vă săturaţi de hrana cea trupească, pe când eu mă satur cu sfinte rugăciuni. Voi vă veseliţi de vinul cel stricăcios, pe când pe mine mă veseleşte Hristos, Viţa cea adevărată."

Sfântul prea cuvios mucenic Platon a fost decapitat la anul 266 şi s-a înălţat la ceruri, încununat fiind cu cununa veşnicei slave, de către Hristos Domnul şi Dumnezeul nostru.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Roman şi [copilul] Varula

Sfântul Roman a fost diacon al bisericii din Cezareea şi râvnitor propovăduitor al Sfintei Evanghelii la Antiohia.

S-a pornit într-o zi un festival păgânesc. Asclypiades, eparhul Antiohiei, a voit să între în capişte şi să aducă jertfe, dar Sfântul diacon Roman a stat înaintea lui, tăindu-i calea şi i-a zis: "Păcătuieşti, Eparhe, voind să mergi şi să te închini idolilor. Idolii nu sunt dumnezei, ci Hristos este Adevăratul Dumnezeu!"

Pentru aceasta eparhul a poruncit ca sfântul să fie torturat bestial, biciuit, zgâriat cu unghii de fier.

Chinuit fiind, Sfântul Roman a văzut acolo pe copilul numit Varula şi i-a zis lui Asclypiades: «Până şi acest copil mai multă înţelegere are decât tine, bătrânule, căci el cunoaşte pe Unul adevăratul Dumnezeu, pe când tu, nu.»

Eparhul atunci 1-a chestionat pe copilul Varula despre credinţa lui, iar copilul L-a mărturisit fără să se teamă pe Hristos Domnul, ce pe Acela care este Unul şi Adevăratul Dumnezeu, iar de necuraţii idoli cei fără de viaţă s-a lepădat.

Asclypiades a poruncit ca tânărul Varula să fie decapitat pe dată, iar Sfântul Roman să fie sugrumat în închisoare.

Astfel, amândoi aceşti mucenici ai lui Hristos au moştenit Cerească Lui Împărăţie, la anul 303.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Roman şi Varula

Varula la martiriul lui Roman a privit,
Iar Roman a privit la Varula,
trist şi printre lacrimi.

Varula suflet nevinovat de copil a avut,
Inima pură ca petala de crin.

Răul eparh i-a cerut lui Varula:
"Vino, copile şi grăieşte-mi adevărul:
Ce e mai bun: Hristos sau ai noştri zei? "

"Hristos mult mai bun este decât ai voştri idoli!"

"De-aş fi ştiut al tău răspuns, copile,
Nimic nu te-aş mai fi întrebat!
Dar spune-mi, totuşi, cum adică,
Hristos este mai bun?"

"Hristos al lumii Ziditor este,
iar idolii închipuiri sunt, ai dracilor din iad. "

Dementul eparh loveşte copilul,
Dar acesta se bucură şi glas mare dă:
"O, oamenilor, lepădaţi-vă de blestematul diavol,
Căci doar Hristos Domnul este Dumnezeu!
Doar El este a oamenilor Lumină!"

A lui Varula maică se află aproape,
Ea-l sprijină pe al ei fiu mucenic:
"O fiul meu, vrednic să fii tu
de marea cinste a muceniciei!"

Varula capul sub sabie-şi pleacă
Ca un miel blând, fără de glas.
El astfel pe Hristos Domnul slăveşte
Şi pe-a lui maică, ce viaţa i-a dat.

Cugetare

Iar cui te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i şi pe celălalt (Matei 5: 39), porunceşte Domnul. Aceasta este cea mai scurtă şi mai limpede învăţătură despre smerenie.

De nimic nu se înspăimântă mai mult diavolii decât de omul smerit care împlineşte cu frică şi cu cutremur poruncile lui Dumnezeu.

S-a aflat odată un nobil bogat la Alexandria ce avea o fiică cu duh necurat, iar fiica era din această pricină nebună. Cineva i-a zis tatălui disperat că nimeni nu putea să o vindece pe fată, fără numai monahii din pustie, care foarte rar intrau şi în Alexandria, ca să vândă lucrul mâinilor lor. El i-a mai zis însă că monahii nu vor accepta să intre în casa lui dacă nobilul le va zice de la bun început de ce îi cheamă. Şi că este mai bine ca nobilul să cumpere coşniţele monahilor, apoi să îi cheme acasă la el ca să le dea banii. Apoi, după ce monahii vor fi intrat, să îi roage ca ei să se roage lui Dumnezeu pentru toată casa lui şi aşa se va vindeca şi fata.

Tatăl a ascultat de povaţa cunoscutului lui şi s-a dus la târg în anumită zi a venirii monahilor.

Acolo i-a aflat pe ucenicii Sfântului Macarie, care vindeau coşniţele lucrate de ei şi de fraţi. Omul a cumpărat coşniţele, apoi i-a chemat pe monahi la casa lui ca să le dea plata.Intrând în casă, fata cea nebună s-a repezit la monah şi 1-a lovit cu putere peste un obraz. Fără ca să se tulbure, monahul 1-a întors în tăcere şi pe celălalt. Atunci duhul cel necurat a ieşit din tânără, iar ea a stat liniştită, aflându-se acum în toate minţile.

Întorcându-se la mânăstirea lor şi povestind toate egumenului şi fraţilor, ei cu toţii I-au mulţumit lui Dumnezeu şi L-au slăvit pe El pentru puterea pe care le-o dăruieşte celor care împlinesc poruncile Lui.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata zidire a lumii (Facerea 1):

- *La cum, în a cincea zi, Dumnezeu a creat toate vietăţile care mişună în ape şi păsările cerului;*
- *La cum Dumnezeu le-a binecuvântat şi a zis:* ***Prăşiţi-vă şi vă înmulţiţi şi umpleţi apele mărilor şi păsările să se înmulţească pe pământ! (Facerea 1:21).***

Predică despre iubirea mai presus de cunoştinţă

Şi să cunoaşteţi iubirea lui Hristos, cea mai presus de cunoştinţă (Efeseni 8:19).

Iubirea cea mai presus de cunoştinţă, care depăşeşte orice cunoştinţă, este iubirea lui Hristos. Numeni nu poate să întrezărească măcar ce fel este măreţia acestei iubiri, de nu i-o va descoperi însuşi Hristos. Căci cum va pricepe cineva gustul mierii, dacă nu va gusta-o mai întâi? Prin urmare, numai atunci când în inima curăţită prin credinţă a omului vine şi Se sălăşluieşte Hristos, numai atunci cunoaşte omul negrăitul gust al iubirii Lui, dulceaţa şi buna mireasmă a ei, şi va primi necuprinsa ei înţelegere.

Aşa cum omul care îl are pe Hristos în inimă ajunge la lărgimea, lungimea, adâncimea şi înălţimea cunoaşterii înţelepciunii celei dumnezeieşti, tot aşa omul care îl are pe Hristos în inimă ajunge la adâncurile cele fără de hotar ale iubirii dumnezeieşti a lui Hristos.

O, fraţilor, cât de slabe sunt cuvintele atunci când dorim să grăim dragostea lui Hristos, niciodată nu sunt cuvintele mai slabe! Cu adevărat, ce putem grăi înaintea negrăitei Lui iubiri faţă de noi, cea dovedită prin atâtea negrăite fapte? El pe noi ne-a zidit din iubire, S-a întrupat pentru noi din iubire şi din iubire pentru noi a primit batjocură şi moartea pe cruce. El a deschis cerurile pentru noi din iubire şi ne-a descoperit nouă slava cea nepieritoare gătită nouă din veac! Dar aceste minunăţii sunt doar o mică parte din negrăita bogăţie, slavă, frumuseţe şi hrană făcătoare de viaţă care este iubirea lui Hristos pentru noi.

O, de ne-am învrednici şi noi de ea prin credinţă, astfel încât să îi facem locaş în inimile noastre, iar El să vină şi să locuiască în noi şi să ne dea să gustăm din negrăita Lui iubire!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Viaţa noastră, înţelepciunea şi Iubirea, curăţeşte-ne pe noi şi vino şi Te sălăşluieşte întru noi, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

19 noiembrie

Pomenirea Sfântului proroc Avdie

Sfântul proroc Avdie s-a născut în satul Betharam din ţinutul Sichem. El a locuit la curtea regelui Ahav, dar când regele s-a întors de la dreapta credinţă şi s-a dus să se închine idolilor, Sfântul Proroc Avdie nu s-a luat după rege, ci a continuat să se închine la Adevăratul Unul Dumnezeu.

Pornind necurata Izabela, soţia regelui, prigoana împotriva prorocilor Adevăratului Dumnezeu din pricina urii ei faţă de marele proroc Ilie, Avdie a strâns pe o sută din aceşti proroci şi i-a ascuns în două peşteri deosebite, unde le-a trimis de mâncare din avutul lui pe toată vremea prigoanei (III Regi 18:4).

Contemporan fiind al marelui proroc Ilie, sfântul proroc Avdie 1-a cinstit cu veneraţie şi i-a slujit lui în toate, ca urmaş şi ucenic al lui.

Sfântul proroc Avdie a trăit cu nouă sute de ani mai înainte de Mântuitorul şi s-a săvârşit cu pace.

Pomenirea Sfântului mucenic Varlaam [bătrânul]

Sfântul Varlaam s-a născut la Antiohia. Din pricina credinţei lui în Hristos Domnul, necuratul judecător 1-a torturat cu bestialitate.

La urmă el voit să-şi bată joc de mucenic, încercând să îl facă să jertfească idolilor cu sila. De aceea 1-a dus la capişte şi a pus în palma lui un cărbune aprins iar deasupra, tămâie. Prostul judecător a crezut că de durere mucenicul va scutura mâna şi astfel va tămâia şi nevrând înaintea idolilor. Dar mucenicul a îndurat durerea neclintindu-şi mâna, până când degetele lui au ars şi i-au căzut, iar mâna i-a ars şi ea cu totul.

***Sfântul Vasile cel mare** a zis: „Căci dreapta lui a fost mai tare decât focul: deşi cărbunele i-a ars mâna, mâna lui încă ţinea focul, ca şi când el ar fi fost cenuşă."*

Sfântul Ioan Gură de Aur a zis: „îngerii au privit la mucenic din înălţime. Sfinţii Arhangheli au privit şi ei la slăvita minune a omului-mucenic cel mai presus de omenească fire. Căci cine nu ar dori să vadă pe nevoitorul care suferă chinurile

acestea şi totuşi este liber de durerea căreia trupul omenesc nu îi poate scăpa? Un astfel de mucenic este el însuşi şi altar al jertfei, şi jertfă şi jertfitor."

După ce mâna mucenicului a ars cu totul, el a căzut la pământ mort iar sufletul lui s-a înălţat întru odihna veşnică a Domnului şi Mântuitorului nostru.

Acest bătrân slăvit şi viteaz a luat mucenicia la anul 304.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Varlaam şi a lui Ioasaf, prinţul moştenitor

Aceştia au fost mari asceţi din ţara Indiei, care a fost luminată de Sfântul apostol Toma.

Ioasaf a fost fiul şi moştenitorul regelui Abenner. Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, el a fost cercetat de bătrânul Varlaam, care 1-a învăţat credinţa creştină şi i-a dăruit Sfântul Botez. După aceea bătrânul s-a retras într-un munte pustiu la viaţa sihăstrească, iar Ioasaf a rămas să lupte cu ispitele lumii pe care, cu ajutorul lui Dumnezeu, le-a biruit.

Ioasaf a reuşit în cele din urmă să îl aducă la Hristos şi pe tatăl lui, regele. După botezul lui, regele a mai trăit patru ani în penitenţă foarte aspră, căci viaţa lui de mai înainte şi-o dusese în păcate foarte grele, fiind un prigonitor sângeros al creştinilor şi ucigaş al lor.

Murind regele şi trecând la o viaţă mai bună, tânărul prinţ moştenitor Ioasaf a încredinţat conducerea ţării prietenului lui, Varahia şi s-a retras în pustie spre a îşi închina cu totul viaţa lui Hristos, întru sihăstreştile nevoinţe.

Singura lui dorinţă pe pământ a fost ca să îl mai vadă măcar o dată pe dascălul lui sfânt, Avva Varlaam. Dumnezeu întru a Sa milostivire i-a împlinit această dorire, şi într-o zi loasaf a stat înaintea peşterii învăţătorului lui şi a strigat: „Binecuvântează-mă pe mine, părinte!"

Avva Varlaam s-a nevoit în pustie timp de şaptezeci de ani, trăind cu totul o sută de ani pe pământ.

Sfântul Ioasaf şi-a lăsat domnia la vârsta de douăzeci şi cinci de ani şi a intrat în pustie, unde s-a nevoit vreme de alţi treizeci şi cinci de ani.

Aceşti doi mari sfinţi indieni L-au iubit din tot sufletul, din tot cugetul şi din toată virtutea lor pe Domnul Hristos şi după ce au adus multe suflete la adevărata credinţă, au intrat întru fericirea cea neîmbătrânitoare a Domnului lor.

Pomenirea Sfântului mucenic Heliodor

Sfântul Heliodor a fost din cetatea Maggido din Pamfilia şi a luat mucenicia pentru credinţa creştină în vremea împăratului Aurelian.

Pe când era torturat bestial, el a auzit un glas din cer care i-a zis: *Nu te teme, căci Eu cu tine sunt!* Fiind aruncat într-un viţel de aramă înroşit în foc, el s-a rugat lui Dumnezeu, care 1-a izbăvit din moartea aceea. Căci pe dată viţelul de aramă s-a răcorit, iar Sfântul Heliodor a ieşit de acolo viu. Judecătorul a ţipat că aceasta este putere vrăjitorească.

Dar Mucenicul a zis: „Puterea mea este Hristos."

El a fost omorât prin decapitare şi aşa s-a înălţat către Domnul.

Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Varlaam şi Sfântul Ioasaf, moştenitorul tronului

Văzând loasaf la om boală,
bătrâneţe şi moarte,
S-a ruşinat cu totul
de-a omului viaţă pe pământ.

„Iată şi pe mine poate să m-aştepte boală,
La fel bătrâneţea mă poate încovoia,
Iar moartea mă poate apuca
când nici nu gândesc.
O cât sufăr văzând suferinţa aceasta!
Oare mă va putea învăţa cineva taina
Unei vieţi mai bune? "

Şi iată că din pustia muntoasă coboară Varlaam
Care pe tânăr îl învaţă tot adevărul.
Bătrânul îi grăieşte lui despre Hristos,
Despre Domnul Cel Unul şi Sfânt în Treime,
Tatăl, Fiul şi Duhul.

El îi grăieşte despre a lumii zidire,
Despre Grădina Raiului,
ce ne aşteaptă din nou;
Despre primul Adam,
aşezat în a Edenului lumină,
Şi despre blestematul păcat
ce moarte i-a adus;
Despre Hristos Dumnezeu
Ce pentru om a urcat pe Cruce,
Şi despre viaţa de veci
cea de mii de ori mai bună,
Care este în veşnica slavă
a împărăţiei lui Hristos.

Auzind Ioasaf pe Varlaam
prea înţeleptul,
El a văzut cum o zi nouă
se naşte pentru el,
Şi întunericul nopţii vieţii lui
piere cu totul.

Cugetare

Iată una dintre istorisirile Avvei Varlaam către Ioasaf: *un om fugea odată de un inorog înfricoşător. Fugind, a căzut într-o groapă adâncă, dar s-a prins de o rădăcină rămuroasă. Pe când credea că a scăpat de primedie, el vede că temelia rădăcinii aceleia este roasă de doi şoareci pe rând, unul alb, iar altul negru, astfel încât stătea ea să se rupă şi să cadă cu tot cu el în prăpastie. Mai în jos privind, omul a văzut că pe fundul prăpastiei se târăşte un şarpe înfricoşător care stă cu fălcile căscate spre a îl înghiţi pe cel care va cădea în curând. Apoi, chiar la picioarele lui, el a văzut patru şerpişori mai mici, otrăvitori. Privind puţin mai sus, omul a văzut un strop de miere pe scoarţa unei ramuri şi uitând de primejdia de moarte care îl înconjura de peste tot, a întins mâna ca să apuce şi să guste acea mică dulceaţă.*

Iar tâlcuirea acestei istorii aceasta este: Inorogul este moartea, care de la strămoşul Adam şi până la sfârşitul lumii îl vânează pe om ca să îl ucidă; groapa plină de tot felul de primejdii este lumea; rădăcina cea rămuroasă este calea vieţii noastre; cei doi şoareci, cel alb şi cel negru, sunt zilele şi nopţile, care urmând unele după altele scurtează mereu firul vieţii noastre; balaurul cel cumplit cu fălcile căscate este hăul iadului; iar cei patru şerpişori otrăvitori sunt cele patru elemente din care este alcă-

tuit trupul omului; micul strop de miere de pe ramură este mica dulceaţă pe care o poate găsi omul ici şi colo în această viaţă.

O, de nu s-ar lăsa oamenii înşelaţi de puţinătatea acestei dulceţi, de-ar sta ei treji şi s-ar lupta să scape de amara înghiţire a balaurului!

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata zidire a lumii (Facerea 1):

- *La cum în a şasea zi Dumnezeu a făcut toate animalele, târâtoarele şi fiarele sălbatice după felul lor;*
- *La cum Dumnezeu a văzut că este bine.*

Predică despre slăvirea lui Dumnezeu întru Hristos Domnul

Lui fie slava în Biserică şi întru Hristos Iisus în toate neamurile veacului veacurilor. Amin! (Efeseni 3: 21).

Slavă lui Dumnezeu! Slavă lui Dumnezeu întru Biserica Lui! Slavă Lui întru Domnul nostru Iisus Hristos! Slavă Lui în toate neamurile veacului veacurilor! Nimănui nu i se cuvine slava mai mult decât Domnului Dumnezeu şi nimeni nu îl slăveşte pe El mai mult decât o face Biserica Lui.

Hristos este Cel care ni L-a descoperit nouă pe Dumnezeu: prin urmare, toată slava care merge la Dumnezeu trebuie să treacă prin Hristos Domnul. Biserica va dăinui până la sfârşitul tuturor timpurilor, dincolo de toate rasele şi generaţiile pământului; Biserica este trupul prea curat al Domnului Hristos, plin de putere, înţelepciune şi făcător de minuni; de aceea slava lui Dumnezeu se proclamă din Biserică: ea se proclamă din locaşul cel sfânt al Celui Sfânt, din curăţie, către Cel Preacurat.

Slăvirea din Biserică este foarte plăcută lui Dumnezeu şi din pricină că în Ea sunt multe glasuri şi multe suflete, şi cu toate acestea ele slăvesc ca şi un singur glas, şi un singur suflet. Prin urmare, nimeni să nu se despartă de împreuna slăvire a lui Dumnezeu şi nimeni nici să nu cugete măcar că slăvirea făcută aparte, „în sufletul fiecăruia", „aşa cum crede fiecare", în izolare şi rupere de Biserică este mai bună decât slăvirea lui Dumnezeu în comuniunea şi plinătatea credincioşilor din Biserică.

Să nu-i credem pe cei care bârfesc că glasul omului se pierde în cel al „mulţimii" şi că Dumnezeu nu îl aude. Căci mâna nu poate lucra cu degetele ei decât dacă este

prinsă în plinătatea trupului, precum nici un alt mădular al trupului nu poate lucra desprins fiind de trup.

Aşa stau lucrurile şi cu rugăciunea credincioşilor din Biserică. Atunci când omul credincios se roagă în Biserică împreună cu ceilalţi credincioşi (şi el se roagă aşa chiar şi când se află singur în pustie), fără să se rupă de Biserică, el este văzut şi auzit mai bine de Dumnezeu. Sufletul lui îşi află ecou în sufletele celorlalţi credincioşi şi astfel glasul rugăciunii lui se aude chiar mai tare, mai distinct şi mai personal în Biserică, şi nu în afară de Ea.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, noi numai de la Tine, întru Tine şi prin Tine putem să îl slăvim pe Dumnezeu! Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin!

20 noiembrie

Pomenirea Sfântului prea cuvios Grigorie Decapolitul

Sfântul Grigorie s-a născut în Decapolea isauriană din părinţi foarte nobili şi bogaţi, Serghie şi Maria.

După ce şi-a încheiat studiile, părinţii lui au dorit să îl căsătorească, dar el a fugit la pustie şi s-a tuns monah.

El a vieţuit în diferite locuri: la Bizanţ, la Roma şi în Muntele Olimp. Dar pe oriunde trecea, el îi uimea pe oameni cu nevoinţele şi cu puterea lui făcătoare de minuni.

Uneori deasupra capului lui se vedea o lumină cerească şi înaintea lui se arătau îngeri ai lui Dumnezeu.

El a privit la frumuseţea îngerilor şi a auzit cântările lor cereşti.

El a dus o viaţă îndelungată şi plăcută lui Dumnezeu pe pământ şi s-a săvârşit către Dumnezeu cu pace în veacul al nouălea, la Constantinopol.

Sufletul lui s-a sălăşluit în ceruri, întru bucuria Domnului Hristos. *(Sfintele lui moaşte se află la Mânăstirea Bistriţa-Vâlcea. - Cf. Vieţile Sfinţilor pe noiembrie, Editura Episcopiei Romanului şi Huşilor, 1993, p. 367.)*

Pomenirea Sfântului Proclu, patriarhul Constantinopolului

Sfântul Proclu a fost ucenicul Sfântului Ioan Gură de Aur. La anul 426 el a fost sfinţit episcop de Cizic, iar la anul 435 a fost înălţat patriarh al Constantinopolului. El a păstorit cu multă înţelepciune şi băgare de seamă Biserica lui Dumnezeu.

În timpul arhipăstoririi lui s-au întâmplat două evenimente de seamă. Primul a fost aducerea moaştelor Sfântului Ioan Hrisostom [Gură de Aur] de la Comana la Constantinopol, la dorinţa împăratului şi a patriarhului deopotrivă, împăratul Theodosie cel mic domnea atunci împreună cu sora lui, Pulheria.

Al doilea eveniment a fost marele cutremur din Constantinopol, care a zguduit şi împrejurimile. Multe din cele mai mari şi mai strălucitoare clădiri din Constantinopol au fost făcute atunci una cu pământul. Atunci au ieşit patriarhul şi împăratul în procesiune de rugăciuni pe străzile cetăţii, împreună cu mulţime de cler,

aristocraţi şi popor de rând, spre a îmbuna dreapta mânie a lui Dumnezeu pornită asupra lor. Pe când poporul se ruga astfel lui Dumnezeu, un copil a fost ridicat prin minune din mijlocul lor şi înălţat prin aer în înălţimile cerului, până când nu s-a mai văzut. Apoi el a fost întors şi aşezat încetişor pe pământ.

Întrebat unde a fost, copilul a zis că a fost ridicat la cer printre îngeri şi că i-a auzit pe îngeri cântând „Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pre noi!"

Auzind aceste cuvinte, tot poporul le-a intonat într-un glas, iar cutremurul a încetat pe dată. De atunci înainte, această minunată cântare a fost adoptată de Biserică şi introdusă în liturgica ei.

Copilul a murit la scurt timp după aceea şi a fost îngropat în Biserica Sfintei mari muceniţe Irina.

Cu totul, Sfântul Proclu a păstorit Biserica lui Hristos timp de douăzeci de ani şi s-a săvârşit cu pace către Domnul, la anul 446.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Evstatie, Tespesie şi Anatolie

Ei au fost fraţi de sânge, cu neamul din Nicomidia. Părinţii lor, Filoteu şi Eusebia, au fost păgâni care au primit Sfânta credinţă şi lumina Sfântului Botez de la Sfântul Antim, episcopul Nicomidiei, împreună cu fiii lor.

Filoteu a fost hirotonit întru preot [presbiter]. După ce şi el şi soţia lui s-au săvârşit întru Domnul, s-au declanşat şi persecuţiile teribile de la Nicomidia, împotriva creştinilor, pornite de răul împărat Maximian.

La judecată au fost aduşi şi fiii lui Filoteu. Ei au fost acuzaţi, anchetaţi, torturaţi bestial în multe feluri, apoi osândiţi la moarte pentru credinţa lor.

Lor în temniţă de multe ori li s-au arătat Sfinţi îngeri, care le-au adus spre mâncare mană din cer şi au umplut inimile lor tinere de putere, vitejie şi răbdare.

Duşi fiind la locul uciderii, doi prieteni, Palladie şi Acachie, s-au apropiat de ei şi au grăit cu ei. Pe când încă grăiau asfel, sfinţii mucenici şi-au dat sufletele lor sfinte în mâinile lui Dumnezeu.Soldaţii atunci au tăiat capetele trupurilor lor moarte şi le-au dus spre arătare înaintea judecătorului.

Cei trei sfinţi mucenici au luat moartea pentru Hristos Domnul cam pe la anul 313 şi s-au strămutat la locaşurile Împărăţiei nemuritoare a Lui.

Pomenirea Sfântului Isaac, arhiepiscopul Armeniei

Sfântul Isaac s-a născut la Constantinopol pe când tatăl lui era trimisul imperial a Bizanţului pe lângă regele Armeniei. Sfântul Isaac a fost al zecelea arhiepiscop al Armeniei şi de la înălţimea acestei chemări a păstorit Biserica lui Hristos din acea ţară timp de cincizeci de ani.

În timpul Arhipăstoririi lui, printre alte fapte însemnate, s-a petrecut şi traducerea Sfintelor Scripturi în limba armeană. Lui i s-a arătat prin vedenie că în cele din urmă armenii vor cădea de la dreapta credinţă.

Acest mare Ierarh al Bisericii s-a săvârşit cu pace către Domnul la anul 440.

Pomenirea celor trei Sfinte fecioare

Acestea trei au fost de neam persan. Sub domnia Regelui Sapor ele au fost prigonite deoarece au fost creştine şi au fost omorâte tăiate fiind în bucăţele mici cu cuţitul. Din mormintele lor au crescut trei smochini minunaţi, care au vindecat multe feluri de suferinţe şi de boli din popor.

Cântare de laudă la Sfântul Proclu, patriarhul Constantinopolului

Slăvite ucenice al slăvitului dascăl,
O prea înţelepte Proclu,
robule al Mântuitorului Hristos,
Tu ai întărit credinţa
şi-ai stârpit erezia,
Pentru aceasta Biserica
pe tine te slăveşte
Ca pe un al Ortodoxiei uriaş.

Tu slăvind pe Domnul
te-ai făcut însuţi slăvit,
Şi ca un corăbier destoinic
cârmuit-ai Biserica.

Tu minuni ai văzut şi

pe Dumnezeu L-ai slăvit,
Tu văzător cu duhul,
cu mintea plină de har,
Al Sfântului Duh
organ sfânt te-ai făcut
.
De Duhul învăţat fiind,
pe împărat învăţat-ai,
Ca ale lui Hrisostom sfinte moaşte
La Constantinopol să se aducă.

La acea sfântă mutare şi împărat şi popor
Văzut-au cu ochii lucrându-se minuni.

Acum din Ceruri tu te rogi pentru noi
Ca în credinţa sfântă până la sfârşit să stăm.

Cugetare

Nici un muritor nu a tâlcuit cu mai multă dragoste şi pătrundere duhovnicească Epistolele Sfântului apostol Pavel decât a făcut-o Sfântul Ioan Gură de Aur. Nici chiar marele Apostol nu ar fi putut interpreta mai bine propriile lui epistole.

Iată, istoria ne arată că Pavel însuşi şi-a tâlcuit epistolele prin intermediul minţii şi condeiului Sfântului Ioan Gură de Aur.

Pe când Sfântul Proclu se afla ucenic sub ascultarea Sfântului Ioan Gură de Aur, iar acesta din urmă era patriarh, ascultarea lui de căpetenie era aceea de a îi anunţa Sfântului vizitatorii care îl caută.

Un anume aristocrat fusese bârfit înaintea împăratului Arcadie iar împăratul din această pricină îl alungase de la curtea imperială. Acest aristocrat a venit la Sfântul Ioan ca să îi ceară cu lacrimi ajutorul, acela de a mijloci la împăratul în favoarea lui.

Ucenicul Proclu a mers să îi anunţe Sfântului Ioan Gură de Aur vizita acestui nobil, dar prin uşa întredeschisă el a văzut că Patriarhul nu este singur, ci că împreună cu el se află un bărbat care, aplecat asupra patriarhului care scria, îi grăia oarece cu-

vinte la ureche. Şederea acelui bărbat în convorbire cu patriarhul a durat până în zori.

Între timp, ucenicul Proclu 1-a îndemnat pe nobil să revină în seara următoare, el însuşi aflându-se în uimire adâncă constatând acea vizită prelungită la dascălul şi părintele lui. El se întreba cine poate fi acel bărbat şi cum reuşise să intre la patriarh neanunţat.

În a doua noapte şi în a treia noapte s-a întâmplat acelaşi lucru, iar Sfântul Proclu nu-şi mai putea reveni din uimire.

Sfântul Ioan Hrisostom şi-a întrebat atunci ucenicul dacă nu cumva a venit să îl caute un anume aristocrat? La această întrebare ucenicul Proclu a răspuns că acel aristocrat cu adevărat a venit şi a aşteptat trei nopţi la rând, dar că el, ucenicul, nu 1-a putut anunţa, de vreme ce înalt Preasfinţia Sa deja avea un oaspete, cu fruntea înaltă, mergând spre chelie şi care a şoptit la urechea înalt Preasfinţiei Sale trei nopţi la rând, până în zori.

Sfântul Ioan Hrisostom, uimit la rândul lui, a zis că nu îşi aminteşte să fi primit pe cineva la el în cele trei nopţi de mai înainte şi i-a cerut ucenicului să i-1 mai descrie o dată pe acel bărbat.

Atunci Sfântul Proclu a arătat la icoana Sfântului apostol Pavel şi a zis Stăpânului lui că bărbatul acela semăna leit cu el.

Astfel, s-a arătat că însuşi marele apostol a fost acela care i-a insuflat Sfântului Ioan Gură de Aur tâlcuirea Epistolelor lui.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata zidire a lumii (Facerea 1):

- *La cum Sfânta Treime S-a sfătuit asupra zidirii universului;*
- *La cum Dumnezeu 1-a făcut pe om după chipul şi asemănarea Sa.*

Predică despre purtarea conformă cu chemarea

De aceea vă îndemn să umblaţi cu vrednicie, după chemarea cu care aţi fost chemaţi, Cu toată smerenia şi blândeţea, cu îndelungă răbdare (Efeseni 4:1-2).

Să nu fim mândri, să nu fim mânioşi, să nu fim laşi şi slabi - căci toate acestea nedemne sunt de vocaţia de creştin.

Această vocaţie este atât de înaltă şi de minunată, încât foarte greu îi este omului să nu cadă din această pricină în mândrie şi totuşi, este o mare virtute să te menţii deasupra fricii şi slăbiciunii atunci când eşti înconjurat din toate părţile de primejdii de moarte şi neîncetate pierderi.

Împotriva acestor trei atitudini nesănătoase, apostolul recomandă trei atitudini sănătoase:împotriva mândriei el recomandă smerenia; împotriva mâniei, blândeţea, iar împotriva fricii şi slăbiciunii, îndelungă-răbdare.

Trebuie să spunem că aceste trei virtuţi: smerenia, blândeţea şi îndelungă-răbdare, nu exprimă deplina măsură a înălţimii vocaţiei creştine.

Bogăţia şi înălţimea acestei chemări nu poate fi cuprinsă aici pe pământ: chemarea aceasta este ca un sipet scump pe care creştinul îl poartă cu sine în această lume, dar nu îl poate deschide şi nu se poate bucura de bogăţiile acumulate în el decât după ieşirea din această viaţă.

Căci doar acela care s-a înălţat până la cel mai înalt cer şi L-a văzut pe Hristos Domnul întru Slava Lui împreună cu îngerii şi cu sfinţii poate să vadă şi să cuprindă înălţimea covârşitoare a vocaţiei creştineşti: căci acolo se află adunarea tuturor biruitorilor şi a celor aleşi ai lui Dumnezeu de pe pământ, care s-au învrednicit de această cinste cu neputinţă de descris în cuvinte.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, Numele Tău este numele nel mai Scump nouă pe pământ! Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

21 noiembrie

Prăznuirea Intrării în Biserică a Preasfintei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria

Împlinind Preasfânta Fecioară Maria vârsta de trei ani, sfinţii ei părinţi Ioachim şi Ana au adus-o pe ea de la Nazaret la Ierusalim spre a o închina slujbei Templului, aşa cum făgăduiseră lui Dumnezeu mai înainte de naşterea ei.

De la Nazaret la Ierusalim se mergea cale de trei zile, dar Sfinţilor părinţi Ioachim şi Ana calea aceasta nu le-a părut deloc împovărătoare, căci ei mergeau să împlinească o lucrare foarte plăcută lui Dumnezeu.

La Ierusalim s-au strâns multe rudenii ale Sfinţilor părinţi care au dorit să fie de faţă la această mare sărbătoare, la care nevăzut participau cu bucurie şi îngerii cei din cer. Procesiunea de mergere la Templu era condusă de fecioare ce purtau în mâini făclii aprinse.

După ele venea Preasfânta Fecioară, având de o parte pe tatăl său iar de cealaltă, pe maica sa. Fecioara era îmbrăcată în strai de o bogăţie şi strălucire imperiale, aşa cum se şi cuvenea Fiicei Împăratului şi Miresei lui Dumnezeu (cf. Psalmul 44: 13-15). În urma lor veneau mulţimea rudeniilor şi prietenilor, toţi purtând în mâini făclii aprinse. ***Până la intrarea în Templu se urcau cincisprezece trepte.***

Sfinţii părinţi au ridicat-o pe Fecioara până la întâia treaptă, dar apoi ea singură le-a urcat alergând pe toate celelalte paisprezece.

Sus, Fecioara a fost întâmpinată de marele preot Zaharia, cel care avea să fie tatăl Sfântului Ioan Botezătorul. Luând-o de mână, el a dus-o pe Fecioară nu doar în interiorul Templului, ci chiar în interiorul Sfintei Sfintelor, adică cel mai sfânt dintre cele mai sfinte locuri din Templu, acela în care numai marele preot avea voie să intre şi chiar şi el doar o dată pe an.

Sfântul Teofilact al Ohridei zice că Zaharia „a fost în afară de sine şi locuit cu totul de Duhul lui Dumnezeu" atunci când a condus-o pe Fecioară în Sfânta Sfintelor, adică dincolo de al doilea văl, aceasta fiind singura explicaţie a acţiunii lui.

Părinţii Preasfintei Fecioare Maria apoi au adus jertfe Domnului Dumnezeu potrivit Legii, au primit binecuvântarea preotului şi s-au reîntors la casa lor.

Preasfânta Fecioară a locuit în Templul de la Ierusalim timp de nouă ani încheiaţi. Câtă vreme părinţii ei au fost în viaţă, ei veneau deseori să o cerceteze, mai cu seamă dreapta Ana.

Murind după cei nouă ani încheiaţi părinţii ei, Preasfânta Fecioară a dorit să nu mai părăsească Templul până la moarte, nevoind să se căsătorească.

Dar cum această dorire a ei ar fi fost împotriva Legii şi tradiţiei în poporul lui Israel, ea a fost dată în grija Sfântului Iosif din Nazaret, care era rudenia ei, după ce a împlinit vârsta de doisprezece ani. Sub forma aceasta acceptabilă de tânăra logodită, ea putea trăi în feciorie după cum dorea şi în acelaşi timp respecta şi Legea iudaică, căci nu se mai pomenise până atunci la poporul lui Israel ca fetele să ia până la moarte jurământul fecioriei.

Astfel, ***Preasfânta Fecioară Maria a fost prima care a luat asupra sa votul monahal al fecioriei până la moarte, din lungul şir de mii şi mii de feciorelnici, bărbaţi şi femei, care i-au urmat ei în Biserica lui Hristos.***

Cântare de laudă la Sfinţii Ioachim şi Ana

Părinţii Preasfintei Fecioare
Pe a lor fiică la Sfântul Templu au adus-o,
După făgăduinţa ce lui Dumnezeu
O au făcut.

Ei pe Templu la Templu îl au adus,
În vreme ce îngerii cântă din ceruri
Cu bucurie mare.

La vederea Fecioarei în strai prea curat.
Fecioarele calea o deschid Fecioarei,
Cu cântări de bucurie şi făclii aprinse;

Zaharia marele preot de mână o duce
În chiar Sfânta Sfintelor,
În locul cel mai sfânt,
Acolo unde înfricoşata taină se ascunde.

Acela este locul în care stă Chivotul Sfânt,
Şi sfeşnicul cel cu totul de aur.

Acolo toiagul lui Aaron şi sfânta mană sunt,
Acela este locul în care se păzesc
Cele mai mari taine.
Acesta este locul în care intră Preasfânta Fecioară,
Căci ea chivot tainic este al lui Hristos cel Viu.

Cugetare

Să ne supunem cu smerenie voii lui Dumnezeu şi să nu iscodim judecăţile Lui, căci ne putem astfel vătăma mintea. Judecăţile lui Dumnezeu nenumărate sunt şi de nepătruns.

Un monah din pustie, care cugeta întru sine că ajunsese la desăvârşire, s-a rugat lui Dumnezeu ca să îi descopere feluritele Lui judecăţi privitoare la vieţile oamenilor. Dumnezeu atunci i-a pus în gând să meargă la un bătrân îmbunătăţit care vieţuia foarte departe şi să îl întrebe despre aceaste lucruri.

Dar, mergând el pe cale, un înger al lui Dumnezeu, luând chip de om obişnuit, s-a alăturat lui, zicând că şi el voieşte să meargă şi să îl cerceteze pe acelaşi bătrân.

Călătorind ei aşa împreună, au ajuns la casa unui om temător de Dumnezeu care i-a primit cum nu s-a putut mai bine, aşternându-le să mănânce dintr-un talger preţios de argint. Sfârşind ei masa, îngerul a luat talgerul şi 1-a aruncat în mare. Monahul a rămas uimit văzând această nedreptate, dar a tăcut.

În a doua zi ei au ajuns la casa altui om ospitalier care i-a primit cu bucurie şi cu cinste, ca pe nişte rudenii ale lui. Dar mai înainte de a pleca, omul 1-a adus la ei pe fiul lui, ca să primească binecuvântare. Îngerul Domnului a apucat atunci copilul de gât şi 1-a sugrumat.

Monahul atunci, mânios, 1-a întrebat pe însoţitorul lui cine este şi cum poate să comită astfel de crime şi fărădelegi?

La acestea îngerul i-a răspuns cu blândeţe astfel: „Primul om la care am ospătat este plăcut lui Dumnezeu întru toate, neavând nimic necurat în casa lui, afară de acel blid de argint, dobândit cu nedreptate. Prin judecata lui Dumnezeu, eu am aruncat acel blid furat în mare, astfel încât omul acela să se afle drept înaintea lui Dumnezeu întru toate. Celălalt om la care am ospătat este şi el plăcut lui Dumnezeu, neavând nici el nimic necurat în casa lui, afară de propriul lui fiu care, dacă ar fi ajuns la maturitate, ar fi fost un mare criminal şi un vas al satanei. De

aceea, prin judecata lui Dumnezeu, eu am sugrumat copilul la timp ca să i se mântuiască sufletul, de dragul bunătăţilor tatălui lui şi ca să se mântuiască şi tatăl de multe nenorociri.

Iată, astfel sunt tainele şi judecăţile cele nepătrunse ale lui Dumnezeu. Iar tu, bătrâne, întoarce-te la chilia ta şi nu mai iscodi zadarnic în taine care sunt numai ale Unuia Dumnezeu."

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata zidire a lumii (Facerea 2: 7):

- *La cum Dumnezeu 1-a zidit pe om din tina pământului;*
- *La cum El a suflat în nările lui suflare de viaţă;*
- *La cum omul s-a făcut suflet viu.*

Predică despre mulţimea credincioşilor ca trup şi suflet unic

Este un trup şi un duh (Efeseni 4: 4).

Sfântul Apostol îi îndeamnă pe credincioşi să se străduiască a fi un trup şi un duh. Prin cuvântul un trup se înţelege o credinţă, fără diviziuni, fără erezii şi fără urmarea propriilor voi: întreaga Biserică este un trup căruia Cap îi este Hristos.

Prin cuvântul un duh se înţelege iubire, iubirea înflăcărată a tuturor credincioşilor pentru Hristos, de la care purcede şi iubirea credincioşilor întreolaltă. Aceasta este taina credinţei creştine şi a creştinei iubiri. Nici o legătură între oameni nu este şi nu poate fi mai tare decât aceasta: nici legătura de sânge, nici aceea de limbă şi de neam, nici împărtăşirea aceluiaşi cămin sau a aceloraşi părinţi sau oricare altă legătură a vreunui interes comun. Nici una dintre aceste legături nu se poate compara cu puterea legăturii şi iubirii creştine. Prin această legătură puternică şi irezistibilă toate mădularele Bisericii sunt legate întreolaltă.

Biserica lui Dumnezeu stă ca şi un singur om, în timp şi în veşnicie - ca un trup şi un duh. Nimic nu este mai potrivnic acestei tainice şi indestructibile unităţi decât mândria individualistă a oamenilor. Mândria desfigurează credinţa, răceşte dragostea, naşte ereziile, sfâşie Biserica şi jertfeşte binele întregului în favoarea unei satisfacţii personale. Mândria, în esenţă, este lipsa şi a credinţei şi a iubirii.

Fraţilor, fie ca Dumnezeu să ne mântuiască pe noi de mândrie, infirmitatea cea mai de căpetenie a rasei umane, ca să putem rămâne pururea un trup şi un duh în Domnul Iisus Hristos Dumnezeul nostru.

Căci Ţie, o Doamne Iisuse Hristoase, Ţie, cela ce eşti Capul Sfintei tale Biserici, se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

22 noiembrie

Pomenirea Sfintei muceniţe Cecilia

Ea s-a născut la Roma din părinţi slăviţi şi foarte bogaţi. Ea a avut credinţă mare în Hristos Domnul şi râvna fierbinte pentru Sfânta credinţă. Făcând jurământul eternei feciorii înaintea lui Dumnezeu, Sfânta Cecilia a îmbrăcat pe dedesubtul hainelor strălucite la care o obliga rangul, cămaşa aspră, semnul nevoinţelor.

Părinţii ei au obligat-o la căsătoria cu păgânul Valerian, dar Cecilia, sfătuindu-1 pe mirele ei în noaptea nunţii din destul, 1-a dobândit pentru Sfânta credinţă căci, urmând sfatul ei, el a mers la Episcopul Urban şi a primit Sfântul Botez.

Apoi Valerian 1-a adus la Hristos şi pe fratele lui, Tiburtie. Curând după aceea ambii fraţi au fost osândiţi la moarte pentru credinţa lor. Credincioşia lor a rămas de nezdruncinat chiar şi înaintea morţii. Duşi fiind la locul de ucidere, aceşti fraţi minunaţi l-au dobândit pentru Hristos şi pe comandantul gărzii, Maximus. Ei cu toţii au fost omorâţi pentru Hristos Domnul.

Sfânta Cecilia a îngropat cu cinste la un acelaşi loc sfintele lor trupuri. Ea a fost apoi adusă la judecată, căci neobosită propovăduia rodnic credinţa creştină la păgâni. Ea a luminat cu lumina adevărului într-o singură seară ca la patru sute de suflete.

Întrebând-o judecătorul care este sursa curajului ei, ea a răspuns: „Conştiinţa curată şi credinţa neîndoielnică”.

Sfânta Cecilia a fost torturată bestial, apoi osândită la moarte prin decapitare. Călăul a lovit-o de trei ori cu sabia peste gât, fără ca să o poată ucide. Ea doar s-a rănit, iar din rănile ei a curs sânge mult, pe care credincioşii 1-au strâns în batiste, burete şi vase ca să le fie spre vindecare şi mântuire. Trei zile mai târziu, sfânta fecioară şi muceniţă a lui Hristos şi-a dat mucenicescul ei suflet în mâna lui Dumnezeu, întru care ea acum se bucură veşnic.

Sfânta Cecilia a luat cununa muceniciei împreună cu ceilalţi cam pe la anul 230. Sfintele ei moaşte se află la Roma, în biserica cea închinată ei.

În Occident, Sfânta Cecilia este cinstită ca patroană a cântărilor şi muzicii bisericeşti.

Pomenirea Sfântului Calist [Xanthopol], patriarhul Constantinopolului

El s-a numit „Xanthopol" după chilia cu acelaşi nume din Sfântul Munte Athos, unde s-a nevoit vreme îndelungată alături de fratele lui duhovnicesc, Ignatie.

Cu acelaşi Ignatie, Sfântul Calist a scris cele o sută de capete despre isihie, zidi-toare pentru cei ce le citesc cu luare aminte, fiind rodul cercării şi trăirii personale întru duh de nevoinţă, smerenie şi rugăciune. Lucrarea aceasta este una dintre cele mai însemnate din toată literatura ascetică.

Asupra Sfântului Calist a avut o înrâurire covârşitoare Sfântul Grigorie, sinaitul căruia i-a scris şi viaţa.

Fiind înălţat patriarh al Constantinopolului, Sfântul Calist s-a îmbolnăvit şi s-a săvârşit către Domnul pe când se afla într-o călătorie spre Serbia. Mai înainte de a întreprinde această călătorie lui i s-a prorocit timpul ieşirii din viaţa aceasta de către Sfântul Maxim Kapsokalivitul de la Sfântul Munte Athos.

Pomenirea Sfântului mucenic Menignu [piuarul]

Sfântul Menignu s-a născut în Hellespont. El cu îndeletnicirea a fost nălbitor de in, din care pricină s-a numit „piuarul".

În vremea împăratului Decius el a rupt decretul imperial prin care se poruncea şi se declanşa prigonirea creştinilor. De aceea a fost aruncat în temniţă unde însuşi Domnul a venit la el şi l-a întărit, zicându-i: *Nu te teme, căci Eu cu tine sunt.*

În acea clipă lanţurile întemniţatului sau topit ca ceara, temniţa s-a deschis singură, iar Menignu a ieşit afară. El a fost arestat din nou şi judecat.

Ei l-au torturat bestial,tăindu-i degetele de la mâini şi de la picioare, iar la urmă i-au tăiat capul. Noaptea, capul mucenicului a strălucit ca o făclie aprinsă.

Pomenirea Sfântului drept Mihail, soldatul

Acesta a fost de neam bulgar, împreună cu alţi camarazi ai lui el a luptat în armata grecească, împotriva agarenilor şi a etiopienilor, dând dovadă în timpul luptelor de o vitejie fără egal.

El a omorât un şarpe uriaş, salvând astfel viaţa unei fecioare. Curând după aceasta,

acest bărbat drept a trecut la viaţa cea neîmbătrânitoare.

El a trăit şi s-a săvârşit în veacul al nouălea. El mai întâi a fost îngropat undeva în Tracia, dar împăratul Kalo-Ioan i-a mutat sfintele moaşte la Târnovo, la anul 1206.

Pomenirea Sfinţilor apostoli Filimon şi Arhip şi a Sfintei muceniţe Apfia [soţia lui Filimon]

(vezi Vieţile lor la ziua de 19 februarie).

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Cecilia

Cecilia fecioară puternică este
întru credinţa cea sfântă.
A ei credinţă mai frumoasă
decât stelele este,
Decât aurul, mai scumpă.

Ea de credinţa în Domnul s-a ţintuit,
ca şi de o Cruce,
Ea a jertfit tinereţe, bucurie,
căsnicie şi onoruri
Pentru Hristos.
Silnicul diavol din a ei bogăţie
nimic nu a putut jefui.
Şi când nu i-a mai rămas decât trupul,
Şi pe acela ea l-a dat lui Hristos.

Pentru dragostea Lui,
ea s-a lepădat de lume,
Şi încă de două lumi:
de trup şi de suflet.

Astfel arde flacăra credinţei,
flacăra iubirii,
Flacăra care pe Cecilia o a proslăvit.

Cugetare

Orice efort spre studiu este zadarnic fără efortul de a dobândi mai întâi curăţia credinţei şi a vieţii. Căci nu celor învăţaţi, ci celor curaţi cu inima li se descoperă dumnezeieştile taine.

Pe când a fost condusă către cămara nupţială de către soţul ei, Valerian, Sfânta Cecilia i-a zis: ***„Trebuie să-ţi descopăr o taină: se află aici lângă mine îngerul lui Dumnezeu, păzitorul fecioriei mele, pe care i-am închinat-o Lui. Tu pe înger nu îl vezi, dar el este gata să mă apere pe mine, roaba Domnului, de orice primejdie. Dacă mă atingi, te va ucide”.***

Valerian a dorit sincer să îl vadă şi el pe înger.

Atunci fecioara i-a zis: ***„Tu eşti un bărbat care nu îl cunoaşte încă pe Dumnezeu. Tu nu îl vei putea vedea pe îngerul Lui dacă nu te curăţeşti mai întâi de necurăţia necredinţei”.***

Primind Sfântul Botez, Valerian l-a văzut pe îngerul Domnului, păzitorul Ceciliei, întru toată strălucirea negrăită a frumuseţii dumnezeieşti.

Asemenea şi Maximus cel împreună-mucenic cu el şi cu Tiburtie: privind la decapitarea celor doi fraţi, el a declarat cu jurământ solemn înaintea călăilor şi a poporului, strigând: ***„Văd îngerii lui Dumnezeu cum strălucesc ca soarele şi ridică la cer întru stălucită slavă sufletele acestor mucenici ce au ieşit din trupurile lor ca şi nişte fecioare din cămara de nuntă!”.***

Însă ceea ce a văzut Maximus, necuraţii păgâni nu au putut vedea.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata zidire a lumii (Facerea 2):

- *La cum Dumnezeu a sădit grădina paradisiacă a Edenului şi 1-a aşezat pe om în ea;*
- *La cum Dumnezeu a zidit pomii grădinii Raiului, frumoşi la vedere şi cu roade bune la gust;*
- *La cum Dumnezeu a adus toate animalele înaintea lui Adam, iar Adam le-a pus nume.*

Predică despre ceea ce constituie unitatea credincioşilor

Este un Domn, o credinţă, un botez, un Dumnezeu şi Tatăl tuturor (Efeseni 4: 5-6).

Iată motivul evident şi atotimportant care îi determină pe toţi creştinii să păzească unitatea Duhului, întru legătura păcii (Efeseni 4: 3). Căci Unul Domn Iisus Hristos este al nostru Făcător, Răscumpărător şi învietor. Nu sunt doi Hristoşi, ca să existe motiv de dezbinare între credincioşi! Unul şi acelaşi sânge s-a vărsat pe Cruce pentru noi toţi, tot aşa cum una şi aceeaşi gură s-a rugat pentru noi toţi la Ghetsimani.

Noi avem o singură credinţă întru Sfânta Treime, cea nedespărţită şi de viaţă făcătoare, Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh, Unul în Dumnezeire şi întreit în Persoane: Tatăl Nenăscut, Fiul Unul Născut şi Duhul Sfânt care de la Tatăl purcede.

Noi avem un Botez întru Numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh. Acest Botez se săvârşeşte prin întreita cufundare în sfinţita apă, spre murirea faţă de păcat şi de diavol, şi spre învierea şi viaţa în Hristos Domnul.

Un Dumnezeu şi Tatăl tuturor - Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Cel Unul Născut Fiu al lui Dumnezeu, carele prin Hristos şi pentru Hristos ne înfiază pe noi şi ne dă dreptul să Îl numim Tatăl nostru.

Vedem noi oare, fraţilor, cât de puternice sunt legăturile care ne unesc? Nici chiar stelele de pe cer nu sunt legate de cer prin legături mai puternice, nici apa de pământ, nici focul de aer!

Vedem noi oare ce temeiuri covârşitoare avem spre a ne sârgui spre unitatea Duhului dintre noi? Orice altceva care ar încerca de la stânga să ne îndemne spre dezbinare este un nimic faţă de temeiurile acestea, aşa cum este firul de praf faţă de muntele înalt. Diavolul nu poate distruge unitatea noastră dacă nu îl ajutăm la aceasta noi înşine. Diavolul nu ne poate birui niciodată dacă nu ne predăm lui noi înşine.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti al nostru Iisus prea blând şi prea dulce, ce tare ne-ai legat pe noi de veşnicul bine! Păzeşte-ne pe noi în veci întru această mântuitoare legare, Căci numai Ţie se cuvine pururea toată mulţumita şi slava. Amin.

23 noiembrie

Pomenirea Sfântului Amfilohie, episcopul Iconiei

Sfântul Amfilohie a fost concetăţeanul şi prietenul Sfântului Vasile cel mare, precum şi al altor sfinţi mari din veacul al patrulea.

El a părăsit zgomotul vieţii celei lumeşti de foarte tânăr şi s-a retras într-o peşteră unde s-a nevoit ca sihastru vreme de patruzeci de ani.

S-a întâmplat apoi că scaunul episcopal de la Iconium să rămână vacant, iar Amfilohie a fost acela care în chip minunat a fost ales şi înălţat Episcop în Iconium.

E a fost păstor minunat de suflete şi apărător al purităţii Ortodoxiei. El a fost unul dintre Sfinţii părinţi de la Sinodul al doilea ecumenic, care a avut loc la anul 381.

El a luptat cu râvnă de foc împotriva necuratului Macedonie, împotriva arienilor şi a eunomienilor.

El personal i-a cerut cu lacrimi împăratului Theodosie cel mare să îi izgonească pe arieni din toate cetăţie imperiului, însă împăratul nu 1-a ascultat. Câteva zile mai târziu, Sfântul Amfilohie a venit din nou înaintea împăratului. Fiind introdus în sala de primire, Sfântul Amfilohie a mers către împăratul care şedea pe tron, având alăturea de el pe fiul lui, Arcadie, pe care îl cooptase la guvernare. Sfântul 1-a salutat pe împăratul după cuviinţă, dar nu şi pe fiul împăratului, faţă de care s-a purtat ca şi când Arcadie ar fi fost absent. Faptul acesta 1-a mâniat atât de tare pe împărat, încât el a poruncit ca Sfântul episcop Amfilohie să fie definitiv expulzat de la curte.

Atunci a zis sfântul către împărat: „Vezi, o, împărate, cum nu poţi suferi câtuşi de puţin lipsa de respect faţă de fiul tău? Aşa şi Domnul Dumnezeu Tatăl nu tolerează câtuşi de puţin lipsa de respect faţă de Fiul Lui şi Se îngreţoşează de necurăţia acelora care îl hulesc pe El şi se mânie împotriva tuturor acelora care se fac părtaşi acestei necurate erezii [ariene]."

Auzind aceste cuvinte împăratul a înţeles de ce Sfântul nu a dat cinstea cuvenită fiului lui, Arcadie şi s-a minunat de înţelepciunea şi îndrăzneala lui.

Între multe cărţi scrise de Sfântul Amfilohie se află un număr important de lucrări dedicate credinţei.

Sfântul Amfilohie s-a săvârşit cu pace, fiind la bătrâneţi adânci. El s-a strămutat la locaşurile cereşti cele gătite lui la anul 395.

Pomenirea Sfântului Grigorie, episcopul Acragantenilor [al cetăţii Agrigentum]

El s-a născut în cetatea Agrigentum din Sicilia, în care avea să fie mai târziu episcop, din părinţi foarte evlavioşi, pe nume Hariton şi Teodota.

Viaţa întreagă a Sfântului Grigorie a fost plină de mari şi minunate minuni dumnezeieşti. El în chip minunat a ajuns la Ierusalim; în chip minunat a fost ales episcop şi în chip minunat a fost izbăvit de clevetiri drăceşti.

El însuşi a fost mare făcător de minuni, căci a trăit ca un plăcut al lui Dumnezeu, ca un mare părinte duhovnicesc şi ca un mare nevoitor.

El a fost unul dintre Sfinţii părinţi de la Sinodul al cincilea ecumenic de la Constantinopol, din anul 553.

După multe şi mari încercări el s-a săvârşit cu pace către Domnul, către sfârşitul veacului al şaselea sau începutul veacului al şaptelea.

Pomenirea Sfântului Alexandru Nevsky

El a fost fiul cneazului Yaroslav. Din copilărie inima lui a fost îndreptată către Dumnezeu. El i-a biruit pe suedezi la râul Neva, în bătălia din 15 iulie 1240 şi de atunci a fost numit „Nevsky" [„de la Neva"].

Atunci s-au arătat Sfinţii Boris şi Gleb unuia dintre comandanţii lui Alexandru, care erau şi rudenii cu el, şi au făgăduit ajutorul lor marelui cneaz.

Odată, aflându-se în mijlocul tătarilor Hoardei de Aur, el a refuzat să se închine idolilor lor şi să treacă prin foc. Datorită marii lui înţelepciuni, a formidabilei lui forţe fizice şi a marii lui frumuseţi, până şi hanul Tătar îl respecta.

Alexandru Nevsky a zidit multe biserici şi a lucrat nenumărate fapte de milostenie.

Întru această zi, 23 noiembrie, se prăznuieşte mutarea sfintelor lui moaşte în cetatea Vladimir.

Pomenirea Sfântului Mitrofan, episcopul Voronejului

Sfântul Mitrofan a fost un mare ierarh rus, un mare nevoitor şi un mare patriot. El a fost mai întâi prietenul, apoi necruţătorul critic al ţarului Petru cel mare.

El s-a săvârşit către Domnul în douăzeci şi trei de zile ale lunii noiembrie din anul 1703.

Sfintele lui moaşte s-au descoperit a fi făcătoare de minuni la anul 1832.

Cântare de laudă la Sfântul Alexandru Nevsky

O, atlete al lui Hristos, Sfinte Alexandre,
Prinţe al poporului şi robule al lui Hristos,
Tu pe pământ domn ai fost poporului
Iar Celui Preaînalt supus,
Aceasta fost-a viaţa ta, Sfinte Alexandre!

La vederea fost-ai slăvit,
dar smerit înlăuntru,
în afară avut-ai zbucium,
dar înlăuntru pace;
Tu văzut-ai că lumea înşelătoare este
Iar înlăuntrul tău avut-ai adevărul.

Hristos a fost cununa acestui luptător,
Şi în războie, şi în părelnica pace.
în chinuri, Hristos a fost bucuria lui,
în suferinţe, Hristos a lui alinare,
În biruinţă Hristos a fost biruinţa lui,
Iar în moarte El i-a fost învietorul!

Lui în ambele lumi Hristos i-a fost toate,
Scopul lui pe pământ, ţinta lui în ceruri.
Evlaviosul ţar pildă a fost poporului lui,
Icoană de slujire lui Hristos Domnul.

O Sfinte Alexandre,
biruitorule de la Neva,
Ajută-ne şi nouă cu-ale tale rugăciuni!

Cugetare

Dumnezeu îngăduie să cadă nenorociri asupra drepţilor, astfel încât să îi prea slăvească pe ei şi mai mult. Biruirea nenorocirilor dă la iveală şi măreţia lui Dumnezeu, dar şi măreţia robilor Lui.

Sfântul Grigorie al Acragantenilor [de Agrigentum] a fost întru toate drept şi plăcut lui Dumnezeu. Dar Dumnezeu a îngăduit să se abată asupra lui nenorocirea, aşa cum a îngăduit şi în cazurile Sfinţilor Atanasie cel mare şi Macarie.

Preoţii Sabinus şi Crescens, cărora Sfântul Grigorie le făcuse mult bine, 1-au urât ca nişte ticăloşi pe Sfântul, invidia lor neputând îndura sfinţenia vieţii lui. De aceea ei au născocit o prostituată care prin minciună şi înşelăciune să-i mânjească reputaţia, făcând să pară că Sfântul s-ar fi aflat în desfrânare cu ea.

Sfântul Grigorie era în biserică atunci când prostituata s-a strecurat în chilia lui. Sfârşindu-se slujba bisericii şi Sfântul îndreptându-se spre chilia sa înconjurat de clerul său, prostituata a ieşit, înaintea tuturor, din a lui chilie.

Cei doi ticăloşi Crescens şi Sabinus, care se aflau şi ei acolo, au început să îl insulte pe Sfântul Grigorie, acuzându-1 de libertinaj.

Dar Sfântul Grigorie nu s-a tulburat, ci şi-a încins mijlocul duhului pentru ispită. El a fost aruncat în temniţă, apoi trimis la Roma.

Papa a luat drept adevărate drăceştile calomnii şi 1-a ţinut pe Sfântul Grigorie în temniţă timp de doi ani şi jumătate, în lipsa oricărei judecăţi sau condamnări.

După acest timp s-a convocat un sinod care să judece cauza Sfântului Grigorie, dar a judecat Dumnezeu totul mai înainte de întrunirea acelui sinod.

După înscenarea pusă la cale de sperjurii Sabinus şi Crescens acea prostituată a înnebunit şi a fost adusă în această stare înaintea sinodului reunit. Ea nu a fost în stare să răspundă nici unei întrebări.

Sfântului Grigorie, acolo de faţă, i-a fost milă de ea şi a vindecat-o atunci cu rugăciunea, făcând să iasă duhul necurat din ea. Vindecată, femeia a mărturisit cu lacrimi că a fost plătită pentru nelegiuirea ei de preoţii Crescens şi Sabinus. Ea a mai mărturisit că de îndată ce a comis crima a intrat în ea duhul necurat, care a chinuit-o neîntrerupt în toţi aceşti ani.

Sabinus şi Crescens, împreună cu alţii de ţeapa lor, cam o sută la număr, s-au făcut atunci la faţă negri precum tăciunele *("...căci feţele necuraţilor şi necuvioşilor acelora bârfitori ai simţului Sfântului s-au acoperit cu negreaţă întunecată şi s-au înnegrit, încât şi până astăzi feţele celor din neamul bârfitorilor acelora au rămas înnegrite." - Din Sinaxarul Sfântului (Mineiul pe noiembrie, Bucureşti: 1983, p. 323).)*, iar din partea sinodului au primit pedeapsa surghiunului pe viaţă.

Sfântul Grigorie s-a întors la eparhia lui şi a fost primit cu urale de păstoriţii lui.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata zidire a lumii (Facerea 2):

- *La cum Dumnezeu a dat primilor oameni spre mâncare toate roadele tuturor plantelor şi pomilor roditori;*
- *La cum El i-a oprit pe ei să mănânce din pomul cunoştinţei binelui şi răului, arătându-le că dacă vor face astfel vor muri.*

Predică despre har şi daruri

Iar fiecăruia dintre noi, i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos (Efeseni 4: 7).

Iată aici începutul diferenţierilor între credincioşi. La început, apostolul le-a numit pe cele care ne unesc, adică, ***Un Domn, o credinţă, un botez, un Dumnezeu şi Tatăl tuturor (Efeseni 4:5-6).***

Cu toate acestea, puţin mai jos el scoate în evidenţă şi lucruri care ne deosebesc pe unul de celălalt, fără ca noi să vrem aceasta. Măsura darului lui Hristos este aceea care ne diferenţiază, măsura după care ne este dăruit harul Duhului Sfânt.

Hristos este Capul marelui trup care este şi se numeşte Biserica. El este Ziditorul acelui trup şi individual, al fiecărui membru al lui. El este Ziditorul şi El singurul care cunoaşte şi planul acestei zidiri a Lui. El nu îngăduie nici unui membru al Bisericii să fie disproporţionat de mare sau de mic. El dă măsura potrivită tuturor lucrurilor şi oamenilor din Ea. Astfel, El dăruieşte acestuia cinci talanţi, aceluia doi, celuilalt unul singur. El este Cel care măsoară, iar Duhul Sfânt varsă al Său har după cuvenita măsură.

Nimeni nu trebuie să se supere sau să se umple de invidie pentru aceasta. Nimeni să nu se supere pentru că a primit mai puţin, căci pentru puţin va şi da socoteală. Nimeni nu trebuie să fie invidios, căci darul bogat primit de celălalt nu este al aceluia, ci al lui Dumnezeu. Dacă a primit mult, pentru multe va şi răspunde, după cum ni se arată în dumnezeiasca pildă a talanţilor.

O, fraţilor, să conştientizăm, fiecare dintre noi, cât mai bine măsura darului hărăzit nouă şi responsabilitatea pe care o avem faţă de fructificarea lui. Să respectăm darul pe care 1-am primit, precum şi darul pe care 1-a primit şi aproapele nostru, căci toate darurile de la Dumnezeu vin şi ale Lui sunt.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Dătătorul tuturor darurilor, Ţie se cuvine toată slava şi mulţumită în veci. Amin.

24 noiembrie

Pomenirea Sfintei mari muceniţe [şi prea înţelepte] Ecaterina

Ea a fost fiica regelui Constus [sic]. După moartea tatălui ei, ea a locuit cu mama ei la Alexandria.

Fiind în taină creştină, maica a adus-o pe fiică la Hristos, prin intermediul părintelui ei duhovnic.

Ecaterina a primit în timpul unei vedenii inel de la Mântuitorul Hristos însuşi, ca semn că Ecaterina s-a făcut logodnica Lui. Acest inel se află în degetul sfintei şi în ziua de azi.

Sfânta Ecaterina a fost covârşită cu mari daruri de la Dumnezeu. Primind o educaţie foarte aleasă şi înaltă, ea a stăpânit toată filosofia elină, desăvârşit arta retoricii, logica şi ştiinţa medicală. Pe lângă acestea, ea era de o frumuseţe fizică fără seamăn.

Venind la Alexandria nelegiuitul Maxenţius şi poruncind tuturor să îi urmeze lui în aducerea de necurate jertfe idolilor, Ecaterina i-a ieşit înainte şi i-a arătat cu îndrăzneală toate erorile idolatriei.

Împăratul, văzând că nu poate face faţă nici pe departe marii ştiinţe, înţelepciuni şi elocinţe a Ecaterinei, a convocat cincizeci dintre cei mai înţelepţi filosofi şi retori spre a intra cu ea în dispută filosofică şi logică în problemele credinţei, a o birui şi a o face astfel de ruşine.

Dar Ecaterina a fost aceea care a repurtat victoria în dezbateri asupra celor cincizeci de filosofi de elită [cu toţii bărbaţi], făcându-i astfel ea pe ei de ruşine înaintea tuturor.

Nebun de furie, împăratul a poruncit ca toţi cei cincizeci de filosofi să fie arşi de vii.

Rugându-se cu inima Sfânta Ecaterina, toţi cei cincizeci s-au mărturisit creştini şi au slăvit Numele lui Hristos mai înainte de a fi omorâţi.

Fiind aruncată în temniţă, Sfânta Ecaterina 1-a convertit la Hristos pe comandantul gărzii imperiale, Porfirie, împreună cu două sute de soldaţi.

Ea de asemenea a adus-o la adevărul credinţei pe însăşi împărăteasa Augusta-Vasilissa, soţia lui Maxenţiu.

Ei cu toţii au luat pentru aceasta, sângeroasă mucenicie, în timpul bestialelor torturi, Sfintei Ecaterina i s-a arătat îngerul lui Dumnezeu, care a sfărâmat roata pe care era trasă.

După aceasta însuşi Domnul Hristos S-a arătat sfintei muceniţe şi a mângâiat-o. După schingiuiri bestiale Sfânta mare muceniţă Ecaterina a fost omorâtă prin decapitare, în vârstă fiind de optsprezece ani.

Martiriul s-a petrecut în douăzeci şi patru de zile ale lunii noiembrie, din anul 310. Din trupul ei a curs lapte în loc de sânge. Sfintele ei moaşte făcătoare de minuni odihnesc la Muntele Sinai.

(În Mineiul românesc slujba acestei Sfinte mari muceniţe este aşezată la 25 noiembrie, în 24 noiembrie fiind pomeniţi în principal Sfinţii episcopi Clement al Romei, Petru al Alexandriei şi Sfântul mucenic Teodor cel din Antiohia.)

Pomenirea Sfântului mare mucenic Mercurie

În armata împăratului Decius care a bătut la un moment dat război cu barbarii s-a aflat şi un comandant al regimentului armean numit şi al Martenesienilor. Acest comandant a fost Sfântul Mercurie.

În timpul bătăliei, la el a venit un înger al Domnului, a pus o spadă în mâinile lui şi i-a zis că îi va birui pe inamici. Cu adevărat, în acea bătălie Mercurie s-a arătat de o vitejie fără seamăn, secerându-şi duşmanii ca pe nişte spice. În urma acestei răsunătoare biruinţe împăratul Decius 1-a făcut pe Mercurie comandantul suprem al armatei sale şi pentru aceasta oameni invidioşi i-au zis împăratului că Mercurie este creştin în taină.

Mercurie însă nu s-a temut deloc fiind confruntat cu împăratul, ci a mărturisit pe faţă şi liber faptul că este creştin. De aceea el a fost torturat bestial multă vreme; el a fost tăiat în fâşii cu cuţitul şi ars apoi de viu.

Dar îngerul lui Dumnezeu a pogorât la el în temniţă şi 1-a vindecat desăvârşit.

La urmă împăratul a poruncit ca Mercurie să fie decapitat în Capadocia. La execuţie, trupul lui s-a făcut brusc alb ca zăpada, iar din el a ieşit o mireasmă minunată, ca de tămâie.

Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni au vindecat mulţime de bolnavi. Acest slăvit oştean al lui Hristos a luat mucenicia pentru Sfânta credinţă cam între anii 251 şi 259 după întrupare, strămutându-se la locaşurile cele fericite ale Împărăţiei Domnului Hristos, Dumnezeul nostru.

Pomenirea Sfintei muceniţe Mastridia

Ea a locuit la Alexandria şi a dus o viaţă singuratică de rugăciune, trăind din lucrul mâinilor ei. Dar un tânăr aprins de pofta cea trupească pentru ea era mereu pe urmele ei.

Nevoind să păcătuiască înaintea lui Dumnezeu şi împrejurările nepermiţându-i să se pună la adăpost de prezenţa lui, Sfânta Mastridia 1-a întrebat odată, ce îl atrage aşa de mult la ea?

Acela a răspuns: "Ochii tăi." Sfânta Mastridia şi-a scos atunci ochii cu acul. Astfel ea şi-a păstrat şi întreaga feciorie, şi 1-a păzit şi pe acela de păcat de moarte.

Tânărul s-a pocăit cu amar, iar dintru aceasta s-a făcut monah.

Se pare că această Mastridia nu este aceeaşi cu cea pomenită la 7 februarie. Acea Mastridia era din Ierusalim, pe când aceasta este din Alexandria. Aceea a scăpat la pustie, pe când aceasta, spre a înlătura sminteala, şi-a jertfit ochii ei.

Cântare de laudă la Sfânta mare muceniţă Ecaterina

Sfânta Ecaterina prea înţeleapta, osul regesc,
Sfânta muceniţă a lui Hristos s-a făcut.
Nebunul Maxenţius îi oferea ei viaţa
De ar fi primit ea să-i fie soţie!

Dar Sfânta Ecaterina cea prea înţeleaptă,
Cu sufletul strălucind ca aurul curat,
Răspuns-a împăratului astfel:
«Al meu logodnic e Hristos înviat,
Dragostea unui bărbat ce peste puţin va putrezi

Eu nu o doresc.

Tu trupul meu iubeşti: iată dar
Că putreziciunea la putreziciune trage,
Aşa precum şi nemurirea nemurire doreşte.
Dar al trupului înveliş trebuie curând să piară,
De aceea omul înţelept caută numai de suflet.

Fă ce doreşti, dă-mă la chinuri,
Arde-mă cu foc, pe roată mă trage.
Pe sufletul meu eu aprig mi-l voi păzi,
Şi nu mă voi închina decât Unuia Dumnezeu.
Ţine minte, împărate, că în curând vei pieri,
Şi-apoi al tău hoit de viermi se va umple.

Ei vor fi a ta slavă, căci ei te vor roade,
Iar însoţitor avea-vei doar blestemul,
Care te va şi întâmpina:
Căci tu cutezi nebuneşte să te lupţi cu Hristos,
Care decât moartea este infinit mai tare.
Tu eşti acela peste care căzând, Piatra o zdrobeşte. "

O, Sfântă Ecaterina, fecioară a lui Hristos,
Tu tronul regal l-ai dispreţuit pentru Adevăr!
Tu de aceea astăzi domneşti cu Adevărul
Şi-ntr-al Lui etern Rai cu îngerii cânţi!

Cugetare

Iată una dintre pildele pe care Avva Varlaam i-a spus-o lui Ioasaf: Cetăţenii unui oarecare oraş aveau obiceiul de a îşi alege rege dintre oameni străini care nu cunoşteau obiceiurile şi legile lor.

Punându-şi un astfel de om rege, ei îl copleşeau cu onoruri, trai bogat şi haine scumpe pe timp de un an, după care îl despuiau de toate şi îl surghiuneau într-o insulă îndepărtată, unde acela pierea de foame şi de lipsă de adăpost. Ei făceau aşa în toţi anii, punându-şi rege dintre străini doar pe timp de un an.

La un moment dat însă ei au dat peste un om foarte înţelept care i-a guvernat cu multă ştiinţă în anul acela şi a avut şi înţelepciunea să afle de la anturajul lui care era soarta regilor acelei cetăţi.

Pe timp ce se apropia sorocul anului, acel rege a trimis treptat la insula de surghiun toate cele necesare traiului: hrană, îmbrăcăminte şi adăpost, încheindu-se anul şi despuiat fiind el de toate, el a aflat în insula surghiunului toate cele trebuincioase, şi încă din abundenţă: adăpost bogat, hrană îmbleşugată, aur, argint şi pietre preţioase, astfel încât traiul lui a fost chiar mai îndestulat şi mai fericit decât fusese acela de rege al acelei cetăţi.

Tâlcuirea este aceasta: cetatea este această lume: cetăţenii ei sunt duhurile necurate; regii care se succedă la guvernare sunt oamenii obişnuiţi, unii nebuni, iar alţii înţelepţi. Cei nebuni nu se gândesc decât la plăcerile momentului, pe care şi-1 închipuie veşnic. Moartea însă nu îi ocoleşte, ci pe neaşteptate îi seceră iar ei, goi şi deşerţi, se pogoară la iad. Pe când cei înţelepţi lucrează multe fapte bune, trimiţându-şi bogăţiile lor mai dinainte la Rai. Astfel, la ceasul ieşirii lor din această viaţă, regii cei înţelepţi - adică oamenii buni şi cu adevărat credincioşi - se duc acolo unde şi-au trimis şi bogăţiile încă de mai înainte, şi unde domnesc într-o slavă încă şi mai mare decât aceea care au avut-o pe pământ.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata zidire a lumii (Facerea 2):

- *La cum Dumnezeu a adus toate animalele, păsările şi fiarele înaintea lui Adam, spre a vedea cum le va numi pe ele;*
- *La cum Adam a dat nume fiecărei vietăţi în parte, animal, pasăre sau fiară.*

Predică despre Acela care S-a pogorât şi S-a înălţat

Cel ce S-a pogorât, Acela este care S-a suit mai presus de toate cerurile, ca pe toate să le umple (Efeseni 4:10).

În dragostea Lui pentru om, Domnul Iisus Hristos S-a pogorât pe Sine atât de în jos, încât un loc mai jos decât acela nici nu a putut exista. Iar când S-a înălţat, cu adevărat, El S-a înălţat atât de sus, încât un loc mai sus decât acela nu a putut exista.

El S-a pogorât în părţile cele mai de jos ale pământului (Efeseni 4: 9): adică la iad, de unde a slobozit pe cei ferecaţi, pe protopărinţii Adam şi Eva, pe proroci şi pe

drepţi, ducându-i întru Împărăţia Cerurilor, încheindu-şi lucrarea Sa şi pe pământ şi în iad, El S-a suit mai presus de toate cerurile.

Acela care S-a înălţat este chiar Acela care S-a şi coborât fără schimbare, fără numai că S-a pogorât fără trup, în timp ce la înălţare, S-a înălţat cu trupul pe care 1-a luat pe pământ. Prin urmare, nu există un Fiu al lui Dumnezeu şi un alt Fiu, care este doar al omului, aşa cum susţin ereticii, ci există un Singur Fiu, care este şi al lui Dumnezeu şi al Omului, una şi aceeaşi Persoană, unul şi acelaşi Dumnezeu-Om, Domnul nostru Iisus Hristos. Aşa cum El este pururi acelaşi, astăzi şi ieri şi totdeauna, tot aşa el este acelaşi în adâncime, ca şi în înălţime: pe pământ, în iad şi la ceruri.

El S-a pogorât pe Sine mai prejos decât toţi oamenii şi S-a înălţat pe Sine mai presus decât toate puterile cereşti, spre a fi întruparea vie a propriilor Lui cuvinte: ***Cine se va înălţa pe sine se va smeri si cine se va smeri pe sine se va înălţa (Matei 23: 12).*** De nu ne vom smeri prin virtute, atunci ne vom smeri prin păcat. Virtutea ne conduce prin propria noastră voie la o umilire de puţină vreme, pe când păcatul ne duce la umilinţele cele ireversibile şi fără de sfârşit.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce toate le umpli cu a Ta putere, umple-ne şi pe noi cu duhul adevăratei smeriri, Căci a Ta este toată slava şi mulţumită în veci. Amin.

25 noiembrie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Clement, episcopul Romei

El s-a născut la Roma din stirpe imperială, fiind contemporan cu Sfinţii apostoli. Maica lui, cu doi fii ai ei şi fraţi ai lui, au călătorit pe mare şi s-au pierdut într-un naufragiu, fiind aruncaţi fiecare în alt loc.Tatăl lui a plecat pe mare să-şi caute soţia şi cei doi fii şi s-a pierdut şi el.

Ajungând la vârsta de douăzeci şi patru de ani, Clement a pornit la rândul lui să îşi caute părinţii şi pe cei doi fraţi. Atunci 1-a cunoscut la Alexandria pe Sfântul apostol Barnabas, urmându-i după aceea Sfântului apostol Petru, care deja îi avea ucenici pe fraţii lui, Faustin şi Faustinian.

Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, Sfântul apostol Petru a fost acela care a descoperit-o şi pe maica fiilor, care era o bătrână nevoită să-şi cerşească pâinea, iar mai apoi 1-a aflat şi pe tată. Aşa s-au aflat membrii acestei familii şi aşa s-au reîntors ei cu toţii la Roma, însă creştini.

Sfântul Clement nu s-a mai despărţit de marele apostol Petru, care 1-a sfinţit episcop mai înainte de moarte.

După martiriul Sfântului Petru, episcop al Romei, pentru scurtă vreme, a fost Preasfinţitul Lin, iar lui i-a urmat Preasfinţitul Cletus, care de asemenea a păstorit puţin timp Roma. Acestora le-a urmat în scaunul episcopal al Romei Sfântul Clement.

El a păstorit Biserica lui Dumnezeu de la Roma cu o râvnă de foc, aducând zilnic la sânul ei mulţime de oameni salvaţi de la păgânism. Pe lângă aceasta, el a rânduit şapte cronicari care să însemneze întocmai vieţile sfinţilor mucenici care în acele vremuri erau omorâţi pentru Hristos cu miile.

Împăratul Traian 1-a surghiunit pe Sfântul Clement la Cherson, unde sfântul a aflat ca la două mii de creştini surghiuniţi şi ei acolo. Ei cu toţii erau siliţi să muncească ca ocnaşi în carierele de piatră, în locuri cu totul lipsite de apă. Creştinii 1-au primit pe Sfântul Clement cu bucurie nespusă, el făcându-li-se lor izvor viu de mângâiere duhovnicească.

Sfântul Clement cu rugăciunea a făcut să izvorască apă în acel loc secetos. El a adus o mulţime atât de mare de băştinaşi chersoniţi la Hristos, încât în timpul unui an a fost nevoie să se zidească un număr de şaptezeci şi cinci de biserici.

Ca să îl împiedice să răspândească mai departe credinţa creştină autorităţile 1-au osândit pe Sfântul Clement la moarte, legându-i o piatră de gât şi aruncându-1 în mare, la anul 101.

Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni au fost scoase din apele mării de abia în vremea Sfinţilor Chiril şi Metodiu [aproximativ după şapte sute de ani].

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Petru, arhiepiscopul Alexandriei

Sfântul Petru acesta a fost succesorul Sfântului Theona la scaunul episcopal din Alexandria, unde a fost o vreme profesor la celebra şcoală de filosofie condusă de Origen.

El a fost înălţat la scaunul episcopal la anul 299 şi a luat mucenicească moarte la anul 311, lângă mormântul Sfântului apostol Marcu.

El a păstorit Biserica lui Dumnezeu în vremuri cumplite, când ea era atacată şi din afară, de păgânii băutori de sânge nevinovat, dar şi dinăuntru de către lupii îmbrăcaţi în piei de oaie, cei, adică de eretici.

În vremea Sfântului Petru la Alexandria au luat mucenicia şase sute şi şaptezece de creştini. Adesea familii întregi erau urcate pe eşafod şi omorâte înaintea gloatelor.

În aceeaşi perioadă, necuratul Arie înşela credincioşii cu învăţăturile lui mincinoase.

Sfântul Petru 1-a excomunicat şi 1-a dat anatemei şi în lumea aceasta şi în cealaltă.

Domnul însuşi i s-a arătat în temniţă la acest mare şi minunat sfânt.

Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Clement, episcopul Romei

Nobilul Clement, aristocratul,
Slujitor zelos s-a făcut
al Dumnezeului celui Viu.
El lepădat-a cu totul deşertăciunea

Strălucitoarei Rome,
Şi cu duhul de toată închipuirea s-a desprins.

Legătura duhovnicească cu marele Petru,
Mai tare ca moartea,
Pe trupeasca rudenie cu împăratul
O a slăbit.

El la Roma strălucit-a ca o stea luminoasă,
Ce noaptea păgânătăţii cu Sfânta Cruce
O risipeşte desăvârşit.

El Apostoleasca Biserică împdobit-a
Şi o a întărit.

El amărât-a ale iadului slugi,
De nimic le-a făcut.
Furtună trecătoare iscat-au ele
Cătând să ucidă pe al Domnului sfânt.

Trupul i l-au ucis; sufletul lui însă,
Înălţatu-s-a la Paradis.
Sfântul lui trup a zăcut sub apele mării.
După opt secole lungi şi fierul s-ar fi risipit.
Nu însă şi trupul lui Clement,
Sfântul sfinţit mucenic.
Nu trupul robului adevărat al lui Hristos.

El slăvit arătat-a minuni,
Şi mai arată şi astăzi,
Sfântul Clement proslăvitu-s-a
prin puterea lui Hristos!

O Sfinte sfinţite părinte Clement al Romei,
Roagă-te pentru noi
înaintea tronului lui Dumnezeu!

Cugetare

Se spune despre Sfântul Petru al Alexandriei că niciodată nu a urcat treptele care duceau la tronul patriarhal în Biserică ca să şadă pe el, ci pururea stătea înaintea scării şi de acolo grăia poporului.

Plângându-se credincioşii că ierarhul lor nu şade pe tronul care i se cuvine, Sfântul Petru a zis: "De câte ori mă aproii de tron văd o lumină cerească şi o putere asupra lui şi de aceea nu cutez să urc şi să mă aşez pe el."

În afară de această vedenie Sfântul Petru, alexandrinul a mai avut şi o alta, încă mai minunată:

Pe când se afla în temniţă, necuviosul şi necuratul Arie s-a prefăcut că a renunţat la erezia lui şi a trimis Sfmtului cuvânt în închisoare cum că s-a pocăit şi se roagă să fie primit înapoi în Biserică. Dar necuratul Arie a făcut aceasta numai în ideea că sfântul va fi martirizat şi astfel are şansa să fie el numit patriarh în locul lui, putând deci să-şi disemineze în voie erezia.

Mai înainte de a răspunde, Sfântul Petru, alexandrinul s-a rugat stăruitor lui Dumnezeu, în temniţă fiind.

Stând la rugăciune, o lumină cerească a inundat temniţa şi din ea s-a arătat Domnul Hristos ca un tânăr de doisprezece ani ce strălucea mai puternic decât soarele, astfel încât sfântul nu şi-a putut ridica ochii la el. Domnul era îmbrăcat într-o tunică albă, sfâşiată în faţă de sus până jos. El o ţinea strâns înfăşurată în jurul corpului cu mâinile, ca şi când ar fi voit să îşi ascundă goliciunea.

Văzând aceasta şi căzând în mare spaimă şi groază, Sfântul Petru, alexandrinul a strigat: "O Doamne, cine a cutezat să îţi sfâşie haina?!"

Iar Domnul a zis: "Nebunul şi necuratul Arie Mi-a sfâşiat haina. El a sfâşiat-o, căci a îndepărtat de la Mine poporul Meu, pe care Eu 1-am răscumpărat cu Sângele Meu. Bagă de seamă să nu îl primeşti în comuniune cu Biserica, căci cu viclenie a trimis la tine şi cu ură drăcească împotriva Mea şi a poporului Meu."

Auzind acestea, Sfântul Petru al Alexandriei a trimis cuvânt prin preoţii lui, Ahile şi Alexandru, că niciodată nu va fi primit necuratul Arie în comuniune cu Biserica, căci cu viclenie şi cu gând drăcesc este cererea lui.

Atunci 1-a dat anatemei sfântul pe necuratul eretic şi în lumea aceasta, şi în cea care va să fie.

El atunci a mai prorocit că următori pe scaunul patriarhal al Alexandriei vor fi preoţii lui, Ahile mai întâi, apoi Alexandru şi aşa a şi fost.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata zidire a lumii (Facerea 2):

- *La cum Dumnezeu a trimis somn greu asupra lui Adam şi a luat din el o coastă, plinind locul gol cu carne;*
- *La cum Domnul a zidit-o pe femeia Eva din coasta lui Adam, apoi a adus-o înaintea lui;*
- *La cum aceasta este temelia şi cauza tainicei atracţii şi unităţi dintre soţ şi soţie.*

Predică despre felurimea şi menirea chemărilor

Şi El a dat pe unii apostoli, pe alţii proroci, pe alţii evanghelişti, pe alţii păstori şi învăţători (Efeseni 4: 11).

Aşa cum feluritele organe ale trupului omenesc au fiecare rolul său, dar împreună lucrează în armonie spre binele întregului trup, aşa Domnul a instituit felurite organe împlinind feluritele funcţii în trupul Bisericii, care este Trupul Lui.

Pe locul întâi vin sfinţii apostoli, cărora li s-a dat nu doar o singură cinstire, ci mai degrabă toate cinstirile şi nu doar o singură funcţie, ci cu adevărat toate funcţiile; şi nu doar un singur dar, ci mai vârtos toate darurile harului. Căci Sfinţii apostoli au fost în acelaşi timp şi apostoli, şi proroci, şi evanghelişti, şi păstori de suflete şi învăţători. Chemarea apostolică de atunci înainte nu s-a mai dat în Biserică.

Dintre apostolii cei mari au fost doisprezece, iar Sfântul apostol Pavel este socotit al treisprezecelea; iar dintre Apostolii mici au fost şaptezeci. Proroci sunt aceia care au primit darul prorociei de la Duhul Sfânt. Dar aici vorbirea ne este nu despre prorocii Vechiului Testament, ci despre aceia ai Noului Testament (Fapte 11: 27, 21: 10, 13:1). Prorocii au fost şi sunt proroci indiferent de clasă sau poziţia socială căreia îi aparţin.

Evanghelişti au fost mai întâi cei care au scris Sfintele Evanghelii, apoi misionarii care au propovăduit învăţătura lui Hristos printre necredincioşi şi în final cei care tâlcuind Sfintele Scripturi, au dat fiecăruia şi tuturor expresia de nezdruncinat a adevărului credinţei.

Păstorii şi învăţătorii reprezintă în fapt una şi aceeaşi chemare, căci cu greu ne putem închipui un păstor care să nu fie în acelaşi timp şi învăţător. Aceştia sunt [episcopii] cei care păstoresc un anumit număr de credincioşi dintr-un anumit loc geografic într-o perioadă dată, purtând grijă de ei ca să îi ducă la mântuire. Ei sunt cei care guvernează Biserica lui Dumnezeu pe pământ.

Astfel, Domnul a rânduit toate acestea prin Sfinţii Lui apostoli. Fericit acela care cunoaşte precis funcţia şi darul său primit de la Duhul şi care slujeşte potrivit acestei chemări până la sfârşit.

Aşa cum în veacul acesta Duhul Sfânt a împărţit darurile, tot aşa Domnul Hristos în veacul ce va să vie va împărţi şi fiecăruia plata.

O, Stăpâne Doamne Duhule Sfinte, cela ce eşti Dumnezeu adevărat, ajută-ne nouă să folosim darurile Tale în scopul dobândirii vieţii sufletelor noastre întru smerită lucrare, spre binele Bisericii lui Hristos şi al mântuirii noastre, Căci numai Ţie se cuvine toată cinstea şi slavă. Amin.

26 noiembrie

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Alipie, stâlpnicul

El s-a născut la Hadrianopolis, cetate a Paflagoniei. Încă din copilărie el s-a închinat pe sine slujirii lui Dumnezeu.

El a fost diaconul episcopului Teodor, în biserica acelei cetăţi. Dar, dorind liniştea vieţii pustniceşti de rugăciune şi cugetări sfinte, el s-a sălăşluit în pustietatea unui cimitir elinesc din afara cetăţii, pe care toţi oamenii îl ocoleau cu groază din pricina arătărilor demonice înfricoşate care ieşeau de acolo.

Dar Sfântul Alipie a înălţat în mijlocul acelui cimitir o Sfântă cruce şi a zidit şi o Sfântă biserică în cinstea Sfintei muceniţe Eufimia, care i se înfăţişase într-o vedenie. Lângă biserică el a zidit un stâlp înalt, a urcat la vârful lui şi a petrecut acolo cincizeci şi trei de ani în post şi rugăciune. Nici batjocura oamenilor, nici răutăţile dracilor nu au putut să îl clintească din rânduiala ce cu binecuvântare de sus îşi alesese.

Sfântul Alipie mai cu seamă a îndurat atacurile mârşave ale diavolilor. Aceştia au căutat să îl înspăimânte cu arătări, l-au bătut cu pietre şi nu i-au lăsat nici o clipă de pace, ziua şi noaptea, timp de multă vreme. Dar viteazul Alipie s-a păzit pe sine de nălucirile şi puterea dracilor cu semnul Sfintei cruci şi cu Numele lui Hristos. La urmă, diavolii au fost biruiţi şi nevoiţi să fugă de la el.

Oamenii au început să îl cinstească şi să vină de departe să afle la el vindecarea de boli, rugăciune, mângâiere şi sfat.

Lângă stâlp s-au zidit mai apoi două mânăstiri, una pentru bărbaţi, cealaltă pentru femei, în cea pentru femei au vieţuit mama şi sora sfântului.

Sfântul Alipie păstorea cele două mânăstiri de pe stâlp, cu pilda vieţii lui şi cu cuvântul. El a strălucit ca un soare din ceruri tuturor, arătându-le calea mântuirii.

Acest plăcut al lui Dumnezeu a fost atât de covârşit de har încât trupul lui strălucea uneori cu totul, iar de la locul înalt pe care şedea se înălţa până la cer stâlp de lumină.

Sfântul Alipie a fost mare şi puternic făcător de minuni şi în timpul vieţii şi după moarte. El a trăit o sută de ani pe pământ şi s-a săvârşit către Domnul la anul 640, în timpul domniei împăratului Heraclie.

Sfântul său cap odihneşte la Mânăstirea Kutlumuş din Sfântul Munte Athos.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Iacov, pustnicul

Sfântul Iacov acesta a fost cu neamul din Siria. El a fost ucenicul Sfântului Maron (pomenit la 14 februarie) şi contemporanul Sfântului Simeon, stâlpnicul.

El s-a nevoit întru aspre petreceri sub cerul liber, hrana lui fiind linte muiată. El a lucrat minuni mari, chiar înviind şi morţii întru Numele Domnului Hristos.

Împăratul Leon s-a sfătuit cu el în privinţa Sinodului al patrulea de la Calcedon (din anul 451 după Hristos).

Sfântul Iacov, pustnicul s-a strămutat la locaşurile cele cereşti la anul 457.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Stelian [paflagonul]

El a fost din Paflagonia, concetăţean şi contemporan al Sfântului Alipie, stâlpnicul. Iubindu-L desăvârşit pe Domnul Hristos, el s-a dăruit pe sine cu totul celor mai aspre vieţuiri pustniceşti.

El s-a lepădat desăvârşit de toate pentru dragostea lui Hristos.

Mai înainte de sfântă adormirea lui, s-au pogorât din cer înger spre a duce sufletul lui la cer, iar faţa lui a strălucit ca soarele.

Sfântul Stelian a fost mare făcător de minuni şi în timpul vieţii, şi după a lui moarte.

Rugăciunile lui sunt mai cu seamă grabnic ajutătoare când este vorba de copii bolnavi şi de familii fără de copii. *("Acesta a fost sfinţit din pântecele maicii sale şi s-a făcut locaş Duhului Sfânt. Pentru aceasta împărţindu-şi bogăţia la săraci şi făcându-se monah, a covârşit pe toţi monahii cei de atunci prin nevoinţă obositoare şi vieţuire aspră. Apoi s-a dus în pustie şi a intrat într-o peşteră în care primea hrană de la un dumnezeiesc înger. Şi s-a făcut doctor de felurite nevindecate patimi. Căci când urma boală aducătoare de moarte şi mureau pruncii, şi*

părinţii rămâneau fără de copii, atunci câte maici chemau cu credinţă numele acelui sfânt Stelian şi zugrăveau sfânta lui icoană, iarăşi năşteau alţi prunci, însă şi prunci bolnavi izbăvea de boală. Deci aşa vieţuind pururea pomenitul şi vindecări şi minuni multe săvârşind, s-a mutat către Domnul." - Sinaxarul Sfântului din Minei (Bucureşti: Editura Inst. Bibi. şi de Misiune al B. O. R., 1983, p. 365).)

Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Nicon, propovăduitorul pocăinţei [numit şi „Pocăiţi-vă!"]

Sfântul Nicon acesta s-a născut în Armenia. Trezindu-se cu duhul la auzul dumnezeieştilor cuvinte: *Tot cel ce va lăsa pe tată sau pe mamă...înmulţit va lua înapoi şi va moşteni viaţa veşnică* (Matei 19:29), el a lepădat cu adevărat toate pentru dragostea lui Hristos şi s-a dus la o mânăstire unde s-a tuns monah.

Desăvârşindu-se acolo întru toate virtuţile, Sfântul Nicon a părăsit mai apoi mânăstirea şi a mers din loc în loc, propovăduind Sfânta Evanghelie la popor. El striga pretutindeni, fără încetare, *Pocăiţi-vă!* De aceea 1-au şi numit oamenii chiar cu numele „Pocăiţi-vă".

El a străbătut toată Anatolia şi Peloponnesul propovăduind Cuvântul lui Dumnezeu. El a făcut minuni mari cu rugăciunea, întru Numele lui Hristos şi s-a odihnit la urmă cu pace, întru bucuria Domnului lui.

Săvârşirea lui a fost la Sparta, în anul 998.

Pomenirea Sfântului Inochentie din Irkutk, făcătorul de minuni

El s-a săvârşit la anul 1731, iar sfintele lui moaşte s-au descoperit a fi făcătoare de minuni la anul 1804.

Cântare de laudă la Sfântul Alipie, stâlpnicul

Eliberat de toate şi de lume desprins,
De-ale ei griji, apăsări şi patimi,
Sfântul Alipie s-a prea slăvit
Prin rugăciunea fierbinte şi dumnezeiasca cugetare.

El pe stâlp înalt s-a sălăşluit,
Departe de lume şi de Domnul aproape.

Sfântul Alipie s-a prea slăvit
Prin rugăciune fierbinte şi dumnezeiască cugetare.

Înfricoşatele furtuni stâlpul nu l-au zdrobit,
Căci Domnul cârmit-a şi fulger şi tunet.

Sfântul Alipie pe sine s-a prea slăvit
Cu totul închinându-se dumnezeieştii rugi şi cugetării.

El cu rugăciunea strălucit-a ca un soare puternic,
Numele lui peste veacuri ne-a rămas moştenire.

Pe minunatul Alipie, plăcutul lui Dumnezeu,
L-au înnemurit dumnezeieştile rugi şi cugetările.
Acum în ceruri stâlp de foc străluceşte,
El este al lui Alipie suflet nemuritor.

Astfel Alipie stâlpnicul ieri ca şi astăzi
înaintea Domnului stă, întru rugăciuni pentru noi.
Ieri ca şi azi ruga lui e-a noastră bucurie,
El e armă de foc contra viclenilor draci.

Cugetare

Mulţi învăţaţi mari ai lumii păgâne au venit la Biserica lui Hristos şi au primit Sfântul Botez tocmai pentru că ea propovăduieşte viaţa de veci ca pe o realitate probată, iar nu ca pe o speculaţie a minţii umane.

Sfântul Clement romanul a studiat desăvârşit toată filosofia greacă şi cu toate acestea a constatat că sufletul lui a rămas tot nemulţumit şi gol.

Tânăr în vârstă de douăzeci şi patru de ani fiind, el a dorit cu ardoare din adâncul inimii să cunoască dacă poate exista o viaţă mai bună decât cea pe care o duc îndeobşte oamenii. Filosofia nu îi dăduse decât raţionamente speculative ale minţii omeneşti şi nicidecum dovezi concrete despre o viaţă mai bună.

El îşi jelea familia pierdută pe mare şi îşi chinuia sufletul cu gândul dacă ar putea exista o altă viaţă în care să poată fi din nou împreună.

Atotvăzătorul Dumnezeu i-a călăuzit pentru aceasta paşii, scoţându-I în cale un om care i-a vorbit despre creştini şi despre credinţa lor în realitatea vieţii de dincolo de mormânt.

Întâlnirea cu acel om într-atât 1-a răscolit pe tânărul Clement încât el a ieşit imediat din Roma şi s-a strămutat în Iudeea, la leagănul creştinismului, numai şi numai în scopul de a afla mai mult despre creştini şi credinţa lor în viaţa de dincolo de moarte.

Auzind predicarea Sfântului apostol Petru, bazată în întregime pe credinţa învierii din morţi, Sfântul Clement a dispreţuit definitiv speculaţiile filosofice şi a adoptat definitiv credinţa creştină. El a primit Sfântul Botez şi s-a închinat pe sine cu totul slujirii Bisericii lui Dumnezeu.

Iar cum a fost atunci, aşa este şi astăzi: cel care are credinţă puternică în învierea lui Hristos şi o cunoştinţă clară a vieţii de dincolo de moarte şi Judecăţii de Apoi, cu uşurinţă se hotărăşte să plătească preţul intrării întru acea fericită viaţă. Iar preţul acesta este împlinirea dumnezeieştilor porunci.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata zidire a lumii (Facerea 2):

- *La cum Domnul Dumnezeu a zidit bărbatul, iar din bărbat, femeia;*
- *La cum Adam şi Eva erau goi şi nu se ruşinau, căci încă nu cunoscuseră păcatul;*

Predică despre scopul împărţirii darurilor, slujirilor şi chemărilor

Spre desăvârşirea sfinţilor, la lucrul slujirii, la zidirea trupului lui Hristos (Efeseni 4: 12).

Iată scopul în care a împărţit Duhul Sfânt darurile Sale în chip felurit, făcându-i pe unii apostoli, pe alţii proroci, pe alţii evanghelişti, iar pe alţii păstori şi învăţători: anume spre desăvârşirea sfinţilor, adică a credincioşilor creştini.

Aşa cum în casa bine rânduită există o slujire şi o cinste cuvenită părinţilor, o slujire şi o cinste cuvenită fiilor şi fiicelor mai mari şi o alta cuvenită copiilor celor mici şi slugilor, toate aceste slujiri şi cinstiri fiind spre folosul întreolaltă al tuturor membrilor casei, tot aşa este şi în Casa lui Dumnezeu, Sfânta Biserică: fiecărei cinstiri îi corespunde şi slujirea pe măsură, iar slujirea fiecăruia este de folos tuturor.

Aşa creşte şi se zideşte sufleteşte trupul Bisericii, care este Biserica Sfântă a lui Dumnezeu.

Fiecare credincios, sprijinit fiind de duhovniceştii lui fraţi, creşte şi se dezvoltă ca mădular al trupului. El creşte şi se dezvoltă în curăţie şi sfinţenie, în măsura şi proporţia cuvenită cu întregul trup. Întregul trup, de la începutul şi până la sfârşitul timpului şi mai cu seamă de la întruparea lui Dumnezeu Cuvântul până la Judecata de Apoi, este Biserica lui Dumnezeu.

Trupul vrednic este de nemurire, iar zidirea vrednică este de Dumnezeu. Ochiul omului nu o poate vedea pe ea de la un capăt la celălalt al ei, nici poate mintea omului să o priceapă. Căci zidirea din materii foarte preţioase este făcută: din pietre vii, din ochi şi din inimi, fără urâţenie sau zbârcitură, fără stricăciune sau schimbare. Totul în ea este aşezat la loc bine rânduit, totul este frumuseţe desăvârşită în fiecare parte, precum şi în întreg.

Acesta este, fraţilor, scopul călătoriei noastre! Acesta este scopul arderii vieţilor noastre în cuptorul suferinţelor! Aceasta este viaţa noastră, mai bună de mii de ori decât planurile pe care ni le facem singuri şi mai scumpă de mii de ori decât cele mai tainice doriri ale inimilor noastre!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Dumnezeul nostru Iubitor de oameni, nu ne respinge pe noi ca pe nişte pietre lepădate, ci ne şlefuieşte pe noi şi ne zideşte întru Trupul Tău cel Nemuritor, Căci noi pe Tine Te lăudăm şi Ţie ne închinăm în veci. Amin.

27 noiembrie

Pomenirea Sfântului mare mucenic Iacov, persul

Sfântul Iacov s-a născut în cetatea persană Elapa (sau Vilat) din părinţi creştini, a fost crescut întru Sfânta credinţă creştină şi s-a căsătorit cu o femeie creştină.

Regele persan Yezdegherd 1-a îndrăgit pe Iacov pentru aleasa lui ţinută, educaţia strălucită şi marile lui calităţi diplomatice şi personale şi 1-a făcut curtean al palatului său.

Înşelat de măgulirile regelui, Iacov a uitat de sine şi a început să aducă necurate jertfe idolilor, asemenea regelui, care era păgân.

Aflând de acestea mama lui şi soţia lui, i-au trimis o scrisoare lungă şi îndurerată în care îl plângeau ca pe un apostat, ca pe un om care duhovniceşte este deja mort. Cu toate acestea, încheind scrisoarea, ele îl implorau să se întoarcă la Hristos, cât încă mai are suflare în trup.

Mişcat profund de această scrisoare, Iacov s-a pocăit cu amar, apoi a mers înaintea regelui şi întregii curţi, s-a lepădat de idolatrie şi şi-a mărturisit cu vitejie credinţa creştină întru care a fost născut şi cu dragoste crescut, de care el nu vrea să se mai lepede pentru nimic în lume.

Înfuriat, regele 1-a osândit la moarte prin torturi bestiale. El urma să fie tăiat cu încetul în bucăţele, până când avea să moară lent. Călăii au executat porunca păgânului rege, începând să taie mădularele sfântului, cu încetul: mai întâi degetele de la mâini şi picioare, apoi gambele şi braţele, apoi umerii, iar la urmă capul.

La fiecare mutilare, sfântul mulţumea cu lacrimi Domnului că îi primeşte pocăinţa lui, dăruindu-i astfel de mucenicească moarte. Din rănile lui ieşea bună mireasmă de chiparos. Astfel şi-a spălat acest minunat sfânt păcatul lepădării, înfăţişându-se cu sufletul înaintea Domnului Hristos Dumnezeu, întru Împărăţia Cerurilor.

Sfântul Iacov, persul a luat mucenicia cam pe la anul 400. Capul lui se află la Roma, iar parte a sfintelor lui moaşte sunt în Portugalia, unde este prăznuit în douăzeci şi două de zile ale lunii mai.

Pomenirea celor şaptesprezece prea cuvioşi mucenici din India

Ei au fost călugări creştini care au luat mucenicia din mâna regelui Indiei, Abenner.

Urându-l pe Avva Varlaam pentru aceea că i-a botezat fiul, pe Ioasaf, întru credinţa creştină, regele Abenner a trimis oameni pe urmele lui. Dar urmăritorii nu l-au aflat pe Avva Varlaam, care s-a făcut nevăzut de la faţa lor. În schimb ei au prins şi au legat alţi şaptesprezece monahi, pe care i-au adus înaintea regelui.

Abenner i-a osândit pe aceştia la moarte, iar torţionarii lui i-au omorât pe ei bestial: ei le-au scos ochii, le-au tăiat limbile, le-au frânt braţele şi picioarele, iar la urmă i-au decapitat.

Dar chiar şi aşa credinţa creştină nu a putut fi stârpită din India ci dimpotrivă, ea s-a întărit încă şi mai mult, fiind întemeiată pe sângele mucenicesc al atleţilor lui Hristos.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Roman, făcătorul de minuni

Sfântul Roman s-a nevoit întru călugăreştile petreceri în apropiere de Antiohia. El la a sa chilie niciodată nu a aprins candelă, nici a avut în vatră foc.

El s-a săvârşit către Domnul cu pace, fiind mare făcător de minuni şi în timpul vieţii, şi după moartea lui.

El mijloceşte puternic pentru femeile sterpe care cheamă cu credinţă numele lui.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Panufrie

El a fost contemporanul Sfântului Ioan Cassian (vezi prăznuirea lui în 29 februarie) şi mare nevoitor al pustiei egiptene.

El a trăit în veacul al patrulea, nevoindu-se aspru în mai multe locuri, căci pururea fugea de slava oamenilor.

El a avut mulţime de ucenici, care au luptat să imite în vieţile lor înalta pildă de vieţuire sfântă a învăţătorului lor.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Nathanael

Acest Sfânt Nathanael a fost un pustnic din deşertul nitric. El s-a rugat lui Dumnezeu ziua şi noaptea şi s-a luminat de sus, prin rugăciunile şi cugetările cele dumnezeieşti.

El nu a ieşit din chilia sa timp de treizeci şi opt de ani, nici de prag apropiindu-se.

El s-a săvârşit către Domnul în a doua jumătate a veacului al şaselea.

Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Iacov, persul

Ziditorul nici un suflet nu pierde,
Care ale lui păcate le plânge cu amar:
Căci inima înfrântă şi smerită o iubeşte Domnul.

Iacov de Domnul cel Viu s-a lepădat,
Lăudându-l regele, el de sine a uitat.

Maica lui însă i-a trimis scrisoare de certare,
în ea asemenea îi scria şi scumpa lui soţie:
„Au nu ştii că bogăţiile lumii acesteia
Mai trecătoare sunt decât spuma mării?"

Iacov întru sine şi-a venit, şi a plâns cu amar.
Apoi cu vitejie a grăit pe faţă
Ceea ce mai înainte ascunsese:
„ Creştin am fost şi voiesc să fiu iar!
Creştin vreau să mor!
Nebunie a rătăcirii sunt idolii voştri,
Ei înşişi lucruri de om neputincios!
Eu de ei mă lepăd!"

Astfel grăit-a Iacov, înaintea regelui stând;
Aste le-a grăit pe faţă,
Şi pe-al lui cuvânt l-a ţinut.

Împăratul i-a smuls toate însemnele cinstirii,
Şi l-a înveşmântat re Iacov în schingiuiri.
El a fost prefăcut tot într-o rană,
La el s-au repezit ca nişte dihănii, călăii.
Ei trupul mucenicului au sfâşiat în bucăţi,

Fărâmiţat-au trupul viteazului lui Hristos.
Dar el acum cu sufletul se află în Ceruri
Pururea rugându-se Domnului pentru noi.

Cugetare

Tăindu-i călăii Sfântului Iacov degetul mare de la mâna dreaptă, el a zis: „Şi via se taie aşa, ca o viţă tânără să poată ieşi în loc."

Tăindu-se şi al doilea deget, sfântul a zis: „Primeşte, Doamne şi acest al doilea ram al secerării Tale."

Tăindu-se şi al treilea deget, sfântul a zis: „Binecuvântez pe Tatăl, pe Fiul şi pe Duhul Sfânt, Domnul."

La tăierea celui de al patrulea deget, sfântul a zis: „O Stăpâne Carele de cei patru Evanghelişti eşti închinat şi slăvit, primeşte şi jertfa acestui al patrulea deget!"

Tăindu-se al cincilea deget, sfântul a zis: „împlinească-se bucuria mea, precum a celor cinci înţelepte fecioare în cămara de nuntă!"

Începându-se tăierea degetului celeilalte mâini, sfântul a zis: „îţi mulţumesc Ţie, Stăpâne, carele întru al şaselea ceas întinsu-Ţi-ai preacuratele braţe pe Cruce, îţi mulţumesc că-mi dăruieşti jertfirea acestui al şaselea deget pentru Tine!"

La tăierea celui de al şaptelea deget, sfântul a zis: „Precum David care de şapte ori pe zi Te-a lăudat pe Ţine şi eu smeritul pe Tine Te slăvesc cu jertfirea acestui al şaptelea deget al mâinilor mele."

La tăierea celui de al optulea deget, sfântul a zis: „întru a opta zi de la Sfânta Naşterea Ta, Doamne, fost-ai Tu însuţi tăiat împrejur!"

La tăierea celui de al nouălea deget, sfântul a zis: „întru al nouălea ceas, O Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul meu, încredinţat-ai sufletul Tău în mâinile Tatălui! Iar eu pe Tine Te slăvesc cu jertfirea acestui al nouălea deget al meu!"

La tăierea celui de al zecelea deget, sfântul mare mucenic a zis: „în psaltire cu zece strune cânt eu către Tine, Doamne şi îţi mulţumesc Ţie că de această mucenicie m-ai învrednicit, îţi mulţumesc Ţie că m-ai învrednicit a mi se tăia degetele mâinilor

mele, cele în numărul sfânt al celor Zece ale Tale Sfinte porunci pe tăbliţe de piatră săpate."

Cât de minunată este credinţa şi dragostea sfinţilor! Cât de nobile sunt sufletele nevoitorilor lui Hristos!

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatul Rai al lui Dumnezeu (Facerea 2):

- *La cât de frumoasă era grădina Raiului şi pe dinafară, şi pe dinăuntru;*
- *La cum toate vietăţile care foşneau în ea se supuneau necondiţionat autorităţii omului, care la rândul lui se supunea necondiţionat şi cu dragoste lui Dumnezeu;*
- *La cât de frumoşi au fost primul bărbat şi prima femeie în grădina Raiului, conştinenţi că trăiesc în lumina dragostei lui Dumnezeu şi a autorităţii Lui.*

Predică despre bărbatul desăvârşit

Până vom ajunge toţi la unitatea credinţei şi a cunoaşterii Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârşit, la măsura vârstei deplinătăţii lui Hristos (Efeseni 4: 13).

Unitatea credinţei, fraţilor şi cunoaşterea Fiului lui Dumnezeu, a Domnului nostru Iisus Hristos şi Mântuitorul nostru, uneşte doi oameni întru unul singur, o mie de oameni întru unul singur şi multe milioane de oameni într-un singur om. Unitatea Credinţei în Hristos Domnul şi adevărata cunoaştere ortodoxă a lui Hristos Domnul unesc oamenii mai puternic decât legătura de sânge, mai puternic decât unitatea de limbă, mai puternic decât oricare alte legături ale împrejurărilor exterioare şi decât orice legătură materială.

Atunci când multe suflete gândesc ca şi când ar fi unul singur, voiesc ca şi când ar fi unul singur, şi doresc ca şi când ar fi unul singur, atunci multitudinea aceea de suflete şi sunt un singur suflet, foarte mare şi foarte puternic. Diferenţele fizice dintre oameni sunt de mică însemnătate şi abia dacă pot fi luate în considerare.

Astfel, sufletele care sunt unul şi acelaşi suflet se zidesc în bărbat desăvârşit, la măsura vârstei deplinătăţii lui Hristos. Căci părţile acestui trup desăvârşit sunt ele însele desăvârşite, fiecare în parte. Tot omul credincios este mădular al bărbatului desăvârşit.

Hristos este Bărbatul Desăvârşit căruia Biserica îi este Trup Mistic. El umple cu Sine pe fiecare om care crede în El, după măsura vârstei fiecăruia. El este plinătatea de dincolo de orice plinătate, izvorul cel viu care curge şi umple toate vasele vrednice de umplut. Cu cât se goleşte mai mult omul de toate cele care nu sunt ale lui Hristos, cu atât va veni El şi va umple cu Sine inima curăţită a acelui om.

O, fraţilor, pe lângă credinţa puternică, adâncă umilinţă ne trebuieşte ca să putem primi întru noi Izvorul Apei celei Vii! Chiar şi în natură, vedem cu câtă uşurinţă irigă ploile ţinuturile cele joase. Astfel, cu cât mai smerită este inima noastră înaintea Domnului Hristos, cu atât mai volnic Se varsă El pe Sine întru noi, udându-ne cu Sinea Lui de viaţă făcătoare şi umplând vasele curăţite ale inimilor noastre cu plinătatea nemuririi Lui.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti plinătatea vieţii, a înţelepciunii, a frumuseţii şi a dulceţii, ajută-ne nouă să ne smerim cum se cuvine înaintea Dumnezeirii Tale celei înfricoşate, ca să ne facem vrednici venirii Tale întru noi, Căci noi numai pe Tine Te slăvim şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

28 noiembrie

Pomenirea Sfântului prea cuvios mucenic Ştefan cel nou

Aşa cum odinioară Anna, maica lui Samuel, s-a rugat lui Dumnezeu ca să îi dăruiască fiu, aşa s-a rugat şi Ana, maica acestui Sfânt Ştefan pe care îl prăznuim astăzi. Rugându-se îndelung cu credinţă şi din zdrobirea inimii înaintea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu din Biserica din Vlaherne, pe Ana a cuprins-o un somn uşor.

Atunci ea a văzut pe Maica lui Dumnezeu cu chip strălucitor ca soarele şi a auzit un glas care a ieşit din icoană: „Femeie, mergi în pace. După rugăciunea ta, iată ai în pântece fiu."

Cu adevărat Ana a zămislit şi a dat naştere unui fiu, care avea să fie Sfântul Ştefan cel nou.

La vârsta de şaisprezece ani tânărul Ştefan s-a îmbrăcat în îngerescul chip la Muntele Avxentie de lângă Constantinopol, de către Avva Ioan care 1-a învăţat întru toată rânduiala şi înţelepciunea nevoinţelor călugăreşti.

Săvârşindu-se Avva Ioan către Domnul, Sfântul Ştefan a rămas în munte, continuându-şi viaţa lui de rugăciune neîncetată şi de nevoinţe aspre, pe care şi le sporea mereu. Sfinţenia vieţii lui a atras la dânsul mulţime de ucenici.

La vremea în care împăratul Constantin Copronimul a pornit prigoana împotriva cinstirii Sfintelor icoane mai sălbatic decât o făcuse necuratul lui tată, Leon isaurul, Sfântul Ştefan s-a arătat apărător cu râvnă de foc al sfintei cinstiri a icoanelor.

Dementul împărat a crezut cu plăcere murdarele calomnii pe care ticăloşii din anturajul său i le-au strecurat la ureche şi a uneltit personal distrugerea şi înlăturarea acestui bărbat sfânt.

Sfântul Ştefan a fost surghiunit în insula Proconnesus, apoi adus la Constantinopol, legat în lanţuri şi aruncat în temniţă. Acolo 1-au întâmpinat trei sute şi patruzeci de monahi şi ei legaţi şi închişi pentru cinstirea Sfintelor icoane, adunaţi de prin toate ţinuturile. Aceşti sfinţi legaţi în lanţuri şi închişi au petrecut în temniţă ca şi în mânăstire, rugându-se întocmai după toată rânduiala mânăstirească.

Ticălosul împărat 1-a osândit pe Sfântul Ştefan la moarte. Sfântul şi-a văzut felul ieşirii sale cu patruzeci de zile mai înainte şi a cerut iertare fraţilor.

Slugile necuratului împărat 1-au apucat pe sfântul şi bătându-1 şi scuipându-1, 1-au târât pe străzile Constantinopolului, poruncind gloatei fidele împăratului să îl bată cu pietre căci acesta este „duşmanul împăratului."

Un eretic 1-a lovit pe sfânt cu un lemn, astfel omorându-1. Aşa cum înainte vreme Sfântul întâi Mucenic şi Arhidiacon Ştefan a fost omorât de către iudeii cei de un sânge cu el, aşa acest Sfânt Ştefan a fost omorât de ereticii luptători contra Sfintelor icoane, care îşi ziceau creştini ortodocşi.

Acest slăvit oştean al lui Hristos a luat mucenicia la anul 767, în vârstă fiind de cincizeci şi trei de ani. El s-a încununat de către Domnul Hristos cu cununa nepieritoare a veşnicei slave.

Pomenirea Sfântului Hristu, noul mucenic

Sfântul Hristu a fost de neam albanez, cu credinţa creştin iar cu îndeletnicirea, grădinar în cetatea Constantinopolului.

Pe când îşi vindea într-o zi legumele sale la piaţă, un turc s-a simţit insultat de purtarea lui Hristu faţă de el şi 1-a clevetit la stăpânire, cum că grădinarul Hristu ar fi făgăduit să se facă musulman, iar apoi s-a răzgândit.

Hristu a fost anchetat şi aruncat în temniţă. Acolo, cineva i-a oferit ceva de mâncare, dar el a zis: „Este mai bine să mă înfăţişez flămând înaintea Stăpânului meu Hristos."

Apoi, a scos de la brâu nişte bani pe care îi avea şi dându-i celor întemniţaţi ca şi el, i-a rugat ca după ce vor ieşi din temniţă să plătească Sfinte Liturghii la Biserică pentru odihna sufletului lui.

El a fost omorât de turci prin decapitare la anul 1748 şi s-a prea slăvit veşnic întru Cereasca Împărăţie de către Hristos Domnul.

Pomenirea Sfintei cinstite Ana

Sfânta Ana aceasta a fost o femeie aristocrată de la Constantinopol care, după moartea soţului ei, a fost tunsă în monahism de către Sfântul Ştefan, noul mucenic.

Pe această femeie a obligat-o împăratul Constantin, copronimul să declare că a avut legături necuvenite cu Sfântul Ştefan, spre a îl discredita pe sfânt înaintea poporului.

Cinstita Ana a refuzat cu hotărâre să comită mârşava crimă împotriva sfântului şi părintelui ei duhovnicesc. Pentru aceasta ea a fost biciuită şi aruncată în temniţă, unde şi-a dat sfântul ei suflet în mâinile lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului şi evlaviosului împărat Mauriciu

El a fost asasinat împreună cu cei şase fii ai lui de către împăratul Focas, la anul 602. (Vezi Cugetarea dintru această zi.)

Cântare de laudă la Sfântul nou mucenic Ştefan

Asemenea Sfântului Ştefan arhidiaconul,
Cel de un nume cu el,
Ştefan, mucenicul cel nou
viaţa şi-o a jertfit
Pentru Hristos Domnul.

Ereticul împărat plin de drăcească mândrie,
Asasinul cel cu nume de necurăţie,
înarmatu-s-a până în dinţi cu armele drăceşti.

A Sfântului Ştefan armă fost-a
duhovnicească putere,
Puterea de sus, a adevărului sfânt.

Împăratul soldaţi avut-a,
slugi mincinoase, năimite,
Pe când Ştefan sfântul, pe Dumnezeu lângă el.

El de aceea stat-a liniştit, aşteptând tortura,
Moartea şi cununa cea mai presus de veci.

Dar Copronim cu ură urlat-a animalic,
semnând sentinţa de tortură şi moarte
pentru bărbatul cel sfânt.

Sfântul Ştefan nicicum s-a tulburat cu duhul,
Deşi umilit a fost, cu sălbăticie bătut.
Inima la ceruri avut-a, legată în rugăciune,
De aici a venit liniştea sa.
Necuratul împărat zdrobit-a sfântului trupul,
căci Copronim la trup mai tare a fost.
Însă Ştefan sfântul biruit-a cu duhul
El biruit-a duşmanii, nevăzuţi şi trupeşti:
Căci el de către Domnul încununatu-s-a, ca un biruitor.

O, Sfinte Ştefane, duhovnicescule oştene,
Ajută-ne şi nouă de drăceşti uneltiri să scăpăm!
Ajută-ne ca înaintea Sfintelor icoane
Să ne închinăm cu cinste,
Şi sfânta ta viaţă şi noi să o urmăm!

Cugetare

Când citim vieţile pline de statornicie, de credinţă şi de generozitate ale sfinţilor lui Dumnezeu, devenim şi noi statornici în credinţă şi generoşi.

Venind slugile lui Copronim la Sfântul Ştefan şi urgentându-1 să se lepede de Sfintele icoane ca să îi fie pe plac împăratului iconoclast, Sfântul Ştefan a întins mâna sa, a strâns-o într-un pumn şi a zis: „Fie şi numai un singur pumn de sânge de aş avea şi pe acela mi 1-aş vărsa pentru icoana Domnului meu Hristos."

Împăratul Mauriciu a avut şase fii, cel mai mic dintre ei fiind încă sugar neînţărcat. Pentru acest fiu el avea la palat o doică anume, care îl hrănea. Dar împăratul Mauriciu a avut o soartă cumplită: Focas 1-a înlăturat de pe tronul imperial şi 1-a osândit la moarte împreună cu cei şase fii ai lui. El i-a ucis pe fii înaintea ochilor tatălui lor, unul câte unul. Când a venit rândul doicii să îl predea pe fiul cel mic al împăratului pe care îl alăpta alături de al ei, femeia, suferind de suferinţa împăratului şi voind ca măcar pe cel mai mic copil imperial să îl salveze, a dat călăilor pe propriul ei fiu. Ea a crescut pruncul împărătesc ca pe fiul ei, iar la vremea cuvenită i-a dezvăluit adevărul.

Tânărul, pătruns de gravitatea adevărului, a părăsit cu hotărâre şi fără regret lumea şi s-a închinat pe sine cu totul lui Dumnezeu, tunzându-se monah la Muntele Sinai. El a făcut aceasta spre a răscumpăra sufletul copilului nevinovat care fusese ucis în locul lui.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunatul Rai al lui Dumnezeu (Facerea 2):

- *La cum el a fost o împărăţie a nevinovăţiei, curăţiei şi dreptăţii;*
- *La cum nu se afla în el nici urmă de boală sau moarte, căci nici măcar noţiunea de păcat nu exista în el.*

Predică despre cum trebuie să crească duhovniceşte credincioşii

Ci ţinând adevărul în iubire, să creştem întru toate pentru El, care este capul - Hristos (Efeseni 4: 15).

Fraţilor, iată aici tot ceea ce se cere de la noi în această viaţă pământească: să ne ţinem de adevăr şi să vieţuim întru dragoste.

Adevărul ni s-a descoperit nouă de către Hristos Domnul şi Domnul Hristos ne-a dat şi exemplul iubirii. Nici la adevăr nu putem ajunge fără Hristos şi nici nu putem afla în afara Lui exemplu de adevărată iubire.

Văzând că drumul luminos şi drept al iubirii şi adevărului este în această viaţă aproape înăbuşit de căile întortocheate ale confuziei şi minciunii, Sfântul apostol Pavel ne învaţă din capul locului, îndemnându-ne: ***...să nu mai fim copii duşi de valuri, purtaţi încoace şi încolo de orice vânt al învăţăturii, prin înşelăciunea oamenilor, prin vicleşugul lor, spre uneltirea rătăcirii (Efeseni 4: 14).***

Doar Dumnezeu poate să ne arate adevărul. Doar Dumnezeu poate să ne arate adevărata iubire.

Este posibil ca un om să cunoască mai mult decât altul, dar numai Dumnezeu poate descoperi adevărul. Mintea omului este asaltată de gânduri ca şi de un vânt, de aceea el de multe ori ia închipuirile drept adevăr, înşelat de propriile lui cugete, omul cu uşurinţă va putea induce în eroare pe alt om.

Adevărul însă este numai în Dumnezeu şi de la El. Hristos Domnul este întreg adevărul nostru şi întreaga noastră iubire. Când gândim la Hristos, noi la adevăr cugetăm; când lucrăm după Hristos, noi adevărul îl lucrăm, corect şi fără înşelare; iar când îl iubim pe Hristos, noi iubim însăşi Persoana Iubirii.

Noi prin Hristos trăim, prin Hristos creştem, prin Hristos ne înnemurim şi prin Hristos ne prea slăvim. El este Capul nostru, nu doar Conducătorul unei comunităţi de

pământeni, ci Capul real al unui Trup Viu, căruia noi îi suntem mădulare. Lipindune de adevăr şi de iubire noi ne facem vrednici de a ne sălăşlui pururea întru acest Trup al lui Hristos.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti adevărul nostru cel mai minunat şi iubirea noastră nesfârşită, vino şi Te sălăşluieşte întru noi şi ne primeşte şi pe noi întru Tine, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

29 noiembrie

Pomenirea Sfântului mucenic Paramon şi a celor trei sute şaptezeci împreună cu dânsul

În Bitinia asiatică creştinii au fost prigoniţi sălbatic de guvernatorul Aquilinus. El odată a arestat samavolnic trei sute şi şaptezeci de creştini şi i-a legat la un loc unde se afla capiştea idolului lui Poseidon. Acolo necuratul guvernator i-a silit pe creştini să aducă necuratele jertfe idoleşti. Dar ameninţările lui cu schingiuiri şi cu moarte nu au reuşit să clintească nici măcar un singur creştin din credinţa în Hristos.

Pe când creştinii erau pe cale a fi daţi la chinuri, trecea pe drumul din marginea acelei capişti un cetăţean de frunte pe nume Paramon care, văzând şi aflând ce se întâmpla, s-a oprit din drumul lui şi a strigat: „O, mulţimea de drepţi pe care vrea să o ucidă acest necurat guverntor pentru că ei nu se pleacă închinării idolilor celor muţi şi morţi!"

Strigând astfel, dreptul Paramon şi-a continuat drumul, dar Aquilinus, care auzise strigarea lui, a trimis slugi care să îl ajungă din drum şi să îl ucidă. Slugile 1-au prins şi 1-au ucis bestial pe Sffntul Paramon. Ei i-au străpuns limba cu ghimpi, 1-au despuiat cu totul de haine şi 1-au înjunghiat peste tot cu cuţite.

Sfântul Paramon, cu rugăciunea în inimă, şi-a dat sfântul lui suflet în mâna lui Dumnezeu. După aceea, cei trei sute şi şaptezeci de creştini prinşi şi legaţi în lanţuri au fost ucişi cu toţii prin decapitare. Fiii lui Dumnezeu cei vrednici şi mieluşeii nevinovaţi au intrat astfel întru Veşnica împărăţie a Domnului Hristos.

Ei au luat mucenicia la anul 250.

Pomenirea Sfântului Acachie de la Sinai

În vestita lui carte Scara, Sfântul Ioan Scărarul povesteşte viaţa acestui sfânt. Tânărul Acachie, proaspăt tuns în monahism la Muntele Sinai, a avut drept povăţuitor duhovnicesc pe un om foarte rău.

Bătrânul, foarte irascibil, în fiecare zi îl insulta şi chiar îl lovea pe ucenicul lui, chinuindu-1 şi maltratându-1 în toate felurile. Cu toate aceasta ucenicul Acachie niciodată nu s-a plâns nimănui de bătrânul lui, ci a îndurat toate cu dumnezeiască răbdare, cu siguranţa că toate aceste rele îi sunt lui foarte de folos la mântuire.

Ori de câte ori îl întreba cineva cum o duce, el răspundea: „Cum să o duc, ca înaintea feţei Domnului Dumnezeu!"

După nouă ani de astfel de ascultare şi chin, ucenicul Acachie a murit. Bătrânul lui 1-a îngropat după cuviinţă, apoi s-a jeluit unui alt bătrân, căruia i-a zis: „Ucenicul meu, Acachie, a murit."

Dar acel sfânt bătrân i-a răspuns şi i-a zis: „Nu, Acachie n-a murit."

Atunci amândoi s-au dus la mormântul celui mort, şi acolo bătrânul cel sfânt a strigat: „Frate Acachie, ai murit?"

Iar ucenicul Acachie, ascultător chiar şi după moarte, a răspuns: „Nu am murit, prea cuvioase părinte, căci nu poate cel ascultător să moară!"

Atunci bătrânul cel rău, pocăindu-se cu amar de păcatul său, s-a închis în chilia Sfântului ucenic Acachie şi şi-a petrecut acolo în postiri şi nevoinţe aspre cu rugăciune şi cu lacrimi tot restul zilelor lui.

Pomenirea Sfântului mucenic Dionisie, episcopul Corintului

El a fost desăvârşit păstor de suflete şi bărbat foarte învăţat. El a fost decapitat pentru Hristos la anul 182.

Pomenirea Sfântului Tiridates, regele Armeniei

El a fost contemporanul lui Diocleţian. La început el a fost sălbatic prigonitor al creştinilor, dar a căzut asupra lui pedeapsa cea dreaptă a lui Dumnezeu şi Tiridates şi-a pierdut minţile. El s-a făcut întocmai unei fiare sălbatice, precum Nabucodonosor odinioară.

Tiridates s-a vindecat prin miracol de nebunie, la intervenţia Sfântului Grigorie, luminătorul Armeniei (a cărui pomenire vezi-o la ziua 30 septembrie).

De atunci înainte şi până la moartea lui, regele Tiridates şi-a petrecut toată viaţa întru pocăinţă fierbinte şi rugăciune.

El a adormit cu pace în veacul al patrulea.

Pomenirea Sfântului mucenic Apolonie

El a fost senator roman. Adus pe banca acuzării din pricina credinţei lui în Hristos, el a mărturisit-o pe ea înaintea întregului Senat, drept pentru care a fost decapitat cu sabia la Roma, în anul 186.

Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Acachie, sinaitul

Bătrânul pe Acachie strigă şi zice:
„Frate Acachie, unde eşti? "

Încă o dată strigă bătrânul:
„Frate Acachie, ai murit? "
„Nu Părinte, eu nu am murit. "

Atunci bătrânul cu zdrobire zice:
„Cu adevărat, cel ce cu credinţă slujeşte
Moartea nu gustă în veac."

Minunatu-s-a irascibilul avvă,
Minunatu-s-a şi cu amar a plâns.

El plâns-a cu amar a lui rea viaţă,
De răutatea inimii lui s-a căit.
Pentru ce se căleşte răul bătrân?
Cu adevărat, el temei adânc are.

Întru pustie adâncă s-a-ngropat păcătosul,
Ca răul să şi-l ispăşească din plin.

Sfântul Acachie, minunatul monah,
Şi-a mântuit al lui suflet cu ascultarea;
El acuma se bucură în ceruri, netulburat,
Şi se prea slăveşte în veci al lui nume.

Cugetare

Pedeapsa lui Dumnezeu cade asupra păcătoşilor adesea imediat ce ei săvârşesc păcatul, în scopul ca păcătoşii să se teamă, iar drepţii să prindă curaj. Cu toate

acestea, uneori, pedeapsa vine mult mai târziu, violent şi pe neaşteptate, astfel încât păcătoşii să cunoască aceea că nimic nu uită Dumnezeu.

Pe Datan şi pe Aviron i-a înghiţit pământul de îndată ce au comis păcatul [împotriva lui Moise].

Dar regele Balthazzar a văzut mâna scriind pe perete condamnarea lui la moarte pe când se afla într-un moment de fericire netulburată, în plin banchet imperial, înconjurat de curteni şi prieteni.

La Sfântul Ştefan cel nou a fost adus un soldat grav rănit, pe care sfântul 1-a vindecat cu rugăciunea. Sfântul i-a poruncit soldatului să meargă şi să cinstească icoanele Mântuitorului Hristos şi prea curatei Lui Maici, de Dumnezeu Născătoarea. Soldatul a făcut aşa şi s-a vindecat grabnic, iar vestea minunii s-a întins peste tot.

Auzind-o şi împăratul Constantin, copronimul, el a chemat de faţă soldatul şi 1-a luat la întrebări. Mărturisind soldatul că vindecarea a primit-o de la Sfintele icoane, împăratul 1-a ameninţat că a făcut ceea ce el, împăratul, a interzis. Atunci soldatul, înspăimântat, s-a dezis de cinstirea Sfintelor icoane, fiindu-i ruşine cu credinţa lui înaintea împăratului. Părăsind soldatul curtea şi încălecând pe cal, animalul s-a sălbăticit pe neaşteptate, 1-a aruncat pe stăpânul lui la pământ şi 1-a călcat în copite până când acesta şi-a dat duhul.

Morala: aceasta a fost pedeapsa lui Dumnezeu, care nu a întârziat să cadă, imediat ce a fost comis păcatul.

Regele Tiridates, prigonitorul creştinilor, 1-a aruncat pe Sfântul Grigorie într-o groapă foarte adâncă şi a ucis bestial treizeci şi şapte de sfinte călugăriţe, fără ca după aceea să i se întâmple nici un rău. Dar mai târziu, pe când se afla la o partidă de vânătoare cu prietenii lui şi el şi însoţitorii lui au înnebunit fără veste. Motivul acestei nebunii a regelui şi maniera vindecării lui de ea i s-au descoperit surorii lui, în vis. Sfântul Grigorie a fost atunci scos imediat afară din groapă [după ce zăcuse în ea timp de şaisprezece ani], iar cu rugăciunile lui regele Tiridates s-a vindecat, s-a pocăit cu amar şi a primit Sfântul Botez.

Uneori pedeapsa urmează păcatului tot atât de repede şi desigur precum ziua urmează nopţii, dar uneori ea urmează păcatului mai încet, aşa cum anul se succede altui an. Ea însă vine întotdeauna sigur, mai puţin atunci când păcatul este urmat imediat de pocăinţa sinceră a celui care 1-a comis.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata Grădină a Raiului (Facerea 2):

- *La cum Dumnezeu a împodobit grădina Raiului cu tot felul de pomi plăcuţi la vedere şi cu roade bune la gust;*
- *La cum Dumnezeu a sădit în mijlocul grădinii Raiului, Pomul Vieţii;*
- *La cum Dumnezeu doar din Pomul Cunoştinţei Binelui şi Răului i-a interzis să mănânce lui Adam.*

Predică despre structura compactă a Bisericii, cea asemenea trupului uman

Din El, tot trupul bine alcătuit şi bine încheiat, prin toate legăturile care îi dau tărie, îşi săvârşeşte creşterea, potrivit lucrării măsurate fiecăruia din mădulare şi se zideşte întru dragoste (Efeseni 4: 16).

Fraţilor, acest cuvânt s-a grăit cu privire la trupul duhovnicesc, care este Sfânta Biserică a lui Dumnezeu. De la El, adică de la Hristos, tot trupul este bine alcătuit şi bine încheiat.

Preaînţeleptul apostol nici nu poate afla o mai bună comparaţie pentru alcătuirea Bisericii, decât trupul omenesc. Ceea ce este capul pentru trup, aceea este Hristos Domnul pentru trupul Bisericii. De la cap se întind nervii în toate părţile trupului, iar prin nervi, toate părţile trupului percep, simt şi se mişcă; şi viaţa lor însăşi stă în această percepţie, simţire şi mişcare.

Se poate spune că partea cea mai de căpetenie a trupului, capul, prin creier şi prin nervi, este prezentă în fiecare dintre mădularele trupului. Căci dacă se taie capul, pe dată moare şi oricare altă parte a trupului.

Hristos Domnul este prezent în fiecare parte a Bisericii, în fiecare mădular credincios al Ei. Prin El, fiecare credincios percepe împărăţia cea duhovnicească, simte iubirea Domnului şi se mişcă drept către El.

De la El, fiecare mădular primeşte putere potrivit lucrării măsurate fiecăruia din mădulare, adică, potrivit darului şi menirii fiecăruia dintre credincioşi.

Domnul îşi dăruieşte direct puterea Lui, prin legătură nemijlocită, prin atingere, prin prezenţa Lui personală. Iubirea este minunata legătură care îl leagă pe Hristos de credincioşi, iar pe credincioşi de Hristos şi întreolaltă.

Fraţilor, ce se întâmplă cu acea parte a trupului care este smulsă din traiectul nervilor ce o leagă de cap? Ea moare, adică se face inactivă, insensibilă şi lipsită de mişcare. Aşa se întâmplă şi cu fiecare mădular al Bisericii care se rupe din trupul Ei şi astfel se rupe de al Ei Cap. Fraţilor, să ne păzească Dumnezeu de nenorocirea aceasta!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Izvorul iubirii şi vieţii, nu îngădui întunecatelor puteri dinlăuntru şi din afară să ne despartă pe noi de Tine şi de al Tău Sfânt Trup, carele este Biserica Ta, răscumpărată cu scump Sângele Tău! Căci noi pe Tine Te lăudăm şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

30 noiembrie

Pomenirea Sfântului apostol Andrei, cel întâi chemat

El a fost fiul lui Iona şi fratele marelui Petru, născut la Betsaida, iar de meserie pescar. ***La început el a fost ucenicul Sfântului Ioan Botezătorul, dar arătând Botezătorul Ioan către Mântuitorul Hristos şi zicând: Iată Mielul lui Dumnezeu! (Ioan l:36), Sfântul Andrei 1-a lăsat pe Ioan şi a urmat lui Hristos. Apoi, Sfântul Andrei 1-a adus la Hristos şi pe fratele lui, marele Petru.***

După Pogorârea Duhului Sfânt, Sfântului Andrei i-au căzut sorţii să propovăduiască Cuvântul lui Dumnezeu în Bizanţ şi în Tracia, apoi în ţinuturile de pe cursul Dunării şi în Rusia de la ţărmul Mării Negre, apoi în toată Tracia, în Epir, în Grecia şi în Peloponnes, unde a adus mulţimi mari de oameni la credinţă, sfinţindu-le apoi episcopi şi preoţi.

În cetatea Patras el a lucrat multe minuni mari întru Numele lui Hristos şi a câştigat pe mulţi pentru Domnul. Printre noii credincioşi s-a numărat şi fratele şi soţia proconsulului Aegeates. Furios, Aegeates 1-a supus pe Sfântul Andrei unor torturi bestiale, apoi a ordonat răstignirea lui pe cruce.

Fiind încă viu sfântul pe cruce, el i-a povăţuit pe credincioşii strânşi în jurul ei. Poporul acela a voit să urce şi să îl dea jos de pe cruce pe Sfântul Andrei cu orice de preţ, dar sfântul nu i-a lăsat. Atunci el s-a rugat cu dinadinsul lui Dumnezeu pentru ei, iar trupul lui s-a înconjurat de o lumină ne mai văzută. Acea strălucire a stat vreme ca la jumătate de ceas, iar când ea s-a dus, sfântul şi-a dat fericitul lui suflet în mâna lui Dumnezeu. Aşa şi-a încheiat alergarea lui pământească cel mai întâi chemat apostol, primul dintre cei doisprezece Apostoli care L-a cunoscut personal pe Mântuitorul Hristos şi I-a urmat Lui.

Sfântul Andrei a luat mucenicia pentru Hristos Domnul la anul 62 de la întrupare. Sfintele lui moaşte au fost duse la Constantinopol; capul lui a fost mai pe urmă dus la Roma, iar o sfântă mână la Moscova.

Pomenirea Sfântului Frumentie, luminătorul Abisiniei

În vremea împăratului Constantin cel mare, un bărbat foarte învăţat din cetatea Tirului, pe nume Meropius, a călătorit în India.

El a luat cu sine pe doi creştini, fraţii Edesie şi Frumentie. În timpul călătoriei, corabia lor a naufragiat într-o furtună pe coastele Abisiniei, iar abisinienii sălbatici au ucis tot echipajul şi pe toţi călătorii, mai puţin aceşti doi fraţi.

Edesie şi Frumentie au vieţuit astfel în Abisinia vreme de mai mulţi ani, reuşind să intre în serviciul curţii imperiale a împăratului abisinian.

Frumentie a început să propovăduiască şi Cuvântul lui Dumnezeu, mai întâi într-un mod mai precaut, dar convins că acest pământ va aduce roadă bogată lui Hristos.

Cei doi fraţi s-au îmbarcat la urmă în corăbii: Edesie cu destinaţia Tir, iar Frumentius la Alexandria, unde dorea să îl cerceteze pe Sfântul Atanasie cel mare.

Sfântul Frumentie a prezentat patriarhului situaţia din Abisinia şi a cerut păstori pentru cei noi convertiţi din acele ţinuturi.

Sfântul Atanasie atunci 1-a sfinţit pe Sfântul Frumentie episcop. Sfântul înalt-preasfinţit Frumentie s-a întors astfel în Abisinia, unde în timpul vieţii lui a adus tot poporul abisinian la Hristos.

Acest mare păstor al turmei lui Hristos, luminătorul Abisiniei, s-a săvârşit către Domnul cu pace la anul 370, strămutându-se în locaşurile cereşti ale veşnicei slave.

Cântare de laudă la Sfântul apostol Andrei, cel întâi chemat

Sfântul Andrei, luminat de Duhul,
Şi între apostoli mai întâiul chemat,
Pe Domnul propovăduit-a ziua şi noaptea,
Şi cu Sfânta Cruce popor mult a botezat.

Ca grădinarul ce bine grijeşte grădina,
El în cetăţi şi în sate a mers fără somn,
Şi cu îndemânare mare altoit-a în ele
Rod bun ce-a udat cu apa viului Izvor;

Până ce la sfârşitul alergării lui ajuns-a,
Şi văzut-a Crucea ce îl aştepta.
El cu bucurie zis-a către Cruce:

"O, Scumpă Cruce, pe tine Domnul te-a sfinţit!

Pe tine cu al Său trup te-a sfinţit Domnul,
O Cruce sfântă, odihneşte al meu trup!
Ridică-mă pe mine din tină şi ţărână,
Şi mă înalţă sus, către Dumnezeu!
Dă-mi ca de pe tine să întâmpine
al meu suflet pe Domnul,
Domnul Hristos care pe tine,
pentru mine s-a răstignit!"

Cugetare

Sfântul Ioan Gură de Aur a zis: "Toate le sunt date apostolilor." Adică, toate darurile, toate puterile, toată plinătatea harului pe care îl dă Dumnezeu credincioşilor.

Noi vedem aceasta în viaţa marelui apostol, a Sfântului Andrei cel întâi chemat: ***El a fost apostol, evanghelist, prooroc, păstor şi învăţător (Efeseni 4: 11).***

- *Ca evanghelist, el a dus vestea bună a Evangheliei în cele patru colţuri ale pământului;*
- *ca prooroc, el a prorocit botezul poporului rus şi măreţia Kievului ca centru de iradiere a creştinismului;*
- *ca păstor, el a întemeiat şi a organizat mulţime de biserici;*
- *ca învăţător, el a învăţat neobosit ziua şi noaptea până şi de pe crucea pe care a fost răstignit, până la ultima lui suflare,*
- *în afară de acestea, el a fost mare mucenic, fapt care a fost de asemenea după darul Sfântului Duh şi care nu este dat tuturor.*

Astfel, vedem în acest sfânt apostol, ca şi în alţi sfinţi apostoli, plinătatea harului Duhului Sfânt. Şi fiecare faptă măreaţă pe care o lucrează omul următor lui Hristos trebuie atribuită acestui har.

Sfântul Frumentie ne demonstrează cu putere că acesta este adevărul lucrurilor, întorcându-se de la Alexandria în Abisinia ca episcop sfinţit, el a început să lucreze mari minuni, aducând la credinţă mulţime de popor.

Regele Abisiniei, uimit, 1-a întrebat: "Ai trăit atâţia ani printre noi şi niciodată nu te-am văzut lucrând asemenea minuni. De unde ai tu acum această putere?"

Fericitul Frumentie i-a răspuns şi i-a zis: "Aceasta nu este lucrarea mea, ci este lucrarea harului preoţiei care se află întru mine."

Sfântul apoi i-a explicat regelui cum şi-a lăsat părinţi şi căsătorie şi lumea toată pentru dragostea lui Hristos şi cum a primit, prin punerea mâinilor Sfântului Atanasie, harul preoţiei celei mai înalte şi al facerii de minuni.

Luare aminte

Să luăm aminte la căderea duhovnicească a lui Adam şi a Evei (Facerea 3):

- *La cum şarpele a stârnit în Eva lăcomia pântecelui şi aroganţa;*
- *La cum femeia lacomă şi mândră a călcat porunca lui Dumnezeu şi a mâncat din Pomul Cunoştinţei;*
- *La cum Eva a păcătuit, nu din mijlocul penuriei sau sărăciei, ci din mijlocul a toată abundenţa şi bogăţia.*

Predică despre ignoranţa şi împietrirea păgânilor

Aşadar, aceasta zic şi mărturisesc în Domnul, ca voi să nu mai umblaţi de acum cum umblă neamurile, în deşertăciunea minţii lor, întunecaţi fiind la cuget, înstrăinaţi fiind de viaţa lui Dumnezeu, din pricina necunoştinţei care este în ei, din pricina împietririi inimii lor (Efeseni 4: 17-18).

Ce este deşertăciunea, fraţilor? Ea este tot ceea ce este în afara lui Dumnezeu, tăiat de la El şi lucrat fără frică de El.

Ce este deşertăciunea minţii, fraţilor? Ea este a trăi şi a interpreta viaţa nu prin lumina legii lui Dumnezeu, ci prin întunecimea propriilor cugete şi pofte ale minţii noastre trupeşti.

Dar de unde ne vine nouă acest rău, fraţilor? El ne vine de la împietrirea inimii şi de la ignoranţa cea lăuntrică.

Dar ce înseamnă împietrirea inimii, fraţilor? Ea înseamnă că inima este lipsită de dragostea lui Dumnezeu şi de frică de Dumnezeu, şi este în loc plină de pofte şi de spaima de toate cele care pot face vreun rău trupului.

Fraţilor, dar ce se naşte din împietrirea inimii? Ignoranţa se naşte dintru aceasta, necunoaşterea desăvârşită a lucrurilor dumnezeieşti, a căilor dumnezeieşti şi a legilor dumnezeieşti; inima împietrită nu cunoaşte deloc viaţa duhovnicească sau ce sunt cugetările dumnezeieşti.

Dar care este consecinţa finală, fraţilor, a împietririi inimii şi necunoaşterii crase a adevărului dumnezeiesc? Ea este înţelegerea întunecată a toate şi înstrăinarea de Dumnezeul Cel Viu. Înţelegerea întunecată vine atunci când mintea omului este la fel de întunecată precum îi este şi trupul, iar lumina din om se preface atunci întru întuneric. O, cumplit întuneric! Căci înţelegerea întunecată arată întunecarea cu totul a minţii. Iar mintea întunecată nu mai poate pricepe înţelesul nici unui lucru sau neagă înţelesul oricărui lucru, într-o asemenea stare, omul este cu totul străin de viaţa lui Dumnezeu, şi se usucă şi moare ca un mădular tăiat cu totul din trup. Aceasta sunt păgânii, aceasta sunt cei fără de Dumnezeu, aceasta sunt toţi cei cu credinţă puţină şi falşii creştini.

Dar chiar şi lemnul uscat, dacă este udat cu Apa Vieţii care vine de la Domnul Hristos, învie şi dă mlădiţe şi verdeaţă. Chiar şi lumea păgână cea asemenea băţului uscat a fost ridicată şi readusă la viaţă de Hristos Domnul. Cu atât mai mult este posibil acest lucru pentru creştinii care se pocăiesc!

Să privim la noi înşine, fraţilor. Să facem aceasta în fiecare zi. Să ne întrebăm în fiecare zi dacă nu cumva ne-am înstrăinat cu totul de viaţa lui Dumnezeu din pricina deşertăciunii noastre. Iată ceasul morţii noastre se apropie mereu, împreună cu sfârşitul şi cu judecata. Iată în curând lemnul uscat se va arunca în focul cel nestins.

O, Stăpâne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Mintea noastră şi Viaţa, ajută-ne nouă numai la Tine pururea să cugetăm şi cu Tine pururea să vieţuim. Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

1 decembrie

Pomenirea Sfântului proroc Naum

El s-a născut din seminţia lui Simeon, la locul numit Elkos, aflat în latura îndepărtată a Iordanului. El a trăit cam cu şapte sute de ani mai înainte de Hristos şi a prorocit distrugerea cetăţii Ninive la aproximativ două sute de ani după prorocul Iona.

Datorită propovăduirii prorocului Iona, cetatea Ninive se pocăise, iar Dumnezeu nu a mai dat-o pieirii. Dar în timp ninivitenii au uitat de pocăinţă şi de milostivirea lui Dumnezeu şi s-au stricat din nou.

De aceea prorocul Naum a profeţit la rândul lui grabnică pieire a cetăţii dacă nu se vor întoarce şi nu se vor pocăi. De astădată însă, ninivitenii nu 1-au mai ascultat pe proroc şi în consecinţă Domnul nu i-a mai cruţat, întreaga cetate a pierit într-un cutremur cumplit, care a declanşat umflarea apelor lacului din jurul ei şi potopirea cetăţii, iar partea neintrată sub ape a ars cu foc venit din pustie. Aşa a pierit cu desăvârşire de pe pământ marele Ninive, de este cu neputinţă să se mai spună locul unde a fost.

Sfântul proroc Naum a trăit patruzeci şi cinci de ani pe pământ şi s-a săvârşit cu pace către Domnul, lăsându-ne o scriere de întinderi mici cu ale sale adevărate prorocii.

Pomenirea Sfântului Filaret cel milostiv

El a fost din satul Amnia din Paflagonia. La începutul vieţii lui el a fost un om extrem de bogat, dar din pricină că a făcut tot timpul milostenii peste milostenii din averea lui colosală, a sărăcit el însuşi. Cu toate acestea el niciodată nu s-a temut de sărăcie ci, fără să se lase tulburat de nemulţumirea soţiei şi copiilor lui, el a continuat, chiar şi sărac fiind, opera lui caritabilă, punându-şi nădejdea numai în Domnul Dumnezeu Care zice: *Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui* (Matei 4: 7).

Pe când Sfântul Filaret îşi ara odată ogorul, a venit la el un om care plângând i-a zis că i-a murit unul din cei doi boi în jug şi nu poate să are numai cu unul.

Atunci Sfântul şi-a scos boul lui din jugul la care ara şi i 1-a dat omului. El a dat ultimul lui cal unui om care fusese recrutat pentru război. El a dat viţelul ultimei vaci pe care o mai avea şi pentru că vaca răgea după viţelul ei, iar viţelul nu se putea dezlipi de mama lui, i-a dat omului aceluia şi vaca.

Astfel Sfântul Filaret, acum vârstnic, a rămas cu desăvârşire fără hrană într-o casă goală. Nădejdea în Dumnezeu însă nu şi-a pierdut-o nici o clipă, ci s-a aflat pururea în rugăciune către El.

Şi cu adevărat Dumnezeu nu 1-a dat uitării pe robul Lui, nici 1-a lăsat de ruşine înaintea celor care îi batjocoreau milostivirea sufletului.

În acele vremuri pe tronul imperial se aflau împărăteasa Irina şi fiul ei, Constantin. Potrivit obiceiului vremii, împărăteasa a trimis oameni prin întreaga împărăţie, care să îi dea de veste unde s-ar putea afla o tânără distinsă şi de bun neam, pe care să o ia de soţie pentru fiul ei, viitorul împărat.

Prin tainica purtare de grijă a lui Dumnezeu, aceşti oameni au găzduit la casa Sfântului Filaret şi acolo au observat-o pe nepoata Sfântului, Maria, fiica fiicei lui, Hipatia. Văzând frumuseţea, distincţia şi aleasă educaţie a feţei, ei au luat-o şi au dus-o cu cinste la Constantinopol. Împăratul a iubit chipul Mariei, a luat-o de soţie, şi a strămutat la Constantinopol, întru onoruri şi bogăţie mare, toată familia ei.

Dar Sfântul Filaret nu s-a mândrit câtuşi de puţin din pricina acestei neaşteptate şi fericite schimbări, ci, mulţumind lui Dumnezeu, a mers mai departe cu sfintele lui milostenii, încă şi mai mult decât înainte, şi aceasta până la moartea lui.

Ajungând la vârsta de nouăzeci de ani, el şi-a chemat de faţă întreaga familie, cu copii şi nepoţi, i-a binecuvântat şi le-a lăsat cu limbă de moarte să stea mereu strâns lipiţi de Dumnezeu şi de Legile Lui cele sfinte, şi le-a prorocit tuturor, ca odinioară Iacov, care va fi cursul vieţii lor.

După aceasta el a mers la Mânăstirea Rodolfia şi s-a săvârşit acolo către Domnul cu pace. La ieşirea sufletului lui faţa lui a strălucit ca soarele, după moarte din trupul lui a ieşit un minunat miros de bună mireasmă, iar la sfintele lui moaşte s-au făcut minuni.

Acest bărbat drept s-a strămutat la fericita odihnă în anul 797.

Soţia lui, Theosevia, împreună cu toţi copiii şi nepoţii lui, au vieţuit cu plăcere de Dumnezeu în cealaltă vreme a vieţii lor şi s-au săvârşit şi ei cu pace către Domnul.

Cântare de laudă la Sfântul Filaret cel milostiv

Celui milostiv Domnul i-a arătat milostivire,
El pururea se milostiveşte de oamenii credincioşi.

Ale lor rugăciuni le aude negreşit Domnul,
Şi însutit le răsplăteşte bunătatea lor.

Sfântul Filaret, mult milostivul
Nădejdea şi-a pus nebiruit în Unul Dumnezeu.
Cu a lui milostivire el a uimit lumea,
Căci în sărăcie ajungând
nu s-a lepădat de Dumnezeu.

Lui Filaret nu i-a păsat de onoruri şi cinste,
Căci veacul de aici
pentru negoţ e făcut.

Cu timpul vieţii se cuvine să ne dobândim Raiul
Veşnicia fericită a lui Dumnezeu.
Domnul grăit-a nouă minunat cuvânt:
Neguţătoriţi până ce voi veni!
Iar la plinirea vremii,
Eu însutit şi înmiit vă voi răsplăti vouă!

Sărăcind Filaret din prea mare milostivire,
Din pricina marii bunătăţi şi iubiri de adevăr,
Dumnezeu Cel de Sus l-a cercetat pe dânsul,
Şi milostivirea Lui peste el a turnat.

Domnul pe Filaret l-a cercetat cu putere,
Răsplătind a lui jertfa cu belşug din belşug.
El răsplătitu-l-a ca pe multpătimitorul Iov odinioară,
Cu bogăţie multă şi har peste har.

Cugetare

Virtutea este ca setea. Când începe omul să bea din băutura duhovnicească a virtuţii, el însetează şi mai mult şi caută să bea din ea mereu. Cel care începe să se exerseze în virtutea milostivirii nu mai cunoaşte măsură şi nu mai poate pune graniţă milostivirii lui.

Sfântul Filaret a fost la fel de generos în sărăcie, pe cât fusese în bogăţie. Ajungând fiica lui pe tronul imperial, ca soţie a împăratului, Sfântul Filaret a devenit din nou bogat şi la fel de generos ca întotdeauna.

Într-o zi Sfântul Filaret a cerut soţiei şi copiilor lui să preagătească cea mai aleasă masă cu putinţă, zicându-le: "Să invităm la această masă bogată a noastră pe Domnul nostru împăratul, împreună cu suita lui."

Toată casa s-a gândit că despre împărat este vorba, ginerele Sfântului Filaret şi s-au aşternut la muncă cu multă sârguinţă, întru pregătirea marii prăznuiri.

În această vreme, Sfântul Filaret a înconjurat toate străzile oraşului Constantinopol şi a adunat la sine pe toţi nevoiaşii, cerşetorii, orbii, proscrişii, uscaţii şi infirmii, şi i-a adus pe ei la marele praznic pregătit. El i-a aşezat la masă, cerând soţiei şi fiilor să le slujească lor. Sfârşindu-se masa, el a pus un galben mare de aur în palma fiecărui om şi i-a slobozit. De abia atunci au înţeles toţi cei din casă că prin cuvântul împărat Sfântul Filaret s-a referit la împăratul Hristos, iar prin cuvântul suită, la toţi săracii şi nevoiaşii cei lipsiţi de hrană.

El a mai zis că nu trebuie să socoteşti cât să dai unui sărac, ci doar să bagi mâna în buzunar şi să scoţi de acolo ce se întâmpla să îţi cadă în mână. Iar mâna nu va scoate decât ceea ce porunceşte pronia lui Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la căderea păcătoasă a lui Adam şi Evei din Rai (Facerea 3):

- *La cum Eva, după ce a păcătuit, nu s-a pocăit de nelegiuirea ei, ci s-a grăbit să îl facă şi pe soţul ei să păcătuiască;*
- *La cum Adam, după ce a păcătuit, nu s-a pocăit de nelegiurea lui, ci s-a îndreptăţit pe sine înaintea lui Dumnezeu, aruncând vina asupra soţiei lui;*
- *La cum chiar şi astăzi, mulţi păcătoşi caută să coopteze şi pe alţii în păcatul lor, ca să şi-l poată justifica mai bine, dând vina pe alţii.*

Predică despre zidirea lumii

La început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul (Facerea 1:1).

Fraţilor, acesta este răspunsul pe care îl dă Dumnezeu prin gura proorocului, anume, răspunsul la întrebarea pe care ne-o punem toţi: "De unde a apărut lumea?"

Dumnezeu aude această întrebare a omenirii, rostită sau nerostită. El o aude şi îi dă răspuns. Aşa cum trimite ploaie pământului însetat, aşa cum dă sănătate celui bolnav, aşa cum dă pâine şi îmbrăcăminte spre apărarea trupului, tot aşa dă Dumnezeu şi răspunsuri la întrebările duhului nostru. El dă răspuns la întrebarea care a dus duhul omului la foame şi la sete, la durere şi la golătate, şi astfel a potolit foamea şi setea duhului omului, 1-a vindecat de boală şi 1-a îmbrăcat în haina adevăratului răspuns.

Iată întrebarea: "De unde vine lumea?" Iată şi răspunsul: La început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul. Această lume nu a ieşit de la sine, aşa cum nimic în lumea asta un iese de la sine; nici nu a ieşit lumea aceasta de la vreo putere rea, nici are ea mai mulţi creatori, buni sau răi, ci lumea a fost făcută de Unul Dumnezeu Cel Milostiv.

Răspunsul acesta naşte bucuria în sufletul oricărui om, îndemnându-1 pe el la toate faptele bune. Acesta este şi criteriul după care cunoaştem, printre altele, că răspunsul acesta este singurul corect şi adevărat. Oricare alt răspuns care vine în contrazicere cu acesta aduce în sufletul omului tristeţe şi teamă, şi îl împinge la păcat şi la rău; iată elementul după care cunoaştem, printre altele, că astfel de răspunsuri sunt false.

Fraţilor, lumea este de la Dumnezeu - să ne bucurăm şi să ne veselim întru adevărul acesta!

- ✓ *Lumea este de la Dumnezeu şi prin urmare sfârşitul ei va fi tot în Dumnezeu!*
- ✓ *Lumea este dintr-o rădăcină bună şi prin urmare va şi aduce roadă bogată şi bună.*
- ✓ *Lumea a ieşit din cămara luminii, de aceea ea va şi sfârşi în lumină.*

Cunoscând că bun este începutul ei, vom cunoaşte de aceea că spre bine va şi tinde cursul ei, şi că al ei sfârşit din cele din urmă va fi spre bine. Iată, în cuvintele acestea de la începutul Sfintei Scripturi se cuprind deja, ascuns şi cele ce privesc sfârşitul lumii. Căci cum a fost începutul lumii, aşa va fi şi sfârşitul ei. Acela care a făcut începutul, Acela va face şi sfârşitul. Prin urmare, să ne ţinem strâns de acest

adevăr mântuitor, ca să putem avea nădeje luminoasă şi să ne întărim în dragostea faţă de Acela care, din iubire, ne-a făcut pe noi.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti Unul Domn şi Făcătorul nostru, Izvorul cel Unul a tot binele! Noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te rugăm: îndreptează către sfârşit bun viaţa noastră întru Duhul Tău cel Sfânt, prin Iisus Hristos Dumnezeul nostru, Căci noi numai Ţie ne închinăm şi pe Tine te slăvim în veci. Amin.

2 decembrie

Pomenirea Sfântului proroc Avacum

Avacum a fost fiul lui Asafat, din seminţia lui Simeon. El a prorocit cu şase sute de ani mai înainte de Hristos, în vremea regelui Manase, mai înainte vestind distrugerea Ierusalimului.

Când regele Nabucodonosor a atacat Ierusalimul, prorocul Avacum s-a refugiat în ţinuturile ismaeliţilor. De acolo el s-a reîntors în Iudeea, unde a vieţuit ca lucrător al pământului.

Pe când ducea odată de mâncare la lucrătorii pe care îi avea la ţarina sa, s-a pogorât înaintea lui un înger al Domnului care i-a zis: ***Du prânzul pe care îl ai în Babilon, lui Daniel, în groapa leilor! Dar prorocul a zis: Doamne! Babilonul nu l-am văzut şi groapa nu ştiu unde este! Atunci îngerul Domnului 1-a luat pe Avacum de creştet şi, ţinându-l de perii capului său, l-a pus în Babilon deasupra gropii, întru repeziciunea duhului său.***

Babilonul se afla la o distanţă enormă faţă de locul în care era prorocul Avacum la momentul convorbirii cu îngerul.

Prorocul Daniil fusese aruncat în acea groapă de către regele Babilonului, Cirus, ca pedeapsă pentru refuzul lui Daniil de a se închina la idoli.

Stând desupra gropii, prorcul Avacum a strigat: ***Daniele! Daniele! Ia mâncarea pe care ţi-a trimis-o ţie Dumnezeu.***

Atunci Daniel, mulţumind lui Dumnezeu, s-a sculat şi a mâncat, după care îngerul Domnului 1-a dus pe Avacum înapoi la locul de unde îl luase, la ţarina din Iudeea.

Sfântul proroc Avacum a mai vestit şi eliberarea Ierusalimului şi timpul venirii Domnului Hristos.

El s-a săvârşit către Domnul la bătrâneţi adânci şi încuviinţate, fiind înmormântat la Kela. Sfintele lui moaşte s-au descoperit în vremea împăratului creştin Teodosie cel mare [deci după aproximativ o mie de ani].

Pomenirea Sfintei muceniţe Miropa

Ea s-a născut la Efes din părinţi creştini. După moartea tatălui ei, copila Miropa a mers cu mama ei în Insula Chios [la o moşie a lor părintească] şi acolo a luat mucenicia pentru Hristos.

Mucenicia acestei fecioare a avut loc la puţină vreme după cea a slăvitului mucenic Isidor, soldatul (vezi pomenirea lui la ziua de 14 mai).

Ucigându-1 torţionarii pe Isidor prin, decapitare, sfânta şi viteaza Miropa a luat în ascuns trupul lui şi 1-a îngropat cu cinste la un loc osebit.

Dar ticălosul dregător Numerian, auzind de furtul acesta, a voit să ucidă gărzile care ar fi trebuit să păzească trupul mucenicului. Auzind că oameni nevinovaţi urmează să fie ucişi din pricină că ea luase trupul mucenicului, fericita Miropa a alergat şi a stat înaintea dregătorilor şi a mărturisit cu glas tare că ea este aceea care a luat şi a îngropat cu cinste trupul Sfântului mucenic Isidor. Pentru aceasta ea a fost biciuită bestial şi aruncată apoi în temniţă cu trupul numai o rană sângerândă.

Dar Domnul nu o a lăsat pe muceniţa Lui întru singurătatea suferinţei. La miezul nopţii temniţa a strălucit de lumină cerească şi Sfântul slăvit mucenic Isidor, soldatul a venit la ea, înconjurat de mulţime de Sfinţi îngeri. „Pace ţie, Miropa," a zis Sfântul Isidor. „Rugăciunea ta a străbătut cerurile şi iată curând vei fi cu noi şi te vei încununa cu cununa cea gătită ţie."

Sfânta muceniţă s-a bucurat atunci cu bucurie mare şi şi-a dat sfântul ei suflet în mâna lui Dumnezeu. Din trupul ei a ieşit atunci o mireasmă dumnezeiască şi dulce care a cuprins toată temniţa.

Unul din temniceri, care a văzut toate cele despre Miropa şi a simţit mireasma, a crezut în Hristos şi s-a botezat, fiind şi el curând martirzat pentru aceasta.

Sfânta muceniţă Miropa s-a strămutat la veşnica viaţă în anul 251 după Hristos.

(Copilă fiind, „ea stătea la mormântul Sfintei Ermiona, una din fiicele Sfântului apostol Filip şi primea din mormântul sfintei mir pe care-1 dădea din belşug tuturora. De aici a primit şi numele de Miropa." - din Sinaxarul Sfintei din Minei.)

Pomenirea Sfântului Uroş, regele Serbiei

El a fost fiul ţarului Duşan şi a domnit în cumplitele vremuri de prăbuşire a regatului sârb. Blând, evlavios şi smerit, el nu a voit să îi aducă cu forţa pe nobilii lui la

supunere faţă de rege şi faţă de interesele regatului sârb. Printre aceşti nobili s-a aflat şi violentul Vukaşin, care în cele din urmă 1-a şi asasinat pe rege.

Bunul Uroş a luat moartea mucenicească în a doua zi a lunii decembrie din anul 1367, pe când era în vârstă de treizeci şi unu de ani. Asasinat de muritori, el a fost preaslăvit veşnic de Dumnezeu.

Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni au odihnit la Mânăstirea Iazak din Fruska Gora, de unde au fost aduse la Belgrad în timpul celui de al doilea război mondial.

Ele au fost aşezate în Biserica Catedrală alături de cele ale kneazului Lazăr şi ale despotului Ştefan Ştiliianovici.

În timpul domniei acestui rege sfânt s-a ridicat Mânăstirea Sfântului Nahum de lângă Lacul Ohrida, de către unul dintre nobilii regelui, Grgur [Grigorie].

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Atanasie, zăvorâtul de la Mânăstirea Peşterilor din Kiev

Acest bărbat sfânt s-a săvârşit către Domnul după o viaţă lungă de nevoinţe aspre sihăstreşti şi a fost îmbăiat, îmbrăcat şi pregătit de sfânta înmormântare de către fraţii lui duhovniceşti.

Sfântul Atanasie era mort de două zile când deodată s-a întors la viaţă. Când au venit ca să îi facă rânduiala înmormântării, fraţii 1-au aflat şezând şi plângând, viu, iar nu mort, aşa cum îl lăsaseră. După învierea lui din morţi Sfântul Atanasie a intrat într-o chilie de unde nu a mai ieşti timp de doisprezece ani, până la moartea lui, timp în care nu a mai vorbit cu nimeni şi a trăit numai cu pâine şi apă.

El s-a săvârşit către Domnul la anul 1176.

Pomenirea Sfântului Iesei, episcopul cetăţii Tilkani [din Georgia]

El este unul dintre cei treisprezece părinţi sirieni (a căror pomenire este la ziua de 7 mai). El a fost mare făcător de minuni.

Cu rugăciunea el a schimbat cursul unui mare fluviu, astfel încât, de la o foarte mare distanţă, el să vină şi să curgă aproape de cetatea Tilkani.

Sfintele lui moaşte odihnesc într-o Sfântă biserică închinată hramului lui, din cetatea georgiană Tilkani.

Cântare de laudă la Sfântul Uroş, regele Serbiei

Puterea lui Duşan s-a risipit ca un vânt,
Dar sfinţenia lui Uroş a rămas pe vecie.

Neputincioasă este tirania, puternică virtutea,
Astfel şi Uroş a fost: silă i-a fost lui de tiranie,
Ci în virtute, adevăr şi dreptate un puternic a fost.

Regele Uroş iubit-a din suflet pe Hristos Domnul,
El a pierdut lumeasca putere, dar Raiul a câştigat.

Sufletul lui de nici un păcat întinatu-s-a,
Biruit, a învins, asasinat, este viu.

Nici toţi trufaşii nobili în a lor viaţă toată
n-au putut săvârşi ceea ce trupul sfânt al lui Uroş
După a lui moarte a lucrat.

El este plăcutul lui Dumnezeu, prea puternic.
Bogaţii cei puternici s-au prefăcut în ţărână,
A lor domnie silnică cu totul a pierit.

Regele Uroş însă, ucisul, de-a Domnului
Dreptate şi Adevăr fost-a plin.

Pentru aceasta rege rămas-a şi acum, în ceruri,
Rege rămânând şi poporului lui.

Ale poporului dureri alină el cu rugăciunea,
Mijlocind cu râvnă înaintea lui Dumnezeu.
El îndurare cere pentru toţi sârbii,
Pentru toţi drepcredincioşii Domnului Hristos.

O Sfinte rege Uroş, prea nobile şi sfinte,
Ajută-ne şi nouă să împlinim Legea lui Dumnezeu!

Cugetare

„Dar cine s-a întors vreodată de pe cealaltă lume, ca să ne spună nouă cum este în ea?" Aşa întreabă şi azi necredincioşii.

Unora ca aceştia omul credincios trebuie să le răspundă aşa: „Pocăiţi-vă de păcatele voastre şi veţi afla; curăţiţi-vă viaţa şi învredniciţi-vă cercetării Duhului, şi veţi afla."

- ✓ *Sfântul Avacum a călătorit purtat fiind de un înger.*
- ✓ *Sfânta Miropa a văzut oştile îngereşti, iar în mijocul lor, pe Sfântul slăvit Mucenic, Isidor soldatul.*
- ✓ *Sfântul Atanasie de la Peşterile kievene a fost mort cu trupul timp de două zile, dar pe cealaltă lume, cu sufletul, a fost viu.*

Întorcându-se după două zile în trup, fraţii s-au strâns în jurul lui şi 1-au întrebat: „Cum ai înviat, părinte? Ce ai văzut? Ce ai auzit?"

Dar Sfântul Atanasie nimic nu a grăit, fiind îngrozit de ceea ce văzuse în cealaltă lume, ci le-a zis fraţilor doar atât: „Mântuiţi-vă!"

Dar silindu-1 fraţii să le dezvăluie măcar puţin din adevărul lumii de dincolo, Sfântul Athanasie le-a zis: „Oricât de puţin v-aş spune, voi nici mă veţi crede, nici veţi asculta."

Silindu-1 însă mult fraţii, el le-a zis: „Pocăiţi-vă în fiecare clipă a vieţii voastre şi rugaţi-vă Mântuitorului Hristos şi Maicii lui Dumnezeu."

Există şi în zilele noastre mărturii ale unor oameni care s-au întors la viaţă după ce au murit. Aceste mărturii niciodată nu se contrazic unele pe celelalte, ci totdeauna se completează.

De exemplu, cei care mor văd cum o parte a celeilalte lumi este mult mai largă şi infinit mai spaţioasă decât lumea aceasta. Mulţi oameni, la ceasul morţii lor, se întâlnesc cu rudeniile lor cele care au murit demult şi vorbesc cu ele.

Lucrul acesta este aproape obişnuit, în anul 1926, în satul Vevcani, Meletiie P. se afla pe patul morţii. El a vorbit cu copiii lui, care muriseră cu douăzeci de ani mai înainte.

Cei strânşi în jurul lui i-au zis: „Nu mai ştii cu cine vorbeşti."

Dar Meletiie a zis: „Ba, ştiu cu cine vorbesc, vorbesc cu copiii mei care au murit şi îi văd şi vorbesc cu ei aşa cum vă văd şi vorbesc cu voi."

Luare aminte

Să luăm aminte la căderea din Rai a lui Adam şi Evei, din pricina păcatului (Facerea 3):

- *La cum Adam şi Eva, mai înainte de a păcătui, erau înveşmântaţi întru nevinovăţie, nevăzându-se unul pe celălalt gol;*
- *La cum, după neascultare, Adam şi Eva s-au văzut goi şi s-au ascuns de la faţa lui Dumnezeu;*
- *La cum orice virtute este haină şi orice păcat, goliciune.*

Predică despre descoperirile de bucurie de la începutul Sfintei Scripturi

La început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul (Facerea 1:1).

Cât de scurt, dar bogat şi cuprinzător, este tot cuvântul lui Dumnezeu! El este ca inul împăturit, pe care îl porţi sub braţ, dar întinzându-1 pe iarbă, vezi că acoperă un spaţiu larg.

Cât de nenumărate înţelesuri scumpe ne dă la iveală cuvântul acesta al lui Dumnezeu, despre care ne este vorbirea acum! - *La început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul.*

- ✓ *Mă întâi, el ne arată că Dumnezeu este Singurul veşnic şi nefăcut. Această primă descoperire aduce în inimile noastre bucurie de negrăit. Căci în vâltoarea vieţii acesteia în care trăim, care grăbeşte pururea spre distrugere şi spre moarte, ne umple inimile de bucurie şi de linişte faptul că Făcătorul nostru este veşnic şi viu. Cuvântul acesta ne mai spune că Domnul cel Unul şi Cel Bun este Făcătorul lumii, şi fiind Făcător, El este deci şi Atotputernic şi Chivernisitor.*
- ✓ *Această a doua descoperire naşte în inimile noastre bucurie negrăită. Lumea prin urmare nu este rodul haosului şi al întâmplării, neraţională şi lipsită de scop, ci ea este creaţia Celui Atotînţelept Dumnezeu, Atoatecunoscător şi Atotmilostiv, care cârmuieşte lumea cu putere, ducând-o spre scopul de El dorit. Cuvântul acesta ne mai descoperă că această lume are un început şi prin urmare că ea va avea neapărat şi un sfârşit.*

- ✓ *Iată o a treia descoperire care umple inimile noastre de bucurie negrăită. Căci trist ar fi să fie această lume veşnică şi trist ar fi ca toate idealurile ei, apropiate sau depărtate, să-şi poată afla sursa împlinirii în ea. Nedreptatea unei asemenea perspective ar zgudui de durere minţile celor inteligenţi şi ar arunca în prăpastia tristeţii inimile drepţilor.*
- ✓ *În sfârşit, acest cuvânt al lui Dumnezeu ne arată că Dumnezeu a creat două lumi, cerească şi pământească sau lumea puterilor netrupeşti şi lumea celor pământeşti. Iar această a patra descoperire umple cu adevărat inimile noastre de bucurie negrăită. Căci aşa cum ne ridicăm acum privirea spre înalt şi ne bucurăm de soare, de lună şi de stelele din tăria cerului, aşa ne putem ridica ochii minţii către înaltul lumii celei duhovniceşti, a netrupeştilor puteri, care este asemenea nouă, numai că mai curată şi mai strălucitoare. Da, ne bucurăm pentru că ştim că există o lume mai bună decât a noastră, o lume în care în curând, vom putea să intrăm şi noi, asemenea călătorului ostenit, care ajunge în sfârşit acasă şi se odihneşte.*

O, ce tristă ar rătăci a oamenilor privire dacă nu ar exista decât această lume şi dacă nu ar exista un cer mai înstelat deasupra noastră! Ce trist ar rătăci al omului duh în această trupească lume, dacă nu ar exista lumea netrupeştilor puteri, cerească!

O, Stăpâne Doamne Iisuse al nostru Preablânde, Ţie aducem pururea slavă şi laudă! Ţie pururea aducem închinare şi mulţumită în veci. Amin!

3 decembrie

Pomenirea Sfântului proroc Sofonie

(al cărui nume se tâlcuieşte "straja Domnului" sau "cunoscătorul celor ascunse", a fost fiul lui Huşi, din seminţia lui Simeon..." -cf. Sinaxarul Sfântului din Minei.)

El s-a născut la Muntele Sarabatha, din seminţia lui Simeon şi a prorocit în veacul al şaptelea mai înainte de Hristos, pe când rege al Iudeei a fost evlaviosul Iosia.

Prorocul Sofonie a fost contemporanul Sfântului proroc Ieremia. Având o inimă foarte smerită şi înfrântă şi o minte curată ridicată pururea la Domnul, el a fost aflat vrednic să i se descopere tainele viitorului.

El a prorocit ziua mâniei Domnului şi a pedepselor care vor cădea peste Gaza, Aşkalon, Aşdod, Ekron, Ninive, Ierusalim şi Egipt.

Despre Ierusalim, el a zis: ***Vai de cetatea răzvrătită şi pângărită, cetatea asupririi! N-a luat aminte la nici un semn şi n-a primit nici o dojană; în Domnul nu şi-a pus nădejdea şi nici nu s-a apropiat de Dumnezeul ei. Căpeteniile ei sunt în mijlocul lor lei care răcnesc; judecătorii ei, lupi care nu păstrează nimic pentru a doua zi; Prorocii sunt oameni uşuratici, vicleni; preoţii pângăresc cele sfinte şi calcă legea (Sofonie 3: 1-4).***

Prorocind venirea lui Mesia, el a strigat, plin de bucuria Duhului: ***Bucură-te, fiica Sionului, saltă de veselie, Israile! Veseleşte-te şi te bucură din toată inima, fiică a Ierusalimului! (Sofonie 3: 14).***

Acest văzător al tainelor dumnezeieşti s-a săvârşit cu pace, aşteptând învierea cea de obşte şi cununa cea gătită lui de Domnul.

Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Ioan, sihastrul [episcopul Coloniei]

El s-a născut în Nicopolea Armeniei şi a fost fiul lui Encratie şi al Eufimiei. El s-a tuns monah la vârsta de optsprezece ani şi a îmbrăţişat viaţa asprelor postiri şi a curăţirii inimii şi minţii cu lacrimi şi cu rugăciune. După zece ani de astfel de vieţuire el a fost înălţat episcop al Coloniei.

Prin pilda vieţuirii lui, el a atras spre dobândirea sfinţeniei celei plăcute lui Dumnezeu şi pe fratele lui, Pergamie şi pe unchiul lui, Teodor, ambii demnitari de frunte la curţile imperiale ale împăraţilor Zeno şi Iustinian.

Dar văzând răutatea şi intrigile lumii care învăluie până şi tronul episcopal, nelăsându-i episcopului nici o putinţă de a îndrepta lucrurile, Sfântul Ioan a părăsit demnitatea arhieriei. El s-a ascuns sub chip de monah simplu şi a mers la Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit de lângă Ierusalim. El a rămas acolo ca un necunocut vreme de mulţi ani, împlinind desăvârşit şi întocmai orice ascultare încredinţată lui de egumen.

Pentru aceasta, Sfântul Sava a recomandat patriarhului Ilie ca să îl sfinţească pe Ioan presbiter. Şi voind Patriarhul să săvârşească hirotonirea, Sfântul Ioan silit a fost să mărturisească că el este şi episcop.

După aceasta Sfântul Ioan s-a închis într-o chilie, unde a petrecut ani îndelungaţi în tăcere desăvârşită şi rugăciune. După aceasta el a mai petrecut alţi nouă ani întru sălbăticia pustietăţii, hrănindu-se cu ierburi sălbatice, apoi s-a întors iar la mânăstire. Atunci a întors el credincioşii şi i-a abătut de la erezia lui Origen şi a contribuit mult la condamnarea şi eradicarea acestei erezii.

El vedea aievea lumea duhurilor şi vindeca poporul de bolile lor. Căci biruindu-se pe sine, el cu uşurinţă a putut birui diavolii.

Acest bărbat măreţ întru smerenie, putere şi înţelepciune, acest adevărat rob al lui Dumnezeu s-a săvârşit cu pace către Domnul la anul 558, în vârstă fiind de una sută şi patru ani.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Teodor, patriarhul Alexandriei

După ce a păstorit poporul lui Dumnezeu din Alexandria vreme de doi ani, el a fost apucat de către păgâni, batjocorit şi torturat bestial. Ei au pus cunună de spini pe sfinţitul lui cap apoi l-au decapitat pentru credinţa lui, la anul 606.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Teodul

El a fost patrician de frunte la curtea imperială a lui Teodosie cel mare. După moartea soţiei lui el s-a lepădat de deşertăciunea lumii şi părăsind Constantinopolul, a urcat pe un stâlp din apropiere de Efes, unde a petrecut întru nevoinţe aspre vreme de treizeci de ani.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Sava de la Zvenigorod

Sfântul Sava acesta a fost ucenic al Sfântului Serghei de Radonej şi mare făcător de minuni. După moartea lui el s-a arătat multora ca şi când ar fi fost viu, uneori învăţându-i, alteori certându-i, iar alteori vindecându-i de bolile lor. El s-a săvârşit către mai fericită viaţă la anul 1406.

Cântare de laudă Ia Sfântul Ioan, sihastrul

Sfântul sihastru Ioan, al lui Dumnezeu nevoitorul,
A umblat prin pustie întru singurătate,
Până când auzit-a glas ce-a strigat:
„Atacă păgânii!
Iată norul de praf al căilor lor!
Aici sunt aproape, ridică-te,pleacă!"
„Aproape să fie, nu e nimic.
Domnul stă mult mai aproape,"
zis-a Ioan,
Netulburându-se nicicum.

Căutând nenorocirea ca să îl înghită,
Prin mâinile unor ticăloşi,
Un leu înainte le-a stat, cu răget cumplit,
De la Domnul trimis.
El pus-a pe fugă hoarda de criminali.
Iar Ioan Sfântul stat-a mai departe liniştit,
Nepărăsind pustia.

El la întrecere s-a luat cu sălbatica pustie,
întru tăcere s-a întrecut cu ea,
Şi întru uscăciune, şi singurătate.

„ Sunt Sfintele Paşti,
Părinte, cum vom prăznui?
Ce vom gusta la a Domnului înviere? "
A întrebat ucenicul.

Iar Sfântul Ioan i-a zis:
„Domnul trimite hrană oricărei fiinţe
ce viaţă are în ea. "

Răsărind zorii învierii Sfinte
a Domnului Hristos,
Un înger al Domnului
înaintea Sfântului a stat,
Cu chip aievea de om:
El i-a întins Sfântului
dar bogat de pâine,
de vin şi de miere,

Iar ucenicul a privit uimit;
El apoi a plâns văzându-şi necredinţa,
Şi L-a prea mărit pe Domnul,
Şi pe al Lui Sfânt.

Cugetare

Dumnezeu aude rugăciunile drepţilor şi le împlineşte pe ele, uneori imediat şi desăvârşit, alteori mult mai târziu, la vremea cuvenită şi potrivit trebuinţelor Bisericii. Cu alte cuvinte, împlinind rugile drepţilor, Domnul are în vedere fie mântuirea particulară a acelui om, fie mai binele general al Bisericii.

Sfântul Ioan s-a rugat lui Dumnezeu ca să îi descopere cum anume se desparte sufletul de trup la ceasul morţii. Cum stătea la rugăciune, el a fost luat afară din sine şi a avut această vedenie: un drept murise înaintea unei biserici din Betleem, iar sufletul lui a fost luat de îngeri şi dus la cer cu cântări minunate.

Venindu-şi întru sine, Sfântul Ioan îndată a ieşit de la locul lui şi a intrat pe drumul ce ducea de la Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit la Betleem. Ajungând acolo, el a văzut trupul mort al omului chiar la locul care i se arătase în vedenie.

Murind Sfântul Sava cel sfinţit, Sfântul Ioan a jelit şi a plâns. Dar Sfântul Sava i s-a arătat atunci în vedenie şi i-a zis: „Nu plânge, Frate Ioane, căci eu, deşi am murit cu trupul, sunt cu duhul pururea lângă tine."

Atunci Sfântul Ioan 1-a rugat cu lacrimi: „Părinte, roagă-te lui Dumnezeu ca să mă ia şi să mă ducă la tine."

Dar Sfântul Sava i-a zis: „Aceasta nu poate fi acum, frate Ioane. Căci mare ispită are să cadă asupra Lavrei, iar Domnul voieşte ca să rămâi şi să fii sprijin şi întărire fraţilor şi să abaţi de la ei furtuna ereziei."

Mai întâi Sfântul Ioan nu a înţeles despre ce fel de erezie poate fi vorba, dar mai târziu a văzut, când stricată învăţătura a lui Origen a început să zguduie din nou Biserica Domnului.

Luare aminte

Să luăm aminte la căderea lui Adam şi a Evei, din pricina păcatului (Facerea 3):

- *La cum, văzându-se goi, ei şi-au acoperit ruşinea cu frunze de smochin;*
- *La cum, chiar şi azi, toţi păcătoşii nepocăiţi, văzându-şi lipsa virtuţii, se simt goi şi îşi ascund goliciunea cu tot felul de minciuni şi închipuiri.*

Predică despre cele două lumi

La început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul (Facerea 1:1).

Fraţilor, orice doreşte Dumnezeu să fie descoperit oamenilor se descoperă şi orice nu doreşte El să se descopere rămâne ascuns.

Moise cel care L-a văzut pre Domnul nu a putut spune nimic mai mult despre cer decât că la început 1-a făcut Domnul. Zicând aceasta, el a continuat să descrie în detaliu facerea pământului.

Dar de ce nu grăieşte Moise la fel de în detaliu şi despre facerea cerului? Aceasta deoarece Domnul nu a voit să îi descopere lui mai mult decât atâta: că pe cer 1-a făcut Domnul. Motivul? Oamenii nu erau atunci destul de maturi cu duhul şi cu mintea, nici capabili să înţeleagă lucrurile cereşti altfel decât trupeşte.

Doar după trecerea multor veacuri, odată cu aducerea pe pământ a Noului Legământ al lui Dumnezeu, a descoperit El mai mult oamenilor credincioşi şi aleşilor Lui tainele lumii cereşti.

Doar creştinii au văzut deschizându-se cerurile. Sfântul Ioan evanghelistul şi Teologul dă mărturie despre aceasta când zice: ***După aceasta m-am uitat şi iată o uşă era deschisă în cer (Apocalipsa 4: 1).*** Sfântul Arhidiacon Ştefan întâiul Mucenic mărturiseşte şi el: ***Iată, văd cerurile deschise (Fapte 7: 56).*** Sfântul Apostol Pavel, *care* ***a fost răpit până la al treilea cer (II Corinteni 12: 2) şi a auzit cuvinte de***

nespus, pe care nu se cuvine omului să le grăiască (II Corinteni 12: 4), vorbeşte de coruri îngereşti, de tronuri, stăpânii, începătorii şi puteri, şi zice: ***Toate s-au făcut prin El şi pentru El (Coloseni 1: 16).***

Ucenicul lui, Sfântul Dionisie Areopagitul, descrie ierarhia cerească tot atât de amănunţit precum descrie Moise zidrea lumii celei pământeşti.

Iată cum bine a voit să fie nepătrunsa înţelepciune a lui Dumnezeu! Ceea ce Domnul nu a binevoit să îi descopere lui Moise, a voit să o descopere Sfinţilor apostoli ai lui Hristos şi următorilor lor!

Pe bună dreptate a fost aşa: căci ceea ce nu s-a putut rosti copiilor, s-a putut arăta în amănunt bărbaţilor ajunşi la plinătatea înţelegerii. Descoperirea tainelor nu se dă decât celor maturi cu duhul.

Iată minunată lecţie pentru noi toţi! Să căutăm prin urmare cu sârguinţă să învăţăm adevărul şi încă şi mai sârguincios să căutăm să ne curăţim inimile de păcate, să ne întărim cu răbdarea şi cu credinţa nezdruncinată că Dumnezeu ne va dărui nouă tot ceea ce ne este de folos la timpul cuvenit, în felul şi la măsura necesară mântuirii noastre.

O, Stăpâne Doamne Atotînţelepte şi Iubitorule de oameni, carele ne înveţi şi ne povăţuieşti pe noi la mântuire, fără grăbire şi fără amânare, Ţie Unuia, Prea-bunule Doamne, Îţi aducem slavă şi mulţumită în veac! Pe Tine Te lăudăm, pe Tine bine Te cuvântăm şi Ţie pururea ne închinăm. Amin.

4 decembrie

Pomenirea pătimirii Sfintei mari muceniţe Varvara

Această slăvită următoare a lui Hristos s-a logodit Lui încă din frageda ei tinereţe.

Tatăl ei, păgânul Dioscor, a fost vestit în cetatea Heliopolis din Egipt, prin înălţimea rangului şi a bogăţiei. El a închis-o pe fiica lui Varvara într-un turn înalt, spre a o păzi de ochii oamenilor, căci era foarte învăţată şi neasemănat de frumoasă la trup. El a înconjurat-o cu tot confortul şi cu toată strălucirea, i-a dăruit multe roabe, i-a făcut idol de aur înaintea căruia să se închine şi i-a zidit o baie somptuoasă cu două minunate ferestre.

Dar privind prin fereastra luxosului ei iatac la frumuseţea pământului ce se desfăşura la picioarele ei şi la lumina strălucitoare a stelelor, mintea înţeleaptă a Varvarei s-a deschis la harul lui Dumnezeu. Ea L-a cunoscut atunci pe Unul Adevăratul Dumnezeu, Făcătorul, în pofida faptului că nu a avut atunci aproape nici un învăţător omenesc care să o aducă pe ea la cunoştinţa aceasta.

Odată pe când tatăl ei a lipsit din cetate, Varvara a coborât din turn să se preumble şi prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, a cunoscut nişte femei care i-au grăit ei şi i-au descoperit credinţa în Dumnezeul adevărat, Hristos. Atunci inima Varvarei s-a aprins de dumnezeiasca dragoste pentru Făcătorul ei, Hristos Domnul. Ea a poruncit atunci să se taie a treia fereastră în zidul băii ei, astfel încât cele trei ferestre să fie spre cinstea numărului Sfintei Treimi. ***Ea pe perete a închipuit semnul Sfintei Cruci cu al ei deget, iar semnul s-a săpat prin lucrare dumnezeiască în zid ca şi când s-ar fi săpat cu o daltă. Din urmele paşilor ei de pe pardoseala băii au izbucnit izvoraşe de apă care, umplând bazinul, au dat mai apoi multora vindecare din boli incurabile.***

Auzind de credinţa fiicei lui, Dioscor a bătut-o bestial şi a alungat-o din turnul ei. El a urmărit-o ca să o ucidă, dar s-a deschis stânca şi a ascuns-o pe muceniţă de bestialul ei tată.

Dar venind Varvara din nou înaintea tatălui ei, el a apucat-o şi a târât-o înaintea lui Marţian magistratul, care a osândit-o la bestiale torturi.

Ei au despuiat-o pe Varvara de haine şi au biciuit-o cu sălbăticie, prefăcând-o toată într-o rană, dar Domnul S-a pogorât la temniţa ei şi a vindecat-o pe ea desăvârşit.

O anume femeie pe nume Iuliana, văzând martiriul sfintei, a dorit mucenicia şi ea. Ambele femei au fost date la cele mai bestiale chinuri, apoi purtate pe străzile cetăţii spre batjocura gloatei. Lor li s-au tăiat sânii, din care au curs pâraie de sânge. Ele au fost duse la urmă la locul de ucidere, unde Sfânta Varvara a fost măcelărită de bestialul ei tată, iar Sfânta Iuliana, de soldaţi.

Întru aceeaşi zi însă fulgerul Domnului a izbit casa lui Dioscor, omorându-l şi pe el, şi pe Marţian.

Sfânta mare muceniţă Varvara a luat mucenicia la anul 306. Sfintele ei moaşte făcătoare de minuni odihnesc la Kiev.

Preaslăvită fiind întru Împărăţia Cerurilor, ea s-a arătat multora chiar şi în vremurile noastre, uneori singură, iar alteori alături de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu.

Pomenirea cuviosului părintelui nostru Ioan Damaschin, monahul şi preotul

El a fost la început cel mai de seamă ministru al Califului Abdul-Malik, iar la urmă monah în Lavra Sfântului Sava cel sfinţit.

Din pricină că a fost un înflăcărat apărător al cultului Sfintelor icoane, ticălosul împărat iconoclast Leon, isaurul 1-a clevetit pe Ioan la Calif, iar acesta crezând minciunile i-a tăiat lui Ioan mâna dreaptă. Ţinându-şi mâna tăiată în ştergar, Ioan a căzut cu lacrimi la icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, iar mâna i s-a lipit la loc prin minune. Urma tăieturii a rămas însă ca un fir roşu aprins pe braţul sfântului, ca dovadă a minunii.

Văzând minunea Califului i-a părut amarnic de rău pentru nedreptatea făcută, dar Damaschinul nu a mai voit să rămână ministru la curtea lui şi nici să mai rămână în lume. El a voit mai vârtos să meargă la pustie şi să se facă monah, unde a fost fraţilor pildă de smerenie, ascultare şi nevoinţă.

Sfântul Ioan Damaschinul este alcătuitorul Canonului Slujbei de înmormântare şi al cărţilor liturgice intitulate *Octoih* (Cartea celor opt ehuri sau glasuri), *Irmologhion* şi *Menologhion,* precum şi al Canonului pascal.

El a scris multe cărţi de adâncă cugetare teologică, insuflate de sus. El a fost un mare nevoitor, un mare imnograf, un mare teolog şi un oştean viteaz şi aprig al adevărului lui Hristos.

Sfântul Ioan Damaschinul se numără printre cei mai mari Sfinţi părinţi ai întregii creştinătăţi ortodoxe.

El s-a săvârşit cu pace către Domnul cam pe la anul 776, în vârstă fiind de una sută şi patru ani.

Pomenirea Sfântului Ghenadie, arhiepiscopul Novgorodului

El a fost un distins scriitor, un atlet al adevărului creştin şi un mucenic al adevărului lui Hristos.

El a adunat multele cărţi ale Sfintei Scripturi într-un singur volum şi a compilat o cheie care să ajute la stabilirea exactă a datei Sfintelor Paşti [Paschalionul] pe o perioadă de cinci sute şi treizeci şi doi de ani înainte.

El s-a săvârşit din lumea aceasta la anul 1505.

Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni odihnesc la Mânăstirea Ciudov de la Moscova.

Cântare de laudă la Sfântul Ioan Damaschinul

O, trâmbiţă de aur a ortodoxei credinţe,
O, slăvite monahe al unei slăvite Mânăstiri,
O, Sfinte Ioane, poete insuflate, atlete al credinţei,
O, Sfinte mucenice, al icoanelor râvnitor!

Tu ai slăvit pe Hristos şi-acum slăvit eşti în ceruri,
O, trâmbiţă veşnică a celei fără de moarte vieţi!
Tu lepădat-ai lumea pentru Hristos Domnul,
Şi smerindu-te adânc, te-ai înălţat în veci.
Tu nevoinţe aspre ai luat asupră-ţi,
Prin lacrimi privit-ai la tainele cereşti.

Cu rugăciuni şi credinţă lucrat-ai minuni multe,
Tu însuţi grăit-ai cu Maica lui Dumnezeu.
Credinţa - cine mai bine ca tine a arătat-o?
Cine vreodat' cântat-a mai 'nalt pe Dumnezeu?

O, harpă de aur a adevărului veşnic, tu fără seamăn

Eşti în lume mereu!
Nimeni nu este asemenea ţie,
O, Sfinte părinte Damaschine Ioan!

O, înalţă şi-acum dumnezeiasca ta rostire
Cere nouă îndurare de la Hristos Dumnezeu!

Roagă-te că Hristos cu milostivire cu noi să fie
Până la mormânt,

Roagă-te Lui, Sfinte Ioane scumpe,
Să-L proslăvim cu tine prin al tău cânt!

Cugetare

Ascultarea unită cu smerenia inimii şi a minţii este temelia vieţii duhovniceşti, temelia mântuirii sufletului şi temelia temeliei zidirii sfinte care este Biserica lui Dumnezeu.

Marele Ioan Damaschinul, cu adevărat măreţ din toate laturile vieţii lui, a săpat o urmă adâncă în istoria Bisericii prin minunata pildă de ascultare şi smerenie ce a fost temelia şi podoaba vieţii lui toate de monah.

Spre a îi pune la încercare smerenia, părintele lui duhovnicesc i-a aşezat în braţe odată o legătură de coşniţe [lucrul de mână al monahilor] şi i-a poruncit să meargă şi să le vândă anume la Damasc, cetatea lui. Avva i-a mai poruncit să ia şi un preţ foarte mare pentru ele, gândind că Ioan se va ruşina să îl ceară şi se va întoarce la Mânăstire fără să fi isprăvit nimic.

Sfântul Ioan aşadar, mai întâi a trebuit să ia asupra sa o călătorie foarte lungă; al doilea, să apară în cetatea lui de baştină ca un cerşetor, în haine umile, acolo unde toţi îl cunoşteau că a fost cel mai puternic şi mai slăvit demnitar al cetăţii, după Calif; al treilea, să se expună râsetelor şi batjocurei locuitorilor Damascului prin mărimea preţului pe care trebuia să îl ceară pe marfa lui; al patrulea, în cazul în care nu ar fi izbutit în vânzare, trebuia să fi străbătut în zadar chinuitoarea cale până la Damasc şi înapoi.

Dar sosind la Damasc, viteazul monah a stat în piaţa cetăţii, aştepând cumpărătorul. Căci fiind întrebat de unii cât cere pe coşurile lui şi auzind din gura lui preţul, îl batjocoreau şi râdeau de el ca de un nebun.

El a stat în piaţa de mărfuri a Damascului de dimineaţă până seara şi de dimineaţă până seara a fost ţinta batjocurei şi râsetelor oamenilor.

Dar Dumnezeu care vede toate nu 1-a lăsat pe robul Lui, omul smereniei şi răbdării. Căci a trecut acolo pe seară un cetăţean al Damascului şi a privit cu luare aminte la chipul lui Ioan. Chiar dacă hainele lui erau proaste, iar chipul schimbat de aspră vieţuire, cetăţeanul 1-a recunoscut îndată pe cel care fusese odată cel dintâi ministru al Califului, întru a cărui suită se aflase şi el.

Ioan a recunoscut şi el chipul cetăţeanului, dar nezicând nici el nimic, au început să se tocmească ca negustor şi client. Dar omul îndată a renunţat să mai arate că prea mare e preţul, a cumpărat toată marfa la preţul cerut şi i-a mulţumit cu plecăciune lui Ioan pentru un mare bine ce i-a făcut pe când a fost mâna dreaptă a Califului.

Ioan s-a întors la Mănăstire ca un biruitor cu chipul radiind de bucurie, care bucurie i-a adus-o şi Bătrânului lui.

Luare aminte

Să luăm aminte la căderea lui Adam şi a Evei, din pricina păcatului (Facerea 3):

- *La cum Adam şi Eva, după ce au păcătuit, s-au ascuns de la faţa lui Dumnezeu;*
- *La cum, auzind glasul lui Dumnezeu, ei au fugit şi s-au ascuns printre pomii Raiului;*
- *La cum şi azi orice păcat ne înstrăinează de Dumnezeu;*
- *La cum păcătosul, auzind glasul Domnului care îl strigă prin conştiinţă, fuge şi se ascunde în mijlocul naturii iraţionale.*

Predică la cum bun este tot ceea ce vine de la Domnul

Şi a văzut Domnul că este bună lumina. (Facerea 1: 4) Şi a văzut Domnul că este bine (Facerea 1: 10, 12, 18, 21, 25).

Fraţilor, de la Făcătorul nostru cel Bun ies numai lucrări bune. Prin urmare, să tacă toţi cei care bârfesc şi zic că de la El iese şi binele şi răul. După fiecare minunată lucrare a Sa, Domnul însuşi a zis că este bună. El a zis de şase ori că ceea ce a lucrat este bun, iar a şaptea oară a rostit acelaşi cuvânt privind toată Zidirea în ansamblu: El a dat verdictul Lui dumnezeiesc asupra tuturor celor de El lucrate şi a zis că *sunt bune foarte* (Facerea 1: 31).

Prin urmare, Domnul a rostit întru totul de şapte ori că cele aduse la fiinţă din voinţa Lui sunt bune. Oare nu este ceva de mirare când auzim pe unii oameni venind cu hulitoarea afirmaţie protrivit căreia răul şi binele ar ieşi ambele de la Dumnezeu, în egală măsură?

Dar Domnul, ca şi când ar fi ştiut că asemena învinuiri se vor arunca asupra Lui sau mai bine zis, că asemenea huliri se vor arunca asupra Lui de-a lungul tuturor veacurilor, şi-a rostit apărarea mai dinainte şi a rostit-o de şapte ori, pentru toate veacurile şi pentru toate generaţiile de oameni de pe pământ.

Răul vine numai de la păcat şi nici un păcat nu se află în Domnul. Prin urmare, Domnul nu poate fi nicicum sursa răului. El Se numeşte Atotputernic tocmai pentru că El este puternic spre a lucra tot binele. Răi, preverşi şi vicleni sunt acei aşa-zişi pricepuţi în Scripturile Sfinte care zic că „Atotputernic" înseamnă tocmai aceasta, că Domnul poate să facă şi binele şi răul. Dumnezeu este însuşi izvorul a tot binele care nu este întunecat de nimic şi nimic nu poate ieşi de la El care să fie contrar binelui.

Să cunoaştem, fraţilor, că aceia care grăiesc despre dualitatea lui Dumnezeu Care este Izvorul însuşi a tot binele, sunt ei înşişi nişte amestecături de bine şi de rău, nişte amestecături ale dualităţii.

Dar să mai ştim că toţi cei care iubesc binele vor lupta pururea să urmeze Lui, contra aplecărilor lor rele şi păcătoase şi că toţi cei care însetează după bine au în inima lor conştiinţa clară că Dumnezeu este pururea bun, niciodată altfel.

O, Stăpâne Doamne Făcătorul nostru, cela ce eşti Ziditorul a tot binele şi ale căruia lucrări sunt bune în veac! A Ta este toată slava şi mulţumita în veci. Amin!

5 decembrie

Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Sava cel sfinţit

S-a făcut vestit până atunci necunoscutul sat Mutalaska din Capadocia, din pricina naşterii întru el a acestui soare strălucitor al Ortodoxiei tuturor timpurilor şi locurilor.

Părinţii lui s-au numit Ioan şi Sofia, în vârstă fiind de opt ani, el şi-a lăsat casa şi părinţii şi s-a tuns monah în obştea monahală din apropiere, numită „a lui Flavian." După zece ani, el s-a strămutat la mânăstirile Palestinei, unde cel mai mult a rămas în Mânăstirea Sfinţilor Eftimie cel mare (vezi pomenirea lui la 20 ianuarie) şi Teoctist.

Străvăzătorul Eftimie a prorocit tânărului monah Sava că va să se facă monah mare şi vestit între monahi şi dascăl monahilor şi că va întemeia o lavră mai mare decât toate celelalte ale vremii lui.

După moartea marelui Eftimie, Sfântul Sava s-a retras la pustie, unde a vieţuit vreme de cinci ani ca sihastru într-o peşteră arătată lui de un înger al Domnului.

Mai apoi, după ce a crescut şi s-a desăvârşit întru călugărească vieţuire, în jurul lui au prins a se strânge, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, mulţime de suflete ce însetau după viaţa duhovnicească. Curând numărul monahilor a fost atât de mare încât a fost nevoie să se zidească mânăstire largă şi mulţime de chilii. Au venit la el şi fraţi din depărtata Armenie şi pentru aceştia Sfântul a rânduit o peşteră aparte, în care aceştia să poată asculta dumnezeieştile slujbe în limba armeană.

Murind tatăl lui, vârstnica lui maică Sofia a venit la el, iar fiul a tuns-o pre maică întru îngerescul chip, rânduindu-i o chilie depărtată de mânăstire, unde Sofia a trăit întru sfinte rugăciunui şi nevoinţe până la moartea ei.

Acest mare sfânt a îndurat mulţime de atacuri drăceşti din toate părţile: din partea celor de aprope ai lui, de la eretici şi de la diavoli. Dar el a ieşit biruitor, deasupra tuturora: asupra celor de aproape, prin bunătate şi toleranţă; asupra ereticilor, prin neabătuta mărturisire a adevărului credinţei ortodoxe; iar asupra dracilor, chemând statornic Numele lui Hristos şi însemnându-se cu semnul Sfintei Cruci.

El a avut mai cu seamă de luptat cu demonii la Muntele Castellium, unde a întemeiat o a doua mânăstire.

Cu totul, Sfântul Sava cel sfinţit a întemeiat şapte slăvite mânăstiri.

El şi cel aproape concetăţean cu el, Sfântul împărat Teodosie cel mare, sunt socotiţi a fi cei mai mari luminători şi stâlpi ai Ortodoxiei în Răsărit. Ei au corectat greşelile împăraţilor şi patriarhilor în probleme privitoare la Sfânta credinţă şi au slujit tuturor ca pildă de viaţă sfântă şi smerită care atrage asupra ei puterea făcătoare de minuni a lui Dumnezeu.

După o viaţă îndelungată de nevoinţe aspre dar rodnice, Sfântul Sava cel sfinţit a intrat întru veşnica odihnă la anul 532, în vârstă fiind de nouăzeci şi patru de ani.

Printre multele lui lucrări minunate, să o pomenim măcar pe aceea că el este alcătuitorul primei rânduieli a Slujbelor din Sfintele mânăstiri, cunoscută acum pretutindeni în lume drept Tipicul ierusalimitean.

Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşi mucenici de la Karyes

Ei au luat cu toţii mucenicia din mâinile romano-catolicilor, la vremea Unirii cu Roma de la Lyons [din 1274], care a fost opera împăratului Mihail, paleologul (1260-1281) şi a papei.

Protosul Sfântului Munte a fost spânzurat, iar ceilalţi au fost omorâţi prin tăierea capului. (Pentru amănunte, vezi la 10 octombrie.)

Despre aceiaşi, în Sinaxarul din Minei: "Tot în această zi, pomenirea sfinţilor cuvioşi mucenici cei care au locuit în chiliile Atonului şi au mustrat pe latino-cugetători, adică pe împăratul Mihail şi pe patriarhul Bec. Cel dintâi dintre aceşti Sfinţi cuvioşi mucenici a fost spânzurat, iar ceilalţi de sabie s-au săvârşit. Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin."

Pomenirea Sfântului Nectarie de la Bitola

El s-a născut la Bitola şi s-a nevoit întru călugărească viaţă la Mânăstirea Sfinţilor doctori fără de arginţi Cosma şi Damian, împreună cu tatăl lui, Pahomie, care de asemenea s-a tuns monah.

După aceea el a mers la Karyes, unde şi-a continuat viaţa de nevoinţe şi osteneli la chilia Sfinţilor Arhangheli, sub călăuzirea bătrânilor Filoteu şi Dionisie. Biruind şi călcând peste şarpele invidiei, peste atacurile dracilor şi peste bolile cele grele, el a

trecut la veşnica pace a împărăţiei lui Hristos în cinci zile ale lunii decembrie, din anul 1500.

Sfintele lui moaşte nestricate şi pline de bună mireasmă odihnesc şi astăzi întru a lui chilie.

Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşi Karion şi Zaharia

Ei au fost tată şi fiu, amândoi mari nevoitori din pustia Egiptului. Karion a lăsat femeie şi doi copii şi a plecat să se facă monah.

Copil fiind, fiul Zaharia a fost adus la mânăstirea în care se nevoia tatăl şi prin ale lui aspre nevoinţe călugăreşti, 1-a întrecut şi pe tată şi pe toţi ceilalţi monahi vestiţi de acolo.

Fiind Sfântul Zaharia întrebat: „Cine este adevărat monah?" el a zis: „Acela care pururea se dă pe sine la împlinirea tuturor poruncilor lui Dumnezeu."

Cântare de laudă la Sfântul Sava cel sfinţit

Preacuviosul Sava, a monahilor căpetenie,
Voievodul duhovnicesc al lui Hristos Dumnezeu,
Slăvitu-s-a cu postiri, cu privegheri şi blândeţe,
Cu rugăciunea, credinţa şi milostenia sfântă.
Sfinte Sfinţite părinte Sava, lui Dumnezeu plăcute,
Tu pe monahi învăţat-ai să nu grijească de trup;
Tu-ncredinţatu-te-ai desăvârşit în Domnul,
Cu nevoinţele rugăciunii,
Nicicând voind să fii mai mare între fraţi.

Tu untdelemn şi vin prea rareori gustat-ai,
A slujbei rânduiala păzit-ai ca un sfânt.
„Bucurie fie-ne nouă Sfânta Liturghie,
iar nu o apăsare, pe care s-o facem oftând. "

Aşa-nvăţat-a Sava pururi a lui obşte,
Mult mai vârtos cu viaţa decât cu-al lui cuvânt.

Aşa cum grădinarul pururi păzeşte grădina,

Aşa păzit-a el monahii, pe al lui sfânt răsad.
Tinerii crescut-au şi rod mult au adus:
Un regiment de sfinţi, a Sfântului Sava slavă!

Cinci sute de ani şi o mie de atunci au trecut,
Dar sfânta lui grădină şi azi aduce rod!
O mie de monahi şi încă mii o sută,
Până astăzi crescut-au în sfântă obştea lui.

O, Sfinte părinte Sava cel sfinţite,
Roagă-te şi acum lui Dumnezeu pentru noi!

Cugetare

Există oameni mari în meşteşuguri sau profesii, cum ar fi un mare conducător de popor sau un mare strateg, dar nici un om nu poate fi mai mare decât acela care este mare în credinţă, nădejde şi dragoste.

Măreţia Sfântului Sava cel sfinţit în această privinţă este demonstrată de următoarea istorie: a venit într-o zi economul mânăstirii la Sfântul Sava şi i-a zis că nu va mai putea suna clopotul de chemare la trapeză a fraţilor în sâmbăta şi duminica următoare, pentră că nici un fir de grâu nu a mai rămas în cămări şi nimic altceva de mâncare şi de băutură. Nici Sfânta Liturghie nu se mai poate sluji din această pricină, a mai zis economul.

Dar sfântul a răspuns, cu încredinţare: „Nu vom anula nicicum Sfânta Liturghie din pricina lipsei grâului, vinului şi untului de lemn. Credincios este Acela Carele ne-a poruncit nouă să nu ne grijim de ce vom mânca sau de ce vom bea şi puternic este El să ne aducă nouă hrană la ceasul foametei."

Şi şi-a pus toată nădejdea lui în Domnul, în acea cumplită lipsă. Sfântul chiar s-a gândit în inima lui că poate va trimite spre vânzare în cetate oarece vase sau veşminte, spre a fi vândute şi cumpărate cele de trebuinţă cu preţul lor, astfel încât nici Sfintele Slujbe să nu se oprească, nici masa cuvenită a fraţilor.

Dar, mai înainte încă de ziua sâmbetei, nişte oameni îndrumaţi într-acolo de purtarea de grijă a lui Dumnezeu, au venit la mânăstire aducând cu ei treizeci de catâri încărcaţi cu grâu, cu vin şi cu untdelemn.

„Ce mai spui acum, frate?" 1-a întrebat Sfântul Sava pe părintele Econom. „Au nu vom suna din clopot să chemăm fraţii la masă?"

Părintele egumen s-a ruşinat foarte de lipsa lui de credinţă şi 1-a rugat pe Sfântul de iertare.

Biograful Sfântului Sava spune despre el că „Era aspru cu diavolii şi blând cu fraţii."

Odată un număr de monahi din obşte s-au răsculat împotriva sfântului şi pentru aceasta au fost scoşi afară din Mânăstire la porunca patriarhului Ilie. Ei au ieşit şi şi-au construit chilii la ţărmul râului Thekoa, unde au dus lipsă cumplită de toate. Auzind că monahii răsculaţi mor de foame la chiliile lor, Sfântul Sava a încărcat saci cu grâu pe măgăruşi şi i-a dus el însuşi la aceia. Văzând că nu au biserică, le-a ridicat Sfântul biserică. Mai întâi, răii aceia 1-au primit cu ură, dar mai pe urmă şi-au venit întru sine, s-au pocăit şi au răspuns iubirii cu iubire.

Luare aminte

Să luăm aminte la căderea lui Adam şi a Evei din pricina păcatului (Facerea 3):

- *La cum Domnul cel Atotplin de Har 1-a strigat pe Adam cel păcătos şi i-a zis: Adame, unde eşti?*
- *La cum Dumnezeu S-a arătat pe Sine a fi Păstorul cel Bun care şi în Rai fiind cheamă la Sine oaia cea pierdută;*
- *La cum chiar şi azi Dumnezeu îl strigă pe fiecare păcătos pe nume chemându-1: Unde eşti? Căci prin aceste cuvinte vrea să-1 certe şi să-1 prevină.*

Predică despre cuvintele lui Dumnezeu cele lipsite de răutate

Şi a văzut Dumnezeu că este bine (Facerea 1).

Fraţilor,

- *prima descoperire despre lumea aceasta pe care ne-o transmite nouă Sfânta Scriptură este aceea că lumea a ieşit de la bine, iar nu de la rău, de la Dumnezeu şi nu de la vreo putere contrară Lui, nici de la vreun închipuit amestec primordial dintre rău şi bine.*
- *A doua descoperire, fraţilor, despre lumea aceasta, este că tot ceea ce a zidit bunul Dumnezeu este bun; marea este bună; iarba, verdeaţa şi toţi*

pomii roditori sunt buni; luminătorii cereşti, soarele, luna şi cu stelele, sunt bune; fiinţele care mişună pe faţa pământului şi în adâncurile mării, precum şi păsările cerului, sunt bune toate; toate fiinţele după soiul lor sunt bune: fiarele câmpului, mari şi mici şi tot ceea ce vieţuieşte prin ierburi.

În sfârşit, omul, această cunună supremă a creaţiei şi stăpânul ei, făcut după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, este şi el bun foarte. Şi a văzut Dumnezeu că este bine.

Căci să ştim, fraţilor, evaluatorul lumii acesteia în întregul ei nu este şi nu poate fi cineva care o priveşte superficial şi în parte, ci el poate fi doar Acela care o poate cuprinde dintr-o singură privire cu toate cele ale ei în întregime şi în amănunt, Cel care cunoaşte numărul, numele, firea şi esenţa fiecărei categorii care o compune, incomparabil mai bine decât cei mai înţelepţi oameni de pe Terra din toate timpurile şi locurile, luaţi la un loc.

Şi a văzut Dumnezeu că sunt bune foarte (Facerea 1: 31). Cu toate acestea, au existat fiinţe umane care au cutezat să insulte lucrarea lui Dumnezeu, zicând că lumea este în esenţă rea, că fiecare creatură luată în parte este rea şi că materia din care sunt alcătuite toate fiinţele pământeşti este rea, asemenea.

Noi trebuie să ştim însă că rău este doar păcatul, iar păcatul vine de la duhul păcatului, care este diavolul. Prin urmare, răul stă în duhul răului, iar nu în materia din care este făcută zidirea. Acest duh căzut de la Dumnezeu este semănătorul răului în lume, el este cel de la care provin neghinele din ogorul Domnului, carele a fost semănat numai şi numai cu grâu curat. Necuratul duh se luptă să folosească şi duhul omului şi lucrurile materiale în general ca armă spre săvârşirea răutăţii care se află întru dânsul. El, diavolul, este acela care insuflă în mintea omului gândul că toată lumea zidită este rea şi că fundamental rea este şi materia din care este alcătuită lumea zidită. Satan insultă lucrările bune foarte ale lui Dumnezeu ca să-şi ascundă propriile lui lucrări, care sunt într-adevăr rele. El îl acuză pe Dumnezeu ca să nu fie acuzat el însuşi.

O, fraţilor, să ne păzim cu străşnicie de viclenia diavolului! Să ne păzim mai ales de gândurile cele rele pe care el ni le seamănă în minte.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Luminătorul minţilor noastre şi Mântuitorul, în mâinile Tale încredinţăm noi ale noastre minţi şi inimi! Luminează-le pe ele cu lumina adevărului Tău, Căci noi numai Ţie ne închinăm, îţi mulţumim şi Te slăvim în veci. Amin.

6 decembrie

Pomenirea celui între sfinţi părintele nostru Nicolae, arhiepiscopul Mirelor Lichiei, făcătorul de minuni

Acest glorios sfânt, prăznuit şi astăzi de popoarele din întreaga lume, ***a fost unicul fiu al unor oameni de rang înalt şi foarte bogaţi din cetatea Patarelor Lichiei, pe numele lor Theofan şi Nonna.*** Fiind acesta singurul copil dăruit lor de Domnul, părinţii au întors înzecit lui Dumnezeu bogatul lor dar, închinându-1 pe fiul lor slujirii Lui celei sfinte.

Sfântul Nicolae a învăţat viaţa cea duhovnicească de la unchiul lui, Nicolae, episcopul Patarelor, şi a fost de acesta tuns întru îngerescul chip la Mânăstirea Noului Sion de unchi întemeiată.

După moartea părinţilor, Sfântul Nicolae a împărţit toată colosala avere moştenită săracilor, nepăstrând pentru sine absolut nimic. Preot fiind în Patara, el s-a făcut tuturor vestit şi fără să vrea prin a sa milostenie de pomină, pe care o făcea ascunzând cu grijă fapta cea bună, după cuvântul Domnului: ***Să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta*** (Matei 6: 3). închinându-se apoi pe sine cu totul singurătăţii şi tăcerii, gândind să petreacă întru acestea până la moarte, a auzit la o vreme un glas din cer care i-a zis: ***Nicolae, în mijlocul poporului să-ţi săvârşeşti nevoinţa ta, dacă voieşti să fii încununat de Mine.*** îndată după această vestire, şi prin a Domnului minunată purtare de grijă, Sfântul Nicolae a fost înălţat arhiepiscop al Mirelor Lichiei. ***Milostiv, înţelept şi neînfricat, Sfântul Nicolae a fost păstorul cel bun al turmei sale.***

În vremea prigoanelor contra creştinilor declanşate de Diocleţian şi de Maximian, sfântul a fost aruncat în temniţă, dar chiar şi de acolo instruia şi învăţa zi şi noapte poporul întru Legea lui Dumnezeu.

Sfântul Nicolae a fost unul dintre Sfinţii părinţi de la Sinodul întâi a toată lumea de la Niceea, din anul 325, unde, din râvna arzătoare pentru adevărul dogmelor credinţei, a mers în mijloc şi 1-a lovit întru Numele Domnului cu a lui sfinţită mână peste necurata lui faţă pe ereticul Arie cel cu nume urât. Pentru aceasta el a fost scos din Sinod şi din scaunul său episcopal pentru o vreme, până când însuşi Domnul şi prea curata Lui Maică de Dumnezeu Născătoarea S-au arătat mai multor ierarhi de frunte, descoperindu-le acelora că din poruncă de sus s-a făcut minunată lovirea aceea.

Apărător înflăcărat al adevărului lui Dumnezeu, marele Sfânt Nicolae a fost pururea neînfricat întru apărarea dreptăţii printre oameni, în două rânduri el a mântuit de la condamnare nedreaptă la moarte trei bărbaţi.

Milostiv,credincios şi iubitor de dreptate, el a umblat prin mijlocul poporului ca un înger al lui Dumnezeu.

- *El a fost socotit sfânt de popor chiar din timpul vieţii lui, şi chiar din timpul vieţii lui oamenii chemau cu credinţă numele lui întru necazuri şi se mântuiau.*
- *El venea şi în vis şi aievea înaintea celor care chemau cu credinţă numele lui, şi îi ajuta uşor şi grabnic, fie că aceia se aflau aproape sau foarte departe.*

Faţa lui strălucea ca faţa lui Moise, simpla lui prezenţă mângâia şi curăţa poporul, umplându-le sufletele de pace, bucurie şi bună voire.

La bătrâneţele lui sfântul s-a îmbolnăvit pentru puţină vreme şi, după o viaţă preaplină de nevoinţe aspre şi pline de roadă, s-a strămutat la Domnul spre a se bucura pururea de odihna vederii Feţei Lui, şi spre a ajuta pe mai departe, de acolo, pe credincioşii de pe pământ cu aceleaşi şi mai bogate neîncetate faceri de bine, spre a Domnului slavă.

Sfântul mare dascăl al lumii şi ierarh Nicolae episcopul Mirelor Lichiei s-a strămutat la veşnica viaţă în şase zile ale lunii decembrie, din anul 343 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Nicolae, episcopul Patarelor

El a fost unchiul marelui Nicolae al Mirelor Lichiei, cel care 1-a învăţat pe el dumnezeiasca viaţă şi 1-a hirotonit întru preot.

Pomenirea Sfântului mucenic Nicolae Karamos

El a fost torturat bestial pentru credinţa lui creştină de către turci, fiind spânzurat la Smirna pentru mărturisirea lui Hristos, la anul 1657.

Pomenirea Sfântului Theofil, episcopul Antiohiei

Acest bărbat educat întru toată înalta filosofie grecească, Theofil, s-a botezat creştin după ce a citit Sfintele Scripturi şi s-a făcut puternic apărător al adevărului credinţei creştine.

Lucrarea lui, Despre credinţă, ni se păstrează şi astăzi.

El a păstorit Biserica din Antiohia vreme de treisprezece ani şi s-a strămutat la Domnul în anul 181 după întrupare.

Cântare de laudă la Sfântul Nicolae, făcătorul de minuni, arhiepiscopul Mirelor Lichiei

Sfinte mărite părinte Nicolae,
Cele patru laturi ale lumii pre tine te slăvesc,
Căci tu eşti apărător al puternicei credinţe,
Al celei adevărate, în Domnul Dumnezeu.

Tu din leagăn te-ai închinat lui Hristos Domnul,
Din leagăn şi până la al tău mormânt;
Pre tine chiar Domnul Dumnezeu te slăveşte,
Pre tine, sfinte, robul Lui cel bun.

Vestit ai fost tu toată a ta viaţă,
Iar după a ta moarte încă şi mai vestit!
Puternic pe pământ fost-ai tu, sfinte,
Dar încă mai puternic, din ceruri, eşti acum!

Tu strălucit-ai cu duhul şi-a inimii curăţie,
Templu ai fost Domnului celui Viu;
Pentru aceasta lumea pre tine te slăveşte,
O, Sfinte părinte minunate, mereu!

Sfinte părinte Nicolae slăvite,
Tu îi iubeşti pre aceia ce iubesc Hramul tău!
Tu înaintea Tronului dumnezeiesc pururi
Te rogi fierbinte pentru mântuirea lor!

O, Sfinte părinte Nicolae slăvite,
Binecuvântează pururi poporul creştinesc!
Binecuvântează-ne pururi pre aceia care

Cu evlavie se roagă ţie şi lui Dumnezeu!

Cugetare

În icoanele care îl închipuie pe Sfântul Nicolae este reprezentat şi Mântuitorul Hristos cu Sfânta Evanghelie în mâini, stând de o parte a lui, iar de cealaltă parte Maica Domnului ţinând în mâini un omofor arhieresc. Reprezentarea aceasta are o îndoită semnificaţie istorică:

- ✓ *mai întâi este semnificată chemarea Sfântului Nicolae la treapta arhierească,*
- ✓ *iar în al doilea rând este semnificată exonerarea lui de pedeapsa caterisirii care ar fi trebuit să urmeze după confruntarea cu necuratul Arie.*

Sfântul Melodie patriarhul Constantinopolului zice: „A văzut într-o noapte Sfântul Nicolae pre Domnul în slavă, stând lângă el şi întinzându-i cartea Evangheliei, legată în aur şi în mărgăritare de preţ. Iar de cealaltă parte a văzut pre Maica lui Dumnezeu, care i-a aşezat pe ai săi umeri pallium-ul arhieresc."

La scurtă vreme după această vedenie, Sfântul Ioan, arhiepiscopul Mirelor a murit iar Sfântul Nicolae a fost ridicat arhiepiscop al acelei cetăţi. Aceasta a fost o minune.

A doua minune s-a întâmplat la vremea Primului Sinod Ecumenic de la Niceea, când, văzând îndărătnicia diavolească şi reaua credinţă cu care Arie refuza şi răstălmăcea cuvintele Sfinţilor părinţi care voiau să îl oprească prin dezbatere raţională pe acesta de la a mai huli numele Domnului şi al prea curatei Sale Maici, Sfântul Nicolae a păşit şi 1-a lovit cu putere pe eretic peste diavoleasca lui faţă.

Sfinţii părinţi, după canoane, 1-au scos pe Sfântul Nicolae din Sinod şi au ridicat de la el însemenele rangului lui arhieresc, în chiar aceeaşi noapte, mai mulţi Sfinţi Părinţi de frunte ai Sinodului au avut cu toţii, separat, una şi aceeaşi vedenie minunată şi lor înfricoşată: ***anume L-au văzut pre Domnul stând de o parte a Sfântului Nicolae, şi întinzându-i cu mâinile Sfânta Evanghelie, iar pe a Sa prea curată Maică de Dumnezeu Născătoarea stând de cealaltă parte a lui şi aşezând pe ai Sfântului umeri pallium-ul arhieresc, investindu-1 iar cu toate însemnele rangului de Arhiepiscop.*** Văzând aceasta cu înspăimântare acei Sfinţi sfinţiţi părinţi, au grăbit şi au întors cu umilinţă Sfântului Nicolae ceea ce ridicaseră de la el. Ei 1-au înconjurat cu respectul adânc al smereniei şi evlaviei care se cuvine unui ales al lui Dumnezeu, şi au arătat că lovirea lui Arie nu a fost gestul mâniei

trupeşti şi neînfrânate, ci dimpotrivă, acela al râvnei de foc pentru adevărul lui Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la căderea în păcat a lui Adam şi a Evei (Facerea 3):

- *La cum Dumnezeu 1-a blestemat pe şarpe;*
- *La cum a pedepsit-o pe Eva să nască pruncii în dureri, iar pe Adam să câştige pâinea amândurora întru sudoarea feţei lui;*
- *La cum Domnul a blestemat pământul din pricina păcatelor oamenilor;*
- *La cum El nu a blestemat pământul separat, ca pământ, ci numai întru lucrurile tale - adică pentru păcatele tale.*

Predică despre cuvântul lui Dumnezeu întru care nu se află păcat

Şi a văzut Dumnezeu că este bine (Facerea, 1).

Fraţilor, toate cele zidite şi mijloacele prin care Domnul Atotcurat şi fără păcat le-a zidit, sunt atotcurate şi nepăcătoase.

Toată făptura lui Dumnezeu este curată şi fără păcat câtă vreme stă cu faţa către Dumnezeu, câtă vreme nici se rupe de Dumnezeu, nici se ridică împotriva Lui.

Toată făptura de la sine laudă şi prea măreşte pururea pe Domnul, câtă vreme rămâne curată şi fără de păcat.

De aceea cânta Psalmistul: ***Toată suflarea să laude pe Domnul! Aliluia! (Psalmul 150: 6).***

Toată făptura inteligentă a lui Dumnezeu simte că scopul ei natural şi primordial este acela de a îl lăuda pururea pe Domnul.

Dar se întâmplă, fraţilor, să auzim oameni care întreabă: ***„Dacă aşa stau lucrurile, de unde atunci a venit răul în lume?"*** Răspuns: el a venit de la păcat şi numai de la păcat. Păcatul 1-a făcut drac pe îngerul de lumină. Iar dracul s-a făcut de bună voia lui vas necurat al păcatului, după care a grăbit satanic să prefacă întru vase de necurăţie şi pe celelalte făpturi ale lui Dumnezeu. Prin libera lor voinţă au mers şi alţi îngeri împreună cu satan, făcându-se de bună voia lor părtaşi cu păcatul lui şi prefăcându-se astfel întru diavoli necuraţi şi pe urmele lui satan au mers şi

protopărinţii noştri, Adam şi soţia lui, Eva. De aici provine amestecul de bine şi de rău care caracterizează întreaga lume zidită.

Cu toate acestea, chiar şi astăzi, ceea ce este de la Dumnezeu în zidire este bun foarte, aşa cum a fost şi în prima zi a Creaţiei. De la păcat a venit otrava, căci cu adevărat otravă este păcatul, otrava cea mai amară de pe pământ. Iar păcatul a dus la blestem. El a dus la întunecarea minţii omului şi la sălbăticirea întregii zidiri faţă de el; el a dus la răzvrătirea omului însuşi faţă de Dumnezeu. El 1-a înstrăinat pe om de Dumnezeu, 1-a înstrăinat pe om şi de semenul lui, 1-a înstrăinat de zidire şi a înstrăinat şi zidirea faţă de om.

O, fraţilor, tot ceea ce vine de la Dumnezeu este bun foarte şi tot ceea ce vine de la păcat este rău şi otrăvit. Nici un rău nu există la Domnul, precum nu există nici un rău care să nu fie legat strâns de păcat.

Mulţi filozofi au examinat problema esenţei răului, dar din pricina minţilor lor crude ei au tras concluzia că materia este rea şi că răul vine de la materie.
Cu toate acestea, noi creştinii ştim că păcatul este esenţa răului şi că răul nu are nici un fel de substanţă afară de păcat. Reiese limpede de aici că dacă voim să ne păzim de rele, atunci trebuie să ne păzim cu străşnicie de păcat.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti Singur fără de păcat, ajută-ne nouă să ne izbăvim de păcat şi de putrejunea păcatului, Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine Te slăvim în veci. Amin.

7 decembrie

Pomenirea Sfântului Ambrozie, episcopul Mediolanului (Milanului)

Acest mare Sfânt părinte al Ortodoxiei creştine s-a născut dintr-o stirpe imperială. Tatăl lui a fost deputatul imperial pentru Galia şi Spania, dar păgân cu credinţa, însă maica lui a fost creştină.

Pe când era în leagăn, un roi de albine a venit asupra lui, au prelins pe buzele lui miere şi au plecat fără să îi facă nici un rău. Şi, când era încă prunc mic, el şi-a întins mâna şi a grăit proroceşte: "Sărutaţi-o, căci voi fi arhiereu!"

După moartea tatălui lui, împăratul 1-a numit reprezentant al său în provincia Liguria [nordul Italiei], în care cetatea de reşedinţă era Mediolanul [Milanul].

Murind episcopul Milanului, s-a stârnit ceartă aprigă între creştinii ortodocşi şi cei eretici, arieni, cu privire la cine să fie următorul episcop.

Sfântul Ambrozie a intrat în biserică ca să instaureze liniştea, căci aceasta era misiunea sa. Atunci a strigat un prunc de la sânul maicii lui aşa: "Ambrozie să ne fie episcop!" Tot poporul a văzut în strigătul limpede al copilului degetul lui Dumnezeu şi 1-au ridicat pe Ambrozie arhiereu al eparhiei lor, măcar că el se lepăda.

Astfel, Sfântul Ambrozie a primit Sfântul Botez, a trecut prin toate rânduitele trepte preoţeşti şi a fost sfinţit episcop în durata unei singure săptămâni.

De pe scaunul arhieresc Sfântul Ambrozie a întărit credinţa ortodoxă, a stârpit neghina ereziei, a împodobit Sfintele biserici, a propovăduit credinţa la păgâni, a scris minunate cărţi de adâncă învăţătură creştină şi a fost icoană şi pildă de vieţuire adevărată după Dumnezeu, ca un adevărat păstor creştin. El a compus scumpa cântare Pe Tine Te lăudăm.

Acest slăvit ierarh la care veneau oameni din ţări depărtate ca să se îmbogăţească cu cuvântul, cu înţelepciunea şi cu sfatul lui, a fost un om foarte sobru şi înfrânat, veşnic treaz şi priveghetor.

El dormea foarte puţin, se nevoia şi se ruga neîncetat, şi postea în fiecare zi, afară de sfintele zile de Sâmbătă şi Duminică.

De aceea i-a dăruit lui, Dumnezeu să fie văzător de taine, să contemple sfinte minunile Lui şi să fie însuşi făcător de minuni.

El a descoperit sfintele moaşte al mucenicilor Protasie, Ghervasie, Nazarie şi Chelsus, care au zi de prăznuire în paisprezece zile ale lunii octombrie.

Blând cu cei umili, el stătea fără frică înaintea puternicilor zilei. El i-a adus împărătesei Iustina dreapta învinuire de erezie, 1-a blestemat pe Maximus tiranul şi asasinul, şi 1-a oprit pe împăratul Theodosie să intre în biserică până ce un se curăţeşte mai întâi de păcat. El a refuzat să îl primească pe Evghenie, tiranul care s-a intitulat pe sine împărat.

Dumnezeu i-a dăruit acestui mare plăcut al Lui har peste har, încât el a înviat şi morţii, a scos afară diavolii din oameni, a vindecat bolnavii de bolile lor incurabile şi a vestit mai înainte viitorul.

Sfântul Ambrozie al Mediolanului s-a săvârşit cu pace în dimineaţa slăvitului Praznic al învierii Domnului din anul 397.

Pomenirea Sfântului Grigorie, isihastul

El a fost de neam sârb şi întemeietorul Mânăstirii Sfântului Nicolae din Sfântul Munte Athos, numită şi "Grigoriu", după numele lui.

A sa chilie întru care s-a nevoit cu post, tăcere, rugăciune şi lacrimi, se află cam la un sfert de oră distanţă de Mânăstire.

La anul 1761 un mare incendiu a cuprins Mânăstirea, din care pricină un număr de fraţi au luat şi sfintele lui moaşte şi le-au mutat în Serbia.

Acest bărbat dumnezeiesc s-a săvârşit cu pace la anul 1406 după Hristos.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Nil de la Stolbensk

Sfântul Nil a fost lucrător al pământului, născut în marele Novgorod. Dar el s-a retras la pustie, unde s-a hrănit numai cu ierburi. Povăţuit fiind de un glas de sus, el s-a sălăşluit în insula Stolbensk.

Odată în chilia lui au năvălit nişte tâlhari cu gând de jefuire, dar de îndată ce au păşit înăuntru au orbit.

El şi-a săpat sieşi groapă de mormânt în apropierea chiliei şi a plâns asupra ei în fiecare zi.

Sfântul Nil s-a odihnit cu pace şi s-a strămutat la împărăţia veşnică a lui Hristos la anul 1554.

Sfintele lui moaşte odihnesc la locul cel sfinţit cu sfinte nevoinţele lui.

Cântare de laudă la Sfântul Ambrozie, episcopul Mediolanului

Sfântul Ambrozie la Hristos a venit
La vârsta bărbăţiei depline,
Şi de îndată ce Sfântul Botez a primit
Lumină a evlaviei s-a făcut,
şi al adevărului temelie.

El rămas-a oştean de frunte,
dar al lui Hristos,
Prigonitor a toată nedreptatea.

El a slujit dumnezeieşte Biserica lui Hristos,
Şi Biserica l-a prea slăvit pentru aceasta.
împreună cu oamenii şi îngerii îl slăvesc,
Ca pe un tată, păstor şi de minuni făcător, puternic.

El în înţelepciune asemănatu-s-a cu Solomon,
Zidirea toată, cu îngeri şi oameni, adevereşte aceasta!

Zidirea toată pe Domnul slăveşte prin el,
Pe Tine Doamne, Te slăvim şi noi prea smeriţii!
înaintea puterii Tale noi cu toţii cădem,
A puterii şi a milostivirii!

Tu tainică înţelepciune eşti şi însăşi Dreptatea,
Ce străluceşte puternic prin Ambrozie Sfântul!
O minunat eşti Tu, Doamne, poporului Tău,
Minunat întru Toţi Sfinţii!

Cugetare

Fraţilor, Domnul întoarce împrumutul pe care îl ia de la oameni însutit şi înmiit, atunci când oamenii îl împrumută pe Domnul prin săracii Lui.

A fost odinioară o femeie creştină măritată cu un bărbat păgân, care trăia cu bărbatul ei în iubire şi sărăcie.

Muncind din greu, bărbatul a câştigat cincizeci de monede de argint, şi i-a zis soţiei lui aşa: să pună banii aceştia la schimbătorii de bani, ca să îi poată lua înapoi cu dobândă; altminteri, vor fi nevoiţi să îi cheltuiască ban cu ban şi iar vor rămâne săraci.

Dar înţeleapta soţie i-a zis: Dacă voieşti să dai banii în împrumut cu dobândă, împrumută-i mai bine Dumnezeului creştin şi mai mare dobândă vom lua.

Şi unde este Dumnezeul Creştin?, a întrebat bărbatul.

Soţia şi-a luat atunci bărbatul de mână şi 1-a dus la biserica creştină, i-a cerut să împartă banii la săracii ce stăteau înaintea ei, şi apoi i-a zis: "Domnul va primi banii din mâna lor, căci toţi aceşti săraci ai Lui sunt."

După ce au împărţit săracilor toţi cei cincizeci de taleri de argint dobândiţi din sudoarea frunţii, bărbatul şi femeia au plecat la casa lor.

După o altă vreme ei iar au rămas fără pâine. Atunci femeia i-a cerut bărbatului ei să meargă la biserică, spunându-i că are să primească acolo împrumutul dat lui Dumnezeu.

Bărbatul s-a supus, dar acolo nu a văzut iar decât săraci şi a stat uimit întru sine, întrebându-se cum îi vor putea da aceia vreun ban. Întru nedumerire, el a înconjurat încet biserica privind abătut în pământ, când deodată a văzut un ban de argint. El 1-a luat şi a mers cu banul de argint la piaţă, de unde a cumpărat de mâncare un peşte.

Ducându-1 acasă şi dându-1 femeii lui să-1 gătească, i-a povestit cu amărăciune că la biserică nimeni nu i-a dat nimic, ci că din întâmplare numai a găsit un ban pierdut de argint cu care a putut cumpăra de abia acest peşte.

Credincioasa lui soţie i-a zis: "Domnul Dumnezeu nevăzut este şi nevăzut de ochii oamenilor lucrează El."

Spintecând femeia peştele, află în el o piatră strălucitoare, pe care o dă bărbatului ei să o ducă la bijutieri, să vadă ce preţ ar putea lua pe ea.

Negustorul de nestemate cercetează piatra şi îi oferă omului cinci taleri de argint, dar omul începe să râdă, crezând că negustorul glumeşte. El nu crede că o piatră găsită astfel poate să preţuiască atât de mult.

Dar negustorul, dimpotrivă, crede că omul râde din pricina preţului ridicol de mic pe care îl oferă pentru nestemată; de aceea, urcă preţul şi la râsul din ce în ce mai neîncrezător al omului, îl sporeşte mereu, oferindu-i pe nepreţuitul juvaer zece, cincisprezece, apoi treizeci, cincizeci de taleri de argint. Atunci omul îşi dă seama că fără de preţ este piatra lui şi tace. De aceea negustorul creşte preţul lui până la trei sute de taleri de argint.

Luând cei trei sute de taleri, omul merge acasă la a lui soţie mut de bucurie.

"Acum vezi ce fel de Dumnezeu este Dumnezeul creştinilor?" - i-a zis credincioasa femeie.

Bărbatul, rămas întru uimire, a primit Sfântul Botez îndată şi împreună cu soţia lui iubită L-a prea slăvit pururea pe Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la căderea în păcat a lui Adam şi a Evei (Facerea 3):

- *La cum Domnul i-a izgonit pe Adam şi pe Eva din Grădina Raiului;*
- *La cum el a aşezat la Poarta Raiului spre pază un Heruvim cu sabie de foc;*
- *La cum încuiat i-a rămas omului Raiul, până la întruparea pe pământ a Domnului Hristos.*

Predică despre aceea că toate lucrările lui Dumnezeu sunt bune foarte

Şi a privit Dumnezeu toate câte a făcut şi iată erau bune foarte (Facerea 1:31).

Fraţilor, atunci când toate părţile unei clădiri sunt bine construite, atunci clădirea toată în întregimea ei este foarte bună. Căci toate materialele din ea sunt de cea mai bună calitate, cărămizile, cimentul, mortarul, grinzile şi stâlpii; totuşi, admiraţia omului apare numai atunci când contemplă întreaga clădire, completă şi finisată.

Adesea un oarecare detaliu al clădirii poate părea omului fără sens sau nepotrivit, dar uită de el de îndată ce privirea lui se îndreaptă asupra întregului.

Şi cu adevărat, multe sunt detaliile acestei lumi, atât în lucruri, cât şi în evenimente, care nouă oamenilor ne par fără sens şi nepotrivite. Dar când privim minunata zidire a lumii în întregul ei, atunci ni se descoperă negrăita ei frumuseţe şi alcătuire, şi ne liniştim.

Căci noi privim cele multe suferinţe şi lipsuri din care este alcătuită viaţa noastră, cu nemulţumire, socotindu-le cu adevărat urâte şi fără sens. Cu toate acestea, tocmai aceste suferinţe şi lipsuri capătă odată cu trecerea lunilor şi anilor o valoare inestimabilă, strălucind în amintirea noastră ca nişte pietre preţioase ce ne-au luminat calea ulterioară a vieţii, atunci când privim la ele retrospectiv.

Prin urmare, dacă se întâmplă să ne smintească ceva din alcătuirea zidirii lui Dumnezeu, atunci să încercăm să privim la a Lui zidire ca la un întreg; iar dacă vreun lucru din viaţa noastră ne umple de amărăciune, atunci să aşteptăm cu răbdare, credinţă şi nădejde zilele şi anii care vor urma. Iar dacă întreaga noastră viaţă este pentru noi ca o povară nesfârşită de tristeţe şi durere, să ne ridicăm ochii sufletului nostru la lumea cea de sus şi atunci vom afla cu adevărat pacea şi bucuria. Căci nu lumea aceasta de aici este cea desăvârşită, ci aceea de sus.

Căci zis este: ***La început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul (Facerea 1:1).*** Chiar şi artistul pictor îndeamnă privitorul să îi contemple pânza numai de la o oarecare distanţă, căci numai aşa se poate aprecia cel mai bine frumuseţea întreagă a unui tablou.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Creator Nemuritor, cât de minunate sunt toate lucrurile Tale! Pentru aceasta noi pe Tine Te lăudăm şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

8 decembrie

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Patapie

Sfântul Patapie s-a născut în Thebaida Egiptului din părinţi creştini dreptmăritori şi evlavioşi, care 1-au crescut cu credinţă şi întru frica de Domnul şi pe fiul lor, Patapie.

Sfântul Patapie a văzut din fragedă vârstă deşertăciunea lumii şi s-a scârbit de ea, şi pentru aceasta a lepădat-o cu totul şi s-a retras în pustia Egiptului. Acolo el s-a închinat vieţuirii celei călugăreşti, petrecând întru toate nevoinţele trupului şi duhului spre curăţirea de patimi a omului lăuntric.

Dar făcându-se vestite virtuţile lui în rândurile poporului, au început să vină mulţime de oameni la pustia Sfântului Patapie spre a căpăta de la dânsul ajutor şi alinare vieţii lor chinuite.

Temându-se însă de lauda oamenilor care întunecă şi minţile cele mai subţiri şi îl desparte pe om de Dumnezeu, Sfântul Patapie a părăsit în taină pustia lui şi a scăpat la Constantinopol, căci acest sfânt minunat al lui Dumnezeu a gândit că se va putea ascunde mai bine de oameni în mijlocul marii metropole decât în pustie.

La Constantinopol el şi-a clădit o mică colibă în apropiere de Biserica Vlaherne. Ascuns în spatele zidului colibei lui şi necunoscut de nimeni, el şi-a continuat viaţa lui de nevoinţă sihăstrească ca şi când ar fi fost în pustie.

Dar lumina nu poate fi ascunsă sub obroc. Căci a venit la Sfântul Patapie, purtat de Dumnezeiasca Pronie, un copil orb din naştere. El 1-a căutat pe Sfânt că să îl roage să mijlocească la Domnul pentru el spre a îşi recăpăta vederea, astfel încât să poată privi Zidirea lui Dumnezeu şi să îl laude neîncetat pe Ziditor.

Sfântul Patapie s-a milostivit de copil, s-a rugat lui Dumnezeu, iar copilul şi-a recăpătat vederea. Minunea aceasta 1-a făcut cunoscut şi vestit pe Sfântul Patapie în tot Constantinopolul, iar poporul a început să curgă iar înspre el spre a căpăta vindecare, mîngăiere şi povaţă.

Sfântul Patapie 1-a vindecat pe un înalt demnitar de idropică făcând semnul crucii asupra lui şi ungându-1 cu untdelemn sfinţit.

Făcând cu mâna semnul crucii asupra unui tânăr, el a scos din el un diavol care îl

chinuise vreme îndelungată. Duhul necurat a ieşit cu un strigăt ascuţit din tânăr, sub forma unui fum.

Sfântul Patapie a făcut semnul Sfintei Cruci deasupra unei femei care avea la sân o rană plină de viermi, iar rana s-a vindecat.

Multe alte minuni a mai făcut Sfântul Patapie, toate cu rugăciunea, întru Numele lui Hristos şi prin semnul Sfintei Cruci.

El s-a săvârşit cu pace către Domnul la adâncile sale bătrâneţi, în veacul al şaptelea, sălăşluindu-se în locaşurile cele gătite lui din Împărăţia Cerurilor.

Pomenirea Sfinţilor apostoli Sosten, Apolo, Chifa, Tihic, Epafrodit, Cezar şi Onisifor

Ei cu toţii sunt prăznuiţi în patru zile ale lunii ianuarie, împreună cu ceilalţi apostoli mai mici.

Sfântul apostol Apolo mai este sărbătorit aparte în zece zile ale lunii septembrie,

Sfântul Onisifor în şapte zile ale aceleiaşi luni, iar Sfinţii Chifa şi Cezar în treizeci de zile ale lunii martie.

Sfântul Sosten a fost episcopul Cezareei, iar Sfântul Tihic succesorul lui la acelaşi scaun episcopal.

Sfântul Epafrodit a fost Episcopul cetăţii Andriopolis din Pamfilia, Sfântul Chifa a fost episcopul Iconiei, iar Sfântul Cezar, al cetăţii Colofon din Peloponez.

Ei cu toţii bine au propovăduit Evanghelia lui Hristos cu dragoste înflăcărată şi îndurând chinuri mari pentru numele lui Hristos cel Sfânt, s-au săvârşit către bucuria Împărăţiei Cerurilor.

Pomenirea Sfinţilor mucenici din Africa

Aceştia au luat mucenicia pentru Sfânta credinţă ortodoxă din mâinile ereticilor arieni, în vremea domniei regelui vandal Gunerik sau Gezerik (477-484).

Doi sfinţiţi părinţi au fost arşi de vii iar altora şaizeci li s-au tăiat limbile, în afară de aceasta, au fost decapitaţi trei sute de creştini ortodocşi mireni. Ei cu adevărat

au fost omorâţi şi torturaţi cu toţii pentru credinţă, dar jertfa lor a întărit Ortodoxia credinţei creştine şi a lăsat-o moştenire urmaşilor curată şi fără pată.

Domnul Dumnezeu i-a încununat pe mucenicii Lui aceştia cu cununile veşnicei slave întru Nemuritoarea Lui împărăţie.

Cântare de laudă la Sfântul prea cuviosul părintele nostru Patapie

Sfântul Patapie scrutează furtuna
Ca şi un destoinic corăbier.
El spre-a limanului de sus lumină ţinteşte,
Dincolo de tumultul deşartei lumi.

Lumea cea deşartă ocean de patimi este,
Pururi bătut de-al relelor vânt.

Sfântul Patapie privirea în sus ridică
La steaua credinţei, ca un corăbier bun.
Duhul e ochiul ce sus poate să vadă,
Cu duhul se discerne lumea cea de sus.
Duhul e puterea ce corabia poartă,
Duhul unei inimi curăţite de rău.

Sfântul Patapie cu duhul spre Domnul se înalţă,
Inima îşi scaldă cu lacrimi de har.
Priveghetor statornic, el aşteaptă lumina,
A limanului de sus, ca un bun corăbier.

Oricine caută fără-ndoire află,
Oricine bate, i se deschide într-o zi.

Domnul Atotmilostivul pe ai Săi Sfinţi iubeşte,
Pe cei care însetează de împărăţia Lui.

A Sfântului Patapie stăruitoare privire
Domnul întâmpinat-a, la liman l-a adus.

Sfântul Patapie-ajuns la cea de sus lumină
A slăvit pe Domnul, de bucurie a plâns.
Lumina lui Dumnezeu curăţeşte cu lacrimi,

Ea puternică face plutirea spre El.

A Sfântului Patapie viaţă minunată
Far ne e nouă, pe marea astei lumi.

Cugetare

Cel care se încredinţează pe sine cu totul lui Dumnezeu este călăuzit de El către mântuire şi de asemenea folosit de către Domnul spre folosul multora.

Sfântul Nicolae, arhiepiscopul Mirelor Lichiei, închinându-se cu totul împlinirii voii lui Dumnezeu şi părăsind patria lui, cetatea Patarelor, a fugit de slava oamenilor şi s-a sălăşluit în cetatea Mirelor, acolo unde pe nimeni nu cunoştea şi nimănui nu îi era conoscut. Acolo întru nevoinţe el a aşteptat cu răbdare călăuzirea Domnului.

La acea vreme a murit episcopul Ioan al Mirelor, iar sfântul sinod reunit pentru alegerea noului episcop nu puteau cădea de acord asupra nici unui candidat, în cele din urmă toţi sfinţiţii părinţi ai Sinodului au hotărât să meargă la post şi la rugăciune până când Dumnezeu va binevoi să le arate cine este vrednic să fie alesul ierarh.

Făcând aşa, Domnul a ascultat ruga robilor Lui şi le-a descoperit lor cine este cel mai vrednic. Când episcopul care conducea slujba s-a ridicat la rugăciune, lui i s-a arătat un bărbat în lumină care i-a poruncit să stea dis de dimineaţă înaintea bisericii şi pe primul bărbat pe care îl va vedea venind să săvârşească rugăciune în biserică să îl sfinţească episcop, căci acela este cel vrednic, iar numele lui este Nicolae.

Văzând şi auzind acestea, episcopul le-a spus şi celorlalţi despre vedenia lui. A doua zi dis de dimineaţă el a mers înaintea bisericii şi a aşteptat. Atunci a venit Sfântul Nicolae, care avea obiceiul de a se scula dis de dimineaţă pentru săvârşirea sfintelor rugăciuni în biserică.

Văzîndu-1, episcopul 1-a înrebat: „Cum te cheamă pe tine, fiule?"

Dar Sfântul Nicolae a tăcut.

Atunci episcopul 1-a mai întrebat o dată, iar Sfântul Nicolae a răspuns: „Nicolae sunt eu, înaltpreasfinţite părinte, robul Înaltpreasfinţiei tale."

Sfântul episcop 1-a luat atunci de mână pe marele Nicolae, 1-a dus înlăuntrul bisericii şi punându-1 în mijlocul Sfântului Sinod, a zis: „Primiţi, părinţilor şi fraţilor, pe noul nostru păstor, pe care 1-a sfinţit Duhul Sfânt şi ni 1-a ales nouă, nu prin sfat omenesc, ci prin a Domnului Dumnezeu sfântă purtare de grijă."

Luare aminte

Să luăm aminte la primii fraţi omeneşti de pe pământ (Facerea 4):

- *La aceea că Abel şi cel mai înainte născut decât el, Cain, au fost primii fraţi de pe pământ;*
- *La cum Abel a fost virtuos şi temător de Dumnezeu, iar Cain a fost invidios şi îndărătnic;*
- *La cum Cain cel plin de ura invidiei 1-a ucis pe Abel cel plin de virtuţi şi bunătăţi.*

Predică despre blestemul păcatelor

Blestemat [este] pământul întru lucrurile tale! (Facerea 3: 17, [după Biblia de la Bucureşti]).

După căderea în păcat a lui Adam şi a Evei, Dumnezeu a dat pedeapsa. El nu a pronunţat-o însă de îndată, ci după ce a aşteptat mai întâi o perioadă de vreme să vadă pocăinţa lor.

Faptul acesta se vede din cercetarea cu care i-a cercetat Domnul pe primii oameni, mergând la Adam şi întrebându-1: Unde eşti? (Facerea 3: 9). Şi răspunzând Adam că s-a ascuns pentru că este gol, Dumnezeu 1-a întrebat iar: Cine ţi-a spus că eşti gol? (Facerea 3:11)

Dar în loc să se căiască, Adam a preferat să dea vina pe soţia lui. Doar după această cercetare a pronunţat Dumnezeu sentinţa.

Asupra şarpelui, care a slujit de instrument al diavolului, a căzut infinită pedeapsă. Femeia a fost osândită să nască copii în dureri şi să îşi supună totdeauna voinţa ei autorităţii bărbatului ei. Acest fapt nu este însă un blestem, ci o pedeapsă plină de nădejde. Bărbatul a fost osândit să lucreze pământul întru sudoarea feţei lui.

Ce înseamnă însă cuvintele: Blestemat pământul întru lucrurile tale? Oare a blestemat Dumnezeu pământul aşa cum 1-a blestemat şi pe şarpe, cu blestem nes-

fârşit? Nicidecum! Pământul este blestemat numai întru lucrările cele rele ale omului.

Din pricina păcatelor omului scoate pământul spini; din pricina păcatului este lipsă de rodire a pământului; din pricina păcatului sunt secete, inundaţii, cutremure, ciume şi lăcuste care devorează tot ce este viu.

Că pământul nu este blestemat independent de lucrările cele rele ale omului se vede din aceea că el rodeşte şi roade bune.

Dumnezeu, pentru rugăciunile drepţilor şi sfinţilor lui cunoscuţi şi necunoscuţi, a binecuvântat pururea roadele pământului cele spre trebuinţa vieţii, pe care şi îngerii din ceruri le-au gustat, aşa cum se arată din istoria Părintelui Avraam, primitorul Celor Trei îngeri (Facerea 18:1-8).

Căci cu ce ar putea fi pământul vinovat (cu excepţia şarpelui) de păcatele lui Adam care locuieşte pe el? Cu toate acestea, toată făptura împreună suspină şi împreună are dureri până acum (Romani 8: 22). Toată zidirea suspină şi are dureri până acum nu din pricina vreunui blestem aruncat asupra ei, ci din pricina lucrărilor celor rele ale oamenilor, care ele sunt blestemate.

O, fraţilor, să ne ruşinăm de păcatele noastre, din a căror pricină şi toată zidirea cea nevinovată suferă şi suspină până acum!

O, Stăpâne Doamne al Blândeţilor, Dumnezeul nostru, cela ce ne ierţi nouă păcatele trecute şi ne păzeşti de cele viitoare ca un Multîndurat, milostiveşte-Te de toată făptura cea nevinovată a zidirii Tale care suferă din pricina păcatelor noastre şi alină durerea ei. Căci noi pe Tine Te lăudăm şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

9 decembrie

Pomenirea zămislirii Sfintei Ana, mama Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Sfinţii drepţi părinţi Ioachim şi Ana au fost lipsiţi de copii vreme de cincizeci de ani ai căsniciei lor; iar la bătrâneţele lor s-a pogorât la fiecare din ei în parte Arhanghelul Domnului, Gavriil şi le-a vestit că a auzit Dumnezeu rugăciunile lor, şi că vor naşte o fiică pe care o vor numi Măria.

Apoi a zămislit Sfânta Ana împreună cu soţul ei, în felul firesc al oamenilor şi după nouă luni a născut prunc de parte femeiască, pe fiica cea binecuvântată de Dumnezeu şi de toate neamurile de oameni de pe pământ, pe Preasfânta Fecioară Maria, de Dumnezeu Născătoarea. (Despre a cărei sfântă viaţă a se vedea mai multe la ziua de 9 septembrie.)

Pomenirea Sfintei Ana, mama Sfântului proroc Samuel

Ea a fost soţia lui Elcana din Ramataim Tofim, adică Arimateea (I Regi 1: 1-2). Ana fiind stearpă nu putea avea copii şi din această pricină plângea cu amar înaintea lui Dumnezeu.

Dar Domnul Atotmilostivul a căutat cu milostivire asupra ei şi a ridicat de la ea sterpciunea, văzând plânsul, zdrobirea şi rugăciunea inimii ei.

Ana de aceea 1-a născut pe fiul Samuel şi 1-a închinat de mic Domnului pentru totdeauna, aşa cum şi făgăduise mai înainte.

Iar Samuel s-a făcut povăţuitor mare poporului lui Israel şi proroc, ungând poporului doi regi, pe Saul şi pe David.

Sfânta Ana maica prorocului Samuel a cântat o cântare de slavă şi de biruinţă lui Dumnezeu, un imn minunat întru frumuseţea şi înţelepciunea cuvintelor, care şi astăzi se cântă la Slujbele Sfintei Biserici (I Regi 2:1).

Pomenirea Sfântului Ştefan cel strălucit [care a trăit în biserica Sfântului Antipa]

Acest plăcut al lui Dumnezeu s-a născut şi a crescut la Constantinopol în casa părinţilor lui, Zaharia şi Theofana.

Tatăl lui a fost preot al Bisericii celei mari [Sfânta Sofia] în vremea Patriarhului Metodie.

Pe când 1-a purtat în pântece, maica sa nu s-a hrănit decât cu pâine şi cu apă, iar când s-a născut copilul, s-a văzut că pe pieptul lui străluceşte o cruce de lumină. Din această pricină, precum şi din marea curăţie a vieţii lui, lui Dumnezeu plăcute, el s-a numit „Cel strălucit".

În vârstă ajungând de optsprezece ani, el s-a închis într-o chilie de lângă Biserica Sfântului apostol Petru, dăruindu-se acolo tuturor asprelor nevoinţe sihăstreşti de metanii, post şi rugăciune.

Odată s-a arătat lui Sfântul apostol Petru şi i-a zis: „Pace ţie, fiul meu. Bun început ai pus tu vieţii tale. Domnul să te întărească pe tine."

În urma acestei vedenii, el a mers şi s-a sălăşluit vreme de mulţi ani la o chilie de lângă Biserica Sfântului mucenic Antipa.

Acesta s-a arătat şi el Sfântului Ştefan şi 1-a întărit, zicându-i: „Cunoaşte că nu te voi părăsi niciodată."

Sfântul Ştefan a adăugat atunci nevoinţelor lui, noi nevoinţe şi ostenelilor lui, noi osteneli. Mâncarea lui era numai de două ori pe săptămână şi atunci doar puţine legume nesărate.

Acest bărbat dumnezeiesc a vieţuit vreme de cincizeci şi cinci de ani numai pentru dragostea împărăţiei lui Hristos Domnul, strămutându-se la odihnă Domnului lui la anul 829, în vârstă fiind de şaptezeci şi trei de ani.

Pomenirea Sfântului Sofronie, arhiepiscopul Ciprului

Sfântul Sofronie s-a născut şi a crescut în Insula Cipru. Din pricină că era bărbat foarte învăţat şi împodobit cu viaţă foarte sfântă, mai cu seamă cu virtutea milostivirii, el a fost înălţat episcop în urma Sfântului Damian.

Păstorind cum se cuvine Biserica lui Dumnezeu şi plăcându-I Lui întru toate, Sfântul Sofronie s-a săvârşit cu pace în veacul al şaselea.

Cântare de laudă la zămislirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de către Sfânta Ana

O Stăpâne Atotslăvite Doamne,
Minunat în putere,
Cela ce eşti Îndelung milsotiv
către toată zidirea,
Tu pe cei mândri pogorî şi înalţi smeriţii,
Pe slab nu îl stingi, ci să trăiască îl faci!

După a Ta minunată purtare de grijă
pe toţi mântuieşti,
După al Tău Sfat din veac şi Pronie eternă.

Tu binecuvânţi pământul să rodească bogat,
Iar cu cuvântul pecetluieşti al femeii sterp pântec.
De la cea care naşte Tu pruncul poţi să-l iei,
Şi poţi dărui prunci femeii celei sterpe.

Tu sterpei Ana, dreptei maici,
prunc îi ai dăruit,
Pe Sfânta Fecioară Maria de Dumnezeu Născătoarea.

Pe cea dispreţuită ai ridicat-o din tină
Şi coroană slăvită ai pus pe fruntea ei.

Tu mai presus de-a ei rugă ai miluit-o pe dânsa,
Bătrâna dorind prunc, plinit-ai dorirea ei.

Pecetea sterpiciunii de la ea Tu ai rupt-o,
Şi trupul ei cel mort cu viaţă ai înviat.

Tu i-ai dăruit prunc pe Fecioara Maria,
Cea mai frumoasă între femeile de pe pământ.

Tu ei i-ai dăruit prunc de parte femeiască,
Pe Sfânta prea curata Născătoare de Dumnezeu!

Ea Fiică i-a fost maicii, dar şi Maică,
Căci dintru ea S-a născut Domnul Dumnezeu.

După al Tău Sfat din veac şi Sfânta Proniere,
Tu toate le poţi Doamne, Sfânt este Numele Tău!

Tu toate le plineşti spre-a noastră mântuire,
Spre slava cea mare a poporului Tău!

Luare aminte

Să luăm aminte la dreptatea dreptului Noe (Facerea 6):

- *La cum în vremea lui toţi oamenii de pe pământ erau stricaţi şi răi;*
- *La cum, în mijlocul stricăciunii de nevindecat a lumii întru care trăia, numai Noe a rămas drept şi a vieţuit după Voia lui Dumnezeu.*

Predică despre Noe

Iată viaţa lui Noe: Noe era om drept şi neprihănit între oamenii timpului său şi mergea pe calea Domnului (Facerea 6: 9).

Mare şi lăudat lucru este să duci o viaţă dreaptă în mijlocul celor drepţi. Dar mult mai mare şi nemăsurat mai lăudat lucru este să fii statornic drept în mijlocul celor nedrepţi.

Dreptul Noe a trăit printre oameni plini de toată viclenia, necurăţia şi răutatea; el a trăit printre ei vreme de cinci sute de ani şi a rămas drept şi fără pată înaintea lui Dumnezeu: ***Noe însă a aflat har înaintea Domnului Dumnezeu (Facerea 6: 8).*** Judecătorul Cel Preaînalt, care priveşte la toate lucrurile oamenilor şi le preţăluieşte fără căutare la faţă şi fără greşeală, a preţuit şi nevoinţele lui Noe întru aceea că, în mijlocul unui neam prea desfrânat şi prea viclean trăind, el a rămas drept înaintea ochilor Lui. Pentru aceasta 1-a răsplătit cu har pe el Domnul.

Cu siguranţă, viaţa lui Noe întreagă a fost una de chin şi ticăloşie îndurate de pe urma concetăţenilor lui. Cu siguranţă, nici măcar un singur prieten nu a putut avea el printre dânşii.

Cea mai mare satisfacţie a ticălosului este să îl tragă şi pe cel drept în mocirla lui, spre a rânji de satisfacţie că 1-a făcut şi pe cel curat părtaş păcatului nelegiuirii lui, pe care astfel şi-o poate îndreptăţi mai vârtos în conştiinţa lui întunecată şi înaintea oamenilor.

Dar Noe nu a putut fi târât în mocirlă, nici înşelat. Noe a iubit şi a dorit mai mult prietenia lui Dumnezeu decât prietenia păcătoşilor. El a iubit mai mult să meargă alături de Dumnezeu lipsit de prieteni, decât alături de prieteni fără Dumnezeu.

Frica de Domnul Ziditorul şi Judecătorul 1-a păzit pe el de stricăciunea cea lăţită în toată lumea; căci Noe nu a fost doar un bărbat drept, ci chiar desăvârşit întru semenţia lui [după Biblia de la Bucureşti]. Adică, el nu şi-a îngăduit niciodată, câtuşi de puţin, să se lase întinat de răul cel de obşte, ci mai vârtos s-a lipit de dreptatea lui Dumnezeu.

Ademenirea păcatului şi rânjetul dispreţuitor al păcătoşilor nu au făcut decât să îl înstrăineze şi mai mult pe Noe de ei.

Apoi, când Dumnezeu a binevoit să înece întreaga lume stricată sub oceanele potopului, El nu 1-a lăsat pe dreptul Noe să piară împreună cu ceilalţi. Ci El 1-a mântuit pe credinciosul Lui, Noe şi 1-a prea slăvit, făcându-1 progenitor al unor noi generaţii de oameni.

Fraţilor, pilda luminoasă a istoriei lui Noe ne învaţă pe fiecare din noi că, dacă dorim, putem să plăcem lui Dumnezeu chiar şi trăind în mijlocul păcătoşilor.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti Atotdrept şi Multîndurat, ţine-ne pe noi drepţi mergând întru calea dreptăţii Tale, Căci noi numai Ţie ne închinăm şi pe Tine Te lăudăm în veac. Amin.

10 decembrie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Mina, Ermoghen şi Evgraf

Sfinţii Mina şi Ermoghen s-au născut amândoi la Atena. Ei au locuit amândoi la Bizanţ, fiind ţinuţi la mare cinste de împărat şi de popor.

Sfântul Mina a fost vestit pentru marea sa învăţătură şi darul elocinţei şi deşi în afară se comporta ca şi când ar fi fost şi el din păgânătate, înlăuntrul inimii lui era creştin convins.

Sfântul Evgraf a fost mai înainte eparhul Bizanţului, fiind păgân şi cu purtarea şi cu credinţa inimii, dar era din fire bun şi drept şi lucrător de multe şi mari fapte bune.

Izbucnind conflicte grave între păgâni şi creştini la Alexandria, împăratul 1-a trimis acolo pe marele lui demnitar, Mina, să restabilească ordinea şi să îi anihileze pe creştini cu desăvârşire.

Sfântul Mina a mers şi a restabilit cu adevărat ordinea, dar pe creştini i-a lăsat în pace, declarându-se însuşi pe faţă creştin, aducând multă păgânătate la Hristos şi lucrând multe şi mari minuni.

Auzind aceasta, împăratul 1-a trimis la Alexandria pe celălalt mare demnitar al lui, Ermoghen, ca să îl pedepsească pe Sfântul Mina şi să îi dea morţii pe creştini.

Ermoghen a împlinit ordinul împăratului: el 1-a adus pe Sfântul Mina înaintea judecăţii, i-a tăiat picioarele şi limba, i-a scos ochii, apoi 1-a aruncat în închisoare.

Dar acolo S-a pogorât la Sfânt Domnul Iisus Hristos şi 1-a vindecat şi 1-a întărit pe robul Lui multpătimitor.

Văzându-1 pe Sfântul Mina vindecat cu desăvârşire, Ermoghen s-a schimbat cu inima şi a primit Sfântul Botez. El a propovăduit atunci cu putere Cuvântul lui Dumnezeu şi a fost înălţat episcop al Alexandriei.

Atunci Maximin înfuriat a venit în persoană la Alexandria şi i-a supus pe Sfinţii Mina şi Ermoghen celor mai bestiale torturi, pe care ei le-au îndurat cu bărbăţie, acoperiţi de harul lui Dumnezeu.

Privind la vitejia acestor oşteni ai lui Hristos şi la minunile pe care le lucra Dumnezeu prin ei, secretarul şi prietenul Sfântului Mina, pe nume Evgraf, a stat înaintea tribunalului şi i-a strigat împăratului în faţă: «Şi eu sunt creştin!»

Împăratul înnebunit de drăcească furie a scos sabia de la şold şi 1-a decapitat atunci pe loc pe Sfântul Evgraf.

După aceasta el a ordonat călăilor să-i decapiteze pe Sfinţii Mina şi Ermoghen.

Sfintele lor moaşte aruncate în mare au plutit minunat până la Constantinopol unde episcopul cetăţii, mai înainte vestit prin vedenie de aceasta, a venit şi le-a întâmpinat pe ele, primindu-le şi îngropându-le cu cinste.

Pomenirea Sfintei Anghelina şi a Sfântului Iovan, despotul

Sfânta Anghelina a fost fiica principelui albanez Gheorghe Skanderbeg şi soţia lui Ştefan, despotul Serbiei, fiul despotului Gheorghie.

Ea a fost pururea alături de soţul ei, cu care a îndurat amarnice prigoane şi surghiun în Serbia, Albania şi Italia. Ea i-a crescut pe fiii ei Maxim şi Iovan întru adevărat şi curat duh creştinesc.

După moartea soţului ei ea s-a tuns întru îngerescul chip, închinându-se pe sine cu totul rugăciunii, faptelor de milostenie şi zidirii şi refacerii Sfintelor locaşuri ale lui Dumnezeu.

Soţie credincioasă, mamă exemplară şi creştină desăvârşită, ea cu adevărat a meritat numele de "Maica Anghelina," aşa cum o numeşte poporul şi în ziua de azi.

Sfintele ei moaşte făcătoare de minuni, împreună cu acelea ale dreptului ei soţ Ştefan odihnesc la Mânăstirea Krusedol (deşi parte din ele au fost distruse de turci).

Ea s-a săvârşit către cereştile locaşuri ale împărăţiei lui Hristos la începutul veacului al şaisprezecelea.

Pomenirea Sfântului mucenic Ghemel

El a fost un cetăţean de vază al Ankirei [Ankara de azi].

Venind împăratul Iulian, apostatul în această cetate, Ghemel a stat înaintea lui şi l-a certat cu îndrăzneală pentru lepădarea lui de credinţă.

Pentru aceasta el a fost torturat bestial şi răstignit pe cruce la anul 361. Dându-şi în chinuri lente duhul pe cruce, Sfântul mucenic Ghemel a auzit un glas din cer care i-a zis: Ghemele, binecuvântat eşti tu.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Toma Defurchinu [din Bitinia]

El a fost un mare nevoitor, un biruitor asupra diavolului şi un văzător cu duhul.

Împăratul Leon cel înţelept i-a trimis lui o scrisoare în care îi cerea sfat, iar sfântul i-a răspuns împăratului la acea epistolă fără ca să aibă nevoie să o deschidă.

El s-a săvârşit către Domnul cu pace în veacul al nouălea, la foarte adânci bătrâneţi.

Cântare de laudă la Sfânta cuvioasă Anghelina

Plăcuta lui Dumnezeu Sfânta Anghelina
Soţie sfântă a fost şi monahie sfântă;
Îndelung răbdătoare-n necazuri, milostivă şi bună,
Cu cei ce pătimeau pătimind şi ea.

Ea a privit doar la Domnul Dumnezeu Mângâietorul,
Şi liniştitu-s-a urcând pe Crucea lui Hristos.
Ea soţului ei i-a fost sprijin puternic şi blând,
Iar copiilor ei pildă de vieţuire sfântă:
Pentru aceasta şi ai ei fii sfinţi s-au făcut.

Oricine cu credinţă cheamă al maicii Anghelina nume,
Află întru ispite grabnic ajutor.

În vremuri cumplite când se prăbuşea ţara,
Când mulţi se omorau cu păcatele lor,
Când al islamului întuneric cuprindea-mpărăţia,
Anghelina a mântuit multe suflete de sârbi.

Ea i-a mântuit arătându-le adevărul, arătându-le cerul,
Cu-al ei deget şi duh.

Ea i-a mângâiat cu Hristos,
vindecându-i cu crucea,
Ea grăbeşte şi-acum către cel îndurerat.

Ea cu mai multă putere vindecă şi acuma,
Pe tot sufletul ce cheamă sfânt ajutorul ei.

Oricine cu credinţă strigă "Maică Anghelina!"
Vede cum grabnic iese din necaz.

Cugetare

În nenumărate şi tainice feluri Domnul Dumnezeu cel veşnic viu ştie când să arate milostivire şi când să pedepsească, când să izbăvească pe credincioşi din ispite, când să îi prefacă pe necredincioşi în credincioşi şi când să facă să piară cu sunet pe prigonitorii nepocăiţi ai Credinţei.

După ce bestialul Maximin i-a ucis pe Sfinţii mucenici Mina, Ermoghen şi Evgraf, el s-a îmbarcat cu suita sa într-o corabie şi pornit de la Alexandria spre Bizanţ.

Dar a orbit fără veste şi trupeşte cel ce în bezna întunericului deja zăcea cu sufletul şi cu inima. El a început să strige celor din jurul lui că mâini nevăzute îl lovesc pe el cu sălbăticie. La scurtă vreme după aceea el a pierit rău, aşa cum a şi trăit.

În vremea Sfântului episcop Ambrozie al Milanului s-a petrecut următorul fapt: eretica împărătească Iustina 1-a determinat pe Eftimie, mare latifundiar milanez să îl răpească şi să îl arunce într-un exil îndepărat pe Episcop, pe care îl ura.

Eftimie a pregătit căruţa şi încălecând pe calul său, s-a poziţionat astfel încât să îl poată surprinde pe Episcop singur, să îl urce cu forţa în căruţă şi să împlinească pofta ereticei împărătese.

Dar chiar în ziua în care organizase crima a venit ordin împărătesc cu exilarea imediată a lui Eftimie, din pricina unei crime ascunse. Venind garda de soldaţi, ei 1-au prins pe Eftimie, 1-au legat şi 1-au urcat în căruţa pe care el i-o pregătise episcopului, omul lui Dumnezeu.

Altă dată a intrat un eretic arian în biserica în care slujea Sfântul Ambrozie, cu gândul că îl va putea oarecum prinde şi învinui prin cuvintele pe care le va rosti sfântul la predică.

Privind înăuntru, ereticul l-a văzut pe sfântul lui Dumnezeu cum învaţă poporul, dar a văzut şi un înger luminos lângă el, care îi şopteşte la ureche dumnezeieştile cuvinte, înspăimântat de vedenia aceasta, ereticul s-a ruşinat, s-a lepădat de erezia lui şi s-a întors cu totul la Sfânta credinţă.

Luare aminte

Să luăm aminte la potopul care a înecat pământul (Facerea 7):

- *La cum pământul se afla deja scufundat în oceanele păcatului, mai înainte de a fi acoperit de revărsările de ape;*
- *La cum Multînduratul Dumnezeu a îngăduit potopul din pricina păcatelor omenirii şi la cum potopul a acoperit faţa întregului pământ.*

Predică despre Avraam

Eu... sunt pulbere şi cenuşă (Facerea 1.8:27).

Acestea sunt cuvintele pe care părintele Avraam le grăieşte despre sine însuşi. Fraţilor, de râs sunt acei oameni care se umflă de mândrie pe seama relaţiilor lor înalte şi a prieteniei cu puternicii acestei lumi deşarte.

Dreptul Avraam a fost aflat vrednic de a sta de vorbă cu Dumnezeul Cerurilor cel atotputernic şi veşnic. Cu toate acestea, el nu s-a mândrit cu duhul, ci s-a smerit pe sine şi mai adânc, numindu-se pulbere şi cenuşă.

Dar cine a fost acest Avraam, de a fost aflat vrednic de atâta cinste în timpul vieţii lui pământeşti şi de atâta laudă şi după moarte, după cum mărturiseşte despre dânsul Sfântul apostol Pavel (Galateni 3, Evrei 11) şi însuşi Domnul (Luca 16: 22, Ioan 8: 39)? El a fost un lucrător al pământului plin de toată virtutea care şi-a trăit viaţa lui toată pururea numai după Legea lui Dumnezeu. El a fost bărbat cu credinţă mare şi de nezdruncinat în Domnul, iubitor de dreptate, primitor de străini, milostiv, curajos, supus, curat şi smerit.

Dar dintre toate virtuţile lui, dreptul Avraam este mai cu seamă vestit în istoria mântuirii pentru puternica lui credinţă. Dreptul Avraam a fost în vârstă de o sută de ani când i-a vestit Domnul că Sara, soţia lui, stearpă până atunci şi foarte înaintată în vârstă şi ea, îi va naşte prunc - iar dreptul Avraam a crezut fără să se îndoiască Cuvântul Domnului. Şi chiar mai înainte ca să nască Sara pe Isaac, Dumnezeu a zis către Avraam: ***Voi face pe urmaşii tăi mulţi ca pulberea pământului (Facerea 13: 16).*** Iar Dreptul Avraam a crezut cu adevărat, fără să se îndoiască.

Iar când lui Avraam i s-a născut unicul lui fiu, Dumnezeu, ca să-1 încerce, i-a poruncit ca să îl aducă pe fiul lui unul născut şi să-1 jertfească Lui, Domnului. Iar Avraam credinciosul, deşi 1-a durut inima lui de părinte, a mers să împlinească fără îndoire, fără crâcnire şi fără murmur jertfa sufletului lui. Dar 1-a oprit pe el Dumnezeu în ultima clipă, văzând că adevărată îi este credinţa.

Cât de totală şi de minunată a fost credinţa şi supunerea acestui bărbat din vechime faţă de Dumnezeu! De aceea 1-a şi binecuvântat pe el Domnul, prea mărindu-1 şi pe pământ şi în ceruri.

Fraţilor, fericiţi aceia care, fără ezitare şi fără îndoire cred în Dumnezeu şi se sârguiesc pururea să împlinească poruncile Lui cele sfinte. Binecuvântarea lui Dumnezeu îi va însoţi pe unii ca aceştia în ambele lumi.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti Făcătorul nostru cel binecuvântat, cercetează-ne şi pe noi păcătoşii şi ne numără printre aleşii Tăi care parte au cu Părintele Avraam întru Împărăţia Ta cea sfântă, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

11 decembrie

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Daniel, stâlpnicul

El s-a născut în satul Betara [Vitaria] de lângă cetatea Samosatelor, în Mesopotamia, din părinţi creştini, pe numele lor Ilie şi Marta.

Maica lui 1-a câştigat de la Dumnezeu numai cu rugăciune şi cu lacrimi, căci era stearpă. Fiind singurul prunc dăruit ei de Domnul, ea 1-a închinat cu totul Lui încă din frageda lui pruncie.

Sfântul Daniel s-a îmbrăcat întru îngerescul chip la vârsta de doisprezece ani, 1-a cercetat pe Sfântul Simeon, stâlpnicul şi a primit binecuvântarea lui.

Dorind cu sete liniştea singurătăţii, Sfântul Daniel a părăsit mânăstirea şi s-a sălăşluit într-o capişte idolească părăsită de la ţărmul Mării Negre. Acolo el a îndurat sălbaticele atacuri ale dracilor, dar le-a biruit pe toate cu răbdarea, rugăciunea şi semnul Sfintei Cruci.

După acestea el a urcat pe un stâlp pe care a rămas până la moarte lui, indurând arşiţa şi frigul, şi atacurile oamenilor şi demonilor.

În jurul stâlpului lui s-a strâns număr mare de ucenici, pe care sfântul i-a povăţuit la viaţa veşnică cu pilda vieţii lui şi cu cuvântul.

Dumnezeu 1-a răsplătit pe robul lui cel credincios cu har peste har încă din viaţa aceasta, întru care a lucrat multe minuni spre folosul oamenilor şi a prorocit.

La omul lui Dumnezeu se strângeau să primească cuvânt de învăţătură oameni de pretutindeni: împăraţi şi patriarhi, popor simplu şi demnitari înalţi, toţi alergau la izvorul învăţăturii lui.

Împăratul Leon cel mare a venit la stâlpul Sfântului Daniel însoţit fiind de oaspeţi din străinătate, principi şi aristocraţi, şi arătându-le stâlpul, le-a zis: „Iată cea mai scumpă comoară a împărăţiei mele!"

Sfântul Daniel şi-a prorocit ziua morţii lui, i-a povăţuit pe ucenici ca un tată pe fii şi le-a dat sărutarea cea mai de pe urmă.

La ieşirea sufletului lui ucenicii au văzut pe sfinţii îngeri, proroci, apostoli şi mucenici deasupra stâlpului lui.

După ce a ostenit vreme de optzeci de ani pe pământ, acest bărbat îngeresc s-a strămutat către Domnul, la veşnica odihnă a locaşurilor împărăţiei lui Hristos.

Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Luca [cel nou], stâlpnicul

El a locuit la Constantinopol în vremea împăratului Constantin, porfirogenetul. Soldat fiind, a luptat în rândurile armatelor greceşti într-un cumplit război contra bulgarilor, în care a fost martorul morţii a mii de oameni, dar război din care el a scăpat ca prin minune viu şi nevătămat.

Văzând în izbăvirea lui de moarte degetul lui Dumnezeu, Sfântul Luca a lepădat îndată după aceea toată deşertăciunea acestei lumi, s-a făcut monah şi a urcat pe un stâlp de lângă Calcedon. Acolo el a trăit întru aspre nevoinţe vreme de patruzeci şi cinci de ani, curăţindu-şi inima de toate gândurile şi patimile sufleteşti şi trupeşti.

Plăcându-i desăvârşit lui Dumnezeu, el s-a săvârşit către Dânsul cam între anii 970 şi 980, mutându-se la locaşurile vieţii celei mai bune.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Nicon, uscatul

Monah fiind la Mânăstirea Peşterilor din Kiev, el a fost luat rob în urma unei năvăliri tătare. El a trăit în acea robie vreme de trei ani: legat în lanţuri, torturat şi batjocorit.

Venind rudeniile lui după trei ani cu bani la stăpânul lui tătar să îl răscumpere, Preacuviosul Nicon a refuzat aceasta, zicând: „Dacă Domnul ar fi voit ca să fiu liber, nu ar fi îngăduit să cad în mâinile tătarilor acestora fără de lege."

El i-a zis într-o bună zi - stăpânului lui tătar că Domnul Dumnezeu Iisus Hristos va veni şi îl va elibera din acea robie după trei zile.

Crezând tătarul că sfântul vrea să fugă, i-a tăiat tendoanele picioarelor de sub genunchi. Cu toate acestea, după trei zile, o mână nevăzută cu adevărat 1-a adus pe Sfântul Nicon la Kiev.

După altă vreme tătarul a ajuns la Kiev şi 1-a recunoscut pe cel pe care îl robise, fostul lui sclav. El s-a pocăit de viaţa lui cea rău trăită şi a primit Sfântul Botez.

Apoi, fostul stăpân s-a făcut robul şi ucenicul fostului lui rob.

Sfântul Nicon s-a numit „uscatul" din pricina asprelor sale postiri.

El a fost văzător cu duhul şi mare făcător de minuni.

El s-a săvârşit către Domnul cu pace în unsprezece zile ale lunii decembrie, din anul 1101.

Pomenirea Sfântului mucenic Mirax

El a fost de neam egiptean, înşelat de un emir musulman, el a îmbrăţişat islamul. Dar mai târziu s-a pocăit de lepădarea lui, a luat o Sfântă cruce în mâini şi a intrat cu ea în moschee. Acolo s-a declarat creştin înaintea tuturor, strigând către musulmani să se lepede de credinţa lor mincinoasă şi să primească adevărul. Pentru aceasta a fost torturat bestial iar apoi decapitat, cam pe la anul 640.

Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Daniel, stâlpnicul

Voind Avva Daniel la Domnul să treacă,
Pe ai săi ucenici el i-a povăţuit aşa:
„ Copiilor mei, roade ale nevoinţelor mele,
lipiţi-vă pururea inima de Domnul Dumnezeu.
Aţintiţi-vă duhul pururi la Dumnezeu Tatăl,
Slăviţi cu laudă pe-al lumii Ziditor.
Fie smerenia a voastră de căpetenie podoabă,
Căci cei smeriţi în Ceruri sunt ai Domnului domni.

Arătaţi ascultarea ce şade bine smereniei,
Iată cele două podoabe ale adevăratului creştin.
Supusul şi smeritul vor iubi ospitalitatea,
Primirea de străini şi milostenia sunt mari la Dumnezeu.
Primiţi virtuţile acestea şi încă vă voi spune:
Nu lăsaţi postul, privegherea, sărăcia primiţi:
Acestea trei sunt căi către împărăţie,
Şase lumini aprinse nopţii de pe pământ.
Iar a şaptea-i iubirea, cea mai mare din toate. "

Aşa a grăit bătrânul, binecuvântând ucenicii,
Apoi datu-şi-a al lui sfânt suflet către Dumnezeu.

O Sfinte părinte Daniele al cerului locuitorule,
Roagă-te pururi Domnului Hristos pentru noi!

Cugetare

Domnul păzeşte pe toţi cei ce Îl iubesc pe El (Psalmul 144: 20).

Vieţile Sfinţilor ne confirmă mereu şi mereu acest sfânt adevăr, mai limpede decât lumina soarelui.

Unii preoţi invidioşi s-au plâns la patriarhul de Sfântul Avva Daniel, bârfindu-l şi zicând că este vrăjitor. În realitate, ei îl invidiau pe marele ascet care pe atunci era foarte tânăr cu anii şi care îi depăşea cu mult întru nevoinţe şi vieţuire sfântă pe ei, preoţii, atrăgând astfel la piciorul stâlpului lui mulţime de popor.

Patriarhul l-a chemat pe Avva Daniel de faţă şi l-a chestionat cu privire la probleme de credinţă, de dogmă şi rânduială personală. Zicându-i fără ascunzişuri Avva Daniel toate, patriarhul s-a ridicat de pe scaun, a venit la Avva Daniel, l-a îmbrăţişat, l-a lăudat şi l-a slobozit cu pace.

La mai multe zile după aceea patriarhul Anatolie s-a îmbolnăvit, l-a chemat pe Avva Daniel şi l-a rugat să facă rugăciune către Domnul ca să îşi redobândească sănătatea. Sfântul a făcut aşa, iar patriarhul s-a însănătoşit grabnic.

Dorind neapărat să îl răsplătească pe tânărul sfânt, Avva Daniel i-a cerut patriarhului o singură favoare: să îi ierte pe cei care îl bârfiseră înaintea lui.

Atunci patriarhul a zis: „Cum să nu-i iert când ei mi-au făcut mie cel mai mare bine! Ei mi-au adus la cunoştinţă de existenţa sfinţiei tale, care m-ai şi vindecat!"

Cu adevărat Domnul păzeşte pe toţi cei care îl iubesc pe El, întorcând spre al lor bine răul pe care îl uneltesc răii împotriva lor!

Pe când Sfântul Nicon cel uscat era rob la tătari, stăpânul lui s-a îmbolnăvit şi a ajuns la pragul morţii. Văzând că va muri curând, el a poruncit feciorilor lui să îl răstignească pe Sfântul Nicon la capătul mormântului lui după ce îl vor îngropa.

Dar Sfântul Nicon, văzător cu duhul fiind, a văzut că tătarul va ajunge mai la urmă să creadă în Hristos şi s-a rugat lui Dumnezeu pentru însănătoşirea lui. Dincolo de

orice nădejde omenească, tătarul s-a însănătoşit. Astfel, cu rugăciunea, Sfântul Nicon s-a mântuit şi pe sine de acea moarte şi 1-a mântuit şi pe tătar de moartea cea veşnică.

Luare aminte

Să luăm aminte la legământul pe care 1-a făcut Dumnezeu cu dreptul Noe (Facerea 9):

- *La cum Dumnezeu 1-a binecuvântat pe Noe şi pe feciorii lui, după potop;*
- *La cum a făgăduit El că niciodată nu va mai trimite potop pe pământ;*
- *La cum a pus curcubeul ca semn al acestui legământ.*

Predică despre Lot

A zis [Lot] către ei: „Nu, fraţii mei, să nu faceţi nici un rău!"

Lot, bărbat drept în mijlocul nelegiuiţilor, a locuit cu soţia lui şi cu cele două fiice la Sodoma.

Credinciosul Avraam L-a întrebat pe Dumnezeu: Pierde-vei, oare, pe cel drept ca şi pe cel păcătos? (Facerea 18: 23) iar Dumnezeu i-a răspuns robului Lui credincios că nu numai că nu îl va pierde pe cel drept, dar dacă va afla măcar zece drepţi în acea cetate, atunci va lăsa să trăiască toată cetatea cea nedreaptă de dragul celor zece drepţi.

Cu toate acestea, s-a găsit abia un singur drept în cetatea nelegiuită a Sodomei, acela a fost Lot şi el nu era din cetatea aceea ci era străin. Lot a fost asemenea unchiului lui, Avraam, la toate virtuţile, mai cu seamă în supunerea lui desăvârşită faţă de voia Domnului şi în ospitalitate.

Dar sodomiţii îl urau, una pentru că era străin, dar mult mai mult pentru că era drept. Nu, fraţii mei, să nu faceţi nici un rău, i-a implorat Lot.

El i-a numit pe cei stricaţi fraţi ca să îi îmblânzească şi să îi înduplece să nu facă răul, spre a lor mântuire. Dar cuvântul lui de frate nu a făcut altceva decât să sporească ura celor plini de ură.

Lot a fost aflat vrednic să fie cercetat de îngerii lui Dumnezeu, care au venit să îl scoată afară din cetatea condamnată pierzării, ale cărei păcate strigaseră până la Dumnezeu.

Dar desfrânaţii se năpusteau acum chiar şi în casa lui Lot, vrând să întineze legea sacră a ospitalităţii. Nu, fraţii mei, să nu faceţi nici un rău, i-a implorat Lot pe dânşii.

Dar de ce să fi ascultat acele brute de cuvântul lui Lot, când ei nu se temeau nici de Dumnezeu? De aceea i-au pedepsit îngerii cu orbire: ***Iar pe oamenii care erau la uşa casei i-au lovit cu orbire de la mic până la mare (Facerea 19: 11).*** Apoi îngerii 1-au apucat pe Lot de mână şi 1-au scos afară din cetatea nelegiuirii şi au slobozit asupra cetăţii aceleia ploaie de foc şi pucioasă întru care ea a pierit şi a ars desăvârşit.

Astfel, o întreagă cetate nelegiuită a pierit cu sunet şi un singur om drept din ea a scăpat cu viaţă. ***Că mai bun este unul drept decât o mie de păcătoşi (înţelepciunea lui Isus, fiul lui Sirah, 16: 3).***

O, Stăpâne Atotbune Doamne, cela ce nicicând nu uiţi pe drepţii Tăi, îndreptează nedreptăţile noastre şi ne mântuieşte, Căci noi pe Tine te slăvim şi Ţie îţi mulţumim în veci, Amin.

12 decembrie

Pomenirea celui între sfinţi părintele nostru Spiridon, episcopul Trimitundei, făcătorul de minuni

Acest mare şi slăvit sfânt al lui Dumnezeu s-a născut şi a trăit toată sfânta lui viaţă în Insula Cipru, întru care a slujit minunat Biserica lui Hristos.

El s-a născut din părinţi simpli, lucrători ai pământului, îndeletncire pe care a continuat-o şi el întru smerenie şi simplitate întreaga viaţă, chiar arhiereu fiind.

El a fost mai întâi bărbat căsătorit care a avut copii dar, după moartea soţiei lui, el s-a închinat pe sine cu totul slujirii lui Dumnezeu.

Din pricina marii lui evlavii şi a sfinţeniei vieţii lui, obştea credincioşilor 1-a chemat cu o inimă şi cu o gură la scaunul de arhiereu. ***Dar nici ca episcop Sfântul Spiridon nu şi-a schimbat modul lui simplu de viaţă. El a continuat să crească oi şi să cultive pământul cu mâinile lui.*** Din roadele muncii lui el păstra pentru sine doar foarte puţin, dând cea mai mare parte spre hrana săracilor şi nevoiaşilor.

El s-a arătat mare făcător de minuni prin puterea lui Dumnezeu: el a adus ploaie în vreme de secetă, a oprit curgerea apelor unui râu, a înviat mai mulţi morţi, 1-a vindecat pe împăratul Constantius de o boală incurabilă, a grăit cu îngeri ai lui Dumnezeu, a văzut mai înainte cele ce aveau să fie, a cunoscut gândurile din inimile oamenilor, a adus mulţime de păgâni la credinţă şi a lucrat întru Numele Domnului multe alte minuni.

El a fost unul din Sfinţii părinţi de la întâiul Sinod Ecumenic de la Niceea [din anul 325] şi a adus mulţi eretici la credinţa cea dreaptă prin formulările lui simple şi clare ale Sfintelor Dogme, precum şi prin facerea de minuni.

El umbla tot timpul îmbrăcat atât de smerit şi de simplu, încât chemat fiind la palatul imperial de către însuşi împăratul care dorea să îl vadă, un soldat 1-a pălmuit, crezând că este un cerşetor. Dar sfântul, fără vicleşug şi cu sfânta simplitate împlinind cuvântul Domnului, i-a întors soldatului şi celălalt obraz.

Sfântul Spiridon L-a prea slăvit pe Dumnezeu prin nenumărate şi mari minuni, fiind de folos nu doar celor mulţi oameni care s-au ajutat şi s-au mântuit prin el, ci întregii Biserici a lui Dumnezeu.

El a intrat întru cereasca odihnă la anul 348. Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni odihnesc în Insula Corfu, unde şi astăzi îl prea măresc pe Dumnezeu cu mulţime de minuni.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Alexandru, patriarhul Ierusalimului

Mai întâi Sfântul Alexandru a fost episcop al Cappadociei, dar în vremea persecuţiilor anti-creştine de sub domnia lui Severus, în anul 203, el a fost aruncat în temniţă şi apoi exilat.

El este cel care a întemeiat vestita bibliotecă de la Ierusalim, în care s-a documentat Eusebius atunci când a scris Istoria Bisericească.

El a fost torturat bestial în mai multe rânduri în timpul domniei lui Decius şi aruncat la fiarele sălbatice. Dar rămânând viu de fiecare dată şi fiarele nefăcându-i nici un rău, el a fost aruncat în închisoare, unde a şi murit. Aşa şi-a încheiat alergarea pământească acest atlet al lui Hristos, strămutându-se la veşnicele locaşuri ale împăratului Hristos, la anul 251.

Pomenirea Sfântului mucenic Sinesie [Sinet]

El de tânăr a fost citeţ la Roma, unde a propovăduit cu îndrăzneală adevărul lui Hristos şi a dat pe faţă minciuna idolatriei. Pentru aceasta el a fost torturat şi decapitat în timpul domniei lui Aurelian.

Cântare de laudă la Sfântul Spiridon, rpiscopul Trimitundei, făcătorul de minuni

Soare luminos al paradisiacului Cipru
Şi slăvit luminător al Bisericii,
Sfântul Spiridon apărător al Ortodoxiei a fost,

Simplu ca un prunc cu nevinovăţia.
Dar simplitatea lui de înţelepciune e plină,
Ea luminează lumea.

La ce folosesc multele cuvinte
ca să grăieşti adevărul?
Adevărul lui Dumnezeu este simplu:
Unul este Făcătorul, întru Sfânta Treime,

Tatăl, Fiul şi Duhul.

Fiul S-a pogorât la păcătosul pământ
Şi primit-a trup din Fecioara Maria.
El S-a întrupat spre a-i izbăvi pe oameni,
Căci Iubitor de oameni este.
El omenirii nouă lege i-a dat,
Legea iubirii şi a credinţei.

El acum şade în Ceruri, Hristos Prea slăvit,
Unde roada Sfintei Lui lucrări
de pe pământ culege.

Iar roada sfântă a lucrării Lui pe pământ
Sunt Sfinţii, bărbaţi, femei şi copii.

El este Piatra de mântuire a omenirii,
în afară de Ea mântuire nu este.

O, Sfinte părinte Spiridoane,
Luminătorule al Bisericii,
Atlete al lui Hristos,
roagă-te pentru noi păcătoşii!

Cugetare

Nimic nu ne va ajuta nouă dacă nu vom înţelege că trebuie să fim blânzi şi îngăduitori faţă de slăbiciunile oamenilor şi să le iertăm din inimă. Cum vom putea altfel nădăjdui că ne va ierta Dumnezeu pe noi dacă nu iertăm şi noi greşiţilor noştri?

Sfântul Spiridon a vândut odată o sută de capre unui negustor la preţul cu care se învoiseră, şi a cerut negustorului să pună banii jos. Negustorul, ştiind că sfântul nu număra niciodată banii, a pus jos preţul pentru doar nouăzeci şi nouă de capre, iar banii pentru a suta capră i-a tăinuit.

După aceasta, Sfântul Spiridon i-a numărat aceluia o sută de capre şi le-a despărţit de turmele lui. Dar mânând negustorul împreună cu ciobanii lui turma astfel "cumpărată", iată că una din capre se rupe de turmă şi se întoarce înapoi, behăind.

Sfântul a alungat-o, dar ea s-a întors înapoi. Şi tot aşa, până când s-a văzut limpede că acea capră nu vrea să rămână nici cum între caprele cumpărate.

Atunci s-a apropiat Sfântul Spiridon de negustor şi i-a şoptit la ureche aşa: "Ascultă, fiule, capra aceasta nu în zadar se întoarce mereu înapoi la mine. Nu cumva ai dosit preţul ei?"

Negustorul, ars de ruşine, şi-a recunoscut înşelătoria. De îndată ce a plătit banii cuveniţi, capra a mers liniştită alături de turma celor cumpărate.

***

Altă dată în staulele de oi ale Sfântului Spiridon au năvălit nişte tâlhari. După ce au apucat câte oi au vrut, ei au căutat să iasă din staul, dar o forţă nevăzută îi ţintuia pe loc, făcându-i incapabili de vreo mişcare, în zori, Episcopul a venit să caute de oile sale. Văzându-i pe tâlhari, i-a certat cu blândeţe şi i-a povăţuit ca pe viitor să caute să-şi câştige agoniseala traiului din muncă cinstită, iar nu din tâlhărit. Apoi a luat un berbece şi 1-a dăruit tâlharilor, zicându-le: "Luaţi-1 pe acesta pentru osteneala voastră, să nu vă fi fost privegherea de toată noaptea în zadar!" Apoi, i-a slobozit cu pace.

Luare aminte

Să luăm aminte la binecuvântarea lui Noe asupra a doi dintre fiii lui (Facerea 9):

- *La cum Ham a descoperit goliciunea tatălui său, dar Sem şi Iafet au acoperit-o;*
- *La cum Noe pentru aceasta a dat binecuvântare asupra lui Sem şi Iafet, dar blestem asupra urmaşilor lui Ham.*

Predică despre Melchisedec

Tu eşti preot din veac, după rânduiala lui Melchisedec (Psalmul 109: 4; Evrei: 17, 21).

O, cât de mulţi sunt credincioşii ascunşi ai lui Dumnezeu care îi slujesc Lui zi şi noapte! O, cât de multe sunt stelele strălucitoare numite comete care apar pe neaşteptate, strălucesc puternic, apoi se pierd fără urmă în imensitatea universului, lăsându-ne însă adâncă pecetea amintirii lor!

Dreptul Avraam împreună cu urmaşii lui ne este cunoscut nouă celor de azi aşa cum este şi bolta înstelată de deasupra noastră, Melchisedec însă, despre care ne

este vorbirea acum, se aseamănă cu acea cometă strălucitoare: ea apare deodată, pe neaşteptate, trasează pe cer un arc splendid şi spectaculos, apoi dispare în imensitatea universului.

Dar cine este acest Melchisedec? El este regele Salemului, preotul Dumnezeului Celui Preaînalt (Facerea 14: 18). El a adus pâine şi vin lui Avraam; el 1-a binecuvântat pe Avraam, iar Avraam i-a dat lui zeciuială din toate câte avea.

Dacă Avraam a fost atât de bogat binecuvântat de Dumnezeu, oare cu cât mai mult nu va fi fost binecuvântat acela care 1-a binecuvântat pe Avraam?

O, cât de adânci şi de nepătrunse sunt tainele Proniei dumnezeieşti! Gândul omului se întinde doar de azi până mâine, dar gândul lui Dumnezeu merge până la sfârşitul veacurilor.

După cuvântul Sfântului apostol Pavel, Melchisedec îl prefigurează pe însuşi Domnul Iisus Hristos (Evrei 7: 10). Căci câtă vreme strămoşul Avraam a fost un minunat şi plăcut lui Dumnezeu lucrător al pământului, Melchisedec acesta a fost şi rege şi preot, aşa cum şi Domnul este împărat şi Preot.

Melchisedec i-a adus lui Avraam pâine şi vin, iar Domnul nostru a adus propriul Lui Trup şi propriul Lui Sânge ca Pâine şi Vin întregului neam omenesc. Avraam s-a închinat înaintea lui Melchisedec şi i-a adus cu dragoste şi de bunăvoie zeciuală din toate roadele lui. Iar adevăraţii urmaşi ai lui Avraam, creştinii, se închină înaintea Domnului Hristos şi îi aduc lui cu dragoste şi de bună voie jertfe şi daruri, dar pentru dar, pentru Marele Dar al Jertfei Lui sângeroase pe Cruce.

Şi neamul Lui cine îl va spune? (Isaia 53: 8). Cuvintele acestea se referă şi la Domnul Hristos şi la Melchisedec.

Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vadă ziua Mea şi a văzut-o şi s-a bucurat (Ioan 8: 56). Aşa a grăit Domnul către iudei. Dar cum a văzut Avraam ziua Domnului? El a văzut-o în duh. Dumnezeu i-a descoperit-o lui, căci el a văzut o prefigurare a Domnului Hristos în persoana slăvită şi minunată a lui Melchisedec, rege, preot şi rob al Celui Preaînalt.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, binecuvântează-ne şi pe noi precum odinoară pe credincioşii robii Tăi Avraam şi Melchisedec, Căci noi pe Tine Te slăvim şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

13 decembrie

Pomenirea Sfinţilor mari mucenici Eustratie, Auxentie, Evghenie, Mardarie şi Orest

Aceşti cinci străluciţi bărbaţi au luminat ca nişte sori în zilele întunecate ale prigonitorilor credinţei creştine, împăraţii Diocleţian şi Maximian.

Sfântul Eustratie a fost comandant roman în cetatea Satalionus [sic]; Evghenie a fost prietenul şi camaradul lui de arme; Orest a fost la rândul lui un soldat de elită; Avxentie a fost preot; iar Mardarie a fost un cetăţean obişnuit care, ca şi Eustratie, se trăgea din cetatea Arabrak.

Trimişii imperiali Lysias şi Agricolus 1-a torturat bestial mai întâi pe Avxentie, pentru că era preot. Văzând chinuirea unui om numai pentru credinţa lui în Hristos, Eustratie a stat înaintea lui Lisias şi a strigat că şi el este creştin.

Intrând Eustratie şi el la chinuri, a venit şi a stat şi Evghenie înaintea judecătorului, strigând: "Lisias, şi eu sunt creştin!"

Fiind Sfântul mucenic Eustratie purtat împreună cu ceilalţi torturaţi pe străzile Arabrakului spre batjocura gloatei, a privit la ei cetăţeanul Mardarie, de pe acoperişul casei lui. El şi-a luat rămas bun de la soţia şi cei doi fii ai lui şi a alergat în urma carului care purta mucenicii, strigându-le torţionarilor în faţă: "Şi eu sunt creştin, ca domnul şi stăpânul meu Eustratie!"

Pe când Oreste se exersa în tragerea la ţintă în prezenţa lui Lisias, i-a căzut crucea ce o avea la gât şi aşa Lisias şi-a dat seama că şi Oreste este creştin. Oreste a mărturisit atunci şi pe faţă credinţa lui. Oreste era un tânăr excepţional de frumos şi atletic, cel mai înalt dintre toţi soldaţii gărzii imperiale a lui Lisias.

Sfântul Avxentie a fost decapitat, Sfinţii Evghenie şi Mardarie au murit în timpul bestialelor torturi, Sfântul Oreste şi-a dat sufletul său în timp ce era torturat pe un grătar de fier, iar Sfântul Eustratie a murit într-un cuptor de foc.

Sfântul sfinţit mucenic Vlasie (pomenit la 11 februarie) 1-a împărtăşit în închisoare pe Sfântul Eustratie mai înainte ca acesta din urmă să fie ars de viu.

Sfintele lor moaşte au fost mutate după vreme la Constantinopol şi îngropate într-o slăvită biserică înălţată anume pentru ei, numită Biserica celor cinci Companioni.

Ei au fost văzuţi vii în această biserică, iar Sfântul Orest s-a arătat şi Sfântului Dimitrie al Rostovului (vezi pomenirea lui la 28 octombrie).

De la Sfântul Eustratie ne-a rămas o minunată rugăciune care se citeşte la Slujba Miezonopticii din Sâmbete. Ea a fost numită "Rugăciunea Sfântului Eustratie" şi începe cu cuvintele Slăvindu-Te, Te slăvesc pe Tine, Doamne. *[Slăvindu-Te, Te slăvesc pe Tine, Doamne, că ai căutat spre smerenia mea şi nu m-ai dat în mâinile vrăjmaşilor, ci ai mântuit din nevoi sufletul meu. Şi acum, Stăpâne, să mă acopere pe mine mâna Ta şi să vină peste mine mila Ta, că s-a tulburat sufletul meu şi dureros îi este să iasă din acest ticălos şi spurcat trup al meu. Ca nu cumva vicleanul sfat al celui potrivnic să-l întâmpine şi să-l împiedice întru întuneric, pentru păcatele cele făcute de mine cu neştiinţă şi cu ştiinţă în veacul acesta, milostiv fii mie, Stăpâne şi să nu vadă sufletul meu întunecatul chip al viclenilor diavoli, ci să-l ia îngerii Tăi cei strălucitori şi luminaţi. Dă slavă Numelui Tău celui sfânt şi cu puterea Ta mă ridică la Dumnezeiasca Ta judecată. Când mă vei judeca, să nu mă apuce pe mine mâna stăpânitorului lumii acesteia, ca să mă surpe pe mine păcătosul în adâncul iadului; ci stai lângă mine şi-mi fii mântuitor şi sprijinitor; pentru că muncile acestea trupeşti veselie sunt robilor Tăi. Miluieşte, Doamne, sufletul meu cel întinat cu patimile vieţii acesteia şi prin pocăinţă şi mărturisire, curat pe el îl primeşte, că binecuvântat eşti în vecii vecilor. Amin. - din Ceaslovul cel mare, Alexandria: Editura Biserica Ortodoxă, 2003, pp. 35-36 (Tipărit cu binecuvântarea Prea Sfinţitului părinte Galaction, episcopul Alexandriei şi Teleormanului).]*

Pomenirea Sfintei muceniţe Lucia, fecioara

Sfânta Lucia a mers cu mama ei la mormântul Sfintei muceniţe Agata din Catania, unde i s-a arătat ei Sfântă Agata.

Mama Sfintei Lucia, care era bolnavă de idropică, s-a vindecat desăvârşit la Sfintele moaşte ale muceniţei Agata, în urma acestei minuni Sfânta Lucia şi-a împărţit toate averile săracilor, ceea ce l-a făcut pe logodnicul ei să o urască; de aceea el s-a dus şi a denunţat-o pe Lucia înaintea judecătoruliu Paschasie, arătându-i că este creştină.

Ticălosul jude a poruncit ca sfânta să fie dusă la o casă de desfrânare ca să o necinstească. Dar prin puterea lui Dumnezeu ea a rămas înfiptă la locul ei, fără ca nimeni să o poată clinti de acolo, deşi au luptat mulţi *(".. .au tăbărât mulţi asupra ei, dar n-au putut să o mişte din locul în care se proptea. Pentru că aceia şi-au pierdut nădejdea că o mai pot mişca din loc, şi pentru că nici n-au putut-o arde cu*

focul ce-l aprinseseră acolo unde sta, căci sfânta era păzită de Dumnezeu, i-au tăiat capul cu sabia." - din Sinaxarul Sfintei din Minei.)

Atunci necuratul păgân i-a străpuns gâtul cu sabia şi aşa şi-a dat Sfânta Lucia mucenicescul ei suflet în mâinile lui Dumnezeu, strămutându-se la locaşurile cele slăvite gătite ei de Domnul.

Sfânta muceniţă Lucia, fecioara a fost martirizată în anul 304.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Gavriil, patriarhul Serbiei

În cumplitele vremuri ale stăpânirii turceşti asupra Serbiei, acest mare ierarh a călătorit în Rusia, unde a fost unul din părinţii de la Sinodul de la Moscova, din anul 1655.

La întoarcerea acasă, el a fost acuzat de înaltă trădare. Un evreu plin de răutate l-a mai acuzat şi pentru aceea că adusese mai mulţi evrei la credinţa creştină, ortodoxă. În acuzaţia lor, evreii au scris că sfântul avea în plan să îi convertească la creştinism şi pe turci.

Evreii au făcut aceasta tocmai spre a stârni ura bestială a autorităţilor turceşti asupra sfântului.

Adus înaintea tribunalului, sfântul a fost condamnat şi osândit să treacă la islam. Dar cum Sfântul Gavriil nu a putut fi coborât până la aceasta, după o perioadă de întemniţare a fost condamnat la moarte şi spânzurat la Brusa, în anul 1659.

Astfel el s-a încununat de către Domnul Hristos cu o îndoită cunună: a arhieriei şi a sângeroasei mucenicii.

Cântare de laudă la Sfinţii mari mucenici Eustratie, Avxentie, Evghenie, Mardarie şi Orest

O, slăviţilor cinci, vitejilor atleţi ai lui Hristos,
Neînfricaţilor, încununaţilor cu cinste!
Pentru voi torturile bestiale şi batjocurile
Cuptorul de foc şi eşafodul
Au fost doar un joc de copii.
Voi nicicum nu v-aţi plecat desfrânatei Rome,
Ci cu bucurie v-aţi jertfit pentru Hristos.

Marele comandant imperial Eustratie
Dispreţuit-a clemenţa imperială
şi-asta lume de plâns.

Împreună cu el, ca-ntr-un acelaşi foc,
Au mers la chinuri şi ceilalţi patru.

Avxentie preotul, robul cel bun al lui Hristos,
Batjocuri multe a răbdat pentru Hristos Domnul.

Evghenie soldatul şi minunatul Oreste
Şi-au râs de moarte, de înviere ştiind.

Mardarie lăsatu-şi-a copii şi soţie,
Ca şi ei şi el să se proslăvească în veci.

O, eroilor cinci, copiilor ai Harului,
Doar Sfânta Biserică v-a putut naşte pe voi!
Numai Duhul Sfânt putut-a zidi a voastre inimi
Doar Duhul ce preface întunericul în foc!

O Sfinţilor mucenici aduceţi-vă aminte
Şi de noi cei ce ne chinuim pe pământ!
Rugaţi-vă Domnului pentru a noastră mântuire,
Şi să se întărească pururi Biserica Lui!

Cugetare

- ✓ *A milui cu cele de care are adevărată nevoie săracul, iată adevărata milostenie.*
- ✓ *A nu păcătui atunci când totul în jur te obligă la păcat, iată ce are cea mai mare valoare înaintea lui Dumnezeu.*

Văzând-o Lucia pe mama ei vindecată prin minune la moaştele Sfintei muceniţe Agata, ea a sfătuit-o apoi să dea din averile ei milostenie la săraci. La aceasta maică a răspuns că nu vrea să se despartă până la moarte de averile ei, dar că după moartea ei Lucia este liberă să facă cu imensele proprietăţi ceea ce va dori: "Mai întâi, să acoperi ochii mei cu ţărâna," a zis mama Sfintei Lucia, "apoi, vei face cu proprietăţile tale ceea ce vei dori."

Dar Sfânta Lucia i-a zis mamei ei: "Nu îi este plăcut lui Dumnezeu să Îi dăruiască Lui omul ceea ce nu mai poate lua cu el în mormânt sau ceea ce lui nu îi mai face oricum trebuinţă. Ci dacă vrei să lucrezi o faptă cu adevărat plăcută lui Dumnezeu, atunci dăruieşte-I Lui lucruri de care tu însăţi ai nevoie. Altfel, dacă aştepţi moartea, când de nimic de pe pământ nu mai poţi avea nevoie, Îi vei oferi lui Hristos ceea ce nu ai putut să iei cu tine. Ci mai bine dăruieşte lui Hristos ceea ce ai acum, când eşti vie şi sănătoasă, începe acum să-I dăruieşti Lui ceea ce vrei să păstrezi pentru mine." Maica cea bună a înţeleptei fiice a ascultat dumnezeiescul ei sfat.

Iar voind necuratul jude Paschasie să o necinstească pe această sfântă fecioară, Lucia nu a primit păcatul acesta nici măcar în gând. Ameninţând-o atunci necuratul că o va lăsa la cheremul gărzilor sale, spre a fi necinstită de ei cu forţa şi zicându-i: "După ce aceştia te vor necinsti, Duhul Sfânt te va părăsi, va pleca de la tine!",

Lucia cea plină de har a răspuns: "Trupul nu poate fi necinstit fără consimţământul minţii."

Aşa s-a pregătit pentru moarte Sfânta muceniţă Lucia şi aşa şi-a păstrat ea neîntinat sufletul şi trupul, acoperită de harul lui Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la împlinirea proorociilor lui Noe despre urmaşii lui (Facerea 9):

- *La cum seminţia lui Iafet s-a întins în întreaga lume;*
- *La cum ei s-au sălăşluit în corturile lui Sem, adică, în Biserică, în cortul duhovnicesc al lui Hristos, care s-a început de la semiţi, adică de la evrei.*

Predică despre Isaac

În noaptea aceea i S-a arătat Domnul şi i-a zis: "Eu sunt Dumnezeul lui Avraam, tatăl tău! Nu te teme, că Eu sunt cu tine şi te voi binecuvânta (Facerea 26: 24).

Fraţilor, din cele mai îndepărtate timpuri şi până astăzi calea pe care au umblat drepţii a fost pururea presărată de spini. De-a lungul tuturor timpurilor drepţii au fost prigoniţi fie de cei care nu au crezut în Dumnezeu, fie de cei care au crezut în El în mod strâmb.

Abel a fost urât de fratele lui Cain; Noe şi Lot au fost urâţi de toţi cei în mijlocul cărora au trăit; iar Avraam, Isaac şi Iacov au fost urâţi de păgâni. Cu toate acestea

Dumnezeu nu îi părăseşte pe drepţi, nu îi lasă să păşească singuri pe calea cea plină de spini.

Noi vedem aceasta din cuvintele de mai sus: Eu sunt Dumnezeul lui Avraam, tatăl tău! Nu te teme. Isaac a înţeles bine aceste cuvinte adânci. Prin aceste cuvinte, Dumnezeu 1-a întărit şi i-a adus aminte de El, i-a adus aminte că nu este singur, înţelesul acestor cuvinte acesta este: Pentru robul Meu credincios Avraam, tatăl tău, te voi binecuvânta şi pe tine, aşa cum l-am păzit pe Avraam printre păgâni te voi păzi şi pe tine. Iar înţelesul merge şi mai departe: Aşa cum Mi-a fost credincios foarte tatăl tău, Avraam, aşa şi tu să-Mi fii credincios.

Isaac a urmat pilda vieţii tatălui lui şi a rămas credincios lui Dumnezeu pururea, în toate împrejurările vieţii lui. Isaac a fost lucrător al pământului şi crescător de vite ca şi tatăl lui; el a fost drept şi blând, neiubitor de ceartă cu oamenii ci dimpotrivă, făcând poporului mult bine. Iar oamenii i-au zis: "Am văzut bine că Domnul este cu tine" (Facerea 26: 28). Au fost nevoiţi să recunoască aceasta tocmai acei oameni care mai înainte 1-au urât şi 1-au prigonit. Iar Isaac a fost învrednicit de marea cinste ca Domnul să fie numit Dumnezeul lui: aşa cum Domnul S-a numit: Dumnezeul lui Avraam, aşa S-a numit El şi: Dumnezeul lui Isaac.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti minunat întru Sfinţii Tăi, adu-Ţi aminte şi de ale noastre nume între numele sfinţilor şi drepţilor Tăi din Împărăţia Ta cea cerească, căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine te slăvim în veci, Amin.

14 decembrie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Tirs, Levchie şi Calinic

Ei au fost cetăţeni de frunte ai Cezareei Bitiniei.

Sfântul Tirs era botezat, iar Sfântul Calinic era de abia catehumen. Sfântul Calinic însă a fost mai înainte popă idolesc.

Începând Cumbrichie, urmaşul împăratului Diocleţian, să îi prigonească şi să îi ucidă şi mai sângeros pe creştini, a venit şi a stat înaintea lui viteazul creştin Tirs care, învinovăţindu-1 aspru, i-a strigat: „Pentru ce lupţi contra propriului tău suflet, o, Cumbrichie?"

Dar judele urechi nu a avut să audă, de aceea 1-a dat pe mucenic bătăilor torturilor şi la urmă uciderii prin tăierea capului.

Sfântul Levchie, care fusese torturat bestial, a mers la aceeaşi moarte ca şi când ar fi mers la a lui nuntă.

Văzând moartea viteazului Levchie, fericitul Tirs, înflăcărat şi el de aceeaşi râvnă a dragostei dumnezeieşti, a stat ca un viteaz înaintea lui Cumbrichie, dând pe faţă înaintea tuturor toate crimele lui şi plângându-1 pentru lipsa credinţei lui întru Unul Adevăratul Dumnezeu. A fost şi el pentru aceasta biciuit bestial şi aruncat în temniţă.

Dar mâna nevăzută a lui Dumnezeu i-a vindecat rănile, a deschis porţile temniţei şi 1-a dus afară. Atunci Sfântul Tirs a mers într-un suflet la înaltpreasfinţitul Fileas, episcopul Cezareei, spre a fi botezat de către el. După Sfântul Botez el a fost din nou prins şi torturat bestial, dar a îndurat chinurile ca şi când i s-ar fi întâmplat în vis, iar nu aievea. Prin puterea rugăciunilor lui mulţime de idoli au căzut la pământ.

Preotul păgân Calinic văzând acestea s-a lepădat de idolatrie şi a crezut în Hristos, fiind şi el osândit la moarte pentru aceasta, împreună cu Sfântul Tirs.

Sfântul Calinic a fost decapitat, iar pe Sfântul Tirs 1-au întins într-un sicriu de lemn, ca să îl taie apoi în două cu fierăstrăul. Dar puterea lui Dumnezeu nu a îngăduit aceasta şi de aceea fierăstrăul nu putea nicicum să între în lemn. Atunci Sfântul Tirs a ieşit din sicriu şi s-a rugat lui Dumnezeu, mulţumindu-I Lui pentru a îl fi

învrednicit de mărturisirea prin chinuri sângeroase şi moarte, iar apoi şi-a dat sfântul lui suflet în mâinile lui Dumnezeu.

La sfârşitul veacului al patrulea, împăratul Flavian a ctitorit lingă Constantinopol o slăvită biserică în cinstea Sfântului mucenic Tirs şi a aşezat în ea sfintele lui moaşte.

Sfântul s-a arătat în vedenie împărătesei Pulheria şi a sfătuit-o să îngroape moaştele celor patruzeci de mucenici alături de ale sale.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Filimon, Apolonie, Arian şi a celorlalţi împreună cu dânşii

În timpul stăpânirii lui Diocleţian un anume judecător imperial pe nume Arian i-a prigonit bestial pe creştinii din Egipt. El 1-a prins pe Apollonie şi 1-a ameninţat cu torturi cumplite. Înspăimântat, Apollonie 1-a mituit pe Filimon un cunoscut cântăreţ din fluier, păgân cu credinţa, să aducă idoleştile jertfe în locul lui, schimbând şi hainele lui cu el.

Dar ajungând înaintea idolilor cărora trebuia să le jertfească inima cântăreţului din fluier s-a luminat cu cerească lumină şi el şi-a făcut semnul Sfintei Cruci. Ieşind din capişte, el a strigăt puternic: „Sunt creştin! Sunt robul lui Hristos, Dumnezeul cel Viu!"

Văzându-1 şi auzindu-1 judecătorul a început să râdă, crezând că Filimon zice acestea în glumă, spre a îi lua în râs pe creştini. Dar la urmă Filimon a fost dat celor mai bestiale torturi.

Asupra lui singur a plouat ploaie minunată din cer, întru al lui Sfânt Botez." *("...pentru că nimeni nu îndrăznea să-1 boteze de frica ighemonului." – Din Sinaxarul sfântului din Minei.)*

La urmă şi Filimon şi Aplonie au fost omorâţi prin decapitare de către Arian judecătorul.

Apoi, vindecându-se ochiul lui Arian prin minune la mormântul Sfântului Filimon, *("Când Sfântul Filimon a fost atârnat de un măslin şi săgetat, o săgeată s-a îndreptat către ighemon [către Arian judecătorul] şi i-a străpuns ochiul. Sfântul Filimon a spus mai dinainte ighemonului că i se va vindeca ochiul cu minune, dacă după mucenicia lui [a lui Filimon] va lua ţărână de pe mormântul său. Apoi s-au*

tăiat capetele Sfinţilor Filimon şi Apolonie." - din Sinaxarul sfinţilor din Minei.)

Arian a crezut şi s-a botezat. Penru aceasta a fost osândit la moarte de împăratul Diocleţian şi ucis împreună cu patru soldaţi din garda lui imperială, convertiţi şi ei la creştinism împreună cu stăpânul lor." *("Diocleţian [...] a aruncat pe Sfântul Arian legat cu lanţuri înr-o groapă adâncă şi a acoperit-o cu pământ; a pus deasupra gropii scaunul său şi a poruncit ostaşilor să joace, zicând: Să vedem dacă va veni Dumnezeul lui Arian ca să-1 scoată din groapa asta. Apoi a plecat la palat. Când s-a dus să se culce, a văzut atârnate deasupra patului piatra şi lanţurile purtate de Arian, iar pe Arian aşezat pe pat.Împăratul s-a spăimântat şi a socotit că este vrăjitor. Atunci 1-a aruncat în mare împreună cu cei patru ostaşi din garda împărătească, ce crezuseră împreună cu el în Hristos. Delfinii au luat moaştele lor ce se aflau în cinci saci în care fuseseră băgaţi şi le-a scos la ţărm la Alexandria, unde au fost îngropate într-un loc de seamă." - Sinaxarul celor patru Sfinţi soldaţi din Minei.)*

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Filimon, Apolonie, Arian şi ceilalţi împreună cu dânşii

Voi cunoscut-aţi credinţa,
mărturisit-aţi pe Hristos,
Dat-aţi ale voastre trupuri
spre a sufletului mântuire:
Ale voastre nume pentru aceasta
în ceruri strălucesc,
Iar Biserica s-a umplut de focul sfinţeniei.

Nemuritorilor Sfinţi, rugaţi-vă pentru noi,
Ca să ne izbăvim de-al păcatelor întuneric:
Voi, fericite Levchie şi nobile Tirs,
Slăvite Calinice şi vrednice Filimoane!
Şi voi asemenea, cinstiţilor soldaţi,
Carele faţa nu v-aţi întors de la chinuri,
Voi cu toţii acuma cetăţeni de frunte sunteţi
Ai adevăratei împărăţii, aceea din Ceruri!

O, străluciţilor Sfinţi, rugaţi-vă pentru noi,
Ai lui Hristos mucenicilor, păziţi Biserica voastră!

Voi cunoscut-aţi iubirea, adevărată, cerească,

Dar pământul nu i-a ştiut măcar adevăratul nume.
Voi adevărata iubire cunoscut-aţi în Fiul lui Dumnezeu,
în Semnul Răstignirii şi al Cununei de Spini.
Iar acum voi şedeţi alături de Dumnezeu,
Faţa Lui Sfântă pururi o vedeţi.

O, Sfinţilor mucenici Tirs, Calinic şi Levchie,
Rugaţi-vă lui Hristos pentru curăţirea păcatelor noastre!

Cugetare

Sunt trei feluri de râvnă bună:

⇒ *râvna curăţirii de poftele şi gândurile păcătoase,*
⇒ *râvna pentru adevărul credinţei şi*
⇒ *râvna pentru împlinirea dreptăţii lui Dumnezeu printre oameni.*

Toate aceste trei feluri de râvnă au înflăcărat inima Sfântului slăvitului mare ierarh Nicolae, făcătorul de minuni. El a arătat râvna păzirii curăţiei inimii în toate zilele vieţii lui, priveghind şi rugându-se neîncetat cu mintea în inimă.

El mai cu seamă a arătat râvna de foc pentru păzirea curăţiei credinţei, la ceasul confruntării cu necuratul Arie, la lucrările Întâiului Sinod Ecumenic [din anul 325, de la Niceea].

Râvna lui pentru împlinirea dreptăţii lui Dumnezeu printre oameni s-a arătat mai cu seamă în două împrejurări, când a salvat, de fiecare dată, câte trei bărbaţi care fuseseră pe nedrept osândiţi la moarte.

Pe când a lipsit odată din Cetatea Mirelor, avarul comandant Eustatie a condamnat la moarte trei oameni nevinovaţi, fiind mituit să facă asta de cei care îi urau pe ei. Aducându-i-se vestea aceasta, Sfântul Nicolae s-a întors în grabă la Mira. Condamnaţii se aflau deja pe eşafod, iar gâdele tocmai ridica asupra lor sabia. Atunci Sfântul Nicolae a apucat sabia, a smuls-o din mâna călăului şi i-a eliberat pe cei legaţi.

După aceea 1-a certat cu asprime pe slabul Eustatie şi 1-a adus la ruşine faţă de sine şi la pocăinţă.

***

La fel s-a întâmplat şi cu trei înalţi comandanţi ai armatelor imperiale: Nepotian, Ursus şi Herpylion, care au fost calomniaţi înaintea lui Flavius, eparhul Constantinopolului şi chiar înaintea împăratului însuşi, împăratul chiar a semnat osândirea lor la moarte.

Dar în ajunul execuţiei lor, cei trei comandanţi s-au rugat lui Dumnezeu aşa: „O Stăpâne Doamne al lui Nicolae, izbăveşte-ne de moartea aceasta pe noi nevinovaţii!"

În aceeaşi noapte Sfântul Nicolae s-a arătat şi împăratului şi eparhului în vis, i-a certat aspru pentru nedreptatea lor şi le-a poruncit să îi elibereze de îndată pe cei trei nevinovaţi. Când s-a făcut zi împăratul şi eparhul şi-au povestit unul celuilalt visul pe care 1-au avut fiecare aparte, însă unul şi acelaşi. De aceea ei i-au eliberat imediat pe cei trei comandanţi şi de osânda la moarte şi din închisoare.

Luare aminte

Să luăm aminte la ascultarea lui Avraam:

- *La cum Avraam s-a supus lui Dumnezeu când El i-a poruncit să iasă din patria lui, dintre rudeniile lui şi din casa tatălui lui (Facerea 12);*
- *La cum Avraam s-a supus lui Dumnezeu când El i-a poruncit să îi aducă jertfă pe fiul lui unul născut (Facerea 22).*

Predică despre Iacov

Am văzut pe Domnul în faţă şi mântuit a fost sufletul meu! (Facerea 32: 30) Dumnezeul lui Avraam şi al lui Isaac este şi Dumnezeul lui Iacov cel credincios, cel supus, cel milostiv şi cel blând.

Blândul văzător de Dumnezeu, Iacov, poate fi numit cu adevărat „Cel care L-a văzut pe Dumnezeu." Căci cu adevărat, blând a fost el şi L-a văzut pe Dumnezeu şi a grăit cu El, şi a văzut îngerii lui Dumnezeu urcând şi coborând pe scara care se înălţa de la pământ până la cer.

El cu blândeţea 1-a biruit pe Laban socrul lui şi pe Isav, fratele lui; cu blândeţea a făcut pace între soţiile lui, Lea şi Rahela; din pricina blândeţii lui 1-a îndrăgit şi însuşi Faraon.

Blândeţea lui Iacov este o prefigurare a blândeţii Domnului Hristos. ***Fericiţi cei blânzi, zice Domnul, că aceia vor moşteni pământul (Matei 5: 5).*** Aceste cuvinte

s-au împlinit şi cu Iacov. El a moştenit pământul părinţilor lui; urmaşii lui s-au izbăvit din robia Egiptului şi au moştenit pământul Făgăduinţei; prin Hristos Domnul, Urmaşul lui după trup, el a moştenit întreg pământul, adică, Biserica lui Dumnezeu care s-a întins pe faţa întregului pământ.

Am văzut pe Domnul în faţă. Iacov L-a văzut pe Domnul în formă de om, iar nu ca om adevărat. Şi chiar această vedenie a fost o prefigurare a adevăratei întrupări a lui Dumnezeu ca Om.

Şi mântuit a fost sufletul meu. Sufletul lui s-a mântuit de frică şi de toată ne-dreptatea. Dacă Iacov s-a mântuit văzând doar preînchipuirea lui Dumnezeu, cu cât mai uşor nu ne vom mântui noi care L-am văzut pe Domnul aievea ca om adevărat şi ca Dumnezeu-Om!

O, Stăpâne Doamne, Dumnezeul nostru, Iisuse Preablânde, cela ce eşti tăria şi slava celor blânzi, precum ai mântuit pe Iacov carele şi-a mântuit sufletul său văzând sfânta Ta faţă, mântuieşte-ne şi pe noi păcătoşii, prin prea curat Trupul şi prea scump Sângele Tău. Căci noi pe Tine te lăudăm şi Ţie ne rugăm în veci, Amin.

15 decembrie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Elefterie

Din rădăcina cea bună iese rodul cel bun. Acest mare Sfânt Elefterie a fost fiul unor foarte nobili părinţi, din stirpea imperială a Romei. Acolo tatăl lui a fost proconsul imperial. Maica lui, Antia, învăţase credinţa creştină de la Sfântul apostol Pavel, primind de la el şi Sfântul Botez. Rămânând văduvă de foarte tânără, ea a încredinţat creşterea şi educaţia singurului ei fiu lui Anichit, episcopul Romei. Văzând marile daruri ale lui Dumnezeu care luminează sufletul copilului Elefterie, episcopul 1-a hirotonit diacon la vârsta de cincisprezece ani, preot la vârsta de optsprezece ani şi episcop la vârsta de douăzeci de ani.

Marea înţelepciune a Sfântului Elefterie, cea de Dumnezeu dăruită, a împlinit cu prisosinţă lipsa vârstei lui. Astfel, vasul ales al lui Dumnezeu, Sfântul Elefterie, a fost trimis Episcop în Iliria, cu scaunul în cetatea Valona (Avlona), din Albania de azi.

Bunul păstor şi-a păstorit cu vrednicie turma încredinţată lui, astfel încât ea creştea pe zi ce trece. Auzind de acestea, împăratul Hadrian, prigonitorul creştinilor, 1-a trimis cu oaste pe comandantul Felix ca să îl aresteze pe Sfântul Elefterie şi să îl aducă la Roma.

Sosind sălbaticul Felix la Valona şi intrând în biserică, el 1-a văzut slujind în ea pe Sfântul arhiereu al lui Hristos. Deodată inima lui s-a schimbat şi Felix s-a făcut creştin.Sfântul Elefterie 1-a luminat pe Felix cu Sfântul Botez, apoi a plecat împreună cu el la Roma. Întorcerea lui a fost o prăznuire de bucurie, nicicum apă-sare sau chin.

Hadrian 1-a dat pe Sfântul Elefterie celor mai bestiale torturi: biciuiri, ardere pe pat de fier, aruncarea în smoală clocotită şi arderea în cuptor de foc. Dar Sfântul Elefterie s-a izbăvit din toate aceste chinuri cu puterea lui Hristos Dumnezeu.

Văzând acestea Caribus, eparhul de la Roma, s-a ridicat şi a strigat tare că şi el este creştin. Caribus a fost torturat bestial şi apoi decapitat, după cum a fost şi fericitul Felix. La urmă călăii imperiali au tăiat şi cinstitul cap al Sfântului Elefterie.

Venind maica lui, Antia şi plângând asupra trupului lui, călăii au decapitat-o şi pe ea cu sabia. Trupurile lor au fost mutate la Valona, unde şi astăzi se prea slăveşte

Dumnezeu prin minunile care se lucrează la sfintele moaşte ale Sfântului Elefterie. Ei cu toţii au luat mucenicia sub împăratul Hadrian, la anul 120.

Pomenirea Sfântului Ştefan, mărturisitorul de la Suroj

El s-a născut în Capadocia şi a fost educat la Constantinopol de către Sfântul patriarh Ghermano. El s-a retras în liniştea pustiei, trăind ascuns de lume.

Un înger al lui Dumnezeu s-a arătat Sfântului Ghermano şi i-a poruncit să îl sfinţească pe Sfântul Ştefan episcop pentru cetatea Suroj (astăzi Sudak, în Crimeea), ceea ce sfântul patriarh a împlinit întocmai.

Sfântul Ştefan, plin de dumnezeiasca râvnă, a întors la Hristos pe mulţi păgâni din cetatea aceea.

Pentru cultul Sfintelor icoane el a luat chinuri sângeroase de la răul împărat Leon Isaurul. El i-a prorocit împăratului reaua moarte cu care va pieri.

După ce acest necurat împărat a pierit cu sunet, Sfântul Ştefan a fost retrimis la eparhia lui, unde a hrănit cu cuvântul lui Dumnezeu turma încredinţată lui şi unde s-a şi săvârşit cu pace, în veacul al optulea.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Pavel din Latro

El s-a născut la Pergam şi a schimnicit în muntele Latro, din Asia mică. Făcându-se vestit pentru marile lui nevoinţe şi sfinţenia vieţii lui, el s-a săvârşit cu pace către Domnul la adânci bătrâneţi, strămutându-se la locaşurile cele ne-îmbătrânitoare ale împărăţiei lui Dumnezeu, la anul 950.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Pardus, sihastrul

În tinereţile lui Sfântul Pardus fusese vizitiu, dar din pricina unui păcat fără voie el a părăsit lumea şi s-a retras la pustie. El a vieţuit în Palestina, în veacul al şaselea.

Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Elefterie

Slăvitul Elefterie, sfântul lui Dumnezeu,
De la oameni Adevărul lui Hristos nu l-a ascuns.
Ci el cu Adevărul a luminat lumea

Aducând mântuire fiecăruia şi tuturor.

Bucură-se Sfânta lui Dumnezeu Biserică!
întreaga Ilirie să se bucure şi ea!
Iată Dumnezeu i-a trimis ei pe Sfântul,
Pe Sfântul Elefterie, păstorul cel bun!

Al lui nume chiar înseamnă „Libertate":
Sfântul Elefterie libertatea le-a adus:
Libertatea adevărată, aceea de păcate,
Libertate ce nu există fără de Hristos.

Bucură-se cetatea Avloniei toată,
În ea sfintele moaşte ale lui Elefterie odihnesc!
Ele minunat de boli vindecă toţi săracii,
Ele sunt foc de care diavolii fug.
Fericită maica ce pe un sfânt îl naşte,
Sfânta Antia este de trei ori aşa.
Acum ea în Rai odihneşte,
Privind la Elefterie, scump fiul ei.

O, Sfinte sfinţite Elefterie părinte,
roagă-te pururi Domnului pentru noi!

Cugetare

Pentru o crimă comisă fără voie tribunalele lumeşti îl achită pe cel care se face vinovat de ea. Biserica însă impune penitenţă şi celui care a comis fără voie crima: desigur, o penitenţă mai uşoară decât aceea impusă pentru omorul cu voie, dar totuşi penitenţă.

Dacă un preot ucide fără să vrea, Biserica îl opreşte pe viaţă de la slujirea Sfintelor Taine.

Dar creştinii sensibili şi cu un acut simţ al conştiinţei iau asupra lor pentru un astfel de păcat fără voie penitenţe mult mai aspre decât acelea la care i-ar obliga Biserica.

Sfântul Pardus a venit odată cu carul lui la Ierihon. El a voit să lase măgăruşii înaintea unui han şi să intre înăuntru. Dar pe când făcea aşa, un copil a căzut sub copitele unuia dintre mulari, a fost călcat de animal şi omorât.

Văzând copilul plin de sânge şi mort, Sfântul Pardus a fost atât de zdrobit, încât s-a socotit pe sine ucigaşul copilului. De aceea, acest bărbat al conştiinţei a luat asupra lui cea mai aspră penitenţă.

Părăsindu-şi îndeletnicirea, el a lepădat şi lumea şi deşi relativ tânăr cu vârsta, s-a retras în cea mai sălbatică pustietate şi a luat asupra lui cele mai aspre nevoinţe trupeşti şi sufleteşti spre ispăşirea păcatului lui. El s-a pocăit cu lacrimi înaintea lui Dumnezeu pentru moartea copilului.

El a dorit să plătească cu viaţa lui pentru viaţa copilului şi s-a rugat lui Dumnezeu să îi împlinească ruga. El a întărâtat un leu, ca leul să sară şi să îl sfâşie, dar leul a fugit de la el. El s-a întins la pământ pe cărarea pe care ştia că avea să treacă leul, dar leul a sărit peste el şi nu l-a atins.

Văzând astfel că Dumnezeu voieşte ca el să trăiască iar nu să piară, Sfântul Pardus s-a împăcat cu sine şi a rămas întru acea aspră petrecere până la moartea lui.

Oare nu este acesta sufletul cel sensibil şi iubitor de oameni şi de Dumnezeu? Oare nu este aceasta conştiinţa fină şi ascuţită a adevăratului creştin?

Luare aminte

Să luăm aminte la credinţa puternică a lui Avraam (Facerea 15):

- *La cum Dumnezeu i-a făgăduit vârstnicului Avraam celui fără de copii că va fi strămoşul multor neamuri;*
- *La cum Dumnezeu i-a făgăduit lui Avraam celui foarte vârstnic şi fără copii că mulţimea urmaşilor lui va fi ca stelele cerului;*
- *La cum Avraam a crezut cuvântul lui Dumnezeu în pofida a toate, iar Dumnezeu i-a socotit aceasta întru dreptate.*

Predică despre Iosif

El însă, lăsând haina în mâinile ei, a fugit şi a ieşit afară (Facerea 39: 12). Iosif cel nevinovat şi cast a avut de îndurat două mari şi grele ispite, din care s-a izbăvit cu strălucire: ispita invidiei cu care l-au urât proprii lui fraţi şi asalturile carnale ale desfrânatei egiptence, soţia lui Putifar, stăpânul lui. Invidia fraţilor l-a vândut

ca rob la egipteni, iar ispita carnală 1-a aruncat pe nevinovat în închisoare, în amândouă cazurile însă el a răsplătit răului cu bine: el a dat hrană mai apoi fraţilor lui înfometaţi şi a păzit viaţa, tronul şi poporul lui Faraon cel înspăimântat de vise prevestitoare de rele.

Fraţii lui de fapt au vrut să-1 omoare, dar Dumnezeu 1-a mântuit din mâinile lor; iar femeia adulteră a voit să-1 distrugă cu desăvârşire şi ea, dar Dumnezeu 1-a mântuit şi din mâinile ei.

Din robia şi temniţa în care a fost aruncat, Dumnezeu 1-a înălţat cu slavă, punând pe fruntea lui coroana puterii nelimitate. Iată că pe acela pe care fraţii cei ticăloşi ar fi putut să îl omoare dintr-o lovitură şi pe care puternica soţie al lui Putifar ar fi putut să îl ucidă cu un singur semn, pe acela Dumnezeu 1-a făcut stăpânul absolut asupra vieţilor a milioane de oameni şi singurul hrănitor al fraţilor lui celor ajunşi la foamete.

Iată care este negrăita milostivire a lui Dumnezeu către drepţii Lui! Iată cum ştie să mântuiască Dumnezeu şi să îi prea slăvească pe cei nevinovaţi şi caşti! În măreţia destinului personal al lui Iosif vedem măreţia milostivirii lui Dumnezeu.

Există un ochi care niciodată nu doarme, fraţii mei. Să ne lipim aşadar de Domnul şi să nu ne temem de nimeni, în veac. Să fim nevinovaţi şi caşti şi de rău să nu ne temem, nici de calomnii mârşave, nici de temniţă, nici de batjocura lumii, nici de nenorocire. Dimpotrivă, să ne bucurăm când toate acestea cad asupra noastră din pricina nevinovăţiei şi castităţii noastre; să ne bucurăm şi să aşteptăm cu credinţă descoperirea minunilor lui Dumnezeu în viaţa noastră. Să aşteptăm, în mijlocul tuturor furtunilor vieţii noastre, tunetul dreptăţii lui Dumnezeu, iar apoi, pacea.

O, Atot-Tainice Doamne, cela ce tainic dar pururi Veghetor însoţeşti pe drepţi în robiile şi închisorile lor, şi arăţi mila Ta la vremea plăcută Ţie, ajută-ne şi nouă să fim nevinovaţi şi caşti! Căci noi Ţie ne rugăm şi pe Tine te slăvim în veci, Amin.

16 decembrie

Pomenirea Sfântului proroc Agheu

El s-a născut la Babilon, în vremea robiei babiloniene a poporului lui Israel. El a fost din tribul lui Levi şi a prorocit cam cu patru sute şaptezeci de ani mai înainte de Hristos.

Tânăr fiind, el a mers şi a cercetat Ierusalimul. El i-a îndemnat cu râvnă pe Zorobabel şi pe Iosua preotul să înnoiască Templul Domnului de la Ierusalim, prorocind că noul Templu va avea o slavă mai mare decât a avut slăvitul Templu zidit de Solomon: ***„Şi slava acestui templu de pe urmă va fi mai mare decât a celui dintâi", zice Domnul Savaot (Agheu 2: 9),*** aceasta pentru că însuşi Domnul şi Mântuitorul Hristos avea să intre în acest înnoit Templu.

Sfântul proroc Agheu a trăit destul încât să vadă săvârşirea unei părţi din Templul ridicat de Zorobabel.

El s-a săvârşit la adânci bătrâneţe şi s-a adăugat lângă strămoşii lui.

Pomenirea Sfântului Nicolae Hrisoverghes, patriarhul Constantinopolului

El a păstorit Biserica lui Dumnezeu de la Constantinopol între anii 980 şi 995.

El 1-a sfinţit presbiter pe Sfântul Simeon noul teolog, când acest uriaş al duhului a fost ridicat de către obşte egumen al Mânăstirii Sfântului Mamas de la Constantinopol.

În vremea Sfântului Nicolae Hrisoverghes s-a făcut minunata arătare a Arhanghelului Gavriil de la Karyes [din Sfântul Munte Athos]. Atunci i-a învăţat Sfântul Arhanghel Gavriil pe monahii athoniţi cuvintele rugăciunii *Cuvine-se cu adevărat.* (*Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe tine, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită de Heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pre Dumnezeu-Cuvântul ai născut, Pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.* Până la arătarea Arhanghelului rugăciunea aceasta se zicea numai de la *Ceea ce eşti mai cinstită[...].)*

Acest mare şi slăvit ierarh s-a săvârşit cu pace către Domnul, strămutându-se la locaşurile cele cereşti ale împărăţiei lui Hristos.

Pomenirea Sfintei şi făcătoarei de minuni Teofana, împărăteasa

Ea s-a născut din stirpe imperială, din părinţii Constantin şi Ana, care au fost rudenii mai multor împăraţi. Părinţii ei au fost sterpi vreme îndelungată, dar s-au rugat cu dinadinsul Maicii Domnului să le dezlege sterpiciunea şi să le dăruiască lor prunc. Iar Dumnezeu, pentru rugăciunile prea curatei Maici a lui Hristos Dumnezeu, le-a dăruit lor pe prunca Teofana.

Crescută în cel mai curat duh creştinesc din cea mai fragedă pruncie, copila Teofana a depăşit de foarte devreme cu mult pe toţi ceilalţi de vârsta ei în toate virtuţile creştineşti. Ajungând la vârsta cuvenită, ea a fost aflată vrednică spre a fi dată de soţie lui Leon, fiul împăratului Vasile, macedoneanul.

Ea a împărtăşit cu credincioşie cumplitele încercări care s-au abătut asupra soţului ei. Plecând urechea la calomnii criminale, cum că fiul lui, Leon, purta mereu un jungher în tureatca cizmei lui spre a îşi ucide tatăl la vreme îndemânoasă, credulul împărat Vasile şi-a aruncat fiul în temniţă şi de asemenea pe Teofana, nora lui. Astfel au zăcut în temniţă cei doi nevinovaţi vreme de trei ani. *("...Aceasta s-a făcut după răutatea cea ascunsă a vicleanului Teodor Santavarin, episcopul Evhaitei, care era vrăjitor şi pe care nu-1 iubea împăratul Leon [...]. El era cu credinţa maniheu, cu învăţătura vrăjitor şi cu făţărnicia creştin, iar cu dregătoria episcop, pe care împăratul Vasile îl socotea sfânt pentru minunile cele făcute cu vrăjile [...]." - Din Vieţile Sfinţilor pe decembrie (Editura Episcopiei Romanului şi Huşilor, 1993, pp. 304, 306).)*

Dar după aceşti ani, la praznicul slăvitului proroc Ilie, împăratul a chemat la palatul său pe toţi dregătorii cei mai de frunte, la un somptuos praznic. Pe neaşteptate însă papagalul împăratului a început să ţipe: „Vai, vai, fiul meu, Leon!", făcând aceasta de mai multe ori. Aceasta a adus spaimă în sufletele tuturor mesenilor, care cu toţii într-un glas au început să îl implore pe împărat să-şi elibereze din temniţă fiul şi nora. Împăratul îndurerat a făcut aşa.

După moartea tatălui lui, Leon a urcat pe tronul imperial şi din pricina marii adâncimi a minţii lui poporul 1-a numit „cel înţelept" *("Iar Leon, după moartea tatălui său, prinzind pe vrăjitorul Santavarin, a poruncit să-1 bată şi să-i scoată ochii şi 1-a surghiunit la Atena. Astfel s-a întors răutatea la capul său [...]" - Idem, p. 306.)*

Împărăteasa Teofana însă nu a socotit a fi vreun lucru mare schimbarea destinului lor şi măreţia demnităţii imperiale. Ea, având mintea cu totul închinată lui Dumne-

zeu, nu cugeta decât la mântuirea sufletului, la post, rugăciune, la miluirea neîncetată a săracilor, nevoiaşilor şi scăpătaţilor, şi la facerea de bine la mânăstirile şi bisericile lui Dumnezeu. Niciodată nu s-au auzit ieşind din gura ei cuvinte deşarte sau neadevărate, nici vreo insultă sau cuvânt aspru vreodată. Mai înainte de moartea al cărei ceas 1-a cunoscut mai dinainte, ea a chemat la sine pe toţi prietenii şi casnicii ei şi dându-le ultima sărutare, s-a săvârşit cu pace către Domnul la anul 892.

Împăratul Leon a voit să ridice o Sfântă biserică deasupra mormântului ei închinată numelui ei, dar patriarhul 1-a oprit de la aceasta. De aceea el a ctitorit o sfântă biserică cu hramul Tuturor Sfinţilor, zicând că, dacă Teofana va fi aflată sfântă înaintea lui Dumnezeu, atunci va fi prăznuită şi ea împreună cu Toţi Sfinţii. Atunci s-a instituit slăvita sărbătoare a Tuturor Sfinţilor, rânduindu-se pentru aceasta prima Duminică după Sărbătoarea Sfintei Treimi. *(Însăşi împărăteasa, încă din timpul vieţii, 1-a oprit pe soţul ei de la aceasta: "Bărbatul ei, împăratul Leon prea înţeleptul, văzând viaţa soţiei sale, sfinţenia ei cea mare şi cinstind-o pe dânsa, nu ca pe o soţie, ci ca pe o doamnă a sa şi mijlocitoare către Dumnezeu, a gândit ca mai înainte de vreme să zidească o biserică în numele ei. Iar sfânta înştiinţându-se de aceasta, nu numai că n-a voit, ci 1-a oprit cu totul pe el. De aceea biserica care s-a început în numele ei a devenit biserica Tuturor Sfinţilor, iar cu sfatul întregii Biserici, a aşezat acest împărat ca să se serbeze praznicul Tuturor Sfinţilor în Duminica cea dintâi după Pogorârea Sfântului Duh. Căci, zicea împăratul, de va fi Teofana sfântă, apoi să se prăznuiască împreună cu Toţi Sfinţii, căreia şi de la noi să-i fie cinste în veci. Amin." - Idem, pp. 307-308.)*

Cântare de laudă la Sfânta Teofana, împărăteasa

De la a tronului înălţime mai bine se vede
A lumii deşertăciune spoită.

Tronul imperial e zguduit fără milă
De intrigile ticăloase ale lumii.

Teofana adânc cu ochiul ei vede
Nebunia acestei lumi,
ca un val de mare.
De aceea inima ei călită în suferinţă
întru Unul Dumnezeu şi-o ancorează tare.
Iată regii acestei lumi!
- dar oare sunt ei regi?

Ei nu sunt decât spiţe care se-nvârt iute.
Moartea îi numără şi îi duce pe ei,
Pe aceşti regi ai lumii, umbre trecătoare.

Teofana, fecioară înţeleaptă este
Candela inimii ei arde pururi,
aprinsă de Duhul.

Ea îi luminează cărarea vieţii ei,
O păzeşte de căderea-n păcate.

Ea este acum fericită în Raiul de Sus,
Cu duhovniceştile stele străluce împreună.

Teofana domneşte acolo
unde schimbare nu-i,
Nici întristarea, nici suspinul.

Cugetare

Toţi sfinţii au depus mari eforturi să îşi calce mândria egoismului pe care o simţeau în sine şi să se înveţe cu evlavia şi cu ascultarea desăvârşită, faţă de mai marele lor duhovnicesc, atunci când 1-au avut, iar dacă nu, direct faţă de Dumnezeu Unul.

Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit a fost vestită pentru disciplina ei foarte strictă, rânduiala şi ascultarea fără murmur.

Când s-a închinoviat în ea Sfântul Ioan Damaschinul, nici unul dintre părinţii duhovniceşti de acolo nu s-a încumetat să îl ia sub ascultare pe un aristocrat şi un învăţat de o asemenea talie. Atunci egumenul 1-a dat în ascultarea unui bătrân foarte simplu şi foarte strict.

Bătrânul i-a poruncit Sfântului Ioan Damaschin să nu îndrăznească a întreprinde nimic fără cunoştinţa sau încuviinţarea lui, a bătrânului. S-a întâmplat însă între timp că a murit un monah care avea un frate trupesc monah şi el, în Mânăstirea Sfântului Sava. Spre a mângâia sufletul îndurerat al fratelui, Sfântul Ioan Damaschinul a alcătuit minunate stihire pentru cel adormit, cântări vestite prin frumuseţe, care alcătuiesc astăzi Canonul ce se cântă pentru cei adormiţi în Biserica ortodoxă de pretutindeni.

Alcătuind stihirile, Sfântul Ioan a început să le intoneze minunat, după meşteşugul muzicii pe care îl stăpânea cu o înaltă artă. Auzind bătrânul cântarea lui Ioan, i-a socotit-o neascultare şi 1-a alungat de la el cu mânie.

Unii dintre fraţii din mânăstire, auzind de alungarea lui Ioan, s-au dus la bătrânul lui şi 1-au rugat cu dinadinsul să îl primească înapoi, dar bătrânul a rămas neclintit.

Sfântul Ioan Damaschinul a plâns cu amar pentru neascultarea lui, pentru că a călcat porunca duhovnicescului lui părinte. Şi iar s-au dus fraţii la bătrânul ca să mijlocească iertarea lui Ioan, chiar şi punându-i un canon aspru.

Atunci bătrânul i-a dat Sfântului Ioan următorul canon: să cureţe şi să spele ieşitorile fraţilor la fiecare chilie cu propriile lui mâini, dacă voieşte să fie iertat.

Fraţii, amărâţi peste poate auzind aceasta, s-au dus cu feţe triste şi i-au vestit lui Ioan, gândind că el mai curând va voi să iasă din mânăstire decât să se plece la o asemenea ascultare.

Dar auzind marele Sfânt Ioan Damaschinul verdictul bătrânului, a săltat de bucurie şi a alergat la împlinirea ascultării întocmai.

Văzând aceasta, bătrânul a plâns, 1-a îmbrăţişat pe Ioan şi i-a zis printre lacrimi: „O, ce fiu multpătimitor pentru Hristos mi-a dăruit mie Dumnezeu în tine! O, fiule al ascultării dăruit mie de Domnul!"

Luare aminte

Să luăm aminte la generozitatea lui Avraam (Facerea 13, 14):

- *La cum Avraam nu a voit să se certe cu Lot din pricina neînţelegerilor dintre ciobanii lor, ci mai degrabă s-a oferit să îşi mute el turmele mai încolo;*
- *La cum, mai înainte de a face aceasta, 1-a lăsat pe Lot să îşi aleagă el mai întâi ţinutul pe care vrea să îl stăpânească, iar el să plece în partea cealaltă;*
- *La cum Avraam, biruindu-1 pe regele Sodomei, a refuzat toate darurile lui, nevoind să primească de la el nici măcar o aţă sau o curea de încălţăminte.*

Predică despre Moise

Moise însă era omul cel mai blând dintre toţi oamenii de pe pământ (Numerii 12: 3).

Acest bărbat ales, acest mare făcător de minuni, acest tip al Domnului Iisus Hristos prin minunile pe care le-a făcut, acest biruitor al Egiptului, acest biruitor al pustiei, acest conducător al unui popor câtă frunză şi iarbă - cum a putut oare acest bărbat slăvit să fie liber de trufie? Dar dacă s-ar fi trufit pentru acestea, Moise nu ar mai fi ajuns să fie tot ceea ce a fost.

Se trufesc doar aceia care cred că izbânzile lor în această lume şi le datorează loruşi iar nu lui Dumnezeu, şi care gândesc că a lor este puterea cu care fac ceea ce fac, iar nu a lui Dumnezeu.

Marele Moise însă a ştiut că el nu este decât împlinitorul lucrărilor lui Dumnezeu, şi că puterea care lucrează toate este a lui Dumnezeu, iar nu a lui. De aceea nu s-a trufit el de minunile înfricoşate care prin mâna lui s-au săvârşit sau de izbânzile dincolo de orice închipuire pe care le-a obţinut sau de legile înţelepte pe care le-a adus poporului.

Tăria mea şi mărirea mea este Domnul (Ieşirea 15: 2), cânta Moise. Din toată adunarea israeliţilor ieşiţi din pământul Egiptului, nici unul nu a fost mai conştient decât el de propria lui slăbiciune, el, care era cel mai mai mare dintre ei şi întâiul.

În orice lucrare pe care trebuia să o facă, în orice timp şi în orice loc, el nu aştepta ajutor decât de la Domnul. *Ce voi face?,* striga el către Dumnezeu, aşteptând cuvântul Lui şi aşteptând arătarea puterii Lui ziua şi noaptea.

Mai blând decât toţi oamenii de pe pământ. Aceasta deoarece ceilalţi oameni de pe pământ se socoteau pe ei înşişi ca fiind ceva mare, se încredinţau în ei înşişi ca şi când ar fi avut prin ei vreo putere, pe când Moise nu se socotea nimic şi nu îşi punea nădejdea în puterea lui. El nu îşi punea nădejdea şi puterea decât întru Unul Dumnezeu, întru care petrecea absorbit cu duhul, cu inimă înfrântă şi smerită înaintea Lui.

Dacă poporul cerea cu cârtire de mâncat şi de băut, Moise cădea cu faţa la Dumnezeu; dacă trebuia să bată război cu duşmanii lui, Moise îşi ridica mâinile către Dumnezeu; dacă trebuia să potolească răscoala nelegiuiţilor din rândurile poporului lui, Moise striga cu rugăciune către Dumnezeu.

O, blândul şi atotblândul Moise! Dar Dumnezeu 1-a răsplătit pe robul Lui cel credincios cu slavă mare şi 1-a învrednicit să stea alături de El pe Muntele Tabor, alături de slăvitul Ilie.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti Domnul blânzilor şi Păstorul cel bun, dăruieşte-ne şi nouă să ne asemănăm slăvitului Moise şi slăviţilor Tăi apostoli întru blândeţe, Căci noi numai Ţie ne închinăm şi numai pe Tine te slăvim în veci, Amin.

17 decembrie

Pomenirea Sfântului proroc Daniil şi a celor trei tineri: Anania, Azaria şi Misail

Ei cu toţii au fost din tribul împărătesc al lui Iuda. Năvălind Nabucodonosor şi cotropind şi prădând Ierusalimul, 1-a luat rob şi pe Daniel, care era copil, şi pe regele Iezechia, tatăl celor trei tineri, cu toată casa lui şi pe mulţi alţii.

Relatarea amănunţită a vieţii, chinurilor şi prorociilor lui se găseşte în Cartea lui Daniel din Vechiul Testament, închinat cu totul lui Dumnezeu, Sfântul proroc Daniel a primit încă din copilărie de la El darul minunat al deosebirii duhurilor.

Faima lui în Israil a început pe când a fost în vârsta de doisprezece ani şi a dat pe faţă nelegiuirile şi crimele a doi bătrâni desfrânaţi, care erau judecători în poporul lui Israel ce se afla în robie. El atunci a salvat-o pe nevinovata Suzana pe care ei voiau să o dea morţii [Vezi Istoria Suzanei din Vechiul Testament].

Faima lui printre păgânii egipteni însă a început atunci când Sfântul proroc Daniel a tâlcuit visul regelui Nabucodonosor. Pentru aceasta Faraon 1-a făcut principe la curtea sa [punându-i numele Baltazar]. Dar când Faraon a ridicat un idol de aur în Câmpia Deira şi a poruncit tuturor să se închine la el, cei trei tineri au refuzat închinarea aceasta, drept pentru care au fost aruncaţi în cuptor încins de foc. Dar îngerul lui Dumnezeu s-a pogorât în cuptor şi a prefăcut văpaia în răcoare, aşa încât tinerii mergeau în jurul cuptorului cântând: Binecuvântat eşti, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi prea înălţat întru toţi vecii (Cântarea celor trei tineri l: 2, 28). Faraon a văzut minunea şi a rămas în uimire. El apoi i-a scot pe tineri din cuptor şi i-a acoperit cu mare slavă.

În vremea regelui Belşaţar, pe când acesta petrecea la un banchet împreună cu oaspeţii lui, mâncând şi bând din vasele sfinţite jefuite din Templul de la Ierusalim, o mână nevăzută a scris pe perete, înaintea ochilor lui, cuvintele acestea: Mene, mene, techelufarsin (Daniel 5: 25). Nimeni nu a putut tâlcui cuvintele acestea, din toată împărăţia egipteană, afară de Sfântul proroc Daniel. În chiar noaptea aceea a fost omorât Belşaţar, împăratul Caldeilor.

Daniel a fost aruncat în două rânduri într-o groapă cu lei din pricina credinţei lui întru Unul Dumnezeu cel Viu şi în ambele rânduri Domnul l-a mântuit pe el şi Daniel a rămas viu.

Sfântul proroc Daniel a avut vedenia Vechiului de Zile, adică a înfricoşatei Judecăţi a lui Dumnezeu [vezi capitolul 7 din Cartea lui Daniel]; el a avut multe şi mari vedenii privitoare la multe imperii, la destinul rasei umane şi a prorocit venirea pe pământ a Mântuitorului.

După Sfântul Chiril al Alexandriei, Sfântul proroc Daniel şi cei trei tineri au vieţuit până la adâncile lor bătrâneţi la Babilon, unde au fost la urmă decapitaţi pentru Sfânta credinţă. Când a fost decapitat Sfântul Anania, Sfântul Azaria şi-a întins haina lui şi a prins capul lui Anania. Când a fost decapitat Azaria, Misail şi-a întins haina lui şi a prins capul lui Azaria. Iar când a fost decapitat Misail, Sfântul proroc Daniel şi-a întins haina lui şi a prins capul lui Misail. La urmă a fost decapitat şi Daniel. Un înger al lui Dumnezeu atunci a luat trupurile lor şi le-a dus la Muntele Ghebal, aşezându-le sub o stâncă.

După Sfânta Tradiţie, aceşti patru plăcuţi ai lui Dumnezeu au înviat din morţi la ceasul Răstignirii Domnului pe Cruce, s-au arătat multora, apoi au adormit iar, somnul cel de veci.

Sfântul proroc Daniel se numără între cei patru mari proroci ai Vechiului Testament, împreună cu Sfinţii Isaia, Ieremia şi Iezechiel.

Sfântul proroc Daniel a trăit şi a prorocit cu cinci sute de ani mai înainte de Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Daniel (Dunale)

El a fost un bărbat foarte nobil şi bogat, guvernatorul insulei Nivertum de lângă Cadiz, în Spania. Văzând deşertăciunea acestei lumi, el a renunţat la toate demnităţile, onorurile şi bogăţia, a venit la Roma şi s-a tuns monah. După aceasta, el a mers la Constantinopol unde a vorbit cu împăraţii Constantin şi Roman Porfirogeneţii, iar apoi a pornit către Ierusalim.

La Ierusalim a primit sfânta şi marea schimă din mâinile patriarhului Hristodul, care i-a dat numele de Ştefan.

Torturat de sarazini, care îl forţau să îşi tundă barba, el s-a retras după aceea în Egipt unde, îmbolnăvindu-se de pe urma multor torturi îndurate pentru Numele lui Hristos, s-a săvârşit către Domnul.

El s-a strămutat la fericitele locaşuri ale împărăţiei Cereşti la sfârşitul veacului al zecelea.

Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşi noi mucenici Paisie şi Avacum

Sfântul Paisie a fost egumenul Mânăstirii Travna de lângă Ceaceak, din Serbia, iar Sfântul Avacum a fost prietenul şi diaconul lui.

Creştini fiind, ei au fost amândoi traşi în ţeapă de către turci, pe dealul Kalemegdan din Belgrad, în şaptesprezece zile ale lunii decembrie, din anul 1814.

Ducându-şi ţeapa în spate pe străzile Belgradului, fericitul Avacum cânta cântare de biruinţă lui Dumnezeu.

Implorându-1 mama lui cu lacrimi să accepte islamul ca să-şi scape viaţa, acest atlet al lui Hristos i-a răspuns: Maica mea, eu pentru laptele ce-am supt îţi mulţumesc, Dar nu-ţi mulţumesc pentru acest rău sfat: Al lui Hristos este sârbul, lui nu-i e frică de moarte!

Cântare de laudă la Sfântul proroc Daniel şi la Sfinţii trei tineri

Cine de Domnul se teme
Nu are frică de oameni nici de diavoli
Iar Domnul răsplăteşte robilor Lui credincioşi.

El îi păzeşte pe dînşii de relele toate,
De groapa leilor, de tot lucrul rău.

Sfîntul Daniel nevătămat rămas-a,
În cuptorul de foc cei trei tineri
Au rămas vii.

Din mijlocul flăcării ei L-au slăvit pe Domnul,
împreună cu îngerul, trimisul Lui.

Precum Noe cel înconjurat de un neam netrebnic,
Precum Lot dreptul în al Sodomei iad,
Precum Iosif în mijlocul stricăciunii egiptene,
Aşa fost-a şi Daniel în Babilon.

Dar el chiar şi acolo credincios rămas-a,
Iar cei trei tineri au fost asemenea lui:
Ei cu toţii, prieteni, drepţi înaintea Domnului fost-au,
Daniel, Anania, Azaria şi Misail.
Bestialele torturi au venit şi trecut-au
Dar Sfinţii mucenici s-au prea slăvit în veci.

Ei vii sunt acum în Veşnica împărăţie,
înaintea lui Hristos Domnul
se roagă pentru noi.

Cugetare

Curăţia trupească se câştigă în principal prin postire, iar prin curăţia trupească mai lesne se ajunge şi la curăţia duhovnicească.

Înfrânarea de la hrană, după învăţătura acelui fiu al harului, Sfântul Efrem Sirul, înseamnă: «Să nu doreşti, nici să ceri felurime de mâncări, ori dulci ori scumpe; să nu guşti nimic în afara timpului cuvenit pentru aceasta; să nu cedezi duhului lăcomiei; să nu îţi aţâţi foamea privind la mâncările bune şi să nu pofteşti când un fel de mâncare, când altul.»

Mincinoasă foarte este ideea că postirea şi mâncărurile de post nu sunt hrănitoare şi slăbesc sănătatea trupului. Este prea cunoscut faptul că marii nevoitori ai pustiei care nu mâncau toată viaţa lor decât pâine şi apă, şi şi pe acelea în cantităţi foarte stricte, trăiau foarte mult şi se îmbolnăveau foarte rar.

Vieţile Sfântului proroc Daniel şi ale celor trei Tineri ne dovedesc şi ele aceasta. Poruncind regele eunucului său să le dea celor trei să mănânce mâncare bună de la masa împărătească iar de băut să le dea vin, Sfântul proroc Daniel a cerut eunucului să nu le aducă decât apă şi legume, şi acelea nu de la masa împărătească (căci prorocul Daniel şi cei trei Tineri nu voiau să se întineze cu feluri jertfite idolilor). Eunucul însă i-a spus lui Daniel că se teme că astfel cei trei tineri vor slăbi, iar el îşi va pierde capul.

Dar prorocul i-a cerut să îngăduie şi să facă o probă: să dea celorlalţi tineri mâncare de la masa împărătească, iar lor patru să le aducă numai semnţe; iar la capătul a zece zile, să privească la feţele tuturor şi să judece singur.

Eunucul a ascultat sfatul proorocului Daniel şi a făcut aşa. După zece zile, el a văzut că feţele celor patru postitori erau mai frumoase şi mai sănătoase, iar trupurile lor mai puternice de ale celorlalţi, hrăniţi cu multe desfătări.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata ospitalitate a dreptului Avraam şi la ruga lui (Facerea 18):

- *La cum a văzut Avraam pe cei trei Oameni venind pe lângă cortul lui, iar el a alergat înaintea lor şi i-a chemat la casa lui, şi i-a odihnit şi i-a ospătat;*
- *La cum s-a rugat el lui Dumnezeu ca să nu ucidă Sodoma de dragul drepţilor ce se vor fi aflând în ea.*

Predică despre Iosua, fiul lui Nun

Fii dar tare şi foarte curajos, ca să păzeşti şi să împlineşti toată legea pe care ţi-a încredinţat-o Moise, robul Meu; să nu te abaţi de la ea nici la dreapta, nici la stânga, ca să pricepi toate câte ai de făcut. Iată îţi poruncesc: Fii tare şi curajos, să nu te temi, nici să te spăimântezi, căci Domnul Dumnezeul tău este cu tine pretutindenea, oriunde vei merge (Cartea lui Iosua 1:7,9).

Iosua, fiul lui Nun s-a supus Domnului în toate până la sfârşit, neabătîndu-se de la poruncile Lui nici la dreapta, nici la stânga. El a fost înconjurat din toate părţile de mari şi cumplite primejdii şi spaime pe când a dus poporul lui Israil prin pământuri necunoscute, prin mijlocul unor neamuri sălbatice şi ucigaşe, dar în acele cumplite primejdii aflându-se el şi poporul dat în grija lui el nu s-a spăimântat, nici a fost cuprins de disperare.

El s-a socotit pe sine o armă a lui Dumnezeu şi a crezut fără îndoire că războaiele lui sunt războaiele lui Dumnezeu. Aşa cum soldatul credincios se supune întocmai comandantului lui, aşa a ascultat Iosua cu atenţie voia lui Dumnezeu cel Viu. El nu şi-a atribuit sieşi nici o victorie pe care a avut-o, nici o putere, nici un merit, ci toate le-a pus pe seama lui Dumnezeu şi numai a Lui. El nu s-a bazat câtuşi de puţin pe forţa armatelor lui, pe armele lui sau pe înţelepciunea lui, ci şi-a pus toată baza în Dumnezeu şi numai în Dumnezeu, Cel Atotputernic şi Atotînţelept.

Să luăm seama şi să vedem bine, fraţilor, cu ce fel de oameni umblă Dumnezeu! O, de-ar vedea şi diriguitorii creştini ai acestei lumi pilda lui Iosua, robul lui Dumnezeu şi de i-ar urma lui în slujirea Domnului! O, de-ar înţelege ei, o dată pentru totdeauna, că poporul este slujit cel mai bine atunci când este slujit mai întâi

Domnul! Căci nimeni nu poate fi cu adevărat în slujba poporului dacă nu este mai întâi cu adevărat în slujba lui Dumnezeu!

Domnul Dumnezeu Şi-a împlinit făgăduinţa şi a fost pururea cu Iosua, fiul lui Nun, până la sfârşitul nevoinţelor şi al vieţii lui. Că Domnul a fost cu el se vede din marile şi înfricoşatele minuni pe care El le-a arătat prin credincios robul Lui. Dumnezeu a despărţit apele Iordanului astfel că poporul 1-a trecut într-o singură noapte prin mijlocul lui, ca şi pe un pod uscat; Dumnezeu a dărâmat la pământ zidurile Ierihonului la sunetul trâmbiţaşilor lui; Dumnezeu a dat pe mâinile iudeilor duşmani de mii de ori mai puternici decât ei; Dumnezeu a făcut ca să se oprească soarele pe cer deasupra lui Ghibeon şi luna să se oprească din cursul ei deasupra văii Ajalon. Cu adevărat, nicăieri şi niciodată nu 1-a părăsit Dumnezeu pe robul Lui, Iosua, fiul lui Nun, căci Iosua nicicând nu a lăsat neîmplinită vreo cirtă din poruncile lui Dumnezeu.

Martor al Domnului Dumnezeu celui Viu şi tip al Mântuitorului lumii, ajungând la adânci bătrâneţi, Iosua a chemat la sine poporul şi 1-a povăţuit aşa cum îl povăţuise şi pe el mai înainte Dumnezeu: ***...Siliţi-vă să pliniţi întocmai şi să păziţi cele scrise în cartea legii lui Moise, neabătându-vă de la ea nici la dreapta, nici la stânga. Ci vă lipiţi de Domnul Dumnezeul vostru (Iosua 23: 6, 8).***

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Fiule al lui Dumnezeu, cela ce ai arătat minuni mari şi înfricoşate prin Iosua, fiul lui Nun, credincios robul Tău, întăreşte-ne şi ne împuterniceşte şi pe noi ca nicicând să ne depărtăm de la Tine, nici la dreapta, nici la stânga, pentru slava Numelui Tău şi pentru a noastră mântuire. Căci noi numai Ţie ne închinăm şi pe Tine te lăudăm în veci. Amin.

18 decembrie

Pomenirea Sfântului mucenic Sebastian şi a celor împreună cu dânsul

Acest slăvit sfânt s-a născut în Italia şi a fost crescut la Milano. Tânăr fiind, el s-a închinat slujbei armelor. Deoarece primise o educaţie foarte înaltă şi aleasă, şi de asemenea era foarte frumos la trup şi foarte viteaz, el a fost îndrăgit de împăratul Diocleţian, care 1-a numit căpitan al gărzii lui imperiale. Dar în taină Sebastian era creştin şi se închina Dumnezeului celui Viu.

Fiind un bărbat al onoarei, drept şi foarte milostiv, comandantul. Sebastian a fost foarte iubit de soldaţii lui. Ori de câte ori îi stătea în putere el îi scăpa de la moarte pe creştini, şi ori de câte ori lucrul acesta nu îi era cu putinţă, el îi îndemna pe creştini să moară pentru Hristos şi să nu se lepede de El, întorcându-se la spurcata închinare a idolilor.

Doi fraţi, Marcus şi Marchelinus, care fuseseră întemniţaţi pentru Hristos şi din pricina torturilor bestiale erau aproape gata să se lepede de El, au fost întăriţi în credinţă de comandantul Sebastian, care i-a încurajat să nu se teamă să moară pentru Hristos, ci să primească moartea cu bucurie, spre a lor sigură mântuire. Grăindu-le lor astfel faţa lui a strălucit ca un soare.

Sfântul Sebastian şi-a întărit învăţătura cuvântului şi cu minunile: el a vindecat-o pe Zoe, soţia temnicerului Nicostrat, care era mută de şase ani; el a adus-o pe Zoe, pe Nicostrat şi pe toată casa lor la Sfântul Botez; el 1-a vindecat pe Tranquillinus, tatăl fraţilor Marcus şi Marcellinus, de cumplita boală a gutei şi a durerilor la picioare de care acela suferea de unsprezece ani şi 1-a adus la Sfântul Botez împreună cu toată casa lui; el 1-a vindecat pe eparhul roman Chromatie de aceeaşi boală şi l-a adus pe el şi pe fiul lui, Tiburtie, la Sfântul Botez.

Prima care a luat mucenicia a fost Sfânta Zoe, pe care au prins-o la mormântul Sfântului apostol Petru, unde se ruga lui Dumnezeu. După ce au torturat-o bestial, au aruncat-o în râul Tibru.

Apoi l-au prins pe Tiburtie. Judecătorul a pus cărbuni aprinşi înaintea lui, cerându-i să aleagă între viaţă şi acel fel de moarte, adică, ori să pună tămâie pe cărbuni şi să tămâieze înaintea necuraţilor idoli, ori să urce însuşi cu tălpile goale pe acei cărbuni. Sfântul Tiburtie, însemnându-se cu semnul Sfintei Cruci, a păşit cu picioarele goale pe acei cărbuni aprinşi şi a rămas nevătămat. El după aceea a fost decapitat.

Sfântul Nicostrat a fost omorât cu o ţepuşă, Sfântul Tranquillinus a fost înecat, iar Sfinţii Marcus şi Marchellinus au fost torturaţi bestial şi străpunşi cu suliţe.

A fost adus apoi înaintea lui Diocleţian şi Sfântul Sebastian. Diocleţian 1-a învinuit de trădare, dar Sfântul Sebastian a răspuns: "Eu pururea m-am rugat Domnului meu Hristos pentru sănătatea ta şi pentru pacea Imperiului Roman."

Împăratul a poruncit ca Sfântul Sebastian să fie despuiat de haine şi să-i fie străpuns trupul cu săgeţi. Soldaţii au executat ordinul, străpungând trupul mucenicului cu atâta mulţime de săgeţi, încât trupul nu se mai vedea de numărul lor. Pe când toţi au crezut că este mort, el s-a arătat viu şi complet sănătos. Atunci păgânii 1-au omorât lovindu-1 cu ciomege şi tăindu-i trupul în bucăţi.

Sfântul mucenic Sebastian a luat cu cinste şi cu mărire mucenicia pentru Hristos Domnul şi s-a strămutat la locaşurile cele de El gătite lui, la anul 287. Împărat al Imperiului atunci a fost Diocleţian, iar Episcop al Romei, Gaius.

Pomenirea Sfântului cuvios părinte Fior, episcopul Aminsului [cetăţii Amisus]

El a trăit în vremea împăraţilor Iustin al doilea [cel nou] şi Mauriciu (565-602). El a fost fiu de aristocraţi.

El s-a lepădat de toată bogăţia şi slava cea deşartă a lumii şi s-a retras la o mânăstire spre a vieţui întru asprele nevoinţe călugăreşti, întru mântuirea sufletului.

El mai apoi a fost înălţat episcop al cetăţii Amisus din provincia Cappadocia. Ca mare ascet şi ca ierarh, Sfântul Fior a plăcut lui Dumnezeu, întru care s-a săvârşit cu pace, strămutându-se la locaşurile cereşti cele gătite lui.

Pomenirea Sfântului Modest, patriarhul Ierusalimului

Sfântul Modest a fost prunc în vârstă de cinci luni când au murit părinţii lui, dar prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu el a fost crescut întru toată evlavia creştină.

Ajungând în vârstă, el a fost vândut ca sclav unui păgân din Egipt. Cu toate acestea, el a izbutit să îl convertească pe stăpânul lui la credinţa creştină, iar stăpânul lui 1-a eliberat.

Sfântul Modest atunci s-a retras la Muntele Sinai, unde s-a nevoit aspru până la vârsta de cincizeci şi nouă de ani. Ajungând la acea vârstă, el a fost înălţat patriarh

al Ierusalimului, păstorind cu frică şi cu cutremur turma lui Hristos cea încredinţată lui.

El s-a săvârşit cu pace la anul 633, în vârstă fiind de nouăzeci şi şapte de ani.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Sebastian

Pe Sfântul Sebastian l-au bătucit cu săgeţi,
L-au îmbrăcat în ele ca şi într-o cămaşă.
Dar pe sub săgeţi sufletul i-a rămas neatins,
Iar inima lui s-a înălţat la cer, în rugăciune.

Sfântul Sebastian torturi
a luat pentru Hristos.
Dar împărăţiile mari ce sunt,
Ce, bogăţiile nesfârşite?
Deşertăciune sunt ele pe lângă
cinstea aceasta,

Pentru Domnul cel Viu
a fi săgetat cu săgeţi mii.
Slăvitul Sebastian a dorit aceasta:
Să moară răstignit pentru
Răstignitul Hristos,
Să dovedească Adevărul
cu-a lui moarte şi sânge,
Să mărturisească
credinţa între cer şi pământ.

Atotvăzătorul, Domnul, care vede toate,
I-a măsurat şi numărat de sânge fiecare strop.
El i-a răsplătit mucenicului Lui cu a Lui împărăţie,
Turnând asupra lui har peste har.

O, Sfinte mucenice Sebastiane slăvite,
Multpătimitorule pentru Hristos!
Tu cu a ta suferinţă ai crescut Biserica,
Roagă-te lui Hristos
pentru-a ei întărire pe pământ!

Cugetare

Întru această viaţă omului i se dă să aleagă din două una: ori viaţa pământească şi stricăcioasă, ori Împărăţia Cerurilor. Dumnezeu nu presează pe nimeni la această alegere, ci fiecare este lăsat să hotărască după cum vrea.

Când au fost osândiţi la temniţă fraţii Marcus şi Marchellinus din pricina credinţei lor creştine, lor li s-a dat o lună de zile timp de gândire, în care fie să se lepede de Hristos şi de împărăţia Lui, fie să se pregătească de moartea în torturi bestiale.

Atunci au venit la temniţă rudeniile lor cu un fel de sfat, iar Sfântul Sebastian cu un cu totul altul. Rudeniile plângeau şi îi implorau să facă aşa cum zice judecătorul şi cum face toată lumea ca să-şi cruţe tinereţile; tatăl lor le arăta părul lui alb, bătrâneţile şi sănătatea lui slăbită; maica lor le aducea aminte de sânul pe care 1-au supt şi de chinurile pe care le-a suferit la naşterea lor; propriile lor soţii şi cu fiii lor cei mici plângeau şi ei lângă dânşii. în esenţă, toate rudele le cereau să se lepede de Împărăţia Cerurilor de dragul împărăţiei pământeşti celei stricăcioase.

Sfântul Sebastian însă i-a sfătuit pe cei doi fraţi tocmai dimpotrivă. El le-a zis: "Bravilor creştini, slăviţilor oşteni ai lui Dumnezeu! Oare vreţi să rataţi veşnicia şi eterna cunună a slavei pentru a face pe plac rudeniilor voastre? Vreţi să pierdeţi steagul biruinţei pe care îl ţineţi în mână de dragul smiorcăielilor femeieşti? Trecătoare este viaţa aceasta, vitejilor! Ea este atât de ticăloasă şi de nestatornică încât nu îi poate mulţumi nici pe cei care o iubesc. Ce valoare are viaţa aceasta chiar şi atunci când ai trăi în ea o sută de ani? Oare nu va veni totuşi şi acea ultimă zi? Şi când vine ziua inevitabilă a morţii, oare nu ne par toţi anii vieţii noastre şi toate bucuriile pământeşti ca şi când nici nu ar fi fost? Cu adevărat slăbiciune a minţii este să-ţi pară rău după această viaţă trecătoare pe care o pierzi oricum şi să dispreţuieşti fericita veşnicie a tuturor bunătăţilor care vor dura veşnic, pe care numai cu această jertfă le poţi câştiga! Să ţinem minte cuvintele Domnului: *Iar duşmanii omului vor fi casnicii lui."*

Cu astfel de cuvinte şi multe altele, Sfântul Sebastian a cucerit pentru Hristos inimile celor doi fraţi.

Sfinţii mucenici au iubit Împărăţia Cerurilor mai mult decât împărăţia pământească şi de aceea au murit cu bucurie pentru Hristos.

Luare aminte

Să luăm aminte la castitatea lui Iosif (Facerea 39):

- *La cum desfrânata soţie a lui Putifar îl îndemna pe Iosif la păcat;*
- *La cum Iosif a respins-o pentru frica de Domnul şi din credincioşie faţă de stăpânul lui;*
- *La cum desfrânata 1-a apucat de haină, dar el a lăsat haina în mâinile ei şi a fugit gol, numai cu sfântul lui suflet.*

Predică despre Rut

Poporul tău va fi poporul meu şi Dumnezeul tău va fi Dumnezeul meu. Unde vei muri tu, voi muri şi eu, [...] numai moartea mă va despărţi de tine (Cartea Rut 1: 16, 17).

Aceste cuvinte sunt minunate, fie că sunt rostite de un fiu către tatăl lui, fie de o fiică către mama ei, fie de soţie către soţul ei. Dar ele sunt de trei ori mai minunate atunci când sunt rostite de noră către soacra ei.

După ce amândoi feciorii Noeminei au murit în pământul Moabului, unde ea şi feciorii ei trăiau ca imigranţi, vârstnica mamă a voit să se întoarcă la Bethleem, ţinutul ei natal şi acolo să se adauge în pământ strămoşilor ei. Şi Noemina, fiind femeie înţeleaptă şi dreaptă, le-a sfătuit pe nurorile ei văduve să rămână pe mai departe în ţara lor şi să se recăsătorească.

Nora pe nume Orpah a făcut aşa, dar Rut a zis: *Numai moartea mă va despărţi de tine.* Iată cum poate iubi o soacră pe nora ei, iată cum poate întoarce o noră cu devotament înzecit iubirea cu care a binecuvântat-o pe ea soacra ei!

Dar la Betleem cineva trebuia totuşi să dea pâine acestor două suflete singure. Şi cine avea să le dea hrană lor? Numai unul Dumnezeu şi mâinile harnice ale lui Rut, moabiteanca. ***[Lasă-mă să] mă duc la ţarină, să adun spice (Rut 2: 2),*** a zis nora către soacră. Iar Noemina a zis: *Du-te, fiica mea!* (Rut 2: 3). Într-un ogor străin, în urma unor culegători străini, ea trebuia să culeagă spicele care rămâneau în urma lor. Era nu numai osteneală grea aceasta, era şi o mare umilinţă. Dar Rut a luat asupra ei şi osteneala, şi umilinţa, din dragoste faţă de soacra ei cea vârstnică, care nu mai putea munci.

Domnul Atotvăzătorul a văzut aceste două suflete minunate şi S-a bucurat. Făcătorul lor S-a bucurat şi le-a răsplătit din belşug şi le-a prea mărit, aşa cum numai El ştie să răsplătească şi să prea mărească pe cei care se tem de El. Dumnezeu, în minunata Lui purtare de grijă, a îndrumat paşii moabitencei Rut în ţarina boga-

tului Booz ca să culeagă spicele lăsate în urmă de culegători, iar Booz a văzut-o pe Rut şi a cerut-o de soţie de la Noemina. Din această căsătorie s-a născut Obed, tatăl lui Iesei şi bunicul lui David, regele.

Astfel, pe Rut cea care s-a smerit până la a merge să culeagă spicele rămase, ca o cerşetoare, Dumnezeu a înălţat-o şi a făcut-o strămoaşa marelui rege David, din care s-au născut mai apoi mulţime de regi, iar la urmă Regele Regilor, Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos.

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti Domnul nostru Preablând, Atotvăzător şi Atotmilostiv! îndreptează şi paşii noştri ai păcătoşilor şi Te milostiveşte spre noi, Căci noi pe Tine te lăudăm şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

19 decembrie

Pomenirea Sfântului mucenic Bonifatie

Martiriul pentru Hristos îl transformă pe omul păcătos în om sfânt. Exemplul vieţii Sfântului Bonifatie ne arată cu putere adevărul acesta. Mai întâi el a fost intendentul unei femei extrem de bogate de la Roma, pe nume Aglaida, cu care trăia în desfrâu. Ei amândoi erau păgâni.

Dar Aglaida a vrut ca să dobândească în casa ei moaşte de sfinţi ca amuletă împotriva relelor şi de aceea 1-a trimis pe intendentul ei, Bonifatie, în Asia, ca să cumpere de acolo ceea ce dorea.

Bonifatie a luat cu el mai mulţi robi [doisprezece] şi o mare cantitate de aur. Mai înainte de a se despărţi de Aglaida, Bonifatie a întrebat-o în glumă: ***„Dar dacă nu voi putea găsi mucenici, ci în loc ţi se va întoarce trupul meu omorât pentru Hristos, primi-1-vei oare cu cinste, doamna mea?"***

Dar Aglaida a râs şi i-a zis: ***„Beţivule şi păcătosule!"*** Şi s-au despărţit.

Ajungând la Tarsus, Bonifatie a văzut torturile şi uciderile creştinilor: unii erau cu picioarele tăiate, alţii cu mâinile tăiate, alţii cu ochii scoşi, alţii spânzuraţi şi toţi torturaţi şi omorâţi în nenumărate feluri.

Atunci s-a schimbat inima lui Bonifatie văzând acea urgie şi el s-a pocăit de viaţa lui stricată şi a plâns. Intrând atunci într-un grup de creştini, a strigat tare: ***„Şi eu sunt creştin!"***

Judecătorul 1-a luat şi 1-a anchetat, a poruncit să fie biciuit bestial, iar apoi să i se toarne pe gât plumb topit. Dar cum nimic din acelea nu au putut să îl omoare, a poruncit să fie decapitat.

Robii lui i-au luat trupul şi 1-au dus stăpânei lor, la Roma.

Un înger al Domnului s-a arătat Aglaidei şi i-a zis: „Primeşte pe acela care odată ţi-a fost slugă iar acum este fratele nostru şi împreună-slujitor cu noi, el este păzitorul sufletului tău şi al vieţii tale."

Zguduită de această vedenie, Aglaida a alergat în întâmpinarea corăbiei ce aducea trupul lui Bonifatie, 1-a luat şi 1-a îngropat cu cinste într-o biserică pe care a ctito-

rit-o întru numele lui. Ea s-a pocăit de păcatele ei, şi-a împărţit toată imensa avere săracilor şi s-a lepădat cu desăvârşire de lume.

Ea şi-a petrecut cei cincisprezece ani pe care i-a mai avut de trăit lângă moaştele Sfântului Bonifatie, plângându-şi păcatele ei cu amar.

Sfântul mucenic Bonifatie s-a încununat cu cununa muceniciei la anul 290.

Pomenirea Sfântului Grigorie (Grighentie), episcopul Omirului

La început Sfântul Grighentie a fost diacon al bisericii din Mediolan [Milano] şi a avut multe vedenii.

Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, el a fost dus la Alexandria. Acolo, în urma unei vedenii, patriarhul Proterie 1-a sfinţit episcop pentru ţinutul Omirului din sudul Arabiei [„Arabia fericită"], pe care Sfântul Elesbaan regele (pomenit la 24 octombrie) tocmai îl eliberase de tirania lui Dunaan, evreul.

Sfântul Grighentie a fost păstorul cel bun al turmei sale şi mare făcător de minuni. El a organizat Biserica din Omir cu ajutorul iubitorului de Hristos rege Avramie, a zidit multe locaşuri sfinte şi a botezat mulţime mare de iudei.

El a lucrat mulţime de minuni mari şi înfricoşate cu rugăciunea, până la a face să Se descopere Domnul Hristos înaintea iudeilor necredincioşi, ceea ce i-a făcut pe aceştia să alerge la primirea Sfântului Botez.

El a păstorit Biserica lui Dumnezeu de la Omir vreme de treizeci de ani, după care s-a săvârşit cu pace către Domnul, la anul 552.

Pomenirea Sfântului Bonifatie cel milostiv, episcopul cetăţii Ferentino

El a fost neobişnuit de blând încă din frageda lui copilărie şi pentru aceasta mama lui îl certa deseori. Dar cu ajutorul rugăciunii, Dumnezeu i-a răsplătit însutit bunătatea lui.

El s-a săvârşit cu pace în Italia, în veacul al şaselea.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Ilie de la Murom

El a fost monah la Mânăstirea Peşterilor din Kiev. El s-a săvârşit din viaţa aceasta la anul 1188, iar sfintele lui moaşte sunt făcătoare de minuni.

Chiar şi astăzi trei degete ale mâinii lui stau unite la rugăciune, arătând că ceasul morţii 1-a prins la săvârşirea ei. Acest fapt este o mustrare pentru aceia care nu îşi fac semnul Sfintei Cruci cu cele trei degete.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Bonifatie

Suflet păcătos Bonifatie mai întâi avut-a,
încătuşat de al patimilor laţ.

Dar el s-a pocăit şi prin Hristos strălucit-a,
De o sută de ori a oftat,
El văzut-a cu ochii chinul mucenicilor,
Văzutu-le-a sângele şi s-a topit ca ceara.
El a plâns şi s-a sfinţit cu ale lui lacrimi,
Ele i-au fost lui pocăinţă.

Ce este viaţa? Ea oricum trece:
Ori pentru satan, ori pentru Domnul.

De o dai primului o dai putreziciunii,
De o jertfeşti lui Hristos, vei via în Domnul.

Pocăinţa înseamnă învierea vieţii,
Şi înviere a şi fost pentru Bonifatie.

El pentru al lui suflet bucuros şi-a dat trupul,
Cu-ale lui oase a cumpărat Raiul.

De la păcat şi până la căinţă,
Şi de la pocăinţă până la martiriu,
E o cale scurtă ca între degetele mâinii,
Calea dintre pământ şi Sfânta Cruce.

Cugetare

Poate credinţa să mute munţii din loc? (Matei 17: 20).

Fără îndoială, poate. Ea poate chiar mult mai mult: însuşi Domnul poate fi mişcat, cu credinţa, spre milostivire, către noi păcătoşii.

În cetatea Safar din ţinutul Omir majoritatea locuitorilor erau iudei. Sfântul Grighentie s-a nevoit să îi aducă pe ei la Sfânta credinţă. Apoi iudeii le-au cerut Sfântului Grighentie şi Regelui Avramie o dispută deschisă pe tema credinţei, făgăduind că dacă ei, iudeii, vor fi învinşi în ea, atunci vor trece cu toţii la Credinţa creştină.

Această dezbatere a durat mai multe zile şi la ea au stat de faţă mai multe mii de oameni, iudei şi creştini.

Iudeii, văzând că vor fi învinşi de argumentele de netăgăduit ale Sfântului Grighentie, i-au cerut acestuia să facă cumva şi să îl vadă şi ei cu ochii lor pe Domnul Hristos înviat şi atunci vor crede.

Având mare îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu din pricina curăţeniei inimii lui, Sfântul Grighentie a îngenuncheat cu faţa la Răsărit şi s-a rugat Domnului înaintea tututror. Când şi-a sfârşit rugăciunea pământul s-a cutremurat şi cerurile s-au deschis la Răsărit. De acolo s-a desprins un nor strălucitor de raze de soare care s-a pogorât încet la locul unde era adunată mulţimea, în mijlocul norului se afla un om de o frumuseţe nepământeană, cu faţa strălucitoare ca lumina şi cu veşminte ce păreau ţesute din raze de fulger. El a mers pe nor până când a venit aproape lângă Sfântul episcop Grighentie. Toţi cei de faţă L-au văzut pe El şi au căzut jos cu faţa la pământ.

Sfântul Grighentie a strigat: *Unul Sfânt, Unul Domn Iisus Hristos, întru Slava lui Dumnezeu Tatăl, Amin!* După aceste cuvinte, a venit un glas în urechile mulţimii iudeilor din Slava aceea a Domnului: *Pentru rugăciunile Arhiereului Ghrighentie, vă vindecă pe voi Acela pe care L-au răstignit părinţii voştri.* Atunci Norul Luminos s-a mişcat în sus, spre Răsărit, la fel de încet precum Se pogorâse.

După această neasemănată minune, toţi iudeii din ţinutul Omirului au primit Sfântul Botez.

Luare aminte

Să luăm aminte la smerenia lui Moise înaintea lui Dumnezeu:

- *La cum Moise întotdeauna îl punea mai înainte pe Dumnezeu, iar nu pe sine însuşi;*

- *La cum el toată puterea, tot binele şi tot ajutorul îl căuta la Dumnezeu şi la nimeni altcineva;*
- *La cum, în toate nevoinţele lui, el se întorcea cu smerenie către Dumnezeu pentru ajutor şi călăuzire.*

Predică despre Samuel

Pentru acest copil m-am rugat eu şi Domnul mi-a plinit cererea ce am cerut de la Dânsul. Şi acum eu îl dau Domnului pentru toate zilele vieţii lui, să slujească Domnului (I Regi l: 27-28).

Cerut de la Domnul şi închinat Domnului, Samuel a fost proroc şi conducător puternic al poporului lui Israel.

Fericita Ana, maica lui cea până la el stearpă, 1-a cerut pe copilul Samuel de la Domnul cu rugăciuni şi cu jertfe. Născându-1 şi înţărcându-1, ea 1-a adus pe singurul ei odor şi singura ei binecuvântare Domnului, spre a Îi sluji Lui din cea mai fragedă a lui copilărie. Căci maica înţeleaptă nu socoteşte că cei născuţi de ea sunt ai ei, ci ai lui Dumnezeu. Ei sunt ai lui Dumnezeu şi când El îi dă, şi când El îi ia, dar cel mai mult sunt ai lui Dumnezeu atunci când însăşi maica îi aduce şi îi închină Domnului Dumnezeu. Astfel darul de la Dumnezeu se întoarce la El iarăşi *(îmbogăţit, deci sporit, prin jertfa de bună voie a omului, pe care o iubeşte Dumnezeu.)*, căci noi nimic nu avem ce să îi dăruim Lui, pe care nu îl avem mai întâi tot de la El.

Tânărul Samuel a locuit la Templu printre nelegiuiţii fii ai marelui preot Eli, dar nu s-a stricat din pricina aceasta. Domnul nu S-a descoperit înaintea bătrânilor celor păcătoşi ai lui Israel, dar El S-a descoperit înaintea copilului celui cu inima curată, Samuel: căci Samuel era pururea bun înaintea Domnului, ***şi nu a rămas neîmplinit nici unul dintre cuvintele Lui (I Samuel 3: 19).***

Samuel a fost judecător în poporul lui Israel din frageda lui tinereţe şi până la adânci bătrâneţe şi nu a făcut nimic rău înaintea lui Dumnezeu şi nici a oamenilor. Dumnezeu i-a dăruit lui puterea prorociei şi a facerii de minuni. El i-a răpus pe toţi vrăjmaşii lui Dumnezeu şi pe vrăjmaşii poporului lui, şi a uns doi regi, pe Saul şi pe David.

La adâncile lui bătrâneţi, el a chemat poporul la sine şi i-a întrebat dacă i-a nedreptăţit vreodată cu ceva sau dacă a luat mită de la cineva. Iar poporul ia răspuns

cu un glas: ***Tu nu ne-ai nedreptăţit, nici nu ne-ai asuprit, nici nu ai luat nimic de la nimeni (I Samuel 12: 4).***

- ✓ *Iată ce fel de om a fost prorocul lui Dumnezeu, Samuel!*
- ✓ *Iată ce fel de om a fost acela dăruit părinţilor lui de la Domnul şi dăruit iară Domnului de către părinţii lui!*
- ✓ *Iată ce fel a fost acela care a crescut din pântecele mamei lui şi până la moarte sub pavăza şi binecuvântarea luiDumnezeu, şi sub binecuvântarea mamei lui!*

Să ia aminte mamele şi să înveţe din această minunată pildă a fericitei Ana. Să ia aminte judecătorii şi puternicii care stăpânesc peste popor şi să înveţe de la pilda dreptului Samuel.

O, Stăpâne şi Atotsfinte Doamne, cela ce eşti Blând şi Domnul Blândeţilor, deschide sufletele noastre ca să vedem Sfinţenia Ta şi bunătatea Ta, şi ca să ne pocăim cu amar de păcatele noastre, Căci noi Ţie ne închinăm şi pe Tine te slăvim în veci. Amin.

20 decembrie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ignatie, purtătorul de Dumnezeu [Teoforul]

Acest bărbat sfânt s-a numit „purtător de Dumnezeu" pentru că el avea pururea Numele lui Dumnezeu în inimă şi pe buze.

Potrivit Sfintei Tradiţii el s-a numit aşa pentru că a fost ţinut în braţe de Domnul întrupat, Iisus Hristos. Pe când Domnul a propovăduit ucenicilor învăţătura despre smerenie, el a luat în braţe un prunc, l-a pus la mijloc între ei şi a zis: ***Deci cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în Împărăţia Cerurilor*** (Matei 18: 4). Acel copil a fost acest Sfânt Ignatie.

Mai târziu ***el a ajuns ucenicul Sfântului Ioan Teologul, împreună cu Sfântul Policarp, episcopul Smirnei.***

Ca Episcop al Antiohiei, Sfântul Ignatie bine a păstorit Biserica lui Hristos cea încredinţată lui şi ***a fost cel dintâi care a introdus cântarea antifonală în Biserică, în care firul cântului este reluat alternativ de cele două strane.*** Acest fel de cântare i s-a descoperit Sfântului Ignatie de către îngerii lui Dumnezeu din ceruri.

Trecând împăratul Traian prin Antiohia în drum spre războiul cu perşii, el a auzit de Sfântul Ignatie, l-a chemat la sine şi l-a sfătuit să jertfească idolilor. Dacă ar fi făcut astfel, împăratul Traian l-ar fi investit pe Sfânt cu rangul de senator. Dar cum sfaturile, ca şi ameninţările împăratului au rămas în van, Sfântul Ignatie a fost legat în lanţuri şi trimis la Roma sub paza a zece soldaţi sălbatici, spre a fi aruncat la fiare.

Sfântul Ignatie s-a bucurat întru martiriul lui pentru Domnul şi s-a rugat lui Dumnezeu ca fiarele să îl sfâşie cu adevărat, ca ele să i se facă lui mormânt, ca să nu fie depărtat de la el felul acesta de moarte.

După o călătorie lungă şi chinuitoare ce l-a purtat din Asia, prin Tracia, Macedonia şi Epir, Sfântul Ignatie a ajuns la Roma, unde a fost aruncat la leii din circ. Leii l-au sfâşiat şi i-au mâncat trupul, ne mai rămânând din el decât inima şi oasele mari.

Acest slăvit mucenic al lui Hristos a luat mucenicia la Roma la anul 106, în timpul domniei urâtorului de Hristos împărat Traian.

Sfântul Ignatie s-a arătat de multe ori din cealaltă lume şi a lucrat multe minuni, ajutând şi în ziua de azi pe cei care cheamă cu credinţă întru ajutor mucenicescul lui nume.

Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Ignatie Teoforul

O, Sfinte ierarhe al Domnului Hristos, slăvite mucenice,
O, a sfinţeniei icoană vie, plăcutule al lui Dumnezeu!

Tu iubitor de Hristos eşti şi ai fost,
Pe El purtatu-L-ai în inimă,
Noi pentru aceasta pe tine te slăvim
De Dumnezeu purtătorule!

Împăratul Traian a voit să te cumpere cu deşartă slavă,
în schimbul onorurilor să te închini la idoli.
Dar tu l-ai uimit pe el nevoind aceasta:
Pe Hristos să trădezi pentru mărirea deşartă.

Ci mai vârtos ai iubit ca să mori,
de Hristos purtătorule,
Pentru aceasta noi pe tine te slăvim,
Sfinte sfinţite părinte, mucenice Ignatie!

Aruncat la fiare, ai aşteptat liniştit.
Roma voia circ şi te-au avut pe tine!

„Sunt grâul lui Hristos," strigat-ai atuncea,
„Dinţii fiarelor mă vor face pâine!"

Dar unde-i slăvitul Traian acum?
Nimic de el nu se ştie.
Pe când tu locuitor al cerurilor eşti,
Iar nouă învăţător şi acum,
de Dumnezeu purtătorule!

O, Sfinte sfinţite părinte Ignatie,
de Dumnezeu purtătorule,
Roagă pentru noi pe Hristos Dumnezeu
Ca să ne dăruiască pururi Pâinea Vieţii!

Cugetare

Sfinţii mucenici, cuprinşi de dragostea lui Hristos, s-au asemănat unui foc puternic, ce arde cu flacără nestinsă. Dragostea lor pentru Dumnezeu le-a uşurat suferinţele şi le-a făcut ca moartea să le pară dulce.

***Sfântul Ioan Gură de Aur** astfel grăieşte despre Sfântul Ignatie: „El şi-a jertfit trupul cu aceeaşi uşurinţă cu care îşi dezbracă cineva haina."*

Călătorind la Roma spre a lui moarte, Sfântul Ignatie nu s-a temut decât de un singur lucru: ca nu cumva creştinii să împiedice martiriul lui pentru Hristos, prin rugăciunile lor sau prin vreo intervenţie lumească. De aceea el i-a rugat fără încetare, în scris şi cu cuvântul viu, să nu facă aceasta. „Iertaţi-mă," le-a scris el.

„Eu cunosc bine cele care sunt spre folosul sufletului meu. Eu de abia acum încep să fiu ucenic al Domnului Hristos, acum când nimic nu-mi mai doresc, fie din cele văzute, fie din cele nevăzute, decât să ajung la Domnul meu Hristos. Vină asupra mea orice chin, oricât de diavolesc: arderea de viu, răstignirea, fiarele, sabia, sfâşierea membrelor, zdrobirea oaselor, smulgerea tuturor mădularelor mele primesc cu bucurie orice, numai să ajung cât mai grabnic la Domnul meu Hristos. Este mai bine pentru mine să mor pentru Hristos decât să domnesc pe pământ, fie şi până la sfârşitul lumii... Dragostea mea este ţintuită pe Cruce şi nici un foc al dragostei nu se află în mine pentru vreun lucru pământesc."

Introdus fiind în circ, el s-a întors către popor şi a grăit aceste cuvinte: *„Cetăţeni ai Romei, să cunoaşteţi că eu aici nu sunt pedepsit pentru nici o crimă, nici există împotriva mea sentinţa la moarte pentru fărădelege, ci eu aici sunt aruncat ca să mor pentru dragostea faţă de Domnul meu Iisus Hristos, pe care Îl doresc până dincolo de moarte. Eu sunt grâul Lui, iar dinţii fiarelor sălbatice mă vor măcina întru pâinea Lui curată!"*

După ce Sfântul Ignatie a fost sfâşiat şi devorat de fiarele sălbatice, s-a văzut că prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, inima lui a rămas neatinsă, împreună cu oasele mai mari. Tăind necredincioşii inima Sfântului, ei au văzut scris înăuntru cu litere din aur Numele Domnului Iisus Hristos.

Luare aminte

Să luăm aminte la vitejia lui Iosua, fiul lui Nun:

- *La cum Iosua a ţinut cu neclintire toate poruncile lui Dumnezeu;*
- *La cum, crezând fără îndoire în ajutorul lui Dumnezeu, el a intrat viteaz în toate bătăliile cu vrăjmaşii poporului lui;*
- *La cum el a ieşit biruitor întotdeauna şi a atribuit totdeauna victoriile lui, lui Dumnezeu.*

Predică despre David

Am păcătuit înaintea Domnului, a zis David către Nathan. (II Regi 12:12). Făcutu-mi-s-au lacrimile mele pâine ziua şi noaptea (Psalmul 41: 3).

Regele David a păcătuit înaintea lui Dumnezeu şi s-a pocăit cu amar, iar Domnul 1-a iertat pe el. Păcatul regelui a fost foarte mare, dar şi mai mare a fost pocăinţa lui. El s-a făcut vinovat înaintea lui Dumnezeu de două păcate grele: de adulter şi de crimă. Dar venind Prorocul Nathan la el şi vădindu-i păcatele, regele David a strigat cu inimă zguduită: *Am păcătuit înainteaDomnului!* Astfel, el şi-a mărturisit păcatul şi a plâns cu amar, cumult amar. Lovit de durere, el s-a rugat către Dumnezeu, cu plâns,cu postiri, cu dormire pe jos şi îndurând cu inimă înfrântă şi zdrobită, toate loviturile pe care Dumnezeu le-a trimis asupra lui, asupra casei lui şi a poporului lui, din pricina păcatelor lui.

În Psalmii lui de pocăinţă regele David zice: ***Eu sunt vierme şi nu om (Psalmul 21: 6); De glasul suspinului meu, osul meu s-a lipit de carnea mea (Psalmul 101: 6); Că cenuşă am mâncat, în loc de pâine şi băutura mea cu plângere am amestecat-o (Psalmul 101: 10); Genunchii mei au slăbit de post (Psalmul 108: 23).***

Iată adevărata pocăinţă, iată omul care se pocăieşte cu adevărat! El nu s-a împietrit în păcat, nici a căzut în deznădejde, ci, punându-şi credinţa tare în milostivirea lui Dumnezeu, el s-a pocăit neîncetat. Şi Domnul, Carele iubeşte pe cei care se pocăiesc cu adevărat, a arătat milostivire asupra acestui bărbat al pocăinţei. Dumnezeu 1-a iertat pe el şi 1-a prea slăvit mai presus decât toţi regii din Israel; El i-a dat harul covârşitor prin care a compus cele mai minunate rugăciuni de pocăinţă ieşite dintr-o inimă omenească pepământ, dar insuflate de sus, căci ele prorocesc lumii pe Mântuitorul, carele avea să se nască din seminţia lui.

Fraţilor, vedem noi oare cât de minunată este mila lui Dumnezeu către cei care se pocăiesc? Atâta milostivire a revărsat Domnul asupra luiDavid, încât El nu S-a ruşinat să ia trup din seminţia lui David.

Fericiţi cei care nu se împietresc în păcatele lor şi cei care nu deznădăjduiesc din pricina păcatelor lor! Căci pocăinţa îi mântuieşte şi pe unii, şi pe alţii de cel rău!

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti Domnul cel Multmilostiv, înmoaie inimile noastre cu lacrimile pocăinţei, Căci noi Ţie ne rugăm şi pe Tine te lăudăm în veci. Amin.

21 decembrie

Pomenirea Sfintei muceniţe Iuliana [de la Nicomidia] şi a celor şase sute treizeci de mucenici împreună cu dânsa

Această slăvită fecioară şi muceniţă s-a născut la Nicomidia din părinţi păgâni. Auzind propovăduirea Sfintei Evanghelii, ea s-a întors către Hristos cu toată inima ei şi a început a vieţui păzind cu stricteţe poruncile Domnului.

Ea era însă logodită cu senatorul Eleusie. Ca să se poată elibera de el, ea i-a zis lui Eleusie că nu se va căsători cu el dacă nu va ajunge eparhul Nicomidiei. Ea i-a zis aceasta gândind că Eleusie nu va reuşi niciodată să obţină o demnitate atât de înaltă şi astfel se va elibera de logodnă cu el. Dar Eleusie, prin linguşiri şi mită a obţinut această înaltă numire şi a ajuns eparhul Nicomidiei.

Iuliana i-a descoperit atunci că este creştină şi că nu se poate căsători cu el dacă nu îmbrăzişează şi el credinţa creştină: „La ce ne-ar folosi nouă să fim uniţi doar cu trupul, iar cu inimile să fim departe unul de celălalt?"

Umilit, Eleusie a pârât-o pe Iuliana tatălui ei. Tatăl înfuriat până la demenţă a dispreţuit-o, a bătut-o şi a dat-o pe mâna eparhului spre a fi torturată bestial. Eparhul a poruncit să fie biciuită sălbatic, apoi aruncată în temniţă, acoperită de răni şi plină de sânge. Dar Domnul Hristos a vindecat-o pe ea în închisoare şi Iuliana a stat din nou înaintea eparhului, complet sănătoasă. El atunci a aruncat-o într-un cuptor de foc care nu a ars-o.

Văzând minunea, mulţi au crezut în Hristos Dumnezeu. Cinci sute de bărbaţi şi o sută şi treizeci de femei s-au convertit atunci la Sfânta credinţă. Eparhul i-a osândit pe toţi la moarte prin tăierea capului. Sufletele lor s-au strămutat atunci la Împărăţia Cerurilor. Apoi răul judecător a osândit-o şi pe Iuliana la tăierea capului. Cu duh de bucurie, fericita Iuliana a mers la eşafod şi îngenunchind, s-a rugat lui Dumnezeu, apoi şi-a pus pe butuc sfântul ei cap.

Sfânta muceniţă Iuliana a luat mucenicia la anul 304 şi s-a strămutat la locaşurile cele cereşti gătite ei de Domnul.

Pedeapsa Lui a căzut năprasnic şi curând asupra torţionarului Eleusie: pe când plutea pe mare, corabia lui s-a sfărâmat, iar el a căzut în apă. Dar Eleusie nu s-a înecat ci, înotând la ţărm, a ajuns la o insulă, unde 1-au sfâşiat câinii şi 1-au mâncat de viu.

Pomenirea Sfântului Petru, făcătorul de minuni, mitropolitul întregii Rusii

El s-a născut în provincia Volhynia şi s-a îmbrăcat întru îngerescul chip de la vârsta de doisprezece ani. El a fost un minunat nevoitor şi un mare iconar. El a întemeiat o mânăstire la râul Rata, căreia i-a fost egumen, în pofida voinţei lui, el a fost înălţat mitropolit al Kievului şi sfinţit la Constantinopol de către patriarhul Athanasie.

Ca Mitorpolit, el a avut de îndurat multe ticăloşii de la oamenii invidioşi şi de la eretici. El a păstorit Biserica lui Hristos vreme de optsprezece ani, cu râvnă dumnezeiască şi cu jertfelnicie.

În timpul vieţii lui el şi-a zidit sieşi o criptă în Biserica Adormirii, unde sfintele lui moaşte de minuni făcătoare odihnesc şi în ziua de azi.

El s-a săvârşit către Domnul la anul 1326, strămutându-se la locaşurile cele cereşti ale veşnicei slave.

Pomenirea Sfântului mucenic Temistocle

El a fost păstor de oi, păscându-şi turmele lui în câmpia din apropiere de cetatea Mirelor, în Lichia.

La vremea aceea prigonitorii creştinilor îl vânau pe Sfântul Dioscorid şi 1-au aflat pe Temistocle păstorul cu oile la câmp. Ei 1-au întrebat dacă nu cumva 1-a văzut pe cel urmărit şi dacă nu cumva cunoaşte unde se ascunde.

Dar Sfântul Temistocle, deşi ştia, nu a voit să spună, ci mai degrabă a strigat tare că şi el este creştin.

El a fost torturat bestial şi decapitat pentru credinţa lui în Hristos în vremea lui Decius, la anul 251.

Cântare de laudă la Sfântul Petru, mitropolitul Rusiei

Slăvita maică a mitropolitului Petru,
Pe când pe el în pântece îl purta,
A visat un vis în care văzut-a
Că în braţe ea ţine un mieluşel alb:
Şi între ale mieluşelului corniţe

Se afla un pom prea minunat,
Iar în pom flori minunate,
Şi roade parfumate alături de flori.
Lumânări aprinse se aflau pe ramuri,
Împodobindu-le ca stele lucind,
Din acea minunată alcătuire
Un parfum ieşea, ceresc, minunat.

Visul maicii s-a împlinit aievea:
Căci mielul cel blând fiul ei Petru era,
Corniţele arătau a lui vitejie,
Iar minunatul pom, sufletul lui.

Multicolorele flori erau al virtuţilor număr,
Iar roadele, faptele milosteniei lui;
Lumânările aprinse, rugăciunile şi credinţa,
Asta văzut-a maica că Petru va fi.

Cu adevărat împlinitu-s-a visul sfintei mame,
Care în fiul Petru s-a adeverit.

Cugetare

Oricine voieşte să urce spre a Domnului împărăţie trebuie să se pregătească de piedici, care sunt grele şi de multe feluri. Cele mai periculoase sunt ispitele care vin de la diavoli. Prin urmare, râvnitorul vieţii duhovniceşti trebuie să fie cu foarte multă băgare de seamă şi să nu ia orice vedenie luminoasă, chipurile cerească, ca fiind şi adevărul.

Se arată din Viaţa Sfintei muceniţe Iuliana că şi diavolul se poate face înger de lumină.

Pe când zăcea muceniţa în închisoare, a venit la ea diavolul ca un înger de lumină şi a sfătuit-o să accepte să jertfească diavolilor, spre a îşi salva viaţa şi a scăpa de bestialele chinuri.

Iuliana, înspăimântată, a întrebat: „Dar tu cine eşti?"

Iar diavolul i-a zis: „Eu sunt îngerul lui Dumnezeu! Dumnezeu este foarte preocupat de tine! De aceea m-a trimis la tine ca să îţi cer să te supui eparhului, aşa ca

să nu-ţi sfărâmi trupul cu torturile; Domnul este blând şi te va ierta pe tine, din pricina slăbiciunii tale şi a trupului tău rănit."

Dar muceniţa s-a înspăimântat şi mai tare la auzul acestor cuvinte. Nedumerită, ea a căzut la pământ cu lacrimi, rugându-se în inima ei lui Dumnezeu ca să îi descopere cine îi grăise.

Atunci ea a auzit un glas din cer care i-a zis: „Întăreşte-te, Iuliana, căci Eu cu tine sunt! Iată îţi dau putere asupra celui care ţi-a grăit şi el singur îţi va descoperi ţie cine este."

Atunci diavolul s-a văzut legat înaintea ei şi silit să mărturisească că el este acela care a înşelat-o şi pe Eva în Rai, şi acela care 1-a împins pe Cain să îl ucidă pe Abel, pe Irod să îi ucidă pe cei paisprezece mii de Prunci din Betleem, pe iudei să îl ucidă pe arhidiaconul Ştefan cu pietre, pe Nero să îl răstignească pe Sfântul apostol Petru cu capul în jos şi să îl decapiteze pe Sfântul apostol Pavel, şi aşa mai departe.

Astfel, încingându-se sfânta muceniţă cu putere de sus, nu şi-a îngăduit să se lase înşelată de diavolul, ci 1-a biruit pe el cu privegherea şi cu rugăciunile fierbinţi către Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la pocăinţa regelui David:

- *La cum regele David nu a păcătuit pe când era păstor simplu de oi la casa umilă a tatălui lui;*
- *La cum el a păcătuit înaintea lui Dumnezeu când a ajuns rege;*
- *La cum el şi-a recunoscut pe dată păcatul, 1-a mărturisit şi s-a pocăit pentru el cu amar.*

Predică despre Sfântul proroc Ilie

Viu este Domnul Dumnezeul lui Israel, înaintea căruia slujesc eu; în aceşti ani nu va fi nici rouă, nici ploaie decât numai când voi zice eu! (III Regi 17: 1).

Aceste cuvinte sună teribil în auzul oricărei urechi omeneşti, căci ele de om sunt grăite, iar **Ilie era om, cu slăbiciuni asemenea nouă (Iacov 5: 17).**

Ne întrebăm, fraţilor, cum a putut un om să încuie cerurile şi să nu mai plouă pe pământ? Să ne întrebăm însă altceva: oare poate omul să descuie cerurile şi să facă să plouă peste pământul crăpat de secetă? Căci noi ştim că şi azi Dumnezeu deschide cerurile şi dă ploaie, la rugăciunile oamenilor: ***Şi toate câte veţi cere, rugându-vă cu credinţă, veţi primi (Matei 21: 22),*** zice Mântuitorul.

Iată deci şi răspunsul: aşa cum Moise, cu credinţă vie şi cu rugăciunea a făcut minuni înfricoşate în Egipt şi în pustie, aşa cum Iosua fiul lui Nun a ţinut pe loc mersul soarelui pe cer, tot aşa şi Prorocul lui Dumnezeu, Ilie, a închis şi a deschis cerurile, a făcut să se pogoare foc din cer şi a lucrat şi alte mari şi înfricoşate minuni cu credinţa şi cu rugăciunea. Dumnezeu i-a dat lui Ilie puterea să lucreze minunile acestea, căci Ilie a ars de râvna slavei lui Dumnezeu, iar nu pentru slava lui cea deşartă: ***Cu râvnă am râvnit pentru Domnul Dumnezeul Savaot (III Regi 19: 14).***

Acest bărbat al lui Dumnezeu nu a căutat nimic pentru sine, ci a căutat totul pentru Dumnezeu. Dumnezeu a fost pentru el totul: toată slavă, toată puterea, tot binele. De aceea, Dumnezeu 1-a încununat pe el cu veşnica slavă, cu înfricoşată putere, cu comori care în veac nu putrezesc şi pe care molia în veac nu le poate roade.

Dumnezeu nu i-a îngăduit Sfântului proroc Ilie să vadă moartea, ci 1-a ridicat la ceruri, ca şi pe Enoh. Sufletul Sfântului proroc Ilie este curat ca roua dimineţii, trupul lui, cast ca al unui prunc, iar inima şi mintea, nevinovate ca ale unui înger al Domnului. Prin urmare, el a fost şi rămâne vas ales al puterii lui Dumnezeu. El a fost făcător de minuni şi este făcător de minuni şi astăzi.

O Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti pururea Viu, Doamne al proorocului Tău Ilie! Doamne Dumnezeul nostru, carele ne-ai înfiat pe noi prin harul Tău cel sfânt! Aprinde şi întru noi, precum în prorocul tău, râvna cea arzătoare pentru Tine, căci noi pe Tine te lăudăm şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

22 decembrie

Pomenirea Sfintei mari muceniţe Anastasia, izbăvitoarea din legături şi a celorlalţi împreună cu dânsa

(în Sinaxarul din Minei: "Izbăvitoarea de otravă"; în Vieţile Sfinţilor pe decembrie se arată că s-a numit şi "vindecătoarea de răni": "...Sfânta Anastasia umbla din cetate în cetate şi din latură în latură, slujind sfinţilor care erau ţinuţi prin legături, chivernisind din averile ei pe legaţii lui Hristos de mâncare, de băutură şi de toate doctoriile, făcând uşurare celor ce erau în strâmtorare mare şi celor ce slăbeau cu trupul cumpărându-le cu aur uşurarea din legăturile cele grele şi de lungă vreme. Pentru această pricină ea s-a numit şi vindecătoarea de răni, căci pe mulţi i-a dezlegat în taină de legături. [...] Sfânta Anastasia învăţase şi meşteşugul doftoriei şi singură tămăduia pe cei răniţi şi pe mâinile sale îi purta pe aceia care nu puteau să-şi ţină picioarele, nici mâinile, având-le sfărâmate şi rănite pentru Hristos[...]." (Episcopia Romanului şi Huşilor, p. 420,) - Sublinierile traducătoarei.)

Această slăvită muceniţă a credinţei creştine s-a născut la Roma, într-o bogată familie senatorială, tatăl ei fiind păgân, iar mama ei creştină. Ea s-a lipit din fragedă copilărie cu dragoste de Domnul Iisus Hristos, călăuzită fiind în învăţătura Sfântă de evlaviosul ei preceptor, Hrisogon.

Anastasia a fost obligată de tatăl ei să se căsătorească cu bogatul latifundiar păgân, Publius. Dar invocând o boală femeiască, Anastasia l-a respins mereu pe soţul ei, păgânul. Din această pricină el a torturat-o cu privarea de libertate şi cu înfometarea. El a torturat-o încă şi mai ticălos atunci când a aflat că Anastasia cercetează în taină temniţele care gemeau de mulţimea creştinilor închişi şi torturaţi în ele, ducându-le lor provizii, îngrijindu-i, curăţindu-le rănile şi slăbindu-le legăturile.

Dar prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, Sfânta Anastasia a fost eliberată din legătura împovărătoare a căsniciei. Publius a fost trimis de către împărat în Persia, şi s-a înecat în timp ce plutea pe mare.

Sfânta Anastasia a putut atunci să-şi săvârşească în libertate sfânta ei lucrare, îngrijind mucenicii creştini şi împărţind din belşug săracilor, nevoiaşilor şi scăpătaţilor din imensa ei moştenire.

Aflându-se odată în cetatea Aquileia, Diocleţian a poruncit să fie adus la el mărturisitorul creştin, Hrisogon. Sfântul Hrisogon a fost decapitat atunci din ordinul împăratului, iar apoi cele trei muceniţe surori: Agapi, Hionia şi Irina (vezi pomenirea lor la 16 aprilie). Agapi şi Hionia au fost arse de vii, iar Irina a fost omorâtă cu săgeţi. Sfânta Anastasia a luat trupurile lor, le-a înfăşurat în inuri curate, le-a uns cu aromate şi le-a îngropat cu cinste.

Ea a plecat după aceea în Macedonia, unde a slujit mucenicilor lui Hristos care erau ucişi acolo. Ea acolo s-a făcut deplin cunoscută ca nevoitoare creştină, din care pricină a fost târâtă înaintea tribunalelor, anchetată şi torturată. Dorind să moară pentru Domnul Hristos, ea pururea se ruga Lui ca să o ia la Dânsul.

Un anume mai mare al popilor idoleşti, Ulpianus, a îndrăznit să voiască a atinge ca un necurat trupul Anastasiei şi pentru aceasta a orbit fără veste, dându-şi tot atunci spurcatul lui suflet.

Osândită fiind la moarte prin înfometare, Sfânta Anastasia a zăcut în temniţă vreme de treizeci de zile, hrănindu-se numai cu lacrimi şi cu rugăciune. Apoi, împreună cu alţi creştini, a fost urcată într-o corabie pe care au scufundat-o, dar Dumnezeu a izbăvit-o şi din moartea aceea.

Ea la urmă a fost legată cu mâinile şi cu picioarele de patru roţi şi întinsă deasupra unui foc şi aşa şi-a dat mucenicescul ei suflet în mâna lui Dumnezeu.

Sfânta mare muceniţă Anastasia a murit pentru Hristos la anul 304 după întrupare şi s-a strămutat la slăvitele locaşuri cele gătite ei în Împărăţia Cerurilor.

Pomenirea Sfintei muceniţe Teodota şi a celor trei copii ai ei

Ea a rămas văduvă de tânără, având trei copii. Astfel aflându-se, ea s-a închinat pe sine cu totul slujirii lui Dumnezeu şi creşterii celor trei copii ai ei întru toată sfinţenia şi evlavia.

Sfânta Anastasia a locuit în casa ei când s-a aflat în Macedonia şi împreună cu ea a cercetat mucenicii din închisori. Adusă înaintea judecătorului, Sfânta Theodota L-a mărturisit cu îndrăzneală pe Hristos Dumnezeu. Atunci a fost dusă înaintea lui Nichita, proconsulul Bitiniei. Voind necuratul păgân să se atingă de trupul ei, el a văzut tot atunci un înger înfricoşat al lui Dumnezeu lângă dânsa, care 1-a izbit cu sabia lui.

Sfânta Teodota a fost osândită să moară arsă de vie, împreună cu cei trei copii ai ei. Intrând cu ai ei copii în cuptorul de foc, ea s-a săvârşit împreună cu dânşii către Domnul şi aşa s-au strămutat cu toţii la locaşurile cele fericite ale împărăţiei lui Hristos.

Cântare de laudă la Sfânta mare muceniţă Anastasia, izbăvitoarea din legături

Fecioara Anastasia cu râvnă de foc Domnului slujeşte,
Ea ca o candelă înaintea Lui luminează
Cu credinţa, cu nădejdea şi cu mulţimi de fapte bune.

Feciara pe al ei păgân soţ părăseşte,
Părăseşte onorurile şi bogăţia,
Şi slăvind pe Domnul, îngrijeşte cu dragoste
Pe cei închişi pentru Dânsul.

Ea legăturile lor slăbeşte, aducându-le daruri.
Ea plată nu voieşte, nici de la om, nici de la pământ.
Hristos Dumnezeu este ei Răsplătitorul,
El mângâie al ei suflet şi duh.

Al pământului chin a trecut,
Anastasia acum e slăvită,
Ea se bucură acum cu îngerii în Rai.

Cugetare

Domnul Atotmilostivul adesea îi mângâie pe credincioşii cei plăcuţi Lui de pe pământ prin intermediul Sfinţilor din cer.

Sfânta Teodota a luat mucenicia pentru Hristos înaintea Sfintei Anastasia. După ea, a fost şi Sfânta Anastasia aruncată în închisoare, ca să moară prin înfometare, potrivit sentinţei torţionarilor.

În vremea celor treizeci de zile ale înfometării ei, a venit la ea Sfânta Teodota în fiecare seară, din cealaltă lume şi a întărit-o şi a mângâiat-o pe ea.

Sfânta Anastasia i-a pus Sfintei Teodota foarte multe întrebări. Într-una din seri a întrebat-o cum se poate ca Teodota să vină la ea, din moment ce a murit.

Sfânta Teodota i-a răspuns că sufletele mucenicilor primesc un har deosebit de la Dumnezeu, astfel încât, după plecarea lor din această lume, ei se pot întoarce să grăiască cu cine voiesc, spre mângâierea şi folosul sufletesc al celor vii pe care îi cercetează.

Împlinindu-se cele treizeci de zile, torţionarii au scos-o pe Sfânta Anastasia din temniţă şi au rămas uluiţi să vadă că este în viaţă. Ei atunci au osândit-o să fie înecată în mare împreună cu alţi mucenici. Ei au fost puşi cu toţii într-o barcă mai mică, care la rândul ei a fost urcată într-o corabie vâslită de corăbieri. Ajungând la adânc, soldaţii au răsturnat barca, astfel încât să ia apă şi astfel condamnaţii să se înece.

Dar atunci s-a întâmplat un lucru minunat: s-a văzut Sfânta Teodota venind pe apă şi ducând barca la mal. Ei au fost salvaţi cu toţii, împreună cu Sfânta Anastasia. Văzând minunea, o sută şi douăzeci de păgâni au crezut atunci în Hristos şi au luat Sfântul Botez.

Luare aminte

Să luăm aminte la cumplitele suferinţe ale regelui David, din pricina păcatelor lui:

- *La cum nenorocirile s-au abătut lanţ asupra casei lui: unul dintre fiii lui s-a răsculat împotriva lui, iar altul dintre fiii lui împotriva fiicei lui;*
- *La cum Abesalom a pornit război împotriva tatălui lui;*
- *La cum întregul popor a căzut în nenorocire din pricina păcatelor regelui.*

Predică despre dreptul Iov, multpătimitorul

Domnul a dat, Domnul a luat (Iov 1:21).

Fraţilor, de nimic să nu se teamă vreodată drepţii, căci totul cu ei va fi bine. Toată Sfânta Scriptură aceasta arată: că Dumnezeu niciodată nu îi părăseşte pe drepţi.

Pilda lui Iov ne arată aceasta limpede ca lumina zilei. Iov a avut şapte fii şi trei fiice; el a avut bogăţii nenumărate, respectul şi cinstea cetăţenilor întregii cetăţi şi mulţi prieteni. Toate aceste bogăţii, el le-a pierdut într-o singură zi. Dar el nu a ridicat glasul lui împotriva lui Dumnezeu şi nu a murmurat nici cu gândul. Ci el *a căzut la pământ şi s-a închinat, şi a rostit:* ***Gol am ieşit din pântecele mamei mele şi gol mă voi întoarce în pământ! (Iov l: 20-21).***

Dar Iov şi-a pierdut cu totul şi sănătatea, ultimul bun care îi mai rămăsese. Tot trupul lui, din cap până în picioare, s-a acoperit de răni şi de puroi. De aceea Iov a fost scos afară, pe grămada de gunoi şi de cenuşă, şi de acolo a ridicat laudă lui Dumnezeu. Soţia lui îl împingea să hulească pe Domnul şi să moară, dar dreptul Iov i-a zis: ***Dacă am primit de la Dumnezeu cele bune, nu vom primi oare şi pe cele rele?***

Prietenii lui 1-au învinuit, zicând că trebuie să fi păcătuit cu ceva înaintea lui Dumnezeu, să se fi mândrit cu înţelegerea lui superioară a lucrurilor şi cu dreptatea lui mai mare decât a celorlalţi oameni, dar Iov s-a rugat cu smerenie lui Dumnezeu şi a îndurat cu răbdare toate rănile şi nenorocirile lui.

Se întâmplă şi astăzi, cum s-a întâmplat atunci, că dacă se abate vreo nenorocire asupra unora dintre noi, ceilalţi se cred pe motivul acesta oarecum superiori, ca unii care în baza inteligenţei şi dreptăţii vieţii lor au putut să evite acele necazuri. Dar Domnul Atotînţeleptul a îngăduit acelor cumplite neneorociri să se abată asupra dreptului şi nevinovatului Iov tocmai ca să pună la încercare, nu doar credinţa robului Său Iov, dar şi pe aceea a rudeniilor şi prietenilor lui. Când fiecare a dat la iveală la nenorocire ce fel de om este, când fiecare dintre ei a fost pus la încercare înaintea lui Dumnezeu de către El, atunci El, întru Atotdreapra Lui Putere i-a dat înapoi lui Iov toată bogăţia lui şi încă de două ori mai multă bogăţie pe cât avusese. De asemenea, i-a dăruit alţi şapte feciori şi alte trei fiice.

Fraţilor, omul tare în credinţă are o vedere foarte ascuţită a inimii, astfel încât el vede limpede degetul lui Dumnezeu şi în prosperitate, şi în nenorocire. Omul tare în credinţă tare este şi în răbdare, atunci când se abate nenorocirea peste el. Atunci când Domnul îi dăruieşte bogăţii, omul tare în credinţă binecuvântează pe Domnul, iar atunci când Dumnezeu îi ia bogăţia, omul tare în credinţă iarăşi binecuvântează: ***Fie Numele Domnului binecuvântat! (Iov 1: 21).***

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, cela ce eşti Domnul Dumnezeul cel Viu al lui Iov, mult pătimitorul învaţă-ne şi pe noi să binecuvântăm Sfânt Numele Tău şi atunci când se abate asupra noastră nenorocirea, căci noi pe Tine te slăvim şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

23 decembrie

Pomenirea celor zece Sfinţi mucenici din Creta

Ei au luat mucenicia pentru Hristos Domnul în timpul prigoanelor anticreştine din vremea lui Decius. Numele lor sunt: Teodul, Saturnicus, Euporus, Ghelasie, Eunician, Zoticus, Pompeius, Agathopous, Basilides şi Evaristus. Ei au fost cu toţii cetăţeni de frunte ai cetăţilor lor şi floarea celor mai buni.

Aduşi fiind la locul de ucidere ei au fost fericiţi şi discutau între ei care să fie primul executat, căci fiecare şi-ar fi dorit să fie el întâiul care să se înfăţişeze înaintea Domnului Hristos.

Atunci ei s-au rugat şi au zis: „Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, iartă-ne pe noi aceştia, robii Tăi şi primeşte sângele nostru ca pe o jertfă pentru noi înşine, pentru rudeniile şi prietenii noştri şi pentru patria noastră, ca toţi să se mântuiască de întunericul păgânătăţii şi al ignoranţei şi să Te cunoască pe Tine, Lumina cea adevărată şi Domnul Veşniciei!"

Lor tuturor li s-au tăiat capetele şi astfel au intrat cu bucurie întru slava Împărăţiei Cerurilor.

Pomenirea Sfântului Nifon, făcătorul de minuni [episcopul Constanţianei Ciprului]

El s-a născut în Paflagonia şi a fost crescut la Constantinopol, la curtea comandantului [Savvatie]. Căzând într-o tovărăşie foarte stricată, tânărul Nifon a căzut şi el în împrăştiere, dedându-se la toate păcatele şi viciile. Din cauza vieţii lui păcătoase, el nu se putea ruga lui Dumnezeu. Dar prin mila Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu el s-a întors din calea largă a păcatelor şi s-a tuns monah.

El a avut multe vedenii ale lumii cereşti, iar vreme de patru ani a luptat cu un diavol cumplit care îi şoptea mereu: „Nu există Dumnezeu!" Dar arătându-i-Se Domnul Viu într-o icoană, Sfântul Nifon a căpătat atunci o mare putere asupra duhurilor necurate şi s-a eliberat de acele cumplite ispite.

El a ajuns un astfel de mare văzător cu duhul încât vedea în jurul oamenilor îngeri şi diavoli tot aşa cum îi vedea şi pe oameni, cărora le citea şi gândurile inimii. El adesea împreună-grăia cu îngerii şi stătea împotriva demonilor şi cu cuvântul.

El a ctitorit o Sfântă biserică în cinstea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu la Constantinopol, unde s-au strâns şi s-au mântuit o mulţime de suflete.

În urma unei vestiri de sus, patriarhul Alexandru al Alexandriei 1-a sfinţit pe el episcop pentru cetatea Constanţianei din Insula Cipru. Atunci Sfântul Nifon era deja în vârstă.

El bine a păstorit pe creştinii din Constantiana pentru scurt timp, apoi s-a strămutat la locaşurile cele cereşti ale împărăţiei lui Hristos.

Mai înainte de ieşirea sufletului i s-a arătat lui Sfântul Atanasie cel mare care atunci era arhidiacon în Biserica Alexandriei, iar după moarte el a fost văzut de către Sfântul Atanasie, cu faţa strălucind ca soarele.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Naum de Ohrida, făcătorul de minuni

El a fost ucenic al Sfinţilor Chiril şi Metodiu, şi unul dintre cei cinci companioni care s-au nevoit cu râvnă întru luminarea slavilor de sud cu lumina credinţei. Cei Cinci au fost împreună-lucrători cu Sfinţii Chiril şi Metodie, apostolii slavilor.

Sfântul Naum a călătorit la Roma, unde s-a făcut vestit prin puterea lui de minuni făcătoare precum şi prin marea sa învăţătură şi erudiţie. El stăpânea desăvârşit limbile multor neamuri.

După întoarcerea de la Roma, el s-a sălăşluit cu ceilalţi patru fraţi ai lui întru apostolie la ţărmul Lacului Ohrida, fiind sprijinit în aceasta de ţarul Boris Mihail.

Pe când Sfântul Clement se nevoia ca episcop al Ohridei, Sfântul Naum a întemeiat o mânăstire pe ţărmul sudic al Lacului. Mănăsirea împodobeşte şi astăzi ţărmul, tot aşa cum numele Sfântului Naum împodobeşte istoria creştinătăţii slave, făcându-se liman celor bolnavi şi prigoniţi de-a lungul veacurilor. La mânăstirea Sfântului Naum s-au strâns monahi din toată peninsula Balcanilor.

Sfântul Naum a fost un învăţător desăvârşit, un dascăl al monahilor plin de dumnezeiască înţelepciune, un ascet neclintit, un mijlocitor cu facerea de minuni şi un părinte duhovnicesc.

Lucrător neobosit, Sfântul Naum s-a nevoit mai cu seamă la traducerea Sfintelor Scripturi şi a cărţilor de cult din limba greacă în limba slavonă.

El a fost făcător de minuni şi în timpul vieţii şi după moarte. Sfintele lui moaşte de minuni făcătoare uimesc şi astăzi cu puterea lor, care izvorăşte nenumărate vindecări ale unor boli incurabile, mai ales nebunia.

Sfântul Naum s-a săvârşit cu pace către Domnul în prima jumătate a veacului al zecelea şi s-a strămutat la locaşurile cele fericite ale împărăţiei lui Hristos. *(în Sinaxarul grecesc Sfinţii Clement şi Naum de Ohrida sunt numiţi noul Moise şi noul Aaron, despre ei relatându-se următoarea minune: Ereticii din Germania i-au pus în lanţuri şi i-au aruncat în temniţă. Dar prin Providenţa lui Dumnezeu închisoarea a fost zguduită de un cutremur, lanţurile au căzut de pe sfinţi, porţile închisorii s-au deschis, iar ei au ieşit afară liberi. - Nota autorului.)*

Cântare de laudă la Sfântul prea cuvios Naum, făcătorul de minuni de la Ohrida

Preacuviosul Naum, al slavilor Apostol,
Luminat cu totul a fost de a lui
Hristos Lumină.

Neclintit fost-a cu duhul,
ca o stâncă tare,
El supus-a trupul duhului lui liber.

Cu postul, rugăciunea şi cu privegherea
Sufletul curăţitu-şi-a de patimile rele.
Asemenea îngerilor făcutu-s-a sfântul,
Iar Dumnezeu i-a dat lui putere cerească.

Domnul supusu-i-a lui puterile zidirii,
Supusu-i-a pe diavoli şi patimile negre.
El câştigat-a pentru Domnul oameni şi popoare,
Rănile lor vindecând cu minunea şi cuvântul.

El a murit, dar trăieşte; e cetăţean în ceruri.
Din cer Sfântul Naum priveşte către noi;
Cu trupul şi cu duhul el a lucrat minuni multe,
El propovăduieşte şi acum pe Domnul pe pământ.

O, Sfinte părinte Naume, a Balcanilor laudă,
Al Domnului plăcutule, îngerilor prieten!

Mare e-a Domnului putere ţie dăruită,
Ci pururea Lui roagă-te şi noi să-I slujim Lui!

Cugetare

În timpul vieţii lor pe pământ Sfinţii se bucură de mari descoperiri dumnezeieşti şi de vederi atât ale lumii de sus, cât şi ale întunecatelor realităţi ale iadului. Toate aceste vedenii şi descoperiri dumnezeieşti ale sfinţilor confirmă totdeauna, fără excepţie, învăţătura de credinţă ortodoxă în toate aspectele ei. Sfinţii sunt cea mai mare bucurie şi mângâiere a creştinilor.

Sfântul Nifon de Constanţiana I-a văzut vii pe Mântuitorul Hristos şi pe Sfânta Lui Maică, strălucind în slavă; el a văzut cum ies din trupuri sufletele oamenilor la ceasul morţii lor şi a văzut pe îngerii păzitori ai unor oameni. El a vorbit faţă către faţă cu îngeri ai lui Dumnezeu şi s-a certat deseori cu dracii.

Sfânta Biserică învaţă că rugăciunea sinceră a unui păcătos, chiar şi pe patul morţii, este capabilă să îl scape de osândă.

Sfântul Nifon a văzut sufletul unui astfel de penitent în ultimul ceas al vieţii lui: el a văzut cum îl apărau îngerii buni pe acel suflet de atacurile agresive ale demonilor, scăpându-1 din mâinile lor şi ducându-1 la cer.

Sfânta Biserică ne învaţă că sinuciderea este un păcat de moarte. Sfântul Nifon a văzut cum diavolii târăsc la iad un astfel de suflet nenorocit, îngerul păzitor al acelui suflet a trebuit să se depărteze de acel suflet, plângând amarnic pentru el. Acela fusese sufletul unui sărman sclav care se sinucisese pentru că stăpânul lui se purta fără milă cu el, un sclav care nu a mai vrut să rabde până la sfârşit, ca să se mântuiască.

Luare aminte

Să luăm aminte la răsplata lui Dumnezeu faţă de regele David cel care s-a pocăit de păcatele lui cu amar:

- *La cum Dumnezeu 1-a prea mărit pe David cel zdrobit şi 1-a umplut de Duhul Sfânt, astfel încât David a alcătuit dumnezeiasca Psaltire;*
- *La cum Dumnezeu 1-a făcut pe David cel zdrobit strămoşul multor regi buni şi al multor drepţi văzători cu duhul;*
- *La cum Dumnezeu 1-a făcut pe el strămoşul după trup al Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos însuşi.*

Predică despre prorocul Daniel

Iar piatra care a lovit chipul a crescut munte mare şi a umplut tot pământul (Daniel 2:35).

Fraţilor, suferinţa peste măsură poate într-adevăr să slăbească caracterul omului, dar îmbuibarea poate să îl slăbească cu mult mai mult. Daniel, omul lui Dumnezeu însă nu a putut fi distrus nici de cumplitele nenorociri în care a fost aruncat, nici de marele lux în mijlocul căruia a trăit cea mai mare parte a vieţii lui. În amândouă împrejurările el a rămas acelaşi şi din ambele situaţii el a fost acelaşi vestitor al Unuia Dumnezeu celui Viu şi acelaşi străvăzător cu duhul, descoperitor al tainelor dumnezeieşti.

El a trăit şi ca prinţ la strălucita curte imperială şi ca osândit în groapă cu lei. În amândouă locurile, el a rămas acelaşi: în mijlocul luxului el a fost postitor şi în groapa cu lei nu a murit de foame.

Domnul cel Preaînalt 1-a răsplătit pe robul credincios Daniel cu marele har al proorociei. Tema principală a proorociilor lui Daniel este Hristos Domnul. Hristos va veni şi va distruge cu desăvârşire închinarea la idoli din întreg pământul. El va umple cu Sine pământul, aşa cum nu a mai făcut-o niciodată în univers om îmbrăcat în trup. ***El este Acela căruia I se va da stăpânirea, slava şi împărăţia, şi căruia îi vor sluji toate popoarele, neamurile şi limbile (Daniel 7: 14).***

Daniel, marele proroc al lui Dumnezeu, a prorocit locul şi timpul exact al venirii Domnului Iisus Hristos în lume.

Cât de mult ar trebui să ne ruşinăm noi creştinii înaintea proorocului Daniel! Căci iată, noi vedem toate înfricoşatele taine pe care el le-a prorocit împlinite în Domnul Hristos şi totuşi suntem lipsiţi de credinţă lucrătoare şi de dragoste faţă de El. Căci lui Daniel prorocul nu i s-au descoperit toate tainele pe faţă, aşa cum ni s-au descoperit nouă, celor botezaţi întru Sfânt Numele Lui. Şi cu toate acestea, el niciodată, nici măcar o singură dată nu s-a întors de la Domnul, nici cu fapta, nici cu cuvântul şi nici cu gândul.

O, Stăpâne Doamne, Dumnezeul lui Daniel, întăreşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, dăruindu-ne pocăinţă şi zdrobirea inimii. Căci noi pe Tine te slăvim şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

24 decembrie

Pomenirea Sfintei cuvioase muceniţe Eugenia şi a celor împreună cu dânsa

Ea a fost fiica lui Filip, eparhul întregului Egipt şi s-a născut la Roma. La vremea aceea creştinii fuseseră izgoniţi din Alexandria şi trăiau în afara cetăţii.

Fecioara Eugenia i-a cercetat pe ei şi a îmbrăţişat credinţa lor din toată inima. Fugind din casa părinţilor ei însoţită de doi fameni credincioşi ei, ea s-a botezat întru numele lui Hristos de către arhiereul Ilie.

Ascunsă în straie bărbăteşti, ea a intrat într-o mânăstire de monahi unde s-a tuns întru îngerescul chip. Ea atât de mult s-a curăţit pe sine cu postul, cu rugăciunea şi cu toate nevoinţele, încât Dumnezeu i-a dăruit puterea vindecării bolilor.

Ea a vindecat-o astfel pe o femeie foarte bogată, pe nume Melanthia. Dar Melanthia după aceea a voit să o ademenească pe Sfânta Eugenia la desfrâu, fiind înşelată de haină şi locul în care trăia, crezând că este bărbat. Fiind respinsă de Sfânta Eugenia, această femeie rea s-a răzbunat şi a pârât-o eparhului, ca odinioară desfrânata egipteancă pe Iosif cel cast. Eparhul a poruncit ca toţi monahii acelei mânăstiri să fie aruncaţi în închisoare, inclusiv Eugenia.

Dar fiind Sfânta Eugenia adusă înaintea tribunalului, ea s-a dat pe faţă, arătând că este fiica eparhului.

Filip, plin de fericire, s-a botezat pe loc împreună cu toată casa lui şi a fost înălţat episcop al Alexandriei.

Auzind de aceasta, împăratul de la Roma 1-a trimis pe comandantul Terentius în Egipt să îl ucidă pe Filip. Acesta a plătit asasini care să îl ucidă pe Filip în taină.

Sfânta Eugenia s-a strămutat atunci la Roma, împreună cu mama şi cu fraţii ei. Ea acolo a adus fără frică şi cu zel dumnezeiesc la Hristos mulţime de păgâni, în special fecioare, între acestea s-a aflat şi prea frumoasa Basilla. La scurt timp după convertirea ei Basilla a fost decapitată pentru Hristos, după cum îi prorocise Sfânta Eugenia. Atunci au fost omorâţi pentru Hristos şi eunucii Sfintei Eugenia, Protus şi Iachint. La urmă a venit la mucenicie şi Sfânta Eugenia, prin ale cărei rugăciuni se sfărâmase la pământ marea capişte a zeiţei Diana.

Torţionarii au aruncat-o mai întâi în apă, apoi în foc, dar Dumnezeu a păzit-o pe ea. Domnul Iisus Hristos a venit la ea în închisoare şi i-a vestit că va lua mucenicia în slăvita Zi a Naşterii Lui, precum a şi fost.

Ea a fost decapitată la Roma, în ziua de 25 decembrie a anului 262. După moartea ei, Sfânta Eugenia s-a arătat în slavă mamei ei şi a mângâiat-o.

Pomenirea Sfântului cuvios Nicolae, comandantul

Unii părinţi cred că acest sfânt a fost de origine slavă, din Balcani, în timpul împăratului Nichifor, acest sfânt fusese comandant ce a avut în stăpânire o divizie a armatei greceşti care a luptat împotriva bulgarilor. Pe drum, comandantul Nicolae a tras la un han, unde a avut de înfruntat o mare ispită şi unde a avut un vis ciudat. *(în noaptea în care a rămas la han, fiica hangiului, o fecioară desfrânată, de trei ori a mers la patul sfântului ca să îl atragă în păcat şi de trei ori a respins-o sfântul, a treia oară chiar şi certând-o şi lovind-o: "O, ticăloase şi plină de toată neruşinarea şi obrăznicia, nu vezi că diavolul te tulbură, ca să întinezi fecioria ta şi să te facă de râs şi ocară tuturor, să te scoată din rudenia ta şi sufletul tău să-1 ducă în munca cea veşnică? Oare nu vezi că şi eu, smeritul, merg la război spre vărsare de sânge împotriva limbilor barbare, împuternicindu-mă Dumnezeu? Deci cum voi întina trupul meu mergând la război?" Prin visul cel ciudat sfântului i s-a arătat Că el singur va ieşi viu din acel război, din pricină că respinsese atacurile diavoleşti ale desfrânatei fecioare în noaptea de mai înainte. - vezi Vieţile Sfinţilor pe decembrie (Editura Episcopiei Romanului şi Huşilor, 1993, p. 475).* Visul s-a adeverit pe câmpul de bătaie, unde grecii au fost masacraţi de bulgari, la anul 811.

Viaţa comandantul Nicolae însă s-a păzit prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu. Scăpând din acel război Sfântul Nicolae, comandantul s-a lepădat de lume şi s-a făcut monah, drept mulţumită Domnului că i-a mântuit viaţa de acel fel de moarte. El s-a nevoit călugăreşte vreme îndelungată, ajungând la măsuri atât de mari încât s-a învrednicit de darul străvederii şi al tuturor harurilor de la Dumnezeu.

El s-a săvârşit cu pace în veacul al nouălea şi s-a strămutat la locaşurile cele fericite ale Stăpânului Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Athioh, monah din Palestina

În Sinaxarul grecesc se mai face întru această zi pomenire de Sfântul cuvios Athioh, monah din Palestina.

El a fost martor al martiriului Sfinţilor părinţi din Mânăstirea Sfântului Sava (pomeniţi la 16 mai) şi martor ocular fiind, a descris în amănunt martirizarea lor de către sarazini.

El a compilat şi cartea numită *Pandectele.* El a alcătuit multe şi minunate rugăciuni, dintre care cea mai cunoscută este cea care se citeşte la Rugăciunile de Seară: *Şi dă-ne nouă, Doamne, celor care mergem spre somn, odihnă sufletului şi trupului.*

Pomenirea Sfântului nou mucenic Ahmed

Întru această zi se mai face pomenire şi de Sfântul nou mucenic Ahmed, turc din naştere şi tăietor de piatră cu îndeletnicirea.

El a îmbrăţişat din toată inima credinţa creştină şi şi-a pus viaţa pentru ea. El a fost omorât pentru Hristos de către turcii din Constantinopol la anul 1682.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Eugenia

Slăvită Eugenia fecioara la Hristos a venit
Ea viaţa toată în slujba Lui a jertfit-o.

Ea viaţa pământească a dat-o
spre-a dobândi veşnicia,
Cu Eternul Hristos ea inima şi-a logodit.

Cu răbdarea ea a călcat peste al răului viciu,
şi a câştigat minunat harul lui Hristos.

Ea acum se bucură cu îngerii în Ceruri,
Cu Sfinţii prăznuieşte pururi, luminat.

O, Sfântă prea frumoasă muceniţă fecioară,
Domnul pe tine te-a prea slăvit!
Ci adu-ţi aminte şi de noi păcătoşii,
Şi înaintea Domnului te roagă pentru noi!

Cugetare

Biruinţa asupra ispitei înseamnă biruinţă asupra morţii. Lucrul acesta se vede din viaţa minunată a Sfântului Nicolae, comandantul.

Mergând cu armata împăratului Nichifor la război împotriva bulgarilor păgâni, a fost nevoie ca Nicolae, comandantul să tragă la un han pe cale.

Fiica hangiului, fecioară, s-a îndrăgostit de înfăţişarea imperială a comandantului şi a intrat la el noaptea, spre a-1 atrage în păcat. Sfântul Nicolae a respins-o o dată, arătându-i fetei că pornirea ei este din imbold diavolesc. Dar desfrânata fecioară, fecioară doar cu trupul, a intrat şi a doua oară în camera de odihnă a comandantului şi din nou 1-a tras la desfrânatul act. Comandantul Nicolae a respins-o şi a doua, şi a treia oară, sfătuind-o şi poruncindu-i să se stăpânească, şi să nu-şi dea fecioria trupului şi sufletul în gheara satanei. La urmă i-a zis că el este militar, că merge la război şi că este nevrednic de un militar şi periculos pentru viaţa lui să se murdărească cu o asemenea faptă, care pe Dumnezeu îl mânie iar pe militar îl duce la moarte sigură în război. Aşa a biruit acest puternic al lui Dumnezeu greaua ispită, în următoarea noapte trupele s-au aflat în altă parte.

Atunci, în somn, el a avut următoarea vedenie: se făcea că stă la marginea unui câmp larg, iar alături de el se afla un bărbat care stătea picior peste picior, cu piciorul drept peste piciorul stâng. Iar înaintea lor se confruntau două armate, cea grecească şi cea bulgărească. Bărbatul cel puternic i-a cerut să urmărească cu atenţie confruntarea dintre cele două armate.

Nicolae a privit şi a văzut: câtă vreme bărbatul cel puternic şedea cu piciorul cel drept peste cel stâng, biruiau grecii, iar când bărbatul şedea cu piciorul stâng peste cel drept, biruiau zdrobitor ferocii bulgari. La urmă puternicul acela 1-a dus pe comandantul Nicolae mai aproape de locul unde erau măcelăriţi grecii, întregul câmp era acoperit cu leşurile lor. Dar în mijlocul lor s-a văzut un mic spaţiu gol, înverzit cu iarbă, destul de larg încât să cuprindă statura unui om. Bărbatul cel puternic i-a zis atunci comandantului Nicolae: "Iată locul care ar fi trebuit să fie al tău. Dar pentru că tu te-ai împotrivit de trei ori în noaptea trecută lui Satan şi de trei ori 1-ai biruit, tu ţi-ai salvat şi trupul şi sufletul de la moarte."

Ceea ce Sfântul comandant Nicolae a văzut în vis, aceea s-a şi întâmplat aievea pe câmpul de bătaie. Toată armata grecească a fost masacrată în acel război, numai Nicolae a rămas viu. În urma războiului aceluia însă, comandantul Nicolae nu s-a mai întors la cazarmă, ci a mers la mânăstire.

Luare aminte

Să luăm aminte la soborul strămoşilor, prorocilor şi tuturor Drepţilor din ceruri:

- *La cum, mai înainte de Hristos trăind pe pământ, ei au împlinit cu frică şi cu cutremur sfânta Lege a lui Dumnezeu;*
- *La cum ei L-au prorocit pe Hristos Domnul şi cu cuvântul, şi cu chipul vieţii lor;*
- *La cum ei acum se bucură şi dănţuiesc cu Domnul Hristos întru a Lui împărăţie.*

Predică despre dreptul Iosif

Iosif, logodnicul ei, drept fiind [...]a făcut aşa precum i-a poruncit îngerul Domnului (Matei 1: 19,24).

Omul trebuie să se teamă de Dumnezeu mai mult decât de oameni şi să asculte de Dumnezeu, iar nu de oameni. Aceasta este lecţia pe care o învăţăm din viaţa sfântă trăită de dreptul Iosif pe pământ, cel care a fost rudenia şi păzitorul pământesc al vieţii Preasfintei Fecioare Maria.

El a trăit în timpul de răscruce dintre Lege şi Har, şi a fost credincios Legii, până la venirea harului. Voind să se supună literei Legii, el a voit să o lase în ascuns pe Fecioara Maria, atunci când a văzut că este însărcinată, neştiind că ea îl poartă pe Mântuitorul lumii în preacuratul ei trup. Dar când a aflat de la înger că ea *de la Duhul Sfânt* a zămislit, a lepădat gândul lui şi *a făcut aşa precum i-a poruncit îngerul Domnului*. El nu a stat să dezbată întru sine, ci s-a supus simplu şi absolut voii lui Dumnezeu.

De aceea, Dumnezeu 1-a învrednicit pe el unei fără de seamăn slave şi pe pământ şi în ceruri.

Dreptul Iosif I-a slujit Domnului fără zgomot şi în ascuns, iar Dumnezeu 1-a prea slăvit pe el pe faţă. Nu numai că 1-a învrednicit împărăţiei Celei Veşnice, ci El i-a învrednicit Împărăţiei Cerurilor şi pe fiii şi fiicele lui. Care tată şi-ar dori altceva decât ca fiul lui să fie un apostol al lui Hristos? Dreptul Iosif a avut doi astfel de fii. Astfel îi prea slăveşte Dumnezeu pe cei care se tem de Dânsul şi împlinesc voia Lui.

O, Stăpâne prea mărite Doamne, Dumnezeul dreptului Iosif, ajută-ne şi nouă păcătoşilor ca să iubim dreptatea Ta şi să ne temem numai de Tine, căci a Ta este toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

25 decembrie

Prăznuirea Naşterii celei după trup a Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos

Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său (Galateni 4: 4) să mântuiască neamul omenesc. Iar când s-au împlinit nouă luni de la Bunăvestirea adusă de Arhanghelul Gavriil Sfintei Fecioare Maria la Nazaret, când i-a zis: ***Bucură-te, ceea ce eşti plină de har...iată, vei lua în pântece şi vei naşte Fiu*** (Luca l: 28, 31), atunci a ieşit şi de la împăratul August porunca să se facă recensământul în tot imperiul, spre a se putea încasa taxele.

Conform acestei porunci, fiecare trebuia să meargă şi să se înscrie în cetatea lui. De aceea au mers la Betleem dreptul Iosif şi cu Fecioara Maria, Betleemul fiind oraşul lui David, iar ei fiind amândoi din seminţia lui David.

Dar cum în acel mic oraş se strânseseră pentru înscriere mulţime de popor, ***Iosif şi Maria nu au putut afla acolo o gazdă la care să tragă, şi de aceea au intrat într-o mică peşteră pe care păstorii din împrejurimi o foloseau ca staul pentru animale, în acea mică peşteră, în noaptea dinspre sâmbăta spre Duminică, 25 decembrie, Preasfânta Fecioară Maria a dat naştere Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos, Fiul ei.***

Ea L-a născut pe Domnul fără durerile firești naşterii femeilor, aşa cum şi de la Duhul Sfânt îl zămislise. De aceea ea L-a înfăşat cu mâinile ei, I s-a închinat Lui ca lui Dumnezeu, şi L-a aşezat în iesle. Atunci Dreptul Iosif s-a apropiat şi el şi s-a închinat Domnului Dumnezeu, Pruncul Hristos Iisus, cel născut din pântecele prea curat al Fecioarei Maria.

Atunci au venit şi păstorii din împrejurimi, cei vestiţi de Naşterea lui Mesia de către un înger al Domnului. El i-a călăuzit, iar ei au intrat în peşteră şi au căzut la pământ închinându-se Domnului Dumnezeu, Iisus Hristos Pruncul Nou Născut. Atunci au auzit păstorii cântarea corurilor îngereşti ***Slavă întru cei de sus şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!*** (Luca 2: 14).

Atunci au sosit şi Cei trei Crai de la Răsărit, călăuziţi de minunata Stea, purtând cu ei împărăteşti daruri: aur, smirnă şi tămâie. Ei s-au închinat Pruncului ca unui Împărat al împăraţilor căruia i-au adus darurile lor bogate (Matei 2).

Astfel a intrat în lume Acela a cărui venire a fost vestită mai înainte de proroci, şi care S-a născut aşa cum s-a prorocit despre dânsul: din prea curata Fecioară, în cetatea Beleemului Iudeei, din seminţia lui David după trup, şi la vremea când rege în Ierusalim nu va fi din neamul lui Iuda ci va fi un rege de neam străin, acela fiind Irod.

După multe tipuri şi preînchipuiri, vestitori, heralzi, proroci şi drepţi, înţelepţi şi împăraţi, care au vestit venirea Lui de-a lungul a sute de ani, la urmă a venit şi El, Domnul lumii şi Împăratul împăraţilor, spre a săvârşi lucrarea de mântuire a omenirii, care nu a putut fi săvârşită de robii Lui. A Lui este veşnica slavă în veci, Amin.

Cântare de laudă la Naşterea Domnului, Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos

Pogorâtu-Te-ai din ceruri din iubire,
Întru tărâmul durerii, din frumuseţea eternă;
Dintru eterna lumină, întru al răului întuneric,

Tu mâna Ta întins-ai la cei sugrumaţi de păcat.
Uimitu-s-a cerul, cutremuratu-s-a pământul.
Binevenit eşti, Doamne, popoarelor, cântaţi!

Din dragostea fierbinte cu care ai creat lumea,
Ca rob Tu Te-ai smerit, să-i mântuieşti pe robi;
Să rezideşti locaşul ce Adam dărâmat-a,
Să luminezi rătăciţii, pe păcătoşi să dezlegi.

Tu eşti Iubirea căreia de umilinţi nu-i e teamă,
Doamne, Binevenit eşti Tu, al Mântuirii Stăpân!

Din dragoste fierbinte,
O, Doamne prea frumoase,
Ieşit-ai din lumina celor Heruvimi
Şi pogorâtu-Te-ai în peştera păcatelor noastre
Purtând făclia păcii la deznădăjduiţi.

Cum să Te-ncapă pe Tine?
- S-a spăimântat pământul!
Doamne, Binevenit eşti Tu, uimitelor Ceruri, cântaţi!

Prea frumoasa Fecioară demult nădăjduia în Tine,
Pe ea Ţie pământul o a înălţat,
Ca prin ea să cobori de pe tronul măririi,
Şi să ne scapi de păcate pe noi, de pe pământ.

O Preasfântă Fecioară, cădelniţă de aur,
Ţie ţi-aducem slavă, Maică plină de har!

Cugetare

Domnul Iisus Hristos Cel născut la Betleem a fost închinat mai întâi de păstorii şi înţelepţii (astrologii) din răsărit, adică şi de oamenii cei mai simpli, şi de cei mai înţelepţi ai acestei lumi.

Chiar şi astăzi, închinătorii cei mai sinceri ai Domnului Hristos, Dumnezeul şi Mântuitorul lumii, sunt pe de o parte oameni cu adevărat simpli, iar pe de cealaltă cei cu adevărat înţelepţi. Căci simplitatea pervertită şi înţelepciunea semi-doctă au fost totdeuna cei mai mari duşmani ai dumnezeirii lui Hristos şi ai Evangheliei Lui.

Dar cine au fost aceşti înţelepţi de la răsărit? Inrebarea aceasta şi-a pus-o Sfântul Dimitrie al Rostovului. El crede că ei au fost regii unor cetăţi sau ţinuturi mai restrânse din Persia, Arabia şi Egipt, în acelaşi timp, ei erau adânc cunoscători ai ştiinţei astronomiei. Lor le-a apărut acea Stea minunată, care pe ei i-a înştiinţat de naşterea unui împărat nou.

După Sfântul Dimitrie al Rostovului, steaua aceasta le-a apărut magilor cu nouă luni mai înainte de Naşterea Domnului Hristos, adică, la vremea zămislirii Lui în pântecele Preasfintei Fecioare Maria de Dumnezeu Născătoarea. Ei au petrecut nouă luni în studierea acestei stele, în pregătirea de călătorie, şi în călătoria propriu-zisă. Ei au sosit la Betleem la foarte puţină vreme după Naşterea Mântuitorului lumii.

- *Unul dintre magi s-a numit Melchior. El era foarte vârstnic, cu plete lungi, albe, şi barba la fel. El I-a adus în dar Domnului aur.*
- *Al doilea s-a numit Caspar, el era cu faţa îmbujorată, tânăr şi fără barbă. El I-a adus în dar Domnului tămâie.*
- *Al treilea s-a numit Baltazar, el era negru la faţă, şi cu barba foarte deasă. El i-a adus în dar Domnului smirnă.*

După moartea lor, trupurile lor au fost mutate la Constantinopol, de la Constantinopol la Milano, iar de la Milano la Colonia [Koln]. Putem adăuga că aceşti trei înţelepţi au fost reprezentanţii celor trei rase principale de oameni descinse din cei trei fii ai lui Noe: Sem, Ham şi Iafet.

Magul din Persia i-a reprezentat pe urmaşii lui lafet [rasă albă], cel din Arabia pe ai lui Sem [semiţii], iar cel din Egipt pe cei ai lui Ham [rasa neagră].

Astfel se poate spune că, prin intermediul celor Trei Crai de la Răsărit, întreaga umanitate s-a închinat Domnului Dumnezeu Iisus Hristos întrupat.

Luare aminte

Să luăm aminte la frumuseţea sufletului Preasfintei Născătoare de Dumnezeu:

- *La cum sufletul ei a fost strălucitor şi fără pată;*
- *La cum sufletul ei a fost plin de pacea credinţei şi a nădejdii în Domnul;*
- *La cum sufletul ei a fost plin de parfumul dulce al rugăciunii.*

Predică despre Naşterea Domnului, Fiul lui Dumnezeu

Ieşit-am de la Tatăl şi am venit în lume (loan 16: 28).

Fraţilor, Unul Născut Fiul lui Dumnezeu, născut din veşnicie fără maică, S-a născut în timp din maică, şi fără tată pământesc.

Naşterea Lui dumnezeiască este taină nepătrunsă a Sfintei Treimi în veşnicie, iar naşterea cea de pe pământ este taină nepătrunsă a puterii lui Dumnezeu şi a dragostei Lui faţă de omenire. Astfel, cea mai mare taină de pe pământ corespunde celei mai mari taine din veşnicie. Fără să voim a iscodi această cea mai înfricoşată taină cu lumina întunecată a minţii noastre, să ne mulţumim, fraţilor, cu cunoaşterea faptului că mântuirea noastră îşi are originea nu în vreun om sau fenomen de pe pământ, ci în cele mai înalte şi nepătrunse culmi ale lumii dumnezeieşti, nevăzute.

Atât de mare a fost milostivirea lui Dumnezeu, şi atât de înaltă este demnitatea fiinţei umane, încât însuşi Fiul lui Dumnezeu a pogorât din a Lui dumnezeiască veşnicie în timp, a pogorât din ceruri pe pământ, a pogorât de pe tronul slavei în peştera păstorilor, numai pentru a salva omenirea, numai pentru a-i curăţi pe oameni de păcat şi a-i readuce în Paradis. ***Ieşit-am de la Tatăl,*** acolo unde am avut totul, ***şi am venit în lume,*** care nu îmi poate da nimic.

- *Domnul S-a născut în peşteră ca să arate că lumea toată nu este decât o peşteră întunecată, pe care numai El poate să o lumineze.*
- *Domnul S-a născut în Betleem, iar cuvântul „Betleem" însemnează „Casă a Pâinii"; aceasta pentru ca să arate că El este singura adevărată Pâine a Vieţii demnă a fi mâncată de adevăraţii oameni.*

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Fiule Veşnice al Dumnezeului celui Viu, şi Fiule al Fecioarei Maria, luminează-ne şi ne hrăneşte pe noi cu Tine, căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci, Amin.

26 decembrie

Prăznuirea soborului Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria

În a doua zi după Naşterea Domnului, Biserica ortodoxă o prea măreşte şi îi mulţumeşte Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, cea care L-a născut cu trup pe Domnul, Dumnezeul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos. ***Praznicul acesta se numeşte Sobor [sau Sinaxă], deoarece în această zi toţi credincioşii se strâng să o prea mărească pe Aceea care este Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi să prăznuiască cu evlavie şi de obşte această sfântă sărbătoare în cinstea ei.***

La Ohrida tradiţia acestei sărbători este străveche: aici, a doua zi după Naşterea Domnului nu se slujea Vecernia decât în Biserica Născătoarei, numită Celniţa [de Căpetenie]. Toţi preoţii din cetate şi tot poporul se strângea în această biserică spre a o prea mări pe Preasfânta Născătoare de Dumenezeu şi pururea Fecioara Maria.

Pomenirea fugii în Egipt

După ce Craii de la Răsărit I-au adus daruri Domnului Hristos şi I s-au închinat Lui la Betleem, au primit poruncă de la un înger al Domnului să se întoarcă la casele lor pe o altă cale. Ticălosul rege Irod plănuia să ucidă pruncii din Betleem. Domnul a văzut intenţia lui Irod şi de aceea i-a poruncit lui Iosif prin înger să ia Pruncul şi pe mama Lui şi să fugă cu ei în Egipt. Iosif a făcut întocmai.

Luând Pruncul şi pe prea curata Lui Maică, el a călătorit mai întâi la Nazaret (Luca 2: 39), unde şi-a pus în rânduială casa, iar apoi, luându-1 cu ei pe fiul lui Iacob, au plecat în Egipt (Matei 2: 14). Astfel s-au împlinit cuvintele proorocului: ***Iată Domnul vine pe nor uşor şi ajunge în Egipt*** (Isaia 19: 1).

Şi astăzi se poate vedea în partea veche a oraşului Cairo peştera în care au rămas membrii Sfintei Familii.

De asemenea, în satul Matarea de lângă Cairo, copacul sub care s-a odihnit Maica lui Dumnezeu cu Dumnezeiescul Prunc în braţe, precum şi izvorul de apă care prin minune a izbucnit sub umbra lui, se pot vedea şi astăzi.

După ce a locuit mai mulţi ani în Egipt, Sfânta Familie s-a reîntors în Palestina, iarăşi la porunca unui înger al Domnului. Astfel s-a împlinit prorocia: ***Din Egipt am chemat pe Fiul Meu*** (Osea 11: 1).

Irod murise, iar pe tronul lui mânjit de sânge urcase Arhelaus, fiul lui Irod, asemenea tatălui lui în răutate. Auzind că Arhelaus este pe scaunul regesc al Ierusalimului, dreptul Iosif s-a întors în Galieea şi s-a sălăşluit la Nazaret, la moştenirea lui părintească. Căci în Galileea domnea un alt fiu al lui Irod, Irod cel tânăr, care era oarecum mai blând decât fratele lui mai vârstnic.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Evarest

Citind cărţile Sfântului Efrem Sirul, Evarest a părăsit serviciul diplomatic şi s-a făcut monah. Ca monah el s-a nevoit foarte aspru: el purta pe trupul lui lanţuri şi mânca doar pâine, doar o dată pe săptămână.

Sfântul Evarest a trăit şaptezeci şi cinci de ani pe pământ şi s-a strămutat la locaşurile cele cereşti ale lui Hristos cam pe la anul 825.

Pomenirea Sfântului Eftimie mărturisitorul, episcopul Sardelor

El a fost unul dintre Sfinţii părinţi de la Sinodul al şaptelea Ecumenic de la Niceea, din anul 783. El a avut de suferit treizeci de ani de surghiun pentru cinstirea Sfintelor icoane.

În timpul domniei împăratului Teofil, iconoclastul el a fost biciuit cu vine de bou şi în acea tortură bestială a şi murit de mucenicească moarte, încununându-se cu cununa nemuririi la anul 840.

Pomenirea Sfântului cuvios Constantin din Sinada [„ cel dintre iudei"]

El a fost de neam iudeu, convertit la Ortodoxie. La sfântul lui botez, atingându-se capul lui de Sfânta Cruce, semnul ei s-a întipărit pe cinstitul lui cap şi i-a rămas aşa până la moarte.

El a murit la Constantinopol în veacul al şaptelea.

Vestit pentru marile lui nevoinţe şi pentru multele faceri de minuni, el şi-a văzut şi vremea morţii lui mai înainte cu şapte ani ca să se întâmple. *("[...] Pe când Constantin era copil mic şi mergea cu mama lui, a văzut pe un creştin că şi-a făcut semnul Sfintei Cruci pe gură când a căscat. De atunci o făcea şi el aşa cum 1-a văzut pe acela. A îndrăgit şi celelalte fapte creştineşti şi le făcea cu credinţă fierbinte. Din pricina aceasta îi strălucea faţa. A fost învăţat de sus de la Dumnezeu tainele creştine şi a stat nemâncat câteva zile.*

Odată o evreică tânără a tăbărât asupra lui cu gând de desfrânare. Iar el, vrând să cunoască din nou prin faptă puterea Sfintei Cruci, a făcut deasupra feţei semnul Sfintei Cruci şi deodată a văzut că fata se prăbuşeşte la pământ mută şi moartă; şi s-a minunat. A făcut apoi deasupra celei moarte iarăşi semnul Sfintei Cruci şi a înviat-o.

Povăţuit de un nor dumnezeiesc, s-a dus la o mânăstire numită Fuvution în care străluceau în virtute nişte bărbaţi vestiţi ce duceau viaţă schimnicească. A povestit stareţului cele petrecute cu el. Stareţul a poruncit să i se aducă o cruce şi i-a spus să o sărute. Şi pe când săruta fericitul cu evlavie partea de jos a Sfintei Cruci, atunci crucea, arma aceea cinstită, în întregime cu braţele ei s-a rezemat pe cuviosul lui cap şi a întipărit pe el chipul crucii, care a rămas neşters până la moartea lui. Apoi a fost învrednicit de Sfântul Botez şi a primit numele de Constantin.

După botez..., pe piatra pe care au stat picioarele sale după ce a ieşit din colimvitră au rămas urmele picioarelor lui.

Lucra şi el corturi ca Sfântul apostol Pavel. Când îşi făcea rugăciunile către Dumnezeu, locul se umplea de bună mireasmă. Când mergea la biserică, uşile bisericii se deschideau de la sine, înaintea lui. Pentru curăţia inimii lui cunoştea gândurile fraţilor din mânăstire.

Apoi a ieşit din Mânăstirea Fuvution şi s-a dus la Muntele Olimpului şi de acolo în Mira şi pe urmă în Cipru şi de la Cipru în Atalia şi acolo a trecut cu picioarele un râu care nu se putea trece decât cu barca. Şi după ce a umblat şi prin multe alte locuri s-a întors iarăşi în Olimp şi acolo a stat patruzeci de zile nu numai flămând, ci şi îngropat până la mijloc într-o groapă.

După acestea, fără voia lui a fost hirotonit preot, dar n-a părăsit o clipă luptele cele pustniceşti. [...] Mai înainte de mutarea lui, a spus celor din jurul lui cu de-amănuntul toată viaţa şi faptele lui." - Din Sinaxarul Sfântului din Minei.)

Cântare de laudă la soborul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

La graniţa dintre noapte şi zorii de zi,
Lumina e trandafirie, stropită cu rouă.
Tu revărsat de zori eşti, Fecioară de Domnul dăruită,
Vestitoarea zilei ce a mântuit lumea.

Tu îndreptat-ai pe Eva şi-ai reîntors-o în Rai,

Nu te scârbi nici de noi, multpăcătoşii!
Israil cu picioare uscate prin mare a trecut,
Iar din stânca pustie ţâşnit-a izvor de ape;

Rugul a ars, dar nu s-a mistuit,
A asfinţitului lumină cu Răsăritul asemănare are:
Acestea toate, Fecioară, eşti şi tu,
Acestea toate sunt simboalele tale.

Pe tine Biserica te numeşte Născătoare de Dumnezeu,
Căci aceasta şi eşti, o prea curată Fecioară!
Tu de păcat eşti străină, el nu află în tine nimic,
O, prea curată Maică a Mântuitorului nostru!
Pentru a ta curăţie de El ai fost aleasă
Ca să cobori pe pământ pe Făcătorul lumii.
De aceea Mijlocitoare eşti tu pentru tot pământul,
O, bucuria noastră, te vom cânta în veac!

Cugetare

Iată un fapt din istoria vieţii Dumnezeiescului Prunc: fugind sfânta familie în Egipt din pricina săbiei criminale a lui Irod, ei au fost atacaţi pe cale de tâlhari, care au apucat de căpăstru măgăruşul pe care se afla prea curata Maică cu Pruncul la sân.

Unul dintre tâlhari s-a apropiat să vadă ce strânge la piept prea curata Maică. Văzând tâlharul faţa Pruncului Hristos a rămas în uimire de frumuseţea Chipului Lui şi a strigat: „însuşi Dumnezeu de ar lua asupra Lui chip de om, El nu ar putea fi mai minunat decât Pruncul Acesta!" Atunci tâlharul acesta i-a oprit pe ceilalţi de la a face vreun rău sfintei familii.

Maica Domnului, privind la el, i-a zis: „Cunoaşte că Pruncul acesta îţi va răsplăti binele acesta într-o zi."

Treizeci şi trei de ani mai târziu, acelaşi tâlhar stătea răstignit pentru crimele lui pe crucea cea de-a dreapta a Domnului Hristos. Numele lui era Di[s]mas, iar al tâlharului de-a stânga, Gestas. Privind la Hristos Domnul cel care era răstignit fără să aibă nici o vină, Dismas şi-a plâns cu amar toată viaţa lui păcătoasă.

Hulindu-L Gestas pe Domnul, Dimas 1-a certat pe răul tâlhar şi i-a zis: ***Nu te temi tu de Dumnezeu, că eşti în aceeaşi osândă? Şi noi pe drept... Acesta însă n-a făcut nici un rău*** (Luca 23: 41).

Di[s]mas este tâlharul care a auzit de la Domnul cuvintele: ***Astăzi vei fi cu Mine în Rai.*** (Luca 23: 24). Astfel a dăruit Domnul Raiul celui care i-a cruţat viaţa când a fost Prunc.

Luare aminte

Să luăm aminte la curăţia Preasfintei Născătoare de Dumnezeu:

- *La curăţia desăvârşită a trupului ei, cel despătimit şi disciplinat de postirile aspre;*
- *La curăţia desăvârşită a inimii ei, în care nu s-a sălăşluit niciodată poftă păcătoasă;*
- *La curăţia desăvârşită a minţii ei, în care nu s-a sălăşluit niciodată gândul păcătos.*

Predică despre Preasfânta Fecioară Maria, de Dumnezeu Născătoarea

Şi a zis Maria: ***Iată roaba Domnului*** (Luca l: 38). Cu adevărat, fraţilor, roaba Domnului este aceasta!

- *Dacă roabă este aceea care înlocuieşte cu totul voia ei cu voia Domnului, atunci Preasfânta Fecioară este întâia dintre toate roabele lui Dumnezeu de pe pământ;*
- *Dacă roabă este aceea care, cu încordarea voinţei şi cu atenţie desăvârşită priveşte la Domnul ei, atunci iară Preasfânta Fecioară Maria este întâia dintre toate roabele Domnului;*
- *Dacă roabă este aceea care îndură cu linişte, răbdare şi blândeţe toate insultele şi încercările, aşteptând răsplata numai de la Domnul ei, atunci iară şi iară Preasfânta Fecioară Maria este prima şi cea mai desăvârşită dintre toate roabele Domnului.*

Ei nu i-a păsat de lume, ci i-a păsat numai de Dumnezeu; nici i-a păsat să se justifice înaintea lumii, ci doar să se afle dreaptă înaintea lui Dumnezeu.
Maica Domnului este însăşi ascultarea; ea este însăşi slujirea; ea este însăşi blândeţea.

Preasfânta Fecioară a putut cu adevărat rosti adevărate cuvinte către îngerul Domnului când a zis: ***Iată roaba Domnului.***

Cea mai mare desăvârşire şi cea mai mare onoare pe care o poate atinge o femeie pe pământ, este aceea de a se putea numi roaba Domnului.

Eva a pierdut această onoare şi această desăvârşire, pe care le-a deţinut în Paradis fără să se fi jertfit pentru ele; pe când Fecioara Maria a dobândit această desăvârşire şi această onoare pe căzutul pământ, făcându-şi viaţa jertfă pentru ele.

Pentru rugăciunile Preasfintei Fecioare de Dumnezeu Născătoare, o Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-ne pre noi! Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

27 decembrie

Pomenirea Sfântului întâiului mucenic şi arhidiacon Ştefan

El a fost rudă cu Sfântul apostol Pavel şi unul dintre iudeii care locuiau în provinciile greceşti.

El a fost întâiul dintre cei şapte diaconi rânduiţi de Sfinţii apostoli să slujească săracilor din Ierusalim. Pentru aceasta s-a numit „ar/z/diacon".

Răii iudei au intrat într-o dispută cu el, dar nu au putut sta împotriva înţelepciunii şi puterii lui insuflate de Duhul, care lucra prin el. Atunci ticăloşii iudei versaţi în calomnieri şi mânjirea bunului nume al oamenilor, au aţâţat poporul şi pe bătrânii poporului împotriva nevinovatului Ştefan, izvodind cum că Sfântul Ştefan s-ar fi ridicat împotriva lui Moise şi a Legii. S-au aflat uşor martori mincinoşi care să mărturisească ca fiind adevărate calomniile acestora.

Atunci Sfântul Ştefan a stat înaintea poporului şi toţi au văzut faţa lui ca o faţă de înger (Fapte 6: 15) adică faţa lui era luminată cu lumina harului, aşa precum odinioară faţa lui Moise după ce grăise cu Dumnezeu. Sfântul Ştefan atunci şi-a deschis gura sa şi a grăit minunile şi nenumăratele fapte bune lucrate de Dumnezeu în mijlocul poporului lui Israel, precum şi nenumăratele crime ale acestui popor împotriva Dumnezeului lui.

El mai cu seamă i-a certat pentru uciderea lui Hristos Domnul, numindu-i ***vânzători şi ucigaşi*** (Fapte 7: 52). Iar pe când aceştia, auzind, scrâşneau din dinţi ca nişte fiare împotriva lui, ***Sfântul Ştefan a văzut cerurile deschizându-se şi slava lui Dumnezeu arătându-se din ele. Iar ceea ce a văzut, el a şi mărturisit atunci, înaintea iudeilor: Iată, văd cerurile deschise şi pe Fiul Omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu (Fapte 7: 56).***

Atunci, acei oameni-fiare 1-au scos afară din cetate şi 1-au omorât bătându-1 cu pietre. Printre acei ucigaşi se afla şi Saul, rudenia lui, acela care mai târziu avea să se curăţească de minciună şi să devină Sfântul apostol Pavel.

Atunci, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu sta pe o stâncă din depărtare, împreună cu Sfântul apostol şi evanghelist Ioan şi privea la mucenicia acestui întâi mucenic al Fiului ei şi Domnul şi se ruga înaintea Lui pentru el.

Acest martiriu s-a petrecut la un an de zile după Pogorârea Sfântului Duh peste Sfinţii apostoli.

Marele Gamaliel, bărbat foarte învăţat şi principe al iudeilor, era în taină creştin. El a luat în ascuns trupul Sfântului Ştefan şi 1-a îngropat cu cinste la moşia lui părintească.

Astfel acest mai întâiul dintre mucenicii creştini s-a săvârşit către Domnul cu slavă, strămutându-se la locaşurile cele fericite gătite lui întru împărăţia lui Hristos Dumnezeu.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Teodor şi Teofan, scrişii

Ei au fost fraţi de sânge, născuţi în Palestina şi educaţi întru toată ştiinţa şi înţelepciunea, şi cea din afară şi cea dinlăuntru.

Ei au fost mai întâi monahi în Lavra Sfmtului Sava cel sfinţit, iar mai apoi au fost hirtoniţi întru presbiteri.

Ei au luat chinuri bestiale pentru apărarea Sfintelor icoane, sub trei împăraţi de urâtă amintire: Leon armeanul, Mihail Balbus [„cepeleagul", adică „bâlbâitul"] şi Teofil. Dementul Teofil i-a bătut cu propriile lui necurate mâini şi a poruncit să li se însemneze cu fierul roşu pe frunte versuri batjocoritoare, drept pentru care au fost numiţi „scrişii."

Ei au fost aruncaţi în închisoarea din Apamea Bitiniei. Teodor a murit acolo din pricina torturilor şi bătăilor. Sfântul Teofan, care a fost scos din închisoare în vremea împăraţilor Teodor şi Mihail, a fost sfinţit episcop al Niceei de către patriarhul Melodie. Sfântul Teodor a murit la anul 833.

Aceşti doi prea slăviţi sfinţi şi fraţi de sânge au luat cu cinste mucenicia pentru Hristos şi sunt bogat răsplătiţi de către El întru Împărăţia nemuritoare a Luminii.

Cântare de laudă Ia Sfântul întâi mucenic şi arhidiacon Ştefan

Asupra lui Ştefan celui luminat de Duhul,
Asasinii iudei s-au repezit.

Ştefan plin de sânge a îngenuncheat în ţarină,
Cu glas mare către Dumnezeu strigând:

„O, Doamne care de pe Cruce iertat-ai păcatul
Cel mai mare din cele ce pământul au zguduit,
Cel mai mare din cele ce grozit-au cerul,
Iartă-le lor şi acest păcat.
Ce este uciderea mea pe lângă a Ta Răstignire?
Şi ce sunt eu pe lângă Domnul meu?
Praf şi cenuşă sunt eu înaintea Ta, Doamne,
Iartă-le lor şi acest păcat!"

Zicând aşa s-a săvârşit către Domnul,
Iar laşii iudei ucigându-l, s-au risipit.

Atunci pogorâtu-s-au îngeri din ceruri
în jurul trupului primului martir.
Ei intonat-au cântări dumnezeieşti prohodindu-l,
Şi dusu-i-au sufletul cu cinste în Paradis.

Cugetare

Iată o istorie din viaţa pruncului Hristos: ambii proroci mari, Isaia şi Ieremia, au prorocit că Domnul va veni în Egipt şi că prezenţa Lui acolo va dărâma la pământ capiştile păgâne şi va sfărâma idolii.

Prorocul Isaia a zis: Iată Domnul vine pe nor uşor şi ajunge în Egipt. Idolii Egiptului tremură înaintea feţei Lui (Isaia 19:1,133 cf. Ieremia 43: 12-13134).

Ajungând dumnezeieştii refugiaţi la cetatea Hermopolis (Cairo), ei s-au apropiat de un templu păgân, iar idolii din interiorul acelui templu au căzut fără veste la pământ şi s-au sfărâmat în bucăţi.

Sfântul Palladie scrie despre acestea în a sa Istorie lausiacă [tradusă şi în limba română]: „Noi am văzut acolo temple păgâneşti, în care toţi idolii sculptaţi au căzut la pământ şi s-au sfărâmat la venirea Domnului."

La un loc numit Sirin se aflau trei sute şaizeci şi cinci de idoli. Intrând Maica Domnului cu Dumnezeiescul Prunc în braţe în acel templu, toţi cei 365 de idoli au căzut la pământ şi s-au sfărâmat. Toţi idolii din întregul Egipt s-au sfărâmat în acelaşi fel.

Sfântul proroc Ieremia, care la adâncile lui bătrâneţi a vieţuit în Egipt, a prorocit preoţilor păgâni egipteni că toţi idolii vor cădea la pământ şi toate chipurile turnate se vor sfărâma atunci când va veni în Egipt o Maică Fecioară purtând în ale ei braţe Prunc Dumnezeiesc născut într-o iesle.

Preoţii egipteni au ţinut bine minte acea prorocie. În conformitate cu ea, ei au săpat un chip al Fecioarei, stând întinsă pe un pat, iar alături de ea, Pruncul ei înfăşat în scutece: ei s-au închinat mereu înaintea acelui chip.

Regele Ptolemeu i-a întrebat pe preoţii egipteni ce reprezintă acel chip, iar ei i-au răspuns că este o prorocie tainică încredinţată de un proroc strămoşilor lor, pe care ei o aşteaptă să se împlinească. Şi cu adevărat s-a împlinit prorocia, ea descoperindu-se nu doar înaintea ochilor păgâni ai preoţilor egipteni, ci şi înaintea ochilor întregului pământ.

Luare aminte

Să luăm aminte la înţelepciunea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria:

- *La cât de înţelept a grăit ea cu îngerul lui Dumnezeu (Luca l: 28-38);*
- *La negrăita înţelepciune cu care şi-a pus în inimă toate cele ce s-au petrecut la naşterea Domnului Iisus Hristos şi la toate cele prorocite despre El;*
- *La cât de înţelept i-a povăţuit pe slujitorii Nunţii de la Cana să facă toate câte El li le va porunci.*

Predică despre Preasfânta Fecioară, de Dumnezeu Născătoarea

Măreşte sufletul meu pe Domnul (Luca l: 46).

Fraţilor, noi în total avem foarte puţine cuvinte grăite de Maica Domnului nostru în textele Sfintei Scripturi. Toate aceste cuvinte sunt parte a rugăciunii ei de prea mărire către Domnul. ***Ea înaintea oamenilor a păstrat tăcere, dar în inima ei a grăit pururea cu Dumnezeu, în fiecare zi şi în fiecare ceas ea afla noi şi noi prilejuri şi îndemnuri să îl prea mărească pe Domnul.***

O, câte nesfârşite volume de carte ar fi necesare ca să cuprindă toate rugăciunile ei de prea mărire către Dumnezeu, rostite de ea de-a lungul întregii ei vieţi în sfânta ei inimă!

Dar chiar şi din această singură rugăciune de prea mărire a lui Dumnezeu de către Maica Domnului, cuprinsă în Evanghelia de la Luca, rostită înaintea verişoarei ei, Sfânta Elisabeta, mama Sfântului Botezător şi înaintemergător Ioan, orice creştin poate să îşi dea seama de sufletul Maicii Domnului: el este potir strălucitor şi parfumat de crin imperial, din care rugăciunea se înalţă ca tămâia.

Cântarea ei de prea mărire rostită înaintea verişoarei ei, Elisabeta, nu este decât una dintre cântările cele minunate şi de-a pururea ale inimii ei, care ne-a parvenit şi nouă prin intermediul Sfintei Evanghelii de la Luca.

Căci ea, chiar şi mai înainte de a auzi Sfânta Evanghelie de pe buzele Fiului ei, a ştiut cum să grăiască cu Dumnezeu şi cum să îl prea mărească pe El, în acord cu învăţătura Sfintei Evanghelii. Cunoaşterea aceasta i-a venit ei de la Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, al cărui har pururea curgea în sufletul ei, precum apa sfinţită curge într-un potir preacurat de aur.

Sufletul ei L-a prea mărit cu cântări pe Domnul de-a lungul întregii ei vieţi şi de aceea Domnul a înălţat-o pe Ea deasupra heruvimilor şi serafimilor. De aceea ***şi pe noi cei prea mici şi păcătoşi ne va prea mări Dumnezeu întru a Sa împărăţie dacă şi noi ne vom învăţa să o prea mărim pururea pe Ea, cu cuvântul, gândul şi cu fapta vieţii noastre; dacă şi noi, asemenea Ei, îl vom prea mări pe Domnul cu faptele, cuvintele, gândurile şi rugăciunile noastre.***

O, Preasfântă, prea curată, şi prea binecuvântată Născătoare de Dumnezeu Fecioară, acoperă-ne pe noi cu aripile rugăciunilor Tale! Căci ţie şi Fiului tău Dumnezeului nostru se cuvin pururea toată închinăciunea şi mulţumita, Amin.

28 decembrie

Pomenirea celor douăzeci de mii de mucenici [arşi în biserica] din Nicomidia

În timpul domniei răului împărat Maximian Hercules, a înflorit minunat la Nicomidia credinţa creştină, sporindu-şi roada din zi în zi.

Aflându-se odată împăratul în această cetate şi aflând de numărul mare de creştini din ea, şi de înflorirea pe care o cunoaşte credinţa creştină, s-a umplut de ură şi a pus la cale exterminarea ei. Se apropia praznicul Naşterii Domnului şi împăratul ştia că atunci toţi creştinii se vor strânge în marea biserică din Nicomidia. De aceea el a poruncit ca, biserica să fie înconjurată de lemne uscate, cărora soldaţii la momentul cuvenit să le pună foc. Astfel, când toţi creştinii se strânseseră după miezul nopţii în biserică pentru săvârşirea Sfintei Liturghii, soldaţii au înconjurat biserica şi nu au mai permis nimănui să iasă din ea.

Înăuntru a intrat trimisul împăratului care le-a vestit creştinilor că împăratul îi somează să jertfească idolilor, altfel vor fi arşi de vii.

Atunci arhidiaconul bisericii, aprins de focul râvnei dumnezeieşti şi atlet al lui Hristos, a întărit poporul şi i-a pus înainte slava muceniciei la care îi cheamă Dumnezeu. El le-a pus înainte pilda celor trei Tineri din cuptorul de foc: „Iată, Fraţilor, masa Sfintei Jertfe stă înaintea noastră, pe ea Domnul Se aduce acum Jertfă pentru noi! Oare nu ne vom pune şi noi vieţile spre a Lui slavă şi a noastră mântuire în acest loc sfânt?"

Poporul s-a umplut de Duhul Sfânt şi au voit cu râvnă să răspundă dumnezeieştii chemări. Atunci toţi catehumenii au fost botezaţi şi unşi cu Sfântul şi marele Mir. *(Atunci înaltpreasfinţitul Antim a împărtăşit tot poporul din biserică cu Preacuratele lui Hristos Taine. De asemenea, "Prin harul lui Dumnezeu Sfântul Antim a scăpat nevătămat, ca să fie de folos şi altora. El a adus prin Botez pe mulţi la Hristos şi după ca a fost mult chinuit, s-a mutat la Hristos şi a dobândit Împărăţia Cerurilor." - vezi Sinaxarul Sfinţilor din Minei.)*

Soldaţii, văzând răspunsul lor, au pus foc bisericii, incendiind lemnele aşezate din timp. Toţi cei douăzeci de mii de oameni dinăuntru au ars de vii, înălţând cântări de laudă lui Dumnezeu. Biserica a ars timp de cinci zile; din ea s-a înălţat un fum de o bunămireasmă negrăită care a umplut tot ţinutul.

Deasupra locului a stat o lumină aurie, negrăită, ca străbătută de raze de soare. Aşa s-au săvârşit către Domnul aceste mii de bărbaţi, femei şi copii, încununându-se cu cununile veşnicei slave de către Domnul Hristos, în fericita Lui Împărăţie. Ei au luat mucenicia la anul 302.

Pomenirea cuviosului părintelui nostru Simeon, izvorâtorul de mir

El a fost întemeietorul Sfintei mânăstiri Simonospetra din Sfântul Munte Athos.

El s-a prea slăvit cu asprele nevoinţe întru care pururea s-a nevoit, cu vederile dumnezeieşti şi cu facerile de minuni.

El s-a săvârşit cu pace către Domnul, la anul 1257.

Pomenirea Sfintei muceniţe Domna

Ea a fost fecioară şi preoteasă păgână la curtea împăratului Maximian. Dar citind Faptele Sfinţilor apostoli, pe care le dobândise într-un oarecare fel, duhul ei s-a curăţit şi s-a aprins de lumina adevărului, iar fecioara Domna a crezut în Hristos şi s-a botezat de către episcopul Chiril al Nicomidiei, împreună cu eunucul Ind.

Sfântul Chiril a sfătuit-o pe ea să intre în Mânăstirea ce avea egumenă pe fericita Agatha, ceea ce Fecioara Domna a şi făcut. Dar căutând-o împăratul, fericita Agatha a îmbrăcat-o pe Domna în haine bărbăteşti şi a ascuns-o într-o mânăstire de bărbaţi.

Aceasta s-a întâmplat pe când la Nicomidia ardeau de vii în biserică cei douăzeci de mii de Mucenici, din porunca aceluiaşi Maximian.

Imediat după acest holocaust, la porunca împăratului, Sfinţilor Ind, Gorgonie şi Petru li s-au legat de gât piatra de moară şi au fost aruncaţi în mare.

Marelui general Zeno, care s-a împotrivit pe faţă împăratului, acuzându-1 de crime şi de idolatrie, i s-a tăiat pe loc capul; Sfântul Theofil, diaconul Sfântului episcop Antim, a fost asasinat prin bătaia cu pietre şi cu săgeţi; Fericita Egumenă Agatha, precum şi aristocraţii Dorotei, Mardonie, Migdonie şi Eftimie au fost şi ei asasinaţi pentru mărturisirea lui Hristos.

Într-o noapte, fecioara Domna, mergând pe ţărmul mării [îmbrăcată în straie bărbăteşti], a văzut nişte pescari cum îşi aruncă mrejele în mare. Ea atunci plângea uciderea Sfântului Ind.

Strigată de pescari să le ajute la scoaterea mrejelor din apă, ea a mers şi a văzut că în mreje s-au aflat trei trupuri de oameni. Ea atunci i-a recunoscut pe Sfinţii Ind, Gorgonie şi Petru şi luând trupurile lor, le-a îngropat cu cinste.

Aflând împăratul că există un tânăr care în fiecare noapte merge şi tămâiază mormintele mucenicilor creştini, el a poruncit prinderea şi decapitarea lui.

Astfel a fost omorâtă Sfânta Domna, încununându-se cu cununa veşnicei slave a muceniciei de către Domnul Hristos şi strămutându-se la locaşurile cele cereşti unde se bucură pururea împreună cu ceilalţi mucenici, prietenii ei.

Cântare de laudă la Sfinţii douăzeci de mii de mucenici din Nicomidia

O, Sfinţilor mucenici, chinul vostru a pierit,
De pe ale voastre feţe lacrima s-a şters,
Rănile s-au vindecat.

Chinul Bisericii însă va mai dura,
paharul suferinţelor ei
Nu s-a umplut desăvârşit.

O, Sfinţilor slăviţilor mucenici,
noi pe voi vă rugăm:
Apăraţi Biserica până la sfârşit!

O, Sfinţilor mucenici, ai lumii biruitorilor,
împotriva voastră s-au ridicat toate legiunile din iad.
Voi statu-le-aţi împotrivă, ca nişte viteji,
Iar ele s-au prăvălit în neant.
Voi acuma priviţi faţa Sfintei Treimi,
În dumnezeiasca Lumină vă bucuraţi.

O, Sfinţilor mucenici,
noi ale voastre răni le sărutăm,
Şi ale voastre lacrimi, al vostru sânge sfânt.

Voi fortăreaţă sunteţi
a Bisericii lui Hristos,
Rugaţi-vă Lui pentru noi,
cei din ea!
Rugaţi-vă Lui ca să ne facă vrednici
Fraţii voştri să ne numim şi noi.
Rugaţi-vă Lui ca să ne asemănăm vouă,
O, Sfinţilor viteji, ai harului fii!

Cugetare

Iată o istorie din viaţa Dumnezeiescului Prunc: apropiindu-se Preasfânta Fecioară Maria cu Dumnezeiescul Prunc şi dreptul Iosif de cetatea Hermopolis [Cairo], ei au văzut un copac înaintea porţilor cetăţii. Cei care veneau de departe, obosiţi, obişnuiau să se odihnească sub acest copac, mai înainte de a intra în cetate, în pofida faptului că nu era un copac foarte înalt, nici foarte des, iar umbra nu era foarte bună. Dar în acea ţară secetoasă şi fără vegetaţie egiptenii numeau acel copac „Persea" şi se închinau la el ca la o divinitate, crezând că un duh locuieşte în el. În realitate, în acel copac locuia un diavol.

Apropiindu-se de acel copac dumnezeiasca Familie, copacul s-a cutremurat cu un cutremur înfricoşat, iar duhul necurat a fugit de acolo, căci s-a temut de apropierea Pruncului Hristos. Atunci s-a văzut lucru de minune: copacul şi-a aplecat coroana lui rară până la pământ, închinându-se înaintea Pruncului Dumnezeu, ca o fiinţă raţională. Copacul a rămas astfel îndoit, dăruind de atunci înainte umbră minunată călătorilor osteniţi. De atunci copacul a căpătat miraculoase puteri tămăduitoare de la Pruncul Hristos, care vindecau toate neputinţele oamenilor.

Sfinţii călători au mers după aceea în satul Maratea. În apropiere de sat ei au văzut un smochin şi intrând dreptul Iosif în sat spre a rândui cele de trebuinţă, Preasfânta Fecioară au mers sub smochin cu Pruncul ca să afle odihnă. Şi o, minune! Pomul s-a aplecat cu ramurile până la pământ, sporind minunat umbra atât de trebuitoare! Iar tulpina groasă a smochinului s-a despicat, dăruind locaş de odihnă Pruncului şi Mamei! Lucru şi mai minunat încă, izvoraş de apă proaspătă şi vie a izbucnit atunci lângă smochin.

Dreptul Iosif a aflat căsuţă de locuit în apropierea smochinului minunat şi acolo s-au sălăşluit. Iar acela a fost singurul izvor de apă proaspătă şi vie din întregul Egipt, căci singura altă apă a Egiptului vine din Nil, care se ramifică în mulţime de canale. Astfel, cele asemenea se adună împreună: Domnul Hristos, Izvorul nemu-

ritor al Apei celei vii, a făcut să izvorască doar prin simpla Lui Prezenţă izvorul apei celei vii şi proaspete din adâncul pământ.

Luare aminte

Să luăm aminte la soborul Sfinţilor mucenici ai lui Hristos:

- *La cum au îndurat moartea cu vitejie, nelepădându-se de Hristos;*
- *La cum, din dragoste pentru Hristos Domnul, au mers la a lor moarte ca şi la un praznic;*
- *La cum ei se bucură acum în ceruri de Sfânta Lui Faţă şi se roagă Lui pururea pentru noi.*

Predică despre Preasfânta Fecioară Maria, de Dumnezeu Născătoarea

Mama Lui a zis celor ce slujeau: Faceţi orice vă va spune (Ioan 2: 5).

Iată aici bucurie pentru toţi credincioşii! Cea care stă cel mai aproape de Domnul Hristos Mântuitorul în ceruri, aşa cum a stat şi pe pământ, poartă de grijă de credincioşi, se pogoară la ei, îi ajută şi îi sfătuieşte. *Faceţi orice vă va spune* El, Care este Fiul meu şi Dumnezeul meu. Aşa i-a sfătuit Ea pe slujitorii de la Nunta din Cana Galileii, iar ei au făcut cuvântul ei şi au văzut minunea.

Din acele puţine cuvinte ale Preasfintei Fecioare, Mireasa lui Dumnezeu, înregistrate de Sfânta Scriptură, noi primim o învăţătură foarte scumpă, singura şi cea mai adevărată învăţătură scripturistică pe care a dat-o Ea omenirii în timpul vieţii ei pământeşti. *Faceţi orice vă va spune!* Ca şi când ar fi voit să spună: El cunoaşte toate; El poate toate; El vă iubeşte pe voi toţi; de aceea, nu vă uitaţi nici încoace, nici încolo, ci priviţi numai la El şi împliniţi cuvântul Lui!

Preasfânta Fecioară a cunoscut că responsabilitatea ei în această lume este aceea de a vieţui numai Domnului, de a îndruma pururea omenirea către Domnul ca Izvor al Vieţii şi ea în mod voluntar îşi continuă şi din ceruri responsabilitatea ei de pe pământ.

De-a lungul întregii istorii a Bisericii, ea a povăţuit şi povăţuieşte neîncetat omenirea să facă tot ceea ce Domnul spune. Aceasta este Evanghelia ei, Evanghelia Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria. Ea nu constă din cele patru Cărţi ale evangheliştilor Noului Testament, ci din patru cuvinte: *Faceţi toi ce spune.*

O, fraţilor, să o ascultăm pe ea! Să o ascultăm ca pe o maică a noastră şi mai mult decât pe mama noastră! Căci ea cel mai mare bine îl doreşte pentru noi, anume să împărăţim veşnic alături de Fiul ei întru veşnica Lui Împărăţie.

O, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioară, ajută-ne nouă să împlinim cuvintele Lui! Căci numai a ta şi a Lui este toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

29 decembrie

Pomenirea celor paisprezece mii de prunci ucişi de Irod

Mergând Magii în Betleem să se închine Dumnezeiescului Prunc şi ne mai întorcându-se la Ierusalim ca să dezvăluie lui Irod cele despre Prunc, ci - la porunca îngerului - mergând în patria lor pe altă cale, Irod s-a înfuriat ca o fiară sălbatică şi a poruncit uciderea tuturor pruncilor de parte bărbătească din tot Beleemul Iudeii şi din împrejurimi, în vârstă de doi ani şi mai jos.

Porunca colosalei crime a fost împlinită în amănunt. Soldaţii au masacrat şi au exterminat pruncii în nenumărate feluri: pe unii i-au decapitat, pe alţii i-au izbit de pietre, pe alţii i-au călcat în picioare, pe alţii i-au sugrumat cu mâinile lor. Iar teribilele ţipete de disperate ale maicilor s-au urcat până la cer, după cum a prorocit prorocul: ***Glas se aude în Rama, bocet şi plângere amară. Rahila îşi plânge copiii (Ieremia 31: 15; Matei 2: 18).***

Crima aceasta fără seamăn s-a petrecut la un an după Naşterea Mântuitorului, când Irod căuta Pruncul ca o fiară sălbatică, ca să îl ucidă.

El a trimis şi la Zaharia, marele preot, ca să i-1 ceară pe fiul lui, pruncul Ioan, Botezătorul Domnului, ca să îl omoare. El credea că Ioan este noul rege. Cum Zaharia nu 1-a dat pe fiul său, el a fost omorât de soldaţi în Templu, la porunca lui Irod [şi s-a întărit sângele lui ca piatra pe dalele de marmură, spre ţinere de minte urmaşilor].

Dementul Irod 1-ar fi omorât şi pe prea bătrânul şi dreptul Simeon, cel care L-a întâmpinat pe Domnul la Templu, dacă acesta nu ar fi murit mai dinainte.

După ce 1-a asasinat pe Zaharia, Irod s-a repezit la bătrânii lui Israel, cei pe care îi întrebase despre Prunc şi care îi spuseseră că are să se nască în Betleemul Iudeii. Atunci 1-a ucis el pe Hircan, marele preot şi pe cei şaptezeci de bătrâni ai Sinedriului. Aşa au sfârşit aceia care se învoiseră cu Irod la uciderea Pruncului.

După aceasta Irod în demenţa lui şi-a ucis fratele, sora, soţia, şi pe cei trei fii ai lui. La urmă a căzut pedeapsa lui Dumnezeu ca un pumn de fier şi asupra lui: căci el a început să tremure, apoi I s-au umflat necuratele picioare, apoi i-a putrezit toată partea de jos a trupului, iar viermii 1-au năpădit cu totul; nasul i s-a înfundat iar din el ieşea o duhoare pestilenţială şi sufocantă care se simţea până departe.

În ceasul morţii aflându-se, Irod şi-a amintit de închisorile care gemeau de iudei şi a poruncit să fie uciși toţi imediat, ca să nu se bucure de moartea lui. Aşa lepădatu-şi-a acest sinistru criminal necuratul lui suflet, dându-1 în gheara satanei, spre posedare fără de sfârşit.

Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Marcel

El s-a născut în Apamea Siriei. El a fost egumenul obştii Achimiţilor [celor care niciodată nu dorm] din Constantinopol.

El a fost străvăzător cu duhul, vindecător al bolilor şi mare făcător de minuni. El a grăit cu îngerii şi a călcat cu putere peste toată puterea diavolilor.

După moartea lui, Sfântul Marcel s-a arătat Sfântului Lucian celui din obştea lui şi i-a descoperit că L-a rugat pe Dumnezeu să îl aducă [pe Sfântul Lucian] în Împărăţia Cerurilor curând.

Acest bărbat dumnezeiesc s-a săvârşit către veşnica viaţă la anul 486.

Pomenirea prea cuvioşilor părinţilor noştri Marcu, groparul şi Teofil, omul lacrimilor

Ei au fost monahi la Mânăstirea Peşterilor de la Kiev.

Sfântul Marcu a fost atât de plin de har încât poruncea morţilor, iar ei îl ascultau: el a trimis cuvânt unui monah care murise şi fusese deja spălat şi prohodit, şi i-a zis: „Aşteaptă până mâine, Frate, căci nu am isprăvit încă de săpat groapa ta!" - iar monahul acela a deschis ochii şi a aşteptat viu până a doua zi.

Sfântul Teofil a plâns în fiecare zi a vieţii pentru păcatele lui, iar lacrimile curgeau într-un lighean. Mai înainte de a lui moarte, un înger al Domnului s-a pogorât la el şi i-a arătat un alt lighean, mult mai mare: acela conţinea lacrimile Sfântului care curseseră pe pământ sau pe care şi le ştersese cu mâna sau care i se uscaseră pe faţă.

Astfel, cu de-amănuntul se cunosc în ceruri şi se ţine socoteala tuturor lacrimilor noastre de pe pământ, a tuturor suferinţelor, nevoinţelor şi suspinelor inimii noastre întru dorirea şi lucrarea mântuirii.

Aceşti doi minunaţi robi ai lui Dumnezeu s-au săvârşit către Domnul în veacul al unsprezecelea şi odihnesc acum întru a Lui Veşnică împărăţie.

Cântare de laudă la cei paisprezece mii de prunci ucişi de Irod

Glas s-a auzit din Rama, bocet şi plângere amară,
Mamele plânsu-şi-au copiii, până la Dumnezeu.
Pruncii lor zăceau măcelăriţi în sânge,
Deasupra lor prăvălite, cu sânge maicile plângeau.

Plâns-a atunci cetatea lui David toată,
Cerul s-a îngrozit de crima lui Irod,
Cerul s-a îngrozit, s-a cutremurat pământul,
De ţipetele pruncilor ucişi,
Şi-al maicilor, pentru copiii lor.

Uciderea menită pentru Dumnezeiescul Fiu
S-a abătut asupra inocenţilor mii;
Abătutu-s-a peste cei de o vârstă cu El,
Peste nevinovaţii, inocenţii copii.

Slugile asasinului năvălit-au cu moarte
Acolo unde îngerii Domnului cântau,
Acolo unde păstorii îngenuncheaseră cu evlavie
Şi se închinaseră Copilului Hristos.

Acolo au curs torente de sânge,
Şi pentru ce? Pentru ca el,
Irod, să domnească suprem!

Când Doctorul Sufletelor S-a îmbrăcat cu trup,
El dat-a la iveală ale pământului răni;
El dat-a la iveală ale lui păcate,
Ale lui puroaie, colcăind de viermi,
El omului adus-a sfânta înştiinţare
Că numai cerul îl poate vindeca pe el.

Iar pe ai Patimii Lui prunci înaintemergătorii,
El i-a încununat cu cununi din cer.

Cugetare

Iată o istorie din viaţa Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria: Ea L-a zămislit pe Pruncul Hristos într-o zi de vineri, cum tot într-o zi de vineri a fost şi Răstignirea Lui; iar de născut, L-a născut pe Domnul Dumnezeu în întâia zi a săptămânii.

Căci în întâia zi a săptămânii a zis Dumnezeu: *Să fie lumină!* (Facerea 1: 3); şi în prima zi a săptămânii a căzut mană din cer; în această zi, de aceea, S-a născut Domnul Hristos în această lume şi întru această zi S-a botezat în Iordan.

Vieţuia pe atunci la Betleem foarte vârstnica Salomeea, ruda dreptului Iosif şi a Fecioarei Maria. Ea atunci nu a putut să îi găzduiască pe ei la ea acasă, şi de aceea a mers la peştera în care tocmai se născuse Pruncul.

Ea s-a uimit cu uimire mare să vadă o maică aşa de tânără că a născut fără dureri, fără ajutorul unei moaşe, că şi-a înfăşat singură pruncul şi că pe lângă toate acestea putea să mai stea încă pe picioarele ei.

Auzind însă că Naşterea aceea nu este a unui prunc obişnuit ci a lui Dumnezeu, că Maria Fecioară a fost şi Fecioară a rămas şi în timpul Naşterii şi după Naştere, vârstnica Salomeea nu a crezut, ci şi-a întins mâna ei către trupul preacurat al Fecioarei, ca să o examineze în felul moaşelor şi să vadă dacă este adevărat.

De aceea, pentru necredinţa şi obrăznicia ei, i s-a uscat tot atunci mâna. Bătrâna s-a înspăimântat şi a prins să-şi bocească mâna ei uscată. Dar, atingându-se mai după aceea cu ea de Prunc, ea s-a vindecat minunat, având-o cum era şi mai înainte.

Astfel, bătrâna Salomeea nu s-a mai îndoit de fecioria dumnezeiască a prea curatei Maici, nici de Dumnezeirea Pruncului.

Astfel, după patruzeci de zile, când potrivit rânduielii din Lege prea curata Fecioară a venit cu Copilul la Templul de la Ierusalim, Zaharia marele preot a aşezat-o pe Fecioara Maică în partea din Templu rezervată fecioarelor.

Fariseii şi preoţii s-au tulburat din pricina aceasta şi au voit să o scoată pe Fecioara de acolo şi să o aşeze în partea femeilor măritate, dar Zaharia cel străvăzător cu duhul nu le-a îngăduit, zicându-le răspicat că Maria este Fecioară, deşi a născut.

Pentru aceasta bătrânii iudeilor 1-au urât pe marele preot Zaharia şi i-au cerut lui Irod să-1 omoare.

Imediat după ieşirea din Templu, de Dumnezeu Născătoarea şi dreptul Iosif au plecat de la Ierusalim la Nazaret, iar de acolo, în Egipt.

Luare aminte

Să luăm aminte la soborul Sfinţilor ierarhi şi învăţători ai Sfintei Biserici a lui Hristos:

- *La cum ei au propovăduit cu râvnă Evanghelia şi bine au păstorit turma lui Hristos;*
- *La cum ei au confirmat şi au întărit mereu şi mereu curăţia credinţei şi au călcat în picioare ereziile;*
- *La cum ei acum se bucură veşnic întru Împărăţia Cerurilor şi ne ajută neobosit nouă, celor de pe pământ.*

Predică despre Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioară Maria

Şi prin sufletul tău va trece sabie (Luca 2: 35).

Cine de pe pământ se va putea compara vreodată cu Domnul întru răbdătoare suferinţă a chinurilor, dacă nu prea curata Lui Maică?

Bătrânul Simeon, cela împodobit cu albeaţa bătrâneţelor adânci, de îi străluceau pletele şi barba ca puful de lebădă, a văzut profetic viitoarele suferinţe ale Fecioarei şi le-a asemănat cu o sabie care îi va străpunge inima.

O sabie a străpuns sufletul ei atunci când dreptul Iosif, în timpul sarcinii ei, s-a îndoit de dânsa; a doua sabie a străpuns sufletul ei când a trebuit să fugă în Egipt, spre a scăpa Pruncul de sabia criminală a lui Irod; a treia, a patra şi nenumărate săbii au străpuns sufletul ei când a văzut ura drăcească şi intrigile zilnice ale bătrânilor iudeilor împotriva Fiului ei, în tot timpul propovăduirii Lui pe pământ şi al facerii de minuni şi de bine poporului, între ei. Dar cea mai cumplită sabie a străpuns sufletul ei când a stat la piciorul Crucii pe care era răstignit Fiul ei şi Domnul. Aceea a fost sabia prorocită ei de vârstnicul şi dreptul Simeon.

Măreaţă şi cumplită a fost tăcerea ei, sub al cărei văl în toată viaţa îşi acoperise plânsul, durerea inimii şi rănile sufletului, în acel crepuscul, toate acele nenumărate

mii de dureri acumulate în preacurata ei inimă au strălucit cu flacăra de nestins a credinţei şi nădejdii în Dumnezeu şi închinării vieţii ei către Domnul.

O, minunată roabă a Domnului, fără seamăn pe pământ în noblețe! Ea s-a văzut limpede pe ea însăşi în planul lui Dumnezeu de mântuire a lumii; ea a citit despre sine însăşi în prorociile cărţilor Vechiului Testament; ea a grăit cu îngerii, mesagerii Domnului. Ea nu a exultat de fericire, nici a deznădăjduit sub povara durerii, ci ea a rămas pururea tăcută, punând în a ei inimă toate.

O, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-ne şi nouă să ne supunem pururea voii lui Dumnezeu, asemenea icoanei vieţii tale celei sfinte. Căci numai Ţie şi Domnului nostru se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

30 decembrie

Pomenirea Sfintei muceniţe Anisia

Ea s-a născut la Tesalonic, din părinţi nobili şi bogaţi, cetăţeni de frunte ai cetăţii. Ea a fost crescută cu mare evlavie întru toată curăţia credinţei creştine. Rămânând orfană de la o fragedă vârstă, ea s-a închinat pe sine cu totul rugăciunii şi cugetărilor dumnezeieşti în propria ei casă.

Arzând de dragoste pentru Hristos, ea îşi zicea adesea întru sine: ***„O, cât de mincinoasă este viaţa tinereţii, întru care fie te sminteşti, fie sminteşti pe alţii! Cu cât mai bună este bătrâneţea! Iar sufletul meu se umple de tristeţe văzând cât trebuie să aştept până ce voi urca la Domnul."***

Ea şi-a vândut toate averile, a împărţit venitul săracilor, şi a vieţuit după aceea nu-

mai din munca mâinilor ei. Ea postea cu stricteţe, dormea foarte puţin, şi se ruga neîncetat cu lacrimi.

Când se biruia de somn, îşi zicea: ***„Groaznic este să mă las biruită de somn, câtă vreme duşmanul meu pururi veghează!"***

În acea vreme răul împărat Maximian a decretat că oricine poate să ucidă în voie creştini oriunde îi va afla, fără nici o judecată şi nici o sentinţă.

Fecioara sfânta Anisia a ieşit din casa ei odată ca să meargă la Sfânta Slujbă a Bisericii. Aceea a fost ziua unui necurat festival păgânesc închinat soarelui. Un soldat imperial, văzând-o foarte frumoasă, s-a apropiat de ea cu obrăznicia desfrânării, şi a întrebat-o cum o cheamă.

Ea şi-a făcut semnul Sfintei Cruci şi a zis: ***„Sunt roaba lui Hristos şi grăbesc la Biserică."***

Apropiindu-se necuratul acela şi începând a-i grăi necurate graiuri, fecioara 1-a îmbrâncit şi 1-a scuipat în faţă. Atunci soldatul a înjunghiat-o cu sabia în coastă şi a ucis-o pe loc.

Această sfântă fecioară muceniţă s-a încununat cu cununa veşnicei slave la anul 298.

Ea a fost luată de creştini şi îngropată cu cinste, iar sufletul ei petrece fericit în Ceruri.

Deasupra sfintelor ei moaşte s-a înălţat o slăvită biserică.

Pomenirea cuvioasei Teodora din Constantinopol

Ea fost monahie, slujitoarea Sfântului Vasile cel nou (vezi pomenirea lui la 26 martie).

După moarte, ea i s-a arătat Sfântului Grigorie, un ucenic al Sfântului Vasile, şi i-a descris în amănunt cele douăzeci de vămi ale văzduhului prin care trebuie să treacă sufletul omului când iese la ceasul morţii din trup, prin care vămi şi ea a trecut, pentru rugăciunile Sfântului Vasile, la odihna veşnică.

Sfânta Teodora s-a săvârşit către Domnul în treizeci de zile ale lunii decembrie, din anul 940.

Pomenirea Sfântului apostol Timon

El a fost unul dintre cei şapte Diaconi şi unul dintre cei şaptezeci de apostoli mai mici (Fapte 6: 5).

El a fost ridicat şi sfinţit Episcop al cetăţii Bostra din Arabia. Acolo el a propovăduit cu râvnă Sfânta Evanghelie şi a îndurat multe chinuri de la păgâni.

El a fost aruncat în foc, dar a rămas nevătămat.

La urmă a murit răstignit fiind pe cruce şi aşa s-a strămutat fericitul lui suflet întru împărăţia lui Hristos.

Pomenirea Sfintei Teodora cea din Cezareea

După îndelungate nevoinţe de mulţi ani în Mânăstirea Sfintei Ana, ea s-a săvârşit cu pace către Domnul, la anul 755.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Ghedeon

El a fost de neam grec, născut din părinţi foarte săraci. În frageda lui tinereţe el a fost forţat să se facă musulman. Dar pocăindu-se de păcatul acesta, el a scăpat la Sfântul Munte unde s-a tuns monah la Mânăstirea Karakallu.

Dorind mucenicia pentru Hristos întru spălarea păcatului lui, el a primit binecuvântarea duhovnicescului lui părinte pentru aceasta şi s-a întors la locul unde îl făcuseră mai înainte musulman. Acolo, înaintea turcilor, a mărturisit pe faţă credinţa lui creştină şi a arătat minciuna islamului. Turcii 1-au apucat, i-au ras barba şi 1-au pus cu capul în jos pe un măgar, plimbându-1 pe străzi, spre distracţia gloatei, însă mucenicul se bucura de batjocura pe care o îndura pentru Hristos. Ei după aceea i-au tăiat degetele de la mâini şi de la picioare, precum odinioară i se tăiaseră şi Sfântului Iacov, persul (pomenit la 27 noiembrie). La urmă 1-au aruncat într-un loc în care se deversau excrementele şi acolo şi-a dat în mâinile lui Dumnezeu mucenicescul lui suflet, în cetatea Târnovo, din Tracia.

Sfintele lui moaşte de minuni făcătoare se păstrează în Biserica Sfinţilor apostoli din Târnovo, o parte din ele aflându-se la Mânăstirea Karakallu din Sfântul Munte Athos.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Anisia

Sfânta Anisia Domnului se roagă,
Cu sfinte îngenunchieri şi cu lacrimi fierbinţi:
„O, Stăpâne Doamne Iisuse Sfinte,
Cela ce eşti al Vieţii Izvor,
Cela ce eşti a bunătăţilor comoară,
Ajută-mi mie întru feciorie să mor!
Ajută-mi mie ca întru feciorie
în a mea groapă să pot intra;
Ajută-mi mie ca întru feciorie
De împărăţie vrednică să mă pot arăta!

Dăruieşte-mi mie, Stăpâne Doamne,
Pentru Tine pururi să mă jertfesc,
Căci eu doresc ca să mor Ţie,
O, dăruieşte-mi ceea ce doresc!"

Dumnezeu ascultat-a pe Anisia fecioara,
Şi i-a dăruit ei al Lui har:
Harul muceniciei pentru Dânsul,

Care o a învrednicit pe ea de Rai.
Sfânta Anisia acum străluceşte
Că între stele o luminoasă stea,
Ea străluceşte ca un înger între îngeri,
Lui Hristos se roagă pururea pentru noi.

Cugetare

Iată două noi pilde a marii milostiviri dumnezeieşti către aceia care întru nenorociri îşi pun fără îndoire toată nădejdea în Dumnezeu.

Fericita Teodora din Cezareea s-a născut dintr-o familie foarte însemnată, iar după naşterea ei a fost trimisă la Mânăstirea Sfintei Ana, spre a îşi săvârşi şi desăvârşi acolo o înaltă educaţie.

Dar fericita Teodora nu numai că şi-a desăvârşit caracterul şi intelectul în acea mânăstire, ci ea s-a şi pregătit în ea cu duhovniceşti nevoinţe pentru tunderea în monahism.

Împăratul Leon, isaurul însă a scos-o cu forţa din mânăstire şi a obligat-o să se căsătorească cu unul dintre generalii lui. Teodora s-a opus acestei căsătorii din toate puterile ei, dar a rămas neputincioasă precum mielul în ghearele lupului. Ea s-a rugat cu lacrimi şi a plâns neîncetat înaintea lui Dumnezeu să nu o părăsească nici o clipă. În ziua căsătoriei însă, pe când oaspeţii petreceau în toi, a venit năprasnica veste la împărat că sciţii au pornit atac puternic contra imperiului, împăratul a poruncit atunci generalului încă nu bine căsătorit să pornească imediat spre teatrul de război. El nu s-a mai întors de acolo niciodată, murind curând în prima linie. Astfel a scăpat Sfmta Teodora, prin dumnezeiasca purtare de grijă, de povara unei căsătorii nedorite.

Ea s-a întors neîntinată la scumpa ei mânăstire, unde a primit tunderea întru îngerescul chip şi ca monahie, s-a făcut vestită prin sfinţenia asprelor ei vieţuiri.

Iată şi a doua pildă: la Mânăstirea „Neadormiţilor" s-a aflat în timpul unei foamete o mare lipsă de cele trebuincioase. Sfântul Marcel egumenul, primind într-o zi nişte oameni săraci şi odihnindu-i şi ospătându-i, a voit să le dea şi nişte bani pentru călătoria lor. El a întrebat pe iconomul mănăstirii câţi bani mai au în vistierie. Iar iconomul i-a răspuns că mai sunt zece monezi de argint. Egumenul atunci a poruncit ca cele zece monezi să fie împărţite acelor săraci. Dar egumenul nu a împărţit

săracilor toate cele zece monezi, ci doar nouă, oprind una pentru nevoile mânăstirii, căci bântuia sărăcie extremă.

Curând după această întâmplare a venit un bărbat bogat la Mânăstire care a făcut danie din nouăzeci de talanţi mari de aur curat.

Atunci Sfântul Marcel cel văzător cu duhul l-a chemat la sine pe iconom şi i-a zis: „Iată, Domnul a voit să ne trimită nouă pentru sărăcia noastră una sută de talanţi mari de aur curat prin bogatul acesta evlavios, dar pentru că sfinţia ta ai nesocotit a mea poruncă şi nu ai împărţit toţi cei zece bani de argint fraţilor, Chivernisitorul tuturor ne-a lipsit şi El cu dreptate pe noi de zece talanţi de aur."

Luare aminte

Să luăm aminte la soborul nevoitorilor şi feciorelnicilor, bărbaţi şi femei:

- *La cum ei, din dragoste pentru Hristos, s-au lepădat de toate şi s-au dăruit pe ei înşişi de bună voie tuturor suferinţelor;*
- *La cum ei au biruit asupra loruşi, asupra lumii şi asupra diavolului, prin nevoinţele şi statornicia lor de diamant;*
- *La cum ei se bucură acum pururea în a lui Hristos împărăţie şi ne ajută şi nouă pururi cu ale lor sfinte rugăciuni.*

Predică despre Regatul [împărăţia] sfinţilor

Şi sfinţii Celui Preaînalt vor primi regatul şi îl vor ţine în stăpânire în veci şi în vecii vecilor (Daniel 7: 18).

Înjosiţi şi asupriţi în împărăţiile lumii, sfinţii vor domni etern în Împărăţia Cerurilor. Socotiţi a fi ultimii dintre oamenii de pe pământ, ei se vor bucura între cetăţenii de frunte ai Cerului, înfometaţi, însetaţi, desculţi şi goi în efemerele împărăţii ale lumii, ei se vor afla îmbrăcaţi ca nişte fii de împărat, în porfiră, vison, nestemate şi încălţări scumpe, întru netrecătoarea Împărăţie a Cerurilor.

Străini în împărăţiile putrezitoare ale lumii, ei vor fi Stăpâni şi Domni întru împărăţia lor, care este împărăţia incoruptibilă a Cerurilor. Căci aceasta va fi împărăţia finală: cu adevărat, ea va fi singura împărăţie demnă de acest nume. Căci toate celelalte, acestea lumeşti, nu sunt decât şcoli ale înşelăciunii şi preocupărilor vane.

Pentru Împărăţia Cerurilor s-au ales sfinţi cetăţeni dintre oamenii tuturor împărăţiilor de pe pământ, de-a lungul tuturor veacurilor. Ei sunt fiii şi fiicele Mântuitorului Hristos, copiii Dumnezeului celui Viu. Ei sunt aceia care au trecut de la viaţa aceasta la cealaltă şi care acum domnesc în ea.

Dar splendoarea de neînchipuit a domniei lor nu ni se descoperă nouă încă. Ea se va descoperi de abia la a doua venire a Domnului Hristos, cela ce este Judecătorul viilor şi morţilor. Atunci de abia se va descoperi toată splendoarea şi toată puterea împărăţiei Sfinţilor. Ea este Împărăţia veşnică a lui Hristos Dumnezeu, Domnul nostru. Această împărăţie nu va cunoaşte nici schimbare nici sfârşit, în veac şi în vecii vecilor.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti Ziditorul împărăţiei sfinţilor, milostiveşte-Te şi ne mântuieşte pe noi păcătoşii, învrednicindu-ne Împărăţiei veşnice a sfinţilor Tăi, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

31 decembrie

Pomenirea Sfintei cuvioase Melania Romana

Ea s-a născut la Roma din părinţi evlavioşi şi foarte bogaţi. Ea a fost silită de părinţii ei să se căsătorească cu un tânăr nobil, de condiţia ei, pe nume Apinian.

La naşterea celui de al doilea copil însă ea s-a îmbolnăvit foarte grav, ceea ce a determinat-o să îi arate soţului ei că ea se va vindeca numai dacă el făgăduieşte că vor trăi împreună doar ca frate şi soră. Soţul ei a făgăduit, iar cuvioasa Melania, din prea plinul bucuriei inimii, s-a însănătoşit desăvârşit.

Aşa binevoind Domnul, El la timpul de El rânduit i-a chemat la Sine pe cei doi copii ai lui Apinian şi Melaniei. Atunci ei au hotărât să vândă toate imensele lor proprietăţi şi au împărţit banii săracilor, bisericilor şi mânăstirilor.

Ei au călătorit în multe ţări şi cetăţi, făcând pretutindeni bine din bogăţiile lor. Ei au cercetat pe vestiţii Sfinţi părinţi din toată pustia egipteană, învăţând mult şi zidindu-se sufleteşte din convorbirile cu ei.

În tot acel timp, cuvioasa Melania postea foarte strict, avea rânduiala de rugăciune şi citea mereu în întregime toate Sfintele Scripturi, de trei ori în fiecare an.

Ea a vieţuit în tot acest timp cu soţul ei ca o soră, el fiind împreună-nevoitor cu ea. Sosind la Alexandria, ei au primit binecuvântarea patriarhului, pe atunci Sfântul Chiril.

După aceea, ei au călătorit la Ierusalim şi s-au sălăşluit la Muntele Măslinilor. Acolo cuvioasa Melania s-a închis într-o peşteră în care a trăit întru postiri aspre, rugăciuni şi sfinte citiri şi cugetări dumnezeieşti vreme de paisprezece ani. Ea a putut după aceea să fie de folos multor oameni pe calea mântuirii. Ea a întemeiat o mânăstire de bărbaţi şi o alta de femei.

La chemarea unei rudenii a ei, senatorul Volusian, păgân cu credinţa, ea a călătorit la Constantinopol şi l-a convertit la credinţa creştină (ceea ce nici Fericitul Augustin nu reuşise să facă).

Ea apoi s-a întors la Muntele Măslinilor, unde s-a săvârşit către Domnul la anul 439, în vârstă fiind de cincizeci şi şapte de ani.

Pomenirea Sfântului şi dreptului Iosif, a Sfântului rege David şi a Sfântului Iacob, ruda Domnului

Ei sunt prăznuiţi la Duminica de după Naşterea Domnului. Aflăm mai multe despre regele David din Cărţile Regilor din Vechiul Testament, iar despre Sfântul Iacob, în douăzeci şi trei de zile ale lunii octombrie. Despre dreptul Iosif se spune în Sfânta Scriptură că a fost un om *drept* (Matei 1: 19), din care pricină Domnul 1-a ales pe el spre paza vieţii Preasfintei Fecioare Maria şi lui i-a dăruit marea cinste de a face parte directă din măreţul plan de mântuire a lumii.

Deşi dreptul Iosif era din spiţa regală a casei lui David, el a fost cu îndeletnicirea teslar umil la Nazaret. I s-a încredinţat dreptului Iosif grija vieţii Fecioarei Maria pe când el era în vârstă de optzeci de ani. El s-a săvârşit către Domnul în vârstă fiind de una sută şi zece ani.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Zotic, hrănitorul orfanilor (binefăcătorul săracilor)

El a fost dintr-o familie aristocrată, a deţinut funcţie de înalt demnitar şi a fost foarte bogat. Dar lepădând toate, s-a strămutat la Constantinopol unde a primit hirotonia întru preot. Acolo el a întemeiat un aşezământ pentru săraci, în care îi adăpostea pe cei cu boli contagioase, îngrijindu-i personal.

El se afla în cercul de apropiaţi ai Sfântului împărat Constantin cel mare. Din cauza faptului că Sfântul Zotic primise de la Sfântul împărat Constantin foarte mult aur, cu care Sfântul Zotic a finanaţat îngrijirea victimelor molimei.

Fiul împăratului, Constantius, 1-a legat pe Sfântul Zotic de coada unui măgar sălbatic, pe care 1-au alergat pe străzile cetăţii până când Sfântul Zotic şi-a dat sfântul lui suflet din pricina rănilor. El a luat mucenicia în veacul al patrulea.

Pomenirea Sfântului Teofilact, arhiepiscopul Ohridei

El s-a născut în Insula Euripos, iar educaţia şi-a primit-o la Constantinopol, unde i-a avut ca dascăli pe cei mai eminenţi profesori ai vremii.

El a fost hirotonit preot al Bisericii celei mari [Sfânta Sofia], apoi a fost sfinţit, împotriva voinţei lui, episcop al Ohridei, unde a rămas cam douăzeci şi cinci de ani (aproximativ între anii 1082 şi 1108).

Chromatianus al Ohridei îl numeşte "cel mai înţelept dintre ierarhi." Bărbat foarte învăţat, stăpânind desăvârşit şi ştiinţele lumeşti şi cele teologice, de un foarte rafinat gust artistic, dar de asemenea şi foarte sensibil şi fragil, el s-a simţit printre slavii de la Ohrida ca un exilat printre barbari.

Sfântul Teofilact a redactat comentarii adânci la cele patru Evanghelii şi la alte Cărţi ale Noului Testament. Ele constituie cele mai bune lucrări de acest fel din literatura patristică, după cele scrise de Sfântul Ioan Gură de Aur; ele se citesc şi astăzi cu un enorm folos sufletesc.

Alte lucrări cunoscute ale lui sunt Scrisorile şi Viaţa Sfântului Clement de Ohrida.

La vârsta înaintată ajungând, el s-a retras la Tesalonic unde se crede că şi-a încheiat alergarea pământească, strămutându-se la locaşurile fericite ale împărăţiei lui Hristos.

Cântare de laudă la Sfânta cuvioasă Melania Romana

Sfânta Melania prea bogată a fost,
Dar aurul ei tot l-a împărţit săracilor.

Ea imensa-i bogăţie săracilor o a risipit,
Spre câştigarea Împărăţiei Cerurilor.

Cel ce negustoreşte al lui aur bine
însutit primeşte de la Dumnezeu,
Cine înţelept cheltuieşte a lui bogăţie,
Vrednic se face Împărăţiei Cerurilor.

Evlavioasa Melania, prea bogată,
săracă s-a făcut,
Ea în lume nu L-a avut scump
decât pe Hristos Dumnezeu;
Ea avându-L pe el, fără aur, prea bogată a fost,
Ea a zis: «Mi-ajunge mie Hristos Dumnezeu!»

Melania, bunul medic, pe mulţi a vindecat,
Pe Domnul lăudând până la ultima ei suflare.

Cugetare

Cu câtă înţelepciune au ştiut sfinţii, bărbaţi şi femei, să-şi chivernisească averile lor lumeşti! Cu câtă înţelepciune au ştiut ei să-şi cumpere pe cele nemuritoare cu cele stricăcioase! O, ce puţin preţ au pus ei pe bunurile pământeşti în ele însele, socotindu-le praf şi cenuşă!

Cercetând Sfânta Melania sfinţita pustie a părinţilor Egiptului şi în ideea de a lăsa acolo mari ajutoare băneşti, ea a fost uimită să vadă cu câtă groază şi silă respingeau sfinţii orice fel de acumulare de bunuri materiale.

Astfel, cercetându-1 pe un sfânt sihastru pe nume Efestion, ea a văzut că nevoitorul nu are în chilia lui decât rogojini, un vas cu apă, un văsişor cu sare şi puţină pâine uscată. Cunoscând mai dinainte că bătrânul nu va accepta nimic de la ea, ea a strecurat în văsişorul cu sare nişte monezi de aur. Dar ieşind de acolo şi depărtându-se, ea l-a auzit pe monahul alergând după ea şi strigându-i din toate puterile să se oprească. Ea s-a oprit.

Bătrânul, întinzându-i monezile, i-a zis: "Nu am nevoie de acestea, ia ce este al tău."

Dar Melania i-a răspuns: "Le vei putea da altora care au nevoie de ele."

"Nimeni nu are nevoie de ele în aceste locuri," a răspuns bătrânul.

Dar nevoind sfânta să ia înapoi ceea ce dăruise, bătrânul a ridicat mâna şi le-a aruncat în fluviu, apoi s-a întors la a lui chilie.

În timpul unei epidemii de ciumă care lovise Constantinopolul, împăratul Constantius a poruncit să fie omorâţi prin înecare în mare toţi cei contaminaţi.

Sfântul Zoticus i-a răscumpărat însă pe aceia şi i-a dus la casa lui, unde le-a dat îngrijirile cuvenite. Terminându-i-se banii, el a mers la împărat şi i-a cerut bani ca să îi cumpere mărgăritare de mare preţ. împăratul i-a dat banii, cu care Sfântul Zotic şi-a continuat sfânta lucrare de salvare a bolnavilor.

Împăratul i-a cerut într-o bună zi sfântului perlele promise, iar Sfântul Zotic 1-a adus pe împărat la el acasă şi i-a arătat bolnavii, spunându-i: "Acestea, împărate, sunt mărgăritarele promise, pe care le-am cumpărat cu nevoinţele mele şi cu aurul tău spre a ta mântuire."

Dar împăratul, nevoind să înţeleagă nimic, 1-a osândit pe Sfântul Zotic la moarte. Sfântul Zotic însă s-a strămutat astfel la viaţă, iar împăratul a rămas pe pământ ca să se pocăiască şi să-şi ispăşească păcatele acumulate.

Luare aminte

Să luăm aminte la soborul celor care s-au pocăit de păcatele lor:

- *La cum ei au păcătuit, cu ştiinţă sau cu neştiinţă, împoriva Legii lui Hristos;*
- *La cum ei s-au pocăit, şi-au îndreptat vieţile şi au împlinit mai apoi toată Legea lui Hristos;*
- *La cum ei se veselesc astăzi întru împărţia Veşnică a lui Hristos şi ne ajută şi nouă cu sfintele lor rugăciuni.*

Predică despre biruinţa Mielului

Ei vor porni război împotriva Mielului, dar Mielul îi va birui (Apocalipsa 17: 14).

Fraţilor, să ne bucurăm şi să dănţuim de bucurie la biruinţa Mielului asupra fiarelor. Căci pe lei şi pe tigri, pe lupi şi pe vulpi, pe hiene şi pe balauri, Mielul îi va răpune cu desăvârşire!

Dar cine a văzut şi a auzit acestea? Urechile noastre le-au auzit pe acestea şi ochii noştri le-au văzut! Mielul este Hristos Domnul, iar fiarele sunt toţi vrăjmaşii Lui, văzuţi şi nevăzuţi.

În timpul vieţii noastre Mielul ne poartă biruinţele; iar în viitor El va birui, până la ultima zi! Mielul a biruit şi biruieşte şi va birui pe toţi regii şi stăpânitorii pământului cu firile lor bestiale, cu armatele lor şi cu mercenarii lor, cu cei care îi slăvesc pe ei şi care le urmează lor. Astfel este colosala putere ce o are blândul Miel al lui Dumnezeu.

O, frăţiorilor mei, nu vă înspăimântaţi! Nu vă înspăimântaţi şi nu vă îndoiţi. Căci Atotbiruitorul acesta este Conducătorul nostru, Ajutătorul nostru şi al nostru Prieten desăvârşit. El se numeşte "Mielul" ca să ne înveţe pre noi că trebuie să fim şi noi ca mieluşeii: liniştiţi, blânzi, fără răutate, răbdători, gata la jertfa cea aducătoare de viaţă şi de biruinţă şi devotaţi voinţei Păstorului nostru. Căci atunci când Domnul este cu mielul, mielul este mult mai tare decât lupul, mai tare decât leul şi mai înţelept decât şarpele şi decât vulpea.

Cu toate acestea, nu se poate recunoaşte dreptatea, nici nu se poate vedea victoria finală mai înainte de a fi luate la socoteală amândouă lumile. O, fraţilor, când se vor lua la socoteală amândouă lumile, vom vedea noi atunci ce înseamnă dreptatea şi victoria finală, fără de sfârşit! Căci Mielul e cel care învinge şi numai El!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, cela ce eşti împăratul împăraţilor şi Biruitorul tuturor războaielor; Cela ce eşti Domnul şi Mielul îndelung răbdător şi multmilostiv! Ajută-ne şi nouă să ne facem întru mieluşei purtători de biruinţă, Căci noi numai pe Tine te lăudăm şi Ţie ne rugăm în veci. Amin.